

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:
<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Et Tidsskrift til kristelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Udgivet af

Ansgarius-Foreningen.

Redigeret af

NIELS HANSEN,

cand. mag.

◆ 59. Aargang ◆

KØBENHAVN.

Mohns Bogtrykkeri.

1911.

Indholds-Fortegnelse.

I. Smaa Indledninger.

	Side
59. Epifani — Herrrens Aabenbarelse (<i>Jos. Resch.</i>)	25
60. Jesu Navnefest (<i>Fr. Ludolf.</i>)	41
61. Hjemmet (<i>F. F. M.</i>)	61
62. St. Ansgars Mindedag (<i>G. Schmiderer.</i>)	81
63. Klinten iblandt Hveden (<i>P. S.</i>)	101
64. Sædekorn (<i>P. S.</i>)	141
65. Den h. Josephs Ydmyghed (<i>x.</i>)	221
66. To Digte til Fastetiden (<i>1012 & Elisabeth.</i>)	241
67. Passionssøndag (<i>Fidelis.</i>)	261
68. Christi Død (<i>Alhanasius.</i>)	281
69. Paaskemorgen (<i>L. G.</i>)	301
70. Kommunionen (<i>P. D. St.</i>)	321
71. Den store Hyrde (<i>F. F. M.</i>)	341
72. Den hellige Josephs Værnefest (<i>Christophorus.</i>)	361
73. Synd og Retfærdighed og Dom (<i>N. S.</i>)	381
74. Sursum corda (<i>Desnos.</i>)	401
75. Himlen — Lønner (<i>Jos. Resch.</i>)	421
76. Lys og Mørke (<i>Fidelis.</i>)	441
77. Hellig Trefoldigheds Fest (<i>Catholicus.</i>)	457
78. Taknemmelighed (<i>En Konvertit.</i>)	473
79. Jesu Hjertes Fest (<i>V. P.</i>)	489
80. » . . . men paa dit Ord . . . « (<i>G. S.</i>)	505
81. Næstekærlighed (<i>F. F. M.</i>)	521
82. Udholdenhed (<i>Christophorus.</i>)	537
83. Livet, saa ofte en falsk Profet (<i>Cor.</i>)	553
84. Besøgelserns Tid (<i>Max Osterhammel.</i>)	585
85. Den h. Johannes Berchmans (<i>Dr. Kiefer.</i>)	601
86. Marias Optagelse (<i>F. Kerff.</i>)	617
87. Ugebladet (<i>Niels Hansen.</i>)	633
88. Englene (<i>F. F. M.</i>)	649
89. Fødselsdag (<i>P. G. Schmiderer.</i>)	665
90. Korsets Ophøjelse	681
91. Kirkeskat (<i>L. G.</i>)	697
92. Rosenkransens Magt (<i>Jos. Resch.</i>)	761
93. Forsonlighedspligten og dens Grænser (<i>Fidelis.</i>)	777
94. Røgelsen (<i>Jos. Resch.</i>)	793
95. »Vær frimodig, Datter.«	809
96. Høflighed (<i>M. Osterhammel.</i>)	825
97. Fremtidens Fjende (<i>M. C. Jensen.</i>)	841
98. Adventens Liturgi (<i>J. Wijnen.</i>)	857
99. Karakterfasthed (<i>Christophorus.</i>)	873
100. »Virgini parituræ« (<i>Servus Mariæ.</i>)	889
101. Nytaarsaften (<i>M. Osterhammel.</i>)	921

II. Aktstykker, Afhandlinger og større Artikler.

Jon Arason	43.	63.	83
En international Forening og dens danske Filial			103
Ansgariusforeningens Generalforsamling			111
Modernisme (<i>Albrecht</i>)			121
Fastemandat			161
Biskoppens Hyrdebrev	181,		201

Knud Karl Krogh-Tønning † (<i>Niels Hansen</i>)	164
Apologetiske Breve I-VI	283, 303, 331, 343, 392, 423
Skolekampen i Nordamerika	323
Den kristelige Kærligheds Søstre i Kolding (<i>Aug. H.</i>)	363
Biskoppens Retssag	430, 741
Josef Tømmermand (<i>V. P.</i>)	446, 460
En ny Orden i Danmark	450
En mærkelig Bestemmelse (<i>F. Kerff</i>)	507
Jesu Hjertes Broderskab	510
Pius X om Verdensfreden	539
Den katolske Kirke i Frankrig 1910 (<i>Schreier</i>)	560, 578, 589
Ydre Mission. En Prædiken af <i>L. G.</i>	569
Katholikforsamlingen i Mainz	619, 635
Folkekirkens Fremtid	637
Fra Kristendommens ældste Dage i England (<i>Niels Hansen</i>)	651, 667, 683
Om Kirketro og Enighed (<i>F. F. M.</i>)	655, 671, 716
Rosenkransen	713
Om de første danske Domkapitler (<i>Karl V. Olsen</i>)	781, 795
Den h. Ursula og Lidelsesfæller	827
Fra Stolbergs Dage (<i>Niels Hansen</i>)	843, 860, 875
Professor Vedel og Munkene (<i>P.</i>)	893
En Tak fra Pius X	927

III. Mindre Artikler af forskelligt Indhold.

Et Ord til Trosfæller (<i>-bg.</i>)	6
Aaret 1910	3
Ungdom og Altergang (<i>Gr.</i>)	7
Om Kirkesangen (<i>J. K. Mogensen</i>)	95
Mere om Kirkesangen (<i>Hammermüller og J. F.</i>)	115
Den frie Skoles Eksistens	126
Endnu mere om Kirkesangen (<i>Hammermüller, Mogensen, N. H.</i>)	134
Missionsarbejde	143
Indlæg om Kirkesangen (<i>O. J., Mogensen, Frederiksen, N. H.</i>)	151
Afsluttende Indlæg om Kirkesangen (<i>Hammermüller og N. H.</i>)	174
Tyskland og Paven	167
Autoritet og Kristendom (<i>F. F. M.</i>)	186
Grundtvigiansk Kritik	194
Den stille Reformation (<i>Niels Hansen</i>)	224
Et Jubilæum (med Billede)	243
Ungdomsværnets Aarsmøde	252
Hvorfor skal vi have en Fidelitas og en Lætitia?	255
Garantier (<i>Niels Hansen</i>)	263
Interessant Avisfejde i Kjøge	273
Om at lære udenad	292
Et Paaskebrev	311
Den sidste Salvelse (<i>L. Salverson</i>)	313
En Protest (<i>Silcowitz-Hansen</i>)	315
Førstkommunikanter (<i>Angelica Axelsen</i>)	353
En lille Anerkendelse	354
Virksomhed for Ungdommen	369
Kristendom og Løgn (<i>Niels Hansen</i>)	371
Middelalderlige Kunstværker i Danmark	395
Kirken (<i>Erik Hansen</i>)	463
Tvangsskolen	496
En Berigtigelse. (<i>L. Stampe-Charisius</i>)	498
Katholsk Forening i New-York	528
Katholsk Syge- og Begravelseskasse	529
Folkekirkeligt Virvar	607
Den hvide Slavehandel (<i>N. H.</i>)	622

St. Laurentius (<i>E. J.</i>)	624
Den lukkede Bibel	644
Det katolske Fortsættelseskursus (<i>Martha Hansen</i>)	657
En Skolebog til	659
De hvide Fædre i Afrika	674
Den katolske Højskole (<i>Mogens Ballin</i>)	687, 705
Katolsk Esperantokongres (<i>J. Pastoor</i>)	699
Øm Klosters Ruiner	719
To interessante Udtalelser (<i>F. F. M.</i>)	734
Brudstykker (<i>N. H.</i>)	738
En lærerig Bibelstrid (<i>F. F. M.</i>)	786
Kina og Kristendommen	799
Lidt om Opdragelse (<i>Jan Lighthart</i>)	847
St. Josefs Kirkes nye Højalter (<i>J. H.</i>)	852
Kirkens Vækst (<i>A. B-g.</i>)	852
Kardinal-Kollegiet (<i>N. H.</i>)	891
Fra Forvirringens Stad	898
Glædelig Jul	905
Den ny Kalender	912
Fredsroster	928
Nytaarshilsen til den katolske Højskole	931

IV. Fortællinger, Skildringer og Levnedsløb.

Bogtrykker Wm. V. Mohn	19
»Hvad I have gjort mod en af disse mindste —«	10
Kirkens Mænd I: Sarto af Venedig (<i>P. H. P.</i>)	27, 49
Jødefolkets sidste Dage. 31, 53, 69, 89, 107, 128, 145, 170, 189, 211, 228, 246, 266, 287, 307, 327, 348, 366, 388, 409, ...	427
Præst og Opdagelsesrejsende (<i>N. H.</i>)	93
Pauline von Mallinckrodt (<i>M. H. + A. H.</i>)	383, 403
En af de mange — P. Glandorfs Levned	475, 492
Catharina Sordini (<i>Angelica Axelsen</i>)	523, 540, 555, 573, 587
Mater Anna [Grævinde Hahn] (<i>P. v. d. Kellenburg</i>)	592, 603
En lille Samtale (<i>nova</i>)	610
Et lille Rejseeventyr (<i>J. S.</i>)	660
Den h. Birgitta (<i>sr.</i>)	729, 745
Et Besøg hos en polsk Landsbypræst (<i>J. B. O.</i>)	750
Heltinder (Ved <i>M. B.</i>)	763
Pastor Brauns Jubilæum	779
Et svensk Jubilæum	788
Jens Busks Konversion	802
Skitse fra Paris (<i>L. St.-Ch.</i>)	811
»Der oppe«	880
Mr. Grinders Jul	908
Baronesse Stampe (<i>N. H.</i>)	923

V. Digte.

Hellig tre Konger (<i>1012</i>)	1
Lyt til vor Bøn (<i>1012</i>)	241
Ind under Korset! (<i>Elisabeth</i>)	242
Vor Frues Bøg (m. Bill.)	459
To Bryllupssalmer (<i>1012</i>)	559
St. Ignatius (<i>1012</i>)	577
Bliv hos os, Mester! (<i>K. B-g.</i>)	662
Korsets Ophøjelse. (<i>W.</i>)	682
Min Rosenkrans.	772

Adventssalme (<i>K. B-g</i>)	866
Ved Juletræet (med Musik) (<i>J. K. M.</i>)	906
Julesang (<i>Elisabeth</i>).	914

VI. Litteratur.

Katholsk Aarbog 1911	9
Ansgars Levned — Margrethe af Øleshøue — Den orientalske Kirkes Ritualer for Sakramenterne — To religiøse Sange (<i>N. H.</i>)	37
Elise Hoskier. Ein christlicher Frauencharakter (<i>x.</i>)	74
Varden . . . . . 77. 155. 509. 612. 662. 705. 737.	850.
Heiberg: Religion og Moral (<i>g.</i>)	133
Der Aar . . . . . 216. 531.	701.
Hans Olrik: Absalon (<i>N. H.</i>)	233
Kristensen: Danmarks Historie (<i>N. H.</i>)	251
A. Menzinger: Født af Jomfru Maria (<i>N. H.</i>)	251
The Catholic Encyclopedia IX. X	270, 443
Jesus Kristus. Prædikener af Fr. Esser	336, 754
Vilhelm Gregersen: Vintergæk (<i>Niels Hansen.</i>)	373
Kristensen: Danmarks Historie for Folkeskolen (<i>Niels Hansen.</i>)	412
Oscar Wilde: Eventyr (<i>N. H.</i>)	509
Sursum corda (<i>nova.</i>)	533, 755
Hugo Mathiessen: Fredericia 1650—1760 (<i>N. H.</i>)	545
Moult: Den undslupne Nonne (<i>Niels Hansen.</i>)	546
Selma Lagerlöf: Legender og Fortællinger (<i>N. H.</i>)	704
Oluf Rothe: Esav og Jakob (<i>N. H.</i>)	736
Liguori: Daglige Besøg (<i>N. H.</i>)	754
Johs. Jørgensen: Indtryk og Stemninger (<i>N. H. & Edv. Egeberg.</i>)	767, 850
Bibliothek der Kirchengäter (<i>J. Koch.</i>)	768
F. F. Maurer: Veje til Moderkirken (<i>N. H.</i>)	816
Navacelle: Betragtninger for hver Dag (<i>N. H.</i>)	818
Rosa Strangen: Udvalgte Digte (<i>M. B.</i>)	833
Blom: Judit og Salome (<i>M. B.</i>)	849
Julekerten 1911 (<i>N. H.</i>)	879
Julestjernen 1911 (<i>N. H.</i>)	880
Ivar Sæter: Ignatius Loyola (<i>N. H.</i>)	915
Zwior: Einführung in die lateinische Kirchensprache (<i>N. H.</i>)	916

VII. Smaaling.

Brevkasse 39. 59. 118. 158. 199. 279. 485. 501. 631. 678. 692. 723. 759. 775.	837
Blandinger	438
Ansgarius-Bonifacius-Foreningen 76,	99
Elisabeth-Vincentiskonferensen paa Frederiksberg	118
Elisabethssøstrene paa Kastanievej	119
Kirkenyt for Aaret 1910	125
Peterspenge	176
Ansgarius-Bonifacius-Foreningens Regnskab for 1910	193
Aarsmøde i »Katholsk Ungdomsværn«	214
Oversigt over Kollektterne i 1910	215
St. Benedict, Billede og Digt	223
Jesu Barndomsforenings Regnskab for 1910	227
Vincentforeningen i 1910	232
Aarsberetning for K. U. F. 1910	275
In memoriam	338

Hvor er vor Frues Bøg? (med Kort)	414
Aarsberetning for Elisabethforeningen for 1910	454
Elisabeth-Syforening	454
Aarsberetning for Spangsbjerg Sanatorium	770
— for St. Elisabeth-Vincentiskonferens Ø.	838

VIII. Efterretninger.

A. Udenlandske.

Rom 39, 77, 178, 198, 239, 278, 317, 358, 468, 484, 581, 630, 647, 742, 806, 823, 836, 869, 886, 902, 918, 933. Norge 58, 218, 277, 416, 452, 548, 597, 741, 790, 884, 917. Sverige 237, 435, 741, 788. England 218, 259, 356, 377, 417, 437, 483, 514, 549, 614, 628, 691, 804, 822, 868, 885, 902. Tyskland 21, 97, 157, 218, 238, 257, 337, 376, 484, 534, 549, 612, 662, 709, 836, 901. Frankrig 58, 97, 139, 156, 219, 277, 295, 436, 515, 613, 774, 854, 868. Italien 259, 397, 514, 722, 790, 902. Holland 238, 582, 646, 854, 868. Belgien 258, 500, 662, 886. Østerrig 178, 277, 613, 709. Schweiz 317, 417, 435, 663. Spanien 38, 59, 177, 296, 357, 453, 514, 535, 549, 566, 598. Portugal 118, 238, 378, 397, 453, 469, 614, 677, 774. Rusland 78, 296, 437. Tyrkiet 117, 722. Nord-Amerika 178, 239, 297, 418, 437, 484, 516, 678, 723, 805, 934. Asien 79, 398, 678, 758. Afrika 743, 918. Australien 117, 318, 647.

B. Indenlandske (udenfor København).

Ordrup 197 (Dansk Komædie), 257 (Mogens Ballin), 356 og 452 (Første Kommunion), 467 (P. Becker død), 500 (Christi Legemsfest), 513 (St. Andreas Kollegium), 534 (P. Droste Rektor), 580 (Friluftsmøde. Vincentsforeningens Generalforsamling), 677 (Skolerne lukkede), 691 (Plan om Kirkegaard), 707 (P. Fels kommen tilbage. Friluftsmøde), 820 (Johs. Jørgensen bortrejst. St. Andreas Kollegium lukket), 835 (Muckermann Magister), 854 (St. Andreas Kollegium aabnet). Roskilde 375 (Søstrenes Virksomhed), 479 (Jubilæum), 500 (Christi Legemsfest). Ringsted 38 (Julefesten). Slagelse 804 (»Verdens Herre« som Feuilleton). Køge 156 (Johs. Jørgensens Foredrag), 356 (Fuldmægtig Olrik bliver Præst), 452 (Afskedsfest for Olrik), 722 (St. Josephs Søstre), 758 (Søstrenes Ankomst). Næstved 295 (Dr. Hansen i Hjælpekassen), Maribo 628 (Pastor Hendrix anerkendt), 758 (Firmelse). Odense 198 (Menighedsfest), 337 (Foredrag. Lysbilleder. Polakker), 514, 565 (Første-Messe), 867 (St. Knuds Mindesten), 917 (Bortlodning). Svendborg 317 (Missionsuge), 612 og 646 (Frk. Honorés Jubilæum). Fredericia 20 (Ny Julekrybbe), 138 (Pastor Breittens Foredrag), 198 (Frk. Spetzlers Bryllup). Kolding 356 (Søstrenes Jubilæum), 452 (Firmelse). Esbjerg 452 (Firmelse), 565 (Søsterjubilæum i Spangsbjerg), 707 (Lærer Gulddal). Horsens 468 (Firmelse). Aarhus 139 (Aug. Hoffmanns Foredrag), 835 (Firmelse), 901 (Foredrag af Pastor Brems), 933 (P. Lohmanns Død). Silkeborg 482 (Biskoppens Besøg), 548 (Polske Ny Testamenter). Randers 790 (Firmelse). Aalborg 58 (Julefest), 217 (Menighedsfest), 376 (Første Kommunion), 820 (Biskoppens Besøg). Island 178 (Hospitalets Virksomhed i 1910), 708 (Skolen paa Landakot).

C. Københavnske.

20 (Julespil i St. Annæ Skole), 38 (K. U. F.s Julefest. Højskolen), 57 (Højskolen. Winsløvs Selvbiografi), 77 (Varden. Den h. Families Forening. Højskolen. Glashandler Ronge død), 97 (Vincentsforeningens Generalføde. Højskolen), 117 (Højskolen), 137 (Engelsk Klub. Højskolen. Professor Musils Foredrag), 155 (Var-

den, Rosenkranskirken. Den frie Skoles Møde. Højskolen. Engelsk Klub), 177 (Unios Fest anbefales. Fidelitas' Aftenunderholdning. Højskolen), 196 (Søster Genereuse, Unios Fest. Ungdomsværnet), 217 (Frk. Wegmanns Udstilling. Højskolen), 237 (Højskolen), 257 (Højskolen), 276 (Fru Klemps Begravelse. Højskolen), 294 (Katholsk Syge- og Ligkasse. Ungdomsraadet. Elisabethforeningen), 316 (Ertners Afsked og vore Skoleforhold. Rosenkranskirken Regnskab), 355 (Første Kommunion. Engelsk Klub), 375 (Firmelse, Første Kommunion. Læsesal for unge Piger), 396 (Biskoppens Rejser. Faneindvielse i K. U. F. Firmelse), 415 (Forstandervalg ved St. Angars Kirke. Ungdomsfest Børnetøj. Generalforsamling i Vincentsforeningen), 435 (Friluftsmøde. Om Inkvisitionen), 451 (K. U. F.s Udflugt), 467 (Generalinde Bülow død), 482 (Firmelse. Lætitias Fest), 500 (Christi Legemsfest paa Amager), 513 (Biskoppen rejst), 534 (St. Knuds Skoles Afslutning), 596 (Hammermüllers 30-aarige Jubilæum), 631 (Fru Johnsens Begravelse. Dementi), 677 (Højskolen), 689 (Pater Essers Prædikener. Eli Erichsens Møder), 706 (Biskoppens Hjemkomst. Maristbrødrene i Boyesgade), 721 (Kirkeskat. Katholsk Højskole. Proces mod Eli Erichsen. Nyt Orgel i St. Annæ Kirke. Ungdomsraadets Møder), 740 (Subdiakonvielse. Biskoppen rejst. St. Knuds Skole. Højskolen. Biskoppens Retssag), 757 (Centrums Møde, Unios Generalforsamling. Højskolen), 773 (Biskoppens Rejse. Højskolen), 789 (K. U. F.s Fest. Højskolen), 804 (K. U. F.s Aftenunderholdning. Højskolen), 819 (Pastor Brauns Jubilæum. Højskolen), 834 (Biskoppen hjemkommen (Basar. Højskolen), 853 (Ynglingekongregationen. Højskolen. Unios Fest), 866 (Folkekirken, Højskolen), 884 (Ny Præst. Højskolen. Frk. Egans Bryllup), 901 (Højskolen. Aarbogen), 917 (Lætitias Julemarked). 933 (Indholdsfortegnelsen. Ronges Legat. Varden).

Illustrationer.

	Side
St. Markus Kirken i Venedig	49
Reykjavik ved Vintertid	63
Holar Kirke paa Island	83
Krogh-Tønning	164
St. Benedict	223
Kamillianerklinikken	243
Søstrenes Bolig i Kolding	364
Pauline von Mallinckrodt	383
Veje til Vor Frues Bøg	414
Vor Frues Bøg	459
Catarina Sordini	523
Mater Anna (Grevinde Hahn)	592
St. Birgitta	731
Pastor Braun	779
Biskop Bitter	789
F. L. Stolberg	860
Musik til Julesang	906
Julevignet	908
Betlehems Mark	914
Baronesse Stampe	923
St. Knuds Kapel	925
Mariahjemmet	926

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 1.

Søndag den 1. Januar.

1911.

INDHOLD: Hellig tre Konger. — Aaret 1910. — Et Ord til Trosfæller. — Ungdom og Altergang. — Katholsk Aarvog 1911. — »Hvad I have gjort mod en af disse mindste —«. — † Wm. V. Mohn. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Fredericia. Tyskland. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Hellig tre Konger.

En Nat ved Vinterfide
blev tændt en Stjerne klar,
den skinnede saa vide
hen over Marken bar;
den skinnede saa vide
ned over Ørknens Sand,
der saa et Tog man skride
fra Øst mod Jødeland.

Og det var Vismænd trende,
som fulgte Stjernens Spor;
den Drot de vilde kende,
som nys var født paa Jord;

den Drot de vilde kende,
 om hvem var forudsagt:
 til Jorderiges Ende
 skal naa hans Rongemagt.

Det blev et saligt Møde
 for Seerne fra Øst,
 de blev en Førstegrøde
 af Herrens Folkehøst;
 de blev en Førstegrøde,
 som skulde vidne klart,
 at Hedning nu som Jøde
 har i Guds Rige Part.

Ja, selv i Øider fjerne
 og højt mod Nørrepøl
 vi har og set din Stjerne,
 du Evighedens Sol;
 vi har og set din Stjerne
 og kender grant dens Bud;
 vi følger den saa gerne,
 thi du er Livets Gud.

Lad Julestjernen skinne
 for alle Folk paa Jord,
 saa de maa Vejen finde
 didhen, hvor Lyset bor,
 saa de maa Vejen finde
 til dig i Bethlehem
 og evigt bo derinde,
 hvor Livet har sit Hjem.

Aaret 1910.

Det henrundne Aar har i adskillige Henseender været et ret bevæget Aar. Den Kamp mellem Tro og Vantro, som ikke vil høre op før den yderste Dag, har været særlig haardnakket rundt om i de allerfleste Lande. Især synes det som et nyt Særkende for Vantroens Kamp mod Kirken at maatte fremhæves, at Troens Fjender langt mere end tidligere organiserer sig og samler sig Forbundsføller fra alle Kanter, hvorved deres Angreb bliver farligere, især for de mindre oplyste og grundfæstede. Men hvad Angrebene selv og de Indvendinger angaar, som rettes mod den gamle Tro, vil det vise sig, naar man nøjere undersøger dem, at de i Grunden er de samme som i Kristendommens første Dage, selvom deres Form og Begrundelse ofte kan være ny og overraskende. Der ligger i denne Vantroens Organisation en stærk Opfordring til alle dem, der bekender Jesus af Nazareth som Guds enbaarne Søn, til at gøre fælles Sag med hinanden og i Endrægtighed at forsvare deres kostbareste Eje og endnu mere til alle Katholikker til at staa urokkelig fast paa Kirkens Klippegrund.

Til dette sidste opmuntres vi ganske særlig, naar vi betragter den hellige Faders Virksomhed. Saaledes som han har erklæret det for sit ene store Formaal at fornye alt i Christus, saaledes peger ogsaa alt hans Arbejde i samme Retning; hans stadige Virksomhed gaar ud paa at grundfæste alle Kristne i Troens dybeste og inderligste Hemmeligheder. Som det bedste Værn mod alle Fjenders Stomløb indbyder han atter og atter de troende til at søge hen til Frelserens i Alterets helligste Sakramente. Særlig Opmærksomhed i Aarets Løb har det bekendte Dekret om Førstkommunikanternes Alder vakt, atter en Vidnesbyrd om Pavens store Kærlighed til de smaa og hans dybe kristelige Syn for Børnenes Ret til Frelseren og Frelserens Ret til Børnenes Hjerter. Hos mange vakte den tidlige Alder — Syvaarsalderen som en passende Alder for den første Kommunion — en ikke ringe Forbavselse, ja næsten Uvilje, men i Længden vil sikkert alle indse, at Paven heri,

som i saa mange andre Ting, har set ret, og at Børn, der vokser op i et rigt Menighedsliv og et kristeligt Hjem, allerede i den Alder besidder den rette Værdighed til at modtage det allerhelligste Sakramente.

Hvad de enkelte Lande angaar, har der været aandelig Fremgang og Vækst i ikke saa faa. For vort Fædrelands Vedkommende maa saaledes Aaret 1910 kaldes et lykkeligt Aar for den katholske Kirke. I Januar Maaned fejredes Biskoppens 50-Aars Jubilæum, hvilket formede sig som en storstilet Fest. Ikke alene naaede Deltagerne utvivlsomt deres nærmeste Formaal, at vise deres Overhyrde en velfortjent Ære og berede ham Glæde, men Festen samlede Trosfæller fra hele Landet, der fik en sjælden god Lejlighed til at føle Troens Enhed, ligesom Aviserne Landet over gav en loyal og venlig Skildring af vor Biskops lange og trofaste Virksomhed, som Præst og Biskop, hvilken uden Tvivl har forjaget adskillige Fordomme om katholsk Tro og Liv paa de Steder af Landet, hvor man kun kender Catholicismen af Omtale, og tit daarlig Omtale.

Ungdomssagen, som flere af vore bedste Mænd har viet ikke saa faa af deres Kræfter i det sidste Aar, har utvivlsomt taget et ikke saa lille Opsving. Den katholske Højskole har Uge efter Uge kunnet samle mellem 200 og 300 Mennesker til belærende og ophyggelege Foredrag, hvad sikkert ingen for blot 3-4 Aar siden havde troet muligt, ligesom Friluftsmøderne i Skoven har indført en ny Form for katholsk Ungdomsarbejde, som vel nok endnu er i sin Vorden, men som sikkert ogsaa har en stor Fremtid for sig. Ogsaa det katholske Forsættelseskursus for den kvindelige Ungdom har lykkedes godt og synes at have Levedygtighed i sig for de kommende Aar, om end Vanskelighederne i Form af Konkurrence fra andre Kanter af netop her er allerstørst.

Ansgariusforeningen har ogsaa udfoldet en ivrig Virksomhed. Ikke alene har den erhvervet mange nye Medlemmer og Ugebladet en Mængde nye Abonnenter, men den har ved Udgivelsen af en katholsk Aar bog givet alle Katholikker et Hjælpemiddel i Hænde, der hurtig vil blive følt som en Nødvendighed, man sikkert hvert Aar vil begære fornyet og forøget. Skyldes end Tilbli-

velsen baade af Aarhøgen og af Festskriftet Johannes von Euch ganske særlig enkelte Mænds energiske og utrættelige Arbejde, har Ansgarsforeningen dog ogsaa sin Del af Æren for de to udmærkede Bøger.

Rundt om i Provinserne har Kirken været i jævn og sikker Fremgang. Adskillige Steder har der været afholdt Bispefester for deres Skyld, som ikke kunde være med i København. Ligeledes er mange Steder Arbejdet blandt Ungdommen taget op med særlig Kraft. Af større Fester maa fremhæves den nylig afholdte Kirke-Jubilæumsfest i Kolding.

Hvad Udlandet angaar, vil det, som har tildraget sig i Portugal, være i friskest Erindring hos Læserne. Hvad der skete, giver os et tydeligt, om end kun svagt Billede af det, som skete i vort og flere andre Lande paa Reformationstiden, hvor der des værre ikke altid vistes samme Standhaftighed og Troskab, som Ordensfolkene viste i Portugal. I Italien, som overhovedet i de romanske Lande, tiltager Hadet mod Kristendommen. Der skal maaske endnu flere Omvæltninger til, end der har været i flere af disse Lande, før det troende Folk for Alvor vaagner op og samler sig til fast og endrægtig Modstand mod de Magter, der for Øjeblikket fører det store Ord. I de engelsktalende Lande synes Udsigterne for Kirkens Fremgang betydelig lysere; i England har saaledes flere Præster konverteret i det forløbne Aar, hvilke nu studerer Theologi i Rom; i Amerika har den store eukaristiske Kongres været afholdt, og i New-York er den mægtige St. Patricks Cathedral bleven indviet. I Tyskland og Østerrig har Forholdene været temmelig uforandrede; i hvert Fald er Kirkens Udsigter for Fremtiden i disse to Lande snarest lysere end for et Aar siden.

I Hedningelandene arbejder Kirken, tro mod Jesu sidste Befaling, ivrig paa at udbrede hans Evangelium. Dog trænges der stadig baade til Penge og til Mennesker, dog især til de sidste; thi hvor der er Mennesker, der arbejder af Kærlighed til Jesus for hans Riges Udbredelse, viser Erfaringen, at der ogsaa kommer Penge nok. Og lad os, i de gamle kristne Lande, altid huske paa, at Misionens Arbejde i de hedenske Lande er lige saa vigtigt Arbejde som at bevare Troens Liv blandt vore egne.

Et Ord til Trosfæller.

Hvilken Uhyggefølelse, ja hvilken Rædsel vækker ikke Ordet »Tuberkulose« i det menneskelige Sind! Tuberkulosen er jo den lumske, snigende Farsot, der lurar alle Vegne og truer baade enkelte Individider og hele Familier med Undergang; den er i Sandhed en Svøbe, der hærger Kommuner, Stater, ja hele det menneskelige Samfund.

Intet Under derfor, at der udfoldes en overordentlig Energi i alle Lande — ikke mindst herhjemme — for at bekæmpe og modarbejde denne Menneskeslægtens værste Fjende. Rigeligt Lys og frisk Luft, gennemført Renlighed og sund, kraftig Kost er de Forbunds-fæller, ved hvis Samarbejde man søger at forebygge Sygdommens Opstaaen og at standse dens morderiske Fremtrængen.

Langt farligere end Tuberkulosens ødelæggende Virkninger for Legemets Helbred er dog den aandelige Farsot, der raser i alle Lande, forgifter og forpester Sjælene og medfører deres evige Undergang. Den værste Smittekilde, som spreder Vantroens og Usædelighedens frodigt voksende Spirer alle Vegne, er *den daarlige Presse*.

Kan vi da roligt se til, naar Tusinder og atter Tusinder gaar til Grunde, ja, naar hele Generationer sygner hen og hjemfalder til aandelig Død? Nej, tusindfold nej! Det er tværtimod en hellig Pligt for alle rettænkende Mennesker, for alle troende Kristne især, paa det kraftigste at modarbejde den moderne Presses samvittighedsløse Produkter. Vel staar det ikke i vor Magt at tilstoppe Smittekilden, ej heller at filtrere eller pasteurisere de grumsede og modbydelige aandelige Drikkevarer, som daglig falbydes i By og paa Land, indføres i Tusinder af Hjem og nydes i fulde Drag af gamle saavel som af unge.

Men hvad vi kan og bør og vil gøre, det er at pege hen paa den store Fare, der skjuler sig her, at advare imod den, at bringe Troens Lys ind i Hjemmene, at lade et Pust fra Sandhedens og Kærlighedens Aand suse gennem Hjerterne og svale Lidenskabernes Lummerhede, at vække

Sans for aandelig Renhed og Sædelighed, at byde sund Næring og styrkende Sjæleføde.

Dette mangesidige Øjemed tjener Nordisk Ugeblad for katholske Kristne. Hvor det gælder at værne om de overnaturlige Goder, de kostbareste Skatte, vi ejer her i Livet, bør enhver gribe til de Vaaben, der er uundværlige til Forsvar, og være rede til at bringe de fornødne Ofre.

Derfor: abonner paa vort *Ugeblad*, som kun koster 1 Kr. Kvartalet — d. v. s. kun *otte* Øre pr. Uge. Med lidt god Vilje maa enhver kunne overkomme dette ringe Beløb.

Abonnement paa Bladet tegnes i København bedst gennem Ekspeditionskontoret, Bredgade 69² ov. G., i Provinserne gennem Postvæsenet. —bg.

Ungdom og Altergang.

Husker I endnu, I unge, hvad I har hørt i jeres Barn-

dom om den store Profet *Elias* fra Thisbe i Galilæa? Han flygtede for den ugudelige Kong Akab, kom ud i Ørkenen og satte sig der under et Enebærtræ, mørk i Hu over Israels onde Veje. Af Sorg og Træthed faldt han i Blund under Træet, og han sov fast og længe, til en Herrens Engel vækkede ham med de Ord:

Staa op og tag Føde til dig; Vejen foran dig er lang!

Og *Elias* stod op, og han spiste af Brødet, der, bagt paa Gløder, nu laa ved hans Leje, og han drak af Vandkrukken, der ligeledes var bleven bragt ham, mens han sov.

Og saa gik han ved den samme Spises Kraft i fyrretyve Døgn til Møde med Herren paa dets Guds Bjerg Horeb.

De sidste Ord vilde jeg gerne bede jer om at læse to Gange.

Sagen er jo den, at I har ogsaa — sandsynligvis da — en lang Vej at gaa, Vejen gennem de tre Menneskealdre: Ungdom, Manddom og Alderdom, til Møde med Gud

paa det himmelske Sion, og I har ogsaa til Tæring paa den lange Vandring gennem Livets Ørken faaet en Spise beredt af Herren, der lader jer sige: »Staa op og tag Føde til dig; Vejen foran dig er lang!«

Denne Spise er vor Frelasers højhellige Legeme og Blod i den vidunderlige Eukaristi, en Spise, der, om den end ikke er bagt paa Gløder, saa dog er beredt os af et elskende Hjertes flammende Kærlighed.

Jeg vilde nu gerne bede jer om, at I i det Aar, som nu kommer, og som jeg ønsker jer Livets fejreste Lykke til, og derefter i alle de Aar, I endnu skal leve, ofte vil tage Plads ved Bordet, hvor den Spise rækkes. Saa er jeg nemlig ganske vis paa, at der ikke undervejs skal tilstøde jer noget, som I vil faa varigt Men af, og at I nok skal finde Vej til det Bjerg, der er Vandringens Maal.

Jeg har mindet jer om en Begivenhed i den gamle Pagt; nu vil jeg ogsaa huske jer paa et Ord af den ny.

I ved, at da Jesus satte sig til Bords med sine Apostle i Nadversalen, da sagde han til dem, at han havde *hjer-
telig længtes* efter at holde det Maaltid med dem. Ja, det staar der. »Hjertelig længtes« havde han. Hvad finder man ikke i de Ord, naar man standser ved dem og søger at trænge ind i deres Indhold!

Herren længes efter at komme til os. Vi, som er os vor Ringhed og Syndighed bevidst, kan næsten ikke forstaa det. Det kan ogsaa kun fattes ud fra een Betragtning, at Jesus nemlig ikke kommer til os for at faa noget, men for at give af sin Rigdom. I Overbevisningen herom aabner vi ham med Glæde vor fattige Bolig. Han vækker jo vor Tillid og gyder Kærlighedsvarme i vort Bryst, saa vi, som en har sagt, føler os til Mode, som om kærlige Hænder drog os ind til den store Fest.

Som Herren hjertelig længtes efter at give sig hen til sine Apostle, der skulde gaa de lange Veje ud i Verden for at forkynde hans Rige, saaledes higer han ogsaa efter at komme til jer, I unge, for at I kan have det godt i Vandreaarene, og for at det frem for alt ikke skal gaa jer som Emmausdisciplene, der næsten havde mistet Troen, fordi de ikke længere havde deres Mester hos sig.

Ja, det er netop det, det gælder for jer om, at I be-

standig har Mesteren hos jer; men dertil er den hyppige Altergang jo det bedste Middel. Alterens Sakramente er Mesteren selv, den levende Christus.

Ovre i det hellige Land, i Jerusalem, viser man hans Grav, men han ligger ikke i den Grav. Sin Grav har han forlængst sprængt og overvundet Døden. Han lever. Han lever ved Faderens Højre og i jeres Kirkes Tabernakel.

Han er det levende Brød, kommet ned fra det høje, ikke som det, Fædrene, der er døde, spiste i Ørkenen, heller ikke som det, Elias fik af Englehaand under Enebærtræet; nej, den, der spiser af dette Brød, skal leve evindeligt.

Spis ofte af Brødet fra Alteret i din Kirke, og gaa saa ved samme Spises Kraft trøstigt frem ad Vejen til Møde med din Herre.

Sikkert er det: vi vil i Kirkens Samfund ikke komme til at savne fromme og stærke og lykkelige unge Mænd og unge Kvinder, naar vi ofte ser vor Ungdom ved Herrens Bord.

Gr.

Katholsk Aarbog 1911.

Ansgariusforeningen plejer hvert Aar at udsende en trykt Medlemsfortegnelse m. m. til sine Medlemmer. I Aar foreligger denne Medlemsfortegnelse i Forbindelse med en Aarbog, der indeholder Oplysninger vedrørende det danske Apostoliske Vikariat, Oplysninger om kirkelige Forhold, Fortegnelse over dansk katholsk Litteratur og en Del almenyttige, praktiske Oplysninger. Endvidere findes der nogle enkelte Artikler til alvorlig Eftertanke. Et smukt Kromolithografi er Titelbillede.

Hvor vidt Foreningen hvert Aar kan udsende en saadan Aarbog, er delvis et Pengespørgsmaal; i Aar har en Ven af Ansgariusforeningen ydet et Tilskud hertil.

Aarbogen tilsendes frit til Medlemmer af Ansgarius-

foreningen, naar Aarsbidraget (2 Kr.) indsendes til Ansgariusforeningens Kontor (Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4) eller til Foreningens Kasserer (Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48). Aarbogens Pris for Ikke-Medlemmer er 1 Kr. Det er en Selvfølge, at ny tiltrædende Medlemmer ogsaa faar Aarbogen frit, og det vil være Foreningens Bestyrelse kært, ligesom det er Aarbogens Hovedformaal, at ret mange vil benytte Lejligheden til at melde sig ind i Foreningen og derved støtte den i dens Bestræbelser for at faa Nordisk Ugeblad indført i ethvert katholsk Hjem.

„Hvad I have gjort
mod en af disse mindste—”

(Fra Engelsk.)

Gamle Birgitte sad i den lille Stue i Baggaarden, hvor hendes Hjem var, med en lille Stabel Penge foran sig, som hun talte med stor Omhu og Eftertanke. Hun havde aldrig været dygtig til at regne, og det Regnestykke, som hun i Øjeblikket var optaget af, var virkelig heller ikke saa ganske let.

Det var ikke mere end den 27. December, og den 23. Marts fyldte hun halvjerds, og først da kunde hun faa sin Alderdomsunderstøttelse; der var altsaa endnu tolv Uger og to Dage igen. Hun havde mærket Dagene af i sin Almanak. Tolv Uger og to Dage!

Hun talte sin lille Stabel Penge igennem en Gang endnu: to Guldstykker, en hel Del Sølvstykker og nogle Kobberpenge, det var næsten 56 Kroner, og det kunde blive omtrent halvfemte Krone om Ugen. Med det kunde hun ogsaa klare sig, den gode Gud havde altid hjulpet hende, og hun vilde desuden nok af og til kunne tjene nogle Ører ved at sy lidt for Naboer; hun kunde sikkert klare sig til den 23. Marts, og saa kom hendes Understøt-

telse. Halvfemte Krone om Ugen! Det vilde hun ogsaa faa, naar hun havde fyldt de halvfjerds, og den Indtægt vilde hun være sikker paa hele sit Liv. Det var en beroeligende Tanke!

Efter at have taget 50 Øre ud af Bunken lagde hun Resten af Pengene ned i en lille hollandsk Taske, som hun gemte i en Kasse under sin Seng.

Hendes kære, eneste Søn, som havde været Soldat i fremmede Lande, havde sparet Penge sammen i selv samme Taske til sin gamle Moder, at »hun aldrig skulde komme til at savne noget«.

Hver Uge havde han sendt hende saa meget, at hun havde kunnet klare sig og have Tag over Hovedet. »Min Soldaterdreng« plejede hun at kalde ham, og hun var ikke saa lidt stolt af ham. Og der var nu ogsaa noget at være stolt af: han var høj og stærk, flink og villig, og saa glad og god en Fyr, som man maatte lede længe for at finde Magen til.

Han glemte aldrig »den gamle der hjemme«, og da han døde af Feber langt borte i et fremmed Land, havde de fundet hans lille Taske med to Hundrede Kroner i og med hans Moders Adresse bundet fast dertil. Hans Kaptajn, som havde Orlov, var selv kommet ud til den gamle Kone og havde fortalt hende, at han aldrig havde haft bedre Mand under sig, end hendes Søn havde været; og den gamle Kones Sorg var ikke bleven lidt mildnet ved al den Pris, Kaptajnen havde for hendes Søn, og hun holdt sit gamle Hovede højt, medens Taarerne langsomt randt hende ned over Kinderne. Og da Kaptajnen tilbød hende Hjælp, rystede hun paa Hovedet.

»Nej Tak, min Dreng har sørget for mig; men Tak for Deres gode Vilje,« svarede hun med moderlig Stolthed.

De to Hundrede Kroner strakte længe til for den gamle Birgitte; hun havde skilt sig ved alt overflødigt i sit lille Hjem, og nu var der de 56 Kroner igen, som skulde hjælpe hende over de tolv Uger, indtil hun kunde faa sin vel fortjente Alderdomsunderstøttelse.

Hun havde maattet skille sig ved sit Ur for nogle Dage siden, for da den unge Fru Sommer ved Siden af for en Uges Tid siden var faldet paa Gaden og blevet bragt til

Hospitalet, havde gamle Birgitte taget sig af hendes to smaa Børn; men det havde gjort et slemt Skaar i hendes Kapital, for de havde trængt til saa meget Mælk, og hun havde maattet betale Værtinden Penge, for at hun ikke skulde sælge de smaas Senge; Resten af Fru Sommers Ejendele havde Værtinden ladet sælge for at faa Huslejen ind, som Fru Sommer var kommen langt bagud med. For stakkels Fru Sommers Mand var død samme Efteraar, og hendes mindste lille var født kun en Uge før Jul, og skønt hun havde slidt og slæbt, og skønt hun havde solgt eller pantsat alt, hvad hun ejede, havde hun dog ikke kunnet klare Huslejen. Det var Grunden til, at da hun kom tilbage fra Hospitalet, fandt hun alle sine Sager solgt og Resten af sit Hjem forsvundet.

»Gamle Birgitte ser efter Ungerne for dig,« modtog den brutale Værtinde hende, »hun kan knap klare sig selv, og alligevel tager hun sig af andre Folks Børn.«

Det var med et sorrigfuldt Hjerte, at Fru Sommer bankede paa den gamle Kones Dør hin triste December Eftermiddag; men da hun traadte ind, blev hun modtaget af et venligt Ansigt og en glad Hilsen.

»Det var da dejligt at se dig igen -- er du nu rigtig rask?«

»Aa, Mor — Mor!«

Den store Pige paa fire Aar fløj i sin Moders Arme, og Moderen trykkede hende med Inderlighed ind til sin spinkle Krop.

»Kære lille Emmy, min store Pige, Moders egen Kæledæggel« Hunkysede hende den ene Gang efter den anden.

Derpaa bøjede hun sig ned over det sovende Barn paa Sengen, løftede det forsigtigt op i sine Arme, holdt det ind til sit Bryst, saa paa det, som kun en Moder kan gøre, der har været skilt fra sin spæde i over en Uge og ikke har vidst, om hun skulde finde det levende ved sin Tilbagekomst.

Hun lagde det stille tilbage paa Sengen igen og knælede pludselig ned foran den gamle Birgitte, som just sad og tørrede en ganske uventet Dug bort af sine Brillen.

»Jeg kan aldrig takke dig nok,« sagde hun med graadkvalt Stemme, »jeg ved ikke, hvad jeg lavde gjort, hvis

de var kommet paa Fattighuset, jeg kunde ikke have undværet dem.«

Birgitte klappede hende paa Skulderen, men kunde ikke straks sige noget.

»Saa, saa,« fik hun frem, »tag dig det ikke saa nær, nu har du jo faaet dem igen.«

— Men der var et andet Spørgsmaal, som skulde løses, og det snarest. Hele den Dag gik Fru Sommer fra Arbejdskontor til Arbejdskontor, fra den ene Plads til den anden, men kunde intet Arbejde faa.

»De ser ikke stærk nok ud« — »De er altfor spinkel til Arbejdet her« — det var Hovedindholdet af de Svar, hun fik.

Hun kom om Aftenen tilbage til gamle Birgitte træt og næsten fortvivlet og satte sig paa en Stol, med Hovedet mellem Hænderne, og brød ud i en voldsom, haabløs Graad.

»Der synes ikke at være andet at gøre,« hulkede hun, »end at sende Børnene paa Fattighuset. Men jeg kan ikke, nej, jeg kan ikke skille mig ved dem,« stønnede hun, idet hun greb den lille Emilie og holdt hende tæt ind til sig. »Jeg vil hellere dø end skilles ved dem — jeg kunde ikke holde det ud, nej, jeg kunde ikke.«

»Tab ikke Modet! Faa dig et Stykke Mad og lidt Te, i Morgen har du nok bedre Lykke. Du skulde prøve, om de ikke vil have dig igen i den Butik, hvor du havde Plads, før du blev gift; det var dog muligt, de kunde bruge dig igen.«

»Jeg ser ikke ordentlig nok ud til saadan en Stilling,« sagde Fru Sommer haabløs.

»Prøv blot, min Pige,« svarede den gamle, »det koster ikke noget at prøve, maaske har du Held med dig.«

Den næste Aften vendte hun tilbage, lige saa bedrøvet og om muligt mere haabløs end forrige Aften.

»Naa, hvordan gik det, prøvede du saa paa det gamle Sted?«

»Ja, og de vilde ogsaa tage mig der — hvis jeg blot havde ordentlige Klæder,«

»Hvad sagde de da?«

»Jeg talte med Direktrisen, og hun sagde, at da min

Figur slet ikke var det mindste ødelagt, og da de aldrig havde haft nogen bedre til at prøve Overstykker og Kaaber paa, vilde de godt tage mig igen, kun maatte jeg have en pæn sort Kjole og ordentlige Sko. Men Forskud var der ikke Tale om, at jeg kunde faa, jeg maatte selv sørge for min Dragt, og saa er det hele alligevel til ingen Nytte.«

Gamle Birgitte sad længe tavs. Endelig spurgte hun: »Hvad tilbød de dig i Løn?«

»Ni Kroner om Ugen, hvis jeg ikke havde glemt mine Pligter, og maaske noget mere siden. Men det er jo ikke til mere Nytte for mig end de Steder, hvor de slet ikke vilde have mig.«

»Det er jo sandt, det havde jeg slet ikke tænkt paa, det koster ikke saa lidt at blive klædt paa til saadan en stor, fin Butik som den.«

Fru Sommer udstødte en pludselig, bitter lille Latter. »Hun sagde, jeg kunde faa Klæder og Sko for en 40—50 Kroner. Hun kunde ligesaa godt have sagt for 400—500 Kroner. — Hun sagde ogsaa, jeg var kommet i et heldigt Øjeblik; thi den unge Pige, som havde faaet min Plads, skulde netop bort, og da hun altid godt havde kunnet lide mig, og da baade mit Haar og min Figur passede saa godt til Stillingen, vilde hun gerne have mig igen. Hun bad mig tænke over Sagen og saa lade sig vide, hvad jeg bestemte mig til. Men det nytter ikke noget, der er ingen anden Udvej end Fattighuset. Vi har ogsaa længe nok ligget dig til Byrde.«

Den gamle Kone havde taget Kyse og Kaabe paa, mens hun talte.

»Gaar du ud?« spurgte Fru Sommer.

»Ja, jeg maa skynde mig, inden det bliver mørkt,« svarede den gamle.

Gamle Birgitte vandrede af Sted og købte sit Brød og lidt The, og derpaa drejede hun ned ad Sidegaden, hvor den lille Kirke laa, hun holdt saa meget af.

»Jeg tror lige godt, jeg skal gaa hen og spørge den gode Gud, om der ikke er nogen Udvej,« mumlede hun til sig selv.

Hun gik stille ind i den halvdunkle Kirke hen i et Hjørne, hvor Krybben var rejst, omgivet af Gran og hvide

Blomster, med Jesusbarnet i Midten, straalende imellem smaa Lys.

Gamle Birgitte knælede ned og betragtede det lille Barn, som laa smilende der paa sit Leje af Straa.

Og fra Barnet saa hun hen paa Moderen, som knælede ned ved Siden af sit lille Barn og saa paa ham med milde, kærlige Blikke.

»Hun lærte i sit Liv, hvad det betød at blive berøvet sit Barn — —«

Hun saa paa de knælende Hyrder og ønskede, at hun ogsaa kunde have set Barnet strække sine smaa Arme ud imod sig!

»Hvor vilde jeg ogsaa gerne kunnet gøre noget for dette søde Barn — have taget ham i mine Arme som den gamle Simeon —«

En pludselig Erindring om den lille Emmy, som løb sin Moder i Møde, om hendes smaa udstrakte Arme, hendes Velkomstraab, dukkede op i den gamles Hjerte.

»Hjælp dem!« bad hun. »Jesu Hjerte, som blødte for os, forbarm dig over dem!«

Og den gamle Birgitte saa igen paa det lille Jesusbarn, som strakte sine smaa Arme ud imod sin Moder, hun saa Marias kærlige Ansigt, og hun drejede Hovedet om imod en anden Statue, hvor Maria stod med Jesusbarnet paa sine Arme.

»Gud tillod ikke, at den grusomme Herodes tog ham fra hende. Jeg vilde ønske, jeg kunde have ofret mit Liv for ham, som de kære, uskyldige Børn i Betlehem gjorde; jeg vilde gerne have sparet hans Moder for den store Sorg, da de grusomme Soldater slæbte ham bort.«

Da slog pludselig et Ord af ham selv ned i den gamle Birgittes Sind.

»Hvad I have gjort mod en af disse mindste —«

Hun blev et Øjeblik aandeløs — — — »det have I gjort mod mig.«

»Mod mig!« Skulde det virkelig forstaas bogstavelig? Hvilken Belønning, hvilken Glæde! Var det et Ord til hende fra Jesusbarnet?

Hun knælede nogen Tid ned i stille Bøn; lidt efter rejste hun sig og tørrede Taarerne bort, som løb ned ad hen-

des Kinder, hvorpaa hun lidt usikkert gik gennem den snevre Gang i Kirken ud paa de halvmørke Gader.

Da hun naaede sit lille Hjem, tog hun med skælvende Hænder sin Kyse og Kaabe af; derpaa tog hun uden at sige et Ord den lille Pengetaske frem af dens Skjulested og bredte dens Indhold ud paa Bordet. Fru Sommer saa paa hende med forundrede Blikke. Da sagde gamle Birgitte: »Der er godt 50 Kroner; jeg tænker, det vil slaa til, og at du saa vil faa Lov at beholde dine Børn.«

Fru Sommer snappede efter Vejret; hendes Øjne straaledede, og hendes Kinder blev blussende røde. »Du mener da vel ikke — det kan da vel ikke være sandt,« stammede hun. Saa skød hun Pengene til Side og rystede paa Hovedet: »Nej, jeg kan ikke tage dem, jeg kan ikke tage dem. Aldrig havde jeg troet, nogen kunde være saa god imod mig, men jeg kan ikke saadan plyndre dig. Du kan komme til at trænge til dem en skønne Dag, og saa kan jeg maaske endnu ikke betale dem tilbage.«

»Det er intet Laan, min Pige, jeg giver dig dem, og for Børnenes Skyld skal du nu gaa hen i Forretningen og sige, at du tager Pladsen, og saa skal du købe Tøj og alt, hvad du behøver, og saa har du endda saa meget tilovers, at du kan klare dig den første Uge og betale for Børnene i Asylet om Dagen. Men sig ikke mere, du kan tro, jeg under dig det for de stakkels smaas Skyld.«

Fru Sommer dækkede sit Ansigt med sine Hænder og græd. »Hvad skal jeg dog svare, jeg vil saa gerne beholde mine smaa Børn, for jeg elsker dem saa højt, saa højt.«

»Og derfor skal du beholde dem, min Pige, det skal du.« Den gamle lagde sin Haand paa den unges Skulder. »Græd ikke,« vedblev hun, »du skal rigtignok beholde dem.« Med venlige Ord og Klap beroligede hun lidt efter lidt den unge Moder og overtalte hende tilsidst til at modtage de kostbare Penge; men Fru Sommer anede ikke, at de Penge, hun tog, var det eneste, der skilte hendes gamle Veninde fra Fattighuset.

»Det er maaske Sparepenge til din Begravelse,« havde hun engang sagt, og Birgitte havde ikke rettet denne Fejltagelse.

Den næste Dag, da Fru Sommer var vandret afsted,

fuld af Taknemmelighed og glade Forhaabninger, for at købe de nødvendige Klæder til det Arbejde, hun faa Dage efter skulde begynde, bragte gamle Birgitte Børnene ind til en venlig Nabokone, medens hun selv begyndte at pakke et Par af sine største Skatte sammen.

Der var først og fremmest hendes gamle Krucifiks — det havde hun haft, fra hun var Barn — saa hendes Bønnebøger og hendes Søns Portræt og alle hans Breve og det lille Silkesjal, han havde bragt hjem med den sidste Gang, han besøgte hende. Der var ellers ikke ret meget andet. Saa satte hun sig ned og skrev et Brev til Fru Sommer.

»Kære Jenny! Jeg gaar til Fattighuset — det maa du ikke blive bedrøvet over. Du kan faa min Seng, og hvad her ellers er. Om Søndagen skal jeg komme og besøge dig, hvis jeg faar Lov. Fru Smith ser efter Børnene, til du kommer hjem. Gud velsigne jer alle tre!

Birgitte Jacobsen.«

Hun lod Brevet ligge paa Bordet og gik saa ud i den kolde Vinterluft og vandrede som i en Drøm henimod den store, barraklignende Bygning, som bar det ilde klingende og forhadte Navn »Fattighuset«.

Det tog ikke lang Tid at komme igennem de sædvanlige Indmeldelses Formaliteter; hun sad rolig paa en Stol og besvarede alle de Spørgsmaal, man rettede til hende: hendes Navn, Alder, Religion, sidste Adresse; de tog hendes Taske fra hende — den dyrebare Taske! — men forsikrede hende, at hun skulde faa den igen. De var ikke uvenlige imod hende, men alt var saa formelt og forretningsmæssigt, og en pludselig Følelse af Ensomhed fyldte hende, da hun med skælvende Knæ rejste sig for at følge Portneren over Gaarden og gennem de lange Korridorer. Hun rystede, da hun kom forbi en eller to gamle Koner i deres mørkeblaa Kjoler og høje, stive Kapper. All var saa fremmed og nyt, og hun var saa alene og saa bange for det alt sammen.

Hun famlede paa sit Bryst og følte efter det lille Krucifiks, som altid hang om hendes Hals; hun holdt krampagtig fast om det, men for første Gang kunde det

ikke berolige hende. Var hendes Gud ogsaa her i denne mørke, frygtindgydende Bygning?

Hun snublede i en af Korridorerne, hvilke syntes mørke efter det straalende Lys i Direktørens Kontor, og da hun strakte Haanden ud for at faa Balance, følte snarere end saa hun en Haand, der var strakt ud for at hjælpe hende. Et lille Øjeblik troede hun, det var Portneren, der havde vendt sig om for at komme hende til Hjælp, og hun mumlede: »Mange Tak,« men Ordene døde bort paa hendes Læber, da hun saa, at Portneren stadig gik videre uden at vende sig om, og hun stirrede paa den Haand, som var rakt ud for at hjælpe hende, og hun fyldtes af en forunderlig Følelse, hun aldrig havde kendt før — thi paa Haanden var Mærket af et Saar, som om den var bleven gennemboret af en Nagle.

Hun bøjede uvilkaarlig sine gamle Knæ og korsede sig, og hun mumlede, halvt troende og halvt i Tvivl, om hun turde tro, hvad hun saa, det ene Ord »Jesus«.

Saa saa hun sig om, men der var ingen at se, Korridorens nøgne Vægge strakte sig vidt hen til begge Sider; men som hun gik videre, bagefter Portneren, som man havde sagt til hende, hun skulde, følte hun atter, at hun ikke længere var alene. Hun følte en Haand holde fast om sin med et trygt, sikkert Greb, en pludselig velgørende Varme syntes at gennemtrænge hende, en Følelse af Fred og Tryghed fyldte hele hendes Sjæl og Legeme, og en fast Overbevisning om, at nu vilde alt blive godt for hende, forjog den Frygt og Ængstelse, som lige før havde betaget hende saa stærkt. Hun var saa glad som aldrig før; hun følte sig ikke ensom nu, da hun vidste, at Christus var ved hendes Side; og den Arm, som hun følte støtte sig, gav hende en ubeskrivelig Følelse af Lykke og Overbevisning om den usynlige Verdens Nærhed og Virkelighed.

»Det have I gjort imod mig,« de Ord blev ved at klinge gennem hendes lykkelige Hjerte. Al Følelse af Ensomhed og Hjemløshed var forsvunden; hun kunde aldrig mere føle sig hjemløs der, hvor hun havde erfaret, at den kære Frelser var hende saa nær; i Fattighuset kunde hun nu føle sig lige saa glad som i det lille Hjem, hun nylig frivillig, om end med blødende Hjerte, havde givet Afkald paa.

»Gamle Birgitte Jacobsen — hun ligner altid en Solstraale; det gør en godt blot at se paa hende. Det var en lykkelig Dag for os, da hun kom her« — det er det enstemmige Vidnesbyrd fra alle i Fattighuset, baade Opsynsfolk og Fattiglemmer. Hvor hun kom hen, bragte hun altid Lykke og Fred med sig; men det er heller ikke saa underligt, at den kan det, som stedse i sin højre kan føle Trykket af den korsfæstedes egen Haand!

† Bogtrykker Wm. V. Mohn.

Bærereren af det Navn, som staar over disse Linier, har vel næppe været personlig kendt af ret mange af Ugebladets Læsere, men har dog igennem mange Aar staaet i et vist Forhold til hver eneste af dem i sin Egenkab af Indehaver og Leder af det Trykkeri, fra hvilket Ugebladet Uge efter Uge tiltræder sin Rejse til Hundreder af katholske Hjem.

Det er derfor ikke andet end rimeligt i nogle faa Ord at skildre den afdødes Levnedsløb og lægge dette Mindeblad i taknemlig Erindring paa hans Baare.

Wm. V. Mohn fødtes i København den 21. Marts 1848, hvor hans Fader, der tidligere havde staaet i den vestindiske Hærstyrke, var ansat ved det militære Depot. Skønt Protestant besøgte Faderen tit Gudstjenesten i St. Angars Kirke, og Drengen, der ledsagede ham, modtog saaledes allerede tidlig et katholsk Indtryk. Ikke desto mindre blev han konfirmeret i Garnisons Kirke, hvis daværende Sognepræst, Blædel, spurgte Konfirmanden, hvorfor han dog aldrig viste sig i Kirken. Paa Mohns Svar, at han gik i St. Angars Kirke, bemærkede Blædel: »Naa, det har du ingen Skade af.«

Han kom saa i Bogtrykkerlære, først en kort Tid i Ringsted, derefter i Varde og Randers. I 1872 etablerede han sig selvstændig i Æbeltoft, hvor han grundede »Æbeltoft Avis«.

Om hans utrættelige Energi og sjældne Arbejdslyst vidner bl. a den Omstændighed, at han i længere Tid var baade Redaktør — der selv skrev Avisartikler, undertiden baade for og imod det samme Emne — Sætter, Trykker

og Avisbud i een Person. — 1883 solgte han Trykkeriet og Avisen, som endnu bestaar, og flyttede tilbage til København, hvor han begyndte ganske smaat med et Visitkorttrykkeri i Frederiksborggade. Efterhaanden udvidede hans Virksomhed sig, den blev forlagt til Farimagsgade, derefter til Gothersgade og tilsidst i 1894 til St. Kongensgade. Allerede to Aar forinden havde han overtaget Trykningen af Ugebladet, hvilket siden stadig er blevet trykt i hans Trykkeri, ligesom mange andre katholske Bøger er udgaaet herfra.

Den katholske Paavirkning, Mohn havde modtaget i sin Barndom, havde stadig beholdt Indflydelse over ham; han havde i Aarenes Løb læst katholske Bøger og knyttet Forbindelse med flere katholske Præster, hvilket førte til, at han i 1886 aflagte den katholske Trosbekendelse for Pastor Bøhmer i St. Ansgars Kirke, kort før denne forlod Danmark. Han blev en alvorlig og from Katholik, som nød ikke saa lidt Tillid blandt sine Trosfæller, bl. a. var han i mange Aar Formand i St. Josefs Gilde og i katholsk Syge- og Ligkasse. Ligeledes var han Medlem af Maria-kongregationen og tidligere virksom Deltager i Vincentskonferensens Arbejde. Desværre var Bogtrykker Mohns Helbred i de sidste Aar af hans Liv meget nedbrudt, og de sidste to Aar var den før saa flittige Mand praktisk talt ganske ude af Stand til at arbejde. Det var derfor nærmest en Udløsning, da Mohn, vel forberedt ved Kirkens Naademidler, Julenat Kl. 2 lukkede sine Øjne. Han efterlader sig Enke, en Datter af første og en Søn af andet Ægteskab.

R. I. P.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. I St. Annæ Kirkeskole spillede de smaa Piger 2. Juledags Eftermiddag en nydelig lille Nissekomedie, helt igennem paa Vers med en Mængde Sange paa bekendte danske Melodier. Børnene kom pænt fra deres Komedie og fra et levende Billede, som sluttede den lille Underholdning; men det er jo heller ikke svært at gøre Lykke, naar man er saa ung, især naar man er en lille Pige paa fem Aar med lyse Krøller!

Fredericia. Naar vi her i Aar har kunnet fejre en saa hyggelig og stemningsfuld Jufefest, da skyldes det for en stor Del den ny smukke Krybbe, der fornylig er skæn-

ket til Kirken og i Aar opstillet for første Gang. Fredericia Menighed har allerede i flere Aar ejet en mindre Krybbe, som havde sin Plads i Alteraabningen over Tabernaklet. Ved et Uheld havde imidlertid den gamle Krybbe taget Skade og trængte til Fornyelse. Denne kom paa en uventet Maade. En Velgørerinde, Enkefru Riffarth i München-Gladbach, skænkede nemlig paa Foranledning af et Medlem af Menigheden en ganske vidunderlig smuk Krybbe til Kirken. Den straatækte Stald er i Baggrunden aaben, saaledes at der bliver Udsigt til et meget svagt belyst Landskab. De kunstnerisk udførte, fint polychrome Figurer er 80 cm. høje. For Tiden er der opstillet 16 Figurer, men til Epiphani kommer der endnu flere. Stalden er opstillet ved Alterets Evangelieside og er i det smagfulde Arrangement mellem grønne Planter og friske Graner af storslaaet Virkning. Den vil ved Juletid være en Prydelse mere for vor smukke, gamle St. Knuds Kirke.

(L. W.).

Tyskland. I Rigslandet Elsass-Lothringen paatænkes der, efter den tyske Kejsers udtrykkelige Ønske, indført et vist Selvstyre. Man har ofte fremhævet, at Indbyggerne i dette Land nærrede langt venligere Følelser mod Franskmændene end mod Tyskerne, og det er utvivlsomt rigtigt; men det er lige saa rigtigt, at det er den bedste Vej til at faa dette Forhold forandret, man har slaet ind paa. Det var en Fremgangsmaade, Preusserne skulde anvende i alle deres Provinser. Som et betegnende Træk for den nye Forfatning fremhæves, at Overhovederne for de katholske, protestantiske og jødiske Menigheder skal være fødte Medlemmer af det første Kammer. Dette er forhaabentlig ogsaa et godt Middel til at fremme religiøs Ligeberettigelse og god Forstaaelse.

Indsamlingen til **Juleuddelingen i Rosenkranskirken Sogn** havde følgende Resultat: Den indsamlede Sum beløb sig til 258 Kr. Til kontant Pengehjælp anvendtes 21 Kr., Resten uddeltes i Portioner, bestaaende af Flæsk, Smør, Sukker, Kaffe, Risengryn og Sigtebrød til c. 50 Familier og enligstillede.

Desuden var der som ekstra Gave til Juleuddelingen skænket 5 Pd. Te samt Spaankurve, hvori Portionerne nedpakkedes.

Alle Bidragyderne bringes herved en hjertelig Tak.

Indsamlingskomiteen.

Indsamlingen til **Juleuddelingen i St. Ansgars Sogn** havde følgende Resultat: Indtægten var i Aar 894 Kr. 85 Øre, som uddeltes dels som kontant Pengehjælp, dels i Portioner, bestaaende af Flæsk, Kaffe, Sukker, Ris, Smør og Sigtebrød til 180 fattige Familier.

Dertil kom endnu i Aar til stor Glæde for mange af Familierne et godt Stykke Ost, takket være en venlig Giver fra Lolland.

Alle Bidragyderne bringes herved en hjertelig Tak.

Indsamlingskomiteen.

Gudstjenesten i København.

Søndage.

- St. Ansgars Kirke.** Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt.
- Rosenkranskirken** (Boyesgade). Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 5 Andagt.
- St. Annæ Kirke** i Sundby. Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt med Prædiken.
- Jesu Hjertes Kirke** (Stenosgade). Form. Kl. 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt m. Prædiken.
- St. Josefs Kirke** (Griffenfeldtsgade). Form. Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe; Kl. 9 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 3 Andagt.
- St. Knuds Kapel** (Vestervoldgade 115). Form. Kl. 7 Højmesse; Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken.
- Immaculatakirken** (Strandvej 91). Form. Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Vesper.
- St. Andreas Kirke** i Ordrup. Form. Kl. 7 og 7 $\frac{3}{4}$ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Kl. 5 Andagt.
- Assumptionskapellet** (Amalievej 14). Stille Messe Kl. 8 med fransk Prædiken; Kl. 5 Efterm. Andagt. (Det allerhelligste Sakramente er daglig udstillet fra Kl. 8—5).

Stille Messer paa Hverdage.

St. Ansgars Kirke Kl. 7 og 8 $\frac{1}{4}$; i Rosenkranskirken Kl. 6 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{4}$; i St. Annæ Kirke Kl. 6 og 8; i St. Knuds Kapel Kl. 6 $\frac{1}{2}$; i Jesu Hjertes Kirke Kl. 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{2}$; i St. Josefs Kirke Kl. 5 $\frac{1}{4}$ og 6 $\frac{1}{2}$; i St. Andreas Kirke Kl. 6, 6 $\frac{1}{2}$, 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{4}$; i Assumptionskapellet Kl. 6 $\frac{1}{2}$ og Kl. 5 Efterm. Andagt.

Den katolske Højskole.

Plan for Januar—Marts 1910.

3. Januar	Katholsk Reformation I. <i>(P. Bannwart.)</i>
10. —	— II. —
17. —	Billeder af Kirkens Historie IV. Oldkirkelige Forfattere <i>(Mogens Ballin.)</i>
24. —	Nycatholicismen i England <i>(A. W. Taylor.)</i>
31. —	Grundtvig som Reformator <i>(Niels Hansen.)</i>
7. Februar	Grundtvig som Salmedigter —
14. —	Billeder fra Kirkens Historie V. De sidste Prøvelser <i>(Mogens Ballin.)</i>
21. —	Missionen i Kina <i>(P. F. Flynn.)</i>
28. —	Intet Foredrag paa Grund af Fastelavn.
7. Marts	Billeder af Kirkens Historie VI. »I dette Tegn skal Du sejre« <i>(Mogens Ballin.)</i>
14. —	Det antikristelige i vor Tid I. <i>(M. C. Jensen.)</i>
21. —	Det antikristelige i vor Tid II. —
28. —	Billeder fra Kirkens Historie VII. Kunst paa Oldkirkens Tid (med Lysb.) <i>(M. B.)</i>

Samtlige Foredrag holdes om **Tirsdagen Kl. 8 Aften** i **Hotel Dannevirke, Studiestræde 38, 2. Sal.**

† At min kære Mand, forhv. Bogtrykker **William Valdemar Mohn**, efter længere Tids Svagelighed er afgaaet ved Døden Juledag, bekendtgøres herved af hans dybt-sørgende Enke og Børn.

Maria Mohn, f. Aarkrog.

Juvenine Mohn.

Johannes Mohn.

Begravelsen finder Sted fra St. Ansgars Kirke til Assi-stens Kirkegaard Mandag den 2. Januar 1911 Kl. 10.

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

Aarhus. Søndag den 8. Januar **Familie-Aften. Trekonger-**
spil. Opføres af Drengeskolens Elever.

Lætitia.

Paa Grund af Festen Hellig tre Kongers Aften bortfalder
Mødet Mandag den 2. Januar.

Katholsk Ungdomsværn.

Bidrag — aarlige, maanedlige eller een Gang for alle — til
den nystiftede og af den højærværdigste Biskop godkendte For-
ening »Katholsk Ungdomsværn« (for København og Omegn) mod-
tages af Værnets Kasserer, Murermester A. V. Günther, Bangerts-
gade 11, N. Telefon 4110.

Kalenderen 1911

er udkommen og faas paa **Menighedskontoret**, Bredgade 69, 2.
Sal over G. (1—4). Telf. Palæ 654) samt ved Kirkerne. Pris **25**
Øre. Ved Indsendelse af 30 Øre i Frimærker tilsendes Kalende-
ren portofrit.

K. U. F. Katholsk Ungdoms Forbunds **Julefest** finder Sted i
Lokalet, Bredgade 67² o. G., Mandag d. 2. Januar Kl. 7.
Adgangskort for Medlemmer, med Forældre og Søskende, faas
hos Bestyrelsen.

Festskriftet Biskop Johannes von Euch

anbefales som Julegave; faas paa St. Ansgars Menighedskontor,
Bredgade 69² o. G. (1—4). Telefon: Palæ 654 og hos Hoffmann,
Købmagergade 48. Pris: **3 Kr.** (Ansgariusforeningens Medlem-
mer har 33¹/₃ o/o Rabat).

Litteratur. P. Roh: Hvem er Kristus? Faas i alle Bog-
lader. (Høst & Søn, 1905, 50 Øre).

Nytaarsaften (Lørdag den 31. Decbr.)

Takkegudstjeneste (ev. med Præd.) og Te Deum.

St. Ansgars Kirke Kl. 6. Rosenkranskirken Kl. 6. St. Annæ Kirke Kl. 6.
Jesu Hjertes Kirke Kl. 6. St. Josefs Kirke Kl. 7¹/₂.
St. Andreas Kirken (Ordrup) Kl. 7¹/₄.

St. Ansgars Kirke.

Nytaarsdag Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 6 Fest-
andagt.

Fredag den 6te Januar. H. 3 Kongers Dag. Kl. 10 Pontifikal-
messe med Prædiken. Kl. 8 Festandagt.

Rosenkransbroderskabet holder i det nye Aar sit første
maanedlige Møde med Prædiken og Procession Søndag den 8de
Januar Kl. 6 Aften i St. Ansgars Kirke. Jomfruernes Forening
deltager i Processionen.

Stolepladser i St. Ansgars Kirke.

Menighedsmedlemmer, som ønsker at leje (10 eller 4 Kr.
aarlig) eller at opsigte Stolepladser i St. Ansgars Kirke, anmodes
om at meddele saadant til St. Ansgars Menighedskontor (Bred-
gade 69) eller til Kirkebetjent P. Stein.

Kirkekollekter.

I de københavnske Kirker afholdes **Nytaarsdag** Kollekt
af Peterspenge til den hellige Fader.

I alle Vikariatets Kirker afholdes **Hellig 3 Kongers Dag**
i Følge pavelig Anordning Kollekt til Fordel for de afrikanske
Missioner.

Den eukaristiske Forenings Medlemmer bedes erindre Til-
bedelsen i St. Ansgars Kirke Fredag den 6te Januar til de af-
talte Tider.

Kirkelig Kalender.

1. Januar. Søndag.	Jesu Om-skærelse.	8. Januar. 1. Søndag efter H. 3 Konger.
2. — Mandag.	Oktav af Stephanus.	9. — Mandag. Oktavdag.
3. — Tirsdag.	Genovefa. Oktav af Johannes Evangelist.	10. — Tirsdag. Oktavdag.
4. — Onsdag.	Oktav af Uskyldige Børn.	11. — Onsdag. Oktavdag.
5. — Torsdag.	Telesphorus, Pave og Martyr. Vigiliatedag.	12. — Torsdag. Oktavdag.
6. — Fredag.	Epiphani (H. 3 Konger).	13. — Fredag. Oktav af H. 3 Konger.
7. — Lørdag.	Oktavdag. (Knud Hertug).	14. — Lørdag. Hilarius, Biskop og Kirkelærer.

Katholsk Aarbog 1911

er udkommen og tilsendes Medlemmer af Ansgariusforeningen frit ved Indsendelse af Aarsbidraget (2 Kr.) for 1911. Pris for Ikke-Medlemmer: 1 Kr.

Ansgariusforeningen

Kontor: Bredgade 69, 2. S. o. G.,
Telefon Palæ 654 (1—4).

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag den 3die Januar Kl. 8 Aften.

P. Bannwart:

Katholsk Reformation I.

Hotel Dannevirke, Studiestræde 38, **2den Sal.**

Alle er velkomne.

Udmærket Jule- og Nytaarsgave.

En Gave, som varer til næste Jul!

Send dine Venner og Bekendte,
som ikke holder Ugebladet,

et

GAVEKORT.

der giver Ugebladet frit tilsendt en hel Aargang.

Pris 4 Kr.

Faas

Bredgade 69, 2. o. G. Kl. 1—4.

Telefon Palæ 654.

Til Abonnenterne.

Dette Nummer af Ugebladet er undtagelsesvis udsendt med 24 Sider.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothés Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 2.

Søndag den 8. Januar.

1911.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Kirkens Mænd I. — Jødefolkets sidste Dage. — Litteratur. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ringsted. Spanien. Rom. — Bekendtgørelser. — Brevkasse. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

59.

Epifani — Herrens Aabenbarelse.

Alerede Navnet antyder, hvorfra denne Fest har taget sin Begyndelse — nemlig fra den orientalske Kirke. Der var den bekendt under forskellige Navne: *Epifani* — Aabenbarelse, *Theofani* — Guds Aabenbarelse, *Lysenes Fest*. Den blev fejret den 6. Januar, og man mindedes ved den Herrens Daab i Jordan, da Himlen aabnedes, den Helligaand steg ned i en Dues Skikkelse, og Gud Faders Røst forkyndte, at Jesus var hans elskede Søn, i hvem han havde Velbehag (Herrens Epifani); endvidere fejrede man Mindet om det første Vidunder, hvorved Jesus viste sin Guddomsvælde, da han ved Brylluppet i Kana forvandlede Vand til Vin (Theofani). Denne Højtidsdag var jo den dejligste Mindedag om Jesu Daab og derfor som skabt til Daabsdagen for dem, som vilde optages i den kristelige Tro og Menighed; den h. Daab kaldtes af Kirkefædrene for Oplysning og de døbte for oplyste — deraf Benævnelsen Lysenes Fest. Den orientalske Kirke kendte kun denne

Fest, Christi Fødsel selv havde ikke nogen særlig Dag, men blev fejret sammen med Herrens Aabenbarelse.

Anderledes forholdt det sig i den occidentalske (latinske) Kirke. Her kendte man til Gengæld ikke noget til Herrens Epifani, men kun til Christi Fødsel, som blev fejret den 25. December. Først i Slutningen af det 4. og i Begyndelsen af det 5. Aarhundrede skete det, at den orientalske Kirke begyndte at fejre Christi Fødsel som særlig Fest den 25. December, medens i den latinske Kirke omtrent fra samme Tid af Herrens Aabenbarelse blev indført og fejret paa samme Dag, Orienten fejrede den (6. Januar). Men ogsaa efter den Tid fremtræder Herrens Epifani i et andet Lys i den latinske Kirke end i den orientalske; i den sidstnævnte beholdt denne Fest sin særlige Karakter (Herrens Daab og hans første Vidunder i Kana), medens i den latinske Kirke et andet Kendetegn træder mest frem: Kaldelsen af de vise fra Østerland til Christi Krybbe, hvor han viser sig for dem som deres og hele Jordens Frelser; derfor plejer man ogsaa i Reglen at kalde denne Fest for Hellig tre Kongersdag. Men selv om de to andre Hemmeligheder træder mere tilbage for den første, saa er de dog ikke forsvundet: paa selve Festdagen fejrer Kirken frem for alt de vises Kaldelse, paa Oktavdagen træder Herrens Daab i Jordan i Forgrunden, og det samme er Tilfældet med Jesu første Vidunder paa Søndagen efter Oklavdagen.

Festens Anseelse har altid været stor i Kirken. Hvad dens ydre Betydning angaar, saa staar den paa samme Trin som Paaske og Pintse, den hører til Kirkens Kardinalfester og har givet Navn til et helt Afsnit af Kirkeaaet. Men ikke mindre er dens indre Betydning; den har været stor fra Begyndelsen af, fra det Øjeblik af, da Herren aabenbarede sig som Verdens Frelser for de vise fra Østerland, da han blev aabenbaret ved Daaben i Jordan af Gud Fader og den Helligaand, og da han viste sig for første Gang i sin Guddomsvælde i Kana; og den er ikke bleven mindre i Tidens Løb, thi den har ikke tabt sin Værdi; den er endnu den samme, hvad den har været: en Missionsfest, hvor Frelseren stadig paany kalder nye Folkefærd til sin Kirke; fra Stalden i Bethlehem er Frelserens Naade trængt ud i hele den store Verden. Maatte dette Lys snart komme til at oplyse alle, som endnu sidder i Skyggens Mørke, og maatte alle vandre i hans Lys! — Og du, min Kristen! Læs og bed af Hjertens Grund Festens Oration: »Gud, du, som i Dag har ladet Stjernen vise Vej og aabenbaret din enbaarne Søn for Hedningerne, forund os i Naade, at vi, der allerede i Troen har erkendt dig, engang maa naa til at skue din ophøjede Skønhed. Ved den samme Christus, vor Herre. Amen«.

Jos. Resch.

Kirkens Mænd I.

Pius d. X som Ærkebiskop Joseph Sarto af Venedig.

Det var sikkert med dyb og tillidsfuld Glæde, at den fattige Husmandskone fra Riese, Margrete Sarto, den nuværende Paves fromme Moder, d. 18. September 1858 var til Stede ved sin elskede Søn Josephs Præstevielse, og det var uden Ængstelse, at hun kort Tid efter tog Afsked med ham, da han fulgte Kaldet som Kapellan hos Sognepræsten i det ikke saa langt bortliggende Tombolo, en By paa kun 1500 Sjæle. »Thi,« som de Colleville skriver i sin Bog om Pius d. X., hvoraf Forfatteren til disse smaa Blade om et Afsnit af Pius d. X.s Liv har hentet sine Oplysninger, »den unge Præsts hele Drøm var i sit Liv at blive Gud en god og from Præst paa Landet«.

Men mon det har været med de samme tillidsfulde Følelser, at den fattige og beskedne Kone har fulgt sin Søns videre Bane, da den bevægede sig mod de højeste Poster indenfor Kirken? Det var hende sikkert allerede for meget, da Biskoppen af Trebbia valgte ham til Kannik ved Domkirken og Lærer ved Seminarfæt, men dyb Ængstelse vakte det hos hende, da Joseph ikke standsede her, men i 1884 blev Biskop. »Sligt maa ende galt,« har hun i sin Enfold maaske ofte tænkt, thi hvor har hun kunnet tro, at hendes »Beppo« kunde komme til at høre rigtig hjemme blandt de store, dertil var han altfor god, altfor ligefrem, altfor meget stadig hendes eget kære Barn, der, naar han kom til Riese, selv som Biskop boede i det samme lille Kammer, hvor han havde sovet som Barn, og færdedes beskeden ad Landsbyens Veje og Stier, som Kirkefyrste næsten ligesaa fattig, som da han barbenet var sprunget ad de samme Stier til Pogeskolen.

Saa blev det da ogsaa for meget for hendes stakkels Hjerte, da man bragte hende Budskabel om, at Leo d. XIII d. 12. Juni 1893 havde ladet Joseph Sarto ikklæde Purpuret og derefter overdraget ham Ærkebispesædet i Venedig. Hun døde faa Dage efter, segnende under Byrden af det vældige Ansvar og de tunge Pligter, der med Kar-

dinalshatten og Patriarkatet var bleven lagt paa Sønnens Skuldre. Dog bar denne sit nye Embedes svære Byrde paa en saadan Maade, at, da Leo i 1903 lukkede sine Øjne, saa de forsamlede Kardinaler, at til at styre Kirkens Skib under de kommende vanskelige Kaar var ingen saa skikket som stakkels Margrete Sartos Søn Joseph. Den 4. August forkyndte gamle Kardinal Macchi fra Peterskirkens historiske Balkon for Rom og Verden: »Vi har en Pave Joseph Sarto, som nu kalder sig Pius d. X.«

Det var i et saare beskedent Følge, at den nyudnævnte Patriark en skønne Junidag betraadte det ærkebiskoppelige Palads, beliggende paa Venedigs fornemste Plads lige overfor Dogepaladset og Domkirken. Følget bestod kun af hans Sekretær og hans to Søstre. Det store, rigtudyrede Palads paa St. Markuspladsen syntes formelig at sluge det lille Selskab; det var ganske anderledes Optog, det var vant til at se bevæge sig mod dets prangende Indgang i de tidligere Patriarkers Tid, og med Kardinal Sartos Indtog fulgte da ogsaa en fuldstændig Reform af Forholdene indenfor dets Mure. Med skaansom, men fast Haand ryddede Sarto op i Paladsets Overflødighed og Luksus; de rene Snyltere afskedigede han paa graat Papir, andre anbragte han læmpelig i andre Stillinger, og naar han foretog Nyansættelser, har det været for dermed at indføre nye, mere simple Sæder. Sine to Søstre havde han med, ikke for at de skulde sidde paa Stads hos deres nu fornemme Broder, men for at de skulde besørge det huslige Arbejde for ham. Vi kan derfor let forestille os den lille kostelige Scene, der, kort efter at Joseph Sarto havde installeret sin tarvelige Menage i Palæet, udspillede sig i en Audiens-time i Kardinalens Modtagelsesværelse. Der er bleven meldt intet ringere end Venedigs fineste Navn paa Kogekunstens Omraade, en sand Virtuos i sit Fag, og den gode Mand staar nu foran Kardinalen, som med stor Taalmodighed hører paa Mesterkokkens Veltalenhed. Det er først, da den elegante Herre begynder at opremse Navnene paa de Retter, der er hans Specialitet, at Kardinalen standser ham. »Min kære, jeg spiser Ris og lidt Kød, lidt Kød og lidt Ris, og da mine to Søstre udmærket forstaar at lave disse to Retter, maa jeg desværre med Tak afslaa Deres Tjeneste.«

Saa begyndte Arbejdets Dag for Joseph Sarto, og den begyndte tidlig. Kl. 5 stod Kardinalen op, Kl. 6 læste han den hellige Messe, besteg derpaa, for at styrke sig til Dagens Gerning, sin Gondol og lod sig sammen med sin Sekretær ro ud til Lidoen, hvor de gjorde en god Spadseretur. Kl. 8 sad han ved sit Arbejdsbord, fordybet i de mange og vanskelige Sager, hans Embeder førte med sig.

En udsat Post var Joseph Sarto bleven stillet paa. Med Leo d. XIII.s Udnævnelse af den nye Patriark havde en Strid mellem Pavestolen og den italienske Regering tilspidset sig. I 1870 blev Venetien givet tilbage til Huset Savoyen. Den italienske Konges Souverænitet over denne Landsdel er altsaa uomtvistelig og er da heller aldrig bleven omtvistet af Kirken. Men nu krævede Crispi som Fyrste af Venedig Retten til at udnævne Patriarken ved St. Markus. *Non possumus*, det kan vi ikke indrømme Dem, svarede Leo, skønt han derefter kunde vente, at Regeringen vilde nægte Sarto Anerkendelse og Nydelsen af de med Embedet forbundne Indtægter. Saaledes skete det ogsaa. Ved denne som ved tidligere og senere Lejligheder, hvor Sarto kæmpede for sin Ret, ikke for sin egen, men for Kirkens Værdigheds Skyld, forberedte han sig til de Kampe, som Fremtiden bar i sit Skød for ham som Pave. Det endte med, at Sarto sejrede, men for at besmykke sit Tilbagetog lod Regeringen offentliggøre, at Grunden til dens Eftergivenhed var at søge i, at den hos Hans Eminence Kardinal Sarto havde truffet et saa forsonligt Sind, at den opgav at bekæmpe ham mere. Den Insinuation, at Kirken her atter var gaaet paa Akkord, at der var bleven etableret en Forretning om et Princip, vakte Sartos Indignation; han mente sig forpligtiget til at svare og udsendte et Hyrdebrev, hvori det hed: »Det er Katholikker af daarlig Gehalt, som under Paaskud af katholsk Liberalisme gaar paa Akkord med Kirkens slette Fjender og forkynder den Slags Fred, som vilde være en Forsoning mellem Lyset og Mørket. De beklager, at Grunden til alle vore Ulykker er den evige Uoverensstemmelse mellem den kirkelige og den verdslige Magt, i hvilken Strid Kirken skal have al Skyld, og i Spørgsmaal af afgørende Betydning nægter de at høre den apostoliske Stols Raad, idet de tror sig klogere end

Kirken med dens fra Arilds Tid prøvede Indsigt i disse Ting.« Hører vi ikke ligesom et Forspil til den senere Paves Encyclica om Modernismen?

Under saadanne vanskelige Forhold forløb Sartos første Aar som Patriark i Venedig, men han mistede ikke sin aandelige Ligevægt, ej heller mindskedes hans rørende Omsorg for de fattige og smaa. Uden at han søgte det, blev han umaadelig populær i Gondolierernes By. Han havde straks afskaffet den tidligere Luksus, at Patriarkens Gondol var bemanded med 4 Roere og prægtig udstyret; naar han foretog sine Udflugter i Byens Kvarterer, var det i en simpel sort Baad med kun een Mand ved Aaren. Naar han prædikede, brugte han Landsdelens Dialekt, for at ikke de fattige i Aanden skulde gaa tomhændede bort. Han talte kraftigt og let fatteligt, og Folket hang da ogsaa ved hans Læber, naar han stod paa Prædikestolen, paa engang ydmyg og værdig, med sin Skikkelse badet i det Lys af Violet og Guld, som man i hele Verden kun finder eet Sted: i St. Markus Kathedralen i Venedig.

Den Maade, hvorpaa han gjorde godt, var ogsaa ganske hans egen. Det var ikke, fordi Summerne var store — han fik hver 1. i Maaneden 500 Lire af sin Kassemester (regelmæssig stod han da atter tomhændet foran ham efter faa Dages Forløb) — men det var Maaden. Naar han havde hørt om en eller anden lille handlende, der sad daarligt i det, maaske stod paa Fallittens Rand, lod han sig ro ud til ham, gik ind og forsynede sig hos ham med en Mængde Genstande fra hans Bod: Tændstikker, Lys, Brevpapir, Lak m. m. og betalte rundeligt; men, hvad der var langt mere værd, saa roste han Mandens Varer for de omkringstaaende og hvem han ellers traf paa, anbefalede ham som en dygtig Haandværker, til hvem enhver trygt kunde henvende sig — han havde jo selv givet Eksemplet — og styrkede herved Mandens Selvfølelse og hans Kredit og bragte paa denne eller lignende Maade hans Forretning paa Fode igen.

(Sluttes).

Jødefolkets sidste Dage.

Historisk Roman

fra Kristendommens første Dage i Rom

af

Anton de Waal.

Oversat af R.

(9)

(I denne Fortællings første Kapitel stifter vi Bekendtskab med de fleste af de i den optrædende Personer. Vi hører, at Kejser Vespasians Søn, Titus, Marts 71 er vendt tilbage til Rom efter at have ødelagt Jerusalem. I hans Følge befinder sig den berømte jødiske Historieskriver, Flavius Josephus. Titus besøger først sin Fader, dernæst den smukke, jødiske Dronning Berenice, Søster til Herodes Agrippa II, hvilke begge opholder sig i Rom. Paa sin Vej møder han en ung Pige, sin Slægtning Domitilla, ledsaget af Slavinden Phøbe. Vi lærer ogsaa Clemens at kende, en Broder til Kejseren. Han er Kristen ligesom hans Hustru Flavia, og han har derfor trukket sig tilbage fra al Statstjeneste. I andet Kapitel hører vi om en ung Kristen, der bliver dræbt af Jøderne, og hvem den fornemme Romerinde Pomponia Græcina, der er Kristen, lader begrave i sit Gravsted. I tredje Kapitel aflægger Josephus Besøg hos Dronning Berenice, som modtager ham venligt, og hos Roms Overrabbiner, hvem han fortæller om Titus' Kærlighed til Berenice. Jøderne i Rom er i høj Grad forbitrede ved Tanken om Titus' nærførestaaende Triumftog til Minde om Sejren over Jødeland. I fjerde Kapitel føres vi til den sekstenaarige Domitillas prægtige Hjem. Hendes Moder er død for flere Aar siden, hendes Fader er romersk Kommandant i Jerusalem, saa hele hendes Opdragelse har været betroet til den jødiske Slavinde Phøbe, til hvem Domitilla staar i et meget fortroligt Forhold. Medens Phøbe klæder hende paa til Triumftogsfesten, fører de en alvorlig Samtale med hinanden om Jødefolkets sørgelige Skæbne. Domitilla er stærkt paavirket af Jødernes Tro paa een Gud og Skaber, hvorfor hun undres saa meget mere over Jerusalems Fald. Phøbe fortæller, at Nazaræerne giver Jødernes Behandling af Jesus Skylden herfor.)

Under denne Samtale havde Phøbe iført sin Herskerinde den kostbare Klædning og glattet dens Folder ud; nu var det kun Sandalerne, der manglede, og saa var Toiletten i Orden. Det var lige i det Øjeblik, hvor man ventede, at Triumftoget vilde passere Palatin. Domitilla rejste sig og begav sig, ledsaget af Kammerpigen, til Kejserslogen, der var rejst paa Palatinerhøjens Skraaning ned mod Torvet og kun bestemt for Medlemmerne af det flaviske Hus.

Da Domitilla kom ind i Logen, der var pragtfuldt dekoreret med orientalske Tæpper og Hynder af Purpur-

klæde, var Kejserinden allerede kommet tilligemed Titus' yngre Broder, Domitianus, og andre Slægtninge. Flavius Clemens og hans Gemalinde var ligeledes til Stede; de havde ment, de skyldte Kejseren og hans Søn at være nærværende ved denne Lejlighed. Den unge Dame blev hjertelig modtaget af dem alle; hun hilste temmelig køligt paa Domitianus, tog derpaa Flavia, Clemens' Hustru, under Armen og gik med hende hen til Logens Yderkant. Hun betragtede Torvet, kastede derpaa et Blik hen imod Kapitolium og beundrede tilsidst med straalende Øjne Colosseum, hvis Bygning var paabegyndt sidste Aar, og som skulde blive et evigt Monument for den flaviske Kejserslægt.

Den unge Pige klappede i Hænderne af Glæde og Forbavselse, da hun lige under sine Fødder saa den tæt sammenpakkede Folkemasse, Hoved ved Hoved, udenfor de festligt snykkede Templer og offentlige Bygninger; ethvert Tag var besat med Tilskuere; enhver nok saa lille Plads, hvorfra der kunde ses noget, var benyttet; Lyden af den store, bølgende Menneskemængde lød op til de to Damer som Havets Brusen i det fjerne.

»Hvor herligt!« udrød Domitilla, da hun saa ud over de mange Tusinder, som i broget Forvirring drog forbi Paladset, nogle i romerske Festklædninger og andre iførte glimrende udenlandske Dragter. »Man skulde tro, at alle Nationer i den hele, vide Verden havde sendt Deputationer til Forherligelse af Flaviernes store Festdag.«

»Og selv Foraaret,« sagde Flavia, »synes ogsaa at have tænkt paa den ved at møde frem med sin skønneste Majmorgen.«

»Men hvis der nu pludselig,« bemærkede Domitian, som var traadt hen til Damerne, »slog et Lyn ned fra den klare Himmel i hele dette Mylder af Mennesker og dræbte et Par Hundrede af dem — det vilde være morsomt at se —«

»Fy, hvor kan du tale saaledes,« svarede Domitilla, »der kan sandelig ske Ulykker nok uden det i en saadan Trængsel.«

»Naturligvis vil mange af disse nysgerrige blive dræbt eller saaret i den Forvirring, der opstaar, naar Triumfatoren viser sig,« sagde Domitian, »men hvorfor i al

Verden kan de dumme Mennesker da ikke sprede sig noget mere paa den lange Strækning, som Toget skal passere?»

»Det er ikke alle, som kan faa deres Nysgerrighed tilfredsstillet saa let og betragte dette Skuespil fra et saa frit og ophøjet Stade som vi,« svarede Flavia.

Domitian vilde igen komme med en haanlig Bemærkning, da han blev afbrudt ved Trompeternes Skralden og Folkets brusende Raaben.

Musiken elektriserede Mængden paa Torvet — alle disse sammenpakkede Hoveder vendte sig pludselig, i forventningsfuld Ophidselse, mod Veliahøjen, hvor Toget snart kunde vise sig, naar det kom op fra Colosseum.

En Afdeling Ryttere aabnede Processionen. Efter dem kom det romerske Senat og de højeste Hof- og Statsembedsmænd i hvide Festtogaer og tilsidst Musikerne med Fløjter og Trompeter.

Som selve Havets Bølger bruste nu Jublen og Raabet *Io triumph!* i endeløs Glæde fra de tusinde og atter tusinde Struber.

For at glæde Folket blev der kastet nyrægede Mønter ud iblandt det, paa hvis ene Side saas Kejserens Brystbillede og paa den anden en kvindelig Figur i Lænker, siddende under et Figentræ, og med Indskriften: »Det besejrede Jødeland«.

Alles Øjne fæstede sig med den mest levende Interesse paa Krigsbyttet. Forrest saas den syvarmede Guldlysestage, Bordet til Skuebrødene, de hellige Bøger og det store Forhæng ind til det Allerhelligste; derpaa kom alt det, som i Aarhundreder var bleven ofret som Gaver til Templet i Jerusalem, baaret i Kurve eller paa Bærebøre: Kandelabre, Lysekroner og Tempelkar af det reneste Guld; en Vinstok, ligeledes af purt Guld, som var en Gave fra Augustus; store Rundskjolde af drevet Guld og Sølv, som havde prydet Templets Façade; Bjælker fra det Allerhelligste, som var beslaaede med Guld og besatte med Ædelstene og mange andre Genstande af uskatterlig Værdi.

Sammen med det andet Tyende havde Phøbe ogsaa fundet en lille Plads, hvorfra hun kunde se det hele; ak, det var ikke af Nysgerrighed — nej, men hun vilde og maatte se med sine egne Øjne, om alt det, som hun havde

hørt om Jerusalems Ødelæggelse, virkelig ogsaa var sandt. Da hun nu saa alle de hellige Klenodier fra Herrens Hus blive baaret i Triumf, brød hun ud i en Strøm af Taarer. Men med den yderste Anstrengelse lykkedes det hende dog at beherske sin Sorg; det havde den Stakkel allerede lært i en lang, bitter Lidelsesskole.

Efter alle disse mange, forskellige Kostbarheder, der var gjort til Bytte, fulgte de hvide Tyre, som skulde slagtes paa Kapitolium som Takoffer; de var smykkede med Baand og Kranse og deres Horn forgyldte. De blev trukket af smukke, unge Mænd, som bar Guldofferskaalene. Umiddelbart efter dem kom Krigsfangerne, først Simon Joras, »Israels Konge og Messias«, som havde ophidset Folket til Opstand mod Romerne og senere ledet Forsvaret af Byens Mure og Tempelbjerget. Med et Kongediadem paa Hovedet, Guldring og Guldkæder om Arme og Hals, en med Guldpalmer og Stjerner besaaet Purpurkappe over den hvide Tunika -- men Hænderne lænkede over hinanden med tunge Jernlænker — saaledes vandrede »Davids Søn« nu her sin Dødsgang. Ved hans Side skred hans Dronning, »Morgenstjernen«, ligeledes i kongeligt Skrud. Efter Forældrene kom deres fire Børn, tre Drengene og en Pige. Da Folket fik Øje paa Jødekongen, var der ingen Ende paa Eder, Forbandelser og Spot; de, der stod nærmest ved Vejen, spyttede ad ham, og de, der stod længere tilbage, kastede raadne Æbler og Nøddeskaller efter ham.

Fulgt af Leviterne kom derefter Ypperstepræsten, prydet med alle de til hans hellige Værdighed hørende Attribute: langt, hvidt Klædebon, et Guldskjold paa Brystet, besat med Ædelstene, Mitraen paa Hovedet og et gyldent Røgelsekar i de lænkede Hænder. I denne hellige Dragt, han nu bar, var det kun een Gang om Aaret Ypperstepræsten tilladt at træde ind i Tempels Allerhelligste, og nu maatte han — o, himmelraabende Sacrilegium! — forlyste en Flok urene Hedninger og tjene til Spot for dem.

Da Phøbe opdagede den syvarmede Lysestage, var det kun med stort Besvær, hun kunde beherske sin Smerte; men da hun nu saa Jehovas Ypperstepræst udsat for en saadan Forhaanelse, overvældede den umaadelige Sorg

hende; hun strakte Armene op mod Himlen og udbrød paa sit Modersmaal:

»O, Hærskarernes Herre! kan du se paa denne Vanhelligelse? Hvorfor lader du ikke Ild falde ned fra Himlen? Forbandet være Romerne, forbandet Titus, forbandet den Bedrager, som forførte mit Folk og styrtede det i Fordærvelse!«

Det var godt for hende, at ingen af de omkringstaaende forstod, hvad hun sagde; men en Opsynsmand gav hende dog med en drøj Ed et haardt Slag over de opløftede Arme, saa hun styrtede om. Stakkelen trak sig tilbage til en afsides liggende Krog, hvor hun kunde give sin Smerte og sine Taarer frit Løb.

Domitilla var ogsaa bleven tavs og eftertænksom, da hun saa Byttet fra Templet og derefter Ypperstepræsten, fulgt af Leviterne i deres hellige Klædebon. Hun kom til at tænke paa Phøbe og den Samtale, hun havde haft med hende. — Nu blev hun revet ud af alle disse Tanker, da det tusindstemmige, jublende Raab: *Io triumphe, Io triumphe!* naaede hendes Øren.

Kejseren viste sig.

Vespasian havde begyndt Krigen mod Jøderne; da han fra selve Lejren blev valgt til Kejser, havde han overgivet sin Søn Titus Befalingen over Legionerne i Judæa. Derfor havde Rom i Dag det ny Skuespil at se to Triumfatorer paa een Gang. I Spidsen kom Kejserens Vogn, der glimrede af Guld og Ædelstene; den blev trukket af fire hvide Heste og var omgivet af Lictorerne og de fornemste af den prætorianske Kejserkohorte. Vespasian havde taget den pragtfulde Dragt paa, som ellers prydede Juppers Statue paa Kapitolium. Den højeste blandt Guderne tillod nemlig en sejrrig Feltherre at benytte sin egen Dragt paa hans Hædersdag: en purpurrød, guldbroderet Underkjortel, Togaen, som var besaaet med guldbroderede Palmer, og dertil Guldsko. I sin venstre Haand holdt Kejseren et Scepter af Elfenben med en Guldørn for oven og i den højre en Laurbærkrans. Bag ved ham stod der en Slave, der holdt Juppers gyldne Krone op over hans Hoved.

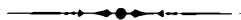
I en anden Triumfvogn bag efter Faderen kom Titus, der egentlig var Dagens Helt.

Da Domitilla var bleven revet ud af sine Tanker ved Folkets Jubelraab, faldt hendes første Blik uvilkaarligt paa ham; det var kun ham, hun i dette Øjeblik havde Syn og Sans for: i denne af Guld glimrende Purpurdragt og med en Guldlaurbærkrans om Panden syntes Titus hende at være en Apollo. — Hvad der kom bag efter ham i Følget, havde ingen Interesse mere for hende, hverken det store Maleri, som forestillede Templet i Jerusalem, eller de Billeder, hvorpaa de enkelte Episoder af den lange Belejring, Stadens Indtagelse ved Storm og Tempels Brand var afbildede, lige saa lidt som Synet af de sejrskronede Legioner, der med laurbærkransede Vaaben drog forbi under lystig Krigsmusik.

Før Festtoget steg op ad Kapitolumshøjen, indtraadte der en Pavse. Kong Simon Joras, hans Gemalinde og de fire Børn blev tillige med Ypperstepræsten, under Haan og Mishandlinger, berøvet deres Smykker og bragt til det nærliggende mamertinske Fængsel, og først efter at de var bleven henrettet, salte Toget sig igen i Bevægelse op imod Jupiters Tempel.

Denne Pavse var tilstrækkelig lang til, at den kejsrelige Familie og dens Slægt kunde naa at komme til Stede ved den store Slutningsfest i Templet; Clemens og hans Hustru var forsvundet, uden at nogen havde mærket det. Vespasian og Titus steg op ad Trinene til Gudens Statue og lagde deres Laurbærkrans og Laurbærgren i hans Skød; derpaa blev de hvide Tyre slågtet som Takoffer.

Medens nu den mest øredøvende Jubel fyldte Luften paa Torvet, herskede der dyb Sorg i det transtiberinske og de andre Jødekwarterer. De ellers saa livlige Gader laa som uddøde; Døre og Vinduer var tæt tillukkede. Ingen nød noget den Dag; alle, baade gamle og unge, græd og klagede med tilhyllet Hoved og sønderrevne Klæder. Romernes Glædesdag var for Jøderne den største Ulykkesdag i hele deres Nations Historie. (Fortsættes.)

Litteratur.

Ansgars Levned af Rimbert, oversat af P. A. Fenger, er udkommet i en ny og overordentlig smagfuld Udgave og meget stilfuld indbundet til den billige Pris af 1 Krone. Professor Hans Olrik ledsager denne, ligesom den tidligere Udgave, med en Række oplysende og meget paalidelige Noter. Skønt Bogen er udsendt af et bestemt protestantisk Forlag, kan den uden Betænkning anbefales alle katholske Læsere, hvorfor den ogsaa er optaget i Bogfortegnelsen i den nye katholske Aarvog for 1911. Den kan faas i alle Boglader og vil være en køn Gave ved første Kommunion og Firmelse.

Margrethe af Øleshö ue hedder en interessant historisk Skildring, som Hr. N. P. Nielsen har udsendt som et Særtryk af *Varden*. Af den h. Margrethe, som var en nær Slægtning af Ærkebiskop Absalon, haves ingen Levninger; kun opbevares i Lunds Universitets historiske Museum en Underkjole, som har tilhørt hende, og som erafbildet paa Side 27 i den lille Bog. I Middelalderen mentes den at have en vis velsignende Kraft ved sig.

Provst Siletzky ved den russiske Kirke i København har udsendt en Oversættelse af Ritualerne for den orthodox-katholske (orientalske) Kirkes Sakramenter i en ganske overordentlig fin Udstyrelse. En Katholik føler Taknemmelighed for sin Kirkes klare, præcise og inderlige Ritualer, naar han gennemlæser de orientalske Ritualer, med de uendelige Bønner og de stadige Gentagelser, saaledes som naar i Rituallet for Bodens Sakramente »Herre forbarm dig« skal gentages 55 Gange. I Indledningen til Daaben bedes »for vor fromme, selvherskende, store Herre, Kejseren over hele Rusland, Nikolaj Alexandrovitsch, for hans Gemalinde, den fromme Herskerinde og Kejserinde Maria Theodorovna, for hans rettroende Cæsarevitsch og for hele det kejserlige Hus, for hele deres Kejserslot og Krigsmagt« — en talende Illustration til den orientalske Kirkes Afhængighed af Statsmagten. Som Anhang følger »Rituallet for Optagelsen af hendes kongelige Højhed den danske Prinsesse Marie Sophie Frederikke Dagmar, Hans kejserlige Højhed, Tronfølgeren Cæsarevitsch og Storfyrsten Alexander Alexandrovitsch's trolovede Brud i den orthodox-katholske Kirkes Samfund.«

Hr. Frederik Opffer har udsendt To religiøse Sange, to kønne, let syngelige Melodier til et Digt af G. M. og et andet af Johannes Jørgensen. De skal efter Sigende synges i flere katholske Kapeller.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Katholsk Ungdoms Forbund afholdt den 1. Januar sin aarlige Julefest i Lokalerne, Bredgade 67. Foreningen havde indbudt mange Gæster, baade ældre og yngre, Damer og Herrer, saa der var over 200 til Stede i de ikke store Rum, hvorfra der af adskillige af de tilstedeværende sendtes længselsfulde Tanker til den kommende »Absalonsgaard«. Ved det smukt pyntede Juletræ viste først en imponerende Julemand sig, som fortalte Julens Evangelium, hvorpaa Hr. Pastor Sialm talte om Juletræets Betydning. Det nydannede Hornorkester (paa over 12 Musikere) vandt stort og velfortjent Bifald. Mange Præster og Medlemmer af Ungdomsraadet var med Glæde Deltagere i den vellykkede Fest.

— Henad 200 Tilhørere, hvoraf et halvt Hundrede unge, havde indfundet sig ved Højskolens Møde i Tirsdags. Hr. Paster Bannwart holdt et interessant og klart Foredrag om Pius X.s reformatoriske Virksomhed i hans Kommunion-dekreter og paaviste, at den hyppige Kommunion er det oprindelige i Kirken.

Ringsted. Atter i Aar har vi i den herværende Menighed fejret vor Frelser's Fødsel i Midnatsmessen. Som sædvanlig var Kirken fyldt til sidste Plads, og det var tydeligt at mærke, at alle, baade Katholikker og anderledes troende, var i høj Grad betaget af Øjeblikkets Højtidelighed og den saa smukt prydede Kirke med de Hundreder af Lys. Særlig kønt virkede det for nylig anskaffede Sidealter med en Statue af Maria med Barnet saml den nyfødte Frelser i Krybben. Sognepræsten, Pastor Wijnen, gør sig megen Umage for at give St. Knuds Kirke et saa tiltalende Indre som muligt. Menigheden bærer naturligvis sin Del af Byrden, idet den blandt andet samler Penge sammen til en Kirkeklokke, der dog vil koste saa meget, at en Skærv fra en anden Side altid modtages med ublandet Glæde og Taknemmelighed. At vi ligesom i andre Menigheder har et Juletræ, hvor Menighed og Præst samles til muntert Samvær, siger sig selv.

Ch. K.

Spanien. Umiddelbart før Jul vedtog man i de spanske Cortes med 174 Stemmer mod 54 en Lov, i Følge hvilken, foreløbig for et Tidsrum af to Aar, Oprettelsen af Ordenshuse er forbudt i hele Spanien, indtil man har opnaaet en fuldstændig Ordning med den apostoliske Stol. Under Forhandlingen havde alle Partier kun anerkendende Ord tilovers for de barmhjertige Søstres Arbejde. — Det apostoliske Vikariat Gibraltar er bleven ophøjet til et

under den hellige Stol umiddelbart staaende Diöces og overgivet til Benediktinerne fra Monte Cassino.

Rom. Prins Max, Broder til Kongen af Sachsen, hvis Virksomhed som katolsk Præst og Theologi-Professor har haaret saa udmærkede Frugter, har i et Tidsskrift *Rom og Østen* skrevet en Artikel, som har vakt en noget pinlig Opsigt. Artiklen handler om den bedste Maade, paa hvilken de skismatisk-orientalske Kristne kunde føres tilbage til den katolske Kirkes Enhed. Den nidkære Præst har i denne Artikel fremsat visse Krav, som ikke lader sig forsvare, f. Eks. at orientalske Kristne ved deres Tilslutning til den katolske Kirke ikke behøver at vedkende sig de i de senere Aarhundreder definerede Dogmer. Maaske kan omtalte Artikel forklares som en Udtalelse fra en orientalsk Kristens Standpunkt, hvilket Forfatteren ikke vil forsvare, men blot saa upartisk som muligt gøre Rede for. Hvad Prins Max' personlige Stilling angaar, har han i en Skrivelse af 20. December erklæret, at han fuldstændig underkaster sig Kirkens Afgørelse i denne Sag, og han har begivet sig til Rom.

Brevkasse. Til en svensk Abonnent. Tak for venlig Hilsen til Ugebladet! Jeg forstaar ikke helt, hvad de mener med, at Johannes Jørgensens Vor Frue af Lourdes er udkommet paa Svensk. Johs. Jørg. har skrevet Vor Frue af Danmark og Lourdes; det er vel een af de Bøger, der er oversat, men hvilken er efter Deres Ord ikke klart. Hvad Deres øvrige Henvendelse angaar, skal jeg henvise Dem til, hvad her er meddelt i dette Nummer af Ugebladet under Efterretninger fra Rom.

Med venlig Hilsen
Red.

Ansgarius-Bonifacius-Foreningen.

Meddelelse fra Vikariats-Komiteen.

Samtlige Lokal-Komiteer gøres opmærksomme paa, at deres Aarsbidrag forventes indsendt inden d. 15. Januar til Vikariats-Komiteens Kasserer, Hr. cand. phil. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Ansøgninger om Understøttelse til de respektive Missioner bedes indsendt til Hr. Pastor A. Neuvel, Formand for Vikariats-Komiteen, ligeledes inden d. 15. Januar.

Kalenderen 1911

er udkommen og faas paa **Menighedskontoret**, Bredgade 69, 2. Sal over G. (1—4. Telf. Palæ 654) samt ved Kirkerne. Pris **25 Øre**. Ved Indsendelse af 30 Øre i Frimærker tilsendes Kalenderen portofrit.

Katolsk Aarbog 1911

er udkommen og tilsendes Medlemmer af Ansgariusforeningen frit ved Indsendelse af Aarsbidraget (2 Kr.) for 1911. Pris for Ikke-Medlemmer: 1 Kr. Bredgade 69, 2. S. o. G. Telf. Palæ 654 (1—4).

Kirkelig Kalender.

8. Januar. 1. Søndag efter H. 3 Konger.	15. Januar.	2. Søndag efter H. 3. Konger. Jesu Navnefest.
9. — Mandag. Oktavdag.	16. —	Mandag. Marcellus I, Pave og Martyr.
10. — Tirsdag. Oktavdag.	17. —	Tirsdag. Antonius, Abbed og Bekender.
11. — Onsdag. Oktavdag.	18. —	Onsdag. Petri Stol i Rom.
12. — Torsdag. Oktavdag.	19. —	Torsdag. <i>Knud Konge, Martyr.</i>
13. — Fredag. Oktav af H. 3 Konger.	20. —	Fredag. Fabianus og Sebastianus, Martyrer.
14. — Lørdag. Hilarius, Biskop og Kirkelærer.	21. —	Lørdag. Agnes, Jomfru og Martyr. (<i>Biskop Johannes født 1834</i>).

Meddelelse om Gudstjenesten fandtes sidst i Nr. 1.

Immaculatakirken.

Fra nu af vil der alle Søndage og paabudte Festdage blive læst to Messer: Kl. 7 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken.

Rosenkransbroderskabet holder i det nye Aar sit første maanedlige Møde med Prædiken og Procession Søndag den 8de Januar Kl. 6 Aften i St. Ansgars Kirke. Jomfruernes Forening deltager i Processionen.

Mariakongregationen for Mænd genoptager sine Møder Torsdag den 12. ds.

R. R. D. D. Missionarii, ut *Directorium* anni 1910 accipiant, pretium (1 Kr. 25 Øre) Hafniam mittant oportet (Det Apostoliske Vikariat, Bredgade 64, K.) statimque franco recipient.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag den 10. Januar Kl. 8 Aften.

P. Bannwarl:

Katholsk Reformation II.

Hotel Dannevirke, Studiestræde 38, **2den Sal.**

Alle er velkomne.

A.C. Onsdag den 11. Januar Kl. 8¹/₂ Aften i Søpavillonen Foredrag af Hr. Pastor emer. M. C. Jensen: »Tro og Viden«.

Unio. Fredag den 13. Januar almindeligt Møde i Frederiksberg Allé Nr. 11, 1. Sal.

Aarhus. Søndag den 8. Januar **Familie-Aften. Trekongespil.** Opføres af Drengeskolens Elever.

Litteratur. *P. Roh:* Hvem er Kristus? Faas i alle Boglader. (Høst & Søn, 1905, 50 Øre).

For al udvist Deltagelse under min kære Mands Sygdom og ved hans Begravelse takkes hjerteligst.

Paa egne og Børns Vegne
Maria Mohn, f. Aarkrogh.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 3.

Søndag den 15. Januar.

1911.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Jon Arason. — Kirkens Mænd I. — Jødefolkets sidste Dage. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Aalborg. Frankrig. Spanien. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

60.

Jesu Navnefest.

Som bekendt plejer man i katholske Lande at fejre Navnedagen fremfor Fødselsdagen; at dette fra et rent kristeligt Standpunkt er fuldtud berettiget, behøver man vel næppe at bevise. Thi ved Fødslen er vi, paa Grund af Arvesynden, blevet »Vredens Børn«, som Paulus siger. I Daaben, i hvilken man gav os et Helgennavn, blev vi derimod »Guds Børn«. Navnedagen erindrer os om vor Genfødselse, om vor Fødsel for Himmelen.

Kirken fejrer ogsaa to Navnedage, vel ikke som Daabsdage, da der ikke kan være Tale om Daab, naar vi taler om Jesu og Marias Navnefest. Men disse to højhellige Navne, der indeholder vor Forløsnings Historie, har Kirken villet fejre ved en særlig Fest. I Dag er det Jesu Navnefest, og naar Menneskene plejer at holde deres Navnedag højt i Ære, hvor meget mere skal vi da ikke holde Jesu Navnefest i Ære! Thi Jesu Navn er »et Navn over alle Navne, for hvilket alle Knæ skal bøje sig i Himmelen, paa Jorden og under Jorden«, og hvad vi beder Gud om i dette Navn, vil han give os. Vi ærer dette Navn ved at udtale og paakalde det med største Andagt og Ærbødighed. Vi ærer

det ved at bede det smukke Litani til Jesu Navn og ved at prise det i fromme Sange. Og en særlig smuk Maade at ære det paa er ved at bruge den katholske Hilsen: Lovet være Jesus Christus — i al Evighed. Amen.

Overalt, hvor Troen har været levende, har man brugt disse Ord som den gensidige Hilsen blandt katholske Kristne. Naar vi siger: Lovet være Jesus Christus, udtrykker vi det Ønske, at Jesus Christus maa blive erkendt, æret, elsket og lovet af alle Mennesker, at alle maa erkende, hvor god og mild, hvor kærlig og barmhjertig han er. Maatte de da følgelig alle love og prise ham, ikke alene nu, men sammen med alle Engle og hellige i al Evighed! Kan der gives en smukkere Hilsen? Skal et Hjerte, der er fuldt af Kærlighed og Lovprisning til Jesus Christus, ikke samtidig være opfyldt af det inderlige Ønske, at hele Verden maa istemme denne Lovprisning. Naar vi betragter, hvad Jesus Christus har været for os, hvor meget han er for os, da vil vi føle os tilskyndede til ofte at gentage denne Lovprisning: Lovet være Jesus Christus. Thi hvem skylder vi, at vi er blevet Guds Børn? Hvem har forløst os ved sin Dod paa Korset? Lovet være Jesus Christus! Thi han har fuldbragt det store Forløsningsværk af Kærlighed til os.

Havde din guddommelige Frelser ikke oplyst og styrket dig ved sin Naade, da var du forlængst faldet tilbage i Synden. Skal du da ikke udraabe med et taknemmeligt Hjerte: Lovet være Jesus Christus!

Hvem er det, som trøster dig i Lidelsen, der hjælper dig at bære Korset, der indgyder dig Mod, at du ikke skal blive forsagt? Hvem giver dig Kraft til at tilgive dem, der fornærmer dig, til at bede for dem, der forfølger og bagtaler dig? Lovet være Jesus Christus, thi han hjælper og styrker dig til alt dette.

Og ham er det endelig, der bor i Tabernaklet i vore Kirker og indbyder dig saa kærlighedsfuldt: »Kom hid til mig, du, som er bekymret og besværet, og jeg vil vederkvæge dig!« Vil du da gaa forbi Kirken uden at besøge og hilse din Frelser med den Lovprisning: Lovet været Jesus Christus? Maatte da Jesu Navn stedse mere og mere blive Genstand for din Hyldest — Jesus vil da ogsaa stedse være din Frelser!

Fr. Ludolf.

Jon Arason.

Den sidste katholske Biskop paa Island.

Den 7. Nov. 1910 var det 3 »Stor-Aarhundreder« (360 Aar) siden, at Jon Arason led Døden for sin ubøje- lige Troskab mod den katholske Kirke og mod sit Folk. Denne Mindefest blev paa ovennævnte Dag fejret paa hele Island med en enestaaende Begejstring. Alle kappedes om at hædre denne Biskop, som saa heltemodigt havde kæm- pet baade for sin Kirkes og sit Fædrelands helligste Rettig- heder. Det vil sikkert interessere dette Blads Læsere at høre nogle Brudstykker af de Taler, som blev holdt der- oppe ved den Lejlighed, samt nogle Uddrag af de mange og lange Artikler, som i den Anledning fyldte de islandske Aviser.

Disse Festligheder er i sig selv overordentlig mær- kelige og i adskillige Henseender et Tidens Tegn.

Festens Helt er en romersk-katholsk Biskop, som for ingen Pris vilde bøje sig for dem, der med Vold og Magt vilde indføre Lutherdommen paa Island, ja, som foretrak Døden for Bøddelens Haand fremfor at svinge den gamle Tro. Altsaa en begejstret Tilhænger af den katholske Kirke og en uforsonlig Modstander af Luthers nye Lære. Denne katholske Prælat bliver nu, 360 Aar efter sin Hen- rettelse, fejret med Begejstring hele Landet over, og det af sine egne, nu lutherske Landsmænd, og ikke blot af Læg- folk, men ogsaa af den lutherske Kirkes gejstlige med den lutherske Biskop i Spidsen! — Og det, der dvæles ved i Tale og Skrift i disse Festsdage, er ikke hovedsagelig, som man maaske kunde have ventet, Jon Arasons Kamp mod de Danske — ogsaa dette drages frem i nogle Aviser — men det, som særlig prises og forherliges hos Jon Arason, er hans heltemodige Kamp for Religionen, for den gamle katholske Kirke. Dette bliver særlig fremhævet endogsaa af Islands nuværende lutherske Biskop Thorhallur Bjarnarson i den Festtale, han holdt over sin katholske For- gænger. Det er dette, som giver Jon Arason-Festlighederne deres højst ejendommelige Præg.

Højest mærkværdigt var det ogsaa, at den lutherske Festkomité i Reykjavik henvendte sig til den katolske Præst der paa Stedet med Bøn om i den katolske Kirke at holde en højtidelig Sjølemesse for Jon Arason paa selve Festdagen. Dette var ikke blot Komiteens, men hele Folkets bestemte Ønske. Pastor Meulenberg, den katolske Sognepræst i Reykjavik, maatte give efter, og man enedes straks om, at der paa Katafalken skulde henlægges Jon Arasons gamle, kostbare Bispekaabe, Mitra og Kalk, der opbevares i Hovedstadens Museum. Bispekaaben blev i sin Tid sendt som Gave til Jon Arason fra Rom af Pave Paul III. — Da Sjølemessen blev holdt, strømmede saa mange *lutherske* Kirkegængere til, at Kirken snart blev overfyldt. Store Masser maatte gaa hjem igen, da der ikke kunde findes Plads til dem i Kirken.

I det følgende vil vi anføre nogle af de islandske Blades Udtalelser om Festen. Den 8. Nov. skrev Bladet *Fjallkonan* (Fjældkvinden): »I Gaar fejrede man Mindet om Biskop Jon Arasons og hans Sønners Henrettelse. . . . Der blev flaget med islandske og fremmede Faner overalt i Byen. Kl. 11 Formiddag blev en Sjølemesse sunget for Biskop Jon Arason i den almindelige (sic) Kirke i Landakot. Gudshusets Udsmykning var pragtfuld, og hele Gudstjenesten gik for sig med stor Højtidelighed. Pastor Meulenberg holdt en fortrinlig Tale — paa Islandsk. Kirken var fyldt til sidste Plads, og mange, som gerne vilde have overværet Højtideligheden, maatte gaa bort igen. Kl. Kl. 5 om Eftermiddagen blev der i den store Sal i »Baruhud« holdt et historisk Foredrag om Jon Arason og om de Begivenheder, der skete her i Landet paa Reformations-tiden. Salen var fyldt til sidste Plads, saa mange ogsaa her maatte vende om paa Grund af Mangel paa Plads. Dette Foredrag var ypperligt, og det varede i halvanden Time. Tilhørerne gav lydeligt deres begejstrede Tilslutning til Kende. Uden Tvivl vil Foredraget snart udkomme paa Tryk. Kl. 8 om Aftenen blev der holdt et Festmaaltid i Hotel Reykjavik. Her mødte langt over hundrede Deltagere. Der blev holdt mange Taler, og man skiltes først sent ud paa Natten. Blandt Talerne nævner vi kun Museumsdir. Matthias Thordarson, cand. jur. Gisli Sveinsson, Biskop

Thorhallur Bjarnarson, Kl. Jonsson, Dr. phil. Jon Torkelson, Byfoged Paul Einarsson o. fl.«

Dagen efter, den 9. Nov., skrev Minister Bjørn Jonssons Blad, *Isafold*, følgende: Sidste Mandag blev helliget Jon Arasons og hans Sønners Minde her i Hovedstaden, og det paa forskellige Maader. Om Morgenen vajede Flagene alle Vegne — dog altfor faa af de islandske. De fleste Skoler havde fri den største Del af Dagen.

En Time før Middag strømmede talrige Skarer til Landakotskirken (den katholske Kirke) for at overvære den Sjælemesse, som skulde synges der for den store Biskop. Men langt fra alle kunde komme ind i Kirken, da den snart blev overfyldt til sidste Plads.

Sjælemissen var meget højtidelig, Kirken pragtfuldt smykket og Koret et eneste Lyshav, ligesom Korloftet var prydet med lange gule Faner, og i Midten saas en stor Krone. Ved Indgangen til Koret stod en Katafalk, helt beklædt med en Silkedug. Ovenpaa den laa Jon Arasons Bispekaabe, som Oldsagsmuseet havde laant, hans egen Mitra, Kalk etc. Katafalken var omgivet af Lys og Palmegrene.

Nu begyndte den højtidelige Handling med Salmesang, og alt skete derpaa saaledes, som det plejer ved Sjælemesser efter katholsk Skik.

Pastor Meulenberg holdt fra Prædikestolen en overordentlig smuk Prædiken om Biskop Jon Arason, og han talte *paa Islandsk*.

Det sker vel nok en sjælden Gang, at de Udlændinge, som har bosat sig her iblandt os, lærer at tale vort Sprog, men sjældnere er det dog, at de forstaar at behandle Sproget saa ypperligt, som Pastor Meulenberg gjorde det ved denne Lejlighed.

Det næste Led i Højtidsdagens Program var et offentligt Foredrag om Jon Arason, holdt af Hr. Jon Sagnfræding. Det fandt Sted Kl. 5 om Efterm. i Barubuds store Sal, men der strømmede saa mange Folk til, at man kun med Nød kunde forhindre, at der skete Ulykkestilfælde i den tætte Menneskestimmel. Hr. Jon talte i næsten to Timer, og det er vistnok kun givet faa at kunne, som han, holde Tilhørernes Opmærksomhed fangen i saa lang Tid.

Det sidste Led i denne Dags Højtideligheder var et

Festmaaltid, der blev holdt sent om Aftenen i Hotel Reykjavik. Deltagernes Tal var henimod 200, Damer og Herrer. Borgmester Poul Einarsson præsiderede ved Festen. Biskop Thorhallur Bjarnarson talte her for sin store Forgænger, og hans Tale lød saaledes:

»Det er vistnok hændt flere end mig, da de først hørte Tale om Højtideligholdelsen af *dette Jubilæum* — et *tre-storhundred-aarigt* Jubilæum! — at de tog det hele som en god Spøg.

»Ja,« sagde man, »haaber du da, at du vil leve et halvt Aarhundrede til, og at du saa vil kunne højtideligholde Jon Arasons og hans Sønners 400-aarige Jubilæum?«

»Nej, langt fra!«

»Men vil du da ikke een Gang i din Levetid mindes disse Mænd saaledes, som de fortjener det?«

»Jo, hellere end gerne.«

»Men, hvorfor da ikke tage de tre Stor-Aarhundreder!« saaledes talte man, og saaledes blev det.

Ja, Højtidelighederne i Dag har været store og forskelligartede. Og nu er her kommen sammen over et Storhundrede Damer og Herrer for at mindes disse Mænd ved et Festmaaltid.

Det er nu saa længe siden, de Ting skete — men lad os engang tænke os tilbage til hin Vinter efter de tre Mænds Henrettelse, da Tidenden herom blev bragt fra Bygd til Bygd til Landets nordligste Egne, Tidenden om denne forfærdelige, ubegribelige Udaad, om denne fejge Gerning, udført i Tankeløshed og Taabelighed. Hvilken Sorg greb da ikke alles Hjerter! Da blev mange Taarer fældet, og mange skælvede af Skræk. Og hvor mange af den store Biskops Venner og nære Slægtninge bevarede ikke Dødsdagens Minde ved at uddele rige Gaver til de fattige hvert Aar paa St. Martinsdag!

Selve Biskop Jon Arasons sidste Foranstaltning var at sende et Bud Nord paa med sin Guldring med Befaling til at uddele rige Gaver til de fattige, medens endnu ikke alt var bortranet og plyndret paa hans Bispesæde Holar. Men det var hans Vane allerede før at uddele store Almisser til de fattige paa Holarbispedømmets Højtidsdage, saa som den hellige Jons og Gudmund den Godes Festdage.

Det er en Trøst, og det skal være os kært at mindes i Dag netop denne Oldings ædle Handling før hans Død. — Der er jo saa mange andre Træk, som omtales mere og holdes for større.

Jeg kan nok tænke mig, at enkelte vil finde, at den Maade, paa hvilken Jon Arasons Minde er bleven fejret i Landakotskirken i Morges af hans Trosfæller, de katholske Præster, er mere aandelig og varm, og at den passer bedre til denne Dags mørke Minder end vor Sammenkomst her i Aften over Mad og Drikke.

Men det er en Selvfølge, at vi lutherske Mænd ikke kan fejre Jon Arasons Minde, netop fordi han var katholsk Biskop, eller fordi han blev Martyr for sin Tro. Vi kan højagte og elske ham for hans Troskab mod den gamle Tro, og i denne Sammenhæng er det værd at fremhæve det Faktum, at han vistnok er den eneste katholske Biskop i de germanske Lande, Skandinavien og Tyskland, som lod sit Liv for sin Tro ved Reformationens Indførelse. Vi kan ogsaa skatte Inderligheden i hans religiøse Digtning, noget der altfor sjældent omtales, men kirkelig kan vor Mindehøjtidelighed over Jon Arason ikke blive.

Vi, som bærer det lutherske Navn, de fleste af os idetmindste, vi maa dog vel være af samme Mening om den smukke og lyse religiøse Bevægelse, som kaldes Reformationen, saaledes som den begyndte i Wittenberg med Frihedsmorgenrøden og den aandelige Emancipation for hver enkelt Mand. Og vi, som elsker den mest netop som saadan, vi lider ogsaa mest derunder at maatte se, hvorledes disse Idealer saa hurtigt blev agtet for intet i en ond Verden. Og vi Islændere, vi alle maa harmes over, hvorledes denne rent aandelige Bevægelse blev os paatvungen af verdslig Magt — ude fra — og hvor meget ondt der fulgte i Reformationens Kølvand!

Og dersom vi vilde sammenligne den gamle og den ny Religions Mænd med hverandre — hvad der dog her aldeles ikke skal gøres — saa vilde vi finde, at de Mænd, som bragte os den nye Religion, sidst af alt overgik den gamle Religions Forsvarere i ædelt Sindelag og Dyder. Blandt Reformatorerne er der kun een, som man kan have noget tilovers for, og det er Odd Gottskalksson. Selvfølge-

lig maa man betragte alle disse Mænd i Datidens Lys. Men det var onde Tider dengang, eller som Jon Arason kvad:

Dræbt kalder jeg alt Ædelsind,
Dyden er dreven ud i Ørkenen.

Men nationalt er Jon Arasons Minde for os.

Han er en islandsk Nationalhelt, og vi løfter Hovedet højere som Islændere paa Grund af ham.

Han rager saa højt op! Han er saa storskaaren i sin Overlegenhed. Han er Digtekunstens store Mester, og han lever paa Folkets Tunge, ganske ligesom vore Tidens bedste Skjalde. Han er denne vidunderlige Glædens Mand, med det glade, humoristiske Ord stadig paa Læberne. Dette Høvdingeliv paa Holar er noget glimrende, fuldt af Idrætter, Liv og Kraft. Og hvad kan der ikke faas ud af hans Livs Saga for Børnene! Smaaæventyrerne fra hans Barndom er saa dejlige. Den lille Bondedreng fra Gryta (en lille Gaard, hvor Jon Arason tilbragte sin Barndom) bliver Konge over hele Island. Og hans Levnedsløbs sidste Del, Jon Arasons egentlige Saga: hvor spændende bliver den ikke! Børnene lærer hurtigt hans Viser. Og særlig det, som Mathias Jochumsson lader ham kvæde. Det var ligesom en Hærmarch, der lød, da Skaren kvad de Ord:

Nu rider vi til Alting igen —
Alting igen,
Fire Hundrede tapre Mænd —
Tapre Mænd.
Fremmest er Ari og Bjørn*)
Ari og Bjørn,
Der følger en graa og gammel Ørn —
Gammel Ørn.**)

(Fortsættes).

*) Ari og Bjørn var Jon Arasons Sønner. — Paa Island var Cølibatet, paa Grund af Øens afsides Beliggenhed og de lange Vejafstande, ikke for Alvor trængt igennem.

**) Resten af den lutherske Biskops Tale samt den øvrige Beretning om den interessante Fest maa af Hensyn til de øvrige Artikler vente til næste og derpaa følgende Nummer af *Ugebladet*. Red.

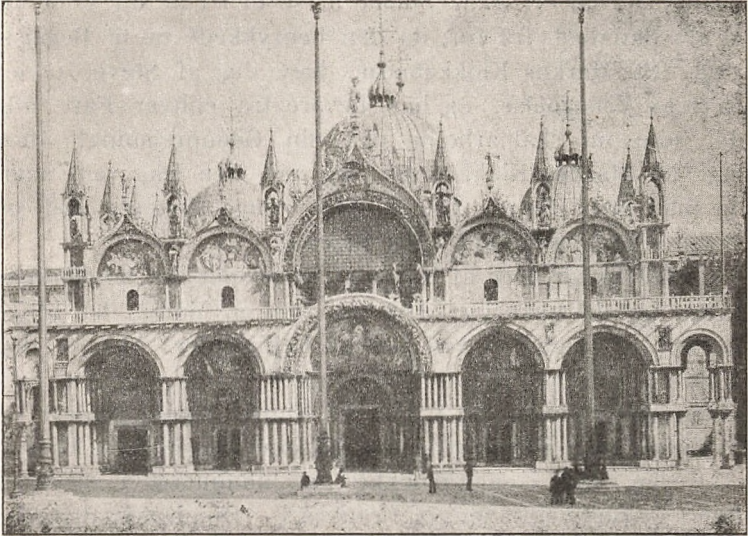

Kirkens Mænd I.

Pius d. X. som Ærkebiskop Joseph Sarto af Venedig.

(Sluttet.)

Men Sarto var ikke blot den jævne Præst, han kunde ogsaa optræde med den højeste Grad af Værdighed ved højtidelige Lejligheder. De, som forestiller sig den nuværende Pave som en rar og venlig, men noget ubetydelig

St. Markus Kirken i Venedig.

Mand vilde sikkert have haft godt af at have været til Stede, da Kardinal Sarto, i Overværelse af en glimrende Forsamling, lagde Grundstenen til Genopførelsen af Venedigs stolte Klokketaarn, hvortil der var strømmet Bidrag ind fra hele den civiliserede Verden. Den Holdning, Kardinalen ved denne Lejlighed indtog, var ganske simpel imponerende, og de Ord, hvormed han ledsagede den meget højtidelige Handling, vidnede højt baade om hans medfødte Takt, men ogsaa om hans aandelige Kraft, hvor det gjaldt om at hævde Kirkens Værdighed og Førstestilling. Der var i Talen Anerkendelse nok til dem, som af rent æstetiske Grunde havde bidraget til Campanilens Genrejsning — og her var Folk fra alle Lejre jo med — der var ogsaa Ud-

Iryk for megen national Stolthed, men der var fremfor alt Tilkendegivelsen af, at det Værk, der her blev paabegyndt, var et Værk, der skulde være til Guds Ære, og som iværksattes under Kirkens Auspicier. »Jeg takker« — lød Slutningen af Talen — »Deres kgl. Højhed Greven af Turin, Deres Excellence Ministeren og alle de fremragende Personer, som med deres Nærværelse bærer denne patriotiske og religiøse Fest, og jeg udtaler det Ønske, at Campanilen under Guds Velsignelse maa løfte sig paany, og at vi skal opnaa at se den i al sin Ynde og al sin Skønhed fra før, da den henrykkede os til Begejstring. St. Markus Klokketaarn, hæv dig af Støvel under Herrens Velsignelse, og han bevare fra enhver Fare alle de, som nu skal arbejde paa din Genoprejsning! Hæv dig, St. Markus Klokketaarn, og gid den Dag være nær, da man alter hører dine Klokker ringe Festerne ind og synge »Ære være Gud i det høje.«

Med Skildringen af Kardinal Sarto som den udmærkede Præst for de smaa og fattige og som en Mand, der tillige forstod at træde op ved festlige Lejligheder, har vi dog langtfra udtømt Sartos Personlighed. Han var en ikke almindelig Kender og Elsker af Kunst, baade Maleri og Skulptur, men især havde dog Kirkemusikken hans Hjerte; ikke den, som i en Aarrække har domineret i de store Byers — især vel Italiens og Frankrigs — Domkirker, den rene Opera, men den gamle Kirkes alvorlig-ênkle, fromme, men dog saa saare skønne Musik, den gregorianske. Han var en næsten lidenskabelig Elsker af denne, eller klinger ikke Iveren gennem disse Linjer af et Hyrdebrev, han som Biskop af Mantova udsendte om Kirkemusikken: »Jeg forbyder, at man synger *Tantum ergo* som en Allegro, jeg forbyder Brugen af Orchestre i Kirken, af Trommer, Cymbler, Trompeter, Klokkespil og alle de andre Instrumenter, og især bør man komme væk fra den Uskik, at Liturgien i de hellige Handlinger kun tjener til at sekundere Musikken, thi det er Musikken, som bør være Liturgiens ydmyge Tjenerinde.« St. Peterskirkenes geniale Kordirigent og Komponist er et Fund af Sarto.

Han var en fremragende Administrator (dog ikke for sin private Portemonnæs Vedkommende), en udmærket

Lærer og Fører for sine underordnede Præster, men der var et Spørgsmaal, der i særlig Grad tog hans Interesse fangen: det sociale. Hans Interesse herfor, hans Indsigt og Initiativ heri var maaske Hovedgrunden til, at Pave Leo d. XIII, hvis Bestræbelser i det sociale Spørgsmaal er noksom bekendte, bragte Sarto saa stærkt i Forgrunden. Hvis nogen til sin Opfattelse af Paven som en velmenende, men let ledet Karakter ogsaa har føjet Indtrykket af en bornert, mod det nye i Tiden fjendtlig sindet Personlighed, saa maa vedkommende allertid her revidere sin Opfattelse. Som Patriark i Venedig satte Sarto tre meget moderne Foretagender i Scene — eller var i det mindste meget virksom ved deres Oprettelse og videre Udvikling: Oprettelsen af en Forening til Udbredelse af social Oplysning (man tro blot ikke, at den Slags Indretninger kun findes i vort højt oplyste Land!), Organisering af Sparekasser for Landarbejdere og Smaaahaandværkere og endelig Grundlæggelsen af et stort Dagblad. Til Karakteristik af det første Værk kan tjene, at ved et Møde, som den sociale Forening holdt i Padua i 1896, var der til Stede 18 Kardinaler, 19 Ærkebiskopper og 43 Biskopper; om det andet, Sparekassen, kan nævnes, at den har et Centralinstitut med en Kapital af 11 Millioner Lire. Det tredje og sidste var dog Sartos Hjertebarn. Til Fremme af større almene Formaal nu til Dags er en Presse nødvendig, og denne Presse maa i den katolske Sags Tjeneste være en god Presse. Sarto gjorde Biskop Kettelers Ord til sine: »Dersom Apostelen Paulus vendte tilbage i vore Dage, vilde han blive Journalist.« Derfor skabte han »Forsvaret«, som skulde blive et af de mest indflydelsesrige Blade paa Halvøen. »Skulde blive« — thi det havde i Begyndelsen uhyre Vanskeligheder at kæmpe med, men hver Gang Bladet var ved at gaa ind, skaffede Sarto Penge. »Om jeg saa skulde ofre mit Bispekors, mine Ornater, mine Møbler for at sikre dette vaagne Blads Eksistens, jeg gav det med Glæde,« udbrød han, og efterhaanden kronedes Kardinalens Anstrengelser med Held. Bladet gik frem, fik Indflydelse, gav Indtægter og er nu som sagt et af de betydeligste. Ligesom Leo d. XIII krævede Sarto af de katolske Publicister et behersket Sprog, thi kun der ved var man i Stand til at vinde Læserne i Stedet for at

støde dem fra sig. Han forvandlede derfor ved sin Indflydelse »Forsvaret« Redaktør, den begavede Dr. Fr. Saccato, fra en krigersk og lidenskabelig Skribent til en af de mest læste og en af de mest indflydelsesrige i Italien.

Dette korte Rids af Joseph Sarto som Patriark af Venedig har da vist os en Mand med store Egenskaber. Man kunde sige, intet menneskeligt var ham fremmed uden det lave og slette. Der fandtes hos ham baade vindende Mildhed, udholdende Kraft, from Enfoldighed og stor Klogskab, han var from med de jævne, fornem blandt de fornemme, men een Egenskab beherskede dog alle de andre: han var den udprægede *gode Præst*.

Kirkens Historie gennem Tiderne har vist, at ingen andre Egenskaber hos dens Styrere kan veje op mod denne Fundamentalegenskab. Lad derfor andre vurdere Pius den X efter hans Intelligens, hans diplomatiske Evner, hans større eller mindre Liberalisme eller efter andre af hans ydre Egenskaber — i det Øjeblik Katholikkerne ved, at der paa Petri Stol sidder en god Præst i dette Ords fulde Betydning, og enhver Katholik ved med Instinktets Sikkerhed, hvad dette Ord rummer, da kan de lade Ængstelserne fare, da staar den rette Mand paa den rette Plads, hvor meget saa end Tiden synes at kræve et eller andet mere ydre Fortrin hos Kristi Statholder. — — — — —

En af de sidste Dage i Juli 1903 — efter at have været Venedigs Patriark i 9 Aar — tiltraadte Joseph Sarto Rejsen til Conclavet i Rom. Man tør tro, at det for Kardinal Sarto var ganske naturligt, at han løste en Tur-Retur-billet; der var for ham ingen Fare for, at *han* skulde blive »Fangen i Vatikanet«. At Gondolførerne, som forgudede ham, ved Afrejsen hilste ham som den vordende Pave, var ikke andet, end hvad man kunde vente af disse brave Lokalpatrioter. — Sarto lagde ingen Vægt derpaa, og det har sikkert forbavset ham, at der i Conclavet ved den første Stemmegivning overhovedet var nogen, der havde stemt paa ham, nemlig tre. Som bekendt var det Kardinalerne Rampolla og Gotti, der udpegedes som Paveemner, men allerede den 3. Stemmegivning (der stemmes saa mange Gange, indtil een har samlet de $\frac{2}{3}$ af alle Stemmer), der

fandt Sted d. 2. August om Morgenen, viste for Rampolla 29 Stemmer, for Sarto 21, for Gotti kun 5. Afstemningen samme Dags Aften viste for Rampolla 30 Stemmer, for Sarto 24, for Gotti 3. Den 3. August var Sarto i Spidsen, om Morgenen med 27 Stemmer (Rampolla 24), om Aftenen med 35 Stemmer (Rampolla 16). Endnu havde Sarto ikke faaet de $\frac{2}{3}$ af Stemmerne, men disse havde dog langsomt samlet sig om hans Navn, og dette greb ham med dyb Ængstelse. »Jeg dør deraf,« sagde han, »jeg er ikke skabt til et Liv som det.« Men alligevel bragte den 4. August om Morgenen Afgørelsen for ham: 50 Stemmer faldt paa ham, kun 10 paa Rampolla og 2 paa Gotti. For den klart seende og ansvarsbevidste Mand var denne Afgørelse i første Øjeblik knusende, og vi behøver da heller ikke at skamme os over, at han, da Resultatet blev forkyndt, mistede Bevidstheden. Men vi gribes, og der bliver for os kastet et straalende Lys ind over vor nuværende Paves inderste Væsen, naar vi hører, at han, da han kom til sig selv, skjulte Ansigtet i sine Hænder og udbrød: »Min Mor, min kære, elskede Mor.« Mod Bondekonen fra Riese, mod sin ufor-glemmelige gode Moder, vendte Kristi nyvalgte Statholder sine første Tanker.

P. H. P.

Jødefolkets sidste Dage.

(Fortsat.¹⁰).

5te Kapitel.

Samme Dags Aften.

Ikke blot for Vespasian, der ikke var nogen Ven af festlig Pragt, havde Festligheden, der trak helt ud over Middag, varet for længe. Alle ilede saa til Badene for at forfriske sig, før Festmaaltidet skulde begynde. Titus havde sørget for, at de Tropper, der var vendt tilbage til Lejren ved Vatikanet, blev beværtet paa det festligste; ligesaa var der blevet uddelt usædvanlig rige Gaver til de fattige, Dagen skulde jo være en Glædesdag for enhver Romer.

Især var det kejserlige Taffel storartet denne Aften. I den vidtstrakte, med umaadelig Luksus udstyrede og af utallige Kandelabre og Lamper oplyste Spisesal i Augusts Palads paa Palatin lejrede Kejseren og hans nærmeste paarørende sig ved det øverste Taffel; ogsaa Flavius Clemens og hans Ægtefælle havde taget Plads der. Ved de øvrige Borde kom saa de Krigslegater, som havde gjort Felttoget med, Senatorerne, de højeste Hof- og Statsembetsmænd og andre fornemme Gæster, hvem den særlige Ære var tilfaldet at deltage i det kejserlige Taffel. I Basilikaen eller Retshallen og i andre tilstødende Sale blev de øvrige indbudne beværtet.

Hos de gamle Romere plejede Mændene ved Maaltidet at hvile paa Hynder, medens Kvinderne sad.

Ved Kejsertaflet havde Domitilla faaet sin Plads lige overfor Titus; en let Rødme fløj undertiden hen over Pigens Kinder, naar hun lagde Mærke til, hvorledes den unge Triumfators Øjne traf sammen med hendes. Da han for to Aar siden med sin Fader drog til Orienten, havde hun endnu kun været saa godt som et Barn; men nu var hun en lige udsprungne Rose med den fineste Jomfrueligheds hele Duft.

Den unge Pige var endnu ikke erfaren nok i alle de Koketteriets Kunster, hvorved netop ved et Hof, som det romerske Kejsershof var, Kvinden forstaaer at besnære Mandens Hjerter, men netop fordi Domitilla endnu gav sig hen, ganske som hun selv var, naturlig og ukunslet, netop derfor var hun et henrivende kært Væsen, som enhver maatte finde Behag i.

Naar Romerne senere har kaldt Titus for »Menneskeslægtens Fryd«, saa kan vi forstaa, hvorledes han særlig paa denne sin Æresdag maatte vinde alles Hjerter. Der laa noget saa mildt og godt i hans Væsen, at man knap kunde forestille sig ham i Spidsen for Legionerne i Kamp paa Jerusalems Mure, sværtet af Røg, midt iblandt Ruinerne af en brændende By.

Genstanden for Underholdningen var naturligvis ved Kejsertaflet som ved de øvrige Borde Historien om den jødiske Krig.

Saa gerne man end vilde have tilgivet den unge Trium-

fator, om han i sin Bevidsthed som den sejrige Felt-herre havde rost sig af sine Heltegeringer, saa talte Titus dog om sig selv med en Beskedenhed, som enhver beundrede. Naar han med glødende Farver skildrede den Tapperhed, hvormed Jøderne i deres Fortvivlelse havde kastet sig imod de romerske Legioner, havde forsvaret Sten paa Sten og styrtet sig i Døden i den vildeste Fanatisme, saa klang der dog fra hele hans Skildring langt snarere et Anstrøg af Medlidenhed med de utallige Ofre, som denne græsseligste og blodigste Krig havde kostet, end Tanken om derved at stille sin Sejr i det rette Lys.

Domitilla havde længe haft et Spørgsmaal paa Hjertet, som særlig laa nær for hende, der nærede en saa stor Sympati for Jehova; endelig fattede hun Mod og sagde:

»Har det ikke gjort dig ondt, ædle Titus, da du saa Templet, dette Kunstens vidunderlige Værk, gaa op i Flammer? Jeg kan slet ikke tro, at du selv skulde have befalet at kaste Brandfaklerne ind i det.«

Titus smilede; Domitilla rødmede og sagde forlegen:

»Tilgiv mig det dumme Spørgsmaal; jeg forstaar mig jo ikke paa Krigsførelse; men jeg har hørt saa meget om hint Tempels Herlighed og Pragt og om den store Beundring, som man nærede for det ikke blot hos Jøderne men selv hos barbariske Folkeslag, at det . . . at det . . .«

»At det maaske,« faldt Titus hende i Talen, »vil plette min Berømmelse hos Efterverdenen at have ødelagt et saadant Vidunderværk.«

»Ikke alene det,« svarede Domitilla, »men at du . . . at du . . . derved har paadraget dig Jødegudens Vrede.«

Med de gamle Romeres religiøse Sind og med deres overtroiske Frygt for at lægge sig ud med et eller andet himmelsk Væsen og derved udsætte sig for dettes Hævn maatte Besvarelsen af det af Domitilla rettede Spørgsmaal interessere alle Bordfællerne, og alle lyttede ogsaa spændt, da Titus begyndte sin Fortælling med paafaldende højtidelig Alvor. Flavius Clemens, der havde sin Plads noget borte fra Titus, rejste sig for at stille sig bagved ham, for at ikke noget Ord skulde undgaa ham.

»Aftenen før den afgørende Dag,« begyndte Titus, »havde jeg holdt Krigsraad og forelagt Spørgsmaalet for

Legaterne, om vi skulde skaane Templet. Jeg selv ønskede at redde det, men jeg følte ogsaa hele Vægten, der laa i den Indvending, at Opstand og Oprør i Judæa ikke vilde høre op, saa længe den nationale Aand i Jehovas Tempel besad saa fremragende et Pant paa guddommelig Beskyttelse. Mine Feltherrer nærede delte Anskuelser.

De blodige Kampe i begge de forløbne Aar havde næsten udryddet den jødiske Nation, forvandlet Landet vidt og bredt til en Ørken, alle Byer og Flækker var gaaet op i Flamme; faldt nu ogsaa Jerusalem, saa behøvede man aldrig mere at frygte for en Rejsning af Jøderne.

»Jeg vilde lige til at tage den afgørende Bestemmelse, at Helligdommen skulde skaanes og indvies til et Tempel for Juppiter, da pludselig, uanmeldt, en Olding stod i vor Midte og talte saaledes til mig:

»Ikke, hvad I Mennesker bestemmer, sker, men kun, hvad Himlens højeste Herre vil. Kunde du vel have formaaet at gennembryde Jerusalems uovervindelige Mure, hvis ikke en mægtigere end du havde staaet ved din Side?«

Derpaa vedblev Oldingen med en Alvor, der gik os alle gennem Marv og Ben:

»Jehova har vendt sig bort fra sit Folk. Thi paa Juda hviler en Blodskyld, som intet Hav af Blod kan udslette. Han har ikke noget Velbehag mere i sit Folks Ofre, siden det store Offer døde paa Golgatha. Ødelæg derfor dette Tempel; der skal ikke mere blive Sten paa Sten af det tilbage!«

Efter disse Ord gik Oldingen, og stumme, fulde af Forundring, saa vi paa hinanden.«

»Sendte du ikke,« afbrød Vespasian sin Søn, »straks en ud for at spørge Vægten om, hvorledes den gamle var kommet, og hvor han var gaaet hen?«

»Det gjorde jeg,« svarede Titus, »men ingen havde set ham.

Længe grundede jeg over den uforklarlige Tildragelse; men tilsidt stod min Beslutning fast, at Templet skulde stikkes i Brand, og jeg gav de fornødne Befalinger for den næste Morgen.

Men da jeg saa saa Ilden lue, da Jøderne med usige-

lige Forbandelser mod mig og min Familie i Hundredevis styrtede sig ind i Luerne, fordi de ikke vilde overleve deres Helligdoms Undergang, da Kvinderne i vild Fortvivlelse knuste deres Børn mod Tempets Mure for at redde Helligdommem ved det uskyldige Blod, da paakom der mig dog Anger, og jeg bød Soldaterne gøre alt for at slukke Branden. Ordet virkede som et Trylleslag; alt Jødernes Had var forvandlet til den mest glødende Taknemmelighed; Soldater og Folk arbejdede omkap; jeg selv lagde Haand med paa Værket og ledede Slukningsarbejdet midt i Røg og kvælende Hede — men forgæves! Det var, som om Bygningen var af Træ og ikke af Sten, som om Vandet, vi rettede mod Flammerne, havde forvandlet sig til Olie for at nære Ilden endnu mere.

Hændervridende saa Jøderne, at al Møje var forgæves, og jeg gav Befaling til at lade Ilden beholde sit Bytte.

Du ser, kære Domitilla,« sluttede Titus, idet han vendte sig mod den unge Pige, »at jeg ikke behøver at være hange hverken for Efterverdenens Bebrejdelser for Barbari eller for Jødegudens Vrede mod mig og vort Hus.«

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Ved Afslutningen af Hr. Pastor Bannwarts Foredrag paa Den katholske Højskole i Tirsdags Aftes var der mødt halvandet Hundrede Tilhørere. Taleren dvælede mest ved Pave Pius X.s Dekret af 1905 om den hyppige Kommunion og gav en Skildring af dette Dekrets Frugter i de forskellige Lande i Verden og omtalte derved ogsaa Forholdene i København, der var særdeles glædelige. Eksemplerne toges hovedsagelig fra Ungdommen, og Fædre og Mødre blandt Tilhørerne ved nu, hvorved de i høj Grad kan bidrage til deres Børns Lykke. Henimod Slutningen omtalte Pateren kortelig Tiden for den første Kommunion paa Grundlag af Pavens Dekret og Herrens Ord: »Lad de smaa komme til mig.«

— Den berømte danskfødte Videnskabsmand og Konvertit *Jakob Winsløw* (d. 1760), om hvem der i Fjor fortaltes i en længere Artikel i *Ugebladet*, efterlod sig ved sin Død

en særdeles interessant Selvbiografi i Manuskript, hvori han særlig udførligt dvæler ved sin Barndom i Odense, sit Studieophold i København og senere i Udlandet samt ikke mindst ved sin Overgang til Katolicismen og sit nære Forhold til Bossuet. Dette Skrift, der ikke tidligere har været trykt, paatænkes nu udgivet og forsynet med Indledning og Noter af den bekendte Medicinalhistoriker, Dr. med. Vilhelm Maar, der nylig har fuldendt den første samlede Udgave af Nic. Stenos Værker. Udgivelsen foretages efter det eneste kendte Eksemplar af Manuskriptet, der opbevares i BibliothèqueMazarin, og bekostes af Carlsbergfondet, og Bogen vil i Løbet af Foraaret udkomme samtidig hos Doin & fils i Paris og Vilhelm Tryde her.

Aalborg. Ogsaa i Aar har den herværende Menighed haft en hyggelig Julefest. 2. Juledag samledes Børnene om et smukt pyntet Juletræ og 3. Juledag de voksne. Begge Aftener fremsagde nogle Elever en Del morsomme Monologer, som vakte megen Munterhed. Den 29. Decb. opførtes et smukt Skuespil, *Dronningen af Guds Naade*, af Mariaforeningen. Da det var første Gang, at den lille Ungdomsforening havde vovet sig i Lag med et efter Forholdene saa stort Foretagende, maa man sige, at den kom udmærket fra Forsøget. Man maa haabe, at Mariaforeningen fra Tid til anden vil samle Menigheden til en lignende Aftenunderholdning.

Norge. Dr. *Krogh-Touning*, hvis Helbred i det sidste Aars Tid har været meget vaklende, føler sig nu atter bedre tilpas. Han er for nogle Uger siden udskrevet fra Hospitalet og opholder sig igen i sit Hjem. Der kan dog endnu ikke være Tale om, at han kan tage fat paa Studier eller skriftlige Arbejder. — Dr. *Adolf Verbraeken* er Navnet paa en ung belgisk Præst, som i disse Dage har forladt sit Fædreland og er indtraadt i den norske katholske Missions Tjeneste.

Frankrig. Hvor var der ikke mange, der i de skarpeste Ord bebrejdede Paven hans »Snæversind og Hædfuldhed«, fordi han ikke tillod Katholikkerne at danne Kultusforeninger og ad den Vej at modtage Støtte af Statskassen! De protestantiske Menigheder dannede saadanne Foreninger, men allerede nu viser det sig, at ogsaa her saa Paven rigtigt: de statsautoriserede Kultusforeninger kan kun tjene til Ødelæggelse af et religiøst Samfund. Blandt andet er det disse Foreninger 'forbudt at modtage Donationer og Legater. »Foreningen af de evangelisk-reformerte Kirker«, den vigtigste protestantiske Gruppe i Frankrig, som tæller 403 Sogne, havde i 1909 et Under-skud paa 125.000 Francs, i 1910 paa 263.000, og i 1911, frygter man, det vil blive paa omtrent 400.000 Francs.

Spanien. Den eukaristiske Kongres agtes afholdt fra 25.—29. Juni dette Aar i Madrid. Biskoppen af Namur i Frankrig, der er Lederen af og Sjælen i disse Kongresser, har allerede begivet sig til Spanien for at træffe de foreløbige Forberedelser. Paa Peter-Paulsdagen (d. 29. Juni) agtes der om Formiddagen holdt Pontifikalmesse under aaben Himmel, medens den store Procession skal finde Sted samme Dags Eftermiddag. Kongen og Dronningen har overtaget Ærespræsidiat for Kongressen.

Brevkasse. Fra allerbedste Side har jeg erfaret, at det er Johs. Jørgensens Bog *Lourdes*, der er oversat paa Svensk under Navn af *Vor Frue af Lourdes*. Red.

Ansgarius-Bonifacius-Foreningen.

Meddelelse fra Vikariats-Komiteen.

Samtlige Lokal-Komiteer gøres opmærksomme paa, at deres Aarsbidrag forventes indsendt inden d. 15. Januar til Vikariats-Komiteens Kasserer, Hr. cand. phil. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Ansøgninger om Understøttelse til de respektive Missioner bedes indsendt til Hr. Pastor A. Neuvel, Formand for Vikariats-Komiteen, ligeledes inden d. 15. Januar.

Immaculatakirken.

Fra nu af vil der alle Søndage og paabudte Festdage blive læst to Messer: Kl. 7 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken.

St. Franciskus' III Orden har Møde Fredag d. 20. ds. i St. Knuds Kapel Kl. 8 Aften.

St. Knuds Kapel. Mariabørnsforeningen holder Fælleskommunion Søndag d. 15. Jan. Kl. 7 Morgen og offentligt Møde Onsdag d. 18. Kl. 8 Aften.

Catholic English Club.

Next meeting will be held on Wednesday 18th inst., at Café du Parc, Gyldenløvesgade 4, at 8 o' clock p. m. —

All are welcome.

L. Jensen.

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbund afholder Møde i Lokalet Bredgade 67² o. G. Søndag d. 15. Januar Kl. 7. Lysbilleder. Mødet slutter Kl. 10 pr. — Andagt i St. Ansgars Kirke Kl. 6.

Kalenderen 1911

er udkommen og faas paa **Menighedskontoret**, Bredgade 69, 2. Sal over G. (1—4. Tell. Palæ 654) samt ved Kirkerne. **Pris 25 Øre.** Ved Indsendelse af 30 Øre i Frimærker tilsendes Kalenderen portofrit.

Hjertelig Tak for udvist Deltagelse ved Thv. Detailhandler Vilhelm Heinrich Lange's Begravelse.

De efterladte.

Tak.

Ringsted. En hjertelig Tak til den anonyme, som i Anledning af den h. Knud Lavards Fest har glædet mig med et rigt Bidrag til Kirkeklokken.

J. Wijnen, Sognepræst.

Kirkelig Kalender.

15. Januar.	2. Søndag efter H. 3. Konger. Jesu Navnefest.	22. Januar.	3. Søndag efter H. 3 Konger. Den hellige Families Fest.
16. —	Mandag. Marcellus I, Pave og Martyr.	23. —	Mandag. Marias Tro-lovelse.
17. —	Tirsdag. Antonius, Abbed og Bekender.	24. —	Tirsdag. Timotheus, Biskop og Martyr.
18. —	Onsdag. Petri Stol i Rom.	25. —	Onsdag. Pauli Om- vendelse.
19. —	Torsdag. <i>Knud Konge, Martyr.</i>	26. —	Torsdag. Oktav af Knud Konge.
20. —	Fredag. Fabianus og Sebastianus, Martyrer.	27. —	Fredag. Johannes Chrysostomus, Bi- skop og Kirkelærer.
21. —	Lørdag. Agnes, Jomfru og Martyr. (<i>Biskop Johannes født 1834</i>).	28. —	Lørdag. Votivofficium (den ubesm. Undf.).

Meddelelse om Gudstjenesten fandtes sidst i Nr. 1.

Katholsk Aarvog 1911

er udkommen og tilsendes Medlemmer af Ansgariusforeningen frit ved Indsendelse af Aarsbidraget (2 Kr.) for 1911. Pris for Ikke-Medlemmer: 1 Kr. Bredgade 69, 2. S. o. G. Telf. Palæ 654 (1—4).

Løvrigt vil Aarbogen, efter Foreningens aarlige Generalforsamling, samtidig med Opkrævning af Aarsbidraget blive uddelt til Foreningens Medlemmer.

Den katholske Højskole.

Møde Tirsdag den 17. Januar Kl. 8 Aften.

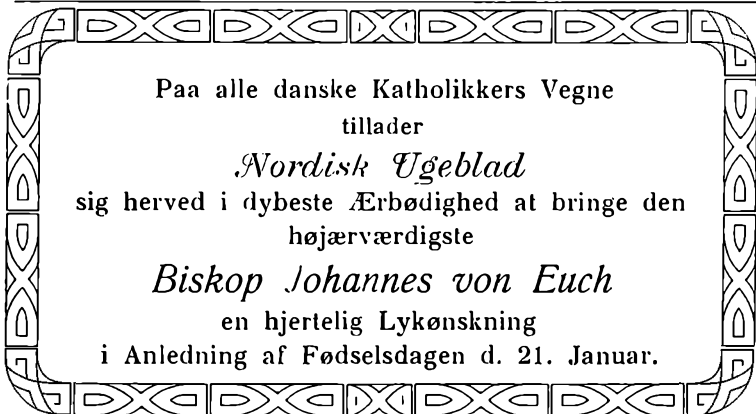
Oplæsning ved Kandidat Kejser.

Hotel Dannevirke, Studiestræde 38, **2den Sal.**

Alle er velkomne.

St. Ansgars Kirke.

Torsdag den 19. Januar Kl. 8¹/₄ læses en stiftet **Levitmesse** i Anledning af Kong **Knud den Helliges** festlige Mindedag, hvortil alle indbydes.

Jon Arason.

Den sidste katholske Biskop paa Island.

(Fortsat.)

Reykjavik ved Vintertid.

Slutningen af Biskop Bjarnarsons Tale lød saaledes: »Biskop Jon Arason har endnu Bud til det islandske Folk. Børnene forstaar ham, og da forstaar ogsaa Folket ham. Og var han saa en ond eller en god Mand? Børnene har aldrig spurgt mig om det. Folket spørger heller ikke om det. Han er Sagahelten, saaledes som han er, ond og god. Men det er ikke nu, man skal minde om Skyggesiderne. Een Ting er sikker, han var meget elsket baade i levende Live og efter sin Død. Der maa altsaa have boet noget særdeles godt i ham.

De har altid givet Ekko hos den islandske Nation, de Ord, som hans Navne kvad et Aarhundrede senere:

*Velsignet være han, Biskop Jon,
baade levende og død!*

Hvor dog en saadan Mindefest vilde have været utænkelig i 1750 og ogsaa i 1850, ja endog nu sidst ved Aar-

hundredskiftet! Jon Arason har nemlig et særligt Bud til os, naar vi føler det dybere og stærkere end før, at vi vil være Islændere. Han er den første blandt os, som har følt klart og stærkt den særlig islandske Nationalitet i Modsætning til en udenlandsk Nationalitet og en udenlandsk Magt. Og dette var ogsaa let at forstaa, saaledes som Forholdene dengang var.

Og sikkert vil det nu blive sagt, at denne Mindefest for Jon Arason vil give Anledning til at fremkalde Nationalforfængelighed og Chauvinisme hos os, sammen med Uvilje eller Kulde ligeoverfor den Nation, som vi staar i den nærmeste Forbindelse med, og som først rigtig fik lagt under sig baade Magt og Gods i dette Land ved Jon Arasons Fald. Men at paastaa sligt vilde være en Usandhed i alle Maader. Ja, jeg kender ikke noget mere uforstandigt og mere skadeligt end at vække det onde Nationalhads Spørgelse. Vi ser nu uden Vrede paa disse historiske Begivenheder, som er gaaet for sig for saa længe siden. Hævn blev der jo ogsaa taget over den Mand, som alene havde Ansvaret for denne »Ugerning«.

Men der er noget andet, som vi vil holde højt ved denne Jon Arasons og hans Sønners Mindefest, og det er det, at vi selv vil have Lov til at dømme om vore store Mænd, og vi protesterer mod, at andre tiltager sig den Ret at udtale historiske Domme over dem istedetfor os. Lad dem udtale deres Domme over deres egne Mænd! Vi er bleven kede af stadig at se den Dom holdt frem i danske Bøger og Skrifter, at Jon Arason skulde have ladet sit Liv som en Oprører, at han ved sin egen Skyld skulde have gjort sig selv til en fredløs Mand. Han, som netop søgte at værne om Lov og Ret i Landet, saaledes som denne Lov og Ret ad den historiske Udviklings Vej var blevet til. Selvfølgelig søgte han samtidig at værne om sin egen Magt, hvortil han jo var i sin gode Ret.

En af de første danske Bøger, jeg har læst, var: *Ove Malling: Store og gode Handlinger*. Der læste jeg om den udmærkede og berømmelige Bonde David, som tog den onde Oprører »John Arnesen« til Fange og lod ham faa hans fortjente Straf. Alt dette berettet efter gode, gamle Krøniker. — Og det samme bliver endnu fremdeles

lært, det samme eller da lignende, f. Eks. af den lærde og ansete Dr. Kaalund.')

Denne vor nuværende Mindefest er noget enkel og fattig. Men paa det 400-aarige Jubilæum, som vil blive holdt midt i dette Aarhundrede, vil islandske Kunstnere have oprejst for Jon Arason og hans Sønner et Monument, herligt og straalende, i Poesi og i Tonekunst, hvad der vil gøre hin Mindefest langt mere højtidelig end den, som vi fejrer i Dag.

Men vi maa ogsaa forstaa at grave lødigt Guld op af vore historiske Minder, og det saa meget, som vi kan. Det er noget, som vi trænger til.

Det føler vi alle, at vi er langt rigere, fordi vi har ejet Jon Arason og hans Sønner — saaledes som de var — med deres Dyder og Lyder.

De fleste af os, som er forsamlede her, er jo Efterkommere af Jon Arason. Blodets Baand er stærke. Ja, det er os kær Pligt at hellige dette Mindebæger til hans og hans Sønners Lov og Pris.«

Nu blev Matthias Jochumssons ypperlige Digt om Jon Arason paa Henrettelsesstedet læst op.

Derefter talte Landssekretær Klemens Jonsson (Prof. Finnur Jonssons Broder) for Island, hvorefter Forsamlingen sang

»O, fager er vor Fosterjord.«

Sang og Taler fulgte nu Slag i Slag, men vi maa paa dette Sted indskrænke os til at meddele et større Brudstykke af det ypperlige Foredrag, som Arkivar Dr. Jon Thorkilsson holdt om Festens Helt. Arkivaren talte saaledes:

»Af alle de skriftlige Optegnelser, som vi nu besidder om Jon Arason, er ikke een eneste bleven nedskreven før end ca. 50 Aar efter hans Henrettelse. De var alle i høj Grad farvede af luthersk Aand, meget partiske og i mange Henseender særdeles upaalidelige. Den kongelige Magt havde lagt sig tungt over Landet efter Jon Arasons Død, og i dets Ly havde lutherske Fordomme haft let ved at brede sig og vokse sig stærke. Kun faa vovede at lade

---

*) Dette sidste maa ganske staa for den lutherske Biskops Regning, som vi jo overhovedet her blot refererer en interessant Mindefest. Red.

Mænd fra den gamle Religions Tid nyde fuld Retfærdighed, og hvad særlig Jon Arason angaar, saa synes det, at ingen har haft Mod til at skrive hans Levnedbeskrivelse før ca. Aar 1600, da Biskop Odd foranledigede, at dette Arbejde blev udført, efter at han ved Giftermaal var kommen i Familie med Jon Arasons Efterkommere. Magnus Bjørnsson, Jon Arasons Sønnesøn, skrev omtrent ved samme Tid sin Beretning om, hvorledes den store Biskop og hans Sønner var blevet myrdet — thi Mord var det.

Dette Skrift er et af de mærkværdigste, vi ejer om Jon Arasons Død.

Forfatteren beklager sig deri over den Nedværdigelse, den Haan og den uværdige Behandling, de har maattet lide siden.

Da Biskop Gudbrand udgav sin Visehog 1612, tog han ganske vist nogle katholske Digte med, men man mente dengang, at det hverken kunde taales eller voves at udgive dem, som de var; de blev derfor rettet og forandret i mange Maader, naturligvis i luthersk Retning. Saaledes lod han trykke et af Biskop Jon Arasons Digte, som kaldes Davidssangen. Dette Digt kendes nu kun saaledes, som det staar der, men det er alle enige om, at forskelligt deri maa være blevet forandret, naturligvis stadig i luthersk Aand!

Den Slags Fordomme har nu ligget ligesom en Mare paa disse Mænds Minde i flere Aarhundreder.

I det 18. Aarhundrede skriver Biskop Finnur Jonsson sin Kirkehistorie («Finni Johannæi Historia ecclesiastica Islandiæ») og viser sig der meget partisk mod Jon Arason.

I det 19. Aarhundrede kan en saa sandhedskærlig Mand som Pastor Thorkell Bjarnarson, som selv stammer fra Jon Arason, ikke lade ham og hans Sønner nyde fuld Retfærdighed i sin »Reformationshistorie«.

Her vil jeg bemærke, at Ordet Religionsforbedring forekommer mig at være en uheldig valgt Benævnelse for Reformationen — det er et Ord, der indeholder en Dom, som man dog skulde mene, at Gud alene skulde have Ret til at fælde og ikke Mennesker over sig selv. Set fra et kristeligt Standpunkt er det Hovmod, der minder om Farisæeren. — Mere passende og mere beskedent

ligeoverfor Gud vilde det være at kalde Reformationen for Religionsforandring. Det forarger ingen. Og om den gamle Tro eller den nye er Gud mest velbehagelig, det skulde man helst lade staa hen.

Fordomme og Partiskheden mod Jon Arason har ikke været mindre fra de fremmedes Side, som har omtalt ham, og saaledes staa Sagerne indtil den Dag i Dag. Mest kommer dette frem fra dansk Side. Biskop Harbøe, som boede her i Landet i nogle Aar, henimod Midten af det 18. Aarhundrede, var en af de første, der skrev en almindelig Oversigt over Reformationen paa Island. Han er den mest partiske af alle. De Danske har ikke haft let ved at faa andet Indtryk af Jon Arason, end at han skulde have været en Oprører i Landet mod den kongelige Magt og dens Foranstaltninger, som de saa er tilbøjelige til at betragte — alle tilhobe — som lovlige Foranstaltninger, hvor store Voldsgerninger og Lovløsheder de saa end i Virkeligheden har været.

I al denne Fordommenes mørke Tid viser der sig saa pludselig i det 17. Aarhundrede en mærkelig Lysning og Forstaaelse med Hensyn til den gamle og den ny Tro, og det paa selve Bispesædet Skalholt hos selve den daværende lutherske Biskop, den navnkundige Brynjolf Sveinsson. Han nedstammede i fjerde Led direkte fra Jon Arason, skattede sine Forfædres Minde højt og havde Mod til uden Omsvøb at sige, hvad han mente. Han digtede et langt latinsk Digt om *det hellige Kors**). I dette Digt paataler han skarpt, hvor taabeligt man handler, naar man fordømmer Forfædrene paa Grund af den Tro, de har bekendt sig til. Han nævner ved Navn alle de Nationer, som har holdt fast ved den katholske Tro, og gør opmærksom paa, at de er talrigere end de andre, og derefter dem, som har bekendt sig til den lutherske Tro. Derpaa siger han, at begge Parter har haft gode Grunde til at handle, som de har gjort, og at det er Gud alene, som skal dømme om, hvem der har Retten paa sin Side.

Biskoppen bruger tunge Ord og dømmer sine samtidige strengt paa Grund af deres Uvidenhed i dette Punkt.

---

*) Dette Kors blev æret paa et berømt Valfartssted i den katholske Tid.

(Her oplæste Taleren et Brudstykke af Biskop B. Sveinssons Digt i islandsk Oversættelse. Denne Oversættelse vil senere blive offentliggjort i Bladet Odin.)

Jon Arason var egentlig Fortidens Mand, men dog hørte han samtidig paa en vis Maade den nyere Tid til. Blandt andet havde han forstaaet, at den nye Tids Dannelse var nødvendig. Han var saaledes den første Mand, som indførte òt Trykkeri her til Landet.

Hans egen litterære Virksomhed var af umaadelig stor Betydning for hans Tid. Hans Digte er saaledes i alle Henseender de mest storslaaede og overhovedet de betydeligste Digte i det 16. Aarhundrede, og det endog, om man gaar længere frem i Tiden. Og dette gælder saavel de alvorlige, religiøse Digte som de humoristiske og polemiske. Mindre kendte er hans *Rimur*-Digte, men der kan vistnok ikke være nogen Tvivl om, at adskillige af vore ældre *rimur* er til Dels digtede af ham, som f. Eks. »Hektorsrimurne« og »Öndrur de gamle«, om hvilke man siger, at de er blevet digtet i Fællesskab af Jon Arason og Sigurd den Blinde, som var en Lægmand og en af den Tids betydeligste Skjalde. Det er mere end en blot Hypothese, at den allerbetydeligste af vore ældre Rimurbøger og en af de mærkeligste religiøse Digtsamlinger fra de Tider er nedskrevet med Jon Arasons egen Haand.

Jon Arason er saaledes ikke alene en stor Mand i dette Lands *Historie*, men ogsaa i dets *Litteratur*.

Jon Arason er imidlertid ikke blot en meget begavet Mand, han er tillige en stærk og mandig Karakter. Ja, han er et Mønster paa Manddom og Energi. Han vover at vedkende sig sine Meninger, han vover at byde fremmede Overgreb Trods, og han vil ikke, at dette Land skal staa under nogen fremmed Magt.

Det er glædeligt at se, hvor meget man i den sidste Menneskealder her paa Island har forstaaet at gøre sig fri for de gamle Fordomme angaaende de forskellige Trosbekendelser og Kirkeskikke. Det bedste Bevis herpaa er det, at der her midt iblandt os staar selve vor lutherske Biskop for at være med til at hædre en af de største Mænd fra den katholske Religions Tid. Dette vil aldrig blive regnet vor nuværende Biskop til Last, men det vil

tværtimod blive anset som et smukt Bevis for hans oplyste og ædle Sindelag. -- *Een* Gud staar over os alle, og hvorledes man saa kommer overens om at dyrke ham, det skulde synes at være af mindre Vigtighed.

Ogsaa Kristendommen er *een*, og den er bedst tjent med, at man ikke nedværdiger sig selv med Splid og Strid angaaende dens ydre, mindre væsentlige Former, naar dens Kerne og inderste Væsen dog er *een* og den samme.«
(Sluttes.)

Jødefolkets sidste Dage.

(Fortsat. ¹¹)

»Men hvad kan det da have været for en frygtelig Blodskyld,« spurgte Kejsrerinden, »der krævede en saadan Sone?«

Domitilla havde rettet det samme Spørgsmaal til sin jødiske Slavinde; endnu mere opmærksom end før ventede hun paa Titus' Svar.

»Jeg har gjort mig al mulig Umage, kære Moder,« sagde denne, »for at faa Historien opklaret i enhver Henseende; men den er endnu i de væsentligste Dele en Gaade for mig. Du ved, at Jøderne deler sig i to Sekter, de gamle Jøder og de Kristne. De sidste har deres Navn efter en vis Kristus eller Krestus, der med sit jødiske Navn hed Jesus; denne nedstammede formentlig fra Kong David, Jødernes gamle Nationalhelt, og blev født i Kejsrer Augusts Dage. Ved hans Fødsel, fortæller man, blev der set allehaande Tegn paa Himlen, saa at der endog kom Stjernefydere fra Kaldæa til Jerusalem for at hylde dette Barn som den fremtidige store Verdenskonge, man ventede med stor Længsel i hele Orienten.

I de tre Aar, han optraadte som Rabbi eller Lærer for sit Folk, skal han have virket de mest forbavsende Vidundere. Et Ord af ham var nok til at helbrede spedalske, gøre blindfødte seende og opvække døde til Livet.

Jeg har erkyndiget mig om hans Lære, og om der end deri var meget, der paa orientalsk Vis var overspændt og ikke fortjente nogen Tiltro, saa fandt jeg dog paa den anden Side en Fylde af Sætninger og Lærdomme fremsat, som man forgæves vilde søge efter hos Platon eller nogen anden Filosof.

Og til hans Lære svarede hans Liv. Jeg skal kun henvise til eet. Mange Gange vilde Folket, der i Tusindvis fulgte ham ud i Ørkenen, selv i flere Dage, gøre ham til Konge, og havde han villet, saa maatte Rom allerede for fyrretyve Aar siden ført den nu afsluttede jødiske Krig — næppe med samme heldige Resultat.«

Ingen lagde Mærke til, at Flavius Clemens, der stod bagved Titus og lyttede til hans Ord, viskede Taarerne af sine Øjne af Rørelse. Da han saa over til sin Hustru, mødtes deres Blik: ogsaa i hendes Øjne perlede der Taarer, Taarer af salig Glæde over hendes Frelsers Ros fra denne Mund.

»At denne Kristus,« vedblev Titus, »har været en af Gud særlig benaadet Mand, en stor »Profet«, som Jøderne siger, det kan ikke nægtes.

Men hans Tilhængere, de Kristne, gik videre og gjorde ham til en Gud, der, saaledes tror de, uden Medvirkning af nogen Mand er bleven Menneske af en Jomfru.«

»Den glødende Fantasi hos Orientalerne,« bemærkede Kejseren halvt spottende, »udklækker de mest sælsomme Eventyr. Hvad Miraklerne angaar,« føjede han leende til, »saa har man jo ogsaa i Alexandria ladet mig gøre saadanne. Men gaa videre i din Fortælling.«

»Hvad jeg fortæller om Manden,« sagde Titus, »har jeg lejlighedsvis hørt af Krigsfanger, blandt hvem der ogsaa befandt sig Kristne. Krigsteltet egner sig ikke til at gøre historiske Studier i; men det stemte dog alle hine Krigsfangers Udsagn overens i, at Nazareneren har forudsagt Jerusalems Undergang paa det allerbestemteste. Jeg har selvfølgelig sørget for, at Spaadommen blev udbredt blandt vore Tropper. Men lad mig føre min Fortælling til Ende, saa meget mere, som jeg med mine egne Øjne har læst det, jeg endnu vil fortælle, i Retsakterne.

Denne Kristus har nu hans Fjender — thi jo ædlere

et Menneske er, desto mere bliver han forfulgt — overantvordet til den daværende romerske Statholder Pontius Pilatus og med alle Slags Trusler faaet denne til at dømme ham til Korsdøden.

Men idet Pilatus afsagde Dommen, vaskede han sine Hænder for hele Folket og erklærede: »Jeg er uskyldig i denne retfærdiges Blod.«

Det af Kristi Fjender bedaarede Folk raabte enstemmigt: »*Hans Blod komme over os og over vore Børn!*«

Titus tav.

De græsselige Scener, han havde oplevet, de Strømme af Blod, han havde set flyde, rystede ham ogsaa nu. Men ogsaa Tilhørerne var dybt grebne; der indtraadte en næsten pinlig Tavshed, der blev afbrudt af en Hofembedsmands velkomne Meddelelse om, at Folket, der bølgede op og ned ad det af Tusinder af Lys oplyste Torv, stormende forlangte at faa Kejseren og hans Familie at se.

Da denne tilligemed med de mange Gæster traadte ud paa Pladsen foran Paladset, frembød der sig et vidunderligt, henrivende Skuespil. Alle Torvets prægtige Bygninger straaledede i utallige Lys; nogle Steder var der trukket Guirlander af Papirslamper; i Templernes og Paladsernes Vestibuler brændte mægtige Kandelabre; paa alle Tage luede Flammerne i brede Skaale, og belyst af alle disse Trylleblus bølgede Folkeskarerne frem og tilbage i Tusind- og atter Tusindvis, gamle og unge, Romere og fremmede, fulde af Henrykkelse over dette Skue, som man endnu aldrig havde set Mage til. Fra Kapitol drog under Musik og Sang en Skare af Drengene og Ynglinge med lysende Lamper og Blærer af Oliepapir paa Stokke og trængte sig igennem Folkemasserne helt hen til den store, brede Trappe, som førte fra Torvet til Palatin.

Saa snart Mængden fik Øje paa den kejserlige Familie der oppe, udbrød den i en Storm af Bifaldsraab, der ingen Ende vilde faa. Med venlige Smil skuede Vespasian ned paa Folket og hilste det med udstrakt Haand.

Imidlertid havde Slaver baaret Puder frem, og da Aftenen var usædvanlig mild, satte de, der hørte til Kejsersfamilien, saavel som Gæsterne sig sammen i Grupper

for efter Taflets Nydelser i let Underholdning og i Beskuelse af den prægtige Illumination at slutte den store Dag. —

— Vi forlader Selskabet for at opsøge den jødiske Slavinde Phøbe. Da Triumftøget var endt ved Middagstid, havde Domitilla, der saa sin Ternes forgrædte Øjne, fuld af Deltagelse givet hende fri til Midnat, da hun jo ikke behøvede hendes Tjeneste mere.

I sorte Sørgeklæder, med et tæt Slør om Hovedet og en tung Kurv paa Armen, ilede Phøbe om Eftermiddagen til Jødekvarteret. Det kostede hende ikke ringe Møje at faa Lov til at slippe igennem de Soldater, der var opstillede ved Broen; først da hun forklarede Centurionen, at hun var Terne hos Domitilla, Kejserens Frænde, lod man hende passere. Efter at hun havde gennemvandret en Mængde krogede og snavsede Stræder, blev hun staaende foran Synagogeforstander Aron Ben Hannas Hus.

En gammel Tjenestepige lukkede op og modtog hende med den hos Jøderne brugte Hilsen: »Fred være med dig!« »Kan jeg komme til at tale med Rabbien?« spurgte Phøbe. »Han vil ingen se i Dag,« svarede Tjenestepigen; »i Sæk og Aske og uden at tage Føde til sig som paa den store Forsoningsdag klager og græder og beder han. Ak,« jamrede den gamle, »at jeg har maattet opleve denne Ulykkesdag! Den hellige Stad er ikke mere, Templet er ødelagt, og de hellige Kar bæres af urene Hænder gennem Roms Gader!«

Rystet af Smerte formaaede Phøbe ikke at svare. Endelig fattede hun sig og sagde under Taarer: »Gaa op og sig til Rabbien, at det er mig, og at jeg endelig maa tale med ham.«

Kort efter kom Pigen igen og førte Phøbe ind i et Rum, hvis Vindue var tæt tildækket; hun maatte søge i Halvmørket for at opdage Rabbien i en Krog, sammenkrøbet paa Gulvet.

Da hun traadte hen til ham, rejste den ærværdige Skikkelse sig med sit lange, hvide Skæg og de skarpt skaarne Træk. »Fred være med dig, min Datter,« sagde han, »hvad fører dig til mig paa denne Dag, der være forbandet i al Evighed?« »O, min Fader,« svarede Pigen under en Strøm af Taarer. »Du har ikke set det — men

jeg, jeg har maattet se det, se paa, at Hærskarernes Herres Ypperstepræst er bleven ført fangen frem i Triumf, belæst med Lænker i sine hellige Klæder, jeg, jeg har maattet se paa det, og det har sønderrevet mit Hjerte, og nu . . . nu . . .«

Den stakkels Phøbe formaaede ikke at tale mere; hun hulkede, og ogsaa Oldingen hulkede i usigelig Kummer.

Med Møje tog Pigen sig sammen og vedblev: »Kan vi lade Liget af Herrens salvede komme i een Grav sammen med Forbrydernes Legemer? — Hvad jeg har sparet sammen gennem Aar og Dag til at købe mig min Frihed for, tag det altsammen, min Fader, for at løskøbe Ypperstepræstens Lig hos Soldaterne og faa det begravet blandt vore Brødre.«

»Vore Fædres Gud velsigne dig for det, min Datter!« svarede Oldingen; »men det, du er saa højhjertet at ofre endog dine Løsepenge for, det er alt besørget, og Sarkofagen er allerede bragt ud til hans Hvilested.«

»Jeg takker dig for denne Trøst, min Fader,« svarede Phøbe; »men tag alligevel det lidet, som jeg ejer. Ofte har jeg tænkt paa, at maaske min Fader eller nogen af mine Søskende kunde blive slæbt til Rom som Krigsfanger, og da vilde jeg have løskøbt dem. Dog, det Haab har jeg opgivet, og jeg beder dig derfor bruge, hvad jeg har medbragt i Dag, til Understøttelse for de stakkels Krigsfanger. Jeg har for nylig hørt ymte om noget, som er en Sorgens Draabe mere i vore Lidelsers bitre Kalk, nemlig at den største Del af Krigsfangerne skal være dømt til at opbygge Kolossæum. Hvor vil de ulykkelige dog komme til at trænge til vor Hjælp; saa vil og tør jeg ikke fattes med min Gave.«

»Jeg modtager,« sagde Rabbien efter nogen Betænkning, »dit Offer, idet jeg foreløbig bevarer det for det Tilfælde, at vi genfinder nogen af dine egne — saa ringe desværre der ogsaa er Haab derom.«

»Jeg har,« svarede Phøbe, »faaet fri af min Herskerinde indtil Midnat; naar vil man begrave Ypperstepræsten?«

»Du kan deltage i den sørgelige Højtid,« svarede Oldingen, »da Liget allerede bliver baaret ud, naar Mørket falder paa.«

»Saa lad mig,« sagde Pigen, »tage Alabastkrukken med den kostelige Nardusolie, som jeg har købt til hans Begravelse, ud af Kurven. Jeg vil hælde den ud over Liget af Herrens salvede, før Sarkofagen lukkes til.« —

Medens Folket i den til Dagslys illuminerede By hengav sig til utøjlet Glæde, bar fire Mænd paa en tilhyllet Baare Ypperstepræstens Lig ud ad den appiske Port, kun fulgt af en eneste sørgende — det var Phøbe.

Ved Indgangen til de jødiske Katakomber paa den appiske Vej ventede flere Mænd med Fakler i Hænderne paa den dødes Ankomst; tavs drog Ligtoget igennem den underjordiske Kirkegaards vildsomme Gange, indtil man endelig kom til den Gravniche, hvor Sarkofagen stod, som skulde optage Ypperstepræstens Levninger.

Da Liget var bragt til Hvile i Stenkisten, hældte Phøbe Indholdet af sin Alabastflaske ud over det; en af de omstaaende sagde en kort Bøn, som endte med de sædvanlige Ord: »Din Hvile være i Fred!« — *Saaledes jordede Israel sin sidste Ypperstepræst.*

(Fortsættes.)

Litteratur.

Elise Hoskier. Ein christlicher Frauencharakter. Von *Morten Pontoppidan.* Aus dem Dänischen übersetzt von Joh. Gustav Haas. Mit zwei Bildern. Freiburg im Breisgau. Herdersche Verlagshandlung.

Den i ovennævnte Bog omtalte Dame var gift med en i Paris bosat dansk Bankier, Emil Hoskier. Som ung Hustru forlod hun den græsk-russiske Kirke og blev med sin Mands Minde optaget i den katolske Kirke af den bekendte P. Ravignan. Hendes Børn blev ligeledes Katholikker. Hun levede et stille, husligt Liv, optagen af sine Familjeplichter og Velgørenhedsgjerninger. Midt under Udøvelsen af disse fandt hun en tragisk Død. Den store Basarbrand i Paris, der i Maj 1897 krævede saa mange ædle Kvinders Liv, rev ogsaa hende sammen med Datteren Maria ud af et lykkeligt Hjem.

Det er dog ikke denne haarde Skæbne, der har givet

Anledning til, at en Levnedbeskrivelse af hende fremkom. Det var udelukkende religiøse Bevæggrunde, som tilskyndte dertil. Efter sin Overgang til den katolske Kirke har Fru Hoskier ført et rigt indre Liv, hvorom man efter hendes Død fik et glimrende Vidnesbyrd. Der fandtes nemlig i hendes Gemmer smaa Bøger med daglige Optegnelser, om hvad der var foregaaet i hendes Sjæl. Hun har aldrig haft den Mulighed for Øje, at de nogen Sinde skulde se Dagens Lys. Derfor er de blevet et saa tro Spejlbillede af hendes Sjæls Tanker og Følelser. Hendes Slægt har ment, at disse Optegnelser var det smukkeste Mindesmærke for denne ædle, fromme Sjæl, og lod dem udkomme paa Tryk. Denne franske Mindebog er falden en Præst af den danske Folkekirke, Morten Pontoppidan, i Hænde. Dens Dybde og Inderlighed har tiltrukket ham og bevæget ham til at udgive en Bearbejdelse deraf paa Dansk for at give sine Landsmænd og Trosfæller et Eksempel paa det kristelige Sjælelivs Rigdom og Lykke. Denne danske Bearbejdelse er nu gengivet af J. G. Haas paa Tysk. Det er ingen almindelig Oversættelse. Den er foretaget med stor Omhu, hvorom de mange Anmærkninger af Oversætteren vidner. Sproget er godt og rent, Udstyrelsen fin med et særdeles vellykket Portræt som Titelbillede og en Afbildning af Fru Hoskiers Gravmæle.

Oversætteren har følt Trang til i Fortalen at imødegaa en Indvending, som er nærliggende. Hvorfor dog oversætte en ikke-katolsk Bearbejdelse og lade den katolske franske Original ligge ubenyttet hen? Skønt de anførte Grunde er gode, bliver dog Ønsket tilbage, at et katolsk Sjæleliv maatte blive skildret af en katolsk Pen.

Bogen kan anbefales til enhver Katholik, særlig dog til den kvindelige Læseverden. Det vil glæde Læseren at opdage inden i os en Verden af en ganske anden Art end den, som omgiver os. Det er en Verden med Fester og Glæder, rig paa Lykke og Fred, fuld af høje Tanker og hellige Beslutninger, som kan bære ikke blot et enkelt, men en talrig Familjes Liv. Tillige vil man ved Læsningen af en saadan Bog faa den Overbevisning, at en Kristen ogsaa midt i Verden, helt optagen af Familie- og Forretningssorger, dog kan føre et rigt kristeligt Sjæleliv.

Denne tyske Oversættelse af Pontoppidans Bog er andet Bind af en Samling Levnedbeskrivelser med Hovedtitlen *Frauenbilder*. Det er vel ikke af Vejen at erindre katolske danske Læsere om, at der findes en lille Samling af lignende Art paa Dansk, nemlig Johs. Jørgensens Bog »I det Høje«.

Ansgarius-Bonifacius-Foreningen.

I Anledning af den forestaaende Ansgarius-Bonifacius-Kollekt, som skal finde Sted Søndag den 29. ds., henleder vi Opmærksomheden paa, at denne Kollekt i Følge Hs. Højærværdighed Biskoppens Bestemmelse tilfalder vor Forening, der har til Opgave »at støtte de mest trængende kirkelige Anstalter i Vikariatet«. Kollekten finder Sted fire Gange om Aaret, og hver Gang bliver den anmeldt fra Prædikestolen Søndagen forud. Vi anbefaler den indtrængende til vore Trosfæller og beder dem om med særlig rund Haand at bidrage til denne Kollekt, der har Krav paa deres Ædelmodighed mere end nogen anden.

Den h. Paulus taler (1 Tim. 5,8) om dem, som ikke har Omsorg for *deres egne*, og siger, at de er værre end vantro. Paa en Maade kan dette anvendes paa det foreliggende Forhold. Thi Ansgarius-Bonifacius-Foreningen er netop det Foretagende, som tager Sigt paa at afhjælpe vor egen kirkelige Nød herhjemme. Vel er det sandt, at vi ogsaa — efter Evne — skal bidrage til Hedningemissionen og andre kirkelige Foretagender i fremmede Lande, men allermest skal vi dog tænke paa vore egne Forhold og se at kunne hjælpe os selv.

Vi benytter Lejligheden til at anmode alle vore Trosfæller om at indmelde sig i Ansgarius-Bonifacius-Foreningen, og vi retter en Opfordring til samtlige katholske Menigheder her til Lands om at betragte det som en selvfølgelig Æressag for enhver dansk katholsk Menighed, at den i sin Midte tæller mindst een, helst mange »Timandskredse« fra vor Forening. Om kort Tid vil der fremkomme en Redegørelse her i »Ugebladet« for Maaden, hvorpaa de i afvigte Aar indsamlede Beløb er blevet anvendt. Man vil da sikkert faa et Indtryk af, at blandt alle katholske Foreninger her i Landet kan Ansgarius-Bonifacius-Foreningen sikkert med Rette betegnes som den mest uundværlige.

København, den 17. Januar 1911.

Vikariats-Komiteen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Nr. 1 og 2 af *Varden*, udgivet af et Aktieselskab, men stadig redigeret af Oskar V. Andersen, har set Lyset i det nye Aar. I Nr. 1 gennemgaar Pastor A. Menzinger indgaaende og grundigt Blædels lille fritænderiske Bog om Jomfrufødslen, i Nr. 2 giver Oscar Geismar en interessant psykologisk Skildring af Henrik Ibsen. Den stemmer overens med den Karakteristik, Dr. Krogh-Tønning i en Samtale gav af den store mystiske Henrik Ibsen: »Han — han mener *ingenting*,« medens han tilføjede, at Bjørnson troede paa og kæmpede for Idealer.

— Opmærksomheden henledes paa den Andagt, der paa Søndag afholdes i Sognekirkerne. »Den hellige Families Forening« har Bud til alle Hjem; thi der er ikke noget saa vigtigt for en Menigheds aandelige Fremtid, som at en kristelig Aand raader i Hjemmet og slaar de smaa i Møde fra deres spædeste Barndom af. Derfor bør Kirkerne være fulde paa Søndag Eftermiddag ved Hovedfesten for »den hellige Families Forening«.

— Da desværre Højskolens Forstander, Mogens Ballin, stadig væk er syg, var Kandidat Kejser saa elskværdig i Tirsdags at erstatte det lovede Foredrag med Oplæsning af Professor H. C. Frederiksens smukke »Juledigt« foruden nogle af Brandts Legender og et Par Ansgarsdigte af »1012«.

— Tirsdag Eftermiddag døde efter kort Tids Sygdom i en meget høj Alder Glashandler J. Ronge, en af de ældste Katholikker i København og maaske i hele Landet.

Rom. Som Følge af den meget omtalte Artikel af Prins Max har den hellige Fader udsendt en Skrivelse til alle Ærkebiskopper i Orienten om Unionsspørgsmaalet. Efter at Paven har forsikret, at han, som saa mange af sine Forgængere, ikke mindst Leo XIII, nærer den inderligste Længsel efter, at det snart ni Hundrede Aar gamle Skisma i Orienten skal høre op, fortæller han, hvor bedrøvet han er blevet ved at læse Prins Max' Artikel, der paa saa lille en Plads rummede saa overordentlig stort et Antal baade theologiske og historiske Fejltagelser. Den hellige Fader gennemgaar dernæst de enkelte Paastande og viser, hvor ubegrundede de er, bestemt, ja strengt, hvor det gælder Kirkens Lære og Rettigheder, men ellers mild og kærlighedsfuld, beredt til at tilgive de vildfarende. Paven paa-lægger Biskopperne at gøre alt, hvad de formaar, for at Længslen efter Enheden maa blive mere levende blandt de troende. »Og dette vil lettere gaa i Opfyldelse, hvis Bønnerne til den Helligaand bliver øget, thi han er ikke Forvirringens, men Fredens Gud. Og saa vil det ske, at den Bøn, som

Christus had, før han gik ind til sin Lidelse, vil gaa i Opfyldelse, at alle skal blive eet som Faderen i ham og han i Faderen, at alle skal blive eet i Faderen og Sønnen.» Til Slut skriver den hellige Fader med Glæde, at den elskelige Forfatter til hin Artikel, som er skrevet uoverlagt, men i god Tro, har erklæret sin fuldkomne Overensstemmelse med alt, hvad Paven har skrevet i dette Brev til Østens Ærkebiskopper. Brevet er dateret den 26. Decbr. 1910, kort efter at Prins Max fuldstændig havde taget alle sine Paastande tilbage. — Der synes for øvrigt netop i Øjeblikket at være særlig Modtagelighed i de græsk-skismatiske Kirkesamfund for Enhedsbestræbelser. Den »græsk-orthodokse« Ærkebiskop af Beirut og Patriarken af Antiochia har i Forening udsendt et Hyrdebrev, hvori de med alvorlige Ord lægger deres Trosfæller paa Hjerte, hvor stor Betydning det vilde have, om den sønderrevne Kristenhed atter kunde blive en Enhed. De fremhæver udtrykkelig, at for nogle af de Punkters Vedkommende, hvor der hersker Uenighed, beror denne maaske snarere paa en Misforstaelse end paa modsatte Anskuelser. Selvom disse Biskopper ikke er ved at »gaa til Rom«, betegner dog enhver Længsel efter Enhed et lille Skridt nærmere mod Rom, Enhedens Midtpunkt.

— Den 4. Januar er Kardinal *Segna* død i en Alder af 75 Aar. Den afdøde, som i 1894 blev udnævnt til Kardinal af Leo XIII, var Formand for Indeks-kongregationen og en meget dygtig Jurist. Der er nu kun 50 Kardinaler i Live, af hvilke de 29 er Italienerne, og der er altsaa 20 ledige Pladser i det hellige Kollegium.

— Følgende Suveræner har personlig telegraferet deres gode Ønsker for det nye Aar til den hellige Fader: Kejseren af Tyskland, Kejseren af Østerrig, Kejseren af Tyrkiet, Kongen af Sachsen, Kongen af Spanien, Kongen af Norge, Kongen af Sverige, Kongen af Belgien, Prinsregenten af Bayern og Storhertuginde af Luxemburg.

Rusland. Ministerpræsident Stolypin har udsendt en Rundskrivelse til samtlige katholske Biskopper i det russiske Rige, om at alle pavelige Kundgørelser maa sendes gennem det russiske Indenrigsministerium, hvis de skal have nogen forpligtende Kraft for den romersk-katholske Gejstlighed i Rusland. Men da det pavelige *Motu proprio* mod Modernismen ikke er tilstillet Indenrigsministeriet, har det altsaa ikke Gyldighed i Rusland, skriver Stolypin, og alle, der maatte underkaste sig denne pavelige Anordning, vil blive draget til Ansvar! — Stakkels Rusland, hvor Frihed er et ukendt Begreb! Det er sikkert en Lykke for Kultur og Frihed, at Ruslands Magt i de senere Aar er blevet en Del stækket.

Asien. I den portugisiske By Goa i Indien har der i det gamle Aars Slutning været holdt en stor kirkelig Fest, ved hvilken den h. Franz Xavers Relikvier var udstillede. Tusinder er strømnet til Festen, enkelte Dage næsten en Snes Tusinde, og den halvdøde By syntes at være bleven vækket til nyt Liv som i de gamle Dage, da den store Helgen samlede de mange Tusinde om sin apostoliske Forkyndelse. Men der er ogsaa sket vidunderlige Ting ved den h. Franz Xavers Relikvier. Adskillige syge er blevet helbredet ved at berøre disse. Saaledes fortælles der en mærkelig Historie om en lille Pige paa to Aar, Anna Maria fra Parra (Bardez). Hun var blind fra Fødslen, fordi hendes Øjenlaag var fuldstændig tillukkede. Saa snart hun havde kysset Relikvierne, aabnede det ene Øje sig og lidt efter lidt det andet, og Barnet var baade forbavset og forskrækket ved alt, hvad hun pludselig saa omkring sig. En engelsk Protestant, Fyrbøder paa den indiske Jernbane, ved Navn C. U. E. Aldrige, hvis hele ene Side havde været lammet i syv Maaneder, som hverken kunde lukke sine Øjne, røre sine Fingre, tale tydeligt eller gaa, blev pludselig helbredet, da han kyssede Relikvierne. Han talte straks tydeligt, kunde aabne og lukke Øjnene, bevæge Fingrene, ja kunde under sin Kones Taarer og alle tilstedeværendes store Forbavselse gaa bort fra den helliges Legeme, uden nogens Hjælp, blot støttet til sin Stok. Ogsaa om flere andre Vidundere berettes der fra denne Fest, og Tilstrømningen blev for hver Dag større og større.

— *Simla* i Nord Indien, Indiens »Sommerhovedstad«, er blevet ophøjet til Sæde for en Ærkebiskop, og det har vakt stor Tilfredshed blandt engelske Katholikker, at det er en Englænder, Franciscaneren Edward Kenealy, som er bleven Ærkebiskop der. Han blev konsekreret i Rom den sidste Dag i det gamle Aar af Kardinal Gotti og Ærkebiskop Bourne af Westminster. Det nye Ærkebispedømme er af Størrelse som $\frac{2}{3}$ af England.

Den h. Families Forening.

Søndag d. 22. Januar holdes i St. Ansgars Kirke og St. Annæ Kirke **Kl. 6 Aften** og i Rosenkranskirken **Kl. 5 Aften** en **højtidelig Festandagt** med Prædiken, under hvilken Foreningens Medlemmer fornyer den højtidelige Indvielse til den h. Familie af Nazareth. *Familie-Andagtsbogen bør medbringes.*

Unio. Næste Møde Fredag den 27. Januar i Frederiksberg Allé Nr. 11.

Foreningens **Fastelavnsfest** (Theaterforestilling og Bal) vil i Aar blive afholdt Fastelavnsmandag den 27. Februar i Myginds Lokaler. I Festen kan ogsaa Ikke-Medlemmer deltage.

Kirkelig Kalender.

22. Januar.	3. Søndag efter H. 3 Konger. Den hellige Families Fest.	29. Januar.	4. Søndag efter H. 3 Konger. Ansgar. (I de stille Messer: Frants af Sales.)
23. —	Mandag. Marias Troloveise.	30. —	Mandag. Martina, Jomfru og Martyr.
24. —	Tirsdag. Timotheus, Biskop og Martyr.	31. —	Tirsdag. Petrus Nolasco, Bekender.
25. —	Onsdag. Pauli Omvendelse.	1. Februar.	Onsdag. Ignatius, Biskop og Martyr.
26. —	Torsdag. Oktav af Knud Konge.	2. —	Torsdag. Marias Renselse. (<i>Kyndelmisse</i>).
27. —	Fredag. Johannes Chrysostomus, Biskop og Kirkelærer.	3. —	Fredag. Ansgar, Biskop og Bekender.
28. —	Lørdag. Votivofficium (den ubesm. Undf.).	4. —	Lørdag. Andreas Corsinus, Biskop og Bekender.

Meddelelse om **Gudstjenesten** fandtes sidst i Nr. 1.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion Søndag d. 29. Januar i Jesu Hjerter Kirke Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Ansgariusforeningen.

Søndag d. 29. Januar Kl. 12 afholdes den årlige *Generalforsamling* i Forsamlingssalen Bredgade 67² o. G. Dagsorden: Beretning, Regnskab, Valg af Bestyrelse. — Forslag, som ellers ønskes behandlet, bedes indsendt til Formanden, cand. mag. *Halfdan Kejser*, Ordrupvej 53, Charlottenlund, inden Torsdag d. 26. Januar.

Alle Medlemmer, saavel Damer som Herrer, opfordres til at give talrigt Møde.

Bekendtgørelse til Rosenkranskirken Menighed.

Da Menighedens Regnskab for 1910 vil blive afsluttet d. 1. Februar, bedes de resterende Bidrag (Kirkeskat, Præstepenge og Skolebidrag) indbetalt senest d. 31. ds. til Sognepræsten, Boyesgade 8².
Kirkeforstanderskabet.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag den 24. Januar Kl. 8 Aften.

A. W. Taylor: Nycatholicismen i England.

Hotel Dannevirke, Studiestræde 38, **2den Sal.**

Alle er velkomne.

† Efter nogen Tids tiltagende Svagelighed er Glashandler **J. F. Ronge** i Dag bleven bortkaldt herfra i sit halvfemsindstyvende Aar, vel forberedt ved Kirkens Naademidler. Kbhvn., 17. 1. 1911.

Den afdødes Fætterbørn.

Begravelsen finder Sted fra St. Ansgars Kirke Mandag den 23. ds. Kl. 10 (til Assistens Kirkegaard).

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 5.

Søndag den 29. Januar.

1911.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Biskop Jon Arason. — Jødefolkets sidste Dage. — Præst og Opdagelsesrejsende. — Om Kirkesangen. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Tyskland. Frankrig. Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

62.

St. Ansgars Mindedag.

St. Ansgars Minde er for os Katholikker dels glædeligt, dels sørgeligt. Glædeligt er det at mindes den Guds Velsignelse, der var over den h. Ansgars Arbejder og Bestræbelser, saa at han med Rette kaldes »Nordens Apostel«. Ved ham kom Evangeliets Lys til vore hedenske Forfædre ved Nord- og Østersøen. Dette Lys blev klarere og klarere i Aarhundredernes Løb. Kristendommen gennemsyrede mere og mere hele Folkets Liv og Tankesæt, og der kom den Tid, hvor den kristne Tro gav sig Udslag i Opførelsen af de herlige Domkirker, der vækker vor Beundring endnu den Dag i Dag.

Men hvorledes kan St. Ansgars Minde paa den anden Side ogsaa kaldes et sørgeligt Minde? Ja, det er jo egentlig ikke Mindet om ham selv, Nordens Apostel, men Mindet om, at hans Gerning og den Velsignelse, som var fulgt med den, efter syv Aarhundreders Forløb blev saa sørgelig forstyrret og til Dels tilintetgjort. Det er dette, som vækker vemodige Tanker. Vel blev det Troens Lys, han havde

bragt til Norden, ikke helt udslukt, men den ydre, organiske Forbindelse med Troens Kilde og Midtpunkt, med »Sandhedens Støtte og Grundvold«, blev afbrudt. Nordens Kristendom kom saa at sige til at svæve i Luften, den havde kun en Bog at støtte sig til, rigtig nok en guddommelig Bog, Bibelen, men en Bog, der, løsreven fra den guddommelig ledede Læremyndigheds Indflydelse, var udsat for al Slags Misbrug og vildfarende Fortolkning.

Hvorledes kunde Gud tillade, at St. Ansgars Gerning saaledes blev svækket, fordunklet — at det Lys, han havde bragt, kom til at blegne, og at dets Straaler blev saa svage? Der gælder her vel ogsaa Frelserens Ord: *Dette er Dommen, at Lyset er kommen til Verden, men Menneskene havde elsket Mørket mere end Lyset, thi deres Gerninger vare onde* (Joh. 3,19), d. v. s.: havde vore Forfædre for henved 400 Aar siden sat mere Pris paa det Lys, St. Ansgar havde bragt, havde deres Liv været i Overensstemmelse med deres Tro, saa havde de vel ikke ladet sig vildlede af det saakaldte »rene« Evangelium; thi det Evangelium, de var i Besiddelse af fra Ansgars Tid, var vel rent nok; men »deres Gerninger var onde«, »de havde elsket Mørket mere end Lyset,« derfor blegnede Lyset for dem.

Det kan med hele Folkefærd gaa som med enkelte Mennesker: saa længe den katholske Kristen sætter Pris paa sin Tro, saa længe han har nøje Kendskab til den, og især saa længe hans Liv er i Overensstemmelse med Troen, saa længe er der ingen Fare for at miste den, medens Ligegyldighed, Uvidenhed og Synd fører til Tabet af Troen — »dette er Dommen«.

St. Ansgars Mindedag skal opfordre os til at ransage vor Samvittighed angaaende vort Forhold til Troens dyrebare Skat. Hvor ofte takker vi Gud for denne himmelske Gave? Beder vi ogsaa om den Naade at maatte bevare den trofast indtil Døden? Hører vi ofte Guds Ord for stadig at vedligeholde vore religiøse Kundskaber? Og endelig: er vi ikke i Modstrid med vor Tro ved at handle anderledes, end Troen byder os at handle?

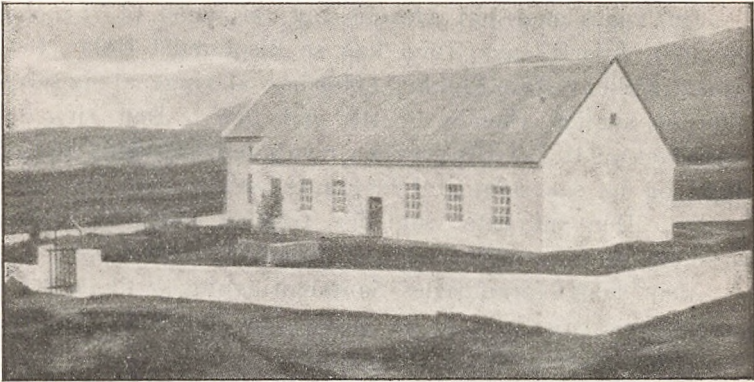
P. G. Schmiderer.

Biskop Jon Arason.

Den sidste katolske Biskop paa Island.

(Sluttet).

Holar Kirke paa Island.

I denne tredje og sidste Artikel om Jon Arason-Festlighederne skal vi gengive to islandske Presseudtalelser, der viser, hvilken brændende Kærlighed de lutherske Islændere endnu nærer for den katolske Martyrbiskop.

I en lille Artikel i Bladet *Isafold* af 9. November 1910, hvori der fortælles, hvorledes Indbyggerne i Jon Arasons eget Bispedømme (Holar) i Nordisland fejrede deres elskede Biskops Mindefest, staar blandt andet følgende:

»Skagafjordens*) Indbyggere mindes som *deres egen* Biskop først og fremmest Jon Arason, Biskoppen af Holar. Aldrig har jeg følt Kærligheden til ham saa stærk, som da jeg for første Gang, dengang kun en Dreng, red hjem til det gamle Bispesæde Holar. Da jeg naede »Hrshals« og saa Holar, da var det, som var jeg Vidne til de Jærtegn, der skete, dengang Jon Arasons Lig blev bragt til Holar Kirke.

Jeg syntes, jeg hørte Klokken *Likaböng* ringe. Jeg var sammen med en stor Flok jævnaldrende. Vi red langsomt og uden at mæle et Ord hjem til Gaarden. Under hele

*) Paa Nordisland. Her ligger Jon Arasons Bispesæde, Holar, herhen bragtes den henrettedes Lig af hans Venner straks efter Henrettelsen, og her hviler han endnu.

Messen, som jeg bivaanede, klang *Likaböngs* Ringning stadig for mine Øren. Denne Gudstjeneste husker jeg bedst af alle de Gudstjenester, jeg nogensinde har overværet.

Sagnet om Klokken *Likaböngs* Ringning lever endnu i hele Skagafjordssystemen. Det lyder saaledes:

Da Toget med Jon Arasons Lig var naaet til *Hrishals*, det Sted, hvorfra man først kan se Bispesædet Holar, begyndte Kirkens store Klokke, *Likaböng*, at ringe af sig selv, uden at synlige Hænder rørte ved den. Den ringede først ligesom til Sammenringning (en højtidelig Ringning), og det saa stærkt, at det kunde høres over hele Skagafjorden. Den udtrykte saaledes Glæden over, at Holar Kirke nu skulde modtage Jon Arasons Lig i sit Skød.

Men snart forandredes Sammenringningen til en Begravelsesringning, og jo mere Liget nærmede sig Kirken, desto sørgeligere lød Ringningen.

Da Liget saa blev sat ned ved Kirkedøren, brast Klokken af Harme. Kirken havde mistet sin bedste Mand.

Jon Arason lod sit Liv for sin Tro og for sin Kirke.

Saaledes blev der lært mig i min Barndom, og saaledes mener jeg, at alle Folk i Holarbispedømmet endnu mindes *Jon Arason* den Dag i Dag.«

* . *

Om den Sjælemesse, som efter Anmodning af den lutherske Festkomité blev holdt i den katolske Landakotskirke i Reykjavik, giver en af de lutherske tilstedeværende i Bladet *Lögretta* af 9. November 1910 følgende ejendommelige Beretning:

»Jeg glædede mig meget til at skulle være til Stede ved den Sjælemesse, som skulde holdes i den katolske Kirke paa Jon Arasons Dødsdag. Og jeg kan sige, at jeg ikke blev skuffet, da jeg bivaanede den.

Jeg har altid syntes, at Katholikkernes Gudstjeneste — ja, hele deres Kirkevæsen — er langt smukkere og langt mere storslaaet end den lutherske. — Muligvis kommer det deraf, at jeg er mere vant til den lutherske Gudstjeneste. Muligvis kunde det da ogsaa ske, at jeg vilde finde de katolske Kirkeskikke tørre og hverdagsagtige, hvis jeg

ofte overværede dem. Efter min private Mening er overhovedet alle udvortes Ceremonier unyttige. Jeg har endnu ikke opnaaet den Naade at forstaa deres Betydning for Troslivet. Men det være fjernt fra mig at ville tale foragtelig om de Ting, som andre af mine Medmennesker sætter saa højt.

Hver Gang, jeg er traadt ind i en katholsk Kirke, er jeg bleven greben af en højtidelig Alvor — ja endog Ærefrygt. Det, som har kaldt disse Følelser til Live hos mig, det har ikke været *Troen* eller Traditionen, heller ikke *Kirken* selv som Institution. Nej, det har været noget andet: det har nemlig altid forekommet mig, at jeg stod ligeover for en *Stormagt* — en Stormagt rigtignok af denne Verden, men dog en ejendommelig og selvstændig Stormagt i Kulturens og Kunstens Rige. Denne Kirkes Kultur er gammel og ejendommelig, den hviler paa en urokkelig Klippegrund og er omgiven af en Nimbus af Oldtid og Alvor.

Den katholske Kirke har tilegnet sig mange forudgaaende Aarhundreders Kunster, har selv været et Fristed for og har værnet om de mangfoldigste Kunster Aarhundrede efter Aarhundrede, og den har taget de fineste og de bedste i sin Tjeneste.

Et synligt Tegn paa hele den katholske Kirke som en mægtig Institution er dens *Kirker*.

Kirken i Landakot er lille og uanselig, men den slægter dog sin store Moder paa. Den er ganske forskellig fra alle vore Kirker her i Landet. — Den er maaske ikke den smukkeste af dem *alle*, men den bliver langt bedre og mere omhyggeligt passet og plejet end nogen af dem. Den er ikke bygget for Penge, som er bleven presset ud af Landskassen, heller ikke bliver den vedligeholdt som et Fattiglem, som man nu engang er nødt til at underholde paa offentlig Bekostning. Nej, den er en kæmpende Koloni i sine Modstanderes Land, fri og frank, uafhængig af alle, lovligt bestaaende — og med en kirkelig Verdensmagt i Ryggen.

Og hvad selve Kirkebygningen angaar, saa er den ikke bygget efter islandsk Skik. Det *synlige* og det *usynlige* er i fuld Harmoni med hinanden — hverken det ene eller

det andet er islandsk, og dog er det saaledes, at intet andet Land vilde kunne gøre Fordring paa det som sit eget.

Den lille Kirke er bygget i gotisk Stil, saa meget som dette kan lade sig gøre med en Træbygning.

Da man ved denne Lejlighed traadte ind i Kirken og fik Øje paa Koret, saa kunde man med Sandhed sige, at her var der noget at se. En smukkere og smagfuldere Udsmykning i en Kirke har jeg sjælden set.

Kirkens Højalter er uden Tvivl det smukkeste, der gives paa hele Island. Ovenover findes et spidsbueformet Vindue, hvori der ses en vidunderlig smuk Kristusfigur, dannet af forskelligfarvet brændt Glas. Saadanne farvede Vinduer er hyppige i Kirker og offentlige Sale i Udlandet, og de er meget kostbare. Her i Landet kender jeg intet andet Vindue af den Slags.

Omkring Alteret havde man opstillet en Mængde Lys, Palmegrene og Slyngplanter, og det med en saadan Smag, at det var en Nydelse at se derpaa. Midt i al denne dejlige Pynt stod to Englefigurer af Terracotta med bøjede Hoveder, hver paa sin Side af Alteret, men paa selve Alteret saas der en Mængde Prydelser, Krucifikser, store Messebøger, Kalke og forskellige andre indviede Sager. Højtideligst virkede den store Mængde tindrende Lys midt imellem det mørkegrønne Løv. Højt oppe under Korloftet hang en meget stor Krone, smykket med de fineste Prydelser. Ud fra den hang der brede gule og hvide Silkebaand, som løb i smukke Folder ned ad Væggene. Paa den ene Korvæg saa man en Agnus Dei af Sølv, og det saa ud, som om Lammet var mejslet ind i et Skjold, der dannede dets Baggrund.

Ved Siden af Koret er der et Mariaalter, der er næsten lige saa smukt som selve Højalteret. Det var smykket med Lys og Blomster ligesom dette. — Dette var ganske i sin Orden: Jon Arason havde nemlig en meget stor Andagt til Jomfru Maria; han havde stillet sig under hendes særlige Beskyttelse, og han digtede mange Lovsange til hendes Ære.

Midt paa Korgulvet stod der en Katafalk, som skulde forestille Biskop Jon Arasons Ligkiste. Over den var der først udbredt en violblaa, fint baldyret Fløjelsdug, og paa

den laa der den biskoppelige Højtidsdragt af gul Silke, guldbroderet helt igennem, og prydet med Billeder og Roser. Paa Kistelaaget var der endvidere opstillet en ældgammel Guldkalk og en Mitra, som var bleven lavet for denne Lejlighed. Endelig laa der endnu paa Kistelaaget Jon Arasons bekendte Bispekaabe,*) som Oldtidssamlingen havde udlaant. Den er nu bleven medtagen og slidt, og Helgenbillederne, som pryder den, er falmende, men i sin Tid har den været en stor Kostbarhed.

Paa begge Sider af Katafalken var der opstillet høje Lystestager med brændende Lys, prydede med Palmer og Billeder af Bispestave, tre paa hver Side.

Prædikestolen var overtrukken med Sørgeflor, som hang ned ad dens Sider i de smukkeste Folder. Ovenover den hang der et gammelt og mærkeligt Maleri. Paa Kirkens Vægge hænger der støbte Fremstillinger af bibelske Begivenheder, Kopier af Kunstværker, som den katholske Kirke er saa rig paa.

Da Folk har faaet Plads, begynder Gudstjenesten.

Latinen! Jeg er forberedt paa, at det vil lyde ilde i Ørene paa Folk i denne Latinfordømmelsens Tid, at der tales med Beundring og Begejstring om Latinen. Jeg er ikke en latinkyndig Mand og kan derfor ikke skatte dette Sprog, som det fortjener det. Dog *her* synes jeg, Latinen hører hjemme. Latinen er Kirkens Barndomssprog. Under Kirkens Opvækst — som tillige er dens smukkeste Tid — var det Verdens Kultursprog. Det er, ligesom om Kirkefædrenes Røst, ja selve Apostlenes, lyder for os i disse latinske Bønner og Sange.

Dominus vobiscum lyder højtideligere i mine Øren end »Herren være med eder«, fordi det er de Ord, som harbesejret Verden.

Her at ville beskrive hele den katholske Gudstjeneste med al dens Pragt og med al den Afveksling, som følger med den, vilde føre mig for vidt. Jeg synes godt om en Del deraf, men ikke om alt. En af de Ting, som hører til den katholske Gudstjeneste, er, at der brændes Røgelse. Naar de brændende Røgelsekar svinges frem og tilbage, da kommer der altid en glad Stemning op i mig. Denne

*) Den var i sin Tid bleven skænket Jon Arason af Paven i Rom.

vellugtende Duft, som gennemtrænger hele Kirken, og det Halvmørke, som Røgen frembringer i det hele Rum, minder om de ældgamle Brændofre, som fører os tilbage til de præhistoriske Tider. Og hvad er al Gudsdyrkelse i Virkeligheden andet end en ældgammel Arv? Og jo ældre dette Alderdomsskær er, desto bedre — havde jeg nær sagt.

Pastor *Meulenberg* holdt sin Tale paa Islandsk. Det siges, at han plejer at prædike paa Islandsk for sin Menighed, men han har sikkert kun sjælden saa mange Tilhørere som denne Gang. Talen var godt sammensat og alle dens Dele vel ordnede og gennemtænkte. Men det var især *ganske forbavsende*, hvor godt han forstod at fremsige den. Vi er nu ellers ikke forvænt med Hensyn til det Sprog, som de fremmede taler, naar de forsøger at tale Islandsk.

Der blev ikke i hele Talen rørt ved noget, som kunde have givet Anledning til Modsigelse fra deres Side, som har en anden Mening i religiøs Henseende, og det kalder jeg mere end almindelig Beskedenhed. Mangen en vilde have benyttet Lejligheden til netop her kraftigt at anbefale sin særlige religiøse Overbevisning.

Jeg har hørt, at der nu i Fremtiden hvert Aar den 7. November skal synges en Sjælemesse for Jon Arason. Hvilken Mening man end har om Sjælemesser i Almindelighed, saa vil ingen Islænder have noget imod en saadan Foranstaltning.

Jon Arasons Minde er enhver Islænder kært.

Hans Minde er ogsaa enhver Katholik kært, omend af andre Grunde.

Han staar ikke paa Helgenlisten, saaledes som St. Jon Ögmundarson, St. Thorlak og St. Gudmund den Gode, men han staar paa en endnu fastere Grund i vort Lands Historie end alle disse tre tilsammen.

Velsignet være enhver, som ærer Jon Arasons Mindel

G. M.α

Jødefolkets sidste Dage.

6te Kapitel.

(Fortsat. 12)

Dronningen.

Naar Domitilla overfor sin jødiske Terne Phøbe havde udtalt den Formodning, at Dronning Berenice vilde komme til Stede ved Triumftøget i den kejserlige Families Kreds, saa havde hun dømt fejl.

Saa let Berenice end tidligere havde taget det med sin Religion, saa havde dog den frygtelige Ulykke, der havde ramt hendes Nation, forandret hendes Sind, og ligesom hun led sammen med sit Folk, saa haabede hun nu ogsaa sammen med det paa Herrens frelsende Arm.

Under Jerusalems Belejring var hun sammen med sin Broder, Kong Herodes, kommen til den romerske Lejr for at afvende det værste: Byens og Templets Ødelæggelse. Hun havde ikke kunnet udvirke det, men hun havde haft et andet Held, hvortil hun knyttede de dristigste Fremtidsforhaabninger.

Efter et kort Ægteskab havde Titus mistet sin anden Ægtefælle; da Berenice vendte hjem fra Lejren ved Jerusalem, havde hun vundet hans Hjerte.

Saa rig end Orienten kan være paa skønne Kvinder, saa overstraalede Berenice dog alle, og det ikke blot i Skønhed, men ogsaa i alle de aandelige Fortrin, hvormed Kvinden alene i Længden formaar at fængsle Manden.

Titus var bleven fængslet baade af hendes blændende Fremtoning og af den unge Dronnings Aand og Ynde, og Berenice havde opbudt alle de Tiltrækningsmidler, hvorover hun raadede, for at indvikle Titus i et uigennemtrængeligt Næt.

De faa Dage, hun nu dvælede i Rom, var blevet udnyttet af hende paa det bedste til at knytte nye Masker i hendes Næt, og Titus viste sig ikke stærkere end Antonius engang havde vist sig overfor Kleopatra. I Rom blev der talt derom alle Vegne, i de fornemste Kvindekredse under de ondskaftsfuldeste Bemærkninger.

Paa Triumfdagens Morgen finder vi Berenice alene i sit Gemak, uden alt Smykke, i sorte Sørgeklæder.

Hun sad der fortabt i mørk Grublen; ubevidst legede hendes Haand med en Stilet, der laa ved Siden af hende paa Bordet.

Med lette Trin traadte en Slavinde ind og meldte Josefus Flavius.

»Hellere vilde jeg, ædle Herskerinde,« begyndte han, »have tilbragt denne den sorteste af alle Dage i det mørkeste Gemak i min Bolig, klædt i Sæk og Aske, naar ikke din Befaling havde kaldt mig herhid.«

»Jeg har ladet dig hente til mig,« svarede Dronningen med en Stemme, der skælvede af Bevægelse, »for at lægge dig paa Hjerte, at du nøje opskriver alt, hvad dette ugudelige Rom i Dag vil begaa af Forbrydelser og Sakriligier imod vore Fædres Gud.«

»Hvad jeg hidtil har skrevet,« bemærkede Josefus, »er altsammen, hver Linie, skrevet med Blod og Taarer; gid jeg kunde skrive det sidste Blad i denne ulykkelige Bog med Ild!«

Berenice tav nogle Øjeblikke. Derpaa løftede hun sit Hoved, hendes Øjne lyste, og med bævende Stemme sagde hun:

»Det skal ikke være det sidste Blad! Nej, din Bog skal ikke blive nogen Gravsten! Som en ny Jeremias skriver du Judas Klagesange — som en ny Ezechiel skal du forkynde Judas Herlighed!«

»O, gid du talte sandt, ædle Dronning,« sukkede Josefus; »men kan der da efter alt, hvad der er sket, og efter det, som sker i Dag, endnu findes en lille Haabets Stjerne paa Israels mørke Nathimmel?«

»Har ikke Herren ført sit Folk ud af Ægyptens Slaveri? Har han ikke sagt til Ezechiel: Nu fører jeg Jakobs fangne tilbage og forbårmer mig over hele Israels Hus, og de skal erkende, at jeg er *Herren, deres Gud*?*) O nej, Josefus, nej! Saaledes kan det udvalgte Folks Historie ikke ende! Gentage vil Herren, hvad han engang har sagt: Formedelst dets Skyld skjulte jeg mit Aasyn for Israel og gav dem i deres Fjenders Hænder; men min Herlighed vil jeg nu udvise, og alle Nationer skal se min Dom.«

*) Ezechiel 39.

Som en af Gud begejstret Seerske stod den ungdommelige Dronning højt oprejst, hendes Øjne flammede, og skælvende af indre Bevægelse fortsatte hun:

»I Romere har skrevet paa jeres Sejrsmonter: Det fangne Jødeland; det fangne Rom skal der komme til at staa paa andre Sejrsmonter! Det Triumftog, Titus fejrer i Dag, skal blive Børneværk imod det Skuespil, der skal ses, naar Hærskarernes Herre i Spidsen for sit Folk drager hjem til det Land, han har skænket vore Fædre, naar Jerusalem genopstaar og hans indviede Tempel, og alle Konger og alle Nationer bøjer sig for Judas Herskerstav.«

Josefus havde ikke glemt den gamle Rabbis sidste Ord; kan vi derfor undre os, naar nu den varmlodige Jøde sejrede over den kolde Politiker? Naar han laante Øre til de søde Ord fra en Kvinde, der stod overfor ham, skøn og ophøjet som et overnaturligt Væsen, og talte med en saadan Tillid om Israels Forløsning og Forherligelse?

»O, høje Herskerinde!« udraabte Josefus, »ethvert Ord fra dig er Balsam, er Regn for den tørre Ørken. O sig mig, hvor faar du denne Tillid fra? Har Herren talt til dig, som han talte til Profeterne, og har han udvalgt *din* Mund til at tilraabe sit Folk: Aflæg, Jerusalem, Sorgens og Forsmædelsens Klædning og ifør dig den evige Herligheds Pryd: dine Sønner kommer samlede fra Solens Opgang til dens Nedgang; han, der har bragt Ulykke over eder, han vil frelse eder af Fjendernes Hænder.«*)

Berenice aabnede et Skrin, der stod ved Siden af hende, og udtog et gyldent Diadem, der straaled af Brillanter, tilligemed to ikke mindre kunstfærdige og værdifulde Armbaand.

»Det er,« sagde hun med et stolt Smil, »den Tribut, som Triumfatoren i Dag har lagt for en jødisk Dronnings Fødder. I Lejren ved Jerusalem,« vedblev hun, »har jeg kastet den første Slyng om hans Hjerte; jeg fulgte ham til Rom og bandt ham endnu fastere, Josefus,« udbrød hun, »den Dag, han holder sin Triumf over Juda, bliver den Dag, jeg holder min Triumf over ham. En Datter af

*) Baruch 4.

dit Folk vil komme til at bære den romerske Kejserindes Krone. Ser du ikke Herrens Haand?»

»Dyrebareste Herskerinde,« raabte Josefus, henreven af Dronningens Ord, »du er den Esther, der har frelst Israels Folk, den Judith, der har overvældet den stolte Holofernes.«

»Mere, mere vil jeg være end Esther og Judith,« sagde Berenice efter et Ophold, dybt bevæget. »Lever der ikke i vort Folk en Forjættelse om en stor Kvinde, paa hvem hine to kun var Forbilleder? Fra Kvinden er Fordærvelsen udgaaet; fra Kvinden skal Lykken komme. O,« raabte hun begejstret, »ser du Flaaden, den stateligste, som Havet nogensinde har baaret, styre i glad Jubel imod Østen? Karmels Bakker stiger op af Vandene, og paa Strandbred- den venter Tusinder. Israels Sønner, adspredte over hele Verden, er kommet til den store Dag, da Dronningen, med Judas Scepter i sin Haand, betræder det af Gud skænkede Land. . . .«

»Og genopbygger Sions Mure,« raabte Josefus, idet han med Taarer i Øjnene sank paa Knæ for Dronningen.

»Ja, Josefus, den romerske Kejserinde skal atter opbygge Jerusalem og dets Tempel, og Salomon i al sin Pragt — han skal være en Tigger ved mit Hof's Port. Og da,« udraabte Berenice, »da skal dette Rom synke i Ruiner med sine Afgudstempler; der skal ikke blive Sten paa Sten tilbage af det. Jerusalem, som er gjort til Verdens Midtpunkt, skal herske over alle Nationer, og mig, mig skal alle Slægter prise salig.«

»Jeg ser i dig mit Folks Herskerinde,« sagde Josefus. »Vel bærer du sorte Sørgeklæder; men fra dine Læber klinger Paaskejubelen. Hvor klart erkender jeg ikke Guds Styrelse af Israel! Blodets Strømme maatte flyde for at sone al Fortidens Skyld; nu vil Herren opfylde, hvad han har forjættet. I hellig Begejstring skal jeg skrive om Judas Herlighed — hvorledes jeg værdigt skal prise dig, dertil vil Gud selv laane mig Ord.«

»Gaa nu hen,« sagde Dronningen, »og nedskriv, hvad denne Time har sagt dig; men jeg aflægger Sørgeklæderne og smykker mig med min rigeste Pynt. Saa skøn skal Titus endnu aldrig have set mig. Saa rigt skal endnu

aldrig de søde Ords Strøm have flydt fra mit fuldeste Hjertes Kilde, og drikke skal han, drikke, indtil jeg har beruset ham helt i Kærlighed.« —

En Time senere sad Flavius Josefus i sit Gemak og nedskrev sin Samtale med Dronningen. Men medens han skrev, vendte det besindige Overlæg og dermed den Ro tilbage hos ham, som han havde mistet i de dristige Forhaabningers Lynglans. Visselig, det var vidunderlig stort og ubeskrivelig herligt, det Billede, Berenice havde fremtryllet for hans Øjne; visselig, denne Sirene ejede den hemmelige Magt til at bedaare og beruse en Titus, men var Fundamenterne tilstrækkelig faste til paa dem at opføre sliig himmelstræbende Bygning?

Josefus nedskrev sin Underholdning med Dronningen; men sine Sørgeklæder — dem lagde han ikke af.

(Fortsættes).

Præst og Opdagelsesrejsende.

Professor *Musil* fra Østrig er vistnok ikke meget kendt her hjemme, i alt Fald ikke endnu, og dog er hans Navn allerede naaet vidt ud over hans Fædrelands Grænser. De Oplysninger, som her skal gives om ham, er saaledes taget fra det smukke amerikanske Ugeskrift *America*.

Musil er født i den lille Landsby Richtarow nær Wischau i Mähren d. 30. Juni 1868. Efter at have studeret i Olmütz og Wien blev han præsteviet i Aaret 1891. Da han i sine Universitetsaar havde lagt fremragende Talenter for Dagen, hvad Bibelstudium og semitiske Sprog angaar, fik han af sin Biskop uden Vanskelighed Tilladelse til at fortsætte disse Studier efter sin Præstevielse. Han studerede efterhaanden i Jerusalem, Beirut, London, Cambridge, Berlin, Konstantinopel og Wien. Han følte en inderlig Længsel efter, med Bibelen i Haanden, at efterforske de Steder i Orienten, som af en eller anden Grund hidtil havde været ukendte for den bibelske Forsker. Saadant et Foretagende, vidste han godt, var forbundet med de største Vanskeligheder. Han maatte være i Besiddelse af et nøje Kendskab til Bibelen, til Topografi, Ethnologi, Arkæologi og Epigrafi, men især maatte han være nøje fortrolig med de Dialekter,

der tales af Ørkenens spredte Indbyggere. Han maatte være forberedt paa at udholde Møjsommeligheder af enhver Slags, ja endog sætte sit Liv paa Spil, hvis han vilde være en virkelig Opdagelsesrejsende; han maatte komme i direkte Berøring med Araberne, hvis han for Alvor vilde lære deres Sæder og Skikke, deres uskrevne Love og Litteratur at kende. Han var overbevist om, at Løsningen af mangen en Gaade i Bibelen kunde findes ved nøje Studium af et Folk, hvem Tiden, trods alle Verdens Fremskridt, praktisk talt havde ladet ganske uforandret.

Efter at have tilegnet sig al den Kundskab, der var at faa hos Europas bedste Orientalister, begyndte han sin glimrende Løbebane som Opdagelsesrejsende. I mindre end tolv Aar har han foretaget otte yderst vanskelige og farlige Rejser gennem det petræiske Arabien og den arabiske Ørken, gennem Palæstina, Fønicien og Nord-Ægypten. Resultaterne af hans syv første Rejser er offentliggjort af det kejserlig-østerrigske Videnskabselskab og kendes af enhver Bibelforsker. I det petræiske Arabien opdagede han Amra, Kaliffernes berømte gamle Slot, en Opdagelse, hvis Vigtighed for Kunst og Historie ikke kan overvurderes, og som med eet Slag anbragte den fordringsløse, beskedne Præst blandt de mest fremragende Orientalister. I 1907 udgav Musil det første paalidelige Kort over Arabien og udfyldte derved en Lacune, som Historikere, Geografer og Bibelforskere i mange Aar havde følt sig besværet af. Mange andre Beskrivelser og Skitser udsendte han, og hans Ry steg stedse mere og mere.

Den 23. Septbr. 1908 begyndte Professor Musil sin ottende Rejse gennem Ørkenen i den nordlige Del af Arabien mellem Syrien og Eufrat. Dette store Territorium gennemkrydsede han fire Gange i Længden og syv Gange i Bredden. Dette var omtrent fuldstændig ukendt for Europæerne, skønt det for 5000 Aar siden havde været Scenen for nogle af Verdenshistoriens vigtigste Begivenheder. Før Roms eller Grækenlands Navn var nævnet paa Jorden, gik her nogle af Verdens største Handelsveje: til Ægypten, Babylon, Indien og Øst-Afrika. Kendskabet til denne hemmelighedsfulde Ørken, som den modige Præst da gennemrejste, spiller den største Rolle for Forstaaelsen af de mosaiske Beretninger.

Fra denne Rejse vendte han tilbage Sommeren 1909 og blev modtaget med stormende Begejstring i Wien. Han havde udstaaet store Farer paa denne Rejse, været forfulgt og maattet flygte for Arabere, men »Musa eben Nansa«, som Araberne kaldte ham, opnaaede dog tilsidst Udnævnelse til Høvding i en venligsindet Stamme. Hans Opdagelser paa denne sidste Rejse var endnu mere epoke-

gørende end de tidligere, og de tjener bl. a. til paa en overordentlig interessant Maade at bekræfte Sandheden af mange bibelske Beretninger.

Men vi skal ikke fortælle nærmere om denne sidste Rejse, thi det er maaske om den, han selv vil fortælle, naar han den 7. Februar skal holde Foredrag i Kgl. geografisk Selskab her i København. Vi har al Grund til at være stolte over vor Trosfælle, der med Rette har faaet saa berømt et Navn, og disse Linjer her i *Ugebladet* skal være det første Velkommen til Danmark til Mgr. Musil!

N. H.

Om Kirkesangen.

Udviklingen af vor hjemlige Kirkesang gaar for Tiden i Retning af at afskaffe Menighedssangen og overlade omtrent hele Sangen til et særlig indøvet Kor, som helst skal være saa (kunstnerisk set) fejlfrit som muligt. Man hører ofte Ikke-Katholikker tale om, at de gerne gaar i en katholsk Kirke for at høre den smukke Sang (Korsangen). Dette taler for, at vi virkelig kan præstere noget smukt i nævnte Retning. Men det viser ogsaa, at sangelskende Ikke-Katholikker betragter vor Gudstjeneste nærmest som en Forestilling eller Koncert. Og i Virkeligheden er vor Gudstjeneste ved Afskaffelsen af Menighedssangen ved at blive lidt af en Koncert (ogsaa for os selv). Man misforstaa mig ikke! Vi ved jo alle, at det væsentligste ved vor Messe er Messeofret m. v. og ved Aftenandagten Udstillingen og Tilbedelsen af det Allerhelligste — og vi ved, at det er dette, der maa og skal være den fornemste Grund til, at vi søger Kirken. Men vi ved ogsaa, at Sang forædler (og ikke alene at høre Sangen, men *meget mere* selv at synge), og at Sangen siden de ældste Tider har været brugt til at udtrykke de *sande* menneskelige Følelser. Som det nu er de fleste Steder, sidder Menigheden ganske uvirksom under næsten hele Gudstjenesten. Hvem vil paa-staa, at man med nogen Andagt kan *bede*, mens man hører f. Eks. * Kirkes Kors for enhver Sangelsker kunstneriske Præstationer? — Nej, naar hele Menigheden besørger Sangen og (som den burde det) er *fælles* om at prise Gud i Stedet for at overlade det til enkelte, særlig dygtige Sangere, da er Menigheden *virksom*. Mellem Salmerne bliver der ogsaa Tid til at *bede*. — Nu vil man maaske indvende, at mange af Menigheden ikke kan synge eller synger daar-

ligt. Men de faa, der slet ikke kan synge eller synger altfor slemt, vil sikkert (*om fornødent* efter en høflig Henstilling) undlade at synge. Og desuden — vor Gudstjeneste maa og skal dog ikke være en Koncert, men en samlet »Tjenen« og Lovprisning af Gud med Sang og Bøn. Lad Folk, der ønsker at høre *fuldendt Sangkunst*, gaa til Koncert; men lad os i vore Kirker (som det eneste rimelige) være fælles om Sangen og Bønnen — selv om der i vor Sang skulde forekomme en Tone, der vil skurre lidt i en Kunstlers Øre. Jeg ved ikke rigtig, om det er efter Pavens Henstilling, at Udviklingen gaar i nævnte Retning. Men om saa er, da maa vi vel huske paa, at selvom Lydighed er en Dyd, maa vi hellere undlade at følge *Pavens Raad* i omhandlede Retning end lade det gaa ud over Ægtheden af vor Gudstjeneste. — De skønneste af mine Barndoms-minder er de Julemorgener, da jeg i Mulm og Mørke fulgtes med mine Forældre og Søkende til Kl. 6-Messen i den katolske Kirke i Kolding. Min Stilling bevirker, at jeg langtfra hver Søndag kan søge Kirken. I 1908 lykkedes det mig at overvære Julemessen i Kapellet i Vejle. *Menigheden* sang, og jeg (og sikkert alle) følte en Andagt og indre Fryd, saa Tiden svandt forbavsende hurtigt. I Aar lykkedes det mig at faa Frihed Juledag. Jeg overværede Morgenmessen i *.* Kirke, kommunicerede (hvilket jo var det vigtigste), hørte Korets Kunst, men gik skuffet bort — uden at mærke Spor af den Stemning (og det er *mere* end en Stemning), som fik mit Hjerte til at svulme af Fryd i Kolding og Vejle. Om Eftermiddagen var jeg i *.* Kirken. Ogsaa Korsang! 2. Juledag overværede jeg Aftenandagten i *.* Heller ingen Sang — jo, den *sidste* Salme (»Stille Nat«) blev sunget med Begejstring af hele Menigheden. Jeg mærkede *lidt* af »Stemningen« og opfyldtes af et brændende Ønske om ved disse Linjer at virke hen til, at vi igen faar vore Salmebøger i Brug og helt (eller for Størstedelen) afskaffer de specielle Kor, som *ikke* hører hjemme, hvor Menigheden samles for at prise Gud.

J. K. Mogensen.

Uden at være ganske enig med Hr. M. har jeg dog ikke villet undlade at optage hans Artikel. Mit inderlige Ønske gaar ud paa, at Koret ikke vilde nøjes med at synge for Menigheden, men at det vilde opdrage Menigheden til at synge Messens faste Stykker, f. Eks. *Gloria, Credo, Agnus Dei* med sig. **Og dette sidste er ogsaa den hellige Faders Ønske.**

N. H.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Vincentiusforeningen afholdt den 11. December sidstleden sin fjerde Generalforsamling for 1910. Den præcideredes af Hs. Højærværdighed Biskoppen. Ved denne Lejlighed bragte Hr. Pastor v. d. Kettenburg en Hilsen fra Grev Droste-Vischering med Meddelelse om, at denne efter givet Tilsagn paa de tyske Katholikkers Generalforsamling i Angsburg havde forelagt en kort Beretning om de danske Vincentsbrødres Organisation og Virksomhed (se Nord. Ugebl. 1910 Nr. 31). Den nystiftede St. Annæ Konferens forelagde gennem sin Formand, Hr. Maler Pryser, for første Gang en Kvartalsberetning.

— Da Mr. *Taylor* paa Grund af Sygdom var forhindret i at holde Foredrag i Tirsdags paa den katholske Højskole, oplæste Pastor Günther efter Talerens Manuscript dennes interessante Foredrag om Nycatholicismen i England. — Højskolens Forstander, Mogens Ballin, har samme Dag maattet underkaste sig en meget farlig Operation paa St. Josephs Hospital.

Tyskland. Des værre er det jo stadig væk under Tyskland, at Efterretninger om de to saa højagtede og afholdte Præster Storp og Helmke maa fremkomme, hvilke virkede saa mange Aar og til saa stor Velsignelse i vort Fædreland, og som stedse har mange Venner her hjemme. Om Pastor Helmke foreligger den Nyhed, at han af sin Biskop er udnævnt til Sognepræst i Gemen i Westphalen, og at han den 25. Januar højtidelig er bleven indført i sit nye Embede. Ugebladet bringer herved højærv. Pastor Helmke en hjertelig Lykønskning til Udnævnelser og Ønsket om Velsignelse over Arbejdet paa den nye og mere ansvarsfulde Plads.

Frankrig. Under Overskriften »Ødelæggelsens Vederstyggelighed« bringer *København* under 21. Januar følgende interessante Beretning om Forholdene i Frankrig: Da Lovene om Adskillelse mellem Kirke og Stat i sin Tid udførmedes i Frankrig, blev Bestemmelserne om, hvorledes man skulde forholde sig med Vedligeholdelsen af Kirkerne, ikke bragt i en tilfredsstillende Form. Der blev her givet de kommunale Myndigheder et vist Spillerum, og Følgerne er ikke udeblevet. Det var Lovens Tanke, at de Menigheder, der dannedes, skulde have den frie Raadighed over de gamle Kirkebygninger, som Myndighederne førte Tilsyn med, men det har vist sig, at disse noget væge Bestemmelser har gjort det muligt for kirkefjendske Kommunalraad at lægge alle tænkelige Hindringer i Vejen for Benyttelsen af Kirkerne. Sagen er bleven draget frem i det franske Kam-

mer under Behandlingen af Indenrigsministeriets Budget, og de Oplysninger, den deputerede Barrès her har givet, er talende Eksempler paa, hvorledes der kan syndes mod Lovens Aand, selv om man overholder dens Bogstav. Saaledes har lokale Myndigheder, hvor de har ubegrænset Ejendomsret til Kirkebygningerne, rent ud nægtet at holde dem vedlige, saa at vaklende Taarne skaber en saadan Fare for Kirkegængernes Liv, at de efterhaanden tvinges bort fra de kendte Kirkestier. Der er Eksempler paa, at Myndighederne, hvor troende Katholikker selv har tilbudt at bekoste Udbedringsarbejderne, rent ud har nægtet dem Tilladelsen til at gøre det, og Højdepunktet af Gemenhed naas, hvor der kræves en Sum udbetalt, før en saadan Tilladelse kan gives. Det er ikke Oplysninger i en fanatisk Munkeavis, vi bygger paa; vi følger Kendsgerningerne, som de er refererede i en ledende Artikel i et Regeringen saa nærstaaende Organ som »Le Temps«, og dette ansete Blad udtaler en skarp Fordømmelsesdom over denne kristendomsfjendske Forfølgelsessyge hos underordnede Embedsmænd. For Lidelsernes Maal er ikke fuldt med det, der foreløbig er skildret. Selv om de lokale Myndigheder ingen Indsigelser gør, kan Præfekter og Underpræfekter (svarende til danske Amtmænd) nedlægge Indsigelse mod Restaureringsarbejderne, ofte i en spøgefuldst Form, som den Underpræfekt, der svarede: Hvad klager I over; jeg har lavet eder nogle herlige Ruiner. I faar let en hel Turiststrøm, tag Entré, tjen paa det! — Et virkelig smagfuldt Svar for en Embedsmand. Een Ting maa efter dette være mere indlysende end nogen Sinde, for hvad Motiver der i sin Tid drev Combes' Regering frem til Kamp for Forslaget om Statens og Kirkens Adskillelse, thi det er hans Mænd, der sidder rundt i disse lokale Embeder — det var Kirkehad, ikke Ønsket om gøre Ret og Skel til alle Sider.

— Hertil skal vi kun føje den Meddelelse, at Pariser-Appelretten den 4. Januar har bekræftet Dommen fra Rheims, ved hvilken Kardinalærkebiskop Luçon der var idømt en Bøde paa 500 Francs for sin Hyrdeskrivelse, hvori han havde advaret mod de slette Skolebøger og de vantro Lærere. Denne Dom vil formentlig give forøget Fart i Angrebene paa Biskopperne. — Hvor galt skal det mon gaa i Frankrig, før det kan blive godt?

Hjertelig Tak til de mange, der venligt har lykønsket mig paa min 77-aarige Fødselsdag.

København, den 22. Januar 1911.

✠ Johannes von Euch,
Biskop.

Ansgarius-Bonifacius-Foreningen.

Uddrag af Lokal-Komiteen for København og Omegns
Regnskab for Aaret 1910.
(8. Regnskabsaar).

	Indtægt.	Kr. Ø.		Udgift.	Kr. Ø.
Kassebeholdn. f. forr. Aar		19 12		Indbetalt til Vikariats-	
Indsamlet i aarlige og				Komiteen.....	270 54
halvvaarlige Bidrag...	168 50			Kassebeholdn. pr. $\frac{31}{12}$	10 19 13
Indsamlet i fjerdingaar-					
lige og maanedlige					
Bidrag.....	68 35				
Indsamlet paa St. Andreas-					
Kollegiet.....	25 54				
Samlerforening.....	8 16				
		Kr... 289 67			Kr... 289 67

Lokal-Komiteen for København og Omegn:

Niels Hansen.

Ph. v. d. Kettenburg,

J. Johnsen.

Formand.

I. Monnet,

V. Monnet,

Kasserer.

Tak.

For udvist Deltagelse ved Glashandler J. F. Ronges Bortgang takkes hjerteligst.

Trosfæller anmodes om fremdeles at skænke den afdøde
Bønnens Almisse. De efterladte.

Ansgariusforeningen.

Søndag d. 29. Januar Kl. 12 afholdes den aarlige *Generalforsamling* i Forsamlingssalen Bredgade 67² o. G. Dagsorden: Beretning, Regnskab, Valg af Bestyrelse. — Forslag, som ellers ønskes behandlet, bedes indsendt til Formanden, cand. mag. *Halfdan Kejser*, Ordrupvej 53, Charlottenlund, inden Torsdag d. 26. Januar.

Unio. Foreningens Fastelavnstest (Theaterforestilling og Bal) vil i Aar blive afholdt Fastelavnsmændag den 27. Februar i Myginds Lokaler. I Festen kan ogsaa Ikke-Medlemmer deltage.

K. U. F. Katholsk Ungdoms Forbund afholder Møde i Lokalet, Bredgade 67², o. G., Søndag den 29. Januar Kl. 7 $\frac{1}{2}$. Højærv. **Pastor Braun fortæller.** I Andagten i St. Ansgars Kirke Kl. 6 anmodes alle Medlemmer om at deltage. — **Mødet slutter Kl. 10 pr.**

Den aarlige Generalforsamling afholdes Søndag den 12. Februar.

Bekendtgørelse til Rosenkranskirkens Menighed.

Da Menighedens Regnskab for 1910 vil blive afsluttet d. 1. Februar, bedes de resterende Bidrag (Kirkeskat, Præstepenge og Skolebidrag) indbetalt senest d. 31. ds. til Sognepræsten, Boyesgade 8².
Kirkeforstanderskabet.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag den 31. Januar Kl. 8 Aften.

Niels Hansen: Grundtvig som Reformator.

Hotel Dannevirke, Studiestræde 38, **2den Sal.**

Alle er velkomne.

Kirkelig Kalender.

29. Januar. 4. Søndag efter H. 3 Konger. Ansgar. (I de stille Messer: Frants af Sales.)*)	5. Febr. 5. Søndag efter H. 3 Konger. Kyndelmisse. (I de stille Messer: Agatha, Jomfru og Martyr).
30. — Mandag. Martina, Jomfru og Martyr.	6. — Mandag. Titus, Biskop og Bekender.
31. — Tirsdag. Petrus Nolasco, Bekender.	7. — Tirsdag. Romualdus, Abbed og Bekender.
1. Februar. Onsdag. Ignatius, Biskop og Martyr.	8. — Onsdag. Johannes af Matha, Bekender.
2. — Torsdag. Marias Renselse. (<i>Kyndelmisse</i>).	9. — Torsdag. Blasius, Biskop og Martyr.
3. — Fredag. Ansgar, Bi- skop og Bekender.	10. — Fredag. Oktav af Ansgar.
4. — Lørdag. Andreas Corsinus, Biskop og Bekender.	11. — Lørdag. Vor Frue af Lourdes.

*) Ansgarius-Bonifacius-Kollekt i samtlige Kirker og Kapeller.

Meddelelse om **Gudstjenesten** fandtes sidst i Nr. 1.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion
Søndag d. 29. Januar i Jesu Hjertes Kirke Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

St. Ansgars Kirke.

Søndag den 29de Januar (St. Ansgars Fest) holdes Kl. 6
Aften Festandagt med Prædiken og Procession med Relikvie-
skrinet. Processionen den 1ste Søndag i Februar bortfalder.

Første Fredag i Maanedn (3. Februar).

St. Ansgars Kirke: Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Prælatmesse til Ære for *Jesu gud-*
dommelige Hjerter; Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse; Kl.
7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt til *Jesu guddommelige Hjerter*.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Skolemessen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.

Jesu Hjertes Kirke: Efter 8 $\frac{1}{2}$ Messen sakramental Velsignelse;
Kl. 8 Aften Andagt.

Den **eukaristiske Forenings** Medlemmer bedes erindre Til-
bedelsen i St. Ansgars Kirke Fredag d. 3. Febr. til de aftalte Tider.

Assumptionskapellet, Amalievej 14. Kyndelmisse d. 2. Februar
afholdes der under Messen Kl. 8 *Lysvielse*. Den h. Kommunion
uddeles ogsaa Kl. 7 $\frac{1}{4}$.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion i
Jesu Hjertes Kirke Søndag d. 5. Febr. Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Kalenderen 1911.

er udkommen og faas paa **Menighedskontoret**, Bredgade 69, 2.
Sal over G. (1—4. Telf. Palæ 654) samt ved Kirkerne. Pris **25**
Øre. Ved Indsendelse af 30 Øre i Frimærker tilsendes Kalende-
ren portofrit.

† At vor kære Moder, Fru **Anna Gaber**, f. Vogel, er afgaaet
ved Døden d. 21. ds. meddeles herved deltagende Slægt
og Venner. Paa egne og Brødrers Vegne
Charlotte Gaber.

Den kære afdøde anbefales indtrængende til de troendes
Forbøn.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 6.

Søndag den 5. Februar.

1911.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — En international Forening og dens danske Filial. — Jødefolkets sidste Dage. — Ansgariusforeningens Generalforsamling. — Mere om Kirkesangen. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Vejle. Tyrkiet. Australien. Portugal. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

63.

Klinten iblandt Hveden.

Det er ikke anderledes og vil altid vedblive at være saa, at der i Kristi Kirke paa Jorden findes godt og ondt. Kirken er den hemmelighedsfulde Lade, hvori der findes Avner iblandt det gode Korn. Den er det Næt, som kastes i Havet og samler gode og daarlige Fisk. Den er Vingaarden med golde og frugtbare Ranker. Den er efter Dagens Evangelium en udmærket passet Ager, i hvilken der dog, trods Ejerens Anstrengelser og Aarvaagenhed, gror Ukrudt op tillige med den gode Sæd.

Men hvorfor lader Herren da det skadelige Ukrudt vokse op sammen med den kostbare Sæd? Hvorfor bærer han over med Synderen med en grænseløs Sagtmodighed, da den Almægtige dog, hvad Øjeblik det skulde være, kunde knuse ham? — Det er umuligt at udgrunde de Hensigter, den Alvise har med mange Ting, han anordner og tillader. Sløret er tæt, og kun sjælden formaar den kortsynede dødelige at trænge igennem det. Men hvad Hensigter Herren

har med sin Sagtmodighed, kan dog let bestemmes, da den h. Skrift kaster et klart Lys derover.

Forklaringen ligger i Guds Barmhjertighed. Herren skænker ofte Synderen et langt Liv for at give ham Tid til Omvendelse. Naar vi ser et slet Menneske, betjener vi os gerne af de samme Ord som Herrens Disciple, den Gang Samaria ikke vilde annamme Ordet. Vi saa helst, at der faldt fortærende Ild ned over en saadans Hoved, eller at Herrens Vrede optændtes mod ham. Men Gud tænker anderledes og handler anderledes. Thi Gud har ikke sendt sin Søn for at dømme Verden, men for at frelse den. Dersom Gud altid straks vilde lade Retfærdigheden raade, dersom han ikke vilde give Synderen Tid til Eftertanke, saa vilde Tallet være saare ringe paa dem, der naaede frem til Lammets Bryllupsmaaltid. Ja, prøv du, som synes, at Guds Langmodighed somme Tider næsten er for stor, at kaste Blikket tilbage paa dit eget Liv. Mon der ikke har været en eller anden Tid eller Lejlighed, hvor det var blevet skæbnesvangert nok for dig, om Gud var blevet træt af dig og havde forkortet Naadens Tid?

Og kast dit Blik ud over Guds Riges Historie her paa Jorden. Hvad var Saulus, og hvad blev han ikke senere ved Guds Naade? Han forfulgte den unge Kirke og var den fnysende Fjende. Ja, han gjorde sig til af at kunne fange de troende og slæbe dem for Domstolen. Og hvad blev han ved Guds Naade? En uforfærdet Apostel, der forkyndte den korsfæstede, hvem han havde forfulgt, og beseglede sin Forkyndelse med sit Blod. Og selv med den forhærdede Synder viser Gud Overbærenhed, saa det ofte kunde se ud til, at Gud lod sig spotte af Mennesket. Men det gaar kun en Tid; thi paa Høstens Dag, naar Afgørelsen kommer, vil Straffen falde tungt paa den forhærdede, skønt han dog samtidig maa bekende: Retfærdige er dine Veje, o Gud! Og enhver, der frelses, vil med Tak bekende og udbryde: Det er dog din Barmhjertighed og Langmodighed, o Gud, der blev Grundvolden for min evige Lykke!

P. S.

En international Forening og dens danske Filial.

Mange af Ugebladets Læsere kender vistnok i det mindste af Navn den store internationale Forening: *Les amies de la jeune fille*, der for en Del Aar siden blev stiftet i Neuchâtel og hurtig vandt Udbredelse, ikke alene i de fleste europæiske Lande, men ogsaa i Amerika og de andre Verdensdele. Og hvad var naturligere? Den Legion af unge, uerfarne Piger, som hvert Aar maa forlade deres Hjem for at fortjene deres Livsophold, som værgeløse og venneløse kastes ud paa Livets bølgende Hav, og som ofte maa færdes blandt samvittighedsløse Mennesker, der paa alle Maader søger at drage Fordel af deres Uerfarenhed, maa den ikke kalde en Hær frem af ædle, veltænkende Mennesker, der vil slaa Kreds om disse unge Kvinder og søge at beskytte dem og værne om dem, fremfor alt naar de færdes ene i Udlandet? Med udmærket praktisk Dygtighed blev Foreningen stiftet og organiseret, og snart fandtes der ikke en større By i Europa, hvor der ikke var flere eller færre Kvinder, der var rede til at staa unge udenlandske Piger bi med Raad og Daad, naar de af Medlemmer af Foreningen blev henvist til dem. Ogsaa her i Danmark blev en Filial dannet under Navn af »Forening til Værn for unge Kvinder«. Om det end ligger i Sagens Natur, at ikke særdeles mange unge udenlandske Kvinder søger Plads her i Danmark, saaledes som i de store Samfærdselslande, saa har dog den danske Filial i saare mange Tilfælde ydet ogsaa danske unge Piger, der tager til Udlandet, en meget betydningsfuld Støtte ved at anbefale dem til Medlemmer af »les amies de la jeune fille«.

I denne store Fællessag arbejdede i mange Aar Katholikker og Protestanter godt sammen. Men efterhaanden blev det uoverkommeligt at samle alle disse talløse Foreninger og Filialer under eet, og det blev da for ca. 12 Aar siden bestemt, at Katholikkerne skulde danne en selvstændig Forening og have deres eget Maanedssblad, der i Lig-

hed med det tilsvarende protestantiske Maanedssblad skulde bringe Meddelelser om alt, hvad der kunde være af Interesse vedrørende denne Sag. Foreningen fik Navn af: *Association catholique internationale des oeuvres de protection de la jeune fille* og viser allerede ved Navnet, hvor vidtrækkende dens Formaal er. Thi ikke alene vil den ved sine Medlemmer slaa Kreds om de unge Piger, der søger en Livsstilling i fremmede Lande, men den vil ogsaa, at hvert Land skal værne om sine egne unge Døtre. Først og fremmest opfordrer den derfor sine Medlemmer til at søge at *afholde* unge Piger fra at søge Erhverv i Udlandet, da dette er en meget farlig Sag; og dernæst søger den at fremme alle Arbejder, som gaar ud paa at uddanne, væрге og beskytte unge Piger og modne dem til at gaa ud i Livet, for at de en Gang kan blive i Stand til at grundlægge gode, kristelige Hjem. Under Foreningens Fane har en rig, charitativ Virksomhed udfoldet sig overalt, hvor den har Medlemmer, og hvor der er dannet en Komité; midlertidige Optagelseshjem for unge Piger, yderst billige Pensionater for tilrejsende unge Piger, der søger Plads (de saakaldte *homes*), Bureauer for saadanne, hvor de trygt kan henvende sig, Aftenskoler, Læsestuer, Husgerningsskoler osv. blomstrede frem; kort sagt, ingen Gren af Arbejde for at hjælpe unge Piger er fremmed for denne Forening, hvis Formaal er at bringe Liv og Samarbejde ind der, hvor der maaske hidtil kun var den gode Vilje til Stede.

I Danmark stod vi saa godt som uden Forbindelse med Central-Komiteen i Fribourg. Denne savnede imidlertid et fast Holdepunkt i Danmark og lod derfor i Sommer sin delegerede ved den store filantropiske Kongres her i København forespørge hos flere danske, katholske Damer, om man ikke kunde ønske at danne en National-Komité som Afdeling af den store Central-Komité.

Efter Sagen var overvejet og Planen til Komiteens Dannelse o. s. v. forelagt for vor højærværdigste Biskop, der ganske billigede den og lovede at overtage Ærespræsidiets, gik man videre, og Komiteen, der, foruden af Ærespræsidenten, bestaar af 14 Damer, blev dannet. En Præsident, en Vicepræsident og 2 Sekretærer, der har Bureau i Vester-

voldgade 115, varetager de forefaldende Arbejder, medens de andre Damer staar dem bi med Raad og Daad.

Meget ønskeligt vilde det være, om mange Medlemmer af vor Menighed vilde interessere sig for denne Forening, hvis Navn er: *Dansk Afdeling af den katholske, internationale Forening til Beskyttelse af unge Kvinder.*

Medlemmer oplages mod et Aarsbidrag af 2 Kr.; de kan indtegne sig pr. Brevkort, adr. til Bureauet, Vestervoldgade 115, hvor man kan henvende sig hver Dag, Søndag undtagen, mellem 2—4 i alle Foreningens Anliggender.

Og hvilke er disse?

Først skal Spørgsmaalet besvares med Hensyn til udenlandske unge katholske Kvinder, der kommer her til Byen. Efter forudgaaet Anmeldelse om Dag og Tid for den unge Piges Ankomst vil et Medlem af Komiteen være til Stede paa Banegaarden for at modtage hende, og begge vil let finde hinanden ved at bære Foreningens hvide og gule Mærke. Det forudsættes, at den unge Pige allerede har en Plads, og hun vil da blive hjulpet til Rette efter bedste Evne, indtil hun er anbragt i sin Stilling.

Foreningen har allerede 6 Senge; som for nogle Nætter kan stilles til Raadighed for tilrejsende unge Piger. For en ringe Betaling vil den kunne tilbyde dem Ophold og Forplejning i nogle Dage, og den vil vedblive at staa i Forbindelse med unge Udlændinge, der henvender sig til den, og staa dem bi i Tilfælde, hvor de maatte trænge dertil.

Naar en ung, dansk Pige ønskes anbragt i Udlandet — oftest vistnok i Amerika — vil Foreningen kunne være hende til stor Nytte, idet den kan sætte sig i Forbindelse med den internationale Forenings Medlemmer i en hvilken som helst By, da den er i Besiddelse af alle Komiteers og spredte Medlemmers Adresser.

Og ingen ung, dansk, enligt stillet Kvinde vil nogen Sinde forgæves henvende sig til et Medlem af den internationale Forening til Beskyttelse af unge Kvinder. Hun vil altid finde venlig Modtagelse og Støtte, naar hun medbringer et Bevis for, at hun er sendt af den danske Afdeling.

Og dernæst: hvad vil Foreningen gøre for at værne om Landets egne Døtre?

Den vil med Venlighed modtage enhver ung katholsk

Pige, der henvender sig til den, og søge at imødekomme hendes Ønsker. Den vil endvidere sørge for, at vore unge katholske Piger ikke behøver at drive om i Gaderne, naar de er fri, fordi de intet Sted har at ty til. Dette vil den opnaa ved forsøgsvis fra 1ste Maj at holde et Lokale aabent hele Dagen, hvor de kan finde Bøger, Tidsskrifter og Blade, og hvor de kan opholde sig, saa længe de ønsker det.

Endvidere vil den modtage unge Piger fra Provinserne, naar de uden at kende Byen kommer hertil, forudsat at de enten selv, eller andre for dem, har skrevet til Bureauet og anmeldt deres Ankomst. For d'Hrr. Præster i Provinserne vil det sikkert være en Beroligelse at kunne henvise dem til Bureauet, naar de ikke har Slægt og Venner her, der kan modtage dem og hjælpe dem til Rette. Der kan ogsaa tilbydes dem Logis og Kost for nogle Dage og til en meget moderat Betaling.

Det vilde endelig være ganske i Overensstemmelse med, hvad der sker i andre Filialer af den internationale Forening, om alle de forskellige katholske Foreninger i København for unge Piger vilde slutte sig til den danske Afdeling af Central-Komiteen i Fribourg. Eksempelvis kan nævnes: Agnesforeningen, Charitas, Fidelitas, Lætitia, Mariabørnsforeningen o. s. v. Bedst vilde det kunne ske saaledes, at alle disse og lignende Foreninger indgav deres Aarsberetninger til den danske Afdeling, der da vilde sende disse til Central-Komiteen i Fribourg sammen med Beretningen om sin egen Virksomhed, om Mariahjemmets Virksomhed, muligvis ogsaa om den katholske Aftenskoles Virksomhed, og hvad der iøvrigt kunde være af Interesse. Alle Beretninger vil derefter blive optaget i *Bulletin Mensuel*, den internationale Forenings Maanedsblad. Gennem Boghandler Tryde og andre Boghandlere kan man abonnere paa dette Blad, der koster 3 Frcs. om Aaret.

Maatte denne Redegørelse for hele dette betydningsfulde, vigtige Værks Oprindelse og Vækst vække Interesse i vor Menighed! Da vilde Hensigten med disse Linjer være naaet.

L. Stampe-Charisius,
Præsident for den danske Filial.

Jødefolkets sidste Dage.

(Fortsat. 13)

Da Triumftoget drog forbi Palatin, havde Titus ikke set noget til sin elskede i den kejserlige Families Kreds. Han havde vidst det forud; men saa meget stærkere følte han Trang til at ile til hende, saa snart Festen i Juppiter-templet paa Kapitol var sluttet.

Efter at Berenice havde taget sine Festklæder paa, greb hun til Harpen, som hun spillede mesterligt; de gyldne Forhaabninger, som hun selv havde udmalet for sig, maatte hun juble ud i glade Toner. Med Magt greb hun i Strenge, og saa rent og fuldt, forekom det hende, havde Harpen endnu aldrig lydt.

Det var Moses' Sang efter Israeliternes Vandring over det røde Hav, som hun havde sunget og ledsaget med sit Harpespil; og hun følte sig henreven til en svulmende Begejstring, da hun med sin klangfulde Stemme sang de skønne gamle Ord.

Dronningen havde ikke lagt Mærke til, at Titus havde lyttet til hendes Sang og Harpespil; da de sidste Akkorder tav, lagde han sin Arm om hendes Hals og trykkede et Kys paa hendes Pande.

»Jeg ved ikke,« sagde han, »om Guderne i Elysium hører herligere Sang og lytter til yndigere Strengespil, og om Juno misunder dig mere for din Stemme eller Juppiter mig, fordi jeg har faaet Lov til at høre paa dig.«

»Mit Folks Sange har en forunderlig Kraft,« svarede Dronningen; »om ogsaa Folket gik til Grunde, er de dog udødelige, og naar jeg vil prise en Helt værdig, maa jeg besynges ham i mit Folks Sange.«

»Men I har ogsaa andre Sange, søde som Kærlighed,« sagde Titus; »de er ligesom den Vin, eders glødende Sol har modnet, og beruser Hjertet. Vil du ikke ogsaa synge en saadan Sang for mig?«

»Der er en Sang, som en Konge engang har sunget; vi kalder den kun Højsangen, Sangenes Sang; maa jeg synge nogle Strofer af den for dig?«

Titus slyngede atter sin Arm om den elskedes Hals, men Berenice greb i Strengene, og mildt og spøgende klang nu Harpens Toner.

Men lige som hun vilde begynde paa Sangen, hørte man i Forværelserne en Larm, der hurtigt nærmede sig; begge lyttede. »Jeg vil og jeg maa ind til Dronningen!« lød det gentagne Gange med en Mands Røst.

Berenice klappede i Hænderne, og straks viste den Slavinde sig, der ventede i Forgemakket.

»Det er den Herre,« berettede denne, »der var her i Gaar Morges, og som din Guddommelighed ogsaa tidligere mange Gange har modtaget her. Forgæves søger dine Tjenere. . .«

Berenice undertrykkede sin Ærgrelse over Forstyrrelsen og stillede Harpen til Side; det gav et Sæt i hende, da hun fik Øje paa Isaak Ben Simon, den rige Bankier, hvem hun stod i Gæld til.

Jøden tilkastede Titus et mørkt Blik; derpaa vendte han sig til Dronningen:

»Jeg kommer for at fordre mine Penge tilbage,« sagde han, og hans Stemme bævede af indre Ophidselse. »Man har sagt mig, at du har set paa Triumftøget, og jeg ser nu selv, at det er sandt. Der gives i Dag kun en eneste Jødinde i Rom, kun een, som med glad Harpespil jubler ved sit Folks Undergang, kun een, der. . .«

Jøden formaaede af Vrede ikke at fuldende Sætningen, men det Blik, hvormed han saa paa Titus, talte tydeligt nok. »En Forræderske imod mit Folk paa dets dybeste Forsmædelses Dag, nej, hendes Hænder skal ikke tilsmudse mine Penge. Endnu i Dag maa jeg have dem tilbage: »Den Herre der,« føjede han bittert til, »er bleven rig nok til at betale den Ubetydelighed.«

Berenice kunde være sunken i Jorden af Skam og Raseri; dette Optrin i Titus' Nærværelse — det kunde ødelægge alt, hvad hun havde sat sit Haab til.

For Titus var Tilfældet næppe mindre pinligt. At store Folk gjorde Gæld, det var allerede den Gang Mode; men at han var nødt til at være Vidne til denne Scene, det var en Ydmygelse baade for ham selv og for den elskede Kvinde. Og med dette grove Menneske var det umuligt at forhandle, det saa Titus tydeligt af den Underhold-

ning, som Berenice førte med Jøden i det hebraiske Sprog. »Forulemp ikke Dronningen længere med din Uforskammethed,« sagde han strengt, »her har du min Seglring; gaa til min Husfoged; han vil betale dig alt.«

»Nej,« raabte Berenice, »nej, det tillader jeg aldrig. Men hvis du vil tilstaa mig en Bøn, ædlest Titus, saa lad mig tale alene med Manden.«

Titus holdt fast ved sit Tilbud; men Dronningen begreb altfor klart, at hun for ingen Pris maatte blive sin Tilbeders Skyldnerinde, og da hun haardnakket holdt fast ved sin Vægning, blev der intet andet tilovers for Titus end at trække sig tilbage. —

Da Berenice saa sig alene med Jøden, genvandt hun straks sin Kraft. »Du regner mig det til Bebrejdelse, at jeg har set paa Toget; gaa til Josephus og spørg ham, hvor og til hvilken Tid han har talt med mig. Han vil ogsaa sige dig, at han her har set mig i Sørgeklæder, og han vil forklare, hvorfor jeg har ombyttet dem med Festklæder. Skal da« udraabte hun i dybeste Bitterhed, »Israel altid selv være Skyld i sin Ulykke? I det Øjeblik, da en Datter af Juda lægger Lænkerne om Triumfatorens Nakke, kommer en Hebræer og sønderriver Lænkerne. O, nu ser jeg det: Jerusalem skal vedblive at være en Grushob; den lumpne Rovbegærlighed, Jødernes Arvesynd, gennemkrydser Guds Planer.«

Sønderreven af den dybeste Smerte udbrød Berenice i en høj Graad og Hulken.

Jøden stod som forstenet. Ikke nok, at han havde gjort Dronningen haard Uret, krænket hende paa det dybeste i Titus' Nærværelse, hendes sidste Ord, saa dunkle de endog kunde være i sig selv, afslørede ham dog Planer og Udsigter, som enhver Jøde, tilmed paa denne Ulykkesdøg, kun altfor begejstret optog; og han — han havde nu førdærvet alt.

»Se dette Diadem,« raabte Berenice, idet hun sprang op fra det Bolster, hun var sunken sammen paa, og nu hentede de Sager frem fra Skrinet, som Titus havde skænket hende. »Det er den Krone, som den næste romerske Imperator har lagt for den tilkommende Dronning af Jerusalems Fødder. Der, tag dette Skrin, det er mere værd,

end jeg skylder dig; tag det, men tag ogsaa den Forbandelse med, den Forbandelse, der skal hvile paa dig, saalænge der endnu findes en Jøde paa Jorden.«

Isaak Ben Simon kastede med den højeste Forundring et Blik paa det funklende, med Ædelstene og Diamanter besaaede Diadem, derpaa faldt han paa Knæ for Dronningen og raabte: »Naade, Naade, ædle Herskerinde! O, hvorfor har jeg dog saa overilet fæstet Tro til det, man har sagt mig!«

Berenice var sunken tilbage paa Bolsteret og støttede stum sin hede Pande paa sin Haand. Hendes Hjerter kunde have bristet af Vrede og Sorg.

Jøden trak sine Gældsbeviser frem fra sin Barm.

»Det er 500 Talenter,« sagde han, »ti Gange mere end hint Diadem er værd; men jeg vil vente eet Aar, to Aar. Og der gives endnu andre Hebræere i Rom, rigere end jeg, men ikke fattigere paa Offeraad for Israels Held. Jeg vil tale med dem, og vi vil i Fællesskab skyde den Sum sammen, du har nødig. Jeg vil ofre alt for at gøre mit Fejltrin godt igen.«

»Kald paa min Slavinde!« sukkede Dronningen efter et Ophold, »og lad mig være alene.«

Som sønderknust forlod Jøden Gemakket.

Støttet paa sin Slavindes Arm vaklede Berenice ind i sit Sovekammer.

Kun lidt efter lidt lykkedes det den trofaste Tjenerindes Omsorg at berolige sin Herskerindes oprørte Sind. For denne selv stod paa den Dag altfor meget paa Spil, til at hun ikke skulde have samlet hele sin stærke Aands Kraft for at blive Herre over sig selv.

Dertil bidrog ikke lidet den Udsigt til yderligere Kredit, som Isaak havde stillet hende i Udsigt hos de romerske Bankierer.

I Rom var den Gang alt til at faa for Penge, men uden dem intet, hendes lille Kongerige kunde ikke bære de Udgifter, der krævedes til hendes Formaal — med de nye Summer, som Jøderne i Rom stillede til hendes Raadighed, var hun almægtig.

Først gjaldt det om at udslette det daarlige Indtryk hos Titus, som det forefaldne maatte have gjort. Godt

var det, at hun ikke havde taget imod hans Tilbud! — Hun ejede som et kostbart Arvestykke i Familien en Seglring med Viktorias Billede udskaaret i en stor Smaragd. Den store August havde en Gang skænket hendes Bedstefader den; den maatte hun sende Titus i Dag paa hans Æresdag!

Berenice tog en Vokstavle og skrev derpaa følgende Ord:

»Som Tegn paa sit Venskab gav den guddommelige Augustus en Gang Herodes, min Bedstefader, denne Ring; tag den som et Varsel om, at Lykken altid vil tilsmile dig ligesom ham, og som et Pant paa den Gunst, som Kongens Barnebarn haaber paa af din Kærlighed.«

Berenice lukkede Skrivelsen til med en Silkesnor og trykkede sit Segl paa den. Derpaa lod hun sin Husfoged kalde, paa hvis Troskab og Klogskab hun kunde gøre Regning, og overgav ham Ringen og Brevet til sikker og snarlig Besørgelse.

Endnu samme Aften vidste hun, at Titus ved Hoffets Taffel havde baaret Ringen paa sin Finger.

(Fortsættes).

Ansgariusforeningens Generalforsamling.

Paa St. Ansgars Fest, Søndag d. 29. Januar, afholdt Ansgariusforeningen sin aarlige Generalforsamling i Forsamlingssalen, Bredgade 69.

Formanden, Hr. cand. mag. *H. Kejser*, aabnede Generalforsamlingen og bød velkommen. I Stedet for Sekretæren, Hr. Grosserer *G. Lohrer*, som var bortrejst, oplæste Assistenten, Hr. Pastor *v. d. Kettenburg*, Protokollen fra sidste Generalforsamling.

Derefter aflagde Formanden følgende Beretning for

Aaret 1910 og gav enkelte Meddelelser vedrørende 1911: Foreningen har i det sidste Aar som sædvanlig udgivet »Nordisk Ugeblad«, den 58. Aargang. Sideantallet har været 880 + VIII, 48 Sider mere end normalt; 12 større og mindre Illustrationer har været optaget i Teksten, foruden at der fulgte et Billede af Biskoppen med Nr. 3 i Anledning af dennes 50 Aars Præstjubilæum.

Abonnementernes Antal viste en glædelig Fremgang, saavel i København som i Provinserne.

Bestyrelsen har ogsaa anvendt en Del Penge paa at udsende Cirkulærer og Ugeblade for at vække Interesse og vinde Abonnenter.

Abonnementantallet kunde imidlertid godt forøges betydelig endnu, naar enhver især vilde virke for denne gode Sags Fremme og ikke give tabt, *for ethvert katholsk Hjem holdt og læste Ugebladet*. For at ogsaa ganske ubemidlede Hjem kan holde Bladet, faar Vincentskonferenserne og ligestillede Foreninger Bladet til halv Pris; for Tiden har Bladet c. 100 saadanne Abonnenter.

Fra 1. Januar 1910 er Hr. cand. mag. *Niels Hansen* af den højjærværdigste Biskop bleven udnævnt til Redaktør af Bladet, efter at han allerede i nogen Tid forinden, under den forhenværende Redaktør, Kapellan *Fr. Ronges* Sygdom, havde ledet Bladets Redaktion. Foreningen ydede den nye Redaktør et aarligt Honorar af 800 Kr.

Trods det forøgede Abonnementantal er selve Bladets Underskud — bortset fra Annoncetilleggene — dog c. 1050 Kr. Forøget Tilgang af Abonnenter vil hjælpe, men ellers maa enhver, der har Raad dertil, melde sig ind i Foreningen og derved bidrage til Bladets Fremgang.

For at den i Ugebladet optagne historiske Roman: *Jødefolkets sidste Dage* af Anton de Waal, oversat af R., ikke skulde optage for meget af Ugebladets øvrige Stof, er enkelte Numre blevet trykt med større Sideantal, i hvilken Anledning Foreningen har faaet et Tilskud paa 100 Kr.

Annonce-Tilleggene har ligesom i de foregaaende Aar været bortforpagtede mod en bestemt Afgift.

Kalenderen 1910 er bleven trykt i et Oplag paa 900 og blev helt udsolgt; Oplaget for 1911 er derfor gjort 100 større.

Foreningens Bogforlag er i Aarets Løb bleven forøget med det i Anledning af Biskoppens 50-Aars Præstejubilæum udgivne Festskrift. Teksten er forfattet af Lærer Joh. B. Metzler, S. J., og Festskriftet er forsynet med talrige Illustrationer. Fra den Komité, der var dannet i Anledning af Jubilæet, har Foreningen modtaget et Tilskud paa 300 Kr. Oplagets Størrelse var 1556 (deraf 51 Bibliophiludgaver); til Rest er der 298. Som et Slags Tillæg til Messebogen har Foreningen ladet trykke de liturgiske Bønner ved Indvielsen af de hellige Olier paa Skærtorsdag (latinsk og dansk Tekst). Oplagets Størrelse: 700. Endvidere er der bleven trykt et nyt Oplag (6696) af de ved Sjælemesser brugelige Bønner. Fra M. H. har Foreningen modtaget som Gave 636 Eksp. af »Et Offer for Skriftemaalet«.

Som Tilskud til litterære Øjemed har Foreningen A/S Varden, som udgiver Tidsskriftet af samme Navn, tegnet for 300 Kr. Aktier.

Et nyt Udhængsskab til Nordisk Ugeblad er anskaffet til Randers, medens et ældre Skab i Aarhus er bleven fornyet. Foreningen har nu ialt 10 Udhængsskabe (5 i København og 1 i Aalborg, Aarhus, Odense, Randers og Vejle).

Medlemmernes Antal, som i 1909 var **247**, er for 1910 **364** og er i 1911 yderligere steget med ca. 50. I 1910 er 5 Medlemmer døde, nemlig: Enkefru *Th. Hoffmann*, Skrædderm. *B. Hutters*, Fabrikant *J. Kaiser*, Odense, Bogtrykker *W. Mohn* og Enke-Baronesse *Rosenørn-Lehn*, Svendborg.

Særlig maa vi mindes afdøde Bogtrykker *W. Mohn*, der siden 1892 har været Bladets Bogtrykker og som Medlem af Foreningen vist stor Interesse for denne.

Hvad det kommende Aar angaar, da ser Begyndelsen lovende ud; vi kan, som allerede bemærket, allerede nu, kun 1 Maaned ind i det nye Aar, glæde os over en Fremgang paa ca. 150 nye Abonnenter og ca. 50 nye Medlemmer.

Ansgariusforeningen plejer hvert Aar at udsende en trykt Medlemsfortegnelse m. m. til sine Medlemmer. I Aar foreligger denne Medlemsfortegnelse i Forbindelse med en Aarbog, der indeholder Oplysninger vedrørende det danske apostoliske Vikariat, Oplysninger om kirkelige

Forhold, Fortegnelse over dansk katholsk Litteratur og en Del almenyttige praktiske Oplysninger. Hvor vidt Foreningen hvert Aar kan udsende en saadan Aarbog, er delvis et Pengespørgsmaal; i Aar har en Ven af Sagen ydet et Tilskud.

Sammen med *Katholsk Ungdomsvårn* vil Foreningen i 1911 udgive en Sangbog for de katholske Ungdomsforeninger. Bogen vil sandsynligvis foreligge færdig i dette Foraar.

Til Slut vil jeg som Formand for Foreningen takke alle dem, som støtter Foreningen, og særlig de Herrer gejstlige, saavel i Provinserne som her i København. Ansgariusforeningen omfatter jo hele Vikariatet og maa derfor ogsaa støttes af alle Vikariatets Katholikker.

Derefter forelagde Kassereren, Hr. cand. phil. Jos. L. M. Hoffmann, Regnskabet for Aaret 1910. Foreningens hele Formue var ved Aarets Udgang omtr. halvfemte Tusinde Kroner. Indtægten ved Abonnement paa Ugebladet er i Aarets Løb steget med ca. 600 Kroner. Uden Forhandling godkendtes Regnskabet.

Hr. V. René Lassen forelagde et Forslag om Nedsættelse af et Udvalg til at behandle Muligheden for Udgivelse af et katholsk Dagblad og begrundede det mulige og det nyttige i et saadant Foretagende. Hr. cand. phil. Hoffmann mente, at det endnu var for tidligt at tænke paa et saadant Foretagende. Hr. Pastor v. d. Kettenburg sluttede sig ganske til den foregaaende Taler og henviste til, at i Amerika og England havde man heller ikke Dagblade; i hvert Fald, føjede Hr. Pastor Gamél til, havde man i New-York (med 1½ Mill. Katholikker) først i Fjor faaet et katholsk Dagblad. Forslaget forkastedes ved den derefter foretagne Afstemning.

Hr. cand. mag. H. Kejser genvalgtes til Formand for 3 Aar, Hr. Pastor Braun til Næstformand, Hr. Grosserer G. Lohrer til Sekretær, Hr. cand. phil. Jos. Hoffmann til Kasserer og Hr. Pastor v. d. Kettenburg til Assistent. De to Revisorer, Hr. Observator Pechüle og Hr. Grosserer A. Lohrer, genvalgtes ligeledes. Hr. Lærer Johnsen genvalgtes til Revisorsuppleant.

Efter at endnu et Par Medlemmer havde haft Ordet uden for Dagsordenen, sluttede Generalforsamlingen Kl. 11½.

Mere om Kirkesangen.

Hr. J. K. Mogensen! Deres Artikel i forrige Nr. »Om Kirkesangen« har glædet mig, thi den giver mig Anledning til at rette nogle fejlagtige Anskuelser, som vel nok deles af flere end af Dem.

De er en varm Beundrer af den folkelige Salmesang i Kirken, og det er jeg ogsaa. Intet fryder mig mere, end naar jeg paa Orglet ledsager en kraftig og fuldtonende Menighedssang. Men den danske Salmesang maa under normale Forhold i Følge kirkelig Forskrift ikke bruges under Højmessens. Derfor gaar det ikke an at kaste Koret ned ad Trapperne og sige, at det »ikke hører hjemme, hvor Menigheden samles for at prise Gud«.

Koret er absolut nødvendigt efter Kirkens Hensigt og Mening. Thi selv om Menigheden under Messen deltager i den latinske liturgiske Sang, saa kan den kun udføre de stadig tilbagevendende faste Dele, nemlig: Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus, Benedictus, Agnus Dei, de mindre Svar og nogle Hymner, men det øvrige: Introitus, Graduale, Offertorium og Communio kan slet ikke læres af Folket, da de er forskellige hver Dag og fylder flere Hundrede Sider i Korsangernes Bog Graduale.

Her stopper det menige Folk, og her maa Koret nødvendigvis tage fat. Naar nu Koret synger saa smukt, at De finder Anledning til at kalde det Koncert, saa opfatter jeg det som en Ros til vore Kor; gid vi altid sang saa smukt og fint som til den fineste Koncert, thi Kirke-musikken er først til Guds Ære, og for hans højeste Æres Skyld kan vi ikke udføre vor Musik fint nok. Og saa forhøjer den Andagten i Kirken og er til Menighedens Opbyggelse, hvilket efter Kirkens Mening er en nødvendig Fordring til Kirkemusikken, selv om denne kommer i anden Række.

Ærbødigst

Jos. Hammermüller.

*

*

*

Hr. Redaktør!

Maa jeg igennem Ugebladet sige Hr. Mogensen Tak, fordi han har rørt ved Kirkekorene, og Dem for Deres Slutningsbemærkning. Efter mit Skøn har Hr. M. fuldstændig Ret i, at Kirkekorene er et udmærket Middel til at gøre Guds-tjenesten til noget helt andet end Gudstjeneste — selvfølgelig for en stor Del nærværende, ikke i sig selv. Har man en Gang i Udlandet set en Menighed under Credo (et rent Opera-Credo af Mercadante) ugenert vende Ryggen til Alteret for at kunne se Sangerne staa og vride sig i Valse-

takt, medens næsvisse Englændere mir nix, dir nix fik Kikkerten frem, kan man umuligt andet end faa et Horn i Siden paa saadanne »Forestillinger«. Saa galt bliver det naturligvis ikke her hjemme, heller ikke i Tyskland, hvis kirkelig musikalske Aand svæver over vore Vande. Men jeg gad alligevel se den, om han er aldrig saa renlivet »Cæcilianer«, der uden at blinke vil paastaa, at Korsang har virket fremmende, bærende, løftende for hans Andagt, som det dog sig hør og bør. Jeg har hele min Ungdom sunget med i Kirkekor og tænker med Gru tilbage derpaa. Ogsaa paa det meste af, hvad vi sang! Ogsaa fra blot og bart kunstnerisk Standpunkt! Efterhaanden er jo hveranden Organist bleven gudbenaadet Komponist, og kan han saa faa en anbefaling af en cæciliansk Storhed, faar han sine Skoleøvelser udgivne og opførte rundt om i Kirkerne, og det er vældig højtideligt. Hvis al den nye Kirkemusik, som kun bestaar af tør og tarvelig Theori uden Gnist af Aand, skulde køres ud, vilde der blive god Plads paa Forlagenes Hylde. Og hvad skal man saa sige om al det Gøgl af tostemmige Sange og trestemmige for lige Stemmer o. s. v. i alle tænkelige Kombinationer? Nej, hvis der kun gives et enten-eller, enten dette eller — Salmebogen, saa tror jeg nok, at jeg vilde være tilbøjelig til for min Part at lade mange Bestemmelser sove Side om Side med megen Grammatik og Metrik og Krav til Indhold og Klang og svare: saa i Guds Navn Salmebogen. Men dette enten-eller eksisterer ikke. Vor katholske Kirke har jo da, Gud ske Lov, sin gamle ægte Kirkesang i Behold, den gregorianske Korsang. Jo ældre man bliver, des mere blegner al — al anden Musik over for den. Hvorfor lærer man da ikke Menighederne den? Det er paa ingen Maade uoverkommeligt, og har Menighederne først faaet fat paa den, vil den hverken eje eller have tyske stivbenede Roulader eller forhøjede Septimer eller en-to-tre-fire, en-to-tre-fire. Og saa er det først, Messen faar sin Harmoni, Enhed og løftende Skønhed, og saa er det først, en Menighed er med. Er der ingen, der vil samle tyve unge Mænd, skole dem og fordele dem paa Kirkegulvet? Inden ret mange Maaneder vil Kirken runge af de gamle majestætiske Toner. Men — den der gør det, skal vide, hvad han gør!

J. F.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Cand. mag. Niels Hansens Foredrag i Tirsdags paa den katholske Højskole havde samlet godt to Hundrede Tilhørere, som syntes at være enige med Foredragsholderen om, at Grundtvig kunde danske Katholikker lære meget af og havde meget at være taknemmelige for.

Vejle. Søndag d. 22. Januar fandt her i St. Norberts Kapel en gribende Højlidelighed Sted. Ved Eftermiddagsgudstjenesten blev nemlig alle katholske Familier optaget i den h. Families Forening. Kapellet var i den Anledning pyntet som paa Højtidsdage. Tillige var der rejst et lille Alter med et smukt Billede af den h. Familie, som en Præst fra Udlandet nylig har skænket til Kirken. Begge Altre straaede i et Hav af Lys og Blomster. Hele Kapellet var overfyldt af andægtige, og baade Prædikenen, Indvielsen og de smukke Sange, udførte af et Børnekor, gjorde et dybt Indtryk paa de tilstedeværende.

Tyrkiet. Den græsk-skismatiske Patriark i Konstantinopel har ogsaa taget Ordet i Unionsspørgsmaalet. Selv om man ikke kan billige hans Udtalelser, er det dog interessant at lære dem at kende: »For at naa til en Forening af Kirkerne maa Fanatismen først forsvinde paa begge Sider, baade hos Occidentens og Orientens Gejstlighed. Derefter kan man skride til en retfærdig Bedømmelse af Kirkernes Rettigheder for at blive enige om deres gensidige Stilling og Privilegier. Og derefter, men ikke før, kan man begynde Forhandlingen om de dogmatiske Uenigheder. Thi det er ikke Dogmerne, men Politik, som er Hovedårsagen til Adskillelsen.« Hvad man end dømmes om disse Ord, maa man indrømme, at der ligger en vis forsonlig Stemning bag ved dem.

Australien. I denne Verdensdel findes 852,000 Katholikker, d. v. s. 28 $\frac{0}{10}$ af den samtlige Befolkning. I Forhold til deres ikke store Antal udfolder de en meget levende Virksomhed. Særlig paa Skolevæsenets Omraade præsterer de et overordentlig stort Arbejde. Antallet af de katholske Privatskoler er derfor langt større, end man skulde antage efter Katholikkernes procentvise Tal. Det regerende konservative Parti i Australien er antikatholsk, men det er i bestemt Tilbagegang; Arbejderpartiet, der ikke kan sammenlignes med Europas Socialdemokrati, støtter derimod med retfærdigt Hensyn alle Konfessioner i deres religiøse Bestræbelser. Kardinal Moran i Sydney er en meget nidkær og i bedste Forstand moderne Overhyrde.

Portugal. Domkirkekapitlet i Lissabon afholdt fornylig en Sørgegudstjeneste for de ved Revolutionen omkomne og indbød den nye Regerings Medlemmer til at overvære denne. Regeringen afslog Indbydelsen med den Motivering, at den ikke anerkendte religiøse Ceremonier. — Jesuitpræsten Machardo er nylig død i Gibraltar, 70 Aar gammel. Hans Død var fremskyndet ved de Lidelser, han havde udstaaet i Fængslet. Den afdøde var bekendt i hele Portugal og højagtet og elsket alle Vegne. Mange kaldte ham »Portugals Apostel«. — Et forhenværende Kloster i Suellas er bleven omdannet til et Museum. Blandt de første Genstande paa dette er den Klædning udstillet, som Buissa bar, da han myrdede Kong Carlos og Kronprinsen.

Brevkasse. Til en *svensk Abonnent*. Tak for Deres venlige Brev med det indlagte, smukke Digt af Fru Helene Nyblom. Jeg kan dog ikke føje Dem og optage dette Digt i Ugebladet, da jeg kun sjælden aftrykker Digte, især af en Bog, som slet ikke er sendt *Ugebladet* til Anmeldelse, hvor nærliggende det vel end kunde have været. Jeg vil dog benytte Lejligheden til at gøre Læserne opmærksomme paa Fru Nybloms nye Digtsamling: *Nye og gamle Digte — och Dikter*, som Titelen angiver baade danske og svenske Digte. N. H.

Aarsberetning

fra

St. Elisabeth-Vincentskonferensen paa Frederiksberg.

Konferensen tæller 25 Medlemmer, hvoriblandt 15 passive. Medlemmerne har i Aarets Løb besøgt og understøttet 22 Familier.

Konferensen har uddelt 350 Potter sød Mælk. Systuen, der er knyttet til Konferensen, er gennemsnitlig blevet besøgt af 8 Medlemmer. Det vilde være ønskeligt, om flere Damer, der har Tid og Vilje til enten at besøge de fattige eller til at deltage i Syforeningen, vilde indmelde sig i Konferensen, der har Møde hver Torsdag fra Kl. 1 $\frac{1}{2}$ —4 i Boyesg. 8^l. Gaver modtages paa samme Sted og til samme Tid med Taknemmelighed. Paa Systuen forfærdigedes i Aarets Løb 62 Beklædningsgenstande. Til Systuen blev skænket større eller mindre Klædningsstykker og Brugsgenstande, ialt 94 Stykker, desuden 2 større Gaver, bestaaende af Bomuldsstoffer.

Indtægter og Udgifter i 1910

har været følgende:

Indtægter.	Kr. Ø.	Udgifter.	Kr. Ø.
Kassebeh. 1. Jan. 1910	5 04	Maanedlig Hjælp til 3	
Faste aarlige Bidrag	223 00	enligstillede	72 00
Ekstra Bidrag	40	Indkøb til Systuen	55 17
		Kontant Hjælp til for-	
		skellige	14 00
		Fødevarer	18 85
		350 Mælkebilletter	45 50
		3 Eksemplarer af Uge-	
		bladet i 3 Kvartaler	7 50
		2 hh. Messer	3 00
		Kassebeholdning	12 42
	228 44		228 44

Beretning

fra
St. Elisabethssøstrene, Kastanievej 6,
 for
Aaret 1910.

St. Elisabethssøstrene paa Kastanievej har i Aaret 1910 plejet 130 syge i 1821 Dagplejer og 1709 Natplejer; heraf var 33 Katholiker, 93 Protestanter og 4 Jøder. 72 blev raske, 27 døde, 15 blev anbragt paa Hospitaler, 11 er uhelbredte og 5 forblev i Pleje.

Søstrenes Virksomhed er i Aar ligesom i de foregaaende Aar velvilligt blevet understøttet af Venner og Velgørere med Raad og milde Gaver. Herfor bringer Søstrene den hjerteligste Tak med Ønsket og Bøn om Guds rigeste Gengældelse.

Katholsk Aarbog 1911

er udkommen og tilsendes Medlemmer af Ansgariusforeningen frit ved Indsendelse af Aarsbidraget (2 Kr.) for 1911. Pris for Ikke-Medlemmer: 1 Kr. Bredgade 69, 2. S. o. G. Telf. Palæ 654 (1—4).

Løvrigt vil Aarbogen, efter Foreningens aarlige Generalforsamling, samtidig med Opkrævning af Aarsbidraget blive uddelt til Foreningens Medlemmer.

Katholsk Ungdomsværn.

Bidrag — aarlige, maanedlige eller een Gang for alle — til den nystiftede og af den højærværdige Biskop godkendte Forening »Katholsk Ungdomsværn« (for København og Omegn) modtages af Værnets Kasserer, Murermester A. V. Günther, Bangerts-gade 11, N. Telefon 4110.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag den 7. Februar Kl. 8 Aften.
 Niels Hansen: Grundtvig som Salmedigter.
 Hotel Dannevirke, Studiestræde 38, **2den Sal.**
 Alle er velkomne.

Kalenderen 1911.

er udkommen og fås paa **Menighedskontoret**, Bredgade 69, 2. Sal over G. (1—4. Telf. Palæ 654) samt ved Kirkerne. Pris **25 Øre**. Ved Indsendelse af 30 Øre i Frimærker tilsendes Kalenderen portofrit.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion i *Jesu Hjertes Kirke* Søndag d. 5. Febr. Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Jesu Hjertes Kirke.

Søndag d. 5. Febr. begynder den højtidelige *Lysvielse* Kl. 10 Form. Derefter Procession og Højmesse uden Prædiken.

Unio. Næste Møde Fredag den 10. Februar i Frederiksberg Allé Nr. 11.

Mødreforeningen. Tirsdag d. 7. Februar Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender. Bagefter holdes et kort Foredrag.

Aarhus. Søndag d. 5. Febr. Kl. 8 Aften. Lysbilleder med Foredrag af Hr. Proprietær *Aug. Hoffmann*: **Den katolske Kirkes Udvikling i Danmark efter 1849.**

Kirkelig Kalender.

5. Febr.	5. Søndag efter H. 3 Konger. Kyndelmisse. (11de stille Messer: Agatha, Jomfru og Martyr).	12. Febr.	Søndag Septuagesima.
6. —	Mandag. Titus, Biskop og Bekender.	13. —	Mandag. Polykarp, Biskop og Martyr.
7. —	Tirsdag. Romualdus, Abbed og Bekender.	14. —	Tirsdag. Herrens Bøn.
8. —	Onsdag. Johannes af Matha, Bekender.	15. —	Onsdag. Cyrillus af Alexandria, Biskop og Kirkelærer.
9. —	Torsdag. Blasius, Biskop og Martyr.	16. —	Torsdag. Scholastica, Jomfru.
10. —	Fredag. Oktav af Ansgar.	17. —	Fredag. Raymund af Pennafort, Bekender.
11. —	Lørdag. Vor Frue af Lourdes.	18. —	Lørdag. Johannes af Britto, Martyr.

St. Ansgars Kirke.

Søndag d. 5. Februar, Kyndelmisse, afholdes Pontifikal-Lysvielse med Procession Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Form. Enhver, som ønsker Vokslys indviede eller vil skænke saadanne til Kirken, kan aflevere dem til Sakristanen.

Immaculatakirken.

Søndag d. 5. Februar begynder Lysvielsen med efterfølgende Procession Kl. 9 $\frac{1}{2}$.

Gudstjenesten i København.

Søndage.

- St. Ansgars Kirke.** Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt.
- Rosenkranskirken** (Boyesgade). Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 5 Andagt.
- St. Annæ Kirke** i Sundby. Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt med Prædiken.
- Jesu Hjertes Kirke** (Stenosgade). Form. Kl. 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt m. Prædiken.
- St. Josefs Kirke** (Griffenfeldtsgade). Form. Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe; Kl. 9 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 3 Andagt.
- St. Knuds Kapel** (Vestervoldgade 115). Form. Kl. 7 Højmesse; Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken.
- Immaculatakirken** (Strandvej 91). Form. Kl. 7 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Vesper.
- St. Andreas Kirke** i Ordrup. Form. Kl. 7 og 7 $\frac{3}{4}$ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Kl. 5 Andagt.
- Assumptionskapellet** (Amalievej 14). Stille Messe Kl. 8 med fransk Prædiken; Kl. 5 Efterm. Andagt. (Det allerhelligste Sakramente er **daglig** udstillet fra Kl. 8—5).

Stille Messer paa Hverdage.

St. Ansgars Kirke Kl. 7 og 8 $\frac{1}{4}$; i Rosenkranskirken Kl. 6 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{4}$; i St. Annæ Kirke Kl. 6 og 8; i Jesu Hjertes Kirke Kl. 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{2}$; i St. Josefs Kirke Kl. 5 $\frac{1}{4}$ og 6 $\frac{1}{2}$; i St. Knuds Kapel Kl. 6 $\frac{1}{2}$; i Immaculatakirken Kl. 6 $\frac{1}{2}$; i St. Andreas Kirke Kl. 6, 6 $\frac{1}{2}$, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{4}$; i Assumptionskapellet Kl. 6 $\frac{1}{2}$ og Kl. 5 Efterm. Andagt.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 7.

Søndag den 12. Februar.

1911.

INDHOLD: Modernisme. — Kirkenyt for Aaret 1910. — Den frie Skoles Eksistens. — Jødefolkets sidste Dage. — Boganmeldelse. — Endnu mere om Kirkesangen. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Fredericia. Aarhus. Frankrig. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annøncer.

Modernisme.

Siden Paven udsendte sin store Encyclica af 8. Septbr. 1907, har Ordet Modernisme været nævnt af mange, forstaaet af færre.

For Fjenden har det været en kærkommen Lejlighed til paa ny at synge den gamle Sang om Katholikkernes Underlegenhed i alle Tonarter.

Ogsaa nogle i vor egen Lejr ønsker maaske, at hin Encyclica ikke var kommen. Man frygter for Videnskabens Frihed og for Fremskridtet i Kunst og Industri, ja paa alle Omraader.

Alle disse Betænkeligheder har deres dybeste Grund enten i ond Vilje eller i en dyb Ukendskab til den af den hellige Fader fordømte Modernisme. Kæmpe mod noget, som man ikke kender, er en Mand uværdigt.

Den hellige Faders Encyclica skal altsaa være Videnskabens Død, har man sagt. Slaar vi op i den, læser vi f. Eks. en Udtalelse som følgende: »Hvad de verdslige Studier angaar, vil det være nok at henvise til min

Forgængers vise Ord: Plej med Iver Studiet af Naturvidenskaberne; de geniale Opdagelser, de dristige og nyttige Anvendelser, som man i vore Dage har gjort paa dette Omraade, og hvormed man med fuld Ret har vundet Samtidens Bifald, vil ogsaa for Efterslægten være en Genstand for Beundring og Ros.«

Paa Forhaand maa man hævde: en Encyclica, i hvilken der findes saadanne Opmuntringer og saadan Ros til Videnskaben, kan ikke siges at ville trælbinde Videnskaben, at ringeagle Menneskeandens Sejre paa det tekniske Omraade.

Denne Paastand bliver glimrende retfærdiggjort, naar man betragter Encyclicaen en Smule grundigere.

Hvad er den af Pius X fordømte Modernisme?

Den er Død og Undergang for alt, hvad der er en Katholik dyrebart og helligt.

1. Ikke blot en Katholik, nej enhver, der holder paa sin Værdighed som Menneske, er stolt af sin Evne til at tænke og til at erkende Sandheden, stolt af, at han til Forskel fra de ufornuftige Skabninger ogsaa kan erkende aandelige Ting. — »Det er altsammen Selvbedrag,« siger Modernisten. »Hvad vi erkender, er kun de udvortes Ting, som omgiver os, og ikke engang dem erkender vi, saaledes som de virkelig er.« Pius X har ved at fordømme denne Lære reddet Videnskabens Værdighed og de vigtigste Betingelser for ethvertsomhelst Fremskridt. Paa hvilken Side findes altsaa Tilbageskridtet, hvor er man bange for Lyset, hvor øves der Vold mod Videnskaben? Aabenbart paa Modernisternes Side og ikke paa den hellige Faders.

2. Du er overbevist om, at der er en Gud til, som har skabt alt; thi din sunde Menneskeforstand siger dig, at denne synlige Verden ikke kan være det blinde Tilfældes Værk.

Modernister ved intet sikkert om en personlig, over Verden staaende Gud. Al Tale om en saadan kalder han Udslag af en yppig Fantasi. Men med Fornegtelsen af en personlig Gud hører alt op: Videnskab, Frihed, Tryghed, Lykke og Velstand i dette Liv, Haabet om en kommende, lykosalig Tilværelse. Ved at fordømme Modernismen gør

den hellige Fader sig til Beskytter af disse Menneskeslæg-
tens højeste Livsgoder.

3. Med dyb Ærefrygt tager en Katholik den hellige Skrift i Haanden. Med hvilken Ærefrygt lytter ikke de smaa til, naar det ene eller andet Kapitel af det hellige Evangelium læses op i den stille Familiekræds! Og selv de mindste aner det hemmelighedsfulde i den hellige Læsning. Og det er intet Under, thi det er jo den Helligaand selv, som taler gennem Skriftens Ord. Det er og har altid været alle Kristnes urokkelige Tro, at den hellige Skrift var Guds Ord. »Selvbedrag, overdreven Naivitet, uværdig for det oplyste tyvende Aarhundrede!« udraaber Modernisten med Foragt. »Den hellige Skrift er Menneskeværk, Vildfarelse underkastet som ethvert andet menneskeligt Værk. Ja, den kan endog ikke maale sig med mange andre Bøger.« Forlanger du Beviser for denne dumdristige Paastand, forstummer Modernisten. Dette skal man altsaa antage, blot støttet til hans Paastand herom, medens man skal ringeagte de bedste Mænds Vidnesbyrd til alle Tider, hvilke altid har æret den hellige Skrift som Guds usvigelige Ord.

Det er ikke Videnskab, det er snarere Afsindighed. Ved at fordømme denne Lære har Pius X ikke alene vist Troen, men ogsaa den sande Videnskab den allerstørste Tjeneste.

4. Dog heller ikke her standser Modernisten i sit Ødelæggelsesværk. Ikke engang for vor Frelasers hellige Person har han nogen ret Ærbødighed. Enhver Katholik bøjer med Ærefrygt sine Knæ for dette Navn og bekender med Petrus: »Du er Christus, den levende Guds Søn.« Og han ved sig atter her i Overensstemmelse med de største og bedste Mænd, som har levet i de sidste Aartusinder. — Med et enestaaende Hovmod siger Modernisten: »Alle disse Mænd har taget fejl. Ved mig bliver det Mørke spredt, som hidtil har hvilet over Aanderne. Christus er slet ikke mere end ethvert andet Menneske, dog udmærket ved fremragende Aandens og Hjertets Egenskaber. Disse Egenskaber har forledt hans Tilhængere til at omgive ham med Guddomsglorie.« Og delte paastaar han atter uden nogetsomhelst Bevis, ja trods de kraftigste og uigendriveligste Modbeviser. Ved at fordømme denne skrækkelige Gudsbespottelse viser

den hellige Fader sig som Nutidens største Beskytter af Christustroen.

5. Efter alt dette kan man ikke undre sig over, at Modernisten ogsaa frakender Christi Gerning ethvert Skin af Guddommelighed. »Der gives ingen guddommelig aabenbarede Sandheder,« vedbliver Modernisten, »som ved den Helligaands Bistand er forblevet uforfalskede Aarhundrederne igennem. Hvad vi anser for det, er kun Resultatet af vore egne Drømmerier og Fantasier; de første Kristne har opfattet Troens Indhold ganske anderledes end vi.«

Om en af Christus indstiftet Kirke kan der ingen Tale være, »denne har efterhaanden dannet sig af sig selv«. Petrus havde ingen Anelse om, at han skulde være Kirkens Overhovede. Sakramenterne meddeler ingen Naade, de er kun Tegn eller Symboler. —

Alt dette er kun tomme Paastande uden Bevis. Vilde det ikke være taabeligt at vende Mænd som Hieronymus, Augustinus, Thomas af Aquino Ryggen, hvilke alle har hævdet og bevist Kristendommens Sandheder, og følge Modernisternes ubeviste og ubeviselige Paastande?

De anførte Eksempler viser, hvor rigtigt Paven har kaldet Modernismen for »Indbegrebet af alle Kætterier«. Ja, de viser os videre, at Modernismen ikke blot er en Udfordring til Troen, men ogsaa til al sand Videnskab; thi Modernisterne opstiller alle deres Paastande uden at være i Stand til at bevise dem. Men dette er fuldstændig uvidenskabeligt. Ved at fordømme Modernismen har den hellige Fader altsaa bevist Videnskaben den allerstørste Tjeneste.

Men for os Katholikker betyder denne Fordømmelse noget langt mere. Vi føler os paa ny styrkede i vor Tros grundlæggende Hemmeligheder, som var truede af Fjenden i vort eget Hus. Vi har kun Grund til at være den hellige Fader taknemmelige for hans faste og modige Optræden og til at bedrøves paa de Katholikkers Vegne, for hvis Skyld en saadan Fordømmelse var nødvendig.

Ved at fordømme Modernismen har den hellige Fader kun opfyldt en hellig og alvorlig Pligt. Han er Troens

øverste Vogter og maa som saadan træde enhver Vranglære i Møde med urokkelig Fasthed.

Og ud herfra kastes der ogsaa det rette Lys over de Forholdsregler, den hellige Fader har taget for at hindre Modernismens videre Udbredelse. De er nok alvorlige og strenge, men de er sikkert ogsaa baade nødvendige og gavnlige. Thi hvor Menneskeslægtens højeste Livsgoder er truede, der er selv de strengeste Forholdsregler ikke for strenge.

Det er dog langfra, at disse Forholdsregler i nogen Maade hindrer Videnskab og Fremskridt, tværtimod fremmer de al ægte Videnskab og hvert virkeligt Fremskridt. Thi Videnskab og Fremskridt bestaar ikke først og fremmest i, at man med utøjlet Vilkaarlighed tør hævde alt, hvad der opkommer i ens Tanker, men at man erkender og hævder den af Gud satte, hellige Begrænsning for alt menneskeligt Tanke- og Aandsarbejde.

P. Justinus Albrecht.

Kirkenyt*)
for
Aaret 1910.

	Døbte Dren- ge	Døbte Piger	Ialt døbte	Ægte- viede Par	Begravede af Mand- køn	Begravede af Kvin- dekøn	Ialt begr.	Firm. (voks- ne og Børn).
St. Ansgars Sogn	43	30	73	21	17	17	34	91
Rosenkrans Sogn	20	16	36	10	5	7	12	42
St. Annæ Sogn	23	27	50	2	5	5	10	18
	86	73	159	33	27	29	56	151

*) Sammn. Side 543 i Aargangen 1909.

Den frie Skoles Eksistens.

I en Tid som vor, hvor Skolespørgsmaalet staar paa Dagsordenen i de forskjelligste Kredse, og hvor Kampens Bølger nogle Steder gaar meget højt, vil det interessere dette Blads Læsere at høre en besindig og retfærdig Udtalelse af Sognepræst *Plenge* i Uldum, som han fremførte i Fjor paa Skolemødet i Stockholm. Han kæmper ikke for det offentliges Understøttelse til en enkelt Kreds af Skoler og Forsømmelse af alle de andre private Skoler, men gør sig til Talsmand for den eneste upartiske og virkelig frisindede Ordning af Skolevæsenet. Han udtalte sig saaledes: »Den konfessionsløse Statsskole kan lige saa lidt som den nuværende konfessionelle bestaa sammen med virkelig Religionsfrihed. Det er en brutal Fornægtelse af al Aandsfrihed, naar Staten tvinger de fattige til at sende deres Børn til en Skole, hvor netop alt det med Flid undermineres og bekæmpes, som for de Kristne er Grundvolden for al timelig og evig Velværd. Og jeg har endnu den Tro til den almindelige Friheds- og Retfærdighedssans i vore Dage, at naar dette bliver almindelig erkendt, fordi det kommer til at træde haandgribeligt for Dagen, saasnart Statsskolen opgiver den nuværende Tvedydighed, der er langt mere ødelæggende for kristelig Opdragelse end et aabent fritænkerisk Program nogensinde kan blive det, da vil den offentlige Skoles Dage være talte, og da vil den fri, personlige Skoles Tid for Alvor være kommen. Forhaabentlig vil denne da komme til at nyde godt af den almindelige Interesse for Skoleoplysning, af den demokratiske Skoleinteresse, som er oparbejdet under den offentlige Skoles Glansperiode. Denne har haft og vil endnu en lille Tid have sin historiske Mission — ligesom selv den politiske Enevælde havde sin — fordi den i sin Tid traadte til og paa mange Maader bidrog til at løse en Opgave, som det private Initiativ ikke den Gang magtede, saa længe det stod uden Statens tilstrækkelige økonomiske Støtte.

Nu er Tiderne andre. Interessen er levende og overflødig, al Statstvang, paa samme Tid som det er almin-

delig anerkendt, at Staten har Pligt til ved økonomisk Støtte at give alle Børn lige Mulighed for Adgang til Tidens højeste Oplysning.

Lad os da arbejde hen til, at alle de i den offentlige Skoles Tid vundne virkelige Goder kan overføres paa den frie, private Skole, som maa blive den offentlige Skoles Afløser, fordi alene den kan sikre Troens og Tankens og dermed Arbejdets aandelige Frihed baade for Forældrene, Børnene og Lærerne, og fordi kun den kan, idet Skolerne deler sig efter Livsanskuelser, sikre den Enhed i Skolens Arbejde, som maa til, for at det ikke skal blive et fuldkomment Vrægebillede af Opdragelse.

Med en saadan Skole, støttet og kontrolleret af Staten efter Forbillede af den danske Højskoles Stilling, men saaledes, at Staten for alle Elever betaler den nødvendige Afgift saa højt op gennem Skolens Trin, de kan følge med — og vel at mærke betaler denne Afgift saa rundeligt, at det med Rette kan gøres til en kontrolleret Pligt for enhver Skole at lønne sit Lærerpersonele saa rigeligt, som en god og forsvarlig Lærergerning nu en Gang med Nødvendighed kræver det — med en saadan Skole vil alle kunne være vel tjente. Den vil kunne give til alle alt det gode, den nuværende offentlige Skole giver, og dertil yderligere den aandelige Frihed og den religiøse Ærlighed og Redelighed, som den offentlige Skole nu savner, og som overhovedet ikke i nogensomhelst offentlig Skole (hvortil de fattige altid vil være stavnsbundne) lader sig gennemføre uden at fornægte Religionsfriheden.«

Til disse Ord skal vi kun føje den Bemærkning, at de af Læserne, som har ønsket at høre noget om denne Sag, vistnok har benyttet Lejligheden dertil *Onsdag den 8. Februar Kl. 8 Aften i Grundtvigs Hus*. Pastor Plenge, Folketingsmand Wulff og Fabrikant Constantin Hansen indledede en Forhandling om Nødvendigheden af at skaffe de fri, private Skoler bedre Eksistensvilkaar. Blandt Medindbyderne til dette Møde fandtes, foruden Dr. Moltesen, Professor Rønning, Provst Ostenfeld, Lars Dinesen, Professor Ellinger og flere andre gode Mænd, ogsaa v. Euch, kath. Biskop. En Del skoleinteresserede Katholikker har nok fundet Vejen ind til dette Møde i Studiestræde — det er jo snart en kendt Vej for os.

Jødefolkets sidste Dage.

(Fortsat. 14)

7ende Kapitel.

O m N a t t e n.

Da Titus næste Morgen lod Gaarsdagens Festligheder drage forbi sine Øjne, var det kun det store, brede Maleri, der sollyst og farveprangende oprullede sig for hans Sjæl; derimod traadte ikke nogen enkelt Scene eller nogen enkelt Person frem i Forgrunden; hele Festens officielle Karakter havde gjort det umuligt at komme i nærmere Berøring med nogensomhelst. Kun en eneste Skikkelse blev staaende længere for hans Aand, og han lod den ikke ugerne blive staaende; det var Domitillas.

Det var et rent Tilfælde, som havde bragt dem sammen, og det var kun en kort Samtale, de havde ført, men den meget alvorlige Foranledning hidrog til, at Titus' Tanker flere Gange vendte tilbage til hint Møde med Domitilla.

Ikke blot i de jødiske Kvarterer, men ogsaa i de rige jødiske Veksellereres og Købmænds Huse i Byens Indre var der ikke blevet illumineret paa Festaftenen. I Begyndelsen havde Folket ladet dette gaa hen; man forstod, at Sorgens Mørke hos de besejrede fremhævede Sejrherrens lyse Glæde. Men under Aftenens videre Forløb, da Vinen var stegen mange til Hovedet, samlede der sig en kaad Hob, mest af unge Folk, der ved Larm og Trusler tiltvang sig Illumination af enkelte Jødehuse. Opmuntrede af Heldet trak saa Skaren over paa den anden Side af Tiberen; det Vagtmandskab, der var opstillet ved Broen for at holde Jøderne i deres Kvarter, fattede først Hensigten, da allerede en Del af Hoben var sluppen igennem. Det første Raab om at illuminere Husene gav straks Jøderne Signal til det vildeste Udbrud af den Forbitrelse, som de hidtil havde holdt dæmpet, skønt den dybt gennemtrængte alles Hjerter.

Befolkningen, der overvejende bestod af Fattigfolk, havde intet andet at miste end Livet, og dette havde den

Dag mindre at betyde for dem end nogen Sinde. Mænd, Kvinder og Børn styrtede sig med fortvivlet Raseri imod de frække Voldsmænd; fra Vinduerne og fra Tagene blev der kastet Teglsten og Husgeraad af enhver Slags ned over dem; snart var hele Jødekwarteret i Oprør, og vidt ud i Natten lød Mændenes Brøl og Kvinders og Børns Skrig samt den vilde Larm af den almindelige Tumult.

Vel greb det foran Synagogen og paa andre Pladser opstillede Militær ind; men Nattens Mørke og Forvirringen i de snevre Gader, i hvilke kun Beboerne kunde finde Rede, bød de angrebne store Fordele. Under Tab af mange døde og saarede maatte Tropperne trække sig tilbage, indtil der var indtruffet Forstærkning.

Meddelelsen om det udbrudte Oprør var hurtigt naaet til Paladset. Vespasian saa vel som Titus var i højeste Grad opbrugte over, at Glæden paa denne Dag i den sidste Time var bleven forstyrret af Blodsudgydelse; de nøjere Beretninger bekræftede deres Formodning om, at Skylden ikke laa hos Jøderne — men kunde den saa letsindigt antændte Brand ikke ogsaa sætte Ild paa de andre Jødekwarterer?

Mere endnu end paa de andre Medlemmer af den kejserlige Familie havde Rædselsefterretningen gjort dybt Indtryk paa Domitilla, ikke blot paa Grund af hendes religiøse Sympatier for Jøderne, men fremfor all, fordi hun kom til at huske paa Phøbe, som utvivlsomt havde benyttet sin Fritid til at tilbringe en Tid hos sine Venner paa den anden Side Tiberen.

Da de yderligere Meddelelser bestandig stillede Tilstandens Alvor klarere, kunde hun ikke længer holde sig rolig i Selskabet, og tæt indsvøbt i en Kappe havde hun begivet sig til den sydvestlige Side af Palatin, hvor man var nærmest ved Kamppladsen.

Som hun stod der ganske alene og med Bekymring lyttede og saa over til det mørke Virvar blandt Husene paa den anden Side af Tiberen, stod Titus pludselig ved Siden af hende. Hvem vidste bedre end han, hvad det løsslupne Raseri hos Jøderne vilde være i Stand til, og hvem laa det mere end ham paa Sinde, at det ulykkelige Folk ikke blev ophidset til det yderste? Saa snart han

havde faaet Melding om Oprøret, havde han straks givet de nødvendige Befalinger til at genoprette Roligheden under den størst mulige Skaansel og at undgaa enhver Urolighed i de øvrige Jødekvarterer; derpaa var ogsaa han gaaet til den sydvestlige Del af Palatin for personlig i Nærheden at følge Tingenes Forløb.

Titus var ikke lidet forundret over her at finde Domitilla, der aabenbart havde den samme Interesse som han; den unge Pige, der straks havde kendt ham, var i højeste Grad forlegen ved at blive overrasket af ham her og indhyllede sig endnu tættere i Kappen for at skjule sig for Titus.

En Tid lang stod begge tavse ved Siden af hinanden med Øjne og Øren rettede hist over til den mørke Strækning paa den anden Side af Tiberen, mod hvilken Udsigten begrænsedes af de ubestemte Omrids af Janikulus. Stille lyste de utallige Stjerner Hær paa Himmelen; intet Luftpust rørte sig i Træernes Grene, og Blomsterne ved deres Fødder drømte om Vaarens Fryd i Foraarets Sol.

Kampen syntes at sagtne; Larmen lagde sig.

»Min Gud«, raabte paa en Gang Pigen, »ser du Flammernes Ildtunger skyde frem der og Røgen stige i Vejret?«

Ordet var fløjet fra hendes Læber, uden at hun havde tænkt over det; hun havde nu selv givet sig til Kende for Titus.

Titus trak Øjenbrynene fastere sammen; han tænkte paa, hvad han havde oplevet og set i Jerusalem.

Som et mægtigt Neg luede Flammerne op mod Himlen og lyste grufuldt ud over Tagene og Husene rundt omkring — hvilken rystende Modsætning til den livlige Illumination paa denne Side Tiberen!

Tydelig hørte man igennem Nattens Stillehed det fornyede Skrig fra Kvinder og Børn.

Uden at vende sit Blik bort stirrede Titus derover med voksende Bekymring. Med rasende Hurtighed greb det løsslupne Element om sig. I de snævre Gader var Slukningen overmaade vanskelig; talrige Ulykkestilfælde var uundgaelige paa Grund af den der tæt sammentrængte Befolkning.

»En neronisk Brand paa min Æresdags Aften!« mum-

lede Titus ved sig selv, idet han knyttede sine Hænder og rettede et smerteligt Blik mod Himmelen.

Paa de af Luerne oplyste Tage kunde man se Brandfolkene og iagttage, hvorledes de opbød all for at blive Herrer over Ilden.

Domitilla bad, hun bad til Jehova med en Inderlighed, som hun aldrig før havde bedt med, at Himlen vilde have Forbarmelse og byde over Flammerne. Og for første Gang bad hun ogsaa til Kristus. Den Skildring, Titus havde udkastet af ham, havde ikke gjort saa dybt Indtryk paa nogen som paa hende; om han nu blot havde været en stor Profet og ikke det, hvorfor hans Tilhængere, de Kristne, holdt ham, saa tog hun dog sin Tilflugt til ham med fuld Tiltro i den forfærdelige Ulykke.

Og hendes Bøn lod til at finde Bønhørelse.

Til al Lykke var Ilden brudt ud i et lille Komplex af Huse og indskrænkede sig ogsaa til dem uden at springe over paa den anden Side af Gaden.

»Det synes,« sagde Titus efter et langt Ophold, »at Faren er forbi; Natteluften vil ikke gøre dig godt, Domitilla, maa jeg ledsage dig tilbage?«

Uden at tale sammen gik de begge ved hinandens Side, hver beskæftiget med sine egne Tanker.

Da de var kommet i Nærheden af Augusts Palads, tog Pigen med faa Ord Afsked med Titus for fra en anden Side at naa til sine egne.

Man havde lagt Mærke til hendes Fraværelse og allerede sendt Folk ud for at søge efter hende. Phøbe, der efter Ypperstepræstens Begravelse var vendt tilbage før Midnat, svævede i den højeste Bekymring og Ophidselse for sin Herskerindes Skyld, da hun ikke kunde finde hende hverken i hendes Gemakker eller i andre Dele af Paladset.

»Ak,« jamrede hun hændervridende, »om der nu til al denne Lidelse paa denne Ulykkesdag ogsaa endnu skulde komme det, at der var tilstødt min Herskerinde en Ulykke.«

Da saa Pigen endelig igen saa hende i bedste Velgaaende, kyssede hun fuld af dyb Bevægelse sin Herskerindes Haand; men Domitilla trængte blot til at faa Ro og komme til Hvile.

Paa hint Møde med Domitilla i den forløbne Nat tænkte nu Titus den næste Morgen, og naar den foregaaende Aften det Spørgsmaal ikke var faldet ham ind, hvad der i saa høj Grad interesserede Pigen ved den sørgelige Begivenhed paa den anden Side af Tiberen, saa søgte han dog nu efter et Svar paa dette Spørgsmaal. Den Antagelse, at hun, som saa mange romerske Damer, judaiserede, var ikke nok, heller ikke en særlig Medlidenhed med det haardt prøvede Jødefolk.

Men hvad nu endog Grunden kunde have været, saa blev dog Jomfruens Billede staaende for hans Sjæl. Den religiøse og moralske Indflydelse, Phøbe havde haft paa Domitilla, den renere Troslære og dermed de højere sædelige Anskuelser havde holdt Pigen ufordærvet; Uskyldighedens Segl var endnu ikke veget fra hendes Pande. Vel var hun i Sammenligning med den Skønhed og lysende Fremtoning, som karakteriserede Berenice, kun en lille Stjerne ved Siden af Solen, men denne Stjerne var saa meget mere elskelig.

Titus blev revet ud af sine Tanker af Krigslegaten, der gav ham de sidste Beretninger om, hvad der var foregaaet i Jødekvartret. Titus havde tillige en hel Mængde militære Spørgsmaal at tale med ham om, særlig vedrørende Afmarchen og den videre Anvendelse af de Legioner, der laa i Lejr ved Vatikanerhøjen. Meddelelserne om, hvorledes Oprøret og den natlige Kamp var opstaaet i Egnen hinsides Tiberen, fyldte Titus med dyb Misnøje. Man maatte anerkende, at Jøderne hele Dagen igennem ikke havde gjort sig skyldige i noget; hvad en Bande fulde Mennesker havde gjort, havde været en utilgivelig Udfordring, paa hvilken Jøderne ikke kunde have svaret anderledes; Skylden traf ikke dem.

»Lad det blive meddelt de stakkels Folk,« sagde han til Legaten, »som har mistet Hus og Indbo ved Branden, at deres Huse skal blive opbyggede paa Statens Bekostning, og at de skal faa rigelig Erstatning for al den Skade, de har lidt. Jeg vil ogsaa give Befaling til, at man skal uddele Brød og Kød til dem, og at der skal blive sørget for de husvilde.«

»Kan jeg vove,« tilføjede han efter nogen Betænkning,

»i Eftermiddag at vise mig personlig i hint Kvarter for at uddele Penge og trøste de stakkels Folk! (Fortsættes).

Bog anmeldelse.

J. L. Heiberg, Prof., Dr.: Religion og Moral med særligt Hensyn til Grækerne.

Hvem der læser dette lille Skrift og ikke kender Professor H. som en Hædersmand og ædel Karakter, kunde mene at maatte opfatte det som et Selvforsvar. Forfatteren dølger ikke, at han med sine Anskuelser staar udenfor den »aabenbarede« Religion; han paastaar, at »paa Videnskabens Grund al overnaturlig Aabenbaring er lukket ude«; han ignorerer den apologetiske Videnskab, der ved Fornuftgrunde beviser, at der er en Gud, Menneskenes Ophav, Lovgiver og Maal, og at denne har aabenbaret mange i Menneskelivet dybt indgribende Sandheder ved Jesus Kristus, der sagde og beviste sig at være eet med Faderen. Paa den anden Side lukker han ikke Øjnene for den Kendsgerning, at i vore kristne Lande den Overbevisning er fremherskende, at »Religionen er Moralens Moder«, at et Menneskes Moralitet maa være underbygget med religiøs Tro, den kristne Tro. Han frygter for den Indvending, at »den Ikke-Kristne er et umoralsk Menneske«. Denne Anskuelse gør han sig Umage for at gendrive. Mon med Held?

Størsteparten af Pjecen giver en Oversigt over de religiøse og moralske Ideers Omskiftning hos Grækerne. Den anden Del hidleder Religionens og Moralens Udspring ikke med Bibelen af en Uraabenbaring i Paradis og af det Menneskeaaendens medfødte Anlæg til Erkendelse af en usynlig Lovgiver og Dommer, hvis Stemme den enkeltes Samvittighed er, men af Frygt for »Naturomgivelsernes Indgriben i Menneskets Liv, fra ret lave Drifter, fra Natsiden af den menneskelige Bevidsthed«. Om Enkeltheder kan der her ikke være videre Tale. Kun saa meget være sagt: Professorens er ikke Lutheraner; han paastaar uden Omsvøb, at »den ortodokse lutherske Lære om Retfærdiggørelsen ved Troen alene er en direkte Fornægtelse af al Moral«. Han er heller ikke Kristen; thi han anser »den kristne Missionsvirksomhed for en *Anmasselse* (1), naar den giver sig i Lag med gamle og højt udviklede Kulturer«. Men han er ikke fri for visse specifikke protestantiske Anskuelser: at »den oprindelige Kristendom er paa mange Hovedpunkter en

ligefrem Modsætning til den katholske Kirke«; at »den katholske Kirkes latinske Bønner som Ave Maria og Pater noster ikke undgaar Karakteren af magisk Besværgelse i Lægfolks Bevidsthed, for hvem de delvis er uforstaaelige«; at »Jomfru Maria og Helgenerne er for en Del kun forklædte hedenske Guder«.

— g —

Endnu mere om Kirkesangen.

Mr. J. F.! De bor vel sagtens i en eller anden hyggelig, lille Provins-købing, hvor den store, skønne og herlige Kirkemusik i sine forskellige Arter endnu aldrig er naaet hen. Det er jo glædeligt, at De elsker den gamle Koralt og siger: »Vor katholske Kirke har jo da, Gud ske Lov, sin gamle, ægte Kirkesang i Behold, den gregorianske Korsang.« De har i unge Dage sunget med i et af vore Kirkekor og efter Hr. Mogensens Mening været med til at forstyrre Andagten i Kirken. Men alt dette lader ikke til at have udvidet og fremmet Deres kirkemusikalske Viden og Forstaaelse. Tonen, Stilen og Indholdet i Deres Indlæg vidner kun om en overlegen Uvidenhed om den flerstemmige Kirkemusik og om en bristende Evne til at vælge deres Udtryk paa en smagfuld Maade. Jeg vil derfor ikke diskutere Spørgsmaalet »Den flerstemmige Kirkemusik« med Dem. Jeg vil kun gøre Dem opmærksom paa, at hvad De behager at kalde »Gøgl«, er komponeret af Mænd som Witt, Haller, Koenen, Mitterer, Griesbacher, Neckes; det er i alt Fald tyske Komponisters Repertoire her i St. Ansgars og Jesu Hjertes Kirken i København, og de er alle til Hobe Præster og ofte i høje Stillinger. Det er dog vel et Nummer for stærkt at paastaa, at vore Præster, som foruden deres gejstlige Studier tillige har gennemgaaet et grundigt Studium ved kirkelige Musikskoler, som staar under Biskoppernes Protektorat og ofte paa deres egen Biskops Opfordring, at det er »Gøgl«, hvad disse Komponister præsterer. Det er dem, vi opfører her i Landet, ligesom de fortrinsvis staar paa Korlisten paa de fleste Steder i Tyskland. Disse Komponister har skrevet Værker, som i kirkemusikalsk Henseende i alt Fald staar langt over, hvad Beethoven, Mozart, Schumann, Verdi, Rossini o. fl. har skrevet. Og tænk, hvilken Glans vilde der ikke falde paa os Dirigenter og vore Kor, naar det rygtedes, at vi havde Beethoven, Mozart eller Schumann paa Repertoiret, vore Kirker vilde fyldes af et musikalsk interesseret Publikum, og Baedecker vilde

notere det i sin Rejsehaandbog over København, men vi gør det ikke, fordi de mangler den kirkelige Karakter, som et Opus ikke maa undvære, naar det opføres ved Liturgien. Naar vi undtager Mozarts *Ave verum*, saa er det meste af disse Værker Koncertmusik med underlagt Messetekst.

I Dag har vi i St. Ansgars og Jesu Hjertes Kirken opført en forskellig Messe af Goller. Mon han vilde have været Direktør for den nylig oprettede Afdeling for Kirkesmusik ved Konservatoriet i Wien, dersom han var en musikalsk Undermaaler? Den Messe, jeg havde valgt til vor Biskop Johannes von Euch's Jubilæum i Fjor Januar, var ogsaa af ham; jeg hørte kun overstrømmende Begejstring for den, baade af gejstlige og Lægfolk.

Og saa Dirigenterne, der vælger et saadant Repertoire, som Perosi, pavelig Kapelmester i Rom og uddannet i Tyskland, ligesom mange andre Italienerne, Felini i Trient, Pagella i Turin, Victori i Strassburg, Engelhart i Regensburg, Cohen i Köln og flere, de er alle Præster. Skulde de alle være Mænd uden Evne til at skelne mellem aandløst Gøgl og god, from, alvorlig Kunst?

Nej, skal der være Alvor i en kirkemusikalsk Diskussion, saa maa man ikke nævne Mercadante, som ingen af os opfører, og Englændere med Ryggen mod Alteret, som ingen Betydning har i dette Spørgsmaal. Det simpleste er vel at spørge Kirken, hvad den mener om Koret i Kirken. Og da er det jo besynderligt at se, at den har haft en egen Vielse for Kantorerne, ligesom Korets Plads var ved Præstens Side i en egen Korkklædning, som det endnu er Skik mange Steder.

Ja, vi Kantorer og Korsangere kan nok være stolte af en saa fremragende Plads i Kirken. Og vi bliver ikke vist bort i denne Paves Tid, thi den h. Fader har i sit *motu proprio* sagt sin Mening ret tydelig, og som Dirigent i sine unge Dage er han ikke den Mand, der slaar sin Fortid i Ansigtet.

Og vor kære Overhyrde, Biskop Johannes, er stærkt interesseret i Korsangen og vil sikkert støtte den paa enhver mulig Maade. Menighederne bør kun anerkende Korene, hvis enkelte Medlemmer ofte med store personlige Ofre røgter deres ærefulde Hverv, og være dem inderlig taknemlige for det betydelige Arbejde, de udfører i Kirkens Tjeneste, til Guds Ære og til Menighedens Opbyggelse og Andagt.

København, d. 5. Februar 1911.

Ærbødigst

Jos. Hammermüller.

*

*

*

Hr. Hammermüller meddeler mig noget, hvorom jeg nok havde en Anelse, nemlig dette: »Den danske Salmesang

maa under normale Forhold i Følge kirkelig Forskrift ikke bruges under Højmessens. « »Normale Forhold« betyder vel her, »hvor den latinske Messe kan synges«. Men hvad er det for en kirkelig Forskrift, der menes? Og naar Flertallet af os er enige om, at den ægte, hjertelige (danske) Menighedssang er ulige mere berettiget, er det da ikke en naturlig Ting, at denne kirkelige Forskrift *ophæves* eller forandres? At Koret nogensinde er *nødvendigt*, maa jeg bestemt benægte. *Ved en Gudstjeneste* er det *aldrig* nødvendigt at synge andet eller bedre, end man *kan*. Og kan Menigheden ikke synge de latinske Dele af Messen, saa lad den synge *Dansk* i Stedet! I de fleste mindre Kirker har det været eller er endnu saaledes, at der til Messens forskellige Dele synges danske Salmer. Hr. H. skriver endv.: »— thi Kirkemusikken er først til Guds Ære, og for hans højeste Æres Skyld kan vi ikke udføre vor Musik fint nok.« Nuvel — men det maa dog være en Selvfølge, at Gud med større Velbehag hører en — maaske mindre »fin« — ægte, hjertelig Salmesang end selv det fineste latinske Kunstværk, hvori — lad mig sige! — Menighedens *Aand og Hjerte mangler!*

Hr. J. F. bringer jeg min hjerteligste Tak, fordi De giver mig Medhold, og fordi De tilkendegiver det i Deres sædvanlige — gode og djærve Sprog. Men til Sagen! Kan man ikke eller kun vanskeligt gennemføre den Reform, at vi *helt* genindfører Brugen af vore mere eller mindre udmærkede *danske* Salmer ved Højmessens, lad os da gøre det af Hr. J. F. stillede Forslag til Virkelighed. — Vor Gudstjeneste kan vanskelig blive *ægte nok*, og *derfor* — synes jeg — er en Reform absolut nødvendig.

J. K. Mogensen.

* * *

Skønt jo i dette Blad, som i alle andre Blade, Ansvarret for underskrevne Artikler bæres af den, hvis Navn staar underneden, kan jeg dog ikke andet end med det samme rette et Par altfor iøjnefaldende Fejltagelser i ovenstaaende Artikel. Det latinske Sprog ved Gudstjenesten har som et fremmed Sprog selvfølgelig visse Ulemper; men disse overgaas ikke saa lidt af den fremragende Fordel, det er, at den katholske Kirke i Latinen har sit Universalsprog. Det er ligeledes bemærkelsesværdigt, at jo ivrigere Kirkegænger en Katholik er, des mindre bliver det latinske Sprog ham til Hinder og Besvær under hans Andagt. Desuden er det ikke alene komisk, men ogsaa urigtigt at skrive, at en kirkelig — og vel at mærke for hele Kirken gældende — Forskrift skal ophæves, fordi Flertallet af os er enigt om, at den ikke er heldig. For det første er Flertallet af os ikke enigt derom, og for det andet vilde Flertallet i vort

lille katolske Samfund i Danmark kun være i Forhold til den katolske Kirke i hele Verden som en Myre i Sammenligning med en Elefant, saa dette Flertals Mening kunde billigvis ikke komme til at veje meget i Vægtsskaalen.

Naar der endnu i flere af vore Kirker af Menigheden synges danske Salmer under den latinske Højmesse, saa er dette en Nødstand, som Forholdene vel undskylder, men i og for sig ikke gør kirkelig normale. Og vi, der elsker Menighedsens Deltagelse i Kirkesangen, kan ikke som gode Katholikker frembæve saadanne Tilstande som ideale, men, som jeg pegede paa i min lille Slutningsbemærkning til Hr. M.s første Indlæg, ønske og arbejde for, at Menigheden bliver opdraget til at synge Messens faste Dele med. Kan en Menighed først det, er det en dyrebar Ret og Ære for den, som den ikke vil lade sig fraviste. Det var svært for Gustav Vasa, da han som »Reformator« skulde berøve de brave Dalkarle deres »Credo«; det var de for glade for at synge, til at de godvillig vilde give slip derpaa. Og dette Standpunkt: Liturgien, sunget af Menigheden med Korets Støtte, er det mest ægte og kirkelige Standpunkt. Om dette venter jeg Indlæg fra andre, som har anderledes Indsigt heri og Forstand derpaa end jeg.

Ja, til disse faa Bemærkninger skal jeg indskrænke mig. Jeg kunde have visse Indvendinger at gøre mod enkelte Argumenter i begge ovenstaaende Indlæg, men de er ikke af større Betydning, end at jeg meget vel kan standse her.

Niels Hansen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Opmærksomheden henledes paa omstaaende Annonce fra »Katholsk engelsk Klub«. Engelskkyndige Damer og Herrer vil sikkert ikke fortryde det, hvis de gaar hen og hører, hvad Hr. Pastor Drøste har at fortælle om Shakespeare og dennes Kunst.

— Ved Katholsk Højskoles Møde i Tirsdags Aftes holdt *cand. mag.* Niels Hansen under stor Opmærksomhed det bebudede andet Foredrag om Grundtvig. Der var mødt c. 170 Tilhørere. I Stedet for Forstanderen, Hr. Mogens Ballin, der endnu ligger syg, om end i Bedring, har Hr. Johannes Jørgensen lovet at læse op næste Tirsdag.

— Tirsdag d. 7. Februar holdt Professor, Mgr. *Musil* som det kgl. geografiske Selskabs Gæst et af Lysbillede ledsaget Foredrag for en talrig Forsamling i Koncertpalæets store

Sal, i Kongens og Kongefamiliens Nærværelse. Ogsaa den højærværdigste Biskop og adskillige af vore Præster var til Stede. Professorens mandige Skikkelse og rolige Holdning gjorde et godt Indtryk, men der var vistnok adskillige iblandt Tilhørerne, som havde Vanskelighed ved at opfange Talerens Ord. Opgaven var i sig selv vanskelig nok. Professoren skulde i Løbet af en lille Times Tid give Tilhørerne en Forestilling om Udbyttet af aarelange, ihærdige Forskninger. Det lykkedes ham imidlertid at give Tilhørerne en Forestilling om de enorme Vanskeligheder som han har haft at kæmpe med, især paa den sidste Forskningsrejse i det nordlige Arabien, et Land, der er saa stort som Tyskland og Østerrig-Ungarn tilsammen, hvor det overordentlig tørre Klima lægger store Hindringer i Vejen, og hvor Befolkningen, Beduinerne, kun er tilgængelig for den, der vil høje sig ind under Nomadefolkets uskrevne Love og blive som en af dem. At give disse Mennesker en Forestilling om det videnskabelige Øjemed med Rejsen, var ugørligt, de vilde ikke kunne fatte denne Tanke. Derfor har Professor Musil heller ikke forsøgt paa at gøre det begribeligt for nogen Beduin. Professoren maatte fremstille Sagen saaledes for dem, at han havde aflagt Allah det Løfte, at han ikke vilde hvile, før han havde besøgt hver Dal og hver Høj i Landet, og før han havde hørt hver Sang og hvert Ordsprog, som lever paa Beduinerne Læber. Professor Musil maatte slutte sig til en af Beduinstammerne, og det lykkedes ham at vinde en Fyrste, hvis Teltnabo han blev. Fyrstens Venner blev hans Venner; men ogsaa Fyrstens Fjender hans Fjender. Professorens Foredrag og ikke mindst Billederne af de af ham opdagede Levninger af en høj Kultur ved Ørkenens Grænser, i det petræiske Arabien, fremkaldte Ønsket om at stifte nærmere Bekendtskab med hans Værker, som er offentliggjort i det wienske Videnskabernes Selskabs Skrifter.

Fredericia. At den katholske Kirkes Hensigt her i vort Fædreland ikke er at rive ned, men at bygge op, hvor den kan, er der maaske ikke meget, der vidner saa klart om som Pastor Breitungs Foredragsvirksomhed. Hvor som helst man ønsker at nyde godt af hans omfattende og solide Kundskaber, er han til Rede, hvad enten det er radikale Studenter, Socialister eller Missionsfolk, der sender Bud efter ham. Saaledes har han i forrige Uge været i Fredericia og i Byens Missionshus paa to hindanden følgende Aftener holdt to lange, hver Gang af over 500 Mennesker besøgte Foredrag, det første om Bibelen og Skabelsesberetningen, det andet om Abeteorien før og efter de nye Skeletfund i Frankrig. I Følge *Fredericia Avis* aabnedes og sluttedes Møderne af Provst Zeuthen, der tak-

kede Pastor Breitung for de udmærkede Foredrag. Hvad der særligt havde glædet Provsten, var »Pastor Breitung's varme Bibeltro, der var kommen til Orde i Foredragene, en Bibeltro, der kunde staa som Mønster for mange Protestanter, ogsaa blandt Theologerne.«

Aarhus. Den 5. Februar holdt Hr. Proprietær *Aug. Hoffmann* et Lysbilledforedrag i Aarhus om den katolske Kirkes Udvikling i Danmark siden 1849. Den store Forsamlingsaal var saa godt som fyldt, og Tilhørerne fulgte det klare og indholdsrige Foredrag med spændt Opmærksomhed. Interessen gjaldt selvfølgelig allermost den Del af Foredraget, der skildrede Tilblivelsen og Udviklingen af *Aarhus Mission*, og den var ledsaget af ikke mindre end 48 Billeder. Det var øjensynligt en Glæde at se Billederne af Pastor Sträter, P. Brinkmann, P. Ludvig Schmidt og andre Præster og Gruppebilleder af Skolebørn og Foreninger fra tidligere Aar. Kl. 2 Eft. forevistes Billederne for St. Josefs Søstre og Skolebørnene. — Om en saadan Samling og Opfriskning af gamle Minder i en Menighed kan med Rette det bekendte Ord anvendes: *Ej blot til Lyst*. Hr. Hoffmann skal have Tak for sit uegennyttige og opofrende Arbejde for denne Sag.

Frankrig. En god Virkning har Forfølgelsen i dette Land dog haft, den katolske Organisation gør gode og glædelige Fremskridt. Ærkebiskop Amette af Paris er især utrættelig i saa Henseende. I næsten alle Sogne i Paris med Forstæder har han faaet oprettet Komiteer, hvori han har faaet alle ivrige og levende Katholikker til at tage Sæde. I Spidsen staar Sognepræsten, som bærer ivrig Om-sorg for, at disse Organisationer holder sig fjern fra al Politik. Enhver Komité er delt i flere Underafdelinger, som ledes af de forskellige Kapellaner og Hjælpepræster. Disse Underafdelingers Formaal er hver for sig at pleje en særlig Gren af det religiøse, moralske, sociale eller velgørende Liv. En leder f. Eks. Agitationen for Søndagens Helligholdelse, en anden samler Bidrag til Præsteseminarieerne, en tredje understøtter Ungdomssagen, en fjerde arbejder for den katolske Presses Sag o. s. v. Komiteerne holder i Regelen Møde hver Maaned. Indbyrdes staar de i Forbindelse med en Diocesankomité, i hvilken Ærkebiskoppen selv fører Forsædet. Man maa blot ønske, at denne eller en lignende Organisation maa kunne udbrede sig over alle Bispedømmer i Frankrig, det vilde sikkert ikke hidrage lidt til, at den kristelige Aand alter kunde begynde at sætte sit Præg paa det offentlige Liv.

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbund afholder aarlig Generalforsamling **Søndag den 12. Februar Kl. 7 præcis** i Lokalet, Bredgade 67² o. G. Alle Medlemmer anmodes indtrængende om at give Møde. Andagt i St. Ansgars Kirke Kl. 6.

Kirkelig Kalender.

12. Febr. Søndag Septuagesima.	19. Febr. Søndag Sexagesima.
13. — Mandag. Polykarp, Biskop og Martyr.	20. — Mandag. Votivofficium (Ansgar).
14. — Tirsdag. Herrens Bøn.	21. — Tirsdag. Herrens Lidelse.
15. — Onsdag. Cyrillus af Alexandria, Biskop og Kirkelærer.	22. — Onsdag. Petri Stol i Antiochia.
16. — Torsdag. Scholastica, Jomfru.	23. — Torsdag. Petrus Damianus, Biskop og Kirkelærer (Vigilie).
17. — Fredag. Raymund af Pennafort, Bekender.	24. — Fredag. Matthias, Apostel.
18. — Lørdag. Johannes af Britto, Martyr.	25. — Lørdag. Margrethe af Cortona, bodfærdig.

Meddelelse om **Gudstjenesten** fandtes sidst i Nr. 6.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag den 14. Februar Kl. 8 Aften.

Oplæsning ved **Johannes Jørgensen.**

Hotel Dannevirke, Studiestræde 38, **2den Sal.**

Alle er velkomne.

Mariaforeningen kan i Aar kun komme trængende **Konfirmander** til Hjælp. Skemaer, som de ansøgendes Forældre eller Værger selv maa afhente hos undertegnede (Form. Kl 9—10 eller Eftm. Kl. 3—4), maa ligeledes udfyldes og afleveres af dem selv inden **Søndag d. 26. Februar** enten hos Enkefru I. Ronge, (Lykkesholms Allé 14 C) eller Frk. M. Siegler (Kompagnistræde 9) eller Frk. C. Tetzlaff (Ved Stranden 10) eller Fru H. Mariboe (Brandes Allé 17, 2. S.).
J. Braun, Sognepræst.

Katolsk Ungdomsværns Aarsmøde.

For at undgaa Sammentræf af Møder paa samme Aften be-
kendtgøres det allerede nu, at »Katolsk Ungdomsværn« holder
Aarsmøde (Sang, Foredrag og Afreggelse af Beretning) i Citys
Selskabslokaler **Onsdagen d. 15. Marts.**

St. Franciskus' III. Orden har **Eksercitier** i St. Knuds Kapel fra 20.—26. Februar. Hver Aften er der sakramental Velsignelse Kl. 7½. Foredragene begynder præcis Kl. 8. Søndag den 26. Februar er der Fælleskommunion under Højmessens Kl. 7.

St. Knuds Kapel. Mariabørnsforeningen holder offentligt Møde Onsdag d. 15. ds. Kl. 8 Aften og Fælleskommunion d. 19 Kl. 7 Morgen.

Unios Fastelavnsfest afholdes **Fastelavnsmandag den 27. Februar** i Selskabslokalerne i Linnésgade No. 25. **Theaterforestilling og Bal.** Besøgende kan deltage. Adgangskort til hele Festen: Medlemmer 50 Øre. Besøgende 1 Kr. Til Forestillingen alene: 50 Øre, reserv. Plads 50 Øre ekstra.

Fidelitas. Søndag den 19. og Mandag den 20. Februar 1911 Kl. 8 Aften afholder Fidelitas sin **aarlige Aftenunderholdning** i velgørende Øjemed paa Toldbodvej 14. Der opføres: »Espérance« og »Gægen som Profet«.

Billetter à 50 Øre, reserveret Plads 75 Øre, kan faas hos Medlemmerne og hos St. Josephs-Søstrene, Toldbodvej, samt hos Hr. Pastor Ronge, Boyesgade 8.

Catholic English Club. Next meeting will be held on Wednesday 15th of February, at 8½ o'clock p. m. at Café du Parc, Gyldenløvesgade 4. Rev. Father Droste will speak.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Treffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 8.

Søndag den 19. Februar.

1911.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Missionsarbejde. — Jødefolkets sidste Dage. — Indlæg om Kirkesangen. — Efterretninger fra Ind- og Udland; København. Køge. Frankrig. Tyskland. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Om slag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

64.

Sædekorn.

Kristus sammenligner Guds Ord med Sæden. Sæden bestaar af mange Sædekorn, som Sædemanden saar i Haab om, at alle maa spire og bære rigelig Frugt. Gud ligner en saadan Sædemand. Han saar sin Sæd, d. v. s. han forkynder sine Sandheder og uddeler sine Naadegaver, og de enkelte Sandheder og Naadegaver ligner Sædekorn, der bliver nedlagt i de menneskelige Hjerter. Der skulde de fæste Rod og vokse og bære rigelig Frugt. Men desværre er de menneskelige Hjerter som oftest haarde som en stenet Vej, som en Klippe og tager ikke imod de guddommelige Sædekorn. Ved nærmere Eftertanke opdager vi let, at mange Korn ikke falder i den gode Jord. Tænk kun paa de smaa Lejligheder til at gøre noget godt, de mange indre Indskydelser, de talrige Naadegaver, Gud giver os.

Du hører f. Eks. en Prædiken, og din Samvittighed siger: »Det gælder dig — du skal forbedre dig, frels din

Sjæl!« Du læser i Bladene, at en kendt Mand ganske pludselig er død, og du faar med det samme den Tanke: »Var jeg død i hans Sted, hvor var da min Sjæl?« Se, det er Guds Naade, en Tilskyndelse til Omvendelse. En god Ven taler alvorligt med dig, og du indser, at din Sjæl befinder sig i en farlig Tilstand; du føler Trang til at bede, til at gaa i Kirke, til at foretage religiøse Øvelser; du har fattet gode Forsætter, og din Samvittighed formaner dig til at holde dem, du har Lejlighed til at give Almisse, til at tie stille, naar du er udsat for uretfærdige Angreb. Det er Guds Naadegaver, himmelske Sædekorn. De er tilsyneladende ringe og ubetydelige og svinder hen som en flygtig Tanke. Hvor mange Gange har du ikke ringeagtet dem, ikke skænket dem saa meget som en Tanke!

Men de er dog Sædekorn — Spiren til noget stort ligger deri. Frelseren har engang sagt til Petrus: »Følg mig!« Det var kun et Ord. Men havde Petrus ikke brudt sig derom, vilde han aldrig være bleven en Apostel. Senere saa Jesus paa Petrus. Det var kun et Blik, men Petrus forstod det, angrede sin Synd og omvendte sig; dersom han havde ringeagtet dette Blik, var det maaske gaaet ham ligesom Judas. Frelseren havde ikke blot set paa Judas, men ogsaa sagt til ham: »Ven, hvorfor er du kommen?« Men Judas ringeagtede denne Naade og gik til Grunde.

Maaske har Herren ogsaa set paa dig paa en lignende Maade, snart med et advarende, snart med et formanende, bønfoldende Blik, og gentagne Gange har du ringeagtet det. Gør det ikke igen! Din Sjæls Frelse afhænger maaske deraf. Og desuden ved du jo ikke, hvor mange Gange din Frelser vil værdiges at se forbarmende paa dig. Lad dit Hjerte stedse være »den gode Jord«, hvori alle Sædekorn spirer og vokser og bærer hundrede Fold Frugt. »Hvo, som har Øren at høre med, han høre!«

P. S.

Missionsarbejde.

Det er ikke til at undre sig over, at der i mange protestantiske Kredse her i Landet kan gøres et større praktisk Arbejde for Hedningemissionen end i vore katolske Menigheder. Vi beder for Evangeliets Udbredelse blandt Hedningerne, ofrer vore Pengegaver til de Mænd, som sætter Liv og Lemmer i Vove blandt de vilde Mennesker, har ogsaa enkelte Foreninger, hvis Formaal er direkte at vedligeholde Kærligheden til Hedningemission, men det er ogsaa alt. Grunden til, at vort Arbejde i denne Henseende endnu ikke er blevet virksommere, er vistnok den, at omtrent alle vore Kræfter hidtil har været beslaglagt til Fordel for at ophjælpe Kirkens lille og spæde Begyndelse iblandt os.

Men trods det er Kærligheden til den vigtige Missions-sag dog saa stor, at det sikkert vil interessere Lærerne at høre om en Forening, der i den sidste halve Snes Aar har vokset sig stor og mægtig i Tyskland. Det er tyske, katolske Kvinder, gifte saavel som ugifte, der har taget et ivrigt og godt Arbejde op for Hedningemissionen. En af de vigtigste Organisationer er »Katholske Kvinders Missions-selskab«. Dette Selskabs Hovedformaal er at understøtte Missioner i Hedningelandene, desuden, om muligt, ogsaa at være til Hjælp for kirkeligt Missionsarbejde i Hjemlandet. Dets Midler er Bøn og en aarlig Ydelse af 25 Pfennig om Aaret fra hvert Medlem samt Forfærdigelse af Paramenter og andre kirkelige Artikler. Det er maaske ikke mindst det sidste Punkt, der forklarer Selskabets Popularitet blandt Tysklands Kvinder saavel som dets hurtige Vækst og Udbredelse i de faa Aar, det har bestaaet. Det giver mange Kvinder et Virkefelt, de maaske længe har savnet, muliggør for dem personligt at arbejde med paa Guds Riges Udbredelse paa Jorden. Mange smukke Klæder er blevet syet med Kærlighed og sendt ud til Steder, hvor de blev i høj Grad vel modtaget. Dette Missions-selskabs Vækst har været saa hurtig og saa heldig, at det sikkert vil tjene til Opmuntring at give en kort Skildring heraf.

Det blev grundlagt i 1893 som en privat Organisation

med 891 Medlemmer og en aarlig Indtægt paa 473 Mark. Otte Aar efter, i 1901, talte Selskabet omtr. 25.000 Medlemmer med en Aarsindtægt paa 20.000 Mark. Det følgende Aar spaltedes Foreningen, idet godt 5.000 Medlemmer sluttede sig til »De hvide Fædres« Organisation (en Kongregation til Evangeliets Udbredelse i Afrika), medens de øvrige fortsatte det oprindelige Missionselskab paa den mere brede Basis. Senere er Selskabet vokset fra Aar til Aar, som nedenstaaende Tabel viser:

1903	19.728 Medlemmer	11.261 Mark.
1904	49.329	—
1905	61.885	—
1906	75.742	—
1907	81.074	—
1908	90.663	—
1909	102.007	—
1910	117.631	—

Til denne kontante Indtægt maa føjes de mange Artikler til kirkeligt Brug, som Medlemmerne har skænket og forfærdiget, og som er blevet sendt til hedenske Lande. I Fjor sendtes saaledes alene 108 Kasser afsted, hvis Værdi næppe har været under 60.000 Mark.

For faa Maaneder siden har Selskabet faaet Forgreninger baade i Østerrig og Schweiz, og det synes hurtig at have vundet Popularitet i disse Lande. Det er et glædeligt Tidens Tegn, og ikke mindst, at denne Bevægelse synes at være en praktisk Maade til at sætte en Del frivillige Kræfter i Arbejde, som var redbonne til i Gerning at virke noget for Gud og hans hellige Kirke. Tillige synes det hele Arbejde at være anlagt saa jævnt og ligefremt, at selv de daarligst stillede kan være med; thi Bøn og en Femogtyveøre aarligt kan enhver yde, og saare mange kan ogsaa finde en Timestid hver Uge til at brodere eller sy paa kirkelige Klædningsstykker.

Den hellige Fader har glædet sig meget over dette nye Selskab og har allerede skænket det mange Privilegier. Kardinal Ferrata i Rom er blevet udnævnt til Protektor for »katholske Kvinders Missionselskab«.

Jødefolkets sidste Dage.

(Fortsat ¹⁴)

»For din Sikkerhed behøver du ingen Ængstelse at nære,« svarede Krigslegaten, »da Besætningen allerede i Nat er bleven fordoblet. Og naar jeg i Forvejen meddeler, hvad du har anordnet, saa vil Jøderne over den hjælpende Haand glemme den slaaende, hvilken de selv kun betragter som deres Guds Værktøj.«

Derpaa affærdigede Titus sin Legat med den Erklæring, at han om Eftermiddagen vilde besøge Jødekwarteret.

— Domitilla havde haft en meget urolig Nat. Den foregaaende Dag med den brogede Vekselse af de mangfoldigste Billeder og Indtryk var sluttet med en Mislyd; det søndertraadte Jødefolk, der havde tiet til hele Triumphens Forsmædelse, havde i Nattens Mørke givet sin Smerte Luft i et forfærdeligt Skrig; i Domitillas Drømme lagde de sorte Røgskyer sig hen over de lyse og yndige Billeder, og saa ofte hun vaagnede, stod det grufulde Brandskær for hendes Øjne.

For at berolige sit Sind kaldte hun endelig paa Phøbe, der hvilede ude i Forværelset, men kom ind ved det første Tegn fra sin Herskerinde; thi heller ikke hun havde faaet Søvn i sine Øjne.

Ternen tændte en Lampe og satte sig ved Siden af sin Herskerindes Leje.

Først maatte hun fortælle, hvor hun havde været Dagen før, og hvad hun havde taget sig til; ved Skildringen af den sidste Ypperstepræsts Begravelse kunde heller ikke Domitilla tilbageholde sine Taarer.

»Der er dog,« sagde hun efter et Ophold, »kommet en saa umaadelig og forfærdelig Jammer og Ve over dit Folk, som der vist endnu aldrig er brudt ind over nogen Nation, og jo mere jeg tænker over det, og jo mere levende Kristi Skikkelse, saaledes som Titus har skildret os den, træder frem for min Sjæl, desto mere. . .«

Domitilla vovede ikke at udtale det, som hun vel følte kunde være en berettiget Følgeslutning af det, hun havde hørt om Kristus, at han var mere end en Profet.

Jehova, den ene usynlige Gud med sit vidunderlige Tempel i Jerusalem, hvortil selv Kejser August havde sendt sine Offergaver, det var en Gud, som en Romerinde og den kejserlige Families paarørende kunde slutte sig til, men en korsfæstet — nej, derimod oprørtes hele hendes Væsen.

Efter et Ophold sagde hun: »Jeg bærer mig ikke ad som mange romerske Damer, der vel bekender een Gud, men i Moralen har sikret sig al Frihed; takket være din Undervisning opfatter jeg Religionen dybere. Jeg har ogsaa med eder delt hint salige Haab og hin Længsel efter en Frelser, vel ikke i eders snevre, nationale Betydning, men saaledes, at Erkendelsen af den ene sande Gud fra Jøderne skulde udbrede sig over den hele Jord og have sin højeste Lærer og Repræsentant i Rom, for at een Gud og een Kejser kunde beherske Verden. Men at se den forventede Messias i en Mand, der som en Slave har endt sit Liv paa Korset, nej, det er mig umuligt, fordi det er fornuftstridigt.«

»Da jeg i Nat ensom vendte hjem ad den appiske Vej,« sagde Phøbe, »da kunde kun mit Folks og min egen Families Ulykke beskæftige mine Tanker. — Saa meget det end er mig imod,« sagde hun tøvende og med stor Overvindelse, »ak, ak, saa frygter jeg dog for, at baade mit Folks og min Families Ulykke skyldes en og samme Aarsag.«

»Saa tror du altsaa,« spurgte Domitilla forbavset, »at Jerusalems Ødelæggelse er Guds Straffedom for Mordet paa Nazaræeren? Men hvad har din Familie at gøre med det?«

»Jeg har aldrig,« vedblev Phøbe, efter at hun med Magt havde gjort sig til Herre over sin indre Bevægelse, »sagt dig noget om min Slægt, saa ofte du end kunde have ønsket at faa noget at vide om den. Havde jeg mistet alt, saa vilde jeg dog i det mindste beholde eet som min Ejendom: Mindet om den Time, fra hvilken min og min Slægts Ulykke begyndte. Men i Dag, i Dag maa det ud; det sprænger mit Hjerte, og du, du alene. . .«

»Og hænger det da sammen med Jesus Kristus,« spurgte Domitilla atter, da Phøbe standsede.

»Jeg ved ikke, om Titus ogsaa har fortalt, at hin Jesus har forudsagt Jerusalems og Templets Undergang og Ødelæggelse og al den forfærdelige Elendighed med en Nøjagtighed, som er gaaet i Opfyldelse til Punkt og Prikke. Det var jo en af de Grunde, hvorfor han paadrog sig mit Folks Had, at han forkyndte os vor Undergang, medens vi haabede paa et Herredømme over hele Verden. Vort Haab blev især plejet og næret af Præsterne og de skriftkloge; og min Bedstefader har været Ypperstepræst. Han var det i de Dage, da Jesus vandrede paa Jordan. . . . Kajfas hed han . . . og ham, ham var det, der fældede Dødsstraffen over. . . .«

Phøbe havde kun kunnet fremsige de sidste Ord med den yderste Anstrengelse; nu brød hun ud i en Strøm af Taarer og høj Hulken og skjulte sit Ansigt i Puderne paa sin Herskerindes Seng.

Domitilla lyttede: hvilken Afsløring! Barnebarnet af den Ypperstepræst, der havde dømt Jesus til Døden, Slavinde, hendes Slavinde! Havde ikke Titus fortalt, hvorledes det bedaarede Folk foran Pilatus' Domstol havde raabt: »Hans Blod komme over os og vore Børn«? — —

Phøbe samlede alle sine Kræfter sammen for at kunne fortsætte.

»Fra den Dag af var al Lykke og Velsignelse vegen fra vort Hus. Min Moder, Ypperstepræstens yngste Datter og hans Øjesten, døde i Barselseng og efterlod min Fader fem umyndige Børn, af hvilke jeg var det ældste og næppe fyldt ni Aar. Bedstefader sygnede hen; man sagde, at han døde af Sorg over sin Datters Død. Min Faders Bestræbelser for at blive Ypperstepræst tilintetgjordes ved Intriger; kort efter fortærede en frygtelig Brand alt, hvad vi ejede.

Deltagende Venner hjalp ham, og for de Penge, de forstrakte ham med, begyndte han en Handel med persiske Stoffer. I de første Aar blomstrede Forretningen, og saaledes blev Fader i Stand til at give os Børn en god Opdragelse og alsidig Uddannelse. Heldet gjorde Fader dristigere; hans Handelsforbindelser strakte sig allerede til Rom; den Tillid, han nød, forskaffede ham Penge, og saaledes udrustede han to Skibe, der skulde bringe persiske,

tyriske og ægyptiske vævede Varer og Stoffer til Markedet i Rom.

»Den Morgen, Afrejsen skulde finde Sted — det er nu tolv Aar siden — saa jeg min Fader for sidste Gang. Hvad jeg allerede anede ved Afskeden, at jeg ikke mere skulde faa ham at se, skulde kun altfor meget blive til Sandhed: begge Skibene blev taget af Sørøvere.«

Med et dybt Suk skjulte den stakkels Pige sit Hoved i begge Hænder. Hun vidste ikke, at det efter nogle Aars Forløb var lykkedes hendes Fader at gøre sig fri og vende tilbage til Jerusalem; hun vidste ikke, hvorledes han efter den Tid havde søgt efter og forhørt sig om sin dyrebare Datter; hun anede ikke, hvorledes han havde maattet friste sit Liv i Fattigdom og Foragt og leve af sine fordums Venners Barmhertighed.

»For at tilfredsstille Kreditorerne,« vedblev Phøbe, »blev ikke blot alt, hvad vi havde, taget fra os, men ogsaa jeg og mine Søskende blev solgt som Slaver.«

Phøbe maatte atter holde inde nogle Øjeblikke for ikke at synke sammen under Erindringen om al den Lidelse, hun siden havde udstaaet.

»Man bragte os til Slavemarkedet i Alexandria. O, hvad jeg har lidt der, da jeg med Fødderne bestrøget med Kridt og med Tavlen over mit Hoved, som angav min Alder og mine Færdigheder, var udstillet til Salg, prisgiven for de frækkeste Blikke — — og saa den Smerte, da jeg maatte tage Afsked med mine Brødre. . . .

Jeg var kommen i en Slavehandlers Besiddelse. Han leverede sine Varer til Rom.

Hvad jeg siden har lidt, indtil endelig Gud forbarmede sig over mig og lod mig komme som Slavinde til dig, min ædle Herskerinde, al den Sjælelidelse, alle de Kampe. . . .

Hvad der har holdt mig oprejst, var Troen, var Bønnen til mine Fædres Gud.«

Ved disse Ord overvældede atter Følelsen af den dybeste Fortvivlelse den saa haardt prøvede Piges Hjerte og atter udbrød hun i Graad og hjertelig Hulken.

Domitilla lagde fuld af Deltagelse sin Arm om sin

Ternes Nakke og drog hende til sit Hjerte; det var første Gang, hun havde vist sin Slavinde en saadan Kærlighed.

»Denne Tro paa mine Fædres Gud, der ikke evigt vil fortørnes paa mig,« vedblev Phøbe endelig, »har heller ikke forladt mig, da Efterretningen kom hertil om Jerusalems Belejring, om den hellige Stads Erobring, om Templets Ødelæggelse. Til ham har jeg klamret mig som mit sidste Anker ogsaa i Gaar, da jeg saa de hellige Redskaber og Ypperstepræsten samt Leviterne blive ført frem i Triumftøget, da jeg fulgte Liget ud og saa det blive begravet i fremmed Jord, langt borte fra Hjemmet.«

Phøbe tav — og ogsaa Domitilla tav i dybe Tanker.

»Hans Blod komme over os og vore Børn!« — disse Ord klang uophørlig for hendes Øre.

»Jeg maa endnu sige dig eet,« begyndte Phøbe igen efter et Ophold, »eet, hvorpaa jeg urokkelig grunder mit Haab til Gud under den frygtelige Straffedom, der er kommen over min Familie og mit Folk.

Da Jesus hang paa Korset, da Præsterne og de skriftkloge raabte til ham: »Er du Guds Søn, saa stig ned fra Korset,« da rettede han sit Blik op imod Himlen og sagde:

Fader, tilgiv dem; de ved ikke, hvad de gør.«

»Hvad,« udraabte Domitilla, greben paa det dybeste, »i Kvalen og Dødsangsten paa Korset, forhaanet og spottet i den yderste Skændsel, kunde Jesus sige denne Bøn, bede om Tilgivelse for sine Mordere, undskylde dem? O, Phøbe, i Livet kan et Menneske være en Hykler, men Ansigt til Ansigt med Døden? Nej! Havde du sagt mig, at han paa Korset havde udtalt Forhandelse over Jerusalem og sit Folk og gentaget sin Forudsigelse om deres Undergang, saa kunde jeg have forstaaet det, og jeg vilde have set en Bekræftelse paa hans højere Sendelse i den skrækkelige Opfyldelse af hans Forhandelse. Men at bede paa Korset, at bede for dem, der uretfærdigt havde overleveret ham til Døden, der forhaanede ham endnu i den sidste Stund — o, Phøbe, *det er den mest ophøjede Bøn, der nogen Sinde fra menneskelige Læber er opstegen til Himlen.* Nej, nej, Phøbe, saaledes kan ingen dødelig bede, saaledes har kun en Gud kunnet bede.«

Domitilla havde rejst sig op fra sit Leje og uvilkaarligt foldet sine Hænder.

»Og denne Bøn fra den døende Jesus,« sagde Phøbe, medens hendes Taarer strømmede, »denne Bøn er det Haab, som holder mig oprejst. En saadan Bøn fra en retfærdigs Læber, fra en Helgen, kan den evige Gud ikke lade ubønhørt. Og naar han straffer, naar han hævner den uskyldiges Blod paa os — saa vil han ogsaa igen tilgive.«

»Jeg takker dig for alt,« sagde Domitilla efter et Ophold. »Hvad du har fortalt mig, har ført andre Billeder frem for min Sjæl og beroliget mit Sind — frem for alt hint Ord af den døende Kristus. O, jeg begriber nu,« vedblev hun, »hvorledes hans Tilhængere i deres Ærbødighed kunde gaa saa vidt, at de forgudede ham. — Da Flammerne i Kvarteret paa den anden Side af Tiberen luede saa grufuldt gennem Natten op mod Himlen,« tilføjede hun efter en Stunds Eftertanke, »da jeg tænkte paa, at det hele Kvarter maaske kunde blive et Rov for Ilden, og hvem ved, hvor mange der derved vilde have mistet Gods og Liv — en ulykkespaaende Afslutning paa vor Families Æresdag — da bad jeg i min Angst og Bekymring for første Gang til Kristus, at han vilde bevirke, at Flammerne hørte op. Havde jeg kendt hans sidste Bøn, saa vilde jeg have vendt mig til ham med endnu større Tillid.

Men forlad mig nu! Jeg haaber, at jeg nu snart falder i Søvn og kommer til at sove roligere, og jeg ønsker ogsaa dig det samme.«

Og Søvn kom, og andre Billeder i lysere Farver omsvævede Pigens Aand. Men fra alle Billederne traadte Billedet af den korsfæstede højt og straalende frem, og som et Ord af uendelig Kærlighed klang igennem hendes Sjæl den Bøn:

»Fader, tilgiv dem, thi de ved ikke, hvad de gør.«

(Fortsættes.)

Indlæg om Kirkesangen.

Hr. Redaktør!

Uden at tillægge mig særlige Betingelser for at kunne udtale mig om Kirkesangen, ønsker jeg dog at bemærke følgende:

Det forekommer mig utvivlsomt, at den eneste rette Fremgangsmaade i saa Henseende er at indrette Kirkesangen og Koret helt og holdent efter vor hellige Faders Anordning. Foruden at Paven er retmæssig Autoritet paa dette som paa alle andre kirkelige Omraader, hvem vi alle i Lydighed bør underkaste os, indeholder det pavelige Motu proprio saa rig Afveksling, at alle berettigede Ønsker og Krav, med fornuftig Begrænsning, meget godt kan ske Fyldest.

Da vor hellige Fader lægger Hovedvægten paa den gregorianske Koral, maa ogsaa vi gøre det og ikke nøjes med at lovprise denne i høje Toner i Skrift og Tale, men se at faa den praktiseret ved Sangen. Der kunde f. Eks. paa alle almindelige Søn- og Helligdage synges en Koralmesse af Koret med Deltagelse af Menigheden i de faste Dele af Messen og med en dansk Salme til Slutning.

Men da Paven ogsaa roser og anerkender den klassiske flerstemmige Sang af kirkelig anerkendte Komponister, er der jo intet til Hinder for, at de, som har særlig Smag for denne Sangart, kan faa deres Ønske opfyldt, f. Eks. paa større Festdage og ved særlige Lejligheder, hvor der saa kunde opføres en flerstemmig Messe. Ogsaa her kunde en dansk Salme synges til Slutning.

Endelig kan de, der som Hr. Mogensen holder mest af danske Salmer, faa deres Smag tilfredsstillet ved alle Eftermiddags- og Aftenandagter, hvor man, saavidt jeg ved, er mere frit stillet. Her kunde man jo godt holde sig udelukkende til vor Salmebog, i alt Fald paa alle almindelige Søn- og Helligdage, maaske med en enkelt Koral eller flerstemmig Sang til Afveksling. Paa de højere Fester kunde der synges en Vesper.

Sluttelig kun dette, at jeg ikke ser nogen Ulykke i, at Højmissen bortfalder paa de Steder, hvor man ikke kan synges Latin, fordi man intet Sangkor har eller foreløbig kan faa. Her benyttes altsaa udelukkende Salmebogen, og her maa Hr. Mogensen jo ret kunne føle sig hjemme.

Ved at arbejde hen paa denne eller en lignende Ord-

ning, synes jeg, er alle rimelige Fordringer tilligemed alle kirkelige Forskrifter imødekommet. —

Med Højagtelse
O. J.

*

*

*

Hr. Redaktør!

Endnu et Ord! Jeg ser ikke, at De paapeger en eneste Fejltagelse i mit sidste Indlæg. Skønt jeg ynder den danske Salmesang, indvender jeg *intet* mod Kirkens Grunde til Latinens Anvendelse, men vilde endog være en bestemt *Modstander* af, at Præsten messede paa Dansk. Jeg gentager blot: kan Menigheden ikke synge visse latinske Dele af Messen, saa lad den synge Dansk! Et Kor af særlige musikalske Begavelse er virkelig ikke nødvendigt for at *ljene Gud*. Jeg tror fremdeles, at Flertallet af os (jeg har kun talt om vor *hjemlige* Kirkesang) er enigt om, at den fortrinsvise, specielle Korsang er uheldig. Og jeg ser ikke nogen stor Hindring for, at den for hele Kirken gældende Forskrift ændres saaledes, at vi danske Katholikker synger udelukkende eller delvis Dansk — naar vi nu engang efter Hr. H.s Mening *er* for udygtige til at synge de nævnte »fine Ting«. Det synes mig, at Hr. H. ser forkert paa Sagen, naar han skriver, at vore Kirker vilde fyldes af et musikalsk interesseret Publikum, om vi spillede Beethoven, Mozart o. a., eller naar han taler om at skelne mellem aandløst Gøgl og god, from, alvorlig Kunst. Jeg tror ikke, nogen vil bestride de nævnte kirkelige Komponisters Evne til at skabe god og »from« Kunst. Men vore Kirker skal jo *ikke* fyldes netop af musikalsk interesserede Tilhørere, og frem for alt: der skal ikke først og fremmest være Kunst, men *Ægthed* ved vor Gudstjeneste. Dette maa dog ethvert fornuftigt Menneske indrømme, og — alle (muligt uheldige) kirkelige Forskrifter tiltrods — der skabes nu engang *ikke* *ægte* Gudstjeneste derved, at et Mindretal yder selv den fineste Kunst, mens Menigheden *hører til!*

Om ingen direkte Henvendelse *nødvendiggør* det, skal jeg nu ikke beslaglægge mere af Bladets Plads desangaaende.

Ærbødigst

J. K. Mogensen.

*

*

Silkeborg d. 12. Febr. 1911.

Hr. Organist Hammermüller!

De skulde ikke blive hidsig, ellers kunde man gerne tro, De havde Uret. For Resten havde jeg ingenlunde langet ud efter Dem eller villet have Dem »bort«, eller hvad De nu har læst ud af mit lille Indlæg. Jeg skal heller ikke hævne mig med at misbruge det gamle Mundheld om

Stenen imellem Hundene. Men naar De mener, jeg saa fuldstændig savner Forstand paa, hvad jeg taler om, turde jeg maaske dog gøre en Indsigelse. Jeg havde engang en Lærer, der vakte Interesse i mig, bl. a. for Musik; han hed saamænd Hammermüller. Og de Spirer, han nedlagde i den tungvindte Dreng, er aldrig bleven kvalt og plejes endnu stadig med stor Kærlighed, saa jeg dog muligvis kender mere til Musik, ogsaa flerstemmig, ogsaa om De endelig vil — takket være Impulser fra Dem i mine Studenterdage — polyfon, end De fandt det belejligt at forudsætte. Jeg vilde meget gerne have drøftet den Slags Spørgsmaal med Dem, men unægtelig ikke i *den* Tone! I denne Sammenhæng kan jeg meddele Dem, at en Musikautoritet her i Landet, som De sikkert ogsaa selv anerkender, for ikke saa længe siden sagde: Hammermüller er en dygtig Musiker, men han er ikke til at forhandle med. Mon han har været ude for en lignende Skylle?

Og lad mig *en passant* endnu tilføje dette. Hvis De fra den store Hovedstad kom over til vor uselige »Provinstkøbing,« hvis Døbenavn er Silkeborg, og besøgte Deres gamle Elev J. F., *alias* Johs. Frederiksen, vilde De netop for Tiden paa mit Bord finde bl. a. Piels Harmonilære og Haberls Kompositionslehre og finde dem flittig i Brug; og De vilde hver Dag finde mig en Time eller halvanden ved Orgelet med Bach paa Nodestolen, flittig trænende mine gamle Hænder og Fødder. Saa med al Anerkendelse af Deres Overlegenhed maa jeg dog bede Dem ikke at være slet saa overlegen.

Da De ikke havde Anelse om, hvem J. F. var, kunde De selvfølgelig ikke vide, hvor rent De ramte ved Siden af med Mozart og Beethoven. For *jeg* vilde ikke engang kalde Mozarts »Ave verum« for kirkeligt.

Men ærlig talt, Hr. Hammermüller, De ved jo godt, hvad det var, jeg kaldte »Gøgl,« og de ved jo ogsaa godt, at en Del af deres Argumentation fylder mere i Bladet end i Tanken.

Iøvrigt en venlig Hilsen fra Deres gamle Elev

Johs. Frederiksen.

*

*

*

Jeg havde haabet og ventet, at en eller anden var fremkommet med et Indlæg, der kunde give nogle positive Oplysninger og paa Erfaring byggede Raad i denne Sag. Der er mange iblandt os, baade Præster og Ordensfolk og Lægfolk, der er ganske enige med mig i, at Menighedens Deltagelse i Messens liturgiske Sang er baade ægte kirkelig, praktisk gennemførlig og overordentlig andagtsvækkende og opbyggelig. Der er mange Steder i Udlandet, hvor den hele Menighed synger af fuld Hjerte og Mund med baade til

Gloria og Credo, til Sanctus og Agnus Dei. Og dette er, religiøst set, mere gribende end det fineste Kors Sangkunst! Korene hævder, at de synger »til Guds Ære« — det være langt fra mig et Øjeblik at tvivle om, at det er ærligt ment — men jeg har mange Gange lagt Mærke til, at sang de en fejl Tone, spurgte de altid, om nogen i Menigheden havde lagt Mærke dertil.

Men naar Korene ved deres Sang vil søge Guds Ære, kan de let komme til den Erkendelse, at i Gudstjenesten vil intet mere tjene til Guds Ære, end hvis saa mange som muligt med Liv og Sjæl kommer til at tage Del i Kirkens Bøn og Sang. Det er Kirkens Mening med al dens Liturgi. Og det er ikke en Anmodning, der paa nogen Maade kan opfattes som en Anmasselse fra Lægfolkets Side, tværtimod, er der nogen, der ved sin Virksomhed søger at hindre Menighedens Deltagelse i den liturgiske Sang, saa gør en saadan sig skyldig i Anmasselse. Thi selv om det endnu efter syv Aars Forløb er saare lidet gennemført blandt os, saa staar dog den hellige Faders Ord i hans *Motu proprio* lige fuldt ved Magt den Dag i Dag: »I Særdeleshed bør man bestræbe sig for at genindføre den gregorianske Sang hos Folket, saa at de troende paa any kan tage en virksommere Del i Gudstjenesten, saaledes som det tidligere var Tilfældet.«

At afskaffe Koret er der ingen, der vil, thi det kan af mange Grunde ikke undværes; men det bør endnu mere end hidtil, efter den hellige Faders Vilje, hjælpe til at fremme ægte kirkelig, latinsk Folkesang. Og saa maa Korene vise den Selvfornægtelse at gemme deres fine, store Messer til enkelte, mere sjældne Lejligheder og til Dagligbrug blot synge Messens foranderlige Dele og saa hjælpe os alle sammen til at synge de faste Dele med, de skønneste Lovprisninger og Bekendelser, der overhovedet er fremkommet paa Mennesketunge, i lige Grad alle Kristnes fælles Ejendom.

Jeg har hørt den Indvending, at en saadan Fællessang vilde blive for ensformig. Det tror jeg ikke. Mange finder det nok saa ensformigt hver Søndag at sidde og høre det sunget, som man selv har Lov til at synge med. Hvor gerne synger ikke Folk *Tantum ergo* og *Laudate dominum* hver eneste Søndag paa den samme Melodi! Og jeg kan ikke tro, det vil være saa vanskeligt. Saafremt en Sognepræst vil følge Pastor Frederiksens Forslag og lade en halv eller hel Snes unge Mennesker sammen med Kirkens Kor indøve en let enstemmig Koralmesse og saa vilde fordele disse om Søndagen omkring i Menigheden, saa vilde et Par Maaneder efter Kirken runge af vor gamle ægte, katholske Folkesang. Og jeg tror, at det vilde bidrage ikke lidt til til at »ringe Folk til Kirke«.

Niels Hansen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. *Varden* bringer i sit 4. Hefte en meget interessant Afhandling af Johannes Jørgensen om de Angreb, som fra svensk Side rettes mod Vidundrene i Lourdes. Vore »svenske Brødre« dokumenterer her, som desværre ikke saa sjælden, deres aandelige Snæversind og sørgelige, blinde Had til den katholske Kirke og alt, hvad katholsk er. Johs. Jørgensen er i denne Afhandling paa sit rette, og for mange i vor Samtid sikkert yderst gavnlige Felt, den skønlitterære Apologetik. I samme Hefte findes to overordentlig kønne Fortællinger af Eugénie de Margerie.

— I forrige Maaned har *Rosenkranskirken* faaet et nyt og udmærket Orgel fra Chr. Winthers Orgelfabrik her i Byen. Det er forsynet med de nyeste Forbedringer paa Orgelbyggeriets Omraade og har, baade naar det spilles stærkt og svagt, overordentlig nydelige Toner. Sognepræsten foranstaltede for en talrig Forsamling en meget vellykket Koncert i Kirken, fra hvilken han saa længe havde fjernet det allerhelligste Sakramente.

— I Onsdags den 8. ds. afholdtes det af Foreningen *Den frie Skole* arrangerede Møde i »Grundtvigs Hus«. Der var ikke mødt særlig mange, men det blev en interessant Aften, og de allerfleste tilstedeværende holdt ud til Mødets Slutning Kl. 11¹/₂. Blandt disse bemærkedes den højærværdigste Biskop, en Del af vore Præster og andre Trosfæller. Fabrikant Constantin-Hansen fra Kolding hævdede i sit Foredrag, at et stærkt Samfund kun kan bygges op paa gode, frie, selvstændige Hjem, og at det er Forældrene, ikke Statsmagten, der er Børnenes naturlige Værger. Børnenes Opdragelse har Forældrene en uangribelig Ret til selv at træffe Bestemmelse om, ligeledes til at vælge Lærere og Skole for deres Børn. Han var ingen Ven af Tilskudet til De forenede Skoler i København, og han paastod, at Privatlærerforeningen ofte optraadte, som om Skolen var til for Lærernes Skyld, og ikke det omvendte var Tilfældet. Han endte med at forlange, at de store Beløb, der ofres paa Undervisningen, burde fordeles retfærdigere. Folketingsmand Wulff gav en Række statistiske Oplysninger. Saaledes fik man at vide, at i 1909 gik 52,000 Børn i private Skoler her i Landet, medens 367,000 besøgte offentlige Skoler. I Gennemsnit koster hvert Barn 75 Kr. aarligt at undervise; altsaa sparer Privatskolen Landet efter denne Beregning ca. 4 Millioner Kroner om Aaret. Baade Ingeniør Seligmann og Grosserer Rudolph angreb baade Lærernes Fagforening og De forenede Skoler med stort Eftertryk. Den sidste paastod saaledes, at det, som Di-

rektør Hjort vilde, var ikke Skolens, men Lærernes Frihed, og medens den frie Skoles Mænd vilde, at det var Livssynet, der skulde bære Skolerne og give dem deres Særpræg, vilde Direktør Hjort, at det skulde være Fordragelighed; ligeledes citerede han denne Skoleleders Ytring: »Vi sætter vor Hæl paa Forældrenes Hale, saa skal de nok komme til at skrige.« Fra modsat Side talte Kandidat Otto Madsen, Fagforeningens Formand, og Skolebestyrer Bondesen. Folketingsmændene Stenshalle og Lindø hævdede med Varme og Begejstring Livssynets Berettigelse som Basis for at danne Skole og viste sig ikke venlig stemte mod den Aand, der er den raadende i De forenede Skoler. Pastor Gamél udtalte sin Tilslutning til den frie Skoles Mænd og meddelte, at Landets 30 katolske, frie Skoler underviste 1600 Elever, hvortil man modtog fra det offentlige i Tilskud — 2000 Kr. aarligt. Pastor Plenge paaviste, at i de offentlige Latinskoler benyttedes et Fag som Biologi til at indsmugle den krasseste Materialisme og Gudsfor nægtelse, hvorimod Skolebestyrer Kaper ret virkningsløst protesterede. Den højærværdigste Biskop fulgte den interessante Forhandling til det sidste.

— Den Oplæsning, Forfatteren Johannes Jørgensen glædede *Den katolske Højskoles* Tilhørerkreds med i Tirsdags, havde fyldt hele Salen til sidste Plads. Hr. Jørgensen havde af »Pilgrimsbogen« valgt Kapitlerne om St. Franciscus i Greccio og hans Afsked med Alvernerhjerget.

— Ved *Engelsk katolsk Klubs* Møde i Onsdags Aftes holdt Hr. Pastor Droste fra Ordrup det lovede Foredrag om Shakespeare, i hvilket han gav flere interessante Oplysninger om den store Digtets Navn, Religion og Forfatterskab.

Køge. Forrige Lørdag var Johannes Jørgensen her nede og holdt Foredrag om den hellige Benedikt af Nurcia for en Forsamling, som repræsenterede alle Samfundslag. Taleren gav en levende Skildring af Forholdene i Italien paa Benedikts Tid og viste, hvorledes Benediktinerordenen tog sin verdenshistoriske Mission op midt i det romerske Riges Forfald, da Folket var blevet fremmed for Arbejde og gode Sæder. Derefter fremsatte Taleren Omridsene af den hellige Benedikts Liv og gav i sin Tale Tilhørerne et ypperligt Billede af de italienske Landskaber, hvor Benedikt og hans Mænd virkede. Tilhørerne fulgte Foredraget med spændt Opmærksomhed, og fra alle Sider udtalte man sin Glæde over det. N.

Frankrig. At Lydighed overfor Gud og den af ham stiftede Kirke hører til en af de ypperste kristne Dyder, ved alle Katholikker — ligesaa, at den ikke vil mangle sin Løn; men at den saa hurtigt faar sin Løn som i et bekendt Tilfælde i Frankrig, hører dog til Sjældenhederne.

Som måaske nogle af Læserne erindrer, blev i Fjor en Forening ved Navn »Plovfuren« ophævet i Følge pavelig Tilkendegivelse, og Foreningens Formand, Marc Sangnier, hvem denne Ophævelse sikkert forvoldte ikke saa lidt Sorg, underkastede sig dog i frivillig Lydighed den hellige Faders Vilje. I Novbr. i Fjor har en Ven af ham, en bekendt Læge V. Amieux, der var Protestant, sendt ham et interessant Brev, af hvilket her skal gives et lille Uddrag: »Min kære Ven! Jeg vil være Katholik. Jeg skriver for at bede Dem om Deres Bønner. Jeg kan ikke undvære Sakramenterne. De har handlet ret i at bøje Dem for vor hellige Fader Pavens Autoritet. Hvis De havde handlet anderledes, vilde jeg utvivlsomt ikke endnu være bleven Katholik, thi jeg havde Tillid til Dem, og De vilde have rokket min Tillid og forhalet min Omvendelse. Jeg har ventet fire Aar med at tage denne uigenkaldelige Beslutning. — — — Protestantismen kan vel give som en Mundsmag af Jesus Christus, men den tilslører hans »virkelige Nærværelse«, og derfor vil jeg være Katholik. Jeg mis-kender ikke alle de overnaturlige Naadegaver, som Gud skænker de Protestanter, som er i »god Tro«; men trods denne Indrømmelse kan jeg ikke skjule, at Protestantismen er utilstrækkelig, og at dens Tilhængere har Uret i at miskende Sakramenternes overnaturlige Gaver. Det er Jesus Christus, jeg søger i hans hellige Sakramenter. — — Dette er ikke skrevet af Hensyn til Offentligheden, men kun for at opnaa Deres og Deres Venners Forbønner. . . «

— Fra Hr. J. B. har Ugebladet modtaget følgende Meddelelse som et Supplement til Efterretningen fra Frankrig i forrige Nummer: Ønsket om, at der rundt om i dette Land maatte dannes lignende Foreninger som i Paris' Ærkebispedømme, er allerede for en stor Del gaaet i Opfyldelse. Hvert eneste Diøces har nemlig mange katholske Komiteer efter samme Mønster som de parisiske, og hvor de endnu savnes, arbejdes der ihærdig paa at faa dem oprettet.

Tyskland. I Følge det ny Ugeblad *Plovfuren* er dette Lands Katholikker godt betjent med en kristelig Presse. 1908 havde Katholikkerne i Tyskland 520 politiske Dagblade og kirkeligt politiske Tidsskrifter. Heraf faldt 319 paa Preussen og 100 paa Bayern. I Provinsen Westphalen findes en katholsk politisk Avis for hver 18.000 Katholikker. Næst Centrumpartiet skylder Tysklands Katholicisme Pressen sin stærke Stilling. En stor Del af den katholske Pressevirksomhed har sit Arnested i den af den mægtige katholske Folkeforening (1908 over 600.000 Medlemmer) dannede Pressecentral i München—Gladbach, som indtil 1907 havde udsendt 94 Millioner Skrifter. Hver

Uge forsendes til 410 katolske Aviser en socialpolitisk og en apologetisk Korrespondance. Centralen ledes af en Generaldirektør og to Direktører, har sit eget Trykkeri med 30 Arbejdsmaskiner og 50 Mands Personale og har 20.000 Tillidsmænd spredt over hele Tyskland.

Brevkasse.

Til en Ven af Ugebladet og af mig selv, der ikke vil nævnes. — Jeg kan godt holde med Dem i, at der i Diskussionen om Kirkesangen har været enkelte Toner, der skurrede lidt i et Emne, der i Følge sin Natur netop i særlig Grad burde være harmonisk. Jeg haaber ogsaa, at Forhandlingen herom udelukkende i Fremtiden kan blive ført paa fuldstændig saglig Grund. Men jeg tror ogsaa, at De vil holde med mig i, at kan Resultatet af denne Forhandling blive, at der bliver vakt Sans for den ægte katolske Kirkesang i Messen, vil det alligevel være godt, at den er kommen i Gang. — Hvad Deres anden Henstilling angaar, maa jeg gøre Dem opmærksom paa den Hovedpligt, ja Hoveddyd, som Forholdene kræver af alle Ugebladets Læsere, nemlig en vis Selvfornægtelse overfor egne Interesser. Ugebladet teller interesserede Læsere blandt Repræsentanter for alle Dannelsesstrin her i Landet, hvorfor alle maa bøje sig for det uundgaelige: at undertiden passer en Artikel mindre godt for dem selv end for andre af deres Trosfæller. Jeg gør mig efter bedste, om end kun ringe Evne Umage for, at dette skal indtræffe saa sjælden som muligt. Forresten glæder enhver Kritik mig, der som Deres er baaren af Interesse og Kærlighed for den store, fælles Sag, og jeg takker Dem for Deres energiske Arbejde for Ugebladet.

Deres hengivne

N. H.

Til alle ærede Medarbejdere.

Skønt en tydelig Haandskrift i ikke ringe Grad letter deres Arbejde, der virker med til Fremstilling af dette Blads 16—20 ugentlige Sider, skal jeg dog ikke være saa fordringsfuld at stille nogen Anmodning om en saadan i al Almindelighed; men dersom alle de, der indsender Artikler til Bladet, blot vilde skrive alle i k k e a l m i n d e l i g e E g e n n a v n e ganske tydeligt, vilde ikke saa faa være taknemmelige derfor; det er nemlig ikke let at gætte sig til et Egennavn, man aldrig før har hørt. Ærbødigst

Redaktøren.

A.C. Die duoetvicesimo hujus solito loco ac tempore Reverendus Pastor Philippus de Arce catenarum nova et vetera de ultima Thule proferet. Administratores.

Kirkelig Kalender.

<p>19. Febr. Søndag Sexagesima.</p> <p>20. — Mandag. Votivofficium (Ansgar).</p> <p>21. — Tirsdag. Herrens Lidelse.</p> <p>22. — Onsdag. Petri Stol i Antiochia.</p> <p>23. — Torsdag. Petrus Damianus, Biskop og Kirkelærer (Vigilie).</p> <p>24. — Fredag. Matthias, Apostel.</p> <p>25. — Lørdag. Margrethe af Cortona, bodfærdig.</p>	<p>26. Febr. Fastelavnssøndag.</p> <p>27. — Mandag. Votivofficium (Ansgar).</p> <p>28. — Tirsdag. Herrens Hudstrygelses Sojle.</p> <p>1. Marts. Onsdag. Askeonsdag*.</p> <p>2. — Torsdag. Karl den Gode af Flandern, Martyr.</p> <p>3. — Fredag. Herrens Tornekrone.</p> <p>4. — Lørdag. Casimir, Beker.</p>
---	---

*) Fastetiden begynder.

Meddelelse om **Gudstjenesten** fandtes sidst i Nr. 6.

Mariaforeningen kan i Aar kun komme trængende **Konfirmander** til Hjælp. Skemaer, som de ansøgendes Forældre eller Værger selv maa afhente hos undertegnede (Form. Kl 9—10 eller Eftm. Kl. 3—4), maa ligeledes udfyldes og afleveres af dem selv inden **Søndag d. 26. Februar** enten hos Enkefru I. Ronge, (Lykkesholms Allé 14 C) eller Frk. M. Siegler (Kompagnistræde 9) eller Frk. C. Tetzlaff (Ved Stranden 10) eller Fru H. Mariboe (Brandes Allé 17, 2. S.). J. Braun, Sognepræst.

Katholsk Ungdomsværns Aarsmøde.

For at undgaa Sammentræf af Møder paa samme Aften bekendtgøres det allerede nu, at »Katholsk Ungdomsværn« holder Aarsmøde (Sang, Foredrag og Aflæggelse af Beretning) i Citys Selskabslokaler **Onsdagen d. 15. Marts.**

St. Franciskus' III. Orden har **Eksercitier** i St. Knuds Kapel fra 20.—26. Februar. Hver Aften er der sakramental Velsignelse Kl. 7^{1/2}. Foredragene begynder præcis Kl. 8. Søndag den 26. Februar er der Fælleskommunion under Højmessén Kl. 7.

Fidelitas. Søndag den 19. og Mandag den 20. Februar 1911 Kl. 8 Aften afholder Fidelitas sin **aarlige Aftenunderholdning** i velgørende Øjemed paa Toldbodvej 14. Der opføres: »Espérance« og »Gågen som Profet«.

Billetter à 50 Øre, reserveret Plads 75 Øre, kan faas hos Medlemmerne og hos St. Josephs-Søstrene, Toldbodvej, samt hos Hr. Pastor Ronge, Boyesgade 8.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag den 21. Februar Kl. 8 Aften.

Pastor F. Flynn: Missionen i Kina.

Hotel Dannevirke, Studiestræde 38, 2den Sal.

Alle er velkomne.

Da Regnskaberne for **St. Ansgars Menighed** for Aaret 1910 agtes afsluttede, bedes de resterende Bidrag indbetalt til St. Ansgars Menighedskontor (Kl. 1—4) Bredgade 69, 2. Sal o. G. Bidrag, som ikke er indbetalt senest Onsdag den 22. Februar, vil blive opført paa Restancelisten for 1910.

Forstanderskabet for St. Ansgars Menighed.

Unio. Almindeligt Møde Fredag den 24. Februar og Fredag den 10. Marts, Frederiksberg Allé 11.

UNIOS FASTELAVNSFEST

for Medlemmer og Besøgende
afholdes

Fastelavns=Mandag d. 27. Februar 1911 Kl. 8

(Indgangen aabnes Kl. 7 $\frac{1}{2}$)

i Selskabslokalerne, Hj. af Frederiksborggade og Linnèsgade 25.

PROGRAM:

EN FIKS IDÉ ELLER VÆR SAA ARTIG, HR. MØLLER. Lystspil i 1 Akt.

Bech, Justitsraad.
Julie, hans Datter.
Peter Møller.

Lene Holm, hans Svigerinde.
Vilh. Møller, cand. jur.
En Pige.

Handlingen foregaar en Sommerestermiddag paa Bechs Gaard
i Nærheden af Frederiksborg.

KANARIEFUGLEN,

Lystspil med Sange i 1 Akt.

Brink, Kammerraad } Svogre,
Bagge, afsk. Major } Enkemænd
Møller, Jurist, hemmeligt forlovet
med Elisabeth.

Elisabeth, Majorens Datter.
Johanne, Kammerraadens Datter.
Wahl, Mediciner, hemmeligt for-
lovet med Johanne.

Handlingen foregaar en Sommermorgen i Haven ved et Landsted
i Frederiksborg Allé.

Samtlige Roller udføres af Foreningens Medlemmer.

.....

Herefter **BAL MED KOTILLON** til Kl. 3.

.....

Fællesspisning à la carte ca. Kl. 11 $\frac{1}{2}$,
hvortil Tegning kan ske ved Billetsalget eller hos Budet ved Døren.

Entré til Festen (Forestilling og Bal):

Medlemmer 50 Øre pr. Person. — Besøgende 1 Kr. pr. Person.

For Besøgende til Forestillingen alene 50 Øre.

Reserveret Plads 50 Øre ekstra.

.....

BILLETTER faas følgende Steder:

A. V. Günther, Bangertsgade 11.

Herm. Hoffmann, Købmagerg. 48.

Ernst Bækklund, Frederiksborgg. 34.

Hoffmann & Søn, Vesterbrogade 18

samt hos Bestyrelsens Medlemmer.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditions kontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 9.

Søndag den 26. Februar.

1911.

INDHOLD: Fastemandat. — Knud Karl Krogh-Tonning. — Tyskland og Paven. — Jødefolkets sidste Dage. — Afsluttende Indlæg om Kirkesangen. — Peterspenge. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Spanien. Island. Østerrig. Rom. Nord-Amerika. — Bekendtgørelser. — Om slag: Privat-Annoncer.

Fastemandat.

For Tiden fra Askeonsdag 1911 til Askeonsdag 1912 bestemmer Vi i Henhold til de Os af den hellige Fader overdragne Special-Fuldmagter følgende for det Apostoliske Vikariats Omraade:

- I. *Fastebudet*, som kun tillader eet fuldstændigt Maaltid, een Kollation og en Smule Brød om Morgen^{*)}, men udelukker al anden Nydelse af Spise, gælder for alle Dage af den *40 Dages Fastetid* med Undtagelse af Søndagene, desuden for alle *Tamperdage* og for *Vigilie-Fastedagene* før Jul, før Pintse, før Petri og Pauli Fest, før Marie Himmelfart og før Allehelgen. Naar en af disse Festdage forlægges til en Søndag, forlægges Vigilie-Fastedagen til Dagen forud, Lørdagen. Forpligtede til at faste paa disse Dage er alle, som har fyldt 21 Aar, men endnu ikke er 60 Aar. Fastedagene skal hver Gang Søndagen forud forkyndes fra Prædikestolen.
- II. *Abstinentsbudet*, som forpligter til fuldstændig Afholdelse fra Kødspise, gælder for *Askeonsdag*, *Skærtorsdag*, *Paaskelørdag* og Aarets samtlige *Fredage*. De øvrige Dage tillades Nydelsen af Kødspiser med den Indskrænkning, at paa samtlige paabudte *Fastedage* (jfr.

---

^{*)} Teologerne regner gerne indtil 12 Kvint (= 60 g.)

- N. I.) tillades Nydelsen af Kød kun een Gang, nemlig ved Hovedmaaltidet. De, som paa Grund af deres Alder eller formedelst Dispens er fritagne for at faste, er ogsaa fritagne for Abstinentspligten paa Fastedagene.
- III. Paa alle Aarets Fastedage saa vel som paa Søndagene i Fastetiden er den samtidige Nydelse af *Kød- og Fiskespiser* forbudt ved eet og samme Maaltid. Dette Forbud *gælder for alle uden Undtagelse* fra det fyldte syvende Leveaar af, saafremt de ikke er alvorlig syge.
- IV. *Kødsuppe* og med Fedt, Flæsk eller Blod tilberedte Spiser, forsaavidt de enten slet ikke indeholder Køddele eller kun i en aldeles uvæsentlig Grad, tør nydes hver Dag, alene med Undtagelse af *den h. Langfredag*, og det ogsaa i Forening med Fiskespiser.
- V. Følgende Personer er med Undtagelse af Langfredag aldeles fritagne for *Abstinentsen*: a) de i aktiv Tjeneste staaende Militærpersoner og, hvis disse fører egen Husholdning, ogsaa deres Hus- og Bordfæller; b) Gæstgivere og Spiseværter og deres Gæster samt alle de, der jævnlig faar deres Mad fra et offentligt Spisested; c) Handelsbetjente, Svende, Lærlinge, Arbejdere og andre, som holdes med Kost af Ikke-Katholikker; d) de af Ikke-Katholikker indbudte Gæster; e) Medlemmer af og Tjenestefolk i Familier, hvor enten Mand eller Hustru ikke er Katholik; f) fattige, rejsende og de paa offentlige Bade- eller Kuranstalter under Kur værende Personer.
- VI. Alle approberede Skriftefædre meddeles der herved Myndighed til i paatrængende Tilfælde, hvor det synes nødvendigt, og hvor ikke blot *Sanseligheden* forlanger det, at forandre Faste- eller Abstinentsbudet for *enkelt* troende til en eller anden from Gerning; dog kan kun Sognepræsterne og Rektorerne gøre Brug af denne Fuldmagt udenfor Skriftemaalet.
- Hermed er iøvrigt ingen Fuldmagt givet til at dispensere fra Forbudet mod den *samtidige* Nydelse af *Kød- og Fiskespiser* paa de paabudte Fastedage (jfr. Nr. III).
- VII. Af Hensyn til den for alle eftergivne Strengthed af det oprindelige Faste- og Abstinentsbud *skal alle troende, som er i Stand dertil*, i Fastetiden nedlægge en *Almisse* i de Bøsser, som i denne Hensigt bliver at an-

bringe i alle Kirker og Kapeller med Paaskrift *Faste-Almisse*. Disse Faste-Almisser, som anvendes til Bedste for Vikariatets kirkelige Anstalter, skal *indsendes* til Vikariatet straks efter Fastetidens Afslutning. Hvo som ikke er i Stand til at give en saadan Almisse, skal paa Søndagene i den hellige Fastetid bede den smertefulde Rosenkrans for Kirkens Anliggender.

VIII. I Overensstemmelse med det h. Tridentiner-Koncils Bestemmelse (S. XXIV de ref. c. 4) forordner Vi, at der i samtlige Sognekirker i den hellige Fastetid skal holdes en *særegen Fasteandagt*, bestaaende af en Prædiken, Psalmer og Bønner, hvorom Vi overlader de Herrer Sognepræster at bestemme det nærmere. Disse Andagter skal slutte med den sakramentale Velsignelse og Prædikenerne have Menneskets sidste Ting eller Frelserens Lidelse og Død eller et andet dermed i nær Forbindelse staaende Emne til Genstand.

Paa *Søgnedagene* i Fastetiden bliver under eller efter Skolemessen den smertefulde Rosenkrans eller andre passende Bønner at forebede for Kirkens Anliggender.

IX. I de saakaldte *lukkede* Tider, d. e. fra Askeonsdag indtil den første Søndag efter Paaske og fra første Adventssøndag indtil Herrens Aabenbarelse inkl., maa ingen Bryllupper finde Sted. Men i selve *Faste- og Adventstiden* skal de troende overhovedet afholde sig fra alle *Danse og andre støjende offentlige Forlystelser*.

X. Tiden for Opfyldelsen af det kirkelige *Bud om Paaske-Kommunionen* fastsættes i Medfør af et paveligt Indult at skulle vare fra Palmesøndag indtil Kristi Himmelfart og for de Katholikker, som bor langt borte fra en Kirke, indtil Anden Pintsedag. De troende gøres opmærksomme paa den ældgamle kirkelige Forskrift om at modtage Paaske-Kommunionen i deres respektive *Sognekirker*, en Forskrift, der ogsaa under vore kirkelige Forhold saa vidt mulig bør søges overholdt. Nærværende *Fastemandat* og *Hyrdebrev* oplæses i alle Vikariatets Kirker og Kapeller Søndag Quinquagesima og 1. Søndag i Fasten.

København, den 31. Januar 1911.

† Johannes,
Biskop af Anastasiopolis,
Apostolisk Vikar for Danmark og Island.

Knud Karl Krogh-Tonning.

A dskillige af dette Blads Læsere ved, før de faar dette Nummer af Ugebladet i Hænde, at den Mand, hvis Navn og Billede staar over disse Linjer, ikke længere er

blandt de levendes Tal. Da Dr. Krogh-Tonning i Søndags Morges var paa sin daglige Morgenvandring til St. Olafs Kirke, styrtede han død om, ramt af et Hjerteslag.

Uden at træde nogen for nær, og naturligvis uden nogen Fordring paa at dømme Hjerternes skjulte Tanker, hvilke Gud jo kun kender, tør man vistnok paa-staa, at han, der saa brat blev kaldt frem for Jesu Domstol paa sin Kirkevej i Søndags, var den ædleste

og bedste Konvertit, de nordiske Lande har at opvise i det sidste Hundrede Aar eller mere. Alle de mange, der kendte og elskede ham, følte det som et personligt Tab, da de hørte, at »de ikke mere skulde se hans Ansigt«; thi det var det sjældne ved Krogh-Tonning, at saa stor han end var som Theolog, Skribent og Videnskabsmand, var han lige saa meget værd som Menneske, som Kristen, som Ven. Der var godt at være i den Kreds, hvor Krogh-Tonning sad som Midtpunktet og tog frem af sit rige Livs mangfoldige Indhold nyt og gammelt, dyb Alvor og uskyldig Skæmt.

Dr. Krogh-Tonning blev ikke gammel, kun 68 Aar, men stærk af Helbred havde han aldrig været, og de sidste Par Aar af sit Liv var han knækket. En Sygdom, sikkert af samme Natur som den, der saa brat voldte hans Død, havde ganske brudt hans Arbejdskraft, og de, der stod ham nærmest, havde egentlig længe ventet, at det vilde være forbi. Han levede godt 10 Aar som Katholik, og i den Tid skrev han en Række gode, ja for enkeltes Vedkommende ypperlige Skrifter. Skade, at han ikke kunde blive og aldrig blev Præst! Thi sjælden synes nogen som han at have besiddet alle de naturlige Betingelser, som helst maa findes hos en Præst: Fromhed, Lærdom, Veltalenhed, Menneskekundskab, Besindighed, Begejstring og Redebonhed til at tjene Herren. At det var de ledende gejstliges Syn paa ham, vidner den sjældne Udmærkelse, der blev ham til Del, at han, skønt Lægmand, fik Ærestitelen af Doktor i Theologien, den samme Titel, han mange Aar forinden havde erhvervet ved det protestantiske Fakultet i Christiania.

Her skal ikke ved denne Lejlighed gives nogen Biografi af Krogh-Tonning. Undertegnede, som skylder den udmærkede Mand saa meget, skrev i dette Blads Aargang 1901 (Side 636 o. s. v.) en Oversigt over Krogh-Tonnings Liv og Udvikling. Til den maa jeg henvise saavel som til *Varden*, hvor jeg i Fjor (1910, Side 221) skrev en lille Afhandling om Krogh-Tonnings religiøse Udvikling, som helt blev aftrykt i *St. Olaf* kort Tid efter. Da jeg havde sendt Krogh-Tonning dette »Mindeblad«, modtog jeg som Tak fra ham et lille Kort, skrevet med en usikker, skælvende Haand, min sidste skriftlige Hilsen fra ham: »Det behudede »Mindeblad« har jeg modtaget og læst med Tak og Beundring for dets Skønhed over Fortjeneste.«

Det var næppe over Fortjeneste, men den Følelse vil enhver Kristen have overfor Ros, saasom Erfaringen lærer ham, at al hans Dygtighed kommer fra Gud. Men ingen af os alle, hverken i Norge eller her nede i Danmark, hvor vi synes, vi staar ham saa nær som en af vore egne, fordi han var saa elskelig, og fordi Kærligheden gaar ud over alle Landegrænser — ingen af os alle vil vistnok finde, vi har gjort for meget ud af ham, at han i nogen Maade

har faaet »over Fortjeneste«. Og det vil vistnok vise sig, at har hans Personlighed, hans Værker, hans Eksempel for mange været en mægtig Spore til at vinde fremad paa Sandhedens tit trange Vej, vil det i Fremtiden ikke være det mindre. Som det er gaaet med Kardinal Newman, hvem Dr. Krogh-Tonning i saa mange Henseender ligner, vil det vist ogsaa gaa med denne. Kardinal Newman er stedse som et Lys, der drager ærlige, søgende Sjæle til den katholske Kirke, og Krogh-Tonning vil sikkert i mange Aar ogsaa staa som et lignende Lys, der kan vise mange vildfarende Vejen hjem til den ene, sande Kirke.

Niels Hansen.

*

*

*

For deres Skyld, som ikke har de ovennævnte Tidsskrifter ved Haanden, skal her anføres nogle faa biografiske Data. Dr. Krogh-Tonning fødtes den 31. Decbr. 1842 i Stathelle i Norge. 1867 tog han theologisk Embedseksamen, hvorefter han i en Aarrække virkede som Lærer, samtidig med at han studerede Dogmatik og Apologetik. Godt 30 Aar gammel blev han Præst i den norske Statskirke, til hvis mest fremragende Præster han snart kom til at høre. Først virkede han paa Landet og i mindre Byer, senere i en lang Aarrække i Christiania, hvor han havde en stor Virksomhed og nød Anseelse i vide Kredse. Han udsendte i Aarenes Løb en stor Række Skrifter, især en Dogmatik i fem Bind, den største, der nogensinde er skrevet paa Dansk (Norsk). Herved, og ved talrige Udenlandsrejser, blev han bekendt vidt og bredt udenfor Norge og Danmark, og man begyndte især at lægge Mærke til, at hans Anskuelse i Aarenes Løb blev mere og mere katholske. Efter mange Aars aandelige Brydninger og Kampe opgav han i Aaret 1899 sin ansete og rigt lønnede Stilling som Sognepræst ved Gl. Akers Kirke i Christiania. I det følgende Aar traadte han, under et Ophold hos Jesuiterne i Aarhus, over til den katholske Kirke, og sine sidste 11 Aar henlevede han som Lægmand i denne. I disse Aar skrev han en Række Bøger, af hvilke de mest bekendte og lettest tilgængelige er »Kirkeaaet« og »En Konvertits Erindringer«.

Tyskland og Paven.

I de sidste tredive Aar eller mere har der — til stor Gavn for Tyskland — hersket religiøs Fred mellem dette Lands Katholikker og Protestanter.

De fleste af disse sidste var trætte af Kulturkampen og følte det som en Befrielse, da Vilhelm I og Bismarck indledede Forhandlinger med Pave Leo XIII og fremskaffede en *modus vivendi* for Kirke og Stat. Siden har der af og til været en Kurre paa Traaden mellem det kirkelige og det borgerlige Samfund, men Mellemværendet er altid efter kortere eller længere Tid blevet jævnet. Selv da den forrige Kansler Bülow yppede Strid med Centrum for at fremkalde et almindeligt Valg, var der ikke for Alvor Tale om nogen ny Kulturkamp. Kansleren pralede tvertimod af, at han stod paa den bedste Fod med Rom, og hævdede, at han slet ingen fjendtlige Hensigter havde overfor den katholske Kirke.

I den sidste Tid har der dog i den tyske Presse været gjort adskillige Forsøg paa at puste en ny Kulturkamp op. Iblandt Protestanter af en vis Type, nærmest den fritænkeriske, har der været en tydelig udtalt Sympati for den af Paven fordømte Modernisme, og de har søgt at stifte Ufred i Anledning af den saakaldte Antimodernisted, som Paven har forlangt aflagt af alle i praktisk Sjølepleje arbejdende Præster. Nogle af disse Protestanter har prøvet paa at vække Mistillid hos Regeringen i flere tyske Stater, og eet Sted er det i hvert Fald til Dels lykkedes dem. I Baden er der blevet offentliggjort en Kundgørelse af det Indhold, at »de Lærere ved de højere Skoler, som nægtede at aflægge Antimodernisteden, skulde ikke savne Statens Beskyttelse«. Senere har Regeringen dog foretaget et Tilbageog, idet den omtalte Kundgørelse er blevet erklæret ikke at angaa dem, som blot har det Hverv at meddele religiøs Undervisning, men saadanne gejstlige, der er ansatte i Statens Tjeneste som regulære Lærere og Professorer. Hvis en saadan, tilføjer den officielle Forklaring, vægrer sig ved at aflægge Eden, har Kirken uden Tvivl Ret til

at erklære, at han ikke er velskikket til at virke som Lærer i Religion, men Vægningen bør ingen Indflydelse kunne øve paa hans andre Pligter, Kirken kan ikke kræve Professoren fjernet fra hans øvrige Lærergerning. *Kölnische Zeitung* og lignende Aviser har krævet, at de andre Stater skulde optage samme Fremgangsmaade, og Tilhængerne af modernistiske Anskuelser blandt Protestanterne nærrede det Haab, at enkelte indflydelsesrige gejstlige skulde kunne bevæges til at indtage en trodsig Holdning overfor den hellige Stol — et Haab, hvori de er blevet grundig skuffet.

I *La Crise Religieuse*, en nylig i Rom udgivet Pjece, paaviser Forfatteren, den udmærkede schweiziske Social-økonom M. Decurtins, at den modernistiske Aandsretning maa udledes fra den kantiske Filosofi. Jo mere Protestanterne fjernede sig fra Aabenbaringen og Kirkens overleverede Lære, des mere følte de Nødvendigheden af at finde en videnskabelig Basis og Støtte i Filosofien. De optog med Begejstring den nykantiske Idealisme. Den var for dem Synthesen i al Filosofi. Men i dette System staar Religionen paa samme Trin som Poesi og Kunst. Heraf kommer Tilbøjeligheden til at bortkaste kristne Dogmer og overhovedet ikke behandle Kristendommen som den eneste sande Religion, men blot som et Standpunkt i den religiøse Udvikling — en Tilbøjelighed, der kom tydelig for Dagen ved den i Fjor i Berlin afholdte »Kongres for fri Kristendom«.

Den Kristendom, hvorom det ved den Lejlighed drejede sig, var, som Decurtins bemærkede, en Kristendom uden Sjæl. Den bærende Grundtanke var, at Dogmer var fuldstændig overflødige. En af Deltagerne i denne Kongres for fri »Kristendom« repræsenterede Buddhismen, den Tro, som lærer, at Menneskets højeste Maal er at naa til Ikke-Følelse eller Ikke-Tilværelse. Den buddhistiske delegerede havde samme Adgang og Ret som alle andre delegerede. Man udtalte sig anerkendende om den Arbejdsmetode, som de fritænkeriske Professorer ved de tyske Universiteter anvendte, og der er ingen Tvivl om, at den modernistiske Bevægelse hele Tyskland over fik et bestemt Fremstød ved denne Kongres. Det er derfor under disse Omstændigheder ikke vanskeligt at forstaa, at Agitationen mod Anti-

Modernisteden kunde faa Vind i Sejlene blandt de tyske Protetanter.

Men hverken i de højere Kredse eller blandt det store Folk har denne Agitation vundet nogen nævneværdig Tilslutning. I en Artikel med Overskriften »Protestanter og Katholikker« skriver en Indsender i *Deutsches Adelsblatt* følgende: »Forholdet mellem Centrum og det konservative Parti er uden Tvivl blevet bedre i de sidste Aar. Den Tid er forbi, da Centrum blev betragtet som en Fjende af Riget og sammenlignet med Socialdemokratiet. Ingen Protestant kan komme udenom det Faktum, at Tyskland ved Siden af de 62 % Protestanter bebos af 36 % Katholikker, hvilke lever Side om Side, og som undertiden strides, fordi de ikke forstaar hinanden. Hvis vi Protestanter ønsker at bevare religiøs Fred i vort Fædreland, maa vi være aabenhjertige mod Katholikkerne. Vi maa tro dem. Naar de strækker Haanden ud imod os til Forsoning og Venskab, som de gør ved alle deres store Generalforsamlinger, maa vi svare dem hjerteligt og uden forud at stille vore Betingelser. De har kæmpet og blødt for Tysklands Enhed lige saavel som vi, og deres Kærlighed til Fædrelandet er ikke mindre end vor. Fremfor alt maa vi opgive Mistilliden til Katholikkerne, en sørgelig Rest fra Fortiden, som endnu kan findes i mangan protestantisk Familie.« Denne Udtalelse vidner om en Følelse, der er i god Vækst i Tyskland, og som er det bedste Værn mod Modernismens Fremgang.

Majoriteten af Folket indser godt, at Spørgsmaalet om Modernisme ikke er rent akademisk, men at det har vigtige praktiske Følger. Mange indser, at det er Centrum, man maa takke for de fleste virkelig demokratiske Fremskridt i de senere Aar og for mange sunde socialøkonomiske Love.

For Tiden er det et spændende Spørgsmaal i Tyskland, om Kejseren vil besøge Rom i Aar. Paven modtager som bekendt ingen Fyrster i dette sørgelige Mindeaar, saa de tyske Katholikker ser nødigt, at Kejseren rejser til Rom. Foreløbig har Kejser Wilhelm ikke anmeldt Besøg hos den italienske Regeriug.

Jødefolkets sidste Dage.

(Fortsat ¹⁵)

8nde Kapitel.

En Gudstjeneste i den gamle Kirke.

I de nærmeste Dage efter Triumftoget fulgte Fest paa Fest; Skuespil og Forestillinger af enhver Art afløste hinanden til Forlystelse for Folket. I Jupiters Tempel paa Kapitol var de herligste Stykker af Byttet opstillede, og uophørlig strømmede den nysgerrige Mængde til for at beundre dem. Fremfor alt tiltrak den syvarmede Guldlysestage og Skuebrødernes Guldbord sig Opmærksomheden saavel som en Mængde herlige Offergaver, som i Aarhundredernes Løb af Kejsere og Konger, Byer og Privatfolk var skænket til Templet i Jerusalem. Meget af det var sværet af Røg og viste Brandspor; Titus' Soldater havde for en Del maattet redde Skattene ud af Flammerne. —

I Klemens' Hus gik Livet sin stille, jævne Gang. Titus havde efter Løfte været hos Klemens, men i Stedet for at faa ham til at skifte Sind havde han erfaret, at hans Hustru tænkte som sin Mand. Titus kunde ikke noksom undre sig over, hvor forandret hans Kusine var bleven; til sit Forsøg paa at omstemme Klemens havde han fremfor alt gjort Regning paa hendes Hjælp; hvor saa han sig nu skuffet! Fuld af Uro forlod han dem begge med den faste Beslutning aldrig mere at sætte sine Fødder over deres Dørtærskel.

Vespasian og Titus anede ikke, at deres nærmeste Slægtninge var Kristne. Kun syv Aar var forløbet, siden Nero, efter selv at have givet Befaling til at stikke Ild paa Rom, havde skudt Skylden for Branden over paa de Kristne og ladet en saa stor Mængde af dem henrette, at Kristendommen nu syntes at være udryddet. Men den Rod, der en Gang var nedsænket i den evige Stads Jordbund, drev nye Spirer frem; Apostelfyrsten havde endnu før sin Død viet Linus til sin Efterfølger, og medens efter Neros ynkelige Endeligt Galba, Otho og Vitellius stredes om Rom, kunde Overhyrden atter samle de spredte Rester af sin Hjerd.

Indtil Jerusalems Ødelæggelse havde der bestaaet en vis Forbindelse imellem den unge Kirke og Synagogen; Romerne ansaa endnu, lang Tid efter, de Kristne blot for en jødisk Sekt. De store Fester Paaske og Pintse fejrede Jøder og Kristne paa samme Tid. I dette Aar hengik for første Gang i Aarhundreder den jødiske Paaskefest uden Ofring af Lam i Templet; den gamle Pagt var ophævet; fra nu af maatte den nye Pagt i Gudstjenestens Former som i Kirkefesternes Helligholdelse udskille sig frit og selvstændigt; det gamle Træ var omhugget af Guds Haand i den frygteligste Straffedom, det unge skulde nu selvstændigt skyde i Vejret.

Linus, den hellige Petrus' første Efterfølger, havde henlagt Festen for Herrens Opstandelse med den forudgaaende Daab af de nyoptagne Kristne til Natten efter Titus' Triumf.

Netop denne Nat var bleven valgt, fordi man da mindst frygtede for nogen Forstyrrelse, eftersom det romerske Folk havde hele sin Opmærksomhed rettet paa Byens Illumination.

I Klemens' Hus havde henved en Snes Personer lige modtaget den hellige Daab; de viste sig nu i den derværende Bedesal, følgende Biskop Linus og iførte hvide Klæder.

Af de fra Jødedommen omvendte Medlemmer af den romerske Menighed var der kun kommet faa. Sorgen over den store Ulykke, som havde truffet deres Nation, hvis Undergang var bleven beseglet af Triumftøget i Gaar, holdt dem tilbage fra at deltage i en glædelig Gudstjeneste.

Tallet af de nærværende beløb sig til henved et Hundrede, hvoraf flere var Kvinder end Mænd. Efter Klædedragten at dømme hørte kun faa til de fornemme og besiddende Stænder; thi ogsaa Damerne kom i den tarveligst mulige Klædedragt, saa Romerne vilde have troet, at de bar Sorg.

Det kan ikke andet end i højeste Grad interessere os at lære i det mindste nogle af disse den romerske Kirkes Førstegrøde at kende eller dog at høre deres Navne, og Mindesmærkerne, navnlig fra Katakomberne, gør os det

nogenlunde muligt at tilfredsstille denne fromme Nysgerighed.

Ved Siden af Biskop Linus faar vi Øje paa to Præster, som en Gang skal blive hans Efterfølgere, den ene efter den anden; begge er indviede af Petrus, begge hører til de højere Stænder: Klemens, en fjern Slægtning af den kejserlige Familie, af hvis Hus endnu den Dag i Dag flere Værelser er bevaret under Kirken San Clemente, og Anaclethus, der har bygget den ældste Peterskirke, der den Gang dog ikke var andet end et Kapel. En tredje Præst, Nikomedes, skal en Gang give Navn til en Katakombe. Diakon-tjenesten besørgedes af Husets Herre og begge Senator Pudens' Sønner; hele Senatorens Familie var bleven omvendt af Apostlene. Til begges Søstre, Pudentiana og Praxedis, er nu to af Roms ærværdigste Kirker indviede. Hin Kvinde i sorte Sørgeklæder ved Siden af Husets Herskerinde er Pomponia Græcina.

Et ærværdigt gammelt Par er ogsaa det fra den hellige Skrift bekendte: Aquilas og hans Hustru Priscilla, han af jødisk, hun af romersk Afstamning. Hans eneste Datter Prisca har ligeledes indviet sig til Gud som bestandig Jomfru.

I sit Hus paa Aventin øvede Aquilas det elskværdigste Gæstevenskab mod de Brødre, der af og til med Anbefalinger fra deres Biskopper kom til Rom fra Afrika eller Orienten.

Til dem, der nys har modtaget den hellige Daab, hører ogsaa Acilius Glabrio, en Mand af en af Roms ædleste Slægter, der under Domitian for sin Tros Skyld dømtes til at kæmpe mod de vilde Dyr, og da disse skaanede ham, opnaaede Martyriets Palme ved Sværdet.

Af andre, der var til Stede i Forsamlingen, nævner de ældste Gravstene i Katakomberne os i det mindste nogle Navne. Klaudiernes Familienavn, som flere af dem bærer, viser dem som Kejserne Klaudius' eller Kaligulas eller Neros frigivne.

I Baggrunden af Bedesalen sidder Biskop Linus paa Petri Stol i hvid Toga, som Romerne plejer at bære ved festlige Lejligheder. Der var den Gang endnu ingen særegen Form for de liturgiske Dragter. Ogsaa ved Guds-

tjenesten bar de gejstlige samme Dragt som i det daglige Liv. De to Præster Klemens og Anacletus og de tre Diakoner omgav Biskoppen; det var den daværende Paves hele Hofstat.

Gudstjenesten begyndte med Vekselsang af Salmer i det græske Sprog, som den Gang var Verdenssproget. Paa Salmerne fulgte længere Oplæsninger, først af det gamle Testamente Historien om Israeliternes Befrielse fra Ægyptens Trældom, derpaa Beretningen om Herrens Opstandelse efter den hellige Markus' Evangelium.

Biskoppen tog nu Ordet i nøje Tilslutning til Peters andet Brev, som man jo kan kalde en Paaskeprædiken. Talen sluttede med en Henviisning til den yderste Dag. Der gives to Veje, ad hvilke Mennesket kan vandre, Livets og Dødens Vej. Livets Vej er den, at du elsker den, der har skabt dig, og din Næste som dig selv. Dødens Vej er Synden. Gaa ad Livets Vej i Hellighed og Retfærdighed, thi I ved ikke, naar Herren kommer. Vaager derfor, holder eders Lamper færdige og staar beredte. Thi et helt Liv i Tro vil ikke nytte eder noget, naar I ikke har holdt ud til hin Dag, da Herren med Ild vil dømme Menneskeheden, da Tegn skal ske paa Himmelen og Basunen lyder, de døde kommer frem af Gravene, og Herren viser sig paa Himlens Skyer.

Hertil sluttede sig en lang Forbøn, som Biskoppen fremsagde højt, for Kirken og alle dens Stænder, for den verdslige Øvrighed, for Venner og Fjender, for troende og vantro. Til sidst sagde hele Forsamlingen »Amen«; derpaa gav alle hverandre Fredskysset, hvortil den første Diakon, Flavius Klemens, opfordrede ved Raabet: »Paa det ingen skal være i Hyckleri!« Mændene gav Fredskysset til Mændene, Kvinderne til Kvinderne.

Denne første Del af Liturgien var i det væsentlige tagen af det jødiske Ritual, som det paa Sabbaten iagttoges i Synagogerne. De troende overværede det siddende, men rejste sig ved Bønnen og stod under denne med op-løftede Arme.

(Fortsættes).

Afsluttende Indlæg om Kirkesangen.

Højærværdige Hr. Pastor J. Frederiksen! Deres første Indlæg i Sagen om Kirkesangen kan kun forvirre Begreberne, hvor De taler om »al den nye Kirkemusik, som kun bestaar af tør og tarvelig Theori uden Gnist af Aand« — og »al det Gøgl af tostemmig Sang og trestemmig for lige Stemmer o. s. v. i alle tænkelige Kombinationer.« Det er ikke stemmende med de virkelige Forhold her i Landet. Og Deres sidste Artikel kan kun forplumre Sagen ved, at De taler om alt det, der ikke vedkommer Sagen. Tilbage bliver Ønsket om, at Deres Artikler ikke maa gøre for stor Skade. For nu at komme til et Resultat beder jeg Deres Højærværdighed og alle Bladets Læsere om i Tankerne at følge med mig til Rom og bede den h. Fader, Pavé Pius X, om en Audients. Her forelægger vi ham da underdanigst vort Spørgsmaal om Korets Stilling i Koralsangen og om den flerstemmige Korsangs Anvendelse ved Liturgien. Den h. Fader smiler og siger saa: Hvor kan I dog spørge om noget, som er en saa gammel Praksis i Kirken? I har vel anskaffet mit nye Graduale, trykt i Vatikanets Trykkeri? Der staar Side XIV, at Introitus paa Hverdage skal intoneres af een Sanger (*ab uno cantore*), paa Søndagene af to (*a duobus*) og paa Festedage af fire (*a quatuor*), og Koret fortsætter (*chorus prosequitur*). Her er altsaa Tale om Kor og Forsangere (*cantores*). Ved Offertorium og Communio sker det paa samme Maade, og ved Langfredags-Liturgien bruger Kirken to Kor (*primus chorus* — og *secundus chorus*). Og saa har jeg i 1903 St. Cæcilie Dag udsendt mit *Motu proprio* om Kirkemusikken, som jeg kalder *codex juridicus* og kræver, »at den skal have Lovs Kraft«. I har jo et udmærket Ugeblad, hvor mine Breve ogsaa bliver oversat; der er det trykt i Aargang 1904. Der staar Side 156, at »den gregorianske Sang — — — er den romerske Kirkes egentlige Sang«, og at »den klassiske flerstemmige Sang nærmer sig meget godt det højeste Forbillede paa Kirkemusik, den gregorianske Sang, og derfor fortjener den samtidig med denne at blive tilstedet ved Kirkens højtideligste Funktioner«. »Kirken har til alle Tider anerkendt og fremmet Fremskridtet og Kunsterne — — — . Som Følge deraf er ogsaa den moderne Musik tilladt i Kirkerne, idet ogsaa den frembyder Kompositioner af Skønhed, Alvor og Værdighed, saa de paa ingen Maade er de liturgiske Funktioner uværdige.« Side 158 siges om den klassiske flerstemmige Sang: »Ogsaa den maa genoprettes paa bred Basis i de kirkelige Funktioner, i Særdeleshed i de mest fremragende Basilikaer« — — — .

I 5. Afsnit S. 160 tales direkte om Koret: »Foruden den ved Alteret forrettende Præsts og de ministrerendes Sang — — — er ogsaa hele Resten af den liturgiske Sang særegen for Leviternes Kor, og derfor træder Kirkesangerne, selv om de er Lægfolk, i Sandhed i Stedet for Kirkekoret. — — — Sangerne har et virkelig liturgisk Embede.« Side 163 »— — — man skal, hvor det er muligt, bane Vejen for at grunde en *schola cantorum*: Sangernes Skole til Udførelse af den h. flerstemmige Sang og den gode kirkelige Musik.«

»Man bør have Omsorg, for at, i det mindste ved Hovedkirkerne, de gamle *scholæ cantorum* atter bliver oprettet saaledes som de med heldigste Frugter bestod paa mange, Steder. Det vil ikke blive vanskeligt for den øvrige Klerus at indrette saadanne *scholæ* selv i smaa Kirker og i Kirkerne paa Landet; den finder endog deri et meget let Middel til at samle Børnene og de voksne omkring sig til deres Nytte og til *Folkets Opbyggelse*.«

Efter med Ærefrygt at have hørt den h. Faders klare Ord og Mening vender vi nu hjem til vore Menigheder og opfatter nu denne Sag saaledes, at enhver enkelt føler Forpligtelsen til at støtte Kirkemusikken enten ved personlig Deltagelse i Korsangen eller ved at muliggøre Oprettelsen af Skoler og Kor ved Gaver og ved at støtte Anskaffelsen af Musikalier og de nødvendige Redskaber. Folkeskolens Sangundervisning kan godt danne det første Grundlag for Dannelsen af Kor. Nu vil vi ikke mere tale om ægte Gudstjeneste, thi denne er altid ægte og andagtsvækkende, hvor den fejres paa en værdig Maade efter Kirkens Anordning. Og efter at nu vor højjærværdigste Biskop har udgivet Messebogen med dansk Oversættelse, kan enhver følge med i de daglige Messebønner, og saaledes bliver Messen ikke alene til Guds Ære, men ogsaa til den enkeltes Opbyggelse, navnlig hvor Menigheden, efter den h. Faders Ønske, tager Del i den enstemmige Koralsang, særlig i Responsorierne.

Jos. Hammermüller.

*

*

*

Med en Tak til de forskellige, der har taget Del i denne Diskussion, skal jeg herved afslutte den. Mange har med stor Interesse læst de forskellige Indlæg; andre har været mindre glade for denne Diskussion. Der har jo ogsaa været enkelte Udtalelser, som har lydt lidt uheldigt; men paa den anden Side kan maaske ogsaa nogle lære, at i den katolske Kirke er Troen en og den samme, selv om Meningerne om forskellige Ting kan være højst delte. Det er Troens Enhed, Gud har villet, ikke Meningernes Ensformighed! Hvad særlig de kirkelige, disciplinære Forskrifter angaar, er ganske vist ingen forpligtet til at anse disse

for ufejlbare, det ser man jo bedst deraf, at de fra Tid til anden forandres; men man er forpligtet til at lyde dem, saa længe de bestaar, og til at fremføre enhver Kritik af dem paa en ærbødig Maade, saaledes som det sømmer sig overfor den højeste Autoritet paa Jorden, selvom den ikke paa dette Punkt taler med ufejlbar Myndighed.

Hvad Sagen selv angaar, er jeg personlig glad for, at den er rejst. Mange af vore Præster betoner den store Betydning, Menighedens Deltagelse i den liturgiske Sang har, og i flere Sognekirker her hjemme synger Menigheden faktisk Messens faste Bestanddele med paa Latin. Og jeg tror, at flere vil følge med, som Tiden gaar, og at saa maa-ske en eller anden kan finde et lille Vink i et af de her i Bladet fremkomne Indlæg.

N. II.

Peterspenge.

Nedenstaaende Brev trænger ikke til nogen Forklaring, og alle Katholikker vil glæde sig ved at læse det.

Rom, den 13. Februar 1911.

Deres biskoppelige Højærværdighed!

Under en Audients, som blev tilstaaet mig den fjerde i indeværende Maaned, overrakte jeg til Hs. Hellighed Pave Pius X den Sum paa ialt fem Hundrede Francs, som Deres biskoppelige Højærværdighed havde sendt mig i Form af *Peterspenge*, og jeg udtalte for Hs. Hellighed, at denne Sum skyldtes en Række Bidrag fra de gennemsnitlig mindre bemidlede Katholikker i Danmark og paa Island, der staar under Deres gejstlige Ledelse.

Hs. Hellighed tog med særlig Tak mod denne Tilkendegivelse af Hengivenhed fra de omtalte Katholikker og meddelte saavel dem som Deres biskoppelige Højærværdighed den Apostoliske Velsignelse.

Idet jeg har den Glæde at meddele dette, benytter jeg Lejligheden til at udtrykke for Deres biskoppelige Højærværdighed mine bedste Ønsker om Guds rigeste Velsignelse og forbliver

Deres biskoppelige Højærværdigheds
særdeles hengivne

Fr. H. M. Kard. Gotti, Præfekt.

Til

Hs. biskoppelige Højærværdighed Monseigneur Johannes von Euch.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Læsernes Opmærksomhed henledes paa Unios Fest Fastelavnsmandag. Det er gode, gamle, morsomme Stykker, Ungdommen har lovet at underholde Tilskuerne med, og den hele Fest er sikkert saa hyggeligt og fint arrangeret, som Unio altid plejer at præstere det. Det er at haabe, at Foreningen maa faa Glæde af denne Fest, som den indbyder alle Katholikker til, og som er saa prisbillig, at enhver, der af og til ofrer lidt paa sin Fornøjelse, uden Vanskelighed kan overkomme at være med.

— *Fidelitas* havde fuldt Hus ved sin Aftenunderholdning i Søndags Aften paa Toldbodvej 14, og det fortjente Foreningen ogsaa; thi det var absolut en køn og fornøjelig Aften, de unge Piger beredte de mange Tilskuere. Det er ikke et ringe Kunststykke, naar unge, uøvede Kræfter kan udføre en alvorlig Komedie saaledes, at det rørende bliver virkelig gribende, og det lykkedes fuldt ud for de optrædende. Foreningen havde den Glæde, at den højærværdigste Biskop foruden flere Præster og Søstre overværede den vellykkede Aftenunderholdning.

— Tirsdag d. 21. Febr. talte Hr. Pastor *Flynn* fra Helsingør i den katholske Højskole om *Missionen i Kina*. Efter en kort Skildring af Missionens Historie, især i det 17. Aarh., gav Foredragsholderen en interessant og gribende Udsigt over dens nuværende Stilling, de Hindringer, den møder, og dens Fremtidsudsigter. Der var c. 175 Tilhørere.

Spanien. I disse Dage, hvor saa mangen Beretning herfra ser mørk og truende ud, gør det godt at læse, hvad *Germania* af 8. Febr. fortæller om en ægte Kommunisme, som trives i dette Land. Om en liden kendt Kommune, der har eksisteret i en Aarrække nær ved Barcelona, og som uden al Larm har virkeliggjort mangen en Socialreformators Ideal, beretter en Medarbejder ved »Momento« lærerige Enkeltheder. Grundlæggeren af denne Kommune er Grev Guell, Ejer af den største spanske Fløjlsfabrik, som i Nærheden af sin Virksomhed lod denne Arbejderby opstaa, hvor han selv med sine Sønner bor midt iblandt sine Arbejdere. Hans to Sønner Claudius og Eusebius leder Fabrikken som Direktører. Landsbyen bestaar af 150 smukke, store Huse med lyse og venlige Lejligheder, overalt trives blomstrende Haver, Skole er bygget for Børnene, en Kirke rejst, Lærer, Læge, Præst og Apotheker passer deres Dont. Grevens Hus ligger midt i Landsbyen, og den grevelige Familie deler Glæde og Sorg med deres Arbejdere. Aldrig har nogen Mislyd forstyrret denne Fred

i samfulde 18 Aar. Et betegnende Eksempel fortælles for nogle Aar siden. Den 23. Februar 1905 faldt en Dreng i en Kedel med kogende Farvestof. Man bragte den ulykkelige paa Sygehuset, og nogle Dage derefter erklærede Lægerne, at man var nødt til at amputere begge Ben. Kun en eneste Udvej var tænkelig: Omplantning af Menneskeskind paa de skoldede Lemmer. Sognepræsten sammenkaldte sin Menighed og forklarede den Situationen. Han selv tilbød sig at lade udskære et Stykke af sin Hud. Straks meldte 43 Arbejdere sig og vilde følge hans Eksempel, deriblandt Grevens to Sønner. Som Direktør af Fabrikken gjorde Claudius, den ældste af Brødrene, Krav paa at lægge sig som første Mand paa Operationsbordet. Hans Broder fulgte efter, saa kom Turen til Præsten og syv Arbejdere. Den syge blev reddet og lever endnu den Dag i Dag.

C. Bw.

Island. St. Josephs Hospital i Reykjavik kan glæde sig ved udelte Anerkendelse, ja Paaskønnelse blandt Islændere og fremmede. I Aaret 1910 er følgende blevet plejet paa Hospitalet: Islændere 415, Danske 10, Norske 3, Svenske 1, Færingere 1, Englændere 16, Tyskere 3, Portugisere 1. I alt 450 Patienter. Antallet af døde var 34. Antallet af Sygedage beløb sig til 17.334.

Østerrig. Professor *Grisar*, S. J., ved Universitetet i Innsbruck har fuldendt et stort Værk om Luther i tre store Bind, hvert paa 600—700 Sider. Det første Bind er allerede udkommet, det andet er i Trykken, og det tredje foreligger i Manuscript. At der, saa kort efter Pater Denifles Værk om Luther, atter kan foreligge saa omfangsrigt et Arbejde om samme Mand, vidner om den umaadelige Energi, tysk Videnskabelighed maa sidde inde med. Pater Grisars Hensigt er ikke at belyse Lutheranismen, men udelukkende at give saa sandt historisk og psykologisk korrekt Billede som muligt af Personen og Mennesket Luther. Det nye Arbejde imødeses med spændt Interesse i alle studerende Kredse.

Rom. Den hellige Fader har i forrige Uge været ret haardt angrebet af Influenza, saa han har maattet holde Sengen nogle Dage. Pavens Læge, Dr. Petacci, mente dog, at fuldstændig Hvile vilde bringe snarlig Helbredelse.

Nord-Amerika. I en Alder af næsten 80 Aar er Ærkebiskoppen af Filadelfia, *John Patrick Ryan*, gaaet ind til det evige Liv. Hans Død føles som et stort Tab for Amerikas Katholikker, og om den store Anseelse, han nød, vidner det ogsaa, at under sin Sygdom modtog han to Telegrammer fra den hellige Fader og eet Telegram fra Præsident Taft. Den afdøde Ærkebiskop var født i Irland, men

kom i en Alder af omkring en Snes Aar til Amerika, hvor han virkede i over et halvt Aarhundrede som Præst og Biskop. I 17 Aar havde han været Ærkebiskop i Filadelfia.

— Som et glædeligt Eksempel paa, hvorledes den katholske Kirke kan gro og vokse i et Land, hvor den er fri for alle de hæmmende Baand, der i saa mangt et Land i Europa har bastet og bundet den, kan Kirkens Udvikling i *Chicago* nævnes. Ingen By i Verden har nogen Sinde som denne i 75 Aar udviklet sig fra et eneste lille Sogn med 100 Kommunikanter til et Ærkebispedømme med en Million Sjæle. Ingen anden By i Verden har heller nogen Sinde bygget 188 katholske Kirker i mindre end et halvt Aarhundrede, som *Chicago* har. Heller ikke har nogen Sinde en By i et kvart Aarhundrede bygget 143 Sognekoler og fyldt dem med omtrent 82.000 Elever, som *Chicago* har gjort.

Unios Fastelavnsfest

for Medlemmer og besøgende afholdes

Fastelavns=Mandag d. 27. Februar 1911 Kl. 8

(Indgangen aabnes Kl. 7 $\frac{1}{2}$)

i Selskabslokalerne, Hj. af Frederiksborggade og Linnésgade 25.

Theaterforestilling og Bal
(se Programmet i forrige Nr. af Bladet).

Entré til Festen (Forestilling og Bal):

Medlemmer 50 Øre pr. Person. — Besøgende 1 Kr. pr. Person.

For besøgende til Forestillingen alene 50 Øre.

Reserveret Plads 50 Øre ekstra.

.....

BILLETTER faas følgende Steder :

A. V. Günther, Bangertsgade 11.

Herm. Hoffmann, Købmagerg. 48.

Ernst Bæklund, Frederiksbergg. 34.

Hoffmann & Søn, Vesterbrogade 18

samt hos Bestyrelsens Medlemmer.

Unio. Almindeligt Møde Fredag den 24. Februar og Fredag den 10. Marts, Frederiksberg Allé 11.

Skolebørnenes Bispning. Vinteren er endnu lang; men Pengene er ved at slippe op. Gode Mennesker bedes sende en Skærv til St. Josefssøstrene, Toldbodvej 14 og Frederiksberg Allé 15—17.

Korsvejsandagt i Fasten.

St. Ansgars Kirke hver Fredag Aften Kl. 8; Rosenkranskirken hver Fredag Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$ med Prædiken; Jesus Hjertes Kirke hver Torsdag Aften Kl. 8 $\frac{1}{4}$; St. Josephs Kirke hver Fredag Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$; i St. Annæ Kirke hver Fredag Aften Kl. 8.

Kirkelig Kalender.

<p>26. Febr. Fastelavnssøndag.</p> <p>27. — Mandag. Votivofficium (Ansgar).</p> <p>28. — Tirsdag. Herrens Hudstrygelses Søjle.</p> <p>1. Marts. Onsdag. Askeonsdag*).</p> <p>2. — Torsdag. Karl den Gode af Flandern, Martyr.</p> <p>3. — Fredag. Herrens Tornekrone.</p> <p>4. — Lørdag. Casimir, Bekender.</p>	<p>5. Marts. 1. Søndag i Fasten.</p> <p>6. — Mandag. Perpetua og Felicitas, Martyrinder.</p> <p>7. — Tirsdag. Thomas af Aquino, Kirkelærer.</p> <p>8. — Onsdag. Johannes af Gud, Bekender. (Tamperdag).</p> <p>9. — Torsdag. Francisca af Rom, Enke.</p> <p>10. — Fredag. Herrens Lase og Nagler. (Tamperdag).</p> <p>11. — Lørdag. Ferialdag. (Tamperdag).</p>
---	--

*) Fastetiden begynder.

Meddelelse om **Gudstjenesten** fandtes sidst i Nr. 6.

Den eukaristiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredagen d. 3. Marts til de aftalte Tider.

Mariaforeningen kan i Aar kun komme trængende **Konfirmander** til Hjælp. Skemaer, som de ansøgendes Forældre eller Værger selv maa afhente hos undertegnede (Form. Kl. 9—10 eller Eftm. Kl. 3—4), maa ligeledes udfyldes og afleveres af dem selv inden **Søndag d. 26. Februar** enten hos Enkefru I. Ronge, (Lykkesholms Allé 14 C) eller Frk. M. Siegler (Kompagnistræde 9) eller Frk. C. Tetzlaff (Ved Stranden 10) eller Fru H. Mariboe (Brandes Allé 17, 2. S.).

J. Braun, Sognepræst.

Første Fredag i Maanedén (3. Marts).

St. Ansgars Kirke: Kl. 8¹/₄ Prælatmesse til Ære for *Jesu guddommelige Hjerte*; Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse; Kl. 7¹/₂ Aften Andagt til *Jesu guddommelige Hjerte*.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Skolemessen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.

Jesu Hjertes Kirke: Efter 8¹/₂ Messen sakramental Velsignelse; Kl. 8 Aften Andagt.

St. Ansgars Kirke.

Askeonsdag den 1. Marts — Fastens Begyndelse — holdes højtidelig Askevielse Kl. 9 Form.

Immaculata-Kirken.

Mandag den 27. Februar vil det allerhelligste Sakramente være udstillet fra Messen Kl. 6¹/₂ til Velsignelsen Kl. 6¹/₂.

Vincentiskonferensernes første Generalmøde

for i Aar finder Sted Søndag d. 5. Marts Kl. 11¹/₂ i Bredgade 67² o. G. Til Mødet indbydes alle aktive og bidragydende Medlemmer.

K.U.F. Katholsk Ungdomsforbund afholder **Fastelavnssfest** i Lokalet Bredgade 67² o. G. Søndag den 26. Febr. Kl. 7. Andagt i St. Ansgars Kirke Kl. 6.

Den katolske Højskole.

Mødet Tirsdag den 28. Februar bortfalder.

Rettelse. I Noten under Teksten paa Side 125 skal læses Aargangen 1910 (i Stedet for 1909).

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothés Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 10.

Søndag den 5. Marts.

1911.

INDHOLD: Biskoppeligt Hyrdebrev i Anledning af Fastetiden. — Autoritet og Kristendom. — Jødefolkets sidste Dage. — Ansgarius-Bonifacius-Foreningens Regnskab. — Grundtvigiansk Kritik. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Odense. Fredericia. Rom. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Biskoppeligt Hyrdebrev

i Anledning af Fastetiden.

Johannes,

ved Guds Barmhertighed og den Apostoliske
Stols Naade

Biskop af Anastasiopolis,
Hs. Helligheds Husprælat,
Apostolisk Vikar for Danmark og Island,

til det højærværdige Præsteskab og det Apostoliske
Vikariats troende

Hilsen og Velsignelse i Herren!

Højtelskede i Herren! Den Opgave, som Pave Pius X havde sat sig ved Overtagelsen af det øverste Hyrdeembede, findes udtalt i hans talrige Forordninger. Han vil pleje Troslivet indenfor den katholske Kristenhed og bringe det til kraftigere Udvikling. Men er det ikke i Alterets allerhelligste Sakrament, at vor Frelser giver os Midtpunktet for hele vort religiøse Liv og det bedste Middel til dets Fremme? Livssamfund med vor Herre Jesus Kristus er Maalestocken for alt kristeligt Liv saavel hos de enkelte

troende som hos Folk og Nationer. »Verdenshistorien kundgør«, siger Leo XIII i sin Hyrdeskrivelse om Alterets helligste Sakramente, »at Kristenlivet stod højest i de Tider, da den h. Nadver blev ofte modtaget. Derimod er det lige saa aabenlyst, at Kristenaandens Kraft svækkedes, hver Gang Menneskene ringeagtede eller forsmaaede dette Himmelbrød¹⁾. Og kan det mon være anderledes? Alterets allerhelligste Sakramente er jo den Kilde, som stadig nærer Sjælens overnaturlige Liv. I Daaben bliver det skænket Sjælen; men ligesom det naturlige Liv stadig og stadig trænger til Næring, saaledes gør ogsaa det overnaturlige Liv det, og denne Sjælens Næring er i Kraft af Gudmenneskets Bestemmelse det Himmelbrød, som han efterlod os: »Jeg er Livets Brød. Hvo, som spiser af dette Brød, skal leve evindeligt. Det Brød, som jeg vil give eder, er mit Kød for Verdens Liv«²⁾. Verdens Liv udgaar fra Herrens Lidelse og Død, hvis Frugter meddeles os ved det allerhelligste Alterens Sakramente; ved Menneskesjælens Forening med Kristus i og ved dette ophøjede Sakrament faar den Del i Livet af den opstandne, som aldrig dør, og indpodes den i den Vinstok, som er Herren selv, og i ham frembringer den Frugter til det evige Liv. Mennesket bliver derigennem, som Leo XIII siger det i den nævnte Hyrdeskrivelse sammen med den h. Augustin, paa en Maade forvandlet til Kristus og kan da virkelig sige med den hl. Paulus: »Kristus lever i mig«³⁾. Den h. Kommunion højner og forædler Menneskenaturen, idet den bringer den i den inderligste Forbindelse med vor guddommelige Forløser. Derfor siger han ogsaa selv udtrykkelig, at man ikke kan have Livet i sig uden at nyde denne himmelske Spise. *Den* gør vore Sjæle stærke i Kampen mod vore Fjender, saa at Naadelivet uhindret kan udvikle sig i dem og naa til stadig større Fuldkommenhed. Ved *den* bliver det Ord af Herren opfyldt, der siger, at vi skal have Livet og have det i Overflod. *Den* er ogsaa det Kirkens Kærlighedsbaand, der knytter alle dens Medlemmer sammen, som den h. Paulus lærer os: »Thi eet Brød, eet Legeme er vi mange, som alle faar Del i det ene Brød«⁴⁾. Idet vi træder i Samfund med Kristus, træder vi ogsaa i Samfund med hverandre, og saa-

1) af 28 Maj 1902. 2) Joh. 6,48. 52. 3) Gal. 2,20. 4) 1 Kor. 10,17.

ledes opfyldes da hans ypperstepræstelige Bøn: »Jeg helliger mig selv for dem, for at ogsaa de skal være helligede i Sandhed. Jeg i dem og du, Fader, i mig, for at de maa være fuldkommede til eet«¹⁾).

Derfor udøvede dette Himmelbrød fra Kristenhedens første Dage af en underfuld Tiltrækning paa de troende Sjæle. De første Kristne modtog det hver Dag, gemte det med Omhu hjemme og styrkede sig ved det i Farens Stund. Det var altsaa ikke noget nyt, Pave Pius X vilde indføre, da han i Aaret 1905 opfordrede de troende til hyppig Modtagelse af den h. Kommunion; han indførte tværtimod kun, hvad der havde været Kirkens gamle Skik og Brug, og spredte de Fordomme, som i Aarhundredernes Løb havde dannet sig imod denne. Han stræbte alene efter atter at bringe dette Kærlighedsmaaltid fuldtud til Ære, det, af hvilket Martyrer og Jomfruer som ogsaa alle Kirkens andre Stænder og Lemmer øser deres Styrke. Ligesom de første Tidens Kristne skarede sig om Apostlene og lod dem bryde det Brød for dem, hvorved de vedligeholdt Samfundet med Herren, saaledes ønsker vor hellige Fader ogsaa, at Kirkens Børn i *vore Dage* ved hyppig Modtagelse af den hellige Nadver skal leve i det inderligste Samfund med Jesus Kristus; og paa samme Maade som Martyrerne ved dette Maaltid fik Styrke i Troskampen til endog at give deres Liv hen, saaledes skal ogsaa *vor Tids* troende styrke sig ved det samme Brød i denne Kamp. Er denne Styrkelse mon ikke nødvendig for dem? Bliver Kristentro og Kristenliv mon mindre angrebet nu end før?

Derfor ansaa Pave Pius X det allerede for 5 Aar siden for at være paa højeste Tid endelig helt og holdent at fjerne de Fordomme, der stillede sig hindrende i Vejen for den hyppige Modtagelse af den hellige Kommunion. Allerede Leo XIII havde i den ovennævnte Hyrdeskrivelse afvist den Opfattelse, at den hyppigere Kommunion kun skulde være de Personer at tilraade, der fjernt fra Verdens Støj og Bekymringer lever et tilbagetrukket Liv. Pius X gav den beroligende Erklæring, at der kun er to Betingelser at opfylde for ofte, ja daglig at kunne modtage den h. Kommunion, nemlig at være fri for Dødssynd og at have den

¹⁾ Joh. 17, 19.23.

rette, gudvelbehagelige Mening dermed. Den siden da hendirundne Tid er endnu for kort, til at denne Opfordring har kunnet naa til alles Øren eller bære Frugt i alles Hjerter. Men det er os allerede nu en Trøst og en Glæde at kunne se, hvorledes vore Præster gør sig til ivrige Herolder for denne apostoliske Opfordring, hvorledes Tallet paa de hellige Kommunioner stadig tager til, og det kristne Liv pulserer stærkere og stærkere. Omend mange blandt de troende endnu tøver og ikke helt har faaet Bugt med deres Fordommesskadelige Selvbedrag, venter Kirken dog roligt og taalmodigt uden at blive træt af at formane, og stadig haaber den paa, at dens Børn stedse mere maa komme til at fatte og skønne paa den uendelige Kærlighed, der fik Herren til at indstifte dette underfulde Maaltid, som han selv bevidnede det med de rørende Ord: »Hjertelig har jeg længtes efter at spise denne Nadver med eder.«¹⁾

Denne Opfordring begrænser Pave Pius X ikke til at gælde alene for de voksne blandt de troende; han lader den ogsaa gælde for de unge Sjæle, som Kirkens guddommelige Mester særlig har sluttet ind i sit Hjerte. Han tænker paa Jesu store Kærlighed til Børnene. Han hører ham kalde dem til sig paa særlig Maade: »Lader de smaa Børn komme til mig og formener dem det ikke.«²⁾ Derfor byder han som Kirkens øverste Hyrde og som Jesu Kristi Stedfortræder, at ogsaa de unge Kristne saa tidlig som muligt gennem det eukaristiske Maaltid skal ledes til det inderligste Livssamfund med Jesus Kristus. Han anser det ikke for rigtigt at vente dermed, til opvaagnende Lidenskaber eller daarlige Vaner trænger sig ind mellem Jesus Kristus og Barnesjælen. I Stedet vil han vænne de unge Sjæle til deres Herres og Forlørsers Nærværelse og saa tidlig som mulig gøre dem modtagelige for Deltagelsen i hans Naadeliv. Ved dette griber han tilbage til, hvad der var Skik og Brug i Oldkirkens Dage, og han viser hen til selve Kirkens Lære, der gennem Aarhundrederne altid er forbleven den samme. Kirken lærer da, at enhver katholsk Kristen, saasnart han er naaet til Skelsaar og til Fornuftens Brug, kan og derfor ogsaa skal bruge de Midler, som Naadelivet vedligeholdes ved. Hvilket er da det største og mest uundvæ-

¹⁾ Luk. 22,15. ²⁾ Mark. 10,14.

lige Naademiddel til at vedligeholde det ved Daaben erholdte Naadeliv ligesom ogsaa til at fremme og styrke det, særlig i Ungdommens Dage, hvor det er udsat for saa mange Farer og Fristelser? Er det ikke hin Himmelspise, ved hvilken Jesus Kristus selv drager ind i den unge Menneskesjæl for at styrke og skjærme dens overnaturlige Liv?

Uden al Tvivl har Pave Pius X forudset og vejet alle de Vanskeligheder, som Nutidsforholdene kunde rumme for Genindførelsen af den oldkristne Skik at lade Børnene gaa ret tidligt til den hellige Kommunion, og Biskoppernes Op-gave er det at sikre hans Anordningers praktiske Udførelse. Men han har Ret til at forvente, at I ikke lukker Eders Fader- og Moderhjerter for den Helligaands Stemme, der gennem ham formaner eder til at tænke paa eders Børn. Han regner paa, at hans Formaning i stadig højere Grad vil finde Forstaaelse; han stoler paa eders Troskab overfor Kirken og paa eders fromme Sindelag, der vil lade eder foretrække eders Børns sande Sjølevel fremfor, hvad der kun er Vane og Fordom. I vil derimod mindes Herrens Formaning: »Lader de smaa Børn komme til mig og formener dem det ikke«. Han venter altsaa af eders Kærlighed til eders Børn, at I med Glæde bringer dem hen til Frelseren ligesom de fromme Mødre, som Evangeliet taler om.

Det ligger altsaa i eders Haand at lade dette Tidspunkt indtræffe ret tidligt. Forberedelserne til det Øjeblik, da de skal føres hen til Jesus, er ikke noget, som alene paahviler de gejstlige; ogsaa I har i den Henseende et stort Ansvar. Medens de gejstlige ved Belæring og Opmuntring skal indvirke paa Børnenes Forstand og Hjerte, skal I søge at faa Indflydelse paa hele deres Liv, saa at de bliver værdige til at træde i det nære Livssamfund med Jesus Kristus, som det himmelske Brød skal skabe. De Indtryk, som gives Børnene ved Aandslivets første Opvaagnen, udgør den Jorbund, fra hvilken det inderlige Forhold, der senere bør komme til at bestaa mellem dem og Jesus Kristus, skal udvikle sig. Eders Opdragelse i Hjemmet, Belæring fra eders Mund, eders Eksempel skal forberede Sjælesørgerens Gerning. Har Kirken ikke Aar igennem anbefalet den h. Families Forening til eder? Nu er det afgørende Tidspunkt kommet, hvor det

skal vise sig, om den har baaret Frugt. — Højtelskede i Herren! I kan ikke være blinde for den store, uberegnelige Velsignelse, som den tidlige Forening med Jesus Kristus maa bringe eders Børn, hvor gavnligt den hele Livet igennem maa indvirke paa hele deres Opfattelse og Adfærd. Derfor vil I sikkert heller ikke formene deres Sjæle denne Ungdomslivets kraftigste Næring. I vil agte paa, hvad der er et Slagord i vor Tid, at den, der har Ungdommen, har Fremtiden, og at derfor, *hvis* Jesus Kristus ikke i Tide vinder Herredømmet i de unge, saa vil Indflydelser fra anden Kant komme til at bestemme deres Livsretning, et Forhold, der her paa Jorden vil bringe eder mange smertelige Skuffelser og hisset i Evigheden et stort Ansvar. Stiller eder derfor ikke i Vejen for den Velsignelse, som Jesus Kristus vil bringe eders Børn. Hans Stedfortræder herved viser eder Herrens Haand, der er udstrakt over dem for at velsigne dem. Agter paa hans Formaning og viser eder mest i denne Sag som trofaste, katholske Kristne.

Paa næste Søndag vil I faa det Dekret at høre, som den hellige Sakramentskongregation paa vor h. Fader Pave Pius X.s Anordning har udstedt vedrørende Først-kommunikanternes Alder. (Sluttes.)

Autoritet og Kristendom.

Om »den kristelige Autoritets Art og Væsen« har Valgmenigheds-Præsten Morten Larsen paa Schönbergs Forlag udsendt et Foredrag, som er et Led i en Række af Skrifter, der behandler »Brændende Spørgsmaal i Nutiden«.

Denne lille Bog giver os en velkommen Anledning til engang at pege paa en Sag, som tit misforstaas netop af gode, fromme Protestanter.

Der skal først siges til Orientering, at Morten Larsen ikke kan beskyldes for at være en Lutheraner i Ordets oprindelige Forstand. Det er tværtimod en Glæde at se, hvorledes han i Overenstemmelse med Grundtvig aabent aner-

kender, at Biblen praktisk talt ikke er nok til at tilvejebringe et kristeligt Menighedsliv. Heller ikke »Videnskaben« stoler han paa. Det er interessant at lægge Mærke til den gamle Kendsgerning, at selvstændigt tænkende, fromme Protestanter lidt efter lidt havner i aldeles katholske Tanker. Man siger jo, at den menneskelige Sjæl af Naturen er kristelig, og man kan tilføje, at den kristelige Sjæl af Naturen er katholsk. Dette siger jeg ikke, som om Morten Larsen paa nogen Maade ønskede at blive mistænkt for at være katholsksindet — nej, han har, som vi skal se, forebygget denne Opfattelse med meget bestemte Bebrejdelser imod vor Kirkes Autoritet.

Men han vil dog have det, han kalder for »Menighedens Autoritet«. Det er nu ikke saa lige til for en med grundtvigiansk Udtryksmaade lidet kendt Læser at skulle sige, hvad Forfatterens flydende Talestrøm rummer af faste, klare og bestemt afgrænsede Begreber. Han forklarer Autoritet som en Myndighed, der kræver Lydighed imod »en indre Lov, nedlagt i Menneskets Væsen«. Og »Menighed« kalder han alle troende Kristne tilsammen. Han taler saaledes om »den Menighed, der nu snart i 2000 Aar har levet sit Liv i Troen paa ham (Christus)«. Nu skal vi her ikke diskutere om disse Begrebers Rigtighed, men gerne anerkende, at Morten Larsen er naaet til den Erkendelse, at »udenfor Menigheden er Jesus Christus og Gud i ham ikke at finde, saaledes som en Synder trænger til at finde ham for at blive et Guds Barn«.

Netop derfor indstiftede Frelseren jo en *ecclesia*, d. v. s. en Menighed, der var til ved *fælles Tro og fælles Styrelse*, for at bevare Naademidlerne gennem alle Tider. Derfor sørgede han ogsaa for, at det apostoliske Hyrdeembede i denne Menighed altid blev ledet af Sandhedens Aand (Joh. XIV, 16—17). Denne ligefremme, simple Grund kunde være en betydelig Forøgelse af det Bevismateriale, Morten Larsen anstrenger sig for at bringe til Fordel for den Sandhed, at den enkelte Kristen trænger til en i Menigheden konstitueret »Myndighed«.

Men hermed er ogsaa vor Anerkendelse af Morten Larsens Udtalelser sluttet. I alt øvrigt er han dybt nede i alle de forstenede Fordomme, som hindrer saa mangen

en ærlig Kristen i at forstaa vor h. Kirke. Morten Larsen er vist en saa inderlig og oprigtig Kristen som faa. Det Indtryk fik vi da af hans Skrift. Men han staar foran en lukket Haveport, han føler sig frem, helt ud til rigtige, men — katholske Opfattelser, og for nu at værne sig imod disse kommer han frem med aldeles utroligt naive Anskuelser om vor Kirkes Væsen. Paa en Maade er det jo en Trøst for os Katholikker at se, med hvilke Argumenter man angriber os. Dog hvilken fjern Udsigt viser de os ikke til en blot tilnærmelsesvis rigtig Paaskønnelse af det eneste rette Trosgrundlag! Selvfølgelig tilskriver M. Larsen alt det gode, den Vækkelse, der er udgaaet f. Eks. fra den h. Benedikt, den h. Frants af Assisi, ikke den romersk-katholske Kirke som saadan, men opfatter disse Mænd næsten som Folk, der »frelste Kristenlivet i Middelalderen« i Modsætning til Kirkens Styrelse. Paa denne Maade bliver Kirkens store Mænd saa ganske stille indlemmet i et Menighedssamfund, hvis Blomst den senere Protestantisme skal gælde for at være. At dette er Fantasifostre, at altsaa den h. Frants af Assisi og andre har gjort det gode, de gjorde, ene og alene som *romersk-katholske* Kristne, gennemtrængte af *romersk-katholsk* Kristendom — dette maa dog af og til indpræntes! Desuden, var Innocens III og hans Mænd den Gang ikke netop Kirkens *officielle* Styrere? Protestanterne finder en Slags Tilfredsstillelse i at betegne enkelte Helgener som Halv-Protestanter og aner ikke, at den jævne brede Vej, hvorpaa Kristendommens aandelige Goder blev tilført Menigheden, netop var Kirkens Biskopper og Præster og slet ikke nødvendigvis enkelte udvalgte Forkyndere.

Det er med slige Udtalelser, at Protestantismen søger en vis legitim Stilling, en Underbygning i Tiderne før Revolutionens Udbrud i det 16de Aarhundrede. Det er, som om en lille Plante, der er vokset frem paa en gammel Eg, stolt vilde raabe: »Se, hvor høj og mægtig jeg er!«

Endnu værre er, hvad Morten Larsen skriver om den katholske Kirkes Autoritet.

»Visse Afdelinger (!) af den kristne Kirke, f. Eks. den romersk-katholske, gør stærkt gældende, at man skal bøje sig for Kirkens Myndighed, som møder en gennem Paven

og Præsteskabet, *enten man i sit Indre føler sig overbevist af den eller ej.*«

Dette staar virkelig Side 38! Mon ikke Morten Larsen ved at tænke lidt nærmere over denne uhyrlige Udtalelse skulde faa en Anelse om, at vi Katholikker, der er det ældste og største kristne Samfund i hele Verden, dog vel ikke er saa helt dumme? Dette: at tilhøre Kirken, om man i sit Indre føler sig overbevist eller ej, vilde jo ligefrem være *ukristeligt Hykleri!*

Nej, netop vi Katholikker, der er udsatte for saa mange Angreb, saa megen Haan fra protestantiske Sider, har megen Grund til først i vort Indre at føle os overbevist om vort Trosgrundlags Rigtighed. Hvis ikke Samvittighedens indre Lov førte os til at bøje os barnlig for den apostoliske Lære- og Hyrdemyndighed, vilde ingen Magt i Verden faa os dertil. Visse protestantiske Sekt-Prædikanter skulde dog endelig tale lidt mere forsigtigt om den store Moderkirkes overbevisende Kraft! Jo mere de vilde betragte dette vort hellige Kirkesamfund, vilde de maaske kunne begribe, at denne Enhed og denne Enighed under vor Kirkemyndighed, der holder sammen paa saa mange Millioner forskellige og selvstændigt lænkende og frivilligt, af *indre* aandelige Grunde, troende Mennesker — er *noget aldeles enestaaende*, noget, som kun Guds Naade og Herrens Bøn om Enhed har kunnet tilvejebringe.

F. F. M.

Jødefolkets sidste Dage.

(Fortsat ¹⁶)

Saa begyndte den egentlig kristelige Liturgi. Biskoppen traadte hen til Alteret med Ansigtet vendt mod Folket; Diakonerne bragte de til Offeret bestemte Gaver, paa en Skaal runde, tynde Brød, som var gennemkrydsede med Snit for lettere at kunne brydes, saaledes som vi ser det afbildet paa Malerierne i Katakomberne, og en stor Kalk i Form af et med Hanke forsynet Bæger, der indeholdt Vin, blandet med Vand. Biskoppen tog begge

Dele, Brød og Vin, af Diakonernes Hænder og satte dem paa Alteret.

Derpaa udbredte han Armene, hvad ogsaa alle de tilstedeværende gjorde, og istemte den store Lov- og Takkesang, idet han med klangfulde Ord priste Gud ved hans enbaarne Søn som Skaberen af alle Ting, der har opfyldt alle de i det gamle Testament givne Forjættelser i Kristus og i ham er os en Borgen for Haabet om det evige Liv. Denne Lovsang var den egentlige »Eucharisti«, det er den store Takkebøn, som endte med et tre Gange *Hellig*, som alle nærværende højt og samdrægtigt istemte.

Nu indtraadte en dyb Stilhed.

Biskoppen tog Brødet og derefter Kalken, sagde sagte Indstiftelsesordene over dem begge, som Frelseren sagde ved det sidste Nadvermaaltid.

Konsekrationens hellige Ord sagde Biskoppen udenad; de maatte overhovedet ikke opskrives, men skulde holdes hemmeligt, og derfor mangler de ogsaa i de gamle Skrifter, der beskriver os den kristelige Liturgi.

De jødiske Ofre var ophørt med Tempels Ødelæggelse; i deres Sted var traadt det ene nytestamentelige Offer. Ved Paaskefesten i Dag gjaldt Apostelen Paulus' Ord i den fuldkomneste Betydning: »Vi har et Offeralter, ved hvilket de ikke maa spise, som tjener i Tabernaklet.«

Efter Forvandlingsordene fulgte Bønner for de levende og de afdøde, Bønner om at blive delagtig i Frugterne af Kristi Offerdød, om Syndernes Forladelse og Opnaaelsen af det evige Liv i Fællesskab med de hellige Martyrer.

Derpaa brød Biskoppen de hellige Brød i Stykker, og efter at han selv havde nydt deraf og drukket af Kalken, kaldte Diakonen de troende til det hellige Maaltid med den 33. Salmes Ord: »Smager og ser, hvor sød Herren er.«

Først traadte de nydøbte frem, som den Dag fejrede deres første hellige Kommunion, derpaa kom de øvrige, først Mændene og efter dem Kvinderne. Paa de udstrakte Hænder modtog enhver den himmelske Spise, hvorved Biskoppen sagde: »Kristi Legeme« og den modtagende svarede »Amen«. Paa samme Maade rakte Diakonen Kalken til alle. Slutningen dannede en Takkebøn om Delagtiggørelse i det, som intet Øje har set, intet Øre har hørt og

intel menneskeligt Hjerte begrebet, hvorpaa alle svarede med »Amen«. —

Efter at Gudstjenesten var endt, blev smaa runde Borde baaret ind af Tjenere og Salen forvandlet til en Spisesal for »Agapen« eller Kærlighedsmaaltidet, der i gammel Tid var forbundet med den liturgiske Fest. De tilstedeværende satte sig sammen i Grupper, Kvinderne paa den ene, Mændene paa den anden Side; de nydøbte havde i Dag Ærespladsen. En Forskel imellem fattige og rige, fornemme og Slaver blev der knap gjort; alle følte sig som Børn af eet Hus, som Brødre og Søstre i Kristus, deres Forløser. Da det endnu ikke var Middag, behøvedes der kun faa Spiser, som blev nydt i hellig Glæde, og Husets Herre og Frue, Klemens og hans Gemalinde, krydrede Maaltidet med deres hjertelige Kærlighed.

De fattige og syge, som ikke havde kunnet tage Del i Festen, blev ikke glemt; Omsorgen for dem var Diakonernes særlige Opgave, og ved Festen i Dag skulde de trængende tilmed betænkes rigeligere end ellers. Netop denne Kærlighedsgerning, der var Hedningerne saa fremmed og ukendt, havde ikke kunnet forblive skjult; vi har hørt, hvorledes Vespasian i sin Samtale med Titus anførte sin Fætters Forkærlighed for Krøblinge og gamle Folk som en af hans Særheder. Vespasian havde jo ingen Anelse om hint Ord af Frelseren, hvori der var givet et helt Program til Løsningen af det sociale Spørgsmaal: Evangeliet skal forkyndes for de fattige.

9ende Kapitel.

Blik ind i Fremtiden.

Havde Josefus Flavius i de første Dage efter Festlighederne villet undgaa at besøge Hoffet, saa lod Titus allerede Dagen efter Triumftoget en Slave gaa hen til Josefus for at anmode ham om at komme til Titus. Det Spørgsmaal, Domitilla ved Festtaflet havde stillet om den dybere Aarsag til Jødernes Undergang, saavel som hans egen Fortælling om Jesus havde atter ført det Billede, som Feltherren selv havde dannet sig om denne, men igen for længe siden glemt, nærmere frem for hans Hukommelse. Havde Jødernes Gud virkelig fuldbyrdet Jerusalems Øde-

læggelse som en Straffedom for den mod Nazareneren begaaede Blodskyld, saaledes som hin mærkelige, ukendte Mand i Krigsraadet havde erklæret? Naar de Kristne dyrkede den korsfæstede som en Gud, i hvilket Forhold stod da denne nye Gud til den gamle Jødegud? Og var de Kristne blot en Sekt af Jøderne, eller stod de i en væsentlig Modsætning til Jødedommen? — et Spørgsmaal, der paa Grund af det Statsprivilegium, der var tilstaaet Jøderne, ogsaa for Titus i politisk Henseende var af den største Vigtighed.

Hvem kunde give ham bedre Forklaring om alt dette end Josefus Flavius?

Underholdningen imellem begge Mænd varede længe. Josefus havde aldrig hørt til Kristendommens fanatiske Fjender, og saaledes faldt da hans Bedømmelse forholdsvis gunstig ud. Han erklærede Frelseren for en Sværmer, udgaet af Folkets lavere Lag; fra Begyndelsen af kunde han have ment det godt, men senere, havde han forvildet sig ind i Paastande, som baade politisk og religiøst set var saare farlige. Forklaringen om Jerusalems Ødelæggelse som en Straffedom forkastede Josefus under Henvisning til den under Nero skete blodige Kristenforfølgelse, hvilken de Kristne dog sikkert ikke holdt for nogen Guds Straf. Hvad Forholdet til Jødedommen angik, saa stod de Kristne paa den mosaiske Lovs og de hellige mosaiske Skrifers Grund, og om de ogsaa forklarede Skrifterne paa en anden Maade, end man gjorde i Synagogen, saa fandtes der jo ogsaa afvigende Lærdomme blandt Sadducæerne. At de Kristne holdt Stifteren af deres Sekt for en Gud, var en Udartning, som var fremkaldt ved Forfølgelserne: jo mere Mennesket ser det hadet, som det skatter højt, desto højere stiger det i dets Øjne. De af Jesus, en Mand uden al videnskabelig Dannelse, fremsatte Læresætninger var først bragt i System af en vis Paulus, en Discipel af den store Gamaliel, og han gør, hvad de Kristnes Forhold til Staten angaar, Lydighed imod Øvrigheden til en særlig Pligt. Forøvrigt indskrænkede den hele Bevægelse sig til de laveste Folkeklasser og til nogle overspændte Damer af de bedre Stænder.

(Fortsættes).

Ansgarius-Bonifacius-Foreningen.

Uddrag af Vikariats-Komiteens Regnskab for 1910.

(8. Regnskabsaar).

INDTÆGT:	UDGIFT:
Kassebeholdning f. f. Aar 8,30	Udbetalt i <i>Understøttelser</i>
Fire <i>Kvartals-Kollekter</i> i	til følgende Missioner:
Vikariatet ved den Apo-	Aalborg (til Udvidelse
stoliske Vikar 1063,03	af Skolen) 125,00
Fra <i>Lokalkomiteerne</i> :	Aarhus (til Reparation
Aalborg 55,40	af Kirken) 150,00
Aarhus 35,00	Bornholm (til en Mis-
Esbjerg 112,71	sionsrejse) 50,00
Fredericia 67,25	Esbjerg (til en nyKirke) 225,00
Kolding 17,90	Fredericia (til Afbet. af
København & Omegn. 245,00	Gæld paa Skolen) .. 100,00
Do. do. (Nørrebroafd.) 1215,50	Kolding (til en nySkole) 100,00
Do. do. (St. Andreas	København (Fredb.) (til
Kolleg.) 25,54	Missionsudgifter) ... 100,00
Odense 86,00	København (Nørrebro)
Ringsted 22,20	(til en ny Kirke) ... 1300,00
Roskilde 50,00	København(Sundby)(til
Silkeborg 10,00	Afbet. af Gæld)..... 200,00
Slagelse 2,50	Køge (til Missionsudg.) 100,00
Svendborg 74,00	Næstved (do. do.) 125,00
Indvundne Renter 24,83	Odense (til Afbet. af
	Gæld)..... 150,00
	Ringsted (til Missions-
	udgifter) 125,00
	Roskilde(tilAfb.afGæld) 150,00
	Slagelse(tilMissionsudg.) 100,00
	Porto 4,20
	Kassebeholdning til n. Aar 10,96
Kr. 3115,16	Kr. 3115,16

Idet vi herved fremsender Regnskabet for Aaret 1910, beder vi alle dem, der efter Evne har ydet deres Bidrag, de være sig store eller smaa, om at modtage vor hjerteligste Tak.

Et Blik paa Regnskabets *Indtægtsside* vil vise, at enkelte Menigheder enten slet ikke figurerer paa denne eller gør det med et Beløb, der sikkert kunde blive større, hvis *alle* Katholikker — saaledes som det burde være Tilfældet — betragtede det som en *Æressag* at staa som Medlemmer i Ansgarius-Bonifacius-Foreningen.

At det virkelig *burde* være saa, kan man overbevise sig om ved at kaste et Blik paa Regnskabets *Udgiftsside*. For enhver af de der nævnte Menigheder har det Tilskud, som den har faaet fra Ansgarius-Bonifacius-Foreningen, været af overordentlig stor Betydning, hvad enten det nu er gaaet til Skolens Drift eller er blevet anvendt til Bestridelse af de med Gudstjenesten forbundne Udgifter.

Der er ingen Tvivl om, at den Vej, som vi er inde

paa ved vor Organisation gennem Ansgarius-Bonifacius-Foreningen, absolut er *den rette*. Vi bør fortsætte i det givne Spor og søge at virke hen til, at vi danske Katholikker ogsaa i *finansiel* Henseende efterhaanden kan naa til, hvad der er enhver fuldmyndig Mands Arbejdsmaal, at kunne hjælpe sig selv og staa paa egne Ben.

København, den 21. Februar 1911.

Vikariats-Komitéen:

A. Neuvel,
Formand.

Jos. L. M. Hoffmann,
Kasserer.

H. Gamél,
Sekretær.

A. V. Günther,
Revisor.

Grundtvigiansk Kritik.

I »Højskolebladet« for Fredag d. 24. Februar findes følgende interessante Artikel:

Den katholske Højskole.

Udenfor Ansgarskirken i Bredgade har der i Vinter stadig været Opslag om, at der i den »katholske Højskole«, i »Hotel Dannevirke«, (i »Grundtvigs Hus«) holdtes Foredrag en Aften om Ugen over forskellige kirkehistoriske Emner, med fri Adgang for alle.

Forleden Dag var Emnet: »Grundtvig som Reformator«, og dette drog mig derhen.

Det var en af de mindre Sale, der benyttedes, men den var propfuld. Man saa en Del katholske Præster og mange ganske unge Mennesker, foruden det sædvanlige Overtal af ældre og yngre Kvinder, som udgør Hovedstyrken ved de fleste Møder af lignende Art. Man begyndte med at synge »Op dog, Sion, ser du ej«. Den fandtes trykt sammen med »Helgen her og Helgen hisset«, paa et løst Blad, der laa omdelt sammen med et lille Hefte, stemplet »den katholske Højskole«, med flere Hymner og Salmer, nogle med alment religiøst og kristeligt Indhold, deriblandt en smuk »Bøn« af Johannes Jørgensen, andre med udpræget romerk-katholsk Farve.

Taleren Niels Hansen begyndte med at minde om Hundredaarsjubilæet for »Dejlig er den Himmel blaa«. I nogle indledende Bemærkninger jævnstillede han Grundtvig med

Absalon og Dronning Margrethe og beklagede, at Grundtvig var saa lidet kendt indenfor Katholikkernes Kreds. Han hævdede, at Katholikerne havde lige saa megen Brug for og Ret til Danmarks Stormænd som andre Danske, og at Katholikerne særlig skyldte Grundtvig Tak, fordi han i Rigsdagen, i Modstrid med Biskop Mynster, havde skaffet dem Frihed til al ringe med Kirkeklokker og til at gaa i Processioner. Han bad Menigheden vise sin Taknemmelighed derfor ved at bruge den Frihed, de havde her i Landet, til det danske Folks Gavn.

Derefter fortalte han, i meget korte Træk, Grundtvigs Levnedsløb. Men Hovedsagen for ham var at samle Grundtvigs reformatoriske Gerning i to Hovedpunkter:

1) hans Fremhæven af den historiske Kirkegrund med Trosordet, i »Modsætning« til Luthers Fremhæven af Skriften, (et »Modsætningsforhold«, som hverken Grundtvig eller Luther vilde have godkendt) og

2) hans Fremhæven af Sakramenterne, hvori Taleren mærkelig nok fandt et Modsætningsforhold til Luthers Hævdelse af »Retfærdiggørelsen ved Tro«.

Ogsaa Grundtvigs store Indflydelse paa det danske Folk gennem Højskolen tillagde Taleren stor Værdi og betonedes, at »den katholske Højskole« vilde virke i samme Spor. Til sidst opstillede han det Spørgsmaal, hvoraf det vel kunde komme, at en Mand, der som Grundtvig kom Katholicismen saa nær, dog ikke fandt helt derind. Han opstillede den Gætning, at Gud ikke har villet føre ham videre, efter som han ved at gaa over til Katholicismen, i alt Fald inden 1848, vilde være blevet udvist af Landet som hans samtidige Theologen Carl Muus, der efter sin Overgang til Katholicismen mødte Frederik den 6. og af ham personlig fik Ordre til at rejse ud af Landet. Senere vendte han tilbage og blev her til sin Død. I saa Fald vilde Grundtvig jo ikke have kunnet virke saa meget til Velsignelse for sit Folk. Talerens Mening var formodentlig, at Grundtvig var blevet en Forløber for en tilbagevendende Katholicisme i Danmark.

Det burde dog maaske være en stor Fejltagelse, saa netop den modsatte Opfattelse kan gøres gældende: at Grundtvigs kirkelige Oplysning er en stærk Forskansning mod Pavekirkens Udbredelse herhjemme.

Mon ikke han netop har været Redskabet til at give det danske Folk et saa hjemligt Tilflugtsted i Menigheden og en saa klar Oplysning om, hvad »Kirken« er, at danske Kristne ikke behøver, med ustillet Trang til Fællesskab og fast Fodfæste, at søge ind for at knæle i Romerkirkens pragtfulde Gudshus? Han har faaet Velsignelse til at bygge det aandeligt op over os i Salmesangen og til at forny

Helgenfællesskabet i Sakramenterne, samtidig med at han har lært os frejdigt at synge: »Ingen Præst og ingen Pave raader for Guds Naadegave. Tag du den med Tro og Tak«.

Der bebudedes et følgende Foredrag om Grundtvigs Salmer, som jeg desværre ikke fik Lejlighed til at høre.

Thora Konstantin-Hansen.

— — I Henhold til den, mod Præster og Paver, frejdigt syngende Dames Referat af Besøget hin Aften skal jeg meddele, at der var 202 Tilhørere, saaledes fordelt: 88 Damer, 57 Herrer, 31 unge Mænd, 18 unge Piger og 8 gejstlige.

Glædeligt er det at se, at der lægges Mærke til Opslagene ved Kirkerne og til de mange unge, der besøger Højskolen.

Fruen eller Frøkenen, jeg ved ikke hvad, synes at mene, at Betingelserne for »Pavekirkens« Udbredelse er et aandformørket og dumt Folk, men kommer ikke mange af vore Konvertiter, baade læge og gejstlige, netop fra grundtvigske Kredse?

Det er glædeligt, at den refererende Dame har et saa fast Fodfæste og stærkt aandeligt Fællesskab indenfor sin Kirke, netop i disse Dage, da man gennem Præsternes indbyrdes Stridigheder faar Indtrykket af, at Grunden er vaklende og Huset splidagtigt.

J. H.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Onsdag den 22. Februar begravedes fra St. Josephs Kirke Søster *Geneuse*, født Charvin, fra Rumilly i Savoyen. 18 Aar gammel indtraadte hun i St. Josephs Søstrenes Ordenshus i Chambéry og har siden hengivet sig til Missionsgerningen i de skandinaviske Lande. De første Aar tilbragte hun i Danmark, dels paa Toldbodvej, dels ved den nyoprettede Station i Randers. Derefter sendtes hun til Norge, hvor hun baade i Kristiania og i Trondhjem arbejdede med utrættelig Iver i Næstens Tjeneste. De sidste 30 Aar har hun tilbragt i Stockholm. — Efter over 50 Aars velsignelsesrig Virksomhed, da hun følte sit Livs Afslutning nærme sig, udtalte hun Ønsket om at komme tilbage til Danmark for at dø i Ordensdragten, hvilken hun havde maattet undvære i Stockholm. Kun tre Maaneder blev det hende forundt at tilbringe her

paa St. Josephs Hospital, da Herren kaldte sin tro Tjenerinde til sig.

— *Unios* Fastelavnsfest havde samlet c. 200 Deltagere og forløb overordentlig tiltalende og hyggeligt. Foreningens unge Damer og Herrer opførte de to lovede, fornøjelige Lystspil, der passede fortrinligt til Tilskuernes og selve de unge Skuespilleres glade Stemning og gode Humør. Efter Forestillingen holdt et lystigt lille Bal med en smuk Kotillon (Ole Lukøje med en stor Paraply med Dekorationerne) de fleste Deltagere samlede til Kl. 3. — Den Del af *Unios* Virksomhed, der bestaar i af og til at samle en ikke ringe Del af vore Menigheder, og især af Menighedernes Ungdom, til en fornøjelig Aften, hvor man kan faa Lejlighed til at lære hinanden at kende og more sig indbyrdes, bør ikke undervurderes og bliver ikke altid paa-skønnet saa meget, som den fortjener; det er nok kun Smaating, det drejer sig om, men det er ofte de smaa Ting, der giver Foranledning til de store.

— Københavnske Læsere mindes om, at Ungdomsværnets Aarsmøde agtes afholdt Onsdag den 15. Marts. Som Annoncen oplyser, vil Hr Pastor Günther holde Foredrag om saa betydningsfuldt et Emne som Sjælesorgen i Storstæder, og Aarberetning om Ungdomsværnets Virksomhed vil blive afgivet. Derefter vil følge, ikke en egentlig Diskussion, men dog en saadan Lejlighed til, under Forespørgsels Form, at fremføre Tanker og Forslag, at den for enhver, der har Kærlighed til den vigtige Ungdomssag, kan blive Anledning til at give dennes Forkæmpere et godt og nyttigt Raad. Derfor er det at vente, at Citys Sal vil blive fyldt til sidste Plads paa Onsdag otte Dage.

Ordrup. »Alter i Aar har St. Andreas-Kollegiet i Ordrup sin Fastelavns-Forestilling, og Programmet er som altid godt. Der spilles i Aar to mindre Stykker — og saa er der den dejlige Musik, som altid gør saa megen Lykke. Der staar jo ogsaa Ry af Kollegiets Fastelavns-Forestilling. Hvert Aar er der Rift om Billetter, som uddeles gratis til Kollegiets Venner. Der findes en stor Teatersal med fast og stort Teater, som næppe nogen Skole i Danmark har Mage til. Men der møder da ogsaa hver Fastelavns-Tirsdag 8 til 900 Tilskuere.« Saaledes begynder en lille Artikel i Dagbladet *Riget* fra i Mandags, og Indsenderen, Student Silc. Hansens Fastelavnsspaadom slog godt til. Den store Sal var stuvende fuld til sidste — eller mere end til sidste Plads. De to mindre Stykker, som forresten varede over to Timer, var H. Hert'z »En Fristelse« og »Huset ved Vejen«, oversat fra Tysk. De unge Skuespillere var fortrinligt instruerede, og Stykkerne gik kvikt og kønt over Scenen. Det sidste med alle de burleske Løjer gjorde

mest Lykke hos Ungdommen, hvis Jubel næsten af og til overdøvede Skuespillerne, og Stykket var ogsaa morsomt, udmærket passende til en Fastelavnsfest, men det første var rigtignok, hvad Indhold og Tanker angaar, af langt dybere og kønnere Indhold. Før og imellem de to Stykker sang og spillede Eleverne meget smukt. Særlig Lykke gjorde ved denne Lejlighed — som saa ofte — en svensk Sang og et nydeligt iørefaldende Musikstykke af Mozart saa vel som nogle Soloer for Blæseinstrumenter. Nogle af Skolens tidligere Elever saavel som Hr. Violoncellist Rafn fra Hellerup viste Skolen den Venlighed at hjælpe til ved den smukke Aftenunderholdning, der varede fra Kl. 5 til 8¹/₄.

Odense. St. Albani Menighed afholdt Fastelavns Søndag og Mandag en meget vellykket Sammenkomst, som indledes med en lille Aftenunderholdning i veldædigt Øjemed. Først vistes et Tableau: »Aaret med de fire Aars-tider«, der høstede stærkt — og fortjent — Bifald. Saa opførtes Carl Møllers lystige Situation »Sagt opl«, og efter en dygtigt og kønt udført Sang-Afdeling ved en Dame-Trio gik Erik Bøghs muntre og stemningsfulde »Store Bededags Aften« over Brædderne, alt til megen Fornøjelse baade for Tilhørere og optrædende. Et Par Timers behageligt Samvær med Forfriskninger og en lille Dans afsluttede begge Aftener, der gav et heldigt og glædeligt Bevis for, at Menighedslivet, som ellers er ret stille og beskedent her i Byen, ogsaa kan pulsere stærkt og livskraftigt. *ch.*

Fredericia. I Dag viedes i vor festligt smykkede St. Knuds Kirke Hr. Gaardejer Hermann Petersen og Frøken Martha Spetzler (Datter af Uhrmager M. Spetzler). Hr. Pastor Schreiber fremhævede i sin Tale det skønne og højtidelige i den katholske Brudemesse, hvor Brudgom og Brud er enige om det højeste og bedste i Himlen og paa Jorden. En smuk tostemmig Sang blev sunget af Skolebørnene, og Hr. Musiker Behncke spillede efter Forvandlingen *Ave verum corpus* af Mozart.

I over et Aarhundrede har Brudens Slægt levet og virket her i St. Knuds Menighed. Det vil være mange af Ugebladets Læsere bekendt, hvorledes hendes Fader, Hr. Uhrmager Spetzler, altid velvilligt mødte med sit Sangkor ved Kirkeindvielserne i de forskellige Byer, ligesom han ogsaa utrættelig udførte et stort Arbejde her i St. Knuds Menighed. *P.*

Rom. Den hellige Faders Befindende er atter tilfredsstillende. At han overhovedet i nogle faa Dage aflyste Audienserne, var kun, fordi hans Læger bestemt tilraadede ham det, for at ikke hans stærke Forkølelse skulde gaa over til Lungebetændelse. — Det vatikanske

Trykkeri har udsendt *Gerarchia Cattolica* for 1911. I Følge denne Aarbog er der, siden Pius X i 1903 blev Pave, oprettet ikke mindre end 8 Ærkebispedømmer, 37 Bispedømmer, 18 apostoliske Vikariater og 14 apostoliske Præfekturer. Af Kardinaler findes kun 50, skønt det fulde Antal Pladser er 70. Under Pius X.s Regering er der død ikke mindre end 31 Kardinaler.

Brevkasse. — *Til en æret Indsender.* De maa ikke tage det ilde op, at jeg ikke kan optage Deres lille Artikel. Da De trak Deres forrige Artikel tilbage, efterat den allerede var indsendt til Trykkeriet, ansaa jeg det for givet, at De overhovedet ikke mere ønskede at faa Ordet i den omhandlede Sag. Ærbødigst
N. H.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag den 7. Marts Kl. 8 Aften.

Oplæsning af Pastor Günther:

Stykker af Frøken Ingeborg Maria Sicks Bog: »Der ringer Klokker —«.

Hotel Dannevirke, Studiestræde 38, **2den Sal.**

Alle er velkomne.

Vincentkonferensernes første Generalmøde

for i Aar finder Sted Søndag d. 5. Marts Kl. 11½ i Bredgade 67² o. G. Til Mødet indbydes alle aktive og bidragydende Medlemmer.

St. Ansgars Kirke. Søndag den 5te Marts holder Rosenkransbroderskabet (og Jomfruernes Forening) Procession efter Prædikenen ved Aftenandagten.

Ungdomsværnets Aarsmøde.

Onsdag d. 15. Marts Kl. 8 Aften afholder »Katholsk Ungdomsværn« sit aarlige Møde i Citys Lokaler, Citygade Nr. 23. Hr. Pastor Günther vil holde Foredrag om »Sjælerøgt i Storbyer«. Derefter vil der blive aflagt Aarsberetning og givet Lejlighed til Forespørgsler. Et Hefte med Sange vil blive omdelt. Til Mødet indbydes Ungdomsværnets Medlemmer samt *alle Trosfæller*, som maatte have Interesse for Ungdomssagen.

Forretningsudvalget.

Unio. Almindeligt Møde Fredag den 17de (**ikke den 10de**) og Fredag den 31. Marts.

Anmodning.

Da Melodisamlingen til »De unges Sangbog« er udsolgt i Boghandelen, anmodes herved en eller anden, som maatte være i Besiddelse af den, at være saa venlig at ville laane den til Ungdomsværnet og sende Bud til Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund.

Udlaan (gratis) og Tilbagelevering af Bøger fra St. Vincents Sognebibliothekerne

finder Sted

ved **St. Ansgars Kirke** (gennem Hr. Lærer Ertner, Bredgade 67) Tirsdag, Torsdag og Lørdag Kl. 7—9 Aften; desuden efter Formiddags- og Eftermiddagsgudstjenesten om Søndagen.

Ved **Rosenkranskirken** daglig fra 6—7 (hos Hr. Pastor Ronge).

Ved **St. Annæ Kirke** hver Søndag efter Hovedgudstjenesten.

Ved **St. Josefs Konferens** Bibliothek udlaanes Bøger daglig fra Kl. 9—1 fra Skolelokalet, Griffenfeldtsgade Nr. 7.

Kirkelig Kalender.

1. Marts. 1. Søndag i Fasten.	12. Marts. 2. Søndag i Fasten.
6. — Mandag. Perpetua og Felicitas, Martyrinder.	13. — Mandag. Gregor den Store, Pave og Kirkelærer.
7. — Tirsdag. Thomas af Aquino, Kirkelærer.	14. — Tirsdag. Ferialdag.
8. — Onsdag. Johannes af Gud, Bekender. (Tampersdag).	15. — Onsdag. Ferialdag.
9. — Torsdag. Francisca af Rom, Enke.	16. — Torsdag Ferialdag.
10. — Fredag. Herrens Lansen og Nagler. (Tampersdag).	17. — Fredag. Herrens Ligklæde.
11. — Lørdag. Ferialdag. (Tampersdag).	18. — Lørdag. Gabriel, Ærkeengel.

*) Fastetiden begynder.

Gudstjenesten i København.

Søndage.

- St. Ansgars Kirke. Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt.
- Rosenkranskirken (Boyesgade). Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 5 Andagt.
- St. Annæ Kirke i Sundby. Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt med Prædiken.
- Jesu Hjertes Kirke (Stenosgade). Form. Kl. 7, 7¹/₂ og 8¹/₂ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt m. Prædiken.
- St. Josefs Kirke (Griffenfeldtsgade). Form. Kl. 6¹/₂ stille Messe; Kl. 9 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 3 Andagt.
- St. Knuds Kapel (Vestervoldgade 115). Form. Kl. 7 Højmesse; Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken.
- Immaculatakirken (Strandvej 91). Form. Kl. 7 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 2¹/₂ Vesper.
- St. Andreas Kirke i Ordrup. Form. Kl. 7 og 7³/₄ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Kl. 5 Andagt.
- Assumptionskapellet (Amalievej 14). Stille Messe Kl. 8 med fransk Prædiken; Kl. 5 Efterm. Andagt. (Det allerhelligste Sakramente er daglig udstillet fra Kl. 8—5).

Stille Messer paa Hverdage.

St. Ansgars Kirke Kl. 7 og 8¹/₄; i Rosenkranskirken Kl. 6¹/₂ og 8¹/₄; i St. Annæ Kirke Kl. 6 og 8; i Jesu Hjertes Kirke Kl. 7, 7¹/₂ og 8¹/₂; i St. Josefs Kirke Kl. 5¹/₄ og 6¹/₂; i St. Knuds Kapel Kl. 6¹/₂; i Immaculatakirken Kl. 6¹/₂; i St. Andreas Kirke Kl. 6, 6¹/₂, 7¹/₂ og 8¹/₄; i Assumptionskapellet Kl. 6¹/₂ og Kl. 5 Efterm. Andagt.

Korsvejsandagt i Fasten.

St. Ansgars Kirke hver Fredag Aften Kl. 8; Rosenkranskirken hver Fredag Aften Kl. 7¹/₂ med Prædiken; Jesus Hjertes Kirke hver Torsdag Aften Kl. 8¹/₄; St. Josefs Kirke hver Fredag Aften Kl. 7¹/₂; i St. Annæ Kirke hver Fredag Aften Kl. 8.

Mødreforeningen. Tirsdag den 7. Marts Kl. 8¹/₄ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender. Bagefter holdes et kort Foredrag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 60, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, candl. mag., Viggo Rothés Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 11.

Søndag den 12. Marts.

1911.

INDHOLD: Biskoppeligt Hyrdebrev i Anledning af Fastetiden. — Jødefolkets sidste Dage. — Aarsmøde i »Katholsk Ungdomsværn«. — Oversigt over Kollektterne i 1910. — Litteratur. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Aalborg. Norge. Tyskland. England. Frankrig. Nord-Amerika. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Biskoppeligt Hyrdebrev

i Anledning af Fastetiden.

(Sluttet.)

*Dekret fra den h. Sakramentskongregation vedrørende
Førstkommunikanternes Alder.*

Hvor inderlig en Kærlighed Kristus har næret til Børnene, medens han levede her paa Jorden, derom vidner de hh. Evangelier tydeligt. Han elskede at omgaas dem; han plejede at lægge sine Hænder paa dem, at tage dem i Favn og velsigne dem. Han tog sine Disciple det ilde op, da de jog dem bort, og han irettesatte dem derfor med de alvorlige Ord: *Lader de smaa Børn komme til mig og formener dem det ikke; thi Guds Rige hører saadanne til* (Mark. 10, 13. 14. 16). Og hvor højt han satte deres Uskyld og Sjælsrenhed, det viste han klart, da han, efter at have kaldt et Barn til sig, sagde til sine Disciple: *Sandelig siger jeg eder: Uden I bliver som Børn, kommer I ikke i Himmerige. Hvo, som derfor ydmyger sig som dette Barn, han er den største i Himmerige. Og hvo som annammer et saadant Barn i mit Navn, han modtager mig* (Matth. 18, 3. 4. 5).

Med Henblik paa disse Ord har den katholske Kirke

ligefra sin Begyndelse af søgt at bringe de smaa Børn til Kristus gennem den h. Kommunion, hvilken den plejede at give dem, endog medens de laa ved Moderbryst. Dette fandt Sted samtidig med Daaben, som det findes foreskrevet i næsten alle ældre Ritualbøger lige op til det 13. Aarhundrede, og denne Skik har nogle Steder holdt sig endnu længere ned i Tiden; hos Grækerne og Orientalerne findes den endnu den Dag i Dag. For da at undgaa Faren for, at særlig de diende Børn ikke skulde kunne synke det konsekreerede Brød, blev det snart Skik at give dem den h. Kommunion under Vinens Skikkelse alene.

Men ikke alene i Forbindelse med selve Daaben, ogsaa flere Gange siden efter blev de smaa Børn vederkvæget ved det himmelske Gæstebud. Thi dels havde man nogle Steder for Skik at meddele Smaabørnene den h. Kommunion straks efter Gejstligheden, dels var det andre Steder Skik at give dem de Rester, som blev tilbage efter de voksnes Kommunion.

Denne Skik gik siden hen af Brug i den latinske Kirke, og man begyndte i Stedet for først at stede Børnene til Herrens Bord, naar deres Forstand var nogenlunde udviklet, og de havde nogen Forstaaelse af hint højhellige Sakramente. Denne nye Fremgangsmaade, som alt i Forvejen var bleven godkendt af nogle Særsynoder, blev i Aaret 1215 højtideligt approberet af det fjerde almindelige Kirkemøde i Lateranet, der i sin berømte Kanon XXI paalagde alle troende, som var naaet til Skelsaar, at modtage Bodens og Alterens hh. Sakramenter. Ordene var følgende: »Alle troende af begge Køn skal, naar de er naaet til Skelsaar, mindst een Gang om Aaret lønligt skrifte alle deres Synder for den beskikkede Præst og efter Evne søge at udføre den dem paalagte Bodsøvelse samt i det mindste i Paasken ærefrygtsfuldt modtage den h. Eukaristis Sakramente, med mindre de da — efter at have raadført sig med den beskikkede Præst — af en eller anden tilstrækkelig Grund maatte anse det for rigtigt for en Tid at afholde sig derfra.«

Tridentinerkonciliet godkendte (Sess. XXI, *de Communione*, c. 4) denne Bestemmelse uden dog paa nogen Maade at udtale sig imod den gamle Fremgangsmaade at

give Børnene den h. Kommunion, før de var naaet til Skelsaar, og Konciliet udtalte sin Fordømmelse af den modsatte Opfattelse med disse Ord: »Hvis nogen nægter, at alle troende af begge Køn er forpligtede til, naar de naar til Skelsaar, hvert Aar at modtage den h. Kommunion, i det mindste i Paasken, saaledes som det er vor hellige Moder Kirkens Paabud, han være udelukket af Kirken.« (Sess. XIII, *de Eucharistia*, c. 8, can. 9).

Altsaa er de troende, naar de naar til Skelsaar, i Henhold til det anførte, endnu stadig gældende Dekret forpligtede til mindst een Gang aarlig at modtage Bodens og Alterens hh. Sakramenter.

Ved den nærmere Bestemmelse af, hvad der bør forstaas ved »Skelsaar«, er der dog i Tidens Løb opstaaet ikke faa Vildfarelser og sørgelige Misbrug. Der var dem, der troede, at dette maatte forstaas anderledes, naar Talen var om Alterens Sakramente, end naar der taltes om Bodens Sakramente. Med Hensyn til Skriftemaalet forstod de ved »Skelsaar« den Alder, da man kan skelne mellem ondt og godt og derfor ogsaa kan gøre sig skyldig i noget, som er Synd; med Hensyn til Kommunionen mente de, at en højere Alder maatte udkræves, hvor nemlig Muligheden for en fyldigere Forstaaelse af Trossandhederne og for en mere omhyggelig og inderlig Forberedelse forelaa. Derved kom det til, at man — alt efter de forskellige Steders Sædvaner og de paagældende Menneskers Opfattelser — krævede snart en Alder af 10 eller 12 Aar til den første h. Kommunion, snart en Alder af 14 Aar eller endnu mere, og imidlertid holdt man Børnene eller de unge, som ikke havde naaet den foreskrevne Alder, borte fra den h. Kommunion.

Denne Sædvane, som — under Skin af at ville værne om det højhellige Sakramentes Værdighed — holdt de troende borte fra det, blev en Kilde til flere Onder. Den unge Uskyldsalder kom til at savne det indre Livs nærende Saft, skilt som den var fra Samfundet med Kristus; deraf kom det saa atter, at Ungdommen, der var berøvet sin bedste Hjælp og saa sig omgivet af saa mange Farer, mistede Hjertets Renhed og hengav sig til Synd og Last, endnu før den havde smagt de hellige Hæmmeligheder. Selv om man saa lod en omhyggeligere Forberedelse og

et Generalskriftemaal gaa forud for den første h. Kommunion, hvilket iøvrigt end ikke fandt Sted alle Vegne, saa er Tabet af den første Uskyld, der muligvis kunde være undgaaet ved Modtagelsen af den h. Eukaristi i en tidligere Alder, altid saare meget at beklage.

Ikke mindre forkastelig er den Skik, der hersker paa flere Steder, at man ikke lader de Børn, som endnu ikke har været til den første h. Kommunion, gaa til Skrifte eller undlader at give dem Absolutionen. Thi Følgen deraf er, at de muligvis kommer til at henleve længere Tid i Dødssyndens Tilstand med stor Fare for deres Sjælefrelse.

Men det værste er, at man paa nogle Steder ikke lader de Børn, som ikke har været til den første h. Kommunion, modtage det h. Vandingsbrød, selv om de er i Dødsfare, og at disse Børn, naar de dør og bliver begravet med Anvendelse af de Ceremonier, der bruges ved Smaa-børns Begravelser, saaledes kommer til at savne Kirkens Forbønner.

I slig mislig Adfærd gør de sig medskyldige, der holder mere end nødvendigt paa at lade en særlig Forberedelse gaa forud for den første h. Kommunion; de lægger muligvis ikke Mærke til, at disse Forsigtighedsregler stammer fra Jansenismens Vildfarelser, forsaavidt som disse i den h. Kommunion ser en Løn for Dyden, men ikke et Lægemiddel i menneskelig Svaghed. Lige det modsatte mente dog det h. Kirkemøde i Trient, da det udtalte, at Kommunionen er »en Modgift, hvorved vi befries for de daglige Synder og bevares mod de svære Synder«. Denne Lære er fornylig blevet eftertrykkeligt indskærpet af den h. Koncilskongregation ved dennes Kundgørelse af 26. December 1905, ved hvilken Adgangen er bleven aabnet til den daglige Kommunion for alle uden Undtagelse, baade ældre og yngre, kun under de to Betingelser, at man er i Naadens Stand, og at man handler ud fra en ren Hensigt.

Det kan heller ikke ses, af hvad Grund man — da man jo dog i gamle Tider uddelte Resterne af de hellige Skikkelser til selve de diende Børn — nu skulde forlange en særlig Forberedelse af de Børn, som befinder sig i den første Barndoms lykkelige Uskyldstilstand, og som paa Grund af den nuværende Tids mangfoldige Farer og Snarer

trænger til denne hemmelighedsfulde Spise i ganske særlig Grad.

De her paa talte Misbrug slammer fra, at man paa urigtig Maade har villet bestemme, hvad der bør forstaaes ved »Skelsaar«, idet man nemlig krævede en højere Alder for Modtagelsen af den h. Kommunion end for Modtagelsen af Bodens Sakrament. Laterankonciliet kræver dog een og samme Alder med Hensyn til begge disse Sakramenter, idet det uden Forskel gør Modtagelsen baade af Kommunionen og af Bodens Sakramente til en Pligt. Følgelig bør man, paa samme Maade som man med Hensyn til Skriftemaalet ved »Skelsaar« forstaa den Alder, da Barnet kan skelne godt fra ondt, med andre Ord da dets Fornuft er naaet til en vis Udvikling, ogsaa med Hensyn til den h. Kommunion ved »Skelsaar« forstaa den Alder, da Barnet kan skelne det eukaristiske Brød fra almindeligt Brød, hvilket atter er den Alder, da Barnet har faaet Fornuftens Brug.

Anderledes har da heller ikke de mest fremragende Fortolkere af Laterankonciliets Bestemmelser eller dettes samtidige opfattet dette Forhold. Kirkehistorien afgiver Vidnesbyrd om, at flere Synoder og biskoppelige Kundgørelser fra Tiden kort efter Laterankonciliet, allerede i det tolvte Aarhundrede, har tilladt Børn i Syvaarsalderen at modtage den første h. Kommunion. Desuden foreligger der et Vidnesbyrd af den største Betydning, nemlig den h. Thomas af Aquins, hos hvem følgende er at læse: »Saasnaart Børnene begynder paa en eller anden Maade at gøre Brug af deres Forstand, saa at de formaar at føle Andagt for dette Sakramente (Eukaristien), da kan dette Sakramente meddeles dem.« (*Summ. Theol.*, 3 p., q. 80, a. 9, ad 3). — Dette Sted udlægger Ledesma paa følgende Maade: »Ud fra almindeligt gældende Opfattelse siger jeg, at den h. Kommunion bør gives til alle dem, som har Fornuftens Brug, og det, saasnaart de er naaet til denne; dette gælder, selvom Børnene ikke helt klart forstaaer, hvad de gør.« (In S. Thom., 3 p., q. 80, a. 9, dub. 6). — Det samme Sted forklarer Vasquez med disse Ord: »Saasnaart et Barn naar til denne Fornuftens Brug, er det ved guddommelig Lov forpligtet dertil, saa at end ikke Kirken kan fritage

det derfor.« (In 3 P., S. Thom., disp. 214, c. 4, n. 43). — Det samme lærer den h. Antonin, der skriver: »Naar et Barn er i Stand til at begaa en Dødssynd, da er det forpligtet til at modtage Skriftemaalet og følgelig ogsaa Kommunionen.« (P. III, tit. 14, c. 2, § 5). — Ogsaa Tridentinerkonciliet nøder til denne Slutning. Thi hvor det (Sess. XXI, c. 4) udtaler, at »Smaabørn, som endnu ikke har Fornuftens Brug, ikke er forpligtede til at modtage den sakramentale Kommunion«, anfører det som eneste Grund derfor den Omstændighed, at de ikke kan synde. »De er jo nemlig«, siger det, »i den Alder ikke i Stand til at miste den modtagne Guds Naade«. Deraf fremgaar det, at det er Konciliets Opfattelse, at Børn trænger til Kommunionen og er forpligtede til at modtage den paa det Udviklingstrin, hvor de er i Stand til at miste Guds Naade ved Synden. Dermed stemmer ogsaa, hvad Romerkonciliet, som blev holdt under Pave Benedikt XIII, udtaler, nemlig at Forpligtelsen til at modtage den h. Kommunion begynder, »saasomt Drengene og Pigerne naar til Skelsaar, det vil sige til den Alder, da de er i Stand til at skelne det eukaristiske Brød, der ikke er andet end Jesu Kristi sande Legeme, fra almindeligt Brød og véd at nærme sig til Herrens Alter med den fornødne Fromhed og Andagt«. Den romerske Katekismus siger endelig, at »ingen bedre end Faderen eller Præsten, for hvem Børnene bekender deres Synder, kan bestemme, i hvilken Alder de skal modtage de hellige Hemmeligheder. Deres Sag er det at undersøge, om de er naaet til en vis Forstaaelse af dette underfulde Sakramente, og om de længes efter det«. (P. II., *De Sacr. Euchar.*, n. 63).

Af alt dette fremgaar det, at den til Modtagelsen af den h. Kommunion udkrævede Alder er den, i hvilken Barnet kan skelne det eukaristiske Brød fra almindelig legemligt Brød, saa at det med Andagt kan nærme sig til Alteret. Altsaa udfordres der ikke noget udtømmende Kendskab til Trossandhederne, men Kendskabet til de vigtigste Sandheder alene er tilstrækkeligt; ej heller kræves der den fulde Fornuftens Brug, en vis Begyndelse i saa Henseende er tilstrækkelig. Derfor er det aldeles forkasteligt at udsætte Kommunionen udover dette Tidspunkt og at forlange

en modnere Alder for at kunne modtage den, hvilket den Apostoliske Stol ogsaa gentagne Gange har udtalt sig imod. Saaledes paatalte Pius IX, salig Ihukommelse, gennem et Brev, som Kardinal Antonelli under 12. Marts 1866 rettede til de franske Biskopper, meget bestemt den Skik, som havde indsneget sig i enkelte Bispedømmer, nemlig at udsætte den første h. Kommunion til en modnere og nærmere bestemt Alder. Den h. Koncilskongregation ændrede under 15. Marts 1851 det Afsnit i Provincialkonciliet i Rouen, der forbød at lade Børn under 12 Aar gaa til den h. Kommunion. Ikke anderledes bar nærværende Sakramentskongregation sig ad i en Sag af 25. Marts 1910 vedrørende Bispedømmet Strassburg; da det i denne drejede sig om, hvorvidt Børn paa 12 eller 14 Aar kunde stedes til den første h. Kommunion, svarede Kongregationen: »Drenge og Piger bør stedes til den første h. Kommunion, naar de naar til Skelsaar eller til Fornuftens Brug.«

Efter at have underkastet alt dette en moden Overvejelse har nærværende Sakramentskongregation paa sit Plenarmøde den 15. Juli 1910 fastslaaet følgende Regel vedrørende Børnenes Førstkommunion, der skal have Gyl-dighed overall, og som har til Formaal at afskaffe de ovenfor omtalte Misbrug og at bevirke, at Børnene allerede fra den spæde Alder af bliver knyttet til Kristus og kommer til at leve hans Liv og deri finder et Værn imod Fordærvsens Smitte.

I. Den til Modtagelsen af Bodens og Alterets hh. Sakramenter fornødne Alder er den, i hvilken Barnet begynder at bruge sin Fornuft, det er omkring det syvende Aar, noget før eller noget senere. Fra den Tid af begynder Forpligtelsen til at opfylde det dobbelte Bud om Skriftemaal og Kommunionen.

II. Til det første Skriftemaal og den første Kommunion kræves der ikke noget fuldstændigt og udtømmende Kendskab til den kristne Lære. Men Barnet maa senere hen lære den hele Katekismus, saa godt som dets Falteevne efterhaanden tillader det det.

III. For at Barnet kan forberede sig paa rette Maade til den h. Kommunion, kræves der kun følgende Kendskab til Religionen, at det nemlig i Forhold til dets Evne op-

fatter de Troslærdomme, der er ubetinget nødvendige til Salighed, og at det kan skelne det eukaristiske Brød fra almindeligt Brød for saaledes at kunne nærme sig til Herrens Alter med en til dets Alder svarende Andagt.

IV. Barnets Forpligtelse til at modtage Bodens og Alterets hh. Sakramenter falder særlig tilbage paa dem, hvem Barnet er betroet til, det er Forældrene, Skriftefaderen, Lærerne og Sognepræsten. I Følge den romerske Katekismus er det Faderen (eller hvem der træder i hans Sted) og Skriftefaderen, der bør bestemme, naar Barnet skal gaa til den første h. Kommunion.

V. En eller flere Gange om Aaret bør Sognepræsterne lade afholde en Fælleskommunion for Børnene og ikke alene lade Førstkommikanterne deltage deri, men ogsaa andre Børn, der med deres Forældres eller deres Skriftefaders Samtykke — som ødet overfor er blevet sagt — allerede tidligere har modtaget den første h. Kommunion. For begge Slags Børn skal der forud nogle Dage i Træk holdes belærende og forberedende Foredrag.

VI. De, som har med Børnene at gøre, bør af al Evne virke hen til, at Børnene efter den første h. Kommunion oftere nærmer sig til Herrens Bord, ja om muligt hver Dag, som det er Jesu Kristi og vor Moder Kirkens Ønske, og at de gør det med en til deres Alder svarende Andagt. De bør heller ikke glemme den alvorlige Pligt, som paahviler dem i Retning af at sørge for, at Børnene ogsaa fremdeles vedbliver med at deltage i Religionsundervisningen, eller at de i det mindste paa anden Maade faar den fornødne religiøse Belæring.

VII. Den Sædvane ikke at lade Børnene komme til Skrifte og i intet Tilfælde at give dem Absolutionen, selv om de er naaet til Fornuftens Brug, er aldeles forkastelig. Derfor bør de paagældende Biskopper, selv med Anvendelse af de i den kanoniske Ret foreskrevne Midler, sørge for, at denne Sædvane fuldstændig afskaffes.

VIII. Det er et stort Misbrug ikke at give Børn det hellige Vandringsbrød og den sidste Salvelse, naar de er naaet til Fornuftens Brug, eller at begrave dem med de Ceremonier, som anvendes ved Smaabørns Begravelser. Biskop-

perne bør gaa strengt frem mod dem, der ikke ophører med denne Fremgangsmaade.

Alle disse Bestemmelser, som Kardinalerne i nærværende Kongregation havde truffet, har vor hellige Fader Pave Pius X godkendt i en Audiens af 7. August og samtidig forordnet, at det foreliggende Dekret skulde udgives og offentliggøres. Men alle Biskopper har han paalagt, at de ikke alene skulde bringe det til Sognepræsternes og Gejstlighedens Kundskab, men ogsaa til Lægfolkets, for hvilket det hvert Aar indenfor Paasketiden skal forelæses paa Modersmaalet. Endelig bør Biskopperne hvert femte Aar samtidig med at berette om deres øvrige Stiftsforhold ogsaa meddele til den h. Stol, hvorledes dette Dekret er blevet overholdt.

Alle modstridende Bestemmelser og Sædvaner træder herved ud af Kraft.

Givet i Rom den 8. August 1910.

D. Kardinal Ferrata, Præfekt.

Ph. Giustini, Sekretær.

I Tilslutning til det oplæste Dekret vil Vi foreløbig træffe følgende Anordninger:

I.

Den paa enkelte Steder forekommende Skik at udsætte Børnenes første h. Kommunion, indtil Børnene forlader Skolen, er at betegne som aldeles forkastelig.

II.

Til den første Modtagelse af Bodens og Alterens hh. Sakramenter kræves der, foruden at Børnene skal være naaede til Skelsaar, ogsaa en vis Sum af religiøse Kundskaber. Derfor bør der forud for Modtagelsen af Bodens h. Sakramente gaa en Skrifteundervisning og forud for Modtagelsen af Alterens h. Sakramente en Kommuniionsundervisning.

III.

Da Afgørelsen af, hvad der forstaas ved Skelsaar, afhænger af mange Omstændigheder, bliver Bestemmelsen af Tidspunktet for Forberedelsesundervisningens Begyndelse i Følge den h. Faders Intention overladt til Biskopperne.

IV.

Bestemmelserne angaaende den ydre Ordning af Forberedelsesundervisningen som ogsaa af Sakramentsmodtagelsen bør træffes af Sognepræsten eller af dennes Stedfortræder.

V.

Den ydre Festligholdelse af den første højtidelige Kommunion skal finde Sted paa samme Maade som hidtil. Den senere fælles Modtagelse af den h. Kommunion i den skolepligtige Alder bliver at ordne af Sognejeftligheden.

VI.

6. Den nye Ordning træder i Kraft efter Paaske 1911, saaledes at der først fra Skoleaaret 1911/12 skal begyndes med Skrifte- og Kommuniionsundervisningen paa den ovenfor omtalte Maade.

VII.

Dødssyge Børn, som er naaet til Fornuftens Brug, bør berettes og modtage de hh. Dødssakramenter samt i Dødstilfælde begravnes paa samme Maade som de voksne, saaledes som det allerede hidtil er sket.

VIII.

Den Kundgørelse af 8. August 1910, som den h. Sakramentskongregation paa Pave Pius X.s Anordning har udstedt angaaende Børnenes Førstkommunion, skal hvert Aar paa fjerde Søndag i Fastetiden oplæses fra Prædikestolen paa Modersmaalet.

Vi har anset det for formaalstjenligt ved at offentliggøre det foregaaende at slutte Os i eet og alt til, hvad de den 13. December 1910 ved den h. Bonifacius' Grav forsamlede Ærkebiskopper og Biskopper har udtalt i deres fælles Hyrdeskrivelse til de dem underlagte Stifter.

København, den 14. Februar 1911.

† Johannes,

Biskop af Anastasiopolis,
Apostolisk Vikar for Danmark og Island.

Jødefolkets sidste Dage.

(Fortsat ¹⁷)

Hvilket helt andet Indtryk vilde Titus ikke have faaet af Kristus, Kristendommen og dens Bekendere, hvis han havde henvendt sig til sin Onkel Klemens! Men hvor kunde han ane, at denne var en Kristen?

Et yderligere Bidrag til sin Kundskab om Kristus fik Titus, da han om Eftermiddagen besøgte Berenice. Hun havde beredt ham en stor Glæde med Augusts Segrling; stolt bar han den paa sin Finger, og den i Brevet udtalte Bøn om hans Kærlighed besvarede han med dyre Forsikringer om evig Troskab.

Hvad Jesus af Nazaret angik, kunde hun fortælle, at Jesus var en Discipel af Johannes den Døber. Johannes stammede fra Præstekasten og var en Mand af høj Aand og den strengeste Levemaade, der havde staaet højt i Ære hos Herodes, saa at denne gentagne Gange havde spurgt ham til Raads. Jesus af Nazaret derimod havde været en enfoldig Haandværker, der havde syntes godt om at blive budt til Taffels hos rige Folk; overfor Herodes havde han opført sig saa dumt og taabeligt, at Kongen havde ladet ham give en Narredragt paa og under Spot og Latter jage fra sit Hof. Hans Tilhæng blandt Pøbelen var straks bleven ham utro til sidste Mand, saa snart han kom i Konflikt med de jødiske Love; ja, en af hans nærmeste Tilhængere havde forraadt ham for tredive Sølvpenge og udleveret ham til hans Fjender.

Dermed var nu Titus fuldkommen paa det rene med Kristus og Kristendommen. Ganske vist forblev hin ubekendte, som havde traadt frem for Krigsraadet Dagen før Stormen paa Jerusalem, at være en Gaade for ham; men i hvert Fald havde de Kristne ingen Betydning for ham som Statsmand; Stridighederne om Spørgsmaal vedrørende deres Lov maatte Jøderne udfægte mellem sig selv indbyrdes. —

Fra Berenice begav Titus sig over *pons sublicius*, hvor flere Officerer ventede paa ham, til det jødiske Kvarter. At Jøderne modtog ham med blandede Følelser, kunde

han forstaa. Men Titus besad som faa den Gave at kunne erobre Folks Hjerter for sig, og den Godhed og Elskværdighed, hvormed han hist vendte sig til en gammel Mand, her viste sig kærlig imod Børnene, lovede at afhjælpe alle Klager, uddelte rige Almisser til højre og venstre, fik i det mindste for Øjeblikket Jøderne til at glemme, at det var ham, som havde ødelagt den hellige Stad og Templet.

Branden havde raset i Synagogens umiddelbare Nærhed; mørke stod de sværtede Mure, og fra Ruinerne i deres Indre steg der endnu Røg i Vejret. Ved Siden af Døren til et Hus, som syntes at have hørt til de forneimne, sad der paa en Sten en Olding med sit Hoved med dets skaldede Isse støttet paa begge sine Hænder -- det var Rabbi Aaron Ben Hanna. Ogsaa hans Hus og alt, hvad han ejede, var blevet et Rov for Luerne. Han havde allerede siddet saaledes hele Dagen og afvist enhver Tiltale. Da man sagde ham, at det var Titus, løftede han Hovedet i Vejret og stirrede længe paa den, der stod foran ham; Titus kunde ikke udholde dette Isblik og maatte vende sine Øjne bort. Derpaa rettede Oldingen sig en Smule op, og med en Stemme, der syntes at komme fra Graven, sagde den gamle:

»I Flavier har været Værktøjet i Guds Haand; han vilde slaa mit Folk paa Grund af dets Synder, men Værktøjet var grummere end den Haand, der førte det — derfor forkaster Herren det. For dig, Titus, vil der ikke mere oprinde nogen glad Dag; intet Ønske skal du faa opfyldt. Ulykke paa Ulykke skal komme over dit Hoved, Jordskælv og Ild og Pest, og til Veerne udefra Had hjemme. Under Verdens Forbandelse skal Flaviernes Slægt ophøre, fordi den har søndertraadt Sions Datter. Og gaa nu, din Broder venter dig!«

Den gamle sænkede atter Hovedet i sine Hænder som før. Titus stod som forstenet foran ham, ligbleg; ingen af hans Ledsagere vovede at sige et Ord. Vespasian lod hver Dag sit Horoskop stille, og hans Søn var ikke mindre overtroisk; men selv om han ikke havde været det: de profetiske Ord, de frygtelige Trusler af denne gamles Mund maatte ryste enhver.

Hvor ofte var der ikke blevet udstødt de skrækkeligste

Forbandelser mod Titus af de utallige Ofre i den jødiske Krig — han havde den Gang ikke taget nogen Notits af dem. Men den gamles Ord var mere end et ondt Ønske; de klang som en Dom fra en Dommers Mund.

Uden at sige noget vendte Titus sig bort med sænket Hoved for, kun ledsaget af en eneste Tribun, at fortsætte sin Vej til det vatikanske Kvarter, hvor de Legioner laa i Lejr, der havde deltaget i Triumftøget i Gaar.

Vatikanet var den Gang endnu ubeboet; imellem Vinhaver, Olivenlunde og højt Siv saa man kun elendige Hytter for Arbejdere, der var beskæftigede i Pottemagerierne og Teglværkerne, da Vatikanerhøjens lerede Jordbund leverede fortræffeligt Materiale i saa Henseende. Kaligula og Nero havde her i Agrippinas Haver bygget en Cirkus, og paa en af Højene, nærmere ved Tiberen, stod en Villa, som havde tilhørt Nero.

I det nederste Rum i Cirkus holdtes seks Hundrede jødiske Krigsfanger indespærrede, lænkede sammen med Kæder to og to; Soldater med draget Sværd holdt Vagt. Paa Arenaen til Cirkus og i de tilstødende Haver var for faa Aar siden de Kristne, paa hvem Nero havde væltet Beskyldningen for at have stukket Rom i Brand, blevet henrettet i Massevis; »de levende Fakler« havde skinnet paa Obelirken, der ragede op mod Himlen midt fra Rendebanen, og ved hvis Fod Apostlen Petrus var bleven korsfæstet. Hans Lig havde de Kristne jordet ved Siden af den Vej, der førte forbi Cirkus; Præsten Anaclæt, der senere besteg Petrus' Stol, havde nylig bygget en »Memoria« eller et Gravkapel over Graven.

Da Titus paa sin Vej til Lejren nærmede sig Cirkus, saa han til sin Forundring sin Onkel Flavius Klemens komme hen ad den Vej, der førte forbi Cirkus, tillige med et Selskab, som alle var klædte i hvide Festklæder. Nysgerrig fulgte Titus dem med sit Blik og saa, hvorledes Selskabet traadte ind i et lille Gravmonument, der var bygget ved Gaden op ad Højen og overskyggedes af et mægtigt Terebintetræ.*) Hvem kunde være begravet her?

*) De ældste Efterretninger omtaler udtrykkelig dette Terebintetræ, der, idet det ragede højt frem fra Vinlandskabet paa den vatikanske Høj, tjente de Kristne som Mærke til at finde det Sted, hvor Apostelgraven laa.

Hvad havde Klemens der at gøre, og hvad var det for Folk, der fulgte med ham?

Titus var gerne gaaet efter ham; men siden det ubehagelige Optrin, han havde haft med sin Onkel, undgik han at træffe sammen med denne. (Fortsættes)

Aarsmøde i „Katholsk Ungdomsværn“.

Store Børn kan skøtte sig selv, men de smaa skal der holdes et vaagent Øje med. De skal bl. a. have god Næring og megen Næring, ellers trives de ikke.

Skal det, vi begyndte med i Fjor under Navn af Ungdomsværn, og som der fra flere Sider er bleven arbejdet rastløst paa i det forløbne Aar, ikke sygne hen og dø, saa maa der, navnlig nu i Begyndelsen, findes paa Midler, der kan faa det til at blive stærkt og levedygtigt.

Som et lille Middel blev der — for Resten af dette Blads Redaktør — i sin Tid nævnt Afholdelsen af aarlige Møder med Foredrag om passende Emner.

Et passende Emne er nu sikkert Indholdet af den i Fjor af *Dr. Swoboda* i Wien udgivne Bog om Sjælerøgt i Storbyer, en Bog, der med Rette har vakt megen Opsigt i vide Kredse.

Det er da ogsaa nogle af *Dr. Swoboda*s Tanker, jeg førstkommende Onsdag paa »Katholsk Ungdomsværn«s Aarsmøde gerne vilde forelægge for en Kreds af Trosfæller, dels fordi det for enhver Katholik maa være af Interesse at se, hvorledes der arbejdes for Sjælene i de store katholske Kulturcentra, og høre, hvad der kan siges om dette Arbejde, og dels fordi Betragtningen af fremmede Forhold kaster Lys over vore egne og lærer os at forstaa dem.

Et Hovedøjemed med dette Foredrag er dog naturligvis ogsaa, at vort nystiftede Ungdomsværn kommer til sin Ret i Menighedernes Omdømme. Det ny mødes altid med Mistillid, og det er forstaaeligt. Kun det duer, der staar sin

Prøve. Men det vil og maa Ungdomsværnet sikkert kunne, og den, der hidtil ikke har troet derpaa, vil naa et godt Stykke frem i sin Tillid, naar han faar vor Opgave at se paa Baggrund af Sjælerøgten i de store Verdensbyer, hvor Guds Rige vinder sine største Sejre og lider sine føleligste Tab. Og hermed indbydes da alle, gamle og unge, til at tage Del i vort Aarsmøde paa Onsdag Aften.

Ludvig Günther,
Præst.

Oversigt over Kollektterne i 1910.

	Ansgar- Bonif.	Afrik. Miss.	Den h. Grav.	Propa- gnion.	Peters- penge.	Samlet Indtægt.	Do. i 1909.
St. Ansgar	130,09	14,50	30,23	50,00	60,68	285,50	283,36
Jesu Hjerter	155,35	16,29	—	27,18	68,25	267,07	277,60
Frederiksberg	91,49	12,85	15,70	13,52	38,93	172,49	194,72
Ordrup	66,07	12,42	—	7,04	50,04	135,57	104,04
Aarhus	73,16	4,10	10,48	14,82	12,39	114,95	114,96
Maribo	61,65	3,77	8,34	16,22	15,53	105,51	81,82
Svendborg	35,05	15,00	7,82	21,10	21,60	100,57	115,88
Roskilde	52,79	8,61	11,00	7,00	16,20	95,60	98,15
Nørrebro	50,86	6,25	—	8,60	20,16	85,87	100,44
Fredericia	42,30	6,00	7,00	5,25	13,00	73,55	70,60
Odense	38,80	3,90	6,80	10,80	7,50	67,80	95,08
Sundby	27,65	3,91	3,30	4,85	26,81	66,52	54,28
Silkeborg	32,50	2,00	5,00	3,00	17,00	59,50	66,50
Horsens	31,94	4,10	6,80	6,14	8,60	57,58	60,41
Immaculata	17,00	5,00	—	22,00	7,00	51,00	25,50
Mariehjem	24,81	3,28	—	10,75	11,60	50,44	55,53
Køge	28,10	13,65	2,00	1,25	4,35	49,35	27,85
Aalborg	21,51	—	4,00	4,70	8,88	39,09	33,35
Helsingør	19,86	1,41	1,90	4,00	9,20	36,37	30,78
Vejle	8,90	2,05	5,00	2,25	5,00	23,20	26,78
Ringsted	11,00	—	1,30	2,45	5,00	19,75	21,30
Randers	8,76	2,00	3,85	1,50	0,80	16,91	25,08
Kolding	6,39	2,00	1,81	1,56	3,68	15,44	12,12
Esbjerg	4,72	2,00	1,45	1,20	5,82	15,19	12,10
Reykjavik	10,13	—	—	5,00	—	15,13	10,90
Slagelse	5,90	—	1,00	1,49	1,00	9,39	29,48
Spangsbjerg	4,25	—	—	3,25	1,60	9,10	—
Næstved	2,00	—	—	—	—	2,00	1,00

1063,03 145,09 134,78 256,92 440,62 2040,44 2029,61

København, den 28. Februar 1911.

Det Apostoliske Vikariat.

Litteratur.

Der Aar. Illustrierte Monatschrift für das gesamte katholische Geistesleben der Gegenwart. (Pris 4 Mark Kvartalet.)

Friedr. Pustets store katolske Forlag (i Regensburg, Rom, New York og Cincinnati) har skænket de tyske Katholikker et nyt Tidsskrift med saa rigt og mangfoldigt Indhold og saa fint Udstyr, at det ogsaa turde interessere Katholikker i Danmark at lære det nærmere at kende.

Første Aargang begyndte Oktober 1910. Hver Maaned udkommer et Hæfte paa 9 Ark (144 Sider i stor Oktav), og de hidtil foreliggende seks Hæfter har ved deres mange solide og interessante Indlæg paa Religionens, Videnskabens, Litteraturens, Kunstens, Teknikens og det praktiske Livs Omraade virkelig indfriet de Løfter, første Hæfte gav ved Fortegnelsen over de mange dygtige, tildels højtansete Medarbejdere. Paa den begrænsede Plads, Ugebladet kan anvise en saadan Anmeldelse, er det ikke muligt blot tilnærmelsesvis at skitsere de vigtigste Emner, der er blevet behandlet i de seks Hæfter (864 Sider). Jeg hidsætter kun nogle Titler fra det sidste Hæfte: »Berge und Menschen« (Fortsættelse af en større Roman af *Heinr. Federer*); »Konfessionelle Kirchengeschichte und historische Objektivität« (Dr. *Jos. Weingartner*); »Albrecht Dürer als Naturfreund« (en højst interessant Fremstilling med talrige Gengivelser af den store Malers Tegninger og hans Selvportræt — af Prof. Dr. *S. Killermann*); »Krakau« (Billeder af galizisk Byliv med prægtige Illustrationer — af Dr. *Walter Roth*); »Die Wahrheit im Galilei-Prozess« (en meget lærerig Fremstilling af Universitetsprofessor *Ude*); »Die mazedonische Gefahr« (af *Morucutti, Wien*); »Heinrich von Zügel« (med talrige Gengivelser af Malers Billeder — af *Dr. Al. Wurm*). Dertil slutter sig »Römische Rundschau« og »Französische Rundschau«, i hvilken sidste vi bl. a. faar Portrætterne af to berømte katolske lærde, nu Medlemmer af Videnskabernes Akademi, *Monsignore Duchesne* og *Fysikeren Branly*, som til Trods for en antiklerikal Klikes Anstrengelser af Akademiet blev foretrukken for Fru *Curie*. Afsluttende følger endnu: »Rundschau in der Kunst«, »Litterarische Rundschau« og »Zeitschriften Rundschau«. Af de tidligere Hæfter er særlig værd at fremhæve to yderst interessante og belærende Artikler af den bekendte Wiener Arkæolog *Dr. Hugo Obermaier*, »Zur Psychologie des Eiszeitmenschen«, med fortræffelige Illustrationer af en Del nyere Skeletfund og to ligesaa vigtige Afhandlinger om den i vor Tid saa fordringsfuldt optrædende »Monisme« af Professor *Ude*. Endvidere »Jakob Balmes« (til den store katolske Filosofs Hundreedaarsjubi-

læum — af Dr. Meyer), to særdeles indholdsrige Artikler af Prof. Sägmüller med Titelen: »Die wissenschaftlich-kirchliche Richtung von Joh. Adam Möhler und seiner Schule« og »Ergebnisse der Radium forschung« (med Illustrationer af Hess). Særlig interessant er endnu et Indlæg af Dr. Heys (Bonn), »Wanderungen durch das Gebiet der Papyrologie«, som gør os bekendt med de rige Fund af Papyrus-Dokumenter i Ægypten og med de forbavsende Oplysninger, de giver os om de gamles Religion og private og offentlige Liv, ja endog med vigtige Bidrag til Forstaaelsen og Forklaringen af den Hellige Skrift.

Efter alt at dømme vil dette udmærkede Tidsskrift, som forøvrigt forudsætter temmelig modne Læsere, være en Pryd for ethvert Bibliothek og en værdifuld Berigelse for enhver Forenings Læsesal.

A. Br.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Frøken *Bertha Wegmann*, den bekendte Portrætmalerinde, har i den frie Udstillings Bygning aabnet en retrospektiv Udstilling af sin rige og mangfoldige Kunst. Blandt de mange udmærkede Portrætter lægger man særlig Mærke til det fortrinlige Billede af den højjærværdigste Biskop, som Frøken Wegmann malede i Fjor. Udstillingen er aaben til den 15. Marts.

— Hr. Pastor Günthers Oplæsning ved *Højskolen* i Tirsdags var godt besøgt. Saavel den stemningsfulde Indledning som den smukke, gribende Fortælling af I. M. Sicks Bog »Der ringer Klokker —« blev fulgt med stor Opmærksomhed.

Aalborg. Fastelavns Søndag samledes Menighedens Medlemmer til en lille Aftenunderholdning. Den nystiftede Ynglingeforening havde nemlig indøvet et komisk Skuespil: »Tre Venner om en Frakke«, og skønt det var første Gang, at dens Medlemmer traadte frem paa Scenen, skilte de sig dog udmærket derfra. Nogle af Sangkorets Herrer opførte »En Retsscene«, hvilken vakte megen Munterhed, ligesom Hr. Larsen sang flere morsomme Sange. Det lille, men sikre og velindøvede Sangkor underholdt de tilstedeværende med nogle smukke, firstemmige Sange, medens man bænkedes om Kaffebordet saavel som mellem de forskellige Akter. Derfor skal den ny Forening, tillige med de vakre Sangere, og især Hr. Larsen, have Menighedens hjerteligste Tak. Maatte disse hyggelige Sammenkomster blive en lille Hjælp til at fremme kirkeligt Liv i Menigheden!

Norge. Dr. Krogh-Tonnings Begravelse har fundet Sted fra St. Olafs Kirke i Christiania under stor Deltagelse. Pastor Offerdahl holdt en smuk Mindetale over den afdøde, hvori han fremhævede, hvor smuk og let Krogh-Tonnings Død havde været, paa Vejen til Guds Hus, uden Kamp og Smerter, som hos et Barn, der falder i Søvn. Han mindede om det lysende Forbillede, den ædle Konvertit var for alle sine Trosfæller, og hvor tomt det mange Steder vilde blive efter hans Bortgang. En Mængde Præster, med den norske Biskop i Spidsen, fulgte den afdøde til Graven. At St. Olafs Kirke var fyldt til sidste Plads baade ved Rekviemsmessen og den 2 Timer senere stedfindende Begravelseshøjtidelighed, vil ikke undre nogen; blandt de mange tilstedeværende saas ikke saa faa af Krogh-Tonnings tidligere Kolleger, f. Eks. den bekendte Præst Christopher Bruun.

Tyskland. I Mandags, den 6. Marts, døde Biskop Hermann Dingelstad af Münster i en Alder af 75 Aar. Den afdøde Biskop, som var en af Tysklands dygtigste og mest virksomme, var en af de tre Biskopper, som den 8. September 1892 konsekrerede vor højærværdigste Apostoliske Vikar til Biskop. *R. I. P.*

England. To Præster i Bispedømmet Nottingham har ofte givet Anledning til Bryderier. Men i Juni Maaned i Fjor naaede deres Adfærd Toppunktet af Formastelighed, idet de begge, »for at forsvare sig selv«, lod sig konsekrere til Biskopper af en gammel-katholsk Biskop Mathew i England, som ogsaa har været katholsk Præst, men som for over 20 Aar siden sluttede sig til den ganske lille gammelkatholske Menighed i England. Selv har han for 3 Aar siden hentet biskoppelig Indvielse hos den gammel-katholske Ærkebiskop i Utrecht i Holland. Nu har den hellige Fader, hvad der kun sker overordentlig sjælden, med Navns Nævnelser offentlig ekskommuniceret ham tilligemed de to andre Præster. Paven opfordrer i sin Skrivelse alle troende til at holde sig fuldstændig borte fra de tre nævnte gejstlige, men saa meget inderligere bede for dem, at de maa vende tilbage til den ene, sande Kirke, selvom sikkert mange vil gøre, hvad de formaar, for at holde dem fra dette Skridt. — Ved Siden af disse Vanskeligheder har den katholske Kirke i England ellers Fremgang og Udbredelse, og Konversionerne i 1910 har været talrigere end i noget andet Aar. Grunden hertil er for en stor Del de Begivenheder, som omtales her i Ugebladet sidste Efteraar, da Størsteparten af det anglikanske Præsteskab i Brighton gik over til den katholske Kirke. En Mængde af deres Menighedsmedlemmer fulgte dem, og dette vakte naturligvis endnu større Opsigt og bevirkede, at mange andre begyndte at undersøge deres kirkelige Standpunkt, hvoraf saa adskillige fandt dette uholdbart og gik over til den katholske Kirke.

Frankrig. Antiklerikalismen i Frankrig fortærer sine egne Børn. Briand, Ophavsmanden til Skilsmiselloven, har maattet opgive Magten, beskyldt af sine Fjender for — Klerikalisme. Briand indsaa, at Franskændene i al Almindelighed var trætte af den smaalige religiøse Forfølgelse, hvorfor hans Fjender straks benyttede Standsningen i Forfølgelsen som en gunstig Lejlighed. De paastod, at Frankrig var overfyldt med Medlemmer af de religiøse Kongregationer, at Ordener som Jesuiter, Redemptorister, Dominicanere o. s. v., der en Gang var opløst, atter rekonstrueredes og arbejdede med Iver alle Vegne ved Prædikener, Undervisning, social Virksomhed o. s. v. 14.000 katolske Folkeskoler var blevet lukket, men de var aabnet igen med de samme Lærere i almindelig borgerlig Dragt. Briands Majoritet i Kammeret blev saa kneben, at han foretrak at gaa, inden den forvandlede til en Minoritet. Al denne Tale om Overbærenhed ligeoverfor de religiøse Ordener var dog kun et hult Paaskud. Briand vidste det, og hans Fjender, Combisterne, vidste det lige saa godt. Ordenerne bliver stadig væk forfulgt. Hvis det blot drejede sig om dette, kunde Briand godt have beholdt Magten, for Frimurerne og Kirkens andre Fjender i Frankrig ved meget vel, at han er lige saa ivrig en Kirkefjende som den værste Brøler af Combisternes Skare. Briand trak sig tilbage, fordi han indsaa, han ikke længere kunde klare sig overfor alle de Rænker, der smededes imod ham. Siden det antikristelige Regiment er begyndt i Frankrig, er de Politikere, der støtter denne Retning, ikke ledet af moralske eller sociale Principer, men kun af egen Interesse. I de franske Fritænkeres Rækker glimrer hæderlige, uegennyttige, frisindede Mænd ved — deres Fraværelse.

CONVENTUS PASTORALIS missionariorum insulæ Zelandiæ
locum habebit feria secunda proxima (die 13. Martii) hora
quarta cum dimidia.

Secretarius.

Katholsk Syge- og Ligkasse afholder sin aarlige
Generalforsamling 20. Marts
Kl. 8¹/₄, i Forsamlingsværelset, Bredgade 64. Vigtige Sager til For-
handling. Stort Møde forventes.

For at undgaa Sammentræf af Møder bekendtgøres det allerede
nu, at »**De unge Katholikkers Privatsoirée**« med paafølgende
Bal afholdes Onsdag d. 19. April Kl. 8¹/₄ i Haandværkerforenin-
gens Festsal, Kronprinsensgade 7. — Der opføres: »En Skandale«,
Skuespil i 4 Akter af Otto Benzon. — Billetter à 50 & 75 Øre
faas hos de optrædende samt hos undertegnede Festkomité.
Da der kun udstedes et begrænset Antal Billetter, bedes man
sikre sig disse hurtigst mulig.

Josef Jensen, Ph. Klinken,
Webersgade 13 1. Sal Willemoesgade 33 og Enghavevej 6 Tlf. Vester 938 y.

K. U. F. Katholsk Ungdoms Forbund afholder Møde i Lokalet
Bredgade 67² o. G. Søndag den 12. Marts Kl. 7. **Op-
læsning** af Hr. stud. med. E. Jensen. Mødet slutter Kl. 10 pr.
— Andagt i St. Ansgars Kirke Kl. 6.

Kirkelig Kalender.

12. Marts. 2. Søndag i Fasten.	19. Marts. 3. Søndag i Fasten. Joseph, Jesu Plejefader.
13. — Mandag. Gregor den Store, Pave og Kirkelærer.	20. — Mandag. Johannes Sarcander, Martyr.
14. — Tirsdag. Ferialdag.	21. — Tirsdag. Benedikt, Abbed og Bekender.
15. — Onsdag. Ferialdag.	22. — Onsdag. Cyrillus fra Jerusalem, Kirkelærer og Biskop.
16. — Torsdag Ferialdag.	23. — Torsdag. Catharina af Vadstena, Jomfru.
17. — Fredag. Herrens Ligklæde.	24. — Fredag. Herrens fem Saar.
18. — Lørdag. Gabriel, Ærkeengel.	25. — Lørdag. Marias Bebudelse (fejres 12. Maj).

Meddelelse om Gudstjeneste og Korvejsandagt fandtes sidst i Nr. 10.

Immaculata-Kirken.

Lørdag den 18. Marts Kl. 7^{1/2} Morgen finder Iklædning og Løfteafleggelse Sted. Søndag den 19 Marts vil det allerh. Sakramente være udstillet fra Kl. 7 Morgen til Kl. 7 om Aftenen.

Holmegaard Glasværk. Søndag den 12. Marts afholdes Gudstjeneste.

Ungdomsværnets Aarsmøde.

Onsdag d. 15. Marts Kl. 8 Aften afholder »Katholsk Ungdomsværn« sit aarlige Møde i Citys Lokaler, Citygade Nr. 23. Hr. Pastor *Günther* vil holde Foredrag om »Sjælerøgt i Storbyer«. Derefter vil der blive aflagt Aarsberetning og givet Lejlighed til Forespørgsler. Et Hefte med Sange vil blive omdelt. Til Mødet indbydes Ungdomsværnets Medlemmer samt *alle Trosfæller*, som maatte have Interesse for Ungdomssagen.

Forretningsudvalget.

Unio. Almindeligt Møde Fredag den 17de (ikke den 10de) og Fredag den 31. Marts.

St. Knuds Kapel. Søndag d. 19. Marts holder Mariabørnsforeningen Fælleskommunion Kl. 7 Morgen og Onsdag d. 22. Kl. 8 Aften offentligt Møde.

Den katholske Højskole.

Møde Tirsdag den 14. Marts Kl. 8 Aften.

M. C. Jensen: Det antikristelige i vor Tid. I.

Hotel Dannevirke, Studiestræde 38, **2den Sal.**

Alle er velkomne.

Nyt Kvartal begynder 1. April.

== Støt Bladet ved at virke for dets Udbredelse! ==

Ugebladet bør ikke savnes i noget katolsk Hjem.

Obs.! For at undgaa Standsning i Bladets Tilsendelse maa Abonnenter, som har bestilt Bladet paa Postkontoret, selv sørge for, at Beløbet for 2. Kvartal (1 Kr. + Porto) bliver indbetalt paa Postkontoret, naar Postvæsenet ikke opkræver Beløbet, eller naar Postbudet er gaaet forgæves med Kvittingen. (Postvæsenet er ikke forpligtet til at opkræve Abonnement paa Blade).

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Pr. 12.

Søndag den 19. Marts.

1911.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — St. Benedikt (21. Marts). — Den stille Reformation. — Jesu h. Barndomsforenings Regnskab. — Jødefolkets sidste Dage. — Vincentsforeningen i 1910. — Litteratur. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Sverige. Tyskland. Holland. Portugal. Rom. Nord-Amerika. — Bekendtgørelser. — Om slag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

65.

Den h. Josephs Ydmyghed.

Faa af Guds Helgener har som den h. Joseph levet og virket i det skjulte. Alt i hans Liv er ligesom anlagt paa at lade ham forsvinde for Verdens Øjne, undrage ham Menneskenes Opmærksomhed. Han hører hverken til Verdens Rigmænd eller Vismænd, og ej heller er han prydet med præstelig Værdighed. Den Mand, som var udset til Herrens Plejefader, er en uanselig Haandværker. Saa længe Frelseren lever skjult for Verden, ser vi den h. Joseph ved hans Side: i Bethlehem, Ægypten, Nazareth, Jerusalem, men saasnart Guds Søn tiltræder sin offentlige Virksomhed, forlader den hellige Joseph Skuepladsen, vi hører intet mere om ham. Det er, som om Gud har givet ham det Kald i ubemærket Stilhed at værne om den menneskevordne Gudssøn og hans h. Moder Maria. Han er den stille, ydmyge Helgen, hvis Lilje blomstrer paa et skjult Sted. St. Josephs Kald har ikke været let. Han maa vist tit have følt Lyst til at forkynde Verden det glade Budskab, at Frelseren var født, at han selv bar Verdens

Forsoning paa sine Arme, og at Maria var den jomfruelige Gudsmoder, Profeten Isaias havde talt om, men saaledes var det ikke Guds Vilje. St. Joseph skulde ikke være Menneskevordelsens Apostel, nej, han skulde snarere være lig Skyen over Pagtens Ark, der tilhyllede Herrens Nærværelse. Kristus er for Apostlene et Ord, der skal prædikes, for St. Joseph et *verbum absconditum*, et Ord, som skal skjules. Apostlene har været trofaste i Forkyndelsen, St. Joseph i Hemmeligholdelsen. Han selv tilbeder det guddommelige Barn, bærer det paa sine Arme, fører det gennem Barndom og Ungdom, men fremstiller det ikke for Verden. St. Joseph lader, som var Jesusbarnet et Barn som alle andre Børn, Maria en Moder som andre Mødre, og han selv en fattig Haandværker som saa mange andre.

Hvilken Lære for os! Vi sætter saa stor Pris paa, at alle bliver bekendt med vore virkelige eller indbildte Fortrin. Vi bliver ilde berørt, naar vi opdager, at andre ikke kender vore Titler, vor Rang og Stand, vore Evner og Talenter. Se paa St. Joseph! Han er prydet med en enestaaende Værdighed, betroet med et Tillidshverv uden Lige — men alt dette holdes skjult for Verden. Saa længe han lever, har Verden ikke anet, hvor nær denne fattige Mand stod sin Gud. En Kristens Ære bestaar ikke i en glimrende Stilling, i ydre Glans og Berømmelse, men i en trofast og oftervillig Opfyldelse af Guds Vilje. Ikke alle kan have Apostlenes Ære, men alle kan og skal have den h. Josephs Ære: at leve efter Guds hellige Vilje. Verden mener saa ofte, at et Liv, der ikke tildrager sig Opmærksomhed, som er ringe og uanseligt, har været et værdiløst og unyttigt Liv, et Liv uden Indhold. Dydens stille Færd vækker jo ikke Opsigt. Det er de ondes Handlinger, Selvsygens og Have-sygens Forbrydelser, der fylder Verdenhistoriens Blade og Avisernes Spalter. Dydens simple Dragt og beskedne Optræden ligner de vellugtende Blomster, der i Reglen ikke tiltrækker Øjnene ved spraglene Farver.

St. Josephs Eksempel lærer os, at den stille Dyd udretter noget. Det stille, ukendte Liv, St. Joseph førte, har ikke været betydningsløst. Havde han ikke været den stille, ydmyge Mand, han var, vilde Gud vel aldrig have betroet ham saa stort et Tillidshverv.

Lad os da efter den h. Josephs Eksempel øve den stille Dyd, ikke stræbe efter andet end Guds hellige Vilje, Guds Naade og Venskab. Det er en taabelig Ærgerrighed, naar Guds Alvidenhed ikke mere kan være os nok. Han, som ser i Løndom, vil gengælde alle vore gode Gerninger, alle vore Savn, Lidelser og Genvordigheder, som Menneskene ikke kender.

St. Benedict (21. Marts).

I Paludan-Müllers smukke Digt: Benedict fra Nursia og hans Æmme udbryder Benedict, da han tager Afsked med sin Fostermoder for at tjene Gud i Ensomhed:

B. Nu Farvel, min Barndoms Æmme!
 A. O Farvel, mit Hjertes Søn! —
 Og han kasted sig med Varme
 I sin Æmmes aabne Ærme,
 Og i lang Tid fast omsluttet
 Holdt hun ham med Graad i Favnen.
 Da rev han sig atter løs, og
 Viskende af Øjet Gaaren,
 Med et ildfuldt Blik mod Himlen
 Og med opadløftet Hoved
 Vendte han sig bort og vandred,
 Let og tynd og ungdomssmidig,
 Nedad gennem Bjergets Fulvej — — —

Ovenstaaende Billede er en Gengivelse af en Relief, som en ung katolsk Dame fra København har modelleret og skænket, støbt i Gips, til St. Andreas Kollegium.

Den stille Reformation.

Det er nys afdøde Dr. Krogh-Tonning, som har brugt Navnet »Den stille Reformation« om den Bevægelse indenfor Protestantismen, hvorved denne, uformærkt, men afgørende og sikkert, har udskilt mere og mere af den lutherske Surdejg og nærmet sig katholsk Tankegang og gammelkirkelige Lærdomme. Der er i disse Dage fra en Del fremragende Præster og Lægfolk blandt den troende Protestantisme her hjemme indsendt en Adresse, som afgiver et tydeligt Vidnesbyrd om, at den stille Reformation har gjort et godt Arbejde blandt os og er i stadig Fremgang. Det er den Adresse, som den 9. Marts er tilstillet den danske Folkekirkes Biskopper, foranledigt af den Uro, som dels det kirkelige Lovgivningsarbejde, dels den vantro Theologis Udbredelse blandt Præstestanden har forvoldt viden om i troende Kredse.

Adressen er en Henvendelse til Biskopperne om at værne den danske Folkekirkes kristne Karakter. Enhver, der kender noget til Folkekirkenes Udvikling og Liv, forekommer denne Appel til det folkekirkelige Episkopat baade overraskende og fuldkommen unyttig. Thi hvad formaar i Grunden Folkekirkenes Biskopper? Dette være ikke sagt som nogen personlig Dadel af disse — der er blandt dem flere, hvem den, der har skrevet disse Linjer, ser op til baade med Ærbødighed og Taknemmelighed — men det er kun en Bedømmelse af dem som Stand, som Embedsmænd. Hvor ofte har man set noget Udslag af biskoppelig Myndighed, af kirkelig Selvhævdelse fra Biskoppernes Side? Biskop Balslev paa Fyen efterlod sig et yderst tarveligt Eftermæle i den saakaldte Skaarupsag, Biskop Martensen maatte Gang efter Gang fravige sine kirkelige Principer overfor Rigsdag og Minister o. s. v. Og er det egentlig til at undre sig over? Hvad er Biskopperne i Folkekirken andet end Statens Embedsmænd, hvis hele Myndighed har sit Udspring fra Kongemagten, og hvis højeste Autoritet er Regering og Rigsdag. Og mon nogen har saa stærk Fantasi, at han kan tænke sig Biskopperne nedlægge deres

af Staten skænkede Embede og træde i Spidsen for en Frikirke, hvis Præster de, efter deres egen Lære, i intet andet end den kongelige Udnævnelse er forskellige fra; thi de vil alle paa det bestemteste nægte ved deres »Bispevielse« at have faaet nogen særlig aandelig Gave eller Myndighed. Nej, det danske Episkopat sætter sig sikkert ikke op imod Statsmagten, hvis denne vil taale eller beskytte den vantro Theologi. Dets Opposition bliver næppe farligere end den, det theologiske Fakultet for mange Aar siden udviste ved en Universitetsfest. Ved denne havde Professor Ad. Steen holdt en Tale af meget udfordrende, antireligiøst Tilsnit, og hele det theologiske Fakultet havde — nær rejst sig og gaaet sin Vej!

Medens saaledes Henvendelsen til Biskopperne næppe vil faa nogen Betydning ud over at dokumentere disses Magtløshed i kirkelige Spørgsmaal, er Adressen selv af et saare interessant Indhold. Det gælder særlig Hovedstykket i den, der lyder saaledes: »Een Ting føler vi i Øjeblikket baade Trang og Pligt til at udtale overfor vore Biskopper — og deri ved vi os, selv om vi paa Grund af Tidens Knaphed ikke har noget formelt Mandat, som Talsmænd for en stor Kreds i den danske Menighed — nemlig at vi ikke kan tænke os den danske Folkekirke bestaa eller dens Liv med nogen aandelig Ret fortsat, hvis dette ikke vedblivende bygges paa det samme Tros-Grundlag, som fra Aposteltiden indtil nu har været den kristne Kirkes Enhedsmærke ved Daaben, saaledes at dette vedblivende anerkendes som Grundvold og Norm for hele Kirkens Liv og Forkyndelse. Vi beder med Tillid Menighedens øverste Ledere værne Kirkens Ære, at ikke den danske Folkekirke skal miste sin Ret til at hedde en Kirke.«

For det første er det af disse Ord grant at se, at Grundtvigs Gerning har baaret Frugt langt ud over de Kredse, der kalder sig med hans Navn — Professor Henrik Scharling og Provst Zeuthen og Provst Ussing er saaledes blandt Underskriverne — det er jo en klar og utvetydig Henviisning til det apostoliske Symbols store, ja enestaaende Betydning.

Men for det andet kan det ikke andet end være indlysende for enhver, at i Grunden er denne Adresse ganske

katholsk. *Quod semper, quod ubique, quod ab omnibus creditum est, hoc est vere proprieque catholicum* — hvad der altid, overalt og af alle er blevet troet, dette er sandelig og egentlig katholsk — saaledes lyder en ældgammel Definition af, hvad der er katholsk Lære. Men er det ikke ganske det samme, Underskriverne begærer af deres Biskopper, at disse vil værne om »det Trogrundlag, som fra Aposteltiden indtil nu har været den kristne Kirkes Enhedsmærke ved Daaben«, er det ikke den fælles, ene, katholske Tro, de vil have bevaret? Her er ikke Tale om det ny Testamente, om Beviser fra den hellige Skrift, om at hævde Bibelens Lærdomme; thi man har opdaget — ganske vist noget sent — at Vantroens Disciple raaber lige saa ivrigt paa Beviser fra Bibelen som Troens.*) Og man søger sig en Autoritet udenfor, ved Siden af Bibelen, ja paa en Maade over denne. Og denne Autoritet finder man i den fælles kristne Tro fra Aposteltiden. —

Men hvad Grund har man til at nære saa urokkelig Tillid hertil? Der kan ikke være nogen anden Grund, end at man tror, at den Helligaand har bevaret Troen ren og uforfalsket alle Dage, d. v. s., at vor Herre Jesus har holdt Ord og er blevet hos sin Kirke alle Dage. Men er man saa vidt, synes man ikke at være langt fra at spørge: hvor, i hvilket Samfund, er Troen altid bevaret ren og uforfalsket fra Aposteltiden af? eller fra at finde Svaret: i den katholske Kirke. —

Vi ved saare vel, at Underskriverne er langt fra at ville godkende dette Ræsonnement. Dette skal heller ikke være et Forsøg paa at faa dem til det. Disse Ord har Ærinde til os selv, ikke til de andre. Men maatte de være en Opfordring til dem, der vil hvile paa »Troens Grundlag fra Aposteltiden af«, til at anerkende, at det Grundlag har den katholske Kirke altid hvilet paa, og at det alene er den katholske Kirke, de har at takke for, at de selv den Dag i Dag kan hvile paa det.

Niels Hansen.

*) Herom afgiver en Artikel i *Nationaltidendes* Søndagsnummer om Forvirringen i den tyske Protestantisme et sjælden tydeligt Vidnesbyrd. Desværre er her ikke Plads til at aftrykke den i Dag.

OVERSIGT

over

Jesu h. Barndomsforenings Indtægter og Udgifter i Aaret 1910.

A. Danmark.

B. Norge.

Indtægt:	Kr. Ø.	Udgift:	Kr. Ø.	Indtægt:	Kr. Ø.	Udgift:	
Kassebeholdning	3.61	Aarbogens Trykning	35.44	<i>Kristiania:</i>		Til Aarbogen	4.56
<i>København:</i>		» Hæftning	6.00	St. Olavs Guttesk.....	15.50	Til Paris	150.00
St. Ansgar 1909	25.50	Trykning af Tekst paa	9.00	» Fællesskole ..	11.60		
» 1910	24.80	Optagelsesbilleder	197.22	St. Sunnivas Skole ..	40.00		
St. Knuds Realskole ..	45.00	Sendt til Paris	17.78	St. Halvards Skole ..	4.00		
Rosenkransk. Drengesk.		Sendt til Paris til et Hed-	102.57	<i>Bergen</i>	20.00		
+ Kollekt	23.54	ningebarn » Josef ..	102.00	<i>Drammen</i>	6.68		
Ecole française	15.00	Børnehjemmet i Kbhvn...	4.33	<i>Frederikshald</i>	7.05		
St. Maria Skole	10.00	» i Randers		<i>Frederiksstad</i>	10.50		
<i>Aarhus</i>	47.73	Porto		<i>Hammerfest</i>	7.00		
<i>Fredericia</i>	31.50			<i>Harstad</i>	1.50		
<i>Helsingør</i>	9.10			<i>Kristianssand</i>	7.35		
<i>Horsens</i>	37.00			<i>Porsgrund</i>	3.68		
<i>Kolding</i>	5.00			<i>Slavanger</i>	2.40		
<i>Odense</i>	27.50			<i>Tromsø</i>	5.00		
<i>Ordrup:</i>				<i>Trondhjem:</i>			
St. Andreas Kollegiets	47.37			Jesu Hjertekirke	4.00		
yngste Hold	30.00			St. Olafskirke	8.30		
St. Josefstrenes Skole							
Indsamlet i Menigheden							
af et Barn	10.00						
Kollekt	12.41						
Til et Hedningebarn	17.78						
<i>Randers</i>	27.00						
<i>Silkeborg</i>	15.00						
<i>Svendborg</i>	9.50						
	Ialt Kr.... 474.34						
					Ialt Kr.... 154.56		
							Ialt Kr.... 154.56

Randers, d. 16. Februar 1911.

M. Osterhammel.

Jødefolkets sidste Dage.

(Fortsat ¹⁹)

Vi vil nu lade Titus gaa til Lejren og følge Klemens og hans Selskab. Det er en Del af de i Gaar døbte, som han fører til Apostelfyrstens Grav. Hvad kunde vel de unge Kristne hellere ønske at se, og hvad kunde styrke dem mere i deres Tro end Synet af hans Hvilested, der havde bragt Evangeliet til Rom og beseglet det med sit Blod?

Igennem en smal, lav Dør træder vi ind i Gravkapellet, som faar sit Lys fra to smaa, med Jern tilgitrede Vinduer ud til Gaden. Paa begge Langsider findes der Stenbænke, i Baggrunden staar et Alterbord uden noget-somhelst Smykke.

Det er det Sted, hvor de første Kristne, især hvert Aar paa Petri Dødsdag, plejede at fejre Apostelens Minde. Medens de nydøbte knælede i stille Bøn i denne ældste Peterskirke, gjorde Kapellets Vogter Faklerne i Stand, og nu steg alle ad en smal Trappe ned i Gravkammeret.

Der stod i Baggrunden en Sarkofag eller Ligkiste af Sten med følgende korte Indskrift i det græske Sprog: PETRUS APOSTEL MARTYR.

Da de nydøbte fik Øje paa Apostelens Grav, kastede de sig paa Knæ og bad med Andagt Fadervor og den apostoliske Trosbekendelse, som de kun havde kendt saa kort, fra Dagen i Forvejen; thi først ved Daaben lærte de Kristne i den gamle Kirke Troens Ord og Herrens Bøn at kende. Mange af dem skulde kun vente nogle faa Aar, før de under Domitians Forfølgelse kom til at besegle deres unge Tro med deres Blod. —

Da Titus nærmede sig Lejren, lød der langt borte fra en jublende Larm for hans Øren. Hvad var der paa Færde? Da han var kommen i Nærheden af Lejren, fik han Øje paa sin Broder Domitian paa en hvid Hest, hvis Sadel- og Remmetøj var prydet med Guld; han selv var i en hvid, med Purpur bræmmet Krigskappe, hvorunder saas en skarlagensrød Livkjole med straalende Guldbroderi.

Fulgt af nogle andre Ryttere red han ud af Lejren tilbage til Byen, ledsaget af Soldaternes glade Tilraab.

Titus rynkede Panden og knyttede Hæneerne, han begreb, hvad Domitian havde gjort.

Da der blev raadslaet om Ordningen af Triumftoget, havde Domitian forlangt at deltage i det paa en hvid Hest som Medtriumfator ved Siden af Titus. Da der ved et Triumftog kun tilstodes Sejrherreren en hvid Hest, og Domitian slet ikke havde deltaget i Krigsbedrifterne, afslog Kejseren hans Forlangende, hvorfor Domitian slet ikke deltog i Toget.

Men hans Ærgerrighed og hans Nid imod Broderen lod ham ingen Ro, og saaledes var han nu om Eftermiddagen i fuldt Triumfatorsmykke redet ud til Lejren, hvor han ved rige Pengegaver, som hans Ledsagere uddelte til alle Sider, let tilkøbte sig Soldaternes Begejstring.

Om Aftenen paafulgte der en heftig Familiescene. Kejseren var i højeste Grad opbragt; Titus søgte i sin Godhed at dæmpe Faderens Vrede imod Broderen.

»Hvorfor giver du ikke mig Lejlighed til at vinde mig Lavrbær?« svarede Domitian paa Faderens Bebrejdelser. »Send mig imod Parterne eller mod Germanerne, og du vil komme til at undre dig over Sejrene. . .«

»Som Fjenderne vinder over de romerske Legioner,« faldt Vespasian ham haanlig i Ordet. »Hanan skal holde sig hos sine Høns og ikke ville agere Paafugl. Af umodne Druer kan man ikke perse sød Vin.«

»Hvad Hanen angaar,« indvendte Domitian bittert, »saa passer Sammenligningen bedre paa Titus og hans jødiske Høne. Og Vinen skal overtude Romerne, om den kommer af umodne Druer. Sød,« føjede han spottende til, »bliver den sandelig ikke, men desto stærkere.«

»Gid Guderne vil være saa naadige at skærme Rom for din Eddike!« raabte Kejseren.

»De skal blive nødt til at drikke den længere end Titus' søde Vin,« svarede Domitian, »og dermed trøster jeg mig over den skammelige Tilsidesættelse, som er bleven mig tilføjet i Gaar. Tror du, Fader,« vedblev han haanligt smilende, »at jeg misunder Titus hans Ære i Gaar? Siden jeg i Nat har adspurgt Spaamændene, runde

jeg min Broder af Hjertet alt, hvad der venter ham. Medens I i Gaar fornøjede eder ved de jordiske Smaalys, tog jeg ud af Byen med en Spaamand for at adspørge de evige Stjerner. Med deres Svar er jeg meget vel tilfreds. Ulykkesstjernen vil ikke staa mig længe i Vejen.«

Titus saa spørgende paa sin Broder.

»En Broder skulde vel ikke være en Ulykkesstjerne for sin Broder,« bemærkede Domitian med et bittert Smil, »men vi har ogsaa spurgt Stjernerne angaaende dig, Titus.«

»Og Stjernerne har kendt dine Ønsker,« svarede denne spottende.

»De har undt dig,« svarede Domitian, »det, hvorpaa jeg uden Nid giver Afkald: evig Berømmelse. Lad Efterverdenen velsigne dit Minde; hvad angaar det mig, om man en Gang kaster Blomster eller Sten paa mit Gravmæle?« Derpaa vedblev Domitian med hævet Stemme, idet han rettede sig i Vejret og udstrakte sin højre Arm: »Rom og en Verden pibende og skælvende for mine Fødder — en Juppiter paa Jorden, der udslynger Lyn paa Lyn, saa at alle dødelige bæver for ham: det er stort, det er mit Billede, en saadan Kejser skal en Gang Domitian blive!«

Med disse Ord skred Domitian stolt ud ad Døren; tavse skuede Faderen og Broderen efter ham.

Efter et Ophold tog Vespasian Ordet. Han havde forsøgt at bøje sine Tanker hen paa en anden, mere oplivende Genstand, men det var kun en Sorg af en anden Art, som fremstillede sig for ham: det var Titus' Forhold til Berenice. Kejseren benyttede Lejligheden til aabent at udtale sit Mishag derover.

»Min Fader,« svarede Titus rolig, »naar Nid og Skinsyge ikke under Dronningen at blive Titus' Gemalinde, saa maa dog selv hendes kvindelige Fjender indrømme, at hun i Skønhed og endnu mere i Aand besejrer alle romerske Kvinder. Herodianerne er siden Augusts Tid paa det næjeste knyttede til Rom. Og hvilken Lov befaler en Kejsers Søn at søge sin Gemalinde indenfor denne Bys Mure?«

»Hvordan Romerne tænker om dit Forhold,« svarede Vespasien, »har du hørt i Teatret. Og Tanken om en Jødinde som tilkommende Kejserinde. . .«

»Fader,« sagde Titus med Varme, »to Gange har jeg giftet mig efter vor Families Ønske, begge Hustruer har Døden hurtig frarevet mig, uden at der er skænket mig en Arving. Nu vil jeg alene følge mit Hjerte. For Statens Vel,« tilføjede han med bitter Smerte, »kan jeg kæmpe og arbejde, men ikke tage til Ægte.«

»Fordomme er stærkere end Fæstningsmure,« sagde Vespasian, »Flaviernes Herredømme har endnu ikke slaaet fast Rod, og Nidets Muldvarp kan endnu let ødelægge de fine Traade, som vi har slaaet i det romerske Folks Jordbund. Til Landet kan du ikke trække dig tilbage; thi din Pligt saavel som dit fremtidige Kald og din Broders Rænker tvinger dig til at blive i Rom.«

Underholdningen blev pludselig afbrudt ved, at Domitilla kom. Med Kinder, der rødmede af Ophidselse, vendte hun sig til Kejseren med følgende Ord:

»Tilgiv mig, at jeg søger Tilflugt hos dig; men imod Domitians Uforskammetheder kan kun Kejseren skærme mig. Hans Paatrængenhed har jeg undvejet, hvor jeg kunde; men nu har han, og det endda ligeoverfor Slaverne, tilladt sig en Frækhed, der. . . der. . .«

Domitilla kunde af Ophidselse ikke tale videre.

Vespasian rynkede Panden i Vrede: hvor megen Kummer og Sorg gjorde denne vanartede Søn ham ikke!

»Hellere vil jeg ægte en Slave,« raabte Domitilla, fuld af Harm, »end dette Menneske! Han har forfulgt mig lige hertil, og jeg kan ikke engang gaa rolig hjem.«

»Jeg skal tale med ham,« sagde Kejseren, »og jeg lover dig, at han ikke mere skal krænke dig. Titus, hav den Venlighed at ledsage det gode Barn hjem.«

Dyb Rødme fløj ved disse Ord over Domitillas Kinder. Domitian havde til sine Paatrængenheder føjet fornærmende Ytringer om Titus, og disse havde næsten endnu mere end hine bragt hende i saadan Ophidselse.

»Jeg følger dig saa meget hellere,« sagde Titus, »som jeg undervejs kan indfri mit Løfte og fortælle dig alt om din Fader, hvad du ønsker at vide om ham.«

Da de begge var borte, hensank Vespasian i dybe Tanker. Til den Kummer, hans yngste Søn beredte ham,

kom nu ogsaa Bekymringen for, at Lidenskaben lod til at ville lede Titus vild.

»Domitilla«, sagde han endelig og aandede op, »vilde Domitilla ikke være passende for ham? Det er en frisk, blomstrende Pige, yndig og forstandig. Og hvilken Energi har hun ikke lige vist! Netop saadan en Hustru trænger Titus til. I Stedet for dette jødiske Løg planter jeg hellere hjemlig Kaal i Flaviernes Have. Jeg maa tale med Titus derom.«

(Fortsættes.)

Vincentsforeningen i 1910.

Vincentsforeningen afholdt sin første Generalforsamling for i Aar Søndagen den 5. Marts. Den præsideredes af den højjærværdigste Biskop og overværedes af 27 Brødre.

Efter at de sædvanlige Kvartalsberetninger var aflagt, forelagde Sekretæren den Generalberetning for Aaret 1910, der skal sendes til Foreningens Generalraad i Paris, hvis Præsident er forhenværende dansk Generalkonsul *Calon*. Følgende Uddrag vil interessere Ugebladets Læsere.

Der var i Aarets Løb oprettet en ny Konferens for St. Annæ Sogn, saa at Kjøbenhavn og Omegn nu har fem Konferenser, saaledes som anført i Ugebladet 1910, Nr. 31, Side 513. Tilsammen havde disse fem Konferenser ved Slutningen af Aaret 1910 60 aktive og 44 kun bidragydende Medlemmer. Regnskaberne balancerede med 2161 Kr. Indtægterne var fremkommet gennem Indsamlinger ved Møderne, der for de enkelte Konferenser som Regel finder Sted hver Søndag, gennem Aarsbidrag og Gaver, deriblandt en fra den højjærværdigste Biskop i Anledning af hans 50 Aars Præstestjubilæum, gennem Kransekort (141 Kr.) og gennem de to St. Antoniushøsser i St. Ansgars- og Rosenkranskirken (224 Kr.). Udgifterne havde været dels til kontant (navnlig Husleje-) Hjælp, dels til Understøttelser i Naturalier,

deri medregnet Brændsel, for en mindre Del ogsaa til Udbredelse af god Læsning. Denne Læsning fremmes tillige gennem Konferensernes Bibliotheker, der nu tæller omtrent 1400 Bind. Der er modtaget og atter uddelt en hel Del brugt Tøj. Personligt Besøg hos de trængende er en af Foreningens Hovedopgaver.

Ved dette Møde havde Hs. Højærværdighed Biskoppen den Glæde at kunne overrække Konferenserne en Gave paa 150 Fr., der var kommen fra Paris, til ligelig Fordeling mellem dem. En fransk Velgører har tilstillet Generalraadet i Paris en større Sum til Fordeling blandt de mindst bemidlede Vincents-Konferenser paa hele Jorden med det udtrykkelige Ønske, at disse Penge skulde anvendes snarest til Lindring af trængendes Nød. Efter at have gennemgaaet de statistiske Aarsberetninger fra alle Jordens Konferenser har Generalraadet ment at maatte tilstaa de københavnske Konferenser en Andel af 150 Fr. Biskoppen frembævede den franske Velgørers smukke Handling som et synligt Tegn paa den Kærlighedens Aand, der forbinder alle Landes Katholikker, specielt Vincentsbrødrene, og udtalte en varm Tak baade til den fromme Giver og til Generalraadet, der ved denne Lejlighed ogsaa havde tænkt paa os. De tilstedeværende sluttede sig hertil ved at rejse sig.

Litteratur.

Hans Olrik: Absalon. (Anden (afsluttende) Del).*

Det er et fortrinligt Værk, Professor Olrik har fuldendt med denne anden Del af »Absalon«. Han har ved den rejst et værdigt Mindesmærke over vor største Landsmænd, og hans Bog bør være i alles Hænder, som har Kærlighed til deres Fædreland og dets store Minder. Og man har under Læsningen den velgørende Tryghedsfølelse hele Tiden at være paa solid Grund. Professor Olrik siger ikke mere,

---

*) Ved et Uheld er denne Anmeldelse blevet meget forsinket.

end han kan staa ved; han er nok begejstret for sit Emne, men Begejstringen er stedse baaret af grundig Kundskab og solide Domme. Ellers kan Professor Olrik undertiden være noget lung, noget lør i sin Stil; men det forekommer mig, at han i denne anden Del af »Absalon« er saa livlig og underholdende som aldrig før; om det er et forkert Indtryk eller ej, er mig ikke klart, men jeg synes ogsaa bestemt, at anden Del af »Absalon« har været langt fornøjeligere at læse end første Del.

Det mest karakteristiske ved dette historiske Værk er vistnok den store Plads, der — med Rette — er givet de rent psykologiske Skildringer. Dette gælder naturligvis især Absalon selv. Ham kender man ud og ind, naar man har læst Professor Olriks Bog, ja, man ser op til ham og elsker ham som Kristen, som Dansker og som Menneske. Og saare opmuntrende er den Dom, som Forfatteren fælder, at den Absalonsskikkelse, som særlig gennem Ingemann's gribende Skildring i »Valdemar den Store og hans Mænd« var bleven den typiske i de fleste Danskes Øjne, i ingen Henseende er blevet svækket af Historieskrivningen. »Videnskaben har kastet Lys over mangt og meget i Valdemarstiden, uddybet vor Kundskab om Absalons Levned og vor Forstaaelse af hans mangesidige Betydning; men Absalon har kunnet taale det fulde Dagslys. Paa nogle Omraader har den kritiske Forskning endog forøget hans Ære.«

At fremdrage enkelte, særlig interessante Punkter af denne Bog er ikke let, fordi næsten alting er interessant, endogsaa Krigstogene. Jeg skal dog prøve paa at nævne et eller andet, selvom jeg maaske overspringer andre Ting, der var lige saa vel værd at fremdrage. Fremhævelsen af Forskellen mellem Valdemar og Absalon er f. Eks. meget interessant at lægge Mærke til: Absalon ejer den umaadelige Energi, der kan overvinde alle Vanskeligheder, endog den værste, som bestaar i Medarbejderes Veghed og Lige-gyldighed, udadtil er han streng og haard, men i Fædrelandet søger han mest at vinde frem ved det gode og griber nødig til skarpe Forholdsregler, medens Valdemar har langt mindre Energi og snarest forfølger en Sag med Haardhed, naar hans Mistænksomhed eller Vrede er vakt.

Skildringen af Kong Sverres og Absalons Modsætningsforhold er ogsaa meget spændende, og, som saa meget andet i denne Bog, overordentlig belærende. Det er i det hele ejendommeligt for dette Værk, ikke, at man faar saa meget nyt at høre, man ikke vidste før, men at man faar Lys og Klarhed over mange kendte Ting. Det er som at komme til en Egn i fuldt Dagslys, hvilken man tidligere kun havde set i Aftenskumringen. Noget af Grunden til dette Indtryk er vist den indgaaende psykologiske Skildring, der gives af de forskellige interessante Personligheder, der levede og virkede i den store Overgangstid.

Forholdet til den svenske Kirke, hvis Primas Absalon som Lunds Ærkebiskop var, skønt Sverige havde sin egen Ærkebiskop i Upsala, er ogsaa skildret meget indgaaende og vil vist for mange Læseres Vedkommende bringe en Del nyt Stof. Meget gribende er Skildringen af Eskils Bortrejse fra Danmark og Absalons Valg til Ærkebiskop. Og det er glædeligt at lægge Mærke til i Skildringer som denne, hvor objektiv Professor Olrik er i hele sin Fremstilling; aldrig kommer han, der vistnok er bestemt Lutheraner, med nogen Ytring, der i nogen Henseende kan virke frastødende paa Katholikker. I det hele er Professor Olriks Kendskab til katholske Forhold saa solid, som man kan ønske den, et Mønster for adskillige andre Historikere.

Det er kun paa ganske faa Punkter, Professor Olrik maa slaa koldt Vand i Blodet paa tidligere mere fantasi-fulde Absalonsskildrere. Saaledes har det store Opgør mellem Knud VI og Frederik Barbarossa ikke været slet saa dramatisk, som det gerne fremstilles, og Absalons Sejr over Bugislav har maaske ikke været saa fuldstændig tilintetgørende, som man ellers skildrer det. Biskop Valdemar i Slesvig faar — vistnok med fuld Føje — ikke noget godt Skudsmaal; Forfatteren kalder ham den mest dæmoniske Skikkelse, Danmarks Historie kan opvise.

Bogen ender med en glimrende Skildring af Absalons Person og Virksomhed. Han skildres som lige stor baade til at hævde det egentlig danske og bringe europæisk Kultur ind i Danmark. Det er Absalons direkte Fortjeneste, den store Fremgang Danmark i alle Henseender havde paa hans Tid. I Kunst, i Religion, i Litteratur, i Samfunds-

ordning, i Krigsvæsen, ja i alle Henseender gik Danmark frem, og det var Absalon, der personlig og maalbevidst fremmede det altsammen. Og Absalon forstod som faa af Middelalderens Stormænd at give baade Kirke og Stat, hvad der tilkom hver især af dem. Hans Livs Maal var at lade Kirke og Kongedømme i Forening drage det hele Samfund opad. Fremskridt og Demokrati lod sig den Gang ikke forene; Folket var saa uudviklet og hildet i saa megen Taa-belighed og gamle Fordomme; derfor var Absalon, den store Fremskridtmand, udpræget Aristokrat: omkring Kongen og Kirken skulde alle Rigets bedste Mænd samle sig. Og Absalon forstod at vælge de bedste Mænd til sine Hjælpere; det gælder fremfor alt, da han valgte Sakse til at fortælle Efterverdenen om Fædrenes store Bedrifter. Sakse var en Mester i Latinen, men Absalon er ellers Sjæ-len i det store Værk, og fra ham har Sakse Hovedparten af sit vældige Stof. Absalons Formaal med denne Skild-ring var at fremme Fædrelands-Kærligheden. Overfor tysk Paavirkning stod han ret fjendtlig, medens han af alle Kræfter fremmede fransk og engelsk Indflydelse. Der har vel overhovedet aldrig været saadan aandelig Forbindelse mellem Frankrig og Danmark som i Absalons Dage. Men det sørgelige for Danmarks Vedkommende var, at »Absalon-Tiden blev en frisk Begyndelse, der ikke fortsattes. Den kom til at staa i ensom Majestæt«.

Af Indvendinger skal jeg egentlig ingen gøre. Var det kun ikke tydeligere, om Indholdsangivelserne til de enkelte Kapitler stod ovenover disse selv og ikke sammen foran i Bogen? Mon det er en god Oversættelse af Coelibat, som Professor Olrik bringer med Ordet »Enestand«; jeg ved det ikke ret; kort er det, hvad der i hvert Fald er et stort Fortrin. Et udmærket Register i Slutningen af Bogen er til megen Nytte.

Og hermed være den ypperlige Bog anbefalet til alle Ugebladets Læsere! Den vil være en udmærket Gave fra alle Forældre og Opdragere til den opvoksende danske Ungdom.

Niels Hansen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Da Hr. Kateket M. C. Jensen, der skulde have talt paa *Højskolen* i Tirsdags, desværre var bleven syg, udfyldtes Aftenen med en Fremvisning af Korsvejsstationerne i Lysbilleder. De smukke Billeder, der ledsagedes af Deklamation, Musik og Sang, gjorde øjensynlig stærkt Indtryk paa de ca. 150 Tilhørere. Paa næste Tirsdag har Hr. Pastor Breitung lovet at holde Foredrag om nogle af Vantroens sidste Angreb.

Sverige. Baron G. Armfelt har i det katholske Dagblad *Germania* i Berlin klaget over, at man er ved at fratage Katholikerne deres Religionsfrihed i Sverige. Man vil berøve deres Sognepræster Retten til at føre egen Kirkebog, hvilken Ret de har haft siden 1781. Ved Forordningen af 1873 erklæres Retten til at føre egen Kirkebog at bero paa Kongens Samtykke, men samtidig tilkendtes denne Ret Sognene i Stockholm, Göteborg, Malmø og Gäfle. »Denne gamle Rettighed er nu,« skriver Baron Armfelt, »ved kongelig Forordning af 23. Dec. 1910 blevet saa godt som frataget Katholikerne. Nu indføres Katholikkernes Navne af de lutherske Pastorer i deres Kirkebøger, og disse skal udfærdige deres Attester. Naar f. Eks. en Katholik forlader Stockholm, er det den lutherske og ikke den katholske Præst, som skriver hans Skudsmaal. Dette er dog ikke den værste Følge af det nye Forbud. Naar en Katholik vil gifte sig, skal næsten alle Formaliteter besørges af Statskirkens Præst. Ham er det ogsaa, der undersøger, om Katholikken kan indgaa Ægteskab, og da Lysningen skal foregaa fra en luthersk Kirke, udfærdiger han en Attest om, at dette er sket, og bevidner, at der ikke er noget til Hinder for Ægteskabet. Det eneste, der er levnet den katholske Præst, er Rettigheden til at give Brudeparret Kirkens Velsignelse. Men efter Vielsen maa den katholske Præst underrette den lutherske om, at Ægteskabet er afsluttet, og denne indfører det saa i Kirkebogen. Forordningen af 1910 gør saaledes Katholikerne afhængige af Statskirkens Gejstlighed, og det endskønt flere fremragende lutherske Præster — det være sagt til deres Ære — kraftigt har protesteret mod den nye Forordning«. Den ny Bestemmelse er sandsynligvis kommet fra Statistisk Bureau. Der paastodes fra Begyndelsen, at god Ordning af disse Ting krævede, at Førelsen af Kirkebøger begrænsedes til de territorielle Menigheder i Stockholm. Man fandt snart, at Hofmenigheden og de militære Menigheder burde undtages. Ligeledes lykkedes det den finske og

tyske Menighed at beholde den gamle Ordning — naturligvis, fordi de er protestantiske. Men ved disse Undtagelser kom Forholdsreglen virkelig til at virke som en Indskrænkning i Religionsfriheden. Forøvrigt har Katholikerne opponeret ret kraftigt. Biskop Bitter har i en Petition til Kongen forestillet denne, hvor smerteligt Bestemmelserne i Forordningen har berørt Katholikerne — i Særdeleshed naar man ser hen til Forholdene i katholske Lande, hvor Protestanterne i religiøse som i Ægteskabsspørgsmaal er fuldstændig uafhængige af den katholske Gejstlighed. Usandsynligt er det ikke, at bag det hele ligger et Udslag af den Kontra-Agitation mod den katholske Propaganda, der drives selv fra saakaldt nytheologisk Side.

Tyskland. Den katholske Presse, baade i dette Land og i andre med, har et virksomt Middel til at komme Løgn og Bagvaskelser til Livs i det saakaldte *Central-Oplysnings-Bureau i Köln*. Dettets Formaal er at undersøge de mange Beskyldninger mod den katholske Kirke, der fremkommer i tyske Aviser, at efterspore det for dem til Grund liggende og meddele det til den katholske Presse. Fra Oktober 1909 til samme Datum 1910 er 1824 Beskyldninger blevet undersøgt, af hvilke det lykkedes at faa c. 1100 tilfredsstillende oplyst. Af disse var 400 fuldstændige Løgne og 350 ganske fordrejede; kun i 350 Tilfælde viste det sig, at den antikatholske Presse havde fremstillet Sagerne i deres rette Sammenhæng.

Holland. Af dette Lands seks Millioner er de to Millioner Katholikker. 730 katholske Folkeskoler besøges af 125.000 Børn. 21 højere Skoler ledes af Ordensfolk. For Missionerne i Kolonierne findes der 28 Missionshuse i Holland. Af katholske Aviser og Tidsskrifter findes der 150. Af Herrehusets 150 Medlemmer er 16 Katholikker, af Deputeretkammerets 100 Medlemmer er 25 Katholikker, og af de 9 Ministre bekender en Tredjedel sig til den katholske Tro.

Portugal. Den republikanske Regering gaar med stor Strenghed frem mod de Biskopper og Præster, som trods Justitsministerens Forbud har ladet oplæse eller selv oplæst det af det portugisiske Episkopat udstedte fælles Hyrdebrev. Justitsministeren har ladet Biskoppen af Oporto kalde til Lissabon for at drage ham til Regnskab for Offentliggørelsen af det nævnte Hyrdebrev. Biskoppen viste sig uden Frygt i Hovedstaden, hvor det ligesom i Oporto kom til Pøbeloptøjer. Ministerraadet skal have besluttet at inddrage Biskoppens Gage og forvise ham af Landet for »at have ophidset Folket til Opstand«. Ligeledes er

50 Præster af Bispedømmet Oporto blevet straffet med Inddragelse af deres Gager for Oplæsning af det samme Hyrdebrev. — Forresten synes Forholdene i Portugal at blive mere og mere usikre, Anarkistklubber og hemmelige Selskaber udbreder sig med foruroligende Hastighed, og Regeringen kan hverken stole paa Hær eller Flaade.

Rom. Siden Pave Leo XIII ved Nytaarstid 1881 aabnede de *vatikanske Arkivers* Herligheder for hele den lærde Verden, er der bleven gjort mange, for den historiske Videnskab yderst vigtige Fund og Opdagelser derved. Saaledes har for nylig den østrigske Jesuit Pater Peitz paavist, at vi i andet Bind af de saakaldte vatikanske Registre besidder det originale Register fra det pavelige Kancelli under hele Gregor VII.s Regering fra 1073—1085. Ved Pater Peitz' Undersøgelser er dette mindre paaagtede Værk bevist at være en af Vatikaner-Arkivets største Skatte. Meget i Gregor VII.s Historie maa nu skrives om, saaledes har Gregor VII, efter at være bleven befriet af Robert af Normandiet, været i Rom saa sent som 1084, hvad man ikke har ment før.

— Kardinal *Gotti*, Propagandakongregationens Præfekt, der allerede længe har lidt af Influenza, ligger nu farlig syg. Paa Grund af Kardinalens høje Alder (78 Aar) og hans svage Hjerte nærer Lægerne stor Bekymring for hans Liv. Derimod er Kardinal *Rampolla*, der ogsaa har været syg af Influenza, i betydelig Bedring og sandsynligvis snart helt rask; man haaber saaledes, at han snart igen vil kunne præsidere ved Bibelkommissionens Møder. Forresten vil den omtalte Kommission en af de nærmeste Dage offentliggøre et Dekret angaaende Ægtheden af St. Matthæus Evangelium.

Nord-Amerika. I De forenede Stater viser Kirken, efter det sidst udsendte Directorium, god og solid Fremgang i det forløbne Aar. Den katolske Befolkning tæller nu 14.618.761 Mennesker, hvilket er en Fremgang paa 271.734 i Aarets Løb. Tæller man Katholikerne paa Filippinerne, Puerto Rico og Sandwichøerne med, lever der næsten 23 Millioner Katholikker under Stjerne-Stribe-Banneret. Ogsaa de katolske Skolers Stilling i De forenede Stater er udmærket. 5000 Sogneskoler besøges af 1.237.251 Børn. Desuden findes der over 200 Kollegier, 82 Præsteseminarier og 700 højere Pigeskoler. Der findes godt 17.000 Præster og henad 14.000 katolske Kirker. Det katolske Universitet i Washington har Aar for Aar flere studerende. Ved sidste Aarsskifte blev 360 Studenter immatrikuleret, hvoraf 160 var Lægmænd.

Kirkelig Kalender.

19. Marts. 3. Søndag i Fasten. Joseph, Jesu Pløjefader.	26. Marts. 4. Søndag i Fasten.
20. — Mandag. Johannes Sarcander, Martyr.	27. Marts. Mandag. Johannes af Damaskus, Kirkelærer og Bekender.
21. — Tirsdag. Benedikt, Abbed og Bekender.	28. — Tirsdag. Johannes af Capistran, Bekender.
22. — Onsdag. Cyrillus fra Jerusalem, Kirkelærer og Biskop.	29. — Onsdag. Ferialdag.
23. — Torsdag. Catharina af Vadstena, Jomfru.	30. — Torsdag. Ferialdag.
24. — Fredag. Herrens fem Saar.	31. — Fredag. Herrens Blod.
25. — Lørdag. Marias Bedudelse (fejres 12. Maj).	1. April. Lørdag. Ferialdag.

Meddelelse om Gudstjeneste og Korsvejsandagt fandtes sidst i Nr. 10.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag den 21. Marts Kl. 8 Aften.

Pastor Breitung: Nogle af Vantroens nyeste Udfald mod Kristentroen.
Hotel Dannevirke, Studiestræde 38, **2den Sal.**

Alle er velkomne.

Immaculata-Kirken.

Lørdag den 18. Marts Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Morgen finder Iklædning og Løfteafleggelse Sted. Søndag den 19. Marts vil det allerh. Sakramente være udstillet fra Kl. 7 Morgen til Kl. 7 om Aftenen.

Unio. Almindeligt Møde Fredag den 17de (ikke den 10de) og Fredag den 31. Marts.

St. Knuds Kapel. Søndag d. 19. Marts holder Mariabørnsforeningen Fælleskommunion Kl. 7 Morgen og Onsdag d. 22. Kl. 8 Aften offentligt Møde.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion Søndag den 19. Marts, St. Josefs Fest, i Jesu Hjertes Kirke Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Katholsk Syge- og Ligkasse afholder sin aarlige Generalforsamling 20. Marts Kl. 8 $\frac{1}{4}$, i Forsamlingsværelset, Bredgade 64. Vigtige Sager til Forhandling. Stort Møde forventes.

St. Franciskus' III. Orden har Møde Fredag den 24. Marts Kl. 8 i St. Knuds Kapel.

Nyt Kvartal begynder 1. April.

== Støt Bladet ved at virke for dets Udbredelse! ==

Ugebladet bør ikke savnes i noget katolsk Hjem.
Obs.! For at undgaa Standsning i Bladets Tilsendelse maa Abonnenter, som har bestilt Bladet paa Postkontoret, selv sørge for, at Beløbet for 2. Kvartal (1 Kr. + Porto) bliver indbetalt paa Postkontoret, naar Postvæsenet ikke opkræver Beløbet, eller naar Postbudet er gaaet forgæves med Kvitteringen. (Postvæsenet er ikke forpligtet til at opkræve Abonnement paa Blade).

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 13.

Søndag den 26. Marts.

1911.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Et Jubilæum. — Jødefolkets sidste Dage. — Litteratur. — „Ungdomsværnets“ Aarsmøde. — Hvorfor skal vi have en Fidelitas og en Lætita? — Efterretninger fra Ind- og Udland: København, Ordrup, Tyskland, Belgien, Italien, England. — Bekendtgørelser. — Om slag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

66.

To Digte til Fastetiden.

Lyt til vor Bøn.*)

Lyt til vor Bøn, o Herre blid,
i Fastens naaderige Tid,
det dybe Suk fra Hjertets Grund,
det Ord, som lyder fra vor Mund.

Du ser i Hjertets skjulte Vraa,
du kender vore Kræfter smaa;
til dig vil tillidsfuldt vi ty,
giv os din Naade da paa ny.

Stor er vor Synd, men vær os god,
udslet den for vor Bøn og Bod,
opliv os svage i din Favn
til Ære for dit Frelsernavn.

---

*) Oversættelse af Hudi, benigne conditor, Hymne i Fastetidens liturgiske Aftensang. Sammn. Nr. 87 i Salmebogen.

Giv os for hver en Dag, der gaar,
 mens Rødet frister Fastehaar,
 at ogsaa Hjertet i vort Bryst
 forsager Verdens tomme Lyst.

Send over os din Naade ned,
 o hellige Trefoldighed,
 saa Fastetidens korte Savn
 maa blive os til evig Gavn.

Oversat af 1012.

Ind under Korset!

Ind under Korset,
 under dets Grene,
 som Magdalene,
 som Synderinden,
 knæle i Støvet,
 angst og bedrøvet,
 knust under Brøden,
 sorgfuld til Døden!

Ind under Korset
 og Jesu Vunder,
 dvæle der under
 from som Johannes,
 høre hans Stemme,
 aldrig forglemme,
 hvad han befaler,
 Herren, som taler!

Ind under Korset
 og Jesu Hjerte,
 stum i min Smerte,
 tavst som Maria —
 ane trods Sorgen
 Opstandelsens Morgen,
 skimte bag Graven
 Paradishaven!

Elisabeth.

Et Jubilæum.

Efter *Aalborg Amtstidende* meddeler vi følgende velvillige Artikel om Kamillianerklinikkens tiaarige Jubilæum.

Som vi i Gaar meddelte, er det i Dag (13. Marts) 10 Aar siden, at Kamillianerklinikken paa Kastetvej i Aalborg modtog sin første Patient. Men allerede i November 1900 blev den ny opførte Kirke og Klinik indviet af selve Biskop von Euch i Overværelse af talrige tilrejsende Katholikker. Samme Dag

Kamillianerklinikken med Kirke og Sanatorium.

Billedet laant af „Aalborg Amtstidende“.

foretoges den første Konfirmation i den nye Kirke. Pastor Tembories var Klinikens første Forstander. I Maj 1904 blev han afløst af Pastor Ikenmeier, der saa havde Forstanderpladsen indtil Maj sidste Aar. Nu styrer Pastor Sassen det hele, medens Pastor Kuhlmann staar i Spidsen for den mandlige Afdeling. Fra en lille Begyndelse har Kamillianerklinikken i de svundne ti Aar arbejdet sig op til en anselig Institution. Den har udvidet sig til ogsaa at omfatte en Kvindefdeling 1902 og en Afdeling for Tuberkulose 1907. I Kvindefdelingen er der seks St. Josephs Søstre med Søster Isabella som Priorinde, og paa den mandlige Afdeling er der fire Præster og seks Lægbrødre.

Vi har i Dag aflagt et lille Besøg derude paa Kastetvej. Og vi blev af Hr. Kuhlmann ført omkring i den store Bygning. Der er høje Stuer med meget Lys, og alle tidsvarende Apparater er indført. I Operationsstuen er, for at nævne et Eksempel, Vaskekummerne indrettet saaledes, at de, som assisterer ved Operationen, ikke behøver at røre ved Vandhanerne med Fingrene. Et lille Stød med Foden til en Stang, og Vandet, varmt eller koldt, eftersom det ønskes, strømmer frem. I et andet Lokale ser vi et Apparat, hvor et meget stærkt Damptryk dræber Bakterierne paa Forbindstofferne. Medens vi gaar og glæder os over den store Orden og Renlighed, der er alle Vegne, fortæller Hr. Kuhlmann os, at det først var saadan, at Byens Læger kunde komme med deres Patienter og behandle dem der. Men siden Klinikken fik sin egen faste Læge, Hr. Olivarius, er dette Forhold hørt op. Som Specialist i Øjensygdomme er Dr. Kindt ansat. Og vor Ledsager fortæller videre, at Dr. Wittrup, særlig da det kneb for Klinikken, var den en udmærket Støtte, og at hans Arbejde fortjener den største Anerkendelse. I Laboratoriet ser vi mange moderne og indviklede Maskiner. I et Skab er der en uhyggelig, men interessant Samling. Det er Misvækster, som ved Operationer er blevet fjernet fra det menneskelige Legeme. Vi besøger ogsaa Tuberkuloseafdelingen. Den er indrettet efter samme System som Sanatorierne, og der er et Væld af frisk Luft gennem de store, aabentstaaende Vinduer. Der maa ikke være mere end 15 Patienter.

I Køkkenet, der sammen med det mandlige Personales Spisestue findes i Kælderetagen, brases og bages der paa det store Komfur. En Pande med brunstegete Frikadeller staar snurrende og venter. Snart føres de gennem Elevatoren op til de sultne Patienter.

Endnu skal vi nævne, at der i hele Bygningskomplekset er elektrisk Lys, og at der iblandt de tidssvarende Maskiner og Redskaber ogsaa findes et Røntgen-Apparat.

Naar Tuberkuloseafdelingen fraregnes, faar Klinikken ikke Tilskud af nogen Art, hvorfor den endnu arbejder med stort Underskud, Den er derfor nødt til at afslaa alle Anmodninger om Frisenge. Blev der skænket et Legat eller Understøttelse paa anden Maade, vilde Klinikken være i

Stand til at optage Patienter, som paa Grund af deres Fattigdom ellers er hindret fra at komme der. Det er jo nok en privat Institution, men den nyder samme Anseelse som Byens øvrige Sygehuse.

Jubilæet bliver ikke fejret ved nogen større Festlighed. Dagen mindes kun ved en lille Sammenkomst mellem Klinikens Funktionærer. —

Til ovenstaaende har vi kun lidet at føje. Medens der i det første Aar kun plejedes 19 Patienter i 616 Dage, er der i 1910 paa den kirurgisk-medicinske Afdeling med 28 Senge plejet 296 Patienter i 8126 Forplejningsdage. Paa Tuberkulose-Sanatoriet med 15 Senge er der plejet 49 Patienter i 5409 Dage. Paa den kvindelige Afdeling, der, som nævnt, ledes af St. Josephs Søstre, er der ligeledes i 1910 plejet 286 Patienter i 8023 Forplejningsdage.

— Ugebladet bringer Kamillianerne en hjertelig Lykønskning til Jubilæet og ønsker dem selv og hele deres vidt forgrenede Arbejde Guds rige Velsignelse i de kommende Dage og Aar.

For de mange Læses Skyld, der kun har kendt *Ugebladet* i kortere Tid, skal vi hidsætte nogle faa Oplysninger om Kamillianerne, som i disse Dage har holdt ti Aars Jubilæum i Aalborg. Denne Orden er stiftet af den h. Camillus af Lellis fra Italien i Aaret 1584 (1591), og Stifteren kaldte sig selv og sine Ordensbrødre »Den gode Døds Fædre«. Ordenen har baade Præster og Lægbrødre, som ved Siden af Sjælesorg ofrer sig for Sygepleje og Hospitalsgerning. Ved Siden af de sædvanlige Ordensløfter lover de ogsaa at ville pleje alle syge, endog pestsyge. De har mange Ordenshuse, baade i Holland, England, Italien, Amerika og mange andre Steder; i Danmark har de kun det ene i Aalborg. Præsterne har indsyet et stort rødt Kors foran paa Skulderen af deres sorte Kjole. Som det af ovenstaaende fremgaar, har de i Aarenes Løb vundet megen Agtelse og Anerkendelse i det almindelige Omdømme i Aalborg og Omegn. Holger Drachmann laa en Tidlang syg paa deres Klinik, og *Ugebladets* forhenværende Redaktør, Pastor Johansen, døde der. Omkring Kirken, der ses til venstre paa Billedet, har der udfoldet sig et godt og solidt Menighedsliv.

Jødefolkets sidste Dage.

(Fortsat ¹⁹)

ioende Kapitel.

Rivalinden.

Ved Branden om Natten i Jøde kvarteret paa den anden Side Tiberen var de faa Værdier, som Phøbe havde betroet til Rabbi Aaron, ogsaa blevet et Rov for Luerne, et smerteligt Tab for den stakkels Pige. Det gjorde hende ikke ondt, at hun nu for stedse havde mistet Muligheden for nogen Sinde at kunne købe sig fri; thi Haabet herom havde hun jo givet Afkald paa til Fordel for sit Folks fattige. Men hvis hendes stille Haab nogen Sinde skulde gaa i Opfyldelse, at hun genfandt nogen af sin Slægt, hvorledes kunde hun da hjælpe dem?

Dog Domitilla trøstede hende. Siden hendes Slavinde i hin Nat havde betroet hende sin Livs- og Lidelseshistorie, var Phøbe bleven et helt andet Væsen for hende. Vakte de frygtelige Ulykker, som Slag i Slag havde truffet hendes Familie, Domitillas Medlidenhed, saa maatte hun paa den anden Side uophørlig tænke paa det Haab, som Phøbe knyttede til den korsfæstedes Bøn for sine Fjender.

Det vidunderlig ophøjede i »Fader, tilgiv dem« vilde ikke ud af hendes Sind. Hun tænkte efter, om der ikke i Romernes eller Grækernes Historie eller i Mytologiens Fortællinger fandtes noget, som kunde stilles ved Siden af et saadant Højsind; men hun fandt intet, som blot kunde minde derom.

Men kunde hun ikke selv bidrage noget til, at hin Bøn kunde bære sine Frugter, i det mindste for Ypperstepræsten Kajfas' Barnebarn? Kunde hun ikke bede sin Bedstefader Kejseren om at skænke Pigen Friheden? Kunde hun ikke bede Titus om at foretage Efterforskninger efter Phøbes Slægtninge? — Saa vanskeligt det sidste ved nærmere Eftertanke forekom hende, lige saa let troede hun at kunne opnaa det første.

Den anden Dag efter hin Underholdning om Natten kom Domitilla straalende glad og raabte til Phøbe, idet hun triumferende holdt et stort Blad Papir hen foran

hende: »Glæd dig: du er fri! Kejseren har skænket dig Frihed! Og tillige har Titus lovet mig,« føjede hun til, »at hvis der nogen Sinde skulde findes nogen af din Slægt blandt Krigsfangerne, saa vil han ogsaa skænke dem Friheden.«

Med Taarer i Øjnene modtog Pigen sin Frihed: dette Dokument og den ædle Titus' Løfte, det var efter aarelange Lidelser den første virkelige Glæde i hendes Liv.

»Gid mine Fædres Gud,« sagde hun, »vil gengælde dig, hvad du har gjort imod mig. Men Fribrevet modtager jeg kun paa den Betingelse, at jeg ogsaa for Fremtiden faar Lov til at være din Tjenerinde.«

Herpaa havde Domitilla rigtignok ogsaa selv gjort Regning. Det vilde overhovedet have været hende overmaade tungt, hvis Phøbe havde gjort Brug af sin Frihed og forladt sin tidligere Herskerinde. Domitilla troede ikke at kunne leve uden hende; men desuagtet havde hun overvundet alle Vanskeligheder og udbedt sig hendes Frihed hos Vespasian. Hun bestemte nu ogsaa den Løn, som hun fremtidig hver Maaned skulde have, og den var sat saa høj, at Phøbe paa kort Tid kunde spare saa meget sammen, som hun havde mistet ved Branden paa den anden Side Tiberen.

Om Eftermiddagen — det var fjerde Dagen af de for en hel Maaned berammede Fester — skulde det store Væddeløb i Cirkus finde Sted. Berenice havde hidtil holdt sig borte fra Festen; hvorledes kunde hun være kommet til de Lege, der fremstillede Tilintetgørelsen af hendes Nation og Ødelæggelsen af den hellige Stad? Ved Væddekørslerne i Cirkus behøvede hun ikke at frygte for noget af den Slags, og foruden at Dronningen nærede en lidenskabelig Interesse for dem, drev nu frem for alt det høje Formaal, hun forfulgte, hende derhen. Det var en Nødvendighed, at hun viste sig offentlig sammen med Titus; det romerske Folk skulde vænne sig til i hende at se sin næste Kejsers vordende Gemalinde.

Da Vespasian med hele sin Familie viste sig i Logen, rejste der sig fra den umaadelige Menneskemængde, der fra nederst til øverst fyldte de stigende Rækker af Siddepladser, et Jubelskrig som Havets Brusen; alle havde rejst

sig op og hilste deres kejserlige Herre med de mest levende Tegn paa Glæde.

I Logen havde Vespasian og hans Gemalinde den mellemste Plads; til højre for Kejseren sad Titus og ved Siden af ham Berenice; ved Siden af Kejsersinden sad Domitian. Domitilla havde efter Kejsersens udtrykkelige Anordning faaet sin Plads paa den højere Række Sæder umiddelbart bag ved ham. Fra først af havde Kejseren tiltænkt hende Plads ved Siden af Titus; paa intet Sted knytttes Kærlighedsforhold saa let som ved disse Lege; da Berenice imod hans Forventning kom til Stede, maatte Kejseren indrømme hende den hende tilkommende Æresplads.

Berenice lagde snart Mærke til, at Vespasian den Dag var usædvanlig kølig imod hende; og hvad der mere og mere opbragte hende, var hans Venlighed imod Domitilla. Da Kejseren hver Gang var nødt til at vende sig om for at kunne tale med hende, saa kunde denne Opmærksomhed ikke undgaa nogen. Det var for Dronningen en forfærdelig Tanke, at Pigen kunde blive hende en Rivalinde. Hvis Kærligheden er blind, saa har Skinsygen hundrede Øjne.

Efter Domitillas Ønske havde Phøbe fulgt med hende; i Dag bar hun for første Gang ikke mere en Slavindes Dragt, men derimod Klæder som en frigiven. Fra sin Plads i Baggrunden var hendes Blik ufraendt rettet mod Domitilla og alt, hvad der foregik omkring hende; med indre Uvilje fæstede hun sine Øjne paa Berenice, der opbød alt for at fængsle Titus. Phøbe havde ikke glemt det Spørgsmaal, som Domitilla Triumfdagens Morgen havde rettet til hende, om hun saaledes vilde behage Titus. Hun vidste, at Titus stod saare højt i hendes unge Herskerindes Øjne, og at denne nærede en ubegrænset Beundring og Ærbødighed for ham; paa Kærlighed tænkte hun dog ikke. Men var da ikke Domitilla en værdigere Gemalinde for ham end hin stolte og behagesyge Kvinde?

Kejseren kastede et hvidt Tørklæde ned paa Arenaen. Dette var Signalet til at begynde. Bagved Skrankerne holdt en Række Væddeløbere færdige til at begynde Løbet. De havde allerede i nogen Tid holdt der med deres Vogne. I samme Øjeblik, Kejseren kastede Tørklædet, fo'r Vognene af Sted.

Hele Publikums Interesse hang ved Farverne hvid, rød, grøn og blaa, i hvilke Kuskene var klædte. Allerede flere Dage før Væddeløbene var der indgaaet høje Væddemaal, om hvilken Farve der skulde vinde. Saa snart Skranken faldt og de herlige Løbere fløj hen over Arenaen, var hvert Øje, hver Nerve i denne uhyre Folkemasse spændt paa sin Farves Skæbne. Alt efter som den endelige Sejr saa ud til at ville vende sig snart til den ene, snart til den anden Side, blendedes Jubel og Jammer sammen; nogle jublede, andre bandede. Det var en usigelig vild Skrigen og Støjen og Hysten, som blendedes sammen i eet Virvar i denne til Raseri opildnede Folkemasse, som med eet Øje og med een Sjæl fulgte Væddeløberne igennem Støvskyerne.

Berenice havde taget Parti for de røde, Domitilla for de grønne; Domitian sværmede for Blodets Farve. Længe var den hvide i Spidsen; men lidt efter lidt lod hans Hest til at trættes, og forgæves søgte han, dybt foroverbøjet, ved Tilraab og Pisk igen at komme foran den blaa og den grønne, der havde indhentet og overvundet ham. Den røde havde i Begyndelsen skaanet sine Heste; Berenice saavel som Domitian kunde gerne være fløjet ned paa Rendebanen for at drive ham frem. Men lidt efter lidt forkortedes Mellemløbet mellem den rødes og begge de andres Heste; snart saa man dem alle tre næsten i een Række jage afsted over Rendebanen. Men i det sjette Løb stødte den blaas Vogn imod Muren, saa Kusken blev slynget ud over Brystværnet. Saaledes blev kun den røde og den grønne tilbage. Jo nærmere Maalet, desto vildere og galere skreg og piskede begge Kuske løs paa deres Heste; lige op til Kejserlogen kunde man høre de sveddryppende Dyrs Snøften. Væddekampen paa Arenaen havde sit tilsvarende Modstykke ovenfor, hvor Vespasian, der ligeledes havde taget Parti for den grønne, stod imod Titus, Berenice og Domitian og med samme rasende Lidenskaber som Folkemasserne fulgte det vilde Løb. Nu skulde Banen genneløbes for sidste Gang, da drejede den røde sin Pisk om og slyngede med den lange Snor det korte Skafte mod Hovederne af sine Heste. Forskrækkede tog Dyrene et nyt Sæt fremad og vandt Forspringet

for den grønne; men ved det andet Slag stejlede den ene Hest: endnu nogle Øjeblikke, og et umaadeligt Jubelskrig klang gennem den mægtige Cirkus: den grønne havde vundet Prisen.

Da snart derpaa Sejrherreren, ledsaget af Dommerne og Cirkusembedsmændene, viste sig i Kejserlogen for at modtage Sejrsprisen, en Guldpalmegren, vendte Vespasian sig til Domitilla og sagde smilende: »Jeg tror, din Sejrherrere hellere modtager sin Løn af en smuk Piges Haand end af min.« Dermed overrakte han hende Palmegrenen; Domitilla maatte træde frem for under Folkets Jubelskrig at give den grønne hans Sejrspris.

Da Berenice havde set sin Kusks Hest styrte, medens Domitilla tiljubede sin grønne Kusk Bifald, fo'r der Dronningen af Smerte og Forbitrelse en Forbandelse ud af Munden mod hendes Modstanderinde, hvilken Titus paa Grund af den uhyre Larm heldigvis ikke forstod. Et fortrukket Smil af lumsk Ondskab spillede om Dronningens Læber, hun skælvede af Raseri og Misundelse, da Pigen rakte Sejrherreren Palmegrenen. Phøbe havde meget vel bemærket de rasende Blikke, som Berenice sendte hendes Herskerinde. Naar de Opmærksomheder, som Kejseren havde vist denne, havde glædet hende, saa var ligesaa lidt Domitians Forhold overfor Domitilla undgaaet hendes Opmærksomhed. Den bestemte Tilbagevisning af hans Frierier ligesom den skarpe Tilrettevisning, han havde faaet af sin Fader, havde fyldt hans Hjerte med Bitterhed mod Domitilla. Naar Domitian fattede Vrede mod nogen, saa glemte han aldrig sin Vrede — men han kunde vente.

I hele sit Liv havde Dronningen endnu aldrig følt sig saa ilde til Mode som om Aftenen efter Væddeløbet i Cirkus; endnu aldrig havde hun saaledes ladet sit daarlige Lune gaa ud over sine stakkels Slavinder.

Om Morgenen havde hun haft Samtalen med Josefus Flavius og styrket ham, der var bleven vaklende, i det tillidsfulde Haab om Israels Forløsning; hun havde gjort sikker Regning paa senere hen paa Dagen at komme sit Maal et stort Skridt nærmere, og nu syntes alle hendes Forhaabninger paa een Gang at skulle skuffes.

(Fortsættes.)

Litteratur.

Niels K. Kristensen: Danmarks Historie. (Hagerup. 1911.)

Til almindelig Skolebrug synes denne Bog ikke at passe ret godt; den er med sine over halvfjerde Hundrede Sider for stor til Mellemskolen, hvor der ogsaa skal undervises i Verdenshistorie, altfor uoverkommelig for Underklasserne, skønt der kun i disse skal undervises i Danmarks historie, og efter hele sit Anlæg ganske uanvendelig i Gymnasieklasserne. Den lutherske Reformation skildres med rosenrøde Farver, samtidig med, at der kan falde saa upartisk og rigtig en Ytring som denne: »I Norge blev Reformationen indført efter Kristian den 3dies Befaling og med Vold og Magt som i Danmark.« Derimod vil Bogen, med sit fortrinlige, klare og flydende Sprog, være et ypperligt Hjælpemiddel for enhver Historielærer. Den vil ganske udmærket kunne bruges til at supplere Undervisningen med baade i Under- og Mellemlklasserne, idet Fortællingerne i den ikke er saa lange, at Oplæsningen af dem vil kunne sinke Undervisningen, og samtidig lange nok, til at de kan bringe værdifulde Tilføjelser og Oplysninger til de fleste Lærebøger i Historie. Mærkværdig nok nævnes Niels Stensen ikke blandt Danmarks store Mænd. Talrige Billeder, af hvilke flere ikke ret almindelige, gør Bogen endnu mere værdifuld.

A. Menzinger: Født af Jomfru Maria. (Vardens Forlag. 1911.)

Den Gendrivelse af Kandidat Blædels Bog om Jomfrufødslen, som Pastor Menzinger ved Nytaarstid lod trykke i *Varden*, har han nu, i ikke saa lidt udvidet Form, udgivet som en selvstændig lille Pjece. Enhver, som har følt sig lidt foruroliget af Vantroens stadig gentagne Angreb paa denne Trossandhed, vil med Glæde læse Pastor Menzingers klare og overbevisende lille Forsvarsskrift. Enkelte Forandringer deri — i Sammenligning med Afhandlingen i *Varden* — er absolut heldige. Forfatterens Stil og Tone er køn og værdig, maaske de første 16 Linjer undtaget. Et ganske nyt Papyrusfund i Ægypten dokumenterer den bekendte Læsemaade i Matth. 1,16 et helt Aarhundrede længere tilbage i Tiden, en Oplysning, der er fremkommet for sent, til at Pastor Menzinger har kunnet faa den med i sin lille udmærkede Bog, som vi ønsker mange Læsere, ikke mindst blandt protestantiske Kristne, der trænger haardt til et klart og overbevisende Ord angaaende denne grundlæggende Trossandhed, hvilken endog Præster som Rosenstand og Martensen-Larsen har udtalt sig saare vaklende om.

„Ungdomsværnets“ Aarsmøde.

Det var en sjælden ubehagelig Vinteraften med Slud og Blæst den 15. Marts, da »Ungdomsværnet« holdt sit Aarsmøde i Citys Lokaler i Citygade 23. Det var vel ogsaa Grunden til, at der ikke var kommet mere end c. 180 Tilhørere til Stede.

Som »Ungdomsværnets« Leder bød Hr. Pastor Günther velkommen og anmodede Hr. Kontorchef, cand. jur. Al. Hansen om at overtage Dirigenthvervet ved denne Aftens Forhandlinger. Efter at der var sunget en af de omdelte Sange, holdt Hr. Pastor Günther et langt, interessant Foredrag om Sjælerøgt i Storbyer, efter Talerens egen Opgivelse væsentlig en Læsefrugt af Dr. Swobodas Bog om samme Emne. Første Afsnit af Talen var en fortrinlig historisk Udredning af Begrebet Storby med en Paavisning af disses Opkomst og Udvikling og en interessant Sammenligning mellem Fortidens og Nutidens store Byer. Andet Afsnit handlede om de forskellige Farer, Storbyerne rummer for det aandelige Livs Vækst og Trivsel. Grunden hertil ligger ikke i Kristendommen, som netop har en vidunderlig Evne til at passe ind i de forskelligste Livsforhold og akkommodere sig med alt, undtagen hvad der er ondt. Nej, Faren laa andetsteds, udviklede Taleren, først og fremmest i den LigeGYldighedsatmosfære paa det religiøse Omraade, der saa uhindret kan brede sig i de store Byer, hvor den enkelte saa let bliver alene, ja forsvinder i Massen. Derefter fulgte en saare gribende, næsten grufuld Beskrivelse af de kirkelige Forhold i de store Verdensbyer Paris, Wien, Berlin og London. I Paris, hvor 90 % af Indbyggerne er katholske, er der 148 Sogne, kun faa flere end før Revolutionen, men medens der den Gang gennemsnitlig kun faldt 15.000 Sjæle paa hvert Sogn, er Tallet nu steget til gennemsnitlig 37.000. Der er c. 850 sognegejstlige, og paa hver af dem falder der c. 4400 Sjæle. Hvorledes skal een Mand kunne være Præst for omtr. 5000 Mennesker, undervise deres Børn, høre deres Skriftemaal og besøge dem, naar de er syge? At Afkristningen under saadanne fortvivlede Forhold maa ske med Kæmpeskridt, kan ikke forundre nogen. Der er saaledes i Paris Distrikter, hvor kun $\frac{1}{15}$ — $\frac{3}{5}$ af Børnene bliver døbt. Wien er den næststørste katholske By. Den har kun halvt saa mange Indbyggere som Paris, nemlig 1.800.000. I Wien er der gennemsnitlig 21.000 Sjæle i hvert Sogn,

ganske vist ikke saa mange som i Paris, men alligevel saa mange, at individuel Sjælepleje er en absolut Umulighed. Der trænges i denne By til ikke mindre end c. 100 nye Sogne. I Berlin er kun 9 % af Indbyggerne Katholikker. Til de 325.000 Katholikker findes 25 Kirker foruden en Snes Kapeller. I Berlin er Forholdet saa godt, at den enkelte Sognepræst i Forening med sine Kapellaner har godt 10.000 Sjæle at drage Omsorg for. I London findes 350.000 Katholikker. Den londonske Sjælerøgtsmetode maa regnes for den bedste. Medens i Paris Præsten er som Faderen, der venter paa den forlorne Søn, saa gaar Sjælesørgeren i London som den gode Hyrde ud til hver enkelt. Dr. Swoboda har i denne Sammenhæng udregnet, at en Londoner-Katholik har gennemsnitlig Besøg 3 Gange om Aaret af en Præst. Sognene i London tæller i Regelen kun 3000—4000 Sjæle.

Noget af det vigtigste, udviklede Taleren videre, er, at der bestaar en stadig Forbindelse mellem Kirken og den enkelte. Derfor er en fuldstændig Fortegnelse over alle Sognets Katholikker, saa vanskeelig den end er at faa i Stand og føre, af stor og uomgængelig Nødvendighed. Ungdomsværnets Hovedvirksomhed er at hjælpe til, at denne nødvendige Forbindelse, denne Kontakt, kan komme i Stand, ganske særlig hvad Ungdommen angaar. Og det gælder ikke saa meget om at faa gjort de gode bedre som at styrke de mange, hvis Forbindelse med Kirken er saa løs og usikker, at den er i Fare for at briste. Desforuden nævnede Taleren adskillige andre Forhold, hvor Ungdomsværnet havde store og vigtige Opgaver, f. Eks. at arbejde for gode, tidssvarende katholske Forsamlingslokaler, for det store fjerne Ideal: en Absalonsgaard.

Efter at der var holdt en kort Pause og sunget en Sang, aflagde Pastor Günther Aarsberetning for Ungdomsværnets Virksomhed. Han rettede herunder en hjertelig Tak til de mange, der — foruden de talrige Bidragydere — havde ydet Ungdomsværnet deres Bistand, først og fremmest til den højærværdigste Biskop, til de frivillige Inkassatorer, til de mange, der har tilbudt kunstnerisk og anden Assistance, til dem, der har indbudt Ungdommen ud paa Landet til sig, til Sognepræsterne og andre Præster, særlig til Pastor Hillebrand. Endvidere nævnede Taleren Højskolens Arbejde og den nye Komité til Beskyttelse af unge Piger som Virksomheder, der ganske faldt i Traad med Ungdomsværnets Arbejde, selv om de ikke var nogen umiddelbar Frugt af dette.

Efter Aarsberetningens Aflæggelse gennemgik Kassereren,

Hr. Murmester Günther, det overordentlig tilfredsstillende Regnskab.

Indtægt.		Kr.	Ø.	Udgift.		Kr.	Ø.
Indkomne aarlige Bidrag for 1910.....	1496	14		Bøger, Papir og Cirkulærer.....	79.15		
Indkomne forudbetalte Bidrag for 1911.....	19	25		Stempler m. m.....	12.10		
Indkommen ved Gaver...	86	40		Porto og Brevkort..	50.58		
Overskud fra »Crescendo«s Concert.....	128	10		Avertering.....	3.76		
Renter af Kassebeholdn.	19	76				145	59
				Til Ungdomsforeningerne:			
				Til Understøttelser..	48.89		
				» Inventariegenst..	58.00		
				» Emblemer.....	35.00		
				» Udflugter og Fester.....	340.00		
				Til Traktement ved Friluftsmøderne..	22.32		
						504	21
				Udgifter ved Konfirmandfesten.....		120	50
				Sange og andre Tryksager i Anledning af Friluftsmøderne.....		41	00
				Udgifter til Nodebøger m. m. i Anledning af den nye Sangbog.....		19	79
				Behold. ved Aarets Udgang		918	56
	Kr.	1749	65			Kr.	1749 65

I den paafølgende Diskussion deltog Ungdommen selv i en fremtrædende Grad. De forskellige Udtalelser angik især Foreningslivet, som flere ønskede langt mere udvidet og med rigeligere Lejlighed til selskabelige Sammenkomster, i hvilken Retning en enkelt mente, at Ungdomsværnet endnu ikke havde udrettet noget. Formanden paaviste, som Svar til de forskellige Talere, at Ungdomsværnets Sag var ikke at være en Forening for Ungdommen, men en Sammenslutning til at fremhjælpe al god Virksomhed for Ungdommen, i hvilken Henseende der allerede i det første Aar var udrettet ikke saa lidt, saaledes som det omdelte Regnskab udviste. — Kandidat Niels Hansen takkede Murermester Günther for hans store og uegennyttige Arbejde som Kasserer for Ungdomsværnet. Efter at en Sang endnu var sunget, sluttede Dirigenten det vellykkede Møde, hvorpaa en tilstedeværende udbragte et »Længe Leve Pastor Günther«, som besvaredes med Hurraraab. Bagefter dvælede ikke saa faa i de tilstødende Lokaler, hvor en Kop Kaffe og en hyggelig Samtale holdt dem samlede en Times Tid endnu.

Hvorfor skal vi have en Fidelitas og en Lætitia?

Siden 1905, da Foreningen *Lætitia* blev stiftet af nogle forhenværende Elever fra St. Josefssøstrenes franske Skole med det dobbelte Formaal: at danne et Bindeled mellem Eleverne fra nævnte Skole og arbejde for de fattige, har ovenstaaende Spørgsmaal flere Gange lydt fra forskellig Side, og Betoningen har ikke altid været den mest velvillige. Der er falden Ytringer, saasom: Hvad skulde det gøre fra eller til, at nogle af de unge Piger har gaaet i Kirkeskolen og andre i den franske Skole? Er Lætitionerne for fine eller for gode til at blande sig med andre? o. s. v.

Hvad Skoser og Stikpiller Lætitionerne, særlig i Begyndelsen, maatte putte i Lommen, skal jeg ikke her komme nærmere ind paa; de fremkom sikkert i de fleste Tilfælde af Mangel paa Forstaaelse.

Nu har der imidlertid længe været stille om dette Spørgsmaal, til forleden Aften ved City-Mødet det igen blev bragt paa Bane, og da der, trods Opfordring, ikke blev givet noget Svar, kunde det jo nemt se ud, som om de, der tier, samtykker, hvilket ingenlunde er Tilfældet.

Sagens rette Forhold er, som Hr. Pastor Günther sagde: »Damerne har holdt Generalforsamling, men de kan ikke blive enige om, hvem der skal tage til Gemæle!« Uenighed er til al Held og Lykke et lille Særsyn i *Lætitia*, men her kunde man virkelig ikke blive enig om, hvem der paa staaende Fod skulde paatage sig at give en fyldestgørende Besvarelse af dette Spørgsmaal, der nu er bleven fremsat saa tit, men stadig synes at være ubesvaret. Det er nemlig ikke saa let, som det tilsyneladende har Udseende af; thi — theoretisk set — er det jo udmærket, men her, som man saa ofte har Lejlighed til at erfare i Livet, vil Theori og Praksis ikke altid slaa Følge; de gør ligesom »Pigerne og Drengene, den ene gaar den ene Vej, og den anden den anden Vej,« hvad der jo ogsaa falder fuldstændig i Traad med det Svar, Hr. Pastor Günther fik ved Henvendelse til saadanne Institutioner, der havde gjort Forsøg paa at samle flere Foreninger under eet, nemlig, at det hverken var praktisk eller hensigtsmæssigt, idet Meningsforskellen og Interesserne gjorde sig altfor stærkt gældende.

Jeg vil nu søge at besvare ovennævnte Spørgsmaal, saa vidt det lader sig gøre, og forhaabentlig vil fremtidige Diskussioner om dette omstridte Emne derved undgaas.

Vilde en Sammensmeltning af vore katholske Ungdomsforeninger ikke være ensbetydende med en komplet Op-løsning? Ikke paa Grund af »de mere pæne eller de mindre pæne«, eller fordi man holder sig »for god eller for fin til at blande sig med andre«, men paa Grund af, at Interesserne, som før sagt, gaar i saa vidt forskellig Retning. Tænkte man sig imidlertid, at en saadan Sammen-smeltning virkelig blev gennemført, ja, saa vilde der meget hurtigt indenfor samme blive dannet 3 Afdelinger, der straks vilde faa Hædersnavnet »Kliker«. (Jeg synes for-øvrigt, det vilde være smukkere at omskrive det med: »Ven søger Ven«). De unge Piger fra Bredgade vilde ganske naturligt slutte sig til hverandre. De har haft fælles Interesser, har siddet paa Skolebænken sammen, delt de Sorger og Glæder, der følger med, og har saaledes i det hele taget fælles Barndomsminder, der jo altid virker som en meget kraftig Magnet. Forholdet vilde selvfølgelig blive det samme med de unge Piger fra Toldbodvej og fra Agnesforeningen.

Hvad endelig Sammenkomster med Medlemmer af Foreningen for den mandlige Ungdom angaar, da kan saa-danne, som Hr. Pastor Günther antydede, jo udmærket finde Sted i »Unio«. Nye Former for saadanne Sammen-komster synes at være overflødige.

Lad derfor hver af vore Ungdomsforeninger have Lov til frit at følge det Spor, som de ganske naturligt er slaaet ind paa, og lad os alle sætte en Ære i at bære vore Em-blemer, hvad enten det nu er K. U. F., en Medaille eller C. N. L., *Causa Nostræ Lætitiae*. *En Lætitianer.*

Hermed synes at være givet det Svar, som vistnok mange ventede allerede i Onsdags Aftes ved det store Møde. Jeg vil forøvrigt nødig se en længere Diskussion om denne Sag her i Bladet. Hvad Beskyldningen for Klikevæsen og Standsfordomme i al Almindelighed angaar, tror jeg, vi indenfor vor Kreds har meget lidt af det i Sammenligning med udenfor den; naar man betænker, at Mursvende og Murarbejds mænd blandt vore protestantiske Landsmænd ikke kan spise deres Frokost sammen i samme Lokale, er vi i vore Foreninger og ved vore Sammen-komster, hvor rige og fattige deler baade aandelig og legemlig Føde saa mangan god Gang med hinanden, sikkert kommet et godt Stykke videre; og vi er alle enige om at arbejde videre paa, at alle kan blive eet ved Kærlighedens og Fredens Baand.

At særlig Uddannelse og specielle Inter-esser kan samle Trosfæller i forskellige Foreninger, er en anden Sag, som slet ikke vedkommer den store, almengyldige Bestræbelse. *Red.*

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Pastor Breitung's Foredrag paa Højskolen i Tirsdags havde samlet en talrig Kreds af Tilhørere. Foredraget faldt i to Dele: først gendrevs Cand. *Blædels* i den senere Tid fremsatte Anskuelse om Dogmet: »Født af Jomfru Maria«; dernæst paaviste Foredragsholderen Rigtigheden af den katholske Kirkes Stilling til nogle Punkter indenfor den moderne Udviklingslære. — Tirsdag den 28. Marts taler Cand. mag. H. Kejser om »Skærtorsdag og Langfredag«; hermed slutter Højskolens Foredragsrække for i Vinter.

Ordrup. Det vil glæde *Mogens Ballins* mange Venner at erfare, at han i Søndags er vendt tilbage til sit Hjem efter sin farlige Operation og sit lange Hospitalsophold. Dette betyder naturligvis ikke, at Højskolens afholdte og stærkt savnede Forstander er fuldt rask og arbejdsdygtig, men dog selvfølgelig saa god Fremgang og Bedring, at man tør nære de bedste Forhaabninger for Fremtiden.

Tyskland. Baade i Aachen og i Köln og i flere andre tyske Byer har *Johannes Jørgensen* i denne Tid holdt stærkt besøgte og med stor Begejstring modtagne Foredrag om det franciskanske Italien. I et Aachenerblad skildres han som Stemningskunstner. Med nogle faa Streger tegner han et prægtigt Billede af et italiensk Landskab, saa det staar lyslevende for Tilhørernes Øjne. Man kan høre paa ham i Timevis uden at trættes. Og *Kölnische Zeitung* paastaar, at Jørgensen ved sine lange, gentagne Ophold i Tyskland er kommet saa vidt, at han taler og behersker Tysk til samme Fuldkommenhed som sit Modersmaal. Ja, samme Organ mener endog, at han snart fuldstændig vil blive en tysk Digter uden derfor at opgive sin danske Ejendommelighed.

— Det er ganske andre Toner, der klinger os i Møde fra samme Egn, naar vi hører, hvad *Nationaltidende* fortæller om den protestantiske Pastor *Jatho* i Köln. Den preussiske Kirkestyrelse affordrede ham i Begyndelsen af dette Aar en Erklæring angaaende forskellige Udtalelser i Prædikener og Tidsskriftartikler i Løbet af forrige Aar. De Punkter, som Overkirkeaaet finder betænkelige, er især følgende: Gud opfattes af *Jatho* ganske pantheistisk, altsaa ikke som en Personlighed; Kristendommen er kun en Religion blandt de mange, ikke den absolut fuldkomne Religion. Det naturlige Menneske har i sig selv en betydelig Kraft til det gode, Jesus er ikke den enestaaende Gudssøn; han kan derfor ikke dyrkes som en Gud, kun æres som en Helt og som et begejstrende Ideal. I sit

Svar til Overkirkeaaedet gaar Jatho udførligt ind paa de forskellige Punkter og staar i alt væsentligt ved, hvad han har talt og skrevet. Hans Erklæring har gjort et dybt Indtryk de fleste Steder, fordi den saa tydelig bærer Præget af en Mand, der ærligt staar ved sin Overbevisning og uden noget Forsøg paa at tilsløre sit Standpunkt aabent lægger Kortene paa Bordet. De dristigste Udtryk, som at Gud er »evig Vorden«, at Kristus kun kan være Genstand for »Heltedyrkelse«, vedkender han sig uforbeholdent. Mindre ægte lyder det ganske vist, naar han tilsidst gør Luthers Ord til sine, at han ikke kan og vil tilbagekalde, saa længe han ikke bliver overbevist af Bibelen eller med tydelige og klare Fornuftgrunde. Men denne Udtalelse er i en vis Forstand typisk for det liberale Standpunkt. Man omfortolker og bortforklarer, men at man derigennem tilsidst er kommen helt bort fra det kirkelige Standpunkt og fra bibelsk Kristendom, det staar ikke Liberalismen klart. — Samtidig med hele denne Affære er Myndighederne paa endnu et Punkt skredet ind mod Pastor Jatho og en anden rhinlandsk Præst, idet Konsistoriet har paalagt dem atter at anvende den apostoliske Trosbekendelse ved Konfirmationen, hvilket de to Præster gennem en Aarrække har undladt. Der er ingen Tvivl om, at Jathos Sag er skikket til at kaste et ganske særlig grelt Lys over Uholdbarheden i de nuværende kirkelige Tilstande i Tyskland. Hvad Udfaldet bliver, er vistnok endnu ganske usikkert. Pastor Jatho har i Köln samlet sig en ualmindelig stor Menighed og har allerede i en Snes Aar arbejdet der; aabenbart sætter hans Menighed ham meget højt som Præst og Sjælesørger. En Forsamling i Köln paa 4000 Mennesker har udtalt sin varme Sympathi for ham, og i kirkelige Blade fremkommer det ene Indlæg efter det andet fra Folk, som føler sig i Gæld til ham. For Myndighederne er Sagen overordentlig vanskelig. Afsætter man Jatho, vil det blive Signalet til en bitter Kamp over hele Linien; sandsynligvis maa da ogsaa flere falde med ham. Og paa den anden Side er man allerede gaaet saa vidt, at et Tilbagegog heller ikke er let. Med største Interesse maa man derfor afvente Udfaldet af denne pinlige Sag.

Belgien. Bollandisternes Præsident, Jesuitpateren Charles de Smedt, er i disse Dage død i Brüssel. Han var født i Genf 1833, var i 1851 traadt ind hos Jesuiterne og havde siden 1882 staaet i Spidsen for Bollandisterne. Saaledes kaldes om bekendt et, hovedsagelig af Jesuiter, bestaaende Samfund af lærde, hvis Opgave det er at fortsætte det af P. Johannes Bolland († 1665) paabegyndte Kæmpeværk *Acta Sanctorum* (Helgenernes Levnedsløb). Planen stammede egentlig fra P. Kosweyd, som ogsaa samlede et

rigt Materiale dertil. Efter hans i 1629 indtrufne Død blev tre Patere udnævnt til at fortsætte hans Arbejde, blandt hvilke den allerede nævnte Johs. Bolland var. I Aaret 1643 udkom i Antwerpen det 1. Bind (1.—15. Januar), med en Fortale af Bolland. Til 1770 var der kommet 50 Bind, der omfattede Helgenkalenderen til 7. Oktober. Ved Jesuitordenens Ophævelse i 1773 saa det ud til, at Værket aldrig skulde fuldendes; dog greb Kejserinde Maria Theresia reddende ind. Hun anviste Helgenforskerne, hvis Bopæl hidtil Antwerpen havde været, et Kloster i Nærheden af Brüssel til Bolig og sikrede dem en aarlig Løn og Pension. Ved Maria Theresias Død befalede hendes Søn, Kejser Josef II, at de lærde Mænd skulde udsende et Bind hvert Aar og inden ti Aar være færdige med det hele Arbejde. Da dette var komplet umuligt, opgav de Arbejdet og solgte alt deres Materiale og Retten til at fuldføre Værket til Præmonstratenserne i Tangerloo, som virkelig ogsaa 1794 udsendte et Bind. Men samme Aar blev Tangerloo besat af Franskmændene, Klosteret blev ophævet og Bibliotheket spredt til alle Sider. Nu hvilede Arbejdet til 1836, endskønt det franske Akademi og Napoleon I ønskede det fortsat. I Januar 1837 blev det optaget igen, efterat den belgiske Regering havde lovet at give en aarlig Understøttelse paa 6000 Francs hertil. 1902 udkom det 62. Foliobind, som gaar til den 4. November. Siden 1882 udsender Bollandisterne et Tidsskrift, som bringer Oplysninger til de foregaaende Bind og Forstudier til de kommende.

Italien. *Antonio Fogazzaro*, den velkendte italienske Forfatter, er i disse Dage død i en Alder af 69 Aar. Hans Ry som Digter var stort i hele Italien, og hans Stilling som Senator gav ham ogsaa megen Indflydelse. Han har skrevet en Mængde Bøger, af hvilke *Il Santo* vakte mest Opsigt, ikke mindst, da dens Læsning blev forbudt af Rom og Bogen sat paa Index for to Aar siden, fordi han i den gjorde sig til Forsvarer af den liberale Katholicisme. Til Frimurerens og alle de vantros usigelige Harme underkastede Fogazzaro sig villigt og uden at knurre, og i en senere Bog udtalte han sig langt forsigtigere og rigtigere. Efter at have gennemgaaet en uheldig Operation skriftede han for sin Ven, Biskoppen af Cremona, hvorpaa han modtog de sidste Sakramenter og døde en from og stille Død, med klar Bevidsthed til det sidste. Fra alle Sider er der strømmet Telegrammer ind til den døde Digers Familie, saaledes fra Kongen af Italien, fra Kardinalvikaren af Rom o. s. v. Paven sendte den døende Digter den apostoliske Velsignelse.

England. Den katholske Biskop i det udstrakte Northampton Stift har af en rig amerikansk Dame faaet en ny og ejendommelig Gave, nemlig et Kapel-Automobil. Alt

er indrettet paa det nydeligste som et lille Kapel med Alter, Kommunionbænk, Billeder og Udstyrelse. Naar Indgangs-dørene er helt aabnede, kan et Lærredstag udspændes ved Hjælp af Stokke, til saa stor en Udstrækning, at ca. 80 Mennesker kan rummes under denne lille flyvende Kirkes Tag. I Juli og August vil forhaabentligvis Kapellet rejse om i Norfolk og Suffolk, baade paa ensomme Steder og i større Byer, og man venter sig med Grund stor Velsignelse heraf, saaledes som Tilfældet har været med Jernbanekapellerne i Amerika.

Kirkelig Kalender.

26. Marts. 4. Søndag i Fasten.	2. April. Passions søndag.
27. Marts. Mandag. Johannes af Damaskus, Kirkelærer og Bekender.	3. — Mandag. Ferialdag.
28. — Tirsdag. Johannes af Capistran, Bekender.	4. — Tirsdag. Isidorus, Biskop og Kirkelærer.
29. — Onsdag. Ferialdag.	5. — Onsdag. Vincents Ferrerius, Bekender.
30. — Torsdag. Ferialdag.	6. — Torsdag. Ferialdag.
31. — Fredag. Herrens Blod.	7. — Fredag. Marias syv Smerter.
1. April. Lørdag. Ferialdag.	8. — Lørdag. Ferialdag.

Meddelelse om Gudstjenesten og Korsvejsandagt fandtes sidst i Nr. 10.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag den 28. Marts Kl. 8 Aften.

H. Kejser: Skærtorsdag og Langfredag.

Hotel Dannevirke, Studiestræde 38, 2den Sal.

Alle er velkomne.

Unio. Almindeligt Møde afholdes Fredag den 31. Marts og Fredag den 7. April i Lokalet, Frederiksbergallé Nr. 11.

K.U.F. Katolsk Ungdoms Forbund afholder Møde i Lokalet Bredgade 67² o. G. Søndag d. 26. Marts Kl. 7. Hr. Pastor Günther og Hr. Joh. Johnsen taler. Enhver katolsk ung Mand, særlig de nye Konfirmander, indbydes venligst. Andagt i St. Ansgars Kirke Kl. 6.

Katolsk Syge- og Ligkasse fortsætter Generalforsamlingen Mandag Aften d. 27. ds. Kl. 8, Bredgade 64. Talrigt Møde forventes.

Nyt Kvartal begynder 1. April.

Støt Bladet ved at virke for dets Udbredelse!

Ugebladet bør ikke savnes i noget katolsk Hjem.

Obs.! For at undgaa Standsning i Bladets Tilsendelse maa Abonnenter, som har bestilt Bladet paa Postkontoret, selv sørge for, at Beløbet for 2. Kvartal (1 Kr. + Porto) bliver indbetalt paa Postkontoret, naar Postvæsenet ikke opkræver Beløbet, eller naar Postbudet er gaaet forgæves med Kvitteringen (Postvæsenet er ikke forpligtet til at opkræve Abonnement paa Blade).

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 14.

Søndag den 2. April.

1911.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Garantier. — Jødefolkets sidste Dage. — The Catholic Encyclopedia. — Interessant Avisfejde i Køge. — Aarsberetning for Katholsk Ungdoms Forbund. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Norge. Østrig. Frankrig. Rom. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Om slag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

67.

Passions søndag.

Det første, vi lægger Mærke til, naar vi paa Passions søndag træder ind i Kirken, er jo, at Korset og Billederne paa Alteret er tilhyllede med et violet Slør. De forbliver saaledes tilhyllede, for Korsets Vedkommende indtil Langfredag Formiddag, for de andre Billeders Vedkommende indtil Paaskelørdag.

Hvilken Betydning har nu denne Ceremoni? At denne Tilhylling af Herrens Kors begynder netop i Dag, det er Slutningsordene i Dagens Evangelium vel nærmest Anledning til: » . . . . . men Jesus skjulte sig og gik ud af Templet;« men selve Betydningen af denne Ceremoni for klares paa forskellig Maade.

1) Det kan for det første sindbilledliggøre vor guddommelige Frelzers saa fuldstændige Fornedrelse i Lidelser, Mishandling og Forsmædelse, at hans egentlige, oprindelige Væsen, hans guddommelige Majestæt derved fuldstændig

svinder bort for os, er ligesom skjult for det menneskelige Øje; 2) da vi ved vore Synder er Skyld i Jesu Lidelse, bliver vi for det andet ved denne Ceremoni mindet om, at vi derfor egentlig er uværdige til at staa Ansigt til Ansigt med ham, hvem vi — vi selv — har korsfæstet; 3) endelig skal denne midlertidige Unddragelse af Synet af Jesu Kors vække i os en inderlig Længsel efter og alvorlig Vilje til fra vor Side at gøre det nødvendige for at blive værdige til at skue ikke blot Jesu Billede paa Korset, men hans eget allerhelligste Aasyn en Gang i Himlen.

Meningen med denne Ceremoni er altsaa ikke at bortlede vor Opmærksomhed fra Korset og ham, som for vor Skyld er fæstet til Korset, men tværtimod endnu mere end ellers at henvende vor Opmærksomhed, vort aandelige Øje paa Korsets og Lidelsens Mysterium. Hvad der nemlig er tilhyllet, det forekommer os ganske naturlig mere mysteriøst, mere hemmelighedsfuldt og derfor mere vor Opmærksomhed værd. Det er altsaa, om end paa en anden Maade, igen en fornyet Opfordring til os om i denne Tid fortrinsvis at fordybe os i Betragtningen af vor guddommelige Frelasers Lidelse og Død, en Opfordring til os om ved Hjælp af Troens Lys at trænge igennem alle de Hindringer og alt det Mørke, som let kan og desværre ogsaa ofte virkelig omgiver og tilhyller Guds Retfærdighed, Guds Kærlighed og Barmhjertighed, skjuler alt dette for vort af Egenkærlighed og Verdslighed hildede Blik. At overvinde alt dette og rigtig at trænge ind i Korsets Mysterium, det vil Kirken være os behjælpelig med, netop ogsaa ved denne Ceremoni.

Vor hellige Moder Kirken vil saa gerne, at Jesu Lidelse maa gøre et saa dybt, frugtbringende og velsignelsesrigt Indtryk paa os som mulig. Den vil gerne levendegøre for os, saa virkelighedstro som mulig, Jesu Lidelser og Smerter, som han har taalt for vor Skyld; men i sine Bestræbelser herfor indser den tilsidst, at ingen jordiske Midler dog er i Stand til at give et værdigt Udtryk for det uendeligt dybe Smertenshav, hvori vor Frelser var nedsænket, og saa siger den ligesom Pas, opgiver det og overlader det ene og alene til Guds indre oplysende Naade at indvirke paa vort indre aandelige Øje. Kirken bærer sig

i denne Henseende ad omtrent som en berømt Maler, om hvem der fortælles, at han skulde male en sørgende Kvinde. Han forsøgte det ikke een Gang, men mange Gange, men aldrig var han selv tilfreds med sit Værk, der var stadig noget, som ikke tilstrækkelig gengav den dybe Sorg, som han vilde udtrykke paa Lærredet. Saa greb han tilsidst til den Udvej at male et tæt, sort Slør for Kvindens Ansigt, saa at man slet ikke kunde se Ansigtstrækkene, for herved at tilkendegive, at Sorgens dybe Smerte næppe lader sig udtrykke i det ydre, men kun kan fattes i selve Menneskesjælens Indre, i Menneskehjertets eget Dyb. — Saaledes kunde denne kirkelige Ceremoni altsaa ogsaa udlægges: Kirken vilde gerne, men den kan ikke vise os et Billede, som paa en virkelighedstro og værdig Maade fremstiller den for os, af Kærlighed til os, lidende og døende Guds Søn. Den vil derfor overlade det til os selv ved Guds Naades Hjælp at danne os et saa fuldkomment Billede som muligt deraf i vore Tanker, i vore Hjerter, og ønsker, at vi virkelig ogsaa forsøger derpaa. Derfor tilhyller den det *mindre* fuldkomne Billede, som ethvert, selv det smukkeste og mest kunstnerisk udførte Krucifiks maa siges at være.

Fidelis.

Garantier.

Det er en almindelig og berettiget Klage, baade i vor Kreds og andetsteds, at Ungdommen er det tit saa svært at holde fast ved Kirken og ved en tro Opfyldelse af de religiøse Forpligtelser. Og det har været mangen en trofast Opdragers store og tunge Sorg at blive Vidne til, at den Ungdom, som han efter bedste Evne havde vejledet til alt godt, tit efter saa faa Aars Forløb synes at have glemt det alt sammen. Og man har søgt efter og raabt paa Garantier, der kunde værne det, man

lagde mest Vægt paa, nemlig det religiøse Liv hos Ungdommen.

I een Henseende, og det er den vigtigste, er der vistnok ikke andet at gøre, end man hidtil har gjort, nemlig arbejde saa trofast og energisk som muligt med de unge, medens man har dem umiddelbart nær i Kirke og Skole, gennem Bønnen hver Dag drage Velsignelse ned over sin Gerning og saa søge og finde Hovedgarantien for Ungdommens Trofasthed mod Kirken deri, at den selv i Barndommens Aar har lært at kende, hvor godt og lykkeligt det er at høre Gud til, hvor rigt Livet i den katholske Kirke er. Ganske i samme Retning peger den hellige Fader netop, naar han fremhæver Børnenes, ja de smaa Børns Kommunion som det bedste Middel til at gøre dem allerede fra Barndommen af til fromme og trofaste Kristne.

Næst herefter kommer et godt og kristent Hjem som den bedste Garanti for Ungdommens Bevarelse for Gud. Dette er saa indlysende og til alle Tider anerkendt, at det trænger ikke til at fremhæves. For øvrigt gaar jo al kristen Opdragelse netop ud paa dette ene at hjælpe hver enkelt i den opvoksende Slægt til at blive kristne Personligheder og tjene Gud, enten i Kirkens eller det kristne Hjems Tjeneste. Dette sidste er derefter, næst efter Kirkens Gerning, Hovedhjælpen og den vigtigste Garanti for at naa vort Maal.

Men Tidsforholdene, og især tit en sørgelig Mangel paa kristne Hjem, har gjort det nødvendigt, at kristne Opdragere har maattet se sig om efter yderligere Hjælp, efter flere Garantier, naar Ungdommens Ubestandighed blev for iøjnefaldende. Og her har saa de mangfoldige, hele Verden over udbredte kristne Foreninger for Ungdommen gjort og gør et umaadelig stort og rigt Arbejde. Her i vort lille Samfund arbejdes der ogsaa i denne Henseende med Iver og Lyst. Foreninger baade for unge Mænd og unge Kvinder trives iblandt os, de konkurrerer, demonstrerer og skændes ogsaa lidt en Gang imellem, og »Ungdomsværnet« har i forbavsende kort Tid naaet en Udbredelse og udfoldet en Virksomhed, som man ikke havde turdet haabe eller kunnet tænke sig. Dette sidste er jo

netop stiftet for at støtte Ungdomsforeningernes garanterende Virksomhed, for at hjælpe disse med at stoppe Fra-faldet i de Aar, hvor det truer mest, med andre Ord, selve Ungdomsværnets Fremkomst er det bedste Bevis paa den Vægt, man tillægger Foreningernes Gerning.

Men — og derfor er disse Linjer nærmest skreven — der er endnu et Punkt, hvorigennem der vistnok kunde skabes en ikke saa ringe Garanti for Ungdommens Troskab, og som det forekommer undertegnede, at man langt fra har benyttet i den Udstrækning, som man kunde og burde benytte det. Jeg tænker her paa Fadderforholdet ved Daaben og endnu mere ved Firmelsen. Dog taler jeg ikke om saadanne Faddere, hvis Forhold til Gud og Kirken er af saa udvortes Natur, at de slet ikke vil kunne forstaa en saadan Henstilling. Men jeg tænker paa de mange gode og fromme Katholikker, som har den Ære at staa Fadder til Børnene, naar de under Biskoppens Haands-paalæggelse og Salvelse modtager den Helligaands Besegling og Kraft. Mon ikke de, som Pastor Günther udtalte det ved »Ungdomsværnets« Aarsmøde, kunde, just i Kraft af deres Stilling, gøre Ungdommen en stor Tjeneste? Enhver, der blev anmodet om at staa Fadder ved Firmelsen, skulde, foreslog han, stille det — — ja, skal man sige Krav eller bestemte Ønske eller indtrængende Anmodning, at den unge, som han eller hun under Bøn og i Kærlighed skulde føre frem til Modtagelsen af dette herlige Sakramente, skulde træde ind som Medlem af en eller anden af vore katholske Ungdomsforeninger. Jeg synes, dette er en god Tanke. Der er mange, som gerne vil tale et godt og hjælpende Ord til andre om det, som er deres egen Sjæl kærest og dyrebarest, men som har svært ved at finde en passende Maade at gøre dette paa. Her, ved Samtale om Foreningen og Livet i denne, gives der en god og naturlig Lejlighed dertil. Og Fadderne vil endnu bedre end før kunne danne et Slags Ungdomsværn, og vi alle har herigennem en ny, og sikkert god, aandelig Garanti for, at vor Ungdom bliver, hvad der er vort Maal, trofaste katholske Mænd og Kvinder.

Niels Hansen.

Jødefolkets sidste Dage.

(Fortsat ²⁰)

Samuel Ben Simeon, der saa tilfældig havde stiftet Bekendtskab med Josefus i Berenices Palads, vilde ikke lade den Ære gaa fra sig at beværte den berømte Landsmand i sit Hus; til det festlige Taffel var Spidserne af den romerske Jødekoloni blevet indbudt.

Josefus mødte i den rige Bankiers Hus en Luksus, som man knap saa Mage til i en romersk Senators Palads; i Spisesalen hang de kostbareste orientalske Tæpper paa Væggene; det rigt udskaarne Loft var overlæst med Forgyldning; de Bolstre, paa hvilke Gæsterne hvilede ved Bordet, var belagte med tyriske Purpurduge. Bordet selv frembød en Fylde og Mangfoldighed af de sjældneste og kostbareste Retter; den Mand, der var blevet saa forarget over Berenice, fordi hun havde baaret Festklæder paa Jødernes store Sørgedag, fandt det ikke upassende at give Tusinder ud for et fyrsteligt Taffel paa samme Tid, som saa mange af hans ulykkelige Landsmænd omkom af Nød og Elendighed. Paa den anden Side var han dog igen saa meget Jøde, at han med den mest levende Nysgerrighed brændte af Begærlighed efter at faa Josefus Flavius' Anskuelse af de vide angaaende Dronningens Planer og Forhaabninger.

Æresbordet med Gæsten og Husets Herre delte Rabbi Levi og Bankiererne Isaak og Salomon samt Samuels Ægtefælle og hans Datter. Hos Romerne var det Syvtallet, hvori ved festlige Lag Gæsterne grupperede sig om de enkelte Borde.

Husets Herre havde snart ført Samtalen hen paa Berenice.

»Det er og bliver mærkværdigt,« sagde Josefus, der ved Samtalen om Morgenen var bleven mere tillidsfuld, »at netop nu en Datter af Israel vinder den Mands Hjerte, der har bragt en saa stor Elendighed over vort Folk. Naar hun bliver Kejserinde, kan hun sætte igennem, at Jerusalem og Templet bliver genopbygget; ellers vil den romerske Politik aldrig tilstede det.«

»Ved vore Fædres Gud,« sagde Samuel, »naar Dronningen bliver en anden Esther, og mere end det, saa er mine Penge jo sikre nok.«

»Men det vil da,« tilføjede Bankier Salomon, »heller ikke komme an paa nogle Procenter mere. Da er for Israel Høstens gyldne Tid kommen, da Romerne skal betale hundrede Fold tilbage, hvad de har taget fra os.«

»Vespasian,« bemærkede den forsigtige Bankier Isaak, »kan regere mange Aar endnu, før Titus kommer til Herredømmet. Jeg vil risikere noget, naar hun har ægtet ham; men Isaak vil ikke være den Madding, som Berenice søger at fange Fisken med.«

»I Rom,« indvendte Samuel, »opnaar man kun noget, naar man raader over store Midler. Naar Rom skal give, er det en Tigger, men naar det vil modtage, en Konge.«

»Skal David nedlægge Goliath,« føjede Salomon til, »saa maa han have Sten i sin Slynge. Har Herren befriet sit Folk fra Filistrene ved en Hyrde, saa kan han ogsaa nu forløse Israel ved en Kvinde. Men vi i Rom tør ikke paadrage os den Bebrejdelse fra vore Brødre i hele Verden, at vi har ladet Dronningen i Stikken.«

»At Titus elsker hende varmt,« tilføjede Josefus, »det er der ingen Tvivl om; ogsaa Vespasian er hende bevaagen; Romernes Uvilje imod en fremmed og imod en Datter af vort Folk er en Sten, der i dette Rom, som er til Fals for enhver, kan ryddes af Vejen med Løftestænger af Guld.«

»Naar vore Fædres Gud vil redde Israel,« indvendte atter Bankier Isaak, »saa behøver han ikke mine Penge til det. Moses havde kun en Stav af Træ, da han førte det udvalgte Folk ud af Ægypten.«

»Jeg har en anden Betænkelighed,« sagde Rabbien alvorligt. »Alle, som hidtil har reddet Israel, fandt deres Kraft i hede Bønner og ydmyg Bod. Naar Berenice viser mig den Bodsdragt af Haar, hun bærer under sine Silkeklæder, saa vil jeg tro paa hendes Kald.«

»Hvor staar det da skrevet, at Moses eller Esther har baaret en Bodsdragt?« indvendte Samuel.

Nu vovede ogsaa dennes Gemalinde at gribe Ordet; thi Berenice havde ved sin Venlighed og ved alle Slags

Foræringer erobret hendes Hjerte. »Den ædle Josefus,« sagde hun, »har selv bevidnet for min Mand, at Dronningen paa den store Ulykkesdag har haaret Sørgeklæder ligesom alle vi andre. I Skønhed, Klogskab og Fødselsadel kommer ingen Kvinder paa Jorden hende nær; hun er født til Kejsersinde, og naar Gud forener saa sjældne Gaver i een Person, saa har man, mener jeg, Lov til at se en særlig Opgave i et saadant Udstyr.«

Saaledes blev der stridt længe endnu; enhver blev ved sin Mening; men Josefus forekom det, at Rabbien havde sagt det viseste Ord. —

Efter Taflet udbad Josefus sig en Avdiens hos Kejseren, saaledes som han havde lovet Dronningen; den blev ogsaa straks tilstaaet ham. Man kom hos Vespasian hurtigt til Maalet, naar man talte klart og aabent; saaledes begyndte da Josefus med at fremsætte politiske Betragtninger, som alene havde nogen Vægt hos Kejseren. Han henviste først til den materielle og moralske Magt, som de over hele det romerske Rige spredte Jøder havde i Hænde. Og hvorledes kunde Vespasian vel bedre sikre det flaviske Huses endnu ingenlunde faste Herredømme end ved at forsone sig og samtidig forbinde sig med denne Magt, der ellers aldrig vilde tilgive ham eller hans Søn Jerusalems Ødelæggelse? Hvis nogen Sinde en Felt-herre, især i Orienten, lod sig udraabe til Modkejsers, saa kunde han gøre Regning paa, at alle Jøderne vilde slutte sig til ham, saa snart han blot stillede dem Jerusalems og Templets Genopbyggelse i Udsigt. Til disse Betragtninger føjede Josefus endnu en Henvisning til Statens forvirrede Finanser, hvorfor Jøderne fremfor alt besad de fornødne heldbringende Lægemedler.

Josefus havde ikke med en Stavelse nævnt Dronningen, men Vespasian havde forstaaet ham.

»Jeg miskender ingenlunde Vægten af dine Grunde,« svarede Kejseren, »men hvad kan jeg gøre, naar de romerske Okser ikke vil æde det Hø, Titus lægger for dem? Det er ikke min Sag, men Dronningens, at faa dem til at finde Foderet velsmagende.«

Desværre gav Underholdningen ved Bankier Isaaks Taffel kun Josefus ringe Haab om, at Jøderne i Rom vilde

stille de Summer til Berenices Raadighed, som var nødvendige til »at gøre Titus' Foder inere velsmagende for de romerske Okser«.

»Jeg ved,« fortsatte Kejseren, »at Kærligheden har gjort min Søn blind; men jeg vil ikke være saa ufornuftig at spænde en Hest og en Ko sammen for Vognen. Dronningen bliver aldrig en Romerinde; hun bliver ved at være en fremmed, og i vort Klima her trives den udenlandske Vækst ikke.«

»Kong Herodes' Familie,« indvendte Josefus, »har lige fra den store Augusts Dage staaet paa en saa nøje ven-skabelig Fod med Romerne, at . . . .«

». . . de alligevel aldrig har ophørt med at være Jøder,« faldt Vespasian ham ærgerlig i Talen. »Hold op med at spise eders Løg; saa kan vi nok sidde ved eet Bord.«

Dermed afbrød Kejseren Samtalen.

Da Josefus forlod Paladset, var for ham Dronningens Sag afgjort, det lysende Billede af en ny Fremtid for Israel for stedse udslukl. Han maatte overlade det til Tingenes Gang og Begivenhedernes Udvikling ogsaa at overbevise Berenice herom. —

Domitilla havde længe ikke været saa munter som paa denne Aften. Havde Phøbes Frigivelse gjort hende Glæde om Morgenens, saa var dertil i Cirkus kommet Sejren for hendes Farve og den Ære, Kejseren havde vist hende. Hvad Grund havde Kejseren vel til at være saa overmaade venlig imod hende?

Da hun havde siddet i anden Række af Kejserloget, saa havde den Venlighed, som Titus og Berenice viste hinanden, ikke kunnet undgaa hendes Opmærksomhed. Men om det end ogsaa gjorde hende ondt, at den ædle Titus havde ladet sig besnære af denne Kvinde, han, hvem hun ikke kunde tænke sig, at noget andet Menneske paa Jorden kunde stilles ved Siden af, saa følte hun sig dog for ubetydelig til, at det kunde have faldet hende ind at føle mere end Beundring for ham, tilmed da Titus selv hele Eftermiddagen næsten havde ladet hende være ganske upaaagtet. Ogsaa da han i Gaar Aftes efter Optrinet med Domitian havde fulgt hende hjem, havde det alene været hendes Fader, Titus havde talt med hende om.

Videre end Domitilla tænkte Phøbe; men hun vogtede sig vel for at røbe sine Tanker.

Da hun som sædvanlig havde bragt sin Herskerinde til Ro og nu var alene med sig selv, skuede hendes Aand tilbage til de smertefulde Aar af hendes Slaveri; Taarerne randt ned ad hendes Kinder, da hun tænkte paa sine kære. Hvad var der vel blevet af hendes Fader, hvad var der blevet af hendes Brødre og Søstre og af deres Familier? Ak, hvor gerne vilde hun ikke have givet sit Fribrev hen for at være Slavinde lige til sit Livs Ende, naar hun blot for denne Pris kunde have faaet en eller anden Efterretning om sine kære!

Ved den Stilling, som hun hidtil havde haft overfor Domitilla, fik Frigivelsen kun da nogen Værdi for hende, naar hun kunde gøre noget for sine. Men hun var jo nu i Stand til hver Maaned at lægge en større Del af sin Løn hen for en Gang, naar Gud søjede det saaledes, at kunne købe en af sine paarørende fri.

(Fortsættes.)

The Catholic Encyclopedia.

9. Bind.

Boganmeldelse ved Niels Hansen.

Alerede for et Par Maaneder siden er niende Bind af den udmærkede amerikanske Haandbog udkommet. Det nye Bind fortjener til Fulde den Ros, som der med Rette er blevet ødslet paa de foregaaende Bind. Papir, Tryk, Billeder saavel som Tekst og Indhold staar stedse paa samme høje Standpunkt, og enhver, der faar Værket at se, er stedse enig med Anmelderen om at prise vore amerikanske Trosfællers Flid og Dytighed i det udmærkede Værk, der er det bedst mulige og skønneste Vidnesbyrd om den katholske Kirkes Vækst og Magt i De forenede Stater.

Dette niende Bind spænder kun over Bogstaverne L og et Stykke af M, saa det bliver vist tvivlsomt, om Værket kan fuldendes med de 15 Bind, der er lovet fra først af, et Løfte, som gentages paa Titelbladet til hvert Bind. Som sædvanlig indtager Gengivelser af Malerier, andre Kunstværker og Kirker en stor Plads indenfor de mange nydelige Kunstbilag. Blandt disse kan fremhæves smukke Billeder af Leo X af Raphael, af Leo XIII, af Maria Stuart, af Maria Tudor, af Kardinal Manning — kun nogle faa af de nogle og tredive Helsides Billeder, hvoraf mange i de nydeligste Farver.

Af Artiklerne eller Afhandlingerne var der mange at fremhæve, da de, som sædvanlig, er baade interessante og livligt skrevne. Om *Lund* skriver Pastor v. d. Kettenburg en ret udførlig historisk Skildring, som tilmed er prydet med fire nydelige Billeder af Domkirken og Universitetet i denne By. Anmelderen finder i den Svaret paa et Spørgsmaal, han ofte har rettet til forskellige, men aldrig faaet besvaret, om der aldrig har været nogen Kardinal af dansk Fødsel; i denne Artikel oplyser Forfatteren, at Andreas Sunesøn, Absalons Efterfølger paa Lunds Ærkebispesæde, vistnok har været Kardinal; bestemt ved man det altsaa ikke, men han er i hvert Fald den eneste, der med nogen Ret kan nævnes i denne Henseende. Om Luther findes der naturligvis en lang Afhandling — 20 tættrykte Sider fylder den — af Museumsdirektør Ganss fra Pennsylvanien. Skønt han citerer saa nye Lutherbiografier som Denifles og Weiss' Arbejder, savner han endnu en grundig og udtømmende Undersøgelse af Luther og hans Værk, et Savn, som er blevet afhjulpet, siden hans Afhandling blev fuldendt, i hvert Fald for Luthers Vedkommende, i Pater Grisars store Værk om Luther i tre tykke Bind, som der allerede før har været gjort Rede for her i Ugebladet. Majunkes Paastand om Luthers Selvmord forkaster Forfatteren som uforsvarlig. Om *Manuscripter* findes, som ventelig var af en Haandbog af denne Art, ogsaa en lang, indgaaende Afhandling, forsynet med en Mængde overordentlig nydelige og sjældne Illustrationer; den slutter med en udtømmende Redegørelse for alle de forskellige Haandskrifter, man har baade til Gamle og Nye Testamente.

Om *Maria Stuart* skriver den dygtige Historiker, Jesuitpræsten *Pollen* i London. Han afviser Tanken om *Maria* som direkte medskyldig i sin Mands Mord, men hævder hendes Forhold til *Bothwell* som en Plet paa hendes Karakter, ligesom han nærmest er tilbøjelig til at betragte de saakaldte »Kaskettebreve« som ægte. Om hendes Navne, *Maria den Katholske*, skriver en anden Jesuit, *Herbert Thurston*, ligesom *Pater Pollen* fra London. Det er bemærkelsesværdigt, at hun af de nyere Historikere afmales med langt lysere Farver end sin Navne *Maria Stuart*, hvis lange Fangenskab og virkelig fromme Død har begejstret adskillige, baade Digtere og Historikere, til altfor rosenrøde Skildringer. Sidste Artikel er en meget belærende, ikke særlig lang Afhandling om *Messen* med interessante historiske Oplysninger, f. Eks. om den stille Messes Udvikling af den højtidelige Messe med Diacon og Subdiacon som den normale Gudstjeneste. Den nu almindelige Skik, at en Præst daglig læser den hellige Messe, er ikke af megen gammel Oprindelse, ligesom det heller ikke, som mange mener, er nogen Forpligtelse; om den bekendte *Bossuet*, død 1704, fortælles f. Eks., at han kun læste Messe paa Søn- og Feste-dage, i Fastetiden, og naar en særlig Messe var foreskrevet.

Der kunde være endnu meget mere at fremdrage og nævne, men dette er nok til at give et Indtryk af det nye, smukke Bind. Skulde mon ikke snart en eller anden af Ugebladets lidt velhavende Læsere faa Lyst til at anskaffe sig det dejlige Værk? Det koster i den billigste Indbinding, stærkt Lærredsbind, ca. 22 Kroner pr. Bind, og der er allerede udkommet 9 Bind. Men jeg kan ikke tro andet, end at det ved direkte Henvendelse til Udgiverne vilde kunne lykkes at faa alle Bind til noget reduceret Pris eller paa meget læmpelige Betalingsvilkaar. Jeg hidsætter derfor Udgivernes Adresse her: *Robert Appleton Company — 39 West 38th Street — New York*. Naturligvis maa der helst skrives paa Engelsk. Ingen, som har anskaffet *Encyclopædien*, vil nogensinde fortryde det.

Interessant Avisfejde i Kjøge.

Pastor Maurer har i sit lille hyggelige St. Hans Kapel i denne Vinter holdt en Række udmærket besøgte historiske Foredrag. Som Følge heraf har en anonym Indsender i »Østsjællands Avis« rettet et i lige Grad dumt og ondsindet Angreb paa den katholske Kirke og katholske Institutioner, som har fremkaldt nedenstaaende to træffende og værdige Svar. Da de indeholder mange Bemærkninger af stor og almindelig Interesse, tager jeg ikke i Betænkning her at gengive dem begge i fuld Udstrækning.

Herredsfuldmægtig i Kjøge, I. B. Olrik, skriver saaledes:

»Hr. Lutheraner!

Jeg og nogle andre, der har været saa »dumme« og »enfoldige« at blive Katholikker, har faaet os en hjertelig Latter over Deres Artikel i Forgaars. Vi kender jo saa grumme godt den danske Folkekirke og alle den katholske Kirkes paastaaede Vildfarelser — jeg er selv Præstesøn og har været Lutheraner i 27 Aar — og vi har jo selv været uhyre mistroiske overfor alt, hvad der var katholsk.

Der er nu een Ting, der er særlig morsomt af det, De har skrevet, det er dette: »I det katholske Frankrig har Staten maattet bryde med Paven og lukket alle hans Klostre.« Nej hør blot, hvor smukt det lyder! Den stakels forkuede Stat dernede har ledet af den fromme Mand, Combes, maattet skride til den sørgelige Nødvendighed at tilvende sig Kirkegods til en lille Milliards Værdi. Det er ligesom her i gamle Dage, da Christian den 3. for at skaffe Lønningen til sine sultne Soldater lod alle Biskopperne fængsle og inddrog Kirke- og Klostergodset, hvorfor han ganske fornuftigt indførte Luthers Lære, hvorefter Kirkerov ikke synes at være nogen Synd, idet mindste ikke overfor den katholske Kirke. Men det kan nok være, at her gælder det, at Hensigten helliger Midlet, ligesom det heller ikke synes at regnes for nogen Synd at overtræde det 8nde Bud, naar det bare gaar ud over Paven eller Jesuiterne. — De sidste kender jeg for Resten personligt noget til, og de hører til de bedste og ædleste Mænd, jeg kender.

Det lader iøvrigt til, at Religionsfriheden ikke har Deres Sympati. Jeg kan mærke, hvad der venter os Katholikker, hvis De faar noget at afgøre i den Retning.

De spiller endelig saa smukt paa Danskhedens Streng. De skulde vel ikke kende disse Linier:

Vil Dansken i Verden fægte
 men dølger Aasyn og Navn,
 jeg ved, at hans Aand er ej ægte,
 o. s. v.«

Og Pastor Maurer fortsætter i samme Nummer af Bladet paa følgende Maade:

»Ærede Hr. Redaktør!

De bedes høfligst om Optagelse af følgende Bemærkninger til det i »Østsjællands Avis« i Forgaars fremkomne Angreb paa den katholske Kirke fra en »Lutheraner«.

Angrebet lader i Grovhed intet tilbage at ønske. Til Eksempel: »Og saa indbilder man sig, at vi Danske er dumme nok til at lade os vildlede af denne importerede og forfalskede Kristendom. . . .«

Hvis — hvis! — jeg nu vilde svare en »Lutheraner« direkte, kunde jeg jo spørge ham, hvilken Kristendom der var mere »importeret«, den af Ansgar under Taarer og Lidelser importerede katholske Kristendom eller den af Frederik den Første og Christian den Tredie og deres tyske Medhjælpere importerede lutherske Kristendom, som under haarde Straffebestemmelser blev paabudt danske Folk.

Men jeg vil slet ikke indlade mig i religiøse Debatter med »Lutheraner«en, kun for Deres ærede Læseres Skyld i al Korthed hævde følgende:

1. I vore Dage, hvor der — tilsyneladende ikke efter en »Lutheraner«s Ønske -- hersker fuld Religionsfrihed, burde baade Protestanter og Katholikker med Ro kunne se paa historiske Kendsgerninger. Og det er en Kendsgerning, at f. Eks. Jesuiterne ikke lærer, at Hensigten helliger Midlet, og jeg maa have Lov til at indtræde for Sandhed og Ret, uden at dette straks stemples som »importeret og forfalsket« Kristendom. Men jeg har aldrig — og det vil alle mine Tilhørere vistnok indrømme — i mine Foredrag villet fornærme eller saare nogen Protestant. Lyder det, jeg siger, fremmed for manges Øren, saa behøver det derfor ikke at være usandt.

2. Jesuiterordenen blev ophævet, fordi de bourbonske Magter, der var under antikristelig Indflydelse, ligefrem tvang Paven dertil. Jeg kan gerne laane eller anvise vedkommende Kildeskrifterne dertil. At Jesuiterne blev udjaget af Bismarck i Tyskland og af de gudsbespottende Folk, der nu har Herredømmet i Portugal, er dog vel ingen Grund til, at roligt tænkende Danske gør det samme.

Netop nu skriver Provst Fr. Zeuthen i Annekset til Indre-Missions Tidende, at han og andre troende Protestanter har været glade for den Hjælp, de fik af Pater Breitungs Foredrag om Udviklingslæren. Breitung er Jesuit. For nogen Tid siden forsvarede den berømte Videnskabs-

mand Wasmann i Berlin Kristendommens Syn paa Naturvidenskaben imod en hel Kreds af vantro Folk. Wasmann er Jesuit. De troende Protestanter skulde heller være glade for, at den store katholske Kirke holder Kristendommen højt!

3. At de romanske Lande paa Grund af en lang, skjult Kamp imod Kristendommen befinder sig i en Krise, det hindrer ikke, at alle de Millioner trofaste Katholikker staar endnu mere fast ved Kirken end tidligere. Forholdene er nu i Virkelighed langt bedre end i det sidste Aarhundrede — kristelig set. Saalænge disse Stater holdt paa den katholske Tro, stod de højere i Kultur og Magt end nu. Men Kirken vokser netop i de store Kulturlande, altsaa i Tyskland, England, Holland, Nordamerika og Australien. I andre Lande, hvor man har ladet Kirken nogenlunde i Fred, altsaa i Bayern, Belgien og andre, leves der et overordentlig rigt religiøst Liv.

Disse korte Bemærkninger skal kun vise, at man maa være meget forsigtig med at angribe den katholske Kirke. Der er en hel Del Ting, som skal læres forinden.«

Ugebladet sender de to Herrer i Kjøge en hjertelig Tak for deres klare og besindige Ord. Der er ikke anden Vej at gaa, naar Fordømmene mod vor Tro og Kirke skal spredes, end Gang paa Gang, uden at trættes, at fremstille Sandheden klart og tydeligt — til Slut vil engang de, der »er af Sandhed«, bøje sig for denne.

Aarsberetning for Katholsk Ungdoms Forbund. (K.U.F.)

Aarsberetning for 3. Aar (Marts 1910—1911.)

Foreningen ledes af Præses, Hr. Pastor J. Hillebrand, samt følgende paa Generalforsamlingen d. 12. Febr. 1911 valgte Bestyrelse: Johs. Jensen, Formand, Johs. Hansen, Sekretær, H. Schloemer, Kasserer, A. Christiansen og B. Voetzell Assisterter.

»K.U.F.« talte ved sit 3. Foreningsaars Begyndelse 44 Medlemmer, ved dets Afslutning 71 Medlemmer. Der afholdtes i Aarets Løb 17 Foreningsmøder, hvoraf 3 var Friluftsmøder paa Ermelundssletten, 7 Bestyrelsesmøder; 1 ordinær Generalforsamling; 1 Fælleskommunion; 1 Udflugt

til Køge; 1 Morgenfodtur; 2 Fester (Jul og Fastelavn); 4 Foredrag: »Kometer« (Hr. Dr. C. Pechüle), »Den gamle Ladegaard« (Hr. Joh. Johnsen), »Revolutionen i Portugal« (Hr. Pastor Esser), »Erindringer fra 1864« (Hr. Pastor Braun); 2 Oplæsninger af Hr. stud. med. E. Jensen: J. L. Heiberg »De uadskillelige« og Bjørnstjerne Bjørnson »Jernbanen og Kirkegaarden«; 1 Præmieskydning og 1 Lysbilledfremvisning. I Sommertiden har Foreningen anvendt 2 Aftener ugentlig til Sløjdundervisning og Fodbold. Foreningen har oprettet et 10 Mand stort Hornorkester, medens et 7 Mands Strygeorkester er under Uddannelse.

I Sommer har flere Hold, à 5 Medlemmer, været Gæster hos Hr. Malermester Christensen i Ledøje for at foretage Fisketure der i Omegnen. Foreningen har til Oprettelse af et Bibliothek modtaget som Gave en Bogsamling paa 32 Bind samt flere mindre Boggaver.

Hermed bringes en hjertelig Tak til alle K.U.F.s Velydere og Velyndere, særlig til »Ungdomsværnet«.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Forrige Onsdag begravedes paa Katholsk Vestre Kirkegaard Enkefru *Juliane Klemp*, længst afdøde Blomsterhandler Klemps Hustru. Afdøde, som blev Katholik for over 30 Aar siden, efterlader sig to Sønner, hvoraf den ene er Grosserer i England, den anden er Sognepræst i Kolding.

— Ved *Højskolens* sidste Møde for i Vinter, Tirsdag den 28. Marts, havde der indfundet sig omtr. 160 Tilhørere. Hr. cand. mag. Kejser holdt et ret indgaaende Foredrag om Gudstjenesterne Skærtorsdag og Langfredag. Af de smukkeste og mest gribende Salmer og Læsninger havde han udvalgt større eller mindre Stykker, som han saa læste højt. Efter Foredraget bragte et Medlem af Højskolens Bestyrelse en Tak saa vel til Foredragsholderne som til alle andre, der havde bidraget til, at dette første Foredragsaar, til Trods for alle Vanskeligheder, alligevel var blevet ført saa heldigt til Ende. Ikke mindst vilde han takke Tilhørerne, som — ved at møde saa flittigt og regelmæssigt — havde godtgjort, at Højskolens Oprettelse afhjalp en Trang og udfyldte et Savn. Derfor haabede han ogsaa paa en heldig Fortsættelse af Højskolen til næste Vinter.

Norge. Dominikaneren, Pater Lamotte, som tidligere har holdt Prædikener i København, har i denne Fastetid været i Norge og holdt interessante og godt besøgte Foredrag baade i Christiania, Trondhjem og Bergen. Det er ikke alene i de katholske Kirker, han har talt, men ogsaa i de forskellige Byers franske Foreninger.

— I Februar og Marts har der været holdt en lille Række Foredrag i det katholske Foreningslokale paa Akersvejen i Christiania i Lighed med Foredragene paa vor Højskole. — Christiania Universitet fejrer som bekendt til Efteraaret sit 100-Aars Jubilæum. Der er i Følge *St. Olaf* i den Anledning udstedt Indbydelse til en Række udenlandske Universiteter om at sende Repræsentanter til Festen, og alt tegner til en storartet Højtidelighed. Blandt de indbudne Universiteter er ogsaa det af Jesuiterne ledede store og ansete Universitet i St. Louis i De forenede Stater. Som vore Læsere vil mindes, var det i dette Universitet, Præsident Taft for to Aar siden holdt sin Lovtale over Jesuiternes storartede Virksomhed i Amerika. Imidlertid har St. Louis-Universitetet vanskelig ved til Efteraaret at sende en Repræsentant til Jubilæumsfestlighederne i Christiania. Rektoren for det amerikanske Universitet, Pater Frieden, har derfor henvendt sig til Hs. Højærværdighed Biskop Dr. Fallize med Anmodning om at være St. Louis-Universitetets Repræsentant ved Jubilæet. Hertil har Biskop Fallize erklæret sig villig, og Christiania Universitet har nu — som det ses af flere Hovedstadsblade — faaet Meddelelse fra St. Louis om Repræsentationen.

Østerrig. I Byen *Linz* er et gammelt, interessant Hus ved Navn »Nordico« i disse Dage erhvervet af Kommunalbestyrelsen for en Købesum af 200.000 østrigske Kroner. Oprindelsen til dette Hus er vel værd at høre. En Svensker, Johann von Galdenblad, som var Katholik, fattede henimod Slutningen af det 17. Aarhundrede den Plan at grundlægge en Stiftelse til Opdragelse af unge protestantiske Skandinaver i den katholske Tro. Paven interesserede sig ivrigt for hans Plan, og med Understøttelse fra mange Sider, bl. a. fra Kejser Josef den Første, aabnedes 1710 det til Ære for de tre hellige Konger Erik, Knud og Olaf grundlagte Seminarium i Linz. Den svenske Velgørers Stiftelse blomstrede i $\frac{3}{4}$ Aarhundrede, saa blev den, som saa mange andre Klostre, ophævet af den kirkefjendske Kejser Josef II i Aaret 1781. — Viebiskoppen af Wien, Dr. Godfried Marschall, som i nogen Tid har været syg, er den 23. Marts afgaaet ved Døden.

Frankrig. Det synes endelig, som om Protestanterne i dette Land er ved at faa Øjnene op for den Skam, det

er for dem, at de ikke aabent og kækt har stillet sig ved Katholikernes Side i Kampen mod den ugudelige Regering. Den nye Premierminister Monis synes at være endnu mere kristendomsfjendsk end Briand. Regeringen vil fortsætte med at paanøde Kammeret Love om »Opdragelse«, hvis eneste Maal er at indskrænke Forældrenes Frihed til at give deres Børn en kristen Opdragelse og tvinge disse til at bruge de materialistiske og ugudelige Skolebøger, som man i Tusindtal spreder i alle Statens elementære Skoler. Monis vil sikkert ogsaa prøve paa at komme de mange Ordensfolk til Livs, som i borgerlig Dragt fortsætter deres Opdrager- og Lærergerning saa mange Steder omkring i Frankrig. Hvad Protestanterne angaar, saa har Sekretæren for »Kristelig Forening for unge Mænd« i Paris, en protestantisk Præst, tilskrevet det engelske Blad *Guardian*, at han selv i Forening med en katholsk og en protestantisk Præst nøje har undersøgt de omtalte Skolebøger, der var paatunget Børnene i Statens Skoler. Den Dom, de alle tre fælder over dem, er ganske den samme, og de udtrykker deres Anskuelser i samme strenge Udtryk. Disse Bøger forfalsker Historien til Gunst for antireligiøse Theorier, og der er Lærere, som ved at overspringe Sider eller gennem mundtlige Forklaringer endydermere forfalsker de historiske Fakta. »Hvis vi ikke tager os i Agt,« skriver han, »vil vi en Morgen vaagne og finde al Undervisning gjort til et Statsmonopol, og det kan ingen Protestant, som sætter en Ære i at bære dette Navn, med Ro finde sig i. At søge nærmere til hinanden, at komme til en Slags Forstaaelse, det er ikke en Underkastelseshandling, hverken fra katholsk eller protestantisk Side, men en Nødvendighed for at bevare religiøs Frihed.«

— Hvor liden Frihed Præsterne har, vidner den Straf paa 20 Dages Fængsel (eller 60 Franks i Bøde), som en Præst i Vogeserne er blevet idømt, fordi han i Kirken havde sagt: »Hine Børn, som ikke benytter den forbudte Skolebog, vil til Paaske modtage deres første hellige Kommunion med al kirkelig Højtidelighed; men de, som beholder den forbudte Bog, vil først senere faa Adgang til den hellige Kommunion uden nogen Højtidelighed.« — I Følge Regeringens Ordre er det herlige biskoppelige Palæ i Auch i Syd-Frankrig blevet omdannet til et Posthus.

Rom. Den 16. Marts indviedes en ny St. Patricks Kirke her under stor Højtidelighed af Kardinal Martinelli. Fra Amerika, Australien og naturligtvis især fra Irland strømmede der Lykønskningstelegrammer ind, blandt andre ogsaa et fra John Redmond i det irske Partis Navn.

Brevkasse. *Til en Indsender.* Deres Artikel om »Citymødet« optager jeg ikke gerne, da jeg, som De selv bemærker, ikke ønsker en Diskussion herom brede sig i Bladet. Jeg skal af Deres Indlæg optage en eneste Sætning, som fortjener at læses og huskes af alle vore Trosfæller: »Der vilde i mange Tilfælde kunne udrettes en hel Del mere iblandt os, naar de forskellige Foreningers Bestyrelser stod i lidt mere Rapport til hinanden.«

Aerbødigst Red.

Unio. Almindeligt Møde afholdes Fredag den 31. Marts og Fredag den 7. April i Lokalet, Frederiksbergallé Nr. 11.

Udkommet er paa Andr. Fred. Høst og Søns Forlag: *Fred. Esser:*

Jesus Kristus i Gaar og i Dag den samme og i al Evighed. Apologetiske Prædikener. I. Serie: Guds Søn og Menneskets Søn. Pris 1 Kr. Faas i alle Boglader.

Elisabethforeningens aarlige Basar

til Fordel for forældreløse Børn finder Sted Palmesøndag den 9. April og paafølgende Mandag Bredgade 69, Stuen over Gaarden. *Gaver* til Basaren modtages med stor Taknemmelighed af Hr. Pastor Braun, Bredgade 64, Fru Osterhammel, Nørre Farimagsgade 15, Frøknerne Strathøcker, Jægersborg Allé 19, Charlottenlund og Frøken Tetzlaff, Ved Stranden 10.

Gudstjenesten i Paasketiden.

Mulige Forandringer i Gudstjenesteordningen fra i Fjor bedes i Ugens Løb meddelt Redaktionen, Viggo Rothes Vej 14, Chartottenlund.

Indvielsen af de hellige Olier paa Skærtorsdag,

latinsk og dansk Tekst, udstyret som Messebogen og i samme Format. Faas paa Menighedskontoret og hos Kirkebetjenten ved St. Ansgars Kirke. Pris 25 Øre. Al anden liturgisk Gudstjeneste i den stille Uge findes i *Den katholske Kirkes Messebog*.

Den **eukaristiske Forenings** Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredagen d. 7. April til de aftalte Tider.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag den 2den April Kl. 8^{1/2}.

Udlaan (gratis) og Tilbagelevering af Bøger fra St. Vincents Sognebibliothekerne

finder Sted

ved **St. Ansgars Kirke** (gennem Hr. Lærer Ertner, Bredgade 67) Tirsdag, Torsdag og Lørdag Kl. 7—9 Aften; desuden efter Formiddags- og Eftermiddagsgudstjenesten om Søndagen.

Ved **Rosenkranskirken** daglig fra 6—7 (hos Hr. Pastor Ronge).

Ved **St. Annæ Kirke** hver Søndag efter Hovedgudstjenesten.

Ved **St. Josefs Konferens** Bibliothek udlaanes Bøger daglig fra Kl. 9—1 fra Skolelokalet, Griffenfeldtsgade Nr. 7.

Vincentsforeningens Kransekort

bringes i velvillig Erindring; de faas hos d'Hrr. gejstlige ved St. Ansgarskirken (Bredgade 64¹), Rosenkranskirken (Boyesgade 8³), St. Josefskirken (Griffenfeldtsgade 44), St. Andreaskirken (Ordrup) og hos Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11, samt ved telefonisk Henvendelse til Johs. Hoffmann & Søn, Købmagergade H. 1389.

Kirkelig Kalender.

2. April. Passionssøndag. 3. — Mandag. Ferialdag. 4. — Tirsdag. Isidorus, Biskop og Kirkelærer. 5. — Onsdag. Vincents Ferrerius, Bekender. 6. — Torsdag. Ferialdag. 7. — Fredag. Marias syv Smerter. 8. — Lørdag. Ferialdag.	9. April. Palmesøndag. 10. — Mandag. Ferialdag. 11. — Tirsdag. Ferialdag. 12. — Onsdag. Ferialdag. 13. — Skærtorsdag. 14. — Langfredag. 15. — Paaskelørdag.
---	--

Gudstjenesten i København.

Søndage.

- St. Ansgars Kirke.** Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt.
- Rosenkranskirken** (Boyesgade). Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 5 Andagt.
- St. Annæ Kirke** i Sundby. Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt med Prædiken.
- Jesu Hjertes Kirke** (Stenosgade). Form. Kl. 7, 7¹/₂ og 8¹/₂ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt m. Prædiken.
- St. Josefs Kirke** (Griffenfeldtsgade). Form. Kl. 6¹/₂ stille Messe; Kl. 9 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 3 Andagt
- St. Knuds Kapel** (Vestervoldgade 115). Form. Kl. 7. Højmesse; Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken.
- Immaculatakirken** (Strandvej 91). Form. Kl. 7 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 2¹/₂ Vesper.
- St. Andreas Kirke** i Ordrup. Form. Kl. 7 og 7³/₄ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Kl. 5 Andagt.
- Assumptionskapellet** (Amalievej 14). Stille Messe Kl. 8 med fransk Prædiken; Kl. 5 Efterm. Andagt. (Det allerhelligste Sakramente er daglig udstillet fra Kl. 8—5).

Stille Messer paa Hverdage.

St. Ansgars Kirke Kl. 7 og 8¹/₄; i Rosenkranskirken Kl. 6¹/₂ og 8¹/₄; i St. Annæ Kirke Kl. 6 og 8; i Jesu Hjertes Kirke Kl. 7, 7¹/₂ og 8¹/₂; i St. Josefs Kirke Kl. 5¹/₄ og 6¹/₂; i St. Knuds Kapel Kl. 6¹/₂; i Immaculatakirken Kl. 6¹/₂; i St. Andreas Kirke Kl. 6, 6¹/₂, 7¹/₂ og 8¹/₄; i Assumptionskapellet Kl. 6¹/₂ og Kl. 5 Efterm. Andagt.

Korsvejsandagt i Fasten.

St. Ansgars Kirke hver Fredag Aften Kl. 8; Rosenkranskirken hver Fredag Aften Kl. 7¹/₂ med Prædiken; Jesu Hjertes Kirke hver Torsdag Aften Kl. 8¹/₄; St. Josefs Kirke hver Fredag Aften Kl. 7¹/₂; St. Annæ Kirke hver Fredag Aften Kl. 8.

Mødreforeningen. Tirsdag den 4. April Kl. 8¹/₄ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Angiggender. Bagefter holdes et kort Foredrag.

Første Fredag i Maanedén (7. April).

- St. Ansgars Kirke:** Kl. 8¹/₄ Prælatmesse til Ære for *Jesu guddommelige Hjerter*; Kl. 8 Aften Andagt.
- Rosenkranskirken:** Efter 8-Messen sakramental Velsignelse; Kl. 7¹/₂ Aften Andagt til *Jesu guddommelige Hjerter*.
- St. Annæ Kirke:** Andagt efter Skolemessen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.
- Jesu Hjertes Kirke:** Efter 8¹/₂ Messen sakramental Velsignelse; Kl. 8 Aften Andagt.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothens Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 15.

Søndag den 9. April.

1911.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Apologetiske Breve. — Jødefolkets sidste Dage. — Om at lære udenad. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Næstved. Frankrig. Spanien. Rusland. Nord-Amerika. — Bekendtgørelser. — Om slag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

68.

Christi Død.

Nogle forarges over vor Frelseres Død og indvender: »Om end hans Død maatte ske for alles Øjne og med Vidner, for at ogsaa Opstandelsens Ord kunde blive troet, saa burde han dog vel ogsaa have skaffet sig en værdig Død for i alle Fald at undgaa Korsets Skændsel.« Men om han nu havde gjort dette, saa vilde han have vakt Mistanke mod sig, som om han ikke var stærk overfor en hvilken som helst Død, men alene overfor den, som han havde sørget for at skaffe sig selv, og atter vil man have et lige saa godt Paaskud for ikke at tro Opstandelsen. Derfor kom Døden til hans Legeme ikke ved ham selv, men fra Efterstræbelse, for at Frelseren skulde tilintetgøre den Død, som de bragte ham. Og ligesom en ædel Bryder, stor i Indsigt og Tapperhed, ikke selv udvælger sig Modstandere for ikke at paadrage sig Mistanke om at være bange for nogen, men giver det i Tilskuernes Vold, helst hvis de træffer sig

at være Fjender, for at han, hvem de saa stiller ham sammen med, kan kaste ham ned og agtes for bedre end dem alle, saaledes har heller ikke alles Liv, vor Herre og Frelser Kristus, selv skaffet sig en Død for Legemet, for ikke at faa Skin af at frygte for nogen anden Dødsmaade; men den, som han fik af andre, særlig den af Fjenderne, den, de holdt for at være passende og vanærende og værd at undfly, den tog han og udholdt paa Korset, for at han, naar ogsaa den var ødelagt, kunde blive troet som den, der er Livet, og Dødens Vælde fuldkommen være tilintetgjort. Der skete saaledes noget vidunderligt og uventet. Thi den Død, hvormed de mente at paaføre ham Skændsel, den var et Sejrstejn over selve Døden. Derfor led han hverken Johannes' Død ved Halshugning, heller ikke blev han savet i Stykker som Esaias, for at han ogsaa i Døden kunde bevare Legemet udelt og helt og ikke blive et Paa-skud for dem, som vil skille Kirken ad.

Dette være nu sagt til de udenforstaaende, som opdynger sig Grunde. Men om nu ogsaa nogle af vore, ikke af Trættekærlighed, men af Lærelyst, vilde spørge: »Hvorfor ikke anderledes, hvorfor led han Korset?« saa høre ogsaa denne, at ikke anderledes, men just saaledes gavnede det os, og skønt var det af Herren at lide dette for vor Skyld. Thi naar han kom for at bære den over os udgangne Forbandelse, hvorledes kunde han saa paa anden Maade blive en Forbandelse end ved at tage imod den ved Forbandelsen tilblevne Død? Men denne er Korset. Thi saaledes er der og skrevet: »Forbandet er den, som hænger paa et Træ.« Dernæst, naar Herrens Død er Løsepengene for alle, og »Adskillelsens Mellemvæg« nedbrydes ved hans Død, og Kaldet udgaar til Hedningerne, hvorledes skulde han have kaldet os, medmindre han var bleven korsfæstet? Thi kun paa Korset dør man med udstrakte Hænder. Derfor burde det ogsaa Herren at lide dette og udstrække Hænderne for med den ene at drage det gamle Folk og med den anden dem af Hedningerne til sig og forene dem begge i sig. Thi dette har han og selv sagt, idet han betegnede, med hvilken Død alle skulde genløses: »Naar jeg bliver ophøjet,« siger han, »vil jeg drage alle til mig.«

Apologetiske Breve.

Af *Philalethes*.

1. Brev. Tro og Viden.

»Hvad har Kirken gjort til Fremme af Oplysning og Kultur, og hvad gør den endnu den Dag i Dag i saa Henseende?« Saaledes spørger De mig i Deres sidste Brev. — De maa undskylde, at jeg knap kan tro, det er for Alvor, De stiller dette Spørgsmaal til mig, da det synes umuligt, at De kan være blind for det Kæmpearbejde, Kirken har udført paa Kulturens Omraade. Tager jeg ikke fejl, saa er det Avislarmen om Antimodernist-Eden, der har rejst disse Betæneligheder i Dem om Kirkens Forhold til Videnskaben. Derfor vil jeg netop paa Grundlag af denne Ed vise, at Kirken langtfra er Oplysningens Fjende, og at en moderne Videnskabsmand ikke behøver at skamme sig for at være dens Barn.

Antimodernist-Eden træder ikke Fornuftens Rettigheder eller Videnskabernes Frihed for nær, men den værner om dem og fremsætter den eneste fornuftige Lære om Forholdet mellem Tro og Viden. Baade Religionens og Videnskabens Krav bliver tilfredsstillet. Det vil De erkende, naar De overvejer Ordlyden af Edens vigtigste Dele.

»For det første bekender jeg, at den naturlige Fornufts Lys ved Hjælp af Skabelsens synlige Værker med Vished kan erkende, ja endog bevise Guds Tilværelse, ligesom man erkender og beviser en Aarsag ved Hjælp af Virkningen.«

Har Paven ved denne Sætning opstillet uberettigede Skranker for Forskningen? Tværtimod, han har nedbrudt de Skranker, indenfor hvilke en snæversynet Filosofi vilde stænge Tænkningen. Han forsvarer Fornuftens medfødte Ret til at slutte fra Virkningen til en tilsvarende Aarsag og advarer Menneskeslægten mod de Filosofer, der ikke blot tvivler om Guds Tilværelse, men ogsaa om den materielle Verdens Eksistens, om Rummets og Tidens Virkelighed, ja om deres egen Tilværelse. Hvem er altsaa Fornuftens Fjende: den katholske Verdensopfattelse eller Fritænkernes Filosofi?

»For det andet antager og anerkender jeg, at de ydre Beviser for en Aabenbaring, d. e. guddommelige Gerninger og især Mirakler og Profetier, er de sikreste Tegn paa, at den kristelige Religion stammer fra Gud, og jeg holder fast ved, at disse Beviser frem for alt egner sig til at forstaas af alle Tider og Mennesker, ogsaa af de moderne.«

Ogsaa ved denne Sætning forsvarer Paven Tænknin- gens Frihed mod Fritænkernes Aandstyranni. Kirkens vidunderlige Udbredelse, Enhed og Uovervindelighed, dens Skarer af Helgener og Martyrer kan ikke forklares paa naturlig Maade. Altsaa har Fornuften Ret til at kalde dem »guddommelige Gerninger«, Beviser for Kristendommens overnaturlige Oprindelse. Og hvem viser størst Kærlighed til Videnskab og Sandhed? Er det den katholske Apologetik, der ved de almindelige videnskabelige Metoder ad en rent historisk Vej først beviser, at Kristus har gjort Mirakler og er opstanden fra de døde og deraf slutter: altsaa er hans Guds Sendebud? Eller findes denne intellektuelle Redelighed hos Fritænkernes, der lukker Øjnene for Miraklerne og ikke vil anerkende dem, om de end er stadfæstede og hjemlede saa tilforladeligt som næppe nogen anden historisk Kendsgerning?

»For det tredje bekender jeg ligeledes med fast Tro, at den sande og historiske Kristus selv, da han levede iblandt os, umiddelbart og direkte har indstiftet Kirken, det aabenbarede Ords Vogter og Lærer, og at han har bygget den paa Petrus, det apostoliske Hierarkis Hoved, og paa hans Efterfølgere indtil Tidernes Ende.«

At Kristus har stiftet en hierarkisk organiseret Kirke med Paven i Spidsen, paaviser den katholske Apologetik tilstrækkelig for enhver, der ikke er blind af Fordomme. Naturligvis maa man ikke forvente i Begyndelsen allerede at finde hele den nuværende Ordning. Sennopskornets første Spire ligner jo tilsyneladende ikke det fuldvoksne Træ. Men i den urkristelige Litteratur, i Apostlenes Breve, i Apostlenes Gerninger og i selve Evangelierne finder enhver ærlig Sandhedssøger en Mængde Ord, som til fulde godtgør Hierarkiets og Pavedømmets Oprindelighed. Desværre gælder det i en vis Litteratur som højeste Viden-

skabelighed at tie bomstille om ubekvemme Tekster og Kendsgerninger.

Efter den historiske Forsknings Methode kan man naa til en videnskabelig Vished om, at Kristus har indstiftet den katholske Kirke. Tillige kan man ogsaa tro denne Kendsgerning som en af Gud aabenbaret Sandhed. Ligesom en Skoledreng kan indse, at hans Regnestykke er løst rigtigt, men desuden ogsaa kan være overbevist om denne Rigtighed, fordi Læreren har sagt det.

»For det fjerde tager jeg med Oprigtighed imod den Troslære, som fra Apostlene gennem de orthodoxe Kirkefædre er bleven overleveret indtil os, og derfor forkaster jeg den hæretiske Theori om, at Dogmerne har udviklet sig paa den Maade, at de senere fik en helt anden Betydning, end Kirken tillagde dem før.«

Ikke enhver Tale om Dogmeudvikling bliver forkastet af Kirken. Denne sammenlignes jo af Herren selv med et Træ, som stadig udvikler sig og vokser. Fromme Traditioners Knopper udfolder sig til blomstrende theologiske Læresætninger og modnes tilsidst som kostelig Frugt i Kirkens Dogmeskat. Men er et Dogme engang defineret, da er det en absolut Sandhed. Guds Aand kan ikke tillade, at Kirken ved en højtidelig Afgørelse skulde tage fejl. Det vilde være mod hans helligste Løfter. Og hvad der engang er sandt, det bliver ogsaa ved at være det.

Kirken kan imidlertid ikke fastslaa noget som Dogme, der slet ikke er blevet lært af Apostlene. Deraf kan De se, hvor urigtig den Paastand maa være, som De vist mange Gange har hørt, at Dogmet om Pavens Ufejlbarhed er en helt ny Lære, der aldrig før var bleven lært. Allerede i 1530 skrev en katholsk Theolog*) i sin Gendrivelse af den danske Lutheranisme: »Ingen Forstander for den romerske Kirke kan, saalænge han vedbliver at være Pave, tage fejl i de Kirkens og Troens Sager, som er nødvendige til det menneskelige Vel, og det i en Afgørelse, han giver som Dommer ved sin Stols Autoritet.« Det er jo næsten de samme Udtryk og ganske den samme Tanke, vi atter finder paa Vatikaner-Konciliet 1870. Og den samme

*) Nic. Stagefyr: *Confutatio Lutheranismi Danici*, edita a Lud. Schmitt S. J. Quaracchi 1902 p. 187.

Tanke laa i Kirkens Bevidsthed, da Pavernes Sendebud paa de første Koncilier havde en afgørende Indflydelse, den laa allerede indesluttet i Herrens Ord: »Du er Petrus (Klippen), og paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke (Mt. 16, 18).«

»For det femte fastholder og bekender jeg oprigtig, at Troen ikke er en blind religiøs Følelse, der dukker op fra Underbevidsthedens Skjulested, men at den er Forstandens virkelige Tilslutning til en udefra given Sandhed, et Samtykke i, at det, den personlige Gud, vor Skaber og Herre, har sagt, bevidnet og aabenbaret, er sandt, og det paa Grund af den højst sandfærdige Guds Autoritet.«

Vilde man holde sig til denne Begrebsbestemmelse af Troen, da vilde al Snak om Kristendommens Uforenelighed med Videnskaben forstumme. Den katholske Tro er ikke en blot Følelse, et Ønske om, at de kristelige Dogmer maa være sande. I saa Fald maatte den troende være bange for enhver videnskabelig Opdagelse, der kunde godtgøre Dogmerne som Illusioner. Den katholske Tro beror heller ikke paa Tilliden til vore Forfædres Erfaringer og Tanker. Nej, den egentlige Grund, hvorfor en Katholik er overbevist om Kirkelærens Sandhed, er denne: Gud har sagt det, og derfor maa det være sandt. Først maa man have en naturlig Vished om Aabenbaringsens Kendsgerning, ellers kan man slet ikke naa til den Tro, den katholske Kirke forlanger af sine Børn.

Og nu spørger jeg Dem, om der paa dette Standpunkt kan være Tale om Videnskabens Uforenelighed med Troen? Er det da muligt, at Gud lyver, at han aabenbarer en Lære, der staar i Modstrid med Forskningens sikre Resultater? En og samme Sætning kan ikke være baade theologisk sand og tillige filosofisk (naturvidenskabelig, historisk) usand. Ellers er Aandslivets Enhed brudt. Opstaar der altsaa Strid mellem Videnskab og Aabenbaring, da er enten Videnskabens Paastand ikke bevist (f. Eks. Menneskets dyriske Afstamning), eller Theologerne tager fejl ved at fremstille noget som aabenbaret Lære, der slet ikke er aabenbaret (f. Eks. at Solen bevæger sig om Jorden).

Den katholske Tro kræver ikke Prigivelsen af nogen som helst naturlig Erkendelse. Den anerkender den videnskabelige Tænkningens fuldstændige Selvstændighed og opfordrer alle Videnskabsmænd til at søge Sandheden efter de enkelte Videnskabs Metoder — men uden Fordom, især uden den uvidenskabelige Fordom, at Mirakler er umulige.

Til Slut vil jeg endnu meddele Dem en Kendsgerning, jeg har iagttaget under mine filosofiske og theologiske Studier. I de katholske Lærebøger fandt jeg altid et tilstrækkeligt Svar paa Modstandernes vigtigste Indvendinger mod Kristendommen. Derimod fandt jeg i Fritænkernes Bøger aldrig en Gendrivelse af de vigtigste apologetiske Argumenter. Enten kender Fritænkerne ikke disse Beviser for Troens Overensstemmelse med Fornuften, eller de kan ikke gendrive dem. I hvert Fald er det let at afgøre, hvor der findes størst Sandhedskærlighed, i Fritænkernes eller Katholikkernes Lejr.

Jødefolkets sidste Dage.

(Fortsat ²¹)

11te Kapitel.

I Kolosseum.

Samme Dags Eftermiddag, som de jødiske Krigsfanger om Morgenens var blevet afleveret fra Neros Cirkus til Arbejdet paa Kolosseum, ventede Berenice Besøg af sin elskede.

Den foregaaende Dag havde hun ladet en gammel Kone, som boede i Jøde kvarteret ved Porta Capena og forstod sig paa at spaa, komme til sig, og Sibyllen havde af Linierne i hendes Hænder læst en vigtig og afgørende Begivenhed, som var nær forestaaende. Det vidste Dronningen jo ogsaa selv; men Profetindens hemmelighedsfulde Antydninger og endnu mere hendes gaadefulde Minespil tillod at forvente, at Afgørelsen vilde blive gunstig.

Saaledes skulde den Dag da alt opbydes for at fralukke Titus det store, med varm Længsel forventede Ord. Hendes fyldige sorte Haar fastholdtes af et Guldpandebaand med lynende Brillanter og var opbygget i en kunstig Frisure; de prægtige Klæder lagde kun et let Slør over hendes herlige Skikkelses yppige Former; halvt henstrakt paa en med Guld indlagt Elfenbenssofa holdt hun i Haanden en Vifte, paa hvilken der var fremstillet Kærlighedsscener af Mytologien. Tre Slavinder var om hende for snart at lægge en Fold i hendes Dragt endnu sirligere, snart at gruppere Gardinerne for Vinduerne paa en Maade, der afgav den virksomste Belysning, eller bestænke Gulvet med vellugtende Essentser.

Da Timen var kommen, paa hvilken Titus havde lovet at aflægge sit Besøg, sendte Berenice snart den ene, snart den anden Slavinde ud for at se efter, om han ikke kom; da han tøvede endnu længere, sendte hun endelig alle tre bort for at være ganske alene for sig selv.

»Kun nogle Masker,« sagde hun tankefuld, »maa jeg endnu knytte, saa har jeg fanget ham helt og for steds.«

»Hvad er alle mine Skatte værd,« vedblev hun efter et Ophold, »saa længe jeg ikke har opnaaet det, der alene tilfredsstiller, en Gang at være Kejserinde i det romerske Rige!«

I dette Øjeblik meldte en af Slavinderne et af Titus sendt Bud. Berenice lod ham straks træde ind og brød med Hast de sammenbundne Vokstavler. Brevet indeholdt følgende faa Ord:

»Jeg kan ikke komme i Dag, min søde Due; et sørgeligt Tilfælde har sat mig altfor stærkt i Bevægelse, og det vilde formørke din Munterhed, hvis jeg vilde meddele dig det. Lad mig haabe at finde dig i Haven i Aften.«

Vi vil overlade Dronningen at fortabe sig i tusinde Gisninger om, hvad det kunde være for et Tilfælde, der ogsaa vilde have gjort hende ondt, og føre Læseren til Kolosseum. Da det var Titus meget om at gøre, at Bygningsarbejdet blev fremmet saa meget som mulig, havde han om Eftermiddagen begivet sig derhen for ved sin personlige Nærværelse at anspore Værkførerne til fordoblet Iver. Derfra vilde han gaa til sin elskede.

Faa Timer i Forvejen var Slaverne fra Neros Cirkus indtruffet og var straks blevet sat til Arbejde.

Titus gik snart til denne, snart til hin Gruppe, her rosende, der opmuntrende, og hans blide Godhed fik Slaverne til at glemme, at al deres Ulykke kom fra ham.

Pludselig hørte han et gennemtrængende Kvindeskrig helt henne fra et fjerntliggende Sted af Byggepladsen, og idet han kastede sit Blik derover ad, saa han, hvorledes Arbejderne trængte sig sammen til en Gruppe.

Idet Titus undrede sig over, hvad det kunde have at betyde, begav han sig derhen; ved hans Komme veg alle tilbage med Ærefrygt — en gammel Mand, der havde faaet et uheldigt Piskeslag over Panden, saa Blodet drev ned ad hans Ansigt, laa bevidstløs i en Piges Arme; hun holdt med ubeskrivelig Lidenskab Oldingen omslynget og skreg snart op i vild Jammer, snart trykkede hun den bevidstløse til sit Hjerte og rev sig fuld af Fortvivelse i Haaret, naar hun saa paa hans dødblege Træk eller Blodet paa hans Ansigt.

Phøbe havde genfundet sin Fader.

Titus syntes nok at have set hende en Gang før; i alt Fald vakte hendes grænseløse Smerte hans Deltagelse, og medlidende gjorde han det Spørgsmaal, hvem den gamle Mand var.

»O Herre«, jamrede Pigen, »ti lange Aar har jeg bøn-faldet Gud om den ene Naade at maatte genfinde ham, og i det Øjeblik, da jeg genkender ham blandt Fangerne og falder ham om Halsen, slaar man ham ihjel for mig.«

Under høj Klage greb Phøbe sin Faders Hoved: »Vaagn op,« raabte hun, »o, und blot din Datter et eneste Blik; min Fader, o min Fader! Ak, han er død, død efter at jeg har søgt ham i ti Aar. O, forbandet være alle, som har slaet min Fader ihjel!«

Titus havde oplevet utallige lignende Scener under Jerusalems Belejring; men der bragte Krigen det med sig, og Medlidenheden blev sløvet; hvad han nu oplevede, greb ham dybt, og idet han trøstede Pigen med, at det blot kunde være en Besvimelse, befalede han at hente Vin og tillige at vaske Blodet af og lægge en Forbinding paa Saaret. Derpaa vendte han sig atter om til Phøbe: »Jeg har jo dog set dig før; i hvis Tjeneste staar du?«

»Jeg er din Slægtning Domitillas Slavinde,« svarede Pigen, »hun havde tilladt mig at bringe mine stakkels Landsmænd en Forfriskning under det tunge Arbejde; hendes Navn skaffede mig Adgang til Fangerne. Pludselig saa jeg iblandt dem denne Olding; mit Hjerte sagde mig, at han var min Fader, min Fader, som jeg havde mistet for ti Aar siden. Et Spørgsmaal var nok til at forvise mig om, at jeg ikke tog fejl; men i det Øjeblik, da jeg fuld af uendelig Glæde sluttede ham i mine Arme, traf Opsynsmandens Piskeslag. . . . ak Gud, ak Gud, han har slaaet ham ihjel!«

Og atter udbrød den stakkels Pige i høj Jamren og trykkede med barnlig Kærlighed i usigelig Inderlighed Faderens Hoved til sit Bryst og søgte at hælde noget af den Vin i Oldingen, man bragte hende.

Da Titus hørte Domitillas Navn, trak han Øjenbrynene alvorligere sammen. Det var ham dobbelt ubehageligt, at dette Uheld netop var tilstødt hendes Slavinde.

»Han kommer nok til sig selv igen,« trøstede han Pigen, medens nogle Slaver var beskæftigede med at vaske Blodet bort og lægge Omslag paa den af Slaget truffne Tinding.

Men al Møje var forgæves. Var det det ulykkelige Piskeslag eller den mægtige indre Bevægelse ved at genfinde Datteren under saadanne Omstændigheder — Oldingen var død, og med en Taare i Øjet vendte Titus sig bort for ikke længere at være Vidne til en Smerte, for hvilken der ikke gaves nogen menneskelig Trøst.

Hvorledes skulde han efter denne gribende Scene kunne gaa til Berenice og spøge med hende? Saa sendte han da en Slave til hende for at afsige sit Besøg og besluttede at opsøge Domitilla, hvem det vilde paavirke mindre stødende at høre om Ulykken af hans egen Mund end af Phøbes. Titus vidste, hvor levende Deltagelse Domitilla følte for det jødiske Folks tragiske Skæbne, og om han ogsaa, besnæret af Dronning Berenices Tillokkelser, ikke tænkte paa nogen Kærlighed til Domitilla, saa havde denne dog, uden at han selv var klar derover, med sit jævne, naturlige Væsen en egen Tillokkelse for ham.

Upaaagtet af Titus havde en, som vi allerede kender,

overværet Scenen. Iblandt de Fanger, der lige siden Krigens Udbrud fra alle Dele af Palæstina var blevet leveret til Rom, befandt der sig ogsaa mange Kristne. Nogle af dem var blevet bestemt til at arbejde paa Kolosseum, Brødrenes Kærlighed havde opdaget dem, og naar Diakonerne til enhver Tid søgte at lette dem deres tunge Lod, saa skulde nu ogsaa Paaskedagene for dem være Dage med rigeligere Understøttelse. Saaledes var Flavius Klemens kommen til Stede iblandt Fangerne, der arbejdede paa Kolosseum; han, Kejsereens nære Slægtning, havde fri Adgang til det egentlige Bygningssted, der selvfølgelig ellers var afspærret for alle.

Den Ulykke, der havde truffet hans Kusine Domitillas stakkels Slavinde, gik naturligvis ogsaa ham dybt til Hjerter; kunde han ikke bringe Trøst? Han kunde i det mindste forebygge ny bitter Smerte.

Klemens henvendte sig til en af Overopsynsmændene; denne besvarede hans Ord med et bifaldende Hovednik, ilede bort fra Byggepladsen og kom kort efter igen, ledsaget af fire Mænd, der bar en Baare.

Imidlertid havde Opsynsmændene, da alle Oplivningsforsøg intet frugtede og Oldingens Død var uden for al Tvivl, igen drevet deres Folk til Arbejdet.

Saaledes sad Phøbe alene med sin Smerte og sin Sorg ved sin Faders Lig. Solen sænkede sig hurtigt. Der var intet Spørgsmaal om, at Phøbe, naar Arbejdet blev standset og Slaverne ført til Nattekwartererne, ogsaa maatte forlade Byggepladsen; om Natten blev saa hendes Fader tillige med andre døde skaffet til Esquilin og der i Hob med de øvrige kastet i en af de store Gruber, som var bestemte for Ligene af Slaver og henrettede Forbrydere.

Hvor takkede Phøbe ikke den hende ubekendte Mand, der stillede hende hine fire Mænd til Raadighed, for at de skulde begrave den døde, hvor hun vilde.

»Hvis det ikke er at misbruge din Menneskevenlighed, som mine Fædres Gud gengælde dig,« sagde hun, »saa vilde jeg gerne have Liget bragt til mine Landsmænd, for at der efter Lovens Forskrifter kan vises det den sidste Kærlighedstjeneste. Naar saa Natten er kommen, saa følger jeg min kære Fader ud til. . .«

Smerten kvalte hendes Stemme, og Phøbe brast paany i Taarer. »Ak,« klagede hun, »jeg tør ikke engang følge ham til Graven; hvad vilde min Herskerinde sige; jeg skulde jo allerede for længe siden have været hjemme?«

Klemens tænkte sig nogle Øjeblikke om, og derpaa sagde han: »Jeg skal gaa til din Herskerinde og gøre hende alt klart.« :

»Men. . . men. . .« indvendte Pigen sky. Klemens, der havde gættet hendes Tanke, faldt hende i Ordet og sagde: »Du kan være ubekymret, jeg skal nok berolige din Herskerinde; hun er en god Sjæl, og min Kusine vil godkende, hvad hendes Onkel har gjort for hendes Slavinde.«

Phøbe saa nogle Øjeblikke paa ham og genkendte Flavius Klemens i ham, som hun tidligere af og til havde set i den flaviske Familie. Men Klemens unddrog sig hendes Tak, gav de fire Mænd de nødvendige Anvisninger og fjernede sig derpaa rask. Og tankefuld slog han ind paa Vejen til Palatin for at besøge Domitilla.

(Fortsættes.)

Om at lære udenad.

Fra *Nationaltidendes* Søndagstillæg, der den 2. April optraadte i splinterny Dragt og med ganske forandret Udvortes, er nedestaaende lille fortrinlige Historie laant, der udmærket belyser et meget betydningsfuldt Spørgsmaal.

»Nej jeg er ikke enig med Dem.«

Præsten havde vandret frem og tilbage i sin Stue, medens den unge Lærer, der sad i Sofahjørnet, havde udviklet sine Tanker om Religionsundervisningen i Skolen. Man skulde fly Terperiet som Pesten, mente han, kræve det mindst mulige Kundskabsstof, kun forlange lært, hvad Børnene med det samme kunde optage i deres Forstaaelse og Hjerteliv. Grundtvig havde truffet Sagen paa en Prik i Strofen om, at den har aldrig levet, der klog paa det er bleve, han først ej havde kær. Men for Resten var Præsten vel enig med ham, det laa jo saa at sige i Luften nu om Dage — — — — .

Nej, Præsten var ikke enig med ham. Selvfølgelig i det om Terperiet. Alt aandløst Terperi var jo af det onde, dobbelt, hvor det drejede sig om personlige Livsværdier som i Kristendommen. Den Sag var næppe en Gang en Diskussion værd. Men det var jo ikke paa det Punkt, at Tampen brændte. Spørgsmaalet var: hvad skal der ventes af alle de Lærere, der er ude af Stand til at gøre Gud og hans Gerninger kære for Børnene, fordi de selv er uden Kærlighed dertil? Skal ogsaa de forlange det mindst mulige Kundskabsstof, af Frygt for at gøre Børnene lede ved det? — En Religionsundervisning altsaa ikke blot uden Aand, men ogsaa uden den Form, i hvilken der maaske engang kunde komme Aand?

Præsten satte sig hen i det andet Sofahjørne: »Ser De, Lærer Hansen, som ung Religionslærer havde jeg i Grunden ikke meget personligt at give Børnene; men jeg havde faaet fat i den Ende af Traaden, at man ikke skulde gøre dem kede af det. Vi lærte saa at sige det mindst mulige. Senere hen blev jeg Præst og kom paa min første Tur op paa Fattiggaarden. Der fandt jeg et af de Mennesker, der blev allernæst for mig i aandelig Henseende, ogsaa i Spørgsmaalet om Religionsundervisningen — den gamle, blinde Ane.

Op mod de firs var hun, spinkel og skrøbelig, med Øjnenes Lys udslukket. Men altid var hun glad og ligelig i Sindet, taknemlig for lidt. Jeg husker endnu Skæret over det gamle Ansigt og Glæden i hendes sprøde Stemme hine Foraarsdage, da hun kunde hilse mig med et: »Saa, Hr. Pastor, nu er Vorherres Sol her igen, — jeg har mærket dens Varme, da jeg før lagde Haanden paa Stolen udenfor Sengen — nu kan den naa saa langt allerede — —.«

Straks den første Dag, vi saas, spurgte jeg hende, hvad hun fik de mange ensomme Timer til at gaa med. Saa var det, jeg fik det Svar, som jeg husker saa nøje: »Ja, kan De tænke Dem, Hr. Pastor, en hel Mængde af det, som jeg lærte i min Barndom, er kommen tilbage og har gjort mig saa godt.«

Hun havde i mange travle Arbejdsaar kun haft liden Forbindelse med Gud. Manden havde været en sølle, fordrukken Fyr, Børnene svage baade af Legeme og Vilje, og hun havde maattet holde sammen paa det hele. Saa var de døde, een efter een, og da hun tilsidst var bleven blind, var hun havnet her oppe paa Fattiggaarden. De sidste Aar, Manden havde levet, havde de maattet tage mod Fattighjælp. Men rent og pænt laa hun; alle holdt af hende og var gode imod hende.

Og nu blev hun paa mange Maader af Betydning for mig personlig og for min Præstegerning. Jeg kan ikke

fortælle Dem det altsammen. Det, der her skal nævnes, er blot, hvordan meget af det, hun havde lært i sin Barndom — maaske under Slid og Taarer som saa meget andet, vi har maattet lære i vort Liv — var kommet frem paa hendes gamle Dage og var bleven hende et Arbejdsstof til Fred og Velsignelse for hendes Sjæl. Noget af det maatte jeg jo hjælpe hende med. Mine Salmer kendte hun ikke meget til; jeg maatte have fat i Salmehogen af 1799, og Balles Lærebog kom frem fra sin Krog paa Reolen, for det var den, der sad fastest i hendes Hukommelse. Det var forskelligt fra, hvad vor Tid har; men gennem det alt sammen fandt vi dog frem til vor fælles Herre og Frelser.

Hver Gang jeg nu hører om, hvordan der til Examen ikke skal examineres i Religion, og om, hvor lidt der i det Fag skal kræves lært, maa jeg tænke paa gamle Ane. Hun sagde selv, at hverken hendes Barndoms Lærer eller Præsten, hun blev konfirmeret af, havde givet hende noget ud over Kundskabsstoffet, og det er jo saa langt fra Idealet, som noget kan være. Men aldrig vil jeg kunne glemme, hvordan det tørre Kundskabsstof fik personligt Liv for hende, da Tiden kom, og jeg har senere i min Gerning erfaret, at hos mange andre er det gaaet paa samme Maade. Lad os ikke være bange for at forlange noget lært af Børnene.

I vore Dage« — Præsten var igen begyndt sin March op og ned ad Gulvet — »synger vi jo alting paa Melodien »For Frihed, for Frihed er denne Skaal udbragt!« De af os, som lever nogle Aar, kommer nu nok til at revidere vore Anskuelser paa adskillige Punkter; i ethvert Tilfælde kommer vore Børn til det. Men i Mellemtiden kan der være gaaet Værdier tabt, som det ikke bliver nemt at hente ind igen — —.«

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Til den af Katholsk Syge- og Ligkasse nylig afholdte Generalforsamling havde ca. 20 stemmeberettigede Medlemmer givet Møde. Forslag til nye, forbedrede Love blev vedtaget, saa Sygekassen nu er mere fordelagtig end nogen Sinde før. De nye Love træder i Kraft den 1. Juli i Aar. Til Formand valgtes Hr. Brix-Hansen, til Næstformand Hr. René Lassen. Katholikker, der tænker paa at melde sig ind i en Sygekasse, bør først

undersøge, om der ikke frembyder sig de fleste Fordele for dem ved at indmelde sig i vor egen Sygekasse. Lavaldere for Optagelse er det fyldte 14. Aar.

— *Ungdomsværnets Raad* afholdt Foraarsmøde Tirsdag d. 4. April Kl. 7 i Bredgade 67. Til Forhandling forelaa der — foruden forskellige Meddelelser fra Forretningsudvalget om indløbne Breve og Beretninger o. s. v. — nogle Tanker om det d. 15. Marts afholdte Aarsmøde. Det fremhævedes stærkt, at Ungdomsværnets egentlige Opgave kun er den at støtte Ungdomsforeningerne og efterhaanden at danne et Fond til Fremme af vor Ungdoms Interesser, derimod ikke at være som en Overbestyrelse for Foreningerne, hvortil Ungdomsværnet ingen Myndighed har. Der vil ogsaa i Aar blive afholdt en Fest for de af Skolernes Elever, der bliver firmet og har naaet Slutningen af den skolepligtige Alder.

— Læsernes Opmærksomhed henledes paa Annoncen om *Elisabethforeningens* Basar. Denne Basar er en Eksistensbetingelse for Foreningen og derigennem en Eksistensbetingelse for adskillige forældreløse Børn. Den er ikke vor største Basar, men maaske nok vor hyggeligste, og siden Restaurationens Udvidelse er der Plads til et stort Besøg. Baade Gaver før Basaren og endnu mere Besøg paa denne er yderst kærkomne for Arbejderne. T.

Næstved. Hr. Pastor, Dr. theol. B. Hansen, der i udmærket Grad nyder sine Bysbørns Tillid, genvalgte forleden Dag til Medlem af Kommunens Hjælpekasse. Efter Valget udtalte Dr. Hansen følgende træffende Ord: »Da der for tre Aar siden for første Gang udskreves Valg til Hjælpekassens Bestyrelse, savnede man endnu her, som for Resten ogsaa ikke faa andre Steder i vort Land, den rette Forstaaelse af Hjælpekassernes caritative Betydning, at holde muligt mange borte fra at falde det kommunale Forsørgelsesvæsen til Byrde. Valgdeltagelsen var absolut ingen, kun Bestyrelsen samledes i den tomme Theatersal for at undertegne Valgprotokollen. Idag derimod har det været en sand Fornøjelse at se den livlige Deltagelse baade fra Kvindernes og fra Mændenes Side. Lidt efter lidt — Danskerne er jo tungnemme — turde det gaa op ogsaa for *Landbefolkningen*, at Samfundet er bedre tjent med at yde rigeligere Tilskud til Hjælpekassen end til Fattigvæsenet. Enkeforsørgelsens Overgang til Hjælpekassen er, mener jeg, klog Kommunalpolitik.«

Frankrig. At de har Ret, der mener, at Regeringens brutale Mishandlinger af Kirken, naar alt kommer til alt, vil bringe denne Gavn og Velsignelse, medens Statens tidligere »Omsorg« for Kirken mest tjente til dennes Skade

og Fordærvelse — derom vidner følgende Udtalelser i et Privatbrev: »Det vil interessere Dem at høre, at Hr. S. systematisk har gaaet rundt i de forskellige Kirker i Paris og overalt fundet dem fyldte til sidste Plads, og vel at mærke for en ikke ringe Del af Mænd. Alle Pladser er absolut gratis, og der samles ikke Penge ind for Stole som i gamle Dage. En Præst fortalte ham, at der er en stor Opblomstring af Troen i de franske Byer, men at mange Sogne paa Landet er i stor aandelig Nød paa Grund af Pengemangel, der forhindrer Fortsættelsen af kirkelige Skoler, ved hvis Ophør Troen mange Steder ogsaa ophører.«

Spanien. Den bekendte Spanien-Forsker, cand. theol. *Bratli*, skriver i *København* saaledes om de almindelige Forhold i dette Land: Medens den politiske Anstændighedsfølelse i flere Henseender synes at staa lavere i Spanien end i Landene nord for Pyrenæerne, turde den personlige Moral i Folkets brede Lag være mere grundfæstet hos disse Romerkirkens lydige Tilhængere, i hvem Blikket mod det hinsides og Frygten for Gengældelsen stadig holdes vaagen af et nidkært Præsteskab. At ogsaa Skriftestolen paa dette Punkt yder værdifulde Tjenester, vil ingen nægte, der har haft Lejlighed til at fordybe sig i disse Enkeltheder. Præsten er i Virkeligheden den enkeltes Samvittighed og er i Stand til at øve en meget virksom Kontrol med hans Handlinger. I de større Byer, hvor Præsterne trods deres betydelige Antal ikke kan overkomme denne private Sjælesorg, og hvor navnlig Mændene ofte unddrager sig deres Paavirkning, er de sædelige Tilstande vel ikke meget anderledes end i andre Lande, omend man aldrig bliver Vidne til de Demonstrationer, som Lasten og Fordærvelsen uden Blusel tillader sig hos os paa Gader og i offentlige Lokaler. Yderst sjælden ser man berusede, og selve Ordet er et af de mest krænkende Skældsord. Et andet karakteristisk Moment i denne Sammenhæng er, at uægte Børn er temmelig sjældne, og den ugifte Moder, der i de fleste andre Lande er i Færd med at blive Velgørenhedens særlige udkaarne, frister en sørgelig Skæbne i Spanien, bliver udstødt af Familien og foragtet af sine Venner. Forbrydelser mod Sædeligheden er ogsaa ret usædvanlige, og man hører i det hele taget mindre til Forbryderne end i andre Lande, hvor Aviserne, Biografteatrene, Litteraturen og Teatret kappes om at opelske og vedligeholde Publikums Interesse for Samfundets Udskud og deres Bedrifter.

Rusland. De mest oprørende Indgreb i Samvittighedsfriheden hører i dette Land endnu stadig til Dagens

Orden. Selv Tilhængere af Bekendelser udenfor Statskirken bliver Overgangen til den katolske Kirke paa enhver Maade vanskeliggjort. I Følge en ny vilkaarlig Anordning fra Efteraaret 1910 maa enhver Konvertit, med Undtagelse af Jøder, fremstille to Vidner for, at vedkommende aldrig har tilhørt den russiske Statskirke. Ellers forbyder man ham uden videre at blive Katholik. Hvor vanskeligt det undertiden kan falde Folk af de lavere Stænder at skaffe de to ovennævnte Vidner, forstaar enhver Kender af russiske Forhold. Enhver for »overdreven Iver« mistænkt katolsk Præst anvender man en eller anden Straffeparagraf paa og sørger saa vidt mulig for, at han ikke bliver forflyttet. Redemptoristerne, som man i nogen Tid har ladet i Ro i Warschau, er nu igen blevet tvunget til at forlade det »hellige russiske Rige«. Biskopperne er nylig ved en Skrivelse fra Indenrigsministeriet blevet gjort opmærksomme paa, at de under Strafansvar ikke tør beraabe sig paa noget paveligt Dekret, som ikke i Forvejen er blevet udtrykkelig godkendt af Regeringen. Selv almindelige romerske Ægteskabsdispenser maa gaa gennem Ministeriets Hænder og kommer først i Biskoppens Hænder med det i Rusland berømte røde ministerielle Stempel. Hvorlænge en saadan Dispens ofte lader vente paa sig, ved kun den, der er saa lykkelig at bo i det »hellige russiske Rige«. Den Udtrædelsesbevægelse af Statskirken, som Tolerance-Ediktet af 1905 gav Anledning til, har man søgt og søger man stadig at hæmme ved alle mulige Tvangsforanstaltninger.

Nord-Amerika. Det store Ærkebispedømme Philadelphia, som jo for Tiden er ledigt som Følge af den ærværdige gamle Biskop Ryans Død, hvorom vi fortalte for ikke længe siden, paatænkes efter flere amerikanske Blades Beretninger i den nærmeste Fremtid delt. Det er i og for sig rimeligt, da det næst efter New-York er det største af de 14 Ærkebispedømmer i De Forenede Stater. — I samme Stat er der for den lovgivende Forsamling forelagt et Forslag til Bekæmpelse af uanstændige, gudsbespottelige og umoralske Skuespil og Forestillinger af enhver Art. Baade Skuespillere og Lokalernes Ejere kan blive idømt store Pengebøder og Fængselsstraffe. Katholikkerne støtter af alle Kræfter dette Forslag, som kunde gøre god Gavn mange andre Steder end i Pennsylvaniaen. — Næst efter Japan er De Forenede Stater det Land i Verden, hvor de fleste Ægteskaber opløses ved Skilsmisse. Kardinal Gibbons paastaar, at hvert 12. Ægteskab paa denne Maade ophæves. Og hvis man fradrager

Katholikerne, der udgør en Sjattedel af Befolkningen, og blandt hvilke der jo ingen Skilsmisser finder Sted, bliver Procentantallet for Skilsmisser endnu højere.

Gudstjenesteordning.

St. Ansgars Kirke. Palmesøndag Kl. 9 $\frac{1}{2}$ højtidelig Pontifikal-Palmevielse og Procession; derefter Højmesse og Oplæsning af Lidelseshistorien efter Matthæus. — **Skærtorsdag** Kl. 9 Pontifikalmesse, de hh. Oliers Indvielse og derefter Procession. Kl. 3 foretager Biskoppen den højtidelige Fodtvætning. Kl. 6 Aftenandagt til det allerh. Sakramente med Prædiken. — **Langfredag** Kl. 10 Pontifikal-Gudstjeneste. Lektie: Lidelseshistorien efter St. Johannes synges. Forbønner, Korsets Afhylling og Hylding, Procession og Præsanktifikatmesse. Kl. 6 Andagt med Prædiken. — **Paaskelørdag** Kl. 8 Ildens og Paaskelysets Indvielse, de tolv Profetiers Læsning, Døbevandets Indvielse, Litani til alle Helgener og Kl. henved 9 Højmesse og Vesper. — **Paaskesøndag** Kl. 6 Morgen: Korsets højtidelige Optagelse; derefter Procession, Levitmesse og Prædiken. Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Pontifikalmesse og Prædiken. Kl. 6 Festandagt. — **2. Paaskedag** Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse og Prædiken. Kl. 6 Aften Festandagt.

Rosenkranskirken. Palmesøndag Kl. 8 stille Messe. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmevielse, derefter Højmesse. Kl. 5 Katekese og Andagt — **Skærtorsdag** Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 5 Andagt til det allerh. Sakramente. — **Langfredag** Kl. 10 Gudstjeneste med Prædiken. Kl. 5 Korsvej med Prædiken. — **Paaskelørdag** begynder Gudstjenesten Kl. 7, Højmesse henved Kl. 8 $\frac{1}{2}$. — **Paaskesøndag**: Korsets Optagelse med Prædiken og Højmesse Kl. 6. Anden Højmesse med Prædiken Kl. 10. Eftermiddag Kl. 5 Festandagt. — **2. Paaskedag** Højmesse Kl. 10. Festandagt Kl. 5.

St. Annæ Kirke. Palmesøndag Kl. 8 stille Messe. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmevielse og Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Andagt med Prædiken. — **Skærtorsdag** Kl. 7 Messe. Kl. 6 Andagt til det allerhelligste Sakramente med Prædiken. — **Langfredag** Kl. 10 Gudstjeneste. Kl. 6 Aften Korsvej med Prædiken. — **Paaskelørdag** begynder de kirkelige Ceremonier Kl. 7 og henved Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Højmesse. — **Paaskesøndag** Kl. 7 Messe med Prædiken. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Aften Festandagt med Prædiken. — **2. Paaskedag** Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt.

Jesu Hjertes Kirke. Palmesøndag Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmevielse og Procession, derefter Højmesse med Oplæsning af Lidelseshistorien. — **Skærtorsdag** er der kun een Messe Kl. 6 $\frac{1}{2}$. Om Aftenen Kl. 6 Prædiken og Andagt. — **Langfredag** begynder den højtidelige Gudstjeneste henimod Kl. 10. Om Aftenen Kl. 6 Prædiken og Andagt. — **Paaskelørdag** begynder Ceremonierne Kl. 8 $\frac{1}{2}$, Højmes- sen henved Kl. 9 $\frac{1}{2}$. — **Paaskesøndag** stille Messe Kl. 7 og 8 $\frac{1}{2}$. Levitmesse med Prædiken Kl. 10. Om Aftenen Kl. 6 Prædiken og Festandagt. — **2. Paaskedag** Kl. 10 Højmesse og Prædiken. Kl. 6 Festandagt.

St. Josefs Kirke. Palmesøndag Kl. 9 Palmevielse og Højmesse. Kl. 3 Andagt. — *Skærtorsdag* Kl. 6 $\frac{1}{2}$ Messe og Tilbedelse af det Allerhelligste hele Dagen. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aftenandagt. — *Langfredag* Kl. 9 Præsanktifikatmesse. Kl. 3 Korsvej. — *Paaskelørdag* Kl. 6 Morgen Ildens og Paaskelysets Indvielse, Litani og Messe. — **Paakesøndag** Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 9 Korssets Optagelse og Højmesse. Kl. 3 Festandagt. — **2. Paaskedag** Kl. 9 Højmesse. Kl. 3 Festandagt.

St. Knuds Kapel. Palmesøndag Kl. 7 Højmesse. Kl. 3 Andagt *Skærtorsdag* Morgen Kl. 7 stille Messe. *Langfredag* og *Paaskelørdag* ingen Gudstjeneste. — **Paakesøndag** Kl. 8 stille Messe. Kl. 3 Festandagt. — **2. Paaskedag** Gudstjeneste som paa almindelige Søndage.

Immakulatakirken. Palmesøndag. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmevielse og Procession; derefter Højmesse. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Vesperandagt. *Skærtorsdag* Kl. 7 Højmesse. Kl. 6 Andagt til det allerhelligste Sakrament. — *Langfredag* Kl. 7 Gudstjeneste. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Korsvej. *Paaskelørdag* Kl. 7 Gudstjeneste. **Paakesøndag** Kl. 6 $\frac{1}{2}$ Morgen: Korsets højtidelige Optagelse; derefter Procession og stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Vesperandagt. **2. Paaskedag** Kl. 7 stille Messe. Kl. 10 Højmesse. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Vesperandagt.

St. Andreas Kirke (Ordrup). Onsdag i den stille Uge: Kl. 5 $\frac{1}{2}$ oplæses Breviarbønner med de sædvanlige Ceremonier. — *Skærtorsdag* Kl. 8 Levitmesse. Kl. 5 $\frac{1}{2}$ Breviarbønner. — *Langfredag* Kl. 10 højtidelig Gudstjeneste. Kl. 4 Breviarbønner. Kl. 6 $\frac{1}{2}$ Prædiken og Andagt. *Paaskelørdag* begynder Ceremonierne Kl. 8, Levitmesse henvend Kl. 9 $\frac{1}{4}$. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Korsets højtidelige Optagelse og Festandagt. — **Paakesøndag** Kl. 7 og 7 $\frac{3}{4}$ stille Messe. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 5 Festandagt. — **2. Paaskedag.** Kl. 7 og 7 $\frac{3}{4}$ stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 5 Festandagt.

Assumptionskapellet (Amalievej 14). Onsdag i den stille Uge: Kl. 4 $\frac{1}{2}$ Eftm. Matutin (ingen Velsignelse). *Skærtorsdag*. Kl. 7 stille Messe. Kl. 4 $\frac{1}{2}$ Eftm. Matutin. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften *Stabat mater* og fransk Prædiken. *Langfredag*. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Form. Gudstjeneste. Kl. 4 $\frac{1}{2}$ Eftm. Matutin. *Paaskelørdag* begynder Ceremonierne Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Morgen, derefter stille Messe. Kl. 5 Eftm. Paaske-Matutin.

Den aarlige **Kollekt** for de hellige Steder i **Palæstina** finder Steder *Langfredag* i samtlige Sognekirker.

Ligesom i Fjor vil der Paaske-søndag under Messerne i St. Ansgars Kirke, Rosenkranskirken og St. Annæ Kirke i Stedet for den sædvanlige Kollekt blive foranstaltet en offentlig Indsamling til Bestridelse af Kirkens Udgifter til Lys.

Den eukaristiske Forenings Medlemmer bedes erindre, at *Skærtorsdag* er Foreningens Hovedfestdag. Der er Fælleskommunion Kl. lidt før 8 i St. Ansgars Kirke. *Skærtorsdag* og *Langfredag* er der Fællestilbedelse for Foreningens Medlemmer fra Kl. 2—3 i St. Ansgars Kirke.

Indvielsen af de hellige Olier paa Skærtorsdag, latinsk og dansk Tekst, udstyret som Messebog og i samme Format. Faas paa Menighedskontoret og hos Kirkebetjenten ved St. Ansgars Kirke. Pris 25 Øre. Al anden liturgisk Gudstjeneste i den stille Uge findes i *Den katolske Kirkes Messebog*.

Kirkelig Kalender.

9. April. Palmesøndag.	16. April. Paaskesøndag.
10. — Mandag. Ferialdag.	17. — 2. Paaskedag.
11. — Tirsdag. Ferialdag.	18. — Tirsdag. 3. Paaskedag.
12. — Onsdag. Ferialdag.	19. — Onsdag. Oktavdag.
13. — Skærtorsdag.	20. — Torsdag. Oktavdag.
14. — Langfredag.	21. — Fredag. Oktavdag.
15. — Paaskelørdag.	22. — Lørdag. Oktavdag.

Paaskekommunionen.

Med Palmesøndag begynder Tiden for den pligtmæssige Modtagelse af den hellige Paaskekommunion.

Den stille Uge.

Vor Herres og Frelseres *Lidelsehistorie* oplæses i denne Uge ved Morgengudstjenesten i Kirkerne Palmesøndag, Tirsdag, Onsdag og Langfredag henholdsvis efter Evangelisterne Matthæus, Markus, Lukas og Johannes.

Elisabethforeningens aarlige Basar

til Fordel for forældrelose Børn finder Sted Palmesøndag den 9. April og paafølgende Mandag Bredgade 69, Stuen over Gaarden. *Gaver* til Basaren modtages med stor Taknemmelighed af Hr. Pastor Braun, Bredgade 64, Fru Osterhammel, Nørre Farimagsgade 15, Frøkerne Stratbøcker, Jægersborg Allé 19, Charlottenlund og Frøken Tetzlaff, Ved Stranden 10.

Udkommet er paa Andr. Fred. Høst og Søns Forlag: *Fred. Esser:*

Jesus Kristus i Gaar og i Dag den samme og i al Evighed. Apologetiske Prædikener. I. Serie: Guds Søn og Menneskets Søn. Pris 1 Kr. Faas i alle Boglader.

K. U. F. Katholsk Ungdoms Forbund afholder ekstraordinær Generalforsamling (Valg af 1 Assistent) Søndag den 9. April Kl. 7 i Lokalet Bredgade 67² o. G. Andagt i St. Ansgars Kirke Kl. 6. (I Aarsberetningen staar fejlagtig Voetzell i St. f. Noetzell).

Vincentforeningens Kransekort

bringes i velvillig Erindring; de faas hos d'Hrr. gejstlige ved St. Ansgarskirken (Bredgade 64¹), Rosenkranskirken (Boyesgade 8³), St. Josefskirken (Griffenfeldtsgade 44), St. Andreaskirken (Ordrup) og hos Murermeister A. V. Günther, Bangertsgade 11, samt ved telefonisk Henvendelse til Johs. Hoffmann & Søn, Købmagergade H. 1389.

Til alle Læsere.

Med dette Nummer følger en Fortegnelse over katolsk Litteratur, passende som Gaver ved de forestaaende Højtider.

Paaskenummeret.

Da Nummeret for den 16. April agtes udsendt en Dag tidligere end sædvanlig, maa alt Stof til Bladet altsaa ogsaa indgaa en Dag tidligere end ellers, nemlig senest den forudgaaende Mandag Aften. *Ærb. Red.*

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothés Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 16.

Søndag den 16. April.

1911.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Apologetiske Breve. — Jødefolkets sidste Dage. — Et Paaskebrev. — Den sidste Salvelse. — En Protest. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Svendborg. Schweiz. Rom. Australien. — Bekendtgørelser. — Om slag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

69.

Paaskemorgen.

Kristne Menneskers Øjne lyser i troende Forstaaelse af Paaskens store Hemmelighed. Men der er heller ikke noget saa dejligt som Paaskemorgen, Paaskemorgenrøden, der kaster sit Skær ud over Jorden og ind i Menneskehjerner, der var sorgfulde og betyngede.

Julenat og Paaskemorgen! Hvad rummer de to Ord ikke for os!

Dog ogsaa Paaskenatten gemmer en Fylde af Højtid.

Derinde i Jerusalem, i Salen paa Sion, stod der en Duft af levende og tørrede Blomster, af Salver og vellugtende Vande, som Kvinderne havde købt for at fuldende Langfredagens hastige Beredelse af Herrens Legeme. Iøvrigt vidnede alt her om Sorg i Hjertet og Uro i Tanken. Der var i Herrens Vennekreds i denne Nat en bestandig Gaaen ud og ind; man vilde være ene med sig selv og sin Bedrøvelse, men man vilde ogsaa være sammen med de øvrige. Hist og her saas en enkelt eller Smaagrupper, grædende eller stirrende haabløst ud i Luften. Men det er jo ogsaa forførdeligt det, der var hændt! Forunderligt, at Jesu Moder var saa rolig; vel kom der af og til Taarer

i hendes Øjne, men man vidste ikke ret, om det var af Sorg eller af Glæde.

Ude i Josefs Have var en Befalingsmand og en Haandfuld menige Soldater samlede som Vagt om den lukkede og forseglede Grav. De røde Flammer fra Vagtbaalet lyste ud i Natten og op ad Klippen.

Bag Døren til Klippegraven laa fredeligt og stille Herrens afsjælede, men med Guddommen forbundne Legeme. Den hellige Grav var som et Kapel med det allerhelligste Sakramente; Nattens Stjerner brændte som evige Lamper foran dette Tabernakel. Men rundt om Graven flokkedes usynligt glade, tilbedende Engle.

Timerne rinder, og nærmere og nærmere kommer det Øjeblik, der gør den h. Paaskenats Forventning saa vidunderlig.

Selve Livets Tilbagevenden hos Herren er det ikke svært at gengive i Ord. Indadtil sker der dette, at hans Sjæl i Kraft af Guddomsviljen atter forener sig med hans Legeme. Væsentligt er dette ikke forskelligt fra Begivenheden i Nazareth, da Ordet blev Kød efter Jomfru Marias Indvilligelse: »Se, jeg er Herrens Tjenerinde, det ske mig efter dit Ord!« Ja, bortset fra, al det her er Gudmenneskets herlige, sejrsglædelige Sjæl, Talen er om, er Opstandelsesunderet det samme, som naar et Menneske bliver til ved, at Gud forener en Sjæl, han har skabt, med det jordiske Stof, og som det, der engang skal gaa for sig med os, naar vi bliver oprejst paa den yderste Dag. Dette er den indre Side af Herrens Opstandelse. Men udadtil foregaar der dette, at hans levendegjorte Legeme rejser sig i Magt og Skønhed og gennem Fjeld og forseglede Lukke træder ud af sin Grav. Først da dette er sket, skælver Jorden, og Englen vælter Stenen fra, for at Vagten og vi kan se, at Graven er tom.

»Han er ikke her; han er opstanden«, er Englebuds-kabet til alle dem, der paa Paaskedag træder hen til det Sted, hvor de lagde Herren i hans Discipels Have. Magdalena og Johannes og Petrus og de fromme Kvinder faar det allesammen at høre.

Mon det var første Gang, de saa en Engel og hørte Engletale? I hvert Fald har de hellige Bud maattet træde i Skygge for Herrens egen lysende Skikkelse, den nogle saa ved Graven og flere i Salen paa Paaskedags Aften.

Hvor har de jublet, hans kære Venner og — fremfor nogen — hans Moder!

Vi jubler med dem: Herren er sandelig opstanden; Kvindens Afkom søndertræder den dødbringende Drages Hoved; Døden er besejret; vi skal opstaa med ham, vor Herre og Gud, og da aldrig dø mere.

L. G.

Apologetiske Breve.

Af *Philalethes*.

2. Brev. Naturvidenskabens Fjende?

Mod den katholske Lære om Forholdet mellem Tro og Viden, synes De, kan man ikke gøre nogen fornuftig Indvending. Men ved Lærens praktiske Anvendelse kommer efter Deres Skøn Videnskabernes, især den naturvidenskabelige og den historiske Forsknings Frihed og Selvstændighed til kort. For at bevise det for Naturvidenskabens Vedkommende vil De ikke fremsætte den »latterlige Paastand«, at det kopernikanske Verdenssystem i Grunden er uforeneligt med Kristendommen. Derimod skal den moderne Naturforsknings Alfa og Omega, Udviklingslæren, staa i Modstrid med Kirkens Dogmer, især med Skabelsesberetningen. Ja, i Catholicismen vil De have opdaget en vis Antipati mod Naturforskningen, og baade før og efter det for Katholikker saa ubehagelige Galileispørgsmaal skal denne Modvilje have været Skyld i, at der er saa faa Katholikker, der har Del i de naturvidenskabelige Forskninger og Opdagelser.

Det glæder mig, at De afviser den Snak om det *kopernikanske Verdenssystem*. Det var jo en Selvfølge, at de Kristne holdt Sansefornemmelsen for helt tilforladelig, saalænge der ikke var givet noget Bevis for, at Bevægelsen maatte tilskrives Jorden og ikke Solen. Og det var ogsaa en Selvfølge, at Theologerne opfattede visse Steder i den hellige Skrift hogstaveligt, indtil det var bevist, at de burde udlægges anderledes og derfor ogsaa fra først af var tænkt som dagligdags Talemaader.

Saadanne historisk-kritiske Overvejelser er ogsaa i Stand til at tage Braadden fra *Galileispørgsmaalet*. Thi for det første havde Kardinalen Nikolaus Cusa, uden at møde Vanskeligheder, allerede før Kopernikus i sin Bog *De docta ignorantia* (om den lærde Uvidenhed) opstillet den Sætning: Jorden kan ikke staa stille, men maa bevæge sig ligesom de andre Stjerner. Domherren Kopernikus tilegnede selve Pave Paul III sit Værk med den nye Ver-

denstheori, og mange katholske lærde forsvarede Systemet med den største Frihed allerede før Galilei. For det andet har den romerske Kongregation ikke erklæret, at den ny Lære stod i Modstrid med den hellige Skrift, førend Galilei selv vovede sig frem paa det theologiske Omraade ved at forklare visse Tekster af den hellige Skrift paa en friere Maade i Stedet for at bringe vederhæftige naturvidenskabelige Argumenter, som Kardinalerne med Føje og Ret krævede af ham. For det tredje kunde Galilei ikke fremlægge tvingende naturvidenskabelige Beviser for, at Jorden bevæger sig om Solen. Nu til Dags er alle enige om, at hans Beviser ikke slog til. For det fjerde har den katholske Kirke aldrig lært, at de romerske Kongregationer er ufejlbare, den lærer tværtimod, at de kan tage fejl. For det femte maa Kongregationens Afgørelse, skønt den var fejlagtig, forklares ud fra det i og for sig rigtige Standpunkt: Skriften maa ikke udlægges billedligt, saalænge den ordrette Forklaring er mulig. For det sjette har Protestanterne ingen Grund til altid at fremdrage Galilei. Har da ikke ogsaa protestantiske Theologer af den samme Grund forfulgt og ekskommuniceret Astronomen Kepler? Og hvad siger Luther i sine »Bordtaler«? »Denne Nar (Kopernikus) vil vende op og ned paa Astronomia's Kunst. Men som den hellige Skrift melder, lader Josua Solen staa stille og ikke Jorden.« For det syvende og sidste er det mærkeligt, at man altid bringer et og samme Galileieksempel. Derved godtgør man jo, uden at ville det, at Kirken ikke har begaaet ret mange Majestætsfornærmelser mod Videnskaben i sin nittenhundredaarige Historie.

Baade Bibelens og Naturens Bog er skreven af Gud. De kan altsaa ikke modsige hinanden. Nu har Naturforskerne paavist, at Jorden i sin nuværende Skikkelse ikke kan være opstaaet i Løbet af 6 × 24 Timer. Følgelig kan det modsatte ikke staa i den hellige Skrift. Men er det da ikke et katholsk Dogme? De kunde være længe om at finde et Kirkemøde eller en Pave, der har fremsat et saadant Dogme. Hvad den katholske Kirke lærer, er dette: »Alt, hvad der eksisterer udenfor Gud, er skabt af Gud.« Denne Forklaring er forresten ogsaa den eneste fornuftmæssige og uimodsigelige Opfattelse af Ver-

denens Tilblivelse, og derfor er den ogsaa en videnskabelig Forklaring.

I Udlæggelsen af *Skabelsesberetningen* nyder de katolske Eksegeter den største Frihed, om de saa opfatter de seks »Dage« som uhyre geologiske Udviklingsperioder eller med den hellige Augustinus som forskellige Visioner, hvorved Gud har villet anskueliggøre den ene Grundsandhed, at alt er skabt af Gud.

Man kan altsaa paa ingen Maade tale om nogen Strid mellem Skabelsesberetningen og *Udviklingslæren*. Det er kun den uvidenskabelige Evolutionstheori, der er uforenelig med Kristendommen og med Troen paa Gud. Enhver ærlig Naturforsker maa tilstaa: uden Gud kan man ikke forklare Verdens Tilværelse, ikke Bevægelsens Begyndelse, ikke Livets og Menneskets Oprindelse, ikke de levende Væseners højst hensigtsmæssige Indretning og Drifter. Det hører med til det allerede omtalte Kapitel om Vantroens Redelighed, at den idelig kaster Slør over disse Huller i den atheistiske Udviklingshypothese.

Jeg haaber at have overbevist Dem om, at Naturgranskningens Resultater ikke strider mod Kirken. Staar det maaske bedre til med den anden Paastand: Katholikkerne har saa godt som ingen Del i Naturforskningens Iagttagelser og Opfindelser? Dersom De vilde give Afkald paa alle Opfindelser, der stammer fra Katholikker, kunde det nok være, De kom i Knibe en Gang imellem. Det har jo været Katholikker og for en stor Del Præster og »dovne Munke«, der har lavet de første Brillor og Ure, det første Thermometer og Barometer, Teleskop og Mikroskop, Kobberstik og Stentryk, Luftballon og Laterna magica. Og hvem har vi den gregorianske Kalender at takke for? Navnet siger det allerede, at det var Gregor XIII og hans lærde Astronomer. Og har det maaske været Protestanter, der allerede før Reformationens Begyndelse gjorde hine store Opdagelser, som gav den moderne Kultur dens Særpræg og Opsving? Nej, det var trofaste Sønner af den katolske Kirke, der opdagede Amerika og Søvejen til Indien, der opfandt Krudtet og Bogtrykkerkunsten.

Dersom Kirken var Forskningens Fjende, saa var det umuligt, at Kirkens Børn gjorde disse og lignende Opda-

gølgelser. Det var ogsaa umuligt, at saa mange Katholikkens Navne glimrer i Naturvidenskabernes Historie. Endogsaa i den »mørke« Middelalder. Den hellige Thomas fra Akvino's Lærer. Dominikaneren Albert den Store, skrev værdifulde naturvidenskabelige Bøger, hvori han udtalte den helt moderne Grundsætning: »Kun saadanne Ting vil jeg fremlægge, som jeg enten selv har stadfæstet ved Eksperiment, eller som jeg har hørt fra Folk, der ikke paa staar noget uden at have forvissat sig om det ved Erfaring og Eksperiment.« I det samme Aarhundrede levede en Franciskaner, Roger Baco, som man paa Grund af hans mange Opdagelser og Planer har kaldt det 13. Aarhundredes Edison.

Det maa imidlertid ikke glemmes, at Middelalderen ikke var de empiriske Videnskabers, men Aandsvidenskabernes Tid. Den dyrkede fortrinsvis Logik, Filosofi og Theologi, og den ydede et saa energisk Tankearbejde, at selv Harnack i sin Dogmehistorie beundrer det. Paa et senere Tidspunkt, da de positive Videnskaber udviklede sig frodigere, i det 17. og 18. Aarhundrede, er det igen katholske Italienerne og Franskmand, der maa betragtes som Naturforskningens Banebrydere.

Ikke engang i det sidste Aarhundrede var den største Del af de store Naturforskere vantro. K. Kneller fremfører i sin udmærkede Bog *Das Christentum und die Vertreter der neuern Naturwissenschaft* ikke færre end 200 af de betydeligste Granskere siden 1800, som alle stod paa Kristendommens Grund, og deriblandt katholske Videnskabsmænd af første Rang, som f. Eks. Astronomerne Leverrier og Secchi, Matematikerne Cauchy og Weierstrass, Kemikerne Chevreul og Sainte-Claire Deville, Fysikerne Volta, Ampère og Fraunhofer, Fysiologerne Johannes Mueller, Schwann og Pasteur. Disse og mange andre Bannerbærere i Naturvidenskabernes Rige har tillige været trofaste Sønner af Kirken. Derfor kan der ikke være Tale om en Modsigelse mellem naturvidenskabelige Resultater og katholske Dogmer. Thi disse store Videnskabsmænd, der kendte baade de naturvidenskabelige og de katholske Læresætninger bedre end saa mange fritænkeriske Dilet-

tanter, har ikke opdaget Spor af nogen uforenelig Mod-sætning.

Næste Gang skal jeg prøve paa at overbevise Dem om, at heller ikke den historiske Forskning er Katholicismens Fjende, men dens bedste Forbunds-fælle.

Jødefolkets sidste Dage.

(Fortsat ²²)

12te Kapitel.

Uventet Besøg.

Da Titus meddelte Domitilla, hvad der var tilstødt hendes Slavinde, gjorde det et langt dybere Indtryk paa hende, end han havde formodet. Han vidste jo ikke, i hvilket Forhold begge stod til hinanden, og vidste heller ikke, hvor tillidsfuldt Phøbe havde talt til sin Herskerinde om sit Haab om at finde sin Fader igen.

»Den blinde Skæbne,« sagde han for at berolige sin Frænde, »tilkaster ethvert Menneske sin Lod, saa at en faar Lykke, en anden Lidelse, som det nu kan træffe sig. Og er din Slavindes Ulykke haardere, end hvad der ellers beskikkes de dødelige af Ve, saa deler hun sin Nations Skæbne.«

Domitilla tav; de sidste Ord ledede atter hendes Tanker hen paa hin store Forbrydelse, hvorpaa hun saa ofte havde tænkt.

»Men,« sagde hun endelig, »naar al den Elendighed, der er brudt ind over det jødiske Folk, er Straf, og naar Maalet paa denne Straf stadig endnu ikke er fuldt, hvad tænker Du da, min Titus, om den Mand, hvis Mord kræver en saadan Sone?«

Titus trak paa Skuldrene. Efter Samtalen med Josefus Flavius og med Berenice dømte han jo langt ringere om Nazareneren, end han havde gjort i sin Fortælling ved Festtaflet.

»Du kan jo antage,« sagde han efter nogen Betænkning, »at Jesus af Nazareth har været et af de ædleste Mennesker, ja, om Du vil, har været Jødernes Sokrates.«

»Men for Sokrates' Død,« indvendte Domitilla, »er der dog ikke bleven krævet nogen saadan Sone af Athenerne og hele det græske Folk.«

Titus studsede over denne kloge Bemærkning af den unge Pige; forgæves søgte han efter Svar.

»Du har jo ogsaa Lov til at antage,« sagde han endelig, »at han har været en særlig Yndling af Guderne.«

»Heller ikke da,« svarede Domitilla, »synes mig Straffen at staa i et retfærdigt Forhold til Skylden.«

»Saa antag da,« sagde Titus med vanskelig tilbageholdt Spot, »hvad de Kristne paastaar, at han har været en Gud.«

»Det er jo netop det, jeg vægrer mig ved, og som jeg dog idelig drives til.«

»Men kan du da for Alvor tænke det?« spurgte Titus halvt ærgerlig. »Mytologien fortæller jo nok, at Guderne er kommet til Syne blandt Menneskene; men det er kun fromme Eventyr. Og sæt ogsaa, at en af de himmelske kunde falde paa den dog virkelig meget aparte Tanke en Tidlang at bytte sin Himmel med denne Verdens Elendighed, saa maa han dog i sit Jordeliv bevare sin Værdighed. Men fuldkommen ubegribeligt og ligefrem mod Naturen er det mig, at en Gud skulde lade sig piske og korsfæste. Hvad Grund kunde han vel have til at underkaste sig denne den smerteligste og mest beskæmmende Død?«

Domitilla kunde intet svare herpaa. Det store Ord *Forløsning* var endnu for hende som ogsaa for Titus en Hemmelighed.

Snart efter tog Titus Afsked. Han haabede at træffe sammen med Berenice i Haven og lod Domitilla være ene med sine Tanker.

»Naar jeg blot havde Lejlighed til at tale med en Kristen,« sagde hun ved sig selv, »saa vilde mit første Spørgsmaal angaa dette. Titus har Ret deri — hvor kan et fornuftigt Menneske ære en korsfæstet Forbryder som Gud, eller hvor kommer en Gud til at give sine Fjender saa megen Magt over sig? — Men under Nero er dog Tusinder af Kristne død for deres Tro og for denne deres

Gud! Efter at Nero har udryddet dem, vil der næppe i Rom mer gives nogen Kristen, med hvem en lykkelig Førelse en Dag kunde føre mig sammen.«

Domitilla anede ikke, at en Kristen allerede stod paa Dørlærskelen til hendes Hus.

Da en Slave meldte hendes Onkel Flavius Klemens, var hun ikke lidet forbavset. Klemens kom jo kun højest sjælden til det kejserlige Palads, og ved den store Fest var han med sin Hustru forsvunden før Tiden. Domitilla selv havde, siden hendes Fader var dragen i den jødiske Krig, ikke mere betraadt hans Hus, fordi Klemens var en Særling.

»Bliv ikke forundret over mit Besøg,« sagde Klemens til sin Niece, som traadte ham i Møde i Døren, »jeg kommer for at undskylde mig, fordi jeg egenmægtig har raadet over din Slavinde, Jødinden, saa at hun ikke kommer hjem i Nat.«

Domitilla saa paa sin Onkel med store Øjne.

»Men jeg er vis paa,« vedblev han, »at dit medlidende Hjerte gerne vil give dit Samtykke, naar jeg forklarer dig Sammenhængen.«

»Jeg ved,« svarede Domitilla, »hvilken Ulykke der har truffet det stakkels Væsen; Titus har netop lige fortalt mig det; og hvis din Ordning skulde staa i Forbindelse dermed, saa giver jeg mit Samtykke — paa den Betingelse,« føjede hun smilende til, »at du fortæller mig, hvorledes Phøbe kunde henvende sig til dig om din Mægling.«

»Du ved, min kære Niece, at jeg er en noget besynderlig Knark, der har visse Svagheder for ulykkelige Mennesker. Saaledes kom jeg da i Dag hen paa Byggepladsen ved Kolosseum, hvor saa mange Tusinder af stakkels Slaver er dømt til det haardeste Tvangsarbejde, og der føjede det sig saaledes, at jeg blev Vidne til hin saa sørgelige Begivenhed.«

»Du er altsaa truffen sammen med Titus, og dog har han ikke sagt noget til mig om dig.«

»Han har ikke set mig; men da han var gaaet, traadte jeg nærmere til og saa nu, at Oldingen var død. Saa kom min Svaghed over mig, og for at yde din Slavinde, den arme Skabning, en lille Trøst, hentede jeg nogle Folk, der

skulde skaffe hendes Faders Lig til Jødekvarteret og begrave ham der i Nat. Men nu kunde jeg ikke bringe det over mit Hjerte, at Pigen ikke skulde vise sin Fader den sidste Kærlighedstjeneste og følge ham til Graven. Saa lod jeg mig atter henrive af min Svaghed og sagde til hende, at hun bare skulde gaa, saa skulde jeg nok gøre alt godt hos dig. Jeg tilstaar, at jeg har handlet meget egenraadigt, og hvis nogen fortjener Straf, saa er det mig og ikke din Slavinde.«

Pludselig for der som en Lysstraale gennem Domitillas Aand. »Jeg skal,« sagde hun i en spøgende Tone, »tænke over din Straf og komme i Morgen for selv at forkynde dig den. Du tillader mig nok, at jeg ogsaa bringer min Slavinde med, for at hun kan takke dig.«

Flavius Klemens rynkede Panden. Benyttede hans Niece denne Lejlighed til at tilfredsstille sin Nysgerrighed, angaaende hvad der skete i hans Hus?

»Naa,« sagde han smilende efter nogen Betænkning, »du ved, hvor ganske tilbagetrukket for mig selv jeg lever. Men naar min Kusine Domitilla kommer for at diktere mig min Straf, saa maa jeg jo sikkert tage yderst venlig imod hende, for at Straffen ikke skal falde for haard ud. Naar tør jeg vente min lille Herskerinde?«

»I Løbet af Formiddagen, hvis det da ikke er for tidligt for dig.«

»For tidligt? Jeg staar op med Solen.«

»Hvorledes? saa tidligt? Saa sover jo endnu det halve Rom!«

»Jeg har saa meget at gøre, at jeg maa staa meget tidlig op.«

Domitilla saa højst forundret paa sin Onkel. Den Mand, hvem hele Verden lastede for den forsmædeligste Uvirksomhed, om hvem hun havde ment, at han knap var til at faa i Tale ved Middagstid, havde saa meget at gøre, at han maatte staa op ved Daggry for at blive færdig?

Klemens havde under hele Samtalen iagttaget sin Kusine skarpere, end hun anede, og naar Indtrykket tilfredsstillede ham, saa formodede han rigtig, at den jødiske

Slavinde ikke var uden Andel deri. Han kunde altsaa tale friere.

»Bliv ikke saa forundret,« sagde han, »over at jeg staar saa tidlig op, og det gør din Tante ogsaa, thi det sømmer sig, at man tidlig takker sin Skaber for Hvilen og hans Varetægt om Natten. Og saa maa jeg bede ham om Velsignelse og Bistand for mit Dagværk; thi hvad for-
maar Mennesket uden Guds Hjælp?«

(Fortsættes.)

Et Paaskebreve.

Kære unge Ven!

Nu da Fasteliden nærmer sig sin Afslutning og skal give Plads for de store Højtidsdage, har vi faaet den Tanke at sende unge katholske Mænd og unge Piger *et Paaskebreve*.

Et Paaskebreve — og hvorfor netop det?

Jo, ser I, vi vilde gerne bidrage vort til, at I mindedes — navnlig i denne Tid — noget af det største og det helligste, I har oplevet.

Unge Ven, det var ved Paasketid, du første Gang modtog din Frelser! Du har ikke glemt, hvad der skete — nemlig at det forvandlede Brød blev givet dig som Spise, Herlighedens Konge holdt sit Indtog i din unge Sjæl; men forinden havde du gentaget det Løfte, som andre allagde ved din Daab; du havde med høj Røst og højtideligt givet dit Ord paa at ville forsage det onde og holde fast ved Jesus Kristus i hans hellige Kirke. . .

Ved Paasketid modtog du senere Firmelsens hellige Sakrament. Du husker nok, at den gamle Biskop salvede dig med Krisam og lagde sin Haand paa dig, mens han bad for dig; saaledes kom du ind i de voksnes Lag og blev indviet til Kamp under Frelserens Førerskab og navnlig til den Kamp, den Onde fører med Hvermands Sjæl.

Tag det ikke ilde op, naar vi spørger, *hvordan det er gaaet dig siden*. Har du trofast gemt din Herres Billede i din Sjæl, har du kæmpet som en tapper Soldat? Ja, forstaa os ret; vi spørger ikke, om du aldrig har følt dig svag, aldrig blev overvunden i Kampen. Nej, det, vi spørger om, er: *kæmpede du Kampen?* Har du bevaret din Kærlighed til ham, du modtog i Alterets helligste Sakrament? Har du stadig Tillid til hans Hjælp og Tro paa, at den katholske Kirke er hans ufejlbare Kirke, Arne-stedet for al den Sandhed, vi har nødig for at leve i Fred og dø i Forventning om evig Glæde?

Er det nu *ikke Tilfældet*, har du ladet dig bedaare af Tidens lokkende Stemmer, og har de faaet dig til at glemme Kirken, din kærligste Moder, saa har du sikkert ogsaa allerede erfaret, at de onde Glæder varer kort og efterlader bitter, utilfreds Følelse i Sjælen.

Vend om, min unge Ven, endnu er der Tid; kom tilbage til den gode Vej, opfyld atter dine religiøse Pligter, og søg efter Evne og med Guds Hjælp at udfylde din Plads her i Livet. . .

Men *er du bleven trofast* mod din Herre og dit givne Ord, saa er det foregaaende skrevet til dig som en Ros og en kærlig Opmuntring til ogsaa fremdeles at staa fast. Til dig har vi dog et særligt Ord paa Hjerte.

Der er noget, der hedder solidarisk Ansvar. Det er et Fremmedord; men du ved nok, det betyder: Ansvar, een for alle og alle for een. Du maa forstaa, at hvor det drejer sig om noget saa vigtigt som at være tro mod Livets Maal og Livets Herre, der maa vi ikke smaaligt tage Hensyn til os selv alene, men ogsaa tænke paa andre. Paa hvilke andre? Paa dem i din Alder, der ligesom du er blevet bispist med Herrens Legeme og mærket med hans Tegn, paa dine Kammerater inden for den katholske Ungdom. Se, om der mellem dem er nogen, du kan hjælpe til Troskab mod Gud og til evig Frelse. Lad os i dette som ogsaa i alt andet gaa enigt sammen. Stil dine Kræfter og den Naade, du selv har modtaget, i den store Fællessags Tjeneste. Gaa ikke dine egne Veje. Hjælp os med Sædemandsarbejdet, du, der selv har faaet den gode Sæd i et godt Hjerte til hundredfold Frugt.

Glædelig Paaske, kære unge Ven!

Vi haaber, du modtager og læser dette Brev med Tak til Gud og Bøn for dem, der vil vinde dig helt og holdent for hans Tjeneste.

Venskabeligst

Katholsk Ungdomsværn.

Den sidste Salvelse.

Den for nylig offentliggjorte Bestemmelse om, at den hellige Kommunion skal meddeles Børnene i en tidligere Alder, end det hidtil er sket, er vist nok med Velvilje og Glæde bleven modtaget af det katholske Lægfolk. Der er jo herved raadet Bod paa en gammel Misbrug, som efterhaanden havde indsneget sig med Hensyn til Meddelelsen af dette højhellige Sakramente. — En lignende Misbrug med for sen Modtagelse af den sidste Salvelses Sakramente er desværre ogsaa meget almindelig, men her er Skylden vel nærmest Befolkningens og ikke saa ofte Gejstlighedens. Den katholske Katekismus siger jo dog udtrykkelig, at man ikke skal opsætte Modtagelsen af det nævnte h. Sakramente for længe under en alvorlig Sygdom. Men Sagen er vist egentlig den, at Folk gennemgaaede i for høj Grad betragter den sidste Salvelse som et specielt Dødssakramente og derfor udsætter Modtagelsen af dette. Der er noget uhyggeligt ved Ordet »sidste«, maaske havde Benævnelserne »Den hellige Salvelse« eller »De syges Sakramente« eller lign. været heldigere. Men hvorom al Ting er, man betænker gennemgaaende for lidt, at naar den sidste Salvelse modtages værdigt, virker den, foruden Syndernes Forladelse, tillige Legemets Helbredelse i alle Tilfælde, hvor saadant er til Patientens Gavn i Følge Guds alvise Bestemmelse. — Det nævnte h. Sakramente er saaledes ogsaa i egentligste Forstand et af Gud selv anordnet Lægemiddel, som ethvert Menneske kan og bør modtage, saa ofte det falder i en alvorlig Sygdom, og navnlig modtage med en inderlig Tro

og en Længsel, som ikke taaler nogen lang Opsættelse. Thi hvad er der at vente efter? De hellige Bibelord i St. Jacobs Brevs 5. Cap.: »Er nogen syg iblandt eder, da kalde han Kirkens Præster, og de skulle bede over ham, idet de salve ham med Olie i Herrens Navn, og Troens Bøn skal helbrede den syge, og Herren skal skænke ham Lindring, og har han Synder paa sig, skulle de forlades ham« er klare og tydelige, saa de ikke behøver nogen speciel Fortolkning, og saasandt Gud er sanddru og trofast, vil han opfylde sine Forjættelser fuldt ud.

Denne Opfattelse af de citerede Vers i St. Jacobs Brev er ogsaa kommet til Ære blandt anderledes troende Medkristne, og Gud har ikke beskæmmet Tilliden til hans Ord, men virket mangfoldige pludselige og mirakuløse Helbredelser ved »Troens Bøn«. Saaledes fortælles baade fra Schweiz, fra Sverige og andet Steds fra om fromme Mænd og Kvinder af protestantisk Tro, der har formaaet at helbrede syge ved Bøn og Salvelse med Olje, og disse Beretninger synes saa vel bevidnede, at man ikke bør tvivle om Sandheden af dem.*) Men dette er ogsaa kun et Bevis paa, hvor trofast Gud er, naar man tager ham paa hans Ord, at han ogsaa hører den, der uden egen Skyld staar uden for Kirkens synlige Samfund. Saadanne Mennesker kan vi med fuld Føje betragte som den katholske Kirkes aandelige Børn.

Naar vi derfor ser, hvorledes Gud trofast opfylder sine Forjættelse over for Mennesker uden for hans Kirkes ydre Samfund, hvor meget mere burde da ikke vi Katholikker vide at værdsætte den sidste Salvelses Sakramente og i enhver alvorlig Sygdom modtage det i god Tid som et Lægemedel af Guds Haand for vort Legeme og en Renselse for Sjælen, til Forherligelse af Guds faderlige Godhed og Almagt.

L. Salversen.

---

*) Sammn. Judd: »Troens Bøn« (Reitzel 1888); »F. A. Boltzius og Sygehelbredelserne i Sverige ved Troens Bøn« (Christiania 1887); »Dorothea Trudels og Samuel Zellers Helbredelsesanstalt i Männedorf« (Reitzel 1884).

En Protest.

For at Ugebladets Læsere kan se, hvorledes man i *Politiken* betragter Langfredag, sender jeg Dem dette Udclip.

»Hr. Holger Reenberg har haft den gode Idé at forkorte Langfredags Kedsommelighed ved en Soiré med Bal i Prins Vilhelms Palæ og har ved denne Lejlighed samlet til Assistance Blomsten af vor Skuespil- og Sangkunst. Blandt de medvirkende er . . . (en Del Navne følger) — — Det tegner saaledes til at blive en lovende Langfredag Aften, men for at komme med, maa man i Tide henvende sig hos — — —.«

Noget mere forargeligt og skandaløst skal man lede længe efter. Men det ligner jo *Politiken* fuldt ud. Det vidner tillige om den Tilbagegang, der er her i København i Religiositet. Der er mange Mennesker, der nu til Dags vil gælde for oplyste og fremskredne, og dog ved de ikke, hvad Grund der ligger til den alvorligste Dag i hele Aaret *Langfredag*, eller *de vil* maaske ikke vide det. Jeg kan næppe tro, at Folk med Forsæt vil henlægge Festen til en Langfredag, hvis de rigtig vidste, hvad der skete paa den Dag for ca. 1900 Aar siden; skønt i vor Tid kan man vente alt. Der gives jo de Mennesker, der skønt de ved, at Jesus led den smertefuldeste Død for os, blev pisket, besudlet, korsfæstet kun for vor Skyld, dog den Dag kan holde Selskaber og Baller. For mig staar det som en Tilbagegang i Civilisation. Vore Forfædre kunde ikke gøre det; thi de havde i deres Sind og Hjerte den Følelse, at det vilde være upassende, ja ganske utilladeligt.

Langfredag skulde dog være en Undtagelse fra andre Dage i Aaret. Een Dag i Aaret burde Folk være alvorlige, forholde sig rolige. Een Dag i Aaret i det mindste burde alle sende en lille kærlig Tanke op til vor Frelser, der led den smertefuldeste Død for os, kun for vor Skyld.

Jeg er ganske sikker paa, at hvis Folk Palmesøndag eller Langfredag gik ind i en katholsk Kirke og hørte Lidelseshistorien oplæst, vilde mange erkende Langfredags Betydning og indse, hvor taktløst det er at henlægge slig Fest til en Langfredag. Thi paa mig har Lidelseshistoriens Oplæsning hvert Aar gjort det dybeste Indtryk, især naar Præsten henimod Slutningen læser: »Men de andre sagde: Vælan, lad os se, om Elias kommer og frelser ham! Men Jesus raabte med høj Røst og opgav Aanden,« og alle Folk med Præsten bøjer Knæ for i Tavshed at overveje Jesu Død — da er jeg bleven greben af en Følelse,

jeg ikke kan forklare. Kun kan jeg sige, at ens Tanker uvilkaarlig bliver draget op til det højeste, til det bedste. Jeg tror, at det samme vil ske med dem, der nu paa Langfredag vil foranstalte Soiré med Bal, hvis de Langfredag gik ind i en katholsk Kirke og hørte den gribende Lidelsehistorie.

Alfred Silcowitz Hansen,
stud. phil.
Gammel Elev fra Kollegiet.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. I de forløbne Uger har der i vore forskellige Kirkeskoler og i St. Josefssøstrenes franske Skoler været afholdt *Eksaminer* under de gammelkendte Afslutningshøjtideligheder med Præmieuddeling, og hvad der ellers hører til. Den højærværdigste Biskop viste sin levende Interesse for Skolerne, idet han trodsede det til Tider ret ublide Vejr og indfandt sig ved alle Skolerne for at rette nogle opmuntrende Ord til Eleverne og for at overrække dem, der havde udmærket sig, de velfortjente Hædersgaver. Forløb end alt paa de fleste Steder under de sædvanlige Former, saa er Skoleaarets Afslutning for *St. Ansgars Kirkes Drengeskole* dog tillige noget af en Begivenhed, idet nemlig Hr. Overlærer *Chr. Ertner* ved den nuværende Paaskeferies Afslutning fratræder sin Post. Hs. Højærværdighed Biskoppen takkede ham for hans mangeaarige, trofaste Gerning, han siden 1874 havde udført ved *St. Ansgars Kirkeskole*. Hundreder af Elever var blevet uddannet og undervist af ham og stod i Taknemmelighedsgæld til ham, og det var Biskoppens Haab og Ønske, at ogsaa det nuværende Hold Elever stedse vilde bevare deres gamle Lærer i kærligt Minde og blive ved med at besøge ham, naar han nu fratraadte sin Virksomhed. En lignende Tak rettede Biskoppen til Hr. Lærer *F. M. Jensen*, som dog endnu foreløbig vil bibeholde enkelte Timer i Skolen. Iøvrigt vil Undervisningen fra nu af — d. v. s. efter Paasken — gaa over til *Skolebrødrene (Maristbrødrene)*, som allerede i en længere Aarrække har været knyttet til *St. Mariæ Kirkeskole* paa *Frederiksberg*.

— *Rosenkranskirkens* Regnskab for 1910 foreligger nu for Offentlighedens Øjne. Paa Grund af ikke saa faa Ombygninger, Reparationer og nye Indlæg er Underskudet for

1910 endnu større end sædvanlig, ikke langt fra en halv Snes Tusind Kroner. Fortegnelsen over Bidragyderne af Kirkeskat og andre Afgifter følger med Regnskabet og viser, at adskillige Katholikker endnu ikke ved, at det er en streng Pligt for alle at yde Bidrag til Kirkens Tarv og Drift; dog — disse Linjer naar desværre næppe deres Øjne, for hvem de mest er bestemt.

Svendborg. I afvigte Passionsuge har Hr. Pastor Resch fra Odense holdt en »Mission« i vor Menighed. En saadan Mission er en ganske særlig Naadens Tid for en Menighed; Formaalet er jo den aandelige Opfriskning og Fornyelse, og mange af Menighedens Medlemmer viste ogsaa ved deres flittige Deltagelse, at de paaskønnede og skattede den gode Lejlighed, der blev dem tilbudt. Alle hørte med største Opmærksomhed paa de indtrængende Foredrag om vor Religions alvorlige Sandheder, og Paaskekommunionen, hvormed Missionen Palmesøndag fandt Afslutning, har da uden Tvivl end yderligere fæstnet de gode Indtryk og Forsætter, saa de vil bære varig Frugt. Og samtidig med denne Meddelelse benytter vi Lejligheden til ogsaa her at bringe Hr. Pastor Resch en oprigtig Tak for hans nidkære og utrættelige Arbejde her i vor Menighed. P.

Schweiz. Afholdsbevægelsen synes at interessere dette Lands Katholikker ikke saa lidt mere end mange andre Landes. Den katholske Afholdsliga tæller for Tiden 100 Foreninger, der har 4000 voksne Medlemmer. Dertil kommer i 30 Byer Ungdomsforbund med c. 12000 afholdende Børn.

Rom. Mgr. Rocchi havde den 4. April læst den anden Messe i Korkapellet i St. Peters Kirke og var just sammen med to andre Præster i Færd med at forlade dette, da der blev affyret en Revolverkugle mod ham fra den Skare Mennesker, der stod ved Siden af Døren for at lade Processionen passere forbi. Kuglen strejfede Mgr. Rocchis Kind og saarede en Politibetjent paa den anden Side. Takket være de tilstedeværendes Aandsnærværelse blev Morderen straks grebet og afvæbnet, før han kunde gøre flere Ulykker. Han viste sig at være en østerrigsk Undersaat fra Istria ved Navn *de Santi*, omtrent 70 Aar gammel, som var vred paa alle Præster; han erklærede, at han havde ventet i nogle Maaneder i Nærheden af Vatikanet i Haab om at komme Paven saa nær, at han kunde skyde ham. Da det trods gentagne Forsøg ikke lykkedes ham at trænge ind i de indre Rum af Vatikanet, besluttede han at dræbe den første Præst, han traf paa, og saa mange andre, han kunde, og han udførte sit Forsæt den 4. April om Morgen. Overfor Politiet har han erklæret, at han troede, det var Kardinal Merry del Val eller Kardinal Rampolla,

han skød paa, og han haabede, at hans Eksempel vilde have en opmuntrende Virkning paa alle andre antiklerikale. — Man mener, at *de Santi* ikke er tilregnelig. Men for Fremtiden maa alle fremmede, der faar Adgang til Vatikanet, finde sig i, at deres Klæder bliver undersøgt, om de ikke skulde have Vaaben skjult hos sig.

— Mgr. *Checchi*, som indtil for kort Tid siden beklædte Posten som Professor i Moraltheologi ved Propagandakollegiet i Rom, er død den 31. Marts. Den afdøde, som i flere Uger med stor Kærlighed var bleven plejet paa Maria-søstrenes Hospital, var den mest afholdte af alle Professorerne i Rom, og det baade af gamle og unge. Unge Studenter fra de forskellige Kollegier bar deres Lærers jordiske Levninger til Sognekirken S. Maria in Aquiro, hvorfra Jordefærden fandt Sted under sjælden stor og oprigtig Deltagelse.

— Jesuitpræsten Ehrle, den bekendte Historiker og mungaarige Præfekt for det vatikanske Bibliotek, træder i den nærmeste Fremtid tilbage fra denne sin betroede Stilling. Til hans Efterfølger er Præfekten for det ambrosianske Bibliotek i Milano, Mgr. Ratti, bestemt. Den Grund, der har bevæget den lærde, højtfortjente Pater Ehrle til at træde tilbage fra sin Post, er vel nærmest hans fremrykkede Alder — han er allerede 70 Aar gammel — men Fuldendelsen af flere paabegyndte videnskabelige Arbejder og hans Lærervirksomhed ved det nystiftede pavelige Bibelinstitut som Professor i græske Palæografi har vist ogsaa været medvirkende Grunde og maa jo ogsaa i høj Grad lægge Beslag paa hans Kræfter.

Australien. I den fjerne Verdensdel gør den katolske Kirke store Fremskridt. Den gamle Kardinal *Moran* er trods sin høje Alder utrættelig i Arbejdet for Guds Riges Fremme og har i denne Vinter holdt en stor Række Kollektprædikener til Fordel for den nye Domkirke i Sydney. Som saa mange Steder eksisterer der ogsaa her et »Skole-spørgsmaal«, ganske analogt med andre Landes: Stats-skolen, som alle Borgere maa betale til, og katolske Skoler, som Katholikkerne maa underholde paa egen Bekostning. Hvor urimeligt dette Forhold er, har en vittig irsk Præst anskueliggjort ved følgende Lignelse: »Hvis der blev givet en Lov om en fri Frokost for alle Skolebørn en vis Dag, og hvis en Svinekotelette var Hovedretten ved denne, vilde den jødiske Rabbi protestere paa alle de jødiske Skolebørns Vegne; om Staten nu i Stedet for gav de jødiske Skoler Penge til at købe en Kalvekotelette for, vilde mon saa ikke en Del Fanatikere skraale op om, at nu prisgaves den kristne Tro til Jødedommens Tilhængere? Forhaabentligvis sejrede dog den sunde Menneskeforstand til Slut, og Jøderne fik Lov til at lave Frokosten efter

deres Principer, til ingen Skade for nogen og til samme Gavn for de vordende Landets Borgere.« Men andet begærer Katholikkerne ikke — de vil have de samme Penge som de andre og saa yde den samme Undervisning, efter deres Principper.

Gudstjenesteordning.

- St. Ansgars Kirke.** 1. **Paaskedag** Kl. 6 Morgen: Korsets højtidelige Optagelse; derefter Procession, Levitmesse og Prædiken. Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Pontifikalmesse og Prædiken. Kl. 6 Festandagt. — 2. **Paaskedag** Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse og Prædiken. Kl. 6 Aften Festandagt.
Hvide Søndag. Den højtidelige Messe, under hvilken Førstkomunikanterne i St. Ansgars Kirken fornyr Daabs-pagten og modtager deres første h. Kommunion, begynder allerede Kl. 9. — Kl. 7 og 11 stille Messe. Kl. 5 Efterm. Festandagt med Prædiken og Te Deum.
- Rosenkranskirken.** **Paaskesøndag:** Korsets Optagelse med Prædiken og Højmesse Kl. 6. (Messen Kl. 8 bortfalder). Anden Højmesse med Prædiken Kl. 10. Eftermiddag Kl. 5 Festandagt. — 2. **Paaskedag** Højmesse Kl. 10. Festandagt Kl. 5.
- St. Annæ Kirke.** **Paaskesøndag** Kl. 7 Messe med Korsets Optagelse og Prædiken. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Aften Festandagt med Prædiken. — 2. **Paaskedag** Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt.
Hvide Søndag Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Prælatmesse og Meddelelse af Firmelsens h. Sakramente. Kl. 5 Festandagt og Prædiken.
- Jesu Hjertes Kirke.** **Paaskesøndag** stille Messe Kl. 7 og 8½. Levitmesse med Prædiken Kl. 10. Om Aftenen Kl. 6 Prædiken og Festandagt. — 2. **Paaskedag** Kl. 10 Højmesse og Prædiken. Kl. 6 Festandagt.
- St. Josefs Kirke** (Griffenfeldtsgade). **Paaskesøndag** Kl. 6½ stille Messe. Kl. 9 Korsets Optagelse og Højmesse med Prædiken. Kl. 3 Festandagt. — 2. **Paaskedag** Kl. 9 Højmesse. Kl. 3 Festandagt.
- St. Knuds Kapel.** **Paaskesøndag** Kl. 8 stille Messe. Kl. 3 Festandagt med Prædiken. — 2. **Paaskedag** Gudstjeneste som paa almindelige Søndage.
- Immakulatakirken.** **Paaskesøndag** Kl. 6½ Morgen: Korsets højtidelige Optagelse; derefter Procession og stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 2½ Vesperandagt. 2. **Paaskedag** Kl. 7 stille Messe. Kl. 10 Højmesse. Kl. 2½ Vesperandagt.
- St. Andreas Kirke** (Ordrup). **Paaskesøndag** Kl. 7 og 7¾ stille Messe. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 5 Festandagt. — 2. **Paaskedag.** Kl. 7 og 7¾ stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 5 Festandagt.

Den aarlige **Kollekt** for de hellige Steder i **Palæstina** finder Sted Langfredag i samtlige Sognekirker.

Ligesom i Fjor vil der **Paaskesøndag** under Messerne i St. Ansgars Kirke, Rosenkranskirken og St. Annæ Kirke i Stedet for den sædvanlige Kollekt blive foranstaltet en offentlig Indsamling til Bestridelse af Kirkens Udgifter til Lys.

De troende mindes om, at de paabudte **Fastealmisser**, som er forpligtende for alle uden Hensyn til, om de har været dispenserede for Fasten eller ikke, maa være nedlagt i de dertil opstillede Bøsser senest 2den Paaskedag.

Kirkelig Kalender.

16. April. Paaskesøndag.	23. April. Hvide Søndag.
17. — 2. Paaskedag.	24. — Mandag. Fidelis af Sigmaringen, Martyr.
18. — Tirsdag. 3. Paaskedag.	25. — Tirsdag. Marcus, Evangelist. <i>Bededag.</i>
19. — Onsdag. Oktavdag.	26. — Onsdag. Cletus og Marcellinus, Paver og Martyrer.
20. — Torsdag. Oktavdag.	27. — Torsdag. Petrus Canisius, Bekender.
21. — Fredag. Oktavdag.	28. — Fredag. Paul af Korset, Bekender.
22. — Lørdag. Oktavdag.	29. — Lørdag. Petrus, Martyr.

St. Franciskus' III. Orden har Møde Fredag den 21. April Kl. 8 i St. Knuds Kapel.

Mariabørnsforeningen holder Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke Passkemorgen Kl. 6 og offentligt Møde i St. Knuds Kapel Onsdag den 19. April Kl. 8 Aften.

Udkommet er paa Andr. Fred. Høst og Søns Forlag: *Fred. Esser:*

Jesus Kristus i Gaar og i Dag den samme og i al Evighed. Apologetiske Prædikener. I. Serie: Guds Søn og Menneskets Søn. Pris 1 Kr. Faas i alle Boglader.

Unio. Næste Møde afholdes Fredag den 28. April. Den aarlige Generalforsamling afholdes Fredag den 5. Maj i Lokalet Frederiksberg Allé Nr. 11.

Katholsk Syge- og Ligkasse. Formandens, Brix-Hansens, Adresse er fra 20. April Grenaaegade 1, 3. Sal.

Fransk Aftenunderholdning

til Fordel for fattige afholdes Toldbodvej 14

den 24de og 25de ds. Kl. 8.

Fransk Komædie, Sang og Musik med velvillig Assistance af kgl. Operasangerinde Frk. Tenna Frederiksen, Frk. Walbom og Violinistinden, Frk. Koppel. Billetter à 1 Kr. og 2 Kr. faas samme Sted.

St. Josefs-Søstrene.

Elisabethforeningens Basar.

De forskellige Gevinster faldt paa følgende Numre: Dukke Lise Nr. 5, Dukke Elisabeth Nr. 164, Dukkestuen Nr. 42, Hestetømmen Nr. 27, Piben Nr. 20, Skibet Nr. 141, Tasken Nr. 5, Tæppet Nr. 311.

Rettelse. Ved en Misforstaaelse er Meddelelsen i forrige Nummer om Elisabethforeningens Basar undertegnet med et T.; der skulde intet Mærke have staaet. Red.

Til Postabonnenterne.

Paa Grund af et uventet Forlangende fra Postvæsenets Side blev Ugebladets Udsendelse i forrige Uge forsinket een Dag.

Til alle Abonnenter.

Dette Nummer er paa Grund af Helligdagene udsendt een Dag tidligere end sædvanlig.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothés Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 17.

Søndag den 23. April.

1911.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Skolekampen i Nordamerika. — Jødefolkets sidste Dage. — Apologetiske Breve. — Litteratur. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Odense. Tyskland. — In memoriam. — Bekendtgørelser. — Om slag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

70.

Kommunionen.

Hvide Søndag — min største Dag. For første Gang drog paa denne Dag Jesus ind i mit stakkels Hjerter for at trøste og styrke det. Og hvor mange Gange har jeg ikke siden den Dag fundet Trøst og Opmuntring ved den hellige Kommunion!

Hvor lykkelig var Johannes ikke, hvis Hoved hvilede ved Jesu Bryst! Hvis jeg havde været i hans Sted! . . . Hvad havde jeg ikke sagt til Frelseren? . . . Jeg gør det ved hver Kommunion. . . . Tør legemlig forene mig med min Gud.

Hvor lykkelig var Simeon ikke, som turde holde Jesusbarnet paa sine Arme! Saa lykkelig, at han udbryder i de Ord: »Nu lader du din Tjener fare i Fred, thi mine Øjne har set din Frelse«. . . . Hvis jeg havde staaet ved hans Side! Hvis han havde lagt Verdens Forløser i mine Arme! Jesus — hviler — paa mine Arme! . . . Og hvis Barnet havde tilsmilet mig! Hvilken Lykke! Hvilken Salighed! Og han hviler hos mig, jeg omfavner ham — ved Kommunionen! Mit Hjerter slaar vel hurtigere, mine Øjne straalere vel

af Salighed? . . . Iskold. . . Og dog er det den samme Jesus, ikke mere skjult for mig end for Simeon. . . Ak, jeg er ingen Simeon, derfor er jeg saa kold. Simeon var gudfrygtig, begik ikke den mindste frivillige Synd — og jeg! . . . Simeon ventede Israels Trøst, tænkte kun paa det himmelske — og jeg! . . . Simeon var retfærdig over for Gud og Menneskene, ydmyg i højeste Grad — og jeg!

Hvor lykkelige var ikke Hyrderne, der blev kaldt til Krybben! De turde nærme sig Jesus, se Jesus og vist ogsaa tage Jesus paa deres Arme. Og jeg? . . . Men ligner min Andagt Hyrdernes, ligner min Tro Hyrdernes, ligner mit Hjerte Hyrdernes? Gik jeg med Hyrdernes Sindelag til den hellige Kommunion, saa vilde jeg faa en lignende Trøst. Jesus er ikke mere skjult for mig, end han var det for dem. De saa Gud i et Barns Skikkelse, vi hilser ham under Brødets Skikkelse. De maatte opsøge ham i en fugtig og kold Stald, vi finder ham i vore Kirker. Til dem sendte Gud en Engel for at føre dem til Stalden, vi indbydes af ham selv til det himmelske Gæstebud. De var de eneste, der havde Adgang til Fødselsstedet i Betlehem, men Hundreder af Trosfæller samles hver Dag om Nadverbordet.

Hvor lykkelig var ikke Kvinden, som rørte ved Sømmen af Jesu Klædebon! Øjeblikkelig føler hun Bedring — ja, hun blev helbredt. Hvorfor føler vi ikke Jesu Nærværelse, naar vi ikke blot rører ved Sømmen af hans Klædebon, men ved hans helligste Legeme, som vi optager i vore Hjerter? Hvor er Skylden? Er Jesu Magt maaske bleven mindre? . . . O, hvor ringe maa min Andagt være, naar en saadan isnende Kulde faar Rum i mit Hjerte! . . . »Hvor mange,« skriver den hellige Chrysostomus, »siger: »Jeg vilde kun en eneste Gang se Jesus, røre ved hans Klæder, tilbedende falde ned foran hans Fødder.« Se her i Sakramentet ser du ham, berører du ham, nyder du ham«. . . Du vilde blot røre ved hans Klæder — og han giver dig sig selv. . . .

Den hellige Katharina af Siena blev syg, naar hun en Dag ikke kunde modtage den hellige Kommunion. Den hellige Marie Magdalena af Pazzis plejede at sige, at hun hellere vilde miste Livet end kun en eneste Gang forsømme den hellige Kommunion. . . . Og jeg? . . .

P. D. St.

Skolekampen i Nordamerika.

(Efter Katholische Kirchenzeitung i Salzburg).

Man taler ofte om den katholske Kirkes »Frihed« i de forenede Fristater, om dens Opsving og Fremgang; vi skal ikke nærmere undersøge, om Forholdene virkelig i alle Henseender er saa fortrinlige; men eet er sikkert, at naar den katholske Kirke er vundet frem til en saa imponerende Stilling i Nordamerika, saa skyldes det først og fremmest de konfessionelle Privatskoler, *Sogneskolerne*. Hvis Katholikkerne alene var henvist til Statsskolerne, saa vilde det se sørgeligt ud for Fremtiden.

I rigtig Forstaaelse af de konfessionelle Skolers ubetingede Nødvendighed har Nordamerikas Katholikker bragt ligefrem storslaaede Ofre for deres Sogneskoler. »Hvis der overhovedet findes noget,« skriver Ærkebiskop *Messmer* i Milwaukee, »som de forenede Fristaters Katholikker med Rette kan være stolte af, saa er det ikke Tallet paa de Kirker, der er bygget rundt om i Landet, ikke heller de pragtfulde Kathedraler, som er rejst i mange Byer, heller ikke de store Hospitaler eller Hjem for syge eller for Vajsenbørn, men det er frem for alt deres 5000 Sogneskoler og ved Siden deraf deres 225 »Colleges« for Drengene og 696 »Academies« for Piger, hvilke holdes i Gang for en aarlig Udgift af mer end 35 Millioner Dollars og forskaffer omkring 2 Millioner katholske Børn deres verdslige og religiøse Opdragelse, uden at det koster Staten en eneste Cent. Disse katholske Skoler er den nordamerikanske Kirkes dyreste Eje og en Kilde til den største Velsignelse for vort dyrebare Land.«

Disse pekuniære Ofre er saa meget mere beundringsværdige, som Katholikkerne i de fleste, ja maaske i alle Stater tvinges til at bidrage til Statsskolernes Underhold.

Ogsaa Medlemmerne af andre Konfessioner har været nødsaget til at oprette en Mængde Privatskoler; dette er jo netop den praktiske Følge af Grundsætningen »Fri Kirke i fri Stater.«

Det vilde være ligefrem forbavsende, om Kirkens

Fjender, Modstandere af enhver »Konfession«, ikke ogsaa i Amerika skulde have begyndt en Kamp mod den saakaldte »klerikale« Skole, som det forlængst har fundet Sted i Europa.

Netop nu synes der atter i flere af de forenede Stater at skulle rettes et Angreb paa de private Skoler. Fremgangsmaaden er her naturligvis en anden end ellers. At indføre den »frie Skole« her er ikke mere nødvendigt, som i Østrig; den forefindes allerede i selve Statsskolen. Det gælder altsaa at hindre Sogneskolerne i deres Arbejde, at trække Børnene bort fra dem derved, at de offentlige Skoler gøres mere og mere fuldkomne og samtidig hyder paa stedse større og større materielle Fordele — altsammen selvfølgelig paa de skattepligtige Katholikkers Bekostning. Et ret typisk Eksempel paa denne Kamp er de forskellige Lovudkast, der netop nu er blevet forelagt de lovgivende Forsamlinger i forskellige af Staterne. I Staten Wisconsins Lovudvalg blev der saaledes i forrige Maaned behandlet to Lovudkast, der gik ud paa, at Eleverne i Statens Skoler fremtidig skulde have alle Skolebøger gratis udleveret. Andragendet stammede fra en socialistisk Senator. Ligesaa »rimeligt og retfærdigt« var et andet Andragende om fri Rejse for de Børn, som maa benytte Banen for at komme til Statens Centralskoler. En anden Gruppe af Forslag gaar ud paa at skaffe Staten Adgang til at blande sig i Privatskolernes Sager og at tage Sogneskolernes hidtidige Frihed fra dem. En tredje Gruppe har til Formaal at skaffe Lærerne ved de ikke-konfessionelle Statsskoler bedre Alderdomsforsørgelse; til dette som til Statsskoleelevernes »frie Rejser« og »gratis Bøger« maa Katholikerne og Protestanterne selvfølgelig yde deres Bidrag ligesaa vel som de andre Statsborgere, hvis Børn besøger Statens Skoler. — I andre Stater gaar man endogsaa saa vidt, at man tænker paa at give Børnene i Statsskolerne gratis Kost.

Hele Krigsplanen er — det maa man tilstaa — slet ikke saa ueffen. Meningen er ikke vanskelig at faa fat paa. I samtlige Stater skal den offentlige Undervisning fremmes og udvikles, og der skal indrømmes Statsskolernes Elever alle mulige Fordele — paa samtlige skatteydende Borgeres Bekostning. Resultatet bliver et dobbelt: hvis

Katholikerne ikke vil komme til at staa tilbage, maa deres Sogneskoler følge Trit med Statsskolerne, og Katholikerne maa som Følge deraf bringe nye pekuniære Ofre, medens de paa den anden Side maa betale endnu større Skatter til den for dem fuldstændig overflødige Statsskole. Denne dobbelte Byrde vil i Længden blive uoverkommelig for Katholikerne, og da er Sogneskolernes Eksistens og dermed selve den katholske Kirkes Trivsel bragt i den yderste Fare.

Dette er en Sag, som er i Stand til at volde Nord-amerikas Katholikker de største Bekymringer. Her gælder det at gribe ind i rette Tid og med Energi; thi det drejer sig for Katholikerne om intet mindre end om »at være eller ikke være«. Katholikkernes Modværge maa nødvendigvis være rettet mod tre Ting: de maa overalt og i samtlige Stater med større Enighed sætte sig imod enhver Art overdrevne og overflødige Udgifter til Statsskolerne; de maa stadig paany fremsætte deres ikke andet end rimelige Fordring om, at Staten yder et passende Tilskud til deres private Skoler; og de maa sluttelig sørge for at sikre deres Sogneskolers finansielle Stilling gennem Stiftelser, Indsamlinger og ved Dannelse af Skolefonds. Dette er langt mere nødvendigt, vigtigt og tidssvarende end at udgive uforholdsmæssig store Summer til Opførelse eller Udsmykning af Sognekirkerne. Det er ikke den, der har en pragtfuld Sognekirke, men den, som har Skolen, der ogsaa har Fremtiden i sin Haand. Dette gælder for Amerika ligesaa vel som for andre Lande. — »Kulturens Gang gaar mod Vest,« sagde Ærkebiskop Zardetti, men ogsaa Kulturkampen drager mod Vest, og Kulturkampens Stormagt er Skolen.

Et enestaaende tidssvarende og praktisk Hyrdebrev har Ærkebiskop Messmer i Milwaukee fornylig ladet oplæse i alle Kirker i sit Stift angaaende dette Spørgsmaal.

Hyrdebrevet beskæftiger sig udelukkende med de Fæder, som truer Sogneskolerne fra de nævnte Lovforslag, og det opfordrer Katholikerne til alvorligt at sætte sig til Værge imod dem. »Det er en hellig Pligt med alle Midler at forsvare Sogneskolernes fulde og absolute Uafhængighed og Frihed overfor enhver Art uretfærdig og uforholdsmæssig Indblanding fra Statens Side. Vi har skabt vore Skoler uden

Statens Hjælp, vi har holdt dem i Gang uden Statens Hjælp, vi har uden Statens Hjælp bragt dem op paa deres nuværende høje Niveau, og vi vil ogsaa fortsætte dette ærefulde Arbejde i Fremtiden uden Statens Hjælp. Ikke saaledes at forstaa, som om jeg vilde vise den Hjælp fra Staten tilbage, der med Rette tilkommer os som Vederlag for de Ydelser, vi bringer Staten ved i vore Skoler at bringe Børnene ogsaa de verdslige Kundskaber. Lad Staten overhøre vore Børn, og hvis den da finder, at vor Undervisning svarer til de af Staten stillede Krav, da bør den ogsaa bidrage sit til vore Skolers Drift.«

Ærkebiskop Messmer paaviser dernæst de paagældende Lovudkasts aabenlyse Uretfærdighed, særlig med Hensyn til Uddelingen af gratis Skolebøger, hvorved samtlige katolske og protestantiske Statsborgere, ja, overhovedet alle de, der ikke lader deres Børn søge de offentlige Skoler, krænkes i deres berettigede Interesser. Det egentlige Princip, som ligger til Grund for denne Fordring, er i Modstrid med enhver sund Socialøkonomi; det er i sit inderste Væsen kun en Slags Statspaternalismus (Staten som Fader for os alle), der fører til den mest yderliggaaende Socialisme. — Hvilken oprørende Uret, der dernæst vilde tilføjes Katholikkerne og Protestanterne ved Gennemførelsen af disse Lovudkast, bliver saa eftervist ved statistiske Opgivelser. Katholikkerne sparer aarlig Staten Wisconsin for $2\frac{1}{2}$ Million Dollars ved deres Sogneskoler, Protestanterne for mere end en halv Million. »Naar da de katolske og protestantiske Statsborgere i Wisconsin aarlig ofrer den kolossale Sum af rigelig tre Millioner Dollars for at opdrage en kristelig Efterslægt i vor Stat, medens de paa samme Tid betaler deres fulde Andel til den offentlige Skole, skal de saa beskattes endnu yderligere, kun for at de offentlige Skoler kan forsynes med gratis Skolebøger? Skal vi tvinges til at bringe endnu større Ofre for vore egne Skoler derved, at vi ogsaa maa give vore Elever gratis Skolebøger, et Skridt, der bliver nødvendigt, hvis det paagældende Lovforslag bliver vedtaget? Fortjener de 541,000 Katholikker og de 216,000 Lutheranere i Wisconsin slet ingen Hensyn fra deres Medborgere af en anden Bekendelse?«

Til Slutning opfordrer Ærkebiskoppen til at bruge alle lovlige Midler til at afværge en saa skrigende Uretfærdighed. Gejstligheden skal foranledige offentlige Møder afholdt blandt deres Menighedsmedlemmer, for at disse kan tilsende deres Repræsentanter i de lovgivende Forsamlinger Protester imod disse Lovforslag. De katholske Foreninger bliver ligeledes anmodet om snarest mulig at gøre det samme. Paa samme Maade som i Wisconsin bliver der ogsaa i de øvrige Stater arbejdet med Energi paa at forsvare Sogneskolerne mod deres Fjender. Hvis Biskopperne alle Vegne vil gaa i Spidsen paa samme maalbevidste og aabne Maade, som Ærkebiskop Messmer har gjort det, tør man haabe paa, at de fjendtlige Planer atter vil blive til Skamme for lang Tid.

Jødefolkets sidste Dage.

(Fortsat ²³)

Imidlertid var Solen gaaet ned bag den vaticanske Høj. Tankefuld vandrede Titus imellem de omhyggeligt plejede Blomsterbed og Anlæg, ventende paa den Kvinde, der havde vundet hans Hjerte. Var det Hævn, at den elskede nu ogsaa lod ham vente? Titus brød her og der en Blomst for at binde en Buket til Berenice; men Berenice kom ikke, og endelig bestemte han sig til at gaa til hende.

Han fandt hende i den største Ophidselse. For en Time siden var der kommet et Bud, der havde bragt hende den slemme Efterretning, at det vilde Alanerfolk var faldet ind i hendes Land, Cilicien, havde plyndret Landsbyer og Byer og lagt dem i Aske samt slæbt Beboerne bort som Slaver. Nu troede Berenice at have fundet Aarsagen til, at Titus ikke var kommen til hende om Eftermiddagen; uden Tvivl var der kommet en lignende Melding til Kejseren.

»Men hvor kan du dog have ladet mig blive timevis i en saadan Ophidselse,« raabte Berenice fortrædelig, da hun saa Titus, »uden at ile til mig og trøste mig med, at Legionerne straks har faaet Befaling til at gaa til Syrien og kaste Fjenderne tilbage?«

Titus saa forundret paa Berenice. »Søde Herskerinde,« sagde han, »dine Ord og endnu mere din Ophidselse lader mig ane, at du har faaet slemme Efterretninger fra Orienten. Jeg har hele Eftermiddagen været borte hjemme fra. Rigtigt er det,« tilføjede han efter en kort Betænkning, »at man i Gaar ventede Postskibet fra Orienten; et Ilbud kunde til i Dag indtræffe her til Rom, og saa vil min Fader have faaet samme Efterretning, som du har faaet.«

»Men hvad andet kunde den sørgelige Begivenhed være,« spurgte Berenice, »der afholdt dig fra at komme til mig til den lovede Tid, til mig, der ventede dig med saa glødende Længsel?«

»Jeg var Vidne til et smerteligt Uheld, som traf en stakkels Jødinde,« svarede Titus; »men hvis jeg forstaar dig rigtigt. . .«

»Aa, hvad bryder jeg mig nu om en stakkels Jødinde,« raabte Berenice, »da mit Rige er i Fare! Men send dog endnu i Aften et Ilbud til Puteoli, for at det næste Skib, der afgaar til Orienten, kan overbringe din Befaling til Legionerne i Lilleasien om, at de ufortøvet skal jage Barbarerne tilbage til deres Land.«

»Jeg skal gøre alt, hvad jeg kan,« svarede Titus; »straks gaar jeg til Kejseren, og saa vidt muligt skal der endnu i Aften blive holdt Krigsraad.«

»Hvad Krigsraad!« raabte Dronningen ærgerlig og stampe fuld af Utaalmodighed i Gulvet; »bevis nu i Gerning, at du elsker mig. Ellers rejser jeg hellere selv i Morgen og stiller mig med Sværd i Haand i Spidsen for mine Kohorter; Berenice vil sejre ogsaa uden romersk Hjælp.«

Saa fast bestemt Titus ogsaa var paa at drive Alarnerne tilbage indenfor deres Skranker, saa kunde han dog hverken omgaa Kejseren eller Krigsraadet. Men han gentog for Dronningen sit Løfte om at gøre alt, hvad den alvorlige politiske Situation i Orienten krævede, og efter at han

havde kysset sin elskede paa Haanden, ilede han til sin Fader.

Vespasian havde virkelig ligesom Dronningen erholdt Efterretning om Krigsbegivenhederne og havde ogsaa allerede før Aften sammenkaldt Krigsraadet. Dette var lige begyndt at forhandle, da Titus kom.

Blandt de indflydelsesrigeste af de kejserlige Generaler var Mucianus.

Straks efter at være udraabt til Kejser i Orienten havde Vespasian sendt ham med uindskrænket Magt til Rom; denne Mands Omsigt og Energi havde han for en stor Del at takke for, at han saa hurtigt og almindeligt var bleven anerkendt som Kejser i det hele Rige.

Men Mucianus var sig sine Fortjenester bevidst, og hvad ellers ingen vilde have dristet sig til at sige, det udtalte han aabent og uden Omsvøb, selv da, naar det berørte hans kejserlige Herrer ubehageligt.

Men naar Titus' Forhold til Berenice overhovedet havde vakt Anstød, saa var ingen saa oprørt derover som Mucianus, der slet ikke kunde tænke sig en Udlænding som romersk Kejserinde, og med Glæde greb han nu den Lejlighed, der tilbødes ham, til at udtale sin Mening med hensynsløs Aabenhed.

Berenice havde ikke anet, at hendes Trusel om at stille sig i Spidsen for sine Krigere netop var det, Mucianus i Krigsraadet med alt Eftertryk fordrede.

Berenice maatte bort fra Rom for at sprænge de Baand, hvormed hun havde fængslet Titus. Og Mucianus tænkte det ikke blot, men sagde det nu aabent i Ansigtet paa Titus, at Senatet og det romerske Folk og fremfor alt Hæren aldrig nogen Sinde vilde finde sig i at faa en saadan Kejserinde. »Kejseren,« sagde han, »har ladet en Mønt præge med Billedet af en lænket Kvinde og Omskriften Det erobrede Jødeland; jeg vil ikke have, at denne jødiske Dronning lader præge Mønter, paa hvilke hun, med den syvarmede Lyststage triumferende i sin højre Haand, har Det erobrede Rom for sine Fødder.«

Især de sidste Ord gjorde et dybt Indtryk paa alle; Titus vovede ikke at svare, men fra denne Stund skrev sig hans stadig voksende Vrede mod Mucianus; han kunde

aldrig glemme hint Ord, og det skulde en Gang blive skæbnesvangert for Mucianus. —

Næste Morgen lod Vespasian Dronningen bede om at komme til sig og meddelte hende i meget afmaalt Form det Raad, selv først at ile sit betrængte Rige til Hjælp, med Forsikring om, at de i de tilgrænsende Provinser stationerede Legioner straks skulde faa Befaling til Opbrud.

Den stolte Kvinde var som tilintetgjort; hun havde hellere ventet alt andet end et saadant Raad, der for hende var Befaling.

Hun ilede til Titus, for at han skulde formaa Kejseren til at tage sit Ord tilbage: men Titus var allerede afrejst ved Daggry, ingen vidste hvorhen.

Hvad nyttede det, at Berenice jamrede og græd og anklagede sin elskede for Troløshed! Hun besluttede nu selv at gøre Forsøg paa at omstemme Vespasian; men Kejseren tænkte paa Mucianus' Ord og forblev ubøjelig. Forgæves sendte hun Bud til Josefus Flavius for at anraabe om hans Mægling. Han kom ikke. Dronningens dristige Planer var styrtet sammen til en ynkelig Grushob, og Josefus saa ingen Mulighed til bygge Ruinerne op.

Da Berenice otte Dage senere rejste bort, fulgte Folkets Haan hende; hele Rom glædede sig over denne Kvindes Fald, hvis Stolthed og Anmasselse havde saaret alle.

Efter en søvnløs Nat havde Titus fattet den Beslutning at undgaa ethvert yderligere Møde med Berenice, fordi han ikke fandt sig stærk nok til at gøre Modstand mod hendes Bønner og Taarer. Endnu før Dagen brød frem, befandt han sig paa Vej imod Nord for at glemme sin Kærlighed hos sine Legioner.

Da han ni Aar efter besteg Tronen, vendte Berenice tilbage til Rom; men da var hun ikke mere farlig for Titus, og hun forsvinder af Historien.

(Fortsættes.)

Apologetiske Breve.

Af *Philalethes*.

3. Brev. Den historiske Forsknings Fjende?

Det var i Aaret 1883, at Pave Leo XIII saa sig foranlediget til et overraskende Skridt, som den videnskabelige Verden altid vil være ham taknemlig for, at han tilstedte alle Videnskabsmænd uden Hensyn til Nationalitet eller Konfession Adgang til Vatikanets Arkiv. Det lader sig endnu ikke beskrive, hvor meget Lys der ved denne pavelige Tilladelse er blevet udbredt over de kristelige Aarhundreders Historie. Videnskaben vilde ogsaa fremmes meget ved at faa Adgang til Regeringernes Arkiver ved Seinefloden eller ved Spree, Neva eller Themsen. Hvorfor holder man da disse Arkiver saa ængstelig lukkede? Jeg ser kun to Aarsager. Enten har man ikke saa ivrig Interesse for den historiske Oplysning eller ikke saa god Samvittighed som i Vatikanet. Baade om god Samvittighed og om opriglig Videnskabelighed vidner især en Sætning i den *Epistola de studiis historicis*, som Paven udsendte 18. Aug. 1883: »Frem for alt skal Forfatterne have dette for Øje, at det er Historiens første Regel, at den ikke maa driste sig til at sige noget, der ikke er sandt, og den anden, at den ikke fortier noget, der er sandt. Der skal ikke være Spor af Partiskhed, ikke Spor af Uoprigtighed.«

Er det vel endnu berettiget overfor et slikt Sindelag af Kirkens Overhoved at snakke om Katholicismens fjendtlige Holdning overfor den historiske Granskning?

Heller ikke i tidligere Aarhundreder har Kirken savnet Interesse for Historien. Eller var det ikke katholske Forskere, der anede og godtgjorde, at saa mange gamle Skrifter og Dokumenter har været forfalskede? Var det ikke franske Benediktinere, de verdensberømte Maurinere, der uddannede den nu til Dags saa højt priste Tekstkritik, og som udgav Kirkefædrenes Skrifter paa saa mønsterværdig en Maade, at den endnu ikke er overtruffen den Dag i Dag? Arbejder ikke Bollandisterne (belgiske Jesuiter) siden det 17. Aarhundrede paa det Kæmpeværk *Acta Sanc-*

torum, hvis 63 hidtil udkomne Foliobind er Forbilleder paa historisk kritisk Sans? Var det ikke den katholske Theolog Dionysius Petavius, der ved sit store Værk *De theologicis dogmatibus* (Paris 1644) blev Fader til den moderne Dogmehistorie? Staar ikke de berømte *Kirkelige Annaler* af Oratorianeren Baronius († 1607) meget højt ved deres grundige Kildestudium og ærlige Fremstilling, medens det første større protestantiske kirkehistoriske Værk, *De Magdeburgske Centurier*, gav et skammeligt Vrægebillede af Kirkehistorien. Desværre har dette hadefulde og uretfærdige Tendensskrift tjent som Kildeskrift for en Række ældre protestantiske Historieskrivere. Mon ikke Fanatismen mod Moderkirken, der herskede saalænge iblandt mange Landes Protestanter, har været en Frugt af denne uretfærdige Fremstilling af Catholicismens Historie og tillige af den ensidige Forherligelse af Reformationen? Gud ske Lov er det bleven bedre i begge Henseender i de sidste Aartier, naar man undtager visse populære Skrifter, der stadig væk gentager de gamle Fabler.

Protestanternes højere staaende kirkehistoriske Litteratur har nu til Dags et helt andet Udseende, end den havde før. Det gælder nu ikke mere om at fremstille alt katholsk mørkt og alt luthersk lyst. Og hvem har man dette glædelige Fremskridt at takke for? Ikke mindst en Johannes Janssen, som i sin store *Geschichte des deutschen Volkes seit Ausgang des Mittelalters* har ryddet en Del Reformationsfabler bort, og en *Denifle*, som i sin Lutherbiografi har givet mange Lutherlegender Banesaaret. Men den katholske Forsknings Hovedfortjeneste bestaar i at have banet Vejen for en helt ny Opfattelse af Middelalderen og især af det 15. Aarhundrede.

Enhver Katholik er overbevist om, at hans Kirke er indstiftet af Kristus, at Kristus virkelig og væsentlig er tilstede i sine Indstiftelser. Han er overbevist om, at den Helligaand efter Kristi ufejlbare Ord skal vejlede Kirken og bevare den for al Fejltagelse. Paa den anden Side ved den katholske Forsker ogsaa, at Kirkens Medlemmer, Forstanderne indbefattet, kun er Mennesker med mange menneskelige Svagheder. Han ved, at hverken Præstekjole eller Munkekutte, hverken Bispestav eller Tiara, kan sikre nogen

mod Lidenskabernes Magt. Derfor er han altid rede til at anerkende Kendsgerningerne, saaledes som han finder dem. Jo flere Skyggesider, han opdager, des mere vokser hans Overbevisning om Kirkens guddommelige Kraft, der var i Stand til at overvinde de værste Prøvelser. Ud fra dette Standpunkt lukker den katholske Historiker lige saa lidt Øjnene for det onde som for det gode i Kirkens Historie. Derimod er det for en Protestant næsten umuligt upartisk at vurdere den katholske Kirkes Virken. Vil han f. E., som de nyere Undersøgelser forlanger det, fælde en gunstigere Dom over det 15. Aarhundrede, saa opgiver han den eneste Grund, der, om end ikke berettiger, saa dog lidt undskylder Luthers Frafald.

Den 12. Februar holdt Professor Harnack i Berlin for et stort Publikum et Foredrag om Pavedømmets Oprindelse. Det var et glimrende Bevis for, at den katholske Opfattelse mere og mere tiltvinger sig Anerkendelse. Mange af Tilhørerne var helt forbavsede. I Konfirmationsundervisningen havde de tillige med saa mange Fabler om den katholske Kirke ogsaa hørt, at Paverne først gennem Karl den Store havde faaet deres Betydning, eller at der i hvert Fald ikke kan være Tale om en tidligere Pave end Gregor I (590—604). Og nu maatte de høre, at den lærde Professor ikke blot anerkendte Pavernes velsignelsesrige Virksomhed, men ogsaa tilstod, at allerede Kallistus (217—222) optraadte med pavelig Myndighed, ja, at den romerske Biskop Victor (ca. 190) truede med at ekskommunicere de asiatiske Menigheder, dersom de ikke vilde tage imod den romerske Maade at fejre Paaske paa.

Indtrykket havde været endnu uhyggeligere for flere Protestanter, dersom Harnack havde fremlagt alle Tekster og Beviser, som fremføres af katholske Videnskabsmænd. Men han foretrak at tie derom. Det havde jo ogsaa været altfor nærgaaende at paapege, hvorledes Protestanterne kun af den Grund havde nægtet Ægtheden af Ignatiusbrevene (Aaret 107), fordi de var altfor »katholske«, idet Ignatius f. E. kalder Romerkirken for »Kærlighedspagtens Forstanderinde«. Og det var ogsaa altfor beskæmmende, med Professor Gieseler at indrømme: »Det har været partisk Polemik, naar nogle Protestanter har villet nægte, at Petrus

overhovedet nogensinde har været i Rom.« Og jeg forstaar ogsaa, hvorfor Harnack ikke talte om de mange Steder i den hellige Skrift, der beviser Petri fremragende Stilling. Det vilde blive altfor øjensynligt, at Kristus havde grundlagt Pavedømmet.

Ogsaa paa mange andre Punkter maa de protestantiske Forskere trække sig tilbage for den katholske Videnskab. Mange katholske Lærdomme, der efter Protestanternes Mening først er opstaaet i Middelalderen, har de Rossi og andre Granskere allerede opdaget i de første Katakombens Malerier. Og medens rationalistiske Forfattere forsøger at udlede de kristelige Dogmer af hedenske Spekulationer, forsvarer de katholske Forskere igen den fulde Sandhed: at det kun var Skallen, Oldkirken overtog fra den hedenske Videnskab, men at Dogmernes Kærne fandtes allerede i Urkristendommens apostoliske Tradition, ja at Kirkens væsentlige Lærdomme og Indretninger, vel ikke i deres nuværende Skikkelse, men med deres Spirekraft bunder i Kristi guddommelige Ord og Gerninger. Der er en organisk Identitet mellem den apostoliske og den katholske Kristendom, der er en uafbrudt Sammenhæng og Kontinuitet mellem Kristi og Kirkens Lære, og det vil vise sig klarere og klarere i Fremtiden.

De sidste Aartiens nøjagtige Studier over den oprindelige Kristendom har endnu stadfæstet en anden katholsk Tradition: Læren om Evangeliernes Ægthed og historiske Værdi. For et halvt Aarhundrede siden gjaldt det som et urokkeligt Resultat, den saakaldte »højere Kritik« havde fastslaaet, og som der ikke maatte røres ved, at Evangelierne var Legender, der var opstaaet cirka Aar 150. Bibelkritikernes daværende Bannerbærer, David Fr. Strauss, erklærede: Legende- eller Mythetheorien er uholdbar, dersom et eneste Evangelium er opstaaet i det første Aarhundrede; thi Legender og Myther kan ikke dannes i et saa kort Tidsrum. Og hvad siger de nulevende Rationalisters Chef? Harnack skriver (*Chronologie der altchristlichen Litteratur* S. VIII): »Der har været en Tid — ja, det store Publikum befinder sig endnu i den — da man mente at maatte vurdere den ældste kristelige Litteratur, det ny Testament iberegnet, som et Væv af Bedragerier og For-

falskninger. Den Tid er forbi. For Videnskaben har den været en Episode, i hvilken den har lært meget, og efter hvilken den maa glemme meget. . . Kirkens ældste Litteratur er i Hovedpunkterne og i de fleste Enkeltheder, litterær-historisk betragtet, sanddru og tilforladelig.« Havde Rationalisterne med deres forudfattede Meninger ikke systematisk ignoreret de katholske Theologers og Eksegeters Værker, saa var de blevet bevaret for de forfærdelige Vildfarelser, der i saare vide Kredse har rokket Videnskabens Anseelse.

Til Afslutning af dette lange Brev vil jeg endnu henlede Deres Opmærksomhed paa et Hovedpunkt, Kampen mellem Kristendom og Vantro i Grunden drejer sig om. Det er Problemet om Miraklernes Mulighed og Virkelighed. Ogsaa her er det den katholske Kirke, der forsvarer den filosofiske Tænkning og den historiske Forsknings Frihed mod Vantroens Tyranni. Eller er det ikke at tyrannisere en fordomsfri Tænkning, naar man paastaar, at Gud paa ingen Maade kan gribe ind i Verdens lovmæssige Sammenhæng, ikke en Gang for at give et uomtvisteligt Bevis for en Aabenbaring? Ved at nægte Miraklerne øver Fritænkeriet Vold, ikke blot imod den fordomsfri Tænkning, men ogsaa mod den historiske Forskning. Det er Historikernes Grundlov, at de maa anerkende ethvert Faktum, der er tilstrækkelig bevidnet. Det er en Forbrydelse mod denne Grundlov at nægte de Undergeringer, som er sket i Lourdes, og som er stadfæstet efter Kritikens mest videnskabelige Regler. Det er et Attentat paa Historiens Eksistensbetingelse at nægte f. Eks. Kristi Opstandelse, som er fastslaaet saa sikkert som kun faa historiske Kendsgerninger. Hvem er altsaa den historiske Forsknings Fjende? Er det den fritænkerske Historiker, som altid studerer med antireligiøse Skyklapper og farvede Brilller paa, og som, ved at nægte ubehagelige, men fortrinlig bevidnede Kendsgerninger, overskærer den historiske Videnskabs Livsnerve? Eller er det den katholske Historiker, som anerkender alle historiske, videnskabelige Resultater og forsvarer dem mod uvidenskabelige Fordomme?

Litteratur.

Jesus Kristus. I Gaar og i Dag den samme og i al Evighed. Apologetiske Prædikener af *Fred. Esser.* I. Serie: Guds Søn og Menneskets Søn. — Andr. Fred. Høst og Søns Forlag. Kbhvn. 1911. — 8. — 127 Sider.

Det er ret en kærkommen Paaskegave, Pastor Esser her har skænket vor Litteratur. Ja, dobbelt kærkommen tør man vel sige, nu om Dage, da den moderne Vantro har planlagt et systematisk Felttog mod Kristendommens Grundsandheder. — Da vi fejrede Julefesten, kom Kandidat Blædels *Født af Jomfru Maria* og nu ved Paaskefesten Ryberg-Hansens *Opstanden fra de døde*; hist var det Julefestens Gloria man ønskede at bringe til Tavshed; her vil man herøve Paaskeglæden dens Alleluja. Hvor hilser man da ikke en Bog som Pastor Essers Velkommen paa sit Bord!

Forfatteren har kaldt disse Prædikener »apologetiske«, men da de er holdt for den Skare af troende Kristne, som samles omkring hans Prædikestol, saa er selve Skriftens historiske Sandhed og guddommelige Inspiration forudsat, og det var Maalet »paa Grundlag af disse Sandheder at vise, hvor stor, hvor belærende, hvor trøstende og opløftende Troen paa vor guddommelige Frelser er for hele Menneskeslægten.« (Forordet.)

Det apologetiske — og rent forbigaaende polemiske — giver dog ikke disse Prædikener deres største Værdi. Paa en fortrinlig Maade har Forfatteren evnet at naa Prædikenens Maal, som jo ikke er *at bevise*, men *at vise*. Og netop derfor tjener de ogsaa til Ophbyggelse i Ordets snevrere Forstand. Skulde Anm. særlig fremhæve een af disse Prædikener, saa skulde det være den over Teksten: Hebr. 1, 3. *Afglans af Faderens Herlighed.* Her er en Dybde i Tanken og en Skønhed i Billederne, som frembringer en yndefuld Harmoni — ret en Hymne til Guds Herlighed.

Som Titelbladet fortæller, er disse Prædikener *I. Serie.* Det er da Meningen, at der skal følge andre efter, hvor Forf. vil skildre Kristus som Verdens Frelser, Kristus som Konge, Lærer og Præst o. a. — Gid dette første Bind maa blive saa godt modtaget, at den højærværdige Forf. kan se sig i Stand til at skænke os den Række Bind, som er planlagt. Ved Siden af Krogh Tonnings »Kirkeaaaret« vil man da i ethvert katholsk Hjem have en rig Skat at øse af til Belæring og Ophbyggelse.

Dette første Bind er saa smukt udstyret, som det sømmer sig det gamle, ansete Forlag, og egner sig udmærket som en smuk Gave til Firmanderne. *J—n. J—n.*

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Ved *De unges Privatsoirée* i Onsdags Aftes var der næsten 300 Damer og Herrer, baade unge og ældre, til Stede, som med stor Fornøjelse overværede de unge Dilettanters vellykkede Komædie og musikalske Præstationer. En Del af de tilstedeværende blev tilbage til et fornøjeligt Bal i Haandværkerforeningens hyggelige Sal.

Odense. I den stille Uge, fra Palmesøndag til Langfredag, har Sognepræsten, Hr. Pastor Resch, holdt en Række religiøse Foredrag i vor herlige St. Albani Kirke. De vel tilrettelagte Foredrag holdtes hver Aften Kl. 8 og samlede en stor og opmærksom Tilhørerkreds. x.

— 1. Paaskedags Aften fremviste Hr. Pastor Brinkmann fra Dalum en Række Lysbilleder for Menigheden. I nogle og halvfems Billeder blev Islands rige Naturskønheder ført frem og forklaret, saa man fik et levende Indtryk af dette Lands mangfoldige Ejendommeligheder. Menigheden var Hr. Pastor Brinkmann meget taknemmelig for denne saare oplysende Aften. —

-- St. Albani Kirke var de to Paaskedage belejret af en Hær af Polakker, som havde indfundet sig i deres sommelige, lyse Dragter til Gudstjenesten. Paa Paaskesøndag kunde Kirken næsten ikke rumme alle: Menigheden, Polakker og anderledestroende, som var mødt til Gudstjenesten. Ligeledes var der et stort Antal af anderledestroende til Stede ved disse Dages Gudstjenester, især om Aftenen og Eftermiddagen, hvilke med Andagt og Opmærksomhed fulgte hele Gudstjenesten. R.

Tyskland. Det bekendte Centrumsblad *Westfälischer Merkur* indeholdt fornylig følgende interessante Korrespondance fra Berlin: Den preussiske Danskerpolitik synes i den sidste Tid atter at skyde sælsomme Blomster. Saaledes fortælles i forskellige Blade følgende skandaløse Tilfælde, som vel maa være sandt, da det ikke er blevet dementeret fra kompetent Side. Det drejer sig om en Fru Dr. Ottosen, født i Norge og opvokset i Amerika, gift med en Overlæge fra et Sanatorium i Nærheden af København, der i Rødding er bleven Genstand for en mærkværdig Udvisning. Hvorfor mon? Damen, hvis udstrakte offentlige Virksomhed tjener til Folkets Oplysning, særlig hvad Alkoholisme angaar, holdt i en Afholdsforening i Rødding Foredrag om Hygiejne, naturligvis paa Dansk, baade fordi det er hendes Modersmaal, og fordi de fleste Folk i Egnen der kun forstaa Dansk. Midt under Foredraget fik hun af en Gendarm Udvisningsordre, fordi hun var faldet til Besvær (*lästlig gefallen sei*), hun maatte straks afbryde Foredraget

og endnu samme Nat rekvirere en Vogn og køre over Grænsen. Man begriber ikke, at noget saadant kan ske i et civiliseret Folk og i en civiliseret Tid, men, som sagt, Meddelelsen om denne Begivenhed er ikke bleven dementeret. Man kan tænke sig, hvilke Følelser Efterretningen om Fru Ottosens Skæbne vil vække til Live i Danmark, og Forbitrelsen bliver saa meget større, da dette ikke er et enkeltstaaende Tilfælde, men kun et Led i Rækken af de preussiske Voldshandlinger i Nordgrænselandet. Hvad Følgen af en saadan Politik maa blive, har vi allerede tidligere paavist: Forværring af Forholdet mellem Tyskland og dets nære Nabo Danmark. Landet er ganske vist lille og er ikke ved Krigsmagt i Stand til at hævne sine undertrykte Landsmænd. Men kan det ikke paa anden Vis tilføje os baade materiel og moralsk Skade? Vi behøver blot at minde om de nære økonomiske Forbindelser, der eksisterer mellem Danmark og det tyske Riges nordlige Provinser. »Den danske Fare« — raaber man os fuld af Angst i Møde; det er en sørgelig Skæbnens Ironi, at det netop er de med Tyskheden mest pralende »Alt-tyskere«, der altid er de største Kujoner. Folk der oppe hænger nu engang med Kærlighed ved deres tidligere Fædreland, de sætter den danske Kultur højt og taler stedse deres Modersmaal. Kampen imod Modersmaalet er altid det bedste Middel til at bevare dette i et Folk. Preussens Nordgrænsepolitik er den smukkeste Parallel til dets Østgrænsepolitik og — for den Sags Skyld — til Dels ogsaa til dets Vestgrænsepolitik, til dets Behandling af Elsass-Lothringen. Den, som vil høste Kærlighed, maa ogsaa saa Kærlighed.

In memoriam.

Unḡ Død.

Hun havde saa milde Øjne, og i sit Hjem var hun den gode Engel. From, stilfærdig, klog, arbejdsom -- maaske for arbejdsom; hun svigtede ikke sin Pligt, selv om hun var segnefærdig. Hun var alt for sin Moder og sine Søstre.

Aldrig hørtes der en Klage fra hendes Mund eller et Ord i Fornærmelse; hun var Taalmodighedeu selv, en harmonisk tonende Samklang af Glæde og Alvor.

Og nu er hun død, længe før menneskelig Beregning ventede hendes Time. Men det gaar jo, som vort Folks største Digter har sunget:

*Blomst kan visne, før Sol nedgaar,
udsprunget i Morgenrøden . . . . .*

Hun følte det som et Offer, at hun skulde gaa saa tidlig bort, men hun vrededes ikke paa Dødsenglen. Tværtimod! De, der læser dette, skal vide, at hun beredvillig gav Livet hen, og at hun ofrede det for sine jævnaldrende, for vore unge.

Vil ikke vor Ungdom til Tak lægge en Krans paa hendes Grav, om ikke af Blomster, saa af Bønner? Bønner om, at han, der selv gennem Lidelser gik ind til Herlighed, vil give hende en stor og rig Del af sin Herlighed.

A.C. Die vicesimo septimo hujus Dominus Mario Crohn solito tempore ac loco de subjecto artis Italicae loquetur.

Catholic English Club. Tuesday 25th inst., 8¹/₂ o'clock p. m. at Café du Parc, Gyldenløvesgade 4, last meeting of the season 1910/11. Rev Father v. d. Kettenburg will speak.

Bekendtgørelse

angaende

Valg til St. Ansgars Menigheds Forstanderskab.

I Anledning af, at der Fredag d. 12. Maj (Maria Bebudelse) skal foretages Valg af 1 Kirkeforstander, 1 Repræsentant samt 2 Revisorer, vil en Fortegnelse over St. Ansgars Menigheds valgbare og valgberettigede Mænd være fremlagt paa St. Ansgars Menigheds-kontor, Bredgade Nr. 69, 2. Sal o. G. fra Mandag den 24. April til Mandag d. 1. Maj (Søndag undt.) Kl. 1—4.

Samtidig vil sammesteds i Henhold til Regulativets § 36 det fuldstændige, specificerede Regnskab for Aaret 1910 være fremlagt til Eftersyn. Et kortere trykt Uddrag af samme bliver i disse Dage udsendt.

Unio. Næste Møde Fredag d. 28. April. Generalforsamlingen afholdes Fredag d. 5. Maj i Frederiksberg Allé Nr. 11. Efter Generalforsamlingen slutter Vintersæsonen med en lille Dans.

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbund afholder Møde i Lokalet, Bredgade 67² o. G., Søndag den 23. April Kl. 7. **Foredrag** af Hr. Assistent *Borch* om »Tietgen«. Derefter **Præmieskydning**, Mødet slutter Kl. 10 pr.

St. Josephs Gilde. Det aarlige Generalmøde afholdes Mandag den 24. April Kl. 8¹/₂, Bredgade 67, 2. Sal. Alle Brødre bedes møde, da vigtige Sager foreligger.

Ungdomsfest.

Søndag d. 14. Maj Kl. 8 Aften afholder »Katholsk Ungdomsværn« en Fest (Sang, Foredrag, Kaffebord) i Citys Lokaler, Citygade 23, for de unge i Konfirmationsalderen, der bliver firmet nu i *Paasketiden*. Indbydelse vil blive tilsendt hver enkelt. Adgang er fri for de indbudte unge og deres Forældre. Garderobe gratis.

Friluftsmøderne

agtes genoptaget i Aar; det første Møde paatænkes afholdt ved **Vor Frues Bøg** Søndag d. 21. Maj Kl. 4¹/₂.

Kirkelig Kalender.

23. April. Hvide Søndag.	30. April. 2. Søndag efter Paa- ske. Catharina af Siena.
24. — Mandag. Fidelis af Sig- maringen, Martyr.	1. Maj. Mandag. Philippus og Jacobus, Apostle.
25. — Tirsdag. Marcus, Evan- gelist. <i>Bededag.</i>	2. — Tirsdag. Athanasius, Biskop og Kirkelærer.
26. — Onsdag. Cletus og Marcellinus, Paver og Martyrer.	3. — Onsdag. Korsets Gen- findelse.
27. — Torsdag. Petrus Cani- sius, Bekender.	4. — Torsdag. Monica, Enke.
28. — Fredag. Paul af Kor- set, Bekender.	5. — Fredag. Pius V, Pave og Bekender.
29. — Lørdag. Petrus, Mar- tyr.	6. — Lørdag. Apostelen Jo- hannes' Martyrium.

Til *Firmelsen* anbefales

En lille Pintsebog

Bønner og Betragtninger til Fremme af Andagten til den Helligaand. Heri findes ogsaa Bønnerne og Ceremonierne ved Firmelsens Sakramente. Udmærket Gave til Firmander. **Smukt indbundet 30 Øre.** Faas ved Kirkerne, hos St. Josephs Søstrene og fra Hovedoplaget, Frederiksberg Allé 15—17.

Det kirkelige Ceremoniel

ved Biskoppens Modtagelse og den hellige Firmelse. **Pris 25 Øre.**

Messebogen

Indbundet fra 3 Kr. 50 Øre til 7 Kr.

Kristi Efterfølgelse

Af Thomas à Kempis. Indbundet fra 3 Kr.

NB. Se Bogfortegnelsen i Nr. 15.

Hvide Søndag.

St. Ansgars Kirke. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Messe med Børnenes første h. Kommunion. Kl. 11 stille Messe. Kl. 5 Efterm. Festandagt med Prædiken.

Rosenkranskirken. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Messe med Børnenes første h. Kommunion. Kl. 5 Efterm. Festandagt med Prædiken.

St. Annæ Kirke. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Prælatmesse og Meddelelse af Firmelsens h. Sakramente. Kl. 5 Festandagt med Prædiken.

St. Andreas Kirke. (Ordrup). Kl. 9 højtidelig Messe med Børnenes første h. Kommunion. Højmessens Kl. 10 bortfalder, men efter endt Højtidelighed læses Kl. 10 $\frac{1}{2}$ en stille Messe. — Kl. 5 Festandagt med Prædiken.

† Vor inderlig elskede Datter og Søster Maria døde Paa-
skemorgen paa Esbjerg Sanatorium, vel forberedt ved
Modtagelsen af de hh. Sakramenter.

Vilhelmine Feuerlein og Døtre.

Begravelsen foregaar fra det store Kapel paa Assistents
Kirkegaard Fredag d. 21. ds. Kl. 11 $\frac{1}{4}$. R. I. P.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditions kontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothés Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrum 657 y.

Nr. 18.

Søndag den 30. April.

1911.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Apologetiske Breve. — Jødefolkets sidste Dage. — Førstkommunikanter. — En lille Anerkendelse. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Køge. Kolding. England. Spanien. Rom. — Til Provinsboerne! — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

71.

Den store Hyrde.

I den oldkristelige Kunst findes der flere Fremstillinger af vor Frelser som den »gode Hyrde«. Det er et Bevis paa, hvor dybt Evangeliets Ord om Hyrden, der leder efter det tabte Faar, havde fæstnet sig i de første Kristnes Hjerter.

Og der er vel heller ingen troende Kristen nu til Dags, der ikke med oprigtig Kærlighed ser hen til ham, der af Apostelen kalder »vore Sjæles Hyrde og Biskop«. Hvorledes udøver nu Frelseren denne Gerning? Thi det er klart, at hans Hyrde-Embede udøves gennem alle Tider. Og hvorledes lægger vi Mærke til denne Ledelse? Ganske vist siger den h. Paulus: »Christi Kærlighed drager os.« Denne Kærlighed er Grundbetingelsen for Herrens Ledelse i os. Men en ubestemt Kærlighedsførelse alene er ikke nok. Det maa virkelig være saaledes, at vi kan mærke en Førelse, en Styrelse, ad bestemte Veje, til et bestemt Maal. Vi maa bevares, formanens imod forkerte Veje, beskyttes imod Ulve, endog »Ulve i Faareklæder«.

Hvorledes sker dette? Mon ved en direkte overnaturlig, altsaa nærmest vidunderlig Erkendelsesmaade? Det maatte

vi antage, hvis ikke Herren selv havde udtalt sig nærmere om denne Ledelse.

Ganske vist vil han ved den Helligaand virke i vore Sjæle, men dette indvortes Arbejde skal betinges og fremmes ved en udvortes Ledelse og Styrelse.

»Ligesom Faderen har sendt mig, sender jeg eder« siger han til Apostlene, ligeledes: »Hvo der hører eder, hører mig«, og til Petrus i Særdeleshed: »Vogt mine Lam, vogt mine Faar!« Det er aabenbart, at Herren her har indsat et Hyrdeembede, som skulde ledes ved den Helligaand. Han — Sjælens Hyrde, »Vinstokken«, skulde kun være Udgangspunktet for og den aandelige Magt i Apostlenes Prædiken indtil Verdens Ende.

Heri ligger den biskoppelige og præstelige Gernings Betydning og store Betydning. Heri ligger Autoritetens Kraft — den Autoritet, som andre Religionssamfund ikke kan eje.

Det er derfor en saa diametral, en saa absolut Mod-sætning mellem vor h. Kirke og alle de forskellige Sekter — men derfor ogsaa en større Vanskelighed ved at være Katholik ud fra ren verdslig Synsmaade. Der kræves en større Troskraft, en større Kendskab til Religionens videnskabelige Grundlag og til Kirkens Dogmer i det enkelte — i alt Fald i vore Dage! Vi Katholikker har et ganske anderledes stort Trosomraade at bevare end saa mange andre Kristne omkring os.

Men paa den anden Side — hvilken Klarhed, Sikkerhed og hvor mange aandelige Rigdomme ejer vi ikke derved! Og det gælder særdeles om det apostoliske Hyrdeembede. Vi følger vore Biskopper, de er for os virkelige »Hyrder«, ikke fjerntstaaende Embedsmænd eller maaske ansete Talere eller lærde Forfattere. Det er slet ikke Personligheden, vi dyrker, men den retmæssige Øvrighed, som vi anerkender — midt i en Tid, der vil af med enhver Myndighed paa aandelige Omraader. Men derigennem ved vi, at vi bevarer de Goder, som andre har tabt i Aarhundredernes Storme. Thi det er netop ved de retmæssige Hyrder, at vi styres af »Sjælens Biskop og Hyrde«, der ikke vilde Forvirring og Usikkerhed, men Klarhed og Enighed.

F. F. M.

Apologetiske Breve.

Af *Philalethes*.

4. Brev. Kirken og Skolen.

Videnskab og Catholicisme, det er Aandsverdenens tvende Stormagter. Fra Tid til anden kan der opstaa Grænsestridigheder imellem dem. Men til en alvorlig Kamp kan det aldrig komme. Katholikerne anerkender jo alle de Sandheder, Videnskaben fastslaaer efter sine logiske og historiske, fysiske og psykologiske Love og Principper, og paa den anden Side tilstaaer enhver besindig Videnskabsmand, at Forskningens sikre Resultater ikke strider mod det, den evige Sandhed virkelig har aabenbaret. Ja der hersker ikke blot en principiell Fred og Harmoni imellem de to Magter, men endog et gensidigt Forsvarsforbund: Ligesom Kirken beskytter Filosofiens og de positive Videnskabers blomstrende Enge for Skeptikernes Ødelæggelsesraseri, saaledes værner ogsaa den uheldede videnskabelige Tænkning om den Kongevej, der fører ind i Troens hellige Land, d. e. om Beviserne for, at Gud er til, at han har aabenbaret sig i egentlig Forstand, og at Kristus har indstiftet den katholske Kirke.

Alt dette er De nødsaget til at indrømme. Alligevel er De endnu ikke helt overbevist om en fuldständig Harmoni imellem Tro og Viden. Dersom Kirken ikke var Videnskabens Modstander og Foragter, hvorfor har den da, saaledes spørger De, ikke gjort mere for at fremme den almene Oplysning? Hvorfor har den overladt det til Protestantismen at grundlægge de første Folkeskoler? Hvorfor sætter den sig endnu den Dag i Dag imod, at Videnskaben udbredes i Folkets brede Lag? Hvorfor er det Jorden rundt de protestantiske Skoler, der staaer i første Række? Er der ikke i hvert Fald et Gran af Sandhed i de Paastaaender, man til daglig kan faa at læse i Aviserne, at Kirken er en Fordummelsesanstalt, at Gejstligheden med velberaad Hu holder Mængden paa Uvidenhedens og Raahedens Stade for des bedre at kunne beherske den?

Med Rette antyder De, at De selv ikke vedkender Dem disse forslidte Fraser. Om den Slags Talemaader gælder det samme som om de fleste Bebrejdelser mod Kirken: de er et Tegu paa Modstandernes historiske Uvidenhed eller Ufornuft. Det er jo galt at anvende *vor Tids Maalestok* paa Fortidens helt forskellige Kulturforhold. I Kirkens første Aarhundreder kan man med Rimelighed ikke vente, at Kirken allerede skulde bygge Folkeskoler. Der var andre og vigtigere Ting at sørge for i Datidens moralske og religiøse Anarki. Men næppe havde Kristendommen faaet Fodfæste, før der rejstes Katekistskoler i de betydeligste Byer, Kirkefædrenes Glansperiode begyndte, og den kristelige Tænkning gav sig i Lag med at uddanne hin Verdens- og Livsopfattelse, der ikke har Mage i Verdens Historie.

Folkevandringens Bølger skyllede den antike Kultur bort. At ikke ogsaa dens sidste Rester gik med i Løbet, det har man Kirken at takke for. Klostrene bevarede *Oldtidens litterære og videnskabelige Skatte*, og mangen en Munk anvendte hele sit Liv til at afskrive en Kodeks, som nu er et eller andet Bibliotheks højeste Skat. Havde de humanistiske Gymnasier vel ned til vore Dage kunnet glæde sig ved en saadan Blomstringstid uden disse Munkes ihærdige Arbejde? Alligevel er der dem, der sværmer for de hedenske Grækernes Kulturhøjde og gør Løjer med de gamle Munkes Arbejde.

Det var ogsaa Munkene, der grundlagde og uddannede *det europæiske Skolevæsen*. En særlig Regel forpligtede Benediktinerne til at undervise Drengene. Foruden Klosterskolerne opstod der snart biskoppelige eller Kathedralskoler. Allerede Karl den Store befalede, at Sognepræsterne skulde sørge for Skoler i Landsbyerne, og at de skulde indskærpe Forældrene deres Pligt til at sende Børnene i Skole.

Mere end Halvdelen af Europas nuværende *Universiteter* var allerede grundlagt før Reformationen, og de var næsten alle grundlagt ved Kirkens, især Pavernes Indflydelse. Og ikke saa faa af de Professorer, der nu om Stunder drage til Felts mod Kristendommen, faar deres Gage fra de Stiftelser, Kirken har begejstret sine Børn til at grunde.

En af de mange Fabler, Protestanternes altfor livlige Fantasi har beriget Historien med, er den: Reformationen har aabnet de *første Folkeskoler* og har bragt Højskolerne til Blomstring. Disse Fabler kunde blot holde sig, saalænge man nøjedes med at eftersnakke, hvad andre havde sagt. Ifølge Nutidens Kildeforskning har baade det højere og det lavere Skolevæsen i mange Henseender været meget bedre i det sidste Aarhundrede før Reformationen, end det var i Protestantismens første Tider. I første Bind af *Janssens* berømte »Geschichte des deutschen Volkes« kan De f. Eks. efterlæse, hvor mange og blomstrende Folke-, Mellem- og Højskoler Tyskland besad i det 15. Aarhundrede. Skolernes Nedgang, som fulgte efter Reformationen, skildres i samme Værks II. Bind, 16. Oplag, S. 301—310. Ingen vil undre sig over denne Tilbagegang, naar han kender de Udtryk, *Luther* titulerede Universiteterne med: Molochtempel, Morderhuler, Satans Synagoger. I Aaret 1521 skrev han: »Universiteterne er værd at lægge i Grus. Fra Verdens Begyndelse er der ikke kommen noget mere djævelsk til Jorden, ej heller skal der komme saadan noget.« (A. St. 299). Samme Aar paastod *Melanchthon*: »Aldrig er der bleven opfundet noget mere fordærveligt og ugudeligt end Universiteterne; ikke Paverne, men selve Djævelen er deres Ophavsmand«. (A. St. 300).

Vil De hellere spørge en protestantisk Videnskabsmand til Raads i denne Sag, da læs Berliner-Professoren *Paulsens* Værk: Geschichte des gelehrten Unterrichts. Han indrømmer ærligt de mange Onder, der ogsaa paa Skolevæsenets Omraade fulgte i Reformationens Kølvan, og roser i høje Toner — til Forargelse for mange — *de katolske Skoler i de sidste Aarhundreder*, især Jesuiternes Kollegier. Ogsaa mange andre Ordenssamfund har indlagt sig stor Fortjeneste ved at undervise og opdrage Ungdommen, saasom Benediktinerne, Franciskanerne, Dominikanerne o. s. v. Mon den Kirke, der har approberet og fremmet slige Ordensselskaber, kan være en Fordummelsesanstalt?

Lad os nu overskue det vældige Arbejde, Kirken gør i *vore Dage* til Oplysningens Fremme. Hvad er da i Hedningelandene den katolske Missionærs første Bekymring?

Ved Siden af sin tarvelige Kirke at oprette en lille Skole. Vokser saa Katholikkernes Tal, da opstaar der højere Undervisningsanstalter, f. Eks. i Indien de katholske Højskoler i Bombay og Kalkutta, i Syrien Universitetet i Beirut. Lad os gaa over til den ny Verden. Hvilke er de bedste Skoler i Sydamerika? Det er de katholske Ordensfolks Gymnasier. Ligeledes staar i De forenede Stater de katholske Almen-skoler, Kollegier og Universiteter saare højt. Hvorsomhelst i Europa Kirken kan bevæge sig med nogen Frihed, i Spanien og Italien, i Belgien og Østerrig, i England og Danmark, der staar de katholske Skoler sandelig ikke tilbage for Stats- eller andre Privatskoler. Er denne Interesse for Skolevæsenet forenelig med Fjendskab mod Oplysningen? Vil De finde virkelige Oplysningsfjender, da gør jeg Dem opmærksom paa de portugisiske Frimurere, som i Fjor har lukket Landets mest blomstrende Gymnasium i Campolide. Jeg henviser Dem ogsaa til den franske og preussiske Regering, der af lutter Tolerance kun taaler Statsskoler og af lutter Retfærdighed og Oplysningsiver holder talrige katholske Lærekræfter borte fra Ungdommen.

Den sande Oplysnings Fjender er ogsaa alle de, der modarbejder *Kirkens moralske Indflydelse paa Eleverne*. Uden Religion er det jo umuligt at give en fuldkommen Oplysning, d. e. paa harmonisk Maade at uddanne de forskellige Sider af Aandslivet. Ikke engang Fornuftens Krav paa en logisk Verdensanskuelse tilfredsstilles af den moderne Vantro, langt mindre da Følelsens og Viljens For-dringer. Denne Kendsgerning fremtræder slaaende i Frankrigs religionsløse Skoler. Fra Aar til Aar viser det sig klarere, at den humane Etik, en Etik uden Gud, ikke giver nogen moralsk Kraft og Ballast for Livet. Den religionsløse Skoles Frugter er en forfærdelig Uro og Utilfredshed, en stadig Stigen af Sindssygdomme, af Selvmord og alle Slags Forbrydelser. Vil man danne helstøbte Personligheder, da kan man ikke undvære Oplysningens vigtigste og vægtigste Element — Religionsundervisningen.

Endnu har jeg ikke skrevet et Ord om de Anstalter, der ligesom Brændpunkter udsender Oplysningens Straaler i ethvert Bispedømme indtil dets yderste Kroge. Jeg mener *Præsteseminarierne*, og jeg foretrækker dem i videnskabelig

Henseende, naar de ledes i den rette kirkelige Aand, for ethvert Universitet, der beherskes af fritænkeriske Professorer. De siger: Naa! naa! — men døm selv, hvor man har mest videnskabelig Sans, og hvor man gør mest for en sand og sund Oplysning. Er det der, hvor man hele Tiden taler om Kontinuitet og Sammenhæng baade i den materielle og den aandelige Verden men tillige overskærer Baandet mellem Fortid og Nutid? Hvor man holder Middelalderens geniale Tænkere for Idioter, fordi man ikke kender eller ikke forstaar deres Kæmpeværker? Hvor man gør enhver evident Sandhed til Problem og i det samme Aandedræt opstiller ubevislige og ulogiske Paastande som urokkelige Sandheder? Hvor man betegner den selvforstaaelige Underkastelse under den sandfærdige Guds Ord som Attentat paa Videnskabens Frihed og alligevel ikke skammer sig ved kritikløs at følge Kants modsigelsesfulde kritiske Filosofi og at være en viljeløs Slave af Dagens skiftende Systemer? Hvor Gud bliver nedværdiget til et Hjærnespind, Verden til en subjektiv Forestilling, Mennesket til et tobenet Pattedyr, alle religiøse og moralske Værdier til Illusioner? — men vel at mærke, uden at man fremlægger Beviser for disse altomvæltende Theorier og uden at gendrive de grundige Argumenter, som de katholske lærde fremfører for den kristelige Verdensanskuelse.

Og nu beder jeg Dem om med saadant et filosofisk Fakultet engang at sammenligne et katholsk Præsteseminarium, hvor man lærer den *nyskolastiske* Filosofi. Uden at ignorere noget af den moderne Forsknings Resultater bevarer man Kontinuiteten med vore Forfædres Tænkning og Forskning. Ved at fordybe sig i de Skatte, der er nedlagt i den katholske Filosofis ærværdige Tradition, lærer den vordende Præst at skelne mellem de gamle Tænkeres solide Argumenter og de moderne Sofisters dristige, men ubeviste Paastande. Mere og mere erkender og oplever han, hvor fornuftig, hvor videnskabelig, hvor skøn, hvor lyksaliggørende den Opfattelse af Livet og Tilværelsen er, som Kirken lærer ham. Og saaledes drager han ud som nyviet Præst for at bringe Folket den Oplysning, som er den vigtigste af alle, den uundværlige

Oplysning om Livets Problemer: hvorfra? hvorhen? hvorledes? — den Oplysning, som gives i Katekismus' første Spørgsmaal: »Vor Bestemmelse her paa Jorden er at erkende, elske og tjene Gud og derved at komme i Him-melen.«

Men Gejstligheden ved altfor godt, hvilken Magt vor Tids nedbrydende Tendenser har overfor — uoplyste Folk. Derfor ønsker Præsterne og arbejder for, at de troende bliver oplyst, at de danner selskabelige, litterære og viden-skabelige Foreninger, at de paa alle Maader understøtter den gode Presse og Litteratur. Jo mere Menneskeslægten aandelige Horisont udvides, jo mere dens Øje bliver aabnet for alt, der er sandt og godt og skønt, desto mere foragtes den falske Videnskab og æres den sande Videnskab, der i Forening med den kristne Aabenbaring giver Lys og Klar-hed over hele Livet.

Jødefolkets sidste Dage.

(Fortsat ²³)

13de Kapitel.

Det kristelige Hus.

Den frygtelige Sjælerystelse, Phøbe havde faaet ved saa uventet at genfinde sin Fader, som knap var gengivet hende for i samme Øjeblik at blive hende frareven for stedse, havde været for meget for hende. Da hun havde faaet sin Fader jordet paa den jødiske Kirkegaard ved den appiske Vej ved Siden af den sidste Ypperstepræsts Grav, var ogsaa hendes sidste Kraft brudt. Da hun var kommen hjem, vidste hun næste Morgen ikke, med hvilken næsten moderlig Omhu hendes Herskerinde havde været sysselsat med hende omtrent hele Natten igennem, hvorledes Domitilla, understøttet af en Slavinde, havde søgt at lindre Feberheden og berolige den syge.

Domitilla havde ofte Vanskelighed ved at holde sine

Taarer tilbage, naar Phøbe i sin Febervildelse snart jubede op i Glæde over at genfinde sin Fader og fortalte Titus og Flavius Klemens om sin Lykke, snart græd og jamrede for sin tabte Fader og knap med Besvær kunde holdes tilbage, fordi hun skulde begrave sin Fader. Derimellem blandede sig i broget Forvirring Erindringer fra hendes tidligere Liv, muntre og bedrøvede, de sidste Billeder fra Triumftøget og de vemodigste Klager over hendes Folks Ulykke; derpaa fantaserede hun om Jesus fra Næsaret.

»Hvem er dog,« spurgte hun pludselig, idet hun rettede sit Blik paa Domitilla, »den sorte Dame? Hun har sagt mig saa meget trøsteligt; men jeg har nu glemt alt. Hvad var det dog især for et Ord, der greb mig saa dybt? . . . Ak ja: Kommer alle til mig, I, som er besværede og trænger til Hvile, jeg vil vederkvæge eder! . . . Alle, alle? . . . Ak, naar den Forbandelse ikke var! Hvorfor maa jeg dog tænke mere paa den end paa Fader, tilgiv dem?«

Og den stakkels Pige begyndte atter i sin Febervildelse at klynke og stønne, og hede Taarer randt over hendes Kinder, saa at heller ikke Domitilla kunde holde sine Taarer tilbage.

Den fuldkomne Udtømmelse af alle Kræfter lod endelig hen ad Morgen den syge synke hen i Søvn.

Domitillas Blik hvilede med deltagende Bekymring paa den slumrendes Ansigt, medens de sidste Ord beskæftigede hendes Aand. Hvor gaves der en dødelig, som kunde have talt saaledes, der var i Stand til at love alle, alle, der vilde komme til ham, Trøst og Vederkvægelse?

»Det har været hendes Feberfantasi,« sagde hun til sidst; men hint vidunderlige, uendelig store Ord var dog i Virkelighed blevet sagt til Phøbe.

Den sorte Dame havde været Pomponia Græcina. Hun havde været ude ved et Gravsted og havde truffet den ulykkelige Phøbe, der vendte hjem fra sin Faders Begravelse. Med sin sædvanlige Medfølelse havde hun givet sig i Samtale med hende og talt hende til, saa trøstefuldt hun formaaede. —

Efter den trufne Aftale begav Domitilla sig næste Mor-

gen paa Vej til Flavius Klemens' Hus, efter at hun endnu en Gang havde set til den syge og paalagt en Slavinde at sørge for hende paa det bedste. Hun maatte jo før jo hellere have Vished om, hvorvidt hendes Onkel var Kristen; var han det, saa var utvivlsomt ogsaa hans Hustru det, og saa kunde begge give hende Svar paa det Spørgsmaal, der saa levende beskæftigede hende, og hvis Løsning Titus ved den sidste Samtale havde gjort hende endnu vanskeligere.

Da Domitilla betraadte sin Onkels Hus, fandt hun Onkelen i Forsalen midt imellem en Mængde gamle Mænd og Krøblinge. Nogle lavede Kurve af Pilekviste, andre flettede Maatter af tørrede Sivblade, og andre kartede Uld og saa fremdeles.

Ubemærket af sin Onkel og de gamle Folk saa Pigen en Tidlang paa den uvante Virksomhed; det var et Billede af den lykkeligste Fred, saaledes som Domitilla endnu aldrig før havde set, og det ærgrede hende næsten, da en af Oldingene bemærkede hende og gjorde hendes Onkel opmærksom paa hende.

Venlig smilende kom Klemens hen til hende, hilste med faderlig Hjertelighed og spurgte, fuld af Deltagelse, til den ulykkelige Phøbe.

»Du ser ogsaa selv lidt angreben ud,« tilføjede han; min Kone, der forstaar sig fortræffelig derpaa, skal straks brygge dig en Drik, der vil vederkvæge dig, som Regn læsker Blomsten.«

»Jeg takker dig for din Omhu,« svarede Pigen, »men sig mig, Onkel, hvem er disse gamle Folk?«

»Det er min Familie,« svarede Klemens smilende; »disse gamle, hvoraf de fleste kunde være min Fader, har jeg antaget som mine Sønner. Men du ser, at jeg ikke lader mine Drengene dovne; thi hvem der ikke arbejder, skal heller ikke spise.«

»Men hvad gør du da med de Ting, som Folkene laver?«

»Aa, jeg har begyndt en indbringende Handel dermed; jeg køber ethvert Stykke af dem, saa snart det er færdigt, og du kan være vis paa, at Forretningen hver Dag bliver mere blomstrende.«

»Det tror jeg nok,« lo Domitilla, »naar du underholder dine Arbejdere og tillige betaler deres Arbejde. Men hvor er dog min Moster? Naar alt kommer til alt, saa har hun vel en lignende Skare elskværdige Døtre om sig.«

»Ganske rigtig, og den ene ældre, hæsligere og svageligere end den anden.«

»Og med disse Kællinger vil min Moster have at gøre?«

»O, hun er saa lykkelig i Kredsen af sine Børn, og du kan slet ikke tro, med hvilken Kærlighed de hænger ved deres Moder. Ikke sandt,« vedblev Klemens spøgende, »min Kone og jeg, vi er begge et komisk Par; men vi er lykkelige over, at vi stemmer saa godt overens i vore besynderlige Tilbøjeligheder.«

»Saa nyt og fremmed alt dette er for mig,« svarede Domitilla, »saa kan jeg dog forestille mig, at I føler eder lykkelige i et saadant Liv, der er viet til at gøre godt; jeg har jo selv erfaret det i Nat ved den stakkels Phøbes Sygeseng. Men hvor er da din Kone, og maa jeg da ikke ogsaa faa hendes skønne Børn at se?«

Klemens førte Pigen igennem nogle Værelser, og snart stod de foran den med et Tæppe halvt tildækkede Indgang til en stor Sal. Tavs pegede Klemens hen paa det deri samlede Selskab, idet han smilende tilhviskede Domitilla:

»Se, der er min Kone midt i Blomsterfloret af sine haabefulde Døtre.«

Det var en Samling af Antikviteter, som ingen Antikvar kunde have søgt kønnere eller rettere hæsligere sammen.

Ogsaa her havde hver sit Arbejde. Nogle spandt paa Rok paa den Maade, der endnu bruges paa Landet i Italien, andre syede, andre pillede Uld, og hvis man den Gang havde haft Kartofler, vilde andre have været beskæftigede med at skrælle dem til Maaltidet.

Hvad der mest undrede Domitilla var Tavsheden: et Dusin gamle Kvinder sammen uden at tale! — Pigen havde gjort Regning paa det modsatte.

Flavia, Klemens' Ægtefælle, var en blomstrende ung Kvinde med et ualmindelig mildt og roligt Udtryk i Ansigtet; ethvert Smykke, selv Ørenringene, manglede. Ogsaa hun arbejdede som de øvrige Koner.

Efter at de begge nogle Øjeblikke bag Tæppet havde betragtet Gruppen, førte Klemens sin Kusine ind; Kvinderne rejste sig alle op; Flavia kom venligt smilende Pigen i Møde og sluttede hende i sine Arme.

»Kære Moster,« sagde Domitilla, »jeg er i højeste Grad overrasket ved i eders Hus at se med egne Øjne, hvad jeg næppe vilde tro, hvis en Digter fortalte det. Men sig mig dog, hvad driver eder begge til paa en saa opofrende Maade at tage eder af disse stakkels Folk?«

»Men tænk dog paa, hvor ulykkelige de vilde være, hvis vi ikke havde taget os af dem! Desværre tillader vore Forhold os ikke at optage et større Tal.«

»Og I giver alle disse Folk Bolig og Næring?«

»Ellers maatte de vel sove i en eller anden Hal eller paa Gaden, og de vilde vel endogsaa omkomme af Sult.«

»Men af den Grund falder det dog ellers ingen ind at optage Tiggere i sit Hus og sørge for dem. Og hvad gør I med dem, naar de bliver syge?«

»Jeg har jo allerede sagt dig,« svarede Klemens, »at min Kone forstaar sig fortræffeligt paa alle Slags Husmidler, og jeg beder dig meget om Tilgivelse, fordi jeg helt har forglemt dig, beskedne Viol, over alle disse prægtige Røser her. Kære Kone, vor Kusine har paadraget sig en Forkølelse; du har vist nok i dit Apotek en Vidunderurt, som gør hende rask igen.«

»I det mindste haaber jeg at skaffe dig nogen Lindring, kære Domitilla,« svarede Flavia, »og efter at du har set Folkene ved Arbejdet, maa jeg dog ogsaa vise dig, hvorledes der er sørget for de syge.«

»Saa overlader jeg dig da vor Niece,« sagde Klemens, »og vender tilbage til mine tapre Veteraner. Vi ses igen ved Philippi, paa Kamppladsen i Spisesalen!«

Flavia førte sin Niece ned i et lille Gemak, hvor der i et Skab, inddelt i Rum, fandtes Flasker, Kapsler og Æsker, hver Beholder nøjagtig forsynet med Paaskrift; de var opstillet velordnede som i et Apotek.

Med sikkert Greb valgte Flavia en Beholder og tilligemed den en Haandfuld Urter, føjede dertil tørrede Bær af en Kapsel og gav alt til en hvidklædt Tjenerinde, som skulde lade det hele koge en halv Time over Ilden. (Fortsættes.)

Førstkommunikanter.

Nu har vi atter fejret Hvide Søndag, denne for saa mange unge Sjæle store Dag. I min Messebog har jeg et lille Billede liggende til Minde om en lille Drengs første og anden h. Kommunion. Han havde to Festdage, men han skønnede paa det, han var saa glad, og jeg glemmer aldrig hans straalende Barneøjne og den Maade, han sagde: »I Dag har jeg bedt om noget«, og rask vendte han sig mod Moderen og hviskede hende det — senere fik jeg Hemmeligheden at vide: han havde bedt Gud om at maatte blive Præst som Farbror.

Den lille Gut kom til to første hh. Kommunioner, netop fordi Farbror var Præst. Farbror var Ærkebiskop og vilde om Søndagen i det ærkebiskoppelige Kapel give sin lille Brodersøn den første h. Kommunion, og Søndagen efter gik den lille Dreng med sine Kammerater i Jesuiterkollegiet til sin anden Kommunion. Faa Dage før havde jeg modtaget følgende Brev fra den lille Førstkommunikants Moder: »For at give dig en Idé om min lille Drengs lange Forberedelse til den første h. Kommunion har jeg hist og her læst i den lille Bog, hvor han daglig har noteret sit gode Forsæt eller ogsaa en »Sejr« over sig selv. Navnlig disse sidste er talrige og ofte rørende morsomme. Den 31. Juli skriver han: For nogle Dage siden bragte min lille Moder mig den dejlige Meddelelse, at jeg skulde begynde min Forberedelse til den første h. Kommunion. Jeg er saagod, og Fader har jeg fortalt det, og han er ogsaa meget glad. I denne lille Bog vil jeg kun skrive mine gode Forsætter og mine Sejre. 1. August. Først og fremmest tager jeg den Beslutning at være meget rolig og andægtig i Kirken. Hver Tirsdag vil jeg bede et »Hil dig, Maria« mere, end jeg plejer, og det skal være til Ære for min Skytspatron, den h. Augustin. 2. August. I Dag havde jeg et Bolsje, men spiste det ikke. 3. August. Jeg havde ikke Lyst til at hænge Haandklædet paa Plads efter at have brugt det, men jeg hængte det paa Plads. 4. August. I Morges vilde jeg gerne blive liggende lidt længere, men jeg sprang ud af Sengen. — Jeg havde Lyst til at slaa en vældig Kolbøtte, men jeg slog ingen Kolbøtte. Jeg vilde knække en Nød og spise den, men jeg gjorde det ikke. — I Dag vil jeg ofre mere Tid end ellers og gøre mig mere Umage med mine Lektier til Skolen. — I Dag havde jeg Lyst til at slaa en Dreng, han havde slaaet mig først, men jeg slog ham ikke. I Slutningen af Bogen staar en lille Bøn, han selv har sat sammen, den lyder saaledes: »O, min Jesus,

hvorledes kan jeg modtage dig, jeg utaknemmelige, jeg Synder. Hjælp mig, Gud, hjælp mig, h. Jomfru, Engle og hellige at modtage med tilbørlig Andagt den hellige Hostie. Aa, lad det for mig blive en god og hellig største Kommunion.« Det var en køn Forberedelse til den store Dag, synes jeg, og lad os haabe for ham og alle smaa Førstkommunikanter, at de altid maa være fromme og gode som nu.»

Angelica Axelsen.

En lille Anerkendelse.

I et Foredrag om Det religiøse Liv hjemme og ude udtalte Hr. Overretssagfører *Staal* fra København sig med en vis Anerkendelse om katholske Lande og katholske Forhold. Vi gengiver her et lille Brudstykke af hans Foredrag, uden nærmere Kommentar, idet vi gaar ud fra, at Læseren selv kan tage Afstand fra enkelte tvivlsomme Ytringer heri.

Skønt vort Land i over 1000 Aar har været et kristent Land, er der hos os — i Modsætning til andre Lande, særlig de katholske — saa faa kristne Livsvaner, der minder om, at Livet svarer til Læren, medens denne nok passer til Folkekarakteren. Ved Rejser i fremmede Lande kan man ofte drage lærerige, men ogsaa smertelige Erfaringer for, hvor langt tilbage det danske Folk staar i kristent Liv. Hvad man ser af religiøst Liv i Udlandet, er maaske ofte en ydre, ofte en overtroisk Form, men man tør vel ogsaa tro, at »hvad Hjertet er fuldt af, løber Munden over med«. Naar Kristenliv ikke giver sig Udslag i ydre Former, lever Folket sikkert svagt i sit Kristenliv.

Havde vi herhjemme i 80-erne, da det store Frafald kom, særlig i København, haft kristne Livsvaner, f. Eks. gaaet i Kirke, selv om man havde siddet der og sovet, saa var der i kristelig Henseende ikke lidt saa kolossalt et Nederlag, og i Opgangstider som nu vilde man have haft Lejlighed til atter at faa Folk i Tale, medens Forholdet er, at ingen gider komme indenfor Hørevidde, ingen Avis gider røre ved kristelige Spørgsmaal, man maa ligefrem stikke Smaaskrifter af religiøst Indhold ind ad Nøglehullet. I denne Periode, hvor Fritænkeriet havde erobret en stor Del af Hovedstadspressen, medens en anden Del viste sin Ligealdighed for alle Religionsspørgsmaal i Ind- og Udland, var der mindst 95 pCt. af Københavns Befolkning, der uden Krise og alvorlig Overvejelse kastede deres tillærte religiøse Anskuelser over Bord. Og det smittede langt ud i

Landsognene. Mens man her hjemme saa godt som aldrig mindes om, at vi befinder os i et kristent Land, kan vi ingenlunde færdes i f. Eks. de katholske Lande, særlig det katholske Tyskland, i Frankrig og Holland, hvor vi føler os mere hjemme end blandt Romanerne i Italien, uden stadig at støde paa offentlige religiøse Mindesmærker. Paa Broer, f. Eks. Karlsbro over Moldau, ser vi religiøse Statter, som Folket hilser, i Nicher paa Husene staar Krucifikser, paa Korsveje, paa Marker og Markveje findes almindelig Kristusbilleder, og disse prydes ofte med Markens Blomster af Bønderkarle og Bønderpiger. Paa Hovedgaden i Wien findes flere Bedebænke. Dette vilde jo være utænkeligt i København. Knælede en her i Bøn, vilde han blive anset for at være sindssyg eller i mildeste Fald samle Gadeopløb.

Kirkerne staar al Tid aabne, og en stadig Strøm af alle Mennesker gaar ud og ind. Dette er en Del af Folkets daglige Liv. Tænk, hvor kold, tom og øde vor Kirkebygning ligger, fremmed som en uopvarmet Gæstestue, kun med sine bestemte »Kontortider«. I Udlandets Kirker forstummer Sukket og Bønnen aldrig. Gaar man ned ad Gaden, hører man Klokkerne ringe, man ser en Kordreng med Vokskærten komme foran en Præst, der bærer Hostien til en døende, og *alle* uden Undtagelse hilser Sakramentet. Man har ogsaa Respekt for Dødens Majestæt. Passerer et Ligtog hos os, ligefrem glør vi paa det, intet mere.

Brygger Jacobsen rejser mange smukke Billedstøtter og fortjener Tak derfor, men det er hedenske, særlig græske Gudeskikkelser, aldrig en religiøs Statue. Da man for en Tid siden i Buda-Pest førte en Bro over Donau ind til et Klippeparti, Bloksbjerg, anvendte man 4—5 Mill. Kr. til af Klippen at udhugge Ungarns Apostel St. Gellerts Billedstøtte. Sagnet siger, at han styrtedes i Floden og omkom. Har man her hjemme rejst Minde for Ansgar? Ja, en lille Nichefigur er af Tietgen opstillet ved Marmorkirken i København. . .

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Hvide Søndag modtog i St. Ansgars Kirke 24 Dreng og 29 Piger deres *første h. Kommunion* og i Rosenkranskirken 37 Dreng og 29 Piger.

— Tirsdag den 26. ds. holdt *Katholsk Engelsk Klub* sit sidste Møde for i Vinter, ved hvilken Lejlighed Hr. Pastor v. d. Kettenburg holdt et kort Foredrag og oplæste en interessant Skildring af et engelsk Birgettinerklosters Skæbne.

Ordrup. 11 Dreng og 6 Piger modtog Hvide Søndag deres første h. Kommunion i St. Andreas Kirke. Hr. Pastor Droste læste den h. Messe og modtog Børnenes Bekræftelse af Daabsløftet, medens Hr. Pastor Haas, der havde forberedt de unge, bad de danske Bønner sammen med dem. OVERRÆKKELSEN af de brændende Lys til Børnene foretoges paa en køn Maade. Omkring en smuk Jesu-Hjerte-Statue brændte fra Gudstjenestens Begyndelse 17 Vokslys, pyntede med Blomster og Baand; de fordeltes af to Ministranter til Børnene før Bekræftelsen af Daabsløftet og hensattes derefter atter paa det samme Sted, hvorfra de igen hentedes og overgaves Børnene, da disse i Procession forlod Kirken.

Køge. *Berlingske Tidende* af 25. ds. bringer følgende Nyhed: Fuldmægtig, cand jur. J. B. Olrik paa By- og Herredskontoret i Kjøge forlader i den nærmeste Tid denne Stilling og begiver sig til et Præstekollegium i Westfalen, hvor han vil uddanne sig til katolsk Præst. Naar han efter endt Uddannelse om mindst 5 Aar har bestaaet sin Eksamen, er det hans Hensigt at virke som katolsk Præst i Danmark, særlig mellem de her i Landet værende Polakker.

Kolding. Den 6. Maj kan »Den kristelige Kærligheds Søstre« i Kolding fejre et Jubilæum, da det den Dag er 25 Aar, siden de kom til Byen for at overtage Undervisningen for Pigerne og de mindre Dreng i Skolen ved St. Michaels Kirke. Forhaabentlig vil dette Jubilæum, ligesom Kirkens i afvigte December Maaned, ikke gaa upaaagtet hen, men blive husket og mindet paa forskellig Maade. I det næste Nr. af Ugebladet vil der i Anledning af Jubilæet komme en lille Artikel om Søstrenes Virksomhed i Kolding.

England. I Hoxton — et Kvarter i Eastend i London — kom det Langfredag under Gudstjenesten i Trefoldighedskirken til et regulært Slagsmaal indenfor Menigheden, hvorunder flere Personer blev ilde tilredt og et Krucifiks ituslaaet. Præsten havde netop taget Krucifikset frem, for at Menigheden skulde passere forbi og kysse det, da en Person sprang op og raabte med høj Stemme: »Bort med romersk-katholske Ceremonier i en engelsk Kirke!« Straks opstod der en vældig Tumult, en stor Mængde Mennesker faldt over den protesterende Mand og vilde med Magt føre ham ud af Kirken, men det viste sig da, at Manden havde et stort Parti for sig af de tilstedeværende, og snart var de to Partier i et vildt Slagsmaal med hinanden. Begge Parterne søgte nu at bemægtige sig Krucifikset, den ene for at slaa det i Stykker, den anden for at beskytte det, indtil det lykkedes en af »Protestanterne« at faa fat i det og slynge det mod Gulvet, saa det knustes. Da Slagsmaalet, hvorunder der forefaldt ubeskrivelige

Scener, havde staaet paa en halv Time, ankom Politiet, som imidlertid var blevet tilkaldt, og Ophavsmændene til Tumulten blev arresteret. — Til denne *Nationaltidendes* Meddelelse kan vi efter *Catholic Times* føje to Skrivelser, der er blevet vekslet mellem medlemme vedkommende Kirkes Sognepræst og den anglikanske Biskop af London. Den første skriver: »Hr. Biskop! Det er med stor Beklagelse, at jeg erfarer, at en Del af den Gudstjeneste, som jeg holdt Langfredag, stred mod Deres Ønsker. Jeg troede, jeg havde føjet mig efter alle Deres Anordninger. Jeg forstaar nu, at overhovedet ingen Gudstjenester, som ikke i eet og alt er blevet godkendt af Dem, tør bruges i vore Kirker. Deres Højærværdighed vil være den første til at frikende os for Beskyldningen for Afgudsdyrkelse i den Handling, som kun indeholder Ærbødighed og Kærlighed, men jeg har altid anerkendt Deres Autoritet med Hensyn til Ordningen af alle særlige Gudstjenester i Deres Bispedømme, og jeg underkaster mig loyalt Deres Bestemmelser.« Denne lydige Skrivelse har sikkert glædet den anglikanske Biskop, ikke mindst, naar man betænker, hvor mange af Statskirkens Præster der i det sidste halve Aar er traadt over til den katolske Kirke. Han sendte ogsaa sin Præst følgende venlige lille Brev: »Kære Hr. Kenrick! Deres Brev indeholder netop det Svar, jeg havde ventet af Dem, og jeg anerkender Deres loyale Lydighed. Lad mig paa min Side udtale min Sympathi for Dem og Deres Menighed i Anledning af det grove Sakrilegium, som har fundet Sted i Deres Kirke.« Siden har Pastor Kenrick, assisteret af Diakon og Subdiakon, paa Anden Paaskedag læst en højtidelig Højmesse som Soning for de Forstyrrelser, den protestantiske Spektakelmager *J. A. Kensit* forvoldte i hans Kirke.

Spanien. Som Læserne vil vide fra Dagspressen, har man atter i dette Land forsøgt at vække Had og Oprør mod Kirken og Fædrelandet ved i den lovgivende Forsamling at fremdrage Processen mod Forbryderen Ferrer og fremstille denne som en Menneskeven og Martyr. Forsøget faldt ikke videre heldigt ud, om det end voldte Ministeriet Besværligheder nok. Om samme Ferrer har Professor Georg Brandes udsendt en Bog, hvis Begejstring for Forbryderen kun overgaas af hans Had til Gud og Sandheden. Om denne Bog skriver Henning Jensen i *København* en overordentlig interessant Artikel, hvis Begyndelse lyder saaledes: Da den spanske Anarkist, Ferrer, blev skudt 1909 paa Grund af Delagtighed i et Oprør i Barcelona, hævdede der sig et Skrig fra hele den radikale europæiske Fritænkerpresse. Selvfølgelig var det umuligt for denne Presse, saavel som for andre, straks at danne sig nogen begrundet Mening, om Ferrer var skyldig eller uskyldig,

men en saadan Begrundelse brød man sig heller ikke om. For den radikale Presse var det tilstrækkeligt, at Ferrer var Fritænker — altsaa Trosfælle — derfor skulde han erklæres for uskyldig, og den offentlige Mening i Evropa skulde voldtages til at kanonisere ham som en af Fritænker-Religionens Martyrer. Forsøget mislykkedes imidlertid. Store og ansete liberale Tidsskrifter og Blade, for hvem det kun var om Sandheden og ikke om Agitationen at gøre, kom meget hurtigt, ved grundigt at undersøge Sagen, til det Resultat, at Ferrer var skyldig, og at enhver anden Stat i Evropa vilde have dømt ham til Døden. Dette er saaledes Tilfældet med »Preussische Jahrbücher«, hvor Professor Daniels i Efteraaret 1909 i sin ydrepolitiske Oversigt omtaler Dommen over Ferrer som retfærdig. Det samme gør Maximilian Harden i »Die Zukunft«, og af store Dagblade skal vi kun nævne »Kölnische Zeitung«. Disse Tidsskrifter og Blade, der ikke har fjærneste Interesse i at vaske den spanske Krigsret i Barcelona ren, erklærer alle, at Ferrer bevislig deltog i Oprøret. En af det radikale Partis Førere i Barcelona — altsaa en af Ferrers Venner — har under Ed forklaret, at medens han kun ønskede en Generalstrejke, vilde Ferrer have Oprør. Det er ligeledes bevist, at han uddelte Vaaben til Oprørerne. Oprøret fandt Sted paa et Tidspunkt, der var yderst kritisk for den spanske Stat, nemlig under Krigen med Marokko, og under Oprøret blev talrige Soldater og Borgere dræbt, en Mængde Klostre blev brændt, Jernbaneanlæg blev ødelagt og Telegraflinerne forstyrret. Den retmæssige Regeringsmagt var ganske sat ud af Spillet. Men alt dette, for hvilket Ferrer bevislig var Hovedmanden, spiller for den radikale Fritænkerpresse ingen Rolle. Det var jo nemlig kun Soldater og katholske Borgere, der blev dræbt, og kun Klostre, der blev brændt, og det spiller ingen videre Rolle. Men da Hovedmanden for alle disse Forbrydelser blev skudt — saa var det »et Justitsmord«. — Han var nemlig troende Fritænker. — Og de, som har fælles Tro, har altid haft en stærk Tilbøjelighed til at staa Last og Brast med hinanden. Med en Naivitet, der har noget vist rørende ved sig, har de altid været sikre paa, at deres Trosfæller var Engle og deres Modstandere rene Djævl.

Rom. Kardinal *Benjamin Cavicchioni* døde Natten mellem den 17. og 18. April i en Alder af omtrent 75 Aar. Den afdøde har levet sin meste Tid i Rom, hvor han bl. a. arbejdede ved Indeks-, Sakrament- og Konkilgregationen. Han blev udnævnt til Kardinal af Pave Leo XIII kort før dennes Død. Nu er der 21 Kardinalpladser ledige.

Til Provinsboerne!

Enhver Katholik vil sikkert gerne, særlig i Maj Maaned, glæde Guds Moder, bringe et eller andet Offer for hendes Skyld som en ringe Tak for alt, hvad hun gør for os. —

For et Par Aar siden udkom der et Hæfte Prædikener af Pater Esser i København, indeholdende: 1) Marias ubesmittede Undfangelse, 2) Marias Jomfruelighed, 3) Forskellig Løn i Himlen.

Dette Hæfte sælges til Fordel for Elisabethforeningen, hvis Formaal er at opdrage Børn fra daarligere Hjem.

Vi vil nu derfor bede vore Trosfæller om at købe nogle Eksemplarer af disse udmærkede Prædikener og afsætte dem blandt Venner og Bekendte.

Hjælp til dette smukke Formaal er i høj Grad *paatrængende nødvendig*, da der er saa mange stakkels, smaa Børn, som vi bør bringe hen til Guds Moder, for at hun kan tage dem i sin kærlige Haand og føre dem til den gode Hyrdes Favn. Det lille Hæfte koster 30 Øre og faas ved Henvendelse til Sakristanen ved Jesu Hjertes Kirke.

B.

Bekendtgørelse

angaende

Valg til St. Ansgars Menigheds Forstanderskab.

Det bekendtgøres herved, at der Fredag den 12. Maj (Marias Bebudelse) foretages Valg af 1 Kirkeforstander og 1 Repræsentant til Menighedens Forstanderskab. Samtidig vælges 2 Revisorer. Valgbehandlingen finder Sted straks efter Højmessens c. Kl. 11¹/₂ i Forsamlingsalen i Bredgade 67, 2. Sal o. G.

Forstanderskabet
for St. Ansgars Menighed.

Til *Firmelsen* anbefales

En lille Pintsebog

Bønner og Betragtninger til Fremme af Andagten til den Helligaand. Heri findes ogsaa Bønnerne og Ceremonierne ved Firmelsens Sakramente. Udmærket Gave til Firmander. **Smukt indbundet 30 Øre.** Faas ved Kirkerne, hos St. Josephs Søstre og fra Hovedoplaget, Frederiksberg Allé 15—17.

Det kirkelige Ceremoniel

ved Biskoppens Modtagelse og den hellige Firmelse. **Pris 25 Øre.**

Messebogen

Indbundet fra 3 Kr. 50 Øre til 7 Kr.

Kristi Efterfølgelse

Af Thomas à Kempis. Indbundet fra 3 Kr.

NB. Se Bogfortegnelsen i Nr. 15.

Unio. Næste Møde Fredag d. 28. April. Generalforsamlingen afholdes Fredag d. 5. Maj i Frederiksberg Allé Nr. 11. Efter Generalforsamlingen slutter Vintersæsonen med en lille Dans.

St. Ansgars Kirke.

Majandagterne aabnes her Søndag den 30. April Kl. 5 Efterm. i Forbindelse med Festandagten.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke Fredag den 12. Maj (Marias Bebudelse) Kl. 8.

Kirkelig Kalender.

<p>30. April. 2. Søndag efter Paa- ske. Catharina af Siena.</p> <p>1. Maj. Mandag. Philippus og Jacobus, Apostle.</p> <p>2. — Tirsdag. Athanasius, Biskop og Kirkelærer.</p> <p>3. — Onsdag. Korsets Gen- findelse.</p> <p>4. — Torsdag. Monica, Enke.</p> <p>5. — Fredag. Pius V, Pave og Bekender.</p> <p>6. — Lørdag. Apostelen Jo- hannes' Martyrium.</p>	<p>7. Maj. 3. Søndag efter Paa- ske. Josephs Vær- nefest.</p> <p>8. — Mandag. Michaels Aabenbarelse.</p> <p>9. — Tirsdag. Gregor af Nazianz, Biskop og Kirkelærer.</p> <p>10. — Onsdag. Antoninus, Bi- skop og Bekender.</p> <p>11. — Torsdag. Franz af Hie- ronymus, Bekender.</p> <p>12. — Fredag. Marias Bebu- delse. (I de stille Mes- ser: Nereus og Lidel- sesfæller, Martyrer).</p> <p>13. — Lørdag. Leo I, Pave og Kirkelærer.</p>
---	--

2. Søndag efter Paaske.

St. Ansgars Kirke. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Præ-
latmesse og Meddelelse af Firmelsens h. Sakramente til Bør-
nene. Kl. 11 stille Messe. Kl. 5 Efterm. Festandagt med Prædiken.

St. Annæ Kirke. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Messe
med Børnenes første h. Kommunion. Kl. 5 Efterm. Festandagt
med Prædiken.

Majandagten.

	Søn- og Festdage	Hverdag ⁵ Aften
St. Ansgars Kirke:	Kl. 8 Aften;	Kl. 8
Rosenkranskirken:	» 5 Efterm.;	» 7 ¹ / ₂
St. Annæ Kirke:	» 8 Aften;	» 8
Jesu Hjertes Kirke:	» 7 ¹ / ₂ med Præd.	» 7 ¹ / ₂
St. Josefs Kirke:	» 3 Efterm.;	» 7 ¹ / ₂
St. Knuds Kapel	» 3 med Præd.;	»
Immaculatakirken:	» 2 ¹ / ₂ Efterm.;	» 7 ¹ / ₂
St. Andreas Kirke (Ordrup):	» 5 »	» 7 ¹ / ₂
Assumptionskapellet (Amalievej 14):	» 5 »	» 5

Jesu-Hjerte-Andagten

den 5. Maj afholdes alle Steder i Forbindelse med Majandagten.

Dansk Afdeling

af

katholsk, international Forening

til Værn for unge Piger.

Mandag den 1. Maj aabnes Vestervoldgade 115 en Læsestue
(aabent hele Dagen) i Forbindelse med et midlertidigt Modtagelses-
hjem for unge Piger.

Den eukaristiske Forenings Medlemmer bedes erindre Til-
bedelsen i St. Ansgars Kirke Fredagen den 5te Maj til de aftalte
Tider.

Mødreforeningen. Tirsdag den 2. Maj Kl. 8¹/₄ læses i St.
Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og An-
liggende. Bagefter holdes et kort Foredrag.

Den samme Opfordring retter Gud gennem Kirkens Mund til alle Medlemmer af det truede, menneskelige Samfund. Ja, gaa alle til Joseph, til ham, hvem Gud har sat til Herre over sit Hus, baade det lille Hus i Nazareth og den verdensomspændende katholske Kirke. Lær af ham Guds-frygt og Ydmyghed, Flid og Arbejdsomhed, Tilfredshed og Nøjsomhed, Selvtugt og Forsagelse, Ærbødighed for og Lydighed mod Autoriteten!

Christophorus.

„Den kristelige Kærligheds Søstre“ i Kolding.

1886—1911.

Som berørt i forrige Nummer af Ugebladet, er det 25 Aar siden, at ovennævnte Søstre kom til Kolding. Der kunde vel derfor være Anledning til her i Bladet at mindes dem med et Par Ord, og det med saa meget desto større Grund, som de ellers kun nævnes saa sjældnen, skønt deres Gerning er af ikke ringe Betydning. Ved tre Menighedsskoler her i Landet — foruden Kolding ogsaa Horsens (fra 1882) og Silkeborg (fra 1898) — har Søstrene nemlig overtaget Undervisningen i Pigeklasserne og de mindre Dreng-Klasser. Tillige sørger Søstrene her for at holde de kirkelige Sager i Orden, som anvendes ved Gudstjenesten, og de arbejder paa forskellig Maade i Menighederne til disses Bedste.

Da Missionen i Kolding 1882 blev oprettet, blev der tillige aabnet en Fællesskole og ansat en Lærer. Efterhaanden som der kom flere Børn i Skolen, saa Stedets Præst, Pastor Clem. Storp, sig nødsaget til at se sig om efter flere Lærerkæfter. Og da St. Michaels Kirke i December 1885 var bleven indviet, var det ret naturligt, at Pastor Storp søgte at faa Søstre til Kolding, som baade kunde tage sig af Undervisningen og tillige holde Sakristi, Alter, og hvad hertil hører, i Orden. Det blev »Den kristelige Kærligheds Søstre,« som Valget faldt paa. Disse var allerede fire Aar tidligere kommet her til Landet. Indtil da havde St. Josephs Søstre været den eneste kvindelige

Orden blandt os, som beskæftigede sig med Undervisning; men da deres Kræfter den Gang var stærkt beslaglagt af deres Hospitalsgerning, saa de ikke kunde paatage sig Skoleundervisningen, henvendte Pastor Kerff sig til »Den kristelige Kærligheds Søstre« i Paderborn*) med Anmodning til dem om at overtage Skolegerningen i Horsens katolske Pigeskole. Thi netop disse Søstre beskæftigede sig særlig med Skoler og var overalt, hvor de virkede saavel i Europa som i Amerika, anerkendte som udmærkede Lærere. Efter at de saaledes i 1882 havde begyndt med

Skolen i Horsens, ønskede de at udvide deres Virksomhed her i Landet og overtog da ogsaa Skolen ved St. Michaels Kirken i Kolding. Det maa særlig fremhæves, at Søstrene her selv har afholdt alle Udgifter til deres Underhold. De har kun modtaget 120 Kr. aarlig, som indtil den Tid var bleven betalt for Undervisning i Haandarbejde.

Den 6. Maj indtraf de tre første Søstre, Søster Afra, Søster Alypia og Søster Paphnutia, af hvilke den førstnævnte var Forstanderinde. De fik Bolig i Skolebygningen, hvor der fandtes en mindre Lejlighed. Denne Bygning

---

*) Denne Kongregation var stiftet i 1849 af Pauline von Mallinckrodt. I det følgende Nummer vil der fremkomme en kort Levnedstegning af Stifterinden.

med tilhørende Grund var købt et Par Aar, før Søstrene kom, og stødte op til den i 1882 først erhvervede Grund. Bygningen var bleven udvidet og ombygget og blev indviet d. 4. Maj 1884 til Skolebrug.

De første Søstre, som kom til Kolding, var tyske; men siden har der ogsaa været danske. For Tiden er der 5 Søstre. Den nuværende Forstanderinde er Søster Agritia. De af Søstrene, som deltager i Undervisningen, har Lærerindeeksamen. Af dem, som først kom her til, lever endnu kun Søster Alypia, som senere har været i Horsens, og som for Tiden paa Grund af sit svage Helbred opholder sig i Tyskland. Foruden Skoleundervisningen, som Søstrene al Tid har givet med stor Flid og megen Interesse, underviser de ogsaa, naar Lejlighed bydes, privat i Musik og Sprog, særlig i Tysk. I Menigheden er de meget afholdte saavel af voksne som af Børn, og de leder ogsaa en Forening for unge Piger, Agnesforeningen. Men ogsaa udenfor Menigheden er de agtede og velsete, og et Bevis herpaa har man i, at Skolen, som med Dygtighed ledes af Sognepræsten, Pastor Klemp, siden 1907 har modtaget Tilskud fra Kommunen og senere ogsaa fra Staten, hvilke Beløb aarlig er steget. I Skolen er der for Tiden 32 Børn.

Omstaaende Billede viser Søstrenes lille beskedne Bolig, som ligger syd for Kirken, lidt tilbage fra Alhambravej. Modsat den Ende af Bygningen, hvor Søstrene bor, findes Skolelokalerne og en større Forsamlingsaal. Heraf vil man let kunne se, at det ikke er nogen særlig stor indendørs Plads, Søstrene raader over. Det er vist ogsaa derfor paa Tale at skaffe dem, og Skolen med, bedre og mere tidssvarende Husrum. Et Par Smaa haver, som Søstrene har til deres Raadighed, passer de selv og holder i Orden, ikke alene til Nytte og Glæde for sig selv, men ogsaa for at kunne smykke Kirken med Blomster ved festlige Lejligheder.

Aug. H.

I Tilslutning til ovenstaaende Artikel tillader Ugebladet sig paa Læsernes og egne Vegne at bringe »Den kristelige Kærligheds Søstre« en hjertelig og velment Lykønskning.

Jødefolkets sidste Dage.

(Fortsat ²⁴)

Indtil Drikken var færdig, førte Flavia den unge Pige til en lille, op til Huset stødende Have, i hvilken der især dyrkedes medicinske Planter og Sirblomster; der stod, beskygget af Buskværk, en Bænk, hvorfra der aabnede sig en henrivende Udsigt til Albanerbjergene, og gerne fulgte Domitilla sin Kusines Indbydelse til at tage Plads ved Siden af sig paa Bænken. Foran dem sprudlede et Springvand, og i det nære Buskads sang en Nattergal sine jublende Toner i den solvarme Vaardag.

»Tilgiv mit Spørgsmaal,« sagde Domitilla efter et Ophold, »og tro, at det ikke er forfængelig Nysgerrighed, naar jeg retter det til dig, kære Moster — ikke sandt, det er ikke, som Folk siger . . . det er religiøse Bevæggrunde, der har gjort eders Hus til et Ly for de fattige?«

»Ja, kære Barn,« svarede Flavia, idet hun pludselig blev alvorlig, »hvorledes kan man give Afkald paa Ære, paa Fornøjelser, paa alt, hvad Menneskene sætter højt, ja gøre sig til Tjener for Krøblinge, svagelige, syge, elendige, uden at øse Kraften til saadanne Ofre af *overnaturlig* Kilde?«

»Og maa jeg spørge,« svarede Domitilla tøvende, »hvor denne Kilde udspringer?«

Flavia følte, at hun havde sagt for meget og selv havde lagt sin Kusine det Spørgsmaal i Munden, som hun kun kunde besvare ved at aabenbare Kristendommens Hemmeligheder for hende.

Pigen bemærkede Tantens Tøven og sagde, idet hun bedende lagde sin Arm om hendes Skulder:

»Jeg beder dig, giv mig et Svar paa mit Spørgsmaal. Phøbe, min stakkels jødiske Slavinde, har fortalt mig saa meget; men jeg ser stadig endnu kun som i Halvmørke, og dog længes min Aand saa meget efter fuldt Lys.«

»Den Kilde, du spørger om,« sagde nu Flavia med højtidelig Alvor, »udspringer ved Foden af det Kors, paa hvilket han døde, der kom fra Himlen som Forløser fra Synd og Skyld.«

Domitilla tav, idet hun overvejede og tænkte over sin Tantes dunkle Ord. Flavia føjede efter et Ophold oplysende til:

»En Gud maatte i den højeste Forbarmelse stige ned til den arme Menneskehed, og den evige Fader maatte af guddommelig Medlidenhed med vor Elendighed hengive sin Søn som Offer for vor Skyld for at kunne tilraabe en selvvisk og hjerteløs Verden det Ord: Værer barmhjertige, som eders Fader i Himlen er barmhjertig!«

»Det Lys, som du pludselig afslører for mig,« sagde Domitilla efter nogen Eftertanke, »blænder mit Øje, og jeg er nødt til atter og atter at overveje dine Ord, før jeg kan begynde at forstaa dem. — Jeg behøver nu ikke mere at spørge, om I er Kristne og holder Kristus for en Gud; lige saa vist er det, at det er Kristendommens Lære og Grundsætninger, der foranlediger dig og din Mand til en Levevis og en Virksomhed, som er uforstaaelig for andre og derfor synes dem taabelig og foragtelig. Men straks paatrænger der sig mig nu ogsaa en saadan Mængde Spørgsmaal, at jeg ikke ved, hvormed jeg skal begynde. Kan da en Gud dø? Og hvorfor maatte han netop dø en saa vanærende Død? Og hvorledes kan Gud tillade. . .«

»Lad det,« afbrød Flavia hende, »foreløbig være dig nok, hvad jeg indtil nu har sagt dig. Kristendommen bestaar mindre i Erkendelse end i Tro, mindre i Viden end i Gøren; ligesom dens Lærdomme ligger over den naturlige Forstand, saaledes gaar ogsaa dens Bud udover den naturlige Viljekraft. Hvad der er skjult for de vise og stærke af denne Verden, det aabenbares for de ydmyge og enfoldige. Nogle blænder Lyset, andre oplyser og varmer det. Hvor kunde Kristendommen være en himmelsk, guddommelig Religion, naar Mennesket kunde fatte og udøve den med sine naturlige Kræfter? De Guder, I ærer, er Billeder af eders egen Fantasi, og de har ikke og kan ikke mere, end I selv giver og indrømmer dem; den sande Gud er og har i sig selv, hvad han er og ejer, og Menneskets Hjerte fatter af ham kun saa meget, som han selv aabenbarer dem om sig og meddeler dem.«

»Det er, som om jeg hørte dig tale i et fremmed Sprog,« sagde Domitilla, »eller som om du lagde for mig

en Bog, der var skrevet med de prægtigste Skrifttræk, men hvis Indhold jeg ikke forstod, fordi jeg først maatte lære dens Sprog.«

»I Begyndelsen gik det mig paa samme Maade,« svarede Flavia smilende, »men jeg har haft en fortræffelig Læremester. Min Mand er allerede to Aar før mig kommen til Sandhedens Erkendelse, og igennem ham har jeg lært at læse Bogen med de gyldne Bogstaver.«

Samtalen blev afbrudt af en Tjenerinde, der bragte Lægedrikken til Domitilla.

Medens Pigen langsomt drak den varme Drik, kom Klemens.

»Jeg tvivler ikke om,« sagde han, »at du allerede i Dag vil mærke den lindrende Virkning af denne Drik; men maaske maa min Kone nok gentage sit Bryg een eller to Gange til. Jeg antager,« vedblev han spøgende, »at dette da ogsaa vil stemme dig mildere ved Fastsættelsen af din Straf over mig arme Forbryder.«

»Du maa selv anklage din Kone,« svarede Pigen i samme Tone, »hvis Straffen falder sværere ud, end du maaske har tænkt dig. Den gode Møster har lige fortalt mig om en fortræffelig Læremester, der har undervist hende, og han skal — det er din Straf — nu ogsaa forsøge sin Kunst paa mig, hvormed hans Kone da kan understøtte ham.«

Et Blik paa Flavia gav Klemens Nøglen til hans Kusines Ord. Efter nogen Betænkning svarede han alvorlig:

»Jøderne roser sig af talrige Proselyter, som nok har forladt Fleguderiet og antaget Troen paa een Gud, men samtidig har forbeholdt sig al Frihed for Livet. Kristendommen vil have det hele Menneske; derfor bestaar ogsaa Undervisningen baade i Lærdom og Udøvelse.«

»Nej, nej,« raabte Domitilla leende, »saa meget jeg end undres over alt, hvad jeg har set hos eder, saa vil jeg dog ikke lægge mig en Samling gamle Kvinder til, og jeg kunde heller aldrig beslutte mig til at føre en saa afsluttet Levevis som I. Jeg vilde ikke være nogen Jødinde og vil heller ikke være nogen Kristen. Men,« vedblev hun, »jeg føler dog en stærk Trang til at lære Kristendommen og

dens Lære at kende og haaber hos eder at kunne faa Svar paa nogle Spørgsmaal, som hidtil ingen har kunnet svare paa. I hvert Fald har jeg i Dag allerede set og hørt saa meget, at jeg sikkert ogsaa uden at være forkølet vil komme tilbage hertil allerede i de nærmeste Dage. Men nu maa jeg hjem, da min stakkels Phøbe vist trænger til min Hjælp.«

Idet nu Klemens og Flavia fulgte den kære Gæst ud, førte de Pigen forbi Spisesalen, hvori imidlertid de gamle Koner og Mænd havde samlet sig til Middagsmaaltidet, Kvinderne til højre, Mændene til venstre, ved adskilte Borde.

Domitilla bemærkede, at den første Plads paa begge Sider endnu var ubesat, og spurgte forundret:

»Spiser I sammen med disse stakkels Folk?«

»Os vilde ingen Ret smage,« svarede Flavia, »naar vi ikke kunde nyde den i Kredsen af vore Børn.«

Domitilla tav; en saadan Nedladdenhed forekom hende dog at gaa altfor vidt. Men hun kunde ikke nok undres over den Orden og Anstand, hvormed disse fattige gamle Folk opførte sig ved Bordet.

Paa Hjemvejen overvejede hun alt, hvad hun havde oplevet hos sine Slægtninge, især de Ord, hendes Tante havde sagt til hende. Hvor nyt og sælsomt var det dog altsammen! Om det Spørgsmaal, hun egentlig havde rettet til sin Onkel, var der ikke blevet talt; dog følte Domitilla, at hun nu var paa den rette Vej til at faa Svar. (Fortsættes.)

Virksomhed for Ungdommen.

Til Ungdomsraadets Forretningsudvalg blev for nogle Dage siden følgende Skrivelse indsendt.

22. April 1911.

Til Ungdomsraadet!

For at elske noget, maa man kende det. Manglende Kendskab, ikke alene til Troen, men ogsaa til vore hjemlige, kirkelige Forhold er større, end vistnok mange

tænker sig. Man kan træffe voksne, ret dannede Katholikker, som f. Eks. ikke aner, at vi har to store katholske Hospitaler her i København, en Institution som Mariehjemmet eller en stor Latinskole med flere Hundrede Elever i Ordrup. For at udbrede *ren lokal Kendskab* til vore kirkelige Forhold foreslaar jeg, at det indgaar som fast Led i Ungdomsværnets Virksomhed, at *dette hvert Foraar, for hver af vore Kirkeskolers Vedkommende, lader foretage een eller to Udflugter med de Elever, som i Aarets Løb vil forlade Skolen, hvilke Udflugters Formaal skal være at besøge vore smukkeste Kirker og betydeligste Institutioner.* Paa disse Udflugters Program burde Besøg af Mariehjemmet, St. Josephs Hospital, St. Josephs Seminarium og Kollegiet aldrig mangle, men ogsaa i Stenosgade, i Boyesgade, paa Amalievej og paa Kastanievej samt paa Amager og flere andre Steder vilde der være nok for Ungdommen at stifte Bekendtskab med. *Alle Udgifter ved disse Udflugter bør Ungdomsværnet afholde. Nøjagtig Forklaring, af hvad der ses, er nødvendig, og en Afbrydelse af Besøgene i Form af Kaffedrikning i en Have eller Skov vil være nyttig.*

Idet jeg herved anbefaler denne Sag til Ungdomsraadets Overvejelse, tegner jeg mig ærbødigst som dettes ringe Tjener

Niels Hansen.

Den af Ugebladets Redaktør i ovenstaaende Brev fremsatte Tanke bør omfattes med største Interesse. Da dens Iværksættelse formentlig ikke kan tænkes at støde paa væsentlige Vanskeligheder, vil Tanken vel ogsaa nok kunne blive ført ud i Livet. Om Ungdomsraadet vil tage Affære i denne Sag, vil jo imidlertid bero paa, om Raadets Medlemmer vil finde, at der her foreligger en Opgave, det bør gøre til sin. At Sagen vil blive drøftet, tror jeg at kunne indestaa for.

Ærbødigst

Ludvig Günther.

Kristendom og Løgn.

„Kirkelig Forening for den indre Mission i Danmark“ er det officielle Navn paa den Forening, som, væsentlig stiftet og ledet af Vilhelm Beck, har søgt og søger at udbrede Kristendommen i vort Land — undtagen i København, hvor en fra den forskellig Forening virker. At det ikke alene er Kristendom, men ogsaa Løgn og Bagvaskelser, nævnte Forening udbreder, derom vidner en Bog, som nys er udkommet paa Dansk, Martyrbogen, gengivet fra Engelsk efter John Foxes *Book of Martyrs*, paa nævnte kirkelig-kristelige Forenings Forlag. Oversætteren og Bearbejderen af den upaalidelige og løgnagtige Bog er Redaktionssekretæren ved *Kristeligt Dagblad*, som selv indrømmer, at Bogen er upaalidelig, samtidig med, at han i Indledningen udtaler Haabet om, at disse Skildringer maa »gøre Gavn ved at vise Læseren Romerkirkens sande Natur og stadfæste, hvad der er bleven sagt om den: Rom er et Lam i Modgangen, en Ræv, naar det gaar taaletigt, og en Ulv i Medgangens Dage«.

Det er ganske overflødigt at spille Ord paa det Faktum, at *Martyrbogen* er en upaalidelig Bog. Det indrømmer alle Kirkehistorikere. Lad mig blot henvise til vistnok Englands største Historiker paa dette Omraade, *James Gairdner*, som i sin »Den engelske Kirke i det 16. Aarhundrede« ikke nok kan fordømme Foxes Upaalidelighed, Fordrejeslyst og utrolige Fordomsfuldhed. Hvis denne Bog var udgivet som et kirkehistorisk Aktstykke, nu, saa var dertil intet at sige, den har mange interessante Enkeltheder og er en udmærket Forklaring paa, hvorledes Hadet til den katolske Kirke er fremkommet. Men at den nu udsendes for at vise Romerkirkens »sande Natur«, det er saa lumpent, saa gement, at alle sandhedskærlige Mennesker maa fordømme det.

Men findes der da virkelig ikke Skamfølelse indenfor Bestyrelsen for indre Mission? Dennes Formand, Provst Zeuthen, havde for nylig en af vore Præster ovre i Fredericia, hvor denne holdt Foredrag to Aftener i Byens Missionshus, hvorefter Provsten takkede ham for hans Ord og priste hans Bibeltroskab som et Mønster for manges protestantisk Præst. Og kort efter udsender han — som Formand for Danmarks indre Mission — en saadan Samling Løgne om den katolske Kirke, som der er samlet i *Martyrbogen* med dens Skildringer af alle den katolske Kirkes »Ofre«. Er der dog ikke nogen af »Danmarks indre Missions« Folk, som vil eller tør protestere mod, at man paa denne Maade angriber den gamle Fjende, den

katholske Kirke? Nærværende Nummer sender jeg til Formanden, Provst Zeuthen, med den Forespørgsel, om man virkelig har Lov til at kæmpe med Løgnens og Bagvaskelsens Vaaben.

Ikke alene for Sandhedens Skyld maa vi harmes over, at denne Bog i dette Øjemed er udsendt paa Dansk, men ogsaa af den Grund, at vi ikke kan konkurrere. Vor Tro forbyder os at lyve og æreskænde vor Næste, hos os staar det ottende Bud endnu ved Magt. Vi kan derfor ikke gøre Gengæld, vi kan ikke udsende saadanne »historiske« Værker om Protestanterne, som »Indre Mission« kan om os.

Bogens Indhold er overmaade tarveligt. En Bemærkning som den, at Inkvisitorerne »klædte en Mand nøgen af lige til Undertøjet«, vidner ikke om megen Tænksomhed hos Oversætteren, men er betegnende for det hele Arbejde: en lignende indre Usandsynlighed præger for en tænksom Læser Bogen fra Ende til anden. Thomas More bagvaskes ogsaa i denne Bog, skønt Beskyldningerne mod ham er saa gamle, at han selv i levende Live kunde gendrive dem i et af sine Skrifter.

Noget glædeligt har denne Bog dog bragt frem, et tydeligt Vidnesbyrd om, at »Indre Mission i Danmark« ikke kan gøre Regning paa alle vore protestantiske Medkristnes Sympathi. Pastor H. Martensen-Larsen skriver i *Kirken og Hjemmet*, at maaske har Oversætteren Ret i sine Bemærkninger om den katholske Kirke, men at han »dog godt kunde lide, at man, naar man skriver noget saadant, satte sit Navn under«. Der er nemlig den Mærkværdighed, at H. P. Hansens Navn kun findes paa Omslagets Rygside. Og *Plovfuren*, Kirkefondets Organ, redigeret af Pastor Hans Koch, skriver saa ærligt og jævnt om *Martyrbogen*, at vi skal gengive den hele Anmeldelse. Den lyder saaledes: »Denne Bog om protestantiske Martyrer og Katholikkers Grusomhed er ingenlunde uden Interesse, delvis er den ogsaa opbyggelig. Men naar den navnløse Oversætter ønsker, at Bogen skal »gøre Gavn ved at vise os Romerkirkens sande Natur«, da er jeg ganske uenig. Den Slags Angreb, som Overs. dernæst fremfører, er saa ukærlige, uforstaaende og ubegrundede, at jeg af Hensyn til Fortalen ikke kan anbefale Bogen. Man skal ikke sige falsk Vidnesbyrd om sin Næste, mindst af alt om kristne Brødre og Søstre.«

Plovfurens Anmelder skal have Tak for disse Ord, som sikkert mange af hans snævrere Trosfæller er enige med ham i, de vidner om Mod og Selvstændighed og den Ærlighed, der sømmer sig for kristne Mænd.

Niels Hansen.

Litteratur.

Vilhelm Gregersen: Vintergæk. En Samling Digte. (Nationale Forfatteres Forlag. 1911).

Der er anden Lighed mellem Chr. Richardt og Vilhelm Gregersen end den, at de begge er Landsbypræster. Der er ogsaa mere Lighed end den, at de har det samme glade, fromme Syn paa Naturen og Menneskelivet, og at det for en stor Del er de samme Emner, de behandler i deres Digte. Der er den store Lighed, at de begge paa en ganske særegen Maade i deres Digte forstaar at lade Frimodighed og Munterhed indgaa den mest harmoniske Forbindelse med den dybeste Fromhed og inderligste Tro. Gregersen er af alle nulevende danske Digtere den, der mest minder om Chr. Richardt, dog at man ikke finder den egentlige humoristiske Tone, der ikke saa sjælden klinger igennem i Chr. Richardts Digtning.

Nærværende Bog er en nydelig Samling fine Smaadigte, der behandler Naturen og Menneskelivet, Kærligheden til Land og Folk og Sprog, ogsaa Kærligheden mellem Mand og Kvinde, alt saa rent og skønt, saa naturligt og selvoplevet, at der kun er Vederkvægelse og aandelig Forfriskelse at hente i den værdifulde Samling Digte. Og skønt Forfatteren er luthersk Sognepræst, behøver ingen Katholik at være bange for at købe eller læse hans Digte, der er intet, som støder an, hverken mod »Troen eller fromme Sæder«.

Lad mig have Lov til at bevise min Ros med nogle faa Citater. I en Foraarssang hedder det saaledes:

Ak, jeg vilde saa gerne tro jer,
Blomster, Fugle, alle sammen,
tro den lyse Abenbaring,
men jeg tør ej sige Amen.
Af Erfaring, ak Erfaring,
som har graaet mine Haar,
kender jeg den danske Vaar.

Medens allerbedst I spaar,
kommer atter Bussemanden,
raaber: »Er I fra Forstanden?«
spiller op til Vintervalsen,
til I staar i Sne til Halsen.

Ja, jeg ser paa dig, Viol,
i den varme Middagssol,
at du synes, jeg spaar ilde
og spaar slet;
ak, du lille,
ak, hvor gerne jeg dog vilde,
du fik Ret!

Et andet lille Foraarsdigt lyder:

Foraarstanker, Foraarsblomster
lad os saa langs alle Veje,
da vil Vaarens lyse Kalke
pryde selv vort sidste Leje.

Foraarstanker, Foraarsblomster
o, bevar dem, Gud, herinde,
hvert et Haab af dig velsignet,
hvert et dybt og elsket Minde.

Foraarstanker, Foraarsblomster,
o, bevar dem til det sidste,
til den store Vaar os møder,
som vi aldrig mer skal miste.

Af Fædrelandssange er der ikke saa faa og smukke.
En af dem begynder saaledes:

Hvor jeg elsker dig, mit lille
kære, danske Fædreland,
Vaarens Sus og Lærkens Trille,
Bølgens Brus omkring din Strand,
dine Skove sommermilde,
Kornets Bølge, rig og fuld,
Fjordens Spejl, naar stor og stille
Maanen bygger Bro af Guld.

Og hvor er der ikke Mod og Frejdighed i et lille Vers
som dette:

Med en fribaaren Sang
vil vi løse hver Tvang,
vil vi højne den fattiges Tag;
over Plov, over Bog,
i den mørkeste Krog,
skal det lysne af Retfærd og Dag.

Og et Kærlighedsdigt som efterfølgende er en virkelig
Skønhedsaabenbaring:

Risle, lille Rislebæk,
Vintren er forsvunden,
risle, lille Rislebæk,
brug kun flittig Munden!
O, jeg kender en, hvis Hu
er saa frisk og glad som du,
ren til Hjertegrunden.

Risle, lille Rislebæk!
Dér, hvor du vil træde,
knoppes hver en Rosenhæk,
grønnes Græssets Klæde.
En jeg ved, som ligner dig,
hvor hun træder paa sin Vej,
blomstrer Livets Glæde.

Desværre er her ikke Plads til flere Citater. Men de,
der er skomet med, er vist ogsaa Vidnesbyrd nok om,
hvor skøn og yndefuld en Digtsamling *Vintergæk* er. An-
melderen har det været en Glæde at læse denne Bog og
en Glæde at henlede Læsernes Opmærksomhed baade paa
den og paa Digteren, der ikke alene er en gammel Em-
bedsbroder, men ogsaa en saare elskværdig Forgænger i
samme Sognekald.

Niels Hansen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. I St. Annæ Kirke modtog den 23. April 7 Dreng, 7 Piger og en polsk Kvinde *Firmelsens h. Sakramente*. Søndagen efter, den 30. April, var der 12 Dreng og 13 Piger til deres *første h. Kommunion*.

— I St. Ansgars Kirke meddeltes Søndag d. 30. April *Firmelsens h. Sakramente* til 31 Dreng, 22 Piger og en ung Herre, ialt 54 Personer. 9 Dreng var kommet ind til Byen fra Anneks sognet Ordrup.

— Den 1. Maj aabnedes i Vestervoldgade 115 en overordentlig smagfuld og hyggelig Læsesal for unge Piger, der holdes aaben hele Dagen. Ved Siden af Læsesalen findes et nydeligt Soveværelse, hvor der er Plads for to—tre unge Piger til et midlertidigt Ophold. Det er Baronesse Stampe, der leder det nye Foretagende.

Roskilde. I *Roskilde Tidendes* Nummer af 29. April fandtes en lang og meget sympatetisk Skildring af de i Byen virkende Søstres Historie og Virksomhed. Vi gengiver her et Par særlig interessante Stykker af nævnte Artikel. Søstre har nu en Mængde Skoler og Hospitaler i Frankrig, flere Blinde- og Døvstummeinstitutter, 5 Sinds- sygehospitaler, hvoraf et tæller 1200 Patienter. Søstre har endvidere oprettet 4 Missionsskoler i Sydafrika, i Schire, 2 i Sydamerika, i Colombia, 31 Skoler, 1 Militærhospital og 2 Civillhospitaler paa Haiti, 28 Skoler i Canada, 2 Skoler, 2 Hospitaler samt 6 Kliniker i Italien, 5 Skoler i Holland, 4 Kliniker og 24 Skoler i Belgien og endelig 5 Skoler i England. Indtil 1903 var af de i Frankrig eksisterende 5 Marinehospitaler de 4 i Søstrenes Hænder, nemlig i Brest, Toulon, Cherbourg og Lorient; men Regeringen bestemte, at Søstre skulde fortrække. Søstre maatte nu forlade Hospitalet til stor Sorg for Matroser og Soldater; der foranstaltedes da ogsaa en sjælden højtidelig Afskedsfest for dem, og under Kirkeklokkernes Ringning, ledsagede af den kommanderende Admiral, dennes Officerer samt alle de menige Matroser, forlod de grædende Søstre under Mængdens Ovationer de Hospitaler, de havde viet al deres Kraft og Lykke. Da netop St. Maria Hospital i Roskilde paa denne Tid var under Opførelse, blev det naturligvis en Del af de nu ledige Søstre, der blev sendt til Danmark. Vi har alle her i Roskilde glædet os ved Søstrenes statelige Hospital, der ved sin smukke og iøjnefaldende Arkitektur er en Pryd for Byen. I øverste Etage, hvorfra havens en herlig Udsigt over Fjorden, har Søstre deres Værelser, deres Forsamlingssal og Kapel, i 2den Etage findes Afdelingen for medicinske Sygdomme, i Stueetagen for kirur-

Operationsstue; i Kælderetagen er indrettet Køkken, Bageri samt Røngentlaboratorium. Indlæggelse af det sidste har været overordentlig kostbart, men Hospitalet kan da ogsaa med Stolthed fremvise mange smukke Resultater af helbredede Arm- og Benbrud, der uden Røntgen-Straalernes Hjælp vilde have været næsten umulige at opnaa. Foruden selve Hospitalet har Søstrene bygget et Alderdomshjem, hvor 8 gamle kan finde Hvile og Pleje. Endelig er der i Vinterens Løb fuldført en Skole for den katolske Menigheds Børn. Til Hospitalet hører en 6 Tdr. Ld. stor Have. Alle, der har ligget syg paa St. Maria Hospitalet, vil sikkert, selv om Sygelejet har været langt og smertefuldt, mindes Hospitalet og de venlige Søstre med Kærlighed, mindes disses milde Smil og venlige Medfølelse.

Aalborg. Søndag d. 23. April modtog 4 Piger og 5 Drengene den første h. Kommunion i vort festligt smykkede Gudshus. Medens Børnene i Procession førtes fra Skolen til Kirken gennem en Flagallé, dannede smaa hvidklædte Piger med Blomster i Hænderne Spalier inde i Kirken under Processionens Indtog, hvorefter de smaa tog Opstilling ved begge Sider af Alteret som en »Englevagt«. Mange Protestanter overværede den stemningsfulde Guds-tjeneste med megen Ophbyggelse, ligesom selvfølgelig Menighedsens egne Medlemmer for største Parten var til Stede, og mange modtog sammen med Førstekommunikanterne det h. Sakramente. Til næste Foraar vil den nye Anordning angaaende den tidlige Modtagelse af den h. Kommunion træde i Virksomhed her.

L. S.

Tyskland. Endnu er der intet afgjort i Sagen mod den kristusfornægtende protestantiske Præst *Jatho* i Köln. Dog vil han vistnok snart blive stillet for en Kirkedomstol. *Folkerøsten* fortæller efter *Flensborg Avis*, at der for nylig har været holdt et af over 400 Mennesker besøgt Møde i Flensborg, sammenkaldt af »liberale« Præster og til Forsvar for Pastor *Jatho* og Meningsfæller. Indlederen begyndte med at sige, at Nedgangen i den kirkelige Interesse kunde aldrig være blevet større, end den havde været i de 50 Aar, de ortodokse nu havde haft Magten. Thi Kirkebesøget i Holsten var nu nede paa 1½ pCt. (i Slesvig er det 6,7). Han satte denne Tilbagegang i Forbindelse med, at der blandt Befolkningen ingen Tillid er til Samvittighedsfuldheden i Præsternes Forkyndelse, fordi den véd, at de er bundne ved Løfte paa en bestemt Bekendelse. Man betragter vor Virksomhed som bestilt Arbejde, i Stedet for skulde der være Frihed. De ortodokse Præster behøver ikke at anerkende os som Kristne. »Men vi kræver, at de anerkender os som Medlemmer af Kirkesamfundet. Og lad os saa kæmpe, ikke med Bandstraaler og Magtbud,

giske; her findes endvidere den yderst moderne indrettede men med Grunde. Vi er de troende, ikke de ortodokse. Vi tror, at den levende Gud har ført os ind i denne Strid, og at han vil føre os ud af den igen og føre os til Maalet. De værste er de, der vil staa midt imellem. De vil overklistre Revnen; men vi vil ikke have klistret, vi vil have Opgør og Klarhed. Vi tror paa vor Sag og kæmper for evangelisk Frihed. Hvem af os har mon Luther paa sin Side? Er ikke netop Samvittighedsfriheden Reformationens store Arv? Vi liberale er enige om een Ting: vi kan ikke give Jesus Gudsnavnet. Vi ved, at Jesus aldrig selv har kaldt sig Gud. Dette hævder vi, og deri er Sandheden paa vor Side. Den gamle Tro findes i Virkeligheden endnu kun hos ganske enkelte. De fleste paa højre Side har en Kristusskikkelse, som Luther aldrig vilde have anerkendt. Forskellen er kun, at vi aabent vedkender os vort Standpunkt. Vi kæmper og vil vedblive med at kæmpe for Sandhed, Klarhed og Frihed (Haandklap).« Under den paafølgende Forhandling, hvori flere fra ortodoks Side deltog, gik det til Tider meget livligt til med Tilraab som Løgn og Svindel og med Haanlatter. Pastor Mathiesen, Flensborg, udtalte: Jeg gad vist, hvilke Paaskesalmer Præster som Heydorn og Schmidt har ladet synge i deres Kirker Paaskemorgen? Pastor Schmidt svarede hertil: Mine Damer og Herrer, er nogen af dem virkelig i Stand til at synge Paaskesalmerne i deres gamle Betydning; det er der uhyre faa af os, som virkelig formaar. Lærer Carstensen, Flensborg, paastod, at en Mand, der tror paa Biblen, ikke længere kan blive Professor ved de theologiske Fakulteter. I et Blad, *Die Reformation*, udbryder en orthodox luthersk Præst, under Indtrykket af al Protestantismens Usikkerhed: »Har vi evangeliske mon med Pavedømmet mistet den guddommeligt indsatte Fører?« og selvom han ikke kan billige den katolske Kirkes Forholdsregler, maa han dog anerkende dens Principtroskab.

England. (Skotland.) I Slutningen af forrige Maaned optoges i Jesu Hjertes Kirke i Edingburgh Pastor A. J. Grant i den katolske Kirke. Pastor Grant er en midaldrende Mand, af stor Dygtighed og en fremragende Kender af det gamle gælske Sprog. Han tog for to Aar siden Afsked fra sit sidste Embede, men har siden prædiket i og omkring Edingburgh i Frikirkerne. Hans Hustru har i nogen Tid været Katholik, hvorfor han havde en Del Vanskeligheder, der endte med, at han opgav sin Præstestilling, og som nu sluttelig har ført til, at han har fulgt sin Hustrus Eksempel. Medens enkelte af den skotske Statskirkes Præster er blevet Katholikker, skal han være den første Frikirkepræst, der har gjort dette Skridt.

Portugal. Loven om Adskillelse mellem Stat og Kirke er nu bleven offentliggjort. Under hyklerisk Skin af at give Kirken Frihed søger Staten netop at lægge den i de allerforsmædeligste Lænker. Den katolske Religion afskaffes som »Statsreligion«. Ingen kan forfølges for Troens Skyld, da alle Trosbekendelser faar lige Ret. Regeringen vil føre Tilsyn med Gudstjenesten i enhver Form, naar kun privat Husandagt (!) undtages. De Kirker og Kapeller, der anses for nødvendige, vil blive overladt »Kultusforeningerne«, men kun indfødte Præster, der har studeret i Landet selv, maa forrette Gudstjeneste i dem. Pavelege Kundgørelser tør først offentliggøres, naar Regeringen har givet sin Tilladelse dertil. Staten vil ingen Hindringer lægge i Vejen for Præsteægteskaber, og der loves Pension til Præsters Enker, deres ægte og uægte Børn. Ministeren *Costa*, der er Ophavsmand til denne Lov, pralede for nylig i en hemmelig Klub af, at »inden to Generationer vilde Katholicismen være udryddet i Portugal«. Denne Lov er langt uretfærdigere mod Kirken, end Loven i Frankrig er, og dens Bestemmelser giver Staten fuldstændig Haands- og Halsret over Kirken. Det er derfor paa Forhaand udelukket, at Paven og de portugisiske Biskopper paa nogen Maade vil anerkende denne Lov. Det maa jo haabes, at en eller anden lykkelig Begivenhed vil forandre Forholdene i Portugal og især berøve de faa Hundrede Gudsfornægttere det Herredømme, de tyrannisk udøver over Landets 5 Millioner Katholikker.

Bekendtgørelse

angaende

Valg til St. Ansgars Menigheds Forstanderskab.

Det bekendtgøres herved, at der Fredag den 12. Maj (Marias Bebudelse) foretages Valg af 1 Kirkeforstander og 1 Repræsentant til Menighedens Forstanderskab. Samtidig vælges 2 Revisorer. Valghandlingen finder Sted straks efter Højmessens c. Kl. 11¹/₂ i Forsamlingssalen i Bredgade 67, 2. Sal o. G.

Forstanderskabet
for St. Ansgars Menighed.

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbund højtideligholder sin Faneindvielse i St. Ansgars Kirke Søndag den 7de Maj Kl. 8. Derefter straks Medlemsoptagelse og Møde i Lokalet, Bredgade 67² o. G. Ethvert Medlem bør anse det for en Æressag at indfinde sig.

Værneforeningen for unge Piger. Læsestue, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem og Bureau, Vestervoldgade 115.

Vincentskonferensernes andet Generalmøde finder Sted 4. Søndag efter Paaske, den 14. Maj, henved Kl. 11¹/₂, efter Højmessens i St. Ansgars Kirke. Til Mødet, som afholdes i Bredgade 67, 2. Sal o. G., indbydes alle aktive og bidragydende Medlemmer.

Rosenkranskirkens Sogn.

Menighedens Medlemmer gøres herved opmærksomme paa, at Inkassationen af de tegnede Bidrag (Kirkeskat, Præstepenge og Skolebidrag) vil blive paabegyndt den 9. Maj ved Forstanderskabets Inkassator, Hr. Avisbud O. Jensen. De af Menigheden, som ikke yder noget Bidrag til deres Sognekirke, **Rosenkranskirken**, bedes erindre, at det er enhver Katholiks Pligt efter Evne at yde Bidrag til sin **Sognekirke**, hvorfor de opfordres til at tegne sig for et saadant.

Ifølge § 77 i Grundloven er enhver Katholik fritaget for at yde Bidrag til Statskirken, naar han yder et mindst lige saa stort Bidrag til sin egen Kirke.

Til Rosenkranskirkens Sogn hører i Følge biskoppelig Anordning alle Katholikker, der bor paa **Frederiksberg** og i den dertil grænsende Del af **Vesterbro**, indtil Stenosgade, Viktoria-gade, Abel Cathrinesgade, Kvægtorvsgade og den nye Godsbanegaard (den tilstødende Halvdel af nævnte Gader og hele Godsbanegaardens Terræn indbefattet), endvidere de, der bor i **Valby-Vigerslev** og **Vanløse Distrikter** samt i de vest derfor liggende **Kommuner** indtil Vestenceinten.

Anmeldelser modtages af Præsterne, Boyesgade 8.

Forstanderskabet.

Til *Firmelsen* anbefales

En lille Pintsebog

Bønner og Betragtninger til Fremme af Andagten til den Helligaand. Heri findes ogsaa Bønnerne og Ceremonierne ved Firmelsens Sakramente. Udmærket Gave til Firmander. **Smukt indbundet 30 Øre.** Faas ved Kirkerne, hos St. Josephs Søstre og fra Hovedoplaget, Frederiksberg Allé 15—17.

Det kirkelige Ceremoniel

ved Biskoppens Modtagelse og den hellige Firmelse. **Pris 25 Øre.**

Messebogen

Indbundet fra 3 Kr. 50 Øre til 7 Kr.

Kristi Efterfølgelse

Af Thomas à Kempis. Indbundet fra 3 Kr.

NB. Se Bogfortegnelsen i Nr. 15.

Ungdomsfest.

Søndag d. 14. Maj Kl. 8 Aften afholder »Katholsk Ungdomsværn« en Fest (Sang, Foredrag, Kaffeord) i Citys Lokaler, City-gade 23, for *de unge i Konfirmationsalderen, der bliver firmet nu i Paasketiden*. Indbydelse vil blive tilsendt hver enkelt. Adgang er fri for de indbudte unge og deres Forældre. Garderobe gratis.

Marlakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke Fredag den 12. Maj (Marias Bebudelse) Kl. 8.

Majandagten.

	Søn- og Festdage	Hverdag Aften
St. Ansgars Kirke:	Kl. 8 Aften;	Kl. 8
Rosenkranskirken:	» 5 Efterm.;	» 7 ¹ / ₂
St. Annæ Kirke:	» 8 Aften;	» 8
Jesu Hjertes Kirke:	» 7 ¹ / ₂ med Præd.	» 7 ¹ / ₂
St. Josefs Kirke:	» 3 Efterm.;	» 7 ¹ / ₂
St. Knuds Kapel	» 3 med Præd.;	»
Immaculatakirken:	» 2 ¹ / ₂ Efterm.;	» 7 ¹ / ₂
St. Andreas Kirke (Ordrup):	» 5 »	» 7 ¹ / ₂
Assumptionsskappellet (Amalievej 14):	» 5 »	» 5

Kirkelig Kalender.

7. Maj.	3. Søndag efter Paa- ske. Josephs Vær-	14. Maj.	4. Søndag efter Paa- ske.
8. —	Mandag. Michaels Aabenbarelse.	15. Maj.	Mandag. Johannes Bap- tist de la Salle, Bek- kender.
9. —	Tirsdag. Gregor af Nazianz, Biskop og Kirkelærer.	16. —	Tirsdag. Johannes Ne- pomuk, Martyr.
10. —	Onsdag. Antoninus, Bi- skop og Bekender.	17. —	Onsdag. Paschalis Bay- lon, Bekender.
11. —	Torsdag. Franz af Hie- ronymus, Bekender.	18. —	Torsdag. Kong Erik, Martyr.
12. —	Fredag. Marias Bebu- delse. (I de stille Mes-	19. —	Fredag. Petrus Cøle- stin, Pave og Bekender.
13. —	Lørdag. Leo I, Pave og Kirkelærer.	20. —	Lørdag. Bernardin af Siena, Bekender.

Kollekt.

Søndag den 7. Maj holdes **Ansgarius-Bonifacius-Kollekt** i alle Kirker og Kapeller til Fordel for de mest trængende kirke-
lige Anstalter i Vikariatet.

3. Søndag efter Paaske (7. Maj).

Rosenkranskirken. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Præ-
latmesse og Meddelelse af Firmelsens h. Sakramente til Børnene.
Kl. 5 Efterm. Festandagt med Prædiken.

Gudstjenesten i København.**Søndage.**

- St. Ansgars Kirke.** Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med
Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt.
- Rosenkranskirken** (Boyesgade). Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Høj-
messe med Prædiken; Aften Kl. 5 Andagt.
- St. Annæ Kirke** i Sundby. Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse
med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt med Prædiken.
- Jesu Hjertes Kirke** (Stenosgade). Form. Kl. 7, 7¹/₂ og 8¹/₂ stille Messe;
Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt m. Prædiken.
- St. Josefs Kirke** (Griffenfeldtsgade). Form. Kl. 6¹/₂ stille Messe; Kl.
9 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 3 Andagt
- St. Knuds Kapel** (Vestervoldgade 115). Form. Kl. 7. Højmesse
Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken.
- Immaculatakirken** (Strandvej 91). Form. Kl. 7 stille Messe; Kl. 10
Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 2¹/₂ Vesper.
- St. Andreas Kirke** i Ordrup. Form. Kl. 7 og 7³/₄ stille Messe; Kl. 10
Højmesse med Prædiken; Kl. 5 Andagt.
- Assumptionskapellet** (Amalievej 14). Stille Messe Kl. 8 med fransk
Prædiken; Kl. 5 Efterm. Andagt. (Det allerhelligste Sakramente
er daglig udstillet fra Kl. 8—5).

Stille Messer paa Hverdage.

St. Ansgars Kirke Kl. 7 og 8¹/₄; i Rosenkranskirken Kl. 6¹/₂ og
8¹/₄; i St. Annæ Kirke Kl. 6 og 8; i Jesu Hjertes Kirke Kl. 7, 7¹/₂
og 8¹/₂; i St. Josefs Kirke Kl. 5¹/₄ og 6¹/₂; i St. Knuds Kapel Kl.
6¹/₂; i Immaculatakirken Kl. 6¹/₂; i St. Andreas Kirke Kl. 6, 6¹/₂,
7¹/₂ og 8¹/₄; i Assumptionskapellet Kl. 6¹/₂ og Kl. 5 Efterm. Andagt.

Pauline von Mallinckrodt.

Stifterinde af »Den kristelige Kærligheds
Congregation«.

Af M. H. + A. H.

At vise Gud den største Ære og gøre vel imod
Næsten, at være ydmyg og kærlig — det fører til
Salighed.
Søster Pauline.

Pauline von Mallinckrodt blev født d. 3. Juni 1817 i Minden. Faderen var Protestant, men da han indgik Ægteskab med Bernardine v. Hartmann, som var Katholik, lovede han, at Børnene skulde blive opdraget i hendes Religion, og dette Løfte holdt han.

Sine første Barndomsaar levede Pauline i Minden, senere kom hun til Aachen, hvortil Faderen blev forsat som Regeringsvicepræsident. At Pauline tilbragte sin Ungdom i denne By, har sikkert været af stor Betydning for hendes religiøse Udvikling. Hun blev nemlig sat i den da saa rigt blomstrende St. Leonard-Skole, ved hvilken den bekendte Louise Hensel udøvede en velsignelsesrig Virksomhed som

Lærerinde. Hun havde stor Indflydelse paa sine Elever, dog frem for alle paa Pauline. Imellem dennes Skolekammerater befandt sig blandt andre Clara Fey og Franciska Schervier, der begge lige som hun selv blev Grundlæggerinder af hver sin Orden, den første af »Det fattige Barn Jesu Orden«, den anden af »De fattige Franciskanerinder«. I Skolen udmærkede Pauline sig ved Elskværdighed, Videbegærlighed og særlig ved Næstekærlighed. Hun vilde udforske alt og stillede hyppig Spørgsmaal, som i deres naive Uskyldighed var helt rørende. Hendes Næstekærlighed taalte ikke, at man dadlede nogen, hun vilde undskylde enhver. De dybe Indtryk, som Pauline fik i Skolen, gaar senere som en rød Traad gennem hendes hele Liv, ligesom ogsaa hendes Venskab med Louise Hensel og de nævnte Skolekammerater vedbliver at være levende og inderligt. I sine Breve til Louise Hensel kommer hun ofte tilbage til den Taknemmelighedsgæld, hun staar i til hende. I Efteraaret 1832 bliver hun sendt til et fransk Pensionat i Liège for der at fuldende sin Uddannelse. Herfra vender hun hjem til sine Forældre, hvor der paa Grund af Faderens Stilling føres et stort Hus. Skønt hun ingen Behag fandt heri, deltog hun dog i Selskabslivet for efter sin Skriftefaders Raad at opfylde en barnlig Pligt.

I 1834 døde Moderen. Pauline saa sig nu i en ung Alder som Husmoder og Opdragerinde for sine 3 yngre Søskende, og med stor Omhu opfyldte hun disse Pligter. Af hendes Søskende er jo Hermann von Mallinckrodt kendt af de fleste som Medstifter af Centrum-Partiet og som den ivrige Forkæmper for Katholicismens Sag under Kulturkampen; den anden Broder var senere hen under Kulturkampen til stor Støtte for Pauline.

Til 1841 levede Pauline nu et roligt Liv, der optoges af Pligterne overfor hendes Familie. Hver Dag bivaanede hun den h. Messe, under hvilken hun daglig kommunicerede. Hun var hjemme igen, naar Familien samledes til Frokost. Hun besøgte ofte de fattige og søgte i alt at være Gud saa velbehagelig som mulig, hvad enten hun nu kørte ud med Faderen, ledsagede ham paa hans Rejser eller deltog i Selskaber.

I 1835 dukker for første Gang Tanken op hos hende

om fuldstændig at vie sig til Gud. Paa dette Tidspunkt havde hun haft Kraft til at bringe Gud et Offer, der — som hun selv skriver — bragte hende stor Fred. Hendes Fætter og Barndomsven, der var Protestant, vilde gerne ægte hende; i nogen Tid havde hun vaklet, indtil hun endelig tog den afgørende Beslutning at give Afkald paa Forbindelsen, der heller ikke var efter Faderens Ønske.

Efter denne Tid vender Tanken om i et Kloster at vie sig til Gud stadig tilbage.

1841 tager Paulines Fader sin Afsked, køber et Gods i Nærheden af Paderborn, Bøddeken, for at bosætte sig der med Pauline. Hendes Brødre var for Studeringernes Skyld borte fra Hjemmet, og den yngste af hendes Søskende, Bertha, skuldé blive i St. Leonard-Skolen. At forlade Aachen med dens Kirker og Kapeller faldt hende svært, ikke mindre tung var Afskeden fra de fattige.

I Bøddeken havde hun en halv Times Vej til den nærmeste Kirke, men alligevel bivaanede hun daglig — med Faderens Tilladelse — den h. Messe og modtog den h. Kommunion. Naar hun var paa Hjemvejen fra Kirken, blev hun — som hun selv skriver i et Brev — ofte tiltalt og anmodet om Hjælp; det var især syge, der bad om Raad, og da hun havde en Del Erfaring, kunde hun ofte være dem til Nytte.

Om Vinteren boede Familien i Paderborn, og her tog Pauline med stor Iver fat paa at øve Velgørenhed. Hun viste sig især virksom i en velgørende Forening, en Slags Asyl, der tog sig af Arbejderes Børn i 2—6 Aars Alderen og ogsaa plejede blinde Børn. Foruden at pleje disse Børn støttede hun ogsaa Foreningen pekuniært med de Midler, Faderen stillede til hendes Raadighed. Denne hendes Virksomhed blev Spiren til den senere saa blomstrende Kongregation, »Den kristne Kærligheds Søstre«, hvis Grundlæggerinde hun jo er; hendes Efterfølger, der efter hendes Død overtog Ordenens Styrelse, var dengang en lille Pige, der ledsagede de blinde, hver Gang de efter Tur skulde hen i de forskellige Damers Hjem for at blive undervist.

I 1842 døde Faderen; men lige til det sidste havde Pauline plejet ham, ligesom hun tidligere havde plejet Moderen til hendes Død.

Nu kunde Pauline følge sit Hjertes inderligste Ønske, at tjene Gud; men hvilken Orden, hvilken Virksomhed skulde hun vælge?

Efter Faderens Død opløstes Hjemmet, og Pauline foretog nu sammen med sin Broder Hermann og sin Søster Bertha en længere Rejse, hvor de besøgte mange klosterlige Institutioner; det var især »De barmhjertige Søstres« smukke Sygehus i München, der tiltalte Pauline, og hun kom hjem med den faste Beslutning at blive »barmhjertig Søster«; men der opstod forskellige Hindringer for hendes Indtræden i Ordenen, og da hun raadførte sig med daværende Dechant i Münster, den senere Biskop Kellermann, raadede han hende til at løse de Forpligtelser, hun havde indgaaet med de »barmhjertige Søstre« i München.

Flere andre Planer om at virke i en Orden var tidligere strandet, hun skulde blandt andet have overtaget Ledelsen af Klosterskolerne i Hamborg, og en anden Opfordring fra Aachen førte heller ikke til noget.

Hendes Trøst i denne svære Tid, hvor alt syntes at gaa hende imod, søgte hun i den daglige Modtagelse af den h. Kommunion og i Omgangen med hendes »kære fattige og blinde Børn«. Hun tilbragte det meste af Dagen sammen med dem, og hun fik af Biskoppen Tilladelse til at tage Bolig blandt dem i et forhenværende Kapucinerkloster. Og nu modnedes den Beslutning hos hende, at indtræde i den Orden, der tillige var villig til at tage imod hendes blinde Børn, og saaledes blev disse Børn, hvis Fører hun var, igen hendes Førere, der skulde lede hende til det endelige Maal.

Til Minde om Overpræsident von Vincke skulde der grundlægges en Blindeanstalt, hvis katholske Afdeling skulde have Sæde i Paderborn. Denne Bestemmelse var taget med Paulines begyndende Anstalt for Øje og for at vinde hende for det nye Foretagende. Pauline foretog nu en Rejse for at søge at vinde en Orden til at overtage Anstalten. Hun var saaledes i Paris, hvor hun besøgte den berømte Stifterinde af Sacré-Coeur Congregationen, Madame Barat. Denne gav vel sit Tilsagn, men Pauline fik at vide, at en fransk Orden ikke vilde være velset i Tyskland. »Den gode Hyrdes Søstre« raadede ikke over Kræfter nok til Foretagendet, ellers havde de

gerne overtaget det. I Aachen havde Pauline besøgt Clara Fey, der lige havde grundlagt sin Kongregation; men denne Kongregation turde ikke overtage Anstalten, da den ikke havde Kræfter nok dertil.

Saaledes syntes alt forgæves, og dog skulde denne Rejse paa en forunderlig Maade bidrage til at hidføre den afgørende Vending i Paulines Planer. Det var nemlig ved hendes Besøg i Aachen, at Tanken om at grunde en Kongregation for første Gang dukkede op hos Pauline. Søster Clara og hendes gejstlige Raadgiver, Pater Sartorius, raadede hende indtrængende hertil og henstillede til hende at rejse til Köln og der overveje Sagen med sin tidligere Skriftefader, Biskop Classen. Hun forelagde nu sin Plan for ham, og han bad hende blive et Par Dage, for at han i Bøn kunde overveje Sagen.

Han raadede hende til at vie sit Liv til den Sag og sammen med ligesindede grundlægge en Kongregation, men først og fremmest forelægge dette Anliggende for Biskop Drepper, til hvis Diöces hun hørte. Denne gav med største Beredvillighed sin Tilladelse til Sagen, og efter en Del Forberedelser modtog hun sammen med 3 andre Søstre d. 21. Aug. 1849 Ordensdragten, og Pauline blev udnævnt til Forstanderinde.

Hermed var »Den kristelige Kærligheds Søstres« Kongregation konstitueret og Noviciatet samtidig aabnet, hvilket efter Bestemmelsen skulde vare to Aar. For de første Søstre blev der gjort en Undtagelse, saa at de allerede Aaret efter, d. 4. Novbr., kunde aflægge Løfterne.

Dette var Begyndelsen til den senere saa blomstrende Kongregation, som ikke blot kom til at beskæftige sig med blinde, forsømte og forældreløse Børn, men ogsaa med Hospitals- og Skolegerning, hvilken sidste de senere særlig har ofret sig for.

Endnu samme Aar, som de aflagde Løfterne, rejste en Søster til Dortmund for der at overtage Ledelsen af den elementære Skole. Syv Aar efter Grundlæggelsen var der allerede fem og fyrretyve Søstre, som arbejdede i seks Filialer. Ved paveligt Dekret af 1863 blev Kongregationen approberet af den hellige Stol.

(Slattes).

Jødefolkets sidste Dage.

(Fortsat ²⁵)

Da Domitilla kom hjem, ventede en sjælden Gæst paa hende — Pomponia Græcina.

»Jeg kommer,« sagde Græcina, da Domitilla traadte ind i Værelset, hvor hun ventede paa hende, »for at forhøre mig om det stakkels Barn, som i Gaar begravede sin Fader ved den appiske Vej.«

Domitilla erindrede sig straks, at Phøbe havde talt om en sort Dame, der var kommen saa venlig til hende. Det passede til Græcinas Særheder, at hun om Natten gjorde ensomme Spadsereture ud ad den appiske Vej, ligesaa, at hun nu kom for at forhøre sig om en jødisk Slavindes Befindende.

»Det har gjort mig inderlig ondt for den ulykkelige Pige,« vedblev Græcina, »at miste sin Fader i det Øjeblik, da hun genfinder ham efter lang Adskillelse, og at miste ham saaledes! Og hun er en Jøinde, og hun har lidt al sit Folks Lidelse med og alt, hvad de sidste Dage har bragt af Skam og Ulykke over Jøderne — og ovenpaa alt dette hint tungeste Slag!«

»Hun har tilbragt hele Natten i Febervildelse,« svarede Domitilla, »hun talte ogsaa om en sort Dame, som havde trøstet hende; jeg er dig højst taknemmelig derfor, ædle Græcina. Hendes tunge Lidelse gaar ogsaa mig til Hjerte.«

»Og hvordan gaar det hende nu? Du siger, hun har ligget hele Natten i Febervildelse — vilde du maaske tillade mig at se til den syge?«

»Naar du vil nedlade dig saa meget, ædle Græcina: dit Besøg kan kun være hende behageligt. Jeg har forladt hende for en god Time siden; forhaabentlig er hun imidlertid bleven roligere.«

Græcina fulgte den unge Pige ind i det Værelse, hvor den syge laa. Da den hørte den Stemme, som havde talt saa kærligt til hende om Natten, slog hun Øjnene op, og et Smil fløj over hendes afmagrede Træk. Domitilla bemærkede med Skræk, at det ingenlunde var blevet bedre med hende i den Tid, hun havde været borte; den Slav-

inde, hun havde ladet blive tilbage som Sygeplejerske, trak betænkelig paa Skuldrene og gav med sin Haand et Tegn, som om det snart var forbi.

»O,« sukkede den syge, »jeg har ikke glemt det søde Ord: Kommer til mig, alle I, som er besværede . . . jeg kan kun ikke huske, hvem der har sagt det.«

»Kommer til mig, alle I, som er bekymrede og besværede, jeg vil vederkvæge eder; ja det har en uendelig god Mand sagt, med et Hjerte fuldt af Kærlighed og Medlidenhed, saaledes som der ikke har slaaet Mage til i noget Menneskes Bryst.«

»Kan da en dødelig formaste sig til at udtale saadanne Ord?« spurgte Domitilla; samme Spørgsmaal havde hun allerede stillet sig selv.

»Al vor Filosofi lader os i Stikken, naar vi er i Nød, og menneskeligt Raads og Trøsts ringe Lys slukkes i Ulykkens Stormvind,« svarede Græcina. »Den, der lover alle betrængte og lidende Vederkvægelse, naar de kommer til ham, han maa enten være — en Nar eller mere end et Menneske.«

»O hvor gerne vilde jeg komme til ham, fuld af Tillid,« sukkede Phøbe; »men mig, mig kan han ikke hjælpe — den Forbandelse, o den Forbandelse!«

Græcina forstod den syge, og idet hun kærligt lagde sin Arm om Phøbes Hoved og sit Hoved til den syges Bryst, spurgte hun: Har da han, har han sagt: Mit Blod komme over eder og eders Børn?«

»Nej, nej!« raabte den syge, »Fader, tilgiv dem, har han sagt; thi de ved ikke, hvad de gør.«

»Hvordan?« spurgte Domitilla, »saaledes var jo ogsaa hint Ord af Nazareneren? Og — tilgiv mig, ædle Græcina — er du Kristen, er ogsaa du Kristen?«

Græcina havde endnu sin Arm liggende om Phøbes Hoved; tilsyneladende uden at agte paa Domitillas Spørgsmaal og kun beskæftiget med den syge vedblev hun:

»Og vil du, mit Barn, da ikke fatte Tillid til ham, der bad saaledes for sine Mordere?«

»Tør jeg haabe, tør jeg haabe? O, Jesus af Nazareth, tilgiv, tilgiv!« skreg Phøbe af sit dybeste Hjerte og strakte begge sine Hænder i Vejret; derpaa ud-

stødte hun et dybt Suk og sank sammen — hendes forpinte Hjerte havde hørt op med at slaa.

Domitilla stirrede som forstenet paa det Dødningeansigt, som Græcina endnu holdt omsluttet med sin Arm — mærkværdigt: jo længere hun saa paa det, desto mere syntes det at forklares til et vidunderligt Smil.

Længe sad Græcina og længe stod Domitilla ved Liget, Græcina bedende, Domitilla hensunken i sine egne Tanker. — Begge fulgte næste Nat det Sørgetog, som bar den stakkels Phøbe ud til den appiske Vej for at bisætte hende ved Siden af hendes Fader — Datterdatteren af Ypperstepræsten Kaifas, den sidste af sin Slægt.

Da Graven var lukket med en Marmorplade, befalede Græcina en Graver: »Lad paa Tavlen skrive Ordene: Phøbe! Fred være med dig!«

14de Kapitel.

Et Brev fra Orienten.

For Domitilla havde det, hun oplevede i de sidste Dage, været ligefrem overvældende; hvad havde dette korte Spand af Tid ikke bragt af Glæde og Sorg, af Haab og Ve! Midt i de støjende Fester havde andre Billeder trængt sig ind, det ene nyere og mere overraskende end det andet: Triumfens Glans og Branden i Jødekwarteret, Berenice og Titus, Phøbe og hendes Fader, de gamle Folk i Klemens' Hus og Pomponia Græcina, Natten ved Sygesengen og Begravelsen i Katakomberne, dertil de religiøse Spørgsmaal, som paa det mest levende lagde Beslag paa hendes Aand. Hendes angrebne Helbred formaaede ikke at modstaa saa mange skiftende Indtryk; den tilkaldte Læge tilraadede indtrængende en Forandring af Luft. Domitilla selv følte, at hun trængte hertil for atter aandelig at kunne samle sig og bringe sine ophidsede Nerver til Ro.

En Dag fik Flavia et Brev, hvori hendes Kusine meddelte hende, at hun for Sommermaanederne vilde rejse til Kysten af Dalmatien og efter Lægernes Raad ved Begyndelsen af den køligere Aarstid begive sig til Alexandria i Ægypten. Et Brev af lignende Indhold sendte Domitilla til Pomponia Græcina.

Derefter hengik lang Tid, uden at Flavius Klemens eller hans Hustru hørte noget fra Domitilla. Næste Foraar kom dog et langt og indholdsrigt Brev fra hende, hvilket efter de sædvanlige indledende Ord lød saaledes:

»Da det skete, ansaa jeg det for en Ulykke; men nu indser jeg det var en naadig Styrelse af Forsynet, at jeg for nogen Tid siden paa en ensom Spadseretur med mine to Slavinder blev overfaldet af Røvere. Paa vore Raab om Hjælp kom nogle Folk til, som befriede os fra disse ryggesløses Hænder. Men da jeg ved den pludselige Skræk var blevet helt daarlig, førte man mig til et nærliggende Hus, for at jeg kunde komme mig igen. Mine Redningsmænd var Kristne, og den Olding, hvis Hus jeg kom til, var Marcus, Apostelen Petrus' Discipel og nu Biskop i den alexandrinske Kirke. Jeg fandt i hans Hus noget lignende som hos eder, et Asyl for gamle Folk; ved et senere Besøg bekræftedes min Formodning, at jeg var kommet til et kristent Hus, og nu trængte de gamle Spørgsmaal paa ny ind paa mig, hvilke jeg, medens jeg opholdt mig i Dalmatien, næsten havde glemt.

Fra da af besøgte jeg gentagne Gange Biskop Marcus og for straks at meddele jer den glade Kendsgerning: jeg er Kristen og haaber med Guds Naade at blive ved at være det til min sidste, salige Stund.

Med min Fader, der jo førte Befalingen over Garnisonen i Jerusalem, stod jeg i stadig Brevveksling; men mit Ønske om at besøge ham havde han afslaaet, fordi Synet af Ødelæggelsen vilde angribe mine Nerver for meget. Dog skulde jeg komme dertil, da jeg ikke ønskede det.

En Dag i Begyndelsen af Marts kom et Bud med den Besked, at min Fader var bleven meget syg; Pesten, der stadig lurede over Ruinbyen, og hvoraf allerede mange af de to Legioners Besætning var blevet bortrevet, havde ogsaa angrebet ham. Hvor gerne vilde jeg ikke være fløjet til min Faders Sygeleje; men da alt Samkvem mellem Ægypten og Palæstina var ophørt, maatte der udrustes en egen Karavane til mig, og da jeg kom til Jerusalem, kunde jeg kun besøge min Faders Grav.

(Fortsættes.)

Apologetiske Breve.

Af *Philalethes*.

5. Brev. De katholske Landes lave Kulturstandpunkt.

Det er den protestantiske Polemiks Yndlingsargument, jeg i Dag vil tillade mig at gøre nogle Randbemærkninger til. Hvor tit man end hører den Paastand, at de katholske Lande staar lavt i Kultur, saa har man alligevel vanskeligt ved at indse, hvad der egentlig skal bevisliggøres derved. Det størst mulige Kulturfremskridt og almindelig jordisk Velstand, dette er ikke Kristendommens højeste Ideal. Enhver Kristen, han være sig Katholik eller Protestant, kender et højere Maal for Menneskelivet. Kristus er ikke kommen ned til Jorden for at prædike: samler eder denne Verdens Skatte. Han lærer os tværtimod at samle Skatte for Himmerig. Dersom nu Kirken beriger sine Børn med disse himmelske Skatte — og at den har Hjælpe midler dertil som intet andet kristeligt Samfund, det kan ikke nægtes — hvad betyder da en Anklage som den, at Kirken ikke sørger tilstrækkeligt for jordisk Velstand og Lykke? Bør Kirken ikke først og fremmest tage fat paa det, som Kristus har stillet den som Hovedopgave: at føre Menneskene til Himmelen?

Det er altsaa et tveægget Sværd, den protestantiske Polemik drager mod Kirken. Store Kapitaler, en mægtig Flaade og Krigshær hos et Folk er langt fra Bevis for, at vedkommende Folk har den rette Religion.

Den ydre, materielle Kultur — det er jo denne, ikke den højere, den eliske, æsthetiske, religiøse Kultur, Anklagen sigter til — kan denne mindre Rangs Kultur være Maalestok for Religionen? Hvad siger De saa om Kineserne og Inderne, der er saa umaadelig stolte af deres gamle, udvortes Kultur? Mon de ogsaa sidder inde med den sande Religion? De gamle Assyrere og Ægyptere, eller i hvert Fald Grækerne og Romerne, stod paa et højere Kulturtrin end Jødefolket. Men var disse hedenske Religioner bedre end Jehovahreligionen? Ingen Kristen kan gaa ind paa det.

De ser, naar man kaster blot et flygtigt Blik paa Kul-

turhistorien, da taber Protestantismens Hovedbevis mod Katholicismen al Beviskraft. Men man behøver ikke engang at gaa saa langt tilbage i Tiden. I det 17. og 18. Aarhundrede havde intet Land saa blomstrende Kultur som det katholske Frankrig. I det 16. Aarhundrede var det katholske Spanien Europas første Magt, og Middelalderens mægtige Riger var ligeledes katholske. Efter Modstandernes Princip maa altsaa Katholicismen den Gang have været den rette Religion. Men den har ikke forandret sig siden.

Naar vi gaar over til Nutiden, er det da sandt, at »de katholske Lande« staar saa lavt, og at »de protestantiske Lande« staar paa Kulturens Tinder. *Østerrig* er næsten helt katholsk og glæder sig alligevel ved en høj Velstand. Et andet katholsk Folk, *Belgierne*, har man paa Grund af deres rastløse Fremskridt kaldt »Europas Japanesere«. Katholicisme og økonomisk Opsving er da vel ikke helt uforenelige Ting.

Og hvordan staar det til med den anden Paastand, at de Nationer, der nu til Dags spiller første Violin i Verdenskoncerten, er helt igennem protestantiske? Tyskland tæller 23 Millioner Katholikker, og det katholske Rhinland staar i kulturel Henseende ikke tilbage for det protestantiske Pommern. Over næsten lige saa mange Katholikker vajer De forenede Staters Stjerne-Stribe-Banner, naar Philippinerne medregnes, og England har baade indenfor og udenfor Europa mange Millioner katholske Undersaatter, der ihærdig arbejder med paa at fremme Kulturen.

Til syvende og sidst skal jeg endnu henlede Deres Opmærksomhed paa en mærkelig Inkonsekvens. Der som Katholicismen er Skyld i de romanske Landes Tilbagegang, da maa en konsekvent Tænkter ogsaa tilskrive Protestantismen Skylden for, at Holland, Danmark og Sverige har tabt deres tidligere Magt og Anseelse.

I Virkeligheden er det mange Faktorer, der virker sammen for at fremme Kulturen. Foruden Religionen er det de historiske, klimatiske, geografiske, geologiske, antropologiske og mange andre Forhold, der maa tages i Betragtning, og det er ikke saa let at bestemme den enkelte Faktors Indflydelse. I hvert Fald ligger en af Hovedgrun-

dene til, at England, Tyskland og De forenede Stater nu om Stunder staar saa højt, i deres rige Bjergværker. Er da maaske disse Landes vældige Kullejer og Ertsbund Protestantismens Værk? Eller bærer den katholske Kirke Ansvaret for, at mange romanske Lande savner saadanne Grubeskatte?

Hvad nu de usunde politiske Forhold i mange katholske Lande i Europa og Sydamerika angaar, da ved De lige saa godt som jeg, at det ikke er de gode Katholikker, der gør Revolution. Ja, man maatte bare ønske, at de mange gode Elementer med større Energi og Endrægtighed arbejdede paa at faa Indflydelse paa Regeringen og ikke i deres Godmodighed lod sig tyrannisere af en Haandfuld Frimurere og disses liberale Tilhængere.

Efter alt dette maa De altsaa indrømme, at det ikke er Kirken, man kan lægge Tilbagegangen i disse Lande til Last. Langtfra at være Kulturens Fjende fremmer den endogsaa det tekniske Fremskridt, i det mindste paa indirekte Maade, ved at helliggøre Arbejdet, ved at kæmpe mod Lidenskaberne, ved at sprede Fred og Lykke over Menneskelivet. Tænk bare paa, hvor foragtet Arbejdet var før Kristendommens Indførelse. At Lediggang nu til Dags anses for en Last, det er Kirkens Værk. Ligesom den har vundet de galliske og germanske Folkestammer for Kulturen ved at lære dem at arbejde, saaledes begynder ogsaa vor Tids katholske Missionærer deres Kulturarbejde hos Inderne og Afrikanerne med at vække Forstaaelse, ikke blot for Bønnen, men ogsaa for Arbejdet, og paa samme Maade hævder Kirken ogsaa i vore Kulturlande Arbejdets Adel ved stadig at henpege paa det jævne Arbejdes store Forbillede: Tømmermandssønnen fra Nazareth.

Hvad den højere Kultur angaar, er det vel ganske overflødigt at give nogen nærmere Redegørelse. Har Kunst og Poesi blomstret rigere og skønnere end paa de Tider, da Kunstnere som Rafael og Michelangelo, Dante og Cervantes levede? Og er det ikke de »katholske Lande«, alle Landes Kunstelskere den Dag i Dag søger hen til, fordi Fortidens Traditioner lever og blomstrer der endnu. Og hvad den egentlige etiske og religiøse Kultur angaar, vover vel

næppe nogen, der kender Forholdene, at paastaa, at den er ringere hos Katholikker end hos Protestanter.

Derfor tør jeg nok til Slut paastaa, at Talen om de katholske Landes lave kulturelle Standpunkt er grebet ud af Luften og hviler paa lige saa usolidt Fundament.

Middelalderlige Kunstværker i Danmark.

Der er endnu smukke Fund at gøre gennem Studium af vor Middelalders kunstneriske Efterladenskab. Saa forholdsvis faa de virkelig værdifulde Genstande end er, som Tiden har levnet, findes der mellem dem Perler af stor Værd; men ganske vist har det ofte vist sig, at Nøglen til ret Forstaaelse af dem er at søge i Udland, og ikke sjældent er det i fremmede Museer eller i udenlandske Kunststudier, at det nødvendige Sammenligningsstof er at søge. Karakteristiske Prøver herpaa fremførtes i Oldskriftselskabets Aprilmøde af Docent, Dr. phil. Francis Beckett.

Det berømte, i Hvalrostand udskaarne Gundhildskors er jo en af Prydelserne for vort Nationalmuseums middelalderlige Samling. Det udførtes sidst i 11. Aarhundrede for Sven Estridsens Datter. Allerede Kunstnerens Navn, Liutger, peger mod Udland, mere mod Tyskland end som af andre udtalt mod Italien, og hertil svarer det ogsaa, at en Række lignende Arbejder af den bekendte Forsker Ad. Goldschmidt i Halle er henført til Vesttyskland, nærmere bestemt Trier eller Benediktinerklostret i Reichenau. Snarere staar dog Udførelsen af det danske Kors i Forbindelse med en Udløber af denne Kunst, som havde Sæde i Magdeburg.

Det store Elfenbenskrucifiks, der nu danner Midtpartiet af Altertavlen i Herlufsholms Kirke, maa i Karakter og Udførelse sammenstilles med en Figurgruppe, der 1904 kom til Louvre og bestemtes som et nordfransk Arbejde fra Tiden 1250—1300; det danske er ganske ypperligt, endnu bedre end den franske Gruppe og nær beslægtet med denne, om end næppe fra samme Værksted.

Den malede Altertavle fra Karmeliterklostret i Hel-

singør, nu bevaret i Nationalmuseet, maa efter de Billeder at dømme, som den bærer af Kristian II og Dronning Elisabeth, være malet efter 1515, Formælingsaaret, men før 1520, idet Kongen endnu ikke er vist med den gyldne Vlies' Insignier. I Stil og Komposition som i Malemaade stemmede den, som vist af Max Friedländer, overens med en Altertavle fra den Wesendonk'ske Samling, nu i Bonn. Kúnstneren var sikkert Jan Moestert, der Størstedelen af sit Liv boede i Haarlem, men en Tid var i Tjeneste hos Margrethe, Regentinde af Holland, hos hvem Elisabeth opdroges.

Et Triptychon i Nøddebo Kirke er sikkert det bedst bevarede middelalderlige Maleri i Danmark. Ved Udstillingen af flamsk Malerkunst i Brügge 1909 var fremdraget en Række Billeder, der utvivlsomt var af samme Kunstner, hvilken af Forfatteren til Udstillingens kritiske Katalog var vist at være Adrian Isenbrandt. Billedet er malet ca. 1530, omtrent samtidig med et Billede i Notre Dame i Brügge. Det samme Triptychons Sideløje er derimod yngre og af mere hjemlig Oprindelse. »Stifter«-figurerne, der foruden Billeder af Apostlene Bartolomæus og Mathias pryder dem, fremstiller efter en gennem Kall Rasmussen bevaret Efterretning »Poul Laxmand og hans Hustru«. Sikkert var det ikke den bekendte Rigshovmester, idet Dragterne tyder paa tidligst c. 1540, men hans Barnebarn af samme Navn, idet denne 1549 skrev sig til Stenholt Gaard i Nøddebo Sogn.

(Efter Berl. Tidendes Referat).

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Den højærværdigste Biskop agter i Løbet af den kommende Uge at afrejse til *Esbjerg* for dersteds at holde Visitats og meddele Firmelsens h. Sakramente Søndag den 21. Maj. Fra *Esbjerg* vil Biskoppen begive sig til *Kolding*, hvor Visitats og Meddelelse af Firmelsen vil finde Sted Kristi Himmelfartsdag den 25. Maj. Derfra rejser Biskoppen til *Horsens* for at visitere og firme Søndag den 28. Maj.

— Katholsk Ungdoms Forbund havde i Søndags indbudt sine Medlemmer til *Faneindvielse* i St. Ansgars Kirke i Forbindelse med Majandægten. Forbundets Præsæs, Pastor Hillebrand, talte smukt om en Fanes Betydning som

Symbol paa den Sag, som større eller mindre Grupper i Samfundet samler sig om. Indvielsen foretoges af Pastor Braun, der assisteredes af Pastor Hillebrand og Pastor Gamél og i hjertelige Ord overrakte Fanen til de unge. Højtideligheden, ved hvilken Kirkekoret medvirkede, var meget stenningsfuld. Den ny Fane har almindelig Flagform, med malede Figurer paa Silkebrokade. Paa den ene Side ses paa blaa Grund d. h. Filip Neri, Forbundets Patron, paa den anden — paa hvid Grund — et forgyldt Kors med Overskriften »Katholsk Ungdoms Forbund, København« og to flagrende Baand med Inskriptionerne: »Religion, Dyd, Venskab«. Det dejlige Vejr var vistnok Grunden til, at der ikke var mødt saa mange Medlemmer, som man havde ventet.

— Søndag den 7. Maj meddelte den højærværdigste Biskop i Rosenkranskirken *Firmelsens* Sakramente til 71 Børn, 31 Dreng og 40 Piger. Ved samme Lejlighed blev ogsaa en voksen firmet. Prinsesse Margrethe overværede Højtideligheden, som varede 2¹/₂ Time.

Italien. Benediktinerne i dette Land har i Begyndelsen af denne Maaned fejret en herlig Fest. Det ældgamle, historisk berømte Abbedi i *Potida* er atter blevet taget i Besiddelse af Benediktinerne. Allerede for tre Aar siden drog de indenfor de gamle Mure, men først nu har den højtidelige Indvielse fundet Sted. En Del af Festen afholdtes i Domkirken i Bergamo, ved hvilken Lejlighed Sekretæren for den pavelige Bibelkommission, Abbed Janssens, holdt Festprædikenen. Den følgende Dag flyttedes Relikvierne af de hellige Albertus og Vitus fra Bergamo tilbage til Abbediet Potida, deres oprindelige Hvilested.

— Kardinalærkebiskop *Capecelatro* fra Capua, bekendt vidt udenfor Italien for sin ypperlige Levnedsskildring af den hellige Filip Neri, fejrer i Aar sit 25-aarige Kardinal-jubilæum. Den gamle Kardinal er med sine 88 Aar i Besiddelse af den største aandelige Friskhed.

Portugal. Gejstligheden i Lissabon har for nylig været samlet til Møde i Domkirken, hvor følgende Resolution enstemmig blev vedtaget: I Erkendelsen af, hvor tunge og pinlige Vilkaar Kirken bliver underkastet ved den nye Adskillelseslov, erklærer Gejstligheden sin ubetingede Tilslutning til Patriarken og er beredt til alle Ofre for Kirkens Skyld. I Landets andre Stifter finder lignende Forsamlinger Sted i Domkirkerne, eftersom alle Biskopper indtager samme Standpunkt overfor den nye Lov. Regeringen har forbudt alle Biskopper og Præster at forlade Landet. Ligeledes forsøger den med Iver at faa et Skisma i Stand, men har kun vundet fire gejstlige for denne Plan.

— Det er interessant at lægge Mærke til de danske Blades Stilling overfor Revolutionsmændenes Behandling af den katholske Kirke i Portugal. Medens det, især til at begynde med, var sjældent at læse nogen Misbilligelse af den franske Regerings Plyndring af Kirker og Klostre, har den danske Presse langt hurtigere opdaget den portugisiske »Regerings« despotiske Fremgangsmaade. Især er *København* i saa Henseende overordentlig upartisk. Det giver saaledes — efter det katholske *Germania* — for et Par Dage siden nogle supplerende Oplysninger til det, som tidligere har været ført frem i flere Blade. Den offentlige Gudstjeneste kan kun udøves af Foreninger, men ikke Kultusforeninger, kun af Velgørenhedsforeninger, hvis Hovedformaal er Velgørenhed. De skal følgelig kontrolleres strengt, og enhver Gave, ethvert Bidrag til Opretholdelse af Gudstjenesten maa kun for de to Tredjedele Vedkommende anvendes efter den oprindelige Hensigt, mindst den ene Tredjedel skal gaa til Velgørenhed. Enhver Sammenslutning, der alene har kirkelige Førrmaal for Øje, er lovstridig. Ganske i samme Aand er Bestemmelsen om, at »Kultustjeneren« ikke maa være med i Ledelsen af disse Velgørenhedsforeninger. Alle kirkelige Bygninger gaar i Løbet af 99 Aar over i Statens Eje, og ogsaa paa andre Punkter griber Statsmagten ind. I Skoletiden maa Børn ikke deltage i Gudstjenesten, og Præster, der har studeret i Rom, maa ikke forrette kirkelige Handlinger i Portugal. Mest karakteristisk er maaske den Bestemmelse, der forbyder Anbringelsen af kirkelige Tegn og Billeder paa offentlig Gade, ogsaa paa Privathuses Façader. Naar man husker, hvilken Rolle Friluftsceremonier og plastisk Anvendelse af Helgenbilleder spiller i katholske Lande, vil man forstaa Rækkevidden af en saadan Bestemmelse. Disse Enkeltheder taler i Grunden for sig selv og giver et anskueligt Billede af den »neutrale« Statsmagts Forhold til Kirke og Kristendom. Og alt dette foretages ikke af en Folkerepresentation, i hvert Fald med et Flertal bag sig, men af et Velfærdsudvalg, der har indsat sig selv. Frihed bliver efterhaanden noget mærkeligt noget.

Asien. (Kina.) Den hurtigt voksende katholske Befolknings aandelige Tarv i Kina sørges der for af 45 Biskopper og 2100 Præster, af hvilke omtrent Halvdelen er indfødte Kinesere. Halvanden Millioner Sjæle er vundet for Troen ved Missionærernes Arbejde i Kina. 6000 katholske Almueskoler besøges af henimod 200,000 Elever. Kirkens Udsigter i Kina er lyse, om end naturligvis et umaadeligt Arbejde endnu forestaar og mangfoldige Ofre vil blive krævet i de kommende Aar. I Shanghai arbejder 160 Jesuitpræster og 40 indfødte Præster blandt omtr.

200,000 Katholikker, lige saa mange som Totalsummen af Proselyter til andre kristne Bekendelser i det hele Rige. Man kan i det hele regne 100,000 Konvertiter hvert Aar i Kina. — I det hele synes Kina nu at være ved at vaagne af sin mere end tusindaarige Søvn. Et moderne Skolesystem er langsomt, men sikkert ved at udbrede sig i »det himmelske Rige«, og den fordærlige Opiumsrygning, -Handel og -Dyrkning er der gjort et eftertrykkeligt Angreb paa. Da England har set, at det er Alvor med denne sidste Reform, har det indskrænket sin Indførsel af Opium fra Indien til Kina, i samme Forhold som Opiumsmarkerne nedlægges, og det vil i Løbet af nogle faa Aar fuldstændig indstille al Indførsel af Opium. Ogsaa Jernbaner bygger Kina — og det fornuftigvis for egne Penge. »Den gule Fare« synes at bestaa i, at Kineserne vil omvende sig og blive dygtige og ædruelige Mennesker — en Fare, som vi maa ønske vil true os, ikke alene fra Kina, men fra alle andre Lande.

Conventus pastoralis missionariorum insulæ Zelandiæ erit feria secunda proxima (die 15. Maji) hora quarta cum dimidia.
Secretarius.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem og Bureau.

Ungdomsfest.

Søndag d. 14. Maj Kl. 8 Aften afholder »Katholsk Ungdomsværn« en Fest (Sang, Foredrag, Kaffebord) i Citys Lokaler, Citygade 23, for de unge i Konfirmationsalderen, der bliver firmet nu i Paaskeliden. Indbydelse vil blive tilsendt hver enkelt. Adgang er fri for de indbudte unge og deres Forældre. Garderobe gratis.

Mariakongregationen for Ynglinge fejrer Søndag den 14de Maj sin Hoved- og Titularfest (Marias Bebudelse). Kl. 8 højtidelig Prælatsmesse med Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke.

Ynglinge, som i Aar har modtaget Firmelsens h. Sakramente, opfordres til at indmelde sig i Kongregationen hos P. Sialm, Stenogade 4.

Mandag den 15. Maj Møde i Jesu Hjertes Kirke Kl. 8½ (Aften).

Der er **Friluftsmøde** ved Vor Frues Bøg, Søndag d. 21. Maj Kl. 4½. Kandidat Niels Hansen taler.

Ungdomsraadets Medlemmer bedes huske Festen i City Søndag den 14. Maj Kl. 8 Aften.

Vincentforeningens Kransekort

bringes i velvillig Erindring; de faas hos d'Hrr. gejstlige ved St. Ansgarskirken (Bredgade 64¹), Rosenkranskirken (Boyesgade 8²), St. Josefskirken (Griffenfeldtsgade 44), St. Andreaskirken (Ordrup) og hos Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11, samt ved telefonisk Henvendelse til Johs. Hoffmann & Søn, Købmagergade H. 1389.

Kirkelig Kalender.

14. Maj.	4. Søndag efter Paa- ske.	21. Maj.	5. Søndag efter Paa- ske.
15. Maj.	Mandag. Johannes Bap- tist de la Salle, Be- kender.	22. —	Mandag. Venantius, Martyr. (Bededag).
16. —	Tirsdag. Johannes Ne- pomuk, Martyr.	23. —	Tirsdag. Andreas Bo- bola, Martyr. (Bededag).
17. —	Onsdag. Paschalis Bay- lon, Bekender.	24. —	Onsdag. Maria de Kristnes Hjælp. (Vig- lie og Bededag).
18. —	Torsdag. Kong Erik, Martyr.	25. —	Torsdag. Christi Him- melfart.
19. —	Fredag. Petrus Cøle- stin, Pave og Bekender.	26. —	Fredag. Philip Neri, Bekender.
20. —	Lørdag. Bernardin af Siena, Bekender.	27. —	Lørdag. Beda den Ær- værdige, Bekender og Kirkelærer.

Meddelelse om **Gudstjenesten** i København fandtes sidst i Nr. 19.

Vincentskonferensernes andet Generalmøde finder Sted 4. Søndag efter Paaske, den 14. Maj, henved Kl. 11^{1/2}, efter Højmassen i St. Ansgars Kirke. Til Mødet, som afholdes i Bredgade 67, 2. Sal o. G., indbydes alle aktive og bidragydende Medlemmer.

Majandagten.

	Søn- og Festdage	Hverdag Aften
St. Ansgars Kirke:	Kl. 8 Aften;	Kl. 8
Rosenkranskirken:	» 5 Efterm.;	» 7 ^{1/2}
St. Annæ Kirke:	» 8 Aften;	» 8
Jesu Hjertes Kirke:	» 7 ^{1/2} med Præd.	» 7 ^{1/2}
St. Josefs Kirke:	» 3 Efterm.;	» 7 ^{1/2}
St. Knuds Kapel	» 3 med Præd.;	»
Immaculatakirken:	» 2 ^{1/2} Efterm.;	» 7 ^{1/2}
St. Andreas Kirke (Ordrup):	» 5 »	» 7 ^{1/2}
Assumptionskapellet (Amalievej 14):	» 5 »	» 5

Aftenandagten.

I St. Ansgars Kirke og St. Annæ Kirke holdes Aftenandagten paa Søndagene i Maj Maaned i Forbindelse med Majandagten og paa de for denne angivne, fra det sædvanlige Klokkeslet afvigende Tider.

Jesu Hjertes Kirke.

Aftengudstjenesten afholdes — indtil Oktober — Kl. 7^{1/2} Aften (kun den første Fredag i Maaneden Kl. 8).

St. Knuds Kapel.

Mariabørnsforeningen holder offentligt Møde Onsdag Aften den 17de ds. Kl. 8 og Fælleskommunion Søndag den 21de Kl. 7 Morgen.

Rettelse.

Den øverste Linje paa S. 377 i forrige Nummer skulde have været øverst paa Side 376.

Ærbødigst
Trykkeriet.

Pauline von Mallinckrodt.

Stifterinde af »Den kristelige Kærligheds
Congregation«.

Af M. H. + A. H.

(Sluttet).

Søstrenes Anseelse, særlig paa Opdragelses- og Skoleger- ningens Omraade, havde vundet Anerkendelse viden om. Selv i Amerika havde en Biskop ønsket at faa Søstre til at overtage Ledelsen af Skolen i hans Diöces. Og der var alt truffet Aftale herom og udvalgt Søstre, som skulde rejse derover, da der pludselig kom Budskab om, at Biskoppen var død. Og hermed var foreløbig dette opgivet, men som vi senere vil se, var det den første Indledning til de senere saa mange og store Forbindelser, som Søstre fik i Amerika.

I Slutningen af 1870 stod Kongregationen med tyve Filialer og omtrent tre Hundrede Søstre i fuld blomstrende Udvikling, ledet overall af Søster Pauline og udrustet til at modstaa de følgende Aars svære Kampe.

Kulturkampen i Tyskland kom nemlig ogsaa til at ramme den kristelige Kærligheds Kongregation. Thi ifølge Skoleloven af 11. Marts 1872 var det forbudt Ordensfolk at virke ved offentlige Skoler. Og lidt efter lidt maatte Søstrene derfor forlade deres blomstrende Skoler i Preussen, Baden og Sachsen. Dette var jo til stor Sorg og Bekymring for den ærværdige Stifterinde og hendes kære Søstre. Hun søgte paa forskellig Maade at komme sine truede Skoler til Hjælp ved at begive sig til Ministre, Fyrster, Dronninger og Konger for ved deres Mellemkomst at afværge Faren; og til Tider saa det ogsaa ud, som om Uvejret skulde trække over, men kun foreløbig.

Skolelovens Ikrafttræden blev snart forkyndt dem rundt omkring, saa at de maatte opgive deres Virksomhed ved offentlige Skoler. Dog blev det dem forundt, at de maatte blive og udøve deres statutmæssige Virksomheder, som de oprindeligt havde begyndt med, som Undervisning af fattige, blinde, forsømte og forældreløse Børn, ligesom der heller ikke vilde blive lagt dem Hindringer i Vejen

for at virke som Lærerinder ved Privatskoler, naar de fulgte de givne Regler. Overalt i denne Tid var Søster Pauline i Aktivitet, hun rejste rundt til de betrængte Søstre for at bringe dem Trøst og Raad og for at forhandle med de overordnede om Søstrenes Afrejse.

Men lukkedes Portene for dem i Tyskland, saa aabnedes de andre Steder. Fra Amerika fik de forskellige Tilbud om at tage derover for at lede Skoler. New-Orleans blev det første Sted, hvor Søstrene kom til at virke. Og for med egne Øjne at sætte sig ind i Forholdene i Amerika og eventuelt lægge Grunden til en ny og omfattende Virksomhed for sin Kongregation i en for den kirkelige Frihed heldigere Jordbund besluttede Pauline selv at rejse derover. Christi Himmelfartsdag 1873 rejste hun saa første Gang til Amerika, hvor hun overalt blev modtaget paa det hjerteligste. Efter hendes Hjemkomst arbejdede hun nu paa at vinde det i den ny Verden, hun havde tabt i den gamle. Resultatet af hendes Arbejde blev, at der i Løbet af to Aar oprettedes 11 Filialer i Amerika, hvortil Søstrene fra de ophævede Filialer sendtes over; dog kom nogle af de Søstre, som maatte rejse bort fra Sachsen, til Bøhmen. Ikke alene i Nord-Amerika, men ogsaa i Syd-Amerika ønskede man at faa de dygtige Søstre til at bosætte sig. I Chili blev der i 1874 oprettet et Moderhus med et Noviciat og en højere Pigeskole, og tillige overtog de Ledelsen af et Hospital.

Vandt Kongregationen saaledes Fremgang og Anseelse paa den anden Side Oceanet, var det anderledes i Tyskland, hvor Kulturkampen stadig rasede. Vel var Søstrene afholdte og ansete, og vel fandt der stadig Tilgang Sted af ny Søstre, som der var Anvendelse for i Amerika, men fra Regeringens Side blev der lagt ny Hindringer i Vejen. I Maj 1875 vedtoges den bekendte Klosterlov, som forbød gejstlige Ordner og ordenslignende Kongregationer at opholde sig i Riget, og ifølge § 4 skulde deres Formue tages i Forvaring og forvaltes af det offentlige. Pauline havde allerede, da de første Rygter om den ny Lov ved Aarets Begyndelse fremkom, anet dette sidste og for at sikre sig herimod besluttet at afhænde al deres Ejendom og beholde det indkomne for Kongregationen. Det var med blødende

Hjerte, at hun i Maanederne April og Maj rejste omkring fra den ene Filial til den anden for at ordne Salgene af Ejendommene; hun satte jo herved saa at sige selv Seglet paa saa mange blomstrende Anstalters Ophør.

Men Regeringen mente det anderledes, og den søgte ad Rettens Vej at faa udleveret de opløste Klosters Gods. Og den med vekslende Held igennem alle Instanser førte Proces endte til Slut med det Resultat, at for Moderhusets og to Filialers Vedkommende blev de afsluttede Kontrakter erklæret for ugyldige.

Den Tid, som fulgte, var en Sorgens Tid for Pauline, men hvad der særlig pinte den ærværdige Forstanderinde var, at Søstrene skulde forlade deres kære Moderhus. Dog fandt Klosterloven ikke i fuldt Omfang Anvendelse paa Kongregationen, da enkelte Filialer, som var viet til Sygepleje, særlig Blindeanstalten og et Sygehus, ikke blev ramt af Opløsningsloven. Da altsaa disse Kongregationsanstalter retslig havde Lov til at bestaa i Preussen, blev Konsekvensen, at Moderhuset ogsaa maatte bestaa som et nødvendigt Led til disse Huses Fortsættelse. Men efter at Processen om Moderhuset var tabt, blev Opløsningen uden videre stillet i Udsigt, og Rømningen var kun et Tidsspørgsmaal. Pauline saa sig da om i Tide for at finde et passende Tilflugtssted udenfor Preussen, og i Belgien fandt hun ogsaa en smuk Ejendom i Mont St. Guibert ved Bryssel, og af de Midler, som hun erhvervede ved Salg af en ophævet Filial i Crefeld, kunde hun købe denne Ejendom, og hun sørgede selv for, at de udviste Søstre her kunde komme til Rette.

Hermed var saavel de hjemlige som de udenlandske Forhold foreløbig ordnede og alt, saa godt det var muligt, bragt i Sikkerhed, og der indtraadte en lille Pause, som Pauline benyttede til at realisere en Tanke, som hun i lange Tider havde beskæftiget sig med. Hun havde nemlig i Aarevis haft det inderlige Ønske personlig at rejse til Rom for at dvæle ved Apostelfyrsternes Grav og aflægge et Besøg hos Kirkens Overhoved for at udtrykke sin barnlige Hengivenhed og for at vinde Paven for Oprettelsen af de to ny Ordensprovinser i Nord- og Syd-Amerika. Den 27. April 1876 rejste hun til Rom sammen med fire Damer

af sin Familie. Efter her at have ført Forhandlinger med den h. Stol om sin Kongregations Anliggender, som heldigt blev afsluttet, og efter at have besøgt forskellige andre Byer vendte hun d. 3. Juni samme Aar tilbage til Paderborn, hvor hun blev modtaget med stor Begejstring af sine hengivne Søstre. Her var der atter Arbejde for Forstanderinden med at efterkomme en Opfordring fra Amerika om at faa flere Søstre sendt derover, og fra de af Regeringen ophævede Skoler saa hun sig i Stand hertil.

Hermed var i det væsentlige den store Omflytning af den kristelige Kærligheds Søstre fra den gamle til den ny Verden tilendebragt. I Amerika blomstrede Kongregationen, der oprettedes stadig ny Filialer og Noviciater, hvortil der fandt rigelig Tilgang Sted af Søstre fra selve Amerika, saa man ikke i den Grad som tidligere behøvede at henvende sig til Hjemmet i Europa for at faa ny Kræfter.

Var der saaledes Glæde over Fremgangen i de to ny amerikanske Provinser, ventede man hjemme i Paderborn kun paa den Dag, da man ved Ophævelsen af Moderhuset vilde lægge Øksen ved Roden af Kongregationen, hvilket gik Paulines Hjerte meget nær; men den stærkt prøvede Stifterinde tabte dog ikke Modet. Den skæbnsvangre Dag kom, førend man i Moderhuset havde forudset den. Efter at man d. 29. Sept. havde fejret Blindeinstitutets 25-aarige Jubilæum, blev Regeringens Dekret om Moderhusets og St. Josephshusets Opløsning forkyndt d. 27. Nov. 1876. Pauline søgte dog straks ved Henvendelse i Berlin at faa Opløsningsdekretet hævet, men forgæves. Søstrene fik kun Lov til at blive der til Maj 1877.

Lidt efter lidt rejser Søstrene saa bort fra Moderhuset og St. Josephshuset til deres midlertidige ny Hjem i Mont St. Guibert ved Bryssel, kun efterladende sig nogle syge Søstre foruden fire Søstre, som skulde sørge for disses Pleje. Disse Søstre havde foreløbig faaet Lov til at blive boende i deres eget Hjem.

Paa et i 1879 afholdt General-Kapitel blev Pauline genvalgt til General-Forstanderinde, til stor Glæde for alle Kongregationens Søstre. Kort efter den glædelige Begivenhed indtraf der atter en trist Efterretning. Om Moderhuset i Paderborn, som man havde haabet at kunne bevare som

Plejhjem for syge Søstre, var der nu i Berlin taget den Bestemmelse, at det skulde rømmes fuldstændig. Pauline rejste straks til Paderborn for der at søge Raad hos sin Broder Georg og andre Bekendte. Hun vilde søge at forhindre Rømningen for at bevare Moderhuset, til bedre Tider vendte tilbage. I Berlin var der imidlertid i kirkepolitisk Henseende sket en Vending, idet Minister Falk var bleven afløst af den mere forsonlige Minister von Puttkamer. Pauline søgte nu med sin Broders Hjælp at leje Moderhuset til Brug for de syge Søstre, og til stor Glæde for Pauline blev dette bevilget af Ministeriet.

Kort Tid efter fattede Pauline den Beslutning, at hun atter vilde besøge alle sine Filialer i Amerika; dette var til stor Bestyrtelse for Søstrene i Europa, som nødigt vilde have, at Stifterinden skulde begive sig paa saa lang en Rejse; men Pauline blev ved sin Beslutning. Og fra Okt. 1879 til Sept. 1880 rejser saa den ærværdige Moder rundt og visiterer alle sine Filialer i den uhyre store amerikanske Arbejdsmark, som med sine to Provinser og 34 Filialer strækker sig over store Dele af Syd- og Nord-Amerika. Overalt blev hun modtaget med Begejstring af sine hengivne Søstre, der havde arbejdet med paa at faa hendes Værk til at blomstre saa smukt i Amerika.

Den 2. Sept. 1880 var den rejsende atter tilbage i Europa, og nogle Dage senere indtraf hun til sit kære Moderhus i Paderborn, hvor hun blev modtaget med stor Jubel af sine ventende Søstre. Dagen efter rejste hun allerede bort for at besøge det provisoriske Moderhus i Belgien og Filialerne andre Steder. I December vendte hun tilbage til Paderborn for at blive her og søge Ro og Fred efter den lange Rejse, som blev hendes sidste jordiske Pilgrimsrejse. Men da hun stadig havde nye Sorger og der al Tid var nok at tage Vare paa, hjalp den Hviletid, som hun undte sig, hende ikke ret meget. Hun var lige kommet sig noget efter et Anfald, hun havde haft, da hun modtog Meddelelse om sin kære Broder Georg von Mallinckrodt's Sygdom og Død. Han havde saa ofte staaet hende bi med Raad og Daad, især i Kulturkampens Tid. Allerede nogle Aar tidligere havde hun haft den store Sorg at miste sin ældste Broder, Hermann von Mallinckrodt, den ivrige Forkæmper

for den katholske Sag i Rigsdagen. Selv havde hun tidligere et Par Gange været ret betænkelig syg af Overanstrengelse, til stor Bekymring for Søstrene, men var dog kommen sig. Nu mærkede hun selv, at det stundede mod Døden. »Nu kommer Rækken til mig,« sagde hun ofte, »jeg er den ældste af mine Søskende, jeg har overlevet dem alle, den kære Gud vil ogsaa snart kalde mig til sig.« Hun bad meget i denne Tid, og hendes Tanke var ufravendt rettet mod Evigheden. Efter i Fastetiden at have holdt en Række Konferenser for Søstrene holdt hun Mandagen efter Hvide Søndag det afsluttende Foredrag. Dette blev hendes sidste Ord til Søstrene, saa at sige hendes Testamente, for samme Dags Eftermiddag, da hun var samlet med sine Assistentinder, blev hun pludselig syg og maatte gaa til Ro. Og det viste sig snart, at Sygdommen var en heftig Lungebetændelse, som ikke gav synderlig Haab om Bedring. Hun traf nu forskellige Bestemmelser vedrørende Kongregationens Anliggender, og gudhengiven ventede hun saa paa Dødens Komme for i det evige at forenes med sine tidligere bortdragne kære Søskende og Søstre.

Efter et 5 Dages Sygeleje udaandede da denne store og rene Kvinde d. 30. April 1881, omgivet af sine sørgende Søstre. Under stor Deltagelse blev hun jordet i St. Konradus-Kapellet, hvortil Søstrene siden valfarter til deres kære hensovede Stifterinde.

Stor er den Velsignelse, som har fulgt Kongregationen til vore Dage. Grundet d. 21. Aug. 1849 med 4 Søstre voksede den de første 20*) Aar til at omfatte c. 250 Søstre, fordelte i 20 tyske Huse. Kulturkampen forringede til Tider Antallet til otte. Men samtidig aabnedes det amerikanske Arbejdsfelt, hvor den første Filial oprettedes 1873. Otte Aar efter, ved Stifterindens Død i April 1881, havde Kongregationen 45 Huse, hvoraf i Nord-Amerika 26 og i Syd-Amerika 8, og ialt 402 Søstre, hvoraf de 284 virkede i Amerika.

Til Paulines Efterfølger som General-Forstanderinde valgtes den hidtilværende Forstanderinde for den nordamerikanske Provins, Søster Mathilde Kothe. Hun havde, som før nævnt, været med fra først af som Fører for de blinde

---

*) I Følge »Pauline von Mallinckrodt«. Ein Lebensbild von Alfred Hüffer. Münster i W. 1892. — Alfred Hüffer var gift med Paulines Søster og var til Stede ved hendes Dødsleje.

Børn og var nu den sidste af de tre, som sammen med Pauline havde grundet Kongregationen.

Den 21. August 1874 fejrede Kongregationen og dens Stifterinde sit 25-aarige Jubilæum med stor Højtidelighed. Ved denne Lejlighed blev Pauline, hvor nødig hun end vilde, efter indtrængende Anmodninger fotograferet, og hver Filial fik et Fotografi til Erindring. Ovenstaaende smukke Billede er til Dels en Gengivelse herefter.

I 1887 fik Søstrene Lov til at vende tilbage til Tyskland, og Moderhuset i Paderborn blev atter aabnet som den store Virksomheds Centrum. Siden er Kongregationen stadig vokset og tæller nu (1911) 1708 Medlemmer, fordelte paa 116 Ordenshuse. Deraf findes i Europa 567 Søstre i 29 Ordenshuse; i Syd-Amerika 402 Søstre i 30 Ordenshuse og i Nord-Amerika 739 Søstre i 57 Ordenshuse. Den nuværende Generalforstanderinde er Søster Regina Le-Claire, som trods sit franske Navn stammer fra Westphalen. Kongregationens Konstitutioner fik 1888 sin endelige Approbation af den apostoliske Stol.

Jødefolkets sidste Dage.

(Fortsat ²⁶)

Jerusalem frembyder et Billede saa grufuldt, saa forfærdeligt, at den dristigste Fantasi ikke kan forestille sig det. Uagtet der allerede er gaaet to Aar siden Ødelæggelsen, er Forraadnelselugten endnu ikke ophørt, saa utallig mange Lig ligger der under Ruinerne.

Hvor har Synet af disse vældige Ruiner ikke rystet mig! Ved hvert Skridt støder man paa Skeletter og Ben, som, blegede af Regnen og Solen, ligger ubegravede omkring.

Møjsommelig er jeg stegen op over Ruinerne til Tempelbjerget og til Bjerget Sion. Næppe nok nogle røgsværtede Mure er der blevet tilbage af Templets vidunderlige Bygning; paa enkelte Steder, hvor Kampen har raset heftigst, laa der Bunker af Ben og Pandeskaller. Man fortalte mig, at Maaneder igennem havde Skarer af Rovfugle Dag og Nat opfyldt Luften for i Forbund med Shakaler og Ulve at hjælpe paa det, som Menneskehænder ikke kunde besørge i den fuldkommen uddøde og helt forladte By. Hist og her laa sønderbrudte Vaaben; fra Gruset tittede

Pjalter og Klædningsstykker frem. Hvad der af værdifulde Genstande havde ligget paa Overfladen, var allerede blevet bortført af Røvere, der søgte efter Bytte; nu sneg hist og her en Skikkelse sig omkring og gravede i Gruset med en Hakke for at finde Skatte.

Tilovers er kun tre mægtige Taarne, som Titus lod staa for at give Efterverdenen en Forestilling om, hvordan Jerusalem havde været; ligesaa har han paa Vestsiden ladet en Del af Bymurene med den tilgrænsende Gade blive, hvor nu den tiende Legion har sit Kvarter. Af Borgen Antonia staar der endnu mægtige Ruiner; usigelig trøstesløst er Overblikket derfra over den vide Ruinmark. Kun delvis kan man genkende det fordums Løb af Gaderne og større Pladser.

Man viste mig oppe fra Toppen Ruinerne af Pilatus' Palads, og saaledes søgte jeg at forfølge den Vej, Herren havde vandret til Golgatha. Hvor rystede Tanken mig ikke om Raabet: *Hans Blod komme over os og vore Børn?* Det, jeg i Rom forgæves havde søgt Oplysning om, det forstod jeg jo nu, da jeg var bleven Kristen, og højere end Menneskerøster formaaede, talte de stumme Stene om den frygtelige Straffedom for Mordet paa Gud. Men saa tænkte jeg atter igen paa det guddommeligt store: *Fader, tilgiv dem!* I Aanden stod jeg atter ved den stakkels ulykkelige Phøbes Dødsseng; jeg saa hendes Hoved omslynget af den gode Græcinas Arm og hørte hendes sidste Skrig, og derpaa klang den evige Kærligheds- og Forbarmelses Naadeord igennem min Sjæl: *Kommer til mig, I, som er besvarede, og jeg vil give eder Vederkvægelse.*

Jeg har besøgt Golgatha og bedet paa det Sted, hvor Korset har staaet, og taget nogle Sten med mig derfra som en dyrebar Erindring.

Josef af Arimatæas Grav, i hvilken Herren hvilede faa Skridt fra Korsfæstelsesstedet, er i Dag endnu som den Gang; i Aanden saa jeg Maria Magdalena og den lysende Engel og den opstandnes ophøjede Skikkelse.

Over Bækken ved Golgatha gaar en dyb Rift, der er opstaaet ved Herrens Død; vi kastede Sten ned, men de syntes ikke at finde nogen Grund, da vi ikke hørte dem slaa imod.

Fra Jerusalem fortsatte vi vor Pilgrimsrejse til Betlehem samme Vej, de vise fra Østerland var draget til den nyfødte Verdensfrelser. Med hvilken Andagt betraadte jeg ikke Hulen og kyssede Krybben, i hvilken det guddommelige Barn har hvilet! I Betlehem findes der en kristen Menighed, og de fromme Folk vogter den hellige Hule med særlig Omhu; der findes iblandt dem Børn og Børnebørn af de Hyrder, hvem Engelen bragte det glade Budskab; de har nøje fortalt mig alt, saaledes som de har hørt det af deres Fædre og Bedsteforældre.

Nu følte jeg Trang til at rejse til Ephesus for at tale med Herrens Yndlingsdiscipel Johannes og for af Apostelens Mund at faa Underretning om alt, hvad den guddommelige Mester havde gjort, lært og lidt i sit Liv.

Paa min videre Rejse igennem Judæa frembød sig overalt Billedet af den ynkeligste Ødelæggelse; Byer og Landsbyer laa i Ruiner, hele Landskaber laa øde, vidt og bredt var intet Træ synligt, da Titus til Bygning af Belejringsmaskiner havde maattet hente Træ vidt og bredt omkring. Overalt herskede grænseløs Armod; ofte mødte vi paa en hel Dagsrejse ikke et levende Væsen; der drives hverken Agerbrug eller Kvægavl, og hele Landstrækninger staar fuldstændig tomme, da Indvaanerne lige til sidste Mand er bukket under, enten for Sværdet eller for Sulden; hvis den kejserlige Legat, der fører Befaling over Legionerne i Jerusalem, ikke havde sørget fortræffeligt for alt, hvad vi behøvede, vilde Rejsen have været umulig.

Billederne af den navnløse Jammer stod endnu længe, selv i Drømme, for min Sjæl, da vi ved Damaskus atter var kommet til beboede Egne og blomstrende Marker.

Paa den lange Rejse over Antiochia og Tarsus fandt jeg overalt i Lilleasien kristne Menigheder, mange iblandt dem stiftede af Apostlene selv, alle fulde af hellig Trosiver. Men den Erfaring, jeg havde gjort i Alexandria, gentog sig ogsaa her: Kristendommen gælder for mange, ogsaa iblandt vore, endnu for en jødisk Sekt. Er da ikke det gamle Hus nedbrudt og paa dets Fundament et nyt rejst? Med Ødelæggelsen af Templet i Jerusalem er den gamle Pagt sunket i Grus; Loven og Profeterne har fundet deres Opfyldelse i ham, den forklarede paa Thabor, over hvem

Guds Røst lød: Dette er min Søn den elskelige, ham skal I høre!

Hvilket Indtryk den gamle Johannes gjorde paa mig, kan jeg slet ikke beskrive eder. Han er lidt over tresindstyve Aar gammel, men endnu ungdommelig kraftig. Naar han i de troendes Forsamlinger fortæller om Herren, om hans Lære og hans Vidundre, naar han skildrer den menneskevordnes guddommelige Kærlighed, og især naar han taler om den sidste Nadvere og om Golgatha, da bliver der ikke et Øje tørt i hele Forsamlingen.

Man har ogsaa der vist mig det Brev, Apostlen Paulus har skrevet til Epheserne fra sit Fangenskab i Rom, og som opbevares som et uvurderligt Klenodie. Apostelens Haandskrift er lille, men fast og meget regelmæssig.

Dianas Tempel er en Vidunderbygning, der i Pragt og Skønhed overgaar selve Juppitertemplet paa vort Kapitol. Hvor fattigt er ved Siden deraf ikke vor Guds Hus! Der hører dog en stærk Tro til at forestille sig, at dette Afgudsnavid en Gang vil ende og den korsfæstede komme til at triumfere over Jupiter og Diana og Aphrodite. Menneskelig set er det endog slet ikke tænkeligt. Mangen Gang grubler jeg over, hvorledes vel Rom og Verden vil komme til at se ud, naar den korsfæstede behersker Jordkredsen, og hvorledes hint Tempel vil blive, der i Rigets Hovedstad indvies til Guds Søn i Stedet for til den kapitolinske Jupiter. (Sluttet).

En god Skolebog.

For nogen Tid siden henlede jeg Læsernes Opmærksomhed paa en ret udførlig Danmarks Historie, som Hr. Niels K. Kristensen havde udsendt paa Hagerups Forlag. Denne Gang skal jeg særlig gøre Lærere opmærksomme paa en mindre Udgave af samme Bog^{*)}, som er kommet kort efter førstnævnte. Den er, som Titelen angiver, særlig beregnet paa Folkeskolen, men kan udmærket bruges

^{*)} Danmarks Historie for Folkeskolen. Forlag af Niels K. Kristensen.

i de lærde Skolers Underklasser. Sproget er overordentlig klart og godt, og Stilen og Fortællemaaden saa jævn og ligefrem, at denne Bog uden Tvivl vil være meget let for Børn at lære og genfortælle efter. Den forekommer mig i saa Henseende at staa langt over den saa almindelig brugte: Ottosens Fædrelandshistorie for Folkeskolen.

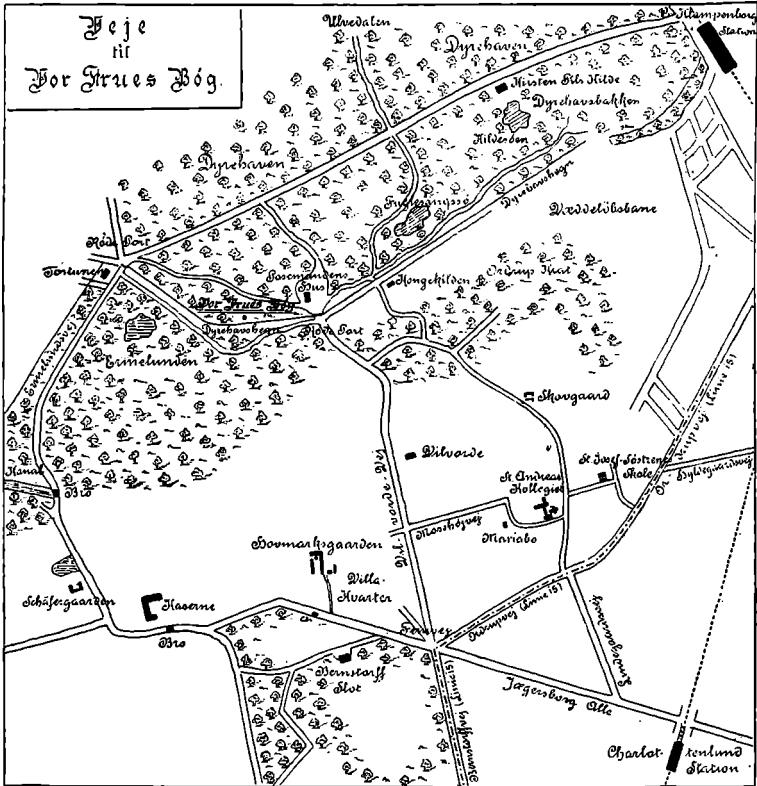
Hvad det specielle angaar, som saa ofte gør en dansk Fædrelandshistorie vanskelig at bruge i en katholsk Skole, nemlig en fordrejet Fremstilling af de kirkelige Forhold, især i Middelalderen, saa er der saare lidet i denne Bog, som der fra vor Side kan indvendes noget imod. Skildringen af den h. Ansgar er overordentlig køn og sympatetisk. Hvad der fortælles om Kirken, Præster og Munke i Middelalderen er alt baade korrekt og venligt. Og hvad selve Reformationen angaar, er der endog her heller ikke meget, man for Alvor kan beklage sig over. Om Afladshandelen hedder det saaledes: »Naar Folk havde begaaet en eller anden Synd, kunde de købe et Afladsbrev, hvor Paven med sit Navn som Underskrift fritog dem for den Bod, de ellers skulde gøre.« Det hedder om Billedstormen i København, at Borgerne stormede Kirkerne og ødelagde de »smukke Helgenbilleder«, og om Reformationen i Norge og paa Island, at den ligesom i Danmark blev indført »med Vold og Magt«, og at det gik meget langsomt med den nye Læres Udbredelse. Om Reformationens Indførelse hedder det: »Alle Biskopperne blev fængslet, og de andre Rigsraader blev tvunget til at underskrive et Forsikringsbrev, hvori de lovede at hjælpe Kongen med at indføre den lutherske Lære i Landet.« Forfatteren er Lutheraner, men hans stærkeste Ytring er alligevel følgende: »Folk kunde nu se, at mange af Pavens Lærdomme ikke var rigtige.« En hel Del gode og ikke almindelige Billeder og ikke saa faa mindre kendte Fortællinger og Smaatræk gør den fortrinlige Bog endnu mere tiltalende og anvendelig. En nydelig farvetrykt Gruppe af Billeder pryder Bindets For-side.

Der kunde være langt mere at fremhæve, men nærværende er formentlig tilstrækkeligt til at have henledt rette vedkommendes Opmærksomhed paa den gode Bog. Men, Hr. Kristensen, hvorfor er der intet Steds noget Aarstal for Bogens Udgivelse at finde?

Niels Hansen.

Hvor er Vor Frues Bøg?

Det skete ikke een, men mange Gange i Fjor Sommer, at Trosfæller vandrede om Søndag Eftermiddag i Dyrehaven eller Ordrup Krat med ovenstaaende Spørgsmaal paa Læberne. Nogle fik det besvaret i Tide og kom til

Møde, andre fik det besvaret saa sent, at de lige kom til Stede, da Mødet var forbi, og andre fik det aldrig besvaret. For at en saadan fatal Situation ikke skal vende tilbage, har Ungdomsraadet ladet hosstaaende Kort udarbejde over Skovegnene omkring Vor Frues Bøg. Man kan fra København komme til det berømte Træ enten pr. Sporvogn eller pr. Jernbane. Vælger man det første, tager man fra København med Linje 15 eller stiger i alt Fald i Hellerup, paa Hjørnet af Strandvejen og Hellerup Vej, ind i en af denne Linjes Vogne. Med en saadan kører man saa langt, som man fra Taktgrænsen i Hellerup kan komme for 15 Øre. Det Sted, hvor man da bliver sat ud, hedder Fem-

vejen, fordi der udgaar seks Veje derfra. Naar man blot finder Vilvorde Vej mellem disse, er det ikke svært efter Kortet at finde Mødestedet. Kommer man derimod med Toget, gaar man rettest op ad Jægersborg Allé, som man allerede forlader ad den anden Vej paa højre Haand, Lindegaardsvej. Omtrent som Fortsættelse af denne kommer Ordruphøjvej, ad hvilken man, med St. Andreas Kollegiets store Bygningskompleks paa venstre Haand, snart naar Ordrup Krat. Er man saa vidt, finder man let Kongekilden, hvorfra der kun er 1 Minuts Gang langs Hegnet til Posemandens Hus, i hvis umiddelbare Nærhed Bøgen jo findes.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Fredag d. 12. Maj (*Marias Bebudelse*) foretoges der Valg til *St. Ansgars Menigheds Forstanderskab*. Valghandlingen fandt Sted i Forsamlingssalen, Bredgade 67, og lededes af Formanden for Forstanderskabet, Hr. Pastor *J. Braun*, Sognepræst ved St. Ansgars Kirke. Til Stede var 16 stemmeberettigede Medlemmer af St. Ansgars Menighed. I Henhold til den før Valget fremlagte Liste var Antallet af de stemmeberettigede Medlemmer ialt 60. Formanden aabnede Valghandlingen med en kort Bøn og meddelte, at Valget i Henhold til Valg-Regulativet var rigtig indvarslet; sidste Valg fandt Sted Søndag d. 9. Maj 1909. Efter Tur fratraadte Hr. Konsul *Alb. Hitzinger* (genvalgt $\frac{5}{4}$ 1903 paa 8 Aar) som Forstander og Hr. Fabrikant *E. Bækluud* (genvalgt $\frac{28}{4}$ 1907 paa 4 Aar) som Repræsentant. Ligeledes fratraadte efter Tur d'Hrr. Assistent *L. A. Nielsen* og Kontorchef *A. H. Wulff* som Revisorer og Hr. Grosserer *C. B. Lohrer* som Suppleant for Revisorerne (alle valgte $\frac{9}{5}$ 1909 paa 2 Aar). Resultatet af Valget blev, at Hr. Konsul *Alb. Hitzinger* genvalgtes til Forstander paa 6 Aar, og at i Stedet for Hr. Fabrikant *E. Bækluud*, som ikke ønskede Genvalg, valgtes Hr. cand. mag. *H. Kejser* til Repræsentant, ligeledes paa 6 Aar. Til Revisorer (for 2 Aar) genvalgtes Hr. Assistent *L. A. Nielsen* og Kontorchef *A. H. Wulff* og som Suppleant for Revisorerne genvalgtes Hr. Grosserer *C. B. Lohrer*. Efter at Valghandlingen var færdig og Formanden havde takket den afgaaede Repræsentant, Fabrikant *E. Bækluud*, for hans Arbejde i For-

standerskabet siden 1903, sluttedes med en Bøn. Valgene er samme Dag bleven stadfæstet af den højærværdigste Biskop.

— Ungdomsværnet afholdt i Søndags Aftes i Citys Lokaler en meget vellykket og godt besøgt »Konfirmandfest«, d. v. s. en Fest for de unge, som med 14—15 Aars Alderen nu til April eller Maj havde forladt vore Skoler. Ungdomsværnets Forpand, Hr. Pastor Günther, talte indtrængende til Ungdommen om Troskaben mod deres Kald som katolske Kristne. Frøknerne Benzon og Bradt spillede smukt paa Flygel, og en af de unge spillede et Par kønne Violin-soloer. Aftenen endte hyggeligt omkring de festligt pyntede Kaffeborde. Arrangørerne af Festen, særlig Hr. Murermester Günther, fortjener i høj Grad alle Deltagernes Tak. En Velynderinde af Ungdomsværnet havde skænket 31 Eksemplarer af Pastor Schmidts »Jesu Hjerter Andagt« til Festen, hvilke bortloddedes blandt de unge.

— Læsernes Opmærksomhed henledes paa omstaaende Opfordring fra Katholsk Fortsættelseskursus. Det er sikkert en god Anvendelse for Børnetøj, Familier ikke selv har Brug for, at skænke det til de frivillige Arbejdere, der foruden at undervise vore unge Piger ogsaa vil hjælpe vore Børn til en lille Ferierejse.

— Vincentsforeningen afholdt sin anden Generalforsamling for i Aar Søndagen den 14. Maj. Den præsideredes af den højærværdigste Hr. Biskop og overværedes af 28 Brødre. Efter at hver af de fem københavnske Konferenser havde aflagt Beretning om sin Virksomhed i det forløbne Kvartal, oplæstes Generalpræsens Calon's Svar paa den her i Ugebladet Nr. 12 omtalte Generalberetning for Aaret 1910, der var bleven indsendt til Foreningens Generalraad i Paris. Næste Generalforsamling i Juli Maaned i Anledning af den h. Vincents af Pauls Fest vil, ligesom i Fjor, blive afholdt paa St. Andreas Kollegium.

Norge. Døden har i de sidste faa Maaneder tilføjet den katolske Kirke i dette Land tre ret følelige Tab. Som alle Læserne ved, døde den ærværdige Dr. Krogh-Tønning i Slutningen af Februar Maaned; nogle faa Uger efter døde Købmand Richard Joys i Bergen, en af denne Bys mest fremragende Mænd og en Støtte for den der-værende katolske Menighed; og nu er forleden Dag Forfatteren Jakob Worm-Müller, ligesom Købmand Joys midt Fyrrerne, meget uventet afgaaet ved Døden. Worm-Müller var Søn af den bekendte Amalie Skram og havde ført en ret omtumlet Tilværelse. Han var en smidig og dygtig Journalist, skarp i Polemik, men altid aaben og ærlig. Man havde ventet et stort og rigt Arbejde af ham endnu, men saaledes var det ikke Guds Vilje. Fra ivrig

Fritænker udviklede han sig religiøst saaledes, at han for fire Aar siden lod sig optage i den katholske Kirke. Siden levede han som en udmærket trofast og ivrig Katholik.

England. Den bekendte Præst *R. H. Benson*, hvis Navn vil være mange af Læserne bekendt som Forfatter af mange overordentlig gribende og originale Bøger, bl. a. den af Johs. Jørgensen oversatte »Verdens Herre«, har af Paven for sine mange Fortjenesters Skyld baade som Prædikant og Forfatter faaet tildelt Titlen *Monsignore*. Denne vel fortjente Udmærkelse er sandsynligvis kun det første Skridt paa den kirkelige Rangstige for den udmærkede Mand.

Schweiz. Palmesøndag kaldte Gammelkatholicismens tidligere Hovedforkæmper i Genf og i hele det vælske Schweiz, Sognepræst *Goffinal* i Bernex, Stedets katholske gejstlige til sig. *Goffinal* havde indtil sin høje Alder paa 78 Aar været en forbitret Fjende af alt romersk-katholsk, og den katholske Præst kunde derfor næppe tænke sig, hvorfor han blev kaldt til den gammelkatholske gejstlige. *Goffinal*, der havde været lidende i længere Tid, modtog Præsten med venlig Alvor og sagde: »Jeg beder Dem skrive til Deres Biskop, at jeg er træt af at fortsætte den 40-aarige Kamp i mit Hjerte og i min af Tvivl og Uro martrede Samvittighed; jeg kan ikke længere modstaa min Sjæls Hjemve tilbage til min Ungdomstids Fred som Menneske og til min første Virksomhed som Præst. Jeg har i sin Tid i hin almindelige Ophidselse mod Ufejlbarhedsdogmet fornægtet dette af Overbevisning og bekæmpet det som en Vildfarelse. Men et uddybet Studium af hin Opposition og af Kirken selv har rokket hin Overbevisning. Der begyndte for mig pinefulde Aar af indre Kampe. Jeg forsøgte ved hæftig Polemik at undertrykke en indre Stemme, der kaldte mig tilbage til min Daabs, min Firmelses, min Præstevielses Kirke. Men Stemmen tav ikke. Og min fromme, hensovede Moder har bedet for mig, og hendes Bøn om, at alt maa ordnes i Naade, er bleven hørt, og jeg vil holde min sidste Paaske som en, der er vendt hjem til sin Ungdomstros aandelige Fædreland. Derfor bed da i mit Navn Deres Biskop om at genoptage mig i den romersk-katholske Kirke. Jeg har nu til fulde overbevist mig om dens Sandhed, og jeg beklager min Kamp imod den og erklærer de sidste 40 Aar af mit Liv hildet i en sørgelig, om end i god Tro vedligeholdt Vildfarelse.« Med Glæde opfyldte den gejstlige denne Anmodning. Biskoppen af Lausanne-Genf tog med dyb Grebethed mod denne Efterretning og sendte ufortøvet sin Generalvikar, Dr. Carry, til den døende Præst. Dr. Carry hørte *Goffinal*s Skriftemaal, genoptog ham i Kirken, rakte ham det h. Vandringsbrød, og efter en kort, opbyggelig

Samtale, som Goffinal afsluttede med de Ord: »Man kan jo tage Fejl, men man skal aldrig glemme at bede daglig om Naaden til at indse sin Fejltagelse og gøre den god igen,« udaandede den Mand, som engang med iltre Ord havde opfordret Regeringen i Genf til at forfølge Kardinal Mermillod, og som i sin Tid ved sin fremragende Veltalenhed paa Prædikestolen havde revet Tusinder bort fra den katholske Kirke. Vi ved nok, at vore Modstandere vil forklare en Begivenhed som denne ved at henvise til Alderdomssvag- og Aandstræthed. Men ud af ovenstaaende Erklæring taler ikke nogen svag, men en lys og rolig Aand, som endnu finder Mod til aabent at erkende sin Vildfarelse. Naar nogen i sine bedste Aar falder fra sine Fædres Tro, saa gives der Forklaring nok for dette. Men naar en Verdensanskuelse netop i det Øjeblik, hvor den skulde bestaa sin Ildprøve, ikke formaar at byde en sikker Fortrøstning, saa gives der herfor kun een Forklaring.

C. Bw.

Nord-Amerika. I New-York har der for nylig fundet en Bogauktion Sted, som maa siges at have mere end almindelig Interesse. Den dyreste Pris, der betaltes for en enkelt Bog, var 180,000 Kr., og denne Bog var en katholsk Bibel. Det var en af de faa eksisterende gutenbergske Bibler, trykt 67 Aar, før Luther faldt fra Kirken. Det var en Amerikaner, der betalte den store Pris, saa den sjældne Bog vil forblive hinsides Atlanterhavet. En latinsk Messebog gik op til 66,000 Kroner, og et Eksemplar af den Bog, som Professor Schofield i disse Dage har holdt Foredrag om paa Københavns Universitet, nemlig Thomas Malory's »Morte d'Arthur«, købtes af en anden Rigmand for 154,000 Kroner.

Kirkelig Kundgørelse.

I Henhold til vor h. Faders Anordning forordne vi, at der atter i Aar før Pintsesøndag skal holdes en ni Dages Andagt til den Helligaand i Vikariatets samtlige Kirker og offentlige Kapeller. Som fælles Bønner foreskrive vi:

1. Hymnen *Veni Creator Spiritus* med tilhørende *V.* og *Oration.*
2. Bønnen om *den Helligaands syv Gaver*, Bønnebog S. 196.

Novenen kan holdes efter Skolemessen eller under Aftenandagten.

København, den 21. Maj 1911.

Johannes von Euch,

Biskop, Apostolisk Vikar for Danmark og Island.

Bekendtgørelse.

Paa Anden Pintsedag agter den højærværdigste Biskop i St. Ansgars Kirke at meddele Firmelsens hellige Sakramente til voksne. De troende, som endnu ikke har modtaget dette Sakramente, anmodes om snarest muligt at melde sig der, hvor de er bleven optaget, og at overvære det offentlige, forberedende Foredrag, som holdes i St. Ansgars Kirke Søndag den 28. Maj, Kl. 5 Eftm.

Kollekt.

Den sædvanlige **Kirkekollekt** til Fordel for **Hedningemissionen** finder Sted ved Formiddags- og Aftengudstjenesten paa *Christi Himmelfartsdag* i alle Vikariatets Kirker og offentlige Kapeller.

Bededage.

Mandag, Tirsdag og Onsdag i denne Uge er kirkelige Bededage, paa hvilke der efter Skolemessen Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i St. Ansgars Kirke holdes Bønprocession under Afsyngelse af Litaniet til alle Helgener.

For Pintsenovenen.

I **En lille Pintsebog** (smukt indbunden 30 Øre) findes Betragtninger og *alle Bønner til Pintsenovenen* samt andre Bønner til den Helligaand. Faas ved Kirkerne, hos St. Josephs Søstrene samt fra Hovedoplaget, Frederiksberg Allé 15—17.

St. Franciscus' III. Orden holder Møde Fredag den 26. Maj Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel. Kun Adgang for Ordenens Medlemmer.

Der er **Friluftsmøde** ved Vor Frues Bøg Søndag d. 21. Maj Kl. 4 $\frac{1}{2}$. Kandidat Niels Hansen taler.

Paaskekommunionen.

Christi Himmelfartsdag udløber Tiden for den pligtmæssige Modtagelse af **den hellige Paaskekommunion** for deres Vedkommende, som bor i Byer, hvor der findes et katolsk Gudshus.

Unio. Søndag den 28. Maj Cycleudflugt for Herrer og Damer. Man samles paa Ordrupshøj efter Højmessens i St. Andreaskirken.

K.U.F. holder Sommermøde Søndag d. 21. Maj i Forening med Ungdomsværnets Friluftsmøde ved Vor Frues Bøg. Søndag d. 28. Maj Udflugt til Frederikssund-Jægerspris. Medlemmer, som ønsker at deltage, bedes indtegne sig hos Kassereren, H. Schloemer, Elmegade 22^a **inden Tirsdag d. 23. Maj.** Trf. mellem 5—7 Efterm. Nærmere Oplysninger d. 21. og hos Kassereren.

Katolsk Ungdomsværn, der vil sikre Menigheden en trofast Efterslægt og derfor støtter Ungdomsforeningerne og desuden samler Midler til et Ungdoms-Fond, beder Vener af de unge om at indmelde sig i Værnet og tegne Bidrag (aarlige, maanedlige eller een Gang for alle). Værnets Kasserer er Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11, N. Telefon 4110.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem og Bureau.

Anmodning.

Det katolske Fortsættelseskursus modtager med Tak alt aflagt Børnetøj, særlig Forklæder og Natkjoler. Pakkerne bedes mærket »Feriebørnene« og kan indleveres paa Menighedskontoret, Bredgade 69, 1. S. o. G., 1—4, samt hos St. Josefssøstrene, Toldbodvej 14, Frederiksberg Allé 15—17 og Griffenfeldtsg. 40.

Tak! Very Rev. Dean F. Louis Büchler, Grand Rapids, Minnesota, bedes modtage en hjertelig Tak for Tilbud og indsendt 1. Bidrag til »Absalons Borg«. Beløbet skal nok blive holdt separat.

Kirkelig kalender.

21. Maj.	5. Søndag efter Paa- ske.	28. Maj.	6. Søndag efter Paa- ske. Augustin af Eng- land, Biskop og Be- kender.
22. —	Mandag. Venantius, Martyr. (Bededag).	29. —	Mandag. Ubaldus, Bi- skop og Bekender.
23. —	Tirsdag. Andreas Bo- bola, Martyr. (Be- dedag).	30. —	Tirsdag. Maria Magda- lene af Pazzi, Jomfru.
24. —	Onsdag. Maria de Kristnes Hjælp. (Vigi- lie og Bededag).	31. —	Onsdag. Angela Meri- cia, Jomfru.
25. —	Torsdag. Christi Him- melfart.	1. Juni.	Torsdag. Oktav af Christi Himmelfart.
26. —	Fredag. Philip Neri, Bekender.	2. —	Fredag. Anselmus, Bi- skop og Kirkelærer. (<i>Pius X fylder 76 Aar</i>).
27. —	Lørdag. Beda den Ær- verdige, Bekender og Kirkelærer.	3. —	Lørdag. Vigilie til Pintse (Fasfedag).

Meddelelse om **Gudstjenesten** i København fandtes sidst i Nr. 19.

Majandagten.

	Søn- og Festdage	Hverdag Aften
St. Ansgars Kirke:	Kl. 8 Aften;	Kl. 8
Rosenkranskirken:	» 5 Efterm.;	» 7 ¹ / ₂
St. Annæ Kirke:	» 8 Aften;	» 8
Jesu Hjertes Kirke:	» 7 ¹ / ₂ med Præd.	» 7 ¹ / ₂
St. Josefs Kirke:	» 3 Efterm.;	» 7 ¹ / ₂
St. Knuds Kapel	» 3 med Præd.;	»
Immaculatakirken:	» 2 ¹ / ₂ Efterm.;	» 7 ¹ / ₂
St. Andreas Kirke (Ordrup):	» 5 »	» 7 ¹ / ₂
Assumptionskapellet (Amalievej 14):	» 5 »	» 5

Aftenandagten.

I St. Ansgars Kirke og St. Annæ Kirke holdes Aftenandagten paa Søndagene i Maj Maaned i Forbindelse med Majandagten og paa de for denne angivne, fra det sædvanlige Klokkeslet afvigende Tider.

Jesu Hjertes Kirke.

Aftengudstjenesten afholdes — indtil Oktober — Kl. 7¹/₂ Aften (kun den første Fredag i Maaneden Kl. 8).

St. Knuds Kapel.

Mariabørnsforeningen holder Fælleskommunion Søndag den 21de Kl. 7 Morgen.

Christi Himmelfarts Dag.

Gudstjenesten holdes som paa Søndagene; efter Højmessens synges Te Deum i Anledning af Paasketidens Slutning.

Søndag den 28. Maj!

Nummeret for ovennævnte Søndag vil paa Grund af Helligdagen (Christi Himmelfartsdag) blive udsendt en Dag tidligere end ellers.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothens Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 22.

Søndag den 28. Maj.

1911.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Apologetiske Breve. — Jødefolkets sidste Dage. — Biskoppens Retssag. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Sverige. Schweiz. Frankrig. England. Rusland. Nord-Amerika. — Blandinger. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

75.

Himlen — Lønnen.

Himlen er det Sted, hvor vi efter fuldbragt Livsger-
ning »skal hvile efter vore Arbejder«, hvor vi skal
faa Løn for vore gode Gerninger — thi »vore Gerninger føl-
ger os« (Apoc. 14.), hvor vi især skal fryde os i Guds
Beskuelse — »vi skal se ham Ansigt til Ansigt«, og hvor vi
faar Del i hans Salighed og Glorie — »jeg vil være din
overvættets store Løn«.

Jeg ved, at mange (især de fra os skilte Brødre og
saadanne, der er gaaet over til vor h. Kirke) har svært ved,
at der prædikes saa meget fra katholsk Side om Lønnen i
Himlen, og at der endog bliver talt om forskellige Grader
eller Trin af Løn og Salighed i Himlen; man tager ligesom
Forargelse af Forkyndelsen af dette Guds Ord. Jeg siger
udtrykkelig: af dette Guds Ord; thi man kan umulig nægte,
at det er Guds Ord, men man synes maaske kun, at der
helst skulde prædikes om Kærligheden uden at tage Hensyn
til Lønnen, som venter os. Det maa jo tilslaas, at det
vilde være bedre og fuldkomnere ved sine Handlinger at
lade sig lede af Kærligheden end af Tanken om Lønnen,
og Kirken bliver ved med at opmuntre os til denne Fuld-

kommenhed: »Alt til Guds Ære.« Men vi maa huske — og enhver føler det hos sig selv — at vi ikke ejer den Natur, Adam og Eva var i Besiddelse af før Syndefaldet, hvor det var en Lyst og Glæde for Mennesket at gøre det gode; nu er denne Lyst for største Delen forsvunden, og vi bærer ligesom en Blyvægt i vort Indre, som stadig drager os nedad; med eet Ord: vi føler den Ødelæggelse, som Synden har anrettet i Mennesket. Og selv om vi ofte kan lade os lede af Kærlighedens Aand, saa maa det dog siges, at Kærligheden alene ikke er i Stand til for bestandig at holde os oppe; Kærligheden alene har for lidt af det, som den svage, syndige Natur længes efter: Egennytte. — Tanken om Himlen og Lønnen er nødvendig for os *skrøbelige* Mennesker.

At ville begynde med at bringe Beviser af den hellige Skrift for denne Sandhed er næsten overflødig; man maatte ellers anføre en stor Del af hele det nye Testamente. Utallige Gange taler Christus derom; tænk kun paa Lignelserne om Talenterne, om de betroede Pengesummer; endvidere paa Skildringen af Verdens Dom, hvordan Herren skal gengælde baade det onde og det gode, man har gjort: altsaa Christus vil tilskynde os til det gode ved Tanken om Lønnen. — Han er den bedste Kender af det menneskelige Hjerte; da han var i Begreb med at forlade sine Apostle og fare op til Himlen, da han forudsaa Disciplenes Lidelser og Prøvelser, hvad trøstede han dem med? »I ere vel nu bedrøvede, men jeg vil se eder igen, og eders Hjerte skal glædes, og ingen skal tage eders Glæde fra eder,« og atter siger han: »Men det er eder, som have holdt ud med mig i mine Fristelser, og jeg beskikker eder Riget, som min Fader har beskikket mig det, at I skulle spise og drikke ved mit Bord i mit Rige og sidde paa Troner og dømme Israels tolv Stammer.«

Ja i Sandhed, vi har Lov til at se op til Himlen og til Lønnen, som venter os, naar vi holder ud med Kristus i hans Fristelser; thi »han skal gengælde enhver efter hans Gerninger«, og St. Paulus siger om Lønnen i Himlen: »En er Solens Klarhed, en anden Maanens Klarhed, en anden Stjernernes Klarhed; thi den ene Stjerne er forskellig fra den anden i Glans. Saaledes ogsaa de dødes Opstandelse.«

Apologetiske Breve.

Af *Philalethes*.

6. (og sidste) Brev. Kirken og den moderne Kultur.

De synes at være en Smule forarget over, hvad der er bleven sagt i det foregaaende Brev. De vil ganske vist ikke gøre den katholske Kirke ansvarlig for visse Folkeslags økonomiske og politiske Underlegenhed; men at kalde Kirken for Moder til og Bærer af selve den moderne Kultur, det forekommer Dem at være for stor en Anmasselse. De paastaar, at det ikke er den katholske Kirke, men den protestantiske, der har frembragt den moderne Kultur, at Reformationens to Hovedprincipper, Frihed for ydre Autoritet og Personlighedens Udvikling, er bleven til den moderne Kulturs to Grundpiller.

Hvor udbredt denne Anskuelse end er, kan jeg alligevel ikke sige andet, end at den er forkert. Først skal jeg tillade mig at fremsætte nogle historiske Grunde. Allerede i andet Brev har jeg vist Dem, hvor liden Del Protestanterne har haft i de store Opdagelser, der bidførte den nyere Tids beundringsværdige Kulturfremskridt. Det kopernikanske System, der indledede de moderne Naturvidenskaber, Vejene til Amerika og Indien, der gav Handelen et uventet Opsving, Bogtrykkerkunsten, som i saa høj Grad lettede Videnskaben, alt dette blev fundet uden protestantisk Hjælp; ja man kunde maaske paastaa, at de Fremskridt, den nyere Tid er saa stolt af, vilde være bleven gjort tidligere, hvis Reformationen ikke havde skilt Europas Nationer i to fjendtlige Lejre og opbrugt en stor Del af Folkenes aandelige Energi til konfessionelle Stridigheder, ja, styrtet højt begavede Nationer ind i blodige, barbariske Borgerkrige.

Paa Grund af Protestanternes Uvilje overfor Middelalderen er ogsaa den nøje Sammenhæng, der forbinder den middelalderlige og den moderne Kultur, gaaet i Glemme. I Modsætning til alle hedenske Kulturer (den kinesiske, indiske, assyriske, græske og romerske) var Middelalderens katholske Kultur for det første international. Den omfattede de romerske, galliske, germanske og nordiske Folke-

færd og Riger, den udstrakte sig til det slaviske Polen og det magyariske Ungarn. For det andet var den alsidig. Den ompændte hele det økonomiske, sociale, politiske, videnskabelige, kunstneriske, moralske og religiøse Liv. For det tredje opviser Middelalderens Kulturhistorie paa alle disse Omraader ingen Stilstand, men et stadigt Fremskridt. Det er nu netop disse tre Egenskaber, som ogsaa Nutidens Kultur roser sig mest af. Er det da ikke den naturligeste Fremgangsmaade, at se den middelalderlige og den moderne Kultur som en Enhed i Modsætning til den ikke-kristelige Civilisation?

Men er da ikke i det mindste den nyere Kulturs »to Grundpiller«, Friheds- og Personlighedsprincippet, af protestantisk Oprindelse? — Det staar for mig simpelt hen som en uløselig psykologisk Gaade, hvordan man til Stadighed kan gentage denne Paastand. Har maaske Kirken ikke gennem Aarhundreder arbejdet paa at lette Træl- lenes Aag og sluttelig fuldstændig sønderrevet deres Lænker? Har den ikke i Middelalderen beskyttet Bøndernes Friheder og Rettigheder mod tyranniske Herremænd, fremmet og velsignet Borgernes frie Foreninger og Haandværkslav? Har den ikke uden Menneskefrygt forsvaret Samvittighedsfriheden mod Statsabsolutismen og saa at sige skabt den sande, d. e. den indre Frihed: Frihed for Kødets Lyster og Ærgerrighedens Slaveri? Og hvem kan tælle alle de Millioner, der er bleven befriet fra Syndens Lænker og ført til Gudsbørnenes Frihed ved hin guddommelige Institution, som ganske vist bliver ilde omtalt som Sjælens Pinebænk, men som i Virkeligheden er Samvittighedens Fristed: Skriftestolen!

Lige saa lidt er Personlighedskulturen et protestantisk Produkt. Kirkefædrene, mange Paver, Biskopper, Præster og Ordensfolk, talløse Lægfolk fra den jævne Bonde til den kronede Fyrste har uden Tvivl været helstøbte Personligheder. Blodvidnernes og Helgenernes Skare — rummer de ikke Personligheder af første Rang? Ikke mindre end de andre gode Elementer i den europæiske Kultur er derfor ogsaa det rigtigt opfattede Friheds- og Personlighedsprincip — ranet katholsk Kirkegods.

Hvad der maa tilskrives Protestantismen er ikke disse

to Princippers Opkomst, men deres Misforstaaelse, deres Misbrug og de deraf flydende forfærdelige Konsekvenser. Et Jernbanetog paa Fejlspor kan ikke andet end volde Fordærvelse. Da Reformatorerne skrev som Krigsraab paa deres Faner: »Ingen kirkelig Autoritet, ingen god Gerning, uindskrænket fri Forskning og fri Samvittighed«, da anede de ikke, at disse falske Principper med ustandselig Konsekvens paa det politiske Omraade maatte føre til Revolution, paa det religiøse til skjult eller aabenlyst Atheisme, paa det filosofiske til almindelig Tvivl, i Erhvervslivet til en hensynsløs Kamp for Tilværelsen, i Samfundslivet til Socialisme og Anarkisme, i Moralen til Brutalitet og Fortvivlelse. Havde Reformatorerne forudset, at deres Optræden vilde have saadanne uundgaelige Følger, vilde de ikke, fordi det stod daarligt til med et eller andet i Kristenheden, have skilt sig fra den af Kristus indstiftede Kirke. Da vilde de ikke have holdt sig for klogere end Kirkefædrene og Middelalderens geniale Theologer, ikke for klogere end Paver og Koncilier, ikke for klogere end den Helligaand selv, der efter Stifterens Løfte skulde bevare Kirken fri for al Vildfarelse i Tros- og Sædelæren.

Jeg nægter altsaa ikke, at Protestantismen har haft en stor Indflydelse paa den moderne Kultur, men den bestaar hovedsagelig i at afkristne Kulturen og at opfostre Vantroen. Der er Følgerigtighed i det, Professor Høffding skriver (Religionsfilosofi S. 277): »Naar de (Reformatorerne) havde styrtet Paven fra Autoritetens Højsæde, kunde der ikke mere historisk paavises nogen absolut Autoritet paa det religiøse Omraade. Vil man Autoritet, er det konsekventest at opgive Protestantismen og søge tilbage til den Kirke, der mest fuldstændig har gennemført Autoritetsprincippet.« Protestantismens Halvhed og Uholdbarhed kan ikke skjules længere. Forgæves har man forsøgt at opgive de oprindelige lutherske Grundsætninger og at genoptage de i Begyndelsen forkastede katholske Elementer, en Fremgangsmaade, den nylig afdøde store norske Theolog Krogh-Tønning har betegnet som den »stille Reformation«. Derfor vokser ogsaa stadig Antallet af de Protestanter, der betragter Protestantismen som et overvundet Standpunkt og ved at vende til-

bage til Moderkirken bøder paa, hvad deres Forfædre har fejlet under Reformationens Massesuggestion. —

Hvilket er følgende det sande Forhold imellem den moderne Kultur og den katholske Kirke? Kulturens gode Elementer, dens Universalitet, Alsidighed, Fremskridt, dens berettigede Frihedstrang og Individualisme, alt dette er Kirkens Værk. Ja, at den moderne Civilisation i det hele taget er til, det har den kun Kirken at takke for. Og i den selvsamme katholske Kirke, og i den alene, findes ogsaa de Lægemedler, der kan helbrede de gabende Saar, Protestantismens og Vantroens Frihedsmani og overdrevne Subjektivisme har slaaet den. Eller er det ikke udelukkende Catholicismens sociale Principper, der garanterer en retfærdig Fordeling og rolig Besiddelse af de jordiske Goder og slaar en Bro over de forskellige Klassers og Racers Modsætninger? Er det ikke Kirkens aristotelsk-skolastiske Erkendelsestheori, der bevarer den menneskelige Tænkning for Kantianismens Tvivlesyge og Fritænkeriets filosofiske Neurastheni? Er det ikke Romerkirkens filosofiske Etik og theologiske Moral, der hævder de menneskelige Handlingers sande Frihed og derved deres etiske Værdi, der uforsagt værner om det uforfalskede Samvittigheds-, Pligts- og Syndsbegreb, der holder de lidende og ulykkelige tilbage fra Fortvivlelse og Selvmord, der fremmer Begejstringen for det store og Troskaben i det smaa, der giver tilstrækkelige Motiver og Sporer, Forbilleder og Hjælpemidler til at opfylde endogsaa de vanskeligste moralske Fordringer, der overvinder Egoismens uhyggelige Magt og tilskynder til en Menneskekærlighed, Kulturhistorien ikke kender Mage til, der endelig uden Eftergivenhed forlanger standsmæssig Kyskhed af enhver, og, ved heltemodigt at forsvare Ægteskabets Enhed, Hellighed og Uopløselighed tillige forsvarer og fremmer Familiernes Fred og Lykke, Kvindernes Ære og menneskeværdige Stilling, Børnenes Liv og Opdragelse, Legemets Sundhed og Kraft, Sjælens Klarhed og Energi, ja endog Kulturfolkernes hele Eksistens?

Jeg kunde endnu udvikle, hvorledes den katholske Kirke i Nutiden er den eneste faste Støtte for den historiske Kristendom, og hvorledes den alligevel kan

optage i sin Ramme alle moderne gode og sande Tanke- og Kulturresultater. Jeg kunde endnu gøre Rede for, hvorledes den krystalklare og klippefaste katholske Verdensanskuelse og Livsopfattelse forener Videns Theser og Troens Dogmer, Menneskets Frihed og Guds Autoritet til et harmonisk System, der tilfredsstiller ogsaa de dybeste Aander og frembringer en Personlighedskultur, Vantroen ikke har nogen Anelse om. Men jeg maa antage, at De ikke mere holder fast ved Deres Paastand om Kirkens fjendtlige Forhold til Kulturen. Nej, Pavekirken er den største Kulturmagt, som Verden har haft og nogen-sinde vil faa. Uden katholsk Hjælp vil det være umuligt at naa til en fuldkommen Kultur, d. e. til en harmonisk Udvikling og Fuldkommengørelse af den legemlige og aandelige, fornuftige og etiske, individuelle og sociale Menneskenatur.

Jødefolkets sidste Dage.

(Sluttet ²⁷)

Jeg bliver her nogle Uger for derpaa over Makedonien og Grækenland at vende tilbage til Alexandria. Her drages jeg ofte til Rom, ofte til eder, til Græcina; hvor gerne vilde jeg ikke ogsaa lære de andre hellige i den romerske Kirke at kende; men. . .

Jeg vil dog ikke slutte uden at røbe en Hemmelighed for eder: i den jomfruelige Kærlighedsdiscipels Hænder har jeg nedlagt Løftet om evigt at forblive Jomfru. Ord siger ikke, hvilken Kamp det har kostet mig at vise et Tilbud og et Haab fra mig, der omfattede det højeste, som et kvindeligt Hjerte kan begære; men da Offeret en Gang var bragt, løftede dog den søde Følelse mig, at jeg havde valgt den bedste Del.

Jeg vil fremtidig bede for ham, som jeg maaske kunde have gjort lykkelig, men ved hvis Side jeg som Kristen aldrig vilde være bleven lykkelig.

Jeg kan ikke slutte bedre end med hine Ord, hvormed Apostelen Paulus sluttede sit Brev til Epheserne: *Naaden være med alle, som elsker vor Herre Jesus Kristus.*

Vor Fortælling er endt; vi skal kun endnu tilføje et Par Ord om Titus. Den herskesyge Berenices yppige Skønhed havde mere blændet ham end erobret hans Hjerte; hendes Billede maatte snart blegne i hans Sjæl, da hun var reven bort fra hans Øjne. I Stedet for den stolte Dronning dukkede nu hans Niece Domitillas yndefulde Skikkelse frem, og omvendt hvad der var Tilfældet med hin, blev netop hendes Billede saa meget idealere for ham ved Fraværelsen.

Titus havde af sit tidligere Ægteskab kun een Datter; han maatte tænke paa ved et nyt Ægteskab at vinde Haabet om en mandlig Arving til Tronen, og det saa meget mere, som han paa Grund af sin elendige Broder Domitians Karakter forudsaa det værste for sin Familie saavel som for Riget, hvis denne nogensinde skulde komme til Regeringen.

Faa Uger efter at Domitilla havde modtaget den hellige Daab i Alexandria, fik hun et Brev fra Titus, i hvilket han bad hende om at blive hans Gemalinde.

At blive Kejserinde og løfte Kristendommen op paa de romerske Kejseres Trone — kunde der for et Kvindehjerne og for en Kristen gives noget mere tillokkende? Og gaves der en Mand i Verden, saa ædel, saa god, saa rig paa alle Legemets og Sjælens Fortrin som Titus, »Menneskeslægtens Fryd«? Domitilla havde fra Barndommen af set op til ham med Ærefrygt og Beundring; da han holdt sit triumferende Indtog i Rom, var han forekommen hende som en Gud; skulde hun nu ved hans Kærlighed blive den misundelsesværdigste blandt alle Hustruer? Og om det nu paa Grund af hans gentagne Gange udtalte Ærefrygt for Kristus skulde lykkes hende at sprede hans Fordomme og vinde ham for Sandheden?

For Domitilla gaves der kun en eneste Betænkning. I det gamle Rom gennemtrængte Afgudsdyrkelsen hele det politiske, det borgerlige og det private Liv — kunde hun som

Kejserinde unddrage sig Besøget i Templerne og Deltagelsen i Festerne og Ofrene til Ære for Guderne? Og naar dette ikke var muligt, kunde hun da frit og aabent bekende sig som Kristen? Nej, paa Grund af det Had og de Fordomme, der bestod imod Kristendommen hos hele det romerske Folk, var en Kristen endnu umuligere paa Tronen end en Jødinde.

Hvilken tung Kamp Valget kostede Domitilla, det har hendes Brev antydet; Afgørelsen bragte et Brev fra Græcina hende, til hvem hun havde henvendt sig. Svaret bestod kun i faa Sætninger; Domitilla læste dem og læste dem endnu en Gang — saa stod hendes Beslutning fast.

Den Skrivelse, hvori hun afslog Frieriet, indeholdt den aabne Bekendelse, at hun var Kristen — der gives et Martyrium, tungere og smerteligere end Blodets, et Offer, som Gud ser blive bragt paa Hjertets Alter; det er Kristendommen med sine Naadegaver og sin Haab, der til alle Tider har skænket Kraft og Styrke til saavel det blodige som det ublodige Martyrium.

Domitilla var Titus' sidste Kærlighed; han ægtede ikke nogen anden. Men hvor ulykkelig vilde hun være bleven, hvis hun havde valgt anderledes!

Vespasian døde i Aaret 79, ni Aar efter Jerusalems Ødelæggelse, og Titus besteg Tronen, 39 Aar gammel. Men hans Regering varede kun to Aar, og det er ikke til at afgøre, om Sorg eller hans Broder Domitians Gift saa tidlig gjorde Ende paa hans Liv. I hine to Aar fulgte den ene Ulykke oven paa den anden. Vesuvs Udbrud, det frygteligste, Historien kender, ødelagde blomstrende Byer og Landskaber, og Askeregnen formørkede Solen i Rom. Medens Titus dvælede ved Ulykkesstedet for at bringe Hjælp, udbrød der i Hovedstaden en Brand, som varede tre Dage og tre Nætter og lagde Kapitol, Pantheon, Augusts Bibliothek, Pompejus' Theater og en stor Mængde Huse og Paladser i Aske. Dertil kom de værste Fortrædeligheder i Familien; især undlod Domitian ikke at forbitre sin Broders Liv. Offentlig anklagede han Titus for Testamentsforfalskning, da Vespasian skulde have bestemt Herredømmet for begge sine Sønner i Forening; al Godhed, al Eftergivenhed, alle Æresbevisninger, som Titus lod regne ned over ham,

æggede ham blot til endnu heftigere Had. Hans Herskesyge gjorde ham til Brodermorder; men naar han selv efter en femtenaarig Regering blev myrdet under Medvirkning af sin egen Kone, saa er disse femten Aars Historie skreven med lutter Blod. Med Domitian uddøde Flaviernes Slægt; men det romerske Senat lod selv hans Navn hugge bort af de af ham rejste Bygningsværker.

Havde Domitilla som Titus' Gemalinde skænket sin Mand en Arving, saa vilde Domitians Had hverken have skaanet Barnet eller Moderen.

Vi har i vor Fortælling gentagne Gange henvist til Domitillas Katakomber; det er vor Domitilla, som de kan takke for deres Navn. Under Titus' Regering ønskede hun ikke, under Domitians Blodherredømme vovede hun ikke at vende tilbage til Rom. Da Nerva i Aaret 96 besteg Tronen, saa Domitilla atter Rom — under hvilke forandrede Forhold! Pomponia Græcina var død og havde fundet sit Hvilested i det Gravkapel, som indtil nu fører hendes Navn; men Klemens og hans Gemalinde levede endnu, og med dem blev nu Domitilla knyttet sammen ved Venskabets helligste Baand. Med dem fandt hun ogsaa sin Grav i de kristelige Flaviers af hende anlagte Gravsted ved den ardeatinske Vej, over hvis Indgang staar den endnu til Dels vedligeholdte Indskrift: Flaviernes Gravsted.

Biskoppens Retssag.

I dette Blads forrige Aargang, Nr. 46, bragtes Meddelelse om en Sag, den højærværdigste Biskop havde anlagt mod Kultusministeriet. I Dag kan vi bringe Ordlyden af den Dom, der er fældet i Sagen, foruden et Separatvotum, som den ene af de tre voterende Dommere, Assessor Andræ, har afgivet. Den faldne Dom er blevet appelleret til Højesteret, og der er Mulighed for, at Højesteretsdommen vil falde i Løbet af nogle Maaneder.

denne Tro, blev der af Præsten for den romersk-katholske Menighed i Eshjerg nedlagt Protest imod, at Snedker Jessen eller dennes Hustru blev beskikket til Værge for Børnene.

Efter at der i Anledning heraf var bleven ført Forhandlinger mellem Justitsministeriet og de Indstævnte Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, udtalte de Indstævnte sluttelig i Skrivelse af 28. April f. A. til Justitsministeriet, at de fandt at burde give Tilladelse til, at Børnene blev opdragne i Folkekirkens Tro, hvorfor de maatte anbefale, at det havde sit Forblivende ved den paa dette Tidspunkt stedfundne Beskikkelse af Snedker Jessens Hustru til Værge for Børnene.

Under nærværende Sag har nu Citanterne Det danske romersk-katholske Trossamfund og den til samme hørende Menighed i Eshjerg ved apostolisk Vikar Biskop af Anastasiopolis Johannes von Euch, under Anbringende af, at den af de Indstævnte saaledes tagne Beslutning maa anses for ganske ulovhjemlet og stridende mod Loven, nedlagt Paastand paa, at de Indstævnte tilpligtes at høre den af dem tagne Beslutning kendt ugyldig og ulovmedholdig, og at de tilpligtes at betale Sagens Omkostninger.

De Indstævnte, der principalt havde paastaet Sagen afvist, hvilken Paastand blev forkastet ved nærværende Rets Kendelse af 31. Oktober 1910, har derfor nedlagt Paastand paa Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger, derunder Salær til den for dem beskikkede Sagsfører, Overretssagsfører Otto Bing.

Til Støtte for deres Paastand har Citanterne gjort gældende, at den af Forældrene truffne Bestemmelse om, i hvilken Tro deres Børn skulde opdrages, hvilken Bestemmelse formenes at hvile paa en Forældrene uafhængig af Forældremagten tilkommende personlig Ret, ikke udenfor det i Lov af 13. April 1851 § 9 ommeldte Tilfælde vil kunne forandres efter Forældrenes Død.

Herimod har de Indstævnte anført, at saavel Retten som Pligten til at tage Bestemmelse om Børnenes Trosopdragelse maa anses for en Bestanddel af Forældremagten og derfor efter Forældrenes Død overgaa til Børnenes Værge, og at de Indstævnte ved Meddelelsen af den her i Sagen omhandlede Tilladelse er gaaede ud fra, at Be-

stemmelse om Forandring i Børnenes Trosopdragelse ikke vilde kunne træffes af Værgen paa egen Haand, men at der til Gyldigheden af Værgens Bestemmelse herom i Analogi med den førnævnte Lovbestemmelse udkrævedes de Indstævntes Samtykke, samt at de Indstævnte, hvad enten der maa gives dem Medhold i dette sidste eller ej, og hvad enten derfor den meddelte Tilladelse maatte anses fornøden eller overflødig, efter det Anførte ikke ved Tilladelsens Meddelelse har foretaget sig noget, som vil kunne gøres til Genstand for Underkendelse ved Domstolene.

Der findes nu at maatte antages, at Raadigheden over Børnenes religiøse Opdragelse i Mangel af særlige Regler om dette Forhold maa overføres til Værgen som den, der iøvrigt træder i Forældrenes Sted med Hensyn til at tage Bestemmelser om Børnenes Forhold. Idet derhos den i oftnævnte Lovbestemmelse indeholdte Regel ikke findes at afgive analogisk Hjemmel for, at Samtykke fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet skulde udkræves til, at Børn efter begge Forældres Død skulde kunne opdrages i en anden Trosbekendelse end den, til hvilken Forældrene hørte, maa det antages, at Værgen har Myndighed til at træffe saadan Bestemmelse, og at Besværinger over Misbrug af Værgens Myndighed maa rettes til Pupilmyndighederne.

Da det allerede af det Anførte følger, at Citanterne ingen Paataleret har i den nærværende Sag, vil de Indstævnte være at frifinde for Citanternes Tiltale.

Sagens Omkostninger vil efter Omstændigheder være at ophæve.

Der vil være at tillægge den for de Indstævnte beskikkede Sagfører, hvis Sagførelse har været lovlig, i Salær 80 Kr., som vil være at udrede af det Offentlige.

Stempelovertrædelse foreligger ikke under Sagen.

Thi kendes for Ret:

De Indstævnte, Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet bør for Tiltale af Citanterne, Det danske romersk-katholske Trossamfund og den til samme hørende Menig-

hed i Esbjerg ved apostolisk Vikar, Biskop af Anastasiopolis Johannes von Euch i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger ophæves.

Der tillægges den for de Indstævnte beskikkede Sagsfører, Overretssagsfører Otto Bing, i Salær 80 Kr., som udredes af det Offentlige.

DISSENS.

Jeg vilde statuere, at den af Forældrene trufne Bestemmelse om, i hvilken Tro deres Børn skulde opdrages, maa, som af Citanterne hævdet, anses som hvilende paa en personlig Ret for Forældrene, uafhængig af Forældremagten, hvilken Bestemmelse efter begge Forældrenes Død ikke kan antages at kunne forandres hverken af Værgen alene eller af denne med de Indstævntes Samtykke, hvorfor taler, at Lov 13. April 1851 § 9 kun efter den ene Ægtefælles Død giver den anden Ægtefælle med Samtykke af Kultusministeriet Tilladelse til saadan Forandring, og at det i § 16, 1. Punktum i Konfirmation af 15. Maj 1747 paa de Reformertes Privilegier udtrykkelig siges, at for de reformerte Umyndige beskikkes reformerte Værger, og at, saafremt en luthersk i Mangel af vederhæftige Værger blandt de reformerte skulde sættes til Værge for en reformert Umyndig, da skal han hans Midler efter Loven forsvarlig forestaa, men den Umyndige maa forblive hos sine Slægtninge og Venner eller den reformerte Gejstlige, som drage Omsorg for hans eller hendes Optugtelse, hvilken Bestemmelse ikke kan anses at være af saa singulær Art, at den ikke analogisk kan anvendes paa Umyndige af den romersk-katholske Tro.

Da nu tilmed Citanterne efter min Mening maa anses for at have været kompetente til at paastævne Sagen, finder jeg, at deres Paastand maa tages til Følge. . . .

(S. O. ophæves).

(sign.) Andræ.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Ungdomsværnets første *Friluftsmøde* i Søndags i Dyrehaven — ved Vor Frues Bøg — havde samlet halvtredje Hundrede Deltagere, hvoraf en stor Mængde Ungdom. Talerne paahørtes med stor Opmærksomhed, og Sangene lød godt i Skoven under Ledsagelse af Ungdomsforbundets Hornmusik. Efter det egentlige Møde sang en Del Herrer og Damer, væsentlig Medlemmer af Fortsættelseskursusets Korskole, under Ledelse af Frøken Pechüle, en Del nydelige, firstemmige Fædrelandssange. Derefter legede Ungdommen under udmærket Sammenhold en Time eller to under de grønne Træer. Det skyldtes en beklagelig Misforstaaelse fra Ungdomsværnets Formands Side, at den af Kollegiets Rektor tilstaaede Andagt Kl. 7 i St. Andreas Kirke bortfaldt.

— I Dagbladet *København* har Forfatteren, cand. theol. *Bratli* paabegyndt en interessant Skildring af den spanske Inkvisition. Den er for lang og for let tilgængelig for enhver Læser, til at den kan aftrykkes her i Ugebladet; men vi vil med disse Linjer henlede alle interesseredes Opmærksomhed paa den.

Sverige. I *Ugebladets* Nr. 12 er omtalt den væsentlige Indskrænkning i den religiøse Frihed, dette Lands Administration har foretaget overfor de katholske og jødiske Menigheder, idet man har henvist alle disses Medlemmer til de lutherske Sognepræster, hvad alle Tilførsler til Kirkebøgerne angaar. De i Sverige boende katholske Østerrigere har i Følge *Reichspost* følt sig saare forurettede ved denne uretfærdige Anordning og har til det kejserlig-kongelige østerrigske Gesandtskab i Stockholm indsendt en Klage-Adresse, i hvilken de beder om deres Lands energiske Beskyttelse, at de kan nyde den samme religiøse Frihed, som protestantiske Svenskere har, der slaar sig ned i Østerrig. Til Ansøgningen var føjet en længere Redegørelse over de faktiske Forhold med Citater af de forskellige, dette Forhold vedrørende Bestemmelser. Det er at haabe, at den svenske Regering vil indse, at selvom den ogsaa har Magt til at standse enhver Frihedsbevægelse, er den dog ikke i Stand til ligefrem at skrue Udviklingen tilbage.

Schweiz. Som bekendt blev der, i Følge den italienske Regerings ligesaa uretfærdige som taabelige Forlangende, nægtet Pavens Repræsentant Adgang til den internationale Fredskomités Forhandlinger. Som et Bevis paa, at Harmen over denne Uretfærdighed endnu ikke er uddød, tjener følgende Skrivelse, som det internationale Fredsbureau i Bern

har modtaget fra polske Fredsvenner i Grev Tyszkiewicz' Navn: »Hr. Præsident! Den 19. alm. Fredskongres skal i dette Efteraar afholdes i Rom, i Forbindelse med de Festligheder, som der finder Sted. Som Katholik og som Fredsven tillader jeg mig at nedlægge Indsigelse mod denne Plan, der forlener Fredsbevægelsen med en katholskfjendtlig, nationalistisk og militaristisk Karakter. 300 Milioner Mennesker vil føle sig stødte ved dette Mødested i dette Aar. Fredsbevægelsen er ikke specifik katholsk, men den er lige saa lidt antikatholsk og frimurerisk. Den har ingen Anledning til at fejre Proklamationen af Italiens Enhed, lige saa lidt som den har Grund til at fejre Paris' Erobring eller Proklamationen af det tyske Kejserdømme. Middelalderen kendte kun Fredstanken gennem den hellige Stol. Som Leder af Fredsforeningen i Kiew tror jeg at kunne give Dem den Forsikring, at den ingen delegerede vil sende til en Kongres i Rom. Jeg tillader mig derfor at foreslaa Dem Haag som Mødested for den 19. Fredskongres i 1911. . . « Det er ikke sjældent, at Polakker, som her, benytter Lejligheden til at vise deres trofaste, katholske Sindelag. Saaledes deltog heller ingen polsk Journalist i den internationale Journalistkongres, der for nylig er blevet afholdt i Rom.

Frankrig. Følgende interessante Statistik har vi laant hos *Die kath. Kirchenzeitung*. Den viser, hvorledes Forbrydelser tiltog i Frankrig i de Perioder, Kirkens Indflydelse paa Børnenes religiøse Opdragelse blev forhindret, og hvorledes de aftog, naar Kirken fik frie Hænder til at indprænte Ungdommen Troens Sandheder. Denne Statistik virker saa meget uhyggeligere, som Frankrigs Befolkning i de sidste 40 Aar er taget langsomt, men sikkert af.

Gennemsnitstal af
Forbrydelser.

1831—1835	113.000	} Ledelsen af Folkeskolen er unddraget Kirken og overgivet verdslig Styrelse.
1836—1840	144.000	
1841—1845	169.000	
1846—1850	226.000	
1851—1856	280.000	
1856—1860	266.000	} Religionsundervisning bliver atter indf.
1861—1865	272.000	
1866—1870	283.000	} Det liberale Kejserdømme indsnævrer Kirkens Frihed i Skolen.
1871—1875	250.000	
1876—1880	372.000	} Kirken har atternoget større Indflydelse.
1881—1885	422.000	
1886—1890	461.000	
1891—1895	521.000	
1896—1900	514.000	
1901—1905	556.000	

Det antireligiøse Regimente fordriver al Religionsundervisning fra Skolen og gør hele Undervisningen atheistisk.

England. Pater *Bernhard Vaughan*, den berømte Jesuitpræst, der er en af Englands ypperste Prædikanter og nidkæreste Sjælesørgere, har nylig afsluttet en tre Ugers »Mission« i East End i London, Kæmpebyens Fattigkvarter, hvor Pater Vaughan allerede tidligere har gjort saa stort og rigt et Arbejde. Der har i de tre Uger været c. 60.000 til Stede ved de forskellige Gudstjenester og Foredrag. Ved Afslutningen Søndag Aften den 14. Maj var der mødt saa mange, at ikke alene Kirken var fuld til sidste Plads, men endog Gadetrafikken delvis var standset af den Mængde Mennesker, der havde taget Opstilling udenfor den fyldte Kirke. Der blev holdt fire Foredrag, hvert paa ti Minutter, af fire Præster, hvorefter der afsluttedes med en af de ejendommelige Dialoger, der har særtegnet denne Mission. Pastor Vaughan forestillede en Eastendermand, og han og en anden Præst førte saa en afsluttende Samtale om det, de havde hørt i de forskellige Prædikener, og det Udbytte, hin Mand havde haft deraf — under Tilhørernes spændte Opmærksomhed.

Rusland. Fra dette Land meldes der stedse om nye Overgange til den katholske Kirke. I Chelm (i russisk Polen) er derfor en »orthodoks« Kirkekongres traadt sammen, der skal raadslaa om, hvorledes man skal bøde paa de svære Tab. Der blev fremlagt en Beretning paa Kongressen, i Følge hvilken kun en Tredjedel af Menighederne i Provinsen Chelm er forblevet trofast mod den »orthodokse« Bekendelse, men ogsaa de tiloversblevne truede der Fare, hvis ikke 40 »orthodokse« Missionærer kunde blive sendt ud og arbejde i Distriktet og samtidig et — strengt Forbud blev udstedt mod ethvert Besøg hos katholske Præster og Lægfolk. Ægte russisk! Men saaledes gaar det ofte derovre: Politiet skal hjælpe den Helligaand — saa gaar Arbejdet saa dejlig hurtigt fra Haanden.

Nord-Amerika. Dr. *M. F. Egan* forlod den 16. ds. De forenede Stater for at vende tilbage til sin Stilling i København. I Følge *Catholic Times* tilbød Præsident Taft ham diplomatisk Førfremmelse, men han foretrak at blive i Danmark, hvor han jo som bekendt har været siden 1907, og hvor han er bleven almindelig afholdt i alle Kredse. — I Begyndelsen af denne Maaned har der været afholdt en episkopal Kirkekongres, paa hvilken Præsident Taft udtalte, at alle Kirker, der arbejder paa Menneskenes moralske Rejsning, er Statskirker under Statens Beskyttelse, men ikke under Statens Kontrol. Hermed kan sammenlignes en bemærkelsesværdig Udtalelse af Kardinal *Gibbons*, ved hvilken han erklærede, at England og Amerika var Mønsterstater, hvad religiøs Frihed for den katholske Kirke angik. Hs. Eminence kunde gerne have taget flere smaa Lande med

i samme Lovprisning! I Anledning af hans tilstundende 50-aarige Jubilæum som Præst og 25-aarige Jubilæum som Kardinal strømmer der Bidrag ind fra alle Samfundskredse og alle Trosbekendere til Oprettelse af en »Mindehal« ved det katholske Universitet i Washington. — En Rigmand, Mgr. *Wahls*, har skænket henved $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr. til Uddannelse af gejstlige fra fattige Bispedømmer i De forenede Stater. Professor Graham og det katholske Universitet skal administrere den store Fond. — Som maaske nogle af Læserne husker, blev for 3 Aar siden en tyskfødt Franciscanerpater Heinrichs myrdet foran Kommunionbænken af en italiensk Anarkist i det Øjeblik, han lagde Forbryderen den hellige Hostie paa Tongen. Med Udraabet: »Min Gud, min Gud« styrtede Præsten død om, ramt lige i Hjertet af Kuglen. Der er nylig i Rom gjort de indledende Skridt til en eventuel Salighedserklæring af omtalte Martyrpræst.

Blandinger.

En vis *Søren Voldborg*, der ofte skriver i *Nationallidendes* Søndagsnummer, synes at være en sympathetisk Mand. Saaledes skriver han i Søndags følgende træffende Ord om Ydmyghed:

Vi kan vel nok være enige om, at uden Ydmyghed kan Kristenlivet ikke trives. Jo dybere og inderligere Ydmygheden er, desto sundere og stærkere bliver ogsaa Kristenlivet.

Men hvor er det svært at blive et rigtigt ydmygt Menneske! Hvor er det svært at tage de dybe Toner, vel at mærke saadan, at de bliver rene i Klangen!

Naar man er musikalsk paa det Punkt, faar man til Tider Lyst til at holde sig for Ørene. Saadan som de dybe Toner kan klinge falsk! »Ak ja, Hr. Pastor vi er jo allesammen Syndere for Vor Herre!« Saadan hører jeg saa tit, og saa har jeg det paa Fornemmelsen, at Fortsættelsen egentlig skulde lyde: »Men jeg er da ikke af de værste, Hr. Pastor! Ork nej, jeg kender da dem, der er meget værre. Der er nu ham ovre paa Hjørnet, De ved nok ham, Hr. Pastor, der drak til den store Guldmedalje og gik fra Forretningen og løb fra Kone og Børn og stak til Amerika. Ja sikke Tider, Hr. Pastor! En anden en sidder dog og svarer enhver sit og opfører sig skikkelig og honnet, saa man ikke behøver at skamme sig hverken for Gud eller Mennesker. Ork, Hr. Pastor, en god Samvittighed er dog en dejlig Ting. Vel er vi allesammen Syndere for Vor Herre, men en god Samvittighed, den ved jeg da, jeg har, Hr. Pastor!«

Ikke just i samme Toneart som Hovedsmanden »Herre! Jeg er ikke værdig til, at Du skal gaa ind under mit Tag.«

A.C. Die tricesimo primo hujus Rev. P. L. Günther tempore ac loco solito de »Gralagnet« colloquium instituet. Deinde consilium convivii a scholastica institutione tironum creabitur.

Administratores.

Bekendtgørelse.

Paa Anden Pintsedag agter den højærværdigste Biskop i St. Ansgars Kirke at meddele Firmelsens hellige Sakramente til voksne. De troende, som endnu ikke har modtaget dette Sakramente, anmodes om snarest muligt at melde sig der, hvor de er bleven optaget, og at overvære det offentlige, forberedende Foredrag, som holdes i St. Ansgars Kirke Søndag den 28. Maj, Kl. 5 Eftm.

For Pintsenovenen.

I En lille **Pintsebog** (smukt indbunden 30 Øre) findes Betragtninger og alle *Bønner til Pintsenovenen* samt andre *Bønner* til den Helligaand. Faas ved Kirkerne, hos St. Josephs Søstrene samt fra Hovedoplaget, Frederiksberg Allé 15—17.

Unio. Søndag den 28. Maj Cycleudflugt for Herrer og Damer. Man samles paa Ordrupshøj efter Højmassen i St. Andreaskirken. **Besøgende er velkomne.**

K.U.F. Søndag d. 28. Maj Udflugt til Frederikssund-Jægerspris. Medlemmer, som ønsker at deltage, bedes indtegne sig hos Kassereren, H. Schloemer, Elmegade 22³ inden **Tirsdag d. 23. Maj.** Trf. mellem 5—7 Eftm.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem og Bureau.

Anmodning.

Det katolske Fortsættelseskursus modtager med Tak alt aflagt Børnetøj, særlig Forklæder og Natkjoler. Pakkerne bedes mærket »Feriebørnene« og kan indleveres paa Menighedskontoret, Bredgade 69, 1. S. o. G., 1—4, samt hos St. Josefssøstrene, Toldbodvej 14, Frederiksberg Allé 15—17 og Griffenfeldtsg. 40.

Mariakongregationen for Mænd slutter sine Møder Torsdag d. 25. Maj (Christi Himmelfart) Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Eftm. i Jesu Hjertes Kirke med Prædiken, Festandagt og »Te Deum«. — I Ferien afholdes *Fælleskommunion* d. 2. Juli (Marias Besøgelse).

Pintselørdag.

I Sognekirkerne indvies Daabsvandet og synges Litaniet til alle Helgener forud for Messen.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinserne.

Da det er Meningen snart at genoptage denne Rubrik i Bladet, bedes de højærværdige Sognepræster i Provinserne meddele Red., om der er sket Forandringer; indløber ingen saadan Meddelelse, saa forudsættes, at alt er uforandret. (Snn. *Ugebladet* 1910, S. 452). Fra en enkelt By er Rettelse allerede modtaget.

Tak

Alle, som med Kærlighed har erindret os ved vort Jubilæum, bedes modtage vor hjerteligste Tak med Ønsket om Guds Velgjørelse.

Kolding d. 18. Maj 1911.

Den kristelige Kærligheds Søstre.

Kirkelig Kalender.

28. Maj. 6. Søndag efter Paa- ske. Augustin af Eng- land, Biskop og Be- kender. 29. — Mandag. Ubaldus, Bi- skop og Bekender. 30. — Tirsdag. Maria Magda- lene af Pazzi, Jomfru. 31. — Onsdag. Angela Meri- cia, Jomfru. 1. Juni. Torsdag. Oktav af Christi Himmelfart. 2. — Fredag. Anselmus, Bi- skop og Kirkelærer. <i>(Pius X fylder 76 Aar).</i> 3. — Lørdag. Vigilie til Pintse (Fastedag).	4. Juni. Pintsesøndag 5. — Mandag. 2. Pintsedag. 6. — Tirsdag. 3. Pintsedag. 7. — Onsdag. Tamperdag. <i>(Fastedag).</i> 8. — Torsdag. Oktavdag. 9. — Fredag. Tamperdag. <i>(Fastedag).</i> 10. — Lørdag. Tamperdag. <i>(Fastedag).</i>
--	--

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 19.

Majandagten.

	Søn- og Festdage	Hverdag Aften
St. Ansgars Kirke:	Kl. 8 Aften;	Kl. 8
Rosenkranskirken:	» 5 Efterm.;	» 7 ¹ / ₂
St. Annæ Kirke:	» 8 Aften;	» 8
Jesu Hjertes Kirke:	» 7 ¹ / ₂ med Præd.	» 7 ¹ / ₂
St. Josefs Kirke:	» 3 Efterm.;	» 7 ¹ / ₂
St. Knuds Kapel	» 3 med Præd.;	»
Immaculatakirken:	» 2 ¹ / ₂ Efterm.;	» 7 ¹ / ₂
St. Andreas Kirke (Ordrup):	» 5 »	» 7 ¹ / ₂
Assumptionskapellet (Amalievej 14):	» 5 »	» 5

Aftenandagten.

I St. Ansgars Kirke og St. Annæ Kirke holdes Aftenandagten paa Søndagene i Maj Maaned i Forbindelse med Majandagten og paa de for denne angivne, fra det sædvanlige Klokkeslet afvigende Tider.

Jesu Hjertes Kirke.

Aftengudstjenesten afholdes — indtil Oktober — Kl. 7¹/₂ Aften (kun den første Fredag i Maaneden Kl. 8).

Den eukaristiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredag den 2den Juni til de aftalte Tider. Det allerhelligste Sakramente er udstillet hele Dagen. Dermed ophører Tilbedelsen for den eukaristiske Forening i Sommermaanederne.

Første Fredag i Maaneden (2. Juni).

St. Ansgars Kirke: Kl. 8¹/₄ Prælatmesse til Ære for *Jesu guddommelige Hjerte*; Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse; Kl. 7¹/₂ Aften Andagt til *Jesu guddommelige Hjerte*.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Skolemessen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.

Jesu Hjertes Kirke: Efter 8¹/₂ Messen sakramental Velsignelse; Kl. 8 Aften Andagt.

Til Abonnenterne.

I Anledning af Christi Himmelfarts Dag er dette Nr. udsendt en Dag tidligere end sædvanlig.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothés Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 23.

Søndag den 4. Juni.

1911.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — The Catholic Encyclopedia. — Josef Tømmermand. — En ny Orden i Danmark. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Køge. Esbjerg. Kolding. Norge. Spanien. Portugal. — Bekendtgørelser. — Om slag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

76.

Lys og Mørke.

Vor Maade at forholde os paa overfor det Sandhedens Lys, som den Helligaand har tændt i vore Hjerter, og som han gennem vor hellige Kirke bestandig holder vedlige for at lyse paa vor Vej, burde være den: at vi hjertelig takker Gud for dette Sandhedens Lys og lever i Overensstemmelse dermed, vandrer som Lysets Børn.

Vi trænger til dette Sandhedens Lys, Religionens Lys. Uden Religionen, uden Kristendommen vilde — som det jo paa saa mange Maader er godtgjort — al vor Søgen og Tragten efter Dydens og Sandhedens Vej være ligesom en Famlen i Mørke. Det har vist sig tidligere og viser sig endnu bestandig, at dersom Mennesket gaar sine egne Veje, overladt til sig selv, da farer han snart vild. Han kan mene at have fundet det rette, at have naaet Maalet, det rigtige Resultat, men snart efter kommer en anden og omstyrter med tilsyneladende lige saa klare Grunde den førstes Resultater, og før eller senere gaar det den anden paa samme Maade; han afløses af en tredje og fjerde, hvis Tanker og Lærdomme en Tid lang er i Vælten som den højeste Vis-

dom og urokkeligste Sandhed, indtil den atter kuldkastes af ny Hypoteser og Paastande, saa at man tilsidst hverken ved ud eller ind.

Hvor ganske anderledes sikkert kan vi derimod ved den sande Kristendoms Lys vandre fremad, vort evige og uforanderlige Maal i Møde, uden Fare for at gaa fejl i nogensomhelst Henseende, naar vi blot følger dette Lys. Man har spottende sammenlignet den kristne Aabenbaring med en Facitliste, som vor egen Tænkning og Undersøgelse absolut skal stemme overens med. Og det er i Grunden en ganske god Sammenligning, der er blot ingen Grund til at spotte over denne Facitliste, men tværtimod al Grund til at være Gud uendelig taknemmelig for den, for en saadan Facitliste, som straks siger os, naar vi er paa gale Veje, saa at vi i Tide kan sadle om og ikke spilde vor Tid og vore Kræfter med en unyttig Famlen omkring i Mørket. Ja, disse Udtryk »Lys« og »Mørke«, de er i Grunden meget betegnende, naar de bruges om vor aandelige Tilstand med eller uden Troens Oplysning og Vejledning. »I var forhen Mørke, nu er I Lys i Herren.« Og det kan vi som sagt aldrig nok takke Gud for.

Men vi skal ikke alene lade os oplyse af det overnaturlige Lyses Glans, vi maa ogsaa vandre som dette Lyses Børn.

Guds Hensigt med at undervise os om Dydens og Sandhedens Vej er ikke den: blot at give os lidt Forstandsøvelse, nogle Tankeeksperimenter at tumle med, men hans Hensigt er at gøre os til virkelig gode og lykkelige Mennesker, hvad det kun er muligt at blive ved trofast Efterlevelse af den erkendte Tros- og Sædelære. Dette er den ufravigelige Betingelse for et i Sandhed lykkeligt Liv baade i denne og den anden Verden. Der er næppe noget, som vor guddommelige Frelser og hans Apostle oftere og tydeligere har lagt Eftertryk paa end dette, at vi bør vise vor Tro i Gerningen. Gør vi ikke det, saa vandrer vi ikke i det Troens Lys, som er skænket os, og da vil dette Lys, som skinnede forgæves for os, dømme os en Gang. »Dette er Dommen, at Lyset er kommet til Verden, men Mennesket har elsket Mørket mere end Lyset, thi deres Gerninger var onde.«

Forhaabentlig rammer dette Ord ikke os, i alt Fald ikke i sin fulde, frygtelige Alvor. Men nogen Forsømmelighed, nogen Utaknemmelighed imod den Helligaand og hans Sandheds Lys, det kan vist ingen af os sige sig fri for. Lad os paa den hellige Pintsefest bede den Helligaand om Tilgivelse herfor og om Naade og Kraft til fremtidig bedre at vandre som Lysets Børn.

The Catholic Encyclopedia.

10. Bind.

Boganmeldelse ved Niels Hansen.

Det er vistnok en Sjældenhed, at et saa omfattende Værk som denne store katholske Haandbog udkommer med en saadan Præcision og Hurlighed, som Tilfældet er. I Marts 1907 udkom det første Bind, og allerede nu, kun fire Aar efter, foreligger der ti omfangsrige Bind, hvert paa 800 store Sider, med Billeder, Landkort og store kuleørte Kunstblade i Hundredevis.

Det gælder dette tiende Bind, hvad der er blevet sagt om alle de foregaaende, at det baade i Henseende til Indhold og Form staar paa Højde med det ypperste, Videnskab og Kunst er i Stand til at præstere. Tredive fuld Sides Illustrationer og Landkort er fordelt rundt om i de forskellige Artikler, af hvilke *Messe* er den første og *Newman* den sidste. Af de mangfoldige interessante Afhandlinger, der finder deres Plads blandt ovennævnte to Yderpunkter, skal her i denne Anmeldelse gøres nogle enkelte Udtog af mere almen Interesse.

Blandt mange andre Artikler har Professor Benigni ved Propagandakollegiet i Rom skrevet en Biografi af sin berømte Landsmand, Kardinal *Mezzofanti*, som døde i Rom 1849 i en Alder af 75 Aar. Hans Hukommelse var enestaaende, og hans Evne til at lære fremmede Sprog var fænomenal. Skønt han aldrig kom udenfor Italien, kunde han dog til Fuldkommenhed tale 38 Sprog, deriblandt saa fjernliggende Sprog som Kinesisk, Persisk, Hindustansk, Arabisk o. s. v.; 30 andre Sprog talte han med mindre Fuldkommenhed foruden et halvt Hundrede Dialekter af de nævnte Sprog. Han kunde høre paa en Englænder, fra hvilket Grevskab i England vedkommende var. At han i Rom fik Tilnavnet »Udlændingenes Skriftefader«, kan ikke forundre nogen. Han lærte, som man næsten kan tænke sig, Sprogene omtrent af sig selv, uden noget egentligt Studium, hvorfor han kun har efterladt sig ganske faa videnskabelige Værker.

Som sædvanlig er de historisk-geografiske Artikler

særlig lange og udtømmende. Om den store Republik *Mexico* findes saaledes en meget indgaaende og interessant Afhandling. Her fortælles om den indfødte Befolknings Vilkaar før Spanierne's Komme, Landets Erobring, Christianisering og videre Udvikling. Som andet Steds er ogsaa i dette Land Inkquisitionen i særlig Grad blevet lagt for Had, ja nogle har endog sagt, at Spanierne afskaffede kun Aztekernes Menneskeofre for at erstatte dem med Inkquisitionens flammende Baal. Heldigvis ved den moderne Historieskrivning nøjagtig Besked om de faktiske Forhold. I tre Hundrede Aar lod Inkquisitionen i *Mexico* nøjagtig 49 Mennesker henrette. Ved en bestemt Lejlighed, en stor Fest, ofrede Aztekerne i Løbet af fire Dage 20.000 Mennesker. En eneste saadan lille Oplysning siger mere end meterlange Forklaringer.

Overordentlig opmuntrende er de talrige Beretninger om Kirkens rivende Udbredelse i mange amerikanske og australske Byer og Lande. Saaledes var der i Ærkebispedet *Melbourne* i 1841 knap 12.000 Katholikker, 60 Aar senere derimod godt 145.000. I 1840 fandtes der i Staten *Minnesota* kun 20 katholske Familier, nu tæller den katholske Befolkning omkring 430.000 Sjæle.

Ogsaa Sekter og Kætterier behandles i dette tiende Bind. Om *Mormonerne*, der i den senere Tid rører sig noget mere og maaske derfor i adskillige Lande forfølges meget ivrigt, hævdes, at de for Alvor har opgivet Polygamiet, og at en Mands Ægteskab med flere Hustruer nu næsten er en Ting, der hører Fortiden til. *Methodisternes* meget brogede og splittede Samfund gives der en vidtløftig Redegørelse for; der findes i De forenede Fristater omtrent $6\frac{1}{2}$ Millioner af dem. For Resten er saa vel denne som andre Artikler om afvigende Trossamfund skrevet saa roligt og objektivt, at det næsten vil være umuligt at sige, om den, der har skrevet vedkommende Artikel, er Katholik, Protestant eller Jøde. Det er en ren videnskabelig Fremstilling af en interessant Fase af religiøs Livsanskuelse — uden hverken Billigelse eller Forkastelse.

Den sidste Artikel er en godt seks Sider lang Afhandling om Kardinal *Newman* af den bekendte Newmanforsker *William Barry*. Der findes her interessante Enkelt-

heder om Newmans senere Aars mangfoldige Vanskeligheder og Forfølgelser, der dog endte paa den for hans mange Venner mest tilfredsstillende Maade ved hans Udnævnelse til Kardinal, en sjælden Udmærkelse for en »almindelig« Præst, der lever fjernt fra Rom, uden Forbindelse med den romerske Curie. Forfatteren viser grant, at den Beskyldning, man i den seneste Tid enkelte Gange har rettet mod Newman, at han i sine filosofiske Skrifter skulde hælde noget til Modernismen, absolut savner et tilstrækkeligt Grundlag.

I flere Henseender er der Lighed at finde mellem Newman og den store tyske Theolog og Præst *Johann Adam Möhler*, af hvem der ogsaa findes en meget interessant og tiltalende Biografi. Skønt han kun blev godt fyrretyve Aar gammel, kom han dog til at udøve en stor og vidtgaaende Indflydelse, og hans *Symbolik* og Newmans *Apologi* er vistnok de to Bøger i forrige Aarhundrede, der har bragt den katholske Kirke de fleste Konvertiter. Havde Möhler opnaaet Kardinal Newmans Alder, næsten 90 Aar, havde hans Navn sikkert været endnu mere kendt og hans sjældne elskelige Personlighed endnu mere skattet, end Tilfældet er.

Ogsaa af *Napoleon* og især af hans Kirkepolitik gives en meget interessant Skildring, hvoraf væsentlige Punkter først har været kendt siden 1905. Foranlediget ved sin lange Strid med Pave Pius VII udbrød Napoleon en Gang: »Alexander den Store erklærede, at han var en Søn af Juppiter. Og i vore Dage træffer jeg en Præst, der er mægtigere end jeg selv!«

Nu er to Tredjedele af dette mægtige Værk ført til Ende. Bliver de følgende Bind ved at komme i samme præcise Tempo som de foregaaende, vil det næppe vare mere end et Par Aar, før den store Bog til Fulde kan komme til at svare til sit Formaal, at være en uundværlig og uovertruffen Haandbog for alle katholske Spørgsmaal i allervideste Forstand.

Josef Tømmermand.

—♦♦—

Aa, Josef, paa dig jeg tænker saa tit,
 Og tit jeg i Løndom dig gæster;
 Jeg vilde saa gerne ligne dig lidt,
 Du gamle velsignede Mester;
 For ogsaa til mig sagde Herren: »Bliv,
 Du skal vogte Verdens dyreste Liv!«
 Ja, saligt er ogsaa mit Øre,
 For i Løn fik mit Kald jeg at høre.

Disse Linier indleder — og angiver Indholdet for — en Række Artikler, som den i vide Kredse kendte gamle Skolemand, forhenværende Skolebestyrer, Professor H. C. Frederiksen, har skrevet i Ugeskriftet Baunen (1910, Nr. 51—52; 1911, Nr. 1—3).

Hvem der kender noget til den gamle Pædagog, ved, at det, som han der siger om St. Josef, er sandt Ord for Ord, ved, at længe, før Statuen fandt Plads i Gaarden til hans Skole, var St. Josef hans Yndlingshelgen, hans Mester og Forbillede. »Under mit Livs vekslende Begivenheder er jeg stadig kommen ham nærmere. Det er blevet til et Samliv. Jeg ser stadig min egen Historie i Lyset af Josefs, ligesom jo ogsaa hans Historie har udformet sig for mine Øjne i Lyset af mine egne Oplevelser.« (Baunen, Nr. 51). Disse Ord kan tillige være en Undskyldning for nogle mærkelige Tanker og dristige Paastande i Professorens Artikelserie. Lades de upaatalte, saa er det ikke, fordi den, som skriver disse Linier, vil eller kan vedkende sig dem, men fordi der kun ved et Uddrag af Hovedpunkterne skal peges paa og siges en varm Tak for de mange smukke Ord, en protestantisk Pædagog har sagt om alle Opdrageres — Forældres og Læreres — store Forbillede og om Opdragelsens høje Maal. Hvorvidt Professorens Oplevelser kan jævnføres med Begivenhederne i St. Josefs Liv og med de Tanker, der i Løn gik gennem den helliges Sind, skal for det meste overlades til Gisningen. Selv om det havde Interesse for andre, bør det sig ikke at røre ved disse hans egne Streng: en fremmed Haand kunde saa let fremkalde falske Toner! For Resten kan alle, som paa en eller anden

Maade er kommen i nærmere Berøring med den store Pædagog eller paa nærmere Hold har lært lidt af hans Skoles Liv at kende eller læst hans to Bøger »Den personlige Skole« og »Med et Barn ved min Side« — hele Artikelserien i Baunen er kun en udførlig Gengivelse af et længere Digt med samme Titel i denne Bog — let selv gøre Anvendelserne. I det foreliggende Referat skal det være nok at følge den gamle Vandringsmand, der priser sig salig over, at han ogsaa naaede at komme med til at tegne paa Verdenskortet lidt af den Vej, som »St. Josef vandrede«, og at tro hans Ord — »det hører med til min Forstand paa Livet og min Tro paa det evige Liv, at du og jeg lever sammen, som vi nu er«.

St. Josef faar sit Kald. »Hvor svært! En Drøm, et Englesyn i en Drøm, skal han forvandle til Virkelighed. Et Engleord, hørt i Drømme, skal han forvandle til et Ord fra Gud — et Ord fra Gud skal han forvandle til en Klippe; for det Ord skal bære hans Verden og med ham det Barn, der er hele Verdens Herre.« Eller som Forfatteren et andet Sted siger:

»I Drømme du fik af Gudsengels Mund
 At vide, hvortil du var kaaret:
 Tag Jomfruen til dig og hos hende bliv,
 Du skal vogte Verdens dyreste Liv.
 — Saligt dit lyttende Øre,
 Nu fik du dit Budskab at høre«.

(Med et Barn v. m. Side, S. 41).

Josef trænger til Kraft. Forvandlingen i hans Hjerte skal »iværksættes under Bøn og Kamp.«

Mon der til denne Kaldelse af St. Josef svarer en eller anden Oplevelse i Professorens Liv? Den, der har læst hans Bog »Med et Barn ved min Side«, husker nogle Steder, der kan jævnføres med dette Englesyn i St. Josefs Liv og med Kaldelsen til at være Jesubarnets Vogter. En saadan Drøm læses udførligt i Digtet »Herre, giv mig en Plads«. Med de Vise og Hyrderne havde han styret sin Gang til Barnet i Krybben. Konger og Hyrder drog derefter til sit.

Ej kunde jeg komme af Stedet,
 Jeg stod som til Barnet bunden.
 Da skete der — ja, naar jeg rører derved,

Er det, som tusinde Kilder vælde;
 Det er det største Minde, jeg har,
 Og det skal jeg nu fortælle.
 Josef var gaaet. . .
 Maria sad ene tilbage.
 . . . i Blund hendes Øjne sig lukked.
 Alt var stille. — Da hører jeg
 Listende Skridt og hviskende Stemmer.
 — »Hvem der«? — ingen svarer. Men nærmere ved
 Jeg snart de kommende Røster fornemmer.
 Jeg lytter og stirrer i Natten.
 »Her er han! — Grib ham! — Han sover derinde!«
 Jeg ejer kun lidt af Heltens Blod
 Og lidt kun af Hjertevarmen;
 Men alt, hvad jeg ejed af Kraft og Mod,
 Det strømmet mig op i Barmen.
 Da bøjed jeg mig over Lejet ned
 Og løfted ham op paa Armene mine,
 »Ve dig, Røver! lad Barnet i Fred,
 Og fly med Hjælperne dine!« —
 Hvad videre skete, det ved jeg ej;
 Fjenderne flyede for alle Vinde.
 Jeg stod med min levende Frelser i Favn
 Paa mit Livs den lyseste Tinde.

En Drøm, — ikke sandt? — og da den var forbi,
 Hvad havde jeg saa tilbage?
 Jeg svarer: Et Lys og en Kraft i min Sjæl,
 Der har fulgt mig alle mine Dage;
 Paa Vagt har jeg staaet i Gaar og i Dag,
 Paa Vagt skal jeg staa til det sidste
 For ham, ved hvem hele Verden er skabt,
 Og som dog sin Verden kan miste.
 — — Hvis Rige er ikke med Hænder gjort,
 Ej skærmes ved Taarn eller Tinde,
 Men staar — eller falder i Menneskets Bryst,
 For der raader Mennesket inde.

(S. 37—39).

Opdragerkaldet staar saaledes for den gamle Skolebestyrer som et Kald fra Gud.

Hyrde, jeg sidder hos dig; og der ser jeg saa vide,
 Mærker med eet, at der hviler et Barn ved min Side,
 Hører din Stemme, som siger: Det Barn skal du pleje,
 Det skal du følge og vogte paa alle dets Veje,
 Følge og vogte; for nu skal du selv være Hyrde.

(S. 35).

I dette sit Kald ser han op til St. Josef.

— fremad maa jeg i dine Spor
 Et Stykke, saa langt jeg kan magte;
 For ogsaa til mig sagde Herren: »Bliv,
 Du skal vogte Verdens dyreste Liv.«
 Jeg ved det nok, Josef, at du stod paa Vagt
 For den ene, store, udkaarne,
 Men ingen af dem, mig ved Hjertet blev lagt,
 Fik Navnet: Gud Faders Enbaarne;
 Men i dem dog Gudsbarnets Krybbe staar;
 End Jesus i Verden har trange Kaar;
 I hver, jeg fik at bevare,
 En Jesus der er at forsvare.

(Med et Barn . . . S. 43).

Med Tanken om et saadant højt Kald ser Professoren sig »ydmyg og lykkelig for Guds Aasyn som en Guds Gave« — en Guds Gave for sine kære nemlig, nærmest vel sit Hjem, i videre Forstand for Barnet i Almindelighed, for sin Skole. Men saa sker det, at »ved menneskelig Skrøbelighed et haardt Ord fra en anden rørte ham paa et ømt Sted, og Tvivl og Uro drager ind i Hjertet. Kaldet at være en Guds Gave var maaske kun et Ønske, et Bedrag. Den nøgne Virkelighed stod i skærende Modstrid til det høje Kalds Tanke et Minut før. . . Det var tunge Timer og Dage. To Verdeners Virkelighed lige over for hinanden! Jeg kunde ikke slippe den sidste; jeg vilde ikke slippe den første. Jeg maatte frem til Børnenes Kamp igen! Og da stod Josef Tømmermand for mig. Jeg saa ham uden for det lukkede Herberg i Betlehem, saa hans og Marias Fortvivelse. Nægter Gud sin enbaarne, der nu skal fødes, et Fødested? Engleforjættelsen maa være et Bedrag! . . . Lykkelige Josef, du gik ikke bort! — det blev dog dig, der af Guds Naade skaffede Fødestedet; det blev dog dig, der redte Jesus hans første Leje; det blev dog dig, der holdt Vagt over Barnet og dets Moder. . . Aa, saa tør jeg ogsaa leve videre. . . Du var den udkaarnde Vogter alligevel! Og det er jeg ogsaa, ja alligevel!«

(Sluttes.)

En ny Orden i Danmark.

Den 10. Juni ankommer til Nyborg nogle belgiske Søstre for at oprette Plejehjem for tuberkuløse. Det er *Mariesøstre*, som i Belgien i Regelen kaldes Søstre af Marias h. Hjerte. Deres Moderhus ligger i Berlaer-lez-Lierre, 4 Mil fra Anvers (Antwerpen).

Den højærværdigste Biskop vil ogsaa betro Søstre af samme Orden Pigeskolen i Svendborg, ligesom det paa-tænkes at aabne et Hospital i Vejle, ogsaa ved den samme Ordens Søstre.

Man har derfor ment, at det vilde interessere Ugebladets Læsere at faa nogle Oplysninger om denne Orden, hvis Ankomst til Danmark sikkert vil hilses med Glæde. Her er nu de Oplysninger, man har kunnet skaffe.

Begyndelsen til Mariasøstrenes Kongregation naar op til Midten af det attende Aarh. Ifølge en mundtlig Beretning, thi en skriftlig eksisterer ikke, var det ingen rigtig Kongregation, men kun en Forening af fromme Personer, som havde sluttet sig sammen og levede i Fællesskab. Der var kun seks. De kaldte sig Marias Tjenerinder, begyndte i Hulshout, kom senere til Gestel og tilsidst til Berlaer-lez-Lierre 1772. I denne sidste By blev religiøse Øvelser og Kærlighedsgerninger, især Børneopdragelse og Sygepleje, deres Hovedbeskæftigelse.

I Slutningen af det 18. og Begyndelsen af det 19. Aarh. blev Belgien haardt prøvet. Joseph d. II.s Regering, det franske og hollandske Herredømme o. s. v. afbrød betydelig Folkeundervisningen og paavirkede det religiøse Liv. I Størstedelen af Landkommunerne stod Undervisningen langt tilbage. Berlaer led mindre end alle de andre, takket være Marias Tjenerinders Opofrelse og Selvfornægtelse. Henimod 1840 stod en from og nidkær Præst, Haes, i Spidsen for Berlaer Sognet. Denne Præst interesserede sig særdeles meget for den fromme Kongregation, som gjorde Sognet saa værdifulde Tjenester. Han skrev Regler for dem og forandrede deres Navn til: Søstre af Marias h. Hjerte, ligesom ogsaa deres Dragt blev noget anderledes.

Den 8. Oktober 1842 fik en værdig og from Søster af »de barmhjertige Søstres« Orden i Louvain (Løwen) den Opgave at sætte Søstre i Berlaer ind i det regelbundne Ordensliv. I 1856 gav Ærkebiskoppen dem den h. Augustins Regel med ny Statuter, og d. 2. Juli, samme Aar, udnævnte han en af sine Generalvikarer til at modtage de første Løfters Aflæggelse i St. Peters Kirken i Berlaer-lez-Lierre, og 9 Søstre aflagde Løfterne.

Fra denne Dag af voksede Søstrenes Antal i en saa betydelig Grad, at alle deri saa et tydeligt Tegn paa den guddommelige Velsignelse. Denne Udvikling tillod Forstanderinderne at udvide Grænsen for deres Virksomhed.

Søstrene i Berlaer-lez-Lierre bestyrer nu et Pensionat for unge Piger, en Normalskole, en Haandgerningsskole, en Landhusholdningsskole og en Kommuneskole. I omtrent 40 Filialer (Søsterhuse) plejer Søstrene gamle i Alderdomshjem, besørger Sygeplejen paa Hospitaler og yder deres moderlige Hjælp til stakkels forældreløse eller holder Pogeskoler for den fattige Befolkning.

Den 31. August indskibede de første Missions søstre sig til det belgiske Kongo, og kort Tid derefter rejste en ny Skare til omtrent samme Egn. 4 andre Søstre grundede et Pensionat for unge Piger i Montes Claros i Brasilien, hvilket har udviklet sig betydeligt.

Nu er Mariestrene optagne af deres første Foretagende i Danmark, hvor de, som ovenfor nævnt, begynder med Nyborg d. 10. Juni, med Svendborg til Oktober, og hvis Gud velsigner disse Foretagender, senere med Vejle.

Berlaer-lez-Lierre, Maj 1911.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Efter Hr. og Fru Proprietær Møllers venlige Indbydelse gæstede »Katholsk Ungdoms Forbund« i Søndags »Christiansminde«. Med første Tog afrejste c. 40 Medlemmer til Frederikssund, hvorfra der spadseredes gennem Skovene til Svejtserrhytten og Jægerspris Slot, hvis interessante Museum og Park besaas. Turen fortsattes derpaa til Bestemmelsesstedet, hvor de unge Mennesker blev modtaget med den største Elskværdighed. Efter et lille Hvil bød Hr. og Fru Møller deres Gæster til Bords under Havens skyggefulde Træer. Efter Middagsmaaltidet tog ud paa Eftermiddagen største Delen af de unge sig et forfriskende Bad i Isefjordens Vover, hvilket stærkt forøgede Appetiten til den ventende Aftensmad. Fire af Gaardens Vogne bragte Gæsterne til Byen. Den gæstfri Vært og Værtinde vil af alle bestandig mindes med Tak og Glæde for denne herlige Dag.

Ordруп. Christi Himmelfartsdag modtog 18 Elever fra den tyske Skole paa St. Andreas Kollegium deres første

hellige *Kommunion* i St. Andreas Kirke. Hr. Rektor Hausmann læste den h. Messe og modtog Fornyelsen af Børnernes Daabsløfte. De fleste af de unges Forældre var kommet fra Tyskland for at overvære deres Børns skønne Fest.

Køge. I Anledning af Herredsfuldægtig *Olriks* Afrejse til Paderborn havde Menigheden arrangeret en Afskedsfest paa Højskolehjemmet. Sognepræsten fremhævede i sin Tale Præstedømmets Betydning for vor Tid og sluttede med Haabet om, at Hr. Olrik med Guds Hjælp maatte naa frem til sit høje Maal og blive Præst i Ordets rigeste Forstand. Senere mindedes Præsten ogsaa Hr. Olriks Forældre, Pastor emer. Olrik og Hustru, som vist ved deres gode kristelige Sindelag havde bidraget til deres Søns Skridt uden at vide det. Derefter takkede Hr. Trafikassistent *Momberg* den bortrejsende for det gode Eksempel, han altid havde givet, og forsikrede, at alle Køge Menigheds Medlemmer vilde ledsage ham med deres Forbøn. Tilsidst takkede Hr. Kandidat Olrik for den megen Sympati, han havde mødt. Han haabede, at han senere som Præst vilde kunne hjælpe med til at fremme det gode i Menneskene, medens han til nu som Jurist tit altfor meget havde haft at gøre med sammes mindre heldige Sider. Han stolede paa Menighedens vedvarende Forbøn i de kommende Aar.

Esbjerg. Søndag den 21. Maj meddelte den højærværdigste Biskop *Firmelsens* h. Sakramente til 13 Personer i St. Nicolaj Kapel. Alt forløb paa den kønneste og højtideligste Maade, saa denne 21. Maj vil være en Mindedag for Danmarks yngste katholske Menighed.

Kolding. Onsdag d. 24. Maj ankom Hs. Højærværdighed Biskoppen fra Esbjerg for at meddele Firmelsens h. Sakramente her i Menigheden paa Christi Himmelfartsdag. Paa selve Festdagen vadede Flagene fra Kirketaarnet og i Haven, da Biskoppen, medens Klokkerne ringede, i Procession førtes til Kirken af Firmanderne og Hr. Pastor Brems fra Vejle, der velvilligst bistod ved hele Højtideligheden. Efter Prælattmessen foretog Biskoppen Firmelsen af 8 voksne og 8 Børn. Sluttelig holdt Biskoppen en Tale til Firmanderne og lagde dem Troskab mod den Helligaand paa Hjerte. Aftenandagten, som fandt Sted Kl. 7, havde ligeledes fyldt den hyggelige lille Kirke, der var smagfuldt dekoreret med store og smaa Laurbærtræer. Fredagen forløb stille, da Biskoppen havde paadraget sig en let Forkølelse. Om Lørdagen besøgte Biskoppen Skolen og rejste derpaa til Horsens samme Dags Eftermiddag.

En af Menigheden.

Norge. I Følge *Nationaltidende* har den norske Kirkekommission indstillet til Lovgivningsmagten, at alle Ægteskaber herefter skal indstiftes for den borgerlige Øvrighed,

men med Adgang til bagefter at faa Ægteskabet kirkeligt velsignet for dem, som maatte ønske det, saafremt da den ene eller begge Ægtefæller tilhører Statskirken. Ingen Præst kan dog tvinges til at foretage denne kirkelige Handling, naar han kan paavise Omstændigheder, der gør det forklarligt, at hans Samvittighed forbyder ham at gøre det. Det er af Interesse, at af de norske Biskopper og theologiske Professorer udtalte paa Forespørgsel kun henholdsvis tre og een sig til Fordel for valgfri borgerlig Ægteforening. Ogsaa her i Landet gaar Vejen formodentlig frem til borgerlig Ægteforening for alle med paafølgende kirkelig Velsignelse for dem, der ønsker det. — Fra et katholsk Standpunkt kan man, som Forholdene engang er her i Landet, kun ønske tvungen borgerlig Ægteforening. Ægteskabet faar for Katholikkens Vedkommende naturligvis først kirkelig Gyldighed, naar det er afsluttet for den katholske Sognepræst.

Spanien. Politisk Uenighed har i nogen Tid svækket de spanske Katholikkens Organisation. For at tilvejebringe større Enighed har den hellige Fader tilstillet Ærkebiskoppen af Toledo, Kardinal Aguirre y Garcia, en Skrivelse, som efter Pavens Ønske af Kardinalen er sendt videre til alle de spanske Biskopper. Paven giver Regler, fulde af Klogskab, til Vejledning for alle Katholikker. Han minder om den Anvisning, hans Forgænger, Leo XIII, har givet med Hensyn til Katholikkernes Stilling overfor Liberalismen. Hvis en Tilhænger af Liberalismen er i Overensstemmelse med Kirkens religiøse Lærdomme, bør han ikke fordømmes for sine politiske Anskuelsers Skyld, som om disse kunde gøre ham mindre loyal overfor Kirken. En Katholik kan ikke gøre Tilslutning til et bestemt politisk Parti til en Samvittighedssag for nogensomhelst, ej heller forlange af nogen, at vedkommende skal opgive sin egen hæderlige politiske Overbevisning. Hovedindholdet af den pavelige Skrivelse er med faa Ord, at en Katholik er forpligtet til at forsvare Religionens Interesser og Kirkens Rettigheder, men ud derover er ganske frit stillet med Hensyn til sin politiske Anskuelse og Virksomhed. Som Kardinal Aguirre udtaler det, maa man haabe, at den hellige Faders Ord maa fremme Kærligheden og Endrægtigheden blandt de spanske Katholikker.

Portugal. Valgene, som den provisoriske Regering i dette Land har udsat saa længe som muligt, fandt endelig Sted Søndag den 28. Maj. Ude af Stand til at udskyde Regnskabs Dag længere havde Tyrannerne dog taget alle Sikkerhedsforanstaltninger, saaledes at Udfaldet kunde blive efter Ønske. Myndighederne i Provinserne fik Ordre til at

arrestere enhver Vælger, som maatte udtale sig imod Republikken. Alle oppositionelle Aviser blev tvunget til Tavs-
hed. Hundreder af velstaaende Familier har forladt Lan-
det. Diktatorenes Stilling er trods alle deres Anstrengelser
alt andet end let. Landels Handel er fuldstændig lammet.
De arbejdende Klasser, hvem man har bildt ind, at Guld-
alderen stod for Døren, er meget misfornøjede. Daglig
foretages der Arrestationer for Sammensværgelser mod
Republikken. At saa godt som alle de ministerielle Kandi-
dater blev valgt, kan efter Forberedelserne ikke forundre
nogen. Arrestationerne vedbliver, og Biskoppernes Stilling
er yderst vanskelig. Bliver disse forjaget, hvad Regeringen
tænker paa, vil der sandsynligvis udbryde Revolution; thi
Forbitnelsen over den vilkaarlige Afsættelse af Biskopperne
i Oporto og Beja er allerede stor og almindelig. Selv et
Blad som *Politiken* indrømmer, at Valgtrykket har efter alt
at dømme været saa stærkt og haandfast, at man ikke fra
Valgresultatet vil kunne drage nogen som helst sikker Slut-
ning om Stemningen ude i Befolkningen.

Aarsberetning for 1910 fra Elisabethforeningen.

Elisabethforeningen for forældreløse Børn holdt fornylig et
Møde, hvor Regnskabet for 1910 blev fremlagt. Indtægten for
dette Aar var 3326 Kr. Bazaren havde givet 1836 Kr., Collecten
315 Kr., det Hoffmannske Legat 100 Kr., det aarlige Kontingent
312 Kr., særlige Gaver 773 Kr. For disse Penge har Foreningen
forsørget 19 Børn. Drengene opdrages hos Maristbrødrene og
Pigerne hos St. Josefssøstrene paa Frederiksberg. To af Børnene
er anbragt hos Familier i Menigheden. Ved Mødets Slutning ved-
tog Bestyrelsen at sende Foreningens Venner sin bedste Tak for
den Interesse, de viser, og den Støtte, de giver Foreningen.

C. T.

Elisabeth-Syforening.

(Fra Novbr. 1910 til Maj 1911).

Til Piger og Dreng: 39 Livstykke, 63 Chemiser, 45 Par
Pige-Benklæder, 24 Skørter, 22 Par Strømper, 67 Forklæder, 52
Kjoler, 7 Bluseliv, 36 Huer, 8 Hatte, 3 Par Muffediser, 61 Dreng-
Bluser, 65 Par Dreng-Benklæder, 52 Skjorter, 1 Par Seler, 1
Kaabe, 3 Trøjer.

Til voksne: 1 Par Benklæder, 2 Chemiser, 1 Skørt, 2 Par
Sokker, 1 Skjorte, 4 Bluseliv, 1 Par Lagen, 1 Tæppe af Prøver,
1 $\frac{3}{4}$ Pd. Garn. Ialt 562 Stk. Tøj, 42 Par Kapsko, 7 Par Støvler,
3 Par Sko, 1 Par Galoscher, 57 halve Tdr. Kul, 615 Potter Mælk,
97 Pakker Urtekram.

Af Gaver har Foreningen modtaget: 2 Sæt Drengetøj, 1 Hue, 2 Par Seler, 3 Par Sokker, 2 Herrehatte, 3 Par Sko, 6 Par Støvler, 1 Barnekaabe og Hat, 1 Par Lagner.

Unios Sommerprogram.

Søndag den 11. Juni Skovtur i 2 Afdelinger.

Endvidere afholdes i Sommerens Løb følgende Ture:

Torsdag 29 Juni Aftentur.

Søndag 16. Juli Skovtur i 2 Afdelinger.

Søndag 6. August » i 2 » » (1. Afd. Herrer alene).

Tirsdag 5. Septbr. Aftentur.

Mødreforeningen. Tirsdag d. 13. Juni Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender. Bagefter holdes et kort Foredrag.

Christi Legemsfest.

Saafrømt Gudstjenesteordningen ikke er den samme som i Fjor, bedes Forandringerne i Tide godhedsfuldt meddelt Redaktionen.

St. Ansgars Kirke.

1. **Pintsedag:** Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 *Pontifikalmesse* med Prædiken; Kl. 8 Aften Festandagt. — 2. **Pintsedag:** Kl. 8 *højtidelig Prælatmesse* med *Firmelse af voksne*; Kl. 7 og Kl. 11 stille Messe; Kl. 8 Aften Festandagt.

Jesu Hjertes Kirke.

1. **Pintsedag:** Kl. 6, 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe; Kl. 10 Levitmesse med Prædiken; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Festandagt. 2. **Pintsedag:** Kl. 6, 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Festandagt.

NB. Sommeren igennem vil Gudstjenesteordningen væsentlig blive den samme.

Katholsk Ungdomsværn, der vil sikre Menigheden en trofast Efterslægt og derfor støtter Ungdomsforeningerne og desuden samler Midler til et Ungdoms-Fond, beder Venner af de unge om at indmelde sig i Værnet og tegne Bidrag (aarlige, maanedlige eller een Gang for alle). Værnets Kasserer er Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11, N. Telefon 4110.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem og Bureau.

Anmodning.

Det katholske Fortsættelseskursus modtager med Tak alt aflagt Børnetøj, særlig Forklæder og Natkjoler. Pakkerne bedes mærket »Feriebørnene« og kan indleveres paa Menighedskontoret, Bredgade 69, 1. S. o. G., 1—4, samt hos St. Josefssøstrene, Toldbodvej 14, Frederiksberg Allé 15—17 og Griffenfeldtsg. 40.

K.U.F. Kom alle paa Ermelundssletten Søndag d. 11. Juni Kl. 4 pr. Fodboldsspil baade af Professionels og Amatører.

† Under Bladets Trykning erfarer vi, at højærværdige Pater Becker fra St. Andreas Kollegium i Ordrup Torsdag d. 1. Juni Kl. 8 om Morgenen er afgaaet ved Døden. Afdøde havde kun været syg i 2 Dage, men modtog kort før sin Død de sidste Sakramenter.

Kirkelig Kalender.

4. Juni. Pintsesøndag	11. Juni. Hellig Trefoldigheds Søndag.
5. — Mandag. 2. Pintsedag.	12. — Mandag Johannes af S. Facundo, Bekender.
6. — Tirsdag. 3. Pintsedag.	13. — Tirsdag. Antonius af Padua, Bekender.
7. — Onsdag. Tamperdag. (<i>Fastedag</i>).	14. — Onsdag. Basilius den Store, Kirkelærer og Bekender.
8. — Torsdag. Oktavdag.	15. — Torsdag. Christi Legems Fest. (<i>Vitus</i>).
9. — Fredag. Tamperdag. (<i>Fastedag</i>).	16. — Fredag. Johannes Franciscus Regis, Bekender.
10. — Lørdag Tamperdag. (<i>Fastedag</i>).	17. — Lørdag. Bonifacius, Biskop og Martyr.

Voksnes Firmelse.

Paa Anden Pintsedag agter den højærværdigste Biskop i St. Ansgars Kirke at meddele Firmelsens hellige Sakramente til voksne.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinserne.

Da det er Meningen snart at genoptage denne Rubrik i Bladet, bedes de højærværdige Sognepræster i Provinserne meddele Red., om der er sket Forandringer; indløber ingen saadan Meddelelse, saa forudsættes, at alt er uforandret. (Smn. *Ugebladet* 1910, S. 452). Fra en enkelt By er Rettelse allerede modtaget.

Gudstjenesten i København.

Søndage.

- St. Ansgars Kirke.** Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt.
- Rosenkranskirken** (Boyesgade). Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 5 Andagt.
- St. Annæ Kirke** i Sundby. Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt.
- Jesu Hjertes Kirke** (Stenosgade). Form. Kl. 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Andagt.
- St. Josefs Kirke** (Griffenfeldtsgade). Form. Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe; Kl. 9 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 3 Andagt
- St. Knuds Kapel** (Vestervoldgade 115). Form. Kl. 7. Højmesse; Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken.
- Immaculatakirken** (Strandvej 91). Form. Kl. 7 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Vesper.
- St. Andreas Kirke** i Ordrup. Form. Kl. 7 og 7 $\frac{3}{4}$ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Kl. 5 Andagt.
- Assumptionskapellet** (Amalievej 14). Stille Messe Kl. 8 med fransk Prædiken; Kl. 5 Efterm. Andagt. (Det allerhelligste Sakramente er daglig udstillet fra Kl. 8—5).

Stille Messer paa Hverdage.

St. Ansgars Kirke Kl. 7 og 8 $\frac{1}{4}$; i Rosenkranskirken Kl. 6 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{4}$; i St. Annæ Kirke Kl. 6 og 8; i Jesu Hjertes Kirke Kl. 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{2}$; i St. Josefs Kirke Kl. 5 $\frac{1}{4}$ og 6 $\frac{1}{2}$; i St. Knuds Kapel Kl. 6 $\frac{1}{2}$; i Immaculatakirken Kl. 6 $\frac{1}{2}$; i St. Andreas Kirke Kl. 6, 6 $\frac{1}{2}$ 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{4}$; i Assumptionskapellet Kl. 6 $\frac{1}{2}$ og Kl. 5 Efterm. Andagt

Vor Frues Bøg.

Der grønnes i Skoven saa stolt et Ær,
 der saa Aarhundreder skride;
 det fryder mit Blik, det under mig Læ
 i Vaar og ved Sommersols Gide.

Ved Foden mødes de Mennesker smaa,
 der lever de korte Dage,
 der hastigen komme og hastigen gaa
 og vandre herfra saa fage.

Dog rankes Stammen end tusind Aar,
 en Gang den sin Krone maa bøje,
 mens Mennesket ind i Guds Himmel gaar
 til Hvile paa Evigheds Høje.

Josef Tømmermand.

(Sluttet).

Saaledes maatte »St. Josef frem« ved Kaldelsen, saaledes, da Opdrageren »med Undren stod i sit voksende Værk«, og »naar de unges Krav gjorde ham bange«, saaledes, da »alt stod paa Spil«, saaledes, »da han priste sit herlige Værk«, og saaledes, »da han skulde lære at dale«. Ene var han aldrig, altid »fandt du mig, Josef, du kære.« Nogle af de Oplevelser i St. Josefs Liv, han mener at kunne se sine egne i, skal endnu omtales i det følgende — dog uden at komme ind paa Professoren og hans Livsværks Historie.

»Atter en Røst fra Gud! Josef, nu er det dig! og hele dit Liv igennem, Skridt for Skridt, Dag efter Dag levede du under det samme Ord: Josef, nu er det dig! — Det er Vejen gennem Ørkenen, en trang Tid. Der lurder Røvere og vilde Dyr, men Maria og det lille værgeløse Barn har ingen anden! Saa du maa holde ud. Ingen anden! Det var Ordet! Og saa bad du hver Dag, at blot det Ord maa lyde i dig, naar du var ved at slippe Taget, saa skulde du ikke blot holde ud, men skulde gøre det med Glæde og Tak.«

St. Josef »ved at slippe Taget« hører vist til de Steder, hvor Forfatteren ser den hellige Josefs Historie lovligt kraftigt genspejlet i sine egne Oplevelser. Det stødende i Udtrykket mildnes dog straks ved den rørende Bøn. »Josef, i dit Spor beder jeg til Gud: Ogsaa jeg, kære Gud, trænger til et Ord fra dig. Du ved, jeg fristes til at slippe Taget. Der er saa meget, som hviler paa mig; i alt det mangfoldige i mit store Værk skal jeg være ledende, styrkende, oplivende. Før du mig ned i Dybden af mit Væsen og ned i Dybden af min Opgave, saa jeg hver Morgen, naar jeg skal begynde mit Dagværk og lede de unge ind i Lyset, kan høre din Røst: »Nu er det dig!« Saa ved jeg, det er mig, der er ingen anden. Yngre end den yngste, gladere end den gladeste gaar jeg saa ind i Dagen med Lyset i mit Hjerte.«

Hvor smukt kommer ikke i disse Ord Opdragerens Ansvar for Gud, Trangen til Hjælp fra oven til Orde! Lignende Tanker om Opdragelsens høje Maal findes i Af-

snittet om St. Josefs Personligheds Værdimaaler, naar han lader St. Josef sige: »Højere kan intet Menneske staa! Saa højt var mit Liv, saa højt! Og saa bøjede jeg mit Hoved, tilhyllede det, bøjede mig dybere og dybere ned, knælede i Støvet for min Gud, gemte mig ved hans Hjerte; jeg havde jo ikke udvalgt ham, men han havde udvalgt mig; jeg takkede ham for det, han havde betroet mig, takkede ham, fordi han vilde bruge mig. Saa stort er mit Liv, at han, den Almægtige, bruger mig.« — »Hvor højt sætter du saa dit Liv, Josef?« — »Saa højt, som jeg sætter ham. Han er mit Livs Højdemaaaler.«

Mellem Linierne læses den Ærbødighed, Opdrageren bør have for Barnet — *reverentia* skyldes Barnet, som allerede den gamle Filosof Seneca siger. »Hvor højt er mit Liv?« spørger Prof. Frederiksen. Og Svaret er: »Saa højt som jeg sætter Barnet, der er mig givet. Det Maal, jeg maaler Barnet med, det føler jeg, maales jeg selv med.« Hvor højt sætter han Barnet? Et fyldigt Svar kunde kun gives ved at afskrive nogle Sider af Bogen »Med et Barn ved min Side« — her skal det være nok at gentage hans Forsikring:

». . . jeg øved altid mit bedste Værk,
Naar jeg stred med et Barn ved min Side.«

Og hvorfor blev han da »støttet, fik Rejsning og Mod?«
Fordi

»Barnet kom
Med Gudsriget og dets Kræfter.
Jeg ved, at naar Barnet ved Haanden jeg tog,
— — — — Guds Øje jeg drog
Ned over mit Liv med det samme.«

(S. 11).

Josef trænger til Tro for at paatage sig det Hverv, Gud havde kaldt ham til, han trængte ikke mindre til Tro siden, da det stod for ham i skærende Klarhed, at hans dyrebare Skat skulde dø. »Svært nok havde det mangen en Gang været for dig at bevare Troen paa hans Herlighed, (∴ som du vidste om gennem Profeterne og gennem Englebudskaftet til Maria) naar alt i det udvortes Liv modsagde den. Da skete det en Gang, som du læste i Profeterne og Davids Salmer, at du saa Lidelsen og Døden, der ventede din

Kongesøn. . . (Men) nej, du stod rodfast; du stred Trøens Strid, og du sejrede, ikke blot for dig selv, men for mange, mange, der er i dit Følge.«

Endelig følger Prof. Frederiksen sin Helgen ind i det sidste Afsnit af hans Liv. Den almindelige Opfattelse lader St. Josefs Liv være afsluttet før Herrens offentlige Virksomhed; saaledes ikke Professoren. Efter ham blev St. Josefs Byrde tungest, da »han helt mistede Jesus, da hans eget Navn blev glemmt, da Jesus gik alene sin Vej, og der aldrig mere blev spurgt efter Josef; da Fjenderne blev flere og flere, da Josef vilde gribe ind, men saa sig sat udenfor, sit Værk afsluttet, sin Udnævnelse løbet ud, sit Livskald opbrugt, sin Historie uden Afslutning.« Men da han saa »alene i dybeste Jammer sad i sit afsides Kammer,« fik han en sildig Aften igen Englebud. »Du hviler, du drømmer. Det er Nat, Søvnens har lukket dine Sanser. Men i Drømme skinner Lyset fra Himmelen ind i dit Hjerte, og du ser en Engel ved din Side. — Engelen fortæller dig en Historie. Aldrig hørte du saa indholdsrig, saa gribende en Historie, saa høj og saa stor. Historien var din egen.«

Hvor lykkelig den, i hvis Lod det faldt,
Mens her paa Jorden han leved,
At høre sin egen Historie fortalt,
Slig som den i Himlen staar skrevet,
Se Kræfternes lønligste, fineste Spil,
Se, hvordan det hele Livsløb blev til,
Se, hvem der var »Helt« i Historien.

(S. 46).

Josef var Helten i Historien! Ham og ingen anden var Værket betroet. Han er Helten i Historien, »han er ikke opbrugt, bliver ikke opbrugt, aldrig sat udenfor; der er Fortsættelse og Opgaver fremdeles for dig — du er en Kraft i hans Kraft, er med paa hans videre Vandring, . . . er en af Gud kaaret Magt paa den skjulte Livets Vej og i Aandernes usynlige Strid. . . er med i den usynlige Verden, hvor Engle og Aander, Tanker og Sjæle strider og virker, den Verden, der skal staa, naar Himmel og Jord forgaar.«

St. Josef en Kraft i Guds Rige! Helten, der er med overalt! Blandt de mange Størværker i Guds Riges Historie, der kunde godtgøre St. Josefs »umaadelig store Fremtid«, nøjes Professoren med at fremhæve de stiltfærdige St. Josefs søstres Værk. — De beskedne Ordenssøstre kender

vel næppe noget til den Anerkendelse og Paaskønnelse, Professoren har givet dem, derfor er det vel bedst at give paagældende Sted uforkortet. »Man behøver blot at nævne deres (Josefssøstrenes) Værk, saa følger Beundring og Taknemmelighed efter. De har ikke blot laant dit Navn, de lever daglig af den Kraft, der udgaar fra dig — for du lever og fortsætter din Virken. Hvordan gaar dette til? Er du til Stede, fordi din Statue er til Stede? eller fordi du mindes og din Historie fortælles? eller fordi du paakaldes i Bøn? — Jeg ved ikke noget om det; men jeg ved, at Josef-Søstrenes Klostre staar ikke som Mindesmærker over en afdød, men som levende Vidner om en, der lever.«

Til Slut siger den gamle Pædagog Tak for den Betydning, den Indflydelse, St. Josef har haft paa ham selv og paa hans Skole, en Tak, at han kan tale og skrive til St. Josef og ogsaa »naaede at komme med til at tegne paa Verdenskortet lidt af den Vej, du vandrede, saa andre kan faa Øje paa den. Lykkelig priser jeg mig, fordi jeg tidlig lærte dig at kende og under Samlivet med dig vandt frem til at bekende:

— lykkelig den, der for Gud i Strid
Tør Troens Tinder bestige;
Han er og han bliver til evig Tid
En Kraft i Storkongens Rige.«

V. P.

Kirken.

Under denne Overskrift findes i *Møens Dagblad* af 1. Juni en interessant Artikel af Redaktøren Erik Hansen, hvilken vi her gengiver uden nærmere Kommentar og egentlig med fuldstændig Tilslutning. En Katholik, der har levet en stor Del af sit Liv som Protestant, vil have særlig gode Forudsætninger for at forstaa den Raadløshed, som i vore Dage maa gribe en troende Protestant ved

Synet af det kirkelige Virvar, der hersker indenfor hans Trosfællers Lejr. — Artiklen lyder saaledes:

I den protestantiske Verden er de kirkelige Retningers Mangfoldighed i de senere Tider blevet suppleret med en ny Fremtoning, *made in Germany*, ved Navn »Nyprotestantisme«. Mens Luther tilstræbte en Fornyelse af Kirken, vil Nyprotestanterne forny — Evangeliet. Det passer dem ikke, som det er, og man konstruerer det om! Det er Forvirringens Højdepunkt, og den giver sig ogsaa selv det meget betegnende Navn: »Moderne Teologi«. Forresten er den langt fra enig med sig selv. Ogsaa den har sine »Retninger«, der indbyrdes er meget skinsyge paa hinanden, men disses mer eller mindre udprægede Hovedidé er denne: at Kristus ikke er Gud og ikke opstanden fra de døde. Han er en begavet Lærer, der har doceret mange gode, gyldne og banebrydende Ord — men det er ogsaa det hele. Man kan give denne »Teologi«, hvad Navn man vil, men Kristendom kan man ikke kalde den.

Fænomenet fortjener imidlertid nøje Opmærksomhed, thi det fremkalder for »dem, der fremfor alt ønsker at være Kristne«, det alvorlige Spørgsmaal: Er »Modernismen« et ydre Tegn paa en fremadskredet Opløsningsproces indenfor Protestantismen? Og har Katholikerne Ret i, at det dog ikke lod sig gøre at »reformere« Kirken uden at forandre Evangeliet og dermed Kristendommen?

Den bekendte teologiske Professor J. P. Bang tager dette Spørgsmaal op til Behandling i »Dansk Kirketidende«. Han ser det saadan, at Katholikerne vil have Ret i deres hele Syn paa Protestantismen, hvis denne ikke kan frasige sig alt Fællesskab med det moderne teologiske Hedenskab.

Han vender sig mod Nyprotestantismen og siger, at Kristendommen er, hvad den altid har været: Troen paa Kristus som Guds enbaarne Søn, korsfæstet og genopstanden. Og han tilføjer:

»Uden dette Evangelium, som er Kirkens ældgamle Evangelium (men som de moderne kalder Dogmer), bliver da hin Tale om Broderkærlighed m. m. en fløv og flad Ordstrøm; man vil af med »Dogmet«, og man stopper for Livets Kildespring. Aa, der er dog intet harmeligere og taabeligere til end den flade Fraseflom, som gør Livet til en lavvandet, stillestaaende Sø, hvis Dybde kan maales med Alenmaal. Man vil være fri for Paradokset og ser ikke, at Livet selv er det store Paradoks, og at deri ligger netop dets Rigdom. Den, der med sin flade Fornuft vil stoppe for Livets uendelige Muligheder, han er netop Livets og Kulturens Fjende. Men Evangeliet eller »Dogmet«, det gør netop Livet rigt — det løfter det med sin stejle Trods op

mod evige Muligheder — det gør det netop i Stand til at bære Kulturen, som ellers med al sin Forfinelse vil bringe Livet til at raadne. Derfor holder vi fast ved den gamle Bekendelse, der stedse paany skal vise sin baade livsbærende og kirkefornyende Magt:

Paa tredje Dag opstanden fra de døde«. —

Protestantismen er altsaa i Fare! Ingen Kristen kan leve paa almindelige Talemaader og fromme Ønsker om Broderskab og Retfærdighed. Afviser Protestantismen ikke den moderne kristusfornægtende Teologi som det, den er: Hedenskab, vil der begynde en Fremgangstid for Romerkirken. Professor Bang siger det saaledes:

»Faar den moderne Teologi Magten. . . vil de, der virkelig vil være Kristne, blive draget henimod den Kirke, der synes mere end nogen anden at holde den gamle Fane højt. Der er allerede nu adskilligt, der tyder i den Retning.« —

Det mener nu altsaa Professor Bang. Og rigtigt er det, at Romerkirken — i strid Modsætning til »den Fraseflom, der gør Livet til en lavvandet, stillestaaende Sø, hvis Dybde kan maales med Alenmaal« — »synes at holde den gamle Fane højt«. Det modtager man et stærkt Vidnesbyrd om i en Bog, den kendte dansk-katholske Præst Fred. Esser nylig har udsendt under Titelen »Jesus Kristus i Gaar og i Dag den samme og i al Evighed«. (Forlag: Andr. Fred. Høst og Søn). Det er en Samling af katholske Prædikener. Her er ingen Tvivl eller Vaklen. Om den før omtalte »moderne Teologi« hedder det saaledes bl. a.:

»Hvad vor hellige Kirke angaar, saa er der jo ingen Fare for, at denne Fornægtelse af Kristi Guddom skulde trænge ind i den; men den enkelte Katholik kan løse sit Forhold til Kirken og løbe over til Kirkens og Troens Fjender. Derfor er det godt atter og atter at forny sig i Troens Aand. Og selv om der ikke skulde bestaa nogen som helst Fare for vor Tro, saa byder en Betragtning af Kristi Guddom stedse et opløftende Skue for vort Hjerte. Da bliver man sig saa ret bevidst, at Kirken staar paa en Klippe, som selv Helveds Magt ikke kan rokke eller vælte. Guds egen Søn er jo dens aandelige Hoved . . . for os er Problemet løst. Der er kun een Løsning: Kristus er Guds Søn, højlovet i Evighed!«

Lad os give denne Troens Sikkerhed og Kristus-Bekendelsens Frejdighed et protestantisk Modbillede. Ved et Skolemøde i Sorø for nogen Tid siden udtalte en bekendt og meget »populær« Højskoleforstander bl. a.:

»Overfladiskheden er stor her til Lands. Den Dan-nelse, de fleste har, er en Slags selskabelig Kultur, saa behagelig fri for Kanter, saa let at færdes ude i.

Den enkelte har intet aandeligt Tilholdssted. Ingen

ved, hvor han egentlig hører hjemme. Nutidsmenneskene er uden Midtpunkt. Vi bor som Paven i 11,000 Værelser og er lige meget eller lige lidt hjemme i dem alle. Men til Dannelse hører først og fremmest Koncentration, d. e. Sluttethed om et Centrum, et Arnested, hvorfra Kræfterne udgaar.«

Det er jo saa sandt, saa sandt. Men naaet hertil veg Højskoleforstanderen til Side. Han sagde nemlig ikke, hvad det var for et Centrum, »Nutidsmenneskene« manglede. Han fortsatte blot med nogle Talemaader om, at en af Grundene til denne »Løshed i Sammenføjningerne« var — — Mangel paa Folkelighed!!

Saaledes gik denne kristne Højskoleforstander uden om Sandheden, som er den, at Midtpunktet, der mangler, er — Kristus, den opstandne!

Ved Højskoleforstanderen det ikke selv? Eller er Forholdet saa slemt, at de unge paa Højskolen ikke holder af at høre det og Hr. Forstanderen derfor ikke af at sige det?

Paa Kold, Grundtvig og Folkelighed alene bygges ingen Aandsdannelse, der »holder i Sammenføjningerne«. En Ungdomsopdragelse, der ligesom lister sig udenom Kristus, er just uden Midtpunkt — et Solsystem uden Sol. —

I Modsætning til denne Forstander er den katholske lærde ikke i Tvivl om eller i Frygt for at sige, hvad der mangler. Fred. Esser siger det i Forordet til sine Prædikener:

»Vor Tid sygner hen af mangfoldige Sygdomme. Skal der haabes paa en Helbredelse, saa kan den kun opnaas ved, at Verden føres tilbage til Kristus.«

Ja, det er den hele Sandhed om Tidens Brøst og Usseldom — Tidens som det enkelte Menneskes: manglende Guds frygt. Vi maa tilbage til Kristus for at føres frem af ham. Kristus, den opstandne, er Klippen. Her er intet Afslag muligt. Og det skal bekendes, at en Følelse af Hjemløshed er i Færd med at gribe os og mange Kristne i den protestantiske Verden — overfor den Splitelse, Forvirring og Selvraadighed, hvis seneste Udløber er den »moderne Teologi«. Der raader en dyb Længsel efter Samling og Enhed — en aandelig Hunger efter een hellig og almindelig Kirke, hvor der ydmygt bøjes Knæ for den opstandne Kristus, og hvor Sandheden er »den samme i Gaar og i Dag og i al Evighed«.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. En gammel Dame, *Generalinde v. Bülow*, en af de ældste i vor Menighed, kendt i vide Kredse baade i Indland og Udland, er i Lørdags afgaaet ved Døden, 85 Aar gammel, rigt benaadet med al den Velsignelse, som Kirken giver sine døende Børn. Hun, som paa Grund af sin Mands høje Stillinger dels her i Danmark og dels i Udlandet, i mange Aar færdedes i de højeste Kredse, levede nu i sine sidste Aar i Mariahjemmet, hvor hun fandt den Ro og Stilhed, som hun efter sit rige og bevægede Liv og efter at have mistet sin elskede Ægtefælle trængte til. Hendes Hjerte var fuldt af dyrebare Minder, og mange af disse fandt synlige Udtryk i en Mangfoldighed af skønne Mindegaver, som hun var omgivet af. Men sin dyrebareste Skat ejede hun i Alterets allerhelligste Sakramente, og mange Gange udtalte hun sin inderlige Glæde over at have fundet sit sidste Hjem her paa Jorden i umiddelbar Nærhed af vor Frelser, skjult under Sakramentets Slør. Siden sin Konversion i Aaret 1866 var hun indtil sin Død Kirkens trofaste Datter, og den Lykke og Fred, hun fandt i at tilhøre Kirken, hjalp hende over alle Vanskeligheder og Savn. Hendes tiltagende Svagelighed, som i de senere Aar lagde Baand paa hendes Legemes frie Bevægelser, men ikke paa hendes klare Aand, var jo vel et tungt Kors, men den sjældne, trofaste Kærlighed, som hun var omgivet af, indtil hun drog sit sidste Suk, og som aldrig svigtede hende gennem næsten 50 Aar, hjalp hende til at bære dette Kors med beundringsværdig Taalmodighed, Mildhed og ydmyg Hengivelse under Guds hellige Villie. Hun hvile i Fred!

Ordrup. Pintsælørdag Eftermiddag begravedes paa Assistens-Kirkegaard under stor Deltagelse (næsten hele Københavns Præsteskab, med den højærværdigste Biskop i Spidsen, var til Stede) *P. Frants Becker*, S. J., siden 1905 Lærer ved St. Andreas Kollegiet. Den afdøde var født 1850 ved Rhinen i den skønne Universitetsby Bonn og indtraadte i Ordenen 1869. I 1872 nødte »Kulturkampen« ham til at forlade sit Fædreland, hvorefter han fuldendte sine Studier i Holland og England. I England blev han ogsaa 1883 viet til Præst. Hans Livsgerning var Ungdommens Opdragelse, som han med ringe Afbrydelser helligede alle sine Manddoms Aar. Længe var han i det store Kolleg *Stella matutina* i Feldkirch (Vorarlberg). I 1900 overtog han fra Hollænderne Kollegiet i Sittard, satte det paa ny Fod og bestyrede det indtil 1905. Men saa var hans Helbred, der allerede tidligere havde gennemgaaet kritiske Dage, saa nedbrudt, at han maatte paalægge sig absolut

Ro. Dog kunde han ogsaa her i Ordrup gøre sig nyttig ved at føre Kollegiets Regnskabsbøger med en sjælden Omhyggelighed og ved at lede en liden Maria-Kongregation. Det sidste var ham en Hjertesag og gav ham Lejlighed til at bruge sin rige Erfaring og udvise en overordentlig Sjælever. I de sidste Maaneder havde han omhyggeligt forberedt 18 Drengene til den h. Kommunion og før Kristi Himmelfart givet dem en 3 Dages Retraite. Det synes at have været for meget for hans svækkede Hjerter. En ubetydelig Forkølelse kom til, og efter 2 Dages Sygeleje blev baade Lægen og alle bekendte højlig overraskede ved Efterretningen om hans Død Torsdag den 1. Juni. Denne var ganske mild og rolig, i hans Medbrøders Nærværelse, efter at han nogle Timer i Forvejen med fuld Bevidsthed og stor Andagt havde modtaget alle de døendes Sakramenter. Det er godt at dø, naar man har levet godt. R. I. P.

Horsens. Lørdag den 27. Maj ankom den højærværdigste Biskop fra Kolding og modtoges paa Banegaard af Stedets Præst og Repræsentanter for Menighedens Forstanderskab. Næste Dag Kl. 9 holdtes Prælattmesse og meddeltes Firmelsens h. Sakrament. Under Klokkeringning drog Biskoppen, ledsaget af hvidklædte Piger, dels Skolebørn, dels Medlemmer af Pigeforeningen, ind i Kirken, der var rigt prydet med Guirlander og Blomster. Under Messen sang Menighedens Sangkor Kyrie, Sanctus, Benedictus og Agnus Dei, blandet med Folkesang. Efter at Firmelsen var meddelt til 50 Personer, holdt Biskoppen med næsten ungdommelig Livlighed en forklarende og formanende Tale til Menigheden. Kirken var tætfyldt af Menighedens Medlemmer og anderledestroende. De følgende to Dage besøgte Biskoppen Skolerne og St. Josefs Hospital og foretog det sædvanlige Eftersyn af Kirken og Kirkebøgerne; Tirsdag Eftermiddag afrejste Biskoppen til Silkeborg.

Rom. Kirkefjendske Blade i Italien har udspremt den Efterretning, som ogsaa er naaet til enkelte danske Blade, at den hellige Fader under en Samtale med Mgr. Bisleti, Majordomus i Vatikanet, skulde være faldet besvimet om og overhovedet befinde sig meget daarligt. Vi kan berolige Læserne med, at Pave Pius befinder sig udmærket. — Rom er for Tiden meget optaget af en Proces, som Jesuitpræsten Bricarelli har anlagt mod Metodisten Verdesi, en frafalden Præst, der har beskyldt den omtalte Jesuit for at have forraadt en Skriftehemmelighed. Ikke mindre end seks socialistiske Advokater var for metodistiske Dollars lejet til at forsvare Verdesi, der mere gjorde Indtryk af at være et vankelmodigt og upaalideligt Menneske end en egentlig

Forbryder. Saa vidt Processen er fremskredet, har den kun tjent til at lægge Pater Bricarellis Ære og præstelige Uplettethed klart for Dagen. Da en af de nævnte Advokater spurgte Bricarelli, om Verdesi nogensinde i Skriftemaalet havde anklaget sig for Modernisme, opstod der Forbitrelse mellem Tilhørerne, medens Bricarelli naturligvis nægtede at besvare dette Spørgsmaal, selv da Verdesi erklærede, at han løste ham fra Skriftehemmeligheden. Det eneste, hvorpaa Verdesi havde at beraabe sig, var, at Bricarelli — uden at nævne noget Navn — i en Audiens om andre Ting med Paven havde raadspurgt denne, om hvad han skulde tilraade Verdesi i en Sag, de en Dag i en Samtale havde behandlet med hinanden. (Sagen drejede sig om nogle modernistiske Præsters Sammenkomster). Retten ønskede ogsaa at faa Kardinalerne Respighis og Martinellis Vidnesbyrd i Sagen, men disse paaberaabte sig deres Privilegium som Fyrster og vilde ikke give Møde for Retten. Efter lang Forhandling afgav Retten den Kendelse, at deres Vægring var berettiget, og afhørte de to Kirkefyrster i deres Hjem. Paven har gennem sin Generalvikar, Kardinal Respighi, tilsendt Pater Bricarelli en meget sympatetisk Skrivelse. Heri siger Paven bl. a. udtrykkelig, at han meget vel husker sin Samtale med Pater Bricarelli, og at denne ingen Navne nævnede, ligesom at han havde Kendskabet til de omtalte Fakta fra en Samtale med en præstelig Ven udenfor Skriftemaalet. Den hele Sag synes at være et Led i Methodisternes smudsige Kampagne i Rom mod den katolske Kirke.

Portugal. Medens Paven med en enestaaende Taalmodighed og Tilbageholdenhed hidtil har taalt den portugisiske Quasi-Regerings frække og utrolig anmassende Optræden, aabenbart for at undgaa endog blot Skinnel af at ville indblande sig i Landets politiske Udvikling, har han nu endelig, da Fjendskabet, ja Hadet mod Religion og Kirke blev for himmelraabende, rettet en Rundskrivelse af 24. Maj til alle katolske Biskopper Verden over, i hvilken han med streng og berettiget Alvor fordømmer den ny, saakaldte Adskillelseslov mellem Stat og Kirke i Portugal. Skønt Paven ingenlunde kan billige en Adskillelse mellem Kirken og en Stat som Portugal, hvor Folket som Helhed er katolsk, mener han dog, alle vil indrømme, at naar en Adskillelse skulde og maatte finde Sted, vilde det have været noget selvfølgeligt, at man simpelthen lod Kirken være, hvad den var, og undte den hin almindelige Frihed og hine Rettigheder, som enhver Borger og enhver anstændig Sammenlutning af Mennesker besidder. Paven siger, at hellere end »Adskillelseslov« burde den nye Lov hedde »Trældomslov«. Lovens Uretfærdighed er ogsaa enestaaende. Den tillader,

at Katholikerne frivillig skænker Gaver til Fremme af Gudstjenesten, men en Tredjedel af de indkomne Gaver skal anvendes til offentlig Velgørehed. Og de Bygninger, der i Fremtiden ad privat Vej opføres til gudstjenstlig Brug, skal efter en vis Række Aar tilfalde Staten og blive dens Ejendom. Den Kultusorganisation, som Staten vil tillade, bliver ganske lagt i Hænderne paa Lægfolk, og opstaar der Uenighed mellem disse og Præsterne eller dem selv indbyrdes, er det Staten, der skal have Afgørelsen af Striden. Ogsaa de andre, i vore Dage lige skamløse og latterlige Forbud omtaler Paven i sin Rundskrivelse, f. Eks. at det er forbudt at lade Biskoppernes Hyrdeskrivelser trykke, at Præsterne ikke maa gaa i deres Præstekjole paa Gaden, at ingen religiøse Kendetegn maa anbringes paa Bygninger, end ikke paa Privathuse, medens ingen Forbud gælder for alle deres Vedkommende, der angriber den kristne Religion. Ved allehaande, for en moderne Bevidsthed ufattelige Bestemmelser blander Staten sig i de unge gejstliges Uddannelse, forbyder den Theolog, der har taget en akademisk Grad ved en pavelig Studieanstalt, at udøve nogen præstelig Virksomhed i Portugal o. s. v., alt sammen utilslørede Forsøg paa at sønderrive Kirkens Enhed og Forbindelse med dens Hoved. Med Uvilje nævner Paven Lovens højst imødekommende Bestemmelser vedrørende »Præsteenker« og »Præstebørn«. Til Slut fordømmer den hellige Fader i Kraft af sin apostoliske Autoritet Adskillelsesloven, gør alle, som har arbejdet paa dens Fremme, ansvarlige for den, og erklærer alle denne Lovs Bestemmelser, der støder an mod Kirkens ukrænkelige Rettigheder, for betydningsløse og uden forbindelse Kraft for nogen. — Katholikker vil Verden over glæde sig over Pavens modige Ord, vil takke Gud for, at han har sat en Mand som Pius X paa Pavestolen, der i Apostlens Aand og Kraft frygter Gud mere end Mennesker og ikke kan tale eller gøre andet, end hvad den Almægtige vil.

Katholsk Ungdomsværn, der vil sikre Menigheden og derfor støtter Ungdomsforeningerne og desuden samler Midler til et Ungdoms-Fond, beder Vener af de unge om at indmelde sig i Værnet og tegne Bidrag (aarlige, maanedlige eller een Gang for alle). Værnets Kasserer er Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11, N. Telefon 4110.

Anmodning.

Det katholske Fortsættelseskursus modtager med Tak alt aflagt Børnetøj, særlig Forklæder og Natkjoler. Pakkerne bedes mærket »Feriebørnene« og kan indleveres paa Menighedskontoret, Bredgade 69, 1. S. o. G., 1—4, samt hos St. Josefssøstrene, Toldbodvej 14, Frederiksberg Allé 15—17 og Griffenfeldts G. 40.

Mødreforeningen. Tirsdag d. 13. Juni Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender. Bagefter holdes et kort Foredrag.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem og Bureau.

K.U.F. Kom alle paa Ermelundssletten Søndag d. 11. Juni Kl. 4 pr. Fodboldsspil baade af Professionals og Amatører.

Ungdomsværnet.

Til at indsamle Bidrag paa Nørrebro til Ungdomsværnet søges en frivillig Inkassatrice. Man bedes melde sig hos Murermeister Günther, Bangertsgade 11.

Unio. **Søndag den 11. Juni Udflugt i 2 Afdelinger.**
1. Afdeling tager med Slangerupbanen Kl. 9.42 til Station Hareskov, hvor den medbragte Frokost spises. Herfra forbi Hulsøen til Pavillonen ved Bagsværd Sø, hvor man samles med 2. Afdeling, som tager med Slangerupbanen Kl. 1.45 til Bagsværd. Efter at have drukket Kaffe i Fællesskab spadseres til Frederiksdal, hvor der spises til Aften Kl. ca. 6.

Gudstjeneste paa Christi Legemsfest.

St. Ansgars Kirke. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 **Procession og Pontifikalmesse**; Kl. 8 Festandagt. — I hele Oktaven holdes hver Morgen Kl. 8 $\frac{1}{4}$ højtidelig Messe med sakramental Velsignelse og hver Aften Kl. 8 Festandagt.

Rosenkranskirken. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Festandagt. — I hele Oktaven holdes hver Morgen Kl. 8 højtidelig Messe med sakramental Velsignelse og om Aftenen Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Andagt.

St. Annæ Kirke. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Sangmesse; Kl. 8 Aften Festandagt med Prædiken.

Søndag i Oktaven (18. Juni). Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med **Procession** i Hospitalets Have ligeoverfor Kirken; Kl. 8 Aften Festandagt. I hele Oktaven hver Morgen Kl. 8 Sangmesse med sakramental Velsignelse og hver Aften Kl. 8 Festandagt.

Jesu Hjertes Kirke. Kl. 6, 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe; Kl. 10 Levitmesse med Prædiken; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Festandagt.

Søndag den 18. Juni. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Festandagt med Prædiken og **Procession**. Begge Mariakongregationer deltager i Processionen.

St. Josefs Kirke. Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe; Kl. 9 Højmesse med Prædiken; Kl. 3 Andagt.

St. Knuds Kapel. Kl. 7 Højmesse; Kl. 3 Andagt med Prædiken.

Immaculatakirken. (Strandvej 91). Kl. 7 stille Messe; Kl. 10 Højmesse; Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Andagt. **Procession** selve Dagen Kl. 4. (I Tilfælde af daarligt Vejr udsættes Processionen til Søndag d. 18. Juni Kl. 4).

St. Andreas Kirke. (Ordrup). Kl. 6, 6 $\frac{1}{2}$, 7, 7 $\frac{3}{4}$ stille Messe; Kl. 10 Levitmesse. Kl. 6 $\frac{1}{2}$ **Efterm.** Prædiken og **Procession** gennem Kollegiets Have. Processionen begynder henved Kl. 7.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion Søndag d. 11. Juni i Jesu Hjertes Kirke Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Foreningen Lætitia tillader sig herved venligst at indbyde de ærede Medlemmer af Ungdomsraadet til at overvære Foreningens Sommerfest Søndag d. 11. Juni Kl. 3, Strandvej 91.

Kirkelig Kalender.

11. Juni.	Hellig Trefoldigheds Søndag.	18. Juni.	2den Søndag efter Pintse.
12. —	Mandag. Johannes af S. Facundo, Bekender.	19. —	Mandag. Juliane af Falconeri, Jomfru.
13. —	Tirsdag. Antonius af Padua, Bekender.	20. —	Tirsdag. Oktavdag.
14. —	Onsdag. Basilius den Store, Kirkelærer og Bekender.	21. —	Onsdag. Aloysius, Bekender.
15. —	Torsdag. Christi Legems Fest. (<i>Vitus</i>).	22. —	Torsdag. Oktav af Christi Legemsfest.
16. —	Fredag. Johannes Franciscus Regis, Bekender.	23. —	Fredag. Jesu Hjertes Fest.
17. —	Lørdag. Bonifacius, Biskop og Martyr.	24. —	Lørdag Johannes Døberens Fødsel. (<i>Fastedag</i>).

Meddelelse om Gudstjenesten fandtes sidst i Nr. 23.

St. Ansgars Kirke.

End nu i Juni Maaned holdes Aftenandagten Kl. 8.

† Generalinde **Frida von Bülow, f. Riegels**, døde Lørdag d. 3. Juni 1911.
 Bisættelsen finder Sted fra St. Ansgars Kirke Fredag d. 9. Juni Kl. 10.
 Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

† Det har behaget Gud i sin uransagelige Visdom at kalde vor inderlig elskede Mand og Fader, Skræddermester **I. Mika**, fra os.
 Horsens, 4. Juni 1911.

Barbara Mika.

Elisabeth Mika.

Rudolph Mika.

Joseph Mika.

Antonius Mika.

Begravelsen foregaar Fredag d. 9. Juni Kl. 12 fra St. Josephs Kirke, Horsens.

Den kære Afdøde anbefales til de troendes Forbøn.
 R. I. P.

Vincentforeningens Kransekort

bringes i velvillig Erindring; de faas hos d'Hrr. gejstlige ved St. Ansgarskirken (Bredgade 64¹), Rosenkranskirken (Boyesgade 8³), St. Josefskirken (Griffenfeldtsgade 44), St. Andreaskirken (Ordrup) og hos Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11, samt ved telefonisk Henvendelse til Johs. Hoffmann & Søn, Købmagergade H. 1389.

Til Læserne!

Næste Nr. vil paa Grund af Helligdagen blive udsendt en Dag tidligere end sædvanlig. Hvad der ønskes optaget i Bladet, maa derfor senest indsendes Mandag Aften.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 854. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothies Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 25.

Søndag den 18. Juni.

1911.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — En af de mange. — Tiarsfest i Roskilde. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Silkeborg. England. Tyskland. Rom. Nord-Amerika. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

78.

Taknemmelighed.

Der var en Herre i København, som for nogen Tid siden havde det under Overvejelse, om han ikke skulde gaa over til den katholske Kirke. Nogle af hans Venner tilraadede ham det, de mente, det vilde være nyttigt for ham, eftersom en Mand i hans Stilling og med hans Indflydelse sikkert kunde gøre Regning paa at faa en ti til femten Tusinde Kroner udbetalt, hvis han gjorde den katholske Kirke den Ære at slutte sig til den.

Dette er ikke fri Fantasi, det er en virkelig Historie, et sandt Vidnesbyrd om desværre vist ikke saa faa af vore kære Landsmænds splittergale Begreber om katholsk Praksis.

Lad mig fortælle et andet Eksempel. Naar vore gode barmhjertige Søstre gaar ud og — som alle er enige om — med udmærket Opofrelse plejer de syge, er mange af disse og deres paarørende saa uendelig overbeviste om, at disse Søstre behøver ingen Godtgørelse i nogen Form at faa, hverken til at skaffe sig Mad eller Klæder eller Bolig for, thi — Paven betaler dem.

Det er heller ikke Fantasi, det er ogsaa en sørgelig, men faktisk Overtro hos ikke faa Landsmænd.

Det er den protestantiske Opfattelse af Katholikkernes

Taknemmelighed: hvis en Protestant vil blive katolsk, skal han belønnes med mange Penge, og hvis en saadan er saa tolerant at lade sig pleje af en katolsk, vel uddannet Sygesøster, skal han i det mindste have den Pleje for intet, han ellers maatte betale adskillige Kroner for pr. Døgn.

Men er nu Katholikkernes Taknemmelighed ret meget større? Det er en Dyd, der prædiktes for lidt om og øves endnu mindre. Burde ikke enhver Katholik, hvad enten han var »født« eller »optaget«, hver eneste Dag af sit inderste Hjerte takke Gud, fordi han er den katolske Kirkes Barn?

Og hvor har især vi Katholikker i Danmark ikke meget at være taknemmelige for; Tænk engang, hvorledes her saa ud i vort Fædreland for godt et halvt Hundrede Aar siden, hvad katolsk Liv'angaar. Omtrent som i et Hønsehus, hvor Ræven har sovet en Nat. I København og Fredericia var der et Par smaa Kapeller, med en ængstelig og tilbagetrukken »Pastor«, ellers var det hele Land som fejret rent for alt katolsk. Men nu kan vi paa nogle og tredive Steder her i vort Fædreland hver eneste Søndag høre den hellige Messe.

Kære Læser, naar du næste Søndag træder ind i dit Gudshus, tænk saa paa, hvor faa Aar siden det er, at det rejste sig, hvor mange Ofre der blev bragt den Gang, hvor mange Ofre der maa bringes hver eneste Dag af din Biskop og din Sognepræst, hvor mange Bekymringer og Ængstelser der gaar gennem deres Hjerter, medens du gaar Søndag efter Søndag og har det saa godt, føler dig glad og tryk i din Kirke og er lykkelig i dit Hjerte, fordi du har faaet den Fred, Verden ikke kan give, men kun Gud, faaet den, fordi du mødte den katolske Kirke.

Naar du eftertænker dette, min Læser, vil du vistnok føle noget lignende, som den, der har skrevet disse Linjer, følte forleden Søndag, da han traadte ind i sin skønne Sognekirke: hvor maa jeg ikke være taknemmelig mod dem, der i Kærlighed har lagt Grund og genopbygget det, som under Reformationens Uvejr blev styrtet om, ja ødelagt i vort Fædreland! Og hvor burde jeg ikke, langt anderledes end jeg gør, lægge Skulder til og bære noget af den store Byrde, der tynger altfor tungt paa nogle faa, tit gamle og svage Skuldre! Ja, hvor burde jeg ikke være taknemmelig!

En Konvertit.

En af de mange.

En Livsskildring.

De mange — det er den uendelig store Skare trofaste Tjenere i Guds Vingaard, som nu i snart 2000 Aar har gaaet deres Herres Ærinde og vundet Sjæle for det evige Liv. De allerfleste af dem er glemt, end ikke deres Navne kender vi, men ikke en eneste af dem er glemt af Gud. Følgende Skildring skal fremdrage en af de mange trofaste, som kun faa kender, men om hvem man dog ved saa meget og saa forunderlige Ting, at det vel er værd at faa dem at høre.

Pater *Glandorf* fødtes den 10. Novbr. 1687 i Osterkappeln ved Osnabrück, hvor Windthorsts Vugge engang senere skulde staa. Han var Søn af Herredsfoged Kaspar Friederich Glandorf og dennes Hustru Emerentiane Artzen. Han fik i Daaben Navnene Johan Hermann. Navnet Franz har han, som det synes, selv senere antaget af Højagtelse for den h. Franz Xaver, som han havde taget til sit Forbillede. Endnu findes det Hus, hvor han fødtes i Landsbyen Felsen ved Osterkappeln. For 50 Aar siden var Familien endnu i Besiddelse af 3 Breve fra den salige Hermann Glandorf. Man har nu kun eet af dem, som er dateret fra Totmotru d. 18. Juni 1752. Af de andre 2 Breve skal det ene være udlaant til Hunteburg, det andet til et andet Sted; begge er desværre gaaet tabt. Det ene, man endnu har tilbage, er kun en Oversættelse af den latinske Original. Dette Brev synes at være henvendt til en Ordensforesat eller en Medbroder, af hvem det blev sendt til Familien. Vi vil benytte dette ved vor Levnedbeskrivelse.

Allerede som Barn udmærkede den lille Hermann sig ved sin Kærlighed til de fattige. Af ubekendte Aarsager besøgte han Gymnasiet i Jülich. Paa Grund af hans Iver og Fromhed gav hans Meddisciple ham Tilnavnet »Den studerende Apostel«. Han indtraadte i Noviciatet hos Jesuiterne i Trier og blev allerede før Præstevielsen udnævnt til Medarbejder ved Bollandisternes berømte Værk. Dog fandt hans

Aand ingen Tilfredsstillelse ved denne Beskæftigelse, og i Aaret 1717 blev han efter gentagen Ansøgning forflyttet til Ordensprovinzen i Ny-Spanien, det nuværende Mexiko, hvor han nu helt kunde vie sig til Missionen. I December samme Aar landede han i Veracruz og fortsatte Rejsen videre ind gennem det indre af Landet. I Jesuiterkollegiet i Bispestanden Puebla de los Angeles opholdt han sig kun kort Tid for at uddanne sig videre i det spanske Sprog. I Seminariet Durango modtog han derefter Præstevielsen af Biskop Pedro Trapiz og tilbragte derpaa en kort Tid i Kollegiet »Villa de San Felipe«, det nuværende Chihumha. Der blev hans Hjertensønske opfyldt. De foresatte bestemte ham for Missionen i de vilde Tarahumara-Bjerge. Foreløbig var han henvist til Missionen Carichie, som den berømte Missionær P. Jose Nermann forestod, og hos hvem han snart lærte Indianerne af Tarahumaras Sprog fuldkomment. I Aaret 1723 overtog han derefter selv Missionen Tomochio i den vildeste og utilgængeligste Bjergegn. I 40 lange Aar levede han her blandt Indianerne, indtil han i en Alder af 76 Aar døde en Helgens Død d. 9. Aug. 1763.

P. Glandorfs Mission var, som sagt, i den vildeste og mest afsidesliggende Del af de kæmpehøje Bjerge, hvor Befolkningen var bekendt for sin Umenneskelighed, Uvidenhed og den afskyeligste Usædelighed; de boede som vilde Dyr i deres utilgængelige Bjergkløfter og uigennemtrængelige Skove. Overalt blev der ofret Mennesker, og Kød af disse ulykkelige Ofre blev fortæret. »Efter at jeg,« saaledes hedder det i Brevet, »har udstaaet de største Farer til Vands og til Lands, er jeg endelig landet i dette store Rige, Ny-Spanien. Efter lykkelig at have fuldendt mine Studier blev jeg sendt til denne Provins, Tarahumara, som for ikke længe siden var omvendt til den kristne Tro. Her er nu det største Virkefelt blevet mig anvist, mellem vilde Bjerge, der strækker sig gennem hele Landet.« De døbte levede halv-nøgne som Dyr midt imellem Hedningerne, i Huler og Bjergkløfter, ofte endnu værre end Hedningerne, da de ikke alene intet vidste om Gud, men ogsaa hengav sig til den syndigste Omgang med Kvinder. Besjælet af en sand apostolisk Iver overvandt P. Glandorf alle Vanskeligheder

og trodsede alle Farer for at kunne forkynde Evangeliet for disse forvildede Faar.

Hans Aandskraft, Standhaftighed, Taalmodighed og Godhed satte ham i Stand til at gaa frem med en saadan Forsigtighed og Klogskab, at selv denne ufrugtbare, tornefulde Jordbund forvandlede til en Have, hvor alle kristelige Dyder blomstrede. Hin utilgængelige Bjergegns barbariske Beboere blev nu til sædelige Mennesker, saaledes, at den ensomme Vandrer i hine afsides Egne ikke vidste, hvad han mest skulde beundre, enten Indianernes uendelige Kærlighed til deres fromme Hyrde eller Paterens Hellighed og ustandselige Arbejdsiver, der grænsede til det utroligste. »Med Guds Hjælp,« saaledes skrev han, »har jeg snart lært deres svage Sider at kende og har begyndt med Stav i Haand og ledsaget af nogle Indianere at føre dem ud fra deres Bjerge og Huler til fem forskellige Steder, hvor Bjergene ender og en Slette begynder. Der har jeg bygget fem Kirker, den første til Ære for Marias ubesm. Undfangelse, de følgende til Ære for den h. Michael, den h. Josef, den h. Aloysius og den femte til Ære for Guds Moder af Arawassura. Utallige Mennesker begav sig under Ledsagelse af de hh. Engle til disse Stæder og Landsbyer, saa at de Bjerge og Huler, hvor de ellers opholdt sig, nu blev helt tomme. I Begyndelsen adlød de mig, men da jeg fordristede mig til at jage de slette Kvinder bort fra Mændene, stræbte de mig ofte efter Livet; men jeg erfarede dette paa en vidunderlig Maade, og saaledes blev jeg som en Irisk frelst af Jægerens Garn; thi jeg var ikke værdig til at udgyde mit Blod for en saadan Sag. Men efter at deres Vrede havde lagt sig, viste de paa enhver Maade deres Kærlighed til mig, saa at de, naar jeg var syg, ogsaa syntes at være syge med mig, og det kun af den Grund, fordi de indsaa, at jeg ikke efterstræbte deres Ejendom, men kun søgte at vinde deres Sjæle.«

P. Glandorf var en Lærer for sine elskede Børn, ikke alene paa det aandelige, men ogsaa paa det verdslige Omraade. Man saa ham saa Korn paa Marken, køre Høsten hjem; ja han hjalp endog de af ham selv oplærte Murere og Snedkere med at opføre Huse, Kirker og Kapeller. Han ilede fra Hus til Hus, fra Sted til Sted for at besøge de

syge og yde dem Hjælp paa Sjæl og Legeme. Efter at han havde forberedt dem til Døden, sørgede han for, at selv den fattigste og ringeste fik en ærefuld Begravelse. »Det er allerede 30 Aar siden, at jeg kom hertil. I de første 18 Aar har jeg ikke nydt Brød. Bestandig er jeg draget omkring over Bjerge og Floder og ofte med Fare for mit Liv. Tre Gange har jeg været meget syg og Døden nær.«

Trods alt sit Arbejde fandt Pateren alligevel altid Tid til Bøn. De omvendte Indianere betegner Pateren som »den Pater, der altid taler om himmelske Ting«, eller de kaldte ham »den, der altid taler om Vorherre«.

Denne Missionærs Liv er vidunderligt ved den Utrættelighed, Hurtighed og Bevægelighed, som han udfoldede, idet han var alene om at gennemstrejfe sit udstrakte Missionsdistrikt for der at udøve Sjælesorgen. Gennem vilde Kløfter maatte han stige op paa de højeste og mest afsidesliggende Bjergtoppe for at opsøge Hedningerne, trøste de syge og bringe de døende de hh. Sakramenter. Vejene var ofte 100 Mile lange, saa at der virkelig behøvedes overmenneskelige Kræfter for at kunne foretage saadanne Rejser. Han havde allerede dette Ry, medens han levede, og det lever endnu i Folkemunde. Man fortæller, at da hans Ledsager, en gammel Indianer, paa Grund af Træthed ikke længere kunde vinde med, tog P. Glandorf sine Sandaler af og lod Indianeren tage dem paa.

Fra dette Øjeblik af kunde Indianeren med Lethed følge Pateren. Siden da har Folket derfor det Mundheld: »Han bærer P. Glandorfs Sko« for derved at betegne en usædvanlig Fodgænger. »Jeg løber,« skriver han selv, »Dag og Nat som en Hjort, kun med en lille Stok i Haanden, eller rettere sagt, jeg flyver, mere end jeg gaar.«

Denne Tarahumara-Apostels Ry var saa stort, at ikke blot de foresatte fra den fjerne Jesuitermission opsøgte ham i Tomochio, men ogsaa Fædrene af den h. Franciskus' Orden ilede til ham i deres Bekymringer. Saaledes foretog Franciskanernes Provincial Antonio Rizo og Vikaren for Propagandakollegiets Mission i Zacatecas, Ignacio de Herize, den i hin Tid farefulde Rejse gennem Tarahumara-Steppen kun for at lære P. Glandorf at kende. (Sluttes).

Tiaarsfest i Roeskilde.

Den 8. Juni fejrede Menigheden her sin tiaars Stiftelsesfest. Kirken var i Dagens Anledning smykket med Grønt, Blomster og Lys, og til Højmessens med Sakramentsudstilling og sakramental Velsignelse var Menigheden mødt saa fuldtallig som mulig. *Alle*, store og smaa, deltog i Fælleskommunionen, medens de gribende Ord af »Fast skal min Daabspagt«, smukt ledsagede af et Blæseorkester, tonede gennem vor lille Kirke. Ikke mindre løftende virkede »Store Gud, vi love dig« til Afslutning. Vi har i Sandhed heller ikke lidet af love Gud for, og Menigheden har efter fattig Evne bestræbt sig for at vise sin Taknemmelighed. Paa en ejendommelig Maade passede Dagens Læsning og Evangelium, der handlede om Apostlenes Udsendelse, til de Minder, der fejredes denne Dag.

Dette fremhævedes ogsaa i den smukke Festtale, som Hr. Kirkeforstander Bech holdt ved Menighedens festlige Sammenkomst om Aftenen i St. Maria Højs Forsamlingssal. Denne var pyntet og det lange Bord dækket med Kransekage og Vin. Paa Væggene saas Dekorationsskjolde med Marias Selskabs og St. Laurentii Sogns Vaabner og med Navnene paa de fra Roskilde grundlagte eller genoptagne Missioner. Der var langt fra Siddepladser til den store Skare, der fyldte Salen, da Præsterne og Lægbrødrene præcis Kl. 8 førtes ind til deres Hæderspladser af Kirkeforstanderne og Bestyrelsen for St. Laurentii og St. Maria Foreninger. Man afsang som Indledning nedenstaaende Sang, og Kirkeforstander Bech tog Ordet. Han, der er den første Katholik, som blev optagen i Kirken efter Menighedens Stiftelse, havde mange interessante Træk at fremdrage om Grundlæggelsen og de første, ikke just blide Tider, vore Præster havde her i Byen: den spæde Begyndelse i et Par lejede Værelser paa Bellevue-Stien, hvor den første h. Messe læstes i Dag for ti Aar siden; Købet af Rhodishøj (omdøbt til St. Marias Høj), hvor Præsternes Kaar i Førstningen blev endnu haardere, indtil de forfaldne Bygninger lidt efter lidt kunde sættes i beboelig Stand, og vor nuværende Sognekirke, der dog kun er et beskedent Kapel, rejste sig paa nedrevne Staldes Ruiner. Hr. Bech dvælede derefter ved det store, omfattende Organisationsarbejde baade udadtil og indadtil, som Menighedens Stifter og utrættelige Leder, Hr. Prior Kerckhoffs, har udført i disse ti Aar, støttet af sine nidkære Medhjælpere Patrene Blois, Meulenberg, Servaes, G. Houben († 1908), Wijnen, I. Houben og Brouwers

og de gode Lægbrødre Bonifacius, Berchmanns og Ferdinand. Menighederne i Ringsted, Slagelse og Køge*) stiftedes, Islands og Mariebos*) Missioner genoptoges, Ledreborg Slotskapel betjentes, og den vidtforgrene Polakmission sættes i System og udførtes med rig Velsignelse. Taleren gik derefter over til at fremhæve de Egenskaber, der fortrinsvis har gjort Hr. Prior Kerckhoffs til den rette Mand paa den rette Plads her i det Sogn, han selv har skabt, og da især hans Langmodighed i det ingenlunde lette Arbejde saa at sige at opdrage os Konvertiter. Denne Dag vil knytte ham og os alle indbyrdes fastere sammen, vi vil give hverandre Haandslag paa at staa Skulder til Skulder som een Mand i Fremtiden, og vi vil ikke glemme det svære og vigtigste Missionsarbejde *i os selv*. Med en hjertelig Tak og et Leve for Sognepræsten og de øvrige Missionærer af Marias Selskab sluttede Festtalen, og Forsamlingens begejstrede Hurraraab besvarede den.

Hr. Prior Kerckhoffs holdt derefter en Tale, i hvilken han tolkede sin og sine Medbrøders Tak til Menigheden for al den Hengivenhed, der paa saa mangfoldig Maade var bleven dem vist i Løbet af denne Dag, som vilde blive indført i Missionens Annaler som en af dens skønneste. Han fremhævede den store Fælleskommunion, som alle havde opofret i Forbøn for Missionen, og ved hvilken Menigheden havde lagt for Dagen, at den havde fuld Forstaaelse af Kærnen i vor hellige Religion, han var forvisset om, at enhver især, tilskyndet af den smukke Salme, der var bleven afsunget under Kommunionen, havde fornyet sine Daabsløfter i hin højtidfulde Stund. Ogsaa bragte Prioren en Tak til St. Maria Foreningen for det lille Mindeblad**), som denne har ladet trykke i Dagens Anledning.

Endelig takkede Prioren Hr. Bech for hans smukke Tale og henviste i gribende Ord til Guds og hans hellige Moders Bistand som Kilden til den Velsignelse, der har hvilet over Præsternes Gerning. Efter denne Tale, der gjorde et dybt Indtryk paa de tilstedeværende, talte Kirkeforstander Weitzmann for den højærværdigste Biskop og Danmarks Gejstlighed i det hele, og Prioren udbragte et Leve for Kirkeforstanderskabet og Foreningernes Bestyrelser. Stor Glæde vakte et Lykønskningstelegram, der kom midt under Festen og bragte Præster og Menighed Hilsen fra Ringsteds Sognepræst og Menighed.

Nu indtoges under den gladeste Stemning Forfriskningerne, og inden man skiltes, sang man nogle Vers af den

*) Overdragne til andre Præster.

**) Dette bærer paa den ene Side et Billede af Guido Renis »Bebudelsen«, paa den anden Side en Bøn til den h. Jomfru for Danmarks Omvendelse.

Salme, der er Roskilde Menighed, Marias Menighed, saa kær og uadskillelig fra alle dens bedste Minder, nemlig »Ihukom, o naadefulde«. Dermed var Festen til Ende.*)

En Erindring har vi tilbage, som vil fæstne de gode Forsætler, vi fattede midt i Højtidsglæden, vi har paataget os hver og især fra den ældste til den yngste den Forpligtelse at modtage et vist Antal Kommunioner og bede et vist Antal Rosenkranse for vor kære Menighed. Tilslutningen til denne aandelige »Indsamling« var selvfølgelig en frivillig Sag, men alle som een har villet deltage, og det er blevet et ikke ubetydeligt Antal, flere Hundrede, Kommunioner og Rosenkranse, der vil være som en dyrebar, fælles Skat for os i den nærmeste Fremtid.

(Mel.: Der er et Land).

Hvor Isefjordens Bølger slaa mod
Bjerget,
og Luci Kirke løfter Spir i Sky,
der laa forladt og grumt af Vrangtro
i fire Sekler Roars gamle By;
og Torn og Tidsel dækked Rosenkilde,
og Krageskrig fortrængte Sangfuglrøst.—
da fra det fjerne kom der Mænd,
som vilde
for Sjellevaanden bringe himmelsk
Trøst.

Thi vil vi takke eder, vore Fædre
og Brødre, som med Naaden til os kom,
men een blandt alle vi med Jubel
hædre
vor Sognepræst, vor ædle Fæder from!
Var Jorden tør, og maatte lidt du
sukke
for Ve, vi voldte dig ved haarde Sind,
saa gid du stedse nu maa Roser plukke,
som med Guds Hjælp du plantet
hos os ind!

Batavias skønne Egn og Vælsklands
Kyster
forlod de brat, og her de fæsted Bo:
som Ansgars fordom lød nu blide
Røster,
de kaldte os til vore Fædres Tro.
Og snart sig rejste ny Laurenti Kirke,
mildt i vor Midte bor nu Himlens Drot;
i Sygehus og Skole Søstre virke —
en halv Snes Aar har bragt
mangfoldig godt.

Saa skrid da frem, Montforts
trofaste Sønner,
med Kors og Rosenkrans i viet Haand!
Guds Moders milde Smil jer Møje
lønner,
I hun skænke eder Sejren ved Guds
Aand!
Jer Gernings Held i Aarene, der svundt,
paa Fremtids Trivsel være Hæderspant!
I Rosenkilden ved de danske Sunde
vi Frelsen og I Gyldenkransen fandt.

Ugebladet ønsker den unge Menighed til Lykke til Mindefesten og minder om Grundtvigs skønne Ord:

Foragter ej de ringe Dage,
det lykkes skal, som skrevet staar:
Velsignes skal de Hænder svage,
som lagde Grund med bange Kaar;
de sætte skal paa Taget Krans
og folde sig i Lysets Glans.

*) Den har været Genstand for en meget sympatetisk Omtale i den lokale Presse.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Anden Pintsedag meddelte i St. Ansgars Kirke Hs. biskoppelige Højærværdighed, som han har for Skik at gøre det paa denne Dag, Firmelsens h. Sakramente til de voksne. Der var i Aar ialt 33 Personer, som ved den Lejlighed blev firmet.

— Foreningen *Lætitia* havde Søndag d. 11. Juni indbudt alle Byens andre Foreninger for unge Piger til en Fest i St. Josefsøstrenes smukke Have og Sale, Strandvejen 91. Efter Andagten i Kirken besteg Hr. Pastor v. d. Kettenburg Prædikestolen og holdt en interessant Tale til de henvendte 120 unge Piger, der havde fulgt Indbydelsen. Han begyndte med — i Tilslutning til Festdagen — at minde om, at vort Maal er at naa frem til den h. Trefoldigheds Lykke, et Maal, som kun naas under stadig Kamp for at bevare de kristne Dyder, ikke mindst Ungdommens skønneste Pryd, den hellige Renhed. Kun een har ikke haft den Kamp nødvendig: den ubesmittet undfangne. Til hende har Ungdommen fra gamlet Tid indviet sig. Især fra det 16. Aarhundrede slog denne Tanke an, og herfra stammer Mariakongregationerne. Her i Byen har en saadan hidtil været savnet for Kvinder. Den agtes nu, med Tilladelse fra Hovedkongregationen i Rom, oprettet til Oktober under Marias Titel som Apostlenes Dronning. Efter Prædikenen samledes Ungdommen i en stor Sal om et smukt pyntet Kaffebord, hvor Præsterne Braun, v. d. Kettenburg, Schmiderer og Günther viste Sagen den Interesse at være til Stede. Derefter glædede de unge Piger sig ved en morsom Bortlodning af nydelige Smaating og en lille Forestilling, efterfulgt af en Række levende Billeder. — Ungdomsværnet, der ved sin Understøttelse saa væsentlig havde medvirket til at gøre Dagen fornøjelig og festlig, bedes herigennem modtage de unges hjertelige Tak.

Silkeborg. Allerede i Fjor var Biskoppens Besøg i vor lille Menighed blevet stillet os i Udsigt, men det blev ikke til noget paa Grund af Hs. biskoppelige Højærværdigheds Udenlandsrejse og mindre gode Befindende. Da det derfor i Aar atter blev meddelt os, at vi turde glæde os til at se ham i vor Midte, var der mange Tvivlere. Heldigvis fik disse imidlertid ikke Ret, og den 20. Maj kunde vor Sognepræst og de to Herrer Kirkeforstandere i Menighedens Navn byde vor Overhyrde det første Velkommen paa vor Bys udvidede og ret storstilede Banegaard. — Næste Morgen oprandt da den, især for de 13 Firmander (i en Alder fra 10 til 74 Aar) højtidelige Stund, da Biskoppen traadte

ind i vort lille Kapel, der af flittige Kvindehænder var smykket efter fattig Lejlighed. Kirkekor har vi jo naturligvis ikke, som saadant har Menigheden selv konstitueret sig, og hver fra sin Plads sang af Hjertens Lyst og af sine Lungers Kraft sin Hilsen: *Sacerdos et pontifex*, hvorover Hs. biskoppelige Højærværdighed haade i sin Prædiken og senere i privat Samtale paa det elskværdigste ytrede sin Glæde, ligesom ogsaa over at have hørt, hvor opbyggeligt den majestætliske Koralmesse fulgte Funktionen ved Alteret. Denne virkede nærmest betagende, og det Udtryk hørtes oftere i Dagens Løb, ikke mindst fra de voksne Firmander: det glemmer vi aldrig. De vil sikkert heller aldrig glemme Biskoppens hjertelige og faderlige Formaninger, der saa veltalende tolkede Betydningen af den hellige Handling og gav gode Raad for det kristne Liv. Næste Dag visiterede den højærværdigste Biskop Skolen, hvor Børnene aabenbart vandt hans Hjerte, men han ogsaa Børnenes, der hver for sig, foruden en dyrebar Erindring, gemmer en Rosenkrans eller et Kors, som de med straalende Øjne modtog af Biskoppens Haand. Om Eftermiddagen foretog Biskoppen en Køretur i vore pragtfulde Skove, der ogsaa havde iført sig deres bedste Dragt og Pragt. Som gammelt Bispegods var det jo egentlig ikke for meget. Pintsen kaldte Hs. biskoppelige Højærværdighed hjem til København; men skønt Biskoppen jo er et Stykke over, hvad der kaldes Støvets Aar, og gentagne Gange fremhævede dette, vover Menigheden her fortrøstningsfuldt ikke blot at sende vor Overhyrde en hjertelig Tak, men ogsaa et ikke mindre hjerteligt: »Paa Gensyn«.

Silkeborg, d. 8. Juni 1911.

Junior.

England. Adskillige af Læserne erindrer vistnok Hr. Eli Erichsens Navn fra den Beskrivelse, *Ugebladet* i Fjor gav af ham og hans Virksomhed. Han opgav straks alle Forøg paa at optræde i Danmark mod den katholske Kirke, han var for grundigt gennemskuet, og drog tilbage til England. Her optræder han sammen med Evangelisk Alliances Mænd og har nylig hjulpet en Lægbroder, Franz Huffner, 24 Aar gammel, Tysker af Fødsel, til at »undfly« fra et Benediktinerkloster. Det er komisk at høre om alle disse »Flugter« fra Klostre; thi enhver kan ved Selvsyn overbevise sig om — f. Eks. paa St. Andreas Kolleg, hos Josefs-søstrene eller andet Steds — at alle Præster, Brødre og Søstre kunde flygte, naar de vilde, uden at Forstanderen kunde hindre det, ja, uden hans Vidende, og at det kun er moralske Baand, der overhovedet holder nogen tilbage »indenfor Klosterets Mure«. Sagen i sig selv har ikke stor Interesse, men den skal vel nok op som et Paradenummer i Protestanternes Felttog mod den katholske Kirke. For os

kan den være et Vidnesbyrd om, hvor lavt Evangelisk Alliance staar, siden den »arbejder« sammen med en Person som Eli Erichsen.

Tyskland. Domkapitlet i *Münster* valgte d. 6. Juni, Tremaanederdagen for Biskop Dingelstads Død, en ny Biskop, nemlig Bispedømmets Kapitelvikar, Dr. jur. von Hartmann. Den nyvalgte Biskop er født i Byen Münster og er 60 Aar gammel. I den sidste Snes Aar har hans Virksomhed været knyttet til Münster, og han stod den afdøde, højt ansete Biskop meget nær. Biskop Hartmann nyder almindelig Anseelse og Tillid, hvad der nylig gav sig et kraftigt Vidnesbyrd, da den liberale Presse søgte at mistænkeliggøre den ædle Præst.

Rom. Den Retssag, vi omtalte i forrige Uge, som Præsten Bricarelli havde anlagt mod den frafaldne Præst, nu Metodisten Verdesi, har fundet sin Afslutning, Et af de interessanteste Vidner, der optraadte, var en af de Præster, hvem Verdesi havde beskyldt for at være Modernister. Han udtalte sin fuldstændige Tilslutning til alle den katolske Kirkes Dogmer og forklarede Verdesis Mistænkeliggørelse som beroende paa dennes svigtende Evne til at forstaa de theologiske Samtaler, han havde overværet. Retssagen sluttede Mandag d. 5. Juni under den sammenpakkede Tilhørerskares spændte Opmærksomhed. Pastor Bricarelli fik den fortrinligste Oprejsning, idet Bagvaskeren Verdesi dømmes til at betale 600 Kroner i Bøde og indsættes — ti Maaneder i Fængsel.

Nord-Amerika. Som tidligere omtalt, har Kardinal-ærkebiskop Gibbons i denne Tid fejret sit 50-aarige Præsteg og sit 20-aarige Kardinal-Jubilæum. I den Anledning ankom den 6. Juni som Gratulanter til Jubilæet følgende Herrer til Baltimore: Præsident Taft, Vicepræsident Sperman, Expræsident Roosevelt, Højesteretsdommerne, Gesandterne, 18 Guvernører fra forskellige Stater og Repræsentanter for alle de øvrige og over 50 Borgmestre fra de største Byer. Kongressen og Senatet sendte en stor Deputation, der overrakte en Adresse, hvori det hed, at Jubilæumsdagen var bleven erklæret for en national Festsdag, fordi Kardinal-ærkebiskoppen var den sande Type for en mild, tolerant og patriotisk Kirkefyrste, hvem Fædrelandet var stor Tak skyldig. — Her er noget for mangan Stat i Europa at lære af!

Brevkasse.

I Mandags modtog Redaktionen følgende Forespørgsel:

Hr. Redaktør!

Maa det være mig tilladt at komme med et Spørgsmaal, som det vilde være flere andre og mig af Interesse at faa et klart Svar paa.

Hvad mener den »populære« Højskoleforstander, *alias* Højskoleforstander Bredsdorff, med den Sætning: »Vi bor som Paven i 11,000 Værelser og er lige meget eller lige lidt hjemme i dem alle?« Ja, jeg forstaar jo nok, at han mener, at Nutidsmennesker ved Besked med lidt af hvert og i Virkeligheden ikke med noget. Hvor uhyre sandt, og hvor ydmygt, at en Folkehøjskolelærer selv indrømmer det. Men hvad kommer denne Viden eller rettere Mangel paa Viden Paven og hans 11,000 Værelser ved?

Er Hr. Br. nøje inde i Pavens Anvendelse af de 11,000 Værelser og i den katholske Kirkes uhyre Administration? Thi Hr. Br. kan dog vel næppe tro, at det at være Pave er en Slags Sinecurepost, hvor man morer sig med at løbe rundt i et Palads med 11,000 Værelser. Har han aldrig læst eller hørt noget om Pavens saa berømte Encyclicaer? Har han aldrig tænkt sig, at Verdens 300 Millioner Katholikkers aandelige Centralledelse ogsaa kræver Rum for de mange forskellige Mænd, som er knyttede til den?

Et Kultusministerium f. Eks. i England har jo heller ikke saa faa Rum! Thi man tør dog vel næppe tro, at en Mand, som bebrejder andre Overfladiskhed, skulde mene, at de 11,000 Værelser skulde have nogensomhelst Indflydelse paa, hvad Paven er som aandelig Personlighed, ej heller paa den høje Kultur, som en Mand nødvendigvis maa være i Besiddelse af for at naa op i den paa Jorden saa enestaaende Stilling at være Pave.

At Pavens Palads med de 11,000 Værelser skulde være en passende Illustration til »Nutidsmennesker uden Midtpunkt« er højst besynderligt, da det selv er Midtpunktet for den Centralisationsledelse, hvis Hovedopgave er at frelse Menneskesjælene ved at indpode dem i den rette Vinstok, som er Jesus Christus, Guds enbaarne Søn.

Omnia restaurare in Jesu Christo, at forny alt i Jesus Christus, det er Pavens Valgsprog — det indeholder hele hans Ledelse af Kirken, og det vil dog vist Hr. Br. indrømme, at et Menneske, hvis Liv er bygget paa saa fast Klippegrund, har et Midtpunkt, som ingen kan tage fra ham.

Ærbødigst

S. H.

Ærede Korrespondent!

Det er ikke let for mig at give Dem et klart Svar paa Deres Spørgsmaal, hvor gerne jeg end vilde; thi jeg ved ikke, hvad den

omtalte Højskoleforstander mener med sin lidt flotte Ytring om de 11,000 Værelser. Ærlig talt synes jeg ikke, at Sagen er megen Omtale værd. Jeg fandt, at den Artikel, hvori omtalte Sætning kun er en Bibemærkning i et Citat, var overordentlig interessant, derfor optog jeg den. Der ligger maaske bag de nævnte Ord den Mening, De har fundet, og Deres Udtalelser i den Anledning kan jeg naturligvis fuldtud tiltræde. Men — der behøver ikke at ligge saa meget deri. Jeg skal sige Dem, hvorledes jeg har forstaaet Ordene. »Vi Nutidsmennesker mangler Koncentration. Vi har ligesom Paven med sine 11,000 Værelser lige saa mange aandelige Rum, hvor vi flakker hjemløs omkring i.« Det er ikke sjældent, at der anvendes en Sammenligning, hvor kun et enkelt Punkt tjener til Oplysning, medens alle de andre, hvis de urgeres, forvirrer Meningen i Stedet for at klare den. Naar Jesus Kristus sammenligner sig selv med Tyven, der kommer om Natten, er det jo aabenbart kun for at understrege det absolut uventede i sit Komme, ikke for ellers at sammenligne sig med en Tyv. Saaledes kan det i Sammenligningen her blot være den tilfældige Omstændighed, at Paven har i det næsten til et Ordsprog blevne Slot med de 11,000 Værelser, der har foranlediget Hr. Br. til i Forbigaaende at tydeliggøre sin Mening. — Se, klarere Svar herpaa kan ikke jeg, men vistnok kun Hr. Br. selv give. En anden Sag er, om han har Tid og Lyst dertil.

Ærbødigst

N. H.

Udflugt fra Aalborg. .

Søndag den 18. Juni har Menighedens voksne Medlemmer Udflugt til Sæby. Toget gaar herfra 8,25. Medlemmer, der maatte ønske at deltage i Udflugten, bedes melde sig hos Præsten. Samme Dag læses der stille Messe Kl. 6; Kl. 7 er Højmessens, og Kl. 10 holdes Sangmesse.

Opfordring til K. U. F.s Medlemmer.

Efter gammel Skik afsluttes Christi Legems Fests Oktav med højtidelig Procession i St. Ansgars Kirke Kl. 8 om Aftenen. Da de fleste Medlemmer af K. U. F. paa den Tid af Dagen har fri, haaber undertegnede, at det vil være mange unge, der hin Aften for første Gang samles under Foreningens nye Fane. Mød altsaa alle og enhver, som paa nogen Maade kan, paa Torsdag Aften den 22. Juni i St. Ansgars Kirke.

Præsens og Bestyrelsen.

Litteratur.

Til Læsning i denne Uge anbefales:

Eymard: Den guddommelige Eukaristi. 1.25.

Schmid: Jesu Hjerte Andagten. 1.50.

Thomas a Kempis: Christi Efterfølgelse. 3.00.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem og Bureau.

Gudstjeneste paa Søndagen i Christi Legems Fest Oktaven og Fredagen derefter (Jesu Hjertes Fest).

St. Ansgars Kirke. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Kl. 8 Aften Festandagt. — I hele Oktaven holdes hver Morgen Kl. 8 $\frac{1}{4}$ højtidelig Messe med sakramental Velsignelse og hver Aften Kl. 8 Andagt.

Torsdag den 22. Juni Kl. 8 Aften højtidelig **Slutningsprocession**, hvori som sædvanlig følgende Foreninger deltager: Begge Mariakongregationerne, St. Josefs Gilde og Jomfruerens Forening samt Katholsk Ungdomsforbund.

Fredag den 23. Juni Kl. 8 $\frac{1}{4}$ højtidelig *Prælatmesse til Ære for Jesu guddommelige Hjerle*; Kl. 8 Aften Broderskabsandagt.

Rosenkranskirken. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Kl. 5 Festandagt. — I hele Oktaven holdes hver Morgen Kl. 8 højtidelig Messe med sakramental Velsignelse og om Aftenen Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Andagt.

Fredag den 23. Juni, Jesu Hjertes Fest. Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe; Kl. 9 Højmesse; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Andagt. Det Allereheligste er udstillet hele Dagen.

St. Annæ Kirke. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken, hvorefter Procession i Hospitalets Have. Kl. 8 Aften Festandagt. — I hele Oktaven hver Morgen Kl. 8 Sangmesse med sakramental Velsignelse og hver Aften Kl. 8 Festandagt.

Fredag den 23. Juni. Kl. 8 højtidelig Messe med sakramental Velsignelse; Aften Kl. 8 Festandagt.

Jesu Hjertes Kirke. Kl. 6, 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Festandagt med Prædiken og **Procession**. Begge *Mariakongregationer* deltager i Processionen.

Fredag den 23. Juni. Kl. 6, 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe; Kl. 10 Levitmesse. Det helligste Sakramente er udstillet hele Dagen. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Festandagt med Prædiken.

Assumptionskapellet (Amalievej 14). *Torsdag den 22. Juni* Kl. 5 Efterm. holdes Procession gennem Haven. I Tilfælde af ugunstigt Vejr udsættes Processionen til den følgende Dag, Jesu Hjertes Fest.

Christi Legems Fest Processioner.

Immaculatakirken. *Torsdag den 15. Juni* Kl. 4 Efterm. (I Tilfælde af daarligt Vejr udsættes Processionen til Søndagen efter til samme Tid.)

St. Andreas Kirke. *Torsdag den 15. Juni* Kl. 6 $\frac{1}{2}$ Aften.

St. Annæ Kirke. *Søndag den 18. Juni* i Hospitalets Have efter 10-Messen.

Jesu Hjertes Kirke. *Søndag den 18. Juni* Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften.

Assumptionskapellet. *Torsdag den 22de Juni* Kl. 5 Efterm.

St. Ansgars Kirke. *Torsdag den 22. Juni* Kl. 8 Aften.

Roskilde. *Søndagen i Oktaven (den 18. Juni)* i Mariahospitalets Have efter Højmassen, som begynder Kl. 9.

St. Knuds Kapel.

Mariabørnsforeningen holder Fælleskommunion *Søndag den 18de Juni* Kl. 7 Morgen og offentligt Møde *Onsdag den 21de Juni* Kl. 8 Aften.

Kirkelig Kalender.

<p>18. Juni. 2den Søndag efter Pintse.</p> <p>19. — Mandag. Juliane af Falconeri, Jomfru.</p> <p>20. — Tirsdag. Oktavdag.</p> <p>21. — Onsdag. Aloysius, Bekender.</p> <p>22. — Torsdag. Oktav af Christi Legemsfest.</p> <p>23. — Fredag. Jesu Hjer-tes Fest.</p> <p>24. — Lørdag. Johannes Døberens Fødsel. (<i>Fastedag</i>).</p>	<p>25. Juni. 3. Søndag eft. Pintse. Petrus og Paulus. (I de stille Messer: Vilhelm, Abbed).</p> <p>26. — Mandag. Johannes og Paulus, Martyrer.</p> <p>27. — Tirsdag. Barnabas, Apostel.</p> <p>28. — Onsdag. Leo II, Pave og Bekender.</p> <p>29. — Torsdag. Petrus og Paulus, Apostle.</p> <p>30. — Fredag. Pauli Ihu-kommelse.</p> <p>1. Juli. Lørdag. Oktav af Johannes Døberen.</p>
---	--

Meddelelse om Gudstjenesten fandtes sidst i Nr. 23.

St. Ansgars Kirke.

Endnu i Juni Maaned holdes Aftenandagten Kl. 8.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinserne.

	Stille Messe.	Højmesse m. Præd.	Efterm.
Aalborg (Kastetvej)	Kl. 7 ¹ / ₂	Kl. 10	Kl. 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade)	» -	» 10	» 3
Silkeborg (Vestergade)	» -	» 9	» 7 ¹ / ₂
Aarhus (Ryesgade 26)	» 6 ¹ / ₂	» 10	» 7
Horsens (Nørregade 19)	» 8	» 10	» 2
Vejle (Blegbanken)	» 7	» 10	» 3
Fredericia (Sjællandsgade)	» 7	» 10	» 3
Kolding (Alhambravej)	» -	» 9 ¹ / ₂	» 7
Esbjerg (Nørregade)	» -	» 10	» 8
Svendborg (Havnegade 1)	» -	» 10	» 3
Odense (Torvet 7)	» 8	» 10	» 2 ¹ / ₂
Nyborg (Kronprinsensgade 5)	» -	» 10	» -
Glorup	» 9	» -	» -
Dalum Kloster	» 6 ¹ / ₂	» -	» -
Maribo (Ny Østergade)	» 8	» 10 polsk	» -
Næstved (Præstø Landevej)	» -	» 9	» 2
Slagelse (Tordenskjoldsgade)	» -	» 10	» -
Ringsted (St. Knudsgade)	» -	» 9 ¹ / ₂	» 7 ¹ / ₂
Roskilde (St. Olsgade)	» 7	» 9	» 5
Ledreborg	» -	» 9 ¹ / ₂	» 2
Køge (Elisevej)	» -	» 10	» 4
Helsingør (Nygade 8)	» 8	» 10	» 5
Assens (Østergade 11) een Gang om Maaneden	» 10.		

Anmodning.

Det katolske Fortsættelseskursus modtager med Tak alt aflagt Børnetøj, særlig Forklæder og Natkjoler. Pakkerne bedes mærket »Feriebørnene« og kan indleveres paa Menighedskontoret, Bredgade 69, 1. S. o. G., 1—4, samt hos St. Josefssøstrene, Toldbodvej 14, Frederiksberg Allé 15—17 og Griffenfeldtsk. 40.

NB. Dette Nr. er paa Grund af Helligdagen udsendt allerede Onsdag d. 14. Juni.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 26.

Søndag den 25. Juni.

1911.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — En af de mange. — Tvangsskolen — En Berigtigelse. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Roskilde. Belgien. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

79.

Jesu Hjertes Fest.

I Aaret 1797, da en fransk Erobringshær stod ved Aosta i Nord-Italien, kom engang en ung Officer i en ledig Time til et forladt Slot i Byens Udkant. Slot? — nej, det var snarere en Grushob i en yndig Have. Kun et enkelt Taarn var bygget op til ensom Bolig for en udtæret Stakkel, som en skrækkelig Sygdom havde mærket. »Ulykkelige«, spørger Officeren, »hvad er dit Navn?« — »Mit Navn,« svarer den anden, »er skrækkeligt. Verden kender ikke det, min Familie giver mig, heller ikke det, Religionen har givet mig paa min Fødselsdag. Jeg er den spedalske, jeg hedder Byens spedalske. . . Det er en stor Trøst for mig at høre en menneskelig Røst, og min største Sorg er den fuldstændige Mangel paa menneskelig Kærlighed. . . Jeg alene er uden Hjælp, uden Ven, uden Selskab. Engang imellem viser dog Byens Børn sig ved Indgangen til min Have; jeg gemmer mig da skyndsomst i mit Taarn for ikke at skræmme dem. Fra et Glughul iagttaget jeg

deres muntre Lege og ser dem tage af de Blomster, jeg aldrig rører ved. Og naar de gaar, raaber de op til mig: »God Dag, spedalske Mand!« Og det giver altid en Smule Trøst.« — Den ulykkelige sluttede sin Lidelseshistorie med Ordene: »Fremmede, Tak og Farvel! Naar Modgang eller Modfaldenhed kommer over Dem, saa tænk paa Eneboeren i Aosta. Deres Besøg vil da ikke have været uden Nytte for Dem. — O du, algode Gud, velsign denne medlidende Mand!« (Efter X. de Maistre, *Le lépreux de la cité d'Aoste.*)

Spedalsk Mand! Er det ikke dette Profetens Ord om Frelseren — *vi agtede ham for spedalsk og slagen af Gud* — vi husker paa Jesu Hjertes Fest. Vi mindes vel hans dybe gudmenneskelige Kærlighed, der kronedes med Indstiftelsen af Alterets Sakramente, hvor han til Verdens Ende vil være midt iblandt os som Ven, Gæst, Konge, Offer, Sjælespise; men vi mindes ogsaa, at han i Tabernaklets snævre Rum, i Kærlighedens Lænker, er den ukendte Gud, ikke anderledes end den Gang, han i Nattens Mulm og Mørke kom til Verden; at han som en elendig ofte maa tage Bolig i Læ af et Taarn i en ussel Rønne, tit vistnok ogsaa i en herlig Dom eller i en pyntelig, stilfuld Kirke: altid dog en Fange i det snævre Tabernakel. Mange Steder, selv i katholske Lande, er det ham forment at forlade dette Taarn, og skal han som bedste Ven og sidste Trøst besøge en syg paa Dødslejet, maa det være i Smug, som en Forbryder maa han snige sig gennem Byernes Gader og Landsbyernes Gyder.

Hvor der i Byerne og Købstæderne aabnes Restauranter, Forlystelsessteder, Teatre o. s. v., hvor yndig Beliggenhed eller kunstige Anlæg giver et Sted Tiltrækningskraft, strømmer Folk til i Hobetal. Den fattigste Arbejder i en afsides Landsby er tit ikke saa ensom som Jesus i vore Kirker. Arbejderen faar dog en Kammerats Hilsen og Passiar, han har Børn, der klapper hans furede Kind, og en Kone, der trykker hans barkede Haand. Vor Gud i Tabernaklet har ikke mange besøgende; i det højeste kommer man om Søndagen, naar Pligten byder en del. Paa Hverdage er der som Regel ensomt og stille, den evige Lampe er som oftest Nat og Dag den eneste Fælle. Gennem Jesu Hjertes Indbydelse fra

Tabernaklet »Kommer alle til mig« og »Skænk mig dit Hjerte, mit Barn«, gaar der den spedalske fra Aostas Suk og Smerte over Menneskenes store Ligegyldighed? Og er det Ligegyldighed? Skal vi ikke hellere med den store Helgeninde Katharina af Siena sige: *Amor non amatur, negligitur, contemnitur, læditur*, Kærligheden elskes ikke, den ringeagtes, foragtes, fornærmes.

Du, som har dette Hjerte kært og som i det ser din Guds og Herres Hjerte, begynd at huske ham, der i sin en-somme Bolig fornyer og fortsætter sit jordiske Livs Tanker, Ord, Bønner, Arbejder, Ofre, Lidelser, Kors; der nu, som for-dum, tager sig af de fattige, de syge og Syndens Trælle; der bliver ved at leve dette hemmelighedsfulde Liv trods Syndens Ondskab og de onde Magters Rasen, saa længe der er en Sjæl, der trænger til ham; der til de glem-somme og tvivlraadige i det højeste retter det vemodige Spørgsmaal: »Vil ogsaa I gaa?«

Svar med den nidkære Apostel: »Herre, til hvem skulde vi gaa? Du alene har Livsens Ord.« For Dagens Slid og Slæb kan du selv ikke komme i Kirken, naar du lyster. Hvorfor sender du ikke dine Børn, paa Søn- og paa Hverdagene, ogsaa i Ferietiden? Børnene var Jesu Hjertes Glæde og Fryd i hans jordiske Liv. Find saa selv under Dagens Travlhed i Mindet om din Frelasers kærlige Hjerte Mod, Lys, Fred, Kraft, ny Vove- og Bæreevne. Kom endelig selv efter fattig Lejlighed — maaske fører din Vej dig forbi en Kirke — til Tabernaklet; sig i Forening med Himlens Hærskarer: »Lovprisning og Herlighed og Visdom og Tak og Ære og Magt tilhøre vor Gud og Lammets. Der er mange, som ikke kender dig, Jesus, se jeg kommer for at prise dig; der er mange, som spotter dig, se, jeg kommer for at til-bede dig; der er mange, som ringeagter og fornærmer dig i Kærlighedens Sakramente; se, jeg vil gøre Afbigt, og jeg vil sone; der er mange, der hader dig, se, jeg vil altid elske og frygte dit hellige Navn.« — Fra Tabernaklet svarer saa en Røst. »Gud velsigne dig, og Tak, fordi du kom! Dit Besøg vil ikke være uden Nytte for dig.«

V. P.

En af de mange.

En Livsskildring.

(Sluttet).

De to udmærkede Præster kunde siden efter ikke finde Ord nok til at udtrykke deres Beundring for denne Jesuitmissionærs Iver og Dyd. Da Pater Rigo kom for sent tilbage til sin Mission, sagde han: »Bliv ikke forbavset over, at jeg kommer saa sent, jeg maatte først over Tarahumaras Stepper. Hvorledes kunde jeg vel betræde hine Bjergegne uden at benytte Lejligheden til at lære en sand Apostel at kende? Lykkelige Provins, som besidder saadanne Missionærer, lykkelige Religion, der tæller saadanne hellige Mænd iblandt de troende!« Og naar den anden, Pater Herize, senere talte om P. Glandorf, beklagede han frit og aabent, at han hverken iblandt Missionærerne i sin egen eller i nogen anden Orden havde kendt een, der kunde sammenlignes med P. Glandorf i Hellighed og og apostolisk Iver for Sjælenes Frelse. Jesuitmissionens Generalvisitator, Pater Jose de Chavarria, opholdt sig i længere Tid i Tomochio for paa nært Hold at iagttage P. Glandorf, hvis Ry var udbredt i hele Kongeriget Neuviscaya. Han erklærede ikke blot i sin fortrolige Kreds, men ogsaa paa Embeds Vegne for Jesuitergeneralen, at han nu, efter at han havde haft Omgang med P. Glandorf, ikke mere var bedrøvet over ikke at have kendt d. h. Apostel Fr. Xaver.

I P. Glandorfs Liv forekommer der ligesom i den h. Fr. Xavers Liv de forunderligste Tildragelser, som delvis endnu mindes gennem Traditionen. Lad os høre, hvad han selv paa sin troværdige Maade meddeler sine Medbrødre: »Alle vanskelige Arbejder er blevet lettere for mig ved Tanken om de mange Sjæle, der er vundet for Himlen. Jeg har allerede faaet døbt mange og sendt dem til Himlen, deriblandt utallige syge, som straks efter Absolutionen opgav Aanden; det var, som om de kun havde ventet paa det lykkelige Øjeblik. Ja mange, som f. Eks. Basilius, Ignatius, Franciskus o. a., der i flere Dage havde ligget

fuldstændig bevidstløse, og som jeg maatte opsøge mange Mile borte, fik ved min Ankomst straks Mælet igen, saa at de kunde aflægge et angerfuldt Skriftemaal og anraabe Jesu hellige Navn. Derpaa overgav de deres Sjæle til Gud.«

Særlig nævneværdig er dog følgende vidunderlige Tildragelse, som vi kender fra en anden Missionær, der paa den Tid opholdt sig i Tomochie. Han fortæller: I Landsbyen Ptomotu døde henimod Aften d. 22. Maj 1747 en 40-aarig Indianerinde, min Rejsefælles Hustru, Anastasia, som jeg havde meddelt Dødssakramenterne. Da Dødsbudskabet blev meddelt P. Glandorf, befalede han Slægtningene at klæde den døde i hvidt, give hende en blaa Kaabe paa og smykket med Blomster bære hende ind i Kirken, hvor han selv vilde læse Højmessen. Til de tilstedeværende gejstliges store Forbavselse forberedte P. Glandorf selv alt til en højtidelig Messe med Gloria i Stedet for til en Sjælemesse. Den fremmede Pater mente at maatte gøre Indsigelse, da det stred mod Kirkens Ritus, men P. Glandorf holdt fast ved sin Bestemmelse og beroligede den forbavsede Kollega med, at han snart skulde overbevise ham om, at han var i sin gode Ret. Under Højmessen, ved Opløftelsen af den hellige Hostie, rejste den døde sig pludselig op og raabte med tydelig Stemme: »Hvor elskelige er Guds Boliger over Stjernerne, aldrig havde jeg kunnet tro det; I skal snart med eders egne Øjne skue dem!« Da hun havde sagt det, sank hun atter tilbage paa Baaren. »Et Vidunder var det,« saaledes skriver Pateren videre, »at alle de, som havde været tilstede ved denne Lejlighed, med Undtagelse af nogle faa, kort Tid efter fulgte Anastasia over i Evigheden. Hendes Mand, Lucas, var den første af dem. Jeg faar Taarer i Øjnene, naar jeg tænker derpaa.«

»Jeg vil heller ikke forbigaa en anden ved Navn Thomas, der fra Begyndelsen af var gaet mig flittig til Haande; han døde i dette Aar d. 6. April. Allerede i de sunde Dage havde han forudsagt sin Død. Da han nu var Døden nær, gik han alligevel til Kirken for at modtage den sidste Salvelse. Efter at være kommet hjem lagde han sig igen til Sengs, og paa een Gang begyndte hans Ansigt at straale af Henrykkelse, og med de Ord: »Se, der er min Jesus,

som har elsket mig saa højt!« overgav han sin Sjæl i sin Skabers Haand. Denne Naade mener jeg sikkert er blevet ham tildelt af den kære Gud paa den ubesmittede Jomfru Marias Forbøn, da han altid havde haft en saa inderlig Andagt til hende. Thi næppe var Dagen frembrudt, før man allerede saa ham ligge ved den h. Gudsmoders Fødder for at bede Rosenkransen, og denne Bøn gentog han flere Gange om Dagen. Det er overhovedet ikke til at beskrive, hvorledes disse mine Børn ærer Kristi hellige Moder. Naar det led mod Enden af deres jordiske Løbebane, længtes mange efter Døden for at kunne faa denne vidunderlige Moder at se og at være hos hende. De bar to Gange om Ugen hendes Billed i Procession, bar det til de syge, ja, selv ud paa Marken; naar Tørke var nær ved at lægge den øde, anraabte de indstændig denne elskelige Moder, indtil Himlen rigelig havde udgydt sin Væde over den. Jeg tror ikke uden Grund at turde sige, at man maa tilskrive denne store Herskerindes Beskyttelse og Forbøn, at flere end 70 af disse forvildede Faar blev ført tilbage til Herrens Hjord, idet de efter Daaben opgav deres Aand; medens andre, efterat de igen var vendt tilbage til deres ugudelige Liv i Bjerghulerne, atter gik i sig selv og i deres sidste Sygdom angerfuldt tilbagelagde en otte Dages Rejse for igen at blive rensset i Bodens h. Sakrament, idet de aflagde et angerfuldt Skriftemaal og saaledes forsonede med Gud forlod dette Liv. Blandt andre kom engang før Jul en gammel hedensk Kone, som slet ikke var blevet undervist i den kristelige Religion, og bad indstændig om at blive døbt. Da jeg spurgte hende, hvorfor hun saa pludselig var kommet paa den Tanke, svarede hun, at hun havde hørt, at intet Menneske kunde blive salig uden at være blevet døbt, og af den Grund maatte jeg endelig opfylde hendes Ønske. Derpaa gav jeg hende den nødvendige Undervisning til Modtagelse af Daabens h. Sakrament og døbte hende, hvorefter hun straks døde og indgik i Himlen. Naar jeg vilde anføre alle øvrige Eksempler paa det guddommelige Forsyns Styrelse, vilde en hel Bog ikke kunne rumme dem.«

I Slutningen af sit Brev fortæller Pateren om de afdødes vidunderlige Aabenbaringer og om Djævelens Forfølgelser

og nallige Plagerier, som han var Genstand for, paa Grund af alt det gode, han stiftede, paa lignende Maade som vi læser i den nu salig erklærede Sognepræst af Ars's Liv.

Alt det vil vi forbigaa og ile til den store Guds Tjeners Dødsleje. Ligesom P. Glandorf lignede den h. Fr. Xaver i Livet, saaledes blev han ogsaa sit Forbillede lig i Døden. I Tomochie blev han hjemsøgt af en svær Sygdom; men han forblev i sin fattige, usle Hylte, som næppe kunde beskytte ham mod Uvejr. Han vilde heller ikke have noget andet Selskab end den fattige Indianer, der saa trofast havde ledsaget ham paa hans Vandringer, og kæmpede alene med sine svære Lidelser, indtil han følte Døden nærme sig. Da lod han nogle Jesuitmissionærer tilkalde, som hurtigt indfandt sig for at meddele ham Dødssakramenterne. Efter at de i dyb Sorg og Bedrøvelse havde trukket sig tilbage, trykkede han det h. Kors med inderlig Andagt til sit Bryst, dette Kors, som havde ledsaget ham saa mange Aar under hans apostoliske Arbejde, rettede sine Øjne mod Himlen og gav sin skønne Sjæl tilbage til Herren d. 9. August 1763. Hans Legeme blev indhyllet i en Sivmaatte og begravet i Domkirken i Tomochie. Han blev længe begrædt af de utallige Indianere, som han havde ført til Kristendommen.

Efter Jesuiterordenens Ophævelse overgav Regeringen Jesuitermissionen i Mexiko til Franciskanernes apostoliske Kollegium i Villa de Guadalupe de Zacatecas. Des værre blev Sjælesorgen forsømt, da der var Mangel paa Præster. Først 2 Aar senere blev to Missionærer fra dette Kollegium sendt til Tomochie. Disse begyndte straks efter deres Ankomst paa at udgrave den h. Jesuits Legeme. Hans Knogler havde faaet en rustbrun Farve ved at ligge i denne Egns jernholdige Jord. Patrene lagde dem i en af Egetræ forfærdiget Kiste med stærke Jernbeslag tillige med hans Baret, hans Kappe og et Par Sandaler. Desuden blev de Dokumenter vedlagt, der angik denne Guds Tjeners Begravelse, hans Bens Udgravning i Tomochie som ogsaa deres Overføring til Kollegiet. Her udstedte Guardianen et Modtagelsesbevis, som blev vedlagt de andre Dokumenter. Kisten blev bisat paa en lille Forhøjning i Klosterkirken. Der findes den endnu bag et Gitter.

Fanciskanernes tilstødende apostologiske Kollegium er siden 1857 blevet inddraget af Regeringen. Intet Billede eller anden Erindring findes om denne Guds Tjener. Engang imellem kommer en af den saliges Ordensbrødre for at læse den hellige Messe der. Desværre forsvinder ogsaa i Mexiko Erindringen om gamle Tider i den moderne Tids Strøm. Selv de gamle Provinsers Navne er forandret. Maatte den salige have sit Fædreland i Erindring ved Guds Trone!

Tvangsskolen.

Man har i den senere Tid gentagne Gange med Beklagelse udtalt, at det var en Ulykke for det danske Folk, at vi efter den fransk-tyske Krig i 1870 fik en stor, fransk Dannelsesbølge skyllende ind over vort Fædreland. Det er væsentlig Professor Brandes, der har været medvirkende hertil; hans glimrende Evne til at lede og paavirke andre har bidraget meget til, at den moderne franske Kultur med dens Foragt for religiøse og moralske Værdier, dens blinde Underdanighed overfor alt, hvad der kalder sig Kunst og Videnskab, og dens brutale Brug af aandelig Tvang paa Opdragelsens Omraade har fæstet saa sørgelig kraftig Rod blandt os. En stor Lykke havde det været for os, om vi i Stedet for havde lukket et »Vindue op imod Vest« og søgt Paavirkning fra angelsachsisk Kant. Dette Vindues Betydning har vore Købmænd og Landmænd for længe siden opdaget, men vi bør se ogsaa paa Aandslivets Omraade at faa lukket mere op i den Retning.

Det er ikke mindst Skolens Frihed, de moderne franske Skoletanker i en uhyggelig Grad søger at komme til Livs. Om det fordærlige deri er vi fra vort Standpunkt ganske enige med vore grundtvigske Landsmænd, og derfor kan vi med fuld Tilslutning gengive følgende Brudstykke af et Foredrag,*) som fhv. Folketingsmand, Lærer Jensen-

*) Det har været gengivet flere Steder. Vi citerer her efter *Folkerøsten*.

Knudstrup, har holdt ved Dansk Skoleforenings 25-Aars Jubilæumsmøde i Nykøbing paa Mors.

»Der er i de sidste 10 Aar sket en Strømkæntring herhjemme paa Opdragelsens Omraade. Statstanken har vundet stærkt frem. Her slumrer en Fare. I mange andre Forhold spirer Tvangstanken frem. Naar man færdes blandt ledende Mænd i vort offentlige Liv, forbavses man ofte ved at opdage, hvorledes Tanken om Tvangsindgriben paa det aandelige Omraade er blevet almindelig. Tvangstanker gror i vore Dage frem som Paddehatte. For Skolens Vedkommende er Rammerne omtrent færdige til et stort Stats- og Tvangsmaskineri. Alle Fag glider ind i Skolen, ogsaa Hjemmets Arbejde.

I København har man endogsaa Børnenes Renlighed som noget, Skolen skal tage sig af. Der blev for nogen Tid siden antaget to Sygeplejersker, som skulde tilse Børnenes Linned og Haar for at holde det rent. Det viste sig snart, at der var mere at bestille, end de to kunde overkomme, og man maatte ansætte flere. Medens det tidligere var Hjemmene, der maatte tage sig af deres Børns Renlighed, og Skolen klagede over dem, hvis de ikke gjorde det, kan en Moder nu komme og klage over Skoleinspektøren, fordi han ikke holder hendes Barn rent for Utøj.

Følgen af, at man forlanger de mange Fag optaget i Skolen, er den, at Skolen til Gengæld forlanger hele Barnealderen fra 7. Aar. Den siger: skal vi lære Børnene alle de Ting, maa vi have dem hele Dagen og hele Aaret i alle de 7 Aar. Men saa vil den ogsaa lære dem det alt sammen. En Skolemand, der er en Tilhænger af denne Udvikling indenfor Skolen, udtrykte sit Skoleprogram kort og fyndig ved Sætningen; *alle skal lære alt*. Og det er, set fra hans Side, ganske korrekt. Det begyndte med, at *nogen* lærte alt. Det var i den sorte Skole. Dernæst naaede man til, at alle lærte noget. Nu skal alle lære alt.

Og hele den Undervisning vil man gøre til et Statsmonopol. Al Privatundervisning skal forbydes, alle skal sende deres Børn i Statens Skoler, og Staten bestemmer, hvad de skal lære, og hvad den vil lære dem, skal de tage imod. Enhver Opsætsighed skal knækkes. Forældre skal værsgo udlevere deres Børn og lade dem undervise, som

Staten vil. En Mand har udtalt, at ligesom Lægen havde Ret til at tulle Næring i et sygt, genstridigt Menneske, saaledes har Staten Ret til at indgive det genstridige Barn den Lærdom, som den anser for heldig. Ja, for at gøre Undervisningen komplet, foreslaar man endogsaa at inddrage Overgangsalderen og etablere tvungen Undervisning indtil 18-Aars Alderen.

Hele dette mægtige Skolemaskineri skal ikke, siger man, hvile paa de nedarvede aandelige Værdier. Det skal hverken være ethisk eller religiøst. Man har opfundet noget, man kalder *Statens Livsanskuelse*, og Undervisningen skal hvile paa Statens Livsanskuelse. Hvad Statens Livsanskuelse gaar ud paa, ved man ikke endnu. Men den franske Folkeskole hviler paa Statens Livsanskuelse.

Det farlige ved dette er, at disse Anskuelse fremsættes ikke under Tvangsfanen, men under Frihedens Etikette. Det er de egentlig vaskeægte Frihedsmænd, der sværger hertil. Jeg har paa Skolemøder som dette mødt unge Lærere, der har været rent betagne og begejstrede for disse Tanker.

Men selv om disse Tanker kan vinde Indpas i de romanske Lande, saa skulde man dog tro, at vi her i de nordiske Lande, hvor der fra ældgammel Tid er en indgroet Respekt for den personlige Frihed, kunde modstaa det Stormløb, der forestaar. I Grundtvigs og Kr. Kolds Fædreland maatte vi dog kunne afbøde Slaget, hvis vor Dannelse da ikke er rent overfladisk.«

En Berigtigelse.

I Anledning af et, i det mindste paa et enkelt Punkt, urigtigt Referat i Ugebladet af Hr. Pastor v. Kettenburgs Prædiken ved Lætities Fest d. 11. Juni hos St. Josephs-søstrene, Strandvejen 91, vilde det maaske være hensigtsmæssigt at fremkomme med nogle autentiske Oplysninger.

Der staar, at en Mariakongregation for Kvinder hidtil har været savnet her i Byen. Dette beror paa en Fejl-

tagelse, thi en saadan har bestaaet siden 1904, idet vor højærværdigste Biskop under 29. April 1904 har approberet Foreningens Regelbog. Kanonisk oprettet ved St. Knuds Kapel i København blev Foreningen i Aaret 1905 af Generalen for Jesu Selskab, L. Martin, som *Kongregation for Kvinder* under Titel og Paakaldelse af *Maria* som den *ubesmittede undfangne* og af *St. Knud*.

Denne Kongregation, som fører Navnet »Mariabørnsforeningen« i Lighed med, hvad der finder Sted f. Eks. i Frankrig, hvor den hedder *Enfants de Marie*, har ingenlunde ført en skjult Tilværelse.

Den har over 100 Medlemmer, af hvilke de 82 er forhenværende og nuværende Elever af Mariabhjemet, Resten ældre og yngre Menighedsmedlemmer.

Foreningen har sin Forstander — Hr. Pastor Schmiderer — og sin Forstanderinde; den har sin Præsident, sin Vicepræsident, sin Sekretær, sin Sakristan, sin Kasserer — disse sidste 5 valgte af Foreningen blandt dens Medlemmer.

Den har sine offentlige, maanedlige Møder og sine Fælleskommunioner i St. Knuds Kapel, hvilke bestandig bliver anmeldt forud i Ugebladet. Den har sin Fane, som bæres foran den, naar den undertiden deltager i Processioner i St. Ansgars Kirke, og den har sine store og smaa Foreningsmedailler, baarne i blaa Baand — alt i Overensstemmelse med Reglerne for saadanne Kongregationer. Endelig har den sine private, ugentlige Møder, hvor der navnlig lægges Vægt paa ved opmuntrende Belæringer at befæste de yngre Medlemmer i deres katholske Tro, vejlede dem til at leve i Overensstemmelse med dens Lære og grundigt undervise dem om deres Kongregations Regler og dens Aand.

Til Slutning endnu kun dette: naar der kan skrives i Ugebladet, at der hidtil ikke har været nogen Mariakongregation for Kvinder i København, maa dette være en Spore for alle Mariabørn af den ubesmittede Undfangelse til, langt ivrigere end hidtil, at bekende: »Jeg er Mariabarn, og jeg vil leve og dø som Mariabarn.«

L. Stampe Charisius,
Forstanderinde for Mariabørnenes
Kongregation af den ubesmittede
Undfangelse.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Ogsaa i Aar havde travle Hænder de sidste Dage i afvigte Uge smykket St. Elisabeth Hospitals Have paa det prægtigste til Christi Legemsfest-Processionen. Desværre tillod det øsende Regnvejr jo ikke en Procession i det fri, og denne maatte derfor fejres i Kirken, hvorved en Del af dens Storstilethed gik tabt, da St. Annæ Kirkes Rum jo er temmelig ringe til en Masseudfoldelse. Af samme Grund deltog kun Skolepigerne og en Del af Menighedens unge Piger — hvidklædte og med lange Slør — i Processionen. Under Hr. Hussons Ledelse bidrog et blandet Kor sit til at forøge Højtideligheden. Ogsaa K. U. F. havde vist sin gode Vilje ved at sende et Blæseorkester herud — men ogsaa dettes Anvendelse forhindrede Regnen.

Ordrup. Den store Christi Legemsfest-Procession paa selve Fstedagens Aften havde som sædvanlig samlet en Mængde Katholikker fra nær og fjern. Efter at Hr. Pastor Stöckle fra Jesu Hjertes Kirke i København havde prædiket i Kirken, gik Processionen den lange Vej gennem Kollegiets Have til den store Legeplads, hvor Velsignelsen gaves fra et paa den høje Stentrappe oprejst Alter. Festen var begunstiget af det herligste Sommervejr.

Roeskilde. I *Roeskilde Avis* skrives i Mandags: Christi Legemsfest, som de katholske Kristne fejrede i Gaar, havde her i Byen foruden den stedlige Menighed samlet en Del Katholikker fra Slagelse, Ringsted og Køge samt en stor Mængde Polakker. Festen mistede dog i Aar sit højtidelige Præg, idet Processionen fra Kirken gennem St. Marie Hospitalets Have paa Grund af den vedholdende Regn maatte opgives, hvilket naturligvis blev en Skuffelse, ikke mindst for de tilrejsende. I samme Blads Nummer af 16. Juni har Baroness E. Rosenørn-Lehn faaet optaget en lang, malende Skildring af en Christi Legemsfest Procession i Assisi i Italien, hvor der gøres klart og tydeligt Rede for det sande og skønne i den katholske Tro paa Jesu sande Nærværelse i Alterets Sakramente. Saadanne Artikler, ikke mindst i Provinsblade, der kommer udenfor Byerne ud paa Landet, er af overordentlig stor Betydning til at sprede Oplysning om den katholske Tro paa Steder, hvor man er absolut uvidende om den.

Belgien. Skønt det katholske Parti i 25 Aar har ledet Regeringen i dette Land, har den bestaaende Skoleordning steds været højst uretfærdig overfor Katholikkerne. Alene de offentlige Skoler modtager Statsunderstøttelse, medens de talrige højere og lavere Privatskoler

fuldstændig maa klare sig selv. Ministeriet Schollaert forelagde for flere Maaneder siden et Skoleforslag, der skulde tilsikre alle gode Privatskoler en baade retfærdig og passende Statsunderstøttelse, samtidig med, at der indførtes den i et moderne Samfund selvfølgelig Skoletvang. Men her hændte det næsten ubegribelige og i hvert Fald ganske forkastelige, at en lille Del af hans Partifæller, under Anførsel af en ellers god Katholik Woeste, faldt ham i Ryggen og stemte mod Skoleforslaget paa Grund af en taabelig Fordom mod Skoletvang. Følgen blev, at den dygtige Minister Schollaert indgav sin Dimission, og at de radikale og Socialisterne triumferer, selv om de endnu ikke har Haab om at danne Regering; men en Splid har aabenbaret sig mellem Katholikkerne, hvilken giver dem Udsigt til engang at kunne sejre. For Katholikker Verden over er det en Formaning til ubrydelig, med Opofrelse af mange personlige Ønsker, at holde sammen mod de fælles Fjender.

Brevkasse.

Til Redaktionen er indgaaet følgende Redegørelse:

Hr. Redaktør!

Desværre var det i et lidt uroligt Øjeblik, ved selve »Læticia« Sommerfest paa Strandvejen forrige Søndag, det kort skitserede Referat af min Prædiken blev mig forelagt til Godkendelse, saa det undgik min Opmærksomhed, at det paa enkelte Punkter trængte til nogle Rettelser, resp. forklarende Tilføjelser.

1) Man har gjort mig opmærksom paa, at ikke *alle* Foreninger for katholske unge Piger her i Byen er bleven indbudt; i alt Fald har de unge Piger paa Mariahjemmet ikke faaet nogen Indbydelse, hvad der vistnok skyldes en beklagelig Forglemmelse.

2) Det i sin Knaphed besynderlig lydende Udtryk »naa frem til den hellige Trefoldigheds Lykke« har jeg ikke brugt. For at afværge mulige Mistydninger skal jeg bemærke, at mine Ord ontrent faldt saaledes: »Vort Maal er en Gang at naa til den treenige Gud, i hvis Billede vi er skabte, ved hvis Naade vi er forløste, i hvis Navn vi er aandelig genfødte og helliggjorte, og i hvis Beskuelse vi skal finde evig Lykke og Salighed.«

3) Jeg har ikke sagt, at der hidtil har været savnet en Kongregation for Kvinder her i Byen. Jeg fremhævede tværtimod klart og tydeligt, at der paa Mariahjemmet eksisterede Maria-børnenes Forening, som dog nærmest var beregnet for de unge Piger, der er eller har været der i Huset. Derimod fandtes

der ingen tilsvarende Kongregation for det store Antal af unge Piger, som er udgaaet fra vore forskellige katholske Skoler, og som tildels hidtil kun havde sluttet sig sammen i verdslige Foreninger. Det havde derfor været et saare glædeligt Vidnesbyrd om den religiøse Iver, der herskede indenfor Foreningerne, at Ønsket om at faa oprettet en Mariakongregation for Jomfruer var opstaaet hos nogle Medlemmer. Vor højærværdigste Biskop havde billiget og godkendt denne Plan, dog paa de Vilkaar, at, alt imedens de verdslige Foreninger ved Siden af og uafhængigt af hinanden blev bestaaende, deres Medlemmer skulde være ligeberettigede til at blive optaget i Kongregationen, oprettet under Titlen Maria, Apostlenes Dronning, og med den hellige Josef som særlig Værnehelgen.

Gid ret mange af vore katholske Jomfruer og unge Piger maa flokkes under Gudsmoderens beskyttende Kaabe og dermed komme til at sande de Ord, som var den ledende Traad i min Tale: »Gud har omgjordet mig med Kraft og holdt min Vej ren.« (Ps. 17.33).

18. Juni 1911.

P. v. Kellenburg.

Til flere Læsere. — De har ganske Ret i, at der i Hr. Kirkeforstander Bechs, i forrige Nummer af *Ugebladet* refererede Tale findes nogle historiske Unøjagtigheder. Hvad der saaledes siges om *Island* og *Maribo*, burde, som De hævder, rettelig hedde: »Island overtoges og Maribo forvaltedes en kort Tid.« Det er dog let forstaaeligt, at en Festtaler kan komme til at tage Munden lidt for fuld, og det kan undskyldes; thi en Festtale er og bliver aldrig et historisk Kildeskrift. Hvis et Værk, der udgiver sig for historisk, har Fejltagelser af en saadan Slags, kan det derimod ikke undskyldes, men kun paa det skarpeste fordømmes. Men alligevel kan det være godt nok at faa denne Unøjagtighed rettet, som her er sket. — Forresten vil jeg anbefale alle og enhver, som vil tale eller skrive om katholske Forhold, at benytte Festskriftet *Johannes von Euch* og Ansgariusforeningens *Aarbog*; det er udmærket paalidelige, om end naturligvis ikke i strengeste Forstand ufejlbare historiske Haandbøger.

Ærbødigst

N. H.

Til en Abonnent i Aalborg. — Deres tilsendte Udklip af *Aalborg Stiftstidende* af 17. Juni er saa morsomt, at jeg skal optage det helt og holdent.

100 danske Nonner. Oprettelse af en ny Orden: »Apostlenes Dronning«. Under Biskop v. Euch har den danske katholske Menighed vundet en Mængde ny Menighedsmedlemmer, og Rammerne for den kirkelige Organisation søges stadig gjort stærkere. Som bekendt findes der her i Landet en Mængde udenlandske Nonner, der bl. a. andet gør Tjeneste som Lærere og Sygeplejersker. Imidlertid har saavel disse som de unge danske Kvinder, der slutter sig til Catholicismen, hidtil savnet en Kongregation eller Nonneorden. Man har i Stedet dannet kirkelige Foreninger rundt om i Menighederne, idet man vilde afvente, om Tilslutningen begrundede en Udvidelse og Centralisation, inden man søgte Pavens Tilladelse til at danne en Nonneorden. Efter hvad vi erfarer, har Biskop v. Euch fundet Tidspunktet gunstigt til at rette en Henvendelse til Hovedkongregationen i Rom og har faaet Tilladelse til fra 1. Oktober at oprette en Mariakongregation her i Landet under Navnet »Apostlenes Dronning«. Indvielsen vil foregaa under Udfoldelsen af store Festligheder, og til at begynde med mener man at kunne indmelde ikke færre end 100 unge danske Kvinder.

— Jeg skal overlade Læserne selv at udregne, hvor mange Meningsløsheder ovenstaaende indeholder. Til Beroligelse for eventuelt opskræmte protestantiske Landsmænd skal jeg blot oplyse, at der til Oktober agtes oprettet en religiøs Forening for unge Piger ved St. Ansgars Kirke i København. De unge Piger forpligter sig som en Hovedsag til at høre en Prædiken en Aften om Ugen i Vinterhalvaaret, naar de har Tid dertil. Om de derfor kan kaldes »Nonner«, er dog vist nok et stort Spørgsmaal. Men at Stiftstidendes Referent *Th.* fortjener første Præmie for Vrøvlagtighed, er der ikke mindste Tvivl om. N. H.

Til en forhenværende Protestant. — De sender mig følgende Udtalelse af den bekendte grundtvigske Valgmenighedspræst Morten Larsen. *Kærnen i all del, jeg vil, er, at det nuværende Præstetøfle afløses af et andet, hvori Præsterne i Folkekirken, som af Grundtvig i sin Tid foreslaaet, forpligter sig til ikke atter at give sig ind under Paven og iøvrigt lære i Overensstemmelse med den hellige Skrift efter bedste Overbevisning og forvalte Sakramenterne sømmelig efter bedste Overbevisning om Herrens Indstiftelse og spørger, hvorledes det kan være, at han, der selv er saa alvorlig troende en Mand, stiller sig saa absolut afvisende overfor enhver katolsk Rørelse, medens han samtidig vil lukke Folkekirken op for hvilken som helst Protestant, der blot efter »bedste Overbevisning« vil prædike og forvalte Sakramenterne. Stiller han da mon Baptister, Unitarer og lign. højere i kristelig Henseende end Katholikkerne? — Det gør han ikke; men Morten Larsen har et klart og logisk Hovede. Han tror ikke i nogen Henseende paa Statskirken som et aandeligt Samfund, for ham er den ren verdslig. Der er kun eet udvortes Samfund, mener han, der byder aandelige Garantier, det er den katolske Kirke. Han kan ikke erkende disse for ægte, derfor bliver han ikke Katholik; men jeg fejler næppe ved at antage, at han sætter den katolske Kirke langt højere end en af Staten med aandelige Garantier udstyret Folkekirke. Men da han overhovedet ingen Garantier vil anerkende, bryder han alle saadanne ned for Folkekirkens Vedkommende og udelukker alle saadanne, der holder paa de eneste Garantier, han vil indrømme i hvert Fald nogen Mening. N. H.*

St. Franciskus III. Orden har Møde Fredag d. 30. Juni Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel.

Unio. Torsdag d. 29. Juni Aftenudflugt. Man tager med Toget Kl. 6⁴ fra Østerbro Station til Klampenborg. Spadserer herfra forbi Fuglesangsøen til Ordrup, hvor man spiser til Aften ved Skovløberhuset.

K.U.F. Sammenkomst paa Ermelundssletten Søndag d. 25. Juni Kl. 4 pr. **Olympiske Lege:** Præmie-Fodboldspil, Sækkeløb, Hurtigløb, Forhindringsløb o. s. v. **Træffested:** St. Andreas Kollegium Kl. 3¹/₂.

St. Andreas Kollegium, Ordrup.

Torsdag den 29. Juni afsluttes Skoleaaret med en Takkegudstjeneste i Kirken Kl. 8³/₄ (i Tilslutning til Skolemessen Kl. 8¹/₂) og med Translokation og Præmieuddeling i Festsalen Kl. 10. Ved denne Højtidelighed er Elevernes Forældre og Skolens øvrige Venner hjerteligt velkomne. — Det nye Skoleaar begynder **Torsdag den 24. August Kl. 9.** Ny Elever bedes indmeldt inden Begyndelsen af August Maaned. Indmeldelse kan ske daglig, sikrest fra 5¹/₂ til 7¹/₂ Efterm.

Kirkelig Kalender.

25. Juni.	3. Søndag eft. Pintse. Petrus og Paulus. (I de stille Messer: Vilhelm, Abbed).	2. Juli.	4de Søndag efter Pintse. Marias Besøgelse.
26. —	Mandag. Johannes og Paulus, Martyrer.	3. —	Mandag. Jesu kostbare Blod.
27. —	Tirsdag. Barnabas, Apostel.	4. —	Tirsdag. Oktavdag.
28. —	Onsdag. Leo II, Pave og Bekender.	5. —	Onsdag. Anton Maria Zacharia, Bekender.
29. —	Torsdag. Petrus og Paulus, Apostle.	6. —	Torsdag. Oktav af Petrus og Paulus.
30. —	Fredag. Pauli Ihu-kommelse.	7. —	Fredag. Cyrillus og Methodius, Biskopper og Bekendere.
1. Juli.	Lørdag. Oktav af Johannes Døberen.	8. —	Lørdag. Elisabeth, Dronning af Portugal, Enke.

Meddelelse om **Gudstjenesten** fandtes sidst i Nr. 23.

St. Ansgars Kirke.

End nu i Juni Maaned holdes Aftenandagten Kl. 8.

Kollekt.

I alle Vikariatets Kirker og Kapeller afholdes Søndag d. 25. Juni Kollekt af Peterspenge til den hellige Fader.

Friluftsmøde.

Det 2. Friluftsmøde ved Vor Frues Bøg i Dyrehaven agtes afholdt Søndag d. 2. Juli Kl. 4 $\frac{1}{2}$ med Hr. **Mogens Ballin** som Taler.

Anmodning.

Det katolske Fortsættelseskursus modtager med Tak alt aflagt Børnetøj, særlig Forklæder og Natkjoler. Pakkerne bedes mærket »Feriebørnene« og kan indleveres paa Menighedskontoret, Bredgade 69, 1. S. o. G., 1—4, samt hos St. Josefssøstrene, Toldbodvej 14, Frederiksberg Allé 15—17 og Griffenfeldtsg. 40.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem og Bureau.

Conventus pastoralis missionariorum Zelandiæ erit feria secunda proxima (die 26. Junii) hora quarta cum dimidia.

Secretarius.

Den højærværdigste Biskop,

Biskop Johannes von Euch,

lykønskes hjertelig i Anledning

af Navnedagen den 24. Juni.

En mærkelig Bestemmelse.

I Ugebladet »Kirken og Hjemmet« findes i Nr. 24 og 25 Lovforslaget om Menighedsraad aftrykt i Fællesudvalgets Skikkelse, hvilket indeholder 34 Paragrafer. Imedens det hele nærmest omtaler Menighedsraadets Indretning, noget, der ikke angaar os Katholikker, findes der en lille mærkelig Bestemmelse i sidste Del af Paragraf 5, der ikke synes at staa i Sammenhæng med Resten af Lovforslaget, men at have Ærinde andetsteds, og som lyder saaledes: *Børn under 15 Aar optages i og udmeldes af Folkekirken paa Forældrenes Begæring. Naar et Barn er optaget efter Begæring af begge Forældre i Forening, kan det kun udmeldes med begge Forældres Samtykke eller, naar det ikke kan foreligge, med Tilladelse fra Ministeriet. Børn over 15 Aar kan optages i Folkekirken efter deres egen Begæring. Til Udmeldelse af Folkekirken kræves for Børn mellem 15 og 18 Aar Forældrenes Samtykke.* —

Denne Bestemmelse om Børn og mindreaarige har i Grunden intet at bestille med Menighedsraadet, thi i Paragraf 4 bestemmes, at *Valgret og Valgbarhed til Menighedsraadet have de Medlemmer af Folkekirken, som inden Udgangen af Juni Maaned i det Aar, hvori Valget foregaar, have fyldt 25 Aar.* Endvidere er det mærkeligt, at et 15 Aars Barn, som ikke tilhører Folkekirken, paa egen Begæring, uden Forældrenes Samtykke, kan optages i Folkekirken, imedens Børn mellem 15 og 18 Aar ikke kan udmeldes af Folkekirken uden Forældrenes Samtykke. Naar til Eksempel en 16, 17 eller 18 Aars Pige, der tilhører Folkekirken, vil indgaa Ægteskab med en anderledestroende, skal hun ifølge Lov af 13. April 1851 tage Bestemmelse med Brudgommen, om i hvilken Religion de eventuelle Børn i deres Ægteskab skal opdrages; man forudsætter altsaa, at hun i denne Alder besidder tilstrækkelig Modenhed til at kunne tage Bestemmelse om sine Børns religiøse Opdragelse, imedens hun i Følge ovennævnte ikke kan træffe Bestemmelse paa egen Haand, hvis hun eventuelt selv vil antage en anden Religion. Kun hvis hun ikke tilhører Folkekirken

og vil optages i denne, kan hun handle, som hun vil — her er altsaa ulig Religionsfrihed.

Mon man i Fællesudvalget ikke har overset denne mærkelige Bestemmelse, der baade er Lovforslaget uvedkommende og vistnok har et andet Formaal?

F. Kerff.

Efterskrift. Naar ovenstaaende, ganske lille Artikel har faaet saa fremtrædende en Plads i *Ugebladet*, er Grunden den, at den uden Tvivl peger paa et meget bemærkelsesværdigt Punkt. Trods Religionsfrihed længst er indført i vort Land, maa man dog stadig være paa sin Post overfor Overgreb fra snart sagt alle Kanter. Derom vidner den Proces, som den højærværdigste Biskop nys har indanket for Højesteret, derom vidner denne mærkelige Bestemmelse, der synes næsten at være indsmuglet i Loven om Menighedsraad. I hvert Fald er det uimodsigeligt, at en Bestemmelse som denne ikke hører hjemme i Loven om Menighedsraad, men i en eventuel Dissenterlov. Det er mærkeligt, hvor længe det kan vare, inden Statskirkenykerne rigtig kan dø ud i et Folk. Selvom Staten i alle Henseender er Folkekirkens Beskytter og Herre, tør den dog ikke paa nogen Maade begunstige denne paa andre Trossamfunds Bekostning. Men det er just det, som sker i omtalte Paragraf.

Derfor maa vi være Hr. Pastor Kerff taknemmelige baade for hans Aarvaagenhed og for den besindige og overbevisende Maade, hvorpaa han har gjort opmærksom paa en utvivlsom Uretfærdighed. Man maa haabe, at hans Ord vil vække Opmærksomhed i vide Kredse og paa rette Sted. Forøvrigt er det jo en ret høj Alder, Lovforslaget sætter for en eventuel Overgang til en anden Trosbekendelse, naar man sammenligner Bestemmelserne i andre Lande hermed. Saaledes fastsætter Lovgivningen i Preussen og Østrig 14-Aars Alderen som Lavalderen for Overgang til et andet Trossamfund. Dog herimod skulde vi intet have at indvende, naar blot Sol og Vind var skiftet lige, hvad, som paa vist, ikke er Tilfældet, da Folkekirken blot har faaet Sol og de andre Trossamfund blot Vind.

N. H.

Litteratur.

Oscar Wilde: Eventyr. Oversatte af Oskar V. Andersen. (Johanssens Antikvariats Forlag. 1911.)

Den engelske Digter Oscar Wilde er ikke meget kendt her hjemme, og for en Del af hans Arbejders Vedkommende er det maaske ogsaa heldigt. Det, som *Vardens* dygtige Redaktør i smagfulde og nydelige Oversættelser har lagt frem for den danske Læseverden, nemlig *Readings Tugthus* og nærværende Samling *Eventyr*, fortjener dog baade at kendes og læses her hjemme, og det baade i videre og vor egen snævrere Kreds. De fire Eventyr: »Den lykkelige Prins, Nattergalen og Rosen, Den egenkærlige Kæmpe og Den hengivne Ven« er lige saa forfriskende som gribende at læse, »nogle underlige nogle« maaske i manges Øjne ved den første Gennemlæsning, men af dybt og rigt Indhold ved lidt nærmere Eftertanke. Særlig er Karakterskildringen i Den hengivne Ven ypperlig; men forresten er ikke alene dette, men alle Eventyrene saa fængslende, at man kan læse dem ikke een, men flere Gange uden at trættes. —

Varden har i de senere Numre bragt adskillige læseværdige Artikler. Hr. Johs. B. Metzler fortæller interessant og med stor Grundighed om Niels Steno og om Billeder af denne; i sidste Nummer begynder den samme Forfatter en meget indgaaende Skildring af den første Oprindelse til den katholske Menighed i København, med Afbenyttelse af utrykte Arkivalier og med et overvældende Antal Henvisninger og Kildeangivelser. Det er for øvrigt vistnok heldigt, at Redaktør Andersen her har fraveget sit Princip kun at optage afsluttede Artikler, da man jo ellers var gaaet glip af saa værdifuld en Afhandling som Hr. Metzlers, der efter hele sit Anlæg og Indhold umulig kunde have fundet Plads i et enkelt Nummer. I en lille Afhandling, Paa Tilbagetog, giver Hr. A. Meyer en overordentlig instruktiv Oversigt over Bibelkritikkens Tilbagetog overfor Tidspunktet for Evangeliernes Affattelsestid, hvilket den i de sidste halvt Hundrede Aar, tvunget af Historiens overvæl-

dende Vidnesbyrd, stadig har ladet rykke længere og længere tilbage i Tiden, saa Harnack nu nødes til at indrømme det, som de katholske lærde stedse har hævdet, at Evangelierne er skrevet af Jesu samtidige. I samme Retning som sidstnævnte Artikel gaar nogle Strøtanker, som Hr. Pastor Breitung har skrevet, dog at de har et mere aktuelt Præg ved særlig at være rettet mod vor hjemlige rationalistiske Bibelkritiker, cand. theol. Blædel. Af de skønlitterære Bidrag, der mest er Oversættelser, er der særlig Grund til at fremhæve den kønne Fortælling, Lærerinden, af den engelske Forfatterinde Alice Corkran.

— Hvor mange Abonnenter *Varden* for Øjeblikket har, ved jeg ikke; men der kunde og burde sikkert være langt flere, der holdt den, ikke alene for Sagens Skyld, men ogsaa for Bladets og for deres egen Skyld. Vor Læsekreds er stor nok til, at der ved Siden af et katholsk Ugeblad ogsaa er Plads for og Trang til et Tidsskrift som *Varden* med et fra Ugebladet noget forskelligt Præg og Indhold.

N. H.

Spørgsmaal og Svar

angaaende

Jesu Hjertes Broderskab.

At *Formalet* med Jesu Hjertes Broderskab er at dyrke Jesu Hjerter, at gengælde vor Herres Kærlighed og at yde ham Sone for al den Ligegyldighed, al den Utak og alle de Krænkelser, hvormed hans uendelige Kærlighed bliver lønnet endog i selve Alterets helligste Sakrament — alt dette ved vi meget godt. Men jeg vil gerne spørge:

1. *Hvor er Jesu Hjertes Broderskab oprettet her i Danmark?*

Sv.: Det blev for mange Aar siden oprettet ved St. Ansgars Kirke i København. Det var den første og meget

afholdte Jesu-Hjerte-Forening i Vikariatet. I den nyeste Tid har den højærværdigste Hr. Biskop opfrisket Mindet om dette Broderskab og besørget en ny Udgave af dets Regler.

2. *Hvorledes kan man blive Medlem af Jesu Hjertes Broderskab?*

Sv.: Den enkelte har altid den Vej at slutte sig til Medlemmerne af Broderskabet ved St. Ansgar og at indmelde sig der hos Sognepræsten. Findes der derimod i en Menighed et, om end kun ringe Antal af vordende Medlemmer — Biskopperne plejer at forlange 20 — saa kan Jesu Hjertes Broderskab kanonisk oprettes paa dette Sted. Man anmoder Stedets Sognepræst om at henvende sig til den højærværdigste Biskop med Bøn om den kanoniske Oprettelse. Sognepræsten bliver derefter ved et biskoppeligt Diplom indsat som Forstander for den ny Afdeling af Broderskabet, og han faar Bemyndigelse til at ansøge om Broderskabets Tilknytning til Ærkebroderskabet i Rom ved S. Maria de Pace. Saa er Broderskabet fast og selvstændig oprettet og kan optage Medlemmer, uden at deres Navne fra den Tid af behøver at blive indsendt til København eller Rom. Tilknytnings-Dokumentet plejer at ophænges under Glas og Ramme i Sakrisliet eller ved et særligt Broderskabs-Alter.

3. *Hvilke Forpligtelser paalægger Broderskabets Regler?*

Sv.: Broderskabets Regler er i Korthed indeholdte i følgende Sætninger: Helligholdelse af Jesu Hjertes Fest, Modtagelse af de hh. Sakramenter mindst een Gang om Maaneden og den saakaldte »Broderskabsbøn«, nemlig eet Fader vor, eet Hil dig Maria, den apostoliske Trosbekendelse og følgende Skudbøn; »O min Jesu søde Hjerte, forøg mere og mere min Kærlighed til dig.«

Men det maa fremhæves, at disse Regler *ikke forpligtiger under Synd*. Man mister kun de til Broderskabet knyttede Aflad paa den Dag, paa hvilken man undlader »Broderskabsbønnen«.

Der var en Tid, da Jesu-Hjerte-Broderskabets Regler indeholdt den Bestemmelse, at den maanedlige Kommunion skulde modtages netop paa den første Fredag i Maaneden. Denne Bestemmelse er nu bortfalden, og Overholdelsen af Reglerne er bleven saa let som mulig. En maanedlig Kom-

munion paa en selvvalgt Dag, skulde dette være for meget for en Jesu-Hjerte-Dyrker?

Hermed maa dog ikke forveksles Naadenovenen eller de ni første Fredages Kommunion, der ufravigelig er knyttet til de første Fredage.

4. *Hvilke Fordele byder Jesu Hjertes Broderskab?*

Sv.: Fremfor alt byder det den Fordel, der ligger deri, at det er en Forening. Vi tilskyndes derved til Iver og bliver ikke saa let sløve i Dyrkelsen af Jesu helligste Hjerte. Det kan nok med Føje siges, at Jesu-Hjerte-Andagten øves med Varme og Begejstring af de danske Katholikker; i denne Henseende staar vi ikke tilbage for vort Naboland, Tyskland. Alligevel er det tit Tilfældet, at den enkelte savner Tilslutning til en Forening og den Opmuntring, som Fællesskab kan give.

Saa er der den store Fordel, som Tilknytningen til Rom giver. Vi bliver delagtige i de mange Bønner, der bliver forrettet af alle Medlemmer over hele Jordens Kreds og i de hellige Messer, der læses for dem.

Endelig er der forundt Medlemmerne talrige Aflad; disse er opført paa den Optagelses-Seddel, som hvert nyt Medlem faar paa Indmeldelses-Dagen.

5. *I hvilket Forhold staar Jesu Hjertes Broderskab til »Bønnens Apostolat« og »Jesu Hjertes Æresvagt?«*

Disse tre Foreninger er fuldstændig uafhængige af hinanden. Hovedformaalet er det samme. Jesu Hjertes Broderskab fremhæver mest den maanedlige Kommunion; »Bønnens Apostolat« Bønnen for Jesu Hjertes og hans Kirkes store Formaal og Interesser; »Æresvagten« det hyppige, inderlige Bønnens Samfund med Jesu helligste Hjerte i Løbet af Dagen.

»Bønnens Apostolat« ledes fra St. Andreas Kollegiet i Charlottenlund. »Jesu Hjertes Æresvagt« har sit Hovedsæde paa Strandvejen (Hr. Pastor Desnos) og øves og udbre-des især af St. Josefs Søstre.

Alle tre Foreninger byder os det, vi søger, en fast og konkret Form for Jesu Hjertes Dyrkelse.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Hs. biskoppelige Højærværdighed er i Fredags afrejst fra København paa sin aarlige Ferierejse. Foreløbig agter Biskoppen at tage til Paderborn, hvor han den 4. Juli skal overvære Bonifacius-Foreningens Generalforsamling. *Ugebladet* taler sikkert paa de allerfleste Læseres Vegne, naar det tilønsker vor ikke længere unge Overhyrde en lykkelig og velsignet Rejse, med Haabet om et godt Gensyn om nogle Uger.

Ordrup. Torsdag den 29. Juni afsluttede St. Andreas Kollegium Skoleaaret med Gudstjeneste, Translokation og Præmieuddeling. Der indstillede sig to Elever til Studentereksamen, syv til Realeksamen og elleve til Mellemskoleeksamen. Kollegiet, der jo indeholder en dansk fuldstændig højere Almenskole og en tysk Mellemskole, hvis Elever tager deres Eksaminer ved Latinskoler i Tyskland, har i alt været besøgt af c. 270 Elever, deraf 213 i den danske Skole. Henad 100 Elever har tillige været Kostgængere. I det udsendte Skoleprogram gives der fyldige og interessante Oplysninger om det store og dygtige Arbejde, der i Aarets Løb er udført paa Skolen, og om de mange Nyerhvervelser og Gaver, Skolens Samlinger er blevet forøget med.

Vejle. Der var planlagt Christi Legemsfest-Procession i Haven Søndag den 18. Juni. Det var derfor med blandede Følelser, mange af Menighedens Medlemmer Natten før vækkedes ved at høre Regnen falde tungt og trøstesløst paa Tage og Fliser. Efter et kort Opholdsvejr om Morgenen tog Regnen atter fat ved Højmessetid. Det blev meddelt, at Processionen udsattes til om Eftermiddagen. Ved Messens Slutning ophørte Regnen, og Processionen holdtes saa alligevel. Næppe var den begyndt, før Regnen igen begyndte — dog saa sagte, at den ikke generede videre. Med Orkestermusik, Sang, Lys og Blomster gik Processionen da sin Gang gennem den smukt pyntede Have. Kun paa eet af de tre Altre tillod Vejret at brænde Lys. Dog mistede Processionen *intet* af sin Højtidelighed. Den indvendige Hjerternes Fest kan Vejret ikke skade. Naar saaledes — trods Vejret — alt var absolut vellykket, maa det tilføjes, at dette for en ikke ringe Del skyldes Pastor Brems' gribende Prædiken (i Kirken) — om Bønnens Almagt og om, hvorledes vor berømte Landsmand Nicolaus Steno's første Skridt henimod den katholske Kirke hidrørte fra det Indtryk, en katholsk Procession med det allerhelligste havde gjort paa hans Hjerte. Alt i alt en smuk Dag, som sent vil glemmes.

J. K. M.

Odense. Søndag d. 16. Juli vil der i St. Albani Kirke blive fejret en Højtidelighed, som er sjælden her i Vikariatet. *Felix Schmitt*, som er født i Odense og har besøgt den katholske Skole her i Byen, vil paa denne Dag Kl. 10 læse sin første hellige Messe her i sin gamle Fødeby. Hr. Schmitt har studeret paa det amerikanske Kollegium i Löwen i Belgien og modtager paa samme Sted Præstevielsens h. Sakrament Søndag d. 9. Juli.

England. Medens alle Ugebladets Læsere gennem Dagbladene ved tilstrækkelig Besked med de storslaaede Festligheder, der har omgivet Kong Georg den Femtes Krong, har sikkert kun de færreste erfaret, at Pave Pius X har sendt et særligt Gesandtskab til England for at overbringe hans Lykønskning. Som særlig Grund hertil kommer ved denne Lejlighed den lykkelige Omstændighed, at for første Gang i flere Aarhundreder har en engelsk Konge kunnet bestige Tronen uden højtidelig at skulle forhaane den katholske Kirkes helligste Troslærdomme. Gesandtskabet præsideres af Ærkebiskop di Belmonte, der indtil for kort Tid siden var Nuntius ved Kejserhoffet i Wien. Aftenen før deres Afrejse var Gesandtskabets Medlemmer i Afskedsaudiens hos den hellige Fader, der overrakte dem et af ham selv skrevet Brev til den engelske Konge. I dette Brev lykønsker Paven Kong Georg til hans Tronbestigelse og takker ham for den Frihed, som Katholikkerne nyder under det britiske Flag. Hertugen af Norfolk, der vel som Englands Jarl-Marskalk har haft det travleste Arbejde af alle ved Kroningen, har den Ære at huse det pavelige Gesandtskabs Medlemmer i sit Palæ i London. Hertugen er, som adskillige Læsere sikkert ved, en oprigtig og ivrig Katholik som hans Forfædre flere Aarhundreder igennem.

Spanien. I disse Dage har den store eukaristiske Kongres været afholdt i Madrid. Den store Procession med det allerhelligste Sakramente fandt Sted paa Peters og Pauls Fest den 29. Juni Kl. 6 om Eftermiddagen. Ærkebiskoppen af Toledo, Kardinal *Aguirre y Garcia* har som pavelig Legat overværet Kongressen og boet som Kong Alfonsos Gæst paa det kongelige Slot. Nærmere Efterretninger om Forløbet af Kongressen kan først naa næste Nummer af Ugebladet.

Italien. Ved Christi Legemsfestprocessionen i Fabriano, Provinsen Ancona, kom det i Aar til skandaløse antikirkelige Demonstrationer. Fra Arilds Tid har det været Skik, at Biskoppen selv bar det helligste Sakramente gennem Byens Hovedgader, og aldrig har der været nogen Rolighedsforstyrrelse. I dette Foraar har dog den kirkefjendske Presse længe søgt at ophidse Sindene. Skønt

Borgmesteren havde rekvireret Soldater fra Provinshovedstaden, lykkedes det dog ikke at forhindre den planlagte Skandale. Først gik det ud over en Fanebærer, hvem Socialdemokraterne rev Fanen fra, hvorover det kom til et regulært Slagsmaal mellem Katholikker og Kirkefjender, under hvilket Kvinder og Børn flygtede, medens Mændene holdt Stand om Sakramentet. Efter at Ro var tilvejebragt, bevægede Processionen sig videre. Dog naaede den ikke i Fred tilbage til Kirken. Efter kun et kort Stykke Vej stod en anden Gruppe Socialdemokrater opstillede, der først med raa Brøl søgte at overvælde Katholikkernes Sang, hvorefter der atter kom et Slagsmaal i Gang. Det lykkedes Angriberne at trænge frem til Biskoppen, der kun med Nød og næppe, stødt til og sparket, fik Sakramentet bragt i Sikkerhed i Kirken. Skønt de værste Ugeringsmænd blev arresteret, satte man dem dog atter snart i Frihed, og Øvrighedens ligegyldige Holdning har vakt Kirkefolkets berettigede Forbitrelse. — Naar man læser sligt, forbavses man ikke saa meget, som man ellers vilde, over at man saa ofte kan træffe Italienerne, for hvem Religionen og Kirken synes at være ganske uvedkommende Ting.

Frankrig. Efter *Kath. Kirchenzeitung* skal her gives et Uddrag af en Skrivelse, som den hellige Fader har rettet til de franske Biskopper, hvori han med stor Iver anbefaler Udviklingen af Folkemissioner. Det hedder heri, efter den sædvanlige Indgangshilsen: Da I staar i Begreb med at forsamle eder for at raadslaa om Uddannelsen af Folkemissioner, vil Vi ikke undlade at opflamme eder end ydermere for en Sag, der fra Begyndelsen af har vist sig i saa høj Grad skikket til at fremme Guds Ære og Sjælens Frelse. I ved sikkert af egen Erfaring, i hvor høj Grad saadanne »fromme Felttog« forinaar at vække og nære det kristne Dydsliv, Felttog, ved hvilke udvalgte gejstlige taler til Folket, ikke med menneskelig Visdoms lærd klingende Ord, men paa en jævn og ogsaa til de mindre dannedes Opfattelsevne afpasset Maade for klart at lægge frem hine Evangeliets Sandheder og Bud, der udgør den kristne Læres Kerne. Det bør derfor være Genstand for eders indstændigste Omhu at forøge Antallet af hine apostoliske Mænd, der paatager sig denne Opgave, i saa vid Udstrækning, at intet Sogn i eders Bispedømmer alt for længe skal undvære disse Mænds Tjeneste. Vi ved vel, at der i Frankrig ingenlunde er Mangel paa Mænd, der efter Apostlenes Eksempel giver Agt paa Bønnen og Guds Ords Forkyndelse; men I ved ogsaa, at Tallet paa saadanne dog ikke er saa stort, at de kan naa at komme omkring i alle Sogne. Derfor vil Vi fremfor alt lægge eders Hyrde-Iver det paa Hjerte, at der i hvert Bi-

spedømme lovformelig bliver oprettet en »Institution til Uddannelse af Folkemissionærer«. Ihvorvel Gennemførelsen af denne Plan kan støde paa mange Vanskeligheder paa Grund af Mangel baade paa Personer og Pengemidler, maa man dog arbejde paa den med Iver, da det omtalte Værk er til saa stor Nytte for et Folks religiøse Opdragelse, at det fortjener at blive fremmet fremfor alle andre fromme Arbejder. Man behøver ikke at frygte for, at andre gode Foretagender skal blive hæmmet ved dette Arbejde; man maa tværtimod hævde, at de vil drage den største Nytte af det nye Foretagende, da Religiositeten, der i saa høj Grad bliver vækket og næret ved Folkemissionerne, er saa nødvendig for de andre kristelige Arbejder, at den kan kaldes den Kilde, hvis Udtørring ogsaa vilde bringe dem til at dø ud. — Saa vidt Pave Pius' Ord, vel nok rettede til de franske Biskopper, men dog i lige saa høj Grad med Ærinde til enhver, Præst og Lægmand, der aldrig for tit kan blive mindet om, at det er ved hver enkelts personlige, levende Religiositet, at Guds Rige opbygges paa Jorden.

Nord-Amerika. De engelske og amerikanske Blade bringer nu nærmere Besked om den enestaaende Fest, der til Ære for Kardinal Gibbons er bleven afholdt i Baltimore i Maryland, hvorom Ugebladet bragte en lille Notits for 14 Dage siden. I den mægtige Hal, hvor Festmødet fandt Sted, var der ikke samlet mindre end henad 25.000 Mennesker, de fleste staaende, omkring en stor Forhøjning, paa hvis Midte Kardinal Gibbons sad med Præsident Taft paa sin ene og Expræsident Roosevelt paa sin anden Side. Præsident Tafts Tale formede sig som en overstrømmende Lovprisning af Kardinalens ypperlige Egenskaber som amerikansk Borger. Ogsaa for Kirkens moralske Lærdomme havde han megen Pris tilovers. »En af Kirkens Lærdomme er Fremhævelsen af Lydigheden mod den bestaaende Øvrighed, og vi har altid fundet Kardinalen paa den lovlige Ordens Side, altid stemt for Fred og Endrægtighed mellem alle, altid stemt for religiøs Taalsomhed og stærk i den Overbevisning, at fuldstændig Frihed er den bedste Luft for Religionen at trives i. Som amerikanske Borgere er vi stolte over, at hans Egenskaber er saa skattede, at han har vundet, allerede for 25 Aar siden, den næsthøjeste Værdighed, det er muligt at naa i den Kirke, han tilhører. Og alle, Katholikker og Protestanter, Jøder og Kristne, er enige om at bede Gud, at Kardinalen endnu i mange Aar maa vedblive at indtage den fremragende Plads i saa mange verdslige Bevægelser, han til saa stor Gavn for sine Medborgere alt længe har indtaget.« Mr. Roosevelt fremhævede i sin, med stort Bifald modtagne Tale, at et fremtrædende

Træk i Kardinal Gibbons' Virksomhed var alt det, han havde udrettet for de smaa, de ulykkelige, Samfundets Stifbørn, og den store Indflydelse, han havde udøvet i Retning af, at større Retfærdighed kom til at herske i Samfundet. Kardinal Gibbons' Svar til disse og endnu flere Taler var fuldt af Ynde. Bl. a. udtalte han: »Mine Herrer, De har givet et Billede af mig, Deres Undersaat, ikke som jeg er, men som jeg burde være. Men dette Billede er saa tiltalende, at jeg skal forsøge paa at komme til at ligne det mere og mere hver Dag i de Aar, der endnu vil blive mig forundt.« Kardinalen mindede om, at næsten hver Præsident i sin Tiltrædelsestale har anraabt Gud om Velsignelse over sin Gerning, ligesom begge Kongressens Huse aabnes med Bøn. »Og selvom der ingen officiel Union er mellem Stat og Kirke i dette Land, maa man dog ikke deraf slutte, at der bestaar nogen Modsætning mellem den borgerlige og kirkelige Myndighed. Kirken og Staten støtter gensidig hinanden. Og ikke alene Kirkens Tjenere, men ogsaa Statens Embedsmænd er beklædte med guddommelig Myndighed, hvorfor ogsaa Kirken ved alle Midler, der staa i dens Magt, søger at hævde og fremme den sande Ærbødighed for den lovlige Øvrighed.« Et stort Galleri var særlig reserveret for Præster, og det var fyldt til sidste Plads af gejstlige fra alle Trossamfund, der vilde bevidne den store Kirkefyrste deres Ærbødighed og Taknemmelighed. — Til Ærkebiskop af Philadelphia i Pennsylvanien har den hellige Fader udnævnt Biskop Edmund Franz Prendergast, hidtil Administrator af Ærkebispedømmet. Det er grundlagt 1808 som Bispedømme og blev i 1875 ophøjet til et Ærkebispedømme, som nu tæller en halv Million Katholikker. Den nye Ærkebiskop er Irlænder af Fødsel; siden 1896 har han været Vibiskop hos afdøde Ærkebiskop Rijan. — »Bogtrykkermessen« fejrede for et Par Maaneder siden sit tiaarige Jubilæum. En Pastor Evers begyndte for 10 Aar siden hver Søndag Morgen Kl. 2 at læse en Messe i Trykkerierne for Natarbejderne, og Antallet af Deltagerne ved den er i Aarenes Løb steget til c. 1200 hver Søndag Nat. Ved Jubilæumsmessen Kl. 2 Nat i den nye St. Patricks Domkirke i New-York læste Ærkebiskop Farley Pontifikalmesse og prædikede en Biskop.

Brevkasse.

Til en Abonnent paa Amager. De sender mig følgende Udklip af *Extrabladet* af 23. Juni: »Sakrament-Kongregationen har i Kirkens Navn forbudt Katholikker at bestige et Aëroplan. De, der gør det, gør sig skyldige i en Dødssynd og vil ligesom Forbrydere og Selvmordere blive begravede i uindviet Jord« og forespørger, om denne Meddelelse er korrekt. — Som den lyder, er den næppe korrekt, og det er overhovedet meget tvivlsomt, om der er udstedt noget Forbud mod Flyvning. I Følge Katekismus ved enhver Katholik, at ingen frivillig tør udsætte sig for Livsfare, med mindre endnu større Goder staar paa Spil end Livet. Den absolut dumdristige Flyven med Aëroplan, blot med det Formaal at flyve højere eller længere end den, der før er kommet højest eller længst, er derfor uden Tvivl at fordømme. En mere besindig Flyven, med alle Sikkerhedsforanstaltninger og efter en fornuftig Plan, vil vistnok ikke være forkastelig. *Red.*

Hr. Redaktør N. Hansen!

Jeg har hørt, at der er oprettet en Afdeling af Den katholske Sygekasse i Charlottenlund. Vilde De muligen være saa venlig at give mig lidt Oplysning desangaaende, hvor Love og Blanketter og lign. kan faas; jeg staar som Medlem af Vangede Sygekasse, men vilde gerne overflyttes i den katholske.

Med megen Agtelse

Chr. Sørensen, Faktor.

Skovly, Slotsvej, Charlottenlund.

Maaske vil de, der kender nærmere til Sygekassen, i næste Nummer give Svar paa ovenstaaende Spørgsmaal gennem Brevkassen; sandsynligvis kunde ogsaa andre have Nytte af igen at faa lidt at høre om vor Sygekasse. *Red.*

— Som Supplement til det under samme Rubrik i Nr. 25 optagne Brev giver en Abonnent i Jylland følgende karakteristiske Oplysning:

Af Pavens 11,000 Værelser findes de 10,000 ikke i Vatikanet, men i det Land Utopia. Resten er jo endda en køn lille Lejlighed, og i den bebor Paven selv en Suite paa — 3.

Hjertelig Tak til de mange, der paa min Navnedag ved Breve og Telegrammer sendte mig deres venlige Lykønskning.

Kbhvn. 25. Juni 1911.

✠ *Johannes.*

Litteratur.

Danske Helgeners Levned, i Oversættelse ved *Hans Olrik*. 1893. 5.00.

E. Schebel: De danske Helgener. 1869. 0.50.

Roh: Hvem er Kristus? 1905. 0.50.

Esser: Tre Prædikener. 1909. 0.30.

Schmid: Jesu Hjerter Andagten. 1.50.

St. Knuds Skole.

St. Knuds Skole slutter Skoleaaret Mandag d. 3. Juli med Takkegudstjeneste Kl. 8¹/₂, Klasseeksamen Kl. 9¹/₂—11 og Sangopvisning med Præmieuddeling Kl. 11¹/₄. — Nye Elever bedes snarest mulig indmeldt. Det nye Skoleaar begynder Tirsdag d. 22. August.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinserne.

	Stille Messe.	Højmesse m. Præd.	Efterm.
Aalborg (Kastetvej).....	Kl. 7 ¹ / ₂	Kl. 10	Kl. 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade).....	» -	» 10	» 3
Silkeborg (Vestergade).....	» -	» 9	» 7 ¹ / ₂
Aarhus (Ryesgade 26).....	» 6 ¹ / ₂	» 10	» 7
Horsens (Nørregade 19).....	» 8	» 10	» 2
Vejle (Blegbanken).....	» 7	» 10	» 3
Fredericia (Sjællandsgade).....	» 7	» 10	» 3
Kolding (Alhambravej).....	» -	» 9 ¹ / ₂	» 7
Esbjerg (Nørregade).....	» -	» 10	» 3
Svendborg (Havnegade 1).....	» -	» 10	» 3
Odense (Torvet 7).....	» 8	» 10	» 2 ¹ / ₂
Nyborg (Kronprinsensgade 5) ..	» -	» 10	» -
Glorup.....	» 9	» -	» -
Dalum Kloster.....	» 6 ¹ / ₂	» -	» -
Mariibo (Ny Østergade).....	» 8 ¹ / ₂	» 10 polsk	» 2 ¹ / ₂
Næstved (Præstø Landevej).....	» -	» 9	» 2
Slagelse (Tordenskjoldsgade)...	» -	» 10	» -
Ringsted (St. Knudsgade).....	» -	» 9 ¹ / ₂	» 7 ¹ / ₂
Roskilde (St. Olsgade).....	» 7	» 9	» 5
Ledreborg.....	» -	» 9 ¹ / ₂	» 2
Køge (Elisevej).....	» -	» 10	» 4
Helsingør (Nygade 8).....	» 8	» 10	» 5
Assens (Østergade 11) een Gang om Maaneden	» 10.	» 10.	» 10.

St. Andreas Kirke, Ordrup. I Sommerferien læses den sidste Messe paa Hverdage Kl. 7³/₄ (ikke som i Skoleaaret Kl. 8¹/₄); Eftermiddagsandagten paa Søn- og Helligdage er Kl. 7 (ikke Kl. 5).

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem og Bureau.

K.U.F. Udflugt til Ruderskov og Omegn Søndag den 9de Juli. Nærmere ved Friluftsmødet og i næste Ugeblad samt hos Kassereren, hos hvem Deltagerne maa melde sig senest Torsdag d. 6. Juli. **Fodboldspil** hver Aften Kl. 7¹/₂ — Lørdag undtagen — paa Lammefælleden ved Mygindsvvej.

Resultatet fra vor 1. Kamp mod Lærningehjemmet var en smuk Sejr: 4 Maal mod 2. Deres Revanchekamp finder Sted paa Tirsdag den 4. Juli Kl. 7¹/₂ paa vor Plads.

Kirkelig Kalender.

2. Juli.	4de Søndag efter Pintse. Marias Besøgelse.	9. Juli.	5. Søndag efter Pintse Martyrerne i Gorkum.
3. —	Mandag. Jesu kostbare Blod.	10. —	Mandag. Felicitas' syv Sønner, Martyrer. (<i>Kong Knud d. Helliges Død.</i>)
4. —	Tirsdag. Oktavdag.	11. —	Tirsdag. Veronica af Juliani, Jomfru. (<i>Keld.</i>)
5. —	Onsdag. Anton Maria Zacharia, Bekender.	12. —	Onsdag. Johannes Gualbertus, Abbed og Bekender.
6. —	Torsdag. Oktav af Petrus og Paulus.	13. —	Torsdag. Anacletus, Pave og Martyr.
7. —	Fredag. Cyrillus og Methodius, Biskopper og Bekendere.	14. —	Fredag. Bonaventura, Biskop og Kirkelærer.
8. —	Lørdag. Elisabeth, Dronning af Portugal, Enke.	15. —	Lørdag. Apostlenes Deling.

Meddelelse om **Gudstjenesten** fandtes sidst i Nr. 23.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag den 2den Juli (Marias Besøgelse).

Friluftsmøde.

Det 2. Friluftsmøde ved Vor Frues Bøg i Dyrehaven agtes afholdt Søndag d. 2. Juli Kl. 4^{1/2} med Hr. **Mogens Ballin** som Taler.

NB. Alle bør medbringe 50 Øre og sikre sig et Eksemplar af den nye smukke Sangbog. I Tilfælde af stadigt Regnvejr bortfalder Mødet.

Nu er udkommen:

Sursum corda.

Sangbog for katholske Ungdomsforeninger.

Pris 50 Øre, smukt indb.

Faas paa Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G. (mellem Kl. 1 og 4), og hos Hoffmann, Købmagergade 48.

† Vor kære gamle Fader, forhv. Bager **Fabian Sebastian Schäfer**, døde Lørdag Aften den 24de.

Hans Børn.

Begravelsen finder Sted fra det store Kapel paa Assistentens Kirkegaard Fredag den 30. Juni Kl 2^{3/4}.

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

Vincentsforeningens Kransekort

bringes i velvillig Erindring; de faas hos d'Hrr. gejstlige ved St. Ansgarskirken (Bredgade 64¹), Rosenkranskirken (Boyesgade 8³), St. Josefskirken (Griffenfeldtsgade 44), St. Andreaskirken (Ordrup) og hos Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11, samt ved telefonisk Henvendelse til Johs. Hoffmann & Søn, Købmagergade H 1389.

Catarina Sordini.^{*)}

Familien Sordini boede i den lille By Porto S. Stefano i Toscana; her fødtes Catarina den 17. April 1770. Hendes Fader hed Lorenzo Sordini, hendes Moder var født Teresa Moizzi. De var begge fromme og gudfrygtige Folk. De havde mange Børn; af fem Døtre var Catarina den tredjældste, og der var et Par Sønner.

Allerede som lille laa Catarina nok saa fornøjet i Vuggen og smilede til alle, og tidlig opdagede man, at hun af Karakter var god og frejdig, venlig mod alle, men hun udviklede sig ingenlunde til et Dydsmonster. Kaad og livlig var hun og gjorde forfærdelig mange dumme Streger. En Dag kom hun saaledes hjem fra Kirke med sin Fader og Søster, og Catarina skulde gaa ind, medens de andre vilde gaa en Tur. Catarina var godt paa Vej, men saa fik hun Øje paa nogle Smaapiger, der legede nede paa Gaden, det var for fristende — hun ned til dem og lege

*) I *Ugebladets* Nr. 21, Aargang 1909, skrev jeg et lille Stykke om »Den evige Tilbedelsesorden«; Catarina Sordini er denne Ordens Stifterinde.

med dem. Som nu Legen gik bedst, kom en løbsk Hest løbende ind mellem de legende Børn, de fløj til alle Sider, men Hesten kom til at vælte Catarina og sparke hende i Hovedet, saa hun blev bragt ind til Moderen, bevidstløs og meget ilde tilredt. Lægen var betænkelig, han lovede ikke noget godt, og Moderen var ude af sig selv af Fortvivelse; men i Stilhed bad hun til Gud, og Gud, der havde store Planer med Catarina, hjalp paa en vidunderlig Maade. Catarina kom sig mod al Forventning og havde absolut ikke nogen Men, hverken af Faldet eller af Sparket.

En Gang tog hele Familien Sordini ud til Argentalebjerget, der ligger lidt udenfor S. Stefano. De aflagde Besøg i Passionisternes Kloster, og medens Forældrene var optaget af at tale med Præsterne, fik den lille Catarina Øje paa alle de smukke Blomster, der voksede rundt omkring; hun holdt meget af at plukke Blomster og begyndte at plukke, løb snart hen efter en Blomst, snart efter en anden og kom helt ind i Skoven, inden Forældrene opdagede, at hun ikke var blandt de andre Børn og ikke til at se. De begyndte naturligvis at søge og søge, men forgæves, hun var ikke til at finde, og dybt bedrøvede maatte de tage hjem uden hende. Lægbrødrene lovede at gennemsøge Skoven endnu en Gang paa Kryds og tværs, og under deres Søgen anbefalede de Barnet til den h. Jomfru; dog maatte de søge længe, inden de fandt Catarina, siddende under et Træ, helt optaget af at lege med sine mange smukke Blomster. Endnu samme Aften bragte de hende hjem til Forældrene, hvis Sorg og Angst hurtig forvandlede til Glæde og Jubel og Tak til Gud.

En tredje Gang kom Catarina galt afsted; i Leg var hun løbet mod noget og havde faaet hele Øjet revet ud af Øjehulen, og en Operation var nødvendig. Moderen bad nu atter en Bøn til Gud og bad ogsaa den h. Jomfru om Hjælp og Beskyttelse, og hvad hændte — Øjet gled paa Plads af sig selv saa at sige; men flere Dage efter pillede Barnet en Splint ud Øjet — saa stor, at Lægen erklærede, det var et Under, at Synet ikke havde taget Skade; det fejlede absolut ikke det mindste.

Denne sidste Begivenhed lagde en Dæmper paa Catarinas Lystighed. Hun blev mere rolig og arbejdsom og

anstrengte sig for at blive ydmyg og lydig. Af Naturen var hun lærenem, i enhver Henseende vel udrustet, og Gud velsignede hendes smaa Anstrengelser og gav hende megen Fromhed og stor Andagt til Altrets helligste Sakramente. Hver Dag gik hun med Moderen til den hellige Messe, og denne opdagede, at Barnet ofte, især efter Forvandlingen, henfaldt i en underlig Tilstand. Hun troede, det var Træthed af at knæle saa længe, og sagde, at for Eftertiden skulde hun hellere sætte sig lidt ned. Det gjorde Catarina, men det blev ikke anderledes, denne ekstatiske Tilstand, denne Henfalden i Gud blev tværtimod hyppigere og hyppigere, ogsaa naar det helligste Sakramente var udstillet til Tilbedelse i Kirken. Torsdag før Fastelavnssøndag er Italien Skueplads for alskens Løjer og Narrestreger. Den Dag er der mange, der ikke tænker paa Gud, men letsindigt saarer og krænker ham.

Paa Familien Sordinis Foranstaltning og Bekostning var Altrets Sakramente altid udstillet til Tilbedelse netop den Dag. En Gang sagde Catarina paa denne Dags Aften til sin Fader, der ligesom hun var en ivrig Tilbeder af Gud i Alterets Sakramente: »Oh, Fader, bare det altid var Torsdag før Fastelavn,« for saa, mente hun, var det Allereheligste altid udstillet.

Catarina traadte ind i sit 16. Aar og levede stadig et stille og fromt Liv, men smuk var hun og havde et meget indtagende og vindende Væsen, saa mangen ung Mand kigede efter hende og drømte om at vinde hendes Kærlighed. En blandt dem følte, hvor forgæves han sukkede, og han kunde ikke udholde den Tanke, at hun muligvis skulde tilhøre en anden, og i sin Harme og Skinsyge sendte han hende en Gave i Form af en lille Krukke Sminke. Den uerfarne Catarina tog mod Gaven og brugte Sminken; men Brugen af denne Sminke gav hende det hæsleligste Udslet, og Huden begyndte at skalle, saa hun kom til at se frygtelig ud. Denne Begivenhed gjorde, at Catarina fik Øjnene op for, hvor bedragerisk og falsk Verden og Verdens Børn kan være; og hun tog den Beslutning ikke at ville gifte sig, men leve et Liv for Gud enten i Verden eller i Kloster.

Faderen anede ikke noget om den Beslutning og spurgte,

om hun vilde ægte Herren af Sorrento, der havde anmodet om hendes Haand. Catarina sagde, at det havde hun ingen Lyst til, men Faderen troede ikke, det var saa alvorligt ment, og tog ikke Hensyn til hendes Indvendinger og fejrede Forlovelsen. Herren af Sorrento skulde rejse en Tur til Constantinopel i et Forretningsanliggende, men saasnart han kom hjem, skulde Brylluppet staa. Før sin Afrejse gav han Catarina et Skrin med Smykker, som hun blev meget glad for; for endnu paa dette Tidspunkt holdt Catarina af at pynte sig, hun kunde endnu glæde sig over denne Verdens Glans og Pragt, Ting, hun senere lærte at foragte for Guds Skyld. Ja, Catarina holdt af at blive set, blive beundret, og en Dag klædte hun uden Forældrenes Vidende sig smukt paa og gik til Kirke, hvor hun satte sig nærved Indgangen, saa at alle maatte se hende og lægge Mærke til hende; men Faderen kom ogsaa og fik hende med hjem, hvor han strengt irettesatte hende og sagde, at saadan noget maatte hun ikke gøre, det sømmede sig ikke for en ung Pige. Catarina gik op paa sit Værelse for at tage Stadsen af, men endnu en Gang vilde hun se sit eget Billede i Spejlet, men hvilken Rædsel, i Stedet for at se sig selv, saa hun inde i Spejlet et Billede af den korsfæstede Frelser med blødende Saar i Hænder og Fødder; hun faldt om, og da hun kom til sig selv, knælede hun ned og med oprigtig Anger bad hun Gud om Tilgivelse for at have været saa forfængelig og letsindig. Hun pakkede alle Smykkerne ned i Skrinet og gemte Klæderne bort. Dette blev et Vendepunkt i Catarinas Liv, hun hørte Naadens Stemme, adlød den og forblev den tro. Fra nu af havde kun Gud Plads i hendes Hjerte, og hun holdt fast ved ham, der havde vist hende saa megen Langmodighed og Barmhjertighed.

Catarina tog Skrinet med Smykkerne, gik til sin Fader med det og bad ham om at tage det, det var ikke mere noget for hende. Faderen forstod ikke Bevæggrunden til denne Handling og haabede stadig, at Brylluppet kunde finde Sted, saasnart Herren af Sorrento var kommet hjem fra sin Rejse. Catarina havde andre Tanker og Planer — stille og tilbagetrukket gik hun hjemme og syslede med huslige Ting, øvede sig i at adlyde Moderens mindste Vink,

og hun begyndte at tugte sit Legeme med Svøbeslag og at sove paa Gulvet. Da man opdagede det, lod man hende ikke mere sove alene i sit Værelse, men flyttede hendes Seng ind hos Bedstemoderen. Det hjalp ikke meget, for saasnart Bedstemoderen sov, stod Catarina op og forrettede sine Andagts- og Bodsøvelser; hun bad inderlig Gud om at vise hende, hvad han ønskede og vilde, at hun skulde gøre, hun var rede til alt og vilde kun leve for ham, og hun var fast besluttet paa aldrig at gifte sig. Men hvorledes skulde hun faa sin Forlovelse hævet; hun turde ikke rigtig sige det til sin Fader, og foreløbig aabnede hun kun sit Hjerte for Gud. Hun gik daglig til den hellige Kommunion, og særlig en Dag efter den hellige Kommunion følte hun, at Gud vilde have hende i Ordensstanden, have hende til Brud. Dog turde hun ikke tro derpaa, og for at være sikker paa, at det ikke var Indbildning, men virkelig Guds Stemme, begav hun sig ud til Passionisternes Kloster paa Argentalebjerget for at tale med en Præst, hun kendte godt. Hun skriftede og fortalte ham alt, hvad hun følte og tænkte, og han hørte opmærksomt paa hende og sagde, at der ikke var Tvivl om, at Gud kaldte paa hende, og at hun kun vilde blive lykkelig i Ordensstanden, eftersom hun havde Kaldet dertil. Catarina var jublende glad, nu var hun saa sikker paa sit Kald, det var som en Stemme fra Himmelen havde talt, og nu var hun ikke bange, men sagde ganske frimodig til Faderen, at Gud kaldte hende til Ordenslivet, saa der kunde ikke være Tale om Ægteskab med Herren af Sorrento. Faderen gjorde vel straks Indvendinger, men faldt hurtig til Føje; nu efter at hendes Skriftefader havde talt, havde han ikke Lov til at tvivle om hendes Kald; og from, som han var, saa han hellere Catarina som Jesu Christi Brud end nok saa godt gift i Verden. Han lovede at ville hjælpe hende med saa snart som mulig at følge sit Kald og komme i Kloster; men i hvilken Orden?

(Fortsættes.)

St. Ansgars Skandinavisk-katholske Forening i New York.

Den katholske skandinaviske Forening i New York blev grundet 3. Februar 1910. Hvad Virksomhed der er øvet igennem den i de forløbne halvanden Aar, foreligger der ingen Meddelelse om; derimod skal her i de følgende Linjer i al Korthed gøres Rede for de Love og Vedtægter, Foreningen arbejder efter, og gives Navnene paa de vigtigste af Foreningens forskellige Embedsmænd.

Foreningen er approberet af Ærkebiskoppen af New-York og Biskoppen af Brooklyn og har til særlige Værnehelgener St. Ansgar, St. Birgitte, St. Olaf og St. Knud.

Foreningens Formaal er at hæve sine Medlemmers religiøse, moralske, sociale og intellektuelle Standpunkt og at arbejde for Skandinaviens Omvendelse ved alle lovlige Midler.

Medlem kan enhver Katholik blive, der er født eller har boet i længere Tid i Danmark, Norge, Sverige eller Finland. Katholikker af skandinavisk Herkomst eller med særlig Interesse for Foreningens Formaal kan dog ogsaa blive Medlemmer. Lavalderen for Optagelse i Foreningen er 16 Aar.

Ethvert Medlem skal daglig bede et *Hil dig, Maria* for Skandinaviens Omvendelse og betale 88 Øre maanedlig i Kontingent.

Den første Onsdag i hver Maaned Kl. 8 Aften holdes ordinært Møde i 117 West 61st Street, New York; men Formanden og Sekretæren, som skal være til Stede ved alle Møder, kan sammenkalde Medlemmerne til ekstraordinære Møder, naar Forholdene maatte kræve det.

Paa de fire Værnehelgeners Fest lader Foreningen læse Messe, hvis første Maal skal være Skandinaviens Omvendelse, medens det andet er Medlemmernes aandelige og timelige Velfærd.

Foreningens Præsæs er Rev. F. M. Lund, 21 Sydney Place, Brooklyn, dens Formand er Hr. Rambusch, 1366 73d Street, Brooklyn, dens Viceformand er Hr. Lindner, 102 Essex Avenue, Bloomfield, N. J., og dens Sekretær er Hr. Amann, 174 East 74th Street, New York. Til Hr. Rambusch og Hr. Amann kan der skrives paa Dansk, til Hr. Lindner paa Svensk.

Ugebladet ønsker af Hjertet den ny Forening Held og Velsignelse over dens Arbejde. Der er god Brug for en Forening som denne, og den vil kunne stifte megen Gavn. Vi haaber, at Foreningen vil lade høre fra sig gennem vort danske Ugeblad, hvilket efter ringe Evne, men af god Vilje vil yde en Haandsrækning, hvor der er Lejlighed dertil.

Den katholske Syge- og Begravelseskasse.

Under Brevkasse ser vi i Ugebladet for sidste Uge, at Hr. Chr. Sørensen, Charlottenlund, søger Oplysning om den katholske Sygekasse. Havde han været en flittig Læser af Ugebladet, maatte han ofte have set Sygekassens Annoncer.

Hvorfor er i Grunden saa faa af vor Menigheds Medlemmer i denne Kasse, spørger man uvilkaarlig, naar man ser Medlemslisten igennem.

Er den monstro daarligere end andre? Byder den ringere Vilkaar eller kræver den højere Ydelser?

Nej, ingenlunde! Tværtimod tør man vel nok paastaa, at ingen Syge- og Begravelseskasse byder sine Medlemmer saa store Fordele for saa smaa Ydelser som denne. Kontingentet er nemlig for mandlige Medlemmer kun 25 Øre og for kvindelige kun 20 Øre ugentlig.

Og hvad bydes herfor?

Fri Læge og i Sygdomstilfælde en daglig Understøttelse af 1 Kr. 50 Øre for Mænd og 1 Kr. for Kvinder i indtil 20 Uger i et Regnskabsaar. Er Sygdommen af den

Natur, at et Hospitalsophold gøres nødvendigt, kan Patienten indlægges enten paa St. Josephs Hospital eller St. Elisabeths Hospital for Kassens Regning, saaledes, at der under Hospitalsopholdet udbetales en daglig Sygehjælp af 40 Øre til Mænd og 10 Øre til Kvinder.

Men dette er ikke nok. I Barselshjælp yder Kassen 10 Kr., og opstaar der Sygdom som Følge af Barsel, træder Kassen ogsaa hjælpende til.

Unge Mænd er kontingentfrie under Aftjeningen af deres Værnepligt.

Herskaber kan faa deres Tyende optaget i Kassen. Naar et Medlem er død, hjælper Kassen igen, idet den til de efterladte udbetaler Begravelseshjælp paa indtil 80 Kroner. Og er baade Mand og Hustru i Kassen, udbetales der ogsaa Begravelseshjælp, hvis de skulde miste deres Barn. At Kassen lader læse en Sjælemesse for dens afdøde Medlemmer, er jo ikke mere, end man kunde vente af en katholsk Syge- og Begravelseskasse.

Ikke sandt! Det er jo ikke saa lidt, der bydes Medlemmerne for 25, henholdsvis 20 Øre ugentlig, og man kan fuldtud tiltræde, hvad en af vore første Autoriteter paa Sygeværnsnets Omraade udtalte, da han havde gjort sig bekendt med Kassens Love: *Jeg forstaar kun ikke, at ikke alle, der er berettigede til at komme i denne Kasse, indtræder som Medlemmer, thi intet andet Sted vil de kunne opnaa saa meget — endsige mere — for saa ringe Betaling.* Men maaske er det Ukendskab til Kassen og dens Love, der har bevirket, at hidtil ikke saa godt som alle vore Trosfæller har sluttet sig til den, enten som ordinære Medlemmer eller som Æresmedlemmer. For at bøde herpaa vil Eksemplarer af Kassens nye Love, som traadte i Kraft 1. Juli 1911, samt Blanketter til Lægeundersøgelse indtil videre kunne faas paa følgende Steder:

Fabrikant Rud. Schütten,
4, Enighedsvej,
Charlottenlund.

Viceformanden René-Lassen,
4, Hans Bogbinders Allé,
København S.

Kasserer Fr. Simonsen,
11, St. Jørgens Allé, 1. Sal,
København.

Kassens Virkeomraade er Kjøbenhavn og Frederiksberg Kommuner samt Hellerup, Ordrup og Charlottenlund.

Kassen har 5 Læger og 1 Tandlæge. Gør Dem derfor bekendt med vore Love — og bliv Medlem!

Bestyrelsen.

Litteratur.

Der Aar. (Pnstet. Regensburg.) April—Juni.

Alerede flere Gange før har *Ugebladets* Læsere hørt om det nye smukke katholske Tidsskrift *Der Aar*. Af de mange læseværdige Afhandlinger i det forløbne Kvartal skal vi denne Gang kun fremdrage en enkelt, hvis Genstand vist kan paaregne Katholikkers særlige Interesse. Titelen er »Mariabilleder i den gammelkristelige Kunst« af *Dr. Paul Styger, Rom*.

Man kan virkelig ikke andet end glæde sig, naar man ved Forfatterens Haand vandrer gennem de ærværdige Katakomber og overalt møder den kære hellige Gudsmoders Billeder. De er saa talrige, at Arkæologerne har delt dem i fem Grupper, eftersom de fremstiller, 1.) Profeterne, der spaar om den jomfruelige Moder, 2.) Mariæ Bebudelse, 3.) de hh. tre Konger foran Moderen med Barnet, 4.) Moderen med Krybbebarnet, 5.) Marie som Forbederinde.

Et af de skønneste Fresko-Billeder af den første Gruppe er tillige særdeles ærværdigt ved sin høje Alder, idet det stammer fra Grænsen af de apostoliske Tider. Det findes i St. Priscillas ældgamle Katakombe og er omtrent fra Kejser Trajans eller hans nærmeste Efterfølgeres Tider. Den h. Gudsmøder med Barnet danner den fint udførte Hovedfigur i Billedets Midte; foran hende staar Profeten Isaias, som peger baade paa hende og paa Stjernen, der staar over Jomfruens Hoved. Isaias bebudede jo Kristus som det Lys, der skulde gaa op over Jerusalem, ligesom Balaam udtrykkelig havde forkyndt ham som Stjernen af Jakob. Saaledes er Symbolet og Virkeligheden, Spaadommen og dens Opfyldelse kunstnerisk forenede til et herligt Billede. Man maa være Tidsskriftets Redaktion taknemmelig for, at den i Fig. 2 har gengivet os denne Perle af den ældste kristelige Kunst. Figurerne 3 og 4 giver os ligeledes en interessant Fremstilling af samme Emne, men disse to Figurer giver os tillige en Forestilling om det uhyre møjsommelige Arbejde, vore katholske Arkæologer paatager sig, naar det gælder at rekonstruere et værdifuldt Freskomaleri af nogle større Rester og mange smaa Brudstykker, der er faldet ned, saaledes som Monsignore Wilpert gjorde det, efter at han i 1902 havde opdaget det her omtalte Billede paa Væggen af Domitilla-Katakomben, der stammer fra den anden Halvdel af 3dje Aarhundrede.

Af den anden Gruppe Katakombbilleder er flere godt vedligeholdte Malerier at nævne, paa hvilke den saligste Jomfru siddende modtager Engelens Hilsen, som ærbødig nærmer sig fra hendes venstre Side. Et af disse Malerier

hører igen til den ved sin høje Alder ærværdige Priscilla-Katakombe (Fig. 6).

Særlig talrige er de Billeder, som fremstiller de hellige tre Konger, der frembærer deres Gaver for Barnet paa Moders Arme. I selve Katakomberne kender man allerede ti saadanne Billeder, et af dem igen i Priscilla-Katakomben fra Tiden umiddelbart efter den apostoliske Tidsalder. Figurerne 10, 11 og 12 er Gengivelser af saadanne Freskomalerier, medens Fig. 13 viser os en stor Marmor-sarkofag, blandt hvis talrige Billedgrupper de hellige tre Kongers Hyldest af Barnet paa den h. Moders Skød tiltrækker sig vor Opmærksomhed. En anden Sarkofag forener den samme Scene med en Fremstilling af Barnet i Krybben, begge Billeder skilte fra hinanden ved en Søjle.

Herved ledes vi over til den fjerde, Krybbebilledernes Gruppe; saadanne findes paa omtrent tyve gamle Sarkofager. Her kan en stor Mangfoldighed vise sig, som f. Ex. i den Fremstilling, Fig. 15 gengiver: Jesusbarnet ligger i en kurvelignende Krybbe, paa den ene Side staar Oksen og Æslet, paa den anden nærmer en Hyrde sig, medens den h. Gudsmoder, indhyllet i en folderig Kappe, sidder ved Siden af Krybben paa en Klippe; fra den modsatte Side nærmer de hh. tre Konger sig med rige Gaver, og Kamelen i Baggrunden minder om Karavanen, der følger dem.

En femte Række Billeder endelig — dels Freskomalerier, dels saakaldte Guldglassbilleder — fremstiller den saligste Jomfru som Forbederinde (f. E. Fig. 17 og 18) eller ogsaa (som i Fig. 1 og 19) som Forbillede for den jomfruelige Kyskhed.

Af alle disse talrige Mariabilleder i den gamle kristelige Kunst ser vi Katholikker til vor store Glæde ikke blot, hvorledes Andagten og Kærligheden til den h. Gudsmoder allerede blomstrede i de første kristne Aarhundreder lige op til Apostlenes Tider, men ogsaa, at de ældste Kristne, aldeles som vi, henfører den saligste Jomfrus Storhed til hendes guddommelige Barn, saa Fremstillingen af Moderen med Barnet var for dem, ligesom for os nu til Dags, det kæreste af alle Mariabilleder.

Medens vi saaledes kun med inderlig Glæde har læst denne Fremstilling af de første kristelige Aarhundreders religiøse Kunst, har det ikke helt været Tilfældet med en anden Afhandling om en af de moderneste tyske Malere, W. Trübner. Denne Kunstner kan gerne med stort Mesterskab kopiere den reale Natur og skabe fortrinlige Landskabsbilleder; men i de her gengivne religiøse Malerier mangler den Ro og Værdighed, uden hvilken Kristendommens ophøjede Hemmeligheder aldrig skulde fremstilles.

A. Breitung.

Sursum corda. Sangbog for katholske Ungdomsforeninger. Udgivet af Ansgariusforeningen. Pris 50 Øre.

I et overordentlig stilfuldt, næsten elegant Udstyr kommer den længe ventede Sangbog til os. *Sursum corda* staar der med forgyldte Bogstaver paa det smukke røde Omslag, og der er virkelig allerede over den lille Bogs Ydre noget festligt, som uvilkaarlig løfter Sindet opad.

Der er Ungdom i denne Bog! Det er rene, alvorlige, men ikke mindre sunde, friske og frejdige Toner, der her er anslaaet. Man mærker det straks, man tager den i Haanden og hurtig interesseret blader den igennem, og endnu mere, naar man fordyber sig i dens Indhold. Det Udvalg, der her er gjort af dansk Litteratur, er saa skønsoomt som vel mulig; man finder simpelthen det allerbedste, dansk Aand har frembragt paa Ungdomssangens Omraade — og det er ikke tilfældigt, at netop det bedste er præget af en saadan Aand, at det har kunnet finde Plads i en katholsk Sangbog! Her er Grundtvigs skønneste Salmer, Ingemanns Morgen- og Aftensange, Chr. Winthers, Richardts, H. C. Andersens smukkeste Digte; hertil kommer flere af Bjønsons djærve, ungdomsfriske Sange. — Men henved en Tredjedel af Bogens Indhold er ren katholsk Digtning. Der er en Del Oversættelser, men ikke saa faa originale. Vi træffer Johs. Jørgensens fine, stemningsfulde Digte, friske og ejendommelige Sange af Pastor Frederiksen og navnlig mange, baade oversatte og originale, af H. Kejser o. fl. a. Man er paa een Gang glad og forundret over at opdage, at vor unge, dansk-katholske Litteratur har kunnet levere et saa fyldigt og smukt Bidrag.

Vil man orientere sig lidt mellem de mange Sange — der er ikke mindre end 144 — føler man sig i høj Grad tiltalt af den klare, sikre Plan, hvorefter Bogen er anlagt, men især af de praktiske Forholdsregler, der er taget, for at man hurtig og let skal finde sig til Rette. Foruden den alfabetiske Indholdsfortegnelse findes en Oversigt over Sangene, inddelt efter disses Art; en Angivelse af Melodierne, af deres Findesteder Musikkulturen, af melrisk parallelle Melodier. Man faar at vide, at de mindre kendte Melodier er samlede i en haandskreven Supplement-Samling, som er i »Ungdomsværnets« Værge. Det har jo paa Grund af »Lovens Strenghed« ikke været muligt at faa udgivet en Melodisamling til Sangbogen; men enhver vil jo nu uden store Vanskeligheder kunne skaffe sig en Afskrift efter ovennævnte Samling. Var det forøvrigt ikke muligt at faa udgivet et lille Hefte med de Melodier, der er komponeret af »vore egne« Komponister. Ikke mindre end 20 Melodier angives at være komponerede til »Sursum

corda«; det vilde dog have sin Interesse og sin praktiske Betydning at have disse, med flere andre, samlede. —

Alt i alt maa man sige, at den unge Sangbog har oversteget selv de dristigste Forventninger. Det er Mennesker, der elsker og forstaar Ungdommen, som har staaet bag ved denne Bog; det mærker man snart. Derfor bør ogsaa enhver ung Katholik eje den! Og at eje *Sursum corda* vil sige: at holde af den og bruge den!

— Utroligt forresten, at en saadan Bog kan faas til til en saadan Pris! — *nova.*

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. St. Knuds Skole i Stenosgade sluttede i Mandags Skoleaaret med Præsentation af Undervisning og Sang samt Præmieuddeling. 6 Elever havde indstillet sig til Realeksamen og 3 til Mellemskoleeksamen, hvilke alle bestod, flere med gode, ja udmærkede Resultater. Skolen, der i Løbet af de sidste Aar har forøget sit Elevantal stærkt, paatænkes i den nærmeste Fremtid udvidet ved ret betydelige Til- og Ombygninger.

Ordруп. I *Ugebladet*, Aargang 1905, Side 477, læses: »I Stedet for Pastor Josef Droste er Pastor Michael Hausmann bleven Rektor for St. Andreas Kollegiet.« Naar de to Navne ombyttes, er det i Søndags foregaaede Rektorskifte med det samme fortalt. Saavel den gamle som den baade gamle og nye Rektor har ved deres besindige og elskværdige Optræden vundet sig talrige Venner, der sender dem Tak og Lykønskning i Anledning af deres Afsked med og Tiltræden af deres ansvarsfulde Stilling.

Tyskland. Et Rygte har været udbredt i flere Blade, at den mægtige *Katholske Folkeforening* skulde være i Tilbagegang — saaledes skulde den sidste Aar have mistet ikke mindre end 10.000 Medlemmer. Det er heldigvis ikke Tilfældet, tværtimod har Foreningen i den sidste Tid været i stærk Fremgang. Men Oprindelsen til det falske Rygte kan dog findes. Hver 1. April plejer Foreningen at meddele, hvor mange Medlemmer der er i Restance med at betale deres Kontingent, og Antallet paa disse var i Fjor ret stort, omtrent 10.000. Men naar man erfarer, at Foreningen er gaaet saa stærkt frem, at den har ikke mindre end 682.000 Medlemmer, er selv 10.000, o: knap 7%, Restancer ikke noget foruroligende Tal. Senere er forresten et betydeligt Antal af Restancerne indgaaet i Kassen. Sagen er for øv-

rigt ikke af stor Interesse, uden for saa vidt som den har givet os Foranledning til at minde om den mægtige katolske Organisation, der gør saa stort et Arbejde for Kirkens Fremgang. — Den bekendte fritænkeriske Præst Jatho i Köln er af den evangelisk-preussiske Landskirkes Kollegium for kirkelige Anliggender bleven erklæret for ude af Stand til længere at beklæde noget kirkeligt Embede i Preussens protestantiske Kirke. Hans Afskedigelse formenes at ville foranledige ikke saa faa Uroligheder.

Spanien. Den eukaristiske Kongres er bleven aabnet i Madrid under uhyre Tilstrømning. At angive Tallet nøje er meget vanskeligt, man nævner c. 150 Biskopper og Prælater og mellem 100.000 og 150.000 Kongresdeltagere. Paa Aabningsdagen uddeltes den hellige Kommunion til c. 50.000. Da den pavelige Kardinal-Legat i en med otte Heste forspændt kongelig Karet kom kørende til Domkirken, ledsaget af Livgarden og en lang Række Biskopper, brød Folkemængden ud i stormende Jubel, en Blomsterregn udgød sig over Vognen, og Tusinder af snehvide Duer, prydede med brogede Baand, fyldte Luften. Kongressens Begyndelse har været saare vellykket; men om dens videre Forløb og den store Christi Legems Procession kan først berettes i næste Nummer. Mærkværdigt er det, som vi før har bemærket, at de danske Aviser intet fortæller om et saadant Møde; havde der været forsamlet 25 Socialister i Barcelona til en eller anden mere eller mindre vigtig Forhandling, havde vi læst det i alle vore Blade under Dagens seneste Telegrammer.

Tak!

Alle, som har vist vore smaa Feriebørn Interesse, takkes hjerteligst.

Det katolske Fortsættelseskursus.

Unio. Søndag den 16. Juli Sommerudflugt for Medlemmer og Børn.

I. Afdeling tager med Nordbanen Kl. 9³⁵ til Birkerød, hvor den medbragte Frokost spises. Derpaa spadseres gennem Ruderdals Skov til Søllerød, hvor man mødes med

II. Afdeling, som tager fra Holtebanegaarden Kl. 11¹⁴ til Holte Station. Derefter spadseres over Ørholm og Brede til Lyngby (Hotel Lyngby), hvor der spises til Aften.

Besøgende er velkomne.

K.U.F. Udflugt til Ruderskov og Omegn d. 9. Juli. Messe i St. Josefs Kirke Kl. 6^{1/2}. Togets Afgang fra Nordbanegaarden Kl. 7³² til Birkerød.

Paa Medlemmerne af K. U. F.s og de øvriges Vegne tillader jeg mig at bringe Hr. M. Ballin vor hjerteligste Tak for hans gæstfrie Modtagelse og Underholdning af de stakkels ulykkelige, forkomne Søndagen d. 2. Juli.

F. Howarth,

Formand i K.U.F.

Friluftsmøde.

Det 2. Friluftsmøde ved Vor Frues Bøg i Dyrehaven agtes afholdt Søndag d. 23. Juli med Hr. Mogens Ballin som Taler.

Kirkelig Kalender.

<p>9. Juli. 5. Søndag efter Pintse Martyrerne i Gorkum.</p> <p>10. — Mandag. Felicitas' syv Sønner, Martyrer. (<i>Kong Knud d. Helliges Død.</i>)</p> <p>11. — Tirsdag. Veronica af Juliani, Jomfru. (<i>Keld.</i>)</p> <p>12. — Onsdag. Johannes Gualbertus, Abbed og Bekender.</p> <p>13. — Torsdag. Anacletus, Pave og Martyr.</p> <p>14. — Fredag. Bonaventura, Biskop og Kirkelærer.</p> <p>15. — Lørdag. Apostlenes Deling.</p>	<p>16. Juli. 6. Søndagefter Pintse. Karmel-Skapularfest.</p> <p>17. — Mandag. Alexius, Bekender.</p> <p>18. — Tirsdag. Camillus af Lellis, Bekender.</p> <p>19. — Onsdag. Vincents af Paul, Bekender.</p> <p>20. — Torsdag. Hieronymus Æmiliani, Bekender.</p> <p>21. — Fredag. Kejser Henrik, Bekender.</p> <p>22. — Maria Magdalene.</p>
--	---

Køge.

Gudstjenesten bortfalder Søndagene den 16. og 23 Juli.

Sursum corda.

Sangbog for katholske Ungdomsforeninger.

Pris 50 Øre, smukt indb.

Faas paa Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G. (mellem Kl. 1 og 4), og hos Hoffmann, Købmagergade 48.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem og Bureau.

Gudstjenesten i København.

Søndage.

- St. Ansgars Kirke.** Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt.
- Rosenkranskirken** (Boyesgade). Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 5 Andagt.
- St. Annæ Kirke** i Sundby. Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt.
- Jesu Hjertes Kirke** (Stenosgade). Form. Kl. 7, 7¹/₂ og 8¹/₂ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 7¹/₂ Andagt.
- St. Josefs Kirke** (Griffenfeldtsgade). Form. Kl. 6¹/₂ stille Messe; Kl. 9 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 3 Andagt
- St. Knuds Kapel** (Vestervoldgade 115). Form. Kl. 7. Højmesse; Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken.
- Immaculatakirken** (Strandvej 91). Form. Kl. 7 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 2¹/₂ Vesper.
- St. Andreas Kirke** i Ordrup. Form. Kl. 7 og 7³/₄ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Kl. 7 Andagt.
- Assumptionskapellet** (Amalievej 14). Stille Messe Kl. 8 med fransk Prædiken; Kl. 5 Efterm. Andagt. (Det allerhelligste Sakramente er daglig udstillet fra Kl. 8—5).

Stille Messer paa Hverdage.

St. Ansgars Kirke Kl. 7 og 8¹/₄; i Rosenkranskirken Kl. 6¹/₂ og 8¹/₄; i St. Annæ Kirke Kl. 6 og 8; i Jesu Hjertes Kirke Kl. 7, 7¹/₂ og 8¹/₂; i St. Josefs Kirke Kl. 5¹/₄ og 6¹/₂; i St. Knuds Kapel Kl. 6¹/₂; i Immaculatakirken Kl. 6¹/₂; i St. Andreas Kirke Kl. 6, 6¹/₂, 7¹/₂ og 7³/₄; i Assumptionskapellet Kl. 6¹/₂ og Kl. 5 Efterm. Andagt.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 29.

Søndag den 16. Juli.

1911.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Pius X om Verdensfreden. — Catarina Sordini. — Litteratur. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Silkeborg. Norge. Tyskland. England. Spanien. — Bekendtgørelser. — Om slag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

82.

Udholdenhed.

I Beskrivelsen af Kroningsfestlighederne forleden i London vidste en Avis bl. a. ogsaa at fortælle, at mange Folk, som ønskede at se den kongelige Procession drage gennem Byen, havde overnattet paa Gaden og holdt ud i 24 Timer paa en snæver Plads, som de saa oven i Købet havde maattet betale med svimlende Summer. Selv om man nu just ikke behøver at fæste Lid til alt, hvad Aviserne meddeler, saa lyder det anførte dog trolig nok.

Det er jo i Grunden forbavsende, hvor Folk kan være udholdende, naar det gælder om at tilfredsstille den menneskelige Nyfgenhed. Der gives Hundreder af forskellige Lejligheder, ved hvilke mæn ad Erfaringens Vej kan faa bekræftet denne Paastand. En hvilkenksomhelst usædvanlig Begivenhed vil stedse samle Folk i Skarevis og faa dem til at vente taalmodig den ene Time efter den anden, baade i godt og daarligt Vejr, i glødende Sol saavel som i Blæst og i Regn, indtil deres Ønskers Maal er bleven

opfyldt. I Reglen plejer Udholdenheden at være størst ved rent verdslige Begivenheder, men den findes dog ogsaa ved religiøse Anledninger. Der behøves kun en særlig Foranstaltning, f. Eks. en større Kirkefest, en højtidelig Procession, et Foredrag af en berømt Prædikant el. lign., saa skal der nok være mange, der giver Møde og godtgør, at de meget vel kan være udholdende, selv om de ellers i Aarets Løb ikke tilbringer ret mange Timer indenfor Kirken og ikke taaler Kirkeluften ret længe ad Gangen. En sli­g Udholdenhed viste ogsaa Folkeskarerne, der havde fulgt Frelseren i tre Dage; men den anerkendelsesværdige Interesse og Iver, som saaledes lægges for Dagen, er desværre kun sjælden af Varighed. Den er som oftest kun et kortvarigt Udslag af et flygtigt Lune, en øjeblikkelig begejstret Sindsstemning, en Straald, der hurtigt blusser op for lige saa hurtigt at slukkes.

Udholdenhed i god Forstand er derimod noget varigt, er en Dyd, er Troskab og Bestandighed i Udførelsen af den daglige Dont, i Opfyldelsen af Guds hellige Vilje. Udadtil er det maaske ikke noget stort, ikke noget, der paadrager sig den vide Verdens, ja ikke engang vore snævre Omgivelsers Opmærksomhed. Jævnt og stille gaar Livet sin rolige Gang. Ingen lægger Mærke til, hvilke Anstregelser, hvilke Ofre, hvilke Selvovervindelser det koster at udføre en beskeden Gerning — hvor svært det undertiden kan falde at holde ud i de religiøse Øvelser, de daglige Bønner, det regelmæssige Besøg af den hellige Messe hver eneste Søndag. Men der er En, der ser det, En, der værdsætter og belønner det. Det er ham, der har sagt: »Hvo som bliver bestandig indtil Enden, han skal blive salig.« »Vær tro indtil Døden, og du skal faa Livets Krone.« »Fordi du har været tro over lidet, skal du sættes over meget; gik ind til din Herres Glæde!«

Det er denne Standhaftighed og Udholdenhed, vi maa søge at opnaa og daglig af ganske Hjerte bønfalde Gud om.

Christophorus.

Pius X. om Verdensfreden.

Til den apostoliske Deleгат for De forenede Stater, Ærkebiskop Diomedes Falconio, har den Hellige Fader d. 11. Juni rettet følgende Haandskrivelse, der vil glæde alle Venner af Fredssagen:

Med Fornøjelse har vi modtaget den Efterretning, at man i De forenede Stater paa Initiativ af meget indflydelsesrige Personer med stor Iver befatter sig med Sikring af Fredens Velgerninger for Folkene. Det er i Virkeligheden en meget ædel Opgave at fremme Hjerternes Endrægtighed, tøjle Krigslysten, holde Krigens Farer borte og skaffe Bekymringerne for den saakaldte »væbnede Fred« ud af Verden; og alt, hvad man foretager i denne Hensigt, maa, selv om det ønskede Maal ikke straks eller fuldkommen naas, alligevel kaldes et overordentlig ærefuldt Foretagende, som bliver den, der fuldbringer det, til Ære og Almenheden til Nytte. Dette er saa meget mere i vor Tid Tilfældet, som baade Hærenes numeriske Styrke, Omfanget af de militære Rustninger og den saa vidt fremskredne Krigskunst stiller Muligheden af Krige i Udsigt, hvilke skulde indgyde endog de mægtigste Fyrster levende Frygt.

Af denne Grund glæder vi os af hele vort Hjerte over et Initiativ, der maa forekomme alle saare godt, men som dog fremfør alt fortjener at vinde vor Billigelse, da vi, der er ophøjet til Kirkens øverste Hyrdeembede, er Stedfortræder for ham, der er »Fredens Fyrste og Gud«; med stor Velvilje erklærer vi derfor vor Tilslutning og stiller Understøttelse gennem vor Autoritet i Udsigt for dem, der med viis Energi arbejder med paa at opretholde Verdensfreden. Desuden nærer vi ikke ringeste Tvivl om, at hine fremragende Mænd, der udmærker sig saa højlig ved Kræften af deres Geni og ved deres politiske Visdom, ved deres eget Eksempel vil vise Folkeslagene Vejen til en samvittighedsfuld og endrægtig Iagttagelse af Retfærdighedens og Kærlighedens Love for at skaffe den af mange Møjsommeligheder hjemsogte Tidsalder Fredens Velsignelse. Da

jo Fred bestaar i Orden, vil det være et forgæves Haab at hidføre denne, hvis man ikke med al Kraft arbejder paa, at hine Dyder, som er Begyndelsen til og det væsentlige Grundlag for al Orden, bliver holdt tilbørlig i Ære.

Idet vi minder om saa mange af vore udmærkede Forgængeres Eksempel, som, naar Tidsforholdene tillod det, ogsaa i denne Henseende gjorde sig fortjente af Folkenes Civilisation og Rigernes Sikkerhed, beder vi, da vi for Øjeblikket ikke besidder andre Midler til at fremme Verdensfreden end med vore Bønner at vende os til Gud, med Inderlighed Herren, der kender Menneskenes Hjerter og kan lede dem, hvorhen han vil, at han naadig vil staa dem bi, der anstrenger sig for at bringe Folkeslagene Freden, og i sin Godhed ogsaa skænke de Nationer den, der med Endrægtighed begærer den, at de kan finde fuldstændig Hvile i Fredens Liflighed, fjernt fra Krigenes og Stridighedernes Lidelser.

Catarina Sordini.

(Fortsat.)

Passionistindernes Orden, syntes man, var for streng for Catarina, hvis Konstitution ikke var særlig stærk, og man valgte Franciskanerinderne, der blandt andet havde et Kloster i Ischia di Castro, en lille By i Kirkestaten. En Slægtning skulde komme fra Neapel til Orbitello, en By, der ikke ligger langt fra S. Stefano, og med hans Vogn kunde Catarina og hendes Forældre gøre Rejsen til Ischia di Castro. Denne Slægtning lod imidlertid vente paa sig, og for Catarina var Ventetiden lang, hun blev helt bleg af Længsel efter at komme i Kloster, efter helt og udelt at leve for Gud. En Dag fik hun den Idé at bede til Sjælene i Skærsilden og lovede at bede meget for dem, hvis de opnaede, at Slægtingen snart kom.

Samme Dags Aften kom der Efterretning om, at Slægtningen var ankommen til Orbitello.

Ligesaa lykkelig hun var, ligesaa vemodige var hendes Forældre, de holdt saa meget af hende, men de forstod og indsaa, at Gud forlangte dette Offer af dem. Alt blev forberedt, og man begav sig paa Vej, men endnu paa Rejsen til Klosteret vilde Catarinas Fader sætte hendes Kald paa Prøve — og han foreslog stadig at gøre Ophold og Udflugter paa de smukke Steder, de kom forbi; men Catarina vilde helst, at Rejsen skulde gaa saa hurtig som mulig, og næppe var de ankommet til Ischia, før hun bad Forældrene om at gaa med hende til Klosteret. Forældrene føjede hende heri. Straks i Taleværelset syntes Nonnerne godt om Catarina, og Catarina længtes kun efter at komme ind bag Gitteret. Medens Forældrene underholdt sig med Nonnerne, spurgte Catarina Priorinden, hvornaar hun maatte træde ind. »Lige med det samme, om De vil,« sagde Priorinden, og ind smuttede Catarina. Til hendes Faders store Forbavselse stod Catarina inde bag Gitteret og sagde: »Kære Fader, nu er jeg, hvor Gud vil have mig, lad mig blive her med det samme; velsign mig, og lad os i Fællesskab prise Gud for al den Naade, han har vist mig.« Forældrene gav sig til at græde, Afskedens Øjeblik er altid svært, men de tog sig sammen og lod deres Barn blive, hvor hun var; de var overbeviste om hendes Kald og tog tilbage til S. Stefano. Hvor lykkelig Catarina end var ved endelig at være bag Murene, saa faldt det dog ogsaa hende svært at sige Farvel til Forældrene — det var dog hendes Fader og Moder, der altid havde været saa gode mod hende.

Fra Taleværelset kom Catarina op i Noviciatet, den Afdeling af Klosteret, hvor de unge Søste, der er paa Prøve, opholder sig; saasnart Catarina saa Novicemesterinden, kastede hun sig ned for dennes Fødder og lovede at ville adlyde hende i eet og alt og bad hende om ikke paa nogen Maade at skaane hende, for hun ønskede kun eet, at være sit Kald tro; koste, hvad det koste vilde, maatte hun være den Naade tro, Gud havde vist hende ved at kalde hende til Ordenslivet. Novicemesterinden glædede det at høre Catarina tale saaledes, for det var ikke tomme Talemaader,

men hendes Ord kom fra Hjertets Dyb. Naar Novicemesterinden irettesatte Catarina og gjorde hende opmærksom paa, at hendes Gang, hendes Maade at holde Hænderne paa, hendes Maade at spise, drikke, tale, le, kort sagt hele hendes Maade at være paa ikke var klosterlig, men mindede om Verdenslivet, saa bøjede Catarina sit Hovede og takkede Novicemesterinden for Irettesættelsen og lovede i Fremtiden at gøre sig mere Umage og passe bedre paa. Catarina søgte at være pligtopfyldende og at gøre som de andre, være som de andre, rette sig efter de andre, og saasnart Klokken lød, rejste hun sig og adlød dens Kalden; enten den kaldte til Maaltid eller til Arbejde, til Frihed eller til Bøn, var hun altid lige parat.

Novicemesterinden og alle Søstrene i Klosteret kunde godt lide Catarina og glædede sig over hendes gode Opførsel og over de synlige Fremskridt, hun gjorde paa Fuldkommenhedens Vej; men alligevel maatte Novicemesterinden øve og prøve Catarina, for Ordensliv er ikke andet end en stadig Stræben efter højere Fuldkommenhed. En Dag satte Novicemesterinden Catarina paa en haard Prøve; hun lod hendes Seng flytte ud paa en Trappeafsats, lod hende derpaa kalde og sagde koldt, ja næsten foragteligt til hende, at det stod alle klart, at hun ikke havde Kald eller rettere ikke vilde være sit Kald tro, saa egenkærlig og ømfindtlig hun stadig var, men nu kunde hun gaa derhen, hvor hendes Seng stod, saa vilde Priorinden skrive til hendes Forældre, at de kunde komme og hente hende. Catarina adlød stille og gik ganske sagtmødig hen paa Trappeafsatsen, knælede ned og bad til Gud; derpaa gik hun tilbage til Novicemesterinden og bad om Forladelse for sin Opførsel: hvis Novicemesterinden og Søstrene endnu vilde have lidt Taalmodighed og bære over med hende, saa kunde det dog være, at det i Fremtiden vilde lykkes hende bedre at være god og from. Catarina faldt det ikke et Øjeblik ind, at det kun var en Prøve; hun var saa ydmyg og troede absolut, hun havde fortjent denne strenge Irettesættelse; men hun fandt altid Styrke og Trøst hos Gud, til hvem hun satte al sin Lid. Novicemesterinden glædede sig over Catarinas gode Sindelag og hendes Udholdenhed og Standhaftighed i sit Kald. Naturligvis blev

Sengen flyttet tilbage, og Novicemesterinden opmuntrede Catarina til aldrig at tabe Modet og altid at have Tillid til Gud: han vilde aldrig svigte hende, men hjælpe hende og staa hende bi.

Efter i otte Maaneder at have været paa Prøve fik hun den 26nde Oktober 1788 Dragten og Navnet Søster Marie Magdalene de Incarnatione. Catarina, eller som hun nu hedder, Søster Marie Magdalene fornægtede mere og mere sig selv, og hun var virkelig et godt Eksempel for alle i Klosteret. Altid fornøjet og glad, lige meget, hvad hun skulde bestille, især lykkelig, naar hun kunde gøre en Medsøster en lille Tjeneste, saadan var den nye Søster.

Allerede som Barn havde hun holdt saa meget af Torsdagen før Fastelavn, fordi det allerhelligste Sakramente var udstillet til Tilbedelse den Dag. I 1789 faldt den Torsdag paa den 19nde Februar, og Søster Marie Magdalene var optaget af at feje den store Spisesal. Priorinden og Vicepriorinden kom gennem Salen, og Priorinden spurgte Søster Marie Magdalene, om hun kunde spise et Stykke Brød, og gav hende derpaa et Stykke. Søster Marie Magdalene vilde til at spise det og feje videre, da hun pludselig, som tidligere, faldt hen i Ekstase. Gud viste sig for hende og kundgjorde hende, at det var hans hellige Vilje, at hun skulde stifte en ny Orden for evig Tilbedelse: Dag og Nat vilde han tilbedes i Altrets helligste Sakramente. Endvidere saa hun den Dragt, de evige Tilbederinder skulde bære, og flere af de Personer, der skulde blive Ordenens Velyndere, og den Præst, der skulde blive hendes aandelige Leder. Hun skulde blive Priorinde i Klosteret i Ischia inden den nye Ordens Grundlæggelse, og hun fik ogsaa at vide, at Djævelen og onde Mennesker skulde bringe hende mange Lidelser og megen Modgang.

Da Priorinden og Vicepriorinden gik tilbage, fandt de Søster Marie Magdalene staaende ubevægelig, omgivet af et straalende Lys. Priorinden iagttog hende og ruskede lidt i hende, men uden Virkning; tilsidst befalede hun hende i Lydighedens Navn at komme til sig selv, og Søster Marie Magdalene adlød; hun kom til sig selv og fortalte paa sin troskyldige, aabenhjertige Maade alt, hvad hun havde set og hørt. Priorinden sagde, hun maatte

ikke fortælle sine Medsøstre det, der var bændt, men nøjes med at tale med sin Skriftefader derom.

Herefter faldt Søster Marie Magdalene ofte i Ekstase, og Gud underviste hende om mangt og meget, blandt andet om, hvorledes han ønskede at blive tilbedt, og at den evige Tilbedelsesorden skulde være til Oprejsning for de Forhaanelser, der blev ham tilføjet i Altrets Sakramente. Tilbederindernes Kærlighed til ham skulde raade Bod paa den Kulde og Ligegyldighed, han mødte hos saa mange.

Søster Marie Magdalene fortalte Klosterets Skriftefader, Pater Ludvig Hermann, alt det, der foregik med hende og i hendes Indre.

Han kendte hende for godt til at kunne tvivle om, at det forholdt sig, som hun sagde. Han havde megen Erfaring og vidste godt, at det hverken var Indbildning, Sygelighed eller et Fantasifoster, men af Klogskab stødte han hende bort og forbød hende at tænke paa de Ting. Han gjorde det, som sagt, af Klogskab for at holde Søster Marie Magdalene i Ydmyghed. Hun trøstede sig med, at nu havde hun sagt alt, og nu maatte hun adlyde og ikke tænke mere derpaa, men hun vidste, at alt vilde ske, som Gud vilde det. Dog være ikke hermed sagt, at det faldt hende let at adlyde sin Skriftefader i dette Punkt; hun havde Viljen, men Tankerne kom, og hun havde mange svære Kampe og var tit og ofte plaget af mange Fristelser. En Dag, det var særlig slemt, kastede hun sig paa Knæ foran den korsfæstede Frelser og bad: »Mit højeste og eneste Gode, min korsfæstede Frelser, se dog ned til den Nød, hvori jeg er stedt, kom mig til Hjælp med din almægtige Kraft, og tillad ikke, at Fjenden overvælder mig, vær du min Styrke og min Fører, saa at jeg sejrrig gaar ud af disse Anfægtelser.«

Som Svar paa denne Bøn var der en Stemme i hendes Indre, der sagde: »Frygt ikke, jeg er med dig, kæmp, og med min Naade skal du vinde Sejr, vær glad i dine Lidelser, min Bistand skal altid være dig sikker, og du skal snart faa en Skriftefader, der skal lede dig, og han skal ogsaa hjælpe dig at stifte Ordenen for den evige Tilbedelse af Altrets hellige Sakramente.«

(Fortsættes.)

Litteratur.

Hugo Matthiessen: Fredericia 1650—1760. (Gyldendal 1911).

Det er — efter et hastigt Overblik at dømme — et overordentlig grundigt og fængslende Arbejde, Hr. Hugo Matthiessen har leveret om Fredericia By i de første 110 Aar af dens Bestaaen. Dog er det ikke hele Bogen, der kan paaeregne særlig Interesse hos dette Blads Læsere, men et enkelt Kapitel, »Katholikerne«, hvori Forfatteren fortæller om den katholske Menigheds skiftende og yderst vanskelige Kaar i Aarene fra 1650—1760. Dog for dette ene Kapitels Skyld vil denne Bog vist finde Vej til hver dens Bibliothek, som interesserer sig for den katholske Kirkes Historie i Danmark.

Oprindelsen til Menigheden i den nyanlagte befæstede Stad var den danske Konges udenlandske, hvervede Soldater, hvoraf flere var Katholikker, og som blev kirkelig betjent af de fremmede Forbundsfællers Feltpræster, hvoraf nogle blev tilbage i Byen og fortsatte deres Sjælesørgervirksomhed, efter at Krigens Tid var forbi. Al den Modgang, disse Præster, der alle tilhørte Jesu Selskab, maatte udstaa, alle de smaalige og elendige Hindringer, man lagde paa deres Vej, al den sejge Udholdenhed og Standhaftighed, disse Missionærer udviste, fortælles der livligt og ret upartisk om og vistnok for første Gang i Sammenhæng. Forfatteren har blandt andre Kilder benyttet den katholske Menigheds Arkiv i Fredericia og takker i den Anledning Hr. Pastor Schreiber for venlig Imødekommenhed.

Interessante Meddelelser gives ogsaa om Oprettelsen af flere Legater, f. Eks. af det bekendte Ferdinanda, som jo virker til Velsignelse den Dag i Dag. Dog er det vist ikke korrekt, som det meddeles her, at det er oprettet »for at forøge og udbrede Dyrkelsen af den ubesmittede Gudsmøder, Jomfru Maria«; der findes sikkert ogsaa nævnt andre Formaal ved Siden heraf. Disse gamle Jesuiters Iver og Udholdenhed til Bedste for de faa og af Verden ringeagtede, ja foragtede Mennesker er meget gribende og maa fylde enhver med Beundring og Ærefrygt; Anmelderen har ved

Skildringen heraf maattet tænke paa gamle Pater von Geyr, der med lignende Iver og Udholdenhed gik mangt et mødigt Skridt og samlede en lille Menighedskreds i et Hjørne af København, hvor man absolut heller ikke fandt ret mange af »Selskabet«. Ære være hans og alle saadanne i Sandhed apostoliske Missionærers Minde! N. H.

Margaret Mary Moults: Den undslupne Nonne. (Kirkelig Forening for den indre Mission i Danmark.) København 1911.

Læserne maa undskylde, at ovennævnte Bog anmeldes under Overskriften »Litteratur«, »Dumhed og Løgn« vilde passe bedre.

Det er længe siden, jeg i engelske Blade har læst om det pjankede Pigebarn, der foranstaltede en »Flugt« fra sit Kloster og siden blev »berømt«, udbasuneret af Evangelisk Alliance og lignende tarvelige Organisationer. Det for en Katholik mest beskæmmende er, at en Person som Frk. Moults blev blot en eneste Dag under Klosterets Tag, dobbelt beskæmmende, naar man ved, hvor mange unge Piger der melder sig ved Klosterets Port og atter bliver sendt bort, blot fordi man mener, de ikke passer til Klosterlivet. Denne forbavsende Nonne fandt i Klostret en Lægsøster, som snart blev hendes »lille Veninde«, de »elskede hinanden fra det første Øjeblik, de saa hinanden«, og naar de vaskede op, »opfriskede de Linjer af Sange, de havde hørt ude i Verden« — ja, saaledes staar der at læse paa Side 52, og noget saadant Vaas udsender Indre Mission for at udbrede Kristendom i Danmark!

Paa Titelbladet staar Navnene paa de to Individier, der har oversat og bearbejdet Frk. Moults pjankede Skoletøserindringer — mest af alt minder hun om en uartig Skolepige — nemlig Kirsten Vinter og Lauritz Petersen. Lad mig som Eksempel paa deres Kompetence til at oversætte en engelsk Bog — til at oversætte Frk. Moults Bog passer de vistnok udmærket — nævne, at de oversætter *the holy virgin* (den hellige Jomfru) ved den hellige Virgin! Messe læses ogsaa Kl. 5 om Eftermiddagen!

For ikke at spilde for megen Plads paa denne Samling Vrøvl, skal jeg blot anføre nogle Ord, som den Herre, der

sendte Bogen til mig, lod følge med den. Han skriver: »Da jeg altid har haft en vis Respekt for Indre Mission, skaffede jeg mig Bogen og læste den.

Men det maa jeg sige: sjældnen er jeg bleven saa ubehagelig skuffet som her, noget aandløsere Pjank end denne lille Piece har jeg sjældnen læst, noget dummere Sludder og Vrøvl kan der næppe skrives.

Alt gaar ud paa at nedsætte det katholske Klosterliv. Men det vil dog sikkert ikke lykkes, undtagen overfor ganske udannede Læsere. Hvad der derimod er lykkedes fuldt ud for mit Vedkommende, det er at berøve mig den Agtelse, jeg havde for Indre Mission. Saadanne Midler undser altsaa »den kirkelige Forening for den indre Mission« sig ikke for at bruge! saaledes bekæmper den den katholske Kirke! Nej, der hører dog alt op!

En vigtig Rolle i Bogen spiller Snak om, at Søstrenes Mad er elendig, at Suppen stinker rædsomt o. s. v.; de stakkels Søstre maa i Maaneder leve af Fedtklumper, Brusk og Ben; der er Kiv og Strid, Hykleri og Angivelser, ukærlig Behandling fra Forstanderindernes Side; en af disse sidste er særlig slem, hun foreskriver den stakkels Køkkensøster, hvordan hun skal tilberede Salat, en væmmelig Miskmask, som selv »den mest forsultne Gris i Landet ikke vilde æde«; sjældnen faar de Kød, og faar de det, er det altid i smaa Portioner, Forstanderinden skulde naturligvis altid have det tykkeste og saftigste Stykke. . . ja, det er frygteligt!

Bogen er forsynet med et Billede af Frk. Moulton, hvis Ansigtstudtryk fuldstændig svarer til Indholdet af hendes Bog. Kærlighed til Mad og en udpræget dum Skikkelighed er Hovedtrækkene i hendes brede Ansigt med den halvt aabenstaaende Mund.

Os vil Bogen ikke skade. De Læsere, hvem den kan gøre Indtryk paa, er af den Kvalitet, vi ikke kan bruge. Derimod tænker jeg, at hvis Indre Mission bliver ved paa samme Maade med at udgive Bøger som denne og »Martyrbogen«, vil der komme ikke saa faa hæderlige Mennesker af Indre Mission og bede om Optagelse i den katholske Kirke.

Niels Hansen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Silkeborg. Hos en Indre-Missionær i denne By (og et Sted til) kan man efter *Nationaltidende* for kun 30 Øre faa smukt indbundne Eksemplarer af Det ny Testamente i det polske Sprog til Uddeling blandt Polakkerne. — Skal de stakkels Polakker ikke have Fred, er det ikke nok, at de giver deres legemlige Kræfter hen til fremmede, vil disse ogsaa berøve dem deres Tro? Det vil næppe ske! Og tror da virkelig Indre-Missionærerne, at de formaar, hvad Russernes Knut ikke i Aarhundreder har evnet — faa Polakkerne til at opgive deres elskede, hellige katholske Tro?

Norge. I disse Dage er der, i Følge *St. Olaf*, i Christiania afholdt Feriekursus for de forskellige Søstre, ialt ca. 25, der arbejder i de katholske Skoler rundt om i hele Norge. Frøken Maren Møller har fra Mandag den 3. til Lørdag den 15. Juli hver Dag holdt Konferenser og praktiske Øvelser for Søstrene i Foreningslokalet, Akersvejen 4. — Ligeledes fortæller samme Blad om den forøgede Interesse, St. Olafsdagen vækker rundt om i hele Landet. Fra Bergen er der udgaaet en Opfordring til at fejre Dagen, i hvilken der forekommer følgende Passus, der for katholske Øren har en langt dybere Klang, end *de* sikkert har tænkt sig, som udsendte den. Det hedder saaledes: »29. Juli, Dagen for Olav den Helliges Fald i Slaget ved Stiklestad, blev som bekendt Norges største nationale og kirkelige Festsdag i mere end fem Hundrede Aar. Saalænge Olav sad i Kongesædet, siger Snorre, prøvede han at gøre det bedste: først at fri Folket fra fremmede Herrer, dernæst at omvende det til den rette Tro, endelig at sætte Landet Lov og Ret. Harald Haarfagers Livsværk havde været at samle Norge, Olav den Helliges Livsopgave at samle Nordmændene. Ved Olavs Martyrdød paa Stiklestad sejrede denne hans store Tanke. »Straks han var borte, skete det han vilde. Borte var Fremmedherredømmet, samlet var Høvdingerne, kristnet var Landet, hans Søn paa Tronen, Norge fik Rang med andre selvstændige Riger.« Derfor er Olav den Hellige blevet Midtpunktet i Norges Historie, blevet »Norges Konge til evige Tider«, og Olav den Helliges Fest, hvis Hoveddag var 29. Juli, blevet Norges Fest. Der kom Tider, da fremmede søgte at kaste Glemsel over den. Olavsvoka, forkortet Olsok, som Festens gamle Navn fremdeles er, vedblev alligevel at leve i Folkemindet, de onde Aar magtede ikke helt at stænge for Straalerne fra den gamle Stortid, og da Olavs Dag i 1897 atter fejredes i Olavs By, viste det sig, som Bjørn-

stjerne Bjørnson sagde i sin Tale paa Ilevoldene samme Aar, at Folket her var stødt paa en gammel Vise, som synger sig selv. Noget er dog gaaet i Stykker, som maa bødes. »Vort Norge og Fortidens Norge synes som to afbrudte Halvringe, der passer paa det nøjeste sammen,« siger Henrik Wergeland. Lad os gøre vort til, at de to afbrudte Halvringe atter bliver en hel! Lad Olsok sikres samme lykkelige Lod som 17. Maj, der selv er et mægtigt Udslag af Olsoktanken, ligesom 7. Juni er det. Atter aarlig fejret vil Olsok kunne gøre en stor Gerning i vort Folk, give det den umiddelbare Forstaaelse af Sammenhængen mellem det gamle og det nye Norge, glæde det ved de rige Minder, den drager frem, og hjælpe det til klarere at se Norges Vej videre fremover.«

Tyskland. I Følge *Berlingske Tidende* af 30. Juni findes der paa den hygiejniske Udstilling i Dresden en grafisk Fremstilling af Hyppigheden af uægte Fødsler i Tidsrummet 1899--1907. Af 100 Fødsler faldt der i Haag 4,2 uægte Fødsler, Rotterdam 4,5, Amsterdam 4,0, Düsseldorf 7,2, Edinburgh 7,0, Milano 8,4, Köln 11,8, Madrid 13,5, Antwerpen 13,8, Christiania 14,0, Berlin 15,9, Bryssel 16,0, Marseille 17,0, Rom 17,7, Leipzig 18,9, Lyon 22,5, St. Petersborg 22,8, København 24,3, Moskov 25,0, München 26,8, Paris 26,5, Budapest 27,4, Stockholm 31,4, Wien 31,7 og Prag 43,8.

England. Pavens Repræsentant ved Kroningen, Ærkebiskop di Belmonte, blev ved Ankomsten paa Victoria Station i London modtaget af Hertugen af Connaught. Som meddelt, boede Gesandtskabets Medlemmer hos Hertugen af Norfolk, ved Døren til hvis Palæ der var opstillet Æresvagt, saa længe Pavens Udsendinge opholdt sig der. Den 20. Juni blev Mgr. di Belmonte, først af alle Kroningsgesandter, modtaget i Audiens hos Kongen og Dronningen, overfor hvem han frembar sine Lykønskninger, takkede Kongen for den Retfærdighedshandling, han havde gjort overfor sine trofaste katholske Undersaatter ved Afskaffelse af den gamle Ed, og overrakte den pavelige Haandskrivelse. Kongen takkede hjerteligt den Hellige Fader for hans gode Ønsker, som det var ham en stor Glæde at modtage. I KroningsproceSSIONEN fik Mgr. di Belmonte Plads mellem Hertuginde af Albany og Prins Heinrich af Preussen, og ved Festmiddagen sad han ved Siden af Hertugen af Connaught.

Spanien. Den eukaristiske Kongres i dette Europas helt igennem mest katholske og religiøse Land har, som venteligt var, haft et ganske udmærket Forløb. Kongressen var begunstiget af saa udmærket Vejr, at Indbyg-

gerne i den spanske Hovedstad ikke i mange Aar har oplevet saa herlig en Juni Maaned. I Anledning af Festen har den Hellige Fader rettet en meget smuk Skrivelse om Eukaristien til sin Legat, Kardinal-Ærkebiskop Aguirre, hvori Paven ønsker, at Kongressen ikke alene maa udmærke sig ved Mængden af Deltagere og Pragten af Ceremonierne, men ogsaa ved rige Frugter. Paven udtaler som sit Haab, at den hyppige, ja daglige Brug af den h. Kommunion mere og mere maa komme til Udøvelse, og det ikke blot hos voksne, men overhovedet hos alle, som er kommet til Fornuftens Brug. Endvidere billiger Paven saare, at mange Steder er det allerhelligste Sakramente udstillet paa alle Søn- og Festsdage og Velsignelse givet dermed. Endvidere opmuntrer han til hyppige Besøg ved det allerh. Sakramente, til stedsevarende Tilbedelse og de fastsatte Bedetider ved Sakramentet. — Som sædvanlig holdtes der ved Kongressen en Række ypperlige Foredrag; men om dem foreligger der hidtil kun ganske kortfattede Meddelelser, saa der kan ikke gives noget egentligt Referat heraf endnu. I det sidste Hovedmøde oplæstes et Telegram fra den Hellige Fader, hvori denne opfordrer Kongressens Deltagere til at bede for Portugal, for dets værdige Biskopper, for de troende »i dette ædle Folk, at det ikke skal blive berøvet sine Fædres Tro og sine hellige og herlige Traditioner«. Den store Begivenhed ved dette Møde var ellers, at Kong Alfonso og Dronning Victoria gav personlig Møde, ledsagede af flere Medlemmer af den kongelige Familie og de fleste Ministre. Begejstringen for Kongen var stor og blev endnu større, da han rejste sig og med klar og høj Stemme rettede en smuk og værdig Tiltale til Kardinal-Legaten og de samlede Deltagere, hvori han takkede de mange, der havde været samlede til den herlige Fest i det elskede spanske Fædreland, og bad dem, naar de kom hjem til deres Landsmænd, at beskrive Spanien, som de havde lært det at kende: trofast, elskværdigt og gæstfrit, men ikke raat og foragteligt, som dets Fjender beskriver det. Som sædvanlig sluttede Kongressen med en mægtig Christi Legems Procession. Det allerh. Sakramente, opbevaret i en mægtig Sølvkiste med tykke Glassider, Byen Madrids Ejendom, kørtes igennem Gaderne paa en hvid, firhjulet Vogn, som umiddelbart fulgtes af Kardinal-Legaten. Processionen standsede ved et mægtigt Friluftsalter, hvor den hellige Hostie udtoges af Sølvkisten og henlagdes paa Alteret. Ti smaa Drengene fra Sevillas Domkirke udførte deres ældgamle, religiøse Dans foran Sakramentet, hvorpaa efter Sang og Bøn Velsignelsen meddeltes. Processionen endte ved det kongelige Slot, i hvis Tronsal følgende smukke Indvielsesbøn blev bedt: »Guddommelige Frelser i det hel-

ligste Sakramente, Kongernes Konge og alle Herskeres øverste Herrel Spanien, dit Hjertes elskede Datter, kaster sig ned for din Naades og Barmhjertigheds ærværdige Trone. Vi er dit Folk. Hersk over os, og lad dit Herredømme vare til evig Tid! Amen.» Tilsidst velsignede Kardinal Aguirre fra en Balkon paa Slottet hele den kongelige Familie, Ministrene, Diplomaterne og den forsamlede Mængde paa Slotspladsen. I Processionen deltog c. 100 Prælater, 8000 Præster, 12,000 Medlemmer af Broderskaber og c. 80,000 andre Deltagere.

Vincentiskonferensernes 3. Generalmøde

holdes Søndagen d. 23. Juli paa St. Andreas Kollegiet Kl. 6 Eftm. med Tilslutning til Velsignelsen i St. Andreas Kirken Kl. 7. Medlemmerne, baade aktive og passive, opfordres indtrængende til talrig Deltagelse, ligesom det forventes, at alle saa vidt muligt vil indfinde sig til Fælleskommunion om Morgen i Anledning af den h. Vincents af Pauls Fest (19. Juli).

Unio. Søndag den 16. Juli Sommerudflugt for Medlemmer og Børn.

I. Afdeling tager med Nordbanen Kl. 9³⁵ til Birkerød, hvor den medbragte Frokost spises. Derpaa spadseres gennem Ruderdals Skov til Søllerød, hvor man mødes med

II. Afdeling, som tager fra Holtebanegaarden Kl. 1¹⁴ til Holte Station. Derefter spadseres over Ørholm og Brede til Lyngby (Hotel Lyngby), hvor der spises til Aften.

Besøgende er velkomne.

St. Knuds Kapel.

Mariabørns-Kongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder Fælleskommunion Søndag d. 16. Kl. 7 Morgen. Det offentlige Møde bliver paa paa Grund af aandelige Øvelser udsat til Onsdag d. 26. Kl. 8 Aften.

Friluftsmøde.

Det 2. Friluftsmøde ved Vor Frues Bøg i Dyrehaven agtes afholdt Søndag d. 23. Juli Kl. 4 med Hr. **Mogens Ballin** som Taler.

K.U.F. Sammenkomst Søndag d. 23. Juli i Forening med Friluftsmødet ved Vor Frues Bøg.

I Revancekampen med Lærlingehjemmet d. 4. Juli vandt vi atter en glimrende Sejr: 8 Maal mod 0. Kampen mod Klubben Orion blev vundet fint med 8 Maal mod 1.

Mødet d. 6. August bortfalder.

Odense.

Søndag den 16. Juli Kl. 10 vil Hr. Felix Schmitt fejre sin første hellige Messe i St. Albani Kirke. — Tillige fejres St. Knuds 825-aarige Dødsdag ved Besøg i St. Knuds Kirke ved Relikvieskrinet.

Sursum corda.

Sangbog for katolske Ungdomsforeninger.

Pris 50 Øre, smukt indb.

Faas paa Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G. (mellem Kl. 1 og 4), og hos Hoffmann, Købmagergade 48.

Kirkelig Kalender.

16. Juli. 6. Søndagefter Pintse. Karmel-Skapularfest.	23. Juli. 7. Søndag efter Pintse. Apollinaris, Biskop og Martyr.
17. — Mandag. Alexius, Bekender.	24. — Mandag. Vigiliedag.
18. — Tirsdag. Camillus af Lellis, Bekender.	25. — Tirsdag. Jacobus den Ældre, Apostel.
19. — Onsdag. Vincents af Paul, Bekender.	26. — Onsdag. Anna, Jomfru Marias Moder.
20. — Torsdag. Hieronymus Æmiliani, Bekender.	27. — Torsdag. Votivofficium af Altr. Sakr.
21. — Fredag. Kejser Henrik, Bekender.	28. — Fredag. Nazarius og Lidelsesfæller, Martyrer.
22. — Maria Magdalene.	29. — Lørdag. Kong Olaf, Martyr.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 28.

Køge.

Gudstjenesten bortfalder Søndagene den 16. og 23. Juli.

Tak.

Paa de fattiges Vegne takkes herved hjerteligst for de rigelige Almisser, som i den sidste Tid har været nedlagt i Antoniusbøssen i St. Ansgars Kirke.

Vincentforeningens St. Ansgars Konferens.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem og Bureau.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinserne.

	Stille Messe.	Højmesse m. Præd.	Efterm.
Aalborg (Kastetvej)	Kl. 7 ¹ / ₂	Kl. 10	Kl. 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade)	» -	» 10	» 3
Silkeborg (Vestergade)	» -	» 9	» 7 ¹ / ₂
Aarhus (Ryesgade 26)	» 6 ¹ / ₂ & 7 ¹ / ₂	» 10	» 7
Horsens (Nørregade 19)	» 8	» 10	» 2
Vejle (Blegbanken)	» 7	» 10	» 3
Fredericia (Sjællandsgade)	» 7	» 10	» 3
Kolding (Alhambravej)	» -	» 9 ¹ / ₂	» 7
Esbjerg (Nørregade)	» -	» 10	» 3
Svendborg (Havnegade 1)	» -	» 10	» 3
Odense (Torvet 7)	» 8	» 10	» 2 ¹ / ₂
Nyborg (Kronprinsensgade 5) ..	» -	» 10	» -
Glorup	» 9	» -	» -
Dalum Kloster	» 6 ¹ / ₂	» -	» -
Maribo (Ny Østergade)	» 8 ¹ / ₂	» 10 polsk	» 2 ¹ / ₂
Næstved (Præstø Landevej)	» -	» 9	» 2
Slagelse (Tordenskjoldsgade) ...	» -	» 10	» -
Ringsted (St. Knudsgade)	» -	» 9 ¹ / ₂	» 7 ¹ / ₂
Roskilde (St. Olsgade)	» 7	» 9	» 5
Ledreborg	» -	» 9 ¹ / ₂	» 2
Køge (Elisevej)	» -	» 10	» 4
Helsingør (Nygade 8)	» 8	» 10	» 5
Assens (Østergade 11) een Gang om Maaneden	» -	» 10.	» -

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggø Rothés Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 30.

Søndag den 23. Juli.

1911.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Catarina Sordini. — Bryllupspalmer. — Den katholske Kirke i Frankrig i Aaret 1910. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Odense. Spangsbjerg. Spanien. — Bekendtgørelser. — Om slag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

83.

Livet, ^{er} saa ofte en falsk Profet.

Livet er ofte helt og holdent henvendt til det udvortes; i Tanke og Gerning gaar man op i det materielle; hvad der ligger hinsides, bliver overladt til enhver selv at klare, saa godt eller saa slet han kan; i denne Retning skal der herske den fuldkomneste Frihed. Hvorfor ogsaa skænke de sjælelige Interesser en Tanke og Omsorg?? — Man opdrager Børnene eller lader dem opdrage saaledes, som Tidens moderne Krav fordrer det; man retter sig efter det, som andre gør, da har man selvfølgelig gjort sin Pligt fuldtud. Man spørger ikke efter, om Børnene ogsaa behøver noget højere, noget andet! Naar de er voksne, træder de jo ind i Livet, i den store Verden, og fra dette Øjeblik drejer det sig — udelukkende — om denne Verden og en god Forsørgelse i den, passende til ens Forhold.

Det højere, det overnaturlige, bliver kun ved Lejlighed, af og til, og da kun saare overfladisk og i Forbigaaende nævnt! Og man er sig slet ikke dette bevidst og bliver højlig forbausset, ja forarget, hvis nogen skulde finde paa at paastaa sligt!

Man taler meget og livligt, men sjælden meget dybt og alvorligt! Man ser straks alle Formfejl, alt det ydre, men hverken hos sig selv eller andre opdager

man alle de tusinde fine og fineste Traade, som væver det sjælelige Liv! Ofte leves der over Evne. Man er jo ung, fuld af Livslyst og Ønsker om at nyde! Og Nydelsens Malstrøm, hvor den bruser og summer, synger og skinger, lokker og lægger sig som Beruselse om Sjæl og Hjerte! Da kaster man sig jublende og altforglemmende for Alvor ind i den opbrusende Livslyst, der perler som Champagne, og man lader sig villieløst føre derhen, hvor Øjeblikkets uimodstaaelige Drag bærer en Higen efter og Trang til at smage Lykken, at tømme Bægeret til Bunds, forblinder mange, thi denne Lykke er jo slet ikke — Lykken!

Ikke med, men mod Strømmen! Dette giver Kraft og Karakterfasthed; denne Svømmen imod skaber sande Mænd og sande Kvinder, som i eet og alt, indvortes og udvortes, helt og holdent viser, at Livet skal leves og maa leves anderledes, end Verden finder det for godt. Verden og Erfaringen maa ikke gøre Menneskene blaserede, men eftertænksovere og alvorligere! Man burde nøjere lægge Mærke til og se Tingene fra forskellige Sider og med mere Besindighed end i den Tid, hvor man kun maalede lyst i lyst! Man skal skabe sig et nyt Liv, omendskønt ogsaa deri sandsynligvis kan findes Uklarhed, Vaklen og Tvivl; men et Liv i og for Gud vil til syvende og sidst føre til Fred og Lykke. Et saadant Liv i Verden og dog borte fra Verden skabes derved, at man trækker sig tilbage i sit Hjertes inderste Lønkammer for der at sunde sig ved at tænke; da vil man komme til Besindelse og Erkendelse af, at der i Verden og i det verdslige Liv ikke kan findes den sande Lykke, og at man igen maa ud for at søge den! Let kan man da blive forsagt og nedtrykt, thi saa mange Spørgsmaal, som bevæger det indre Liv, kan saare ofte ikke besvares straks; man føler Gaaden i sig, som man ikke formaar at løse! — Med lidt efter lidt vil man komme til at se klarere og klarere, at alle Spørgsmaal og Gaader løses; at rentud jordiske Nydelser i Sandhed ikke er skønne, fordi de ikke kan tilfredsstille; at jordisk og verdsligt Liv forekommer en mere og mere saft- og kraftløst, fordi deri mangler noget og netop det, Sjælen mest higer efter. En stor Længsel blusser op, som maaske foraarsager Smerte, men som er lig en blød og vidunderlig skøn Morgenrøde, der bebuder den opstaaende Sol, som læger al Længsel! Op til det høje!!!

Op og dog — — — Op og ned gaar det! Maaske tager Malstrømmen igen fat og river en med, og den indre Stemme overdøves. Op og ned! Lys og Mørke! Klarhed og Uklarhed! Dette er Livet!

Cor.

Catarina Sordini.

(Fortsat.)

Søster Marie Magdalene havde været Novice et Aar og skulde aflægge Klosterløfterne; hendes Glæde over at kunne love Gud med Naadens Bistand altid at ville leve i frivillig Armod, i jomfruelig Stand og i fuldkommen Lydighed var ubeskrivelig stor. Hvor havde hun ikke følt Længsel efter den Dag, hvor hun kunde give sig helt til Gud, binde sig til ham, og nu var den store, uforglemmelige Dag der. Nu var hun altsaa Ordensperson, og aldrig havde hun været saa glad, og denne sin Glæde maatte hun i alle ledige Øjeblikke hen og atter og atter fortælle Frelseren i Altrets Sakramente.

Hendes Gerning i Klostret var en Tid at holde Orden i Sakristiet, at passe de syge eller at staa for Husholdningen; hun blev snart anvendt det ene Sted, snart det andet, men alle Vegne viste hun Iver og Nøjagtighed og gjorde sig almindelig afholdt. De syge holdt i Særdeleshed meget af hende, og de døende forstod hun at trøste og styrke; hun gav dem Haab og talte med dem om, at de snart skulde se Gud, vort højeste, vort eneste Gode. En Dag, Søster Marie Magdalene sad hos en syg, ringede Klokken til Bøn, og hun maatte overlade Pladsen hos den syge til en anden; da hun vilde gaa, saa hun, at den syge vendte sig halvt om og saa bedrøvet ud; straks gik hun atter hen til Sengen og sagde: »Kære Søster, efter Andagten kommer jeg igen.« Indtil Søster Marie Magdalene kom tilbage, forandrede den syges Tilstand sig ikke, men ikke saasnart var hun atter ved Sygelejet, før Dødskampen begyndte, og Døden indtraf.

Søster Marie Magdalene passede altid stille og rolig sit Arbejde uden nogensinde at bekymre sig om det i Klostret, der var hende ivedkommende, og man saa hende aldrig staa og »snakke«; hun talte aldrig, uden at det var hendes Pligt at tale, og hun talte altid roligt og dæmpet. Naar hun ikke var optaget af Bøn eller Arbejde, opholdt hun sig gerne paa sit lille Værelse, men ofte kom en Medsøster og bad hende tale lidt med sig om Gud og aandelige

Ting; Søster Marie Magdalenes Hjerter var opfyldt af Kærlighed til Gud og af hellig Begejstring for alt Gud vedrørende, og af Hjertets Overflødighed taler Munden, siger man, og det kunde man sige om hende, hun talte gerne og med Begejstring om Gud.

Al den Tid, det var hende tilladt at opholde sig i Koret, tilbragte hun der foran Alterets helligste Sakramente, hvor hun med Forkærlighed betragtede Jesu Lidelse og Død. Den betragtede Bøn faldt hende vel nok lettest, men mundtlig Bøn bad hun under sine mange Beskæftigelser, og den hjalp hende til med Iver at forberede sig til den h. Kommunion, som hendes Skriftefader tillod hende at modtage hver Dag. Naar hun vaagnede om Natten, kunde hun længes saa stærkt efter, at det skulde blive Morgen, og efter at modtage den h. Kommunion, at det var hende umuligt at falde i Søvn, og var hun nok saa syg og havde Feber, stod hun alligevel op og gik til Kommunion. Hun var ofte syg, men hun lod altid som ingenting og klagede aldrig. Engang led hun af et Halsonde, og Lægen, der ikke var klar over Sygdommens Art, foretog en Operation, hvis Følger hun led under Resten af sine Dage. En Dag, Søster Marie Magdalene talte med Priorinden, fortalte hun, at Klosterets Skriftefader ikke rigtig var hende til nogen Trøst, og at hun egentlig vilde være glad ved at faa Lejlighed til at tale med en anden. Priorinden sagde, at det kunde meget let lade sig gøre, for netop samme Dag vilde Biskop Bardini aflægge Klosteret et Besøg, og han var ledsaget af en Præst fra Ischia, en Pastor Giovanni Antonio Baldeschi, og han skulde Søster Marie Magdalene faa Lejlighed til at tale med.

Pastor Baldeschi stod det straks klart, at han her havde med en Sjæl at gøre, der var inderlig forenet med Gud og kun frygtede eet, nemlig at fornærme ham; trods det følte han alligevel en Ulyst, ja en Uvilje mod at tage sig af denne Sjæl og besluttede ikke at ville have noget med Ledelsen af hendes Sjæl at gøre; Søster Marie Magdalene tiggede og bad ham om dog at tage sig lidt af hende, men det hjalp altsammen ikke noget, han holdt fast ved den Beslutning, han havde taget, ikke at ville have noget med hende at gøre, men han følte en vis indre Uro

ved denne Beslutning, og denne Uro forlod ham aldrig. En Dag red han en Tur, og pludselig stod Dyret, han red paa, stille og var ikke til at faa ud af Stedet; samtidig var der noget i hans Indre, der tilskyndede ham, for ikke at sige tvang ham til at love at paatage sig Ledelsen af Franciskanersøster Marie Magdalenes Sjæl og at staa hende bi med at stifte Ordenen for den evige Tilbedelse. Han vendte Dyret omkring, det var nu nok saa føjeligt, og han red tilbage til Ischia og gik straks til Klosteret, hvor han lod Søster Marie Magdalene kalde. Hun sagde paa sin stille, sagtmodige Maade: »Er det Dem, Hr. Pastor?« — »Ja, mit Barn, nu vil jeg lede Dem og staa Dem bi!«

Dette var i Aaret 1798; men i de følgende Aar ventede der Søster Marie Magdalene andre Lidelser. Der var bleven valgt en ny Priorinde i Klosteret, og hun forstod ikke Søster Marie Magdalene, men ydmygede hende og behandlede hende meget strengt. Hun gav hende et lille Værelse oppe under Taget og forbød hende at deltage i det daglige Liv og at have Samkvem med de øvrige Ordenssøstre. Alle Søstrene, undtagen een, sluttede sig til Priorinden og tav stille til dennes fejlagtige Opfattelse af Søster Marie Magdalene. Søster Marie Magdalene tav og beklagede sig ikke, men til sidst gik det saa vidt, at man skrev til Biskoppen og anklagede hende for at være et uroligt Hoved, en Fantast, en Hyklerske og Bedragerske. Biskoppen kom og skændte paa hende og truede med at sende hende hjem til S. Stefano paa et Æsel. Søster Marie Magdalene tog ydmygt mod Tilrettevisningen og prøvede ikke at sige et Ord til sit Forsvar.

Nu indsaa Biskoppen efter i Ro at have talt med Søster Marie Magdalene, at alle Beretningerne var fejlagtige; for hele Søster Marie Magdalenes Opførsel var ikke at dadle, men at rose. Alle faldt atter til Ro, og alle Søstrene maatte indrømme, at de havde taget fejl, og de behandlede nu Søster Marie Magdalene helt anderledes, ja, de valgte hende endog til Priorinde d. 20. April 1802. Søster Marie Magdalene var optaget i Sakristiet, hvor hun, saasnt hun og alle Søstrene havde afgivet deres Stemme, skulde ringe med en Klokke, naar Resultatet af Valget blev kundgjort. Som en af de yngste var hun en af de sidste til at afgive sin

Stemme. Da hun efter at have gjort dette vilde vende tilbage til Sakristiet for at være parat til at ringe, kom pludselig en Søster løbende og sagde: »De maa ikke gaa, for De er jo valgt til Priorinde«. Søster Marie Magdalene bad Biskoppen, om hun ikke maatte være fri, det var for tungt et Hverv for hendes unge Skuldre; men Biskoppen sagde, at over Halvdelen af Søstrene havde ønsket og valgt hende, saa det var sikkert Guds Vilje, at hun skulde styre Klosteret, og han overgav hende Klosters Segl, Nøgler og Regel. Derefter gik Søstrene, een for een, hen til hende og lovede hende Lydighed.

Da Moder Marie Magdalene overtog Prioratet, var det saare vanskelige Tider, og Klosteret var meget fattigt. Det hændte ofte, at de gode Søstre bogstavelig talt ikke havde Mad i Huset, men Søster Marie Magdalene tabte ikke Modet, hun havde en barnlig Tillid til Gud, og der fortælles om mange smaa Undere. En Dag gik hun ned til Hønsene og sagde: »I slemme Høns, at I ingen Æg vil lægge til Søstrene, nu skal I til Straf lukkes inde i Hønseshuset!« Hønsene begyndte at strække Hals og klukke lige som for at svare hende, og fra nu af lagde de regelmæssig Æg. En anden Gang kom den Søster, der stod for Husholdningen, og klagede over, at hun saa godt som ingen Mel havde til at bage Brød af. — »Oh, ælt De det, der er, og hav Tillid til Gud«; og var det ikke et Under, at trods det ringe Maal Mel blev der ligesaa mange store Brød som ellers, naar man brugte meget, meget mere Mel?

Ved sit stille og milde Væsen og sin Evne til at tale og trøste vandt Moder Marie Magdalene Klosteret mange Velyndere og Velgørere; blandt disse kan nævnes Familien Castiglioni og Kong Karl Emmanuel, der aflagde Klosteret flere Besøg, første Gang d. 21. November 1803.

Moder Marie Magdalene havde imidlertid ikke blot Omsorg for Klosters materielle Interesser, men først og fremmest arbejdede hun for dets Blomstring og Trivsel i aandelig Henseende.

Hun holdt meget strengt paa, at Reglen nøje blev overholdt, især Tavsheden maatte Søstrene holde til de fastsatte Tider og Steder.

(Forts.)

Bryllupspsalmer.

Før Vielsen.

(Mel.: hvor sjældnen dog oprandt den Dag.)

Gaa glade for Guds Altar ind,
hans Æren er og Magten,
træd frem for ham med ydmygt Sind
og bed ham signe Pagten,
I to, som snart med Haand i Haand,
skal knytte Livets faste Bænd.

Hvor Herren ikke bygger Hus,
er alt vort Værk forgæves;
der falder Sten paa Sten i Grus,
naar Stormens Vinger hæves;
men der, hvor Herren lægger Grund,
kan Hjemmet staa i Stormens Stund.

Hvor Rød og Blod kun slutter Pagt,
er den i stadig Fare,
men, hvor Guds Hand har Amen sagt,
kan den for Livet vare;
thi han, som gør den svage stærk,
han vogter vel sit eget Værk.

Fald ned for Rærlighedens Gud,
vor Fader i det høje,
og bed ham, Brudgom, bed ham, Brud,
sit Ord til jert at føje
og sidde som usynlig Gæst
i Dag ved eders Bryllupsfest.

Efter Vielsen.

(Mel.: Saa glæd dig, o Sjæl, som med Rærligheds Lykke.)

Lovsynger Gud Fader, som skabte i Eden
 til Medhjælp for Manden den trofaste Viv
 og frelste en Afglans af Paradisfreden
 i Hjemmets livsalige Rærligheds-Liv.
 Hans Løfte vi har, og det stoler vi paa:
 velsigne han vil baade store og smaa,
 til tusinde Led vil han sende sin Løn,
 hvor Hjemmet er bygt paa Guds frygt og Bøn.

Lovsynger Gud Søn, som os kærlig bereder
 syvfoldige Gaver af Naade og Magt;
 til Rang med de himmelske Hæmmeligheder
 han hævede Hjerternes Rærligheds-Pagt.
 Lovsynger med Gak og med glødende Gro
 den Hellige Aand, som iblandt os vil bo,
 som dvæler med Lyst under Menneskers Gøg,
 som skænker os Kraft fra Dag og til Dag.

1012.

Den katholske Kirke i Frankrig

i

Aaret 1910.

(Af Dr. Johann Schreier i »Katholische Kirchenzeitung«).

Den franske Kulturkamp er uden Tvivl af stor, international Betydning. Katholikker saavel som Anti-Katholikker har hele Verden over deres Blik rettet paa den. Baade de første og de sidste søger i den saavel en Lærdom som en Vejledning for deres Handlemaade i Fremtiden.

Man har kaldt Frankrig for en Forsøgsmark for Anti-Katholicismen; lykkes Forsøget der, vil man ogsaa prøve

andre Steder. Saavel i Portugal som i Spanien, Uruguay og Italien træder man kun i de franske Anti-Katholikkers Fodspor. Alt eftersom den katholske Kirke i Frankrig vinder Sejr eller bukker under, vil ogsaa de religiøse Forhold forme sig i den øvrige civiliserede Verden.

Hvad er der nu i Frankrig sket og udrettet paa det religiøse Omraade i Aaret 1910?

Hos næsten alle de romanske Nationer, men dog fremfor alt hos den franske, finder vi Centralisationens Aand, en naturlig Frugt af den gamle Liberalisme. Magten er sædvanlig i Hænderne paa en enkelt Gruppe, som har tilrevet sig al Indflydelse og med Jærnhaand simpelthen holder enhver anden Bevægelse nede. Hos de gamle Romere var det Cæsarer, der, klædt i Purpur, besteg Tronen og vanærede den; nu til Dags er det Cæsarer i Kjole og høj Hat.

Saaledes handler i Frankrig en Regering, der kalder sig demokratisk. Idet den behersker enhver Kommune, gør den al politisk Reaktion umulig; idet den tilintetgør Familien, forgifter den den Atmosfære, hvori der ellers havde kunnet skabes Mænd, som ikke vilde bøje deres Nakke for noget Tyranni eller nogen Tvang; idet den fuldstændig har tilrevet sig al Undervisning, har den sikret sig, at de kommende Slægtled vil staa paa dens Side. Og al denne Undertrykkelse, hele dette Voldsherredømme er fuldstændig lovligt; det er kun en, ganske vist forbedret og efter Nutiden tilpasset, ny Udgave af Cæsarismen, af de gamle romerske Kejseres Kristenforfølgelser.

Trods alt er den katholske Kirke i Frankrig dog naaet et Skridt fremad i Aaret 1910. Baade dens kristelig-socialt Virksomhed, dens Indflydelse i det offentlige Liv og dens indre Styrkelse, Enhed og Magtudfoldelse kan fremvise gode Resultater, og den behøver blot med Kraft at gaa videre ad den Bane, den nu er slaaet ind paa, for at genvinde sin gamle Hæder og Ære.

Aandsarbejdet er i Frankrig blevet overordentlig intensivt i de sidste Aar, og Gejstligheden gaar i Spidsen. Der gives næppe noget andet Folk, der udgiver saa mange Aandsprodukter som det franske, og det baade af videnskabelig og af folkelig Natur. Ethvert Angreb fremkalder

straks en Gendrivelse. Paa alle Videnskabens Omraader udmærker Frankrigs Gejstlighed sig; det er ikke længe siden, at »Kath. Kirchenzeitung« bragte en Liste over Præster, der var bleven belønnet med Præmier af det franske Akademi.

Men ogsaa Lægfolket tager Del i Præstefolkets Arbejde for at udbrede Sandhedens Lys ved Hjælp af det skrevne Ord. Tidsskriftet »Le mouvement social«, som udgives af »Action populaire«, er det bedste af sin Slags, som overhovedet gives; det indeholder Artikler paa fransk, Spansk, Italiensk, Engelsk og Tysk, og det er altid særdeles vel underrettet; i dets Spalter er der Plads for enhver Artikel af nogen social Betydning. Ved Siden af »Le mouvement« staar der en hel Række af andre periodiske Skrifter, som, om de end er af noget ringere Betydning, dog har stor Indflydelse paa Folket. Flyvebladene, Brochurerne og Smaaskrifter af enhver Art er overordentlig talrige i Frankrig; man er nu naaet saa vidt, at det ikke længer er muligt for Socialisterne og de liberale simpelthen at overse den kristne Propaganda gennem Litteraturen.

Jævnside med det skrevne gaar det talte Ord fremad med stærke Skridt. Der afholdes nu aarlig »Konferencer« i Tusindvis, og ethvert Foredrag bliver sædvanlig ledsaget af Lysbilleder. Der bestaar for Øjeblikket i Frankrig c. 78 Stiftsforeninger af Præster, som beskæftiger sig med Lysbilled-Foredrag. »Bonne Presse« f. Eks. har allerede til Salgs en særdeles fuldkommen Serie af Lysbilleder med Udkast til Foredrag, der behandler de mest aktuelle Spørgsmaal i Frankrigs offentlige Liv.

Takket være denne Virksomhed, begynder allerede Vildfarelsen at vige og den katholske Kirke paa ny at vinde sikrere Fodfæste. Naturligvis kan Maalet hverken naas paa en Dag eller paa et Aar, men det vil tage Aartier. Man har ladet Fjenden trænge altfor langt frem og vinde altfor stærk en Stilling. »Nous avons perdu le peuple, vi har tabt Folket,« klager nu Kirkens Forkæmpere i Frankrig, og det med Rette. Om end ikke hele Folket, saa dog en stor Del af det er gaaet tabt for den katholske Sag; nu gælder det at forvandle Sjæle, der er blevene mer eller mindre hedenske, nu gælder det fremfor alt at frelse den

opvoksende Ungdom. De Hindringer, som Staten og Frimurerne, der leder den, lægger i Vejen for disse Bestræbelser, er uhyre store, men de er ikke uovervindelige, og Arbejdet gaar fremad, om end langsomt. Netop Fjendernes Anstrengelser, som for hver Dag bliver større og mere fortvivlede, er det bedste Bevis for, at de selv indser, at de vel har kunnet udplyndre Kirken, men ikke besejre den, end sige dræbe den.

De franske Katholikker ved imidlertid godt, at med skriftlig og mundtlig Oplysning er endnu ikke alt gjort. Folk forlanger i vor Tid ogsaa praktisk, socialt Arbejde og vil se Resultater deraf. Ogsaa paa dette Omraade begynder den katholske Kirke i Frankrig at udfolde en levende Virksomhed. Vi ved ikke, om der allerede gives en statistisk Oversigt over alt, hvad der er udrettet; men nogle Enkeltheder fra forskellige Provinser vil kunne give os en Forestilling om den hele Virksomhed.

Provinzen Nivernais har et Areal af 348,000 Hektarer, der næsten udelukkende anvendes til Agerbrug og Kvægavl. I Aaret 1906 fandtes der i denne Provins kun 7 kristelige Landbrugsforeninger; henimod Slutningen af 1908 var der allerede 29, og i December 1909 var Tallet steget til 58. Foruden at udfolde saadanne Foreningers sædvanlige Virksomhed har disse endvidere givet Stødet til Oprettelsen af en hel Række underordnede Sammenslutninger, saaledes 12 Understøttelsesforeninger, 4 Forsikringsselskaber mod Dødelighed blandt Kvæget, 1 Pensionskasse for alle Avlsbrugere o. s. v. Der findes nu i Nivernais 8 Foreninger for Skovhuggere og 1 for Tyende, 11 Værneforeninger for unge Mænd, 20 Gymnastikforeninger og 6 musikalske Selskaber; for Kvinder er der 22 Værneforeninger, 2 Studiekredse (vil vel sige: Sammenkomster til religiøs Belæring og Styrkelse), 20 Arbejderskæværksteder, 5 Sektioner for Husgering, 4 Husholdningsskoler, een Sektion for Mødre, der venter en Barnefødsel, og endelig en anden for Børneopdragelse og for Omsorgen for Tyende.

De franske Værneforeningers Gymnastik- og Sportsforbund talte forrige Aar 800 Foreninger med 80,000 Medlemmer. For at gøre os et Begreb om disse Institutioners Vækst behøver vi blot at se paa Forholdene i Girondiet.

I Aaret 1902 fandtes der 30 Værneforeninger, i 1910 var der allerede 107. Og saa maa man vel tage i Betragtning, at alle disse Foreningers Love stiller det Krav til samtlige Medlemmer, at de trofast og urokkeligt skal opfylde deres religiøse Pligter; som Regel staar der ogsaa en Præst i Spidsen for Foreningerne.

For omtrent 11 Aar siden begyndte en ung Kapellan, Abbé Reymann, at samle og organisere nogle Jærnbanearbejdere i sit Sogn. Nu tæller »Fédération catholique des travailleurs des chemins de fer«, Frugten af hans ihærdige Arbejde, allerede 230 Afdelinger med ialt 40,000 Medlemmer. Denne »Fédération« er rent konfessionel, og dens Hovedformaal er Troens Bevarelse; hvert Aar holder Medlemmerne en stor Fælleskommunion, og i det mindste een Gang om Aaret foretages der en Valfart til en af Frankrigs berømteste Helligdomme.

Selv i de mindste Sogne, hvor en social Virksomhed kunde synes helt umulig, arbejdes der nu, og ofte er Resultaterne ganske vidunderlige. Et Sted i det sydlige Frankrig ligger der saaledes et lille Sogn ved Navn La Martre, 1000 Meter over Håvfladen og 30 Kilometer fra den nærmeste Jærnbane; det tæller kun 140 Indbyggere, som bor spredt i Smaagrupper paa 2—4 Huse. Derhen kom der i Aaret 1903 en ny Sognepræst, men i Løbet af det første Aar havde han knap set et Par Stykker af sine mandlige Sognebørn. Henimod 1904 lykkedes det ham dog at vinde to Mænd, og sammen med dem begyndte han paa en lille Studiekreds. Nu, syv Aar efter, har Sognet La Martre en Studiekreds paa 45 Medlemmer, et Bibliotek paa 300 Bind, en egen Bygning, en Studiekreds for Kvinder, en Husholdningsskole, en Landbrugssparekasse, et Haglskade-Forsikringsselskab, en Gymnastikforening og et Ugeblad. Til den katholske Gudstjeneste indsamles der aarlig 150 Fr. I de sidste syv Aar er intet Menneske død der i Sognet uden at have modtaget de hellige Sakramenter.

Der kunde endnu anføres mangfoldige Eksempler af samme Slags, især fra de sidste Aar. (Fortsættes).

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Odense. Søndag d. 16. ds. fandt i St. Albanikirke en for vore hjemlige Forhold sjælden, ja, man kan maaske sige siden Reformationen ret enestaaende Begivenhed Sted, idet Hr. Pastor Felix Schmitt læste sin første hellige Messe i nævnte Kirke. Under Klokkeringning og Orgelspil og ledsaget af hvidklædte Smaapiger med Liljer i Hænderne førtes Celebranten af Sognepræsten ind i Kirken. Først bad begge Præsterne en stille Bøn foran Altret, derpaa besteg Pastor Resch Prædikestolen og holdt en udmærket Tale. Han forklarede for Menigheden Præstekaldets op-højede Betydning og Værdighed, talte om de dermed forbundne Sorger og Glæder, om hvorledes Præsten opgiver alt, Familieliv og Kærlighed til den enkelte, for at kunne leve alene for Gud og sine Medmennesker. Desuden søgte han at vise, hvorledes Præsten ikke er nogen jordisk Embedsmand, men Guds Stedfortræder, og at han ifølge Successionen har den samme Magt som de første Apostle, til hvem Jesus sagde: »Den, hvem I forlader Synderne, er de forladte.« Derpaa henvendte han sig med hjertelige Ord til den unge Præst, bad ham om at udføre sin Gerning i Tro og Tillid til Gud og mindede ham om, at han paa den yderste Dag skulde staa til Regnskab for de mange, mange Sjæle, der i Aarenes Løb vilde blive anbetret ham i den store Verdensdel. Til Slut opfordrede han Pastor Schmitt til i sine Bønner at indeslutte sin Familie, Menigheden, hvori han var opvokset, alle de Mennesker, for hvilke han skulde arbejde, og ikke mindst maatte han bede for sig selv om Styrke til den Gerning, der, hvis han fuldførte den efter Guds Vilje, vilde skaffe ham de Ord at høre: »Du gode og tro Tjener, gaa ind til din Herres Glæde.« Under Levitmessen, som derefter begyndte, medvirkede Koret smukt og højtideligt; Pastor Schmitts Slægt, en Del af Menigheden og mange Polakker modtog den hellige Kommunion, og den stemningsfulde Højtidelighed afsluttedes med Te Deum, hvorpaa Celebranten i Procession førtes ud af Kirken. Kl. 3 om Eftermiddagen holdt Pastor Schmitt Andagt med sakramental Velsignelse, hvorefter Menigheden begav sig over til St. Knuds Kirke for at samles i Krypten og med Tak mindes den danske Konge, der ofrede sit Liv for sin Tro og for Kirkens Ret. *M. H.*

Spangsbjerg. Lørdag d. 8. Juli var det 25 Aar siden, at Forstanderinden for Sanatoriet, Søster Ursula, og Søster Helene, som passer Sygehusafdelingen, indtraadte i Josefs-søstrenes Ordenssamfund. I Dagens Anledning var der en

højtidelig Messe, hvor alle Søstre og Sanatoriets voksne katolske Patienter kommunicerede, og Præsten, R. P. Quélin, holdt en hjertelig Tale til Jubilarerne og opfordrede alle til at mindes dem i Bønnen. Kl. 8 samledes alle Patienterne i Dagligstuen for at lykønske Jubilarerne og som Tegn paa den Tilfredshed og Taknemmelighed, der hersker blandt Patienterne, overrække dem en Stol med en lille Sølvplade med Indskrift. Om Aftenen var der Musik af et Orkester fra Esbjerg, foranstaltet af Sanatoriets selskabelige Forening. Endelig sluttede Dagen for de katolske Beboeres Vedkommende med en stemningsfuld Andagt i Kapellet.

A. S.

Spanien. I »Katholische Kirchenzeitung« skriver en Korrespondent under Overskriften »Efter den eukaristiske Verdenskongres«: »Det var varme Dage, og der var meget at gøre« — det maa tjene til Undskyldning for Korrespondenten, naar han trods al sin Begejstring for Kongressen hidtil har ladet sig nøje med at give en sammentrængt Fremstilling af de vigtigste Begivenheder uden at gaa nærmere ind paa Enkelthederne — hvad der forøvrigt ogsaa vilde høre til Umulighederne; naar man ikke vilde skrive et helt Festskrift, vidste man jo ikke, hvor man skulde begynde, og hvor man skulde slutte, hvad man særlig skulde fremhæve af alt det storartede, rørende og gribende. Deres Korrespondent maa altsaa, i hvert Fald foreløbig, give Afkald paa at udfylde sine tidligere Skildringer, men han kan dog ikke undlade ganske kort at omtale de vigtigste Begivenheder efter Kongressen, især den natlige Tilbedelse i Escorial. -- Hvem har ikke hørt om Escorial, denne Spaniens monumentale Bygning, som paa en vidunderlig Maade forbinder en Kirke med 48 Altre, et prægtigt Gravkapel for det spanske Kongehus, et kongeligt Slot og et Kæmpekloster til en harmonisk Enhed, et Mesterværk af Bygningskunst, opført af Filip II, som endte sit Liv i stille Verdensflugt her hos Munkene. Turen med Jærnbanen fra Madrid til Escorial varer knap to Timer. Her skulde paa en Maade Kongressens højtidelige Afslutning finde Sted. Hidtil havde Kongressens *Dage* været viede til Frelseren, nu skulde ogsaa *Natten* indvies til ham, alle Tidens Herre. — En hel Række af Ekstratog bragte om Lørdagen over 10,000 Kongresmedlemmer, deriblandt mange Biskopper og Prælater, ud til Escorial. Tilbedelsen begyndte Kl. 9¹/₂ om Aftenen, en natlig Tilbedelse af det Allerhelligste, som Verden endnu aldrig har set Mage til. Tidlig om Morgenen holdt Kardinallegaten en højtidelig Pontifikalmesse, og i Forbindelse med den afholdtes der en stor Fælleskommunion, hvori ogsaa Enkedronningen og Prinsesse Isabella deltog. En prægtig Procession sluttede

Søndag Morgen den gribende Højtidelighed paa dette historisk mindeværdige Sted. Dermed var — officielt — den eukaristiske Verdenskongres til Ende. *Til Ende?* Paa ingen Maade. I sine Virkninger lever den videre, og nu har vi Katholikker den Opgave at sprede Kendskab til denne herlige, enestaaende eukaristiske Fest blandt Folket i vort Fædreland for saaledes at bringe dens Frugter til Modenhed. Kongressen vedbliver at virke i Spanien. Paa en højtidelig Maade blev Spaniens Indvielse til vor Frelser i den helligste Eukaristi, som fandt Sted i Tronsalen paa det kongelige Slot umiddelbart efter Processionen den 29. Juni, fornyet — om man saa vil, stadfæstet — nogle faa Dage efter i Krypten til Madrids nye biskoppelige Kathedral til Ære for Vor Frue af Almudena; denne prægtige Domkirke, som ligger ved Siden af Kongeslottet, har været under Arbejde siden 1895, men er endnu ikke færdig. Ogsaa delte var en gribende Højtidelighed med fyrstelig Pragt; af Kongehuset var Prinsesserne Isabella og Therese til Stede. Biskoppen af Madrid-Alcala holdt Pontifikalmesse, og en af Spaniens berømteste Talere, P. D. Luis Calpena, hvis Ord ogsaa havde gjort et dybt Indtryk under Kongressen, holdt Festprædikenen. — Efter nogle Betragtninger over det Indtryk, Kongressen har gjort i Portugal og i Østrig, meddeles det, at *Kongressen for 1912* skal holdes i *Wien* i *Dagene fra den 1. til den 5. September*, og at Wiens Ærkebisp-Koadjutor, Dr. Nagl, allerede har nedsat en Komite paa over 200 Medlemmer til at gøre det forberedende Arbejde. Endelig slutter Artiklen med disse Ord: Endnu maa vi nævne det tilsyneladende Omslag i Spaniens Forhold til den hellige Stol; denne Forandring hænger jo nemlig paa det nøjeste sammen med Kongressen. De Depecher, der straks efter Kongressen blev vekslede mellem Paven og Kongen, var overordentlig hjertelige, og man mener at turde haabe, at de skal hidrage til igen at knytte den allerede saa at sige afbrudte Forbindelse. I Betragtning af Kongens personlige Holdning og i Betragtning af den Tydelighed, hvormed Folkets Stemning har lagt sig for Dagen, vil det nu sikkert blive meget vanskeligt for Kirkefjenderne i Spanien at fortsætte deres hidtidige Politik.

Kirkelig Kalender.

23. Juli.	7. Søndag efter Pintse. Apollinaris, Biskop og Martyr.	30. Juli.	8. Søndag efter Pintse.
24. —	Mandag. Vigiliedag.	31. —	Mandag. Ignatius af Lojola, Bekender.
25. —	Tirsdag. Jacobus den Ældre, Apostel.	1. August.	Tirsdag. Petri Fængsel.
26. —	Onsdag. Anna, Jomfru Marias Moder.	2. —	Onsdag. Alphons M. Liguori, Bek., Biskop og Kirkelærer.
27. —	Torsdag. Votivofficium af Altr. Sakr.	3. —	Torsdag. Genfindelsen af d. h. Stephans Relikvier.
28. —	Fredag. Nazarius og Lidelsesfæller, Martyrer.	4. —	Fredag. Dominicus, Bekender. (<i>Pave Pius X. valgt 1903</i>).
29. —	Lørdag. Kong Olaf, Martyr.	5. —	Lørdag. Maria i Sne.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 28.

Køge.

Gudstjenesten bortfalder Søndagene den 16. og 23. Juli.

Sursum corda.

Sangbog for katolske Ungdomsforeninger.

Pris 50 Øre, smukt indb.

Faas paa Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G. (mellem Kl. 1 og 4), og hos Hoffmann, Købmagergade 48.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem og Bureau.

Vincentskonferensernes 3. Generalmøde

holdes Søndagen d. 23. Juli paa St. Andreas-Kollegiet Kl. 6 Eftm. med Tilslutning til Velsignelsen i St. Andreas-Kirken Kl. 7. Medlemmerne, baade aktive og passive, opfordres indtrængende til talrig Deltagelse, ligesom det forventes, at alle saa vidt muligt vil indfinde sig til Fælleskommunion om Morgenens i Anledning af den h. Vincents af Pauls Fest (19. Juli).

Friluftsmøde.

Det 2. Friluftsmøde ved Vor Fruens Bøg i Dyrchaven agtes afholdt Søndag d. 23. Juli Kl. 4 med Hr. **Mogens Ballin** som Taler.

St. Franciskus' III. Orden har Møde i St. Knuds Kapel Fredag d. 28. Juli Kl. 8 Aften.

Bazar i Helsingør.

St. Vincents-Søstre i Helsingør agter Onsdag den 2. og Torsdag den 3. August at afholde en Bazar til Fordel for syge og fattige der i Byen. Gaver til denne Bazar modtages med Tak af Priorinden, Nygade 8.

Vincentsforeningens Kransekort

bringes i velvillig Erindring; de faas hos d'Hrr. gejstlige ved St. Ansgarskirken (Bredgade 64'), Rosenkranskirken (Boyesgade 8'), St. Josefskirken, (Griffenfeldtsgade 44), St. Andreaskirken (Ordrup) og hos Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11, samt ved telefonisk Henvendelse til Johs. Hoffmann & Søn, Købmagergade 48, Tlf. Central 1389.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 31.

Søndag den 30. Juli.

1911.

INDHOLD: Ydre Mission. — Catarina Sordini. — St. Ignatius. — Den katholske Kirke i Frankrig i Aaret 1910. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Ordrup. Rom. Holland. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Ydre Mission.

En Prædiken.

Guds Riges Udbredelse paa Jorden, det er den katholske Kirkes Hovedopgave. Saaledes har det været til alle Tider, saaledes er det den Dag i Dag. Men skønt Kirkens Tjenere uafbrudt har arbejdet paa denne store Opgave, er der dog desværre endnu et stort Arbejde at udføre, inden vor guddommelige Frelsers Befaling er opfyldt, at hans Riges Evangelium skal forkyndes for alle Folkeslag.

Af Jordens 1600 Millioner Mennesker er næsten to Tredjedele endnu Hedninger. Et Tusind Millioner Hedninger venter derude paa det glade Budskab! Vi ser, hvor langt der endnu er til, at »alle bliver eet«. Til dette omfattende Arbejde har vor Kirke for Øjeblikket med runde Tal 12.000 Missionspræster og 22.000 Missionshjælpere, der arbejder i 20.000 Kirker og Kapeller og 18.000 Skoler. Det er store Tal, men ak, hvor smaa er de alligevel ikkel Alle disse Kræfter har samlet Menigheder, der ikke beløber sig til mere end 9 à 10 Millioner Mennesker. I Afrika arbejder

der kun 1800 katholske Missionærer blandt en Befolkning paa 200 Millioner, og i Kina 2000 Missionærer blandt 400 Millioner. Det er som en Draabe i Havet. I vort sydlige Naboland er der to mindre Stater, der tilsammen har flere Præster end hele Verdensdelen Afrika. I det fjerne Østens største Rige er Forholdet dette, at der paa hver Missionær falder 200.000 Hedninger foruden det halve Tusind Kristne, han har Ansvaret for.

Saavidt om Omfanget. Der skal nu ogsaa siges nogle Ord om Beskaffenheden af Arbejdet ude paa Missionsmarken.

Kun een Tanke skal vi her gaa nærmere ind paa, den nemlig, at Missionen er Kirkens helligste Pligt. Den er ikke et Liebhabereri, en Amatørbeskæftigelse eller Lejlighedsvirksomhed efter Lune og Behag, nej, den er en Pligt. »Gaar ud i al Verden«, siger Kristus, »og prædiker.« Det er Kirkens Pligt at følge det Ord. Men det er en drøj Pligt, denne Sandhedens Pilgrimsgang i Verden. Det er jo ikke alene Oplysningsarbejdet og Kultiveringsarbejdet; der er Kampe at døje fra fjendtlige vilde Folk og fra ødelæggende Naturforhold. Missionslivet er en Korsvej, ja ofte et Martyrium — Dødslisten og Gravhøje viser det. En Mand, der staar i Spidsen for en stor Missionsvirksomhed, kan bevidne, at 75% af hans Missionspræster er død i en Alder af under 35 Aar, kun tre af dem naaede 41, og dog var de alle draget ud som fuldt ud tropeduelige Mænd. Paa en lille Ø ved Afrikas Vestkyst døde der i Aarene 1883—1900 (altsaa i 18 Aar) ikke mindre end 79 spanske Missionærer. Paa en Kirkegaard ved Bagdad ligger et halvt Hundrede Karmeliterpatre begravede, af hvilke ingen havde været mere end 10 Aar i Missionen. Ja, Missionsgerningen er en drøj Pligt, men Missionen er ogsaa en storladet Pligt. Missionsarbejdet er den vidunderligste Udfoldelse af alle Kristendommens Kræfter: Troskab, Offerkraft, hengivende Kærlighed. De Mænd eller Kvinder, der ofrer sig for Missionslivet, søger i intet sig selv, men tænker kun paa at give; de giver deres Kræfter, de giver deres Liv under Forhold, hvor intet som helst tiltaler det naturlige Menneske, hverken i Retning af Levevis eller Omgang. Og det gør de kun for at skabe Lykke for fremmede Menne-

sker, kun for at udvide Jesu Kristi Riges aandelige Magtomraade. Missionsgerningen er Heroisme. Missionsgerningen er Blomsten paa den kristelige Kultur. Højere menneskelig Virksomhed end Missionærens derude i Hedningelandet kan ikke tænkes, hverken i Henseende til det, der ydes, eller til det, der vindes: Menneskers Kræfter kan lige saa lidt som Jordens Guld omsættes i bedre Værdier end i frelste Menneskesjæle. Derfor kunde Gregorden Store ogsaa skrive til St. Augustin i England: »Ære være Gud, hvis Kærlighed faar os til i det fjerne Britannien at søge Brødre, som vi ikke kendte, og hvis Godhed lod os finde dem, som vi søgte uden at kende dem. Naar der er mere Glæde i Himmelen over een bodfærdig Synder end over 99 retfærdige, hvor stor maa Glæden saa ikke være over et helt Folk, der omvender sig til Frelse. Og du er den Mand, der bereder Himlen en saadan Glæde.« Og en bekendt Forfatter i vore Dage — han er ikke Katholik — skriver: »Det Menneske, der nu om Stunder gaar i Graven uden at have lært Missionsgerningens Kæmpeværk at kende og at elske, han har ladet et godt Stykke af sit Hjertes Jordsmon ligge ubesaaet.«

Har vi set Missionsgerningens Omfang og Beskaffenhed saa lad os nu et Øjeblik dvæle ved det Nødraab, der lyder til os derudefra. Herren siger til Apostlene: »Gaar ud i Alverden«, og de gaar. Men Apostlene derude, hvad siger de til os? Og Folkene, de arbejder iblandt, hvad siger de? Husker I fra Apostelhistorien, at da Paulus endnu var i Asien, saa han en Nat i en Drøm en Makedonier fra Landet hinsides det ægæiske Hav, og Makedonieren sagde til ham: »Kom over og hjælp os!« Det Raab lyder endnu over Verden: »Kom og hjælp os!« Oppefra lyder det med andre Vendinger: »Høsten er stor, men Arbejderne faa!« og »De, der fører mange til Retfærdighed, skal lyse som Stjerner i Evigheders Evighed,« og »Gaar ogsaa I hen i min Vingaard!« Nedefra lyder det i Ord som disse: »Hvor fra skal vi faa Brød til saa mange?« Formet i Nutidsvendinger lyder Hedningemissionærens Nødraab til os i disse Ord: »Giv mig eders Guld, for at jeg kan anvende det til Fordel for de arme, der sidder i Mørke og Dødsskygge; giv mig eders Deltagelse, for at jeg ikke skal miste Modet i et saa

byrdefuldt Liv; giv mig eders Bøn, for at Gud maa velsigne mit Arbejde; men fremfor alt, katholske Fædre og Mødre, giv mig det bedste, I har, giv mig eders Kød og Blod, eders Sønner og Døtre, for at jeg gennem dem kan bringe de sultne Brød og de vildfarne Lys.« Disse Par Linier er det korte Udtryk for mange Bønner, der lyder til os fra Missionsmarken, hvor Høsten er stor, men Arbejderne faa, og jeg tager ikke i Betænkning at lade disse Ord lyde ogsaa ved denne Lejlighed, for vel er vi smaa, men vi er da ikke saa smaa og usle, at vor Herre maa gaa vort Land forbi, naar han er ude for at skaffe Folk til sin Høst. Det skal slet ikke betragtes som en given Ting, at af os er der ingen, der duer til det Arbejde, og i hvert Fald er det sandt, at vi alle, og især de unge, har godt af at lade Missions-tanken faa lidt Tag i os. Maaske er den et Øjeblik ved at tage Vejret fra en, men jeg skulde tage meget fejl, om den ikke ogsaa hos en eller anden faar Kræfterne til at svulme og bringer et Pust af Storhed ind i Hjerter, der er ved at kvæles af Smaalighed, Snæversyn og Trangbrystethed.

Ja, kære Venner, det var Nødraabet, og til det er der jo vel nok dem, der vil svare med de kendte Ord: »Hvad kan det nytte?« Men saaledes sømmer det sig ikke at tale, hvor det ikke drejer sig om Købmandsfærd, men om Guds og Kirkens, om Kristi Riges højeste Interesser. Skulde denne Tale have Gyldighed, saa er den en Forkastelsesdom over Kristi egen Livsgerning. Har nemlig vor Herre Jesus Kristus umiddelbart set sine Bestræbelser kronet med Held? Afgjort nej. Han har selv sagt om sine Apostle, at de skulde høste, hvad de ikke havde saaet. Han var den, der saaede, men ikke fik høstet. Senere nok, men ikke til at begynde med. I Guds Rige er det saaledes, at man erkender sit Kald og gør sin Pligt og lader Gud om hele Resten, selv om det, man vinder for sig selv, kun er Lidelser og Død. Er det stort at dø for sit Fædreland, saa er det vel endnu større at dø for sin Gud! Det er nu forresten ikke det eneste Svar paa Indvendingen: hvad kan det nytte? For det nytter i Virkeligheden. Der er Resultater. Til hver Missionspræst derude svarer der i Gennemsnit 600 omvendte Hedninger og over 100, der forberedes til Modtagelsen af den hellige Daab.

Der har været Tider, da der tænktes mindre paa Hedningefolkene; men i vore Dage er Tanken atter levende. Jorden er bleven lille, og Landene er kommet hinanden nærmere. Ordet »Verdenssamfund« er allerede nævnet mange Gange. Skulde dette Verdenssamfund blive til Virkelighed, saa skal Korset og Korsets Religion ogsaa være med ved dets Dannelse, og det maa da blive enhver varmtfølende Kristens Opgave at være med i Arbejdet. Gid Kaldet ogsaa maatte komme til os! Intet er helligere og herligere end at bygge med paa Guds Rige, i hvilket der her saas under Taarer, men hisset høstes under Lovsang. Amen.

L. G.

Catarina Sordini.

(Fortsat.)

Til Trods for at Moder Marie Magdalene ofrede Klosteret i Ischia megen Tid og Omsorg, glemte hun ingeniunde at arbejde for at faa Tilbedelsesordenen stiftet. Det var og blev hendes Hovedopgave her i Livet at arbejde for denne Orden; hun nedskrev Ordenens Regel og Konstitutioner og overgav sin Skriftefader, Pastor Baldeschi, dem til Gennemsyn; han lod dem gaa videre til Biskop Pierleoni af Aquapendente, der kendte Moder Marie Magdalene og interesserede sig meget for Sagen. Pastor Baldeschi havde, som bekendt, lovet at være Moder Marie Magdalene behjælpelig, men han var en streng Mand og var tit og ofte haard mod hende, lod hende gaa uden at ville høre paa hende, lo af hende og ydmygede hende paa enhver Maade; men hun holdt stadig, paa sin stilsfærdige, beskedne Maade, fast ved, at trods alt, trods de daarlige og urolige Tider og trods de skæbnesvangre Udsigter, var det nu alligevel Tidspunktet til at begynde. Pengene var lovet hende, og hun fik dem fra en Velgører, Marquis Campo d'Alonge fra Madrid.

Biskop Pierleoni rejste til Rom for at forelægge Sagen for den hellige Fader, Pave Pius den Syvende. Efter at

have hørt om Planen for den evige Tilbedelses Orden og om Moder Marie Magdalene gav Pius VII øjeblikkelig Tilladelse til, at Ordenen begyndte i Rom, og han sendte Moder Marie Magdalene sin apostoliske Velsignelse. Augustinersøstrene tilbød at huse Søstrene fra Ischia, indtil de fandt en passende Bolig.

Nu gjorde man de sidste Forberedelser; af Søstre vilde Moder Marie Magdalene gerne tage Vicepriorinden, Søster Marie Mariane, og en Søster Marie Jesualda med, men den sidste maatte Moder Marie Magdalene ikke faa for Pastor Baldeschi, han foreslog en anden, og Moder Marie Magdalene bøjede sig naturligtvis, skønt hun indsaar, at denne sidste Søster vilde blive et Kors for den nye Orden. Den 31. Maj 1807 afrejste Søstrene fra Ischia. Moder Marie Magdalene havde i den Aarrække, hun havde været Priorinde i Ischia, bragt dette Kloster til Blomstring, og før hun forlod det, havde hun ved Velgøreres Hjælp sikret dets Fremtid.

Ved Ankomsten til Rom blev Søstrene modtaget ved Ponte Molle af Kardinal Castiglioni, den senere Pave Pius den Ottende. Hos Augustinersøstrene opholdt de sig en Maanedstid. Alle fik det bedste Indtryk af Moder Marie Magdalene, der stille og fordringsløs fulgte Husets Skikke, som om hun ikke var fremmed, men selv Augustinerinde; hun vilde derved vise sin uhyre Respekt for Iagttagelsen af Klosterregelen. De barfodede Karmelitermunke rejste fra Rom, og deres Kloster blev ledigt og til Salg; Moder Marie Magdalene købte det, skønt det egentlig ikke var godt indrettet eller egnede sig for Tilbederinderne, men hun tænkte som saa, at senere kunde de finde noget bedre. Imidlertid købte hun det ikke i Klosters Navn, men privat, en Formalitet, der var nødvendig i de urolige Tider, og som havde til Følge, at Franskmændene ikke kunde røre det, da de inddrog alt andet Klostergods, dengang de nogle Aar senere trængte ind i Rom. Den 8. Juli 1807 flyttede Moder Marie Magdalene og de to Søstre samt nogle unge Piger, der var rejst med fra Ischia, ind i St. Anna Kloster.

Det blev indviet af Mgr. Menochio, der var den hellige Faders Skriftefader, og ham samt Kardinal Somaglio blev det overdraget af gennemlæse den ny Ordens Regel og

Konstitutioner for derpaa at kunne give dem en foreløbig Approbation (Anerkendelse).

Det blev tilladt at holde Altrets Sakramente udstillet til Tilbedelse alle Søn- og Helligdage, og Sakramentet var udstillet for første Gang i Tilbedelsesordenen paa tredje Søndag i September 1807, paa hvilken Dag Kirken fejrer Marias syv Smerter; men snart fik Søstrene Tilladelse til at have Sakramentet udstillet hver Dag.

Den 2. Februar 1808 rykkede Franskmændene ind i Rom, og alle var kun optaget af det; men just den Dag kom Kardinal Somaglio til St. Anna Kloster og fortalte, at om Morgenen vilde han gaa ud, da han pludselig kom i Tanke om, at Tilbedelsesordenens Regel laa og ventede paa hans Underskrift, og at han ligesaa godt kunde underskrive den med det samme, og nu bragte han Priorinden den i underskreven Stand og sagde, at nu maatte de begynde at forberede sig til at tage Tilbederindernes Dragt.

Der blev Jubel i Klosteret over denne Meddelelse, men Iklædningen skulde ikke saa snart finde Sted; Kardinalen maatte snart sammen med mange andre Kirkefyrster drage i Landflygtighed, og den hellige Fader blev ogsaa fordreven. Moder Marie Magdalene var Franskmændene en Torn i Øjet, og en skønne Dag indfandt to Kommissærer sig med Ordre til at foretage Husundersøgelse; men de fandt ikke, hvad de haabede at finde, for i Søstrenes Gemmer var der kun Bøger, Krucifikser, Rosenkranse og Relikvier at finde. Kun i en Skuffe fandt de en hel Del Breve fra mange indflydelsesrige Personer, der var Klosterets Velgørere; disse Breve tog de til Moder Marie Magdalenes Sorg, og de blev læst under Haan og Spot og Latter; men af politisk Betydning fandt de intet i disse Breve.

Moder Marie Magdalene var Franskmændene en mistænkelig Person, de maatte til Livs. Tilfældig fik de at vide, at hun havde forudsagt den h. Fader, at han skulde blive fordreven og være som et Lam blandt Ulve, men at han atter i Triumf og Jubel skulde komme tilbage til Rom, og denne Udtalelse virkede som Peber i Næsen paa Franskmændene, og under Bevogtning sendte de Moder Marie Magdalene til S. Stefano, hendes Fødeby, som hun ikke havde set siden sin Ungdoms Dage. Hun fik Lov at bo

hos sin Familie, og ved den Lejlighed lærte hun sin lille Broderdatter Louise at kende, hende, der senere skulde blive Tilbederinde under Navnet Marie Kerubina og stifte Klosteret i Turin. Men nogle Maaneder efter Moder Marie Magdalenes Ankomst til S. Stefano meldte Fransk mændene sig atter; de var kommen i Tanke om, at det var ikke saa heldigt, at Moder Marie Magdalene opholdt sig i en Kystby. De kom og fordrede, at Moder Marie Magdalene endnu samme Aften skulde rejse til Florents. Familien Sordini sad ved Aftensbordet, da Meldingen kom, saa det var kort Varsel, men Moder Marie Magdalene tav og opløftede sit Hjerte til Gud.

I Florents blev hun modtaget af en Politiembedsmand, der haanede hende for hendes enkle, sorte Dragt og opfordrede hende til at se at blive gift, og da hun lod, som om hun slet ikke hørte hans Uartigheder, begyndte han at true hende med at lade hende skyde.

I Florents boede hun i Begyndelsen alene paa et Gæstgiversted, men her var Uro, og hun længtes dobbelt efter Klosterets Stilhed og Ro, men klagede dog ikke, hun var altid fattet i Guds Vilje. En from Dame, der havde hørt om Moder Marie Magdalenes Lidelser og Ensomhed, kom og tilbød hende Ophold hos sig. Hos denne Dame kom Moder Marie Magdalene til at leve under rolige Forhold og kunde uforstyrret leve et inderligt Liv med Gud; her traf hun flere unge Damer, der med Begejstring hørte om Livet i Tilbedelsesordenen og ytrede Ønske om at slutte sig til Moder Marie Magdalene, der jo ikke kunde love andet end at tage dem med, hvis Gud vilde det, men foreløbig saa det kun trist ud for Ordenen: Rom i Fjendernes Hænder, Paven fordreven, og Stifterinden af Tilbedelsesordenen under Bevogtning i Florents; men Moder Marie Magdalene tabte ikke Modet, og hun arbejdede stadig for sin Orden, om end kun i det stille, nemlig i Bøn og ved at tale med de unge, der kom til hende og kun længtes efter den Stund, da de kunde følge deres Kald og blive Tilbederinder. I Florents traf Moder Marie Magdalene ligeledes en forhenværende Dominikanerinde, der gerne vilde træde ind i Tilbedelsesordenen og senere som Tilbederinde under

Navnet Søster Serafina blev Moder Marie Magdalene til stor Hjælp og Trøst.

Endelig, i Marts 1814, fik Moder Marie Magdalene Brev fra Monsignore Menochio om at holde sig rede til at rejse, for i en nær Fremtid vilde en Præst komme og afhente hende og ledsage hende til Rom. Denne Præst var ingen anden end hendes gamle Skriftefader, Pastor Baldeschi. Gensynets Glæde var stor, og meget glædede det Pastor Baldeschi at lære de Damer at kende, der havde sluttet sig til Moder Marie Magdalene. Den hele lille Flok afrejste til Rom d. 14. Marts 1814.

Moder Marie Magdalene var af Helbred meget svag. De sidste Aar havde hun af sin Skriftefader, en Karmeliterpater, faaet Lov til kun at spise kogte Grøntsager og at sove paa en Fjæl, men Pastor Baldeschi tillod hende ikke den strenge Levevis og forlangte absolut, at hun, i det mindste paa Rejsen, daglig skulde spise to Æg, og Moder Marie Magdalene adlød, hvor gerne hun end var bleven ved med at leve paa den anden Vis. (Sluttes.)

St. Ignatius.

31. Juli.

(Ein Kriegsruf ist erklungen.)

Et Krigsraab mægtig lyder,
 et Ord fra Himlens Gud;
 lyt til, hvad Herren byder,
 det har til alle Bud.
 Det laaner Stormens Vinger
 og flyver over Jord,
 i alle Sprog der klinger
 en Genlyd af Guds Ord.

»Ignatius, du djærve,
 du Ridder uforsagt,
 gaa ud en Hær at hverve
 til Kamp mod Helveds Magt,
 en Hær, som tro vil bære
 mit Flag fra Havn til Havn,
 alt til Guds større Ære,
 til Pris for Jesu Navn.«

»I hører Fjendens Raaben
 og ser hans Overmod,
 en Verden staar i Vaaben
 og kræver eders Blod.
 Staa fast og vær ej bange,
 hold ud trods Nederlag;
 da skal I Sejren fange
 forvist paa Dødens Dag.«

Ignatius, du tage
 og mig i Herrens Sold;
 hjælp med din Kraft mig svage
 at løfte Sværd og Skjold.
 Og, falder jeg, du bære
 mig hjem i Faders Favn,
 alt til Guds større Ære,
 til Pris for Jesu Navn.

1012.

Den katholske Kirke i Frankrig i Aaret 1910.

(Af Dr. Johann Schreier i »Katholische Kirchenzeitung«).

(Fortsat.)

Et karakteristisk Middel til at arbejde for den katholske Sags Fremme i Frankrig er Foredrag med Lysbilleder. Foreningen »Jeanne d'Arc,« som udelukkende bestaar af Damer, arrangerer aarlig henved 300 Foredrag, som næsten

alle er ledsagede af Lysbilleder. Hver af de 78 Stiftsforeninger for Præster, vi ovenfor omtalte, lader ogsaa afholde et Par Hundrede saadanne belærende Foredrag om Aaret. Der findes endvidere Selskaber, som kun bestaar af Lægfolk, og som ligeledes med Iver benytter sig af dette Agitationsmiddel, f. Eks. »Conférenciers populaires«. Ifølge Beretningen fra »Bonne Presse«s Kongres er der i Aaret 1910 blevet afholdt 30.000 saadanne Foredrag, næsten udelukkende af religiøs-apologetisk eller af socialt Indhold. Største Delen af disse Foredrag holdes i en Kirke, idet man spænder Tæppet ud over Kommunionsskranken; da det ved Brugen af Apparaterne Janus eller Lumen ikke er nødvendigt at tilvejebringe fuldstændigt Mørke, behøves der ingen yderligere Foranstaltninger. Præsten gaar op paa Prædikestolen, beder et Fadervor og begynder saa sin Tale og Forklaring, medens de tilsvarende Lysbilleder fremføres. Naar Foredraget er til Ende, synger man en Psalm, og sædvanlig bliver der da endnu for hvert Vers vist et Billede. De Resultater, man har opnaaet herved, er ganske forbavsende; der hersker den dybeste Stilhed under Foredraget, og alle de tilstedeværende synes at være fuldtud med. Flere Biskopper, som tidligere var bestemte Modstandere af denne yderst moderne Maade at drive Sjælesorg paa, er bleven ivrige Tilhængere af den, efter at de engang har set den udøvet i et Nabostift, og har da ogsaa paa det varmeste anbefalet den til deres egne Præster.

Det Spørgsmaal, som er af den mest afgørende Betydning for det katholske Frankrig, og som endnu stadig forarsager den største Spænding, er dog Skolespørgsmaalet. Den af Jules Ferry lovede Neutralitet har frembragt de Frugter, som forstandige og besindige Mænd har forudsagt: en tilsløret Udbredelse af Gudsfornægtelsen og et dybt Had imod alt, hvad der hedder katholsk. De katholske Biskopper har fordømt flere Skolebøger, og Lærerforeningen »Amicales des Instituteurs« anlagde en Injuriesag mod flere Biskopper og krævede Skadeserstatning; nogle Domstole afviste Klagen, men andre tog imod den, og Ærkebiskoppen af Bordeaux, Kardinal Andrieu, blev idømt en Erstatning af 500 Francs.

Regeringen er til Sinds at gennemføre Skoleloven i dens

fulde Streghed, ja, den ønsker endogsaa yderligere at skærpe den. Brisson og Doumergue har indbragt flere Lovforslag, som endnu ikke er behandlet, men snart vil komme for, og hvorved man vil berøve Fædrene Retten til at føre Klage over de Lærere, der forser sig mod den i Loven garanterede Neutralitet; ja, man vil ikke engang til-lade Forældrene at stifte Foreninger for at forsvare deres naturlige Ret til at bestemme over Børnenes Opdragelse.

I Skolespørgsmaalet aabner der sig en vid Kampplads for de franske Katholikker; de er overbeviste om, at de ikke kan vente sig nogen Barmhertighed af deres Fjender, og at disse ikke vil sky noget Offer for helt at fjerne den religiøse Opdragelse; men til Gengæld træffer de ogsaa selv deres Forberedelser til at kunne gøre Modstand og frelse deres Børns Sjæle.

(Slattes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Ordrup. Søndag d. 23. Juli lykkedes det at faa afholdt det andet *Friluftsmøde* for i Aar ved vor Frues Bøg. Vejret var fortrinligt, og Besøget godt. Efter en kort Indledningstale af højjærv. Hr. Pastor Günther, der bl. a. ud-talte sin og alle de tilstedeværendes Glæde over igen at se Hr. Mogens Ballin tage Del i Arbejdet for de unge, gav denne en fornøjelig Skildring af en Del Rejseindtryk fra Tyrol. Særlig dvælede han ved forskellige kirkelige Forhold, især da ved, hvad der gøres for Ungdomssagen, og til Slutning kom han ogsaa ind paa vort eget Arbejde herhjemme. Ved dette Møde blev vor nye Sangbog, Sursum corda, saa at sige indviet, idet den for første Gang blev taget i Brug.

— *Vincentiusforeningen.* I Anledning af den h. Vincents af Pauls Fest (19. Juli) afholdt Foreningens fem københavnske Konferencer deres tredie Generalforsamling for i Aar paa St. Andreas-Kollegiet Søndagen d. 23. Juli Kl. 6 Eftm. I Hans biskoppelige Højjærværdigheds Fraværelse præsiderede højjærv. Hr. Pastor Neuvel. Til Stede var 37 Brødre. Efter den sædvanlige Aflæggelse af Kvartalsberetningerne fra hver Konferences Side angaaende Menigheds-

plejen oplæstes en Oversættelse af en Tale, som Generalpræses Calon har holdt paa Pariser-Konferencernes Generalforsamling d. 30. April i Aar, samt en Oversættelse af et Brev, som Hr. Calon i denne Anledning har tilskrevet det københavnske Lokaltraad. Det drejer sig om den saakaldte »Messe aux quatre intentions«, en Aarsmesse for Kirken, Paven, Fædrelandet og Vincentiusforeningen. Denne Aarsmesse blev for 40 Aar siden indført i de fleste franske Konferencer og gik derfra over til mange andre Konferencer i andre Lande og Byer: Belgien, Holland, Italien, Quebec, Smyrna, Buenos-Aires, Lissabon, Athen, Freiburg o. s. v. Det er nu Pariser-Generalraadets Ønske at faa denne Aarsmesse indført i *alle* Jordens Konferencer. Hver Konference sætter Messen til en bestemt Dag i Aaret, til sin Stiftelsesdag, til sit Sogns Kirkeindvielsesfest, til sit Sogns Skytshelgenfest eller en anden Dag i Aaret, der maatte passe den bedst. Under en paafølgende Diskussion fandt Hr. Naalemagermester Jørgensen det smukkeste, om alle de fem københavnske Konferencer valgte een og samme Dag i Aaret, helst en for Fædrelandets Vincentiusforening minderig Dag, eftersom Messen jo ogsaa var for Fædrelandet. Da mange Brødre imidlertid i denne Sommertid er fraværende, besluttedes det at udsætte Sagen til næste Generalforsamling i December Maaned. Hver Konference burde saa i Mellemtiden drøfte den og tage Bestemmelse, om den vilde tiltræde nævnte Aarsmesse, og da paa hvilken Dag af Aaret. Efter Mødet overværede de forsamlede Brødre Andagten Kl. 7 i St. Andreas Kirke, der var ganske overfyldt, eftersom ogsaa en Mængde Deltagere i Friluftsmødet havde indfundet sig. C. P.

Rom. Ved en Skrivelse (et saakaldt *Motu proprio*) af 2. Juli, offentliggjort i *Osservatore Romano* for 14. Juli, har Pave Pius X foretaget en *Indskrænkning i Helligdagens (de »befalede Festdages«) Tal*. Da det selvfølgelig tilkommer den gejstlige Øvrighed at lade en saadan Skrivelse bekendtgøre og at føre den ud i Livet, og vor højærværdigste Biskop for Tiden er bortrejst, skal vi her kun give nogle foreløbige Bemærkninger om Hovedpunkterne. Den hellige Fader begrundet sin Beslutning, dels med at der i vor Tid rejses saa meget, at det langt mere end før føles som en Ulempe, naar de forskellige Egne og Lande har et forskelligt Antal af Helligdage, dels med at de mange Helligdage lægger Hindringer i Vejen for Nutidens stadig voksende Handels- og Industriliv og gør det vanskeligere for de fattige at tjene til deres Livsophold. Paven har derfor fundet det rigtigt at ophæve den offentlige Højtideligholdelse af en Del Helligdage og for nogle andre Festers Vedkommende at henlægge den til en Søndag. Da vi her i Danmark jo allerede har fejret en Del Fester paa Søn-

dage, vil vi ikke komme til at mærke saa meget til Forandringen; det mest iøjnefaldende og sikkert mest overraskende er, at Kristi Legems Fest ophører med at være en særlig paabudt Helligdag, idet den henlægges til den anden Søndag efter Pintse. Et Par Fester, som derimod — saafremt de almindelige Bestemmelser kommer til at gælde ogsaa for Danmark — vil vinde i ydre Højtidelighed, er d. h. Josefs Fest (19. Marts) og Johannes Døberens Fødsel (24. Juni), idet de begge fremtidig skal fejres offentligt paa Søndage. Til Slut udtaler den hellige Fader sit faste Haab om, at de troende vedblivende vil vise deres Andagt til Gud og deres Ærbødighed for hans hellige ogsaa paa de Dage, der ophører med at være egentlige Helligdage, og at de, naar de befalede Festdages Antal er blevet mindre, med saa meget des større Iver vil opfylde deres kirkelige Pligt paa de tilbageblevne.

Holland. *Roermond* og *Valkenburg* er Navnene paa to smaa Byer i den overvejende katholske Del af Holland, i hvilke der rører sig et rigt katolsk Liv. Naar de nævnes her i Dag, er Grunden, at flere Ordenspræster, som har været ret bekendte i Danmark, har faaet deres nuværende Virkekreds anvist der. Som bekendt taler Ordensfolk kun lidt om sig selv, og de vilde næppe have sagt Ja, hvis Ugebladets Korrespondent, der nylig har besøgt dem, havde spurgt, om han skulde skrive om dem i Bladet; men nu sker det uden Forespørgsel og Tilladelse, da sikkert mange Læsere gerne vil høre et Par Ord om de Præster, de med saa god Grund havde lært at sætte Pris paa. — I *Roermond* har Kamillianerne et stort Kloster, hvor deres unge Folk studerer og ellers uddannes til deres senere Kald. Med det egentlige Kloster, hvortil ogsaa en lille hyggelig Kirke hører, er der forbundet en Klinik, ikke videre stor, da Hovedformaalet for Virksomheden i *Roermond* ikke, som ellers, er Arbejdet blandt de syge, men Uddannelsen af Arbejdere blandt syge. Forstanderen for hele den store Virksomhed er Pastor Ikenmeyer, som i over en halv Snes Aar gjorde et stort Arbejde for den katholske Menighed i Aalborg; og Pastor Grosse-Bley, som ogsaa er kendt og afholdt paa Grund af sin mangeaarige Præstevirksomhed i samme By, leder den med Klosteret forbundne Klinik. Det vil glæde deres mange Venner i og udenfor Aalborg at høre, at de begge har det godt og tænker med overordentlig stor Venlighed paa Danmark. At de kommer tilbage hertil igen, har alle deres Venner jo Lov til at haabe. — Naar man med Toget passerer *Valkenburg* Station, undgaar man næppe at lægge Mærke til et stort Bygningskompleks, der ligner noget mellem et Slot og en Kaserne. Det er Je-

suiternes berømte St. Ignatius-Kollegium. At beskrive dette og alle dets Herligheder, ikke mindst den skønne og vældige Have, er her ikke Plads til under denne Rubrik. Selve Kollegiet er ikke gammelt, der er bygget meget til i den allersidste Tid, og der bygges i disse Dage. Af nye Ting maa vistnok mest det ypperligt indrettede og meget rigeholdige Bibliothek fremhæves; det indtager tre Etager og er saa praktisk ordnet som vistnok overhovedet muligt. Kollegiet er udelukkende Studieanstalt eller vistnok rettere Universitet, hvor de vordende Præster maa læse i mange Aar; at der følgelig som Lærere her er samlet en Mængde verdensberømte Mænd, forstaar man. Paa to af Dørene ind til de beskedne Sove- og Studereværelser læste jeg Navnene Knabenbauer, en af den katholske Eksegeses ypperste lærde, og Wassmann, en af de største nulevende Biologer. Rektor for hele det omfattende Kollegium er P. Joseph Schmidt, hvem de fleste Læsere vil huske som Rektor Schmidt fra Stenosgade. Det vil ogsaa glæde mange at høre, at han, skønt der hviler ikke een, men to-tre Mænds Arbejde paa hans Skuldre, dog med tilsyneladende usvækket Kraft udfører sin store Gerning. For Danmark arbejder han ogsaa, idet der studerer seks-syv unge Mænd dernede, om hvem det i hvert Fald er sandsynligt, at deres Livs Præstegerning vil falde i vort Fædreland. De vil være mange Elever paa St. Andreas Kollegium bekendte, og disse vil glæde sig ved at høre, at deres forhenværende Lærere nu fortsætter deres Studier under saa ypperlige Forhold og i saa herlige Omgivelser. Havens Stilhed yder mangan Student et for Studier overordentlig gunstigt Tilflugtssted.

N. H.

Unio. Søndag d. 6. August: Sommerudflugt for Medlemmer og Besøgende.

I. Afdeling (Herrer alene) tager med Kystbanen Kl. 9²¹ til Rungsted. Herfra til Hørsholm, hvor den medbragte Frokost spises. Derefter spadserer man gennem Folehaveskov til Vedbæk Kro, hvor man mødes med

II. Afdeling (Herrer & Damer), som tager med Kystbanen Kl. 11⁵.

Sursum corda.

Sangbog for katholske Ungdomsforeninger.

Pris 50 Øre, smukt indb.

Faas paa Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G. (mellem Kl. 1 og 4), og hos Hoffmann, Købmagergade 48.

Østervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem og Bureau.

Kirkelig Kalender.

30. Juli.	8. Søndag efter Pintse.	6. August.	9. Søndag efter Pintse. Kristi Forklarelse.
31. —	Mandag. Ignatius af Lojola, Bekender.	7. —	Mandag. Cajetan, Be- kender.
1. August.	Tirsdag. Petri Fængsel.	8. —	Tirsdag. Cyriacus og Lidelsesfæller, Mar- tyrer.
2. —	Onsdag. Alphons M. Liguori, Bek., Biskop og Kirkelærer.	9. —	Onsdag. Vigiliatedag. (<i>Pave Pius X. kronet 1903.</i>)
3. —	Torsdag. Genfindel- sen af d. h. Stephans Relikvier.	10. —	Torsdag. Laurentius, Martyr (med Oktav).
4. —	Fredag. Dominicus, Bekender. (<i>Pave Pius X. valgt 1903.</i>)	11. —	Fredag. Dag i Oktaven.
5. —	Lørdag. Maria i Sne.	12. —	Lørdag. Klara, Jomfru.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 28.

**Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne
i Provinserne.**

	Stille Messe.	Højmesse m. Præd.	Efterm.
Aalborg (Kastetvej).....	Kl. 7 ¹ / ₂	Kl. 10	Kl. 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade).....	» -	» 10	» 3
Silkeborg (Vestergade).....	» -	» 9	» 7 ¹ / ₂
Aarhus (Ryegade 26).....	» 6 ¹ / ₂ & 7 ¹ / ₂	» 10	» 7
Horsens (Nørregade 19).....	» 8	» 10	» 2
Vejle (Blegbanken).....	» 7	» 10	» 3
Fredericia (Sjællandsgade).....	» 7	» 10	» 3
Kolding (Alhambravej).....	» -	» 9 ¹ / ₂	» 7
Esbjerg (Nørregade).....	» -	» 10	» 3
Svendborg (Havnegade 1).....	» -	» 10	» 3
Odense (Torvet 7).....	» 8	» 10	» 2 ¹ / ₂
Nyborg (Kronprinsensgade 5) ..	» -	» 10	» -
Glorup.....	» 9	» -	» -
Dalum Kloster.....	» 6 ¹ / ₂	» -	» -
Maribo (Ny Østergade).....	» 8 ¹ / ₂	» 10 polsk	» 2 ¹ / ₂
Næstved (Præstø Landevej)....	» -	» 9	» 2
Slagelse (Tordenskjoldsgade)...	» -	» 10	» -
Ringsted (St. Knudsgade).....	» -	» 9 ¹ / ₂	» 7 ¹ / ₂
Roskilde (St. Olsgade).....	» 7	» 9	» 5
Ledreborg.....	» -	» 9 ¹ / ₂	» 2
Køge (Elisevej).....	» -	» 10	» 4
Helsingør (Nygade 8).....	» 8	» 10	» 5
Assens (Østergade 11) een Gang om Maaneden	» 10.		

Første Fredag i Maaneden (4. August).

St. Ansgars Kirke: Kl. 8¹/₄ højtidelig Messe til Ære for *Jesu guddommelige Hjerte*; Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse; Kl. 7¹/₂ Aften Andagt til *Jesu guddommelige Hjerte*.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.

Jesu Hjertes Kirke: Efter 8¹/₂-Messen sakramental Velsignelse; Kl. 8 Aften Andagt.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 32.

Søndag den 6. August.

1911.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Catarina Sordini. — Den katholske Kirke i Frankrig i Aaret 1910. — Mater Anna. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Norge. Spanien. — Bekendtgørelser. — Om- slag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

84.

Besøgelens Tid.

Det er han, der taler, for hvis menneskelige Sjæl alle fremfarne og kommende Tider og Begivenheder laa klare og uslørede. Alle Tidens og Menneskers Dommer taler. Og hvad forsikrer han? Man skal kaste en Vold op om Jerusalem og belejre og trænge den fra alle Sider; baade den selv og Børnene i den skal slaas til Jorden, og der skal ikke lades Sten paa Sten i den.

En forfærdelig Dom over Jerusalem, en fuldstændig og stedsevarende Tilintetgørelse af Jødernes herlige Stad er det, Jesus øjner i Fremtidens Nat.

Vespasian og Titus var de Hærførere, Guds straffende Retfærdighed vilde bruge og virkelig brugte til at tugte Staden og Folket.

Jerusalem havde syndet og syndet svært ved ikke at slutte sig til Jesus til Trods for alle de Undere, der talte saa overvældende mægtigt for hans guddommelige Sendelse. Jesus havde villet drage Jøderne til sig, samle dem, som

en Høne samler sine Kyllinger, men de vilde ikke lade sig samle. To Rovfugle sendtes derfor mod Staden og Folket.

Jerusalems Ødelæggelse er et Billede paa Verdensdommen og den Ødelæggelse, der vil ramme mange Mennesker. Disse to Begivenheder indfletter Jesus derfor ogsaa saaledes i hinanden, at det er umuligt at skille de Træk ud, der særtegner hver enkelt Begivenhed.

I begge Tilfælde er Grunden til Straffen den samme: du har ikke erkendt din Besøgelses Tid; du har ikke villet!

Besøgelsestider oprinder for ethvert Menneske. Naaden søger at faa Tag i os. Hvor ofte? Jeg ved det ikke; men gennemgaa dit eget Liv i dit Hjertes Lønkammer, og du vil bekende: tit og mangen Gang lød Naadens Kaldelse. Og det er paa den forskelligste Maade, Gud saaledes besøger et Menneskehjerte, Det kan være — og er det ofte — ved Genvordigheder, ved Trængsler, ved dine kærestes Død, at Gud søger at oplade dine Øren, saa du kan høre hans Røst. Men det kan ogsaa være paa ganske modsat Vis, den Almægtige søger at faa dig til at lytte til hans Røst, ved store, ufortjente Glæder, ved Hjælp i Nød og Ulykke, ved Befrielse for en tung og truende Fremtid. Men hvad enten det sker paa den ene eller anden Maade, er det frygteligt for dig, om du maa bekende: jeg skønnede nok, hvad det betød, men jeg vilde ikke. Gud — den store — vil tale med dig, som er Støv og Aske, men du vover at vende dig bort fra ham. Gud vil tilvende dig Frugten af Jesu Død paa Korset, men du vil ikke tage mod saa kostbar en Frugt og ænsrer ikke din Guds Lidelse.

Den sidste Besøgelses Dag vil ogsaa komme for dig. Gid du i alt Fald maatte benytte *den*. Men hvem nævner dig den? Benyt derfor Øjeblikket og lyt til Naadens Røst. — At udsætte sig for i Evigheden at maatte sige: hvor ofte har du, Gud, villet drage mig til dig, men jeg har ikke villet, er en alt for frygtelig Tanke at leve paa. Hvor ofte har jeg villet samle dig: se, hvor barmhjertig Gud er. Men du har ikke villet: se, hvor ligegyldig, tankeløs og ond du er; men se ogsaa, hvorfor du maa godkende hans Retfærdighed, om den skulde ramme dig.

M. Osterhammel.

Catarina Sordini.

(Sluttet.)

Paa den h. Josephs Fest, d. 19. Marts, ankom Moder Marie Magdalene med sine Ledsagere til Rom, og alle blev de modtaget med Glædestaarer af de to Søstre, der stadig havde opholdt sig i Rom under alle Urolighederne.

Det første, Moder Marie Magdalene efter sin Ankomst til St. Anna Kloster sørgede for, var Oprettelsen af et Noviciat for de unge Florentinerinder, der var rejst med hende til Rom; men de holdt ikke alle ud, tre rejste efter kort Tids Forløb, en fjerde havde det nok saa godt og var lykkelig i sit Kald, men hendes Slægtninge lod hende ikke have Fred, de vilde ikke tro paa hendes Kald eller tro, at hun var lykkelig, og til sidst stillede de den Fordring, at hun skulde komme hjem. Hun var meget ulykkelig — og spurgte Moder Marie Magdalene, hvad hun skulde gøre; hun skulde føje Forældrene, sagde Moder Marie, for saa føjede Forældrene nok hende og lod hende komme tilbage. Den unge Pige rejste hjem, men fortalte stadig sine Forældre, at hun kun blev lykkelig, hvis hun fik Lov at følge sit Kald, og Forældrene maatte give efter og lade hende rejse tilbage til Rom.

Nogle Aar senere var der en anden ung Pige, der blev i Klosteret i to Aar og tilsyneladende var lykkelig; men saa kom hendes Forældre og talte med hende om fordums Dage, og den unge Pige begyndte at længes tilbage, men vilde ikke være ved det og sagde til Priorinden, Moder Marie Magdalene: »Hvis De siger, jeg skal blive, saa vil jeg blive.« — »Ja men, min kære Ven,« sagde Priorinden, »det faar De mig aldrig til at sige, for hvem der vil blive i Kloster, maa blive der af egen fri Vilje og Trang.«

De ankom altsaa til Rom den 19. Marts 1814, men den hellige Fader var endnu ikke vendt tilbage, og før man havde hans Tilladelse, kunde man ikke aabne Klosterkirken. Den blev først aabnet den 13. Juli 1814; de troende var lykkelige over atter at have det helligste Sakramente udstillet, og Kirken var altid godt besøgt. Nu havde Moder Marie Magdalene kun eet Ønske, at de snart maatte

tage den hvide Tilbederindedragt, men den hellige Fader syntes, det var bedre endnu at se Tiden lidt an for at prøve, om Ordenen havde Levedygtighed; han viste imidlertid Foretagendet stor Interesse, aflagde Klostret flere Besøg og opmuntrede Søstrene til at være taalmodige og standhaftige. Siden 1789 havde Moder Marie Magdalene bedt og arbejdet for den evige Tilbedelses Orden, og først otte og tyve og et halvt Aar efter fik hun Tilladelse til at tage en Tilbederindes Dragt.

Den 18. September 1817 kom Mgr. Menochio og gav Dragten til Priorinden, Moder Marie Magdalene, der bibeholdt sit Navn, til Vicepriorinden, der fik Navnet Moder Marie Anna, til den forhenværende Dominikanerinde, der fik Navnet Søster Marie Serafina, og endelig til den tredje fra Ischiaklostret, der fik Navnet Søster Marie Josef. Den 4. Oktober samme Aar fik 10 unge Piger Dragten, saa nu udgjorde hele Samfundet 14. Herefter gik det jævnt og roligt fremad. Den 12. Maj 1818 fik de fire ældste Søstre Lov til at aflægge Klosterløfterne i Tilbedelsesordenen. Den 22. Juli 1818 blev Ordensregelen højtidelig anerkendt af den hellige Fader, Pave Pius VII.

Den evige Tilbedelses Orden var nu bleven Virkelighed, og Moder Marie Magdalenes Livsværk tilendebragt; hendes Kræfter tog af, og man saa, at hun Dag for Dag blev svagere. Dog virkede hun endnu meget i det stille bag Murene; i Skrift og Tale opmuntrede og formanede hun sine aandelige Døtre til i alle Ting at være deres ophøjede Kald tro.

Den 21. Oktober 1824 blev Moder Marie Magdalene meget syg, og hun fik den sidste Salvelse; endnu en Maaned maatte hun dog under store Lidelser vente paa Døden, men hendes legemlige Lidelser var for intet at regne mod hendes Sorg over at maatte give Afkald paa den hellige Kommunion, fordi hun ikke kunde undlade at nyde noget Natten igennem. Da man henvendte sig til Pave Leo den Tolvte og bad om Tilladelse til at give Moder Marie Magdalene den hellige Kommunion straks efter Midnat, betænkte den hellige Fader sig lidt, men sagde derpaa: »Jo, hun skal have Lov dertil, og jeg sender hende min Velsignelse.« Den 29. November 1824, Klokkeren 5 om Mor-

genen, døde Moder Marie Magdalene, omgivet af alle Søstre.

Disses Sorg er det neppe muligt at skildre; de mistede i hende deres Stifterinde og Priorinde, deres Leder og Førerske i det daglige Livs Stræben efter at blive bedre og bedre, og fremfor alt mistede de i hende en stille, mild og forstaaende Moder.

Moder Marie Magdalene døde, men hendes Tilbedelsesorden lever, og den blomstrer Jorden over. I Italien har Ordenen Klostre i Rom, Neapel, Turin, Monza, Vigevano, Milano, Albaro, Bassano; i Spanien findes et Kloster i Vich, i Østrig et Kloster i Innsbruck, i Sydamerika et Kloster, stiftet fra Klostret i Innsbruck, i La Concepcione, og endelig er der otte Klostre af Ordenen i Mexico.

Den evige Tilbedelses Orden tæller altsaa i alt 19 Huse, 10 i Europa og 9 i Amerika; det tyvende eksisterer halvt, idet Innsbruck som bekendt siden 1903 har ejet en stor Byggegrund paa Jagtvejen i København, hvor der agtes bygget et Kloster til Tilbedelse og Forherligelse af Alterets helligste Sakramente.

Den katholske Kirke i Frankrig i Aaret 1910.

(Af Dr. Johann Schreier i »Katholische Kirchenzeitung«.)

(Sluttet.)

Meget glædeligt er det, at den katholske Litteratur i Chateaubriands Fædreland bliver betydeligere næsten fra Dag til Dag. Huysmans, Coppée, Brunetière og Retté er allerede ansete Navne. Ved Siden af disse staar der endnu en hel Række af andre fremragende Mænd, som vækker almindelig Beundring ved deres ophøjede Tanker og deres klare og rene Sprog. Henry Bordeaux, som er Medlem af Akademiet, og René Barin, som vel snart bliver det, maa regnes blandt de ypperste Novellister

i Frankrig, ja overhovedet i vor Tid. Bordeaux har altid været en formfuldendt og sædeligt ren Forfatter, der aldrig, som største Delen af Novelledigterne i vore Dage, har fordybet sig i Snavs og Uhumskhed. I sine sidste Værker behandler han ogsaa sociale Spørgsmaal, Indvandringen fra Land til By, Virkningerne af den religiøse Forfølgelse og Arbejderkonflikterne. »La Barrière«, hans sidste Arbejde, betegner just Højdepunktet indenfor hele hans Produktion; aldrig er Omvendelsens Sjæleliv og Katholicismens Virksomhed i Trængselens Dage behandlet med saa megen Forstaaelse og saa dybtgaaende en Opfattelse som her.

Foruden disse Mænd ejer det katholske Frankrig endnu en Charles de Pomairols, en ny Lamartine, hvem baade hans Landsmænd og Udlændinge yder den mest uforbeholdne Anerkendelse, og hvis »Ascension« er et af de Værker, man læser næsten med en hellig Andagt, og som efterlader dybe Spor i Sjælen.

Ogsaa den kristelige Poesi vaagner til nyt Liv i Frankrig. For nylig har Akademiet prisbelønnet »Eons du puits« af Robert Vallery-Kadot og »Terre divine« af G. Zidler; ogsaa »Mains jointes« af Fr. Mauriac fandtes værdigt til den samme Ære. Og ved Siden af disse Navne finder vi en Jean Vermy med »Lumière de la maison«, en Victor Favet med sin vidunderlige »Duel d'ames«, en Jean Lionet, en Emil Baumann med »L'Immolé«, Grev H. de Lacombe med »Amour et foi«, Davignon med »Le prix de la vie« og endnu mange andre, som alle er oprigtige, overbevisningstro og begejstrede Katholikker.

Denne Reaktion, som man for Øjeblikket kan iagttage i Frankrig indenfor den sociale Virksomhed, Historien, Filosofien og Poesien, er meget betegnende. Tænkende Mænd begynder at faa Øjnene op for de forfærdelige Følger af den stadige Fornægtelse. Menneskehjertet tracter efter det uendelige, og naar man til Trods for al Videnskab og alle Fremskridt ikke byder det dette uendelige, da begynder dette Hjerte at blive uroligt, at gøre Oprør og med Voldsomhed at kræve sin Ret.

Dette er, hvad vi for Tiden kan se i Frankrig. De mere veltænkende Franskmænd kan allerede ikke undlade at se, at ved Randen af den Vej, de nu maa gennemløbe,

staar det forfærdelige Mene Tekel at læse: »Per me si va nella citta dolente (Ad mig kommer man til Lidelsens Stad),« og da de erkender dette, skyr de i deres store Fædrelands-kærlighed ingen Anstrengelse for at gribe frelsende ind og berede deres Folk en bedre Fremtid.

De franske Katholikkers politiske Virksomhed i 1910 kunde naturligvis ikke være meget omfattende. Ved ethvert Ministerskifte spørger man ængstlig: Kommer der dog ikke snart ogsaa en Katholik ind i Ministeriet? Men før dette bliver Tilfældet, maa der endnu gaa 20, 30, maaske 40 Aar. Enhver ved jo, hvilke Midler et Parti raader over for at kunne hævde sin Stilling, naar det først engang har faaet Magten i Hænderne. Selvom de franske Katholikker havde dobbelt saa mange Foreninger, Syndikater o. s. v., som de for Tiden har, ja, selvom de havde lige saa mange som Socialisterne, vilde der dog være langt tilbage, inden de kunde fortrænge de kristendomsfjendtlige Kamre. Arbejdet kan kun skride langsomt fremad og maa for største Delen øves i det stille: Folket maa opdrages paa ny, der maa ligesom indgydes nyt Blod i dets Aarer, først da vil det langsomt igen blive bedre.

Adskillelsesloven i Frankrig har tydelig nok tilføjet Kirken umaadelig Skade, men — set fra et andet Synspunkt — har den ogsaa uomtvistelig været til Gavn for Kirken. Nu, da Præsteskabet ikke længere faar nogensomhelst Løn eller Understøttelse fra Staten, nu kan det tale frit og uden Frygt. Nu kan Biskopperne ret tage til Orde, og aldrig har man hørt dem med saa stor Ærbødighed som nu. De enkelte Stifters Biskopper, der er udnævnt umiddelbart af den hellige Fader uden den ringeste Indblanding fra Regeringens Side, kan nu glæde sig ved den største Frihed, da de ene og alene har Jesu Kristi Statholder at takke for deres Værdighed. De franske Katholikker selv er vaagnet til fornyet Kraft og Virksomhed, da de saa, at Spørgsmaalet for dem nu var: at være eller ikke at være.

Mater Anna.

(Grevinde Nancy Hahn-Neuhaus, f. Hedemann).

For et Par Maaneder siden lukkede sig i Østerrige Graven over en ærværdig, alderstegen Ordensfrue, som af flere forskellige Grunde fortjener at blive mindet i vort Ugeblad. Ikke blot fordi hendes Vugge havde staaet i Skyggen af den foraarsfriske, lysegrønne danske Bøgeskov, eller fordi det guddommelige Forsyn, ledte hende, som var født af protestantiske Forældre, ind i den katholske Kirke; ej heller blot fordi hun i sin høje Alder vragede de Livets Goder, som hun ifølge sin Rang og Stand i Verden baade havde Krav paa og Raad til at nyde, for til Gengæld at tilbringe sin Livsaften i Nøjsomhed og Tilbagetrukkenhed indenfor Klostermurenes kalkede Vægge; men ganske særlig fordi hun stedse bevarede en levende Interesse for sit

Fødeland og for vor hellige Kirkes Genrejsning herhjemme, hvortil hun selv ydede en efter Omstændighederne overordentlig værdifuld Hjælp og Støtte.

Grevinde Nancy Hahn, en Datter af Kaptajn i Marinen Christopher Hedemann og dennes Hustru, Frederikke Høyer, fødtes d. 31. Maj 1825 i Nærheden af Roskilde paa Herregaarden Lindholm. Denne ejedes af Grev Plessen, som var gift med en Søster til Kaptajn Hedemann. Her tilbragte hun sin tidligste Barndom, men da hun allerede i 5 Aars Alderen havde mistet begge sine Forældre, tog Tanten, Grevinde Plessen, hende med sig til Godset Sierhagen i Holsten og sørgede varmt og kærligt for hende som for sit eget Barn.

Under sit Ophold her lærte hun Grev Ferdinand Hahn at kende, som boede ikke ret langt derfra paa Slottet Neuhaus, og blev gift med ham den 25. Juli 1845.

Hun havde nydt en from, kristelig Opdragelse og var stærkt religiøst interesseret, men selvfølgelig helt i protestantisk Aand. Den katolske Kirke kendte hun derimod ikke noget til. Det var først i Begyndelsen af Halvtredserne, at hun kom i direkte Berøring med Kirken, nemlig gennem sin Svigerinde, Grevinde Ida Hahn-Hahn. Denne ualmindelig begavede Dame var efter nogle få Aars ulykkeligt Ægteskab med sin Fætter, Grev Hahn i Mecklenburg, bleven skilt fra sin Mand og førte derefter i en længere Aarrække et meget uroligt og omflakkende Liv. Ved Siden heraf udfoldede hun en overordentlig frugtbar Forfattervirksomhed, hvis Produkter genspejler hendes indre Uro og forkynder en blaseret, ukristelig Verdensanskuelse. Hun kunde dog ikke finde den indre Ro og Fred, hendes Sjæl tørstede efter, før hun omsider efter langvarige aandelige Kampe og Brydninger fik sin Længsel stillet ved at blive optaget i den katolske Kirke. Hendes Konversion fandt Sted den 26. Marts 1850 i Berlin hos daværende Provst ved St. Hedvig, Wilh. Em. Friherre von Ketteler, den senere berømte Biskop af Mainz. Medens dette hendes Skridt og især et Skrift («Von Babylon nach Jerusalem»), hvormed hun begrundede sin Overgang, vakte umaadelig Opsigt og Forbitrelse i protestantiske Kredse i Tyskland, slog hendes nærmeste Familie dog ikke Haanden af

hende, og hun vedblev af og til at besøge sin Broder paa Neuhaus.*)

I det derværende Slotskapel, som stammede fra Tiden før Reformationen, fandtes der en Statue af den allerseligste Jomfru, mærkeligt nok det eneste Minde om den katholske Fortid, medens alle andre Billeder i Kapellet samt Altret var bleven ødelagt under Kirkeomvæltningen. Det synes, som om Grevinde Ida betragtede Bevarelsen af denne Mariastatue som et godt Varsel for, at hendes Broders Familie ved Gudsmoderens kærlige Haand maatte blive ført tilbage fra Vildfarelsen til Sandhedens Kirke. I hvert Fald gav hun dette sit Haab et varmtfølt Udtryk i et Digt til »den trofaste Jomfru af Neuhaus«, i hvilket hun beder Maria om ved sin naadige Styrelse atter at lade den gamle Tro drage ind i det kære Hjem. Og hendes Bøn var ikke forgæves. Da hun nemlig engang opholdt sig i Besøg paa Neuhaus, fandt hendes Svigerinde paa hendes Værelse en katholsk Katekismus og spurgte, om hun maatte faa Lov at laane den. Tilladelsen blev givet, og den næste Morgen bragte Grevinde Nancy Bogen tilbage med det Udbrud: »Ida, ich will katholisch werden!« Den saaledes tiltalte svarede herpaa, at saa hurtigt gik det nu alligevel ikke an, og ogsaa Grev Hahn gjorde sin Hustru opmærksom paa, at et saa vigtigt Skridt maa overvejes nøje.

Men Beslutningen var taget, og med sejt Udholdenhed forfulgte Grevinde Hahn sit Maal, indtil det var naaet. For imidlertid at kunne forberede sig i Ro og for at undgaa Bryderier med Slægt og Venner, begav hele den grevelige Familie sig til Syden, først til Rom og derefter til Salzburg, hvor Greven bosatte sig for længere Tid. Grevinden modtog nu Undervisning og havde endog den store Glæde, at hendes Ægtefælle deltog heri. Skønt ogsaa han snart i sit Indre var overbevist om den katholske Læres Sandhed, forholdt han sig dog endnu en Stund vaklende paa Grund

*) Grevinde Ida Hahn-Hahn levede efter sin Konversion den meste Tid i et Kloster i Mainz, hvor hun ogsaa døde d. 12. Januar 1880. De sidste Aar led hun under tiltagende Svagelighed og var til sidst helt blind. Som Katholik fortsatte hun sit Forfatterskab for derved at sone sine tidligere Vildfarelser. Af hendes Skrifter er »Den h. Zita« oversat paa Dansk. — Hun var en stor Velgørerinde mod den danske Mission; især blev Odense støttet af hende.

af de Vanskeligheder, han frygtede for at støde paa hos sine Standsfæller i det protestantiske Holsten. I denne sin tvivlraadige Situation havde han en Samtale med en Ordensmand, som sagde til ham: »Gør nu, hvad De paa Deres Dødsleje vilde ønske at have gjort.« Disse Ord gjorde Udslaget. Greven opgav sine Betænkeligheder, og begge Ægtefæller aflagde Trosbekendelsen for Fyrstærkebiskoppen af Salzburg, Maximilian Josef von Tarnöczy, d. 16. Januar 1858.

Senere vendte Greven med sin Familie tilbage til Neuhaus, i hvis Slotskapel Grevindens ældre Søster, Frk. Margrethe Hedemann, et halvt Aar derefter blev optaget i den katolske Kirke. (Den gamle Dame, som nylig fyldte 91 Aar, lever f. T. paa St. Josefs Hospital i København. Det er hende, som en Del af disse Meddelelser skyldes, hvorfor der ogsaa paa dette Sted, bringes en oprigtig Tak.) Som Slotspræst og Opdrager for Greveparrets tre Sønner var Dr. Coppenrath, senere Sognepræst i Fredericia, i nogen Tid ansat paa Neuhaus*). Desværre døde den ældste og den yngste Søn i en ung Alder, den ene i Ægypten (1870), hvor han var taget hen for at genvinde sit Helbred, den anden som Student i Innsbruck (1875).

Var dette dobbelte Tab i Løbet af faa Aar end en tung Prøvelse for Forældrene, saa bar de den dog paa kristen Vis med Taalmodighed og Hengivelse i Guds Vilje. De fik da ogsaa Trøst og paa en Maade Erstatning i den Børneflok, hvormed Gud velsignede deres overlevende Søns Ægteskab med Komtesse Coudenhove (gift 1873).

De nu følgende Aar forløb uden særlig nævneværdige Begivenheder; Grevinden levede et lykkeligt Familieliv og var paa Grund af sin store Venlighed og Godgørenhed overordentlig afholdt baade af sine undergivne og i hele Omegnen.

Efter sin Mands Død (6. Juli 1888) forlod Enkegrevinde Nancy Slottet Neuhaus og tilbragte den følgende Vinter i København, hvor hun boede hos St. Josefssøstrene i Frederiksberg Allé. Hun kunde dog ikke godt taale

*) Endnu en anden af den danske Missions Præster, højjærv. Hr. Pastor Slump ved Rosenkranskirken var senere en kort Tid paa Neuhaus, inden han kom til Danmark.

Klimaet her og besluttede derfor at tage Ophold i sydligere Lande. Hendes Valg faldt paa Meran, og her tog hun ind hos de saakaldte »Englische Fräulein«, en kvindelig Kongregation, hvis Hovedformaal er Undervisning og Opdragelse af unge Piger. Afsondret fra den store Verdens Larm og Tummel førte hun her en stille og fredelig Tilværelse som Pensionær, indtil hun efter nogle Aars Forløb anmodede om at blive optaget som Medlem af Ordenssamfundet.

I saa høj en Alder — Grevinden var den Gang allerede ikke mere langt fra Støvets Aar — er det jo noget ganske ualmindeligt, at et Menneske endnu skifter Stand og giver sig ind under en Lovbundethed og et Pligtens Aag, som endog mange unge viger tilbage for.

Det var derfor ikke uden Betænkelighed, at Ordenens Ledere modtog denne Indmeldelse. Man maatte jo ogsaa være forberedt paa, at den gamle Dame ikke vilde se sig i Stand til at efterkomme alle Ordensregler, og at man saa for hendes Skyld maatte gøre en Del Undtagelser, hvad der jo altid er mindre heldigt indenfor et Klostersamfundsnævres snævre Kreds.

Paa den anden Side havde man i den forløbne Tid haft rigelig Lejlighed til at lære Grevinde Hahns dybe Fromhed, hendes bramfrie Væsen og nøjsomme Levevis at kende og maatte indrømme, at hun allerede nu ikke behøvede at forandre meget mere end Navn og Klædedragt for at være en Ordensfrue.

Saa føjede man da altsaa hendes indstændige Bøn, iførte hende Ordensdragten og skiftede hendes Navn og Titel om til det fordringløse og dog saa ærværdigt klingende »Mater Anna Marie« eller kortelig »Mater Anna.«

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Den 1. August fejrede Hr. J. Hammermüller 30 Aars Jubilæum som Organist ved St. Ansgars Kirke. Som Tak og som Bevis paa, hvor afholdt han er,

bragte Kirkekoret ham sin Hyldest ved Søndag Morgen i hans Hjem, Frederiksberg Allé, under Ledelse af Hr. R. Cresta at synge flere af hans Kompositioner, bl. a. »Danmarks Kvinde«, som er kendt fra Nordisk Sangerstævne 1901. En i Dagens Anledning af Hr. J. Klinken forfattet Sang blev overrakt ham i haandmalet Silkemappe, ligesom han ogsaa fik overrakt en Blomsterdekoration i Form af en Lyre og til Slut en Sølvjardiniere, nydelig pyntet med lyserøde Roser. Koret begav sig derpaa i Forening til St. Ansgars Kirke og sluttede den stemningsfulde Højtidelighed med en af Gollers smukke firstemmige Messer.

Norge. (Efter »St. Olaf«). Det er nu ikke saa faa af Statskirkens Gudshuse, der aabnes til Gudstjeneste paa Olafsdagen -- især paa Vestlandet, hvor Højtideligholdelsen af Olsok (Olafsfesten) altid har haft de ivrigste Forkæmpere, og i de senere Aar ogsaa i Trøndelagen, hvor afdøde Biskop Wexelsen har indlagt sig store Fortjenester af Sagen. Vore Læsere vil uden Tvivl med Interesse høre, hvorledes den Kollekt (Kirkebøn) lyder, som er foreskrevet af Kirke-departementet for den lutherske Gudstjeneste paa Olafsdagen. Vi meddeler den da her: »Herre, vor Gud, himmelske Fader! vi takker dig, at du gav Norges Konge Olaf Haraldsøn Naade og Kraft til at rejse Korsets Mærke blandt vort Folk og ved sit Liv og gennem sin Død grunde din Søns, vor Herre Jesu Kristi Rige i et samlet og selvstændigt Fædreland. Vi beder dig, at du i Naade vil styre og lede vore Hjerter og vore Veje, saa vi i Liv og Død kan holde fast ved dit hellige Ord og i Fred og Samhold bygge vort Land, dig til Ære og vort Folk til Lykke og Velsignelse ved vor Herre Jesus Kristus, din Søn, som med dig lever og regerer i den Helligaands Samfund, een sand Gud, fra Evighed til Evighed. Amen.« — Hvad angaar Teksterne, der benyttes paa Olafsdagen hos vore anderledestroende Brødre, tør det ogsaa have sin Interesse at kaste et Blik paa dem. Der er, som bekendt, for Variationens Skyld tre Rækker. I 1. Række er Lektien Davids 100. Psalme (svarer til den 99. i Vulgata, om at tjene Herren med Glæde), Evangeliet Joh. 12, 24—26 (om Hvedekornet, som for at bære Frugt maa lægges i Jorden og dø); i 2. Række er Lektien Ps. 145, 1—7 (Vulgata 144, Lovprisning af Gud), Evangeliet Matth. 13, 31—33 (om Sennepskornet og Surdejen); i 3. Række endelig er Epistlen Efes. 5, 8—11 (»I vare forhen Mørke, men nu ere I Lys i Herren«), Evangeliet Luk. 19, 37—40 (»Velsignet være den Konge, som kommer i Herrens Navn«). — For vore protestantiske Læsere skal vi til Sammenligning anføre den Kirkebøn og de Tekster, der fra Middelalderens Dage af benyttes ved Moderkirkens

Mindefest for Norges Nationalhelgen. Kirkebønnen lyder: »Gud, du, som er Kongernes Krone og Martyrernes Sejr, giv os, bede vi dig, at erfare din salige Martyr Kong Olafs fromme Forbøn hos dig, for at ved din rige Naade, som vi prise i hans Martyrdød, ogsaa vi maa vinde Livets Krone, der er forjættet alle dem, som elske dig. Ved vor Herre Jesus Kristus, din Søn, som lever og regerer med dig, Gud fra Evighed til Evighed. Amen.« Lektien paa Olafsdagen er af Visdommens Bog, 10, 10—14 (»Herren førte den retfærdige ad de rette Veje«), og Evangeliet er Matth. 16, 24—27 (»Vil nogen følge efter mig, da fornægte han sig selv og tage sit Kors op«). — Som man ser, betegner den lutherske Kirkebøn unægtelig et Skridt fremad til bedre Forstaaelse af den katholske Helgendyrkelses evangeliske Berettigelse. Selvom den endnu ikke løfter sig til *Paakaldelse af Helgenens Forbøn* — dertil kræves et klart evangelisk Syn paa »de helliges Samfund« som Kærlighedens Baand, der knytter den stridende Kirke her til den triumferende i Himlen —, saa viser den dog Forstaaelse af en anden Side af den oprindelige Kirkes Helgendyrkelse: Betragtningen af Herrens Vidner som *Forbilleder*, der ved deres Vandel skal vejlede os til Kristi trofaste Efterfølgelse. Det var ogsaa denne Tanke, der fandt sit drastiske Udtryk i Bjørnstjerne Bjørnsons Tale ved Olafsfesten paa Ilevoldene i Trondhjem i 1897: »Kirkens store hellige Mænd har gjort mere godt, endog efter Døden, end tusinde levende protestantiske Præster. Hvem kan endnu være blind for det!«

Spanien. Følgende Meddelelse er taget fra det italienske Blad »Momento«s udsendte Korrespondent ved den eukaristiske Kongres i Madrid. Først skildres med nogle Ord den Mistro, som Spanierne, baade høje og lave, vedblivende nærrede overfor Dronning Victoria, »*Engländerinden*«, den fødte Protestant, der vel ved sit Bryllup med Kong Alphons havde afsvoret Vranglæren, men dog beskyldtes for bestandigt i Hjertet at hænge ved den og fremme dens Sag i Spanien. Spændingen var bleven i høj Grad pinlig, og det maa betragtes som en af den eukaristiske Kongresses mange gode Frugter, at den gav Stødet til en fuldstændig Opklaring af Spørgsmaalet. En Aften paa la Granja, Kongeparrets stille Sommerslot, udtalte Dronningen ved Bordet, saavel til Kongen som til deres Omgivelser, sin Glæde over at have været offentlig til Stede ved den store Procession; hun tilkendegav ogsaa sit levende Ønske om sammen med Pilgrimme at deltage i Messen og det allerhelligste Sakramentes Tilbedelse paa Escorial. Kongen blev meget glad herover, traf selv alle Foranstaltninger til, at Dronningen den næste Dag kunde begive sig derhen, og idet han kun underrettede de Personer, hvis Nærværelse

var nødvendig, vaagede han over, at hendes Tilstedekomst skulde blive en Overraskelse. Da Dronningen traadte ind i Kirken, blev Mængden nærmest forbavset ved at se »Englænderinden«, iført sort Mantille, skride frem imod Højaltret, standse ved Balustraden og kaste sig paa Knæ, ikke paa den Knæeskammel, der var hensat til hende, men paa det sorte Stengulv; hun forblev der, knælende i Bøn med sin Rosenkrans i Hænderne, i over en halv Time. Hun sluttede sig til den Troshandling, som en Præst forebad og alle Pilgrimmene i Samling fremsagde efter ham; derefter modtog hun den hellige Kommunion. Efter en Times Andagt forlod hun Kirken. I det Øjeblik hun alter viste sig paa Pladsen udenfor, kunde Mængden ikke tilbageholde sin Begejstring. Da man jublende omringede hende og hyldede hende, brast hun i Graad. Hver eneste i Skaren vilde have Lov at nærme sig til hende og røre ved den Kvindes Haand, der bærer Spaniens Krone og beder som en »*Espanola*« (Spanierinde). En Skov af Faner og Bannere, tilhørende de folkelige og Arbejdernes Foreninger, viftede foran hende, medens Tilbedelsens fem Hundrede Standere smældede i Vinden. En gammel Basker overrakte Dronningen en Blomst, idet han raabte: »De baskiske Katholikker vil bestandig forsvare Kristus og Spanien!« Derpaa kastede Oldingen sin Hue op i Luften som Tegn paa sin Begejstring. Da Dronningen hørte, at denne næsten hundreदारige Mand af Folket havde deltaget med sjælden Iver i alle Kongressens Arbejder, kaldte hun ham hen til sig og trykkede et Kys paa hans Pande. Folkets Mand gengældte faderligt Kysset: eet til Dronningen, eet til Kongen og endnu flere haade til de Børn, som er født, og til dem, som endnu skal fødes. Derpaa fjernede han sig med den kristne Hilsen, der er en saa berømt og hæderfuld Overlevering i Spanien. »*Ave Maria purissima*,« sagde Oldingen. — »*Sin peccado concebda*, (undfangen uden Synd)«, kom ufortøvet Dronningens Svar. Menneskemasserne brød ud i Bifaldsjubel: man skulde tro, det var Havet, som en Storm fik til at skælve.

E. R. L.

Unio. Søndag d. 6. August: Sommerudflugt for Medlemmer og Besøgende.

I. **Afdeling** (Herrer alene) tager med Kystbanen Kl. 9²¹ til Rungsted. Herfra til Hørsholm, hvor den medbragte Frokost spises. Derefter spadserer man gennem Folehaveskov til Vedbæk Kro, hvor man mødes med

II. **Afdeling** (Herrer & Damer), som tager med Kystbanen Kl. 11⁵.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem og Bureau.

Kirkelig Kalender.

6. August.	9. Søndag efter Pintse. Kristi Forklarelse.	13. August.	10. Søndag efter Pintse. Johannes Berchmanns, Beken- der.
7. —	Mandag. Cajetan, Be- kender.	14. —	Mandag. Dag i den h. Laurentius's Oktav. Vigiliedag.
8. —	Tirsdag. Cyriacus og Lidelsesfæller, Mar- tyrer.	15. —	Tirsdag. Marias Op- tagelse i Himlen (med Oktav).
9. —	Onsdag. Vigiliedag. (<i>Pave Pius X. kronet 1903.</i>)	16. —	Onsdag. Hyacinthus, Bekender.
10. —	Torsdag. Laurentius, Martyr (med Oktav).	17. —	Torsdag. Oktav af Laurentius.
11. —	Fredag. Dag i Oktaven.	18. —	Fredag. Helene, Kej- serinde, Enke.
12. —	Lørdag. Klara, Jomfru.	19. —	Lørdag. Dag i Marias Optagelses Oktav. (<i>Fastedag</i>).

Gudstjenesten i København.**Søndage.**

- St. Ansgars Kirke. Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt.
- Rosenkranskirken (Boyesgade). Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 5 Andagt.
- St. Annæ Kirke i Sundby. Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt.
- Jesu Hjertes Kirke (Stenosgade). Form. Kl. 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Andagt.
- St. Josefs Kirke (Griffenfeldtsgade). Form. Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe; Kl. 9 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 3 Andagt
- St. Knuds Kapel (Vestervoldgade 115). Form. Kl. 7. Højmesse; Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken.
- Immaculatakirken (Strandvej 91). Form. Kl. 7 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Vesper.
- St. Andreas Kirke i Ordrup. Form. Kl. 7 og 7 $\frac{3}{4}$ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Kl. 7 Andagt.
- Assumptionskapellet (Amalievej 14). Stille Messe Kl. 8 med fransk Prædiken; Kl. 5 Efterm. Andagt. (Det allerhelligste Sakramente er daglig udstillet Kl. 8—5).

Stille Messer paa Hverdage.

St. Ansgars Kirke Kl. 7 og 8 $\frac{1}{4}$; i Rosenkranskirken Kl. 6 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{4}$; i St. Annæ Kirke Kl. 6 og 8; i Jesu Hjertes Kirke Kl. 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{2}$; i St. Josefs Kirke Kl. 5 $\frac{1}{4}$ og 6 $\frac{1}{2}$; i St. Knuds Kapel Kl. 6 $\frac{1}{2}$; i Immaculatakirken Kl. 6 $\frac{1}{2}$; i St. Andreas Kirke Kl. 6, 6 $\frac{1}{2}$, 7 $\frac{1}{2}$ og 7 $\frac{3}{4}$; i Assumptionskapellet Kl. 6 $\frac{1}{2}$ (Kl. 5 Efterm. Andagt).

Sursum corda.

Sangbog for katholske Ungdomsforeninger.

Pris 50 Øre, smukt indb.

Faas paa Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G. (mellem Kl. 1 og 4), og hos Hoffmann, Købmagergade 48.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 33.

Søndag den 13. August.

1911.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Mater Anna. — Folkekirkeligt Virvar. — En lille Samtale. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København, Svendborg, Tyskland, Østerrig, Frankrig, England, Portugal. — Bekendtgørelser. — Om slag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

85.

Den h. Johannes Berchmans.
(13. August.)

Den 13. August 1621 døde en ung Mand i Jesuiterkollegiet i Rom. Det var Flamlænderen Johannes Berchmans. Efter en uskyldig Barndom var han indtraadt i Ordenen, og næppe 5 Aar efter havde han fuldendt sin Løbebane. Han hører til dem, om hvem den vise siger: »Fuldendt i kort Tid udfyldte han dog en lang Tid«.

Da han følte Døden nærme sig, tog han sin Regelbog i Haanden, lagde sit Krucifiks derpaa og slyngede sin Rosenkrans der omkring, idet han sagde: »Det er de tre Ting, som er mig de kæreste; med dem dør jeg gerne.« Det var de tre, der havde ført ham til den store Hellighed, som gjorde ham værdig til optages i Fortegnelsen over Kirkens Helgener.

Han havde lige fra sin Indtrædelse i Ordenen af udmærket sig ved en saa fuldkommen Overholdelse af dens Regler, at han var et Mønster for ung og gammel.

Kærligheden til Jesus var Midtpunktet i hans Liv, Jesus var Genstanden for hans daglige Betragtninger, den hyppige Forening med ham i den hellige Kommunion hans største Glæde.

Maria havde han elsket med et Barns Kærlighed, Andagten til hende havde hjulpet ham til at bevare sin Daabsuskyldighed fri for hver Plet og Fejl, og hendes Forbøn mente han at skyldte, at han blev kaldt til den Orden, som er opkaldt efter Marias Søn.

Han døde en Helgens Død.

Det skulde vi alle gøre.

Og er der saa ikke tre Ting, som ogsaa kunde hjælpe hver Kristen til at dø en Helgens Død?

Lad os bibeholde Krucifikset og Rosenkransen og sætte Katekismen i Stedet for Johannes' Regelbog, saa har vi alt, hvad der kan trøste en Kristen i Dødens Stund.

Katekismen er ligesom hans Regelbog, den lærer ham, hvad han skal tro, hvordan han skal leve, hvor han skal søge den fornødne Kraft og Næring for Sjælen. En Katholik, som har levet efter sin Katekismus, behøver ikke at frygte for Døden.

Kristus er ogsaa Midtpunktet for hver Kristens Liv. Han er vor Frelser, vor Fører, vort Forbillede, vor Hjælper, han er i den hellige Kommunion vor Sjæls Lægedom og Næring, og naar Døden stunder til, vil han selv komme for at tage vor Sjæl i Favn og bære den frelst igennem Dommen.

Maria er vor Moder og mægtige Forbederinde. Til hende beder vi saa mange Gange om Dagen: »Bed for os Syndere nu og i vor Dødstime.« Den Bøn vil ikke være forgæves. Hun vil i Livet være vor Beskytterinde, og naar vi dør, vil hun sammen med sin Søn komme og modtage vore Sjæle for at føre dem til Salighedens Boliger.

Velan, kære Kristne! Følg den h. Johannes' Eksempel og — du, hellige Johannes, bed for os!

Dr. Kiefer.

Mater Anna.

(Grevinde Nancy Hahn-Neuhaus, f. Hedemann.)

(Sluttet.)

Efter at have gennemgaaet Noviciatet forblev Mater Anna endnu nogen Tid i Meran og forflyttedes siden til Ordenens Hovedkloster for Østerrig i St. Pölten. Her tilbragte hun altsaa sine sidste Leveaar under stedse tiltagende Svaghed og Skrøbelighed, som ikke tillod hende nogensomhelst Beskæftigelse; hun var nemlig fra 1898 sengeliggende paa Grund af Lammelse og maatte derfor passes og plejes lig et Barn. Dette bedrøvede hende saare, ikke saa meget for hendes egen Skyld, men hovedsagelig fordi hun i denne Tilstand følte sig som en unyttig og besværlig Byrde for Klosteret og alle dets Beboere.

Den, som har skrevet disse Linjer, besøgte for nogle Aar siden (1906) Mater Anna og opbyggedes ved den Taalmodighed, den fromme Dame lagde for Dagen paa Sottesengen i sin stille Celle, ligesom han forbavsedes over hendes glade og muntre Sind, der aabenbarede sig i hendes forholdsvis livlige, stundom endog spøgende Udtalelser. Det kunde derfor heller ikke være anderledes, end at hendes Ordensfæller med Ærbødighed saa op til Mater Anna og med Beundring talte om det lysende Eksempel, hun var for dem alle i sin lidende Tilstand.

Sin Aandsfriskhed bevarede hun næsten usvækket til det sidste, og var hun end ude af Stand til at føre Pennen, saa sendte hun dog af og til korte Breve, som hun dikterede, til sine Slægtninge. I Følge velvillig Tilladelse vil der nedenfor blive gengivet enkelte Brudstykker af nogle Breve, hvis Indhold bærer tydeligt Vidnesbyrd om, at Mater Anna havde lagt sig Apostelens Formaning vel paa Sinde: »Tragter efter det, som er oventil, ikke efter det, som er paa Jorden.« (Col. III. 2.)

For en from og gudelskende Sjæl vil det altid være en dybtfølt Sorg at maatte undvære den hellige Messe; ogsaa Mater Anna led meget og ofte i længere Tid under dette Savn, da hendes Tilstand ikke tillod, at hun blev bragt til

Kapellet. Til Gengæld nød hun dog hyppig den Trøst, at den eukaristiske Frelser som Gæst drog ind i hendes Celle og forenede sig med hende i den hellige Kommunion.

Hun var saaledes vel forberedt, da hendes Jordelivs sidste Time slog. Hun havde længe imødeset dette Øjeblik med Ro og Tillid; Verden og dens tilsyneladende Goder havde hun forlængst givet Afkald paa, og Døden var for hende virkelig kun en Vinding. Styrket ved vor hellige Kirkes vidunderlige Naademidler sov hun d. 17. Maj 1911 stille og roligt hen i den treenige Guds Navn, tryk i Haabet om det evige Liv.

Evighedshaabet var overmaade dybt rodfæstet i Mater Annas Sjæl. Hendes Tanker kredsede bestandig om dette Emne, som hun i næsten alle sine Breve — i alt Fald dem, hun skrev i de sidste Aar — med Forkærlighed vender tilbage til. Saaledes hedder det en Gang: »Ja, det er ingen Spøg at have firs og halvfems Aar paa Ryggen; og naar dertil kommer Vintre med Sne og Is, da bliver intet andet tilbage end at holde sig pænt stille paa sit Værelse og træffe Forberedelser til den store Rejse, idet vi forestiller os, hvor vidunderlig smukt der er i vort sande Fædreland, og glæder os dertil. O, den kære Gud er jo saa uendelig god — lad os kun ret tillidsfuldt ile ham i Møde!« En anden Gang: »Ak, min elskede Sjæl, lad os staa fast i Tilliden til Guds Miskundhed og glæde os til Himlen; Jordan kan ikke mere udøve nogen Fortryllelse over os.« I et Brev, hun sendte et Par Maaneder før sin Død, siger hun: »Gud ske Lov, Solen har allerede i nogle Dage skinnet ganske foraar-agtigt. Ja, ja, helt smukt vil alt først være i vort sande Hjem. Der vil min kære G. i en ikke altfor fjern Fremtid juble med mig og udbryde i Takke- og Lovsange, thi jeg stoler fast paa Guds grænseløse Barmhertighed.« Hendes sidste Paaskehilsen til den samme Slægtning begyndte saaledes: »En glædelig Paaske og en lykkelig Opstandelse ønsker jeg dig og haaber, at vi maa forvente sidstnævnte om ikke ret længe. Himlen uden Lidelser og Taarer — at være helt nedsænket i Guds Herlighed og Skønhed, hvor vidunderlig smukt maa det ikke være! Man kan haabe det, men ikke danne sig nogen Forestilling derom.«

Det vilde dog være urigtigt af disse Udtalelser at drage den Slutning, at Mater Anna ikke mere havde Interesse for noget her paa Jorden. Den sande Fromhed og Stræben efter Fuldkommenhed bestaar jo ikke i, at man i alle Henseender fører et Eneboerliv og udelukkende beskæftiger sig med Bøn og Betragtning.

Saa længe vi lever paa Jorden, maa vi dog tage visse Hensyn til vore Medmennesker samt bruge de timelige Goder paa den rette Maade, d. v. s. uden at knytte vort Hjerte dertil, idet vi husker, at »denne Verdens Skikkelse forgaar«. Dette var netop Tilfældet med Mater Anna. Hvor fordringsløs hun end var for sit eget Vedkommende, saa nærede hun dog levende Interesse for andres Forhold og tog Del i deres Sorger og Glæder, som hun stedse forstod at sætte i Forbindelse med det overnaturlige. Et Bevis herfor finder vi netop ogsaa i den Brevveksling, hun vedligeholdt lige indtil det sidste. Hvor megen inderlig Fromhed og moderlig Æmhed — uden al Sentimentalitet — udaander ikke de faa Ord, hvormed hun omtaler den glædelige Nyhed, at der paa Neuhaus var født en Arving (hendes Sønnesonnesøn): »Vi kan ikke være taknemlige nok mod den kære Gud. Gid det kære Barn maa opvokse til Guds Ære!«

Det er kun en Selvfølge, at en saa from Kvinde, der havde fundet hele sin Lykke i den katholske Kirke, ogsaa ønskede af hele sit Hjerte, at andre maatte blive delagtiggjorte i den samme Naade. Angaaende en af sine paa-rørende ytrede hun: »Gud være lovet, at M . . .'s Hustru har opnaaet, at hendes Børn bliver opdraget som Katholikker. Forhaabentlig beder disse smaa ogsaa endnu deres Fader ind i Kirken!«

Hendes Nidkærlighed og religiøse Interesse indskrænkede sig dog ikke til Familiens snævre Omraader, thi den var jo ægte katholsk eller almindelig. Det fremgaar bl. a. af et Brev, dateret d. 12. April 1910, hvis Indhold vistnok tør paakræve Opmærksomhed herhjemme. Brevet lyder i Oversættelse saaledes:

»Hvis du kunde se, hvormed jeg nu tit beskæftiger mig, vilde Du sikkert le. Jeg læser flittig Dansk og maa selv forbavses over mine Fremskridt.

Den gode Hr. Biskop glædede mig nemlig ved Tilsendelsen af en dansk Bog, som skildrer den danske Missions store Fremskridt i de sidste 25 Aar. Værket fremtræder i smuk Udstyrelse og med mange Fotografier og er den katholske Presseforenings*) Gave til den højærværdigste Biskops Jubilæum.

At jeg læser Dansk og forstaar (det paa nær) enkelte Ord, som ikke forstyrrer Meningen, synes mig paafaldende, naar jeg betænker, at jeg dog aldrig har lært mit Modersmaal, som jeg kun har talt indtil mit femte Aar, og heller ikke nogensinde har læst en dansk Bog. Min Glæde over alt, hvad der er sket — som jeg tror mere end i noget andet Land i Europa — er stor. Jeg kan ikke læse derom uden Glædestaarer og kan ikke noksom takke Gud for, at ogsaa jeg har turdet bidrage min ringe Skærv dertil. . . .«

I Virkeligheden var det slet ikke nogen ubetydelig Skærv, som man efter hendes beskedne Udtrykmaade næsten skulde antage; det var tværtimod rundelige Summer, som efter hendes Bestemmelse aarlig blev sendt herop, idet hun delte sin Enkepension mellem det Ordenssamfund, hun tilhørte, og forskellige Institutioner i det danske Vikariat, som laa hende særlig paa Hjerte. De samlede Beløb andrager endog en ikke ringe Formue, og Mater Anna — i Verden kaldet Grevinde Nancy Hahn — fortjener derfor med Rette at mindes som en af de største Velgørere, den danske Mission har haft i den nyere Tid. Hendes Bortgang betyder da ogsaa et føleligt Tab for de Institutioner, som har nydt godt af hendes Rundhaandethed.

At yde den afdøde en fattig Tak, tolket ved mangelfulde Ord, er altfor lidet; vi skylder hende mere, nemlig vor Ihukommelse i andægtig Bøn, især under det hellige Messeoffer, for at den uendelig store Gud, hvem hun alene har søgt, og for hvis Skyld hun har forladt alt, selv maa være hendes overvættede store Løn.

Men som et synligt, om end saare beskedent Tegn paa vor Erkendtlighed maa det være undertegnede tilladt i de danske Katholikkers Navn at lægge disse Mindeblade paa den friske Grav, der dækker over Mater Annas jordiske

*) »Ansgariusforeningen«.

Levninger indtil Opstandelsens Morgen, da det Legeme, som »blev saaet i Forkrænkelighed og Vanære, skal opstaa i Uforkrænkelighed og Herlighed«.

St. Annas Fest d. 26. Juli 1911.

Pastor v. Kettenburg.

Efterskrift. Nogle Meddelelser, som desværre kom mig lidt sent i Hænde, gør det nødvendigt at foretage Rettelser paa enkelte Steder i den foregaaende Artikel. Grev og Grevinde Hahn konverterede ikke samtidig, saaledes som det fortælles paa S. 595. Grevinden blev allerede den 22. Maj 1852 optaget i den katholske Kirke, medens Greven først foretog dette Skridt den 6. (ikke 16.) Januar 1858, begge i Salzburg. Endvidere tog Grevinden først i Efteraaret 1892 til Meran, hvor hun allerede efter et Par Maaneders Forløb blev optaget i Ordenen.

P. v. K.

Folkekirkeligt Virvar.

Der har vist ikke længe hersket saadant Virvar i den Indretning, der kaldes Folkekirken*), som i de sidste 2—3 Aar. Vantro og Rationalisme, som allerede længe har ført det store Ord paa mangfoldige tyske og schweiziske Prædikestole, trænger nu ogsaa ustandseligt ind i Danmark, hvor dog mange havde ment, at den mægtige Indflydelse, der endnu stadig udgaar fra Grundtvigs overlegne Personlighed, vilde have været i Stand til at holde den ude. Tilfældet »Arboe-Rasmussen« har faaet sin Løsning, han faar Lov til at fortsætte sin Præstegerning, hvad vi ikke i nogen Maade skal indvende noget imod, men kun udtrykke vor Forundring over Motiveringen fra Biskop Poulsens Side, nemlig at Pastor A.-R. »staar paa Folkekirkens Grund«. Den danske Folkekirke er herefter vistnok det Samfund i

---

*) Sammen nedenstaaende Citat af Pastor Otto Møller i Gylling.

Verden, hvis Grænser det er vanskeligst at drage, og hvis Lære det er umuligt at bestemme. At det som Følge af denne Afgørelse er absolut Modsigelse at lukke Unitarerne ude af Folkekirken, behøver overfor fornuftige Mennesker slet ingen Begrundelse.

Midt under denne Afgørelse er Sjællands Biskop død. Peder Madsen var en sjælden besindig, gammeldags troende Mand, hvis jævne, sunde Lærervirksomhed mange danske Theologer mindes med Taknemmelighed. I Modsætning til sin Forgænger, hvis Fremstilling af katholsk Lære og Moral næsten var perfid, var Peder Madsen i sin Gengivelse af de katholske Dogmer altid fuldkommen sandfærdig og samvittighedsfuld. For nys afdøde Dr. Krogh-Tonning nærrede Biskop Madsen stor Agtelse, og de to gamle Venner kunde mødes med Venlighed og Ærbødighed for hinanden.

Blandt den brogede Flok af indbyrdes uenige Folkekirkepræster rager en gammel Kæmpe frem, som vi ogsaa fra vort Standpunkt kun kan betragte med Højagtelse og Ærbødighed. Det er den bekendte Grundtvigianer, Pastor Otto Møller i Gylling, som i *Dansk Kirketidende* har skrevet en meget interessant Artikel under Overskriften »Basunen skal give en ren Lyd«. Han mener, hvad der vist er ganske rigtigt, at det »vilde være uheldigt og uklogt, om det tilsigtedes at faa Arboe-Rasmussen afsat. Ikke at jeg mener, der derved skete ham nogen stor Uret, dog at det synes mere honnet, at en Mand, der saa lidt deler den Tro, hvorpaa han skal døbe, og hvorefter han skal lære, selv bad sig fri for en Tjeneste, der maa være ham en Plage. Vi har jo dog set Mænd med meget mindre Brist paa Kirkens Tro, saadanne som f. Eks. nærrede Sympathi for det romerske Pavedømme, frivilligt trække sig tilbage fra Præstetjenesten i Folkekirken, og det er hæderligt og samvittighedsfuldt gjort. Men som sagt, det synes uklogt at tænke paa at faa de nyrationalistiske Præster afsatte; thi hvor er Grænsen?«

Vi kan kun glædes over saadan en lille venlig Hilsen fra en Mand, der jo ellers, kirkelig set, staar os fjernt. Og dog, i den fælles Tro paa Jesus Christus som Guds enbaarne Søn, uendelig nærmere end hine Tidens Mænd, for hvem Jesu Fødsel af en Jomfru er en poetisk Myte,

laant fra Hedenskabet, og hans Opstandelse en Genrejsning i Hjerterne, hvor han lever i Aand og Kraft!

Her bliver ikke Plads til at citere Otto Møllers lange Artikel. Dog, den skønne og kraftige Slutning vil det sikkert glæde saa mange Læsere at lære at kende, at vi skal aftrykke den hel her.

»Det er det pinlige, naar der ikke kan eller maa gives klar og utvetydig Besked, naar Basunen stadig giver uren Lyd. Vi har jo Trosfrihed her i Landet; og rent menneskelig talt er det jo en redelig Sag at være Unitar, Fritænkter, Agnostiker eller hvad man vil. Men hvorfor denne Simuleringen, at man er Kristen, naar man dog godt ved, at det ikke er saa? Vi lever ganske vist sammen i en Indretning, der kaldes Folkekirken, og det er ikke værd at skyde den over Ende, før den falder af sig selv. Men det er til stor Skade at ville opretholde Indbildningen om, at vi alle i Folkekirken har den samme Tro. Det er et Kaos og Virvar, og det er sundest at vedgaa det og skikke sig derefter. Lad enhver være sin Tro eller Vantro aabent og redeligt bekendt, og lad os ikke borgerligt eller udvortes fortrædige hinanden; men lad os ikke bilde os ind, at der er aandeligt Fællesskab eller virkelig kirkeligt Samfund imellem os. I Hovedstaden og Købstæderne er vel allerede Flertallet bevidste eller letsindige Fritænkere; paa Landet er vel Flertallet Unitarer. Det er et Mindretal overalt, der er bevidste Kristne. Af Præsterne er jo allerede en Del subjektivistiske Nyrationalister, og faar de Lov til, hvad de vel faar, at døbe og lære, som de mener at kunne forsvare efter deres Samvittighed, saa vil Forvirringen blive aabenbar for alle. Men vi er jo i Virkeligheden midt i dette Virvar. At det vil medføre nogle Vanskeligheder og ubehagelige Følger, naar det ret bliver aabenbaret, kan ikke undgaas, men det kommer vi vel over, som man kom over det i Oldkirken. Og et Gode er det altid at vide, hvad der er hvad, eller at Basunen giver en ren Lyd.

Som det er, bliver det mer og mer utaaleligt, og det er visselig ikke fornøjeligt at paapege det. Men saa længe jeg med mine gamle Fingre kan føre en Pen, tør og vil jeg ikke tie til, at den Tro, jeg er døbt paa, og som vore Fædre har bekendt i tusind Aar, forvrænges og udhules.

Og naar Herrens Indgang gennem den hellige Undfangelse af Jomfruen og hans Udgang gennem den mægtige Sejr over Døden i Opstandelsen, naar denne hans Indgang og Udgang tages hort, saa synes jeg, der bliver ingen Ting tilbage, som man kan tro paa eller finde Trøst i.«

En lille Samtale.

Det var forleden i en Kupé, i et Ferietog, at jeg tilfældig kom til at overvære en lille Samtale, som interesserede mig. Det var et af de gamle Stridspunkter, som blev taget op til Drøftelse — ikke særlig indgaaende eller skarp-sindigt; det var ikke lærde Teologer, blot et Par solbrændte unge Mennesker, som paa deres ungdommelige Maade lod Meningerne gnistre mod hinanden. De var Studenter, den ene Katholik, den anden Protestant med K. F. U. M. Mærket i Knaphullet.

— Jeg vil sige dig, Karl, at jeg er tolerant, uhyre tolerant! Men bliv mig fra Livet med jeres Snak om Løn og gode Gerninger! Jeg forsikrer dig, at jeg giver ikke den bedste af mine Gerninger saa meget Værd, som kan ligge bag paa min Negl! Jeg gad egentlig vide, hvordan I Katholikker bærer jer ad med at læse et saadant Ord: »Vi er unyttige Tjenere« og andre lign.

»Det skal jeg sige dig. Vi læser dem — i Sammenhæng! Ja, jeg mener i Sammenhæng med alle andre Ord, der er talt om den Sag; men, kære, hvor er I Protestanter altid ens! Nu skal du vel sagtens til, ligesom de andre, at hvirvle en lille Sky af tilfældige og løsrevne Bibelsprog op om Ørerne paa os begge, og . . . .

Ja, Sammenhæng, Sammenhæng! Det er godt nok; men jeg gad nok vide, i hvilken Sammenhæng en Ting paa een Gang bliver nyttig og unyttig?

Aah du, den Fortolkning er nem at klare. Ser du, unyttig kan paa dette Sted aldeles ikke betyde det samme som at være til ingen Nytte! Men du maa vist have det anskueligt. Se, naar en Maskine ingen Damp har i Kedlen, saa er den unyttig, men naar Dampen kommer til —? Paa samme Maade med os. Af os selv er vi noget unyttigt Kram, men naar Vorherre virker med os, saa . . . . Men naar vi endelig skal fægte: Hvordan mon I Protestanter bærer Jer ad med at læse alle Vorherres Ord om Løn for Gerningerne?

Ja, Løn, Løn. Det er Naadeløn!

Hør du, det Udtryk imponerer mig ikke mere. Bare I selv vidste, hvad I forstod ved det. For hvis I ikke mener andet, end at vi selvfølgelig ikke har fortjent den Løn, Vorherre tilbyder os, saa er vi jo saa enige.

Aah, det vil jeg ikke sige. *Jeg* mener, at selv om Vorherre lover os Løn, saa maa det aldrig være Tanken om denne Løn, der driver os til det gode. Det vilde være forkasteligt som at ægge Børn ved Løfter om Præmier, Karakterer o. lign.

Ja, det mener nu du. Og efter din ophøjede Mening var det vel i høj Grad et Misgreb af Vorherre, at han saa ofte viste hen til denne Løn. Nej, du, Vorherre var Pædagog; men hans Opdagelsesprinciper er vel ved at blive gammeldags i jeres moderne Kristendom.

Aah, Snak, vi har bare et mere — aandeligt Syn paa Tingene, end I har. Og jeg fastholder, at naar en Protestant øver en »god Gerning«, saa gør han det paa en mindre beregnende, mere uegennyttig Maade end Katholikken — alle andre Ting lige!

Beregnende! Naa ja, hvis du virkelig tror, at en Katholik altid gaar og tinger med Vorherre og undersøger, om det kan betale sig, før han tilbyder sig! Hvad anser du egentlig vor Forstand til? Tror du ikke, vi kan fatte den simple Tanke, at det er Kærligheden og den rene Hensigt, Vorherre lønner i Gerningen. Og med Hensyn til Egennytten, saa paastaar jeg, at en Katholik netop i Kraft af sit Syn paa Tingene oftere har Lejlighed til at øve en rent uegennyttig Gerning — selv om jeg selvfølgelig ikke tør paastaa, at han benytter den saa ofte, som han burde.

Det gad jeg høre! Nu skal vi vel have et af disse indviklede Regnestykker, som I holder saa meget af at stille op.

Ja, du, det kommer vist an paa, hvor stiv man er i Regnekunsten. Hør nu engang. Jeg øver en af de gode Gerninger, som du taler saa overlegent om. Saa beder jeg Vorherre tage den Løn, som mit Arbejde naturligvis slet ikke er værd, men som han i sin Naade har tiltænkt mig, og — give den til dig, for at du maa faa et fornuftigere Syn paa Tingene! Er det egentlig saa indviklet? — Men hør, her skal jeg nok ud? — Ja, farvel du, du undskylder nok, at jeg bliver lidt ivrig, men du ved nok. . . .

Ja, farvel, gamle Dreng! Du er uforbederlig, den samme Stivnakke som altid. Men jeg kan ganske godt lide dig for det — trods alt.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. I *Varden* fortsætter Hr. *Johs. B. Metzler* sin interessante Skildring af den første Oprindelse til den katolske Menighed i København. I det Tidsrum, han her i det andet Afsnit af sin Afhandling dvæler ved, nemlig Midten af det syttende Aarhundrede, er den spanske Gesandt, Rebolledo, det alt dominerende Midtpunkt, hvis nidkære Virksomhed bar rige Frugter for den lille fortrykte katolske Menigheds Fremtidsudvikling.

Svendborg. Fredagen den 18. Aug. kan Frk. Honoré i Svendborg fejre sit 25-aarige Jubilæum som Lærerinde og Organistinde ved den herværende katolske Menighed. Hun har i denne lange Tid været en Støtte baade for Præst og Menighed ved at undervise og opdrage de mindre Dreng og Piger til deres c. tiende Aar og Pigerne i Haandarbejde under hele deres Skoletid. Da hun selv altid har været et Mønster for Menigheden i Opfyldelsen af sine religiøse Pligter, har hendes Religionsundervisning af de smaa haft saare gode Følger. Ved sit ypperlige Orgelspil har hun opnaaet megen Anerkendelse og har talrige Elever i Musik. Paa denne hendes Hædersdag vil derfor alle, som staar i Taknemmelighedsgæld til hende, ønske hende Guds rige Velsignelse, saa meget mere som hendes vanskelige Skolegerning næppe har indbragt meget timelig Gods og Ære. Men jo større Kampen og Arbejdet har været, desto større vil ogsaa den endelige Løn blive.

Tyskland. I den forløbne Uge har i *Mainz* de tyske Katholikkers 58. Generalforsamling fundet Sted. Som sædvanlig er der en Mængde interessante Emner til Forhandling. Mest Opmærksomhed vil vistnok Spørgsmaalet om Bevaringen og Udvidelsen af Centrum's Indflydelse vække. Der har i den senere Tid været ført en Række, til Tider temmelig skarpe Forhandlinger om dette Spørgsmaal; saaledes har Dominikanerpateren Weiss i den sidste Tid udsendt en Bog med en skarp Kritik af Centrum's Virkemaade, hvilken har mødt bestemt Modsigelse fra næsten alle Sider. Sandsynligvis vil Forhandlingerne paa det store Møde bidrage til at udjævne disse Meningsforskelle, da de tyske Katholikker jo nu snart har halv-hundredaarig Erfaring for, at det er Enighed, der gør stærk, og at det er den, de kan takke for de store Fremskridt, den katolske Kirke i vore Dage har gjort i deres Fædreland. — Lørdag den 5. August rejste den højærværdigste Biskop Johannes von Euch fra *Enns* til *Mainz* for at deltage i Forhandlingerne, hvortil han, som hvert Aar, havde faaet Indbydelse, baade af Komitéen og af Biskoppen af *Mainz*. Trods den enorme,

i 80 Aar uhørte Hede, der har hersket i Mellemtykland, befinder vor Biskop sig udmærket, og han haabede at kunne holde ud at deltage i Generalforsamlingens, nok interessante, men ofte langvarige og for en ældre derfor noget trættende Forhandlinger.

Østerrig. Kardinal, Fyrstærkebiskop Grusha af Wien er den 5. August afgaaet ved Døden af Hjertelammelse paa Slottet Kranichberg ved Gloggnitz. Kardinal Grusha var en meget gammel Mand, over 90 Aar, men hans Interesse for hans store Gerning var usvækket. Dog har han for et Par Aar siden paa Grund af sin høje Alder maattet søge sig en Medhjælper, Ærkebiskop, Dr. *F. X. Nagl*, der nu bliver hans Efterfølger som Wiens Ærkebiskop. Kardinalen stammede fra en Wiener Haandværkerfamilie, og just for den Stand har han i sin Tid gjort et stort Arbejde ved Oprettelsen af talrige Svende- og Mesterforeninger. I 12 Aar var Dr. Grusha Armébiskop, 1890 blev han kaldet til Ærkebispesædet i Wien, og Aaret efter blev han af Leo XIII udnævnt til Kardinal. Den stærke Hede, der hersker over største Delen af Tyskland og Østerrig, har sikkert været en medvirkende Grund til den gamle Kardinals Død.

Frankrig. Forfatteren *Sven Lange*, der jo som bekendt hverken er en Ven af Kirken eller af Religion overhovedet, har i *Illustreret Tidende* skrevet en Artikel om franske Forhold, af hvilken vi skal gengive nogle faa Linjer, der har særlig Interesse for vore Læsere: »Den, der i sin Tid selv har oplevet Alliancedagene (3: de Dage, da Alliancen mellem Rusland og Frankrig sluttedes), vil huske som et uforglemmeligt Minde den Jubel, som steg op fra den parisiske Stenbro. Det var mere end en Jubel — det var som et umaadeligt Befrielsens Aandepust: Endelig en Ven i Verden! Og medens Aarene gik, og Diplomaterne efterhaanden lærte at betragte Forbundet for, hvad det var værd, levede det videre i Folket som en Trøst, en Tryghed. Det svækkede den nationale Energi, det fik Folket til at glemme sin Fortid, sine Frihedskampe, sit tapre Oprørshjerte. Selve Despotismens Idé blev ikke saa afskrækkende, som den før havde været, fordi det jo var Vennen og Forbundsfaellen, der repræsenterede den. Folket demoraliseredes politisk. Og samtidig opløstes dets Moral. Det er ikke nemt at tale om disse Ting, men for mig staar det, som om de Folk har Ret, der mener, at de sidste Regeringers fanatiske Kampe mod Congregationerne har skadet Frankrig. Det er ikke nemt at sige det, naar man i sit Hjerte tror, at disse Kampe har Sandheden med sig. Men Frankrig er et saa gammelt Land, dets Kultur og Levevis,

Folkets dybeste Opfattelse af Mennesker og Liv og Død er i den Grad gennemvævet af den katholske Religions Etik, at disse voldelige Angreb paa Troen kun kan skabe Desperation og gold Trods. Men for Politikeren var Kampen en Programparagraf, som skulde gennemføres, og som ogsaa — trods Briand — bliver ført igennem den opløste Folkebevidsthed, for hvem Republiken endnu langt fra har kunnet fremtrylle de moralske Grundsætninger, som skulde erstatte de religiøse Principper, den har søgt at ødelægge. Og just her i Paris, hvor Eksistenskampen raser med en Grusomhed, som vi ikke kender noget til herhjemme, og hvor den, der blot snubler, øjeblikkelig bliver slaet ned fra alle Sider, er der Trang til Barmhjertighed. Kristendommen har den paa sit Program — Hr. Monis og Hr. Caillaux har den ikke paa deres.«

England. Efter den nyeste Statistik er i dette Land i de sidste fem Aar ikke mindre end 618 gejstlige gaaet over til den katholske Kirke; deraf kom 572 fra den anglikanske, 22 fra den skotske, 12 fra den irske Statskirke og 12 fra andre Sekter. I samme Tidsrum konverterede c. 2000 Lægfolk af Englands højere Stænder: 82 fra den engelske Højadel, 432 andre adelige, 63 Embedsmænd, 369 Officerer og mere end 1000 Akademikere. Af disse Konvertiter blev 612 Præster, deraf 109 i Jesuitordenen. Desuden har i samme fem Aar 1500 anglikanske Sognemenigheder indført den ritualistiske Gudstjeneste, for adskilliges Vedkommende maaske et betydningsfuldt Skridt hen imod den katholske Kirke.

Portugal. I Portugal gaar Rædselsherredømmet uforandret sin Gang. Hvad de politiske Forhold angaar, paa staas der, at der er en mærkværdig Dødelighed til Stede blandt Monarkiets Tilhængere, og at Grunden rent ud skulde være den, at de blev hemmelig forgivet af deres Modstandere. Det er som i den romerske Kejsertids værste Periode, men det kan ikke egentlig forundre den, der ved, hvor uretfærdigt og grusomt Tyrannerne er gaaet frem mod Præster og Ordensfolk. Ogsaa dette sidste bliver ved. Forleden Dag blev Biskoppen af Portalegre arresteret, fordi han — ja, det er utroligt, men alligevel sandt — i Bispedragt var gaaet hen til en Medbroders Jordefærd. Og »Regeringen«, der jo kun holder sig ved Magten ved Hjælp af det uretfærdigste Despoti, bliver ved med at udslynge de taabeligste Beskyldninger mod de Ordensfolk, især Jesuiter, som de bestjal for al deres Ejendom og udjog af Landet; de paastaar, at Jesuiterne staar bagved hele den monarkistiske Agitation, og at det er deres Penge, der skaffes Kanoner og Soldater for. Herimod protesterer

Jesuiternes Provincial Cabral, der som saa mange andre uskyldig forfulgte har fundet et Tilflugtssted i det frie, civiliserede Holland, og beraaber sig som sit eneste Forsvarsvaaben paa den offentlige Mening. Han har erfaret, skriver han, at mange, der tidligere kun nærrede Fordomme mod Jesuiterne, i de sidste Maaneder havde faaet Agtelse for dem, og det alene ud fra den Fornuftslutning: »Mænd, der bliver hadet af Folk af den Slags som Magthaverne i Portugal, maa være fortjenstfulde Mennesker!« — At Paven eller hans Statssekretær, Kardinal Merry del Val, skulde have blandet sig i de indre portugisiske Affærer, som nogle Blade har paastaet, beror ogsaa paa absolut Opspind.

St. Andreas Kollegium i Ordrup.

Det nye Skoleaar begynder Torsdag den 24. August Kl. 9. Indmeldelse af ny Elever kan ske daglig, sikrest mellem 5^{1/2} og 7^{1/2}.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinserne.

	Stille Messe.	Højmesse m. Præd.	Efterm.
Aalborg (Kastetvej)	Kl. 7 ^{1/2}	Kl. 10	Kl. 2 ^{1/2}
Randers (Ladegaardsgade)	» -	» 10	» 3
Silkeborg (Vestergade)	» -	» 9	» 7 ^{1/2}
Aarhus (Ryesgade 26)	» 6 ^{1/2} & 7 ^{1/2}	» 10	» 7
Horsens (Nørregade 19)	» 8	» 10	» 2
Vejle (Blegbanken)	» 7	» 10	» 3
Fredericia (Sjællandsgade)	» 7	» 10	» 3
Kolding (Alhambrevej)	» -	» 9 ^{1/2}	» 7
Eshjerg (Nørregade)	» -	» 10	» 3
Svendborg (Havnegade 1)	» -	» 10	» 3
Odense (Torvet 7)	» 8	» 10	» 2 ^{1/2}
Nyborg (Kronprinsensgade 5)	» -	» 10	» -
Glorup	» 9	» -	» -
Dalum Kloster	» 6 ^{1/2}	» -	» -
Maribo (Ny Østergade)	» 8 ^{1/2}	» 10	» 2 ^{1/2} polsk
Næstved (Præstø Landevej)	» -	» 9	» 2
Slagelse (Tordenskjoldsgade)	» -	» 10	» -
Ringsted (St. Knudsgade)	» -	» 9 ^{1/2}	» 7 ^{1/2}
Roskilde (St. Olsgade)	» 7	» 9	» 5
Ledreborg	» -	» 9 ^{1/2}	» 2
Køge (Elisevej)	» -	» 10	» 4
Helsingør (Nygade 8)	» 8	» 10	» 5
Assens (Østergade 11) een Gang om Maaneden	» 10.	» 10.	» -

Anmodning.

Skulde nogen af Ugebladets Læsere vide Besked med, om Hr. Eli Erichsen i denne Tid har holdt eller holder Foredrag her i Landet mod den katolske Tro, vilde vedkommende gøre Redaktionen en Tjeneste ved at sende Underretning, eventuelt Avisudklip herom.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem og Bureau.

Kirkelig Kalender.

13. August. 10. Søndag efter Pintse. Johannes Berchmans, Bekender. 14. — Mandag. Dag i den h. Laurentius's Oktav. Vigiliatedag. 15. — Tirsdag. Marias Optagelse i Himlen (med Oktav). 16. — Onsdag. Hyacinthus, Bekender. 17. — Torsdag. Oktav af Laurentius. 18. — Fredag. Helene, Kejserinde, Enke. 19. — Lørdag. Dag i Marias Optagelses Oktav. (<i>Fastedag</i>).	20. Aug. 11. Søndag efter Pintse. Marias Optagelse. (I de stille Messer: Joakim, Marias Fader). 21. — Mandag. Johanne Francisca, Enke. 22. — Tirsdag. Oktav af Marias Optagelse. 23. — Onsdag. Philippus Benitius, Bekender. 24. — Torsdag. Bartholomæus, Apostel. 25. — Fredag. Kong Ludvig, Bekender. 26. — Lørdag. Bernhard, Kirkelærer og Bekender.

Meddelelse om **Gudstjenesten** i København fandtes sidst i Nr. 32.

St. Knuds Kapel.

Mariabørnskongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder offentligt Møde Onsdag den 16. ds. Kl. 8 Aften og Fælleskommunion Søndag den 20. Kl. 7 Morgen.

Immaculatakirken.

(Strandvej 91).

Mandag den 14de August bliver her efter Messen Kl. 7^{1/2} Profes og Iklædning af Søstre.

Kapellet paa Holmegaard.

Søndag den 13. August agtes her afholdt Gudstjeneste.

Sursum corda.

Sangbog for katholske Ungdomsforeninger.

Pris 50 Øre, smukt indb.

Faas paa Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G. (mellem Kl. 1 og 4), og hos Hoffmann, Købmagergade 48.

† Søndag Aften den 6. August Kl. 9 hjemkaldte Gud min Hustru **Marie, f. Lorentzen.** Hun døde paa St. Josefs Hospital, styrket ved Kirkens Naademidler. — R. I. P.

Johan Johnsen,
Lærer.

Begravelsen fandt Sted paa Katholsk Vestre Kirkegaard
Torsdag d. 10. ds.

Vincentforeningens Kransekort

bringes i velvillig Erindring; de faas hos d'Hrr. gejstlige ved St. Ansgarskirken (Bredgade 64¹), Rosenkranskirken (Boyesgade 8³), St. Josefskirken (Griffenfeldtsgade 44), St. Andreaskirken (Ordrup), St. Annæ Kirke (Sundby) og hos Murermeister A. V. Günther, Bangertsgade 11, samt ved telefonisk Henvendelse til Johs. Hoffmann & Søn, Købmagergade. Tlf. Central 1389.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditions kontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 34.

Søndag den 20. August.

1911.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Katholikforsamlingen i Mainz. — Den hvide Slavehandel. — St. Laurentius. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Maribo. England. Rom. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

86.

Marias Optagelse.

Vi fejrer den 15. August Mindet om Jesu Moders Død og Optagelse i Himlen; det er jo ret og billigt, at da de hellige Apostles og Martyrers Dødsdag ikke gaar upaaagtede hen i Kirken, ogsaa Jomfru Marias Bortgang til Saligheden ganske særlig mindes. Hun var jo den naadefulde, den velsignede blandt alle Jordens Kvinder, hvem alle Slægter skal prise salig.

Marias store Betydning har altid staaet klar for de troende i alle Aarhundreder, og det er først de senere Aarhundreders Sekter, der fornemmelig har forkastet Marie- dyrkelsen, og dette hævner sig; thi jo mere man tilside- sætter Maria, desto mere svækkes Troen paa Jesu Kristi Guddom, paa, at han er Gud og Menneske i een guddom- melig Person. Ogsaa ñerhjemme spores Virkningen at den manglende Ærefrygt for Maria og af Forstaaelse for hendes Betydning; i den protestantiske Lejr lyder jo endda højt Talen om, at man ikke behøver at fastholde den gamle Opfattelse af Jesu vidunderlige Undfangelse og Fødsel, og som Følge deraf undgaar man helt at bestemme, hvori Jesu Kristi Guddommelighed bestaar. Saaledes maatte det komme, den ene Benægtelse maa nødvendigvis

fremkalde den følgende; thi Kirkens Sandheder er sammenkædede, saa den ene følger af og med den anden.

Jesus Kristus lever i sin Kirke. Den enkelte troende bliver ved Daaben Medlem af Kristi Kirke og Kristi Medarving, Kristi Broder, og hun, som er Moder til Kristus, bliver derfor ogsaa de troendes Moder. Den Discipel, Jesus mest elskede, bød han fra Korset af at elske Maria. Kærlighed til Jesus krævede Kærlighed til hende, hvem Jesus elskede og elsker i al Evighed, baade fordi hun er hans Moder, og fordi hun saa trofast har benyttet den Naadefylde, Gud har udgydt i hendes Sjæl, til at skride fremad, indtil hun naaede den højeste Fuldkommenheds Tinde, for saa at indgaa til sin Søn i Herlighedens Rige, til ham, der var hendes eneste Attraa hernede. Hendes Død var et sidste Suk efter Gud — »Kom Herre Jesus!« — som Johannes siger i Slutningen af Aabenbaringsbogen.

Spørger man, hvad blev der af hendes jordiske Klædebon, Legemet, kan svares, at vel har Kirken ikke absolut fastslaaet noget desangaaende, men det var og er almindelig antaget, at hun efter Døden ogsaa er optaget med Legemet til Saligheden; dette er noget selvfølgeligt, at hun, der ikke kendte til Synd, der fra første Øjeblik af sin Tilværelse var den naadefulde, og som ved Guds Naade og Almagt stod i et særligt Fjendskab til Djævelen — »Jeg vil sætte Fjendskab mellem dig og Kvinden« — at hun, Kristi Moder, ikke skulde vente paa den sidste Opstandelsesdag — mange retfærdige opstod jo af Gravene ved Jesu Opstandelse, som Førstegrøde af hans Sejr over Død og Grav — noget naturligt, at han ogsaa lader sin Moder opstaa, hun, af hvem han tog Kød og Blod.

»Hvi skulde Døden fortære og Forraadnelsen herske i dette Legeme, i hvilket selve Livet blev undfanget,« siger den hellige Johannes af Damaskus.

Som Guds Engle glæder sig over Synderes Omvendelse, saaledes i endnu større Maal Jesu Moder i Himlen, hun beder for de troende, og disse henvender sig til hende om Forbøn. Det har man altid gjort, ogsaa vore katholske Forfædre som Børn til deres himmelske Moder; en gammel Bøn, som saa ret udtrykker denne deres Andagt og Tillid, lyder saaledes:

»O du allersødeste Jomfru Maria, velsignet er du med Gud Faders evige Velsignelse, saa at du er bleven en ren Jomfru før din Fødsel, en klar Jomfru i din Fødsel og ligesaa derefter, du være velsignet til evig Tid som Moder og Jomfru, thi du er renere og klarere end alle Engle, stærkere i din Tro end alle Apostle; du led beskeste Pine i dit hellige Hjerte, den Gang de slemme Jøder saa umildelig behandlede din Søn Jesus Kristus. Du er tillige den kyskeste og ydmygste

af alle Jomfruer, og derfor skulle alle Hellige og Engle i Himmerige og alle Mennesker paa Jorden hædre dig og mindes, at Guds eneste Søn annammede Kød og Blod af dig. Bed derfor, at alle retfærdige Mennesker maa blive bestyrkede i det gode, at alle syndige Mennesker maa faa Afløsning fra deres Synder, at de arme Sjæle i Skærsilden maa faa Ro og Lise af deres Pine og komme til deres rette Fædreland, som er Himmerige, for der med dig at lovprise din velsignede Søn til evig Tid. Amen.

F. Kerff.

Katholikforsamlingen i Mainz.

(Efter Kath. Kirchenzeitung).

Som allerede nævnt, har i Aar den ærværdige gamle Bispestad Mainz været Sædet for de tyske Katholikkers 58. Generalforsamling. Paa Mødets første Dag, Søndag den 6. August, holdtes det store Demonstrationstog, der i Aar med sine 53.000 Deltagere, Medlemmerne af 900 Foreninger, overgik alle foregaaende Forsamlingers festlige Tog. Paa en stor Tribune udenfor Byens Port havde Biskopperne, talrige Æresgæster, Rigsdagsmænd, Medlemmer af den katholske Adel og Folkets Ledere taget Plads for i fire samfulde Timer at se det imponerende Tog defilere forbi sig. Deltagerne i Toget tilhørte alle Samfundsklasser; men Størsteparten udgjordes dog uden Tvivl af de mægtige Arbejder- og Svendeforeninger, som hører til Hovedfaktorerne i Tysklands mægtige, katholske Organisation. Efter Toget spredte Deltagerne sig ud over Mainz i forskellige Lokaler, hvor en Mængde Talere havde Ordet.

I den store Hal, hvor Aabningsmødet holdtes, var hver eneste Plads for oven og for neden besat. I Salens Baggrund hang et mægtigt Maleri af Biskop v. Ketteler, den store Mainzer-Biskop, en af Hovedmændene — maaske den største af dem alle — for Tysklands katholsk-sociale Genfødelse i forrige Aarhundrede. Komiteens Formand, som bød de mange fremmede velkommen, begyndte med under stormende Bifald at vise de ukaldede Kritikere tilbage, som i den sidste Tid havde prøvet paa at saa Tvedragtens Sæd blandt de tyske Katholikker. (Hentydning til en journali-

stisk Theolog fra Køl'n og enkelte andre, som har tilladt sig en meget ubillig og hovmodig Kritik af de tyske Katholikkers og Ærkebiskoppen af Køl'ns Virksomhed.) »Man har talt,« sagde han, »om en Spaltning mellem Katholikerne, der var ved at komme, ja allerede næsten forhaanden. Det gaar her, som tusinde Gange før under Kirkens Bestaaen, at Ønsket er Fader til Tanken. Disse »Profeter« glemmer, at hos Katholikker kan der ikke være Tale om nogen Spaltning i Trossager. Man er Katholik med alle de Konsekvenser, som følger deraf, eller man er det ikke. (Stormende Bifald). Hvem der blot fjerner en eneste Sten af Kirkens vidunderlige Bygning, er ikke mere Katholik. Der kan gives Meningsforskelle i praktiske Spørgsmaal, i Hensigtsmæssigheden af den ene eller den anden Fremgangsmaade. Der gives »Retninger« med Hensyn til Løsningen af enkelte Spørgsmaal, men disse Retninger, man har gjort saa mange Ophævelser over, skal kun være, vil kun være, ja er kun forskellige Veje til det samme Maal. Men dette Maal og Grundtanken for alle vore Handlinger er uforanderlig udtrykt i Ordene: *Credo in unam sanctam catholicam et apostolicam ecclesiam.*«

Paa Mødets anden Dag oplæste Komiteens Præsident en meget elskværdig holdt Skrivelse fra den hellige Fader. Deri fremhæver Paven sin Glæde over, at denne Forsamling har som sit særlige Formaal at fejre Hundredaarsdagen for Biskop Kettelers Fødsel, den Mand, der med saa sjælden Begejstring forsvarede Religionens og den apostoliske Stols Rettigheder, som paaviste den katholske Lære som den bedste Vejledning for Løsningen af de sociale Vanskeligheder, og som med utrættelig Iver tog sig af de mange unge Mænd og Kvinder, der arbejder for deres daglige Brød. Efter Oplæsningen af Pavens Skrivelse og Valg af forskellige Embedsmænd ved Mødet aflagde den ogsaa herhjemme velkendte Grev *Droste-Vischering* den interessante Aarsberetning.

Samme Dag holdt ogsaa Grev *Galen* en begejstret Festtale. Han gjorde opmærksom paa det Faktum, som udenforstaaende tit har saa svært ved at fatte, at den, som er i den fulde Besiddelse af den hele Sandhed, altid kan være den mest tolerante mod de vildfarende. Trods Katholikkernes

forholdsvis rolige og lykkelige Kaar mange Steder maatte man ikke glemme, at i Frankrig, Portugal, Spanien og ikke mindst i Rom var Forholdene yderst truende for det religiøse Liv. Efter ham tog Biskop *Kirstein* af Mainz Ordet og mindede om sin herlige Forgænger, Biskop v. Ketteler, ved hvis sidste Pontifikalmesse han som ung Student havde assisteret som Stavbærer. Den egentlige Mindetale om Biskop Ketteler, et fuldstændig oratorisk Mesterværk, holdtes dernæst af Friherre *von Hertling*, den bekendte Universitetsprofessor og Centrumsfører.

Paa den tredje Dag, Tirsdagen, var det den tyske Folkeforening, som tog Broderparten af de mange forsamledes Opmærksomhed. Denne Forening, som nu tæller mellem 700 og 800 Tusinde Medlemmer, har været af en overordentlig stor Betydning for det katholske Liv i Tyskland. Den er saa at sige Biskop Kettelers social-kristelige Tanker, overført i det praktiske Liv. Den virker ved at udbrede Skrifter, Blade og fremfor alt ved at holde Foredrag overalt, især hvor en eller anden for Kirken og Troen farlig Bevægelse har begyndt at røre sig. Straks noget saadant sker, melder den stedlige Afdeling af Folkeforeningen til Overledelsen, hvad der tiltrænges, og der sendes ufortøvet dygtige og indsigtfulde Foredragsholdere, Foreningen sørger for Lokaler, Bekendtgørelser o. s. v., og paa en enkelt Aften er der maaske dæmmet op for en Sag, der uden Folkeforeningens Mellekomst sandsynligvis havde gjort megen Skade for lange Tider. Det vakte ikke saa lidt Opsigt, da en Repræsentant fra Ungarn meddelte, at man i dette Land havde fulgt Tysklands Eksempel og grundet en Folkeforening, som allerede talte et Par Hundrede Tusinde Medlemmer, og hvis Virksomhed havde baaret forbavsende rige Frugter, saa at man maatte takke den for, at det ikke i Ungarn var gaaet saa galt som i adskillige andre Lande.

Blandt mange andre Sager, der var til Behandling, maa Missions sagen særlig fremhæves. Man var enig om, at man med Bøn og Gaver burde understøtte alle de Ordener og Selskaber, hvis Opgave var Guds Riges Udbredelse blandt Hedningerne. — Som næste Mødested for Generalforsamlingen vedtog man uden Debat Tysklands vestligste Storby Aachen.

(Sluttes).

Den hvide Slavehandel.

Under ovenstaaende Titel har Hr Oberst Axel Liljefalk paa E. Jespersens Forlag udsendt en meget alvorlig og gribende Skildring af de unge Pigers Vilkaar, som ukendte og ubeskyttede vover sig ud i den vide Verden. Det er en mærkelig Lyst, der rører sig hos mange unge Piger, at faa sig en Plads langt borte fra deres Fædreland, blandt Mennesker, de intet kender til, og hvis Sprog de ikke engang kan tale. Det er Lysten til Eventyr, det er Utilfredshed med Vilkaarene i Fædrelandet, der faar Fornuften til ganske at tie stille i en saadan ung Piges Overvejelser. For saadanne unge Piger er Oberst Liljefalks Bog skreven. Og jeg vilde ønske, at hver eneste ung Pige, der skal rejse udenlands, i Forvejen kunde faa denne Bog at læse.

Thi der er ingen Tvivl om, at der lurder Tusinder af Farer paa den unge Piges Vej, om hvilke hun slet ingen Anelse har. Dette gælder maaske i noget mindre Grad Danmark, men i de store Lande, som Tyskland og England, der lurder Faren alle Vegne. Derom vidner ogsaa de utalrige Plakater, der overalt i Tyskland møder den rejsendes Blik i Ventesale og Jernbanetog. Og at de er nødvendige, er der ingen Tvivl om. Saaledes stod der for faa Dage siden — og staar maaske endnu — midt paa Annoncesøjlerne i Berlin med store Bogstaver: »Ruth — Kom tilbage til dine dybt bedrøvede Bedsteforældre, som med Glæde vil tage imod dig!« Formodentlig en stakkels ung Pige, der er lokket fra Hjemmet af samvittighedsløse Mennesker og nu maaske udsat for Ulykke og Skam for hele Livet.

Overalt er der, især fra religiøs Side, dannet Foreninger, der søger at hindre deres Virksomhed, som lokker unge Piger ud i Ulykke ved falske Foregivender, med Løgn og Bedrag. Og paa dette Omraade arbejder selv de forskelligste religiøse Samfund Haand i Haand. Saaledes er det i Tyskland katholske, protestantiske og jødiske Foreninger, der i Fællesskab udsender deres tredelte Plakater med Henviisning til, hvor de unge Piger kan søge Hjælp

og Vejledning. Det katholske Felt er altid kendeligt ved en gul Stribe over den hvide Bund.

Her hjemme har vi, som tidligere fremført her i *Ugebladet*, ogsaa en Filial af den internationale Forening til unge Pigers Vel. Ingen ung katholsk Pige, som søger Plads i Udlandet, og som mangler personlige Bekendte paa vedkommende Sted, bør derfor drage afsted uden i Forvejen, og i god Tid, at have forespurgt paa Kontoret, Vestervoldgade 115, om den Plads, hun har modtaget, eller den Agent eller det Bureau, hun er traadt i Forbindelse med, er til at stole paa. Og ligeledes bør hun nøje sikre sig Adresser paa lignende Steder i Udlandet, hvor hun med Tillid kan henvende sig, om hun skulde komme i nogen Nød eller Forlegenhed. »Vanskeligheden bestaar,« som det hedder i omtalte Bog, »i at faa Kendskaben til disse simple Ting udspredd mellem de unge. I Norge har Kultusministeriet efter Opfordring fra Kvindeværnforeningerne paalagt Præsterne ved Undervisningen af de kvindelige Konfirmander at gøre dem bekendt med de Færter, der truer, naar de drager til fremmede Lande, og hvor Hjælpen er at finde. Dette Eksempel burde utvivlsomt følges i de andre to Riger. Godt vilde det ogsaa være, om der i Skolerne blev talt om denne Sag og Pigerne fik at vide, hvor de kunde henvende sig, hvis Rejselysten kom over dem.«

Det er en nyttig og tiltrængt Bog, Oberst Liljefalk har skrevet. Og der er det gode ved den, at det interessante og pikante, som Skildringen af Synd og Last ofte kan byde de unge, her fuldstændig mangler. Der fortælles kort og godt om Synd og Skam, medens den Udmaling af Lasten, som man stundom finder i selv godt mente Arbejder, her lykkelig er undgaaet. At Bogen, literært set, er overordentlig slet, er en anden Sag, som vi ikke skal komme nærmere ind paa. Men det er uimodsigeligt, at Oberst Liljefalk døjer baade med at sætte Tegn, stave og allermest skrive ordentlig Dansk. Der er hele Sætninger (f. Eks. S. 59 nederst), der er ganske uforstaaelige, og de Stykker, der er gengivet fra Engelsk, bærer altid tydelige, men ogsaa meget uheldige Spor af deres fremmede Oprindelse.

N. H.

St. Laurentius.

Den 10. August.

(Efter Thisted Amts Tidende.)

St. Laurentius — det Ord klinger velkendt i alle Øren, det minder os om vor Barndom, da Sagn og Legender spillede saa stor en Rolle i vort Liv. Vi ved, at St. Laurentius led Martyrdøden i det 3. Aarhundrede — at han blev stegt paa en Rist — (i Geografien lærte man, at vi herom har et pragtfuldt Mindesmærke: Slottet Escorial i Spanien) — vi kender maaske lidt til hans Historie og maa i hvert Fald indrømme, at han har været et stort Menneske, en stor Aand efter det Spor, han har sat her paa Jorden, og det Minde, han har efterladt sig lyslevende den Dag i Dag trods de snart 1700 Aar, der er henrundne over hans Grav.

Saa meget ved man; men for øvrigt hører han jo Oldtiden til og har kun rent historisk Interesse for Nutiden. Eet endnu ved man: at han er en Helgen i den katholske Kirke, men det lader man Katholikkerne om.

»Martyrernes Blod er Kirkens Sæd.« Mon noget kristent Menneske nogensinde har tvivlet om Sandheden af disse Ord? Er det muligt at studere Kirkehistorien og gennemleve de rædselsfulde Perioder, som de Kristne i Tidernes Løb maatte gennemgaa, uden at ens Hjerter fyldes med dyb Beundring og Ærefrygt for alle de heltemodige Sjæle, der led Døden for Troens Skyld? Ja, maa det ikke komme til at staa enhver af os klart, at uden alle disse Religionens Piller og faste Støtter havde Kristendommen aldrig vundet Sejr, ti »Martyrernes Blod var Kirkens Sæd«.

Herom kan vi let blive enige, men at alle disse hellige Mænd og Kvinder bør æres — bør af de Kristne æres langt mere end al Verdens øvrige store Personligheder, idet der bør værnes om deres Minder — herom er man langt fra enig.

Man ser jo nok i de katholske Lande, hvorledes det ene Monument rejser sig efter det andet til Ære for hellige Mænd og Kvinder, der under deres Liv og Færden her paa Jorden har gjort sig fortjente til gennem alle Tider at æres og hædres af hele den kristne Verden. Vi ser Statuer af dem rejste paa Gaderne, Kirker byggede over deres Grave, mangfoldige Steder holdt i Ære, fordi særlige Minder knyttes hertil, eller fordi den Sjæl, som her mindes, har haft en vis Forkærlighed for disse Steder. Man ser, hvorledes

Kunsten bestræber sig for at forevige de helliges Handlinger og Bedrifter, etc. etc. Nok sagt, man ser, at Katholikernes Tanke gaar ud paa, at der ikke tilkommer disse Mænd og Kvinder, der har virket for Troens Sag, mindre Ære end dem, der ved Opfindelser, krigeriske Bedrifter samt paa Kunstens Omraade etc. har indlagt sig Berømmelse.

At det ser anderledes ud i de protestantiske Lande, finder man selvfølgelig i sin Orden: der kommer jo netop en af Forskellighederne frem mellem Katholikker og Protestanter.

Men lad os for en Gangs Skyld denne 10. August mindes den store Helgen, hvis Fest i Dag fejres af Millioner af Mennesker i de katholske Kirker hele Jorden over, i de fjerneste Afkroge som i de store Hovedstæder — og lad os kaste et Blik tilbage paa hans Liv. Kirkehistorien fortæller herom:

St. Laurentius fødtes i Spanien i det 3. Aarh. og blev Diakon og Skattemester i Rom. Da Pave Sixtus 258 førtes til Døden, græd Laurentius, fordi det ikke blev ham forundt at følge sin aandelige Fader. »Jeg har altid været din tro Tjener, hvorfor lader du mig nu tilbage?« Den hellige Fader trøstede ham med de Ord: »Græd ikke, min Søn, inden tre Dage skal du følge mig.« Disse Ord gik i Opfyldelse. Stadspræfekten vidste, at de Kristne bragte Præsterne Gaver, som disse skulde uddele blandt de fattige; han forlangte derfor, at Laurentius skulde udlevere ham Kirkens Skatte. Denne lovede at vise ham dem om tre Dage. Han samlede da alle fattige og syge og forestillede dem for Præfekten som Kirkens Skatte. »Kirkens Skatte, som du søger,« sagde han, »har de fattige forvandlet til himmelske Skatte.« Han blev nu lagt paa en gløende Rist, men hans Frejdighed var saa stor, at han raabte til Præfekten: »Nu er jeg stegt nok, nu kan du spise mig, om du vil.« Efter lange Lidelser udaandede han.

De gamle Malere afbildede i Regelen en Rist ved hans Fødder. Han stod i stor Anseelse ogsaa her i Norden. Hvor mange Kirker og Klostre i de nordiske Lande som hele Verden over er ikke indviet til ham, den pragtfulde Domkirke i Lund med det nærliggende Kloster ikke at forglemme. Og hvor mange Mennesker, der ved Daaben blev sat under hans særlige Beskyttelse, herom vidner den Udbredelse, hans Navn har fundet, idet gode danske Navne som Lars, Laurits, Laura, etc. og derfra dannede Sammensætninger stammer herfra.

Her i Thy synes St. Laurentius at være en af de Helgener, der har spillet størst Rolle, idet flere Kirker, hvoriblandt Hvidbjerg, Jegindø og Skyum Kirker, er indviet til ham.

Ligesom den hellige Diakon Stefanus hædrer Kirken i Jerusalem, saaledes er Rom blevet hædret ved den hellige Diakon Laurentius. Over hans Grav ved den liburlinske Landevej hæver der sig en herlig Basilika (rejst paa Konstantin den Stores Ordre), hvor man beundrer de smukke Fresker af den moderne Kunstner Cesare Fracassini: Scener af St. Laurentius' Liv.

Saa stor har St. Laurentius' Indflydelse været her i Norden, at trods de Aarhundreder, der er gaaet hen siden Reformationens Indførelse, lever hans Minde endnu i Folkemunde. Som bekendt kaldes f. Eks. de Stjernesked, der falder omkring den 10. August, »St. Laurentius' Taarer«.

Hvad der især prægede den hellige Laurentius' Aand, var Gavmildhed. »I de fattiges Person kommer Kristus os i Møde«. »Jeg var hungrig, og I gav mig at spise, jeg var tørstig, og I gav mig at drikke, jeg var fremmed, og I tog mig til eder« (Matth. 25, 35).

Hans Død efterlod et uerstatteligt Savn blandt den romerske Befolkning. De trængende især holdt ikke op med at betro ham deres Sorger og lægge ham paa Sinde, hvad de mest havde behov. I store Skarer strømmede Folk til hans Grav og bad ham gaa i Forbøn for dem hos Gud, ligesom han gjorde her paa Jorden. Masser af Bøn-hørelser skete ved Graven: »Gud skænkede Befolkningen de smaa Gaver og opvakte i dem Længselen efter de bedre.«

Men saaledes var det ikke blot dengang i det 3. Aarh., saaledes er det den Dag i Dag. Bøn-hørelserne ved Graven har fundet Sted i saa rigt Maal, at Pilgrimsskarerne langt fra at formindskes tværtimod er taget til med Kristenheden gennem alle de forløbne Aarhundreder. Den hellige Laurentius' Minde lever ikke svagere nu end før, hans Aand har sat et udsletteligt Præg paa hele den kristne Verden. St. Laurentius' Bønner har bragt Velsignelse. Lad os derfor fejre hans Minde alle som een!

— — —
Ja, Gud ske Lov, at den katholske Kirke holder de helliges Minder oppe, at de ikke helt skal slettes ud af Menneskenes Erindring! Der er ikke tale om Tilbedelse, der er kun tale om at holde deres Fane højt, thi deres Liv er Beundring og Efterfølgelse værd.

Vi Katholikker elsker vore store heltemodige Trosfæller. Døden har ikke skilt os ad. De hellige er vore bedste Venner. Da vi ikke kan se dem Ansigt til Ansigt, har vi mange Maader at erstatte Synet af dem paa. Det gælder om at gribe hvert et Mittel for at fæstne Erindringen om dem iblandt os. Vi har Billeder af dem, ligesom vi har Billeder af vore kære afdøde. Vi besøger deres Grave. Kirken højtideligholder den Dag i Aaret, der er særlig ind-

viet til hver især af de hellige, lige som Hjemmene mindes de kære afdødes Mærkedage. Vi beder dem bede for os paa samme Maade, som vi anmoder en god Ven om at gaa i Forbøn for os. Kirken værner om visse Ting af deres Efterladenskaber, lige som den afdødes nærmeste opbevarer de Genstande, denne særlig havde kær. Levninger af deres jordiske Legemer (Relikvier) holdes frem for alt i Ære som det eneste, vi har tilbage af dem.

Lige saa lidt som det falder nogen ind at mene, at en Kristen elsker Gud mindre, fordi han over al Maade holder af sin Ægtefælle eller en anden god Ven — lige saa uretfærdigt er det at beskyldte Katholikkerne for at tilbede Helgenerne, give dem mere end der tilkommer dem paa Bekostning af deres Forhold til Gud. Vi tilbeder dem lige saa lidt, som vi tilbeder vore Venner her paa Jorden. Vi tilbeder ingen anden end den treenige Gud, og mindst af alt kan vi indrømme, at vort Forhold til Kristus staar i Fare, fordi vi elsker og ærer de Mennesker, der har gaaet i hans Fodspor og støttet hans hellige Kirke her paa Jorden.

Den 10. August, St. Laurentius-Dagen, er en gammel Festdag i Danmark, højtideligholdt gennem en lang Række af Aarhundreder; den bør ikke gaa i Glemmebogen.

Men den store Helgen udgyder Taarestrømme over alle dem, der har glemt ham.

Sancte Laurenti, ora pro nobis!

Hellige Laurentius, bed for os — for Kirken og vort Fædreland!

E. J.

Vi har ikke villet nægte ovenstaaende Stykke Optagelse, skønt det er skrevet ud fra et religiøst Standpunkt, der kun deles af meget faa af vore Læsere. Forøvrigt vil man se, at Indsenderen, en ung Dame, indtager et noget andet Standpunkt til Helgendyrkelsen, end man hidtil har anset for almindeligt blandt Katholikkerne.

* *Red. (af Th. A. Tid.)*

Og dog indtager Frøken J. et saa almindeligt Standpunkt med Hensyn til Helgendyrkelsen, at det deles af alle hendes Trosfæller. Saa for Standpunktets Skyld er ikke denne Artikel optaget her. Men det forekom mig, at den, rent fraset sit fortrinlige Indhold, var et sjælden smukt Eksempel paa, hvorledes en Artikel i et protestantisk Blad bør skrives: oplysende, fyldig, i et smukt og godt Sprog, og uden et eneste saarende Ord mod anderledestroende. Som jeg før har gjort opmærksom paa, kan der gøres et stort Arbejde for Kirken gennem Provinspressen, især saadanne Steder, hvor vi hverken har Menighed eller Præst.

N. H.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Torsdag d. 10 ds. begravedes under stor Deltagelse fra alle Sider, ikke mindst fra Gejstlighedens, Hr. Lærer Johnsens unge Hustru paa Katholsk Vestre Kirkegaard. Fru Johnsen, der kun havde været gift et halvt Aar, havde i det sidste Aarstid ikke været helt godt tilpas, men ingen havde dog tænkt sig, at hendes Sygdom var af saa alvorlig Natur, at hun saa hurtigt skulde bukke under for den. Den afdøde, som var Konvertit, var en stille, gudhengiven Kvinde.

— Naar det i Dagspressen berettes, at der paatænkes begyndt et katholsk Dagblad i København, maa vi dementere denne Meddelelse; i de »mere indviede« Kredse er der des værre endnu ikke Midler og Mod til Stede til at sætte et saadant Foretagende i Gang.

Maribo. Under 10de Juli d. A. har Hans Majestæt Kongen allernaadigst anerkendt Pastor H. Hendrix som Sognepræst for den romersk-katholske Menighed i Maribo.

England. Fra Fredag den 4. til Mandag den 7. August har der i Newcastle været holdt en stor katholsk Kongres, ganske svarende til de tyske Katholikkers Generalforsamling i Mainz. Det var anden Gang, engelske Katholikker var saaledes forsamlede, og det blev atter et overordentlig vellykket og velsignelsesrigt Møde. Den unge Ærkebiskop af Westminster, *Francis Bourne*, blev modtaget paa Banegaarden med stor Begejstring af en talrig Menne-skemasse, og en smuk Adresse i Pergament og Silke blev straks overrakt ham. Foruden Ærkebiskoppen deltog tretten andre Biskopper samt naturligvis en Mængde gejstlige i Kongressen. Af Lægfolk fremkaldte ingen saa levende Begejstring, hvor han viste sig, som Hertugen af *Norfolk*, den gamle, trofaste Katholik, der stedse ved alle Fester og Møder indtog Hæderspladsen ved Siden af Ærkebiskoppen. Møderne holdtes i en stor Sal, der med sine 6000 Siddepladser ikke frembød en eneste tom Plads. Ved det store Aabningsmøde førte Overborgmesteren af Newcastle, i fuld Embedsdragt, med Scepter og Sværd baaret foran sig, de fremmede Hædersgæster med Ærkebiskoppen i Spidsen ind paa deres Pladser. Efter at *Kom Helligaand* var afsunget, traadte Borgmesteren frem og udtalte, at naar saa mægtlig en Forsamling som denne Kongres samledes i Byen, skulde den bydes velkommen af Byens Øvrighed. Skønt han som Methodist jo i visse Henseender ikke kunde være enig med de forsamlede,

vidste han dog, at de i Hovedsagen var enige, nemlig i at Frelserens Rige skulde udbredes paa Jorden, og at Menneskene skulde befries fra de Laster, hvori saa mange af dem var nedsunkne. Trods Forskellen kunde han hjertelig række sine katholske Landsmænd Haanden, og som Byens øverste Embedsmand vilde han byde dem velkommen. Efter at derpaa Ærkebiskoppen havde takket Borgmesteren baade for hans hjertelige Velkommen og hans personlige Nærværelse, holdt han et langt og indholdsrigt Foredrag, hvori han behandlede flere interessante Spørgsmaal, saaledes Vigtigheden — ikke af Pavens verdslige Magt — men af hans Uafhængighed af andre Magter, en Uafhængighed, der med Henblik paa saa mange ganske smaa Stater langtfra vilde være en Vanskelighed at faa i Stand og vedvarende hævde; endvidere skildrede han Forholdene i Portugal og gav et Udkast til en god Ordring af Skoleforholdene i England. Efter ham havde Biskoppen af Salford og Hertugen af Norfolk Ordet, hvilke begge takkede Ærkebiskoppen for hans indholdsrige Tale og dvælede nærmere ved forskellige Punkter i denne. Af Lørdagens Forhandlinger drejede den interessanteste sig om Pressens Betydning og Udvikling. Trods de mægtige Ugeblade og Maanedblade vovede de dog endnu ikke at give sig i Lag med et katholsk Dagblad, hvor tit det end havde været ønsket. Af de følgende Dages mange interessante Forhandlinger og Fester er her endnu kun Plads til at fremhæve de vældige Kvindemøder, hvor Kvindernes specielle Interesser drøftedes, og hvor man med Opmærksomhed hørte paa, hvor meget tyske og franske Kvinder i saa mange Henseender havde formaaet at udrette. Ærkebiskop Bourne og Hertugen af Norfolk boede under Kongressen hos førnævnte Borgmester af Newcastle, Sir W. H. Stephenson. Denne er, som før nævnt, en paalidelig wesleyansk Methodist og fremragende Prædikant i Byen.

Det i *Ugebladets* Nr. 13 omtalte Motorkapel gør for Tiden sin Runde om i mange smaa engelske Byer, hvor man aldrig før har hørt noget om den katholske Tro. Arbejdet er ledsaget af megen Velsignelse, og den Spørgsmaalsskasse, som stilles frem ved alle Møder, er gerne rigelig fyldt med næsten konstant tilbagevendende Spørgsmaal. Den evangeliske Alliances Folk lader de katholske Prædikanter følge fra By til By og forsøger, vistnok forgæves, at neutralisere Virkningen af den katholske Mission.

Det store Boghandler- og Kunstfirma *Burns & Oates* i London har i den sidste Tid gjort et Forsøg, der forhaabentlig vil bidrage ikke saa lidt til at lede den kirkelige Fromhedssmag i en skønnere Retning. Firmaet har engageret

to dygtige tyrolske Billedskærere til at slaa sig ned i deres Atelier i London for at udføre religiøse Statuer og Billeder i Træ. De indbyder deres Kunder til Besøg hos Kunstnerne, medens Arbejdet staar paa, hvorved haade eventuelle Misforstaaelser maaske i Tide kan rettes, og nye Ønsker i sidste Øjeblik fremsføres og opfyldes. Forøvrigt kan alle og enhver ved Selvsyn overbevise sig om, hvor meget bedre Figurér, skaarne i Træ, fremmer den kirkelige Andagt end Gipsfigurér. Ikke mindst mærkværdigt er det, at Prisen for en smukt udskaaet Træstatue ikke er væsentlig højere end for en Gipsfigur.

Rom. Den hellige Fader er nu i god Bedring. De mange Avisberetninger om hans Helbredstilstand har været meget upaalidelige. Dette gælder endnu mere adskillige andre »Kroniker«, som Bladene udbreder; saaledes fortalte *Ekstrabladet* forleden Dag, at man i Rom allerede gjorde Forberedelser til et nyt Pavevalg. Dette sidste er en absolut Umulighed; thi ingen Kardinal tør, under Straf af ikke alene at miste sin Værdighed som Kardinal, men endog at blive ekskommuniceret, udenfor Konklavet udtale sig om, hvem han vil give sin Stemme. — Ved Kardinal Gruscha's Død er Antallet af Kardinaler sunket til 48. Han var den ældste (i Aar) af alle Kardinaler, 91 Aar gammel. Af de 48 Kardinaler er kun en eneste tilbage, Oreglia di Santo Stefano, der er udnævnt af Pius IX; 32 modtog Purpuren af Leo XIII og 15 af den nu regerende Pave. Til et fuldstændigt Kardinalkollegium hører 6 Kardinalbiskopper, 50 Kardinalpræster og 14 Kardinaldiakoner, altsaa ialt 70 Kardinaler. Disse Benævnelser betegner kun Rangen indenfor selve Kardinalkollegiet, ikke den enkeltes kirkelige Værdighed. Det er de 6 Bispedømmer i Roms umiddelbare Omegn, hvis Indehaver bærer Titelen af Kardinalbiskopper. Alle andre, hvad enten de er Ærkebiskopper, Biskopper, Præster o. s. v., faar altsaa enten Titel af Kardinalpræst eller Kardinaldiakon. For at være Kardinal maa man mindst have Diakonvielsen. For Øjeblikket bestaar de 48 Kardinaler af 5 Kardinalbiskopper, 39 Kardinalpræster (20 i, 19 udenfor Italien) og 4 Kardinaldiakoner (3 i, 1 udenfor Italien). Pius X har endnu kun udnævnt 17 Kardinaler, medens der er død 32 under hans Pontifikat. Det er i et Møde af Kardinaler det saakaldte Konsistorium, at Udnævnelsen af de nye Kardinaler finder Sted. Det sidste Konsistorium blev afholdt den 16. Decbr. 1907, i hvilket der udnævntes 4 Kardinaler. Man har ofte ment, at den hellige Fader vilde afholde Konsistorium; men Forventningen har stedse vist sig forkert. Heller ikke i dette Aar holder han sandsynligvis Konsistorium.

Brevkasse.

Til Hr. P. S. — De spørger, om Marias Optagelses Fest (d. 15. Aug.) i Følge den nye pavelige Bekendtgørelse fra næste Aar af bliver en paabudt Festdag. — Skønt Besvarelsen af saadanne Spørgsmaal jo er afhængig af vor hjemlige kirkelige Øvrigheds nærmere Bestemmelser, kan Deres Spørgsmaal dog allerede nu besvares med nej; thi i den af Dem nævnte pavelige Skrivelse betones det just, at allerede afskaffede Festedage er det ikke Meningen paa ny at indføre. Red.

St. Andreas Kollegium i Ordrup.

Det ny Skoleaar begynder Torsdag d. 24. August. Kl. 9 højtidelig Messe, før hvilken der afsynges den kirkelige Hymne *Veni Creator*. Første Undervisningstime Kl. 10. — Fra og med næstkommende Fredag læses Skolemessen igen Kl. 8 $\frac{1}{4}$. Paa Søn- og Helligdage derimod læses den sidste stille Messe som sædvanlig Kl. 7 $\frac{3}{4}$. — Eftermiddagsandagten paa Søn- og Helligdage holdes fra og med Søndag den 27de August igen Kl. 5.

St. Knuds Skole.

Paa Grund af en Del Ombygningsarbejde *begynder Skoleaaret først Tirsdag d. 29. ds.* Kl. 8 $\frac{1}{2}$. — Nye Elever bedes indmeldt i Tide.

Kollekt.

Søndag d. 20. August holdes **Ansgarius-Bonifacius-Kollekt** i alle Kirker og Kapeller til Fordel for de mest trængende kirkelige Anstalter i Vikariatet.

Sursum corda.

Sangbog for katholske Ungdomsforeninger.
Pris 50 Øre, smukt indb.

Faas paa Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G. (mellem Kl. 1 og 4), og hos Hoffmann, Købmagergade 48.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Medtagelseshjem og Bureau.

Katholsk Ungdomsværn, der vil sikre Menigheden en trofast Efterslægt og derfor støtter Ungdomsforeningerne og desuden samler Midler til et Ungdoms-Fond, beder Vener af de unge om at indmelde sig i Værnet og tegne Bidrag (aarlige, maanedlige eller een Gang for alle). Værnets Kasserer er Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11. N. Telefon 4110.

Tak.

En hjertelig Tak til alle, der viste os Deltagelse under min Hustrus Sygdom og ved hendes Død og Jordfærd. En særlig Tak bringes St. Josephs Søstrene paa Spangsberg og paa Hospitalet her i Byen.

København, St. Laurentii Dag d. 10. August 1911.

Johan Johnsen.

Kirkelig Kalender.

20. Aug. 11. Søndag efter Pintse. Marias Optagelse. (I de stille Messer: Joakim, Marias Fader). 21. — Mandag. Johanne Francisca, Enke. 22. — Tirsdag. Oktav af Marias Optagelse. 23. — Onsdag. Philippus Benitius, Bekender. 24. — Torsdag. Bartholomæus, Apostel. 25. — Fredag. Kong Ludvig, Bekender. 26. — Lørdag. Bernhard, Kirkelærer og Bekender.	27. Aug. 12. Søndag efter Pintse. Marias Hjertes Fest. 28. — Mandag. Augustinus, Biskop og Kirkelærer. 29. — Tirsdag. Johannes Døberens Halshuggelse. 30. — Onsdag. Rosa af Lima, Jomfru. 31. — Torsdag. Raymund Nonnatus, Bekender. 1. Sep. Fredag. Ægidius, Abbed og Bekender. 2. — Lørdag. Kong Stephan af Ungarn, Bekender.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 32.

St. Knuds Kapel.

Mariabørnskongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder Fælleskommunion Søndag den 20. Kl. 7 Morgen.

St. Franciscus' III. Orden har Møde Fredag den 25. August Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel. (Der meddeles General-Absolution). Der er kun Adgang for Medlemmer.

† I Nat hensov vor kære Moder, **Ida Osterhammel**, født Jahnsen, Enke efter Montør Aug. Osterhammel. Hun blev 84 Aar gammel og døde efter et kristeligt Liv, vel forberedt ved Kirkens Naademidler.

Odense den 10. Aug. 1911.

C. P. Osterhammel.

M. M. Osterhammel.

M. Osterhammel.

A. Osterhammel.

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbønner.

† I Morges afgik vor kære Moder og Tante, Fru **Ernestine Mac-Evoy**, f. Scott, ved en pludselig, rolig Død. St. Josephs Hospital d. 11. August 1911.

Paa Familiens Vegne

Agnes Mac-Evoy.

Begravelsen fandt Sted i Onsdags d. 16. August.

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

R. I. P.

Vincentforeningens Kransekort

bringes i velvillig Erindring, de faas hos d'Hrr. gejstlige ved St. Ansgarskirken (Bredgade 64¹), Rosenkranskirken (Boyesgade 8³), St. Josefskirken (Griffenfeldtsgade 44), St. Andreaskirken (Ørdrup), St. Annæ Kirke (Sundby) og hos Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11, samt ved telefonisk Henvendelse til Johs. Hoffmann & Søn, Købmagergade. Tlf. Central 1389.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 35.

Søndag den 27. August.

1911.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Katholikforsamlingen i Mainz. — Folkekirkens Fremtid. — Den lukkede Bibel. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Svendborg. Holland. Rom. Australien. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

87.

Ugebladet.

Ingen, som ved, hvor dyb og indgribende Betydning det skrevne Ord har i vore travle og adspredte Dage, vil miskende, at der under denne Overskrift fremsættes nogle faa Tanker til Overvejelse angaaende vort Ugeblad.

Det er bleven sagt, at et katholsk Blad i Hjemmet er som den evige Lampe i vore Kirker, der fortæller os, at her er Gud til Stede; saaledes skal ogsaa det katholske Blad altid minde alle om Guds bestandige Nærværelse. Og det er vistnok heller ikke at sætte Maalet for højt. I og for sig bør enhver katholsk Kristens Liv for den Kreds af Mennesker, hvori han færdes, være en saadan Mindelse om Guds Nærværelse, hvor meget mere saa ikke et katholsk Blad, hvor alle de bedste Kræfter skulde mødes i Arbejdet paa »af Hjertets skjulte Forraad at fremdrage nyt og gammelt«, til Støtte og Hjælp for Trosfæller, til Lys og Vejledning for fremmede!

Der er naturligvis mange Forudsætninger, der maa til, mange Kræfter og Evner, der maa sættes i Bevægelse og holdes i Bevægelse, for at et katholsk Blad skal naa dette sit ophøjede Maal. At gøre Rede for alt dette, er her selvfølgelig ikke ved denne Lejlighed Plads til. Lad mig kun have Lov til at fremdrage en eneste lille Ting, som har meget at sige, og som alle, i hvis Hjem dette lille Blad kommer, ogsaa er i Stand til at præstere, og det er, at alle vil læse det.

Thi det er uden Tvivl saaledes, at adskillige holder Ugebladet, men læser det ikke. »Selvfølgelig læser jeg ikke Ugebladet,« sagde for nogen Tid siden en Herre til Bladets Redaktør. Det var vist ikke tilsigtet som nogen særlig Uartighed. For en Redaktørs personlige Udvikling i Retning af Ydmyghed og Sagtmodighed er en saadan Udtalelse naturligvis af stor Betydning. Men — er der mange af den Slags Abonnenter, vil det i Længden blive til stor Skade for Bladet selv. Der er en aandelig Strømning, der stadig maa være i Bevægelse mellem dem, der læser Bladet, og dem, der skriver det; hører den op med at rinde, vil Bladet blive sygt. Det er forøvrigt den samme aandelige Forbindelse, der finder Sted mellem en Taler og hans Tilhørere; vender disse sig bort, hører ikke efter el. lign., vil hans Ord af sig selv blive matte og magtesløse.

Mange vil maaske sige, at det er saa kedeligt at læse Ugebladet. Næppe kedeligere end andre Blade af samme Art. Men desuden er det en Erfaring, at jo mindre et Blad som Ugebladet læses, desto kedeligere bliver det; jo mere man derimod følger med, desto mere vil ogsaa Interessen stige. Og i denne Sammenhæng maa man ikke glemme, at da Ugebladet saa vidt mulig skal tjene alle Læseres Tarv, vil der ofte komme noget med, som ikke vil interessere nogle Læsere.

Altsaa — ikke for Deres egen, men for Ugebladets Skyld — læs Bladet Søndag efter Søndag, hold den aandelige Strøm flydende, ved hvis Bredder der skyder frem: flere Abonnenter, gode Artikler, nye Ideer, aandelig Livskraft!

Niels Hansen.

Katholikforsamlingen i Mainz.

(Efter Kath. Kirchenzeitung).

(Sluttet.)

For øvrigt var Tirsdag den 8. August i udpræget Grad de katholske Students Dag. Foreningslivet spiller overhovedet i Tyskland en langt større Rolle end her, og det sætter ogsaa sit Præg paa Studenternes Liv. Deres Korporationer, Foreninger, Korps o. s. v. omfattes med en Interesse baade af dem selv og udenforstaaende, som vi Danske har ondt ved at forstaa. De katholske Studenter har naturligvis ogsaa deres Foreninger, dog uden den hæsligste Misvækst paa det tyske Studenterliv, den taabelige og raa Duelleren. I en stor »Studenterkommers« paa denne Tirsdag deltog ogsaa en Mængde ældre og højt ansete katholske Mænd. Blandt dem tog Biskop Grosz fra Leitmeritz ogsaa Ordet og talte med Begejstring og Glæde til de unge Studenter. Der var, sagde han, paa denne muntre Aften faldet et alvorligt Ord, som var trængt ham dybt ned i Sjælen, det var Ordet Lægmands apostolatet. Naar han overskuede denne festlige Sammenkomst af unge og gamle Studenter, saa blev han varm om Hjertet, thi det store Lægmands apostolat fandt her sit synlige Udtryk. Af Dagens tidligere Forhandlinger fremgik det nemlig, at Akademikerne baade i Vincentsarbejdet og ved Arbejderkursus havde udført et stort Arbejde.

Onsdagen var væsentlig viet Skolespørgsmaalet. Professor *von Ruville* fra Halle, hvis Konversion for et Par Aar siden vakte saa stor Opsigt, holdt et interessant Foredrag om Katholicismen i Historieundervisningen. Heri gav Professoren en fortrinlig Skildring af det Standpunkt, den ægte videnskabelige Historieforskning bør indtage: »Den trofaste Katholik maa forske ubetinget objektivt, hensynsløst sagligt, uden at spørge om, hvad Udgang hans Forskning vil faa. Hans Billede af Historien tjener ham som Grundlag, det er kun ved dets Sandheds Indhold skærmet mod at styrte sammen. For nu trods sin store Kærlighed til Kirken at kunne hævde denne Objektivitet og Saglighed

under alle Anfægtelser behøver han en overnaturlig Tillid til sin Verdensanskuelse og til den Kirke, gennem hvilken den er ham formidlet. En ufravigelig Betingelse for en fuldstændig upartisk, en fuldstændig saglig, for ethvert Bihensyn fri Forskning er, at Forskeren er i Stand til at aflægge Ed paa sin katholske Troslære. Om han virkelig gør det, har ikke saa meget at sige; men han maa kunne det, maa i givet Tilfælde med Glæde være rede dertil. Hvem der ikke staar saa fast i Troen, staar i Fare for eet af to: enten at sætte sig i Modsætningsforhold til Kirken eller ængstelig at ville forsvare den med tvivlsomme Midler. Professor Ruvilles Tale blev modtaget med mægtig Begejstring, og Biskoppen af Mainz takkede Taleren hjerteligt for hans modige og herlige Ord.

I en anden Forsamling paa samme Dag talte Overlandsraad *Marx* om den katholske Skole og opflammede Tilhørerne til Kamp for denne. Den tyske Lærerforening tæller 120.000 Medlemmer, og dens Formaal er Indførelsen af den religionsløse Skole. Som dens Modstander staar den katholske Lærerforening, som vel i sidste Aar har haft en Fremgang paa 1000 Medlemmer, men som dog endnu kun tæller 20.000 Medlemmer, et ringe Antal i Sammenligning med den liberale Lærerforenings 6 Gange saa talrige Kæmpeskare. Ved samme Lejlighed holdt Prælat, Professor *Gisler* en Tale om Kirkelighed og Videnskab, der efter Referatet var rig paa rhetoriske Skønheder og endte med en begejstret Hyldest af det katholske Tyskland, »den aandelige Nilflod for den hele Kirke«. — Naa, i Begejstringen løber der jo en Del med, som maaske ellers ikke vilde være bleven sagt; der er jo næppe Tvivl om, at med hvor stor Berettigelse end det katholske Tyskland kan sammenlignes med en aandelig Nilflod, er der dog rundt i den katholske Verden endnu nogle flere Nilfloder!

Paa Mødets sidste Dag, Torsdag den 10. August, holdt Abbed *Schachleitner* fra Benediktinerabbediet Emaus i Prag Foredrag om »Den kristelige Kunst«. Denne Kunst har jo intet Steds et saadant Hjemsted som blandt Benediktinerne. Intet Steds klinger Guds Lov højtideligere, intet Steds udfolder den katholske Gudstjeneste mere sin ejendommelige Skønhed og Pragt end der, hvor den h. Benedikts Sønner

har hjemme. Kunsten kan aldrig, betonedede Abbeden, være en Erstatning for Religionen, den kan, som alt smukt i Verden, kun være et Middel til den Højstes Forherligelse. Hvem der har lært Richard Wagners Kunst i Bayreuth at kende og har oplevet Skønhederne i Parsival, kan føle Glæde derved hele sit Liv igennem. Men Gudstjeneste er det ikke. Hvor i al Verden gives der noget, der i Pragt og Dybde og Herlighed kan sammenlignes med den Kunst, som dyrkes der, hvor det hellige Messeoffer fejres og alt tjener til endnu yderligere at hæve Højtideligheden ved dette Offer?»

Den sidste Taler var Fyrst *Alois Löwenstein*, der med Begejstring priste Pave Pius X.s Pontifikat. I sin første Hyrdeskrivelse havde denne udkastet sit Livsprogram, og hans hele senere Virken var en tro Udførelse heraf. Pavens Valgsprog: At forny alt i Christus tyder ikke paa godmodig Svaghed, men paa en stærk og ubøjelig Vilje. Man har bebrejdet Pius X, at han var for haard og streng; dog kan han jo vise hen til Kristus selv, der med Svøben i Haand drev Kræmmerne ud af Templet.

— Med et hjerteligt Slutningsord fra Biskoppen af Mainz sluttede endelig den meget vellykkede 58. Generalforsamling af Tysklands Katholikker.

Folkekirkens Fremtid.

Der er maaske de Læsere, som mener, at Artikler som denne ikke hører hjemme i deres katholske Ugeblad, og at de er selv saa vel bjergede, at for deres Skyld kan det gaa saa galt med den danske Folkekirke, som det skal være. De har jo ogsaa for saa vidt Ret, som deres personlige Gudsforhold er upaavirket af Folkekirkens Frem- eller Tilbagegang, Bestaaen eller Ophør. Men ellers kan det blive af stor Betydning for den katholske Kirkes Virksomhed i vort Fædreland, om Størstedelen af Befolkningen hører til et Kirkesamfund eller ej, og ligesaa, hvilken dette Samfunds Stilling er til Hovedlærdommene i Kristendommen.

Desuden er jo en stor Part af de danske Katholikker Konvertiter, d. v. i denne Sammenhæng sige forhenværende Medlemmer af Folkekirken, og disse kan umulig være helt ligegyldige ved, hvor galt det kommer til at gaa med deres gamle Plejemoder.

Derfor tror jeg, vi har vel Lov til at ofre nogle af Ugebladets Sider paa den danske Folkekirke, ikke mindst, da det for Øjeblikket synes at gaa rigtigt galt med den. De mest modstridende Anskuelser om Kristendommens grundlæggende Lærdomme kommer frem i Bøger, Blade og paa Prædikestolen, og hvad den ene Biskop godkender som folkekirkeligt forsvarligt, fordømmer den anden som Vantro. Og midt under det hele har den besindigste og højst agtede af Folkekirkens Biskopper lukket sine kloge, milde Øjne.

Synger da mon virkelig den danske Folkekirke nu paa det sidste Vers? Som jeg tidligere har udviklet det, tror jeg det ikke. Ingen Regering, hvor socialistisk den end er farvet, vil opgive den Magt, det er at kunne uddele c. 1200 Embeder til sine Tilhængere og Meningsfæller. Men, kunde man spørge, hvorfor forfølges saa den katholske Kirke i andre Lande, som Frankrig og Portugal, og sønderrives ethvert Baand mellem den og Staten? Mon Fritænkere og Socialister ikke vil handle saaledes her hjemme med den lutherske Statskirke? Jeg tror det ikke; thi jo mere denne afkristnes, des mindre farlig bliver den. Men den katholske Kirke holder paa den hele Kristendom, derfor er den farlig, derfor forfølges og plages den af Kristendommens Fjender. Anderledes med en arboe-rasmussensk Kirke! Den kan udmærket trives i en socialistisk Stat, ja vil endog kunne give en saadan det moralske Rygstød, som den ikke godt kan være foruden. En Kristendom uden Undere, uden Dom, uden Evighedsansvar, med den eneste Fordring, at alle skal være som Brødre — den kan ikke genere den mest socialistiske Stat!

Derfor er der sikkert længe igen, til Folkekirken afskaffes. Noget andet er, at maaske kan efterhaanden en Del positive Kristne forlade den og danne Frimenigheder eller slutte sig til andre Samfund, hvor Kristendommen

ikke forfalskes. At det vil gaa saaledes, er der meget, der tyder paa, og der har i flere Blade lydt Antydninger, ja ligefremme Opfordringer i den Retning. *Nationaltidende* har i de sidste Dage haft en Del interessante Artikler om disse Spørgsmaal, af hvilke nogle enkelte Uddrag sikkert vil være af Interesse for Læserne.

Pastor *Martensen-Larsen*, Dattersøn af Biskop *Martensen*, hører til de ledende Mænd i det saakaldte kirkelige Centrum. Han er en ivrig Præst, men hans theologiske Standpunkt er overordentlig uklart, han hører til dem, hvis Basun, for at tale med Pastor *Otto Møller*, giver en meget uren Lyd. Han skriver bl. a. følgende:

»Opløst er den gamle Inspirationslære og dermed sammenhængende Bibelopfattelse. Den gammeltestamentlige Kritik har gjort sin Gerning, den nytestamentlige er i Færd med at gøre sin. Jeg er vis paa, at vi ad denne Vej skal vinde frem til en ny Forstaaelse af Guds frelsende Gerning med Menneskeslægten og til ny Glæde over Kristus og hans Arv, men meget gammelt opløses eller er opløst.

Opløst er ogsaa den gamle kirkelige Dogmatik. Den Mand, hvem vi i disse Dage har stedt til Jorden som Sjællands Biskop, har vistnok af bedste Evne villet staa Opløsningen imod og mente vist oprindelig, at de gamle Dogmer kunde bevares i deres kirkelige Form. Dog skulde det ikke være vanskeligt at eftervise, at »Opløsningen« satte fine, om end svage Spor ogsaa paa ham og hans Arbejde. Han maatte, redelig som han altid var og efter den Indsigt, han havde vundet, forsvare den gammeltestamentlige Kritik overfor Angrebene fra *J. H. Monrad* og *Hoff* — og Bibelkritik vil nødvendigvis føre Dogmekritik med sig. Han, der i sin Dogmatik hævdede de gamle Symbolers fulde Gyldighed, udtalte dog i det kirkelige Udvalg, at, hvis man ikke havde det athanasianske Symbol imellem den danske Folkekirkes symbolske Bøger, vilde man ikke nu optage det — det, der er den oldkirkelige Læreudviklings Krone og Krans! Den kirkelige Treenigheds-lære og To-Naturlæren, Kirkens gamle Palladier, er inde under Opløsningens Tegn.

Men naar Bibelforstaaelse og Dogmatik staar under Opløsningens Tegn, saa maa dette ogsaa vise sig i Kirkesamfundets Liv. Saa kan de gamle Dogmer ikke mere gøres gældende paa samme Maade som før; saa maa individuel Frihed gives. Og at finde de ny Grænser, naar de gamle opgives, det er ikke saa let.

Det er da vist ikke saa slemt, som *Etatsraad Brasen*

vil fremstille det. Hvad er der overhovedet sket? Er den aandelige Tilstand herhjemme forandret i de sidste Uger. En Minister og en Biskop er blevet enige om at lade en Præst med uklar Lære blive siddende. Han sad der for 14 Dage siden. Han sidder der nu. Er der mindre evangelisk Kraft til Stede i Kirken nu end for 14 Dage siden? Er Evangeliet ændret, er Sandhedsvejen en anden? Er Sandheden fordunklet, den frelsende Sandhed, fordi en Minister og Biskop træffer en Afgørelse, som kan om-disputeres?

Man skulde tro det, naar man læser Etatsraad Brasens Klager over, at nu kan de enfoldige ikke mere finde Vejen.

Hvoraf kommer da denne Bedrøvelighed? Lad mig i Ærbødighed have Lov til at sige det: Den kommer, saa vidt jeg kan skønne, af, at Etatsraad Brasen (som Forfatter) hylder et Tros- og dermed ogsaa et Kirkebegreb, som hælder stærkt imod det katholske.

Kirken, det ydre organiserede Kirkesamfund, er det, som skal give mig Undervisning om Sandheden, ligesom den skal holde Disciplin i Rækkerne. Ingen Uorden i Gellederne (cfr. Sagen Fenger-Sørensen). Kirken med Bisper, Præster og Ministre i Spidsen skal staa inde for Sandheden. De indskærper Dogmerne som Saligheds Vilkaar. Hos dem gaar man i Skole; thi de er egentlig Kirken. Og hvis disse Autoriteter siger noget galt eller kommer i Splid med hinanden, da vakler selve Sandheden for en. »Tilvisse er da de menige Lægfolks Kaar vanskelige; de føler Grunden vakle under sig, og intet Steds fra rækkes dem en hjælpende Haand«.

Aa ja; hvis et Menneskes Trogrund er Kirkens Lære, saa kan Situationen jo blive alvorlig nok. Men hvis man — og det skulde vi jo som Protestanter være — hvis man er naaet frem til en selvstændig Tro paa Kristus, saa at han selv er bleven højeste Autoritet, saa at jeg trør paa ham, ikke fordi andre siger noget om ham, men fordi jeg i mit Liv har erfaret, at han er min og Verdens Frelser (Joh. Ev. 4, 42.) — ja, saa kan Biskop og Minister blive enige om, hvad de vil, det paavirker mig ikke. Der er da heldigvis ogsaa Tusinder af Lægfolk, som ikke i fjerneste Maade føler Grunden vakle under sig, fordi Kultusministeren og Biskoppen over Viborg Stift har skrevet de offentliggjorte Breve til hinanden, og som ganske rolig vil sige: vi ved, paa hvem vi tror. Og det gør for den Sags Skyld Biskop og Kultusminister ogsaa.

For en katholicerende Autoritetstro kan Afgørelsen være skæbnsvanger, for en fast evangelisk Tro har den intet at sige.

At et Indlæg som ovenstaaende ikke i nogen væsentlig Grad kan virke beroligende, forstaar man godt. Det har heller ikke Direktør *M. Bojesen* fundet, der et Par Dage efter Pastor Martensen-Larsens Artikel offentliggør følgende bekymrede Overvejelse i samme Blad:

»Med levende Bekymring har jeg og sikkert mange andre fulgt den senere Tids Begivenheder indenfor Folkekirken og de heraf fremkaldte Bladartikler, hvoraf det synes at fremgaa, at det nu er kommet saa vidt, at den hellige Skrift skal finde sine Forsvarere blandt Lægfolket og sine Angribere blandt Præsterne. Pastor Martensen-Larsens Artikel i »Nationaltidende« for den 18. ds. er desværre i ingen Henseende skikket til at berolige den opskræmte Lægmand. Pastoren taler om Inspirationslærens, Dogmatikens og Lutherdommens Opløsning som en fuldbragt Kendsgerning. -- Dette betyder jo bl. a. uden Omsvæb en klar Fornægtelse af Pauli Ord: Den ganske Skrift er indblæst af Gud. Men Pastor Martensen-Larsen maa vide, at mange flere Mennesker, end han og andre Præster maaske tror, sætter Apostlens Autoritet højt over moderne danske protestantiské Præsters, og det samme turde gælde, naar Talen er om Luther. — Og det staar for mange som en Gaade, hvorledes en hæderlig Mand, som paa afgørende eller dog væsentlige Punkter fornægter Luthers Opfattelse, kan forblive staaende som Præst i den danske Folkekirke, som lønner ham for at være evangelisk-luthersk Præst.

Men nu med Hensyn til Autoritetstroen σ : vor hidtilværende, som det synes, naive Tro paa, at Præsterne underviste os i den rette Kristentro — der erfarer vi nu, at vi som rette Protestanter kun skal rette os efter vor egen Opfattelse af Biblen. Nuvel, men hvad skal vi da med Præsterne, maa vi vel spørge. Døbe kan vi selv, dø ligeledes, og giftes kan vi paa Raadhuset. Skal vi fuldstændig ignorere de kirkelige Myndigheder, saa maa man med Rette spørge, hvad skal vi da med dem?

Det forekommer mig, at Pastor Martensen-Larsen og vist mange Præster med ham begaar et skæbnesvangert Misgreb ved saaledes fuldstændig at sætte sig selv ud af Spillet som Lærere. Nogle Lægmand — men hvor mange vel — har jo nok Tid til at læse deres Bibel og danne sig en mere eller mindre begrundet Opfattelse, men nu de store brede Lag, er de blot nogenlunde i Stand hertil? Jeg mener nej. I bedste Tilfælde møder man her en enfoldig Tro paa Bibelen som Guds Ord, og saa kommer her visse Præster og fortæller dem, at det er den ikke, og hvad tusindfold alvorligere er, de erklærer Bibelen

delvis for et Falsum. — Ja, lad det kun siges klart og tydeligt uden uldne Omsvøb og forskønnende Talemaader: Naar Jomfrufødselen — dens Betydning for Kristendommen ufortalt — fornægtes, saa er jo Lucasevangeliet falsk.

Hvilken Følelse, tror Pastor Martensen-Larsen, maa gribe en Fader eller Moder, som hidtil enfoldig har troet paa det gamle skønne Evangelium og oplært sine Børn i denne Tro og nu med dem i Kirken hører Julesalmerne og Præstens Prædiken over Evangeliet, men samtidig har Fornemmelsen af, at han maaske staar paa Prædikestolen som en smilende Augur — mon Ordet Harme eller Modbydelighed er for stærkt? Pastor M. L. taler smukke Ord om Evangeliets Herlighed, der skal skinne gennem den bristende Hinde, men hvad er da Evangeliet, spørger vi Lægfolk.

Den danske Folkekirkes Selvopløsning og Autoritetsnedbrydning kan ingenlunde uden videre tages til Indtægt som et Tegn paa en særlig levende Kristendom. Eller tror vi os farisæisk bedre end andre Folk, der endnu hyl-der Autoriteten? — Mange vil snarere i disse Symptomer genfinde en hæslig Lighed med de kendte Udslag af den Opløsningsproces, der paa anden Maade truer vort Folk, og for sent vil vore rationalistiske Præster beklage, naar vide Kredse, som Følge af deres Virksomhed, er drevne over enten i den aabenbare Vantro eller i de katholske Kirker, som deres andre Brøst til Trods endnu har Mod til at løfte Fanen højt og sige: *Credo quia absurdum.*«

Det er en interessant Artikel, Hr. Bojesen har skrevet. Interessant ved mange slaaende Enkeltheder, men især interessant i sin Helhed som et sjælden typisk Eksempel paa en Protestants Forbavselse ved at opdage, hvad det er at være Protestant. Det er jo nemlig saa, at mange Protestanter i hele deres kristne Tankegang er ganske katholske. De aner ikke, hvad de to store protestantiske Grundprinciper gaar ud paa, nemlig at man retfærdiggøres ved Tro alene, uden Gerninger, og at den hellige Skrift er eneste Trosgrundlag, de lever endnu mindre efter dem, men tænker og lever, haade hvad Tro og Skrift og gode Gerninger angaar, som om de var Katholikker. Er, for blot at nævne en eneste Ting, ikke Barnedaaben bevaret i Folkekirken og stadig anset som Fundamentet for Frelsen, skønt der egentlig intet siges om den i Bibelen? Pastor Martensen-Larsen er Protestant i Ordets sande

Betydning, og kan Hr. Bojesen og andre ikke finde sig i hans og Meningsfællers Standpunkt, maa de søge andet Steds hen.

Det er dog langt fra de fleste Folkekirkepræster, der er enige med Pastor Martensen-Larsen. Fra ganske modsat Side, ikke saa udpræget protestantisk, men mere almenkirkeligt, skriver saaledes Pastor *G. Heiberg* fra Kirke-Helsingeb. a. følgende:

»Ved Biskop Poulsens Erklæring af 24. Juli d. A., godkendt af Ministeriet under 3. August, angaaende Pastor *Arboe-Rasmussens* Forbliven i Folkekirken, er der sket en gennemgribende Ændring i det hidtidige Begreb om Folkekirken.

Man kan vistnok sige, at det er det mest revolutionære Skridt, som nogen Sinde er foretaget med den danske Folkekirke siden Reformationen. Vore lutherske Fædre vilde rejse sig med Forfærdelse af Gravene, om de hørte Viborgbispens Erklæring. Vore to sidste Biskopper i Sjælland har udtalt sig med al Tydelighed om Folkekirkens Begreb og Væsen (se det kirkelige Udvalgs Forhandlinger), saa man maa undre sig over, at deres indgaaende og klare Belysning af Spørgsmaalet allerede kan henlægges som forældet. Man synes at have glemt, at den danske Folkekirke er en Kirke (et Trossamfund), og at den er evangelisk-luthersk. Som Kirke har den en Trosbekendelse, der høres ved enhver Indgang i Kirken, og uden hvilken ingen døbes. Og som evangelisk-luthersk har den en Lære, som findes udtalt i Luthers Katekismus. . . . .

Folkekirkens Grund var jo den fælles kristne Tro og den lutherske Lære. Altsaa kan en Præst trække Grunden bort under sig og dog samtidig blive staaende paa denne Grund.

Man gribes af en stille Forundring over denne Følgeslutning i den biskoppelige Skrivelse af 24. Juli d. A.

»Han (Arboe-Rasmussen) fastholdt bestemt sit theologiske Særstandpunkt«, skriver Biskoppen.

»Sit theologiske Særstandpunkt«! Ja, hvis det blot var en eller anden ret ligegyldig, forfløjen theologisk Idé! Men det er jo en bestemt Fornægtelse af Jesu Kristi Fødsel og Undfangelse af den Hellig Aand, hvad der nødvendig maa følges med en Paastand om, at Jesus er født som vi alle af syndige Forældre — »Frugt af Synd og Sæd til Død« altsaa.

Det er saa uhyre betegnende for den hele underlige

Tankegang, at et Trosfrafald kaldes et »theologisk Særstandpunkt«.

»Men ved Siden deraf,« skriver Biskoppen videre, »faldt der Ytringer, som vidnede bestemt om hans (Arboe-Rasmussens) personlige Tro paa Kristus som den levende Herre. Han betragter denne Tro som Betingelse for at være Præst.«

Dette er meget interessant. Det vil altsaa sige, at Arboe-Rasmussen, skønt han fornægter vor kristelige Trosbekendelse, dog alligevel opstiller en ny Trosbekendelse, nemlig denne: »Jeg tror paa Kristus som den levende Herre,« og dette skal vel saa være den Arboe-Rasmussen'ske Kirkes Bekendelse. At han saa ogsaa vil døbe paa denne, maa man vel kunne formode. Om denne nye Trosbekendelse mener Biskoppen i Viborg altsaa, at »med saadan Tro staar han paa Folkekirken Grund«.

Hermed skal vi saa standse i Dag. Der er Forvirring og Opløsning indenfor Folkekirken som næppe nogen Sinde før. Vantro og Rationalisme har der været mere af for hundrede Aar siden maaske, men den var ikke saa farlig; Begrundelsen nu til Dags er langt fyldigere, og Befolkningen har gennemgaaende langt mindre aandelig Interesse. Noget godt kan der dog komme ud af det hele; Begreberne klares i vore Dage langt bedre end før, og den nærværende Usikkerhed og Løshed kan maaske faa mange Sjæle til at søge hen til det eneste Sted, hvor man baade har Sikkerhed og Vished for sin kristne Tro. N. H.

Den lukkede Bibel.

(Efter *America*.)

Det sekstende Aarhundredes Reformatorer var Bibelens Dødsfjender, skønt de paastod, at de grundede hele deres Religion paa den. Ved deres Forlangende, om at enhver skulde læse i Bibelen, og deres vanvittige Paastand, at selv de mest uvidende kunde ndgrunde dens dybeste Hemmeligheder, berøvede de den al dens virkelige Værdi; thi hvert enkelt Individ, lige meget hvor udygtig vedkommende var, fik frit Lov til at læse sin egen Mening, ikke alene ud af den, men ogsaa ind i den, skønt der herved overhovedet ingen Mening blev tilbage i det hele. Mænd, som kaldte sig lærde, ja allerede Reformatorerne selv, begyndte at plukke Bibelens Tekst i Stykker, udtalte Tvivl

om Sandheden af dens Paastande, forkastede de hellige Apostle som dens Forfattere og nægtede til Slut overhovedet, at de hellige Skrifter var forfattet under guddommelig Inspiration. Resultatet er blevet, at til Trods for de Millioner Kroner, som Bibelselskaberne har brugt til at mangfoldiggøre deres Udgaver og sprede dem ud over hele Jordens Overflade, er ikke alene den gamle Kærlighed og Ærbødighed for den hellige Skrift forsvundet, men den groveste Uvidenhed om dens Indhold har afløst den næsten overtroiske Ivrighed efter at lære Teksten udenad, som var ret fremtrædende for ikke saa mange Aar siden. (Læserne maa erindre, at nærværende Artikel oprindeligt er fremkommet i Nord-Amerika, hvor Forholdene i mange Henseender er forskellige fra vore. Saaledes har de af Presbyterianismen paavirkede Kredse været overdreven bibelstærke. Overs.)

Den sidste Aabenbaring af denne Forandring i Stillingen overfor Bibelen blandt Protestanterne kommer fra Universitetet i Michigan, hvor otte og halvfjerds Studenter nyligt blev underkastet en Eksamination i Bibelkundskab. Prøven skulde ikke aflægges paa staaende Fod, men der blev givet omtrent en Time til at nedskrive Svarene i. Resultatet var forbløffende. En gav af egen Drift den værdifulde Oplysning, at det gamle Testamente var skrevet før Christi Fødsel, det andet ikke; en anden paastod, at »det gamle Testamente handlede om hebraiske Eventyr, medens det nye beskæftigede sig med historiske Personer«. En mente, at »det gamle Testamente bestod for Størstedelen af Historier og Ordsprog, som man ikke længere troede virkelig havde fundet Sted«. »Ved Loven,« sagde en viis Yngling, »forstaar man de Befalinger, som Christus gav sine Disciple, medens Evangeliet blot betyder Skriften, som den blev lært Folket.« Vi kan kun citere nogle faa af de Hundreder andre latterlige Svar. »Evangeliet,« skrev en, »er de Breve, som St. Paulus skrev til Kirkerne.« »Salomons Tempel laa i Babylon.« »Sinai var Stedet, hvor Arken landede, eller det Sted, hvorfra Christus talte.« »Nazarene var Moder til Christus, og Nazareth var hans Fader.« »Levi var et Navn, man gav de Jøder, som var smaa af Vækst i Sammenligning med Leviathan, som betød stor.« »Øen Patmos var det Sted, hvor Israels Børn blev opfødt i Ørkenen.« »Du er Manden var Ord, som Judas sagde til Christus, eller som en Profet i sin Vogn sagde til en Mand ved sin Side, hvem han underviste i Kristendommen.« »Førend Hanen galer, skal du fornægte mig tre Gange blev sagt af Christus til en af Røverne, som hang ved hans Side under Korsfæstelsen.« »Abraham blev kaldet af Gud til at prædike Evangeliet.« »Arons Stav bragte Manna og Duer ned til

Jorden, da Israels Stammer var uden Føde.« »De tredive Sølvpenge var en af Jesu Lignelser.«

Forleden Dag fortalte Aviserne, at Borgmester Gaynor i 1897 gik op i det offentlige Bibliothek i Byen Great Barrington for at finde den nøjagtige Ordlyd af nogle Citater, han vilde tage fra Bibelen. Til hans store Overraskelse fandtes der slet ingen Bibel, hvorfor han senere skænkede en saadan til Bibliotheket, i hvilken han skrev: »Jeg har været i mange store Bibliotheker, hvor der manglede en Mængde Bøger, men aldrig før har jeg truffet paa et Bibliothek, i hvilket den store Bog manglede.« Dette skete i 1897. I Juli 1911 besøgte han atter Bibliotheket og fandt, at i Følge Bibliothekets Protokoller havde Bibelen, han havde skænket, ikke været aabnet i de fjorten Aar!

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Svendborg. Som tidligere meddelt her i Bladet kunde Frøken M. Honoré Fredag den 18. August fejre sit 25 Aars Jubilæum som Lærerinde og Organistinde ved St. Knuds Menighed i Svendborg. For Menigheden blev det en kærkommen Lejlighed til at bevidne Frøkenen sin Taknemmelighed for hendes trofaste Arbejde i Missionens Tjeneste, og som et synligt Bevis for sin Hengivenhed bad den Jubilaren modtage et Guldur og et Beløb i Guldmønt, ledsaget af en smukt udstyret kalligrafisk Adresse, medens Skolebørnene overrakte deres Lærerinde et prægtigt Billede, forestillende den h. Værneengel. Talrige Gratulanter indfandt sig i Jubilarens Hjem, ligesom der ogsaa indløb mange Breve og Telegrammer. Mandag Aften samledes Menigheden til et festligt og fornøjeligt Samvær i Skolens Lokaler om et veldækket Kaffe bord; Sang vekslede med Taler, og alle samledes i Ønsket om, at Frøken Honoré endnu i mange Aar med samme Nidkærhed og Dygtighed maatte røgte sin ansvarsfulde Gerning.

Holland. I dette Land, hvor Katholikerne udgør $\frac{2}{5}$ af Befolkningen, har man samlet en interessant Statistik angaaende Virkningen af de blandede Ægteskaber. Den lyder saaledes: 1) Katholsk Fader og protestantisk Moder: af de 3426 fødte Børn blev 1312 Katholikker, 1747 Protestanter og 367 religionsløse. 2) Katholsk Fader og religionsløs Moder: af de 66 fødte Børn blev 32 Katholikker, 3 Protestanter og 31 religionsløse. 3) Katholsk Fader og jødisk Moder: af de 12 fødte Børn blev 4 Katholikker, 1 Protestant, 3 Jøder og 4 religionsløse. 4) Protestantisk

Fader og katolsk Moder: af de 3455 fødte Børn blev 1242 Protestanter, 1851 Katholikker og 362 religionsløse. 5) Jødisk Fader og katolsk Moder: af de 24 fødte Børn blev 1 Jøde, 14 Katholikker og 9 religionsløse. 6) Begge Forældrene Katholikker: af de 61.101 fødte Børn var der kun 30, som ikke blev Katholikker. Man forstaaer herefter Kirkens gentagne Advarsler mod de blandede Ægteskaber.

Australien. Atter meldes der et Dødsfald indenfor Kardinal-Kollegiet, idet Australiens Primas, Ærkebiskoppen af Sidney, *Patrick Francis Kardinal Moran*, den 16. ds. pludselig er afgaaet ved Døden i en Alder af 81 Aar. Man fandt den gamle Mand liggende besvimet paa Gulvet i sit Soveværelse, og Døden paafulgte snart. Kardinalen var født Irlænder og en Søstersøn af den bekendte Ærkebiskop i Dublin, Kardinal Cullen. Han studerede i Rom, og her blev han præsteviet i Aaret 1853. Sine første fjorten Aar som Præst henlevede han i Rom, stærkt optaget af historiske Studier, som gjorde ham til en af Nutidens største Autoriteter paa den irske Histories Omraade. I 1866 vendte Professor Moran, som han den Gang hed, tilbage til Irland, hvor han nogle Aar efter blev Biskop i Ossory, en Stilling han beklædte indtil 1884, da han blev udnævnt til Ærkebiskop af Sidney og, ganske kort efter, til Kardinal. I de 27 Aar, han har staaet i Spidsen for Kirken i Australien, har denne haft en overordentlig stærk Fremgang, og Kardinal Moran har stadig været den ledende Sjæl i hele det kirkelige Arbejde. Han er især blevet berømt ved det næsten utallige Antal Kirker, han har faaet bygget rundt om i den store Verdensdel; fremfor alle maa jo her hans mægtige Kathedral i Sidney nævnes, der er ganske nær sin Fuldendelse. Ogsaa som Prædikant og Skribent har Kardinal Moran udfoldet en glimrende Virksomhed. Trods sin høje Alder var han arbejdsdygtig til det sidste, og hans Bortgang betyder et stort Tab for Kirken i Australien.

Rom. Skønt den hellige Fader næsten er rask, har hans Læger dog paalagt ham for længere Tid at unde sig Ro. Allerede for Maaneder siden havde de givet dette Raad, men den Gang forgæves. For Paven med hans store Arbejdsiver vil det sikkert føles som et stort Offer, at han foreløbig skal holde sig i Ro. — I forrige Nummer af *Ugebladet* kunde det meldes, at Antallet af Kardinaler var sunket til 48, ved Kardinal Morans Død er det kun 47. Den ældste af alle nulevende Kardinaler er Ærkebiskop Capecilatro, Philip Neris berømte Biograf, en gammel Kæmpe paa 89 Aar. De to yngste, begge i Fyrreerne, er den pavelige Statssekretær, Merry del Val, og Ærkebiskoppen af Prag, Skrbensky.

Kirkelig Kalender.

<p>27. Aug. 12. Søndag efter Pintse. Marias Hjertes Fest.</p> <p>28. — Mandag. Augustinus, Biskop og Kirkelærer.</p> <p>29. — Tirsdag. Johannes Døberens Halshuggelse.</p> <p>30. — Onsdag. Rosa af Lima, Jomfru.</p> <p>31. — Torsdag. Raymund Nonnatus, Bekender.</p> <p>1. Sep. Fredag. Ægidius, Abbed og Bekender.</p> <p>2. — Lørdag. Kong Stephan af Ungarn, Bekender.</p>	<p>3. Sep. 13. Søndag efter Pintse. De hh. Værneengles Fest.</p> <p>4. — Mandag. Oktavdag.</p> <p>5. — Tirsdag. Laurentius Justinianus, Biskop og Bekender.</p> <p>6. — Onsdag. Oktavdag.</p> <p>7. — Torsdag. Oktavdag.</p> <p>8. — Fredag. Marias Fødsel. (<i>Biskop Johannes bispeviet 1892</i>).</p> <p>9. — Lørdag. Petrus Claver, Bekender.</p>
--	---

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 32.

St. Knuds Skole.

Paa Grund af en Del Ombygningsarbejde *begynder Skoleaaret først Tirsdag d. 29. ds. Kl. 8^{1/2}.* — Nye Elever bedes indmeldt i Tide.

St. Andreas Kirke i Ordrup.

Fra og med Søndag d. 27. August holdes Eftermiddagsandagten paa Søn- og Helligdage igen Kl. 5. — Den sidste stille Messe læses paa Søn- og Helligdage Kl. 7^{3/4}.

Mariakongregationen for Mænd genoptager sine ugentlige Møder efter endt Sommerferie Torsdag d. 7. September.

Herrer, som ønsker at slutte sig til Kongregationen, bedes henvende sig til højjærv. Hr. Pastor Esser, Stenosgade 4.

Sursum corda.

Sangbog for katholske Ungdomsforeninger.

Pris 50 Øre, smukt indb.

Faas paa Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G. (mellem Kl. 1 og 4), og hos Hoffmann, Købmagergade 48.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelsehjem og Bureau.

Første Fredag i Maanedens (1. Septbr.).

St. Ansgars Kirke: Kl. 8^{1/4} højtidelig Messe til Ære for *Jesu guddommelige Hjerter*; Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse; Kl. 7^{1/2} Aften Andagt til *Jesu guddommelige Hjerter*.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.

Jesu Hjertes Kirke: Efter 8^{1/2}-Messen sakramental Velsignelse; Kl. 8 Aften Andagt.

St. Andreas Kirke: Efter 8^{1/4}-Messen sakramental Velsignelse; Kl. 7^{1/2} Aften Andagt.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 36.

Søndag den 3. September.

1911.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Fra Kristendommens ældste Dage i England. — Om Kristentro og Enighed. — Det katholske Fortsættelseskursus. — Een Skolebog til! — Et lille Rejseeventyr. — Bliv hos os, Mester! — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Tyskland. Belgien Schweiz. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

88.

Englene.

Det er godt, at vi i Kirkeaarets Løb kommer til at minde alle de forskellige Sandheder, som er vor gamle Kirketros rige Indhold. Thi iblandt andet lærer den, at der findes Engle — rene Aander, som er Medlemmer af en usynlig Verden, der er ligesaa virkelig som den synlige. Det er et af Kirkens Dogmer — for at bruge dette skrækelige og nu om Stunder umoderne Ord. Ganske vist er dette Dogme ikke et af de »centrale«, saa som Læren om Guds Menneskevordelse og Død og Kirkens Indstiftelse o. s. v. Men vi Katholikker holder Gud ske Lov paa alt, hvad Kirken lærer, fordi selv dens mindste Lærdomme er fra Gud og givne til vort Bedste.

Vi skelner ikke og vrager ikke mellem Kirkens Dogmer, efter som vi finder Behag i dem eller ej, thi vi ved, at det enkelte Menneske hverken med sine smaa

Kundskaber eller med det, man kalder for »Erfaring« og Følelse, er i Stand til eller berettiget til at være Dommer over Kirkens Læresætninger.

Vi Katholikker glæder os over vore Trossandheder. Vi har Tillid til det store Guds Rige, som er Kirken, bygget paa Petrus, vejledet ved den Helligaand.

Naar Kirken har indrettet en Festdag, som kaldes for Værneengle-Fest, minder den os om Skriftens Ord: »Se, jeg vil sende min Engel, for at han skal gaa foran dig og bevare dig paa Vejen og føre dig til det Sted, som jeg har beredt dig (2. Mos. 20.)« Og hvor gammel denne Tro er i Kirken, ser vi af den bekendte Fortælling om Petrus' Befrielse ved en Engels Haand; thi da han mod al Forventning kommer frank og fri og banker paa, hvor de troende er forsamlede, kan de først knap tro, det er ham selv, men udtaler den Formodning, at det maaske er hans Engel, der er kommet til dem.

Kirken opdrager os for Evigheden, for Himlen. Den lærer, at der bestaar en stor aandelig Forbindelse mellem os paa Jorden og Guds Venner i Himlen. Vi ved desuden af den h. Skrift, at Gud ofte benytter sig af Engle for at gøre godt imod os Mennesker. Vor Frelser gør os opmærksom paa, at vi skal have Agtelse for Børn, netop for deres hellige Engles Skyld.

O, hvilken rig Verden af Kærlighed og vidunderlig Skønhed aabnes ikke for vore Øjne ved denne Lære om de hh. Værneengles Tilværelse og Virksomhed! Ganske vist kan vi kun tro og ane, hvilken rig Verden der eksisterer over og omkring os! Men det er nok til at fylde vore Hjerter med Glæde og med det salige Haab en Gang at skulle skue denne Herlighed Ansigt til Ansigt.

Derfor vil vi ikke glemme denne Trossandhed! I Særdeleshed maa Forældre lære deres Børn at bede til Værneenglen, maa selv bede til ham og saaledes nedlægge i Barnets Liv en lille Spire, der kun kan bringe Glæde og Hjælp.

F. F. M.

Fra Kristendommens ældste Dage i England.

(Af Niels Hansen).

Efterfølgende er ikke Frugt af selvstændige Studier, men en Genfortælling af en Tids Kirkehistorie, som ikke hører til de mest kendte, og som maaske adskillige Læsere ikke har hørt noget nævneværdigt om før. Hvad vi ved om hine fjerne Tider, skylder vi næsten udelukkende to ældgamle Historieskrivere, den h. Gildas, som har skrevet Britanniens Historie fra den romerske Okkupation til hans egen Tid — han døde 570 — og den mere bekendte Beda, kaldet den Ærværdige, død 735, hvis aarlige Mindedag fejres som en Kirkelærers Fest, og som har skrevet berømte og saare læseværdige kirkehistoriske Værker. Af disses Arbejder er de forskellige Træk taget, jeg i det følgende skal fortælle om Kristendommens første Dage i England.

Oprindelig skal de britiske Øer have været boet af et iberisk Folk, lille af Vækst, med mørk Hud og krøllet Haar. Men allerede paa Julius Cæsars Tid var Kelterne Herrer i Landet. Og blandt disse har Kristendommen meget tidlig fundet Indgang. Hvorledes — ved man ikke bestemt; men sandsynligvis har romerske Soldater eller unge Briter, som havde tjent i den romerske Hær udenlands, bragt Troen til det fjerne Land. Ej heller ved man, hvor tidligt Briterne har troet paa Evangeliet; men den kristne Forfatter Tertullian skriver omkring Aar 200, at »Briternes Tilflugtssteder, som havde været utilgængelige for Romerne, har underkastet sig Christus«. Hundrede Aar senere hører vi, at tre britiske Biskopper er til Stede ved Kirkemødet i Arles 314, og siden deltager regelmæssig Udsendinge fra den britiske Kirke i de forskellige Kirkemøder, og stedse paa rettroende, katholsk Side. En Undtagelse fra Rettroenheden danner Munken Morgan, som lidt efter Aaret 400 forlod sin Fødeø og senere under Navn af Pelagius blev en navnkundig Vranglærer. Hans Benægtelse af Arvesynden og Nødvendigheden af Guds Naade for

Menneskenes Frelse blev som bekendt energisk bekæmpet af Kirkefaderen Augustinus og bestemt fordømt af Kirken. Medens saaledes Pelagius ikke gjorde sine Landsmænd nogen Ære, fostrede den britiske Kirke et Hundrede Aar tidligere en stor Helgen, hvis Navn blev viden berømt, og som endnu i de allersidste Aar har givet to Kirker i vort Fædreland Navn, nemlig den h. Alban. Oprindeligt var Alban Hedning, men han modtog en Dag i sit Hus en kristen Præst, der flygtede for sine Forfølgere. Ved at blive Vidne til denne Præsts Fromhed og stadige Bønner afkastede Alban Afgudsdyrkelsens Mørke og blev en Kristen »af hele sit Hjertes Oprigtighed«. Da den hedenske Konge hørte, at hin Præst havde fundet et Tilflugtssted hos Alban, sendte han Soldater ud for at lade ham gribe; men Alban trak i Præstens lange Kjole og overgav sig i Soldaternes Hænder. Han blev slæbt for den hedenske Fyrste, som just stod for Afgudsalteret og »ofrede til Djævlene«, da Alban blev fremstillet for ham. Da hverken Trusler eller Pinsler kunde bevæge Alban til at ofre til Afguderne, blev han dømt til Døden. Paa sin Vej til Retterstedet blev han med sine Bøddler standset af en Flod, hvor Broen var bleven fjernet af Indbyggerne; men af Længsel efter Martyriet og Himmelen standsede hans Bøn Flodens Vande, saa han med Ledsagere kom tørskoede over. Den Mand, som skulde halshugge ham, blev omvendt og led selv Martyrdøden sammen med Alban, medens Bøddelen, som førte det skæbnesvangre Hug, blev ramt af Blindhed. Hans Martyrdag skal være den 22. Juni 305. ☞

Efter at den britiske Kirke i flere Hundrede Aar havde udbredt sig og tilsyneladende blomstret, indtraf den skæbnesvangre Begivenhed, der jog Briterne ud i alle Landets Yderkroge og gjorde England en Gang igen til et hedensk Land. Midt i det femte Aarhundrede begyndte det store angelsachsiske Indfald, som efter halvandet Aarhundredes bitre Kampe resulterede i, at England fuldtændigt var i Angelsachsernes Magt. Disses Herredømme varede som bekendt til 1066, da Vilhelm Erobreren førte sine tapre Normanner over Kanalen, ved hvis Hjælp han gjorde sig til Herre over England. De første Angelsachsere kaldes Jyder, skønt de efter de nyeste Undersøgelser

ikke er kommet fra det egentlige Jylland, men fra Frisernes Land i Holsten. De senere Røverhorder kom fra Nord-Tyskland, f. Eks. Westphalen og Hannover. Briterne flygtede til Landets vestlige og nordlige Dele, hvor de vedblev at holde sig som Kristne med Biskopper og Præster. Dog har Udryddelsen af de britiske Elementer vistnok ikke været saa fuldstændig, som man tidligere har antaget, og en moderne Forsker har nylig hævdet, at »Anglo-Kelter« er en mere betegnende Benævnelse for det engelske Folk end »Angelsachsere«. Men, selvom der blev en Del Briter tilbage mellem de indtrængende Hedninger, var de ganske ude af Stand til at øve nogen religiøs Indflydelse paa deres nye Landsmænd. Og de Briter, der — som alt nævnt — holdt sig som Kristne i Landets Yderkanter, gjorde aldrig den ringeste Anstrengelse for at vinde de hedenske Sejherrer for Evangeliet, men holdt sig — enten af national Modvilje eller, som nogle har paastaet, paa Grund af store Mangler i kristen Tro og Moral — fuldstændig passive overfor deres nu hedenske Fædreneland.

Da saaledes de tiloversblevne, men lamslaaede Kristne i England intet gjorde for Kristendommens Sag, kommer der atter en ny Missionstid i England, men om den ved vi adskilligt mere end om den første. Det første Stød til den angelsachsiske Mission i England blev givet af den udmærkede Pave, Gregor den Store. Foranledningen var en Oplevelse, Gregorius havde paa Torvel i Rom, nogle faa Aar før han i 590 blev Pave. Blandt mange andre Ting, nogle tilrejsende Købmænd havde udstillet til Salg, var ogsaa nogle Drengene med mælkevid Hud, blondt Haar og et elskværdigt Udtryk. Da Gregorius bemærkede dem, blev han staaende og spurgte, hvorfra de var. Man svarede ham, at de var fra Briternes Ø, hvor alle Mennesker saa saaledes ud. Han spurgte videre, om disse Øboere var Kristne, eller om de endnu var hildede i Hedenskabets Vildfarelser. Da han fik at vide, at det sidste var Tilfældet, drog han et dybt Suk og sagde: »Ak, hvor er det ikke sørgeligt, at Mørkets Fyrste er Herre over Mennesker af saa skønne Ansigter, og at deres Hjerter mangler den indre Naade, skønt deres Udseende er saa fuldt af Ynde.« Men Gregorius kunde ikke rive sig løs fra de unge Englændere

og spurgte, hvad det Folkeslags Navn var, hvortil de hørte, og man svarede ham, at de hed Angler. Men da dette Navn klinger nøje sammen med det latinske Ord *angeli*, der betyder Engle, udbød Gregorius: »Med Rette hedder de saa, for de har Engleansigter, og det sømmer sig for saadanne at blive Englenes Medarvinger.« »Men,« vedblev han, »hvad hedder det Rige, hvorfra de er bragt herhen?« Det var Riget Deira, og ogsaa herover undrede Gregorius sig og svarede: »Ja, fra Vreden — paa Latin *de ira* — er de draget og kaldet til Christi Naade. Men hvad hedder Kongen i deres Rige?« Man fortalte ham, at Kongen hed Ella, og han sagde, med Hentydning til Kongens Navn: »Alleluja, Gud Skaberens Pris skal synges i disse Egne.«

Gregorius gik efter dette Møde atter til Paven og bad ham sende sig som Missionær til dette Land, og Paven var ret tilbøjelig til at gaa ind herpaa; men Folket i Rom var saa uvilligt til at lade saa lærd og dygtig en Mand som Gregorius forlade Byen, at den hele Plan maatte opgives. Gregorius glemte ikke det stærke Indtryk fra Slavemarkedet; thi nogle Aar efter at han selv var bleven Pave, sendte han 596 Augustinus og en Del andre Munke som Missionærer til England.

Da Augustinus kom til dette Land, var det delt i flere angelsachsiske Riger som Kent, Eastsex, Northumberland, hvilke alle var hedenske, skønt der mange Steder paa Yderkanterne og i bjergfulde Dele af Landet endnu levede ikke saa faa af de gamle britiske Kristne. Det var i Kent i den sydøstlige Del af England, at Augustinus begyndte sin apostoliske Virksomhed. I dette Rige herskede Kong Ethelbert, en mægtig Konge, der var gift med en frankisk Prinsesse Bertha, som var Kristen, og som havde faaet Lov til at bevare sin kristne Tro, ligesom hun havde en fransk Hofbiskop hos sig. Augustinus var med sine Ledsagere, 40 i Tallet, landet paa en lille Ø Thanet, hvor Kongen foreløbig havde befalet ham at blive og givet sine Undersaatter Befaling til at forsyne ham med alt nødvendigt.

(Fortsættes.)

Om Kirketro og Enighed.

Nogle Tanker.

I.

Det er en interessant Tid, vi lever i — for os Katholik-likker i alt Fald! Thi for troende Protestanter maa det snarere være ubehageligt end interessant at se Opløsningsprocessen i det Kirkesamfund, som endnu tillader sig at bære Navnet »evangelisk-luthersk«. Af Evangeliets Lære og af Luthers Dogmer findes der ikke meget tilbage. En stor Del af Evangeliets Lære er under Debat — Luthers Dogmer er i vide Kredse allerede udenfor Debatten, saa vidt deres positive Side kommer i Betragtning.

Hele denne Arbo-Rasmussen-Affære vilde jo slet ikke vække saa megen Larm rundt omkring, hvis ikke Nerven i den moderne protestantiske Udvikling var truffet, hvis ikke mange, mange Teologer tænkte: *tunc tua res agitur* — det gælder snart dig, naar din Nabos Hus brænder.

Ikke som om alle disse Teologer aabent vedkendte sig deres Vantro eller reviderede Kristentro. Nej, der staar altfor meget paa Spil, ogsaa i rent praktisk Henseende. Men »Frihed« skal dog være Løsenet, og det er ganske morsomt, hvad i saa Henseende *Lic. Martensen-Larsen* skrev i *Nationaltidende*.

Som det allerede blev fremhævet i Ugebladets sidste Nummer, havde en troende Protestant, Etatsraad Brasen, udtrykt sin Harm og Hjertesorg over Forholdene. Hans Indlæg kunde slet ikke være skrevet bedre for at belyse saa mangen en alvorlig Kristens Bekymring i vore Dage. Men glad og frejdig svarer Hr. Martensen-Larsen: *Hvad er der overhovedet sket? Er den aandelige Tilstand herhjemme forandret i de sidste Uger?* En Minister og en Biskop er blevet enige om at lade en Præst med uklar Lære blive siddende. Han sad der for 14 Dage siden. Han sidder der endnu. *Er der mindre evangelisk Kraft til Stede end for 14 Dage siden? o. s. v.*

Ja, hvorfor spørger han ikke: Er der færre Kartofler i Danmark nu end for 14 Dage siden? Det løber ud paa det samme Nonsens. At ville maale den »evangeliske Kraft« 14 Dage efter Avisfejden om Arbo-Rasmussen, er

allerede et stærkt Stykke. Men at ville spørge om en For- mindskelse eller Forstørrelse af samme nu i Juli—August- Dagen er dog uden for Rammen af alvorlig Diskussion.

Komisk er Betegnelsen Arbo-Rasmussen som »en Præst med uklar Lære«. Vistnok er hverken denne Mand eller mange andre Præster rigtig klare over deres »evangeliske« Tros Enkeltheder. Men Pastor Rasmussens Benægtelse af Kristi to Naturer, af Jomfrufødselen o. s. v. er vel klar nok.

Men alligevel! »Det er da vist ikke saa slemt, som Etatsraad Brasen mener,« siger Martensen-Larsen. Han havde været ved et Møde, hvor 225 Studenter »grund- fæstedes i Evangeliet«, og at Dogmatiken blev opløst, det var »som en Hinde, der blev opløst, der skjulte Evangeliets Herlighed«.

»Om Kirkesamfundets Rammer opløses, Menigheden op- løses ikke. Kristi Menighed kender sit kongelige Hoved og sam- ler sig om ham til Gudstjeneste og Arbejde.« Og hvorfor det?

»Hvis man«, svarer Martensen-Larsen, — »og det skulde vi Protestanter være — *hvis man er naaet frem til en selvstændig Tro paa Kristus*. . . . saa kan Biskop og Minister være enige, om hvad de vil, det paavirker mig ikke.« Disse glade og fornøjelige Udtalelser midt i Luther- kirkens Sammenbrud, midt i det Virvar, hvorved Tusinder af Folkekirkens bedste Medlemmer drages ind i en Sam- vittighedskamp, der er al Ære værd — ja, det er unæg- telig interessant. Tror da denne Folkekirkens Præst, at han med smukke Ord kan dække over Elendigheden? Og hvad mener han med »en selvstændig Tro paa Kristus«, hvor- til Protestanterne skulde naa? Her har vi atter den samme Ringeagt for vor Kirkes Lære og Praksis — forenet med den skønneste Uklarhed om, hvad en »selvstændig« Tro betyder og kan indeholde.

Martensen-Larsens Kristendom ender med at blive kun Subjektivitet, personlige Følelser og »Erfaringer«, en Religion, hvori alle Tilhængere har en Religionslære for sig selv. Og det bliver ikke meget.

Andre Udtalelser i dette saa vigtige Spørgsmaal om Betingelsen for en Kirkes Eksistens, om Forpligtelsen til at holde sit Præsteløfte, kan vi komme ind paa næste Gang.

F. F. M.

Det katholske Fortsættelseskursus.

Sommeren synger nu paa sit sidste Vers, og Efteraaret staar for Døren. Mange Skolebøger er allerede forlængst kommen ned fra Hylden, og vi mener derfor, det kunde være paa Tide at henlede vore Elevers Opmærksomhed paa, at det ogsaa lakker mod Slutningen af deres Ferie, og at de ogsaa saa smaat maa begynde at tænke paa at faa Bøgerne frem.

Mandag d. 2. Oktober begynder Det katholske Fortsættelseskursus sit tredie Skoleaar, og Undervisningen vil foruden de hidtidige Fag komme til at omfatte Fransk, Skrædersyning og Stenografi, eventuelt Gymnastik. (Se Undervisningsplanen i næste Nummer).

Inden Lærere og Elever igen samles for at tage fat, turde det maaske være af Interesse at se, om det dobbelte Maal, vi satte os sidste Efteraar, og som vi i Forening har arbejdet henimod, er naaet. Med Hensyn til den første Del: Udbytte af Undervisningen, da maa de forskellige Elever hver for sig give deres Besyv herom; forhaabentlig har de 7 Maaneder bragt dem adskillige Skridt videre i de valgte Retninger.

Hvad derimod Grundlæggelsen af den første lille katholske Feriekoloni angaar, da vil det sikkert glæde alle — saa vel dem, der direkte har arbejdet for Sagen ved at give deres Tid og Kræfter, som ogsaa dem, der paa anden Maade har vist Interesse for denne — at høre, at det ved forenede Kræfter er lykkedes os at sætte otte smaa Københavnerne »paa Græs«, altsaa dobbelt saa mange som oprindeligt haabet. Den lille — i al Stilhed døbte — »St. Knuds Feriekoloni« er som tidligere meddelt bleven oprettet paa Dalum Kloster, og her under Hedvig-Søstrenes Opsigt har Børnene tumlet sig i fem lange Sommeruger. Da det første Forsøg saaledes oversteg vore dristigste Forventninger, har det yderligere forøget vort Haab, og Maalet for næste Sommer er »Eksport« af tolv Smaabørn til Fynsland. Hvorvidt vi naar dette Maal, vil Tiden vise.

Det er her, som saa ofte i Livet, de mange Bække smaa, der skal gøre Udslaget, og vi henstiller derfor venligst til alle de unge at støtte Foretagendet ved at indmelde sig paa Kursuset.

Der er vel nok et eller andet Fag, som man ikke er fuldstændig perfekt i, og som kunde fange Interessen, om ikke andet, saa Dansk. Skønt Danmark kun er et lille Land, saa hører vort Sprog dog med til »de levendes Tal« og er saaledes underkastet Forandringer, særlig i Skrivemaaden, hvilke Forandringer det vist for en Dels Vedkommende ikke vilde være af Vejen at gøre sig bekendt med. En lille Prøvestil vilde sikkert bevise Rigtigheden af denne Paastand, men selvom saadan Prøvestil skulde skifte Farve og gaa lidt over i det »rødlige«, saa er der aldeles ingen Grund til at blive forskrækket og trække sig tilbage og maaske som Motivering angive, at man er blevet for gammel til at lære, eller at man har saa lidt Lejlighed til at føre Pennen, saa det derfor ikke spiller nogen Rolle, om der ogsaa mangler lidt i Retskrivningen. Den Situation kunde dog tænkes, hvor det vilde være en Behagelighed at være Herre over Pennen, og det er jo værd at tage under Overvejelse, at selvom det kun er to Linier, saa er disse i Stand til at stemple Skrивeren i en heldig eller mindre heldig Retning. Der er desværre mange, som nærer den forkerte Opfattelse, at Retskrivning er noget uoverkommeligt, hvilket imidlertid aldeles ikke er Tilfældet; der udkræves blot lidt Arbejde og lidt Anstrengelse tilligemed Bandlysning af Ordene: »Jeg lærer det aldrig«. De Elever, der gaar ind for fremmede Sprog, kan det ikke noksom tilraades samtidig at tage et Kursus i Dansk. Dette gælder særlig for deres Vedkommende, som i længere Tid har været ude af Skolen, og hvor Grammatiken saaledes til Dels er gaaet i Glemme.

Et andet Fag, der ligeledes kunde fortjene at fremhæves, er Korsangen. I vore forskellige Kirker er der Brug for saa mange Sangere som mulig. Sangen til Guds-tjenestens Forherligelse kan aldrig blive for smuk og kraftig, og her er netop en Opgave for unge, friske Stemmer. Mange mener, at de slet ikke har nogen Stemme, og at

det derfor er omsonst at indmelde sig til Sang, men her venter dem maaske en behagelig Overraskelse, idet det ofte viser sig, at, ved den gentagne Opøvelse af Stemmen, de fleste i Virkeligheden er langt bedre begavede i denne Retning, end de selv troede. Det gælder derfor blot om at tage fat med godt Mod og ikke give tabt, selvom der ogsaa er Vanskeligheder at overvinde. At der vil blive saadanne er sikkert, men det er lige saa sikkert, at et smukt og tilfredsstillende Resultat vil opnaas ved ihærdig Udholdenhed, hvilket selvfølgelig gælder for alle Fagene. Skønt Hovedformaalet med Korskolen naturligvis er Kirkesang, saa vil Eleverne dog samtidig faa Lejlighed til at uddanne deres Stemmer til privat Brug; de vil saaledes baade blive i Stand til at bidrage til Gudstjenestens Forherligelse og Hjemmets Hygge. For at ikke Prisen skal stille sig hindrende i Vejen, er denne blevet sat til 50 Øre pr. Maaned; men, hvis selv dette i nogle Tilfælde maaske skulde vise sig at være for meget, vil en yderligere Reduktion ogsaa kunne indrømmes.

Undertegnede vil ikke lade denne Lejlighed gaa hen uden paa Børnenes Vegne at bringe Hedvig-Søstrene en hjertelig Tak for Sommeren 1911. Ved Grundlæggelsen af denne lille katholske Feriekoloni er der blevet afhjulpet et herhjemme længe følt Savn, og Hedvig-Søstrene har desuden udvidet deres Virkefelt i en Retning, der maaske vil have dybere og mere vidtfgrenede Følger, end det ved første Øjekast kunde synes.

Martha Hansen.

Een Skolebog til!

Tiden er nu inde, hvor vi stakkels Forældre har at købe nye Bøger til vore Børn. Der kommer stadig nye Bøger og nye Udgaver, der skal anskaffes, og dog venter jeg, der vil være mange Forældre, som er enige om, at vi maa have een til; men den er ogsaa ganske lille og billig,

trods den har et Indhold, hvis Lødighed staar i omvendt Forhold til dens Størrelse og Pris. Jeg tænker paa Sangbogen, vor nye Sangbog *Sursum corda*. Den bør indføres i alle vore Skoler endnu i Aar. Det er jo et ganske fortræffeligt Udvalg af vore allersmukkeste danske Sange og den eneste Bog, hvor vi finder samlet et halvt Hundrede specielt katholske. De Sange skal være den opvoksende Ungdoms aandelige Eje. De skal lære at synge dem, Melodierne er ikke vanskelige, de allerfleste almenkendte, og de særlig komponerede eller mindre kendte kan jo hver Skole faa Lov at skrive af efter de Eksemplarer, Ungdomsværnet ejer. Man tro ikke, den Sangbog er for lille som Skolesangbog; har Børnene lært det c. halvandet Hundrede Sange, som jo er saa velvalgte, at ingen bør springes over, saa kan de saa meget, man med Billighed kan forlange; især da, hvis de har lært alle Versene udenad og ikke, som en Fagmand for nylig ankede over i et Dagblad, kun ca. 2—3 Vers af hver Sang.

Det har virkelig stor Betydning, om unge Mænd og Piger fra Barnsben af er vant til at synge vore smukke Sange i Stedet for de raa og taabelige Revueviser, man ofte maa høre, naar unge Mennesker er paa Udflugt. En god Sang løfter ens Sind og styrker ens Kræfter, naar Solen skinner og Vejen er lang og støvet, en Sang, som alle tager Del i, hver med sit Næb. Vore Sange skal ikke være Sangforeningsnumre, men Allemandseje; saa vil ogsaa Sangene ved Friluft- og Højskolemøder gaa ganske anderledes og blive, hvad de skal være, Stemningsvækkere og -Bevarere.

En Familiefader.

Et lille Rejseeventyr.

I Aftentoget paa Strækningen København—Korsør hændte der mig forleden Dag følgende nydelige lille Rejseeventyr. Der sad i min Kupé en dansk Familie, som skulde til Jylland. Den bestod af Fader, Moder, Datter og

en lille vistnok 10 Aar gammel Dreng. Jeg holdt mig for mig selv, saa stille og fredelig som mulig, for ikke at forstyrre Selskabet, skrev nogle Smaating i min Notitsbog, læste en Avis o. s. v. De andre talte sammen ganske utvungent, muntert og naturligt, saaledes som Danske plejer.

Da vi allerede havde passeret Slagelse, sad jeg netop ved mit aabne Kupéwindu og beundrede den dejlige Belysning mod Vest. Solen var gaaet ned og havde efterladt et fortryllende, vidunderlig smukt, gyldent Skær paa den vestlige Himmel — omtrent som det, der plejer at lyse i de digterisk anlagte Menneskers Fantasi.

Pludselig ser jeg den lille Dreng, som allerede flere Gange havde set paa mig med sine milde, alvorlige Øjne, springe hen til sin Moder og med et Sideblik rettet paa mig sige hende noget ganske sagte i Øret. Moderen nikkede. Saa kommer den lille hen til mig med et Kræmmerhus fuldt af Pebermynter, griber min venstre Haand og giver sig til at ryste sine Pebermynter ud i den. Jeg søger at standse ham.

»Aah, vil De ikke ha' nogle? Moder har givet mig Lov til det,« siger han da.

Jeg maatte nødtvungen lade ham raade og takkede ham, saa godt jeg kunde. Han gik saa igen paa sin Plads og syntes meget lykkelig over sin Gerning . . . .

Hvor rørte dog ikke denne lille Drengs Venlighed mig! Pebermynter kan jeg ganske vist ikke mere lide. Jeg er vokset fra dem. Men den lille danske Drengs rørende Kærlighed gjorde mig saa godt, at jeg vistnok aldrig mere vil kunne glemme den. Hvilken Fylde af Godhed kan dog ikke et uskyldigt Barnehjerte rumme! Drengen var en ægte lille Dansker. Denne Hjertensgodhed er en særlig dansk Egenskab. Den staar skreven med tydelige Træk paa mange Danskes aabne, ærlige Ansigter.

J. S.

— Som Dansker maa jeg takke for de venlige Ord, men samtidig tilføje, at jeg tror, at baade en tysk og fransk og engelsk, en svensk, en islandsk o. s. v. Dreng kunde have gjort noget lignende. Jeg er ganske enig med Indsenderen i, at nogle af Livets bedste, reneste Glæder har man af Smaaoplevelser som denne og lignende.

N. H.

Bliv hos os, Mester!

Bliv hos os, Mester, Dagen hælder,
Og Natten breder ud sit Slør.
Men Stjernehimlen os fortæller,
At Du er hos os, til vi dør.

Bliv hos os, Mester, Haret hælder,
Og stille drysser Blad paa Blad,
Du Grøstens Rilde er, som vælder,
Dit Sakrament er Sjælens Bad.

Bliv hos os, Mester, Livet hælder,
Kort er vor Vandring her paa Jord.
I Evighed Du os gengælder,
At her vi stoled' paa Dit Ord.

R. B—g.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. I *Vardens* 18. Hefte fremdrager Hr. *Johs. B. Metzler* atter Minder fra den katholske Tros tunge Dage under Frederik III i Danmark. Det er atter Grev Rebolledo og dennes Huspræster, som er Hovedpersonerne i Datidens lærde Disputatser og aandelige Turneringer ved Universitetet. Frk. *Mimi Hochreuter* har skrevet en stemningsfuld Skildring af den lille italienske By Civita d'Antino.

Tyskland. I forrige Maanedes Slutning har de tyske Biskopper været samlede til deres sædvanlige aarlige Konferens i *Fulda*. Ialt deltog atten Biskopper i Konferensen, deriblandt de to Kardinaler, Fyrstbiskop Kopp af Breslau og Ærkebiskop Fischer af Köln, Ærkebiskoppen af Freiburg o. s. v. Et af de vigtigste Forhandlingsemner paa Konferensen var de Bestemmelser, der for Tysklands Vedkommende maatte træffes som Følge af det nye Dekret om Helligdagene.

Belgien. Det længe bebudede Demonstrationstog af belgiske »antiklerikale« fandt Sted den 15. Avgust i Brysels Gader. Hovedformaalet med Toget var at demonstrere for den almindelige Stemmeret for alle Belgiere fra

21-Aars Alderen og for Tvang til Besøg af den religionsfjendtlig tænkte Statsskole, men dog fremfor alt mod den Frihed, som den katholske Kirke i en Aarrække, i hvert Fald til Dels, har nydt i Belgien. De kirkefjendtlige Blade havde paa Forhaand skrevet om 200,000 Deltagere, der i 115 Ekstratog skulde indtræffe i Bryssel, men faktisk ankom der kun 45,000, saa naar man medregner de i Bryssel værende ca. 50,000 Festgæster, kan Optoget højst have talt 100,000 Deltagere, Kvinder og Børn medregnede. Forøvrigt er Resultatet af det hele kun blevet, at efter 15. August tæller Belgien ikke en eneste antiklerikal mere og ikke en eneste Katholik mindre end før. Den 27. August holdtes der en stor katholsk Demonstration i Byen Louvain (Løwen), hvori 100.000 Personer deltog. Nogle Urostiftere, som forsøgte at ødelægge Festen, blev arresteret af Politiet.

Schweiz. Forbundsraadet har besluttet at yde et Bidrag paa 8000 Franks til Istandsættelse af St.Pellegrinokirken i Rom, »Huskapel« for den pavelige Schweizergarde. Denne Kirke blev bygget i det 9. Aarhundrede og benyttedes længe som Gudshus til et Hospitium for Pilegrimme. I Midten af det 17. Aarhundrede overlod Domkapitlet ved St. Peterskirken dette Kapel til Schweizergarden. Grunden til Tilskuddet fra Forbundsraadet er aabenbart alene den, at det her drejede sig om et schweizisk Mindesmærke paa fremmed Jordbund.

K.U.F. Sommermøde Søndag d. 3. Sept. paa Ermelundssletten — dog kun i Tilfælde af taaleligt Vejr. Fodboldspillet som tidligere meddelt dog Kl. 7.

Senere nærmere om Turen til Helsingør! Lad os alle huske, at Sommerferien er forbi!

Foreningen Lætitia. De ugentlige Møder genoptages efter endt Ferie Mandag den 4. Septbr. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften, Toldbødvej 14.

Unio. Tirsdag den 5. Septbr. Aftenudflugt. Der tages fra Østbanegaarden Kl. 6²⁶ til Vedbæk. Turen finder kun Sted, naar Vejret er klart, saa at der bliver Maaneskin.

Mariakongregationen for Ynglinge genoptager sine ugentlige Møder efter endt Sommerferie Mandag d. 4. Septbr.

Mariakongregationen for Mænd genoptager sine ugentlige Møder efter endt Sommerferie Torsdag d. 7. September.

Herrer, som ønsker at slutte sig til Kongregationen, bedes henvende sig til højærv. Hr. Pastor Esser, Stenosgade 4.

Sursum corda.

Sangbog for katholske Ungdomsforeninger.

Pris 50 Øre, smukt indb.

Faas paa Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G. (mellem Kl. 1 og 4), og hos Hoffmann, Købmagergade 48.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem og Bureau.

Kirkelig Kalender.

3. Sep. 13. Søndag efter Pintse. De hh. Værneengles Fest.	10. Sep. 14. Søndag efter Pintse. Marias Fødsel. (I de stille Messer: Oktav af Værneenglenes Fest.)
4. — Mandag. Oktavdag.	11. — Mandag. Marias Navnefest.
5. — Tirsdag. Laurentius Justinianus, Biskop og Bekender.	12. — Tirsdag. Oktavdag.
6. — Onsdag. Oktavdag.	13. — Onsdag. Oktavdag.
7. — Torsdag. Oktavdag.	14. — Torsdag. Korsets Op- højelse.
8. — Fredag. Marias Fødsel. (<i>Biskop Johannes bisp- viet 1892</i>).	15. — Fredag. Oktav af Ma- rias Fødsel.
9. — Lørdag. Petrus Claver, Bekender.	16. — Lørdag. Cornelius og Cyprianus, Biskopper og Martyrer.

Gudstjenesten i København.

Søndage.

- St. Ansgars Kirke.** Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt.
- Rosenkranskirken** (Boyesgade). Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 5 Andagt.
- St. Annæ Kirke** i Sundby. Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt.
- Jesu Hjertes Kirke** (Stenosgade). Form. Kl. 7, 7¹/₂ og 8¹/₂ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 7¹/₂ Andagt.
- St. Josefs Kirke** (Griffenfeldtsgade). Form. Kl. 6¹/₂ stille Messe; Kl. 9 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 3 Andagt
- St. Knuds Kapel** (Vestervoldgade 115). Form. Kl. 7. Højmesse; Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken.
- Immaculatakirken** (Strandvej 91). Form. Kl. 7 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 2¹/₂ Vesper.
- St. Andreas Kirke** i Ordrup. Form. Kl. 7 og 7³/₄ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Kl. 5 Andagt.
- Assumptionskapellet** (Amalievej 14). Stille Messe Kl. 8 med fransk Prædiken; Kl. 5 Efterm. Andagt. (Det allerhelligste Sakramente er daglig udstillet Kl. 8—5).

Stille Messer paa Hverdage.

St. Ansgars Kirke Kl. 7 og 8¹/₄; i Rosenkranskirken Kl. 6¹/₂ og 8¹/₄; i St. Annæ Kirke Kl. 6 og 8; i Jesu Hjertes Kirke Kl. 7, 7¹/₂ og 8¹/₂; i St. Josefs Kirke Kl. 5¹/₄ og 6¹/₂; i St. Knuds Kapel Kl. 6¹/₂; i Immaculatakirken Kl. 6¹/₂; i St. Andreas Kirke Kl. 6, 6¹/₂, 7¹/₂ og 8¹/₄; i Assumptionskapellet Kl. 6¹/₂ (Kl. 5 Efterm. Andagt).

Mødreforeningen. Tirsdag d. 5. September Kl. 8¹/₄ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender. Bagefter holdes et kort Foredrag.

Katolsk Ungdomsværn, der vil sikre Menigheden en trofast Efterslægt og derfor støtter Ungdomsforeningerne og desuden samler Midler til et Ungdoms-Fond, beder Venner af de unge om at indmelde sig i Værnet og tegne Bidrag (aarlige, maanedlige eller een Gang for alle). Værnets Kasserer er Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11. N. Telefon 4110.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 37.

Søndag den 10. September.

1911.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Fra Kristendommens ældste Dage i England. — Om Kirketro og Enighed. — De hvide Fædre i Afrika. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Portugal. Asien. Nord-Amerika. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

89.

Fødselsdag.

Vor hellige Kirke højtideligholder kun tre Fødselsdage: vor Frelsers (Julefesten), den saligste Jomfru Marias (8. September) og den h. Johannes Døberens (24. Juni). Grunden til denne Kirkens Handlemaade er den, at alle de andre Mennesker kommer til Verden med Arvesynden, som Vredens Børn, saa at det at blive født for dem ikke er noget glædeligt i sig selv og set fra et overnaturligt Standpunkt. Jesus Kristus derimod og Jomfru Maria blev aldrig berørt af Arvesynden, og Johannes Døberen blev helliggjort i sin Moders Liv ved Marias Besøg hos Elisabeth.

Hvad de andre Helgener angaar, betragter Kirken deres Dødsdag som deres »Fødselsdag for Himlen« og højtideligholder denne Dag i Tilslutning til den ældgamle Skik at mindes de hellige Martyrer paa Aarsdagen for deres Martyrium.

Hvis altsaa vi andre vil højtideligholde vor Indtræden i Livet i Kirkens Aand, d. v. s. med tilbørlig Hensyntagen til vort aandelige og overnaturlige Liv, da kan det ikke blive Aarsdagen for vor naturlige Fødsel, undtagen i det Tilfælde, som i katholske Lande ikke er sjældent, at man er bleven døbt paa selve Fødselsdagen. Efter kirkelig Synsmaade skulde vi altsaa egentlig fejre vor Daabsdag, thi det er Mindedagen for vor Genfødsel til det overnaturlige Liv i den helligørende Naade.

Det er mærkeligt, at dette hverken er Skik hos Katholikker eller Protestanter. Vi Katholikker kommer dog denne Synsmaade nærmest, idet vi plejer at højtideligholde vor Navnedag, d. e. den Helgens Mindedag, hvis Navn vi fik i Daaben, og da man i katholske Lande ved et Barns Fødselsdag ofte plejer at se efter i Kalenderen, hvilke Helgendage der indtræffer omkring Barnets Fødselsdag og saa vælger et af disse Navne, saa falder Fødsels-, Daabs- og Navnedagen ofte omtrent sammen.

Hele denne Betragtning viser os, hvor stor Vægt Kirken stadig lægger paa det overnaturlige, paa Livet i Guds Naade, som alene er Betingelsen for den evige Lykke i det hinsides.

Men heraf skulde kristne Forældre ogsaa forstaa, hvor rigtigt det er at lade Børnene døbe saa snart som mulig. Hos vore anderledes troende Brødre er dette overnaturlige Synspunkt desværre næsten helt sat ud af Betragtning; man venter med Daaben i Maanedvis og udsætter Barnet for den stadige Fare at dø som en lille Hedning og blive udelukket fra den evige Salighed i Himlen. Katholikker i protestantiske Egne lader sig kun alt for let smitte af denne beklagelige Uskik. »De nyfødte Børn,« siger den store h. Thomas af Akvino, »er stadig i Dødsfare« — hvor tungt et Ansvar paatager da ikke Forældrene sig, naar de ikke i Tide sørger for, at deres nyfødte Barn snarest bliver genfødt til det evige Liv, bliver et Guds Barn og Arving til Himlen!

P. G. Schmiderer.

Fra Kristendommens ældste Dage i England.

(Af Niels Hansen).

(Fortsat).

Nogle Dage efter deres Ankomst drog Kong Ethelbert til Øen og, siddende under aaben Himmel, bød han Augustinus og dennes Ledsagere at møde for sig. Af Frygt for Trolddomskunster vilde han ikke modtage dem under noget Tag, men i fri Luft — saa var eventuel Trolddom ikke saa farlig. Augustin og hans Ledsagere nærmede sig Kongen i en højtidelig Procession, med et Sølvkors og et Billede af Frelseren foran, syngende Litaniet, idet de bøn-faldt om deres egen og alle deres evige Frelse, til hvem de var kommet. Da han efter Kongens Befaling havde sat sig ned og prædiket Livets Ord for ham og hans Hofmænd, svarede Kongen saaledes: »Dine Ord og Løfter er saare skønne, men da de er ny og usikre for os, kan jeg ikke saa hurtig opgive det, som jeg og hele det engelske Folk hidtil har fulgt. Men siden I er kommen saa langt borte fra til mit Kongerige og inderlig ønsker at meddele os de Ting, som I tror er sande og fulde af Velsignelse, saa vil vi ingen Hindring lægge eder i Vejen, men give eder fornødent Underhold og Ly; ikke heller vil vi forbyde eder at prædike og vinde saa mange, som I formaar, for eders Religion.« Herefter slog Augustinus sig ned i Hovedstaden Canterbury, hvor han nød kongeligt Underhold og prædikede frit for alle.

Nu begyndte der en virksom Tid for Augustinus og hans Flok. Deres uegennyttige og virksomme Liv efter den hellige Benedikts Regel, deres nidkære Forkyndelse af Evangeliet gjorde et stærkt Indtryk paa de højsindede Hedninger og ikke mindst paa Kong Ethelbert. Hans ikke længe efter paafølgende Daab gav naturligvis de kristne Prædikanters Virksomhed et stærkt Stød fremad, selvom han aldrig ved ydre Magtmidler prøvede paa at bevæge nogen til Troen, og Tusinder i Kongeriget Kent strømmede til Daaben. Saaledes døbtes i Julen 597, efter at Augustinus havde været i Frankrig og der modtaget biskoppelig Konsekration, ikke mindre end 10.000 Personer paa een

Gang af »Englændernes første Ærkebiskop« i en lille Flods Vande. Meddelelse herom blev straks sendt til Pave Gregor, der glædede sig over Troens vidunderlige Udbredelse og over, at Missionærerne i Overensstemmelse med Evangeliet ikke ved Magt tvang nogen til at tage imod Troen.

Med Pave Gregor den Store vedblev Augustinus at staa i en livlig Forbindelse. Han modtog saaledes baade Bøger og Kirkesager fra denne samt Palliet, det ærkebiskoppelige Udmærkelsestegn. Der er ogsaa opbevaret Indholdet af en Række Skrivelser, der er vekslet mellem de to store Kirkemænd, især en Række Afgørelser, som Paven har truffet i Anledning af en Del Forespørgsler fra Augustinus. I et Brev advarer Pave Gregor Augustinus mod at lade sig forlede til Hovmod paa Grund af de kraftige Gerninger, der ledsagede hans Prædiken i England, og minder ham om, at da Apostlene kom til deres himmelske Mester og udtalte deres Glæde over, at Djævelene var dem underdanige i hans Navn, svarede han dem, at de ikke skulde glæde sig derover, men snarere over, at deres Navne var skrevne i Himlen.

Efterhaanden som Kristendommen udbredte sig, var det umulig andet, end at den maatte møde Resterne af den gamle britiske Kirke og dennes Repræsentanter. Som alt nævnt syntes de britiske Kristne at have udvist en underlig Ligegyldighed i Evangeliets Udbredelse, hvad Grunden end kan have været — nu nødtes de til at tage Standpunkt overfor det nye, som mødte dem. Efter en Fortælling, der dog vistnok mere tilhører Legendens end Historiens Verden, fandt der en Sammenkomst Sted under et Egetræ i Gloucestershire, der siden fik Tilnavnet »Augustinus-Egen«, mellem den gamle og nye Kirke i Britannien. Det var ikke vigtige Punkter, der skilte de to Partier ad; det væsentligste var, at Augustinus ikke kunde faa de britiske Kristne med til et fælles, energisk Evangelisationsarbejde blandt deres hedenske Erobrere. Et nyt Møde blev berammet, ved hvilket syv keltiske Biskopper og flere af disses lærde Klosterfolk gav Møde. Efter en gammel Eneboers Raad sørgede de for, at Augustinus kom først, og saa skulde de kende, om han var en Guds Mand, derpaa, at han rejste sig for dem, naar de

kom; blev han siddende, skulde de kun foragte ham. Augustinus holdt ikke saa lidt paa sin Værdighed som Pave Gregors Repræsentant og blev til de britiske Kristnes Skuffelse siddende ned, da de kom. Da de nu med Vrede gik bort, fremførte den h. Augustinus den eneste vrede Ytring, man kender fra hans Mund: »Hvis I ikke vil have Fred med eders Brødre, skal I have Krig med eders Fjender; og hvis I ikke vil prædike Livets Vej for Englænderne, skal I lide Dødens Straf af deres Hænder.« Disse Ord gik i Opfyldelse nogle faa Aar efter, idet en hedensk Konge en halv Snes Aar efter foranstaltede et frygteligt Blodblad paa Munkene fra Bangor.

St. Augustins Virksomhed i England varede ikke mange Aar, skønt den kom til at bære saa rige Frugter. Han døde samme Aar som sin Ven og Velynder Pave Gregor den Store i Aaret 604. Hans Dødsdag var den 26. Maj, men efter det romerske Kalendarium fejres hans Fest først den 28. Maj. —

Fra Kent vender vi os nu til et andet af de angelsachsiske Kongeriger, nemlig Northumberland. Her herskede, en Snes Aar efter Augustins Død, en Konge ved Navn Edwin. Han var selv Hedning, men gift med en kristen Kvinde, Ethelberg, en Datter af Kong Ethelbert og Dronning Bertha, vi nylig har hørt om. Da hans Ægteskab paa Grund af hans hedenske Religion voldte Vanskeligheder hos Ethelbergs kristne paarørende, maatte han love, at der ingen Hindringer skulde blive lagt hans Hustru eller hendes kristne Ledsagere i Vejen for den frie Udøvelse af deres Religion. Ja, han lovede endog, at han selv vilde antage den kristne Tro, hvis det ved nøje Undersøgelse skulde vise sig, at den var en mere værdig Maade at dyrke Gud paa end den gamle hedenske.

Efter at denne Overenskomst var sluttet, drog Ethelberg, ledsaget af Biskop Paulinus, en af de fra Rom ankomne Missionærer, i Aaret 625 til Kong Edwin, i Eboracum, det nuværende York. Kong Edwin og Ethelberg blev ægteviet, og Paulinus begyndte sit Evangeliseringsarbejde i det hedenske Northumbrien.

Til at begynde med gik det kun smaat med Paulinus' Arbejde. Men Aaret efter hans Ankomst kom der en Mand

til Kongen, udsendt af Vestsaksernes Konge, hvis Hverv var at berøve Kong Edwin baade Liv og Kongerige. Han fik Adgang til Kongen; men under Samtalen trak han pludselig en forgiftet Dolk og vilde støde den i Kongen; dog en trofast Tjener kastede sig mellem Morderen og Kongen, saa denne kun blev ubetydeligt saaret, gennem den andens Legeme. Dette skete Paaskedag. Men Natten i Forvejen havde Dronningen født en Datter, og denne dobbelte Glæde, at være undsluppen Snigmorderens Dolk og have faaet en Datter, gjorde Kong Edwin saa glad, at han lovede, at hvis Gud vilde skænke ham Liv og Sejr over den Konge, som havde udsendt Snigmorderen, vilde han forlade sine gamle Guder og tjene Christus. Sin Datter lod han døbe af Paulinus paa Pintsedag, og hun var den første af Northumbrernes Folk, som blev døbt.

Kong Edwin kom sig lykkeligt efter sit Saar, og hans Krigstog mod Vestsakserne fik ligeledes et højst heldigt Udfald. Da han kom hjem fra det, antog han dog ikke straks Kristendommen, skønt han fra den Tid af ikke mere dyrkede Afguderne; men han vilde give sig god Tid og med sine bedste Mænd overveje det vigtige Skridt, han var i Færd med at tage. Ofte kunde han sidde alene i lang Tid, ganske tavs, og overveje i sit Hjerte, hvad han skulde bestemme sig til. Heller ikke Brev fra Paven eller hans Hustrus indtrængende Anmodninger kunde bevæge ham til at træffe den endelige Afgørelse.

Men da indtraf der en underlig Hændelse. I sin Ungdom havde Kong Edwin en Gang været i stor Livsfare. Han var forfulgt af Fjender, og den Konge, han havde søgt Tilflugt hos, tænkte paa i Stilhed at lade ham myrde. Medens Edwin sad ængstelig og søvnløs en Nat paa en Sten, kom en gammel, ærværdig Mand hen til ham og spurgte ham om, hvorfor han sad der, og trøstede ham med, at alt skulde vende sig til det gode for ham. Ved Samtalens Slutning lagde den fremmede, som talte med ham, Haanden paa hans Hovede og sagde: »Naar du engang faar dette Tegn, husk saa paa denne vor Samtale og tag mod det Raad, som vil blive givet dig.«

(Sluttes.)

Om Kirketro og Enighed.

2.

Vi Katholikker ved, at Kirketro, Autoritetstro og »selvstændig Tro paa Kristus« meget godt kan forenes, ja maa forenes og i Grunden er en Helhed. Thi Kærligheden til Kristus er Kilden til Lydighed overfor hans Kirke, ligesom Kirken baade fortæller os om Kristus og vaager over de af ham indstiftede Naademidler.

En »selvstændig Tro« i den Forstand, at enhver enkelt først skal granske Skriften og lave sig selv et kristeligt Religionssystem, ubekymret om »hvad Biskop og Minister bliver enige om«, lider af to store Skavanker. Den mangler nemlig Sikkerhed og objektiv Fuldstændighed. Dertil fører den let til en religiøs Forvildelse, som Kirkehistorien viser mange Eksempler paa.

Nej, et Kirkesamfund maa der virkelig til. »Frihed« alene gør det ikke. Men naturligvis — ikke ethvert Kirkesamfund kan staa sin Prøve i Tidernes Udvikling, kun det, der er bygget paa Klippen, som er Petrus, kan udholde alle Angreb. Fordi det saakaldte »evangelisk-lutherske« Kirkesamfund er bygget paa Bugenhagens og Kristian den 3dies Gerning og den Tids brutale Intolerance, kan det ikke holde sig i Frihedens Tid. Det vil gaa under i Konkurrencen — selvfølgelig ikke lige med det samme. I saadan en Overgangs- og Opløsningstid er vedkommende Kirkesamfunds lønnede Tjenere vanskeligt stillede. Nogle som Provst Fenger og Biskop Sørensen erklærer aabent, at en Mand, der benægter nogle Led i Trosbekendelsen, ikke kan være Præst i Folkekirken. Andre mener det modsatte.

Forhenv. Provst *Koch* — der for sin Person ikke »føler Sympathi« for A. Rasmussens Standpunkt — skriver:

»Arboe-Rasmussen er ikke noget enestaaende Fænomen. Var han optraadt lidt mere lempeligt, vilde han ikke være kommen til at staa saa ene.«

»Jeg kan næsten kun tænke mig to Tilfælde, hvor en Præst kunde afsættes for Afvigelser fra Kirkens Lære. Naar

han gik over til en anden Konfession (!!), eller naar hans Menighed klagede over ham og Klagen fandtes grundet.«

Er disse Udtalelser ikke højst betegnende for Sagens Tilstand? Og Provst *Høfler*, Arbo-Rasmussens overordnede, mener, at »Sagen i sig selv er gennemfiltret af de tungeste og vanskeligste Problemer, der kræver Varsomhed i Behandlingen«. Han forsvarer Arbo-Rasmussen, fordi hans Lære dog er »kristocentrisk« (!). »En Præst, som staar paa dette Stæde, maa man være varsom med at flytte ud af Kirken, selv om vi fra positiv Side vilde forme vor Bekendelse af Kristus paa en fyldigere og stærkere Maade.« (!)

Ja, her er virkelig — Resten Taushed. *Le reste est silence*, som Franskmanden siger. Men det maa vel staa klart for enhver, der læser dette, at Etatsraad Brasen havde Ret, da han skrev, at en Kirke, der har saadanne Hyrder, med Flammeskift bærer Ordet Opløsning over sine Mure.

Derfor slutter med Rette et antikirkeligt Blad sin Jubel-Artikel om Folkekirkens Forfald med en Udtalelse, der ikke dølger Glæden over Forholdene:

»Den Diskussion, der nu er i Gang i kirkelige Kredse, viser ogsaa, at denne taalsomme og bekendelsesløse Folkekirke vil faa en bevæget, men ikke nogen lang Levetid i Danmark.«

I alt Fald vil den blive »bevæget«. Aarhundreder gamle Indretninger dør selvfølgelig ikke i Løbet af 14 Dage, særdeles naar saa mange nyder pekuniære Fordele deraf og en medfødt Magelighed skal overvindes.

Men vi er da kommen saa langt, at det at være Medlem af den »evangelisk-lutherske« Folkekirke ikke behøver at betyde andet, end man er optegnet i Medlemslisten af et Kirkesamfund, der en Gang i det 16de Aarhundrede blev stiftet af en dansk Konge.

Man bruger tit Udtrykket »det protestantiske Kirkesamfund«. Men et saadant Samfund eksisterer slet ikke. Det er en Umulighed. Der findes kun en Hob protestantiske Folkekirker og mindre Sekter.

Afdøde Provst *Kofoed-Hansen* havde Ret, da han skrev: »Jeg kan vel sige, at jeg i mit Liv har gennemlæst alt, hvad Protestantismen, særlig Luther-

dommen, har i Eje, men hvad den end har i Eje, den har ikke det, der kan danne en Kirke eller . . . i Længden bevare et Menighedsliv. . . .«

Nej, Autoriteten mangler, den Myndighed, der virkelig kan bøje tænkende, religiøse Mennesker under sine Afgørelser.

Klarheden mangler, den Klarhed, som burde lyse igennem Troslæren og raabe: se, dette tror vi, dette skal I tro!

Sikkerheden mangler, den urokkelige Tillid til en Kirketro, der ikke skifter med Tiderne, og hvis Forkyndere ikke er bange for Videnskaben.

Og frem for alt: Logikken mangler, den Sandhed, der ikke forhaanes ustraffet i Længden. Luther har forhaanet Logikken og brugt de værste Skældsord om Fornuften. Han paastod at have bygget sin Kirke alene paa Bibelen, og samtidig var det netop ham, der lavede Bibelen til efter sit System og spottede over Jakobusbrevet, der ikke passede deri.

Luther angreb og spottede over Verdens største Autoritet — og det i utrolig frække Udtryk, men krævede for sig selv en langt større Autoritet! Luther byggede ikke sit System paa Logikken — hvad Under, at det en Gang ramler sammen?

A propos Luther — saa havde Bladet *København* sammenlignet Arbo-Rasmussens Forbliven i Folkekirken med Luthers »Forbliven i den katholske Kirke«, selv om hans Adfærd, ligesom Rasmussens, kunde kaldes for Løftebrud.

Herpaa svarer Kristeligt Dagblad indigneret, at Luther »med god Samvittighed« kunde forblive i Kirken, »da det ikke var ham, men de andre, der var afveget fra den gamle Grund«.

Altsaa stod efter Kristeligt Dagblad Luther med sin Tilladelse til Ægteskab med to Koner, med sin nye Lære om Nadveren, med sin Foragt for Præstedømmets Sakrament, med Afskaffelse af det h. Messeoffer o. s. v. — paa »den gamle Grund«!! —

Dette gaar selv »København« for vidt, som indrømmer, »at der kan trættes, om Luthers Løftebrud var rigtigt i og

for sig«. Men vi skal lade de to Blade trættes og udtale det Haab, at det dog endelig en Gang maa lysne her i Danmark angaaende Reformationens Ødelæggelser, saaledes som det jo nu gør i England og i de Forenede Stater.

Der findes ingen Autoritet, ingen Klarhed og ingen Sikkerhed i den nu faldefærdige lutherske Kirkebygning som saadan. Og hvad der ellers er tilbage af Autoritet, nemlig Evangeliebøgerne og personlige religiøse Erfaringer, de vil heller ikke være i Stand til at byde den Sikkerhed og den Fuldstændighed, som vi glæder os ved i vor gamle hellige katholske Kirke — den Kirke, der saa Luther komme, og nu ser hans Disciple svinde for at gøre Plads for en endnu mere fortyndet Kristendom eller for den moderne Vantros Talsmænd. . .

Lad Bølgerne bruse. . . .

F. F. M.

De hvide Fædre i Afrika.

Det er et stort Værk, katholske Missionærer har gjort i de sidste 33 Aar i det indre af Afrika, omkring de mægtige Søer, som findes der inde. Da Pave Leo XIII i Aaret 1878 sendte Missionærer ind i den den Gang mørke Verdensdel, vakte han hele den katholske Verdens Interesse. Nogle mente, det var for stort et Vovestykke, altfor dumdrstig handlet. Andre kaldte det fuldstændig Daarskab. Det var ogsaa en Slags Daarskab, Korsets Daarskab; det var den Heltemodets og Selvopofrelsens Daarskab, som kun den katholske Tro kan indgyde.

Den første Kamp var frygtelig, og Missionæernes Død var uundgaaelig. Af de ti i den første Karavane døde een, ligesom Moses, førend han naaede ind i det forjættede Land. Fire af de andre, som skulde til Tanganyika, brugte seks Maaneder om at naa deres Bestemmelsessted. Og de fem sidste kom først til Nyanza Søen efter næsten fem Fjerdingaars frygtelige Lidelser og Savn.

Femten Maaneder efter de førstes Afrejse drog en ny Karavane ud, denne Gang paa atten Missionærer, af hvilke seks var Lægmand. Paa mindre end et Aar maatte otte af dem bøde med deres Liv for deres Offervillighed. Dog fra disse otte Grave skulde der snart spire Lys og Liv frem i Hedningelandet.

Negeren i Central-Afrika er ikke blottede for alle moralske og religiøse Følelser. Tværtimod, han har begge Slags, men paa en underlig forvirret Maade, og hans Samvittigheds Stemme overdøves saa let af hans stærke Lidenskaber. Desuden hindrer den usleste og elendigste Overtro ham i frit og frejdigt at rette Blikket opad. Den Rædsel, han nærer for Troldmænd, hvilke er at finde alle Vegne og overalt, hvor han kommer, og hvis Befalinger han ubetinget adlyder, hindrer ogsaa i høj Grad Arbejdet blandt Negrene. Og endelig viste der sig paa Kysterne af Victoria Nyanza endnu en Hindring, nemlig Protestantismen. Den havde faa Missionærer, men ellers uudtømmelige Hjælpekilder.

Den største af alle Vanskeligheder var dog Muhamedanismen, en Tro, som tilfredsstiller nogle af Hjertets Længsler ved at give et Stykke af Sandheden; men som samtidig fjerner alle Skranker for de dyriske Lidenskaber, sanktionerer Sansernes vildeste Udskejelser og giver den raa Kraft frie Tøjler.

Katholicismens Sæd spirede først i Ækvators haarde Jordbund efter syv Aars utrolige Anstrengelser, og efter at femten Missionærer var lagt i Graven. Men den Pris var heller ikke for dyr, da det jo gjaldt om at nedbryde Muhamedanismens Fæstningsværker og aabne Guds Kirke Indgang i det mørke, ja vel nok mørkeste Fastland.

Missionen ved de store Søer fik sin første Bloddaab i 1886. Tyve unge Mænd, de fleste af dem Tjenere hos Kong Mwanga, og med dem Joseph Mpassa, en fornem Mand i Uganda, blev ført til Skafottet og halshugget.

Tyrannen troede, han kunde drukne Kristendommens første Spirer i Blod. Blodet flød, men der spirede frem deraf en kraftig Frugt, som Forfølgeren forgæves søgte at ødelægge. Tertullians Ord blev atter her Sandhed, at Martyrernes Blod er Kirkens Udsæd.

For Øjeblikket beskæftiger Ritus-Kongregationen i Rom sig med Salighedserklæringen af disse Martyrer fra Uganda. Det er det første Skridt til Oprejsning for Negerracen og en Garanti for, at Katholicismen skal sejre ved de store Søer i Central-Afrika. Omtrent samtidig har Nyanza, Tanganyika og Nyassa modtaget Evangeliets Sendebud. Overtro og Hedenskab er flygtet for Troens Lys, og Slaveriets og Tyranniets Rædsler kan ikke længere gøre nogen virksom Grundstand mod den Indflydelse, som udgaar fra de der grundlagte seks apostoliske Vikariater med deres 428 Missionærer. Omtrent 150.000 katholske Kristne samler sig omkring de halvfems Stationer, som er oprettet rundt om i Vikariaterne. Desuden slutter der sig yderligere over 200.000 Negere som Katekumener til Missionærerne, og

omtrent 1800 Kateketer hjælper de egentlige Missionærer i Prædikearbejdet.

Det er ikke alene de lavere Klasser, der for at opnaa Hjælp eller Pleje slutter sig til Kirken, men mange højtstaaende, hvem man paa ingen Maade kan mistænke for egenkærlige Motiver, er ogsaa blevet Katholikker. Dette gælder f. Eks. Førsteministeren i Uganda, Sultanen i Oulipa, hvis Tro og Fromhed har bragt hele hans Hof til Kristendommen, og mange andre. Med andre Ord, Landene omkring de store Søer har allerede i Missionærerne erkendt deres største Velgørere, og det baade paa det aandelige og timelige Omraade. Og gamle og unge ser med Beundring paa de 232 Hospitaler, Asyls, Poliklinikker o. s. v., som Missionærerne har grundet i disse Egne. I det ene Aar 1910 har ikke mindre end 1.011.140 syge faaet Hjælp gennem disse.

Dog er det ikke alene paa det karitative Omraade, at Missionærerne har været virksomme. I samme Aar, 1910, er der ikke døbt mindre end 24.232 Personer, hørt 975,754 Skriftemaal og uddelt 1.723.572 Kommunioner. I de 1277 Skoler, hvor Missionærerne (de saakaldte hvide Fædre) giver fri Undervisning, har der i Aarets Løb været 30.934 Dreng og 16.484 Piger, et smukt Vidnesbyrd om Negrenes Lyst til at naa et højere intellektuelt Standpunkt.

Des værre trænger de hvide Fædre i høj Grad til nye Medhjælpere. De er for faa, og deres Virkekredse er altfor store. »Børnene beder om Brød,« klager de med Profetens Ord, »men der er ingen til at bryde det til dem.«

Foruden de seks Vikariater ved de store Søer, her er nævnt, arbejder de hvide Fædre ogsaa adskillige andre Steder i Afrika. Saaledes er Vikariatet Sudan, Præfekturet Sahara og Missionerne i Kabylien overdraget dem. I disse Egne arbejder 113 Missionærer paa at prædike Evangeliet for Muselmænd og Afgudsdyrkere. Efter Leo XIII's Anmodning har Ordenen ogsaa overtaget det store græsk-melkitiske Præsteseminarium i Jerusalem. For at bøde paa deres Faatallighed i Sammenligning med Hedningernes Millioner anvender de hvide Fædre i høj Grad Kateket-Institutionen, d. v. s., de giver unge, ivrige Kristne en mindre bibelsk og kirkelig Uddannelse og sender dem saa ud omkring at prædike, at saa mange af Hedningerne som mulig kan faa Evangeliet at høre.

For at forebygge enhver Misforstaaelse skal der blot til Slut gøres opmærksom paa, at der foruden de hvide Fædre selvfølgelig er en Mængde andre katholske Ordens- og Missionssamfund, som arbejder for Kristendommens Udbredelse i Afrika.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Den *katholske Højskoles* Foredrag genoptages forhaabentlig fra næste Maanedes Begyndelse. Lederen, Hr. *Mogens Ballin*, har allerede Løfte fra en Del Foredragsholdere, og han vil i de nærmeste Numre udsende baade Aarsberetning for Vinteren 1910—11 og Redegørelse for de planlagte Foredrag i den kommende Vinter.

Ordrup. St. Andreas Kollegiet og St. Josephsøstrenes Pigeskoler har, ligesom de øvrige offentlige og private Skoler i Gentofte Kommune, været lukkede i afvigte Uge. Grunden er den Halsbetændelses-Epidemi, der i Slutningen af forrige Maaned fik saa uventet og pludselig en Udbredelse. Derfor anordnede de forskellige Autoriteter alle Skolers Lukning, en Foranstaltning, der efter adskillige Lægers Udtalelser baade kom for sent og var, ikke mindst af den Grund, ikke paatrængende nødvendig.

Portugal. Nu har Europas yngste Republik da faaet sit »legitime« Overhovede i den gamle Jurist *Arriagas* Person. Den 24. August har den saakaldte Folkerepresentation i Lissabon, hvilken som bekendt ikke er andet end et lydigt Redskab for Landets Diktatorer, valgt Republikkens første Præsident. Der forsikres, at *Arriagas* Valg betyder, at det er den maadeholdne Fløj af Republikanerne, som har sejret. Fremtiden vil vise, om det forholder sig saaledes. Ganske vist drejer det sig i Portugal ikke i første Række om Præsidentens Personlighed saa meget som om det Parti, der staar bagved ham. Da han i sin Tiltrædelsestale hentydede til »Forgængernes Vildfarelser«, tænkte han maaske ogsaa paa de uhorste Trængsler, som den portugisiske Kirke har gennemgaaet, saa vel som paa det Hykleri, med hvilket man nylig lod Udenrigsministeren erklære, at Regeringens Hensigter med Kirken var fredelige, ja at endog Adskillelsesloven ikke betød nogen fjendtlig Handling mod Kirken. Hvor løgnagtig denne Erklæring er, vidner de Tilstande om, der stadig hersker i Portugal. Præsterne er det f. Eks. forbudt at døbe noget Barn, førend dets Fødsel er anmeldt paa Raadhuset. De gejstlige maa stadig væk ikke vise sig paa Gaderne i deres Embedsdragt. Ved Optagelsen af Inventariefortegnelserne i Kirkerne kan der foregaa afskyelige Ting. Saaledes trængte for nogle Dage siden Embedsmændene ind i Sognekirken i Ventosa med Hatten paa Hovedet, aabnede Tabernaklet og fjernede Ciboriet med de indviede Hostier for at lade en sagkyndig bestemme Værdien. Saa vidt i Brutalitet og Gudsbespottelse har man ikke drevet det i Frankrig, da de berygtede Inventarielister for nogle Aar siden blev optaget i dette

Lands Kirker. — Hvad Kong Manuel angaar, opholder han sig vedblivende i England. Den Meddelelse, som for nogle Dage siden gik gennem Aviserne, at »Regeringen« i Portugal vilde inddrage hans Pension, da han havde efterladt sig en Gæld paa ca. 35 Millioner Kroner, er højest kun til Halvdelen sand: Kongen forlod nemlig Portugal uden en eneste Øres Gæld. At Tyrannerne i Portugal vil inddrage Kongens Pension, lyder derimod mere sandsynligt.

Asien. I det indre af *Kina* arbejder ikke blot kinesiske Trappister, men ogsaa kinesiske Franciscanere, Jesuiter, Dominikanere og flere Ordenspræster af kinesisk Herkomst. Siden Propagandakollegiet i 1845 udstedte et Dekret til Missionen, at der overalt, hvor det paa nogen Maade var muligt, skulde oprettes Seminarier til Uddannelse af Præster af de forskellige Landes egne Børn, har Antallet af kinesiske Præster været i stadig og glædelig Tiltagende. I 1848 var der 135 kinesiske Præster, i 1880 240, i 1890 371, i 1900 445, i 1908 550, medens Antallet nu er steget til 631.

Nord-Amerika. Af de 72.000 Mennesker, som bebor Alaskas vidtstrakte Snemarker, er de 16.000 Katholikker, af hvilke omtr. 5000 er indfødte Eskimoer. Alle disse Katholikker, hvide og Eskimoer, er fordelt paa 25 Missionsstationer og betjenes af 20 Jesuitpræster. — Ærkebiskoppen af Mexico har udstedt et Opraab om Hjælp til at istandsætte hans berømte Kathedral. Dens Beliggenhed paa samme Grund som den aztekske Krigsguds Tempel har medført, at Sidevæggene er blevet meget svækket ved Udgravninger efter Oldsager, ligesom ogsaa Jordskælv har bidraget deres til at svække Bygningen. Kathedralen er den største i hele det spansktalende Amerika og blev aabnet for Gudstjeneste 1626. — I en lille By i Kanada var Kirken forleden Søndag fyldt til sidste Plads, da en velkendt Major, som i 26 Aar med Udmærkelse havde tjent i Hæren, efter endt theologisk Studium læste sin første hellige Messe. Ved et Besøg i det nordvestlige Kanada var han bleven saa grebet af at se de store Strækninger, der laa hen og ventede paa kristne Missionærer, at han besluttede at iværksætte et længe næret Ønske og melde sig selv til den hellige Tjeneste.

Brevkasse.

Til Hr. Pastor *Bülou*, Hou. De skriver i *Kristeligt Dagblad*, at det maa være en stor Glæde for »Arboe-Rasmussen, Uffe Birke-dal, de danske Jesuiter, Adventister og andre sære Folk« at læse Martensen-Larsens kristendomsoplosende Artikler. — Det er den

sædvanlige aandelige Letfærdighed, jeg genkender i disse Ord som i saa mange andre Udfald fra indre-missionsk Side. Letsindigheden i Udtalelsen overgaas kun af Uvidenheden om det, De skriver om. Jeg talte for faa Dage siden med en gammel Jesuitpræst her i Landet, der dybt beklagede den tiltagende Rationalisme i Folkekirken, baade for dens egen Skyld og for den katholske Kirkes Arbejdes Skyld. Vor »Triumf« bestaar kun deri, at nu drager Folkekirkens egne Præster de Slutninger, som vi forlængst har paavist ligger i selve de protestantiske Principer. Hvis De kendte den inderlige, den enfoldige Gudsfrygt, der findes i et Jesuitkloster, vilde De ikke vove at slaa Jesuiterne i Hartkorn med Unitarer og Adventister. Jeg har kendt mange indre-missionske Præster, og jeg har ogsaa truffet virkelig Fromhed hos nogle; men sammenlignede med Jesuiterne staar de langt tilbage, ikke alene i Fromhed, men ogsaa i Besindighed og ikke mindst — i Kærlighed.

Ærbødigst

Niels Hansen.

— Til E. B. H. Hjertelig Tak for Deres venlige Ord til »Lampemanden«! Lad mig-benytte Lejligheden til at minde baade Dem og adskillige andre om, at Porto'en til Charlottenlund er *Lokalporto*. Det vil sige, at et Brev fra København, hvortil Hellerup, Gentofte og hele Øen Amager henregnes, og her ud til Charlottenlund kun koster 5 Øre, et Brevkort kun 3 Øre og Tryksager kun 2 Øre.

Ærbødigst

N. H.

*

Ekstrabladet bringer d. 6. Septbr. en lang Skildring af forhenværende Maristbroder Ansgars Liv og Bedrifter. De Læsere, som ikke crindrer, hvem Ansgar — *alias* Eli Erichsen — er, kan finde Besked derom i Ugebladet for i Fjor Nr. 35. Artiklen er forsynet med et meget vellignende Billede af Erichsen. Denne gentager til *Ekstrabladets* Medarbejder sin Løgne fra i Fjor og praler af, at »Paven har lyst ham i Band og udtalt 125 Forbandelser over hans Hoved«. Lad os faa at vide, Erichsen, hvor og naar har Pave Pius X udtalt 125 Forbandelser over Dem? Lad os ogsaa faa at vide, hvor og naar de har holdt »mægtige Møder i England«? De maa endelig ikke sætte Deres Lys under en Skæppe, men ogsaa holde mægtige Møder i København; det var altfor beskedent af Dem i Fjor at indskrænke Deres Foredrag til Ærø. Tænk, naar man faar sine Foredrag trykt i 60.000 Ekspl. i London, skønt man ikke kan stave de almindeligste engelske Navne rigtigt, saa at nøjes med at lade sit Lys skinne i Marstal! De har vel ikke atter, som for to Aar siden, været hos Maristbrødrene i Boyesgade og bedt om at blive optaget igen? Til *Ekstrabladet* har jeg sendt Ugebladet fra i Fjor med de autentiske Oplysninger om Dem.

N. H.

Kirkelig Kalender.

10. Sep. 14. Søndag efter Pintse. Marias Fødsel. (I de stille Messer: Oktav af Værneenglenes Fest.) 11. — Mandag. Marias Navnefest. 12. — Tirsdag. Oktavdag. 13. — Onsdag. Oktavdag. 14. — Torsdag. Korsets Op-højelse. 15. — Fredag. Oktav af Marias Fødsel. 16. — Lørdag. Cornelius og Cyprianus, Biskopper og Martyrer.	17. Sep. 15. Søndag efter Pintse. Marias syv Smertes. 18. — Mandag. Joseph af Cupertino, Bekender. 19. — Tirsdag. Januarius og Lidelsestæller, Martyrer. 20. — Onsdag. Eustachius og Lidelsefæller, Martyrer. (<i>Tamperfastedag</i>). 21. — Torsdag. Matthæus, Apostel og Evangelist. 22. — Fredag. Thomas af Villanova, Biskop og Bekender. (<i>Tamperfastedag</i>). 23. — Lørdag. Linus, Pave og Martyr. (<i>Tamperfastedag</i>).

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 36.

Conventus pastoralis missionariorum insulæ Zelandiæ erit feria secunda proxima (die 11. Septembris) hora quarta cum dimidia. Secretarius.

St. Franciskus' III. Orden har Møde d. 15. September Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel. (Kun Adgang for Medlemmer.)

Det katolske Fortsættelseskursus.

Undervisningsplanen følger først i næste Nummer.

Stenografi bortfalder paa Grund af indtrufne Omstændigheder.

Bøn om Hjælp.

Gartner Olsen, Kapelvej 53¹, beder gode Mennesker om at hjælpe hans Datter, som er gift i Nyborg og har syv Børn, og som nu for tredje Gang i Aar skal indlægges paa Rigshospitalet og opereres.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag d. 10. Septbr. (Marias Fødsel) Kl. 8³⁰.

Friluftsmøde. Saafremt Vejret tillader det, agtes der afholdt Friluftsmøde under **Vor Frues Bøg** Søndag d. 17. Septbr. Kl. 3. Husk at tage den nye Sangbog med!

Samtlig Katholikker indbydes herved til et Møde i Citys Selskabslokaler Onsdag d. 4. Oktbr. Kl. 8^{1/2} Aften. Emne: **Katolske Interesser i Danmark.** Ingen maa undlade at give Møde. Centrum.

Sursum corda.

Sangbog for katolske Ungdomsforeninger.

Pris 50 Øre, smukt indb. I Skind 1 Krone.

Faas paa Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G. (mellem Kl. 1 og 4), og hos Hoffmann, Købmagergade 48.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelsehjem og Bureau.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 38.

Søndag den 17. September.

1911.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Fra Kristendommens ældste Dage i England. — Den katholske Højskole. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. England. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annocer.

Smaa Indledninger.

90.

Rorsets Ophøjelse.

(14. Septbr.).

For dit Rors jeg ned vil knæle,
Frelser, lad hos dig mig dvæle,
Ydmygt, stille for din Fod.
Jeg dit brusne Blik beskuer
Og for Kampen mer ej gruer,
Ghi det Blik mig giver Mod.

Herre, bitter er den Rvide,
Du paa Rorset vilde lide
For al Verdens Brøde stor.
Du dit Hoved monne bøje,
Sendte fra dit Rors, det høje,
Naade til den hele Jord.

Lad ved Korsset da mig lære
 Ydmyg Haan og Spof at bære,
 Ret at følge dine Fjed;
 Følge dig, der tornekronet
 Har min Hovmodtsbrøde sonet,
 Baaret Korsset for min Fred.

Paa dit Kors mit Haab er grundet,
 Ved dit Kors har Grøst jeg fundet,
 Evigt Liv, min Frelser kær.
 Gaar end Vejen gennem Døden:
 Bag den glimter Morgenrøden,
 Paashemorgens lyse Skær.

W.

Korssets Ophøjelses Fest er en af de mange Fester, der i Kirkeaaarets Løb fejres til Ihukommelse af Frelserens Lidelse og Død. Christi Kors, som den h. Helene havde opstillet i en Kirke paa Golgatha, blev under den græske Kejser Heraklius' Regering bortført af Perserne; men Kejseren opbød alle Rigets Kræfter, slog de farlige Fjender og bar det hellige Kors op paa Golgatha igen i Aaret 629. I Følge Sagnet blev han paa Vejen standset af en usynlig Magt, der ikke tilstedte ham at gaa videre, før han havde aflagt sin kejserlige Dragt og iført sig ringe, uanselige Klæder. I vor danske Messebog, der i mange Tilfælde ogsaa kan tjene som daglig Husandagtsbog, findes flere smukke Bønner til denne Fest; saaledes lyder Trinbønnen: *Christus er bleven lydig for os indtil Døden, ja Døden paa Korsset. Derfor har Gud ogsaa ophøjet ham og givet ham et Navn, som er over alle Navne. Alleluja, alleluja. Gode Træ med gode Nagler, du, som bar den gode Byrde, du alene var værdig at bære Himlenes Konge og Herre!* Ogsaa Offertoriets Ord er meget smukke: *Herre, beskyt ved det hellige Korsets Tegn dit Folk mod alle Fjendernes Efterstræbelser, saa at den Tjeneste, vi yde dig, maa være dig kær, og vort Offer maa blive velbehageligt for dig.* Men Kommunionversets Ord er i al deres Korthed maaske allerbedst, ja værd at bede, hver Gang vi tegner os med det hellige Kors: *Frels os ved Korsets Tegn fra vore Fjender, du vor Gud!*

Fra Kristendommens ældste Dage i England.

(Af Niels Hansen).

(Sluttet).

Det gik derefter Edwin saare godt, Kongen hjalp ham mod hans Fjender, og han blev Konge i Northumbrien. Medens Kongen nu, som alt nævnt, gik om i dybe Grublerier, om han skulde antage Kristendommen eller ej, fik Paulinus en Aabenbaring om, hvad Kongen engang havde set i sit Syn. Han gik derefter til Kongen, lagde sin højre Haand paa hans Hovede og spurgte, om han huskede dette Tegn. Kongen vilde skælvende kaste sig ned for Paulinus' Fødder, men denne rejste ham op og formanede ham til at lyde dens Vilje, som tidligere havde frelst ham fra timelige Farer og ophøjet ham paa Kongetronen, og som nu vilde frelse ham fra de ondes uophørlige Pine og skænke ham et evigt Kongerige.

Hertil svarede Kongen, at han baade var pligtig og villig til at antage Troen, men at han først vilde forhandle med sine Raadgivere og Høvdinger, for at de maaske alle, hvis de var enige med ham, kunde blive rensede i Christus, Livets Kilde. Kongen samlede saa sine vise Mænd om sig og spurgte enhver især af dem, hvad han mente om den nye Lære og Gudsdyrkelse, Herpaa svarede hans egen Ypperstepræst Coifi straks: »O Konge, overvej nøje, hvad der nu prædikes for os; for jeg vil i Sandhed erklære, at den Religion, vi hidtil har bekendt os til, ingen Kraft har i sig. For ingen i dit Folk har med større Iver hengivet sig til Gudernes Dyrkelse end jeg selv, og dog er der mange, som opnaar langt større Gunstbevisninger af dig og er langt mere foretrukket og er langt mere lykkelig i alle deres Foretagender end jeg. Hvis Guderne duede noget, vilde de snarere belønne mig, som har været saa omhyggelig for at dyrke dem. Derfor foreslaar jeg, at hvis du ved nærmere Undersøgelse finder disse nye Lærdomme, der nu prædikes for os, mere kraftige og nyttige, at vi straks uden Opsættelse antager dem.«

En anden af Kongens Høvdinger, der ganske billigede

Coifis Ord, tilføjede straks: »Menneskets Liv her paa Jorden synes mig, o Konge, sammenlignet med den Tid, der er ukendt for os, at ligne en Spurvs raske Flugt gennem Hallen, hvor du sidder ved Aftensmaaltidet med dine Høvdinger og Raadgivere og en god Ild midt i Hallen, medens Storm og Regn og Sne raser udenfor; Spurven, siger jeg, flyver ind ad den ene Dør og straks ud ad den anden og er beskyttet mod Vinterstormen, saa længe den er her inde; men efter den korte Tids Ly forsvinder den straks for vore Øjne, ud i den mørke Vinter, hvorfra den kom. Saaledes kommer Menneskets Liv et Øjeblik til Syne, men hvad der gik forud, og hvad der følger efter, det er vi ganske uvidende om. Hvis derfor denne nye Lære indeholder noget mere sikkert, synes det mig ret, at vi følger den.« Og Kongens andre Raadgivere og Stormænd talte paa samme Maade.

Derefter sagde Coifi, at han ønskede at høre endnu nøjagtigere Besked om den Gud, Paulinus forkyndte, og da denne efter Kongens Befaling havde opfyldt hans Begæring, udbrød han med Begejstring: »Jeg har længe haft en Fornemmelse af, at der ikke var noget i det, som vi dyrkede, for jo omhyggeligere jeg søgte efter Sandheden i denne Gudsdyrkelse, des mindre fandt jeg. Men nu tilstaar jeg frimodigt, at der synes at være Sandhed i den Prædiken, der lover os Frelse, Lykke og evigt Liv. Derfor raader jeg dig, o Konge, til, at vi straks afsværges den gamle Gudsdyrkelse og sætter Ild paa de Templer og Altre, som vi har dyrket uden at have nogen Gavn deraf.«

Efter saaledes at have hørt sine Mænds Tanker gav Kongen Paulinus Tilladelse til at prædike Evangeliet og erklærede selv at ville antage Christi Tro. Derpaa spurgte han Ypperstepræsten, hvem der først skulde vanære deres Afgudstempler og hellige Lunde, hvortil denne svarede: »Det skal jeg; thi hvem kan med bedre Grund end jeg selv ødelægge de Ting, som jeg dyrkede af Uvidenhed, til et Eksempel for alle andre, ved den Visdom, som er bleven mig givet af den sande Gud?« Og skønt Ypperstepræsten ellers ikke turde bære Vaaben eller ride paa en Hingst, men kun paa en Hoppe, bad Coifi Kongen give sig begge Dele, hvorpaa han besteg Hingsten og red ud for at øde-

lægge Afguderne. Da Folket saa det, troede de først, at Ypperstepræsten var gaaet fra sin Forstand; men han spildte ikke Tiden, men kastede sit Spyd mod Templet, hvorpaa han ved sine Ledsageres Hjælp satte Ild paa det og den omliggende Lund. Saa døbte Paulinus Kongen og hans ypperste Mænd i York, hvor Edwin byggede en stor Kirke for det nye Bispesæde, der blev oprettet i denne By. Ikke længe efter faldt Kong Edwin for en Fjendes Haand, og hans Dronning Ethelberg og Biskop Paulinus maatte flygte en lille Tid; men en Slægtning af Edwin kom snart efter paa Tronen, og Kristendommens Sejr blev endelig og sikker i Northumbrien.

Der er endnu et Par enkelte Mænd fra disse gamle Tider, som det er værd at fremdrage, om de end levede lidt senere end de, vi hidtil har beskæftiget os med. Den ene er Cædmon, hvis berømte gamle bibelske Sange for en Dels Vedkommende er blevet oversat fra Angelsachsisk af Grundtvig. Bekendt en saaledes Sangen om Herrens Nedfart til de dødes Rige med den pompøse Begyndelse: »I Kvæld blev der banket paa Helvedes Port, saa dunderer den rullende Torden, Herolden var stærk og hans Budskab fuld stort, thi lyttede alt under Jorden!« Denne Kædmon, som døde mellem 670 og 680, var oprindelig ansat som Arbejder ved et stort Kloster. En Aften, da Klosterets Tjenere var forsamlede omkring Bordet til fælles Glæde og Underholdning og Harpen gik fra Haand til Haand, for at enhver skulde synge lidt til de andres Fornøjelse, gik Kædmon, som han saa ofte havde gjort, ud af Laget, da han slet ingen Forstand havde paa Skjalpskab, og trak sig tilbage til Stalden, hvor det var hans Tur den Nat at holde Vagt. Medens han laa der og sov, kom der i et Drømmesyn en hen til ham og sagde: »Cædmon, syng en Sang for mig!« Han svarede: »Jeg kan ikke synge; det var netop ogsaa derfor, jeg forlod Gildet og gik hen til dette Sted.« Stemmen svarede: »Syng alligevel noget for mig, syng om Skabelsen!« Og saa begyndte Kædmon straks at synge Vers til Guds Ære og Pris, som han aldrig før havde hørt, og som omtrent lød saaledes: »Vi skal nu til at prise det himmelske Riges Skaber, al Herligheds Faders Gerninger. Hvorledes han, den evige Gud, gjorde store

Vidundere, hvorledes han skabte Himlen for Menneskenes Børn som Taget paa deres Hus o. s. v.« Da han vaagnede, huskede han alt, hvad han havde drømt, og føjede endnu mere til det, han havde digtet i Søvn. Hans Fortælling om det, han havde oplevet, vakte stor Opsigt, og man prøvede ham ved at opgive ham Fortællinger af Bibelen, som han satte paa gribende og mesterlige Vers. Ikke længe efter blev han optaget som Munk i Klosteret, og vi besidder den Dag i Dag en Række fortrinlige Kvad fra hans Haand. Paa en underfuld Maade vidste han ogsaa forud, da hans Dødstime nærmede sig, og han døde en overordentlig opbyggelig og hellig Død.

Og ikke meget senere levede han, fra hvem vi ved næsten alt, hvad der i det foregaaende er fortalt, nemlig Beda den Ærværdige. Han blev sat i Kloster omtrent paa samme Tid, som Skjalden Kædmon døde, kun c. 7 Aar gammel, og levede 54 Aar som Munk, idet han først døde i Aaret 735. I vore Øjne vilde det være en Forbrydelse mod et syvaarigt Barn at sætte det i Kloster, men Datiden saa ikke derpaa med samme Øjne, og underligt er det, at adskillige af Kirkens bedste Mænd saaledes har været Klosterfolk fra, nær sagt, deres spædste Barndom. Om Bedas ydre Liv er der ikke meget at fortælle; men han er som Bibelfortolker og Historiker næsten uden Rival. Hans Kirkehistorie, som spænder over Tiden fra Cæsar til 735, fire Aar før Bedas Død, er Grundvolden for alt vort Kendskab baade til Englands verdslige og kirkelige Historie, der jo for hin Tids Vedkommende i høj Grad faldt sammen. Beda skrev paa Latin, men allerede Kong Alfred den Store, død 901, lod hans Historie til sit Folks Gavn oversætte paa Angelsachsisk. Beda er et Mønster paa en samvittighedsfuld Historieskriver, alle Vegne fra samlede han Dokumenter sammen til Begrundelse af sine Meddelelser, og han spurgte sig flittig for hos ældre Folk. Hans Stil er i lige Grad jævn og ædel, og hans Sandhedskærlighed er stor.

Rørende er Beretningen om hans Død, som en af hans Disciple har efterladt Sit Arbejde og sin Undervisning af Ungdommen vilde han ikke opgive, saa syg han end var, og hans Disciple maatte sidde ved

Sengekanten og læse højt for ham, skønt de ofte blev afbrudt af deres Taarer. »Jeg kan i Sandhed udsige,« taler den ovennævnte Discipel af ham, »at jeg aldrig med mine Øjne har set eller med mine Øren hørt om nogen, der saa uafbrudt takkede den levende Gud.« Endogsaa Dagen før sin Død dikterede han med Iver en angelsachsisk Oversættelse af Johannes' Evangelium. Om Aftenen sagde Drengen Wilbert, som skrev efter hans Diktat: »Der mangler endnu en Sætning, kære Mester, som ikke er skreven ned.« Da dette var sket og Drengen havde sagt ham, at det var fuldbragt, svarede Beda ham: »Du har talt Sandhed, det er fuldbragt! Tag mit Hovede i dine Hænder, for det glæder mig saa meget at sidde op lige overfor det hellige Sted, hvor jeg plejede at bede, at jeg saaledes kan sidde 'og kalde paa min Fader.« Og siddende saaledes paa Gulvet i sin Celle og syngende: »Ære være Faderen og Sønnen og den Helligaand o. s. v.« udaandede han i Fred.

Ikke længe efter Bedas Død kom den tredje hedenske Vinter i England, idet Danskerne, tit i Forstaaelse med de undertrykte Briter, faldt ind i og endelig erobrede Landet. Vel blev Kristendommen ikke ødelagt i saa høj Grad som ved Angelsachsernes Erobring, men dog gik mange Kirker og Klostre op i Luer, og ikke faa maatte lade Livet for Troens Skyld. Under Knud den Store, død 1035, kom der endelig rolige, ordnede Forhold.

Den katholske Højskole.

(D. K. H.)

Tilbageblik.

I nden vi begynder paa Højskolens andet Aar, kan det maaske interessere at faa et Overblik over Virksomheden sidste Vinter, Højskolens første Leveaar. Tanken om en katholsk Højskole blev modtaget med største Velvilje, men adskillige tvivlede om Muligheden for dens Virkeliggørelse.

Den Tilslutning, som den fandt blandt Foredragsholderne, og den trofaste Interesse, Tilhørerne bevarede for den, forbavsede Tvivlerne og overtraf i Grunden de tillidsfuldes Forventninger.

Der blev holdt 21 Møder, 9 i det første Semester, 12 i det andet. Der holdtes ialt 17 Foredrag, 3 Oplæsninger og 1 Opvisning af Lysbilleder. Af Foredragsholdere og Oplæsere var 4 Præster og 5 Lægfolk; *P. Günther* holdt 3 Foredrag og 2 Oplæsninger, *Johs. Jørgensen* 3 Foredrag, *Mogens Ballin* 3 Foredrag, *P. Bannwart* 2 Foredrag, *Niels Hansen* 2 Foredrag, *Kejser* 1 Foredrag og 1 Oplæsning, *Mr. Taylor* (ved *P. Günther*) 1 Foredrag, *P. Flynn* 1 Foredrag og *P. Breitung* 1 Foredrag. Møderne var gennemsnitlig besøgt af 185 Tilhørere, deraf c. 50 unge. Det største Antal Tilhørere var 285, det mindste 129.

Udgifterne til Lokalet, Annoncer og anden Reklamering, Sange etc. beløb sig til omtrent 600 Kr. Det Beløb, der kom ind i Bøsserne ved Møderne, var knap 315 Kr. Underskudet havde saaledes været betydeligt, om ikke nogle Velgørere havde tilstillet Højskolen betydelige Gaver til et samlet Beløb af over 300 Kr.

Enkelte nervøse Tilhørere har været generede af, at der stadig blev raslet med Bøsserne paa Møderne; som man vil se, var det nødvendigt og vil ogsaa blive det i Fremtiden, indtil vi faar de ikke ret store Udgifter dækkede ved Bidrag paa Møderne. Ofte har det været, paatænkt ved Entré, ved betalte reserverede Pladser og paa anden Maade at skaffe Højskolen Indtægter, men Gang efter Gang er man bleven enig om at fortsætte ad Frivillighedens Vej.

Hvis det er sandt, at *godt begyndt er halbfuldendt*, saa er den katholske Højskole allerede naaet sin halve Vej; men selv om man ikke tillægger Begyndelsen saa stor Værd, maa vi dog være glade og taknemmelige, fordi det gik saa godt. Næst Forsynet skylder Tilhørerne og undertegnede Udvalget Tak og da særlig den Mand, der paa Grund af Foredragsholdernes Sygdom maatte trække næsten hele Læsset; uden ham og uden de nævnte høj-sindede Velyndere var vi ikke kommen saa godt i Havn.

Mogens Ballin.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Hr. Pastor Esser, af hvis Prædikenssamling: *Jesus Christus i Gaar og i Dag den samme og i al Evighed* den første Serie fik saa velvillig en Modtagelse og blev solgt saa godt, udsender i de nærmeste Dage paa Høst og Søns Forlag anden Serie af samme Prædikenssamling under Titelen: Verdens Frelser. —

Gennem Dagbladene ved adskillige af Læserne, at Hr. Eli Erichsen i Koncertpalæet har holdt tre Foredrag mod de katholske Klostre og den katholske Kirke overhovedet. Den første Aften havde en Del Katholikker givet Møde, derimellem d'Hrr. Pastor Gamél og Johs. Jørgensen, den anden og tredje Aften var det næsten udelukkende Hr. Erichsens Venner, der var til Stede. Underligt er det, at Indre Mission, som for nylig udsendte Bogen *Den undslupne Nonne*, fra hvis Historie Hr. Erichsen fremviste en Række Lysbilleder, f. Eks. Stationsforstanderen, Portørerne og en stor, hvid Hund, der hjalp hende, slet ikke viste sig paa Møderne og overhovedet ikke synes at ville have noget med ham at gøre. For øvrigt synes han overhovedet ikke at staa paa nogen god Fod med de lutherske Præster; paa det sidste Møde talte han med dirrende Harme om Pastor Schram paa Thurø, mod hvem han fremførte en Række personlige Fornærmelser, og i al Almindelighed om de lutherske Præster, der sidder »ved deres Middagsbord og i de fede Embeder«. Medens han ved de to første Møder havde fremført adskillige raa og stødende Udtalelser mod katholsk Tro og Fromhed, var han en Del mere afdæmpet ved det sidste Møde. Fraset, at han taler et sjælden tarveligt Dansk, er han i Besiddelse af stor Vel-talenhed og Pathos og synes at have mange Betingelser for at kunne blive en Folke(for)fører. Ved Udgangen fra det sidste Møde henvendte en Herre sig til dette Blads Redaktør med en forundret Udtalelse over, hvorfor Katholikerne ikke kunde gendrive eller modbevise hans Udtalelser. Det er en underlig Begrebsforvirring, der ligger til Grund for denne Mands, og mange andres Tankegang, at, naar nogen beskylder en anden for en Forbrydelse, saa er det denne andens Pligt at modbevise Beskyldningen. Nej, den, som retter en Beskyldning mod en anden, har den absolute Pligt at bevise denne med andet end sine egne Ord og sine stadige Forsikringer om, at han taler Sandhed, som Hr. Erichsen idelig gjorde ved sine Foredrag. Den Række Billeder, som Hr. Erichsen fremviste fra Karmelitterindeklostre, var selvfølgelig Biografnumre; enhver kan sige sig selv, at det var umuligt at tage disse Billeder efter Naturen, og ligeledes, at de var lette nok at efterlave; naar man kan

fremskaffe Billeder fra en Rejse mellem Planeterne, kan man ogsaa lave Billeder fra et Klosters Indre! — Maaske har det overhovedet været at gøre for megen Stads af en Person af Hr. Erichsens Kaliber at give Møde ved hans Foredrag og ofre ham disse Linjer; men det er et Faktum, at hans Optræden har harmet adskillige af vore Trosfæller og ophidset ikke saa faa udenforstaaende mod den katholske Kirke. Den dog c. 300 Mennesker store Forsamling jublede i Tilslutning, naar han tordnede løs mod de rige Klostre, mod Pavens Magt, mod private katholske Kirkegaarde, men forøvrigt med samme Begejstring, naar han heglede Pastor Schram og de velstaaende lutherske Præster igennem. Derfor er dette Referat fremkommet her i Ugebladet. — Pressen har kun i ringe Grad taget ham alvorligt. I *Vort Land* skrives der f. Eks. saaledes: »En usmagelig Aften havde en Hr. Erichsen, der kalder sig Broder Ansgar, arrangeret igaar i Koncertpalæets lille Sal med saakaldte Afsløringer af Klosterlivet. Hr. Erichsen vakte straks Forargelse ved at optræde i Ordensdragt, og de tilstedeværende Katholikker burde i den Anledning straks have forladt Salen i Stedet for at indlade sig i Diskussion med en Person, som udslyngede Sigtelser og blasfemiske Raaheder mod et Troessamfund, uden et eneste Øjeblik at gøre Indtryk af at mene det alvorligt eller at være i Besiddelse af almindelig Dannelse.« Og i *København* findes et interessant Interview af Hr. Pastor Gamél, som det nok er værd at gengive et Par Brudstykker af: — »Vi har, siger Pastor Gamél, i vor Kirke et Par forhenværende protestantiske Præster . . . de har bragt betydelige Ofre for at kunne følge deres Overbevisning . . . Hvis nu en af disse kom for at meddele mig, at han, iført sin forhenværende Præstedragt, vilde, ved et offentligt Møde, blot kritisere sine tidligere Trosbrødre — hvad Svar tror De da, jeg vilde give ham . . . et absolut nej . . . Jeg fremhæver dette, fordi jeg véd, at man i enkelte Kredse tror, at der staar Protestanter bag Erichsens Angreb . . . det passer ikke. . . Man har ogsaa sagt mig, at Indre Mission var interesseret i . . . i disse Møder . . . vi ved fra bedste Kilde, at denne Paastand er lige saa usandfærdig som . . . som. . . — Vil Katholikkerne da slet intet foretage sig? Pastor Gamél tier lidt, som for at veje Svaret: — Nej, svarer han. Den Mand, der har forsøgt at angribe os, betyder intet. En Mand, der bærer en Ordensdragt, han ikke har Ret til at bære, ham viser man Ringeagt. En Mand, der tilmed haaner den Dragt, han er iført, ham foragter man. . . — Kan Deres Kirke ikke forbyde Erichsen at vise sig i Ordendragt? — Nej, desværre. Der er, dog ikke officielt — sket Henvendelse i saa Henseende til Politidirektøren, men han

svarede, at det lod sig ikke gøre. Havde Manden baaret en protestantisk Præstedragt, en Dragt, der tilhørte den danske Folkekirke, da havde Politiet kunnet skride ind . . . nu ikke. . . — Katholikkerne er jo dog et anerkendt Trossamfund . . . ikke? — Jo—o . . . men, jeg véd ikke mere, sukker Hr. Gamél. Den samme Erichsen synes forøvrigt at besidde en hel Garderobe af Præsteuniformer. . . Han har ogsaa promeneret en engelsk protestantisk Præstedragt her i København. — Med hvilke psykiske Momenter kan De modbevise hans Sigtelser . . . reelt er det vel umuligt? — Kan De bevise, at De ikke er Lampevejsmorderen. . . Hvis jeg nu sagde: Jeg véd, De er det . . . hvad saa, udbryder Hr. Gamél energisk og haardt.« Og længere hen i Samtalen spørger Journalisten: »Kan man forlade et Kloster, naar man ikke ønsker at være der? — Saa let, som De i dette Øjeblik kan aabne min Dør. . . Erichsen er aldrig »flygtet« eller »undsluppen« — det er grov Usandhed. Det behøves ikke. . . — Gemmer der sig ikke stundom bag Klostermuren Mennesker, der føler sig mere bundne af Klosterløftet — end af stærk, indre religiøs Trang? — Jeg tør ikke benægte, at der i Klostrene kan findes dem, der kæmper mellem Pligten til at blive — af Hensyn til Løftet — og Fristelsen til at gaa. . . Men disse Tilfælde er aldeles sporadiske . . . Sejrer Fristelsen til at gaa — ja, saa staar Porten ham aaben. . . Blandt de unge Mennesker, der ønsker at træde ind i det saakaldte »Jesu Selskab« — Jesuiterne — er det de færreste, der bliver. Naar de har genneingaaet Noviciatet, erklærer de ofte, at de ikke kan fortsætte. . . Maalet ligger over deres Kræfter, og saa gaar de — naturligvis. De 33 pCt. bliver, de 66 pCt. gaar. . . Dørene staar dem jo aabne. . .«

Ordrup. I *Nationaltidende* læses i Søndags følgende: St. Andreaskollegiet i Ordrup har besluttet, forsaavidt de paagældende Autoriteters Samtykke kan faas, at indrette en Begravelsesplads ved Kollegiet. Det er dog Mening, at ene Præster og Lægbrødre skal jordes paa denne lille Kirkegaard. Kommunen har stillet sig venlig til Tanken, der nu skal prøves af Ministeriet.

England. I sidste Nummer af *Catholic Times* af 8. Septbr. fortælles, at »Broder Ansgar«, der ogsaa i dette Land har optraadt som »undsluppen Munk«, har anlagt Sag mod Præsten Francis Spink i Barnet i England. »Den undslupne« havde i Marts holdt et af sine, som sædvanlig af Protestantisk Alliance understøttede Foredrag, imod hvilket den nævnte Præst havde indrykket en alvorlig Protest i sit kirkelige Ugeblad. Til alles Forbavselse har Eksmunken drevet sin Frækhed saa vidt, at han har anlagt

Sag mod sin dristige, men sikkert retfærdige Kritiker. — Det gamle Sion-Abbedi i Chudleigh, som *Varden* for nogen Tid siden bragte en interessant Skildring af, har i disse Dage fejret 50-Aars Mindedagen for Tilbagekomsten til England efter mere end 300 Aars Landflygtighed. Stiftets Biskop og en Mængde andre gejstlige glædede Birgittinerinderne ved at deltage i den vellykkede Fest.

Brevkasse.

Hr. Pastor Fr. Ronge!

Paa Deres Forespørgsel, om *hvem eller hvad Centrum er, som indbyder Katholikerne til City, om det er en ny Forening igen eller et nyt Foretagende*, kan jeg desværre kun svare, at jeg ikke ved noget derom. Vedkommende Annonce er indsendt af Hr. Axel Christiansen, der selv er Medlem af flere af vore katholske Foreninger.

Ærbødigst

N. H.

Fra Hr. Dr. Kiefer har jeg modtaget følgende lille Indlæg, som jeg uden videre Kommentar, blot med stille Tilslutning, optager under denne Rubrik.

N. H.

Mit der Dummheit kämpfen Götter selbst vergebens. — Dette tyske Fyndord maatte jeg tænke paa, da jeg forleden læste *Nationaltidendes* Artikel: »En Stat i Staten«. Det er godt nok, hvad Artiklen siger om Socialdemokratiet. Men latterligt bliver det, naar den hentyder til den Stat i Staten, Jesuiterordenen skal have dannet. Med lige saa stor Ret kunde der tales om Dominikanernes, Franciskanernes, St. Joseph-Søstrenes Stat i Staten.

Toppunktet af Dumheden er dog det, hvori Ligheden mellem Socialdemokratiet og Jesuiterordenen skal bestaa, nemlig at denne »førte sin Krig med ethvert Mittel under den undskyldende Forklaring, at Hensigten helliger Midlet.« Saaledes læses i *Nationaltid.*'s Nr. 12, 732 af 2. Sept. 1911!!!

Staar *Nationaltid.* da virkelig endnu saa langt tilbage i Oplysning, at den tør gentage en saa latterlig, en saa tidt gendreven Paastand? Har den slet ikke lagt Mærke til eller helt glemt den famøse Hoensbroech-Affære, som i sin Tid — det er kun faa Aar tilbage — hvirvlede saa meget Støv op i hele Verden? Den frafaldne forhenværende Jesuit, som umiddelbart efter sin Flugt

fra Verdenen havde stemplet den gamle Paastand som Løgn og Bagtalelse, paatog sig efter sin Overgang til Protestantismen endelig at føre det afgørende Bevis for, at den alligevel var sand, og det af selve de jesuitiske Moralisters Værker. Det blev en ynkværdig Fiasko. Hans Beviser var et Væv af løsrevne og vilkaarlig tillæmpede Brudstykker, og en tysk Domstol erklærede hans Forsøg for et Slag i Luften. Selv protestantiske Stemmer ytrede den Gang, at den gamle Krønike nu for stedse maatte lægges paa Pulterkammeret.

Men for Nationaltid.'s Artikelskriver gælder den endnu for gode Varer. *Mit der Dummheit kämpfen Götter selbst vergebens.*

I sidste Øjeblik er indgaaet følgende Besvarelse af Hr. Pastor Ronges Spørgsmaal ovenfor, forøvrigt uden at være foranlediget af dette. N. H.

Der er sikkert mange af Ugebladets Læsere, som i sidste Nummer af Bladet har læst Annoncen fra »Centrum« og tænkt: »Hvad er »Centrum«?

»Centrum« er foreløbig en Sammenslutning af katolske Mænd, der har sat sig til Hovedopgave at fremme Interessen for den katolske Presse, det Vaaben, der, som navnlig de sidste Dages Begivenheder har vist, vil være det bedste Forsvarsmiddel. Desuden vil vi arbejde for det katolske Foreningsliv, kort sagt, virke for det, der giver Styrke indadtil og Oplysning udadtil, svarende til de katolske Folkeforeninger i Tyskland.

Vi retter derfor den mest indtrængende Opfordring til alle Katholikker om at komme til vort første offentlige Møde, som finder Sted Onsdag d. 4. Oktbr. Kl. 8¹/₂ Aften i Citys Selskabslokaler.

Efter Mødet Diskussion.

København, d. 13. September 1911.

Frantz Malachowicz.

Heinrich Schloemer.

Leo Havholm.

Arne Skovborg.

Andreas Berg.

Axel Christiansen.

Bliv Medlem af Ansgariusforeningen!

Aarsbidrag: 2 Kr.

Medlemmerne faar »Katholsk Aarbog 1911« gratis.

Enhver Katholik i Vikariatet bør støtte denne Forening, som udgiver Nordisk Ugeblad.

Tilgang af nye Medlemmer i 1911 — indtil nu : ca. 75.

St Ansgars Folkebibliothek,

Bredgade 67, 3. Sal o. G.

Udlaan og Tilbagelevering af Bøger finder Sted:

Tirsdag, Torsdag og Lørdag Kl. 7—9 Aften; desuden efter Formiddags-Gudstjenesten i St. Ansgars Kirke.

løvrigt træffes jeg i Regelen hver Dag Kl. 9—12 Form.

C. Ertner,
Lærer.

Nyt Kvartal begynder 1. Oktober.

Støt Bladet ved at virke for dets Udbredelse!

Ugebladet bør ikke savnes i noget katolsk Hjem.

Obs.! For at undgaa Standsning i Bladets Tilsendelse maa Abonnenter, som har bestilt Bladet paa Postkontoret, selv sørge for, at Beløbet for 4. Kvartal (1 Kr. + Porto) bliver indbetalt paa Postkontoret, **naar** Postvæsenet **ikke** opkræver Beløbet, **eller** naar Postbudet er gaaet forgæves med Kvittingen.

Unio. Søndag den 17. Septbr. **Cykleudflugt** (Herrer og Damer) med Tilslutning til Friluftsmødet ved Vor Frues Bøg. Mødested ved Søpavillonen Kl. 9 $\frac{1}{2}$ pr. Turen bliver ikke anstrengende.

Fredag den 29. Septbr. aabnes Vintersæsonen i Lokalet, Frederiksberg Allé 11, Stuen.

Kl. 8 $\frac{1}{2}$ **Generalforsamling.**

Dagsordenen, indeholdende Forslag om nogle Lovændringer, vil blive tilstillet Medlemmerne.

Efter Generalforsamlingen en lille Dans.

Bøger.

Undertegnede, som snart skal tiltræde en Præstegerning i Colorado i Nord-Amerika, tillader sig herved at anmode Trosfæler om Gaver i Form af gode danske og norske katolske Bøger, Blade, Tidsskrifter etc. til Missionering blandt Landsmænd i Nord-Amerika. De, der maatte have saadanne at undvære, bedes sende dem under Adressen: Pastor F. Schmitt, Torvet 7, Odense.

Mariakongregationen for Ynglinge holder **Fælleskommunion** Søndag d. 17. September i Jesu Hjertes Kirke Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Katolsk Ungdomsværn, der vil sikre Menigheden en trofast Efterslægt og derfor støtter Ungdomsforeningerne og desuden samler Midler til et Ungdoms-Fond, beder Venner af de unge om at indmelde sig i Værnet og tegne Bidrag (aarlige, maanedlige eller een Gang for alle). Værnets Kasserer er Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11. N. Telefon 4110.

Samtlige Katholikker indbydes herved til et Møde i Citys Selskabslokaler Onsdag d. 4. Oktbr. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften.

Emne: **Katolske Interesser i Danmark.**

Ingen maa undlade at give Møde.

Centrum.

Fundet

er paa Frederiksberg en Relikviekapsel, indeholdende »ex ossibus S. Benedicti Abb.« Kan afhentes af Ejeren hos Pastor Ronge, Boyesgade 8^a.

Det katholske Fortsættelseskursus.

Undervisningen strækker sig over 7 Maaneder, Oktober—April, og finder Sted Bredgade 69 1. S. o. G.

Aftenskolen er kun for unge Piger; dog danner Korskolen en Undtagelse.

Betalingen er 1 Kr. om Maaneden for eet Fag og 50 Øre for hvert af de følgende. Skræddersyning og Gymnastik forbliver imidlertid uforandrede, 1 Kr., selvom disse Fag tages sammen med andre. Undervisningen i Korskolen er kun 50 Øre.

Elever, der ønsker at studere et fremmed Sprog, skal — saa vidt mulig — ogsaa tage et Kursus i Dansk, saafremt et saadant ikke tidligere er gennemgaaet.

Til Undervisningen er der ogsaa Adgang for ikke-katholske unge Piger.

Indmeldelse sker mellem 1—4 paa Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. S. o. G. Telefon: Palæ 654, hvor yderligere Oplysninger vil kunne faas.

Undervisningsplan:

Mandag } 7—8 Engelsk, 3. Aar.
 } 8—9 Dansk.
 } 9—10 Engelsk, Begyndere.

Onsdag } 8—9 Regning (event. Matematik).
 } 9—10 Tysk, 2. Aar.
 } 8¹/₄—9³/₄ Gymnastik.*)

Torsdag } 8—9 Fransk, Begyndere.
 } 9—10 Engelsk, 2. Aar.
 } 9—10 Skrivning.
 } 8—9 Korskolen, Begyndere.
 } 9—10 » viderekomne.

Fredag } 8—10 Haandgerning (Herunder: Skræder- og Linnedsyning, Kunstbroderi, Hedebo- og Hårdangeryning, fransk og engelsk Broderi.)

Lørdag } 8—9 Tysk, Begyndere.

*) Da dette Hold's Oprettelse vil afhænge af tilstrækkelig Tilslutning, henstilles det høfligst til dem, der maatte ønske at deltage, at indmelde sig snarest mulig.

Kirkelig Kalender.

17. Sep. 15. Søndag efter Pintse. Marias syv Smarter. 18. — Mandag. Joseph af Cupertino, Bekender. 19. — Tirsdag. Januarius og Lidelsesfæller, Martyrer. 20. — Onsdag. Eustachius og Lidelsesfæller, Martyrer. (<i>Tamperfastedag</i>). 21. — Torsdag. Matthæus, Apostel og Evangelist. 22. — Fredag. Thomas af Villanova, Biskop og Bekender. (<i>Tamperfastedag</i>). 23. — Lørdag. Linus, Pave og Martyr. (<i>Tamperfastedag</i>).	24. Sep. 16. Søndag efter Pintse. Kirkevielsesfest. 25. — Mandag. Maria, de fanges Befrielse. 26. — Tirsdag. Oktavdag. 27. — Onsdag. Cosmas og Damianus, Martyrer. 28. — Torsdag. Venceslaus, Martyr. 29. — Fredag. Michael, Ærkeengel. 30. — Lørdag. Hieronymus, Bekender og Kirkelærer.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 36.

St. Knuds Kapel.

Mariabørnskongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder Fælleskommunion Søndag d. 17. Septbr. Kl. 7 Morgen og offentligt Møde Onsdag d. 20. Septbr. Kl. 8 Aften.

Friluftsmøde. Saafremt Vejret tillader det, agtes der afholdt Friluftsmøde under **Vor Frues Bøg** Søndag d. 17. Septbr. Kl. 3. *Cand. mag. H. Kejser* har lovet at tale. Husk at tage den nye Sangbog med!

Sursum corda.

Sangbog for katolske Ungdomsforeninger.

Pris 50 Øre, smukt indb. 1 Skind 1 Krone.

Faas paa Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G. (mellem Kl. 1 og 4), hos St. Josephssøstrene paa Toldbodvej og i Frederiksberg Allé, hos Præsterne i Stenosgade, Boyesgade, Hans Bogbinders Allé og Ordrup samt hos Hoffmann, Købmagergade 48.

† Fhv. Skomager **Peter Siegler** er den 12. ds. død paa St. Josefs Hospital i sit 70. Aar, vel forberedt ved de hellige Sakramenter. Den afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

Begravelsen foregaar fra Kapellet paa katolsk Vestre Kirkegaard Søndag d. 17. ds. Kl. 12. **Familien.**

Vincentforeningens Kransekort

bringes i velvillig Erindring; de faas hos d'Hrr. gejstlige ved St. Ansgarskirken (Bredgade 64¹), Rosenkranskirken (Boyesgade 8³), St. Josefskirken (Griffenfeldtsgade 44), St. Andreaskirken (Ordrup), St. Annæ Kirke (Sundby) og hos Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11, samt ved telefonisk Henvendelse til Johs. Hoffmann & Søn, Købmagergade. Tlf. Central 1389.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 39.

Søndag den 24. September.

1911.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Katholsk Esperantokongres. — Litteratur. — Den katholske Højskole. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Esbjerg. Island. Tyskland. Østerrig. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

91.

Kirkeskat.

I Dag er det Kirkevielsesfest. Vi plejer i den Anledning at dvæle ved Tanken om, hvad Kirkebygningen har for en Betydning for os. Men vi kan jo for en Gangs Skyld ogsaa se Tingen fra den modsatte Side og betragte, *hvad vi skylder* vort Gudshus og alt det, der staar i Forbindelse dermed.

Det er i saa Henseende af Interesse først at tænke paa Forholdene i den gamle Pagt.

De kirkelige Afgifter, Hebræerne havde at erlægge, bestod dels i Tiende og Markfrugters Førstegrøde, dels i en aarlig Tempelskat, som enhver maatte betale, der var over 20 Aar. Den bestod i en halv Sekel, en Krone i danske Penge. Tempelskatten havde Hjemmel i den mo-saiske Lovgivning og forhøjedes, naar der var særlig Trang dertil. Disse religiøse Skatter var i Brug, længe før der blev betalt Afgifter til Staten, et Vidnesbyrd om Kirkeskattens selvstændige Begrundelse og Berettigelse.

Havde Jødekirken Lov til at forlange Ydelser i Penge eller Naturalier til Bestridelse af sine Udgifter, saa maa en lignende Ret tilkomme den Verdenskirke, hvis Forløber Jødedommen var.

Kirken har i Virkeligheden Ret til at lægge Skat paa sine Medlemmer. Som ydre, synligt Samfund har den

materielle Midler nødvendig til Dækning af de Udgifter, der er forbundet med Gudstjenestens Afholdelse, med Præsternes og Lærernes Underhold og med Udfoldelsen af den kristelige Godgørelse. Og som noget ganske ubestrideligt maa det gælde, at Kirkens Medlemmer er pligtige til efter Evne at sikre Kirken Opnaaelsen af dens Maal og følgelig at yde deres Bidrag til de fornødne Pengemidler.

Denne Pligt beror i Almindelighed allerede paa Naturretten. Derfor maa enhver, som har Lod i de Fordele, det kirkelige Samfund bringer, ogsaa være med til at bære Byrderne.

I Begyndelsen af Kirkens Bestaaen, da Fornødenhederne endnu var færre, men Offervilligheden meget stor, behøvedes det ikke i nogen nævneværdig Grad at understrege denne Pligt; først da Kærligheden i Tidens Løb tog af og Omkostningerne ved Kirkestyrelsen steg under Kirkens Fremgang og Vækst i Landene, saa de religiøse Myndigheder sig nødsagede til at gribe ind ved at udstede Forordninger om Skatter og Afgifter til kirkelige Formaalets Fremme.

Af betydelig Interesse er det at se, hvilke Bestemmelser der i denne Henseende er truffet i Aarhundredernes Løb, og hvilken Brug Kirkens ledende Mænd har gjort af deres Ret til at forlange materiel Støtte i deres Gerning. Meget Mildhed præger ogsaa denne Side af Kirkens Virksomhed; Misbrug er Undtagelser.

Mange af de kirkelige Skattelove er paa Grund af Tidernes Ugunst atter bleven forandret eller afskaffet. Forholdet er nu for en stor Del dette, at Kirken igen er henvist til at faa de Midler, den trænger til, ad Frivillighedens Vej. Dette kunde nu være, hvad det var, naar den gamle Kærlighed og Offervillighed ogsaa var vaagnet paa ny. Men det ved vi godt, den ikke er. Det skal ikke fragaas, at der er dem, der giver meget; men hos mange sidder dog Egenkærligheden lovlig fast i Højsædet. Man kan saa daarlig *undvære*, selv om man slet ikke har Brug for alt det, man besidder. Dertil kommer, at ikke saa ganske faa slet ikke indser, at de har nogen videre Ydelsespligt over for deres Kirke. Gid man kunde ramme en forsvarlig Pæl gennem denne sørgelige Vildfarelse!

For det er en Vildfarelse at mene, at man ikke staar i materiel Gæld til sin Kirke og dens Præster og Lærere. Selv om Kirken ophævede alle sine Skattelove, blev dog den naturlige Pligt bestaaende: efter Trang og Fornødenhed at hjælpe det Kirkesamfund, man hører til.

Katholsk Esperantokongres.

Medens det er en Kendsgerning, at Hjælpesproget Esperanto stadig breder sig videre ud over Verden, kan det dog ikke nægtes, at en stor Del Mennesker endnu med Skepsis betragter Esperantobevægelsen. Hvorfor? Ja her er et Spørgsmaal som den, der vil se paa de tørre Fakta, ikke kan give tilfredsstillende Svar paa.

Jeg tror, at alle er enige om, at et internationalt Hjælpesprog vilde være et uvurderligt Gode i vor internationale Tid. Men naar man er enig om dette, hvorfor dog saa ikke tage imod og bruge Esperanto, der saa let hjælper over de sproglige Vanskeligheder og til den gensidige Forstaaelse. Maaske vil man vente paa et endnu bedre Hjælpesprog, men er det dog ikke Vanvid at kræve et endnu bedre Sprog end det, som i det *praktiske Liv* har vist sig at svare til alle de Krav, man kan stille til et internationalt Hjælpesprog. Og dette Sprog er Esperanto. Eller beviser ikke de Tusinder og atter Tusinder af Esperantokorrespondancer og den store Samling af Esperantoværker, som alle Nationers Esperantister forstaa, at Esperanto er et godt Skriftsprog? Og har ikke de mange internationale Esperantokongresser, i hvilke Mennesker fra alle Nationer har deltaget, tilstrækkelig tydelig vist, at Esperanto er et godt Talesprog?

Jeg har nylig deltaget i den 2. internationale katholske Esperantokongres, som blev afholdt i Haag, og der lærte jeg personlig at kende næsten alle Deltagerne, og det var flere Hundrede fra de fleste af Europas Lande. Samtalen gik med dem alle let og utvungent til Trods for de forskellige Dialekter. Det eneste Kongressprog var naturligvis Esperanto.

Mandag Aften aabnedes Kongressen, bl. a. i Overværelse af en Mængde Præster. Præsidenten for den »Internationale katholske Esperantoforening«, Pastor Richardson fra Belgien, hød Velkommen og overgav derefter Ledelsen af Mødet til Formanden for den hollandske Afdeling, Pastor Poell, som holdt en glimrende Aabningstale. Derefter blev der udtalt Hilsener fra de forskellige Lande af Pastor Bianchini fra Italien, Hr. Cl. Colas fra Frankrig, Dr. Giesswein fra Ungarn, Hr. E. Cefec fra England, Frk. Ida Hornung fra Bayern, Pastor Szurek fra Galicien, Fr. Mil-som fra Genève, Pastor Dowling fra Irland og Pastor Rawichi fra russisk Polen. Mange Breve og Telegrammer fra Udlandet blev oplæst. Man sendte Telegrammer, bl. a.

til Paven, til den hollandske Dronning og til Dr. Zamenhof.

Den 2. Kongresdag begyndte med Messe i en af Haags Kirker, under hvilken Pastor Bianchini prædikede paa Esperanto for en meget stor Forsamling. — Den første Taler paa denne Dags Møde var den anglikanske Præst Tovey fra London, som talte for Genforeningen af den anglikanske Kirke med den romersk-katholske. Kongressen bestemte at hjælpe og støtte de engelske Brødre i denne Bevægelse med alle de Midler, som den katholske Kirke tillader. Det er værd at lægge Mærke til, at Pastor Tovey havde lært Esperanto paa 2 Maaneder for at kunne holde sin Tale. Fr. Milsom fra Genève og Fr. Larroche fra Paris talte om den internationale Bevægelse til Bekæmpelse af den »hvide Slavehandel«; ogsaa her kunde Arbejdet gøres langt mere frugtbringende ved Brug af et internationalt Hjælpsprog. Kongressen udtalte det Haab, at den »Katholske Esperantoforening« vilde hjælpe de allerede eksisterende filantropiske Foretagender til Beskyttelse af de unge Kvinder. Endelig blev der nedsat en international Komité, som skulde udarbejde en theologisk Esperantoordbog. Dette Værk skal approberes af Sprogkomiteen som en teknisk Ordbog, paa samme Maade som der allerede eksisterer f. Eks. medicinske og juridiske Ordbøger.

Paa den 3. Kongresdag talte Pastor Poell om katholske Esperantisters Rejse i Udlandet, og Kongressen bestemte at samle en »adresarø« af alle katholske Præster og Foreninger, som taler Esperanto. — Pastor Parker fra Irland anbefalede at danne en international apologetisk Forening, som kunde forsvare den katholske Lære mod de mange løgnagtige Angreb, der rettes imod den, særlig i Pressen. Kongressen udtrykte det Ønske, at en saadan Forening blev dannet; den kunde ved Brug af det internationale Sprog og ved Hjælp af Esperantoforeningerne i alle Lande hurtigt og bestemt modbevise de forskellige smaalige og usande Beskyldninger mod Læren og Præstestanden.

Om Fredagen prædikede Pastor Parker fra Irland i St. Jacobs Kirke i Haag. — Ved Mødet talte Pastor Richardson over Temaet: »Katholikerne og Fredsbevægelsen.« Kongressen vedtog at udtale det Ønske, at Katholikerne skulde hjælpe Fredsforeningerne og særlig det »Internationale Tribunal« i Haag, hvis Maal er: altid at erstatte Krig med Voldgift. Man protesterede ogsaa mod den Bestemmelse, at Paven ikke kan være repræsenteret i Fredskonferencer. Præsidenten oplæste et Telegram fra Dronning Vilhelmina, som ønskede Kongressen al Lykke. Derpaa sluttede denne indholdsrige og udmærkede Kongres.

J. Pastoor.
Redaktør.

Litteratur.

Der Aar. Illustrierte Monatsschrift für das gesamte katholische Geistesleben der Gegenwart. (Friedrich Pustet, Regensburg, Rom, New-York, Cincinnati. Preis vierteljährig Mk. 4; einzelne Hefte Mk. 1,50.)

Vi har allerede genlagne Gange henledt Læsernes Opmærksomhed paa dette fortrinlige katholske Tidsskrift, som nu med det sidst udkomne Septemberhæfte afslutter sin første Aargang; og vi konstaterer med Glæde, at det sidste Kvartals tre Hæfter danner en særdeles værdig Afslutning paa den hele fortrinligt udstyrede Aargangs rige Indhold.

Hvad den ydre Udstyrelse angaar, saa møder vi her ligefrem prægtige Illustrationer, især i to Afhandlinger om Arkitektur med Titelen *Arte Manuolina* af Baron Engelhardt. Atter og atter kan man med Beundring fordybe sig i Betragtningen af disse herlige Pragtbygninger fra Portugals Stortid, fra hine Aarhundreder, da det nu saa dybt sunkne Land udsendte sine store Opdagere Vasco da Gama, Cabral og Magalhaes, og Videnskab blomstrede i det unge, mægtige Kolonialrige. Ligesom disse to højst interessante Afhandlinger vil yde Kunstvenner en sjælden Nydelse, saaledes vil Illustrationerne i Artiklerne *Delphi* og *Der Pharos von Alexandria* fængsle Opmærksomheden hos den græske og sentgræske Oldtids Venner, medens de dejlige Billeder fra Libanons Fjeldtinder og stejle Bjergkløfter i Forening med Skildringen af Folkelivet paa hine vildtromantiske Bjerge beriger vore geografiske Kundskaber om et Land, der allerede i Bibelhistorien tiltrak sig vor Opmærksomhed. Endnu i mange andre Indlæg bydes os meget smukke og belærende Illustrationer, f. Eks. Afbildninger af det vaticanske Observatoriums Instrumenter og ny Bygninger i *P. Hagens* Artikel: *Die vatikanische Sternwarte* og Gengivelser af nogle af Spanieren Velasquez's berømte Malerier i en Skitse *Diego Velasquez* af *Dr. Schacht*.

Men endnu mere end de mange fine Illustrationer interesserer dog det solide Indhold os. Saaledes tegnes f. Eks. et meget tiltalende Billede at den berømte Fyrstbiskop *Melchior von Diepenbrocks helgenmæssige Søster Apollonia*, ligeledes af *Franz Ittenbach*, en af den nyere religiøse Malerkunsts mest afholdte Mestere. Meget betimelige Vink for Damerne, især for Mødrene, giver en vel gennemtænkt Afhandling af *Klara Philipp: Ethiske og æstetiske Grundspørgsmaal angaaende Moden*, medens *P. Vilhelm, S. J.*, som forleden skænkede os den klassiske Skildring af *Chavez's*

Flugt over Simplon, nu i en Artikel *Fliegertod* taler meget alvorlige Ord imod den altfor letsindige Leg med Menneskeliv, som allerede i en hel Række Flyveforsøg har krævet saa sørgelig mange Ofre. Meget belærende er tre filosofiske og litterærfilosofiske Artikler om *Moderne Tænkning* af P. Klimke, S. J., om *de to store Verdensanskuelser og deres historiske Udvikling* af Prof. Hoermann og om *Taine's Milieu-Teori* af P. Haenni, O. S. B., ligesaa ogsaa en Afhandling af Nationaløkonomen Dr. Rost med Titelen *Die Juden im Wirtschafts- und Kulturleben*. Et Indlæg, der inderlig kan glæde os som Katholikker, er *England auf dem Wege nach Rom* af Franz Zach, medens alle alvorlige Kristne, troende Protestanter lige saa vel som Katholikker, i denne Vantroens Tid med største Interesse vil læse en Afhandling af Dr. Heyes: *Israel in Aegypten*, hvoraf vi tillader os at fremhæve nogle enkelte Punkter.

Det er bekendt, hvorledes den berømte Antropolog *Virchow*, som slet ikke stod paa vort kristne Standpunkt, overfor de overraskende Resultater af nyere Udgravninger i Ægypten forundret tilstod, at nu fik jo virkelig den gamle Bibel Ret. Denne Sætning bekræftes i Dr. Heyes' Arbejde med mange Eksempler. Endnu for kort Tid siden stod f. E. Vantroen skeptisk overfor Bibelens Beretninger om et veludviklet Samkvem mellem Asiens og Ægyptens Folkeslag i Patriarkernes ældgamle Tider. Nu tvivler ingen mere om Rigtigheden af disse Bibelens Angivelser. Vi kender nu fra gammelægyptiske Fremstillinger asiatiske Karavanetog af samme Art som dem, med hvilke Abraham og senere Jakob kom til Ægypten. Ja, saadanne semitiske Nomaders Vandringer til Ægyptens frodige Græsgange gentog sig saa ofte, at de ægyptiske Konger anlagde særlige Fæstninger paa Østgrænsen, som kunde kontrollere og eventuelt ogsaa afvise dem.

Men om man endnu ikke længer kunde benægte Muligheden af, hvad Bibelen fortalte om Patriarkernes Tog, saa skulde det alligevel være en fejlagtig Angivelse, naar Bibelen blandt de Dyr, den ægyptiske Konge forærer Abraham, ogsaa nævner Kameler. Dette Dyr, sagde man, kendtes i Ægypten slet ikke før den græske Tid, omkr. 600—700 f. Kr. De nyeste Udgravninger belærer os derimod om, at Fejlen ikke laa i den h. Skrifts Angivelser, men simpelthen i vort mangelfulde Kendskab til hine gamle Tider. Thi allerede flere Tusind Aar f. Kr. har man, som et af de nyere Fund viser, i Ægypten afbildet Kamelen som et liggende Lastdyr. Ja, sagde man nu, men saa var den efter hine ældgamle Tider forsvunden fra Ægypten og kom først igen omkring Aar 500 f. Kr. Heller ikke dette skulde vise sig at holde Stik. Der fandtes snart en fra Aarene 1000

eller 1100 f. Kr. stammende Terrakotta-Figur, der fremstiller en liggende Kamel, belæst med fire Vandkrukker, og endelig opdagedes i en Grav omtrent fra 1300 f. Kr. en Lerfigur, der ligeledes fremstiller en Vandkrukke-bærende Kamel. Saa maatte da den vanthro Bibelkritik tage sin Sigtelse mod den h. Skrift tilbage; det berygtede *argumentum e silentio*: »Det og det finder vi ellers ikke omtalt, altsaa har det ikke været til«, havde igen vist sin Svaghed, Kamelen havde alligevel været til i Ægypten.

Saa var det det bibelske Udtryk Farao som Navn for Kongen, der ikke skulde passe. Men saa opdager man et Brev til Kong Amenophis IV., og se, skønt det er rettet til en ganske bestemt Konge, adresseres det alligevel til »Farao, Herren«. Det korte Udtryk Farao blev, som ogsaa Papyrusstykker viser, aabenbart jævnlig brugt, derfor har ogsaa Moses brugt det.

Man fandt det ogsaa mærkeligt, at der i Historien om Josefs Bortførelse til Slaveriet udtrykkelig fremhæves, at det var en Ægypter, Putifar, som købte ham. Det var jo dog vel klart, at han i Ægypten blev købt af en Ægypter. Og alligevel var dette slet ikke saa klart. Thi efter den nu almindeligste Antagelse var det under Hyksosfolkets Herredømme i Ægypten, at Josef blev bragt dertil. Aabenbart havde da de fremmede Erobrere givet en Del af de højere Embedsstillinger til deres egne Stammefæller, saa der fandtes baade Hyksos og Ægyptere i de høje Stillinger. Saa kan det altsaa netop være et Tegn paa nøje Kendskab til hine Forhold, at det fremhæves, at Josefs Herre var en Ægypter, især da ogsaa Ægypternes Hustruer paa Grund af deres friere Stilling lettere kunde komme til at ville misbruge deres Magt over en fremmed Slave.

Heller ikke det kan længere paaankes, at en fremmed som Josef skulde kunne naa op til den højeste Stilling efter Kongen i Landet, siden vi nu af Tell-Amarna-Brevene ved, at ogsaa under Kong Amenophis IV. en fremmed, en Semit, har beklædt en lignende Stilling. Og dog var dengang de asiatiske Hyksos allerede fordrevne; hvor meget lettere kunde under disse Asiaters Herredømme Asiaten Josef opnaa den høje Værdighed!

Lige saa lidt kan man finde de syv Aars Hungersnød i Ægypten utrolig, da efter de nyere Fund en saadan fler-aarig Hungersnød oftere har hjem søgt Landet.

Endelig har ogsaa de bibelske Landskabsnavne Gosen eller Gesen og Ramses, ligesom Bynavnene Pithom og Ramses, vist sig at være rigtige. Og naar disse to Byer i den hebraiske Skriftekst kaldes Forraadssteder og i den græske Oversættelse Fæstninger, saa har igen de nyeste

Udgravninger bevist, at begge Betegnelser er absolut rigtige og endog meget nøjagtige.

Men vi maa henvise til Dr. Heyes' Arbejde selv, som indeholder endnu mange lignende Eksempler, der beviser, at den h. Skrift udmærket kan bestaa for den alvorlige Forsknings Resultater. Hvorfor ogsaa Forfatteren udtrykkelig konstaterer, at »den H. Skrifs Nøjagtighed i dens kulturhistoriske Meddelelser om Faraonernes Land nu til Dags er en ubestridt og ubestridelig Kendsgerning«, og at alle Tilhængere af den overnaturlige Aabenbaring »har al Grund til at ønske, at Udgravningerne og Forskningerne i Nildalen energisk maa fremmes og Undersøgelsen af Teksterne og Mindesmærkerne med rastløs Iver fortsættes.«

Vi har vel Lov til at slutte med en hjertelig Tak til det ansete Forlag, som i sit nye Tidsskrift skænker os saa udmærkede Bidrag til Kristendommens Forsvar mod Vantrøen.

A. Br.

Selma Lagerløf: Legender og Fortællinger i Udvalg. (Gyldendal. 222 Sider. 1 Krone.)

At Selma Lagerløf har skrevet en god og smuk Bog, er ikke noget nyt; alle hendes Bøger er saadanne, og hun kan næppe skrive andre. Derimod er det en Sjældenhed, at der udkommer en Bog, der saa fuldt og helt kan anbefales katholske Læsere og saa trygt gives vor Ungdom i Hænde som dette Udvalg af Fortællinger og Legender. Og alle Læsere, unge og gamle, Verdensfolk og Ordensfolk, kan læse den herlige Bog med Udbytte og Glæde. De ti Fortællinger er ret forskellige, dog alle med det samme Præg af gammel-dags barnlig Fromhed, og alle lige glimrende fortalt. Flere af dem er, hvad Folk i Almindelighed kalder »ganske katholske«, men alligevel indeholder de intet stødende for den katholske Bevidsthed, et sjældent Tilfælde, hvor en Ikke-Katolik skriver om katholske Forhold. Dog er det ikke rigtigt, som det berettes i den skønne Fortælling, om hvorfor Paven blev saa gammel, at Kardinalerne træffer Forberedelser til et nyt Pavevalg før Paven's Død. Særlig gribende og forunderlig køn er Fortællingen om den hellige Catharina af Siena; der er ingen Katolik i Norden — Johannes Jørgensen dog undtagen — der kan skrive saa kønt om nogen Helgen som Selma Lagerløf. I Slutningen af denne Fortælling forekommer en skøn latinsk Bøn, som i en Fodnote er oversat paa Dansk, men oversat saa forkert, at der fra dette Sted skal nedlægges en energisk Protest mod denne Oversættelse. Fejlen er næppe Selma Lagerløfs, snarere den danske Oversætters. Det hedder i Verset til Santa Caterina:

*Quem vidi, quem amavi,
in quem credidi, quem dilexi,
ora pro nobis,
ut digni efficiamur promissionibus Christi.*

Dette oversættes saaledes: »Du, hvem jeg saa og elskede, hvem jeg troede paa og tilbad, bed for os, at vi maa blive Kristi Forjættelser værdige.« Vi Katholikker tilbeder ikke Helgenerne, og enhver Skoledreng, der kan lidt Latin, kan indse, at *quem* umuligt kan hentyde til en Kvinde. De citerede Linier betyder naturligvis: »Ham (nl. Gud), hvem jeg har set, hvem jeg har elsket, hvem jeg har troet paa, hvem jeg har skænket min Kærlighed, bed ham for os, at vi maa blive Kristi Forjættelser værdige.« Disse Indvendinger, saa berettigede de end er, forringer dog slet ikke den herlige Bogs Værdi. Alle Katholikker bør købe den, og har de læst den een Gang, vil de læse den mange Gange til.

Varden. 19. Hæfte. 10. Septbr. 1911.

I dette indholdsrige Hæfte skriver Victoria Nyman om den hellige Biskop Thorlak af Island (paa Svensk), Pater Svensson fortæller livligt og elskværdigt om sit Sommerophold paa den frisiske Ø Nordstrand, og Redaktøren giver en kort og raminende Kritik af de nye Komedier, som denne Saison allerede har bragt.

N. H.

Den katholske Højskole.

Planer for Vinterhalvaaret 1911—1912.

Vi fortsætter ad den Vej, vi slog ind paa i Fjor. Emnerne for Højskoleforedragene er hentede fra *Liturgien*, Kirkens levende Liv, fra *Kirkens Historie* i Almindelighed og fra *Nordens* og *Hedningemissionernes Historie* i Særdeleshed.

Videre skal der holdes Foredrag om Livet i vor Tid indenfor Kirken eller udenfor Murene, om Rørelser i andre Kirkesamfund, i Videnskab, i Litteratur og Politik, som direkte eller indirekte kan have Betydning for os Katholikker og vor hellige Tro.

P. Günther vil i 3 Foredrag vise det centrale i Guds-tjenesten, det helligste Sakrament, i dets Forhold til bildende Kunst, til Musik og Digtetekunst; det første Foredrag ledsages af Lysbilleder, og i det andet vil man

faa Prøver af kirkelig og folkelig Sang at høre. Fore-
 dragsrækken, »De kirkehistoriske Billeder«, som afbrødes i
 Fjor ved undertegnede Sygdom, fortsættes i Aar. *P. Svensson*
 og *Johan Johnsen* fortæller henholdsvis om den kath.
 Kirke paa Island og om Middelalderligt Klosterliv
 i Danmark. *P. Flynn* vil fortsætte sine Beretninger om
Missionen i Kina.

Vi mindes den store Biskop Kettelers Hundreedaarsfest
 ved et Foredrag af en ung teologisk Student *Bernhard*
Jensen. *P. Breitung* kommenterer i et Par Foredrag Nu-
 tidens Kirkeliv. Kateket *M. C. Jensen*, hvem Sygdom
 forhindrede i at tale hos os i Fjor, vil formodentlig i Aar
 holde sit Foredrag: Det antikristelige i vor Tid.
Johannes Jørgensen resumerer et Par Gange i Vinterens Løb
 de sidste Tidens Begivenheder i den store Verden, som vi
 i vor Egenskab af Katholikker kan have særlig Interesse af.

De litterære Oplæsninger bliver sat i System i Aar,
 saaledes at de staa sammen med vor hele Virksomhed.
 Et eller andet betydeligt Værk indenfor den katholske
 Skønlitteratur vil blive gennemgaaet, saaledes at Handlingen
 refereres og enkelte Partier af Bogen læses op i Over-
 sættelse. *Niels Hansen* vil lægge for med en ny Bog af
 Hugh Benson, Forfatteren af den meget omtalte *Verdens*
Herre. Efter denne »engelske« Aften følger muligvis en
 »tysk« og en »fransk«. Endnu een af de unge, stud. mag.
Hedvig Ramsing, vil i Vinterens Løb forsøge sig som Fore-
 dragsholder; men endnu er Emnet for Foredraget ikke
 bestemt. Og saa er det bedst, denne Liste stopper op, ikke
 fordi vore Planer er udtømt, men man kan ogsaa love for
 meget, og nu er der netop sagt tilpas til — at slaa af paa,
 som Teatrene paa deres foreløbige, løfterige Repertoire.

Mogens Ballin.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Den højærværdigste Biskop vendte
 Lørdag d. 16. ds. tilbage til Hovedstaden fra sin Rejse
 til Tyskland. Biskoppen har befundet sig udmærket i den
 varme Sommer og føler sig godt styrket til at genoptage
 sit mangfoldige Arbejde.

— I *Jysk Morgenblad* og en hel Række andre Blade
 har der været optaget en meget sympatetisk Skildring af
 Maristbrødrenes Skole og Pensionat i Boyesgade. En Del
 Journalister har besøgt dette og fundet, at Forholdene der

var diametral modsatte de Forhold, som Hr. Erichsen i Koncertpalæet havde fortalt herskede i de skotske Klostre. Formodentlig har adskillige af Journalisterne tænkt, at Hr. Erichsen har — overdrevet en Smule.

Ordrup. Det vil glæde mange at erfare, at Hr. Pastor *Fels*, efter knap et Aars Fraværelse, atter er vendt tilbage til St. Andreas Kollegiet. Præsterne i Stockholm, hvem Pastor *Fels* har hjulpet i deres Arbejde, er nu saaledes stillede, at de atter kan undvære hans Hjælp. Det er næppe nogen Indiskretion at tilføje, at Pastor *Fels* med Glæde har genset »Sjølunds fagre Sletter«, udover hvilke han i 40 Aar af sit Liv har haft den skønne Udsigt fra Ordruphøjs Top. *Ugebladet* er sikkert enigt med sine fleste Læsere, naar det byder den gamle, elskværdige Præst hjertelig velkommen tilbage til Danmark.

— Det sidste Friluftsmøde i Søndags var begunstiget af det herligste Sommervejr, og der havde ogsaa indfundet sig ca. 150 Tilhørere til Hr. Kandidat Kejsers interessante Foredrag om den h. Abbed Vilhelm af Æbelholt. Taleren beklagede, at det endnu ikke var lykkedes at faa genoptaget den kirkelige Højtideligholdelse af hverken den h. Vilhelms, den h. Kjelds eller dert h. Knud Lavards Fests-dage. Hr. Pastor Günther mindede om, at det var den unge katholske Prinsesse Margrethes 16-aarige Fødselsdag, og opfordrede hendes Trosfæller til paa denne Dag at skænke hende Forbønnens skønne Fødselsdagsgave. Til Slut sang Korskolens under Frøken Pechüles Direktion flere smukke firstemmige Fædrelandssange.

Esbjerg. I *Protestantisk Tidende* fortælles, at en Lærer Gulddal Vinteren 1909 antoges som Vikar ved Esbjerg kommunale Skolevæsen og fik 1. Juni 1910 Ansættelse som Timelærer. I Begyndelsen af indenværende Aar indstilledes Lærer Gulddal som Nr. 1 til et fast Embede, og skønt han tilhører »Det fri Kirkesamfund«, havde Skoledirektionen intet imod hans Ansættelse at indvende, da Byraadet afgav Erklæring om, at han ikke kom til at undervise i Religion. Da Lærer Gulddal jo imidlertid ikke er Medlem af Folkekirken, kunde Skoledirektionen ikke paa egen Haand ansætte ham, men lod i Slutningen af Januar eller Begyndelsen af Februar Ansøgningen gaa til Kultusministeriet, og dette afslog Ansøgningen, efter Hr. Sundboes Blads Meddelelse med den Motivering, at han var Medlem af D. f. K. *Prot. Tidende* er meget oprørt over Ministeriets Afgørelse, og med Rette; thi Religionsfrihedens Praksis burde ikke afvige saa meget fra dens Theori. Dog er det ikke noget uhørt, der er sket. Der var for en Del Aar siden en Sognepræst i Naur, ogsaa i Vestjylland, der følte sig draget til den katholske Kirke, og som derfor

meget gerne vilde opgive sin Præstegerning og ansættes i Statsskolens Tjeneste som Lærer i Sprog, som saa mange andre Theologer dengang var og endnu er. Til ham kom Biskop Götzsche og meldte ham fra Ministeren, at han aldrig maatte vente at blive ansat ved Statsskolen.
Nil novi sub sole!

Island. I Anledning af Jon Sigurdsson-Festerne paa Island denne Sommer fandt der blandt andet en Kunstflidsudstilling Sted i Reykjavik. Alle Landets Skoler, deriblandt ogsaa den katholske Landakotsskole, udstillede en Mængde Genstande, der var bleven udført af Børnene selv: Tegninger, Malerier, Broderier, Kunstsyning o. s. v. Det vil sikkert interessere Ugebladets Læsere at høre, hvorledes vor katholske Skole blev bedømt i de islandske Blade, der jo alle indeholdt en Mængde Artikler om Udstillingen. Bladet »*Visir*« skriver blandt andet: »Hvad Skolerne her har præsteret, er aldeles fortrinligt. Men det kan ikke nægtes, at af alle Landets Skoler indtager den katholske Landakotsskole den første Plads. Ja, den er et overordentlig langt Stykke forud for alle de andre Skoler. Det er rentud forbavsende, hvad den har præsteret. Og, dersom den øvrige Undervisning og de øvrige Præstationer i denne Skole skal bedømmes efter dens Præstationer paa Udstillingen, da er den utvivlsomt den allerbedste Børne- og Ynglingeskole i dette Land. Forresten synes mange, der kender denne Skole, ogsaa i Virkelighed at anse den for »Landets bedste Skole.« I et andet Nummer af Bladet staar følgende: ». . . Men saa kommer man til den katholske Afdeling, der er en ren Pragt. Det er en Skam for Reykjaviks Børneskole, at Forskellen mellem den og Landakotsskolen er saa stor. Forhaabentlig bliver det til en alvorlig Paamindelse for Børneskolen om at anstrenge sig noget mere i Fremtiden.« Et andet Sted læser vi: »Naar man besøger denne Udstilling, saa maa man helst vente med at gaa ind i den katholske Afdeling indtil sidst. Thi, dersom man begyndte med den, vilde man ikke mere have en saa stor Fornøjelse af at se de andre Skoler, saa stor er Forskellen. Man bliver straks henreven, naar man kommer ind i denne Afdeling. Man finder her sande Mesterstykker, og man behøver lang Tid til at betragte disse dejlige Ting.« Bladet »*Ingolf*« skriver blandt andet følgende: ». . . Der er paa denne Udstilling en Afdeling, som i Sammenligning med alt det andet, som her findes, tager sig ud som Guld i Sammenligning med Kobber, og det er Landakotsskolens Afdeling. Saa snart man her er komnæn ind ad Døren, ser man en Slags Triumfbue, dannet af islandske Flag. Den blaa Dug med det hvide Kors falder i smukke Folder nedefter, paa

begge Sider af Buen. Er man kommen ind igennem denne Triumfbue, møder Øjet et fortryllende, blomstrende Væld af alslags Broderier, baade Landskaber og Portrætter m. m. Det er sande Mesterværker. Men hvem har Eleverne paa Landakotsskolen at takke for denne deres Overlegenhed? Uden Tvivl ingen andre end de udmærkede Lærerkrafter, der virker ved denne Mønsterskole.« Efter at Udstillingen var bleven lukket, skrev »Ingolf« følgende: » . . . Landkotsskolen var den eneste Skole — saa vidt vi ved — som særlig ønskede, for sine Elevers Skyld, at blive bedømt af Udstillingsdommerne. Men, hvor utroligt det end lyder, saa nægtede Dommerkomiteen at bedømme denne udmærkede Skoles Udstilling, med den Begrundelse, at de andre Skoler ikke havde ønsket at blive bedømt, og derfor kunde heller ikke den blive bedømt.« (1)

Tyskland. I Følge den sidste Statistik over de religiøse Forhold i Berlin findes der i denne By 1.704.612 Protestanter, 223.948 Katholikker (heri ogsaa medregnet de faa saakaldte græske Katholikker og Gammel-Katholikker) og 98.893 Jøder; 1733 angav sig at være uden Religion. Af hele Berlins Befolkning er saaledes henad $\frac{17}{20}$ Protestanter, $\frac{1}{20}$ Jøder og $\frac{1}{9}$ Katholikker. For hundrede Aar siden, i 1811, var der kun 4161 Katholikker i Berlin. I den samme Periode er Jøderne vokset fra 3292 til deres ovenfor nævnte Antal. Siden 1900 har Katholikkernes Tilvækst været stærkest. I den vestlige Del af Byen bor de fleste Katholikker. — Det protestantiske Organ *Deutsch-Evangelische Korrespondenz*, hvis Utaalsomhed mod anderledes troende svarer godt nok til den tyske Protestantismes hele Tankegang, er forbitret over, at tyske Studenter rejser til Holland for at tage aandelige Eksercitier hos Jesuiterne der. Det spørger saaledes: »Kan de, til hvis Omsorg vort Lands Ungdom er betroet, rolig sidde og se paa, at vort Folks tilkommende Ledere bliver indekserceret i Jesuiternes fremmede Instituter, Mænd, hvis Virksomhed er forbudt af Loven i Fædrelandet?« Man kan harmes over slikt Hykleri og saadan Ondskab, ikke mindst naar man betænker, at Vantroen har det frieste Spillerum i samme Land til at sprede sine sjælefordærvende Lærdomme ud i de videste Kredse.

Østerrig. I Krakau er Fyrstbiskop Kardinal *Puzyna de Kozielsko* den 8. ds. afgaaet ved Døden. Kardinal *Kozielsko* var født 1842 i Galizien, blev 1878 viet til Præst og 1895 udnævnt til Fyrstbiskop af Krakau. Pave Leo XIII kreerede ham 1901 til Kardinal. For den store Offentlighed blev han mest bekendt ved sin højst uheldige Optræden paa det sidste Konklave, hvor han paa den østerrigske Regerings Vegne nedlagde Forbud mod Kar-

dinal Rampollas eventuelle Valg til Pave. Denne foregivne Indsigelsesret har Pius X utvetydigt afskaffet, saa nu vilde en saadan Optraeden have medført øjeblikkelig Bortvisning fra Pavevalg, maaske ogsaa Ekskommunikation. Den gamle Overtro, at der altid dør tre Kardinaler samtidig, har atter her bekræftet sig: i Løbet af fem Uger er Kardinal Gruscha af Wien, Kardinal Moran i Australien og Kardinal Kozielsko afgaaet ved Døden. Det hellige Kollegium tæller nu kun 46 Medlemmer, saa der er 24 Pladser ledige. Ryglet har fortalt, at den hellige Fader i dette Efteraar vil udnævne ny Kardinaler, men ingen ved noget bestemt herom.

Bliv Medlem af Ansgariusforeningen!

Aarsbidrag: 2 Kr.

Medlemmerne faar »Katholsk Aarbog 1911« gratis.

Enhver Katholik i Vikariatet bør støtte denne Forening, som udgiver Nordisk Ugeblad.

Tilgang af nye Medlemmer i 1911 — indtil nu: ca. 75.

A. C. Generalforsamling agtes afholdt i Søpavillonen Onsdag d. 27. ds. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften. Dagsorden:

- 1) Aarsberetning.
- 2) Regnskabsaflæggelse.
- 3) Valg af ny Administratorer.

Nyt Kvartal begynder 1. Oktober.

Støt Bladet ved at virke for dets Udbredelse!

Ugebladet bør ikke savnes i noget katholsk Hjem.

Obs.! For at undgaa Standsning i Bladets Tilsendelse maa Abonnenter, som har bestilt Bladet paa Postkontoret, selv sørge for, at Beløbet for 4. Kvartal (1 Kr. + Porto) bliver indbetalt paa Postkontoret, naar Postvæsenet ikke opkræver Beløbet, eller naar Postbudet er gaaet forgæves med Kvitteringen.

Rettelse: »Verdenen« paa S. 693, L. 1, til »Ordenen«.

Samtlig Katholikker indbydes herved til et Møde i Citys Selskabslokaler Onsdag d. 4. Oktbr. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften.

Emne: **Katholske Interesser i Danmark.**

Ingen maa undlade at give Møde.

Centrum.

Sursum corda.

Sangbog for katholske Ungdomsforeninger.

Pris 50 Øre, smukt indb. i Skind 1 Krone.

Faas paa Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G. (mellem Kl. 1 og 4), hos St. Josephssøstrene paa Toldbodvej og i Frederiksberg Allé, hos Præsterne i Stenosgade, Boyesgade, Hans Bogbinders Allé og Ordrup samt hos Hoffmann, Kølsmagergade 48.

K. U. F. begynder sine sædvanlige Møder i Vintersæsonen **Søndag den 1ste Oktober** i Lokalet, Bredgade 67² o. G., Kl. 7 efter Andagten i St. Ansgars Kirke Kl. 6. Foredrag af F. Howarth.

Det katolske Fortsættelseskursus.

Undervisningen strækker sig over 7 Maaneder, Oktober—April, og finder Sted Bredgade 69 1. S. o. G.

Aftenskolen er kun for unge Piger; dog danner Korskolen en Undtagelse.

Betalingen er 1 Kr. om Maaneden for eet Fag og 50 Øre for hvert af de følgende. Skræddersyning og Gymnastik forbliver imidlertid uforandrede, 1 Kr., selvom disse Fag tages sammen med andre. Undervisningen i Korskolen er kun 50 Øre.

Elever, der ønsker at studere et fremmed Sprog, skal — saa vidt mulig — ogsaa tage et Kursus i Dansk, saafremt et saadant ikke tidligere er gennemgaaet.

Til Undervisningen er der ogsaa Adgang for ikke-katolske unge Piger.

Indmeldelse sker mellem 1—4 paa Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. S. o. G. Telefon: Palæ 654, hvor yderligere Oplysninger vil kunne faas.

Undervisningsplan:

Mandag } 7—8 Engelsk, 3. Aar.
 } 8—9 Dansk.
 } 9—10 Engelsk, Begyndere.

Onsdag } 8—9 Regning (event. Matematik).
 } 9—10 Tysk, 2. Aar.
 } 8¹/₄—9³/₄ Gymnastik.*)

Torsdag } 8—9 Fransk, Begyndere.
 } 9—10 Engelsk, 2. Aar.
 } 9—10 Skrivning.
 } 8—9 Korskolen, Begyndere.
 } 9—10 » viderekomne.

Fredag } 8—10 Haandgerning (Herunder: Skræder- og Linnedsyning, Kunstbroderi, Hedebo- og Hardangersyning, fransk og engelsk Broderi.)

Lørdag } 8—9 Tysk, Begyndere.

*) Da dette Holdes Oprettelse vil afhænge af tilstrækkelig Tilslutning, henstilles det høfligt til dem, der maatte ønske at deltage, at indmelde sig snarest mulig.

Kirkelig Kalender.

24. Sep. 16. Søndag efter Pintse. Kirkevielsesfest.	1. Oktbr. 17. Søndagefter Pintse. Rosenkransfest.
25. — Mandag. Maria, de fangnes Befrielse.	2. — Mandag. Votivofficium. (Ansgar).
26. — Tirsdag. Oktavdag.	3. — Tirsdag. Ferialdag.
27. — Onsdag. Cosmas og Damianus, Martyrer.	4. — Onsdag. Frants af Assisi, Bekender.
28. — Torsdag. Venceslaus, Martyr.	5. — Torsdag. Votivofficium. (Altrets h. Sakr.)
29. — Fredag. Michael, Ærkeengel.	6. — Fredag. Bruno, Biskop og Bekender.
30. — Lørdag. Hieronymus, Bekender og Kirkelærer.	7. — Lørdag. Votivofficium. (Den ubesm. Undf.)

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 36.

St. Ansgars Kirke.

Under den højtidelige Messe Kl. 8 paa Kirkevielsesfesten den 24de Septbr. udstilles det allerhelligste Sakramente, som forbliver udstillet hele Dagen indtil Kl. 9 Aften. Kl. 10 Pontificalmesse med Prædiken; Kl. 3 og 5 reciterer de gejstlige Breviarbønnerne; Kl. 8 Aften Festandagt med Te Deum.

Fælles Bedetimer: Kl. 2—3 den eukaristiske Forening; Kl. 3—4 Rosenkransbroderskabet; Kl. 4—5 Fidelitas; Kl. 5—6 St. Josefs Gilde; Kl. 6—7 Mariakongregationen for Ynglinge; Kl. 7—8 Mariakongregationen for Mænd.

St Ansgars Folkebibliothek,

Bredgade 67, 3. Sal o. G.

Udlaan og Tilbagelevering af Bøger finder Sted:

Tirsdag, Torsdag og Lørdag Kl. 7—9 Aften; desuden efter Formiddags-Gudstjenesten i St. Ansgars Kirke.

Løvrigt træffes jeg i Regelen hver Dag Kl. 9—12 Form.

C. Ertner,
Lærer.

Unio. Fredag den 29. Septbr. aabnes Vintersæsonen i Lokalet, Frederiksberg Allé 11, Stuen.

Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Generalforsamling.

Dagsordenen, indeholdende Forslag om nogle Lovændringer, vil blive tilstillet Medlemmerne.

Efter Generalforsamlingen en lille Dans.

Bøger.

Undertegnede, som snart skal tiltræde en Præstegerning i Colorado i Nord-Amerika, tillader sig herved at anmode Trosfæller om Gaver i Form af gode danske og norske katholske Bøger, Blade, Tidsskrifter etc. til Missionering blandt Landsmænd i Nord-Amerika. De, der maatte have saadanne at undvære, bedes sende dem under Adressen: Pastor F. Schmitt, Torvet 7, Odense.

Rosenkransbogen.

Bønner og Betragtninger til Oktober Maaned.

Samlede af Niels Hansen.

Faas ved Kirkerne og hos St. Josefs-Søstrene.

(Hovedoplæg Frederiksberg Allé 15—17.)

Smukt indbundet 35 Øre.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvarialet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 40.

Søndag den 1. Oktober.

1911.

INDHOLD: Rosenkransen. — Om Kirketro og Enighed. — Beskyttelse af Øm Klosters Ruiner. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Køge. Italien. Tyrkiet. Nord-Amerika. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Rosenkransen.

Efterfølgende historisk-opbyggelige Artikel er tilsendt Ugebladet fra Sekretæren for »St. Ansgars skandinavisk-katholske Forening« i New-York. Han og eventuelt andre nye Medarbejdere fra den anden Bred af Atlanterhavet er hjertelig velkomne!

I hukom, o naadefulde Jomfru Maria, at man aldrig har „I hørt, at den, som tager sin Tilflugt til dig, paakalder din Hjælp og anraaber om din Forbøn, er bleven forladt.«

Og hør, hvorledes det lyder i Salmeverset:

»Ja, du er til Hjælp beredt,
Vidt og bredt udraabe alle:
Naar Maria vi paakalde,
Aldrig nogen ubønhørt, ~
Ubønhørt er bleven set.«

Saaledes har vor hellige Kirke lært os, at vi med urokkelig Tillid skal henvende os til den allersaligste Jomfru i alle vore Trængsler. Og, i Sandhed, vor himmelske Moder vogter med et kærligt Øje sine jordiske Børn og kommer dem altid til Hjælp i rette Tid og med det rette Middel til at besejre Fjenden.

Det var haarde Tider for vor hellige Kirke, da den modtog Guds Moders vidunderlige Gave — Rosenkransen. Den store Pave Innocens III, som besteg Petri Stol i Aaret 1198, var dybt bedrøvet over det sørgelige Skue, som Kristenheden frembød. Sicilien var badet i Blod, Tyskerne kæmpede om Lombardiet, fra flere Sider gjorde man Fordring paa Henrik den Sjettes Scepter, og den franske Konge Filip August, som i Aaret 1193 havde ægtet den danske Prinsesse Ingeborg, Datter af Valdemar den Støre, forargede Verden ved sit skamløse Levned. I Østen var de sidste Spor af Kristendommen næsten udslettede, og et frygteligt Kættereri hærgede Frankrig. Slaphed havde paa en forfærdelig Maade faaet Overhaand, og for første Gang i Kirkens Historie maatte denne tvinge sine Børn til at modtage Sakramenterne i det mindste een Gang om Aaret. Da skete det, at Gud udvalgte den hellige Dominikus til at udbrede Rosenkransen.

Albigenserne plyndrede Kirkerne, nedrev Klostrene, vanhelligede det Allerhelligste og myrdede Præsterne. De forkastede alle moralske Læresætninger og forhaanede Myndighederne. Den hellige Dominikus ønskede at arbejde for disse ulykkelige Sjæles Frelse, om det end skulde koste hans Liv. Dag efter Dag arbejdede han i den øde Vin- gaard, som han vandede med sin Sved og sine Taarer. Han gik fra Sted til Sted og forkyndte paa sin vidunderlige Maade Guds hellige Ord. De fattige Frugter, som den hel- lige Dominikus høstede efter sit haarde Arbejde, vilde maaske have gjort en mindre nidkær Missionær modløs, men han lod sig ikke forknytte. Med urokkelig Tillid søgte han Tilflugt hos Guds Moder, til hvem han nærrede en stor Kærlighed, og bønfaaldt hende om Hjælp. Og se, Himlen aabnede sig, og den allersaligste Jomfru viste sig for den hellige Dominikus i et blændende Lys og med en Rosen- krans i Haanden. »Vær ved godt Mod, Dominikus,« sagde hun, »dit Arbejde skal bære rige Frugter. Midlet mod de forfærdelige Synder, som du begræder, skal være Betragt- ningen af min Søns Liv, Død og Herlighed, i Forening med Fremsigelsen af Engelens Hilsen, ved hvilken Forløsningens Hemmelighed blev forkyndt for Verden. Jorden vil forblive øde og gold, indtil den er vandet med denne himmelske

Dug. Denne Andagt, som er saa velbehagelig for min Søn og mig, skal du udbrede som et mægtigt Middel mod Kæteri og som et Middel til at anraabe Guds Barmhertighed og opnaa min Beskyttelse. Jeg ønsker, at ikke alene du, men at alle de, som indtræder i din Orden, uophørlig skal fremme og udbrede denne Bøn. De troende vil ved den vinde utallige Fortjenester, de skal altid finde mig rede til at hjælpe i Nødens Stund. Dette er den kostbare Gave, som jeg skænker dig og dine Børn.«

Opfyldt af Taknemmelighed mod den ubesmittede Jomfru og besjælet med ny Iver rejste den hellige Dominikus sig fra Bønnen og begav sig paa Vej til Toulouse for hurtigst at udføre det Hverv, som var bleven ham paalagt. Folket var ved en vidunderlig Kaldelse allerede forsamlet i Kirken, da den hellige Dominikus ankom til Byen. Han ilede straks til Kirken og forkyndte der sin himmelske Aabenbarelse. Folket syntes ikke at kunne opfatte hans Ord, men Gud stod sin Tjener bi. Et voldsomt Uvejr brød løs, Lynets skærende Lys oplyste Kirken, og mægtige Tordenskrald gav Genlyd under dens Hvælvinger. En Statue af den hellige Jomfru begyndte at røre sig, pegede først truende mod Himlen og derefter paa den hellige Dominikus som for at bønfalde Folket om at adlyde ham. De forstokkede Hjerter blev da endelig paavirket. Sejren var vundet — Rosenkransen havde sejret. Folket kastede sig for Fødderne af den hellige Dominikus og bad om Tilladelse til at deltage i denne vidunderlige Andagt.

Allerede kort Tid derefter saa den hellige Dominikus sine Anstrengelser belønnede. Rosenkransandagten spredte sig hurtigt over Frankrig og Spanien og senere over den øvrige Del af Evropa. Troens og Fromhedens Genopvækelse henimod Slutningen af Middelalderen kan vel egentlig føres tilbage til Rosenkransens Begyndelse. — — —

Rosenkransens Magt er imidlertid ikke ophørt med det 16de Aarhundrede. Guds Moder er altid beredt til at modtage den Krans af Roser, som vi opsender til hende, og hun vil til Gengæld opnaa for os, hvad vi beder om. Vi trænger haardt til Bønner i vore Dage, thi bestandig er vi omgivne af Farer og Fristelser. Maatte den hellige Dominikus' hvidklædte Sønner og Døtre atter snart finde

et Hjem i det skønne Danmark, og maatte det lykkes dem der at opvække en inderlig Kærlighed til Rosenkransen og dens himmelske Dronning.

Lad os altid flittig benytte vor Rosenkrans, men særlig i Oktober Maaned, som vor hellige Kirke har indviet til Rosenkransdronningens Ære. Lad os henvende os til Maria i alle vore Sorger og Prøvelser. At hun vil staa os bi, har hun selv lovet os. Og hvor skøn er ikke denne Andagt, i hvilken vi betragter vor velsignede Frelsers Liv, Lidelse, Død og Opstandelse. Naar vi paa rette Maade betragter disse, vor hellige Religions Hoved-Hemmeligheder, da kan vi ikke fare vild paa den Vej, som er den eneste rette, og som engang vil føre os til den evige Salighed.

Om Kirketro og Enighed.

3.

Professor i Teologi, *J. C. Jacobsen*, skrev forleden med al ønskelig Tydelighed i Nationaltidende:

»Selve det, at Arboe-Rasmussen er i Uoverensstemmelse med Folkekirken Lære, kan efter den gældende Praksis fornuftigvis ikke betragtes som tilstrækkelig Grund til at afskedige ham. (!) Det samme er nemlig Tilfældet med flere andre Præster, som næppe nogen har tænkt paa at antaste af den Grund. Pastor Otto Møller forkaster den kirkelige Forsoningslære, som ogsaa findes i den augsburgske Konfession. Pastor Morten Larsen har udtalt, at der i Luthers lille Katekismus er adskilligt, som han ikke vedkender sig, og det »er ikke paa Yderpunkterne alene, det er ogsaa i noget af selve Hovedsagen, f. Eks. Sakramenterne«. Ogsaa Pastor Wilhelm Beck var i Strid med Luthers lille Katekismus, idet han lærte, at Nadverens Sakramente ikke giver Syndsforladelse. Folkekirken forlanger med andre Ord ikke af

sine Præster, at de skal være i fuld Overensstemmelse med dens Lære.«

Er det ikke morsomme Udtalelser? Med Rette siger Professoren, at det vel nu til Dags indenfor Folkekirken kan betragtes som noget almindelig anerkendt, at ikke enhver Læreafvigelse gør uværdig til at være Præst.

Men saa opstaar naturligvis Spørgsmaalet, hvilke Læreafvigelser der skal betragtes som tilladelige og hvilke ikke. Det er et vanskeligt Spørgsmaal. Unægtelig!! Bare Søren Kirkegaard kunde have oplevet denne Tid! Han vilde med Satirens Svøbe have hugget løs paa disse kævlende Præster med deres »vanskelige« Spørgsmaal.

Nu mener Professor Jacobsen, at dette Spørgsmaal — nemlig det vanskelige Spørgsmaal, om hvilke Trossandheder en luthersk Præst gerne maa fornægte uden at behøve at frygte Afsættelse — at altsaa dette store Spørgsmaal »her til Lands antager en noget anden Form end ellers almindeligt i lutherske Lande, idet vi hos os har haft den grundtvigske Bevægelse . . .« Der — nemlig i Grundtvigianismen — betragtes »Trosindholdet« som det faststaaende, »Læren« som det mere flydende. Nu roses Grundtvigianerne for, at de er mere tolerante i den A. Rasmussenske Sag, og Professoren mener, at hvis de klarere seende blandt Grundtvigs Disciple — som ikke ønsker ham afskediget — trænger igennem med deres Opfattelse, at saa »vor Folkekirke endnu en rum Tid vil blive Hjemstedet for Lutheranismen . . .«

Unægtelig vil »vor Folkekirke« endnu »en rum Tid« kunne bestaa, hvis man kan benægte en Del Trossandheder efter Behag! Det er ligesom med en faldefærdig Bygning, f. Eks. et gammelt Slot, der ved at bruges til Fabrik eller Fængsel godt endnu kan blive staaende under Navnet »Slot«. . . .

Og Grundtvigianismen, som er endnu mere uklar og forvrøvlet — dette sidste er Jens Busk's Ord, — end den bibeltro Orthodoxismes Dogmer, vil uden Tvivl gøre gode Tjenester ved at støtte den alderssvage Kirkebygning, som jo nu allerede har over halvfjerde Aarhundreder paa Ryggen.

Men nu skal vi lade Professoren i dansk Folkekirke-teologi fortsætte. Han mener, det har været sagt, at Folkekirken maa øve Myndighed, om den skal fyldestgøre sin Opgave. »Dette er catholicistisk set. Jeg maa tilstaa, at det er mig ufatteligt, at man endnu kan tro, at man opnaar nogen Styrkelse for Evangeliet og Folkekirken ved Tvangsforanstaltninger i Lærespørgsmaal. Vil man sige, at Lægfolket har Ret til at faa en Forkyndelse, som er i Overensstemmelse med Folkekirkenes Lære, da tror jeg tværtimod, at det ikke vil vare længe, inden Lægfolket selv vil kræve, at Præstens Læreforpligtelse i hidtidig Forstand ophører. Ellers vil man ikke med Rette kunne gøre sig Haab om, at Menneskene skal have Tillid til Præsterne.«

Se, det er tydelige Ord. De siger, at Præsterne i Folkekirken alligevel i Fremtiden vil komme til at opgive deres lutherske Tro, og at det vil være uudholdeligt for Tilhørerne i Kirken, naar disse »Præster« saa skal forkynde dem de gamle Sandheder, som de jo ikke mere tror paa. Ja, det er en dejlig Udsigt! Professoren i dansk Teologi mener til Slut:

»Hvad der delvis kan forsone (!) med saadanne Tilstande som de nuværende, er den Erkendelse, at det vistnok vil være umuligt at formulere et Præsteløfte eller andre Præsteforpligtelser saaledes, at de i alle Tilfælde vil kunne haandhæves, uden at der sker aandelig Fortræd.«

Med andre Ord: Det er umuligt for danske Teologer og Præster at komme til nogenlunde Enighed.

Tænk, om den h. Paulus i Korinth eller den h. Johannes i Ephesus havde frygtet for at opstille en Forpligtigelse paa deres Troslære! Tænk, om disse Apostle havde nægtet at afvise et Menneske med afvigende Troslære, for »at der ikke skulde ske aandelig Fortræd«!

Kan der vel tænkes en større Forskel mellem vor Tids kævlende og kritiserende protestantiske Præster og Oldtidens Omsorg for at bevare Apostlenes Lære uforandret og hel over hele Kirken? Nu forstaar vi, hvor berettigede Kirkens Biskopper og særlig Paverne har været til at vaage over Troens Renhed, til at advare imod den mindste Afvigelse

fra Kirkens Lære og til at udstøde anderledes tænkende. Derved sker maaske vedkommende det, som Professor Jakobsen vilde kalde »aandelig Fortræd«, men er dette da ikke langt bedre, end at Millioner skal lide »aandelig Fortræd«, ved at der opstaar Strid indenfor selve Kirken.

Saalænge en Kirke sidder inde med den Kraft at kunne udelukke anderledestroende, saalænge er den levedygtig; i modsat Tilfælde opgiver den sig selv.

Derfor raaber med Rette Pastor Johs. Götzsche efter Klarhed. »Som det nu staar, er det utaaeligt at staa, og vi kan ikke blive staaende derved,« skriver han i Nationaltidende.

»Vi er ude i Uføret. Og dette Uføre vækker deres Foragt, som staar udenfor. . . Vi maa enten have den taalssomme Folkekirke, hvor jeg egentlig ikke kan se, hvorfor Katholikker, Methodister og Irvingianere ikke skulde optages og nyde godt af Kirkekassens Beholdning . . . eller ogsaa maa vi have en Folkekirke med en vis Begrænsning gennem et Præsteløfte (og saa maa det være Alvor med dette Løfte). . .«

Min gode Pastor Götzsche, De faar nok hverken det ene eller det andet, selv om det er noget saa ligefremt og rimeligt, det De ønsker. De forlanger nemlig netop det, som Lutherdommen eller rettere, som den saakaldte evangelisk-lutherske Tro ikke kan give, ja, mindst af alt kan give og i Grunden aldrig har givet og sikkert aldrig vil komme til at give: nemlig Klarhed. Og hvorfor?

Fordi den mangler den Autoritet, der kan skaffe Klarhed, den er født i Opposition til den eneste religiøse Autoritet, der findes her paa Jorden: den apostoliske Læremyndighed i den almindelige, d. v. s. katholske Kirke.

F. F. M.

Beskyttelse af Øm Klosters Ruiner.

De danske Klosters Bygninger har haft en ublid Skæbne. Ganske vist er en Del Klosterkirker bevarede i en mere eller mindre lemlæstet Skikkelse, og enkelte Steder findes der endnu Ydermure og Kældere, der stammer fra Munkenes Boliger, men de allerfleste Klostre er i det 16. og 17. Aarhundrede jævned med

Jorden. Bygningerne selv er uhjælpelig tabt, men under Jordsmonnet ligger Grundmure, Begravelser og maaske andre Levninger.

Disse tilsyneladende saa uanselige Rester af en Institution, der som Klostervæsenet havde den største Betydning i det middelalderlige Samfund, har vort paa Fortidsminder saa fattige Land ikke Raad til at lade helt forsvinde. Det er vor Pligt at beskytte dem mod fuldstændig Tilintetgørelse og at faa dem undersøgt og fredet.

Hvor lønnende en saadan Undersøgelse af en græsklædt Grushøj kan være, frembyder Vitskøl (Bjørnsholm) et berømt Eksempel paa. Her fremdrog man de skønneste Murstenspiller, der er bygget i Danmark i Middelalderen, og fandt Underbygningen til et storslaaet Koranlæg, det største romanske Kor, der kendes i Norden.

Under Landsbyen *Emborg* ved Mossø ligger Levningerne af Vitskøls jævnbyrdige Datterkloster, *Øm*, det vigtigste Kloster i Aarhus Stift. En Del af Grunden ligger godt gemt under Huse og Haver; men paa et enkelt Sted graver man Murresterne bort og hugger dem i Skærver. Under dette Arbejde støder man af og til paa Menneskeben, der ligger i murede Grave.

Hvis man faar Lov til at blive ved, vil disse Murrester, der maaske er Levninger af Kirken, snart være sporløst forsvundne; men der er endnu Tid til at redde. —

Mænd fra Egnen og Forretningsudvalget for »Historisk Samfund for Aarhus Stift« har henvendt sig til Direktøren for Nationalmuseets anden Afdeling, Dr. *Mackeprang*, der i sin Svarskrivelse udtaler, at Museet ikke har Raad til at erhverve sig det Stykke Jord, hvor man slaar Skærver; men hvis det kan lykkes at købe det, er Museet med Tak villigt til i det mindste at paabegynde en planmæssig Undersøgelse af Stedet i 1912.

Det, som det gælder om for at faa Ødelæggelsen standset og Stedet fredet, er altsaa at faa samlet en saa stor Sum Penge, at den omtalte Grund — der er tilbudt »Historisk Samfund« for 725 Kr. — kan købes og efter Undersøgelsen kan indhegnes og beskyttes. Da Samfundes aarlige Indtægter skal anvendes til Udgivelse af Aarbogen og til Foredrag, maa det henvende sig til alle, der har Interesse for vore Fortidsminder, med Bøn om Bidrag til Beskyttelse af *Øm* Klosters Ruiner.

Historisk Samfund for Aarhus Stift, Nørre Allé 76, Aarhus.
L. Andersen, Aarhus. *E. Haugsted,* Aarhus. *Chr. Heilskov,* Aarhus.
 Fabrikant, Kystvej 45, Underbibliotekar, Biblioteksassistent,

J. Henningsen, Aarhus.
 Forstander,
 Jydsk Handelshøjskole, Aarhus.

M. Jacobsen, Aarhus.
 Sparekassedirektor,
 Viby J.

S. Mørk Hansen, Aarhus.
 Underbibliotekar,
 Ris Skov.

H. V. Rasmussen, Aarhus.
 Redaktør,
 f. T. Formand.

Det kan jo kun interessere os — baade som Danske, som Katholikker og som ganske almindelige, civiliserede Mennesker — at der værnes om vort Fædrelands faa historiske Minder fra gamle Dage, og derfor er *Ugebladet* vist i fuld Forstaaelse med sine Læsere, naar Opmærksomheden henledes paa ovenstaaende Opraab. Forbavsende er det unægteligt, at, naar der findes en eller anden gammel lille Sølvring til 25-Øres Værdi i Jorden, den højtidelig skal udleveres til Nationalmuseet og Finderen belønnes med Sølvets Værdi, medens det er tilladt at øve en saadan Vandalisme som at ødelægge middelalderlige Grave og benytte Stenene til Vejskærver! Her er sikkert et Hul i Lovgivningen, som burde udfyldes.

Niels Hansen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Paa Kirkevielsesfesten i Søndags blev der ved alle Gudstjenester i de københavnske katholske Gudshuse uddelt Cirkulærer med Opfordring til at tegne sig for Bidrag til sit Sogn. Der er indtil nu indløbet mange udfyldte Bidrags-Blanketter og ikke mindst fra Kredse — yngre ugifte Mænd og Kvinder — som tidligere har holdt sig for meget tilbage, skønt alle jo nyder samme Fordele og stiller samme Krav til Sognekirken. Sagen er ogsaa af saa overordentlig stor Betydning for Sognene, at ingen maa holde sig tilbage. Enhver, som paa nogen Maade kan, er i sin Samvittighed forpligtet til at støtte sit Sogn. Man forventer derfor, at de endnu nølende vil tegne sig for Bidrag ved at indsende de udfyldte Blanketter i udfyldt Stand, saa at Sognenes aarlige Bidragslister kommer til at udvise, at enhver har gjort sin Pligt.

— Paa Tirsdag begynder altsaa *Katholsk Højskole* paa sin anden Aargang. Det er — efter Bekendtgørelsen her i Bladet at dømme — en interessant Række Foredrag, der i de følgende tre Maaneder bydes københavnske Katholikker, og al Anbefaling af dem er sikkert ganske overflødig.

— *Politiken* for 23. Septbr. indeholder følgende Efterretning: »Broder Ulrich«s Familie beder os meddele, at naar der endnu ikke er anlagt Sag mod Eli Erichsen, da skyldes dette, at den fornærmede Part opholder sig i Bryssel. »Broder Ulrich« forlod i 1908 Marist Brødrene for med Pavens Tilladelse at indgaa Ægteskab med en dansk Dame. Han har siden under sit borgelige Navn Cyril Buyse opholdt sig i Bryssel, hvor han indtager en Stilling i det belgiske Krigsministerium. Der har siden Mødet i Koncertpalæet været ført Korrespondance mellem ham og hans herværende Familie angaaende, hvilket Skridt der burde foretages, og disse Forhandlinger har resulteret i, at Sagen en af de første Dage vil blive bragt for en dansk Domstol.

— I St. Annæ Kirke er der i disse Dage opstillet et nyt og udmærket Orgel fra *Chr. Winthers* Orgelfabrik her i Byen. Saaledes er nu alle vore større Kirker og Kapeller her i Byen forsynede med gode og tilstrækkelig kraftige Orgeler. Ja, efter Sigende skal det nye Orgel i St. Annæ Kirke næsten være en lille Smule for kraftigt til den ikke særlig store Kirke.

— I Tirsdags Aftes afholdt *Ungdomsraadet* Forhandlingsmøde angaaende Virksomheden i det nye Arbejdsaar. Medlemsantallet er i Aarets Løb steget noget, og Ungdoms-

værnet tæller nu næsten 300 Medlemmer. Det er vel forholdsvis ikke saa faa i Løbet af den korte Tid, Ungdomsværnet har bestaaet, men der bør komme — og kommer sikkert ogsaa — mange flere Medlemmer til. Man vedtog efter Jul atter at afholde et større Aarsmøde for Ungdomsværnets Medlemmer.

Køge. Til stor Glæde for Menigheden vil nogle St. Josephs Søstre tage Ophold her. De kommer mærkelig nok til at bo i samme Hus, hvor den første h. Messe læstes inden Menighedens Oprettelse.

Italien. Mærkværdigt er det, om det end nok kan forklares, at Aviserne har indeholdt saa faa Notitser om den Kolera, som i Aar har hærget Italien, og slet ingen Advarsler mod at besøge det hærgede Land. Og dog er der forekommet Koleratilfælde næsten overalt i Landet. Og at det ikke har været en ufarlig Epidemi, vidner Statistikken om de 3 Maaneder Juni, Juli og August. I den Tid forekom der i Italien 7858 Koleratilfælde, hvoraf de 2923 med dødelig Udgang. Endnu mindre har Dagbladene fortalt noget om det Heltemod, Biskopper og Præster har udvist de Steder, hvor Soten stærkest rasede. Ikke alene har Biskopperne lagt deres Gejstlighed paa Hjerte med ganske særlig Omhu at tage sig af de kolerasmittede, men nogle af dem har selv opsøgt de ulykkelige i de mest hjemsogte Egne. Biskopperne af Bergamo og af Trivento har saaledes draget om fra Distrikt til Distrikt og trøstet deres ulykkelige Hjord. Sognepræsten i Verbicaro, 79 Aar gammel, var stadig blandt de lidende; en Dag meddelte han Dødssakramenterne til 14 Kolerapatienter, men saa fik han selv Kolera og faldt som en Helt og en Martyr paa Kærlighedens Mark. — Samtlige Biskopper i Mark Ankona har udsendt en stor Hyrdeskrivelse om Nødvendigheden af den katholske Presse, især i vor Tid, hvor Angreb paa Religion, Kirke og Pave er saa talrige og saa giftige. De beklager levende, at der ikke er den samme Offervillighed til Stede for at støtte den katholske Presse som for de store Udsmykninger ved religiøse Festligheder. Pressens Nødvendighed for Troen og Alteret er saa stor, at hvis den ikke bliver hjulpet tilstrækkeligt, kan der let komme en Tid, hvor der ingen Altre mere bliver at smykke.

Tyrkiet. Det vil gøre alle Venner af gammel Arkitektur ondt at høre, at Sancta Sophia Moskeen i Konstantinopel trues af fuldstændig Undergang. Den nuværende Bygning skriver sig fra Aaret 537 og blev oprejst af Kejser Justinian som en katholsk Kirke, som Soning for en grusom Nedsabling af Mennesker, han havde givet Ordre til under en Urolighed. Bygningen blev brugt som en kristen Kirke indtil Aaret 1453, da Konstantinopel faldt i Tyrkernes

Hænder. Siden har Sophia Kirken som bekendt været benyttet som en muhamedansk Moské. Imidlertid har Tidens Tand, Fugtighed, Jordskælv, Ildebrand o. s. v. saaledes gnavet paa det stolte Kirkehus, at det snart ser ud som en hensmuldrende Ruin. Den østlige Væg er ganske skæv, og gabende Revner stiger op paa alle Sider af selve Kuppelen, nogle og halvtreds Meter højt fra Jorden. Signor Marongoni, den italienske Arkitekt, som restaurerede Kampenilen i Venedig, blev af den tyrkiske Regering anmodet om at angive, hvad han antog, det vilde koste at restaurere den gamle Kirke. Men da hans Overslag lød paa henimod 20 Millioner Kroner, blev Istandsættelsen foreløbig stillet i Bero. For Øjeblikket overvejer en Kommission af Italienerne, Franskmænd og Tyrker Spørgsmaalet; men efter det Tempo at regne, i hvilket saadanne Sager afgøres i Tyrkiet, vil Kirken rimeligvis være styrtet sammen, før man naar til noget Resultat.

Nord-Amerika. Paa den skønne Ø Staten Island, lige syd for New-York, har Jesuiternes Provincial, Pater Hanselmann, indviet det første Retrætehus for Lægmand i De forenede Stater. Huset giver Plads til c. 50 Mænd; det indeholder et Kapel med c. 75 Pladser i, en Spisesal, hvor godt 40 kan sidde, Soveværelser til alle o. s. v. Foruden Pater Hanselmann og flere andre talte ved Indvielsen ogsaa Dr. Pallen, Hovedudgiveren af den store katholske Encyclopædi. Huset, som hedder Mount Manresa, ligger i en stor og henrivende smuk Have og byder alle Betingelser for en rolig og gavnlig Retræte. I det første Hold deltog Jurister, Lærere, Kontorfolk, Journalister o. s. v., deriblandt ikke mindre end tre Bestyrere af katholske Skoler. — St. Ansgars Skandinavisk-katholske Forening i New-York synes at arbejde godt og ivrigt. I Mødet den 6. Septbr. oplæstes Skrivelser fra de to Biskopper af Danmark og Norge, hvori der udtaltes de bedste Ønsker for Foreningens Virksomhed og Formaals. Tre gode Smaaskrifter af Paulistfædrenes var blevet oversat paa Svensk.

Brevkasse.

Højstærede Hr. Redaktør!

Maa jeg i Dag tillade mig at ulejlige Dem med nogle Spørgsmaal angaaende den katholske Gudstjenestes ydre Ordning? Jeg kunde vel nok ad anden Vej have faaet min Videlyst tilfredsstillet, men jeg tror, at Besvarelsen af nedenstaaende Spørgsmaal ogsaa vil interessere andre af *Ugebladets* Læsere.

I. I nogle Kirker foretager Sognepræsten altid før Søndags-højmessen den højtidelige Besprængelse af Menigheden med Vievand; det er en smuk og meget tiltalende Ceremoni, som desværre aldrig ses i mange Kirker. Hvilket er rigtigt?

II. Naar der en enkelt Gang ikke afholdes nogen Prædiken under Søndagshøjmessen, oplæses Epistel og Evangelium under-tiden paa Dansk, undertiden ikke, hvilket er korrekt?

III. Før Prædiken oplæses som oftest baade Evangelium og Epistel paa Dansk; naar imidlertid Epistlen ofte udelades, er det saa tilladeligt?

IV. Hvorfor uddeles den h. Kommunion ofte før Messens Begyndelse og Daab og Ægtevielse ofte *efter* Gudstjenestens Slutning?

V. Efter Højmessen forbliver den fungerende Præst ofte for Alteret, medens den sidste Salme afsynges, og afslutter derefter Gudstjenesten med »Fader vor«, »Hil dig, Maria« el. lign.; andre Steder ser man Præsten straks forlade Kirken *efter* Højmessens Slutning, før den sidste Salme paabegyndes. Hvilket er det rigtige?

Der kunde maaske nok nævnes endnu nogle mindre Uover-ensstemmelser paa det begrænsede Omraade, som vort lille Fædreland er, men ovenstaaende forekommer mig at være de vigtigste, uden at jeg dog dermed vil sige, at de forekommer mig at være af nogen særlig stor Betydning. Men kunde vor h. Kirkes Enhed i Tro og Lære ogsaa overføres yderligere paa den gudstjenstlige Ordning, saa tror jeg dog, at noget vilde være vundet derved.

Ærbødigst

Konvertit.

Hr. Konvertit!

Som Svar paa Deres ærede Forespørgsel skal følgende Linjer tjene, som formentlig i al deres Korthed vil være korrekte.

I. Omtalte Ceremoni skal finde Sted i alle Sognekirker hver Søndag forud for Højmessen. Den bortfalder, naar der er Christi Legems Procession forud for Højmessen, eller naar det allerhelligste Sakramente er udstillet under denne.

II. Det korrekte er her i Vikariatet, at der er Prædiken eller Homili under hver Højmesse.

III. Hvad enten der prædikkes eller (ganske undtagelsesvis) ikke prædikkes, er det i de fleste Kirker Skik, at baade Epistel og Evangelium oplæses paa Dansk fra Prædikestolen. Noget bestemt Paabud herom eksisterer ikke. Dog er det sikkert baade til Gavn og Opbyggelse, at Menigheden hver Søndag paa Moders-maalet faar de to Stykker at høre, der svarer saa nøje til hin-anden og passer saa godt til Søn- eller Fstedagens Indhold.

IV. Den h. Kommunion uddeles før Messen for deres Skyld, som af en eller anden Grund ikke godt kan blive i Kirken læn-gere end til Messens Slutning, og som derfor vilde faa en util-børlig kort Tid til Taksigelsen, om de skulde kommunikere under

selve Messen. For den h. Daab er der i Følge Sagens Natur under selve Messen ingen Plads. Det staar enhver frit for at overvære Daaben i Kirken, og det er ganske efter Kirkens Aand at gøre dette og bede for de smaa Børn. Ægteskabet kan udmærket godt sluttes under selve den h. Messe. Der læses ikke saa sjældent »Bryllupsmesse« i vore Kirker. (Se Messebogen Side [96], hvor flere Oplysninger findes.)

V. Da det er en fri Sag, om der synges en Salme efter Højmessens eller ej, kan ingen med Billighed tage nogen Præst det ilde op, om han forlader Alteret straks ved Højmessens Afslutning i Stedet for at vente de faa Minutter, medens Slutningssalmen synges. Derimod ser det absolut ikke godt ud, naar Sakristanen iler ind og slukker Alterlysene, medens Menigheden endnu sidder i Kirkestolene og synger den sidste Salme; Lysene bør brænde, til Slutningssalmen er sunget, hvor det er Skik at synge en saadan.

Ærbødigst

N. H.

— I Anledning af Referatet af Hr. Kandidat Kejsers Foredrag ved sidste Friluftsmøde er der fra Randers indgaaet følgende Rettelse:

»Det er en Fejltagelse, at St. Kjelds Dag ikke er optaget iblandt de Helligdage, som højtideligholdes. I alt Fald er der lige siden St. Kjeldsfesten i Aaret 1889 hvert Aar holdt en højtidelig Votivmesse til Helgenens Ære, overensstemmende med Biskoppens Forordning.« — Tak for Oplysningen! N. H.

St. Ansgars Kirke.

Efter Andagten Kl. 6 Eftm. afholdes Procession, i hvilken Rosenkransbroderskabet og Jomfruernes Forening deltager.

Tak.

En hjertelig Tak med Bøn om Guds rige Velsignelse sendes dem, som med Pengegaver har hjulpet min Datter i hendes Nød. Hun ligger nu paa Rigshospitalet i Pavillon 9—Nr. 1.

Ærbødigst

Gartner Olsen,
Kapelvej 53¹.

Opfordring.

I Anledning af, at højærv. Hr. Pastor J. Braun i Oktober Maaned kan fejre sit 25 Aars Jubilæum som Sognepræst ved St. Ansgars Kirke og som Mødreforeningens nidkære Præsæs, anmodes denne Forenings Medlemmer om Tirsdag den 3. Oktober Kl. 8¹/₄ i St. Ansgars Kirke at ofre den h. Messe og — om muligt — den h. Kommunion for Hr. Pastor Braun.

Medlemmer.

Jesu Hjertes Kirke.

Fra 1ste Oktober indtil Paaske holdes her Aftengudstjeneste, d. v. s. Prædiken og Sakramentsandagt, Kl. 6. Dette gælder for alle Søn- og Festdage.

St. Franciskus' III. Orden har Møde d. 4. Oktober Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel. Der meddeles den pavelige Velsignelse. Kun Adgang for Medlemmer.

Den katolske Højskole.

Plan for Fjerdingaaret
Oktober—November—December 1911.

Tirsdag den 3. Oktober	Billeder af Kirkens Historie. IV. Oldkirkelige Forfattere. (<i>Mogens Ballin</i>).
Tirsdag den 10. —	Biskop Ketteler. (<i>Bernhard Jensen</i>).
Tirsdag den 17. —	Fra den sidste Tid. (<i>Johannes Jørgensen</i>).
Tirsdag den 24. —	Danmarks Klostre i Middelalderen I.
Tirsdag den 31. —	Danmarks Klostre i Middelalderen II. (<i>Johan Johnsen</i>).
Tirsdag den 7. November	Billeder af Kirkens Historie. V. De sidste Prøvelser. (<i>Mogens Ballin</i>).
Tirsdag den 14. —	Sakramental Kunst. I. Billedkunst (m. Lysbilleder).
Tirsdag den 21. —	Sakramental Kunst. II. Musik (m. Korsang).
Tirsdag den 28. —	Sakramental Kunst. III. Digtekunst. (<i>P. Günther</i>).
Tirsdag den 5. December.	Benson-Aften. (<i>Niels Hansen</i>).
Tirsdag den 12. —	Billeder af Kirkens Historie. VI. »I dette Tegn skal du sejre.« (<i>Mogens Ballin</i>).
Tirsdag den 19. —	} Ingen Foredrag paa Grund af Julen.
Tirsdag den 26. —	

Samtlige Foredrag holdes Kl. 8 Aften i **Hotel Dannevirke**,
Studivestergade 38, 2. Sal.

Alle er velkomne — Trosfæller og anderledestroende.

Undervisningsplan for

Katolsk Fortsættelseskursus.

Undervisningen strækker sig over 7 Maaneder, Oktober—April, og finder Sted Bredgade 69, 1. S. o. G.

Aftenskolen er kun for unge Piger; dog danner Korskolen en Undtagelse.

Betalingen er 1 Kr. om Maaneden for eet Fag og 50 Øre for hvert af de følgende. Skræddersyning og Gymnastik forbliver imidlertid uforandrede, 1 Kr., selvom disse Fag tages sammen med andre. Undervisningen i Korskolen er kun 50 Øre.

Indmeldelse sker mellem 1—4 paa Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. S. o. G. Telefon: Palæ 654, hvor yderligere Oplysninger vil kunne faas.

Mandag	{	7—8 Engelsk, 3. Aar.
		8—9 Dansk.
		9—10 Engelsk, Begyndere.
Onsdag	{	8—9 Regning (event. Matematik).
		9—10 Tysk, 2. Aar.
		8 ¹ / ₄ —9 ³ / ₄ Gymnastik.
Torsdag	{	8—9 Fransk, Begyndere.
		9—10 Engelsk, 2. Aar.
		9—10 Skrivning.
		8—9 Korskolen, Begyndere.
		9—10 » viderekomne.
Fredag		8—10 Haandgerning.
Lørdag		8—9 Tysk, Begyndere.

Nyt Kvartal begynder 1. Oktober.

Støt Bladet ved at virke for dets Udbredelse!

Ugebladet bør ikke savnes i noget katolsk Hjem.

Obs.! For at undgaa Standsning i Bladets Tilsendelse maa Abonnenter, som har bestilt Bladet paa Postkontoret, selv sørge for, at Beløbet for 4. Kvartal (1 Kr. + Porto) bliver indbetalt paa Postkontoret, naar Postvæsenet ikke opkræver Beløbet, eller naar Postbudet er gaaet forgæves med Kvitteringen.

Kollekt.

Søndag den 1ste Oktober holdes **Ansgarius-Bonifacius-Kollekt** i alle Kirker og Kapeller til Fordel for de mest trængende kirkelige Anstalter i Vikariatet.

Den eukaristiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke første Fredag i Oktober Maaned d. 6. til de aftalte Tider.

Samtligte Katholikker indbydes herved til et Møde i Citys Selskabslokaler Onsdag d. 4. Oktbr. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften.

Emne: **Katolske Interesser i Danmark.**

Ingen maa undlade at give Møde.

Centrum.

K. U. F. begynder sine sædvanlige Møder i Vintersæsonen **Søndag den 1ste Oktober** i Lokalet, Bredgade 67° o. G., Kl. 7 efter Andagten i St. Ansgars Kirke Kl. 6. Foredrag af F. Howarth. I Fodboldkampen med Andreas Kollegiets Elever vandt disse, som ventet, en fin Sejr.

Katolsk Ungdomsværn, der vil sikre Menigheden en trofast Efterslægt og derfor støtter Ungdomsforeningerne og desuden samler Midler til et Ungdoms-Fond, beder Venner af de unge om at indmelde sig i Værnet og tegne Bidrag (aarlige, maanedlige eller een Gang for alle). Værnets Kasserer er Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11. N. Telefon 4110.

Bøger.

Undertegnede, som snart skal tiltræde en Præstegerning i Colorado i Nord-Amerika, tillader sig herved at anmode Trosfæller om Gaver i Form af gode danske og norske katolske Bøger, Blade, Tidsskrifter etc. til Missionering blandt Landsmænd i Nord-Amerika. De, der maatte have saadanne at undvære, bedes sende dem under Adressen: Pastor F. Schmitt, Torvet 7, Odense.

Rosenkransbogen.

Bønner og Betragtninger til Oktober Maaned.

Samlede af *Niels Hansen*.

Faas ved Kirkerne og hos St. Josephs-Søstrene.

(Hovedoplag Frederiksberg Allé 15—17.)

Smukt indbundet 35 Øre.

Sursum corda.

Sangbog for katolske Ungdomsforeninger.

Pris 50 Øre, smukt indb. I Skind 1 Krone.

Faas paa Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G. (mellem Kl. 1 og 4), hos St. Josephs-søstrene paa Toldbodvej og i Frederiksberg Allé, hos Præsterne i Stenosgade, Boyesgade, Hans Bogbinders Allé og Ordrup samt hos Hoffmann, Købmagergade 48.

Kirkelig Kalender.

<p>1. Oktbr. 17. Søndagefter Pintse. Rosenkransfest.</p> <p>2. — Mandag. Votivofficium. (Ansgar).</p> <p>3. — Tirsdag. Ferialdag.</p> <p>4. — Onsdag. Frants af Assisi, Bekender.</p> <p>5. — Torsdag. Votivofficium. (Alterets h. Sakr.)</p> <p>6. — Fredag. Bruno, Biskop og Bekender.</p> <p>7. — Lørdag. Votivofficium. (Den ubesm. Undf.)</p>	<p>8. Okt. 18. Søndag efter Pintse. Birgitt e, Enke.</p> <p>9. — Mandag. Dionysius og Lidel sesfæller, Martyrer.</p> <p>10. — Tirsdag. Frants Borgias, Bekender.</p> <p>11. — Onsdag. Ansgar, Biskop og Bekender.</p> <p>12. — Torsdag. Votivofficium. (Alterets h. Sakr.)</p> <p>13. — Fredag. Edvard, Bekender.</p> <p>14. — Lørdag. Callistus I, Pave og Martyr.</p>
---	--

Gudstjenesten i København.

Søndage.

- St. Ansgars Kirke.** Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt.
- Rosenkranskirken (Boyesgade).** Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 5 Andagt.
- St. Annæ Kirke i Sundby.** Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt.
- Jesu Hjertes Kirke (Stenosgade).** Form. Kl. 7, 7¹/₂ og 8¹/₂ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt og Prædiken.
- St. Josefs Kirke (Griffenfeldtsgade).** Form. Kl. 6¹/₂ stille Messe; Kl. 9 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 3 Andagt
- St. Knuds Kapel (Vestervoldgade 115).** Form. Kl. 7. Højmesse; Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken.
- Immaculatakirken (Strandvej 91).** Form. Kl. 7 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 2¹/₂ Vesper.
- St. Andreas Kirke i Ordrup.** Form. Kl. 7 og 7³/₄ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Kl. 5 Andagt.
- Assumptionskapellet (Amalievej 14).** Stille Messe Kl. 8 med fransk Prædiken; Kl. 5 Efterm. Andagt. (Det allerhelligste Sakramente er daglig udstillet Kl. 8—5).

Stille Messer paa Hverdage.

St. Ansgars Kirke Kl. 7 og 8¹/₄; i Rosenkranskirken Kl. 6¹/₂ og 8¹/₄; i St. Annæ Kirke Kl. 6 og 8; i Jesu Hjertes Kirke Kl. 7, 7¹/₂ og 8¹/₂; i St. Josefs Kirke Kl. 5¹/₄ og 6¹/₂; i St. Knuds Kapel Kl. 6¹/₂; i Immaculatakirken Kl. 6¹/₂; i St. Andreas Kirke Kl. 6, 6¹/₂, 7¹/₂ og 8¹/₄; i Assumptionskapellet Kl. 6¹/₂ (Kl. 5 Efterm. Andagt).

Første Fredag i Maaned en (6. Oktbr.).

- St. Ansgars Kirke:** Kl. 8¹/₄ højtidelig Messe til Ære for *Jesu guddommelige Hjer te*; Kl. 8 Aften Andagt.
- Rosenkranskirken:** Efter 8-Messen sakramental Velsignelse; Kl. 7¹/₂ Aften Andagt til *Jesu guddommelige Hjer te*.
- St. Annæ Kirke:** Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.
- Jesu Hjertes Kirke:** Efter 8¹/₂-Messen sakramental Velsignelse; Kl. 8 Aften Andagt.
- St. Andreas Kirke:** Efter 8¹/₄-Messen sakramental Velsignelse; Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

Mødreforeningen. Tirsdag d. 3. Oktober Kl. 8¹/₄ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender. Bagefter holdes et kort Foredrag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggø Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 41.

Søndag den 8. Oktober.

1911.

INDHOLD: Den hellige Birgitta. — To interessante Udtalelser. — Litteratur. — Brudstykker. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Norge. Sverrig. Rom. Afrika. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Den hellige Birgitta.

(8. Oktober.)

Hvo kan finde en stærk Kvinde?
Hun er mer værd end Perler fra
fjerne Kyster. (Ordsp. 31.10.)

»L ad os love de herlige Mænd og vore Fædre for Slægten« (Sir. 44,1), hedder det i den gamle Pagt. Den gamle Pagts Mennesker havde i det hele taget ikke synderlig Respekt for Kvinden. Denne betragtedes — ogsaa som Hustru — mere som Mandens Tjenerinde end som hans sideordnede. Alligevel holdt dog ogsaa den gamle Pagt sine store Kvinder, Judith, Esther, den makabæiske Moder o. a. højt i Ære, og i Salomons Ordsprog findes den smukkeste Lovtale, der kan holdes over Kvinden. »Hvo kan finde en stærk Kvinde? Hun er mere værd end Perler fra fjerne Kyster.« Helt anderledes blev det dog i Kristendommen. Den herlige Kvinde, som stod ved dens Vugge, Frelserens hellige Moder, har kastet et Forklarelsens Skær over selve det kvindelige Køn, og under Kristendommens Skygge hævede Kvinden sig til den rette Plads ved Mandens Side, hun skal indtage. I vor hellige Kirke er Tallet paa de store, stærke, hellige Kvinder, lige

fra den spæde Jomfrualder til Oldingealderen, Legio, og idet Kirken har hævet saa mange af dem paa sine Altre, viser den, at den forstaar at sætte ligesaa megen Pris paa kvindeligt som paa mandligt Dyd. I Kristendommen maa vi da ikke blot sige: »Lad os love de herlige Mænd«, men ogsaa: »Lad os love de herlige Kvinder.« Og da tror jeg, vilde det være Synd for os, om vi nogen Sinde skulde glemme den Kvinde, som netop vore nordiske Lande skylder saa megen Tak, den h. Birgitta, hvis Fest vi fejrer i Dag. Hun fortjener ogsaa en udførligere Omtale i »Nord. Ugebl.« Hvad vi maa betragte hos hende, er 1) hendes personlige Hellighed og 2) hendes offentlige Virksomhed.

I. Hvad *Birgittas Hellighed* angaar, saa har hun paa en særdeles fuldkommen Maade lagt al den Hellighed for Dagen, der kan pryde Kvinden i dennes forskellige Livsaldre og Livsstænder. Den hellige Birgitta blev 71 Aar gammel, og hun var hellig i sin Barndom og i sin høje Alder, hun var hellig som Jomfru, som Hustru og Moder og som Enke. Det er sandt, at hun stod under en ganske særlig guddommelig Ledelse. De overnaturlige Naadegaver, Guds og Helgenernes personlige Aabenbarelses, spiller i hendes Liv en stærkt fremtrædende og beherskende Rolle. Men det vilde være en Fejltagelse helt eller ogsaa kun i større Maal at ville tilskrive dem hendes personlige Hellighed. Disse overordentlige Fremtoninger er Naadegaver, som ogsaa kan gives og ofte er blevet givet til aldeles uværdige Personer, fordi de som Regel kun gives for de andres Skyld. Hos Birgitta tjente de rigtignok til at give hendes Tanke højere Flugt, hendes Stræben efter Dyd større Vægt og Fylde, og de var for hende en mægtig Hjælp til at helliggøre sig mere; men ogsaa hos hende havde de mest Ærinde for andre, baade for enkelte Personer og for hele Kirken. Den personlige Hellighed derimod, der gør hende til en saa klart lysende Stjerne paa Nordens Himmel, har hun maattet tilkæmpe sig ved idelig Kamp mod sig selv. Hun var i Sandhed en stærk Kvinde, hun havde en meget energisk og alvorlig Karakter, og ligesom de andre Mennesker, der har en saadan Karakter, kunde hun være haard, streng, heftig og utaalmodig. Det var disse Karakterfejl, hun maatte bekæmpe, og som hun

ogsaa bekæmpede, med den største Strenghed mod sig selv, og naar hun engang havde svigtet i det Stykke, undlod vor Herre ikke i sine Aabenbarelses at give hende den velfortjente Dadel. Vi kan naturligvis i vor Betragtning ikke opholde os meget ved disse Aabenbarelses, som hører

*Rosa rorans bonitatem,
stella stillans claritatem,
Birgitta, vas gratiae:
rora caeli pietalem,
stilla vitae puritalem
in vallem miseriae.*

V. Ora pro nobis, beata Mater Birgitta, sponsa Christi praedilecta.

R. Ut ad caelestem patriam sis ipse nobis via recta*).

til de overordentlige Guds Veje; ved dem kan hun ikke være Forbillede for nogen, der stræber efter Hellighed. Vi maa meget mere holde os til det Arbejde, ^hhun under Guds

*)

Du Rose, som drypper med Godhed,
du Stjerne, som nedsender Klarhed,
Birgitta, du Naadens Kar;
lad Himlens Fromhed dryppe,
send Livets Renhed ned
i Elendighedens Dal!

Bed for os, salige Moder Birgitta, du Christi højtelskede Brud — At han selv maa være os den lige Vej til det himmelske Fædreland.

Ledelse selv udførte for at opnaa sin Stands Foldkommenhed. Ud fra dette Standpunkt lad os betragte de enkelte Afsnit i hendes Liv lidt nøjere.

1. *Som Barn.* Birgitta blev født i Aaret 1302 af ægte kristelige Forældre. Det var den gode Opdragelse, de gav deres Datter, der lagde Grunden til hendes tidlige Hellighed og tilkommende Storhed. Guds overnaturlige Naadehjælp aabenbarede sig rigtignok meget tidligt. I fire Aar var hun stum; men idet hun ved denne Fejl til Dels var udelukket fra det udvortes Liv, begyndte hendes indre Liv allerede den Gang at udvikle sig. Da hun var fire Aar gammel, talte hun pludselig, og det ikke ved at lære det lidt efter lidt, men paa en Gang flydende og i Forhold til sin Alder fuldkomment. Maaske har de fire Aars Stumhed bidraget til at give hende Smag for det indre Liv. I alt Fald bad hun ogsaa som Barn meget, ofte hele Natten igennem, og, hvad der er mere paafaldende, hun plejede ogsaa at faste og var ivrig i alle gode Gerninger. Efter sin Moders Død blev hun givet i Varetægt hos sin Moster Ingrid paa Aspenæs, en lige saa from som kløgtig Kvinde. Her var det, at Birgitta, endnu ikke 8 Aar gammel, havde sit første Syn af Jomfru Maria, som satte hende en lysende Krone paa Hovedet, og godt to Aar senere det første Syn af den lidende Frelser, som viste hende, hvor meget han maa lide som Følge af Menneskenes Utak og Mangel paa Kærlighed. Hendes Moster blev engang Vidne til, hvorledes Jomfru Maria hjalp den lille Pige med at udføre et kunstigt Broderi, som hun ikke kunde overkomme alene. En anden Gang havde Birgitta tilbragt Natten i Bøn, og Mosteren fandt hende skælvende af Kulde. Hun vilde da tugte hende; men i samme Øjeblik, hun løftede Riset, gik det i Stykker. »Hvad,« udbrød Tanten forfærdet, »giver du dig nu ogsaa af med Trolddom?« »Nej,« svarede Birgitta, »det har han gjort, som altid hjælper mig.« »Hvem er det?« »Den korsfæstede, som jeg har set.« Fra den Tid af havde hun Lov til at bede om Natten, saa meget som hun vilde.

2. *Som Hustru.* Man kan godt forstaa, at et Barn som Birgitta følte sig dragen til Klosterlivet. Men hendes Fader havde besluttet at gifte hende bort og udset en yp-

perlig Ægtefælle for hende i Ulf Gudmarson, Lagmand for Nerike. Hun adlød sin Fader og blev, endnu ikke 14 Aar gammel, viet til den 18-aarige Ulf. Det blev et helligt og lykkeligt Ægteskab, lige i Begyndelsen indviet ved en Akt af heroisk Overvindelse. Birgitta mindede sin Mand om den unge Tobias og Sara og formaaede ham til at efterligne deres smukke Eksempel, dog paa en langt fuldkomnere Maade. I henved to Aar levede de to sammen som Broder og Søster og kappedes i den Tid i Fromhed og Velgørenhed. Det var maaske i disse Aar, at de begge lod sig optage i den 3die Orden; Ulf trak sig mere tilbage fra de glimrende Fester, han tidligere havde sat saa stor Pris paa, og de to hellige Ægtefællers Slot blev en Planteskole for al kristelig Dyd og et lysende Eksempel for hele Landet. Birgitta især var meget streng mod sig selv, saa hendes Skriftefader ytrede: »Fru Birgitta begræder sine smaa Fejl og Forseelser saa bittert, som næppe nogen anden de sværeste Forbrydelser.«

3. *Som Moder.* Snart fik hun ogsaa en Moders Pligter at udøve. En af hendes ældste Levnedbeskrivere siger: »Fru Birgitta skænkede sin Mand otte Børn og Himlen lige saa mange hellige.« Nu ja, med den førstefødte, Karl, kneb det ikke saa lidt. Han var overordentlig livlig, livslysten, pragtelskende, modig til Forvoventhed, tankeløs og opbrusende. Der udkrævedes hele Birgittas Energi for at holde ham i Tømme. Det lykkedes hende ikke at bevare ham fra et hvert Fald i den svære Synd. Først efter mange Taa- rer og Bønner opnaaede hun, at Gud udrustede ham med særlige aandelige Vaaben, saa han for Fremtiden, om end ikke holdt sig helt fri for letsindige Streger, saa dog i det mindste undgik den svære Synd. Endnu længe efter denne glædelige Forvandling, da Birgitta forestillede sine to Sønner Karl og Birger for Pave Urban, sagde denne til den sidste: »Du er din Moders Søn«, men til Karl: »Du er Verdens Søn.« Større Glæde oplevede Birgitta med sine andre Børn, især blev Katharina hendes nøjagtige Genbillede; hun blev optaget blandt Kirkens Helgener ligesom sin Moder. Og den yngste, Benedikt, som døde i en ung Alder, regnes af Benediktinerne blandt deres salige. (Sluttet.)

To interessante Udtalelser.

Pastor Morten Pontoppidan, den bekendte Præst fra Stenlille, har udgivet en Fortsættelse af sine *Bibelske Historier, fortalte for Børn*. Det er vor Frelzers Liv, der fortælles i denne sidste Del.

I Indledningen dertil skriver han som følger:

»Jesus var her paa Jorden. Og de, der saa ham og kendte ham, kom til at elske ham, saa de tænkte paa ham om Dagen og drømte om ham om Natten. . . .

Og naar de siden fortalte hinanden om ham, blandede de undertiden noget med ind, de havde drømt. Men det gjorde ingenting. Thi ogsaa Drømmene var fra Gud. Og undertiden taler Gud allerbedst til os i Drømmesproget.«

»Denne Forklaring paa Inspirationslæren« — siger et bekendt Hovedstadsblad — »er af ægte Morten Pontoppidansk Barnlighed.«

Morten Pontoppidan er ogsaa en af dem, om hvem Professor Jakobsen vilde sige, at deres Uoverensstemmelse med Folkekirkens Lære efter den gældende Praksis fornuftigvis ikke betragtes som tilstrækkelig Grund til at afskedige dem. Morten Pontoppidan er endog en af Folkekirkens Zionsvægtere, i alt Fald er han bleven det efter at have indset, at den officielle Kirke i Grunden er det sikreste Tilflugtssted for danske Protestanter. Det er den uden Tvivl, saa længe den varer, og saa længe den har Penge til at betale »Præsterne« med for deres indbyrdes forskellige Forkyndelser.

Men det er dog interessant, at man kan byde noget som denne Drømmeteorien som Forklaring paa alt, hvad der i Evangelierne ikke behager de »evangeliske« Præster. Det er ovep i Købet en nem Maade at blive af med f. E. Opstandelsen, Himmelfarten o. s. v. — det er altsammen noget, de gode Apostle har drømt sig til. Naturligvis var Drømmen »fra Gud« o. s. v.

Slige og andre rationalistiske Opfattelser er for andre i Folkekirken selvfølgelig en Afsky. Men hvad skal de gøre? Den Tid, da »Kongen vældelig skulde haandhæve den rene lutherske Lære i alle sine Riger og Lande«, er

forbi, skriver Provst Elmquist med Rette. Provsten vil bevare »Friheden« indenfor Folkekirken.

»Man kan beklage denne Frihedsudvikling, men lige-meget — den er nu en Gang en Kendsgerning, man maa bøje sig for. Og hvor skulde man begynde og hvor ende, hvis en saadan Inkquisition skulde gennemføres? Hvilke Afvigelser skulde anses for strafbare, hvilke ikke?«

Derfor mener Provst Elmquist — og vistnok de fleste troende Protestanter nu til Dags med ham — at Rationalismen maa overvindes med det, de kalder for »aandelige Vaaben«.

Her er det særlig »Lægmandsprincippet«, de haaber paa. Flertallet i Sognet skal vælge sin Præst, medens Mindretallet skal have Frihed til at løse Sognebaand. Lægfolket maa selv være modent nok til at vælge eller vrage, selv bestemme, om det vil slutte sig til en Præst eller løse Sognebaand fra ham . . . de gamle Umyndighedstider maa være forbi. . . Lægfolket maa efterhaanden vokse op til aandelig Modenhed, som er en Forudsætning for at kunne bruge den kirkelige Frihed, vi har faaet.«

Disse Ord kommer ganske vist fra en alvorlig og bekymret dansk Præst — men de er i og for sig fuldstændig haabløse og siger noget, som det — naar man tænker lidt derover — er umuligt at bygge en kirkelig Fremtid paa. Thi alle disse smukke Talemaader om »aandelig Modenhed«, som nu endelig skal komme — den kommer lidt vel sent — og om at nu Lægfolk skal »vælge og vrage«, betyder intet andet, end at det vil være en komplet Umulighed at faa en luthersk Kirkestyrelse og en klar bestemt Tro.

Det er, som om Generaler og Officerer ved Synet af udisciplinerede Tropper vilde miste al Kourage og sige: »Nu er Soldaterne naaet til »aandelig Modenhed«, nu maa de selv vælge og vrage, hvad der er den rette Krigstørelse.«

Saa dybt er man allerede sunket, at man maa appellere til Lægfolkets Selvbestemmelse i de vigtigste og vanskeligste Trosspørgsmaal og lade Menigmand afgøre, hvad der nu skal være den »rette« Tro!

Vistnok har Protestantismen teoretisk forkastet en aandelig Myndighed, da det gjaldt om at bryde med den katholske Kirke, men i Praksis har den selvfølgelig gjort det stik modsatte og overalt indført Statskirker med Myndighed i aandelige Spørgsmaal. Ellers vilde Lutherdommen ikke have kunnet holde sig i 30 Aar.

Men nu skal der altsaa gøres Alvor af at lade Lægfolk »vælge og vrage«. Dette betyder, naar det skulde gennemføres, Adsplittelse og forøget Virvar i det uendelige.

Saa kunde vi faa det komiske Syn, at Menigmand bestemmer, hvilken Lære og Retning Præsten skal slaa ind paa, for at denne fra Prædikestolen skal belære selvsamme Menigmand, om hvilken Lære og Retning der er den bedste og eneste rigtige. Det minder om Münchhausen, der løftede sig selv ved Haarpisken op af Vandet.

Ja — »vi er ude i Uføret,« som Pastor Götzsche skrev.

Skulde da intelligente og religiøse Protestanter ikke kunne indse, at det specielle protestantiske Princip om paa egen Haand, ved Bibelstudium, at finde den rette Kristendom, er forfejlet?

F. F. M.

Litteratur.

Oluf Rothe: Esav og Jakob. (Hagerup. 1911. 117 S. 2,00.)

Saa vidt det er undertegnede bekendt, har Hr. Oluf Rothe, der er Præst ved Frue Kirke her i Byen, ikke tidligere optraadt som Forfatter, end mindre udsendt nogen større Bog. Desto mere overraskende virker nærværende store bibelske Digt om de to berømte Brødre Esav og Jakob. Versebygningen er den samme som i *Adam Homo*, og ogsaa i Stil, Udtryksmaade og Kunst minder Forfatteren ikke lidt om Paludan-Müller. Meningen med den smukke Digtning er at vise Guds Opdragelse af Jakob, der trods al sin Forslagenhed og Smaalighed dybest inde har det modtagelige Sind for Guds Frelseskald, medens den i flere Henseender elskværdigere Esav med sin helt igennem verdslige Tankegang staar ganske uforstaaende overfor det religiøse Liv, der behersker baade Jakob og begge deres Forældre. Dette, som har været Hovedsagen for Digteren, er ogsaa det, der efterlader Hovedindtrykket efter Læsningen, skønt ogsaa

mange Enkeltheder, f. Eks. Samlivet mellem Jakob og Rakel, er skildret med stor Skønhed. Ogsaa Jakobs Nattekamp, der i selve den bibelske Fortælling er saa gribende, har intet tabt ved den digteriske Gengivelse, hvorimod det vistnok maa siges, at Jakobs Drøm om Himmelstigen er blevet til for lidt i Digtet. Pastor Rothe har uden Tvivl et ikke ringe Talent som Digter, og den skønne Skildring, han her har givet af Jakobs Ungdom, lægger det Ønske nær, at han senere vil forsøge, hvad han kan faa ud af den Rigdom paa forunderlige Hændelser og rige Oplevelser, som Jakobs Manddom rummer. Bogen kan med Tryghed anbefales alle Ugebladets Læsere.

— *Varden* bringer i sit 20. Hefte en apologetisk Afhandling: *Paa nært Hold* af Hr. Ansgar Meyer, hvori det slaaende paavises, at hvor nær vi end kommer vor Tidsregnings Begyndelse, har Kirken stedse kendt og anerkendt de fire Evangelier, der den Dag i Dag er Hovedkilden til vort Kendskab om Frelserens jordiske Levnedsløb. Oversat fra Fransk er Fortællingen *Er I utilfreds*, et Eventyr, der næsten til Ordlyden svarer til det danske Eventyr: *Ingen Mad i Dag, men i Morgen*. Hr. Karl Christensen skriver om *Bøger og Mennesker* og kommer deri ind paa Feltoget mod Gyldendals Forlag. I denne Sammenhæng oplyser Forfatteren, at det ikke er paa Direktør Nansen, Hovedansvaret for Udgivelsen af de senere Aars smudsige Bøger hviler, men paa en anden Direktør ved Forlaget. Hr. Christensen mener, at de billige Bogserier, der ofte har indeholdt meget tarvelig Litteratur, har gjort Udbredelsen af den gode nye Litteratur stor Skade. Han foreslaar de store Forlag, at de af nye Bøger samtidig skal udsende to Udgaver, et lille Oplag i smukt Udstyr for de Bogelskere, der har godt Raad, og et større Oplag i jævner Udstyr for de mindre bemidlede Købere. De saakaldte Folkeudgaver, der udsendes flere Aar efter en Bogs Fremkomst, anser han ikke for heldige, da de mangler Nyhedens Interesse.

— Om *Nicolaus Steno* skriver Hr. Johs. B. Metzler i *Historisch-politische Blätter*. En stor Grundighed og en overvældende Kildefortegnelse kendetegner dette saavel som de andre Arbejder fra den flittige Historikers Haand. Hr. Metzler, der vil være de fleste Læsere bekendt ved det smukke Festskrift: *Biskop Johannes von Euch*, har i disse Dage forladt Danmark i den Hensigt for en Tid at fortsætte sine Studier i Holland. Forhaabentlig vender han om nogle Aar tilbage til Danmark, til hvis katholske Historie han har opnaaet saa grundigt et Kendskab. N. H.

Brudstykker.

Rundt om i Blade og Tidsskrifter findes tit og ofte en eller anden lille Bemærkning, en mærkelig Udtalelse, et forbavsende Ræsonnement og desl., som det sikkert vilde interessere dette Blads Læsere at kende, men som dog i Følge sin Natur ingenlunde er egnet til at danne Udgangspunkt for en selvstændig Artikel. I det følgende har jeg samlet en Del saadanne Smaating, uden indbyrdes Sammenhæng, men dog med det fælles Kendenærke, at de byder lidt af speciel Interesse for os.

— I *Flensborg Avis* har der saaledes nylig været indrykket et vældigt Angreb paa den bekendelsestro Protestantisme. Det hedder heri: »Det er uforeneligt med al fri Udvikling at tilskrive den augsburgske Bekendelse den Autoritet, som saa mange gør; det er i Sandhed dens inderste Væsens Død og Reformationens kontrære Modsætning. Det er et Stykke af forborgten Katholicisme — thi det var jo netop Reformationen, der bragte aandelig Frihed, hvor der før herskede Tvang; det var Reformationen, der kastede utallige af Kirkens gamle Læresætninger over Bord, fordi den opdagede, at Kirken døde al sand Religion ved sit forkvaklede Trosbegreb; det var Reformationen, som skrev paa sit Banner: *Ein Christenmensch ist ein freier Herr alier Dinge und niemandem untertän durch den Glauben.*«

Ja, saaledes kan der virkelig endnu skrives om Reformationen af Folk, der dog maa antages at vide lidt Besked om Historie! Det er saa klart som Dagen og saa sandt, som at to og to er fire, at der var større aandelig Frihed i Danmark, Norge, Tyskland o. s. v. før end efter Reformationen! Men, som det blev sagt forleden Dag i en Samtale: »Der er ikke sagt og kan ikke siges selv de utroligste Ting om den katholske Kirke, som ikke kan gentages og blive troet den Dag i Dag.« Eksempler derpaa oplever vi daglig! Der er ikke Tvivl om, at hvis en Foredragsholder vilde rejse rundt og fortælle, at i Klostrene spiste man smaa Børn, vilde det blive troet, som Hedningerne troede det samme om de Kristne for 1800 Aar siden.

— Om større aandeligt Frisind, men ikke om større historiske Kundskaber bærer de Ord Vidnesbyrd, som Valgmenighedspræst Nielsen fra Bøvling udtalte ved et Møde i Struer. Han sagde: »Da Kong Christian den Niende havde Regeringsjubilæum, modtog han ogsaa en Lykønskning fra Pave Leo den Trettende med Tak, fordi han havde tilladt Katholikerne her i Landet at forkynde og leve efter deres

Tro; mere maa Kristenfolket ikke forlange. Vi trænger ikke til Beskyttelse af verdslig Magt, men siger med Luthers Ord: Jeg staar under en højere Beskyttelse.«

Kendte Pastor Nielsen noget mere til Historie, vilde han vide, at en væsentlig Kilde — om ikke den hele — til Luthers Heltemod var hans Bevidsthed om at have Fyrster og Riddere paa sin Side. Havde han ikke staaet fast i Worms, havde han været udsat for Mishandlinger eller Drab fra en vis Klasse tyske Riddere, som ikke var bange for at lade Gerning følge paa deres Ord. Men han har Ret i, at vi forlanger blot Frihed til at forkynde og leve efter vor Tro; det har den katholske Kirke haft i det sidste Aarhundrede i Amerika, og derfor er den blevet mægtig og stor derovre som faa Steder ellers.

— Om den nys udnævnte Biskop Ostenfeld fortælles, at han altid har næret stor Interesse for de unge Præster. Ham var det, som fik de videnskabelige Præstekursus i Gang, han holdt pastoraltheologiske Foredrag o. s. v. Og i denne Maaned skulde han have ledet et Møde i Frederiksværk, hvor en Kreds af københavnske Præster i to Dage skal holde »Retraite«.

Dette sidste lyder ret overraskende. Det er sikkert yderst sjældent, at der i Protestantismen gøres Forsøg paa at efterligne denne den katholske Kirkes maaske ypperligste Andagtsøvelse. Hvorledes ovennævnte Retraite tænkes ledet og udført, forlyder der intet om.

— Hvor unaturligt det er for et Samfund at opgive Troen, er der intet, der tydeligere viser, end den Omstændighed, at Overtro blomstrer aldrig stærkere end i de Kredse, hvor der lades haant om Kristendommen. I et rent tilfældig valgt Nummer af *Folkets Avis* fra Slutningen af forrige Maaned findes ikke mindre end 22 Annoncer om Spaaning i Kort og Udtydning af Fremtiden. En ældre Kone paa Nørrebro skal herved gennemsnitlig kunne tjene sine 150 Kr. om Maaneden, andre vistnok endnu mere. En enkelt tilbyder endog at give baade »For- og Fremtids-skæbner« gennem Haandlinjerne. Og saadanne Profetinder har »Venteværelser«, hvor Klienterne, der i Regelen er af det kvindelige Køn, somme Tider sidder i Sneewis og venter paa at faa Adgang til Spaadomshulen. Se, saa vidt er man kommen i København i det tyvende Aarhundrede!

— Om *hvad Kristendom er*, offentliggør Pastor Plenge fra *Uldum* en meget interessant Redegørelse i *Protestantisk Tidende*. Saa uenige, ja grunduenige vi end maa være med ham, kan det dog ikke andet end gøre godt at blive Vidne til den Varme og Overbevisning, hvormed han hævder, at Jesus Christus og Troen paa ham er Underet

fra Gud, og den Pietet, hvormed han taler om den katolske Kirke, uagtet han mener, den fejler i vigtige Punkter. »Den katolske Kirke,« skriver han, »er dog vor Moderkirke, som vi ikke kan fornægte uden at fornægte Troen paa den hellige almindelige Kirke, selv om denne ikke gøres til eet med dette eller hint synlige Kirkesamfund. Er den sande Kristendom i Tidernes Løb blevet noget ukendeligt, hvis Historie ikke bestemt kan følges gennem Tiderne, og som ingen mere kan sige noget bestemt om, saa har den dermed øjensynlig vist sin egen Usandhed og dømt sig selv. Dette er den fuldkomne sande Grundtanke i al katolsk Tankegang.«

Er Pastor Plenge end vor Modstander, synes han dog at høre til dem, hvem man baade kan bo ved Siden af og forhandle med i Fred.

N. H.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Fredag d. 29. September fandt der i St. Ansgars Kirke en sjælden Højtidelighed Sted, idet Hs. Højærværdighed *Biskoppen* meddelte *Subdiakonatsvielsen* til en af de unge Skolastikere fra St. Andreas Kolleg, Hr. *Frederik Küpferle*. Vielsen fandt Sted under Skolemessen Kl. 8¹/₄.

— I Dag har Hs. Højærværdighed *Biskoppen* opholdt sig i Maribo for dersteds at meddele *Firmelsens* h. Sakramente og holde *Visitats*.

— Ved *St. Knuds Skole* i Stenosgade foretages for Tiden et ret betydeligt Om- og Tilbygningsarbejde, som udføres af Murmester *A. V. Günther*, under Ledelse af Arkitekt *Emil Jørgensen*. Da Skolens Elevantal siden Erhvervelsen af Eksamensret er vokset med hvert Aar, har de hidtidige Lokaler vist sig at være utilstrækkelige, hvorfor man har maattet finde en Maade at udvide Skolen paa. Dette sker nu ved, at hele Arealet af den tidligere Legeplads bliver bebygget, saaledes at Skolen efter Fuldendelsen af den ny Bygning vil kunne raade over 10 rummelige Klasseværelser til almindelig Undervisning samt særlige Lokaler til Sang, Tegning, Naturhistorie og Fysik. Endvidere vil der i den nyopførte Del findes en stor Gymnastik- og Festsal med tilstødende Bade- og Toiletrum. I Højde med første Sal indrettes en udstrakt, asfalteret Legeplads med dækket Hal og øverst

oppe paa Bygningens nordlige Del mod Gl. Kongevej en mindre Taghave. Som Led af Bygningsforetagendet er der i disse Dage i den gamle Bygning indført Centralvarme (varmt Vand) og elektrisk Lys. Selve den nye Del af Skolebygningen blev paabegyndt i Juli Maaned, og Arbejdet er allerede — takket være de heldige Vejrforhold — skredet godt frem, saa at man formodentlig vil kunne tage det hele i Brug ved Slutningen af indeværende Skoleaar.

— Trods det daarlige Vejr, som desværre en lille Smule formørkede den første Højskoleaften, var der kommet godt 150 Tilhørere til Stede ved Hr. Mogens Ballins lange og indholdrige Foredrag om oldkirkelige Forfattere. Taleren endte med at paapege den dybe Forbindelse, der bør være — og ogsaa er — mellem katholsk Videnskab og katholsk Ydmyghed.

— Den 4. ds. er der ved Højesteret fældet Dom i den Retssag, som er omtalt her i Ugebladet i Nr. 22 dette Aar. Overretsdommen stadfæstedes. Vi skal ved senere Lejlighed vende tilbage til denne Afgørelse og til de Følger, den kan tænkes at have.

Norge. I Tilslutning til, hvad vi i dette Blads Nr. 29 fortalte om den voksende Interesse for St. Olafs Helte- og Helgenskikkelse ogsaa i protestantiske Kredse, kan følgende Meddelelse fra *Nationaltidendes* Søndagstillæg maaske paaregnes at have Interesse for Læserne: I Norge har siden 1905 det kristelige og det nationale gaaet Side om Side paa flere og flere Punkter. Det er saaledes bleven almindeligere, især paa Vestlandet, at Olafs festen fejres i Kirkerne, og Kirkedepartementet har anordnet følgende Kirkebøn, som det vil kunne interessere en og anden at kende: »Herre, vor Gud, himmelske Fader! Vi takker dig, at du gav Norges Konge Olaf Haraldsøn Naade og Kraft til at rejse Korsets Mærke blandt vort Folk og ved sit Liv og gennem sin Død grunde din Søns, vor Herres Jesu Kristi Rige i et samlet og selvstændigt Fædreland. Vi beder dig, at du i Naade vil styre og lede vore Hjerter og vore Veje, saa vi i Liv og Død kan holde fast ved dit hellige Ord og i Fred og Sammenhold bygge vort Land, dig til Ære og vort Folk til Lykke og Velsignelse ved vor Herre Jesus Kristus, din Søn, som med dig lever og regerer i den Helligaands Samfund, een sand Gud, fra Evighed til Evighed. Amen.«

Sverrig. I Ugeskriftet *America* giver Hr. Baron *Gustaf Armfeldt* en lille Oversigt over de katholske Kirker, der findes i dette Land. Den ældste af dem alle er St. Eugenia Kirken i Stockholm. Den er ikke stor, men er kær for alle Svenskere, da den er den første katholske Kirke i Sverrig siden Reformationen. Den blev bygget i 1837, men blev først af nogen rigtig Betydning i 1860, da der blev

indført en meget indskrænket Religionsfrihed i Landet. I 1892 blev Stockholms anden Kirke, St. Eriks Kirke, som ligger i Gøtgatan, indviet. Det er en smuk Basilika med en stor Granittrappe foran og skønne kulørte Glasvinduer. Den er Residenskirke for den apostoliske Vikar for Sverrig, Biskop Bitter. Foruden et Ligkapel paa Kirkegaarden findes der kun de nævnte to Kirker i Stockholm. Af andre Byer findes der kun fire med katholske Kirker, nemlig Gøteborg, Gefle, Malmø og Norrkøping. For Polakkerne er særlig Præsten i sidstnævnte By virksom; hans Navn er Stolberg, og han stammer i lige Linje med fra den berømte Konvertit, Grev Frederik Stolberg. Forresten er de kirkelige Forhold for Tiden ret vanskelige for de svenske Katholikker.

Rom. Den 6. Juni rettede Pave Pius en Rundskrivelse til de brasilianske Biskopper, hvis Indhold for en Del maa siges at have almen Interesse. Især er Pavens Fremhævelse af den kirkelige Prædikens Betydning af stor Vigtighed. Det hedder saaledes: »Overordentlig fordelagtigt for det kristne Folk vilde det være, om den velsignelsesrige Sædvane ogsaa blev indført hos eder, som allerede øves flittigt i andre Diøceser, at enhver Verdens- og Ordenspræst alle Søn- og Festdage i sin Messe indflettede en lille Tiltale til Folket om en eller anden Genstand i vor Tro.» Hvor der er faa Præster, er det den letteste Maade at undervise Folket paa om dets Kristenpligter; og vi vilde meget ønske, at alle Præster derovre vilde begynde herpaa og blive ved dermed.« — Alle Vegne, hvor man har indført disse Fem Minutters Prædikener, giver man den Hellige Fader Ret i hans stærke anbefaling af dem.

— For første Gang i mange Aar har Roms Katholikker optraadt en Smule energisk overfor de smaa irreligiøse Samfund, som i Frækhed og Raahed ikke plejer at nægte sig noget. Det antikristelige Giordano Bruno-Selskab paa-tænkte lige overfor Vatikanet at lade opsætte en stor Inskription af et meget udfordrende Indhold mod Paven. Men da holdt alle Formænd for katholske Foreninger i Rom et Fællesmøde, hvor man vedtog, at hvis omtalte Indskrift blev opsat, vilde der paa selve Stedet blive samlet et stort katholsk Demonstrationsmøde, hvortil man vilde hente Deltagere fra alle Sider; saaledes skulde unge Cyklister fra Rom køre om i Latium og samle Tusinder sammen derfra. Trods Sekterernes og Frimurernes hede Protest tog

*) Disse korte Prædikener er især almindelige i De forenede Stater i Nord-Amerika, hvor de kalder dem *Five-Minute Sermons* (Fem Minutters Prædikener).

Regeringen dog denne Gang det fornuftige Parti rent ud at forbyde Anbringelsen af den forhaanende Inskription.

Afrika. Fra *Kristeligt Dagblad* er følgende Udtalelse af den bekendte Friherre *E. Nordenskjöld* taget (Foranledningen er en ny Bog om Missionen i Kongo): De hvide Mænd erobrer nye Lande, spreder om sig Død, Brændevin, Sygdom og Elendighed. De plyndrer fra andre Folk deres Fædres Jord. De plyndrer Negrene, de plyndrer Indianerne, de plyndrer Marokkanerne. Engang imellem kommer Ransmændene i Strid med hinanden om, hvad de har stjaalet. Det kaldes Kolonialpolitik. Den hvide Civilisation har flere Strenges paa sin Bue. En skønne Dag lærer disse plyndrede farvede Folk, sikkert til deres store Forundring, andre hvide at kende, der kommer i Soldaters og Handelsmænds Fodspor. Disse Mænd og Kvinder taler til dem om, at de hvide er Kristne, at de tror paa en eneste stor, almægtig Gud, som har lært dem at elske og tilgive hinanden. Hvor underligt, hvor inkonsekvent! Disse kristne Ransmænd elske og tilgive! Desværre har jeg aldrig personlig lært protestantiske Missionærer at kende, men kun de katholske. I een Henseende saa jeg deres store Betydning. De beskyttede de indfødte mod de andre hvide. Missionærerne synes mig derfor at være Civilisationens Samvittighed. De gaar ud til fremmede Folk, ikke for at tage, men for at give. Blandt dem findes mange Mennesker, der begejstrede for deres Sag ikke arbejder for nogen Fordel, men for en Idé, for deres Tro. Dette er noget stort i Industrialismens Tidsalder.

Stor Aftenunderholdning med Musik, Sang, Komædie og Bal afholdes af K. U. F. Søndag d. 29. Oktbr. i Citys Selskabslokaler. Uførligt Program i næste Nr. af Ugebladet.

Aarhus. Familie-Aften Søndag d. 15. Oktober. I Roms Katakomber. Foredrag af Hr. Pastor Geller, med 80 Lysbilleder. — Entré 50 Øre, Kaffe iberegnet.

Unio. Almindeligt Møde Fredag den 13. Oktbr. i Frederiksberg Allé 11.

Katholsk Ungdomsværn, der vil sikre Menigheden en trofast Efterslægt og derfor støtter Ungdomsforeningerne og desuden samler Midler til et Ungdoms-Fond, beder Vener af de unge om at indmelde sig i Værnet og tegne Bidrag (aarlige, maanedlige eller een Gang for alle). Værnets Kasserer er Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11. N. Telefon 4110.

Kirkelig Kalender.

8. Okt. 18. Søndag efter Pintse. Birgitte, Enke.	15. Okt. 19. Søndag efter Pintse. Therese, Jomfru.
9. — Mandag. Dionysius og Lidel- selsfæller, Martyrer.	16. — Mandag. Votivofficium (Ansgar).
10. — Tirsdag. Frants Borgias, Bekender.	17. — Tirsdag. Hedvig, Enke.
11. — Onsdag. Ansgar, Biskop og Bekender.	18. — Onsdag. Lucas, Evan- gelist.
12. — Torsdag. Votivofficium. (Alterets h. Sakr.)	19. — Torsdag. Petrus af Al- cantara, Bekender.
13. — Fredag. Edvard, Be- kender.	20. — Fredag. Johannes af Kenty, Bekender.
14. — Lørdag. Callistus I, Pave og Martyr.	21. — Lørdag. Ursula og Led- sagere, Jomfruer og Martyrer.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 40.

Bogudlaan (*gratis*).

Fra St. Ansgars Folkebibliothek Bredgade 67, 3. Sal o. G. Tirsdag, Torsdag og Lørdag fra Kl. 7—9 Aften; desuden efter Eftermiddagsgudstjenesten i St. Ansgars Kirke. (Hr. Lærer Ertner træffes forøvrigt i Regelen daglig fra Kl. 9—12 Frm.)
Ved Rosenkranskirken daglig fra 6—7 (hos Hr. Pastor Ronge).
Ved St. Annæ Kirke hver Søndag efter Hovedgudstjenesten.
Fra St. Josefs Konferens Bibliothek udlaanes Bøger daglig Kl. 9—1 fra Skolelokalet, Griffenfeldtsgade Nr. 7.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag d. 10. Oktbr. Kl. 8 Aften.

Bernhard Jensen: Biskop Ketteler.

Hotel Dannevirke.

Studiestræde 38. **2den Sal.**

Fri Adgang for alle.

Vincentforeningens Kransekort

bringes i velvillig Erindring; de faas hos d'Hrr. gejstlige ved St. Ansgarskirken (Bredgade 64¹), Rosenkranskirken (Boyegade 8³), St. Josefskirken (Griffenfeldtsgade 44), St. Andreaskirken (Ordrup), St. Annæ Kirke (Sundby) og hos Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11, samt ved telefonisk Henvendelse til Johs. Hoffmann & Søn, Købmagergade. Tlf. Central 1389.

Sursum corda.

Sangbog for katolske Ungdomsforeninger.

Pris 50 Øre, smukt indb. I Skind 1 Kronc.

Faas paa Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G. (mellem Kl. 1 og 4), hos St. Josephssøstrene paa Toldbodvej og i Frederiksberg Allé, hos Præsterne i Stenogade, Boyegade, Hans Bogbinders Allé og Ordrup samt hos Hoffmann, Købmagergade 48.

Rosenkransbogen.

Faas ved Kirkerne og hos St. Josefs-Søstrene.

(Hovedoplag Frederiksberg Allé 15—17.)

Smukt indbundet 35 Øre.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditions kontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 42.

Søndag den 15. Oktober.

1911.

INDHOLD: Den hellige Birgitta. — Et Besøg hos en polsk Landsbypræst. — Litteratur. — Processen. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Maribo. Køge. Asien. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Den hellige Birgitta.

(8. Oktober.)

(Sluttet).

4. *Kyskhedens Løfte.* Efter at have skænket sin Mand de otte Børn bevægede hun ham til, ved Kyskhedens Løfte, at give Afkald paa videre Brug af deres ægteskabelige Rettigheder. De to hellige Ægtefæller levede derefter saa vidt muligt udelukkende for Gud, bad meget, spægede sig strengt og gjorde sig en særlig Fornøjelse af at tjene Gud i de fattige. De gjorde til Fods en Pilegrimsfart til Trondhjem til St. Olafs Relikvier og en større Pilegrimsrejse til St. Jago de Compostela, det berømte Valfartssted i Spanien, hvor den h. Apostel Jakobus' Levninger er gemte. Paa denne Rejse blev Ulf saa alvorlig syg, at man frygtede for hans Liv. Han modtog de sidste Sakramenter og var vel forberedt til Døden. Imidlertid bad Birgitta Gud om, at han ikke vilde lade ham dø saa langt fra Hjemmet, og anraabte særlig Frankrigs store Værnehelgen, den h. Dionysius, om Hjælp. Virkelig aabenbarede denne Helgen sig for hende, forudsagde hende forskellige Ting om Fremtiden og bebudede hende som Tegn paa sine Ords

Sandhed, at hendes Mand vilde komme sig. Denne Pilegrimsfart med de mange Fromhedsøvelser og den truende Død gjorde det dybeste Indtryk paa den allerede i Forvejen saa fromme Fyrste. Næppe var han vendt tilbage, førend han, med sin Hustrus Tilladelse, trak sig tilbage fra Verden og indtraadte som simpel Broder i et Cistercienser-kloster, hvor han tre Aar efter døde, æret af sine Medbrødre som en Helgen. Han var et glimrende Eksempel paa en kristelig Fyrste paa en Tid, hvor Sverrig allerede var sunket saa dybt baade i politisk og sædelig Henseende.

5. *Som Enke.* Nu var Birgitta altsaa Enke, nu maatte hun opfylde den h. Paulus' Ord: »Den, som i Sandhed er Enke, sætter sit Haab til Gud og holder ud i Paakaldelser og Bønner Nat og Dag«. (1. Tim. 5,5). Det faldt ikke Birgitta svært. Hun afførte sig straks sine fyrstelige Klæder, uddelte sine Smykker og Kostbarheder blandt de fattige og klædte sig tarveligt, som en almindelig svensk Borgerfrue. Snart fik hun af Prioren i Alvastra Kloster Lov til at bosætte sig i en lille Celle i Klosterets Forgaard, og her hengav hun sig til et saa strengt bodfærdigt Liv, hun, som dog aldrig havde gjort sig skyldig i nogen større Synd, at det vækker Gru og Forfærdelse hos vor Tids forvante Mennesker blot at tænke derpaa. De Syner, som hun allerede før havde haft saa mange af, tog til, og det er maaske det sikreste Tegn paa deres Ægthed, at de ikke blev en Anledning til et ørkesløst Liv, men netop drev hende til den Gerning, hun skulde udføre i Kirkens Tjeneste. Hendes offentlige Liv, som vi nu maa gaa over til at betragte, faldt for største Delen i hendes Enkestand.

II. *Birgittas offentlige Liv.*

1. *Ved Hoffet.* Birgittas offentlige Virksomhed var, som lige antydet, allerede begyndt, medens hun var gift. I 1335 blev hun nemlig som Overhofmesterinde kaldt til Hoffet i Stockholm. Her herskede Magnus Smæk, som var gift med den franske Prinsesse Blanka. Magnus var af Natur udsvævende, men syntes i Begyndelsen af sin Regering at slaa ind paa bedre Baner. Blanka var endnu ufordærvet, men lelsindig og nydelsessyg. Da Birgitta kom til Hove, lod Kongen sig endnu lede af den fornuftige Mads Kettilmundsson, og alt gik godt. Dronningen

følte vel mange Gange den h. Birgittas Formaninger som snærende Baand, men søgte dog nogenlunde at rette sig efter dem. Det skulde snart blive anderledes. Gud viste Birgitta det i et mærkeligt Syn. Hun saa Himmelen indhyllet i Taage, men Solen og Maanen straaede endnu i fuld Klarhed og kastede Lyset vidt omkring. Gode og onde Engle stredes om Solen og Maanen. Dog havde de gode Engle Overhaand, indtil der pludselig steg en stor, skrækkelig Drage frem; Solen og Maanen afstod Dragen deres Glans. Solen blev først bleg, saa sort, og Maanen flyede bag ved Jorden. Idet Birgitta skuede ned mod Jorden, saa hun den fyldt med Øgler og Orme, der opaad Jordens Grøde og med deres Haler dræbte Menneskene. Til sidst sank Solen ned i Afgrunden, og Maanen var ikke mere at finde. — Den taagede Himmel var et Billede paa Sverige, som var skæmmet af mange Laster. Solen og Maanen var Kongen og Dronningen, som endnu var gode, men angrebne af mange Fristelser. Det gik altsammen godt, indtil Kongen afskedigede den ædle Kettilmundsson og satte Dragen Bengt Algotson i hans Sted. Fra nu af blev han selv et Bytte for alle Laster; Dronningen hengav sig helt til sin verdslige Lyst, og Landet blev hærget af blodige Opstande, indtil Kongen og Dronningen kom ulykkelig af Dage. Birgitta og hendes fromme Gemal stred længe imod. Men da de saa, at al Umage var spildt, trak de sig tilbage fra Hoffet. Birgitta vendte senere endnu en Gang tilbage; men ogsaa da formaaede hun kun lidet overfor den svage Dronning. Med selve Kongen var der ikke mere noget at stille op.

2. *I Kirkens Tjeneste.* Birgitta blev snart kaldet til et højere Arbejde i Kirkens Tjeneste. »Gaa til Rom,« sagde Herren en Dag til hende, »og bliv der, indtil du har talt med Paven og Kejseren og meddelt dem, hvad jeg vil befale dig at sige dem.« Kirken befandt sig dengang udadtil i en meget sørgelig Forfatning. Efter at den store Pave Bonifacius VIII var død som et Offer for den franske Politik, og hans Efterfølger Benedikt XI var død kort efter ham, havde den ny Pave Clemens V bosat sig i Avignon, som nu, i henved 70 Aar, blev Pavernes Opholdssted. Man har sagt meget ondt om Paverne i Avig-

non. For de flestes Vedkommende med Urette. Clemens var ikke ond, men dog meget svag, Johan XXII var viis og streng, Benedikt XII from og velgørende, Urban V regnes blandt Kirkens salige; kun hans Forgænger, Clemens VI, var alt for pragtelskende, men dog ogsaa ligesaa velgørende. Men en stor Ulempe havde Pavernes Ophold i Avignon til Følge, den nemlig, at de var, eller dog mistænketes for at være, alt for afhængige af den franske Politik. En Følge deraf var, at de andre kristne Lande betragtede Pavedømmet med stedse større Mistænksomhed, Baandet mellem Kirkens Hoved og dens Lemmer løsnedes lidt efter lidt, og saaledes blev en af Grundene lagt til de senere store Frafald i det 16de Aarhundrede. Men værst var Følgerne for Rom, hvor der lidt efter lidt kom til at herske skrækkelige Tilstande. I Pavernes Fraværelse tiltog de rige Baroner sig skiftevis Magten, bekæmpede hverandre indbyrdes i blodige Fejder, undertrykte og udsugede Folket og fyldte Gang efter Gang Roms Gader med Mord og Brand. Snart var store Dele af Staden lagt i Grus. En Rejsning under Cola di Rienzi tilvejebragte for en Stund Ro og Orden; men snart faldt Folkeføderen for selve Folkets Raseri. Først den pavelige Legat, Kardinal Albornoz, skaffede med Vaabenmagt ny Orden og forberedte Staden til Pavernes Tilbagevenden. Imidlertid var Byen og hele Italien samt endnu andre Lande blevet hjemsøgt af den sorte Død, som bortrev Mennesker i Hundredtusindvis.

Det var under saadanne Tilstande, at Birgitta ankom til Rom. Hvad skulde den svage Kvinde gøre? Ja, hun havde ingen andre Vaaben end Bønnen og — Himlens Hjælp. Ved sit hellige Eksempel, særlig under den sorte Død, blev hun til Opbyggelse og Omvendelse for mange; ved sine, af Gud dikterede Trusler, skræmmede hun mange af de mægtige fra deres onde Færd, medens de, som ikke vilde tro hende, som Regel døde en ulyksalig Død. Hendes Hovedanstrengelser gjaldt Pavens Tilbagekaldelse. Hun skrev atter og atter ifølge guddommelig Indgivelse til Paverne. Hos Clemens VI fandt hun kun lidet Øre, han var for svag overfor sine onde Raadgivere; og de ubetydelige Anstregelser, han gjorde for at følge Birgitta, førte aldrig til noget Resultat. Derimod gjorde hendes indtrængende Breve et

dybt Indtryk paa den fromme Pave Urban. Han vendte virkelig tilbage til Rom, og da samtidig ogsaa Kejser Karl IV kom derhen, gik Herrens Løfte om, at hun skulde mødes med dem, i Opfyldelse. Desværre kunde Paven ikke føle sig hjemme i det hærgede Rom, og trods Birgittas Trusler om en tidlig Død vendte han tilbage til Avignon, hvor han kort efter døde. Det var først hans Efterfølger, Gregor XI, som vendte tilbage til Rom for at dø der. Men ogsaa han tøvede længe, trods Birgittas idelig fornyede Opfordringer. Hun saa ham ikke selv. Thi hun havde imidlertid af Herren faaet Befaling til at rejse til det hellige Land, en Rejse, der ikke blot havde stor Betydning for hendes eget indre Liv, men paa hvilken hun ogsaa fik Lejlighed til at gøre meget godt ved den ryggesløse Dronning Johanna af Neapels Hof og i Cyprens Hovedstad Famagusta. Kort efter sin Hjemkomst til Rom døde hun, og først hendes Datter Katharina saa Pave Gregor i Rom. Det var til sidst den h. Katharina af Sienas Anstrengelser, som formaaede ham til atter at forlægge sin Residens til Rom. — Der er kun endnu tilbage at sige et Par Ord om

3. *Birgittinerordenen*. Det er ejendommeligt, at Birgitta er bleven Ordensstifterinde uden nogen Sinde selv at have levet i sin egen eller nogen anden Orden. Allerede medens hun opholdt sig i Alvastra, kundgjorde Herren hende, at han ved hendes Hjælp vilde stifte en Orden. »Frelserens Orden« skulde den kaldes. Han udkastede ganske nøje Planer og dikterede hende Reglerne, men der skulde gaa Aartier, før Ordenen blev til. Til en Ordensstiftelse kræves altid Pavens Santykke, dengang ogsaa Kejserens. Og saa maatte Birgitta vente med at faa dette dobbelte Tilsagn, indtil hun fik dem begge at se i Rom. Næppe var dette Tilsagn bleven givet, før Ordenen begyndte at opblomstre; men Birgitta selv kom kun som Lig til Moderhuset Vadstena. Det var hovedsagelig en kvindelig Orden; dog skulde den have Præster som Medhjælpere. Hvert Kloster skulde bestaa af højst 60 Søstre og 25 Præster, resp. Lægbrødre; de mandlige og kvindelige Medlemmer boede i to Huse, som var skilte ved Kirken. Ordenen har gjort meget godt baade i Sverige og Danmark og andre Lande. Den virkede til stor Gavn for Ridder-

skabet og Almuen, den gjorde sig højlig fortjent af Sjælesorgen ved Prædiken og Udbredelse af gudelige Bøger; ogsaa de videnskabelige Sysler stod højt i Flor. Hvad der vidner om den gode Aand, der herskede deri, er, at, da Reformationen blev paatvunget Sverige, var der ikke een Søster, som faldt fra, og af Præsterne kun to, hvoraf den ene snart omvendte sig igen.

Det er altsaa et herligt Liv, Birgitta har levet, og det er gaaet i Opfyldelse, hvad Gud engang sagde om hendes Moder: »Fra hende vil jeg lade udgaa en Datter, som jeg skal skænke saa megen Naade, at alle Jordens Folk skal blive forbavsede derover.« Og det er ingen Overdrivelse, naar Pave Bonifacius IX i Kanonisationsbullen skriver: »Hendes Dyders og Fortjenesters Lys . . . er ikke sat under Skæppen, men paa Lysestagen og frembringer i Herrens hele Hus en uudslukkelig Straaleglans.« Lad os bede til hende, at hun ved sin mægtige Forbøn maa hjælpe til, at den Tro, hvis ivrige Forkæmper hun var, vender tilbage til de nordiske Riger og paa ny gør dem til straalende Lys i Herrens Kirke.

sr.

Et Besøg hos en polsk Landsbypræst.

Vi var nogle unge Teologer, der vilde besøge Præsten i Tarnowo, nogle Mil fra Posen. Da vi nærmede os dertil, saa vi først et højt, rødt Kirketaarn med Trappegavle, som vi fik at vide hørte til den protestantiske Kirke. Omtrent lige ved Siden deraf opdagede vi et lavere mørkt Trætaarn; det var den katholske Kirke. Vi svingede nu ind paa Chausseen Posen—Berlin, og et Øjeblik efter holdt vi foran Provstegaarden. Havde vi holdt paa den anden Side af Vejen, havde det været foran den protestantiske Kirke, der laa der med tilhørende Præstegaard og

Skole. Vi kigede naturligvis lidt paa dette Komplex, og jeg kan sige, at det protestantiske Taarn tog sig noget tyndere ud, naar man saa det nærmere ved, men for Resten var de tre Bygninger meget elegante og indesluttede af en flot, rød Mur, der gav det hele et næsten klosterligt Præg. Vi gik imidlertid ind til vor Provst, og her faldt vore Øjne straks paa en meget smuk, høj, fritstaaende Madonnastatue, der aabnede sine Arme over mod det protestantiske Kvarter, som vilde den drage Menneskene derovre til Kirken paa denne Side Landevejen.

Et Øjeblik efter at vi havde sat os i Provst Jaroscs Dagligstue, kom han ind, en ikke høj, men kraftig Skikkelse, med et rødmosset Ansigt, over hvis faste og kloge Træk der bredte sig et muntert og lidt polisk Smil. Med andre Ord — vi fik Indtrykket af en Mand, der passede brillant i de høje, blanke martialske Støvler, hvilke han, som alle polske Præster, bar udenpaa Benklæderne. Han bød os hjertelig velkommen, og Polakkerne udvekslede deres Kys paa Kinden, en national Skik, som let falder de kølige Danske lidt for Brystet, men som man, naar man lærer Polakkerne at kende, snart vil synes kun er et smukt og naturligt Udtryk for polsk Hjertelighed og Ligefremhed.

Under Kaffen faldt Talen ganske naturligt paa »Confrateren« paa den anden Side Vejen. Provstens Udtryk blev endnu mere fornøjet. »Det er en rigtig god Mand, og hans Anskuelse er næsten ganske katholske. Han og jeg lever i den bedste Forstaaelse, og vi snakker ikke saa sjælden sammen, ogsaa om religiøse Emner. Ser De, tidligere var alt her katholsk, men saa købte Tyskerne Jord op og grundede en *Ansiedelung*, og der fulgte en hel Indvandring af tyske Kolonister. Regeringen byggede saa det derovre. Naa, Besøget i Kirken er jo ikke det allerbedste, for der er sjælden mere end 5—6 Personer, og det er noget lidt at prædike for, men der er den Bestemmelse, at naar der bare er tre til Stede i Kirken, skal han prædike. Og saa klager han for Resten sin Nød med Hensyn til Religionen. De ved jo, Protestanterne i Tyskland udlægger Bibelen, som de vil; og derfor er der omtrent ligesaa mange forskellige Religioner, som der er Pastorer. Her kommer saa det til, at Kolonisterne kommer fra mange forskellige Egne

af Tyskland, og hver er saaledes vant til at høre Ordet forkyndt paa sin Maade, og den vil de ogsaa have Pastoren derovre til at følge, og det er jo ikke saa let for ham.« Den Stemning, det »evangeliske« Kirketaarn først havde fremkaldt hos mig, begyndte at fortage sig.

»Lad os nu gaa hen i min nye Have. De spiller vel Kegler allesammen?« »Jo.« Med Provsten i Spidsen marcherede vi af Sted gennem Landsbygaden, hvor de af hans Sognebørn, vi mødte, hilste os med den katholske Hilsen og kom hen og kyssede deres Sjælesørger og hans Gæster paa Haanden. Imidlertid forklarede Provsten: »Ser De, jeg har anlagt denne Have her for et Aarstid siden. Jeg vil ikke have, at man i min Menighed gaar paa Kroen om Søndagen og bumler. Paa den anden Side trænger de jo ogsaa til at fornøje sig lidt. Nu kan de gaa herhen. Her skal vi nu have Afholdsrestauration, og der ser De Keglebane, der Vippe, der Barre, der en ordentlig Klatrestang, hvor Drengene skal have Præmie, naar de kan komme helt op til Pinden. Der ser De Musiktribune, og denne Plads her er til Dans. Ja, det ser jo slemt fortørret ud alt sammen i Aar, men det bliver nok bedre næste Aar.« Vi stod nu ved Keglebanen i Haven, og efter at Kjolerne havde vejet Pladsen for Skjorteærmer, varede det ikke længe, før Keglerejserne konstaterede, at Provsten havde slaaet »alle ni«.

Efter en munter Pot Kegler, og efterat vi havde prøvet at skyde til Skive med et Gevær, som Provsten ligeledes havde anskaffet til Underholdning for de besøgende i Haven, gik vi tilbage gennem Landsbygaden til Kirken, hvor der blev ringet til Angelus, just som vi traadte ind paa Kirkegaarden. Saa fristende, som det kunde være, at beskrive den Stemning, der hersker i en katholsk Landsbykirke ved Aftenstide, vil jeg dog forbigaa det her. Paa dette Tidspunkt veg det sidste Spor af den Stemning, Forskellen mellem det protestantiske Stentaarn og det katholske Trætaarn havde fremkaldt hos mig. Provsten udviklede nemlig nu sine Byggeplaner, der allerede havde taget Form i en Tegning, der viste Kirken i restaureret Skikkelse og med et Taarn og et Spir, der fremkaldte vor udelte Beundring. Det er imidlertid ikke saa lige en Sag i Tyskland og særlig

i Provinsen Posen at restaurere en katholsk Kirke, for ikke at tale om at bygge en ny. Selvom de nødvendige Penge er samlede, gøres der tit mange Vanskeligheder fra Rege- ringsmyndighedernes Side, men vi fik dog Indtrykket af, at det alligevel skulde lykkes den bestemte, men elskvær- dige Provst at gennemføre, hvad han havde planlagt; ja vi følte endogsaa Tilbøjelighed til at antage, at hans i Virkeligheden jo meget fromme Ønske om, at Himlen vilde lade Lynet slaa ned i en gammel Lade, der laa netop der, hvor Kirkegaarden maatte udvides, vilde gaa i Op- fyldelse.

»Naa, nu skal De se Provstegaardens nye Have; her har jeg ogsaa Fisk.« »Hvad for noget, Fisk?« Tanken vakte med Rette Forundring — Fisk midt i denne i Aar saa knastørre Egn. Men det viste sig, at Provsten var Mand for at skaffe sig Fisk om Fredagen, selv om Egnen var aldrig saa tør. Mellem opkastede Blaalersdynger viste han os et Bassin, hvis Vand straks saas i Bevægelse af en Fiskehale.

Mørket faldt nu paa, og vi gik ind til Aftensbordet. Imidlertid udspurgte jeg Provsten nærmere om den Sparekasse, jeg havde hørt, han havde grundet. Det forholdt sig rigtigt nok; den var for Arbejderne der paa Egnen, og i den store Kassebog, som vi saa, viste Indskudene over halvanden Hundrede Tusinde Mark. »Bank- personalet, det er Organisten og mig, og en Provst noget herfra er Revisor.«

I Aftenens Løb fortalte Provsten os nu mangt og meget om Forholdene paa Egnen, særlig om de vanskelige nation- ale Forhold og om sit Arbejde, bl. a. ogsaa om, hvor megen Glæde han havde af, at Forældrene fulgte med til Børnenes Religionsundervisning, og hvorledes han saa førte dem over i Kirken og forklarede dem alt der. Det blev en hyggelig Aften, som gav os et mægtigt Indtryk af, hvor udmærket en Fader og Fører den polske Landsbypræst er for sin Menighed, og det baade i den ene og den anden Retning. Det var derfor heller ikke uden berettiget Grund, at vi paa Hjemturen sang den polske Nationalsang: »Noch ist Polen nicht verloren,« dog selvfølgelig paa Polsk. ¶

Litteratur.

St. Alphonsus Liguori: Daglige Besøg ved Alterets Sakramente. (København 1911).

Der er mange, som med Glæde vil hilse denne lille Bog velkommen, som Pastor Schmiderer her har udsendt paa Dansk. Ikke mest maaske, fordi det er den h. Alphon-sus' over hele Verden berømte og skattede Værk, hvilket gør enhver egentlig Anmeldelse og Anbefaling overflødig, men først og fremmest, fordi der ved denne lille kønne og billige Bog er udfyldt et virkeligt Hul i vor opbyggelige Litteratur: vi har nu et Hjælpemiddel til at løse vore bundne Tanker, til at give den Tak og Lovprisning Ord, hvilken vi gerne vil bringe vor Herre og Frelser, naar vi besøger ham i hans stille Skjulested paa vore Altre. Derfor tvivler jeg ikke om, at den pæne, lille sorte Bog med *St. Alphonsus' Besøg* trykt uden paa Bindet vil blive revet bort, saa Pastor Schmiderer snart vil blive nødt til at udsende 2. Oplag, i hvilket han — sikkert efter Opfordring fra mange Sider — vil lade den daglige Hilsen til den hellige Gudsmoder sætte med lidt større Typer. Sproget er klart og godt, trods Originalen paa flere Steder frembød ikke saa faa Vanskeligheder. N. H.

Fred. Esser: Jesus Kristus i Gaar og i Dag den samme og i al Evighed. Apologetiske Prædikener. 2den Serie: Verdens Frelser. (København. Høst & Søn 1911).

Alle de, som i Foraaret med Glæde modtog første Hæfte af Pastor Essers Prædikener, vil med Iver gribe efter nys udkomne andet Hæfte, hvori Jesu Christi Frelsergerning gennemgaas i følgende syv klare og udtømmende Prædikener: Midler mellem Gud og Menneskene, Frelser, Talsmand, Læge, Guds Tjener, Syndernes Ven og Lyset til Hedningernes Oplysning. Forfatteren kalder sine Prædikener apologetiske; jeg kunde lide snarere at kalde dem centrale, for saa vidt som det er Hovedsagen, de alle handler om, nemlig Jesus Christus og hans Frelsergerning, og Hovedsagen, der uden Omsvøb klart og direkte stiles hen imod. De mange, hvem det har gjort ondt at tænke paa de Millioner Hedninger, der dør uden at have hørt noget om Jesus Christus, vil glæde sig ved at læse de meget lyse Forhaabninger, Pastor Esser i den sidste Prædiken udtaler om disses Frelse. Fremmedord, som Institution, Rebellion, Alternativ, Repræsentant o. s. v., synes jeg, man bør undgaa i Prædikener. Ellers er Pastor Essers Sprog godt og klart, og hans Prædikener læses med stor Lethed. Derfor er ogsaa dette andet Hæfte værd baade at eje og læse, ikke alene af Katholikker, men ogsaa af saa-

danne Protestanter, der sætter Pris paa den »gammeldags«
Kristendom.

N. H.

Sursum corda. Katholsk Sangbog.

Skønt vor Sangbog jo har været anmeldt her før, tror jeg dog det vil glæde dem, der sætter Pris paa dette nye Forsøg paa at vinde aandeligt Terræn i vort Fædrelands Jordbund, som vor Sangbog er, at Forfatteren *Valdemar Rørdam* i Dagbladet *København* har skrevet en meget velvillig og forstaaende Anmeldelse af den. Efterstaaende er et Uddrag heraf. »Hovedsagen, det foretagne Udvalg, synes ved et flygtigt Gennemsyn endog ualmindelig vellykket. Blandt de aandelige Sange findes det fælles-kristelige og det fælles kristelig-historiske rigt repræsenteret, Side om Side med det særskilt katholske. Kingo, Grundtvig, Ingemann, Høstrup og Chr. Richardt følges kønt med nykatholske Salmeligere som Johs. Frederiksen og Johs. Jørgensen. Af sidstnævntes forholdsvis faa, men vægtige Bidrag maa fremhæves den skønne Pilgrimssang »Imellem Nattens Stjerner« og den mægtige Bøn »Gud, som er af Evighed«. Og allerede her mellem de aandelige Sange ser man Gang efter Gang, saaledes i Thor Langes dejlige »Maria Moder, Maria Mø«, den dybt levende Enhed af katholsk og dansk, som gennempræger hele Bogen. Vi har alle Grund til Glæde over denne Sangskat, som her samlet skænkes Danmarks katholske Ungdom. Og haade de, der samler, og de, der bruger vore andre — protestantiske — Sangbøger, vil i *Sursum corda* finde Ting at tænke over, Sange at tilegne sig, Orden at efterligne.«

Processen.

Sorø Amtstidende indeholdt Lørd. d. 9. ds. efterstaaende orienterende og interessante Artikel om den Proces mellem den højærværdigste Biskop og Kultusministeriet, som nylig fandt sin Afgørelse ved Højesteret. Uden nærmere Kommentar, men dog uden absolut Tilslutning skal den lille Artikel her gengives i sin Helhed.

Ved Højesteret afgjordes forleden Dag, en meget ejendommelig Sag. De stridende Parter var den danske Folkekirke og den romersk-katholske Kirke, og Sagen drejede sig — nu i det 20. Aarhundrede — om Sjæle.

Sjælenes Ejermænd var to Drengene fra Esbjerg, 13 og 14 Aar gamle. Med Striden hang det saaledes sammen:

Drengenes Fader, Arbejdsmand Bill i Esbjerg, var Katholik. Hans Hustru var Protestant, og de blev viet

efter Folkekirkens Ritual i 1896, og deres Børn blev senere døbt i den protestantiske Tro. Men 1906 gik ogsaa Konen over til Katholicismen, og begge Forældre tilhørte nu den katholske Menighed i Esbjerg, der samme Aar havde faaet en statsanerkendt Præst. Begge Børnene gik nu i en katholsk Skole og oplærtes som Katholikker.

To Aar senere dør begge Forældre, og Børnene kommer i Huset hos deres Halvsøster, gift med Snedker Jensen i Agtrup. Baade Snedkeren og hans Kone tilhører Indremission, og de bestemmer straks, at de to Drengene skal tilbage til Folkekirken snarest. De afdøde Forældres Ønsker respekteres aldeles ikke; Snedkeren bliver udnævnt til Værge for Drengene, der nu for anden Gang skal skifte Tro.

Den katholske Præst i Esbjerg modsætter sig dette Værgemaal og hævder, at Børnene er Katholikker, og fordrer dem udleverede til den katholske Kirke.

Der er et eget middelalderligt Præg over disse Forhandlinger.

Den katholske Kirkes Primas, Biskop v. Euch, indanker Sagen for Kultusministeriet, der først udveksler nogle Anskuelser med Justitsministeriet om den rent formelle Side af Sagen.

20. April 1910 falder Kultusministeriets Kendelse, der gaar ud paa, at Værgebeskikkelsen helst maa staa ved Magt.

Det romersk-katholske Trossamfund anlægger derefter Sag mod Ministeriet og paastaar det tilpligtet at høre den trufne Bestemmelse kendt ugyldig og ulovmedholdelig, ud fra den Betragtning, at Forældrenes Bestemmelse om Børnenes Tro kun kan forandres i det i Loven af 13. April 1851 Paragraf 9 nævnte Tilfælde (naar den ene Ægtefælle er død og den anden indhenter Kultusministeriets Samtykke), og at Forældrenes Ret i saa Henseende er en personlig Ret, der er uafhængig af Forældremagten. Ministeriet paastod principielt Sagen afvist, subsidiært Frifindelse, idet Forældrenes Bestemmelse om Religionen maa være en Bestanddel af Forældremagten og efter Forældrenes Død ligger i Værgernes Haand.

Hof- og Stadsretten frifandt Ministeriet, og denne Dom stadfæstede Højesteret i Forgaars.

Det mærkelige ved hele Affæren er ikke saa meget dens Afgørelse som dens Emne. Det er Folkekirken, der har genvundet to fortabte Faar, og det er den katholske Kirkes Kamp for at faa dem tilbage. Praktisk set faar Dommen vel næppe nogen Betydning. Børnene er lidt vel store nu. I 13 og 14 Aars Alderen hænder det jo, at Drengene har en Mening selv, og den kan de faa sat igennem, naar de kommer til Skelsaar og Alder. Hvad de i Mellemtiden officielt skal bekende sig til, er i og for sig mindre væsentligt.

Rent menneskeligt set, bortset fra alle Lovparagraffer og kirkelige Spidsfindigheder, er der noget i høj Grad urimeligt og stødende i en Proces om en Trosbekendelse. Det laa saa nær at sige, at naar Forældrene havde opdraget deres Børn i den katholske Tro — selv om det paa Grund af de to Dødsfald kun blev for en kortere Tid — saa var Børnene Katholikker og havde aldeles intet med Statskirken at skaffe. Men vor Folkekirke er nidkær i Tjenesten.

Man mindes blot Forhandlingerne ved Prinsesse Mariæ Død om, hvorvidt en katholsk Præst kunde faa Tilladelse til at tale ved Prinsessens Kiste i Roskilde Domkirke. Man kan rolig gaa ud fra, at var Tilladelsen blevet givet, var der ikke fremkommet det mindste i Talen, der kunde støde Folkekirkens fine Øre. Men Tilladelsen blev nægtet.

Om et Par Dage føres Prinsesse Marie til Roskilde i al Stilhed, og der bliver ikke talt ved hendes Kiste — for hun tilhørte et fremmed Trossamfund, og dets Præster kan ikke komme til Orde i vore Kirker.

Der er en vis Parallel, der kan drages mellem den i Gaar fældede Højesteretsdom og den Tilladelse, som blev nægtet.

Egentlig hensynsfuld kan man ikke kalde vor Folkekirke i Forholdet til andre Trossamfund.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Der havde til det af »Centrum« indbudte Møde i Citys Lokaler d. 3. Oktober indfundet sig mellem 200 og 300 Mennesker. En livlig Diskussion fulgte efter de to indledende Foredrag af d'Hrr. Malachowicz og Havholm, under hvilken deres Forslag om at danne en fælles katholsk Forening for hele Landet og udgive et katholsk Dagblad vel nok blev hilst med Velvilje, men dog ogsaa anset foreløbig for fuldstændig uigennemførlige. Det interessante Møde vil vist bidrage til at vække større Iver for vort katholske Foreningsliv.

— Fredagen den 29. September afholdt Foreningen *Unio* sin aarlige Generalforsamling, hvor det vedtoges at forhøje Kontingentet for kvindelige Medlemmer fra 3 til 4 Kr. aarligt, samtidig med at man imødekom Tidens Krav ved at give Damerne Stemmeret i Foreningen. For at lette Ungdommen Adgangen til Foreningen nedsattes Kontingentet for unge Mænd i Alderen fra 18 til 22 Aar til 4 Kr. aarligt. Endelig vedtoges det at udvide Bestyrelsen

med to Repræsentanter, idet det for at gøre Medlemsmøderne saa interessante og afvekslende som muligt er af Betydning at kunne fordele Arrangementet mellem flere. Til disse to Pladser i Bestyrelsen valgtes d'Hrr. Ove Holmgren og Malachowicz. I Vintersæsonen afholdes Møde den 2den og 4de Fredag i Maaneden i Frederiksberg Allé 11. Stiftelsesfesten finder Sted Søndagen den 19de November i Citys Selskabslokaler, og samme Sted er det paatænkt at afholde Fastelavnsfest Fastelavns Søndag 1912. Foreningens Formand er Hr. Fabrikant Herm. Hoffmann, Købmagergade 48, hvor nye Medlemmer kan indmeldes.

— Paa den katholske Højskole holdt Student *Bernh. Jensen* for en Forsamling paa over halvandet Hundrede Mennesker et kraftigt og oplysende Foredrag om den store Biskop Ketteler og optrak særlig Linjerne for hans sociale Virksomhed.

Maribo. Søndag den 8. Oktober — St. Birgittas Fest — var en stor Dag for Menigheden i denne By. Det var en Hovedfest for St. Birgittas Kirke, og den højærværdigste Biskop afholdt Visitats og Firmelse paa denne Dag. Omtrent 700 Polakker fra Omegnen var strømmet sammen, af hvilke 240 modtog den hellige Firmelse. 300–400 Polakker vaagede hele Natten i Kirken under Bøn og Salmesang. Under den højtidelige Prælatmesse uddeltes ikke mindre end 345 Kommunioner, og Guds-tjenesten var først til Ende Kl. 2 Eftermiddag.

Køge. Fredag d. 6. Oktober blev St. Josefs-Søstrene indførte her ved Provincial-Priorinden, Moder Geneviève. Nogle af Menighedens Medlemmer ledsagede dem fra Stationen til deres nye Bolig paa Elisevej 10, ved hvis Indgang de modtoges af Sognepræsten. Samme Aften kunde Husel indvies, og den følgende Søndag samledes Menigheden med Søstrene til en Velkomsthilsen i Præstegaarden. — Nu har Køge atter et Kloster, efter at Graabrødrene med deres Guardian Laurids Jensen i Aaret 1531 maatte forlade Klosteret i Vestergade. *Tempora mutantur.*

Asien. (Jerusalem.) I Forbindelse med det pavelige Bibelinstitut, som for to Aar siden blev grundlagt i Rom, har den hellige Fader sendt dette Instituts Leder, Jesuitpateren Fonck, til Jerusalem for i denne By at oprette en Filial af Instituttet i Rom for de studerendes Skyld, som har tilendebragt Studierne der. Pave Pius, hvis praktiske Sans er lige saa stor som hans Fromhed, har indset, at den bedste Slutning paa Studiet ved Bibelinstituttet i Rom, vilde være et Ophold i selve det Land, som er Scenen for de Begivenheder, der saa levende er skildret i den hellige Skrift. Meningen er at rejse et selvstændigt Studiehus i Jerusalem, hvor der altsaa skal drives et Fortsættelsesstudium efter Studiet i Rom.

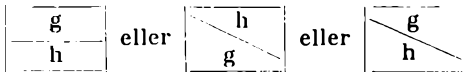

Brevkasse.

Til mig er indgaaet følgende Henvendelse:

I »Katholsk Aarvog« findes i Bogfortegnelsen opført et Skrift, betitlet »Othinia Catholica«, som efter samme Kilde skal kunne erhverves gennem enhver Boghandler, en Paastand, »Ugebladets« Annonceafdeling fastholder (se Nr. 2, 8 Januar 1911, Bagsiden). Til den Ende paalagde jeg min Boghandler at skaffe den, men han maatte desværre melde »Pas«, thi kgl. Hofboghandler Andr. Fred. Høst & Søn — hos hvem den ogsaa skal kunne faas — erklærede, at den ikke fandtes paa Lager, men derimod ved Henvendelse til Pastor Steidl i Odense kunde købes der. Hvem der har Æren af denne Ordning, ved jeg ikke, men praktisk er den i hvert Fald ikke. Det er ikke enhver givet at rejse til Odense for at købe en Bog til een Krone. Endvidere er det meningsløst at avertere en Bog som værende til Fals i den ene Ende af Landet, naar den kun sælges i den anden. Altsaa, maa jeg bede om Adressen! Men helst den rigtige.

Hvorledes ser det pavelige Flag ud, d. v. s. er det gult og hvidt:

Jeg har gennembladet flere Flagkort, men uden Resultat — ogsaa en af d'Hrr. gejstlige har jeg med lignende Held forhørt — og jeg vilde gerne have et saadant Miniaturflag, men. . . .

Karl V. Olsen.

Jeg kan være ganske enig med Dem i Deres Anke; men jeg er vis paa, at rette vedkommende vil faa denne Fejl rettet.

Hvad deres Spørgsmaal angaar, maa jeg desværre bekende min Uvidenhed. Jeg haaber, at en af Ugebladets Læsere vil være saa god at sprede Lys over vor Uvidenhed. *N. H.*

Tilsendte Bøger.

O. Oxholm: Fra Ur til Ægypten. 111 Sider. (Hagerup.)

Albert Valensin: Jésus-Christ et l'Étude comparée des Religions. 232 Sider. (Lecoffre, Paris.)

Der Aar. Illustrierte Monatschrift. 2. Aargang. 1. Hæfte. (Pustet, Regensburg.)

G. Tersteegen: Født af Jomfru Maria. 23 Sider. (Frimodt.)

J. P. Bang: Theolog og Lægmand. 32 Sider. (Schønberg.)

A.C. Recitatio posteaque festum ad recipiendos novos sodales vicesimo tertio hujus mensis hora octava vespertina pretio unius coronae cum dimidia Via Lata 67 d. v. habebitur.

Mariahjemmets Bogudlaan begynder først 18. Oktober (fra 3—4) og vedbliver som sædvanlig hver 1. og 3. Onsdag i Vintermaanederne. De Damer, der gik forgæves 1. Onsdag i denne Maaned, bedes meget undskyldt. Uforudsete Hindringer, jeg ikke var Herre over, var indtraadt. Forbindtligst *H. Ran sau.*

Fundet

er paa Frederiksberg en Relikviekapsel, indeholdende »ex ossibus S. Benedicti Abb«. Kan afhentes af Ejeren hos Pastor Ronge, Boysegade 8^a.

Rosenkranskirken.

I Oktober Maaned holdes hver Lørdag Aften Kl. 7^{1/2} Rosenkransandagt med sakramental Velsignelse.

Kirkelig Kalender.

15. Okt. 19. Søndag efter Pintse. Therese, Jomfru.	22. Okt. 20. Søndag efter Pintse. Relikviefest.
16. — Mandag. Votivofficium (Ansgar).	23. — Mandag. Votivofficium (Ansgar).
17. — Tirsdag. Hedvig, Enke.	24. — Tirsdag. Raphael, Ærke- engel.
18. — Onsdag. Lucas, Evan- gelist.	25. — Onsdag. Chysanthus og Daria, Martyrer.
19. — Torsdag. Petrus af Al- cantara, Bekender.	26. — Torsdag. Votivofficium (Alterets h. Sakr.).
20. — Fredag. Johannes af Kenty, Bekender.	27. — Fredag. Vigiliedag.
21. — Lørdag. Ursula og Led- sagere, Jomfruer og Martyrer.	28. — Lørdag. Simon og Judas, Apostle.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 40.

Den katolske Højskole.

Offentligt Møde Tirsdag d. 17. Oktbr. Kl. 8 Aften.

Hotel Dannevirke, Studiestræde 38, **2den Sal.**

Johannes Jørgensen: Fra den sidste Tid.

(Sangbogen medtages.)

St. Knuds Kapel.

Mariabørnskongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder Fælleskommunion Søndag den 15. Oktober Kl. 7 Morgen og offentligt Møde Onsdag den 18. Oktober Kl. 8 Aften.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem og Bureau.

Unio. Almindeligt Møde Fredag den 13. Oktbr. i Frederiksberg Allé 11.

K.U.F. Møde den 15. Oktober Kl. 7 i Lokalet, Bredgade 67, 2. o. G. Foredrag af højærv. *Pater Breitung.*

Nye Bøger.

Fred. Esser: Apologetiske Prædikener. II. Serie: Verdens Frelser. (Høst.) Pris 1 Kr. Faas i alle Boglader.

St. Alphonsus Liguori: Daglige Besøg ved Alterets Sakramente. Pris 50 Øre smukt indbunden. Faas hos Præsterne ved St. Annæ Kirke, København S.

En Portion af **Kozlowskis Familielegat** for trængende Jomfruer og Enker af de herværende katolske Menigheder er bleven ledig. **Ansøgninger indsendes inden den 5te Novbr. d. A.** Skemaer erholdes og afleveres igen i lukket Konvolut paa St. Ansgars Menighedskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. fra Kl. 1—4.

Stor Aftenunderholdning med Musik, Sang, **Komedie** og **Bal** afholdes af **K. U. F.** **Søndag d. 29. Oktbr.** Kl. 8½ Aften i Citys Selskabslokaler. Der opføres: »Det arabiske Pulver«, Komedie i een Akt af Ludvig Holberg, og »Studeprangeren«, Komedie i to Akter. Imellem Afdelingerne Musik og Sang. Bal til Kl. 4. Billetter faas hos Bestyrelsens Medlemmer. Støt Ungdommens Sag ved at give Møde!

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 43.

Søndag den 22. Oktober.

1911.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Heltinder. — Litteratur. — Aarsberetning fra Spangsbjerg Sanatorium. — Min Rosenkrans. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Frankrig. Portugal. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

92.

Rosenkransens Magt.

I Regelen er det vel saa, at den Andagtsøvelse, som særlig hører Oktober Maaned til, og som er Katholikker saa inderlig kær, nemlig Rosenkransbønnen, forekommer udenforstaaende underlig fremmed, ja ofte frastødende, ligesom vist ogsaa enkelte Konvertiter kan have lidt svært ved straks efter deres Overgang at forstaa og bruge Rosenkransen. Sjældnere sker det, at Rosenkransen finder Vej udenfor den katholske Kirke og der tjener til Opbyggelse og Velsignelse — at det kan ske, viser efterfølgende lille Træk af det virkelige Liv.

Redemptoristpateren G. Diessel, der i flere Aar har virket i Danmark som Kapellan ved St. Ansgars Kirke, fortæller i en af sine Bøger følgende Begivenhed, han selv har oplevet. I Aaret 1872 eller 1873 kom der en Dag en ældre Mand op til mig i København; han bad mig — uden at nævne sit Navn — om en Rosenkrans. Desværre havde jeg kun een, og fordi den var indviet af selve Pave Pius IX., havde den særlig stor Værdi for mig.

Derfor bad jeg ham om at henvende sig til den apostoliske Præfekt, som boede paa 1. Sal, og som beredvillig vilde efterkomme hans Ønske. Saa anmodede han mig om at vise sig en Rosenkrans, thi han havde aldrig set en saadan. Jeg viste ham min, og han betragtede den med stor Interesse. Derefter spurgte han mig: »Hvorledes beder man saa Rosenkransen?« Jeg forklarede ham dens Sammensætning, og hvorledes man føjede de enkelte Dele (som han alt kendte) til en Æreskrans for Frelseren og hans Moder. Han gentog saa flere Gange de enkelte Hemmeligheder for at forvise sig om, at han havde forstaaet dem rigtigt. Den fremmede fik saa en Rosenkrans hos den apostoliske Præfekt; heller ikke der havde han navngivet sig.

Efter omtrent 2 Maaneders Forløb fik Præfekten igen Besøg af samme Herre, som atter bad om en Rosenkrans. Nu forestillede han sig som en protestantisk Pastor fra Nordsjælland, og han fortalte følgende: »For nogle Aar siden fik min Kones Søster fat i en gammel katholsk Bog, hvor der fandtes mange dejlige Ting om Rosenkransbønnen. Hun var meget from og gudfrygtig og syntes derfor godt om det, hun havde læst. Saa bad hun mig om ved et Besøg i København at skaffe sig en Rosenkrans og tillige forhøre mig om Maaden at bede den paa. Jeg opfyldte hendes Ønske for to Maaneder siden, da jeg første Gang var her for at hente en Rosenkrans; min Svigerinde beder den hver Dag. Nu ønsker ogsaa min Hustru at faa en Rosenkrans for tillige med sin Søster at kunne bede den; thi vi synes alle overordentlig godt om den. Det forekommer os, at enhver, som tror paa, at Jesus er Guds Søn, og at Maria er hans Moder, skulde ære Jesus og hans Moder paa den Maade, som det er udtrykt i denne Bøn.«

Den samme Præst fortæller, at han i Aaret 1872 sejlede til Færøerne for der at besøge nogle Katholikker, som allerede i flere Aar havde maattet undvære enhver præstelig Hjælp. P. Diessel fandt der iblandt flere andre ogsaa to gamle fattige Fiskere, over hvis Fromhed og Trostyrke han med Rette blev forbavset. Til Trods for de mange Aar, hvor de midt iblandt Protestanter havde været overladt til sig selv og ikke fundet nogen Tilskyndelse eller Opmuntring, havde de trofast bevaret deres Tro og vidste nøje Besked om dens enkelte Sandheder. Og hvad var Grunden til denne beundringsværdige Trofasthed? De fortalte til P. Diessel: »Naar vi træt af Arbejdet var vendt hjem, da samledes vi om Aftenen og bad Rosenkransen, og saa følte vi os underfuldt styrkede i vor hellige Tro.«

Jos. Resch.

Heltinder.

Ti Vincentssøstre paa eet Brædt! Ti rene, smukke Kvindehoveder under de urimelige, men saare skønne Hovedtøjer paa Forsiden af *Les missions catholiques* (Nummeret for 15. Septbr. 1911) og nedenunder en Artikel af *Henry Bordeaux*, en bekendt katholsk, fransk Forfatter! Den skal ikke oversættes, den vilde blive Ugebladet for lang og Læserne for »fransk«, men her skal forsøges en Genfortælling af Artiklen — danske Læsere har ogsaa Krav paa at høre om barmhjertige Søstres Heltemod.

I den kinesiske By Tien-Tsin har man netop fuldført et lille beskedent Kapel (som findes afbildet i samme Nr. af Missionsbladet) til Minde om og paa det Sted, hvor ti heltemodige Vincentssøstre led Døden 21. Juni 1870. De var kommen til Kina for at pleje syge, undervise Børn og udbrede Kendskaben til vor Herre. Der var seks fra Frankrig, to fra Belgien, een fra Italien og een fra Irland. Ingen af dem tænkte at gense deres Fædreland, flere vidste forud, hvordan det vilde ende. To af de franske Søstre havde haft ondt ved at overvinde deres naturlige Ubehag for Kineserne og deres Hjemve efter Frankrig; men de havde netop nu faaet Ro paa sig. En var nok kommet fra gode Forhold for at pleje og hjælpe de fattige. Den Søster, som modtog hende i Tours ved hendes Optagelse, fortæller, at hendes Ydre og hendes Hænder vidnede om, at hun kom fra et rigt Hjem, men da hun rejste til Kina, var Hænderne grove af Køkken- og Havearbejde, og hun var ydmyg, som en barmhjertig Søster skal være det. Den fine unge Piges Hænder var bleven haarde og revnede, senere skulde Barbarerne hugge dem af.

Forstanderinden, Søster Marquet, var fra Belgien, hun var beskeden og tilbageholdende, helst den sidste ved alt undtagen i Farens Stund, da førte hun an. Lige fra sin Ankomst til Kina ventede hun Døden. Den irske Søster, O'Sullivan, var kommen til Klostret Tien-Tsin paa Gennemrejse, hun skulde hjem til Europa, men de andre havde bedt hende om at blive, man havde god Brug for en engelsk-

talende Søster; den gode Søster havde, meget forstaaeligt, afslaaet den Anmodning, hun vilde ikke paa nogen Maade blive længere i Kina, hun, som saadan havde glædet sig til at komme hjem. Inden hun rejser, gaar hun imidlertid ind i den nye Kirke, og der bliver hun omstemt, hun vil ikke længer rejse; maaske Maria havde talt og sagt: Bliv her hele dit Liv blandt disse stakkels Folk!

Den interessanteste af de ti er den italienske Søster Andreoni; hun var ved sin Iver og smittende Begejstring det mystiske Midtpunkt i denne fromme Kreds. Hun var født i en Landsby nær Florents. Som Barn var hun dødelig syg, men trøster Moderen med, at hun først kan dø, naar hun har flettet sig to Kranse. Det var Jomfruernes og Blodvidnernes Krans, hun mente. Hun blev en smuk ung Pige og havde nok af Friere, men ingen af dem fandt Naade for hendes Øjne. »Han var da ikke køn; og han — rædsom grim.« Jo, hun var skam fordringsfuld! En Vinter gik hun barbenet gennem Sneen til Nabobyen, saa længe der blev »prædiket Mission«. Saasnart hun var bleven Søster, bad hun om at komme til Kina. Hun længtes efter at blive Martyr; og forud fik hun Vished om den Ugerning, der skulde koste Søstrene Livet. Hun havde klart og bestemt forudsagt, at hun skulde dø, hugget i Stykker. Hun vidste endog, hvem af Søstrene der var blandt de udvalgte. Den daværende Forstanderinde, som hun betroede sig til, glædede sig over at være iblandt dem. Men Søster Andreoni svarede: »Vi var ti, men De var ikke med.« »Vist saa, vist saa.« Forstanderinden var saa ivrig efter at komme med, at de andre, som hørte det, brast i Latter.

Søster Andreoni fik Ret, hun kom ikke med. I Aaret 1869 blev Forstanderinden forflyttet, og det var hende, som bagefter genoprejste den ødelagte Mission. Søstrene troede paa Søster Andreonis Syner. Tanken om Martyrdøden forlod dem ikke. I Rekreationen snakkede man derom, det var det dejlige, ukendte Emne. Var et Hovedtøj blevet rigtig fint, skinnende hvidt og stift, ja, saa lagde man det til Side for den store Dag. . . .

Det er fransk, det Træk, fransk Ynde og Elegance, der ikke fornægter sig her ved Hengivelsen af sit hele

Selv. Smaa Søstre, der bereder sig udvendig som indvendig til det store Øjeblik, de venter. Og det kommer, som Søster Andreoni har sagt.

Huset i Tien-Tsin var ikke gammelt. Det var bygget i Aaret 1862. Det bestod af en Skole, et Hospital og et Apotek, der havde gjort god Nytte under Koleraen. Og de gode Søstre gik rundt i deres Ordensdragt, besøgte de syge og antog sig de forladte Børn. Lazaristerne havde ogsaa Mission i Byen; ved Siden af det franske Konsulat laa deres Kirke.

I Maj Maaned 1870 begynder onde Rygter at brede sig om Søstrene. Disse *hvide Djævl*e har stjålet smaa Børn, og de laver Medicin og Tryllemidler af deres Hjerter og deres Øjne. Det er de stadige kinesiske Beskyldninger mod de Kristne. Søstrene skældes ud paa Gaden. Børnelig graves op paa Kirkegaarden; man vil se, om de ikke mangler Øjne og Hjerte. Uroen vokser. Desto værre forstaar den franske Konsul ikke Situationen.

Den 19. Juni mishandles en Kristen, og Søstrene trues med Husundersøgelse. Konsulen protesterer, men foretager sig ellers intet. Om Aftenen samler Mængden sig foran Lazaristernes Mission og raaber og skriger, og Præsterne ved, at det er »Død over de Kristne«, de Raab. Konsulen er stadig rolig. Den 20. sender Søstrene de syge og Børnene bort, beholder kun de forældreløse, men fortsætter for Resten alle deres regelbundne Øvelser. Om Aftenen faar de at vide, at Mandarinerne næste Dag vil undersøge Huset. Søster Andreoni samler Tjenestefolkene for at gøre hovedrent. Hun beroliger de ængstelige. Selv var hun meget bleg og rystede paa Hænderne. »Aanden er redebon, men Kødet er skrøbeligt«, dog det skal lykkes hende helt at mestre sit Legeme, det var det sidste Tegn paa Svaghed.

Henimod Kl. 9 om Morgen den 21. Juni lyder Gongongen, og en stor Menneskemasse samler sig foran Konsulatet og Lazaristernes Hus. Vincentssøstrene bor langt derfra, c. 2 Kilometre, og aner ikke, hvad der foregaar. Konsulen er stadig rolig, men rekvirerer dog Soldater af Guvernøren. Han faar tre Politibetjente, som mishandles af Pøbelen. Nu forstaar Konsulen endelig Faren, i fuld Uniform træder

han ud og baner sig Vej med sin Sekretær til Guvernørens Bolig. Porten er lukket, han sparket den ind. Hans Vrede gør Indtryk paa Guvernøren, men nu er det for sent, der er intet at gøre. Han søger at holde Konsulen tilbage, det vilde være farligt at gaa gennem Folkehoben endnu en Gang. Men har Konsulen været uforstandig i sin Tillid til Befolkningen, saa vil han dø som en Helt. For anden Gang søger han at bane sig Vej til Konsulatet med sin Sekretær. De naar tilbage, men mishandlede, saarede og kun for at dø. Der sættes Ild paa Kirken, Konsulatet og Missionærernes Hus, efter at de to Lazarister ogsaa er dræbt.

Søstrene har set, at Kirken brænder. De kan ingen Hjælp vente. Før Mængden har naaet deres Hus, har de følt den uundgaaelige Død nærme sig. Forstanderinden samler Søstrene, Tjenestefolkene og de smaa Børn i Kapellet. Skrigene fra den rasende Hob lyder ind til dem. Søster Marquet aabner Tabernaklet og griber Ciboriet, men hun føler sig for ringe selv i dette Øjeblik, hvor det gælder at skynde sig, hun rækker Søster Andreoni Ciboriet, hun er værdigere til at uddele de hellige Hostier. De modtager Kommunionen; og saa er de rede, Gud er nu med dem, de er ikke længere svage Kvinder før en Henrettelse.

Den udvendige Port slaas ind, og Mængden trænger ind i Gaarden. Det gælder at prøve paa at frelse Børnene. Maaske vil Bødlerne nøjes med ti Ofre. Søstrene gaar ud af Sidedøren. Nu er Søster Marquet i Spidsen. Hun hyder sig selv og sine Fæller som Slagtofre, medens hun beder om Naade for de smaa. Hun slaas først ned. Derefter alle de andre udenfor Kapellet, kun to er efter Ordre bleven derinde med Børnene, og de dræbes sammen med tyve af disse. Den franske Søster Lenu dør sidst, hendes Kjole er revet op, hun bønfalder Morderne dække hende med et Slør. En kinesisk Kvinde, der skal bringe Alterkarrene i Sikkerhed, nedsables, da hun ikke vil udlevere dem. Et fransk Ægtepar, Hr. og Fru Chalmaison, der iler Søstrene til Hjælp, finder Døden med dem. De rædselsfulde Mishandlinger af Ligene er det bedst at forbigaa i Tavshed.

Før Klokkeren er tre, er Blodbadet endt. Paa Slaget tre plejer Vincentssøstrene at bryde den Stilhed, der følger efter den aandelige Læsning, med de Ord; »Jesus Christus

er bleven lydig, lydig indtil Døden paa Korset, derfor har Gud forherliget ham.« En af de ti, Søster Marquet eller Søster Andreoni, bryder i dette Øjeblik Dødens Tavshed for at byde Gud sig selv og de andre som blodige Sonofre. — — —

Nu fortsætter andre Søstre det Arbejde, som saa brat blev afbrudt. Blandt de Kinesere, der søger Hjælp hos Søstrene, findes uden Tvivl Børn af Morderne, maaske en af Morderne selv, gammel og krumbøjet af Nød og Elenighed. Og disse Hovedtøjer, som svæver blandt de græsnelige gule Fjæs som Maager med udspændte Vinger, lad os haabe, de ikke vaskes og stives alt for godt — som i Søster Andreonis Tid!

Ved M. B.

Litteratur.

Johannes Jørgensen: Indtryk og Stemninger. (Gyldendal. 1911.)

Det er nu 16 Aar, siden den første Bog af Johannes Jørgensens faldt mig i Hænde. Det var *Rejsebogen*. Den var for mig en Aabebaring af en ny og skøn Verden. Aldrig havde jeg truffet nogen, der saa levende kunde skildre, hvad han havde set og hørt, der — uden at fortælle ret mange Ting — dog kunde fortælle saa meget paa een Gang, der saaledes forstod at trylle de mest vekslende Stemninger frem.

Og noget lignende møder mig endnu, hver Gang jeg saaledes kommer ud at rejse med Johannes Jørgensen. Hvorledes mon han egentlig vilde være virkelig at rejse med? Vilde det blive en lignende Vandring i Skønhed og Forstaaelse af alt godt og rent, som i hans Bøger? Eller er alt det skønne skjult til Stede og kommer først frem, naar det er forarbejdet i hans Indre, og han sætter Pennen til Papiret? Det sidste tror jeg dog ikke, saa sandt Samlivet med ham personlig kan være noget lignende som i hans Bøger, hvad enten man træffer ham i en fortrolig Kreds

eller alene, paa Byens Brosten eller i den frie Natur, i det klare Solskin eller en stille, maaneklar Aften.

Det er gode Indtryk og skønne Stemninger, Samlivet med Johannes Jørgensen baade personlig og i Bøgerne kan bringe, og dette gælder ogsaa i fuldt Maal den nye Bog, som netop bærer det saare betegnende Navn: *Indtryk og Stemninger*. Det er vidt forskellige Steder, vi føres hen, ikke efter nogen bestemt Plan, men fordi Johannes Jørgensen selv af den ene eller den anden Grund er bleven ført derhen. Det er fra det katholske Rhinland og det protestantiske Sachsen, fra Italiens stille, gamle Klostre og dets moderne Eksprestog, fra franske stilfærdige Digterhjem og det rigt pulserende Liv i England og endelig til Slut fra vort eget lille Fædreland, at Johannes Jørgensen har hentet de mange Indtryk og Stemninger i sin nye, smukke Bog.

Det er dog ikke alene Indtryk og Stemninger, Johannes Jørgensen bringer i denne Bog. Det gælder om denne — og endnu mere om andre af hans Bøger, og der er vist mange, som er ham taknemmelige herfor — at han, ved hvad han skrev, har givet noget mere end dette, har givet den enkelte Impulser til i sin Personlighed at optage det, hvoraf han selv har modtaget de stærke Indtryk og bibragt Læseren den levende Stemning.

Niels Hansen.

Bibliothek der Kirchenväter. Eine Auswahl patristischer Werke in deutscher Übersetzung. Herausgegeben von Geh. Rat. Prof. Dr. O. Bardenhewer, Prof. Dr. Th. Schermann, Prof. Dr. K. Weyman. Kempten & München, 1911. Verlag der Jos. Kösel'schen Buchhandlung.

Da Professor Reithmayr i Aaret 1869 begyndte at udgive Skrifter af Kirkefædrene i tysk Oversættelse, pegede han hen paa den store Lighed mellem Fædrenes Periode og vor Tid, paa den aabne Kamp mellem Kristendom og Anti-Kristendom, som opfylder begge Epoker, og han opfordrede sine Trosfæller til at gaa hen til det store patristiske Arsenal og hente sig de brugbare Vaaben, som Guds Forsyn der havde nedlagt til dem.

Den store Kamp er siden bleven vildere, og samtidig med den er Begejstringen for Oldkirken og dens Forfattere vok-

set. Derfor syntes det Köselske Forlag, at Tiden var inde til en ny Udgave af dets Kirkefædre-Bibliothek, en Udgave, der baade i videnskabelig Fuldkommenhed og i det ydre Udstyr kunde være paa Højde med Tidens Fordringer.

Udgivelsens Leder er Professor Dr. O. Bardenhewer i München, det katholske Tysklands største Autoritet paa det patristiske Omraade. Blandt de 53 Medarbejdere findes tolv Professorer, seks Benediktinerpatre og en stor Del forskellige Lærere.

»Udgaven,« siger Prof. B., »skal være en fuldstændig ny Bearbejdelse. Udvalget af Materialet skal underkastes en gennemgribende Revision; nogle overflødige Skrifter skal udelades; andre, hvoriblandt en Del, der først er blevet opdaget i den sidste Tid, skal indlemmes; fra den gammel-armeniske Litteratur skal i det mindste nogle af de skønneste Perler optages. Desuden skal selvfølgelig alle de Oversættelser, som bibeholdes fra den tidligere Udgave, gennemses og rettes efter de nyeste og mest paalidelige Udgaver af Originalteksterne.«

Hele Samlingen vil omfatte 60 Bind i Stor-Oktav og skal afsluttes om seks Aar. Hvert Aar vil der altsaa udkomme 10 Bind med gennemsnitlig 500 Sider. Subskriptionsprisen er for hele Værket uindbundet 160 Mark, indbundet i Lærred 210, i Haly-Pergament 240. Prisen for det enkelte Bind, som sælges særskilt, varierer mellem halvfjerde og fem Mark.

Samlingens første Bind bringer Indledningen til hele Udgaven, Fortalen til den h. Augustinus' Skrifter og de første 8 Bøger af hans Værk om Gudsstaten (*De civitate Dei*). I Fortalen giver Prof. Espenberger en klar Fremstilling af den helliges Filosofi og Theologi samt et Overblik over hans Skrifter, der fylder syv tættrykte Sider. Litteraturangivelsen synes at ville medtage alt, hvad det forrige Aarhundrede har skrevet om vor Kirkefader; der mangler heller ikke den danske Professor H. N. Clausens († 1877) Doktordisputats fra 1827 om »Augustin som Skriftfortolker«.

»Men Værkets bedste Anbefaling,« siger Prof. B., »er dets Indhold. Især for os Katholikker er Kirkefædrenes Skrifter et dyrebart Hjemland, hvor vi alle Vegne møder de gamle Minder og de velbekendte Lyde.« Men bortset fra dette

religiøse Moment byder Samlingen ogsaa en ren litterær Nydelse. Thi »den lader meget forskelligartede Personligheder komme til Orde: kraftige, temperamentfulde Karakterer og fine aandrige Skikkelser, verdenserfarne Kirkefyrster og Eneboere fra Ørkenen, Mestre i Talen og tavse Grublere. Men alle er de besjælede af Kristendommens Idealer, baarne af Begejstringen for Kirken; alle er de Mænd, der levede paa een Gang for Tiden og for Evigheden.«

De, som overværede dette Aars første Højskolemøde og der hørte de fine Karakteristiker af de ældste Kirkefædre, har jo selv set, hvilke Skatte der ligger skjulte i disse Skrifter. Det er jo sandt, at ikke ethvert Bind af Samlingen vil finde lige stor Interesse hos vore danske Katholikker; men naar f. Eks. de apostoliske Fædre, Martyrakterne og Apologeterne udkommer, mon der ikke vil findes en dansk Pen, der præger disse Skatte om i dansk Mønt? Det vilde være en sand Berigelse af vor katholske Litteratur.

J. Koch.

Efterskrift. Paa Dansk findes noget, vel ikke lignende, men dog tilsvarende, nemlig de 17 Smaabind, der i Aarene 1880—1891 under Navn af »Vidnesbyrd fra Kirkefædrene« udkom paa Mallings Boghandels Forlag i Christiania. Udgivelsen lededes til Dels af Dr. Krogh-Tonning, der ogsaa har oversat et enkelt af Bindene.

N. H.

Aarsberetning for Spangsbjerg Sanatorium.

I Arbejdsaaet fra 1. April 1910 til 31. Marts 1911 har saavel Sanatoriets 56 som Tuberkulosehospitalets 20 Pladser ikke alene til Stadighed været belagte, men der har gennemsnitlig været c. 20 syge, som maatte vente paa at blive optaget.

Til Aarsberetningen har Sanatoriets Overlæge, Th. Brinch, i Aar føjet en Afhandling med den lidt knudrede Titel: Den jydsk Vestkysts Klima og dets (burde være:

dettes) Forhold til Lungetuberkulosen. Heri hævdes det vestjydske Klimas fortrinlige Egenskaber for brystsyge, og St. Josephssøstrenes Valg af Vest-Jylland til at lægge deres Sanatorium paa faar saaledes den ypperligste Retfærdiggørelse.

Da *Ugebladet* ikke, som heller ingen med Billighed kan kræve, paa nærværende Omraade kan være sagkyndigt, skal her, i Stedet for nærmere Omtale, aftrykkes den interessante Anmeldelse af Overlæge Brinchs Afhandling, som den ansete *Dr. J.* har offentliggjort i *Nationaltidende* d. 16. Septbr. *Dr. J.* skriver saaledes:

I et udførligt og interessant Arbejde har Overlæge Th. Brinch ved Sanatoriet i Spangsbjerg taget sig paa at vise, hvorledes den jydsk Vestkysts Klima i Virkeligheden slet ikke svarer til de Forestillinger om Barskhed, om Storm og Havgus, om Strandinger og Vrag, som man i Almindelighed forbinder med Tanken paa Vesterhavet. Forfatteren bygger sit Arbejde paa Meteorologisk Instituts objektive Observationer og paa sine og andres Erfaringer med Hensyn til Brystsygens Optræden paa Vestkysten og dens Forhold til Klimatet der.

Han mener, at der vil gaa en eller flere Menneskealdrer, inden det store Publikum ændrer sine Anskuelser om det »barske og raa Vesterhavsklima«, men haaber, at i hvert Fald hans Kolleger vil revidere deres Begreber, naar de læser hans Arbejde, der imidlertid har Interesse langt ud over Lægernes Kreds.

Uden at komme ind paa Forfatterens fyldige Dokumentation skal vi anføre Resultaterne af en 5-aarig Perodes meteorologiske Observationer. Hvad Temperaturen angaar, viser det sig, at Fanø har højere Temperatur om Vinteren og lavere om Sommeren end Midtjylland, den jydsk Østkyst og Midtfyn, lidt køligere Foraar og omtrent samme Efteraar. Indenfor hvert Døgn har den jydsk Vestkyst den mest ligelige Temperatur i Danmark og er forskaanet for de store daglige Svingninger mellem høje Varmegrader og lave Kuldegrader. Ogsaa Luftens Fugtighed og Nedbøren er ligeligere end andet Steds, baade for Aaret og de enkelte Døgn, og den tykke, kolde Taage (»Havgus«) er en stor Sjældenhed. Vindstyrken er gennemsnitlig Aaret rundt kun ubetydelig større end i Midtjylland og København, og Hovedmængden af Vindene kommer ude fra det rene, aabne Hav. Solen skinner mere i Vintermaanederne (hvor man mest trænger til det) og mindre i Sommermaanederne, hvor Solen brænder og generer. Og endelig er Luften renere, rig paa Ilt og Ozon, fattig paa Bakterier og Svampe.

Køligere Sommer og varmere Vinter, ligeligere Temperatur, Fugtighed og Nedbør, ligeligere Vindforhold og renere Luft end andetsteds i Landet er altsaa de Egenskaber, der særtegner det vestjydske Klima.

Et saadant Klima skulde paa Forhaand antages at være særlig egnet til at virke forebyggende mod og helbredende for Tuberkulose. Forestillingen om Havet som den store Sundhedskilde gaar igen lige fra Oldtiden og op gennem Tiderne, og specielt overfor Brystsygen har man været klar over Havets helbredende Virkninger.

For den jydsk Vestkysts Vedkommende har man længe været paa det rene med, at den havde en ringe Tuberkulose-sygelighed og Dødelighed, medens Brystsygens Hyppighed tog

til, jo længere man kom ind i Landet. Dr. Brinch har nu godtgjort, at der virkelig er en paafaldende ringe Tuberkulosedødelighed, idet han har undersøgt et større Distrikt, som er karakteristisk for Vestkysten.

Det jydsk Vestkystklima virker altsaa som en beskyttende, forebyggende Faktor overfor Beboerne. At det ogsaa har en god Virkning som Helbredelsesmiddel overfor Brystsygen, søger han at vise gennem sine Erfaringer fra Behandlingen af 600 Patienter paa Spangsbjerg Sanatorium. Til Trods for, at hans Klienter maaske gennemgaaende var daarligere end andre Sanatoriers, har Kuren virket udmærket paa dem.

Overlæge Brinch lægger stor Vægt paa det Faktum, at Patienterne stadig, Hold efter Hold, søgte hen til de Steder paa Sanatoriet, hvor Vinden havde mest uhindret Adgang og Solen friest Spillerum, medens de kun undtagelsesvis søgte Læ i Sanatoriets Plantager. Og ikke destomindre svandt deres Hoste og Opspyt næsten altid meget hurtigt. Bronkitis og Snue og andre »Forkølelsessygdomme« optraadte saare sjælden og kunde næsten altid løses tilbage til Smitte udefra ved Besøg. Gigtiske og rheumatiske Lidelser hørte ligeledes til Sjældenhederne. Hvad Blodspytningerne angaar, var ogsaa de meget sjælden forekommende — ganske paa Trods af den gængse Anskuelse, ifølge hvilken Patienter med Tilbøjelighed til Blodspytning ikke egner sig til Behandling i Kystklima. Sammenligner man Erfaringerne fra andre Sanatorier, viser det sig, at der forekommer over dobbelt saa mange Blodspytninger paa Sjælland og mere end tre Gange saa mange paa Jyllands Østkyst som paa Vestkysten.

Endelig viser det sig, at Feberer, et af de mest haardnakkede Symptomer hos brystsyge, i det store Flertal af Tilfældene hurtig tabte sig under Kuren paa Spangsbjerg, hvor gennemsnitlig 2 Trediedele af Patienterne blev feberfri under Opholdet og kun 1 Tiendedel af Belægningen gennemsnitlig Aaret rundt har forhøjet Temperatur — et Resultat, som ikke kendes bedre i noget andet Klima.

Overlæge Brinchs solidt underbyggede Afhandling læses med den største Interesse, og det Billede, han tegner af Vestkystens Klima, virker ganske sikkert overraskende paa de fleste. Det forekommer os at være et højst nyttigt og fortjenstfuldt Arbejde, han har gjort, at rehabilitere det haardt forurettede vestjydsk Klima i Lægernes og Publikums Øjne.

Dr. J.

Min Rosenkrans.

Efterfølgende Digt er indsendt af en sønderjydsk Kvinde, hvis Mand var Katholik. Efter sin Mands Død er hun med sine Børn traadt over til den katolske Kirke.

*I trange Tider jeg sidder forladt,
Mens Taarer væder min Kind;
Thi han gik bort, som jeg havde kær,
Og Sorgen trykker mit Sind.
Saa tager jeg min Rosenkrans,
Beder mindelig i Løn:
»Guds hellige Moder, du hjælpe kan,
O, bed for mig hos din Søn!«*

Naar Verdens Ondskab og Svig og Spot
 Forvolder mig bange Kaar,
 Bedrøver mig inderlig dybt i Bryst,
 Opriver mit Hjerteskaar,

Da tager jeg min Rosenkrans,
 Beder mindelig i Løn:
 »Guds hellige Moder, du hjælpe kan,
 O, bed for mig hos din Søn!«

Min Ven, ak hvorfor forlod du mig,
 Før vi fandt hinanden ret?
 Hvor kunde vi gaaet Haand i Haand
 Gennem Verdens Trængsler saa let,

Om vi havde taget vor Rosenkrans,
 Bedet mindelig i Løn:
 »Guds hellige Moder, du hjælpe kan,
 O, bed for os hos din Søn!«

Men ak, de kære Øjne er lukt,
 Hans Mund kan ej bede en Bøn;
 Derfor jeg tager min Rosenkrans
 Og beder saa til i Løn:

»Guds hellige Moder, o bed for ham,
 Som hviler i Gravens Gem,
 At Engleskarer maa bære hans Sjæl
 Op til de saliges Hjem!«

Min Rosenkrans, jeg bytted dig ej
 Mod alle Perler i Hav,
 Og naar mit Øje sig lukker engang,
 Du gaar med mig i min Grav.

Da skal du lægges for sidste Gang
 Fast i min kolde Favn:
 »Guds hellige Moder, o bed for mig,
 At jeg vaaagner i Jesu Navn!«

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Den højærværdigste *Biskop* er i disse Dage rejst til Jylland for at visitere og firme i adskillige af de derværende Menigheder. Saaledes er det Biskoppens Mening at være i Randers den 22. Oktbr., i Aalborg den 29. Oktbr. og i Aarhus den 5. Novbr.

— Hr. *Johs. Jørgensens* Foredrag i Tirsdags paa *Højskolen* havde samlet næsten 300 Tilhørere. Den afholdte Forfatter talte om det øjeblikkelige Røre i den danske Folkekirke og om tilsvarende Fremtoninger i fremmede Lande. Det fremhævedes

i sidste Henseende, at England endnu er et Bolværk for kristen Tro og kristent Liv, medens den Protestantisme, der hersker i Tyskland, er hadsk mod Kirken og vil dens Undergang.

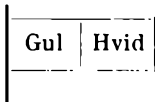
Frankrig. Ulykker i den franske Flaade er snart et staaende Træk. Den største af dem alle var vistnok den sidste med Slagskibet *Libertés* Eksplosion. At Grunden til de mange Ulykker er det Fjendskab, som Magthaverne har vist mod Religionen, tør man naturligvis ikke paastaa; men Faktum er, at Ulykkerne er gaaet Haand i Haand med Forfølgelsen og Afskedigelsen af Marinens gejstlige. Matroserne, hvoraf dog Hovedparten er Katholikker, tvinges til at gaa ud Aar og Dag paa Havet uden Udsigt til at have nogen præstelig Betjening og religiøs Trøst! Een Grund til de mange Ulykker, som alle uheldede sikkert vil være enige om at indrømme, er, at Politikere, for hvem deres private Interesser vejer mere i Vægtskaalen end Landets Velfærd og deres Medborgeres Lykke, har skubbet Personer ind i de ansvarsfuldste Stillinger, hvis eneste Adkomst til disse var politiske Forbindelser, medens intet Hensyn toges til personlig Dygtighed eller saglige Kundskaber.

Portugal. Det er meget vanskeligt, for ikke at sige umuligt, at blive klar over, hvad der for Tiden foregaar i dette Land. Som saa ofte, er der dér, hvor man raaber højest op om Friheden, mindst til Stede af den; en saadan Ting som at sende et Telegram i den Skikkelse, man selv giver det, til Udlandet, er ikke tilladt i denne »frie« Republik. Saa meget synes dog at være hævet over enhver Tvivl, at de kongeligsindede Partier volder »Regeringen« alvorlige Vanskeligheder. Det maa for Tiden ikke være let i Portugal at konstatere, hvilken den rette Øvrighed er, man som Kristen skylder Lydighed. Kirken og dens Repræsentanter, Biskopperne, staar absolut udenfor Partierne og protesterer kun, naar Republikanerne gør for aabenbare Attentater paa Kirkens Handlefrihed og Ejendom. At de kirkelige Forhold vil faa en tilfredsstillende Ordning, hvis Royalisterne sejrer, er ikke paa Forhaand givet; altfor ofte i Historien har det vist sig, at Kongegunst kunde Kirken ikke lide paa. Dog vil Forholdene sandsynligvis blive en Del gunstigere baade for Kirken og for de mange, vistnok Folkets Flertal, der ikke er blinde Beundrere af de nuværende Magthavere; thi man maa lede længe i Historien for at finde Magen til det nuværende Tyranni. De portugisiske Fængsler rummer for Øjeblikket flere Fanger, hvoriblandt adskillige ansete Præster, end i nogen tidligere Periode af Landets Historie. Og den Behandling, disse rent politiske Fanger mange Steder faar, ligger udenfor ethvert civiliseret Begreb om Fængselsforhold.

Brevkasse.

En Ven af *Ugebladet* har sendt mig en Tegning af det pave-Flag, foretaget af en Ordensjuveler fra Rom. I Følge denne formentlig autentiske Kilde ser Pavens Flag saaledes ud:

Den gule Farve er nærmest Stangen, og midt paa Flaget, halvt paa det gule og halvt paa det hvide Felt, findes de korslagte Nøgler med den pavelige Tiara over.

Samme Herre har medsendt følgende Udclip af et ældre Søndagstillæg til *Nationaltidende*, hvori det pavelige Flags Historie fortælles.

»De pavelige Farver er, som bekendt, hvidt og gult, men dette Paveflag er kun lige 100 Aar gammelt; tidligere var de pavelige Farver rødt og gult (egentlig Purpur og Guld), og det er de samme Farver, der endnu er Roms. Hvorfor og hvorledes denne Forandring i Farverne foregik, fremgaar af et lille Skrift af Marquis Swiney i Anledning af det hvidgule Flags Hundredeaars Jubilæum. Den 2. Februar 1808 besatte Franskmand under General Miallio Rom, og han puttede de pavelige Tropper ind i de franske Kadrer med Bibeholdelse af deres Uniform og den rødgule Kokarde.

Pave Pius den Syvende protesterede mod denne Indblanding af de Farver i Revolutionens Farver, og da hans Protest intet nyttede, forandrede han de pavelige Farver til hvid-gul, med hvilke over Hals og Hoved Schweizergarden, Kapitols-, Militts- og Finansvogterne blev udstyrede. Dette Skridt af Paven gav Anledning til mange Konflikter, idet det blev paabudt de i den franske Hær inkorporerede pavelige Soldater at beholde de gamle Farver, og en Hærbefaling fra Napoleon karakteriserede det som et fjendtligt Skridt imod Frankrig at benytte de nye Farver og truede dem, der overtraadte Befalingen, med haarde Straffe. En anden Hærbefaling lykønskede de pavelige Tropper til, at de var befriede for den Nødværdigelse »at lade sig kommandere af Folk, hvis Bestilling var at høre Skrifte, men som i Farens Stund ikke kunde føre Kommandoen«. Efter Napolcons Fald og Kirkestatens Genopstaaen beholdt Paven de nye Farver, der paa en vis Maade var Protest mod Revolutionen og Kirkestatens Ophævelse.«
N. H.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion Søndag den 22. Oktober i Jesu Hjertes Kirke Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Paramentforeningen. Mandag den 23. Oktober oplager Foreningen sine sædvanlige Møder.

A.C. Recitatio posteaque festum ad recipiendos novos sodales vicesimo tertio hujus mensis hora octava (sic!) vespertina pretio unius coronae cum dimidia Via Lata 67 d. v. habebitur.

Stor Aftenunderholdning med Musik, Sang, Komedie og Bal afholdes af K. U. F. Søndag d. 29. Oktbr. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften i Citys Selskabslokaler. Der opføres: »Det arabiske Pulver«, Komedie i een Akt af Ludvig Holberg, og »Studeprangeren«, Komedie i to Akter. Imellem Afdelingerne Musik og Sang. Bal til Kl. 4. Billetter faas hos Medlemmerne. Man bør sikre sig Adgangskort til Ballet før Aftenunderholdningen. Støt Ungdommens Sag ved at give Møde!

Kirkelig Kalender.

22. Okt. 20. Søndag efter Pintse. Relikviefest.	29. Okt. 21. Søndag efter Pintse.
23. — Mandag. Votivofficium (Ansgar).	30. — Mandag. Alphonsus Ro- driguez, Bekender.
24. — Tirsdag. Raphael, Ærke- engel.	31. — Tirsdag. Wolfgang, Bi- skop og Bekender. (<i>Fa- stedag</i>).
25. — Onsdag. Chysanthus og Daria, Martyrer.	1. Novb. Onsdag. Alle Helgens Dag.
26. — Torsdag. Votivofficium (Alterets h. Sakr.).	2. — Torsdag. Alle Sjæles Dag.
27. — Fredag. Vigiliedag.	3. — Fredag. Oktavdag.
28. — Lørdag. Simon og Judas, Apostle.	4. — Lørdag. Carl Borro- mæus, Biskop og Be- kender.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 40.

Nye Bøger.

Fred. Esser: Apologetiske Prædikener. II. Serie: Verdens Frelser. (Høst.) Pris 1 Kr. Faas i alle Boglader.

St. Alphonsus Liguori: Daglige Besøg ved Alterets Sakramente. Pris 50 Øre smukt indbunden. Faas hos Præsterne ved St. Anæ Kirke, København S.

En Portion af Kozlowskis Familielegat for trængende Jomfruer og Enker af de herværende katolske Menigheder er bleven ledig. **Ansøgninger indsendes inden den 5te Novbr. d. A.** Skemær erholdes og afleveres igen i lukket Konvolut paa St. Ansgars Menighedskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. fra Kl. 1—4.

Sursum corda.

Sangbog for katolske Ungdomsforeninger.

Pris 50 Øre, smukt indb. I Skind 1 Krone.

Faas paa Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G. (mellem Kl. 1 og 4), hos St. Josephssøstrene paa Toldbodvej og i Frederiksberg Allé, hos Præsterne i Stenosgade, Boyesgade, Hans Bogbinders Allé og Ordrup samt hos Hoffmann, Købmagergade 48.

Rosenkransbogen.

Faas ved Kirkerne og hos St. Josephs-Søstrene.

(Hovedoplæg Frederiksberg Allé 15—17.)

Smukt indbundet 35 Øre.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelsehjem og Bureau.

Rosenkranskirken.

I Oktober Maaned holdes hver Lørdag Aften Kl. 7¹/₂ Rosenkransandagt med sakramental Velsignelse.

Den katolske Højskole.

Offentligt Møde Tirsdag d. 24. Oktbr. Kl. 8 Aften.

Hotel Dannevirke, Studiestræde 38, **2den Sal.**

Johan Johnsen: Danmarks Kløstre i Middelalderen I.

(Sangbogen medtages.)

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggø Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 44.

Søndag den 29. Oktober.

1911.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Højærværdige Hr. Pastor Brauns Jubilæum som Sognepræst. — Lidt om de første danske Domkapitler. — En lærerig Bibelstrid. — Et svensk Jubilæum. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Randers. Norge. Italien. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

93.

Forsonlighedspligten og dens Grænser.

At Forsonlighedspligten eksisterer, kan der ikke være nogen Tvivl om. Det lærer Guds Ord os paa mange Maader. Lignelsen om den ubarmhjertige Tjener er kun een af disse mange. Den er et Svar paa Simon Peters Spørgsmaal: »Herre, hvor ofte skal jeg tilgive min Broder, naar han synder imod mig? Mon indtil syv Gange?« Jesus svarede ham: »Ikke syv Gange, men indtil halvfjerds Gange syv Gange. Derfor lignes Himmerige med en Konge, som vilde holde Regnskab med sine Tjenere. . .«

Men gives der ogsaa Grænser for Forsonlighedspligten?

Til Trøst for den, som ved at høre denne Lignelse maaske forfærdet spørger: »Men er jeg da virkelig forpligtet til *uden Betingelser* at tilgive mine Fjender og Fornærmere, at overgive mig til dem paa Naade og Unaade — og det Gang paa Gang, uden at de saa meget som beder om Tilgivelse, ja maaske endogsaa fremdeles tilføjer mig den ene Fornærmelse efter den anden? til Trøst for den, som spørger saaledes, kan der svares: Nej, saaledes er det dog ikke. Der gives Grænser for Forsonlighedspligten; der gives *Betingelser*, som Modparten maa opfylde.

Ganske vist har der været Helgener, som har ladet sig sligt byde som ovennævnte og har baaret det med stille Sagtmodighed i Tanken om, at vor Frelser selv ogsaa har været Genstand for lignende Fornærmelser. Men det er *heroisk* Dyd — *ikke* almindelig *Pligt*. Kan vi opmande os til samme Heroisme, saa desto bedre, men det forlanges ikke af os.

Vi har tværtimod Ret til, og under visse Omstændigheder kan det endogsaa være vor Pligt, at fordre Æresoprejsning for tilføjede Krænkelser, offentlig Oprejsning for offentlige Krænkelser. Vil din Modpart ikke give dig det, saa kan ingen vente og forlange, at du skal lade som ingenting og behandle ham, som om der ikke var noget i Vejen, som om han var din bedste Ven. Vor Herre selv forlanger det ikke af dig.

Vi ser dette af selve Lignelsen om den ubarmhjertige Tjener. Han kaldes ond og ubarmhjertig, ikke simpelthen fordi han ikke vilde eftergive sin Medtjener hans Gæld, *men* fordi han trods det, at denne *bad* ham derom — og det netop med de samme Ord, hvormed han selv havde bedet sin Herre om Forbarmelse — trods dette alligevel ikke vilde. Det er *det*, som kaster saa stygt et Skær over Manden.

I vor Frelasers Svar til Petrus om, hvor mange Gange han skal tilgive sin Broder, som synder imod ham, ser vi det samme. Hos Evangelisten Lukas er dette Svar optegnet noget udførligere og nøjagtigere; der er *Betingelsen* tilføjet: *naar han angrrer det*. »Naar din Broder forsynder sig imod dig, da irettesæt ham; og angrrer han det, da tilgiv ham. Og om han syv Gange om Dagen forser sig imod dig og syv Gange om Dagen vender sig til dig og siger: »Jeg fortryder det,« da tilgiv ham.«

Der er altsaa ogsaa Betingelser for Modparten at opfylde: *naar* han angrrer det, *naar* han siger: jeg fortryder, *da* tilgiv ham.

Men een Ting er vi i hvert Tilfælde forpligtede til, selv om vore Fornærmere ikke vil bede om Tilgivelse: vi er forpligtede til ikke at hade dem, ikke at gengælde ondt med ondt, og vi bør altid være *rede* til at *række* Haanden til Forsoning, naar den anden skuldē vise sig villig til at opfylde, hvad der er hans Pligt.

Gør han det, angrrer han sin Forseelse imod os, søger han saavidt mulig at oprette den os tilføjede Skade paa Liv og Sundhed, eller hvori nu Forseelsen har bestaaet, og beder han os med oprigtigt Hjerte om at glemme og tilgive — og naar vi *da* endnu afslaar hans Bøn og i uforsonlig Vrede vender os fra ham — *da* er vi at sammenligne med hin ubarmhjertige Tjener i Lignelsen.

Fidelis.

Højærværdige
Hr. Pastor Brauns
Jubilæum som Sognepræst.

I denne Maaned er det 25 Aar, siden Pastor Braun tiltraadte Stillingen som Sognepræst ved St. Ansgars Kirke i Kjøbenhavn, efter at hans Forgænger, Pastor Böhmer,

var bleven kaldt tilbage til Tyskland og den 25. Oktober 1885 havde forladt Landet.

Født i Fredericia den 11. Juli 1851 rejste Braun 1865 til Udlandet og blev efter at have studeret i Tyskland og Belgien den 26. Juli 1875 præsteviet i Osnabrück. I 1876 blev han knyttet til den norske Mission og sammen med Pastor Neuvel sendt til Tromsø, hvor han forblev i 6 Aar.

Derfra blev han forflyttet til Bergen, men kom allerede 1883 tilbage til Danmark. Efter et kort Ophold i Svendborg kom han 1884 til St. Ansgars Kirke i Kjøbenhavn, ved hvilken han, som nævnt, i Oktober 1886 blev Sognepræst.

Da Pastor Braun for 25 Aar siden tiltraadte Stillingen, hørte, kan man godt sige, hele den Del af Danmark, der ligger øst for Store Bælt, til hans Sogn. I Mellemtiden er der blevet oprettet adskillige Sogne rundt omkring; ja selv i København er store Dele blevet udskilt ved Oprettelsen af Rosenkranssognet (St. Mariæ Sogn) og St. Annæ Sogn. Ikke desto mindre har Pastor Braun den Glæde at se, at St. Ansgars Sogn, Modersognet, i hans Tid har vokset sig stort og stærkt.

Det er naturligt i Anledning af dette Jubilæum at mindes det meget, Pastor Braun har været for saa mange. Efter Pastor Neuvels udtrykkelige Ønske skal det her fremhæves, hvor meget denne skylder Pastor Braun, ikke blot fra deres fælles Ophold i Tromsø, men ogsaa fra den gejstlige Virksomhed i København. Adskillige af Menighedens Foreninger skylder ham deres Bestaaen og Trivsel. Og vender man sig til hans enkelte Sognefamilier, hvor mange har han ikke i deres Glæder bragt Velsignelse og Paamindelse om Herren, i deres Sorger Trøst, Opmuntring og Hjælp! Hvor meget han i endnu snævrere Forstand har været og stadig er for mange af sine Sognebørn, derom vidner hans stærkt søgte Skriftestol.

Særlig turde der her være Anledning til at mindes Pastor Brauns velsignelsesrige Virksomhed for Hjemmene, saaledes som Pastor Kerff mindedes den i den Tale, han holdt ved den højtidelige Messe, Pastor Braun under saa stor Deltagelse fra Menighedens Side fejrede den 26. Juli 1900 i Anledning af sit Præstejubilæum. Jubilaren, sagde Pastor Kerff, havde særlig virket for at fremme det religiøse Liv i Hjemmene og den fælles huslige Bøn. Denne hans Virksomhed var bygget paa, hvad han selv fra Barndommen af havde erfaret, idet den daglige fælles Husandagt var bleven særlig dyrket i hans Barndomshjem, saa at han med Rette kunde udtale de Ord af Kong David, med

hvilke den hellige Messe indledes: »Jeg vil træde hen til Guds Alter, til Gud, som er min Glæde fra Ungdommen af.«

For Øjeblikket er Pastor Braun bortrejst paa en haardt tiltrængt Rekreatjonsrejse, men ventes hjem til Allehelgensfest.

I Begyndelsen af November Maaned er det paatænkt at fejre Jubilæet ved en højtidelig Gudstjeneste i St. Ansgars Kirke, hvorefter der vil blive givet de forskellige Foreninger i St. Ansgars Menighed Lejlighed til at lykønske Jubilaren.

× ×

Lidt om de første danske Domkapitler.

(Efter L. Helveg: De danske Domkapitler.)

Domkirkens Klokker ringer Solen ned. I brede Dønninger viger Klangen udover en lille By med krogede Gader og snævre Stræder; Luften dirrer mellem røde Tage og spidse Gavle, og under Bispegaardens Tagskæg vaagner Spurvene op med et forskræmt Pip-Pip.

Aftentaagen breder sin disgraa Kappe over Staden, slynger en Flig i bløde Folder om Domkirkens Taarne og Spir, slører al Form og Farve, til kun de grove, flossede Konturer skimtes gennem den mystiske Damp.

Solide udskaarne Døre med rustent Jernbeslag og blankt-slidt Laasetøj smækkes haardt og fast i, Vindusskodderne lukkes til, og Lampelyset tænder Skoddets Hjerter-Es i gulrød Brand. . .

En gammel Domkirke i en endnu ældre By, to Klokker, som ringer Solen ned — det er alt, hvad der er levnet os af Fortids Storhed.

— Der var en Gang. . .

At Domkirke, Domkapitel og Kanniker staar i et vist indbyrdes Forhold til hverandre, hører Børnelærdommen til, medens historisk Sans bevirker Valfart til Roskilde Domkirke, som vel er den Kirke, der er den store Almenhed

bedst bekendt, et Kendskab, Titelbladet til »Roskilde Konvents Psalmebog« har sin Del af Æren for.

Nærværende Fremstilling har da til Opgave i korte Træk at skildre Domkapitlets S sammensætning og Virksomhed. —

Indtil Svend Estridsen er Begrebet Bispedømme noget vekslende, det kirkelige Liv lider under Overgangens Vanskeligheder, hvorfor der da heller ikke godt kan tales om Domkapitler, før Stiftsordningen er en fuldbyrdet Kendsgerning.

Hermed være dog ikke sagt, at Spiren til Kapitlet ikke findes under en eller anden Form, saa meget mere, som Præsterne ved Domkirkerne oprindeligt levede under Iagttagelse af en vis klosterlig Form.

Der fortælles i Ansgars Levned, at han af og til samlede nogle af sine »fortrolige« om sig i et Enebo. Hvis denne Fremstilling passer, tør man med nogen Sandsynlighed gaa ud fra, at han og hans nærmeste Fæller har indrettet deres Liv i saa nær Forbindelse med Benediktinerreglen, som det under de givne Forhold var muligt. Dette Samhold maatte være af samme Betydning ogsaa efter Ansgar, da Biskopperne ikke ved Munkereglers Baand knyttedes til noget af gejstlige bestaaende Samfund. Hvis man allsaa ønskede et nøje Samarbejde, maatte dette ordnes ad Frivillighedens Vej.

Hvor tilfældig denne Forbindelse end maatte virke, har den uden Tvivl fra et Ønske udformet sig til et Krav, ikke mindst, hvor Afstandene — som i Nørrejylland, der indtil Svend Estridsøns Tid helt og holdent hørte under Ribe Stol — nødvendig maatte skabe Usikkerhed paa det kirkelige Omraade.

Endelig maatte det af rent personlige Grunde være af Betydning for Biskoppen at have en Stab af øvede gejstlige om sig, som i paakommende Tilfælde kunde overtage deres Del af Administrationen, der ellers vilde forhindre Biskoppen i at varetage sin Embedsgerning paa fuldt forsvarlig Vis.

Antagelig er Kapitlet dannet samtidig med Svend Estridsens Stiftsdeling, i hvert Fald omtales det, at Knud d. Hellige omkring Aaret 1080 skænker »Biskop Heribert (af Viborg) og Kapitlet al kongelig Ret over Kleresiet og Kirkens Tjenere«.

Stiftelsen af Lund, Roskilde og Aarhus Kapitlerne falder sammen med de derværende Trækirkers Afløsning af Stenkirker, og det samme gentager sig i Odense, hvor man dog synes at være gaaet noget demonstrativt til Værks. Ved den gamle St. Maria og St. Albani Kirke fandtes en Klerus — Marianere kaldet — som man vel med lidt Reservation kan betragte som Spiren til dette Stifts Kapitel. I Stedet for — da den ny St. Albani Kirke var fuldført — at overflytte Marianerne til det nye Kloster, indkaldte Erik Ejegod engelske Benediktinere, og disse kom til at danne Domkapitlet. —

Udviklingen medførte, at Klosterreglen i Længden viste sig mindre brugbar; hvor mild end Augustins Regel — som Kapitularerne eller Korherrerne efterlevede — var, maatte den enkeltes Bevægelsesfrihed være af relativ Natur, ligesom Reglen binder sine Efterlevende til et bestemt Sted. Man ophævede derfor Ordenslivet og indrettede sig paa verdslig Vis; kun Børglum og Odense bestod lige til Reformationen som Ordenskapitler. —

Korherrerne deltes i to Klasser: Prælater og Kanniker under Biskoppens Overhøjhed. Hvert Kapitel har sine Statuter, hvilket bevirker en vis Ulighed, selv om denne naturligvis ikke indvirker paa den samlede Helhed.

Prælaturet er en Værdighed, hvortil Provst, Dekan, Ærkedegn og Kantor regnes. Statutterne fastslaar Værdighedernes Antal, men det samme Udtryk betegner ikke den samme Værdighed — saaledes er i Lund, Viborg og Slesvig Provsten, i Ribe og Aarhus Ærkedegnen og endelig i Roskilde Dekanen den øverste Prælat. De regelbundne Kapitler i Odense og Børglum har kun een Prælat: Provsten.

I Kapitelhuset afholdt Kapitularerne hvert Aar indtil fire Møder, og paa et af disse maatte samtlige Prælater og Kanniker afgive en Erklæring om, hvorvidt de det efterfølgende Aar vilde residere ved Domkirken. Afgav en Kannik denne Erklæring, oppebar han samtlige Indtægter; men blev han syg, studerede han ved et eller andet Universitet eller udsendtes i Domkirkens Tjeneste, maatte han lønne en Procurator i Kapitlet og en ordineret Vikar i Koret og tabte endvidere sin Andel af Koruddelingerne.

Kapitlets Forretninger fordeltes mellem Kapitularerne, sædvanlig paa den Maade, at alle juridiske Forretninger henlagdes under Ærkedegnen, den indre Forvaltning under Provsten, medens Dekanen varetog alle Regnskabssager.

Under Kantor sorterede alt Gudstjenesten vedrørende, og hans Hverv har sikkert været temmelig brydsomt. Hver Uge angav han paa en Tavle, der ophængtes i Koret, hvad enhver af Kapitularerne havde at forrette i Kirken, og det paahvilede ham at vaage over, at enhver mødte til rette Tid, iført den for Anledningen foreskrevne Dragt. Desforuden havde han Opsyn med de underordnede tjenestegørende: Korvikarerne og Alterpræsterne.

Alle forefaldende Forseelser og Forsømmelser indberettedes af særegne Notarer til Kantor, som da — hvis det var en underordnet gejstlig — sammen med Ærkedegnen idømte Synderen den ham tilkommende Straf. Hvis det derimod var en af Korherrerne, der havde forset sig, dømtes han af det samlede Kapitel.

Paa visse Dage skulde Korherrerne selv fejre Messen, og den øverste tilstedeværende Prælat frembar da Messeofret, medens Prædikenen — der holdtes paa Modersmaalet — tilfaldt den, der læste Evangeliet.

Der kendes tre Fortegnelser over saadanne Festdage, og det ses deraf, at Viborg havde 40, Aarhus og Slesvig hver 36. Noget lignende har sikkert været Tilfældet de andre Steder.

Den ældste blandt Kannikerne regnedes for den første, men der tillagdes hverken ham eller de andre nogen Rang.

De Hverv, der tildeltes Kannikerne, deltes i to Klasser, hvoraf den ene forpligtigede Indehaveren for et Aar, medens den anden ikke kendte til nogen bestemt Tidsfrist. Til sidste Klasse hørte Forstanderen for Domskolen, Sakristanen, Kustoden, Kældermeisteren og Notaren, og ligeledes henregnedes de to Kanniker, der gjorde Tjeneste som Biskoppens Skrivere, hertil.

Til første Klasse hørte de to Kirkeværger, der i Forening med Sakristanen som fast Medlem førte Bog over alle Afgifter til Kirken, om de rigtig og rettelig blev erlagt o. s. v., desuden forestod de Indfæstningen af Jor-

derne og disses Drift. Regnskabet aflagdes paa Kapitlets Generalmøde, og samtidig foretoges Værgernes Afløsning. To Procuratorer forestod hver for sig Tilsynet med Kapitlets Fællesgods og Koruddelingerne.

Hver Kannik havde den Pligt at underholde en Vikar i Koret — ikke til vedkommende Kanniks Behagelighed; det var tværtimod en Byrde. Meningen var nemlig, at denne Vikar — Korvikar — skulde uddannes af sin foresatte til at bestride Gudstjenesten i Stiftets Kirker. —

Korvikarerne dannede en Organisation for sig selv med egne Statuter og egne Hverv. Deres Forstander skulde læse de kanoniske Tider og Messen paa Hverdage og de mindre Festdage.

En anden af Korvikarerne, Succentor, bistod Kantor med Tilsynet under Gudstjenesten, ledede til daglig Sangen samt Morgen- og Aften-Gudstjenesten. Han skulde iøvrigt altid repræsentere Kantoren, naar denne af en eller anden Grund var fraværende.

Disse og flere Hverv gik ugevis paa Omgang mellem dem, og Valgene hertil foretoges under Kannikernes Tilsyn. — Det var hin Tidsalders højeste Ønske at faa sin Begravelsesplads saa nær Kirken som muligt, men medens de mindre bemidlede Klasser krigeedes om at komme Kirkemuren nærmest, gjaldt det for Adel og Gejstlighed om at naa indenfor, jo nærmere Altret des bedre. Hvor rummelig end Kirken var, havde den dog altid sin Begrænsning, derfor toges Krypten i Brug — hvis man da ikke benyttede den Udvej at opføre et Gravkapel for sig og sin Slægt.

I Forbindelse hermed indstiftedes et Alter, hvor man ønskede de kanoniske Tider læste samt en daglig Messe fejret, hvortil føjedes en aarlig højtidelig Rekviemsmesse i Koret, i hvilken Anledning som Regel hele Kapitlet maatte være nærværende — alt efter Testators Bestemmelser.

Til Bestridelse af alle disse Højtideligheder testamenterede Stifteren en Sum til Kapitlet.

Efterhaanden som disse Messestiftelser voksede i Antal, naaedes ogsaa Grænsen for det overkommelige, og man maatte da se sig om efter Assistance. (Sluttes.)

En lærerig Bibelstrid.

Professor Bang har nylig offentliggjort »Et Nødraab til det kristne Lægfolk.« Han taler heri mod de lutherske Theologer af den indremissionske Retning. Nærmest sigter han til Udtalelser om Bibelens Betydning, der er fremsat af Højskoleforstander Davidsen og Pastor Laursen. For os Katholikker er det et saare lærerigt Skue at være Vidne til disse indbyrdes Kampe om de vigtigste religiøse Emner. Saaledes til Eksempel om det Spørgsmaal, hvormeget der i Biblen for os er forpligtende eller ej.

I Grunden kan vi saa godt forstaa baade den indremissionske gamle Opfattelse og den moderne, hvis Forkæmper Professor Bang vil være. Han kalder sit lille Skrift et Nødraab. Denne Be tegnelse skal vist være et Udtryk for hans Fortvivlelse over, at der endnu findes saa mange Modstandere af de theologiske Professorers Syn paa Bibelen. Professor Bang skriver i alt Fald med en vis Lidenskabelighed og fremhæver atter og atter, hvor bagtalte og misforstaaede de gode Professorer er, der kun vil Sandhed og paa ingen Maade gaa imod Læren om Frelsen ved Kristus o. s. v. Paa den anden Side lægger Højskoleforstander Davidsen og andre fra modsatte Lejr aldeles ikke Skjul paa deres Afsky for den moderne Bibelkritik og taler haarde Ord over Professorerne.

Hvor der er tre Theologer, er der fire Meninger. Dette synes Professoren i alt Fald ikke saa slemt, som naar 16 Lægmand ikkun har een Mening, nemlig den, der er bleven givet dem af en anden.

Højskoleforstanderen mener:

»Jeg kunde ønske, vi kunde samle alle disse Mænd med det nye Syn — jeg mener de alvorlige iblandt dem (altsaa vel Professor Bang med!) — sætte dem over paa en lille Ø og saa sige til dem: »Vil I nu snarest muligt — thi det haster — give os klar Besked paa, hvad der er »god,« »ret« Bibelkritik, og hvad der er uberettiget, hvilke Bøger der er helt hellige, kvarthellige eller trettededshellige. I kommer ikke tilbage, førend vi har faaet et ordentligt Svar fra eder, thi det er for os en Livssag.«

For Davidsen og hans indremissionske Retning staar det nemlig fast, at alt sammen i Biblen — ligemeget, hvor det staar og hvad der siges — er »Guds Ord til os«. »Vi tillader os ikke at stille Johannes' Bøger over Moses' i Hellighed og Paalidelighed — eller omvendt — og vi ønsker heller ikke nogen Theolog skal komme os til Hjælp der.«

Man kan forstaa Professor Bangs Forbitrelse over disse grove Ord. Med Rette indvender han:

»Alle Præster ved, at det saare mange Steder er yderst tvivlsomt, hvorledes Ordene skal forstaaes. Det er et meget vanskeligt Arbejde ofte at blive vis paa, hvilken Forstaaelse der er den rette. Men hvad Mening er der da i at hævde, at Biblen er en i alle Henseender ufejlbar Bog og hver Linje i den ubetinget skal tros, naar man ikke kan angive os nogen ufejlbar pavelig Myndighed, der siger os, hvilken Forstaaelse der er den rette?«

»Vi vil ikke tage Biblen fra nogen. Tværtimod, vi lever af den i al vor Tænken og vil intet hellere end vandre i dens Lys. Men vi hævder, at det er en urigtig, en ganske misvisende Paastand, at man kun skulde kunne læse Biblen ret, naar man har den Opfattelse af den, som de ortodokse Theologer i det 17de Aarhundrede. . . . Vi hævder, at der en vældig Forskel mellem det gamle og det nye Testamente, og at ingen, selv ikke den frommeste Lægmand, kan læse det gamle Testamente saadan, at hver Sætning er Guds hellige, ufejlbare Ord til ham.«

Professoren er utvivlsomt den overlegne i Kampen, fordi han her, uden at vide det, gør sig til Talsmand for noget, som den katolske Kirke altid har sagt: at Biblen langt fra, saaledes som den foreligger, er en passende Læsning for hver Mand eller rettere »Guds Ord« til ham i Læsningens Øjeblik. Med Rette henviser Professor Bang til en Del Udtalelser og Bud fra det gamle Testamente, som daarligt kan forenes med praktisk Kristenliv i vore Dage.

Hans Modstander Davidsen, der saa trofast holder paa Biblen som Guds Ord, staar magtesløs overfor Bangs logiske og aldeles katolske Grunde.

Men — begge har Uret, begge Ret, hver i nogle Punkter. Thi har end Davidsen og Indre Mission Uret med deres ensidige Bibelfortolkning, og mangler de end et logisk Grundlag for at anse Biblen for »Guds Ord« i alle Dele — saa har Professoren ved Københavns Universitet Uret med sit »rensede« og moderniserede Syn paa Frelseren og Troen. Han farer lige saa vildt til den ene Side som Davidsen til den anden. Han mener, at man heldigvis helt kan tilhøre Frelseren uden at hylde nogen bestemt Mening om Biblen, dens Inspiration, om Nadveren, om Herrens Ufejlbarhed o. s. v.

»Guds Menighed« — siger Bang — »maa lære at vokse frem til aandelig Selvstændighed.«

Her har vi atter disse smukke, almindelige Talemaader, der dækker over Umuligheden af at komme til en nogen-

lunde klar Troslære og kirkelig Vejledning, som vi dog alle trænger til, hvad enten vi lever i det tiende eller i det tyvende Aarhundrede. Og denne Troslære maa læres af en Myndighed, der har Sendelse fra Kristus, denne Vejledning maa ske ud fra en Kirke, der har en Moders Autoritet. Ellers bliver der i Længden ingenting tilbage af Kristendommen. Thi alle disse Stats- og Folkekirker er jo, som Eksemplet viser, saa faldefærdige, saa splittede, at de ikke kan have en Moders Autoritet i Tolerancens Tidsalder.

Biblen bliver saa tilbage som »Rettesnor« for Menigmand. Men at den ikke kan hjælpe til en klar Forstaaelse, af hvad vi skal gøre og hvad undlade at gøre som gode Kristne — det viser blandt andet den omtalte Kamp imellem vore danske »Theologer«, hvor den ene Part hævder, at alt skal gælde ordret, som det staar i Biblen, og derved skaber Konfusion, medens den anden Part hævder, at man kun skal have »Aanden«, ikke Bogstaven, og være meget varsom med at tro Biblen — hvad der atter fører til Konfusion.

Hvor klar og fornuftig er ikke Kirkens uforanderlige Syn paa Biblen som en Samling af højst forskellige Bøger, men alle skrevne under den Helligaands Vejledning, tit vanskelige at forstaa (2 Petrus 3,16), men alle til at forklare indenfor den Kirke, Apostelen kalder »Sandhedens Søjle og Grundvold« (1 Tim. 3,15). F. F. M.

Et svensk Jubilæum.

Først gennem det norske Broderblad erfarer *Ugebladet*, at det den 17. ds. var 25 Aar, siden Hs. Højærværdighed Biskop *Albert Bitter* overtog den svenske Missions Ledelse som Apostolisk Vikar. Biskop Bitter, som blev præsteviet 1874, virkede i ti Aar som Præst i Gøteborg; derefter blev han i 1885 kaldt tilbage til Tyskland,*) men allerede knap et Aar efter af Pave Leo XIII udnævnt til Apostolisk Vikar for Sverige. Biskop Bitter er den yngste i Aar af Nordens tre Apostoliske Vikarer, som *St. Olaf* skriver; derimod har nævnte Blad næppe Ret i, at han er den ældste i Embede af disse; thi Biskop von Euch overtog Ledelsen af Kirken i Danmark allerede 1884, og han blev bispeviet

*) Det var i Ludwigslust i Mecklenburg-Schwerin, hans korte præstelige Virksomhed i Tyskland faldt:

i 1892, et Aar før Biskop Bitter i Sverige, ved hvis Bispevielse den danske Biskop var til Stede som Medconsecrator. Biskop Bitter har fejret Mindedagen i sin Hjemstavn i

Hannover. »Maatte Guds rige Velsignelse ledsage den nye Vikars apostoliske Gerning,« skrev *Ugebladet* for fem og tyve Aar siden; vi kan gentage det samme Ønske med Haabet om, at Biskop Bitter maa faa den Glæde at se meget af det spire frem, som han med Troskab og Kærlighed har saet i den svenske Jordbund i de henrundne fem og tyve Aar.

× × ×

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Opmærksomheden henledes paa den Fest, som K. U. F. agter at afholde paa Mandag i Citys Lokaler. For Sagens Skyld fortjener Ungdommen at faa Salen fyldt; men ogsaa for deres egen Skyld bør alle de komme, der gerne vil tilbringe en hyggelig og munter Aften sammen med Trosfæller.

— »Danmarks Klostre i Middelalderen« var det Emne, Hr. Johan Johnsen talte om paa Højskolen i Tirsdags. Foredragsholderen imødegik med Kraft den Anskuelse, at Munkeliv og dansk Karakter ikke kan forenes. Det var danske Mænd og Kvinder, der i vor Middelalder befolkede Rummene bag de røde Klostermure, som f. Eks. i Roskilde og Sorø. Foredraget hilstes med Bifald og var udmærket godt besøgt.

Randers. Det var nær bleven umuligt for Biskoppen at drage gennem den flagsmykkede Have fra Præsteboligen til Kirken, saa stærkt regnede det; men det lykkedes dog. Den talrige Menighed modtog den afholdte Overhyrde med Glæde i Hjerterne og det gregorianske *Sacerdos et pontifex* som Menighedssang paa Læberne. 37 unge i Menigheden og to voksne havde den Lykke at firmes af Biskoppen efter Prælatmessen. I en kraftig og varmfølt Tale begejstrede vor apostoliske Overhyrde Menigheden og især de unge, der havde modtaget hans Haandpaalæggelse, til Iver og Udholdenhed i Troen. Om Eftermiddagen sluttede Dagens Højtidelighed, der ogsaa havde tilskyndet mange foruden de lykkelige, der modtog den h. Firmelse, til at kommunikere, med en smuk Andagt. — Vor aldrende Biskop ønsker vi af ganske Hjerte: Paa Gensyn til Firmelse om faa Aar!

Norge. Hr. Pastor *K. Kjelstrup*, som i fire Aar har redigeret Ugebladet *St. Olaf*, har i disse Dage fratraadt denne Gerning. Han er nemlig bleven udnævnt til Sognepræst ved den nyoprettede Missionsstation i Arendal. I denne By er der bygget baade et Franciscus Kapel og et Franciscus Hospital, hvilket sidste skal ledes af Franciscus-Søstre. Hr. Pastor *Offerdahl*, der tidligere i en Aarrække har redigeret *St. Olaf*, vil indtil videre atter overtage Redaktionen af Bladet samt Administrationen af *St. Olafs* Forlag. — Hr. Pastor *Wang* fra Bergen passerede for nogle Uger siden København for at tage til et Badested i Tyskland, hvor forhaabentlig et halvt Aars Ophold vil helbrede ham for en haardnakket Nyrelidelse.

Italien. At den nuværende Krig mod Tyrkiet er en »hellig Krig«, er der vel næppe mange, der tør hævde. I adskillige Blade kan man læse den kaldet for et »Røvertog«, vist mere betegnende end en »hellig Krig«; men hvorfor den skal kaldes et Røvertog mere end de fleste andre Krige, er ikke godt at vide. Den Stilling, den Hellige Fader har indtaget overfor Krigen, vil sikkert tilfredsstillende og glæde alle Katholikker. I *Osservatore Romano* er fremkommet følgende officiøse Erklæring: »Adskillige Blade, der kalder sig katholske, saavel som adskillige Talere, gejstlige og Lægfolk, ytrer sig, ved Omtalen af den tyrkisk-italienske Konflikt, paa en Art og Maade, der næsten faar en til at tænke paa en hellig Krig, der bliver foretaget i Religionens og Kirkens Navn og med dens Understøttelse. Vi er myndiget til at erklære, at den Hellige Stol ikke blot intet Ansvar har for disse Udtalelser, men end ikke kan billige dem og beklager dem, da den maa holde sig udenfor den nuværende Konflikt.«

A. C. Onsdag den 1. November Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Bredgade 67 o. G. (Gymnastiksalen): Diskussion ang. Ungdomsforeningernes Virksomhed for Medlemmer og indbudte. Trosfæller, der har særlig Interesse for Ungdomsforeningerne, er velkomne, men bedes forud anmelde deres Deltagelse til Redaktør *Oskar V. Andersen*, Kong Georgsvej 35, København F., Telefon Godthaab 613 y, hvor nærmere Oplysninger gives. **Administratores.**

Fred. Esser: Apologetiske Prædikener. II. Serie: Verdens Frelser. (Høst.) Pris 1 Kr. Faas i alle Boglader.

St. Alphonsus Liguori: Daglige Besøg ved Alterets Sakramente. Pris 50 Øre smukt indbunden. Faas hos Præsterne ved St. Annæ Kirke, København S.

Stor Aftenunderholdning med Musik, Sang, Komedie og Bal afholdes af K. U. F. **Søndag d. 29. Oktbr.** Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften i Citys Selskabslokaler. Der opføres: »Det arabiske Pulver«, Komedie i een Akt af Ludvig Holberg, og »Studeprangeren«, Komedie i to Akter. Imellem Afdelingerne Musik og Sang. Bal til Kl. 4. Billetter faas hos Medlemmerne. Man bør sikre sig Adgangskort til Ballet før Aftenunderholdningen. Støt Ungdommens Sag ved at give Møde! De Medlemmer, som har paataget sig Billetsalg, bedes venligst indfinde sig i Lokalerne i Citygade senest Kl. 1 om Søndagen.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem og Bureau.

En Portion af Kozlowskis Familielegat for trængende Jomfruer og Enker af de herværende katholske Menigheder er bleven ledig. Ansøgninger indsendes inden den 5te Novbr. d. A. Ske-maer erholdes og afleveres igen i lukket Konvolut paa St. Ansgars Menighedskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. fra Kl. 1—4.

Den katholske Højskole.

Offentligt Møde Tirsdag d. 31. Oktbr. Kl. 8 Aften.

Hotel Dannevirke, Studiestræde 38, 2den Sal.

Johan Johnsen: Danmarks Kløstre i Middelalderen II.

(Sangbogen medtages.)

Unio. Fredag d. 27. Oktbr. almindeligt Møde (musikalsk Underholdning) Frederiksberg Allé 11.

Syforeningen i Griffenfeldtsgade Nr. 7 genoptager sine Møder Tirsdag d. 9. November. Nye Medlemmer optages gerne ved Henvendelse i Griffenfeldtsgade, da der kræves talrig Assistance til at udføre de mange Arbejder.

Syforeningen paa Frederiksberg genoptager paa Grund af Alle Sjæles Dag først sine Møder d. 9. November. Der holdes Møde Boyesgade 8, 1. Sal hver Torsdag fra 1 $\frac{1}{2}$ —4, hvor samtidig Gaver til Foreningen med Tak modtages.

Første Fredag i Maanedén (3. Novbr.).

St. Ansgars Kirke: Kl. 8 $\frac{1}{4}$ højtidelig Messe til Ære for *Jesu guddommelige Hjerte*; Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt til *Jesu guddommelige Hjerte*.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.

Jesu Hjertes Kirke: Efter 8 $\frac{1}{2}$ -Messen sakramental Velsignelse; Kl. 8 Aften Andagt.

St. Andreas Kirke: Efter 8 $\frac{1}{4}$ -Messen sakramental Velsignelse; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt.

Kirkelig Kalender.

29. Okt. 21. Søndag efter Pintse.	5. Novb. 22. Søndag efter Pintse.
30. — Mandag. Alphonsus Rordriguez, Bekender.	6. — Mandag. Oktavdag.
31. — Tirsdag. Wolfgang, Biskop og Bekender. (<i>Fastedag</i>).	7. — Tirsdag. Oktavdag.
1. Novb. Onsdag. Alle Helgens Dag.	8. — Onsdag. Oktav af Alle Helgen.
2. — Torsdag. Alle Sjæles Dag.	9. — Torsdag. Laterankirkens Indvielse.
3. — Fredag. Oktavdag.	10. — Fredag. Andreas Avelinus, Bekender.
4. — Lørdag. Carl Borromæus, Biskop og Bekender.	11. — Lørdag. Martin af Tours, Biskop og Bekender. (<i>Mortensdag</i>).

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 40.

Den katolske Syge- og Begravelseskasse af 1867.

Alle over 15 Aar kan blive Medlemmer. Giver fri Læge og Hospital samt Pengeunderstøttelse. Yder Barselhjælp. Unge Mænd kontingentfri under Værnepligten. **Bliv Medlem straks.** Kassen har 5 Læger og 1 Tandlæge. Blanketter til Lægeundersøgelse faas hos

René Lassen,
Hans Boghindes Allé 2.
Sundby.

Rud. Schütten,
Enighedsvej 4,
Charlottenlund.

F. Simonsen,
St. Jørgens Allé 11, 1

Gudstjenesten

paa Alle Helgens Dag holdes ligesom paa Søndagene (se Nr. 40).

St. Ansgars Kirke.

Alle Helgens Dag (1. Novbr.) Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse. Kl. 8 Aften Rosenkransandagt med Prædiken og Procession, i hvilken Jomfruernes Foreninger deltager.

Alle Sjæles Dag (2. Novbr.) Kl. 9 Sjælemesse. Kl. 8 Aften Rosenkransbøn for de afdøde.

Kapellet paa Vestre Kirkegaard.

Alle Helgens Dag Kl. 5 Efterm. Andagt med Prædiken.

Alle Sjæles Dag Kl. 9 Form. Requiemsmesse. De, som ved denne Lejlighed ønsker at modtage den hellige Kommunion, maa underrette Præsten derom før den hellige Messe.

Mariakongregationen for Mænd

holder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag den 5te November Kl. 8¹/₂. Obs. Mødet Torsdag den 2. Novbr. bortfalder.

Den eukaristiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fr. d. 3. Novbr. til de aftalte Tider.

Udkommen er:

F. F. Maurer:
Veje til Moderkirken.

Livsbilleder og Tanker.

Pris 3 Kroner.

Faas i alle Boglader, hos Høst & Søn i København og hos Wenk, Fredericia.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 45.

Søndag den 5. November.

1911.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Lidt om de første danske Domkapitler. — Kina og Kristendommen. — Jens Busks Konversion. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Slagelse. England. Nordamerika. Rom. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

94.

Røgelsen.

Naar man i vore Dagblade læser Referater af katholsk Gudstjeneste, spiller Beretningen om Røgelsen altid en vigtig Rolle; denne synes næsten at være noget af det væsentligste ved hele Gudstjenesten, og Grunden er den, at vore i Troen fraskilte Brødre er uvante til og ukendte med Røgelsen. Dog synes det at være lidt for voveligt af den Grund (fordi de ikke har Kendskab dertil og Forstaaelse deraf) at ville gøre sig latterlig over os eller sammenligne vor Gudstjeneste med Afgudsdyrkelse. — Røgelsen finder sin Hjemmel i den h. Skrift og er fuld af den herligste Symbolik.

Efter Guds klare og udtrykkelige Befaling og Anordning (II. Mos., 30.) blev Røgelsen allerede i den gamle Pagt anvendt paa mangfoldig Maade ved Gudstjenesten. Dengang blev Røgelsen brændt og frembaaren til Ære for Gud, for Jehova. Ganske nøje var det bestemt, hvorledes Røgelsen skulde tilberedes, hvor og naar den skulde tændes. Alle hh. Fædre er enige om, at de vise Mænd fra Østerland ved Røgelsens Offer vilde vise, at de anerkendte og tilbad »Jødernes Konge« som Gud. — Allerede tidlig blev Røgelsen

anvendt i den kristelige Liturgi. Ambrosius († 397) taler om Anvendelsen af Røgelsen under den h. Messe som om noget bekendt.

Meget smuk er Røgelsens symbolske Betydning. Den er 1) et Billede (Symbol) paa *Tilbedelse* eller Offer og bruges som saadan ofte i Kirkens Liturgi. Saa tit det allerhelligste Sacrament højtideligt udstilles, bliver det incenseret (d. e. man brænder Røgelse foran det), for at vi, i Lighed med Vismændene, kan bekende den under Brødets Skikkelse skjulte Jesus som Gud og vise ham vor dybe Ærefrygt, vor Tilbedelse.

Røgelsen er 2) et Billede (Symbol) paa *Offersind* og gudvelbehagelig *Bøn*. Duften er det fineste og ædleste, der findes i Planten, ligesom dens inderste Væsen og Sjæl (Rosen, Viol). Røgelsen opløser sig, naar den bliver brændt, i vellugtende Skyer og stiger op mod Himlen. Den siger os Mennesker, at ogsaa vi skal brænde i Kærlighed til Gud og fortære os og vore Kræfter til Ære for Gud og i hans Tjeneste. Endvidere symboliseres i den brændende Røgelse vore Bønner. I Bønnen opløfter vi vort Hjerte til Gud, og disse vore Bønner er, naar de er gode, ligesom vellugtende Røgelsesskyer, som stiger op til Gud og modtages med Velbehag af ham. Derfor bad alt Profeten — og Kirken beder det samme, naar Alteret incenseres — »Herre, lad min Bøn som Røgelse stige op for dit Aasyn«, og den h. Skrift (Joh. Aab. 5,8.) siger om de helliges Bønner: »Og de 24 Ældste faldt ned for Lammet, og de havde Guldskaal, fulde af Røgelse, hvilke ere de helliges Bønner.« Men Offersind og Bøn er Velbehag for Gud, de drager Guds Barmhjertighed ned over os; derfor ligger ogsaa heri, at Guds Naade og Velsignelse svæver over os ligesom Røgelsesskyer. Derfor beder Kirken igen under Alterets Incens: »Herre, lad denne Røgelse, velsignet af dig, stige op til dig og din Miskundhed stige ned over os.«

Røgelsen er 3) en indtrængende *Formaning* til os, ved Offersind og Bøn, ved en kristelig Vandel i Dyd og alt godt at blive »Christi Vellugt« (II. Cor. 2, 15.) for Himmel og Jord. Det er den Tanke, som ligger til Grund for den Ceremoni, at under Højmessens Præsten, alle tilstedeværende i Koret og hele Menigheden incenseres.

Og endelig 4) incenseres ogsaa Liget, inden det overgives til Jorden. Dette Legeme, som nu nedsænkes i Graven, skal engang opstaa i Herlighed og Klarhed; derfor æres det allerede her paa Jorden og indvies ligesom til den kommende herlighedsfulde Opstandelse.

Jos. Resch.

Lidt om de første danske Domkapitler.

(Efter L. Helveg: De danske Domkapitler.)

(Sluttet.)

Der bestod den Ordning, at de Kirker, der var tillagt den enkelte Korherres Embede, og hvis Indehaver saaledes var Sognets egentlige Præst, forestodes af en Vikar. Paa samme Maade ordnede man Afholdelsen af den daglige Tjeneste ved de Altre, der var bekostede af de afdøde eller disses Slægtninge.

Deraf udvikledes den Praksis, at de testamenterede Gaver inddeltes i to Portioner, hvoraf den ene tilfaldt Alterpræsten for Udførelsen af den daglige Tjeneste, medens Resten uddeltes til alle tjenestegørende paa Aarsdagen.

Alterpræsten ansattes ved et bestemt Alter og forpligtedes under Straf af Embeds Fortabelse til at holde Alteret i sømmelig Stand med Lys, Alterklæder o. s. v.

En saadan Messestiftelse var naturligvis ikke nogen billig Historie; men mindre velstillede hjalp sig da paa anden Maade, ved f. Eks. at det Lav eller Gilde, de tilhørte, oprettede et Alter, hvor Gildehelgenen paakaldtes.

Alterpræsterne — eller »de evige Vikarer« — dannede et Collegium for sig og besad, skønt Kapitlet underordnede, en vis Selvstændighed. De havde egne Statuter og lededes af en Prior, der præsiderede ved deres Forhandlinger.

Kapitlets Indtægter bestod først og fremmest af det Præbende (i Regelen Indtægt af faste Ejendomme), der var oprettet til Fordel for et bestemt Prælatur eller et Kanonikat i Almindelighed. Disse Indkomster nød enhver Kapitular.

De residerende Korherrer havde desforuden en bestemt Andel i Kapitlets Fællesgods. Til dette maa ogsaa henregnes de Kannikegaarde, man tildelte en enkelt Kannik — som Regel den ældste og altid en virkelig residerende Kannik.

Den Del, der tilkom Korherrerne for den aarlige Rekvie-smesse, uddeltes i Koret umiddelbart efter Gudsje-

nesten til alle tjenestegørende — fra Biskoppen og ned-
 efter — samt en Portion til de fattige. I Ribe benyttede
 man særlige Mærker, der senere indløstes med Penge. At
 de tjenestegørende først fik deres Tilgodehavende efter
 Højtideligheden, skulde tjene som Middel til en sømmelig
 og nøjagtig Udførelse af de enhver tildelte Hverv.

Foruden Jordegods besad Kapitlet visse Privilegier,
 givne af Kongen og den højeste Gejstlighed.

Kongelige Privilegier bestod sædvanlig i Fritagelse for
 at yde visse bestemte Afgifter af Kapitlets Gods: Land-
 gilde, Krigstjeneste og Bidrag til Kongerejser, og hertil
 knyttedes saa en direkte Indkomst: 3 Marks Bøder af
 deres Tjenere. Undtagne var som Regel: 40 Marks Bøder,
 Fredkøb og Vrag. Det ses dog, at Kapitlet af og til har
 faaet tilslaaet ogsaa enkelte af disse Rettigheder, men det
 er altid Undtagelser.

De kongelige Privilegier skulde paany stadfæstes ved
 hvert Regentskifte, men det er vel nærmest en Formsag,
 at Kongen »stadfæster alle deres Privilegier, Rettigheder,
 Friheder og Naader, hvilke de af vore forfædrene Konger
 udi Danmark . . . fri haft haver«, som Erik Menved ud-
 trykker sig i Beskyttelsesbrevet af 1308 til Tviis Kloster. —

I kulturel Henseende gjorde ogsaa Kapitlet et betydeligt
 Arbejde — saavel paa Skolens som Fattigplejens Omraade.
 I hine Tider var Kirken saa godt som ene om at øve
 Barmhjertighed, og de Hospitaler og Plejestiftelser, der
 bestod, var i sin Helhed stiftede af Gejstligheden. Staten
 kendte ikke til at støtte de Samfundets Stifbørn, der her
 søgte Ly.

Det paastaas fra flere Sider, at vi i vor Tid har hævet
 den offentlige Forsorg til et næsten fabelagtig højt Stade;
 saa gennemført, saa velsignelsesrigt, saa rent ud idealistisk
 er det statslige og kommunale Velgørenhedsværk sat i
 System, at det overgaar alt andet i hele Verden. Herimod
 kan indvendes, at Staten, hvis Opgave er Orden og Orde-
 nens Opretholdelse, intet har at gøre med Barmhjertighed.
 Den ser i fattige og nødlidende en Samsundsuorden, der
 — for Statens Sikkerheds Skyld — maa ophæves, og saa
 bliver de hjulpet paa den Maade, det anses for mest for-
 maalstjenligt. Resultatet bliver en Deling i to Klasser: vær-

dige og uværdige trængende. Kirken kender ikke en saadan Tvedeling — men den er heller ikke human.

Som Syge- og Fattigplejen var et rent kirkeligt Anliggende, saaledes ogsaa Skolen.

Kapitlets Almenskole daterer sig efter al Sandsynlighed fra Kapitlets Stiftelse og dannede for saa vidt en Forberedelsesklasse til Præsteskolen, som Almenskolens Drengemedvirkede i Domkirkens Kor. De ældre og med Sangstemme begavede Elever anvendtes til at synge visse Partier af Messen, og af disse Sangere udtoges de, der maatte egne sig bedst for den gejstlige Løbebane. Som Korvikarer tjente de 2—3 Aar i Koret, og først, naar Biskoppen havde meddelt dem Dimisbrev, kunde de overtage Præstegerningen i en af Stiftets Kirker. Vilde vedkommende gaa videre, søge Optagelse blandt Kannikerne og saaledes forbedre sine Udsigter til den fjerne Mulighed at kunne stige til en Prælats Værdighed, maatte han yderligere studere indtil 3 Aar ved et udenlandsk Universitet. Ingen kunde altsaa opnaa et Kanonikat uden dette Studieophold.

Eleverne kaldes stedse »de fattige Peblinge«, og denne lidt ynkelige Titel stammede fra, at de selv maatte erhverve det fornødne til Livets Ophold, mest ved at synge for Hvermands Dør. Kærlighedsgaver grundede deres Tilværelse og satte dem i Stand til at søge Skolen.

Den efter vor Mening saa anstødelige Maade at søge sit Underhold paa havde for hin Tid intet nedsættende ved sig. Den fattige blev ikke betragtet som en Pestilens, meget mere som et Trin paa den bedre stilledes Himmeltstige. Gud havde bestemt det saaledes, at fattige altid skulde være til — det var den kristne Menigheds Pligt efter Evne at øve Barmhjertighed, og derved blev den fattiges Eksistens en Anledning til at øve en god Gerning. Og gode Gerninger giver visse Renter, som Middelalderens Folk ikke havde Raad til at lade haant om.

Derfor var den »Forbedring«, Christian II søgte at sætte igennem, »at ingen maatte antages i Skolen; med mindre han selv kan købe sin Kost, paa det at Byen ikke skal fyldes med latinske Tiggere«, af temmelig tvivlsom Værd. Man ynder at udstyre denne Konge med Prædikaten

»ivrig for sand Oplysning« og paastaar, at han var »i Grunden human overfor Smaakaarsfolk«.

Humanitet er egentlig et stygt Udtryk for den Humbug, det sædvanlig dækker over, og den Humanitet, ovennævnte Forordning vilde indføre — Ophævelse af Elevernes »Tiggeri« og Borgernes Befrielse for disse »Tiggeres« Overhæng — gjorde Borgerne mugne; Forbudet betød intet mindre end Udelukkelse fra Skolen for det store Flertals Vedkommende. Udtrykket »Tiggere« ramte ved Siden af, og »latinske Tiggere« er det uvidende Hovmods Haan mod en Stand, der i Kulturværdi stod adskilligt højere end den kronede Tyran.

Tidens Slethed øvede ogsaa indenfor Kapitlerne sin nedbrydende Virksomhed; det var ikke til enhver Tid og i ethvert Kapitel, der opstod Helgener. Men det gør godt at høre saa overbærende — ja, saa kærlig en Dom som den, A. D. Jørgensen fælder over Benedictinerne og deres Virksomhed, en Udtalelse, der kan have videregaaende Adresse, altsaa ogsaa til Kapitularenne: ». . . selv om disse Folk spiste noget oftere og bedre, end den h. Benedict havde anset forsvarligt; selv om de, da Indtægterne steg, tog Lægbrødre til at udføre det lavere Arbejde, og selv om der af og til lød en mere verdslig Sang og en mere højroestet Tale, end det strengt taget sømmede sig for klostergivne Mænd, saa er der dog vel kun ringe Grund for os til at forarges derover eller til at glemme, at disse Stiftelser i hine barbariske Tider virkede til stor Velsignelse for den enkelte dybere Aand, som fandt et Fristed i dem, og til mangfoldig Gavn for deres Omgivelser. Ikke blot de religiøse Lærdomme og almindelige Kundskaber udbredtes gennem deres Skole, ikke blot blev de Midtpunktet for boglige Kunster og Bærere for Oldtidens Traditioner, men ogsaa i rent materiel Henseende bidrog de til en rigere Udvikling...«

Der er knap saa storslaaet en Stolthed over »Udrensningen« i disse Udtryk, som der sædvanlig lyder fra den Kant. Der er en egen Varme bag Teksten, en udtalt Hjemve mod det, der var, en dunkel Tvivl om Forandringens Fortræffelighed, en fjern, sagte Klang, der som af sig selv forener sig til en Klage med et Spørgsmaal efter sig — hvem har Ret. . . ?

Karl V. Olsen,
Rodemesterassistent.

Kina og Kristendommen.

Under den nuværende Revolution i Kina har man kun hørt lidt om de katholske Missionærer og disses Menigheder, skønt Katholikkerne er langt det største Samfund af Kristne i det mægtige Land. I Bladene har man kunnet læse adskillige Telegrammer om de protestantiske Missionærer, deres Koner og andre Medlemmer af deres Familier. Men om de katholske Missionærer har man kun hørt lidt, og man venter mange Steder rundt om i Europa med Ængstelse paa at høre lidt nærmere om disse.

Hvad end Pessimister maaske siger, er Kristendommen endnu mægtig og fremadskridende. Den er Fremtidens Religion, som den var Fortidens, og alle dens oprigtige Tilhængere stoler paa, at den med Tiden vil faa et lige saa fast Tag i Østens Folk, som den for Aarhundreder siden fik i Vestens. Ingen dødelig tør formaste sig til at fortolke det guddommelige Forsyns skjulte Hensigter. Hvor vi kun øjner Skuffelser og mislykkede Bestræbelser, er ofte skjult Kilder til fremtidigt Held, og det er meget vel muligt, at de Omskiftelser, som katholsk Missionsgerning har gennemgaaet i Kina, var af en eller anden hemmelighedsfuld Grund en nødvendig Forberedelse for Kirkens voksende Indflydelse i de kommende Aar. Men for den menneskelige Dømmekraft, begrænset som den er, synes det underligt, at den katholske Kirke skulde komme saa nær til at bringe Kinas mægtige Befolkning ind i Guds Kirke og saa alligevel ikke have opnaaet noget virkelig stort endnu derovre blandt de mange Hundrede Millioner Sjæle.

Den katholske Kirkes Historie i Kina er overordentlig interessant. Saa langt tilbage som i 1289 kom en Franciscaner, Johannes af Montecorvino, til Peking, byggede en Kirke og grundlagde et Bispedømme. I 1307 blev han af Pave Clemens V udnævnt til Ærkebiskop over det fjerne Østen, og i 1370 ansatte Urban V en ny Ærkebiskop ved Navn Vilhelm de Prato, som var ledsaget af 12 Franciscanere. Omtrent to Aarhundreder senere drog den h. Franz Xaver fra Japan til Kina, hvor han døde paa en lille Ø nær Kantons Kyst. Ikke længe efter fik to andre

Jesuit, Ruggieri og Pasio, Tilladelse til at slaa sig ned i Cha_o-King. Dette var i 1582.

Aaret efter kom der en ny Pater til, den for sine glimrende Evner berømte Pater Ricci. Han var meget lærd, især i de mathematiske Videnskaber. Ved sin Lærdom gjorde han stort Indtryk paa alle, som kom i Berøring med ham. Men som fremmede var han og hans Medbrødre udsatte for adskillig Mistænkeliggørelse. Dog drog han under de største Vanskeligheder til Peking, blev venlig modtaget af Kejseren, omvendte Første-Ministeren Su Kwang-Ki, grundlagde i Hovedstaden et Novicial for Kinesere, som han havde vundet for Troen, oprettede et Seminarium i Macao og meget mere. Et stort Antal Prinsere og høje Embedsmænd blev optaget i Kirken, og inden 20 Aar efter Riccis Død fandtes der 13.000 Kristne i Kina.

Da Manchu-Tartarerne bemægtigede sig Peking og Ming Dynastiet blev stødt fra Tronen, var en tysk Jesuit, Adam Schall, Medlem af den astronomiske Kommission, en af de Mænd, hvem den første Manchu-Kejser viste den største Ærbødighed. Kejseren behandlede Pater Schall som en intim Ven, byggede en prægtig Kirke for ham i Peking, gav efter hans Anmodning Ordre til, at de Kristne hele Riget over skulde være fri for al Overlast, og gav sig endog i Undervisning hos ham i den Hensigt at træde over til Kristendommen. Han døde alligevel i en ung Alder uden at være bleven optaget i Kirken. Som Følge af en muhamedansk Astronomers Intriger faldt Pater Schall i Unaade ved Hoffet, og en antikristelig Bevægelse blev sat i Gang; men saa snart som K'ang-hi, en meget oplyst Fyrste, kom paa Tronen, fik Jesuiterne atter Indflydelse. Ludvig XIV i Frankrig sendte 1685 en Skare Jesuitere til Kina, af hvilke to, Patrene Gerbillon og Bouvet, blev ansat som kejserlige Raadgivere, saa Udsigterne for den katholske Mission var i Øjeblikket meget lyse.

Den Gang fandtes 300.000 Kristne i det kinesiske Rige. En smuk Domkirke blev bygget paa kejserlig Grund, og det vigtige Spørgsmaal, om Kina officielt skulde blive et kristent Land, blev uden Sky diskuteret. Det blev foreslaet, at Forfædredyrkelsen skulde være de kinesiske Konvertiter tilladt, da de dermed forbundne Ceremonier havde

et rent borgerligt, ikke-religiøst Præg, og at Brugen af det kinesiske Sprog skulde være lilladt i Liturgien. Den Hel- lige Stol, som undersøgte Sagen, fandt, at der ikke kunde gøres saa store Indrømmelser, og Benedikt XIV forbød i Bullen *Ex quo singulari* udtrykkelig Forfædredyrkelsen. Fra den Tid af fulgte i mange Aar Forfølgelse paa Forfølgelse. Hundreder katholske Kirker blev ødelagt eller omdannet til hedenske Templer, og mange Navne blev optegnet paa Martyrlisterne.

I det sidste Kvartaarhundrede har de katholske Missionærer begyndt at vinde den tabte Grund tilbage, og nu er der halvanden Million Katholikker i Kina, blandt hvilke der virker et ikke ringe Antal indfødte Præster. De protestantiske Missionærer støttes med store Pengesummer fra England, Tyskland og Amerika; men trods det er de ikke heldigt stillede. De er splittede i en Mængde Sekter. Der er mindst et Hundrede forskellige protestantiske »Kirker« i Kina, og de Kinesere, de henvender sig til, undrer sig over deres Uenighed i Læren, men beundrer den ikke. Nogle protestantiske Missionærers ægteskabelige Forhold er ogsaa underkastede en vis spydig Kommentar. Saaledes spøjte et lokalt Blad for nogle Aar siden med en protestantisk Missionær, hvis fjerde Kone var død, og spurgte om, hvorledes mon Mødet mellem de fire Koner i den anden Verden vilde løbe af.**)

Hvis Kina bliver omvendt til Kristendommen, vil det ske ved katholske Missionærer, og disses Chancer vil i høj Grad afhænge af det Udfald, den nuværende forvirrede Stilling i Riget vil faa. Det berettes — og man maa haabe, at Beretningen er sand — at medens de revolutionære er meget fjendtlig sindede overfor alt fremmed Herredømme, har de slet intet mod de Anstrengelser, der kun har Troens Udbredelse til Hensigt.

Efter *Catholic Times*.

*) Se Ugebladets Nr. 20, hvorder fandtes en Del statistiske Oplysninger herom.

***) Hermed skal ingenlunde underkendes den Iver, som nogle protestantiske Missionærer, f. Eks. Hudson Taylor o. a., har lagt for Dagen i det store kinesiske Rige.

Jens Busks Konversion.

(Et Brudstykke af Pastor Maurers nye Bog.)

— — — — — Jens Busk beundrede den katholske Kirkes Kraft og Organisation. Endnu som Protestant sagde han en Gang: »Den katholske Gejstlighed er det største Lav i Verden, det har Bismarck maattet bøje sig for.«

Men Jens Busk kom ogsaa til at forstaa, at denne Modstandskraft, at denne Organisation ikke havde verdslige Grunde. Den var fra Gud.

Naar den prøjsiske Regering ikke havde nogen Magt og Myndighed af Kristus til at styre hans Kirke, saa havde de danske Konger, Frederik I. og Kristian III. og den danske Regering i vore Dage, det heller ikke.

Paa denne Maade gik det op for ham, hvad Søren Kierkegaard allerede for længe siden havde indset og udtalt paa sin Maade ved at kalde de lutherske Præster for »gejstlig-verdslige Cancelliraader«.

Kristi Kirke maa være fri, Kristi Kirke maa ogsaa komme fra Kristi Tider.

Det var det næste, Jens Busk kom til at begribe. Han havde jo som allerede omtalt en stor Forkærlighed for historiske Studier.

Man havde altid sagt, at Reformationen havde været en Fremskridtstid for Folket. Saa opdagede han, det ikke passede. Han opdagede, at Kong Kristian III. havde underkuet Bondestanden. Thi de $\frac{2}{5}$ Dele af Jyllands Befolkning — især Bondestanden — var af denne Konge efter Grevefejden bleven dømt fra Liv og Gods. Det kunde Jens Busk ikke glemme.

Ved at følge videre saa han den kulturelle Tilbagegang, der fulgte med Klostrenes Ophævelse, den religiøse Nedgang og Splid efter Lutherdommens Indførelse. Alt dette rokkede hans tidligere Opfattelse af Lutherdommens Betydning. *Lidt efter lidt saa han, at den var en Sekt som saa mange andre var, da de havde skilt sig fra Moderkirken.* Nu studerede han Pavedømmets Historie — upartisk læste han baade protestantiske og katholske Forfattere. Saaledes modnedes hans Beslutning. Han havde den Glæde, at hans Hustru delte hans Anskuelse.

Saa tit sagde han: *Vidste vore Bønder, hvorledes deres Forfædre blev dreven ind i Lutherdommen, da vilde de sikkert se anderledes paa denne Sag — hvorledes Lutherdommen har forvrøvlet vort Folk, saa de i religiøse Ting er vænnet af med at tænke logisk!*

Den 30. December 1898 modtog Pastor Kerff i Horsens

Rigsdagsmand Jens Busks og Hustrus katholske Trosbekendelse.

Hvor glad han var over dette Skridt, har han senere ofte udtalt sig om.

Saaledes sagde han til en Ven: »Hver Gang, jeg har hørt noget Foredrag af anderledestroende om Historie og Religion, er jeg altid bleven bestyrket i Katolicismen.«

Han trak sig tilbage fra Politiken af Helbredshensyn; han turde ikke udsætte sig for Valgmødernes Anstrengelse. Han mente ogsaa, at man burde have en rolig Tid til at berede sig paa Døden. Tanken om Evigheden var for ham praktisk Alvor, som viste sig ved en stadig hyppigere Annammelse af Alterets Sakramente.

Med levende Interesse fulgte han vor h. Kirkes Udbredelse. Hvilken Glæde lyste der ikke ud af hans Ord ved Indvielsen af *Dalum Kloster* i Sommeren 1907, den Dag, da en gammel Klosterbygning atter blev overgivet til katholske Ordens-Søstre!

Paa et Besøg, som han aflagde i Køge nogen Tid før sin Død, traf han tilfældigvis Præsten i Begreb med at undervise en Protestant. Med Iver tog han straks Del i Undervisningen, og hans Hjerter strømmede over af Glæde og Tak over den Naade, der var bleven ham til Del i vor hellige Kirke.

Paa samme Tid havde han allerede begyndt de saakaldte »ni Fredage til Ære for Jesu allerhelligste Hjerte« — d. v. s. at man i et bestemt Øjemed paa ni efter hinanden følgende Fredage gaar til Herrens Bord.

Lige havde han sluttet med denne Andagtsøvelse, da Herren kaldte ham bort fra dette Liv, der for ham havde været saa indholdsrigt for Tid og Evighed.

Der blev sagt meget om ham i Aviserne Landet rundt, og hans Billede stod jo i mange Blade. Ingen, der havde talt med ham og havde hørt ham tale, kan vel glemme hans udprægede Personlighed. Han var »en Bonde« — det vilde han være. Det viste han i Klædningen og ved at bibeholde sit jydsk Maal. Men her skal vi ikke komme ind paa hans Ejendommeligheder. Her skal vi kun fremhæve, *at Jens Busk altid vilde være det, han var, og at hans Originalitet netop har hjulpet ham til selvstændig Tænkning og til selvstændig Gøren og Laden.*

At hans Tankegang var logisk, at hans Gøren og Laden var bestemt af Alvor og Mod — det skal være sagt til hans Ære! Det skulde tillige være et Eksempel for andre — netop i vor Tid!

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. K. U. F.s *Aftenunderholdning* i Søndags Aftes havde samlet henad 350 Deltagere. De to Komedier gik overordentlig kvikt og fornøjeligt over Scenen, og den kønne Musik og Korskolens stemningsfulde Sang udfyldte paa en behagelig Maade de ikke lange Pavser. Mange af de unge blev tilbage efter Aftenunderholdningen og begyndte henad Kl. 12 paa et hyggeligt og muntert Bal.

— I Tirsdags afsluttede Hr. *Johan Johnsen* paa Højskolen sit interessante Foredrag om »Dansk Klosterliv i Middelalderen« for en Forsamling paa henved 150 Tilhørere.

Slagelse. I *Sorø Amtstidende*, der udkommer i denne By, er for Tiden Mgr. Bensons gribende Roman *Verdens Herre* optaget som Feuilleton. Dens Fremkomst blev indledet med en meget sympatetisk Skildring af Mgr. Bensons Levned.

England. De fleste af dette Blads Læsere vil vide, at der indenfor den engelske Statskirke findes Kredse, hvis Anskuelse er næsten fuldstændig katholske. Indenfor saadanne er ogsaa Klostartanken levende, og der findes ikke færre end fem mandlige Ordenssamfund, ved Siden af endnu flere kvindelige, indenfor den anglikanske Statskirke, ganske vist ikke altid i det venligste Forhold til de fleste af dennes Tilhængere. I *Nationaltidendes* Søndagstillæg af 8. Oktober har theologisk Kandidat *Ove Gyiring* givet en smuk Skildring af det anglikanske Munkekloster Mirfield i Yorkshire, hvoraf efterfølgende, der udmærket kunde gælde for Skildring af et katholsk Kloster, sikkert tør paaregne Interesse: I Klosteret er det Samfund realiseret, der som et Ideal fremtræder i de socialistiske Theorier, realiseret paa den eneste Maade, hvorpaa et Broderskab kan realiseres — som et kristeligt Broderskab. Selvhengivelsen er en Betingelse for Selvhævdelse. Frit og frisk udfolder Livet sig, idet enhver sættes til det Arbejde, der særlig passer for ham; og Munken taber sig ikke i sit Arbejde. Prædikanten finder her de Sandheder, han skal forkynde, og meddeler selv Liv og Friskhed til den lærde. I adskillige Klostre sættes ogsaa Haandens Gerning højt, idet der til dem er knyttet Bogtrykker- og Bogbinderværksteder, Snedkerværksteder og Gartnerier. Hovedsagen er og bliver dog Bønnens Arbejde; og Midtpunktet i hele Munkens Liv og Virksomhed er den hellige Nadvere, der her opfattes helt katholsk, som en Gentagelse af Kristi Offer. I dette Offer finder Munken Kilden til et uvisneligt Haab, her henter han sin Styrke, alt det, der gør ham til en »Kristi Soldat«. Forberedelsen til Nadveren begynder om Aftenen med Aftensang; derpaa efter

Aftensmaaltidet og en Times Arbejde følger den højtidelige Gudstjeneste. Det er sen Aften; Himmelen tavse Stjerner stemmer Sjælen til Andagt. Men det er ogsaa Mørkets Time, hvor utallige Mennesker lokkes af Mørkets Herre til Synd. Da vaager Munken; han fordrer Natten viet til Gud; hans Vagt er en levende Protest mod det vilde, jagende Forlystelsesliv, som da i Læ af Mørket udfolder sig i Storstadens kunstigt oplyste Huler. Disse Gudstjenester øver en egen gribende Magt over den fremmedes Sind; man skønner let, i hvilken Grad Munken har opøvet sig i selve denne Evne til at koncentrere Hjerte, Tanke og Villie i Bøn. Efter Bøn, Syndsbekendelse og Lovprisning synger da Munkene deres »Nunc dimittis« (Luc. 2.) og gaar til deres Celle; fra nu af og indtil Middagsmaaltidet næste Dag paabyder Regelen absolut Tavshed og Stilhed i Klostret udenfor Gudstjenesternes Bønner og Oplæsning af Skriftstykker. Efter de tidlige Morgen-tjenester, hvis Grundtone er Lov og Pris, følger saa Nad-vertjenesten. Her føler Munken sig omgivet af »en Sky af Vidner«, Englene, der bøjer sig for Mysteriet, Apostlene, Profeterne, Martyrerne og alle hellige, levende og døde. Da kommer han selv, Herren, Kongen og Ypperstepræsten og modtager Tilbedelsen.

Nord-Amerika. Fra Rom er der den 15. September tilstillet den katholske Menighed i St. Nazianz i Wisconsin følgende to Skrivelser, der vil forstaas af alle uden nærmere Forklaring. Den første var rettet til Menighedens Børn og lød saaledes: »De kære, dyrebare Børn i Nord-Amerika, som har bestemt sig til den 20. September at modtage den hellige Kommunion med den kærlige Tanke, at Herren vil skænke Os Trøst i Vor store Bedrøvelse, meddeler vi som Tegn paa Taknemmelighed og særlig Velvilje den Apostoliske Velsignelse, hvilken Vi paa det hjerteligste udvider til alle, som er dem dyrebare. Pius X., Pave.« Den anden Skrivelse var rettet til Salvatorianerpatrene i Byen, og dens Ordlyd var følgende: »De fattede den ædle Beslutning at arbejde paa, at den 20. Septbr. i Aar eller, hvor dette ikke godt var muligt, en af de umiddelbart foregaaende eller efterfølgende Dage et saa stort Antal katholske amerikanske Børn som muligt opofrede den hellige Kommunion for Hans Hellighed Pius X for i disse Prøvelsens og Smertens Dage dog ogsaa at hyde den Hellige Fader nogen Trøst og samtidig takke ham for, at han har gjort det muligt for Børnene allerede i en tidligere Alder at nærme sig Herrens Bord. Med hvilken Varme denne Deres Opfordring er blevet modtaget af Børnene og de forskellige Skoleledere, til hvilke De henvendte Dem, beviser de to Pragtalbums med over 24.000 med korteste

Frist samlede Underskrifter, som De kunde sende Hans Hellighed. Det er mig en Glæde at kunne meddele Dem, at Hans Hellighed modtog de to Albums med overordentlig stor Velvilje og var meget rørt over de katholske amerikanske Børns store Trofasthed. Den Hellige Fader sender saavel Dem som de gode Børn, disses Forældre, paarørende og Lærere af Hjertet den Apostoliske Velsignelse. Den af Hans Hellighed i den Anledning udstedte Skrivelse medfølger her. Bisleti, Hans Helligheds Majordomus.«

Rom. Bladet *Corriere d'Italia* fortæller, at alle Krigskorrespondenter i Tripolis udtaler deres Beundring for Feltpræsternes Offermod. Man ser dem baade i Skyttegravene og paa Slagmarken ile de saarede til Hjælp eller meddele de døende Religionens Trøst. Deres Heltemod gør selv Indtryk paa dem, som er blevet fremmede for Kirken, og indgyder dem Respekt.

Det katholske Fortsættelseskursus.

Indmeldelse sker mellem 1—4 paa Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. S. o. G. Telefon: Palæ 654, hvor yderligere Oplysninger vil kunne faas.

Betalingen er 1 Kr. om Maaneden for eet Fag og 50 Øre for hvert af de følgende. Haandgerning og Gymnastik forbliver imidlertid uforandrede, 1 Kr., selvom disse Fag tages sammen med andre. Undervisningen i Korskolen er kun 50 Øre.

Undervisningen strækker sig over 7 Maaneder, Oktober—April, og finder Sted Bredgade 69, 1. S. o. G.

Til Undervisningen er der ogsaa Adgang for ikke-katholske unge Piger.

Undervisningsplan:	
Mandag	7—8 Engelsk, 3. Aar.
	8—9 Dansk.
	9—10 Engelsk, 1. Aar.
Onsdag	7—8 Matematik, Begyndere.
	8—9 Regning.
	9—10 Tysk, 2. Aar.
Torsdag	8—9 Fransk.
	8—9 Engelsk, 2. Aar.
	9—10 Skrivning.
	8—9 Korskolen, Begyndere. 9—10 » viderekomne.
Fredag	8—10 Haandgerning. (Herunder: Skræder- og Linnedsyning, Kunstbroderi, Hedebo- og Hardangersyning og engelsk Broderi.)
Lørdag	7 $\frac{1}{2}$ —8 $\frac{1}{2}$ Tysk, 1. Aar.

Da det er bragt i Erfaring, at Ordene „unge Piger“ fra flere Sider er bleven misforstaaet og opfattet saaledes, at der var en Aldersgrænse, eller at Undervisningen kun var for ugifte, meddeles, at dette ikke er Tilfældet. Ordene „unge Piger“ staar i Modsætning til unge Mænd, der ikke samtidig kan deltage i Undervisningen undtagen paa Korskolen, hvor de til Gengæld er meget velkomne.

Unio. Fredag d. 10. Novbr. almindeligt Møde med Underholdning (Selskabslege) i Frederiksberg Allé 11.

Søndag den 19. November Stiftelsesfest med Fællesspisning, Aftenunderholdning og Bal.

Nye Bøger.

Fred. Esser: Apologetiske Prædikener. II. Serie: Verdens Frelser. (Høst.) Pris 1 Kr. Faas i alle Boglader.

St. Alphonsus Liguori: Daglige Besøg ved Alterets Sakramente. Pris 50 Øre smukt indbunden. Faas hos Præsterne ved St. Annæ Kirke, København S.

Fru Navacelle: Korte Betragtninger for hver Dag i Aaret. (St. Olaf.) Pris 2 Kr. Faas hos St. Josephssøstrene, Toldbodvej 14.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem og Bureau.

Den katolske Højskole.

Offentligt Møde Tirsdag d. 7. Novbr. Kl. 8 Aften.

Hotel Dannevirke, Studiestræde 38, **2den Sal.**

Mogens Ballin: Billeder af Kirkens Historie V. De sidste Prøvelser. (Sangbogen medtages.)

Syforeningen i Griffenfeldtsgade Nr. 7 genoptager sine Møder Torsdag d. 9. November. Nye Medlemmer optages gerne ved Henvendelse i Griffenfeldtsgade, da der kræves talrig Assistance til at udføre de mange Arbejder.

Syforeningen paa Frederiksberg genoptager paa Grund af Alle Sjæles Dag først sine Møder d. 9. November. Der holdes Møde Boyesgade 8, 1. Sal hver Torsdag fra 1½—4, hvor samtidig Gaver til Foreningen med Tak modtages.

Mariakongregationen for Mænd

holder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag den 5te November Kl. 8½.

K. U. F. holder Møde med Foredrag **Søndag d. 12. Novbr.** Kl. 7 i Lokalet, Bredgade 67² o. G.

Sursum corda.

Sangbog for katolske Ungdomsforeninger.

Pris 50 Øre, smukt indb. I Skind 1 Krone.

Faas paa Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G. (mellem Kl. 1 og 4), hos St. Josephssøstrene paa Toldbodvej og i Frederiksberg Allé, hos Præsterne i Stenosgade, Boyesgade, Hans Bogbinders Allé og Ordrup samt hos Hoffmann, Købmagergade 48.

St. Franciskus' III. Orden har Møde Fredag d. 10. November Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel. Valg af Forstanderskab. Kun Adgang for Medlemmer.

Udkommen er:

F. F. Maurer:

Veje til Moderkirken.

Livsbilleder og Tanker. — Pris 3 Kroner.

Faas i alle Bodlader samt hos Wenk, Fredericia.

Den katolske Syge- og Begravelseskasse af 1867.

Alle over 15 Aar kan blive Medlemmer. Giver fri Læge og Hospital samt Pengeunderstøttelse. Yder Barselhjælp. Unge Mænd kontingentfri under Værnepligten. **Bliv Medlem straks.** Kassen har 5 Læger og 1 Tandlæge. Blanketter til Lægeundersøgelse faas hos

René Lassen,
Hans Bogbinders Allé 4,
Sundby.

Rud. Schütten,
Enighedsvej 4,
Charlottenlund.

F. Simonsen,
St. Jørgens Allé 11, 1.

Kirkelig Kalender.

<p>5. Novb. 22. Søndag efter Pintse.</p> <p>6. — Mandag. Oktavdag.</p> <p>7. — Tirsdag. Oktavdag.</p> <p>8. — Onsdag. Oktav af Alle Helgen.</p> <p>9. — Torsdag. Laterankirkens Indvielse.</p> <p>10. — Fredag. Andreas Avelinus, Bekender.</p> <p>11. — Lørdag. Martin af Tours, Biskop og Bekender. (Mortensdag.)</p>	<p>12. Novb. 23. Søndag efter Pintse. Marias Værnefest.</p> <p>13. — Mandag. StanislausKostka, Bekender.</p> <p>14. — Tirsdag. Josaphat, Biskop og Martyr.</p> <p>15. — Onsdag. Gertrud, Jomfru.</p> <p>16. — Torsdag. Willehad, Biskop og Bekender.</p> <p>17. — Fredag. Gregor Undergører, Biskop og Bekender.</p> <p>18. — Lørdag. Peterskirkens Indvielse.</p>
--	--

Gudstjenesten i København.

Søndage.

- St. Ansgars Kirke.** Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt.
- Rosenkranskirken** (Boyesgade). Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 5 Andagt.
- St. Annæ Kirke** i Sundby. Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt.
- Jesu Hjertes Kirke** (Stenosgade). Form. Kl. 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt og Prædiken.
- St. Josefs Kirke** (Griffenfeldtsgade). Form. Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe; Kl. 9 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 3 Andagt
- St. Knuds Kapel** (Vestervoldgade 115). Form. Kl. 7. Højmesse; Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken.
- Immaculatakirken** (Strandvej 91). Form. Kl. 7 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Vesper.
- St. Andreas Kirke** i Ordrup. Form. Kl. 7 og 7 $\frac{3}{4}$ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Kl. 5 Andagt.
- Assumptionskapellet** (Amalievej 14). Stille Messe Kl. 8 med fransk Prædiken; Kl. 5 Efterm. Andagt. (Det allerhelligste Sakramente er daglig udstillet Kl. 8—5).

Stille Messer paa Hverdage.

St. Ansgars Kirke Kl. 7 og 8 $\frac{1}{4}$; i Rosenkranskirken Kl. 6 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{4}$; i St. Annæ Kirke Kl. 6 og 8; i Jesu Hjertes Kirke Kl. 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{2}$; i St. Josefs Kirke Kl. 5 $\frac{1}{4}$ og 6 $\frac{1}{2}$; i St. Knuds Kapel Kl. 6 $\frac{1}{2}$; i Immaculatakirken Kl. 6 $\frac{1}{2}$; i St. Andreas Kirke Kl. 6, 6 $\frac{1}{2}$, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{4}$; i Assumptionskapellet Kl. 6 $\frac{1}{2}$ (Kl. 5 Efterm. Andagt).

Trykfejl. Side 779, Linje 6 fra neden, staar 1885 i Stedet for 1886.

St. Ansgars Kirke.

I Anledning af højærværdige Hr. Pastor Braun's **25 Aars Jubilæum som Sognepræst** ved St. Ansgars Kirke afholdes en højtidelig Levitmesse med Te Deum **Tirsdag den 7. November Kl. 10** i St. Ansgars Kirken.

Efter Gudstjenesten (c. Kl. 12) vil der være Lejlighed for Menighedens Forstanderskab og Repræsentanter for Foreninger at lykønske Jubilaren i Forsamlingsalen, Bredgade Nr. 67.

Festudvalget.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvarlalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 46.

Søndag den 12. November.

1911.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Skitse fra Paris. — Litteratur. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Aalborg. England. Rom. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

95.

»Vær frimodig, Datter.«

»Og se, en Kvinde, som i tolv Aar havde lidt af Blodflod, traadte bagfra til og rørte ved Sømmen af Jesu Klædebon; thi hun sagde ved sig selv: Naar jeg blot rører ved hans Klædning, saa bliver jeg helbredet. Men Jesus vendte sig om, og, da han saa hende, sagde han: *Vær frimodig, Datter! Din Tro har frelst dig.* Og Kvinden blev helbredet fra den samme Time.«

Dagens Evangelium taler om en Kvinde, der i tolv Aar havde ventet paa Hjælp. Tolv Aar er en lang Tid, naar man venter. Tolv Aar kan let faa Modet knækket og undergrave Tilliden. Hin Kvinde var, dengang hun kom til vor Frelser, syg paa Legeime og Sjæl. Jesus gav hende hendes Helbred tilbage, men samtidig gjorde han hendes Sjæl karsk. *Vær frimodig, Datter!*

Den, der læser dette, har maaske i mere end tolv Aar ventet paa Hjælp fra Gud. Maaske var det Sygdom; maaske var det noget andet, som gør endnu mere ondt.

Og der er maaske stadig ingen Tegn, der tyder paa snarlig Bedring eller Lindring. Min Ven, lad mig da bruge Frelserens Ord til dig: Vær frimodig — vær alligevel frimodig — vær altid frimodig!

Enten bliver du hjulpet, eller du bliver det ikke. I hvert Tilfælde har du Grund til at glæde dig og til at takke Gud. — Det lyder saa naivt, og det er saa sandt.

Alt, hvad Gud gør, gør han af Kærlighed. Og hans Kærlighed er saa stor, at menneskelig Kærlighed i Sammenligning med den er som Polarnattens Kulde mod Middags-sørens Brand under Ækvator. — Og Guds Kærlighed er *viis*, *alviis*. Gud er ikke som vi Mennesker, der tit mener det godt, men gør Fortræd, hvor vi allerhelst vilde gøre nogen godt. *Tro paa Guds Kærlighed og Guds Visdom!* Da er du hjulpet, da har din Tro frelst dig.

Det gælder, hvis Gud tager Sorgen fra dig; men det gælder ogsaa, hvis han ikke tager den fra dig. Thi hvad Gud end gør, saa handler han *viist*, og Drivfjedren i hans Handling er *Kærlighed* til dig.

Naar du indser dette, da kan Sorgen slet ikke naa dig; da føler du, at Herrens Aag er sødt og hans Byrde let. Da ejer du Lykken midt i al Ulykke; da er du bleven *frimodig*, som en Kristen skal være det.

Det er de samme Tanker, der saa smukt er udtrykt i vor Salmebog:

Kast paa Gud de Sorger tunge,
Lad ej modløs Haabet fly!
Se, som Morgenstraaler unge
Bryde gennem mørken Sky,
Saa fra Gud i rette Tid
Kommer Hjælpen til dig hid.

Alle tornefulde Stier,
Jordelivets haarde Tugt,
Naar til Gud du dem indvier,
Bringe Salighedens Frugt.
Korset grib, forsag blot ej,
Jesus følg ad trange Veje!

Skitse fra Paris.

Paris i Oktober 1911.

Den rejsende, der for en halv Snes Aar siden var i Paris og nu atter besøger denne By, vil studse ved den Forandring, der er foregaaet i hele den ydre Side af det Storstadsliv, som de fremmede faar et Indblik i ved at færdes i Byen. Hvor er den livlige, muntre Færdsel paa de skønne, stilfulde Boulevarder bleven af? Hvor er de gemytlige Trams og Omnibusser, som gennemkrydsede Paris, og fra hvis Overdækspladser de fremmede kunde iagttage Parisernes Gadeliv og beundre de prægtige Paladser og Anlæg? Hvor er alle de glade Børn, der frit færdedes med deres Tøndebaand, deres Balloner, deres Dukker? Men fremfor alt, hvor er de henne, de utallige Ordensfolk og Verdenspræster, der i saa udpræget Grad stemplede Paris som Hovedstaden i det Land, hvis Folk satte en Ære i at kalde sig Kirkens ældste Datter?

Det moderne Paris har rystet alt dette af sig. Forsvundet fra Gaderne er Præster og Ordensfolk, de glade Børn, den muntre Færdsel. I Stedet derfor ruller en Strøm af Arbejdsfolk og travle Forretningsfolk fra den tidlige Morgenstund gennem Gaderne og fylder Fortovene, medens tungt belæssede Arbejdsvogne i uafbrudte Rækker gør Færdslen over Gaderne meget vanskelig. Opad Dagen bliver Forholdene dog endnu langt værre; i Stedet for de fra Fortiden bekendte, lette smaa Enspændervogne, som nu kun findes i forsvindende Mængde, jager hvæsende Automobiler i 4-5dobbelte Rækker gennem Boulevarder og Gader, snart sammenslyngede i en tilsyneladende uopløselig Knude, snart opløste paa et Vink af de med korte Mellemlum posterede Politibeljente, for straks efter atter at sammenslynges. Da Trængslen inde paa Fortovet er næsten lige saa stor, forstaar den fremmede hurtigt, at det er livsfarligt at bevæge sig til Fods i Paris.

Men foruden Automobilerne er der et Befordringsmiddel, som er overordentlig anvendeligt: ved at underbygge Paris paa Kryds og tværs med vældige Hvelvinger har

man skaffet Plads til al den Færdsel, som ikke længere kunde rummes oppe i Gaderne. Med susende Hastighed og med faa Øjeblikkes Mellemrum befordrer her nede elektriske Jernbaner -- de saakaldte *métropolitaines* -- Folk af alle Stænder: Arbejdere, Forretningsfolk, Turister o. s. v. i alle Retninger. Det gælder kun om at finde den rigtige Retning; thi nede i denne Underverden er man henvist til selv at finde sig til Rette.

Trætte af Tummelen i Gaderne steg vi paa *Place de l'Opéra* ned ad en Mængde Trapper og fandt med Besvær det Sted, hvorfra vi kunde blive befordret ud til den Forstad, som var vort Maal. Efter en halv Times Fart og talrige Standsninger ved Holdepladser naaede vi Stationen *La Glacière* og skyndte os ud af Kupeen. Thi med rivende Fart suser Toget videre efter kun et Par Sekunders Standsning ved hver Station.

Vi befandt os da i en fjerntliggende Forstad med brede Boulevarder og Gader. At det var et Fattigkvarter, vidste vi, men hvor liden Lighed havde det ikke med vore skumle Fattigkvarterer i København! Her var alt lyst og luftigt og udelukkede ganske Forestillingen om usle Beboelseslejligheder, om Nød og Elendighed.

Vi skulde snart erfare, at privat Godgørenhed kan udrette Underværker, naar den udøves med Klogskab, med Kærlighed og med rige Midler.

Vi stod foran Maalet for vor Udflugt: *Rue de la Glacière* 35—37. Over en Dør, som førte ind til en meget stor, aaben Plads, beplantet med Træer og paa de tre Sider omgivet af Bygninger, stod skrevet, at her var fri Hospitalspleje og fri Lægehjælp for alle Kvarterets fattige.

Over den næste Dør ind til den store Plads stod intet skrevet; her ringede vi paa. En St. Vincents Søster lukkede op for os og viste os ind i et Venteværelse, hvor vi blev modtaget af den danske St. Vincents Søster, hvem vort Besøg gjaldt. Først maatte vi fortælle nyt fra Danmark og om danske Slægtninge og Venner, og derefter fortalte hun om det store, herlige Velgørenhedsværk, som hun har den Lykke at arbejde med i.

Hun fortalte om, hvordan fire St. Vincents Søstre i 1870—71 lejede en lille Lejlighed herude i Kvarteret for

at besøge de fattige og pleje dem, naar de var syge, og hvordan de fik dannet en lille Kreds af Damer, der betalte deres Husleje og Lægemidlerne til deres fattige. Efterhaanden, som Bidragene voksede, kunde de aabne en Vuggestue, et Asyl, en Skole og endelig et Hjem for gamle, ensomme Mænd og Kvinder — alt under meget beskedne Former. I 1878 fik Arbejdet imidlertid et betydeligt Opsving, idet en Præst ved *Notre Dame des Victoires*, *Abbé Dumax*, fik en hovedrig og meget godgørende Dame, *Madame Heine*, til at interessere sig for det. Snart overtog hun det hele og byggede straks et smukt og rummeligt Kapel paa den erhvervede store Grund, og efterhaanden lod hun bygge videre og videre til Brug for alle de forskellige Grene af Virksomheden, som udvidedes betydeligt. Ved sin Død efterlod hun sine mange Millioner og sit Værk til sin Datter, *Madame Fould*, der fortsætter det i samme Aand og med samme næsten ubegrænsede Kærlighed og Godgørenhed som Moderen, og som endog har udvidet det til ogsaa at omfatte Hospital og Klinik.

Madame Fould bor ikke selv i Huset, men hun holder alle Traade i sin Haand og besøger saa godt som daglig Etablissementet, hvor hun interesserer sig for alt og alle. Hun har ønsket, at St. Vincents Søstre vedblivende skal arbejde her, ligesom medens hendes Moder levede, og hun holder meget stærkt paa, at deres Antal ikke forringes. Med en Forstanderinde og en Hospitals-Directrice i Spidsen leder 18 St. Vincents Søstre det vidt forgrenede Værk med en overordentlig Offervillighed, Dygtighed og Kærlighed. De fører et strengt, men lykkeligt Liv. Fra de staar op Kl. 4 om Morgen, til de Kl. 8 $\frac{1}{2}$ om Aftenen gaar til Ro, har de kun $\frac{1}{2}$ Times Rekreation — »men da er vi ogsaa lykkelige ved at være sammen,« sagde den unge danske Søster smilende. Med største Forekommenhed blev det tilladt os at se det hele, og vi begyndte i Vuggestuen, hvor 40 Vugger modtager lige saa mange Smaabørn hver Morgen ganske tidlig, og hvorfra de om Aftenen bliver afhentet af Mødrene, efter at de hele Dagen er blevet plejet af en Søster og hendes Hjælpersker. I 22 Aar har denne Søster ledet Vuggestuen og forestaaet den daglige, gratis Uddeling af sød Mælk til spæde Børn, hvis Mødre, trods deres Fat-

tigdom, dog er i Stand til at beholde dem hjemme hos sig. Denne Uddeling sker ifølge Læge-Paaskrift paa Mælke-Sedler for hvert enkelt Barn og for hver Uge. Dette reguleres saaledes, at Mødrene hver Uge indfinder sig med deres Børn paa Kontoret, for at disse kan blive vejjet af en Søster; derefter bestemmer Lægen, hvor megen Mælk der i den kommende Uge skal udleveres til hvert Barn.

Da vi gik ud fra Vuggestuen, mødte vi en Skare Smaa-børn; det var Skolebørnene, der, ledsagede af en Søster, vendte hjem fra Kommuneskolen, hvor de nu skal undervises, efter at alle Skoler i Paris, ledede af Ordensfolk, er blevet lukket. De hørte til Afdelingen for forældreløse Børn og unge Piger, der her finder et Hjem fra de er ganske smaa og indtil deres 20de Aar. Alle de Sale, som er bestemte for denne Afdeling, der bestaar af 30 Skolebørn og 30 unge Piger, der uddannes i Husgerning, var lyse og luftige, hvilket gælder om alle Rum i alle Afdelinger. Med største Interesse saa vi deres Legestuer, deres Arbejdsstuer, deres fælles Spisesal, deres Sovesale; altsammen tarveligt, men yderst renligt og praktisk indrettet.

Og foruden disse 60 forældreløse Børn og unge Piger, som har deres Hjem i Huset, samles her hver Søndag omtrent 400 Børn og unge Piger fra Kvarteret til Katekismus-Undervisning. Efter denne beskæftiges de hele Resten af Dagen under Ledelse af nogle Søstre med Leg og forskellig Underholdning om Vinteren og om Sommeren med kortere og længere Udflugter i Omegnen. Disse Søstre optages hele Søndagen af dette Arbejde.

Vi gik videre og kom ind i et Køkken, hvor der koges Mad til Uddeling blandt Kvarterets fattige; tildels sker denne under samme Former, som vi kender her hjemme fra »Samaritanen«, og tildels ifølge medbragte Spisekort til Bispisning i Hjemmene. I Fjor uddeltes herfra 55,000 Portioner Mad fra 1ste Novbr. til 30te April.

Men ikke alene bespises disse fattige; der er ogsaa sørget for at hjælpe dem til at faa deres Husleje betalt. Og denne Hjælp ydes dem med beundringsværdig Klogskab som Hjælp til Selvhjælp, idet Huslejen bliver betalt fra Kontoret her, men kun i et bestemt Forhold til de Penge, som de selv skaffer til Veje og indbetaler paa Kontoret.

Denne Del af Virksomheden forestaas af Madame Fould selv, der personlig møder paa de bestemte Tider og derved faar Lejlighed til at tale med de fattige. Alle de forberedende Arbejder udføres derimod af en Søster; og dette er en meget betydelig Gerning.

Heller ikke Besøg i Hjemmene vil Mme. Fould tillade, at hendes fattige i Kvarteret skal savne. Derfor ser man snart en, snart en anden Søster med en lille Kurv og en Forbindtaske gaa om fra Hus til Hus, hvor der findes Nød og Sygdom, for at hjælpe og trøste. De gaar altid alene og forulempes dog aldrig. Disse »de fattiges smaa Søstre« er de eneste Ordensfolk, der er taalte i Paris — ikke alene taalte, men ærede. Hidtil har ingen Regering dristet sig til at udvise dem; de synes at staa under det franske Folks taknemmelige Beskyttelse.

Vor Vandring er imidlertid endnu ikke til Ende. Vi føres ind i Klinikken, hvor lange Rækker af Patienter bliver forbundet eller venter paa, at Læge-Konsultationen skal begynde. I Forbindingssalen forestaas Arbejdet af hospitalsuddannede Søstre, der dels selv udfører Arbejdet, dels underviser unge Damer. Disse hører til Sygepleje-Skolen, hvor 40 Elever oplæres frit og har frit Ophold i 2 Aar. I det første Aar uddannes de udelukkende paa Hospitalet og i Klinikken, men i det andet Aar bliver de udsendt til Garnisons-Hospitaler, der ligesom Mme. Foulds Hospital, *Marie Amélie*, hører ind under det røde Kors' Militær-Afdeling. At de saaledes opnaar at erhverve sig betydelig praktisk Øvelse i Sygepleje og i Lazareth-Tjeneste, forstaar man; allerede i *Marie Amélie* Hospitalet faar de Lejlighed til at overvære mange Operationer, og de mange Forbindinger, der daglig foretages i Klinikken, giver jo ogsaa rig Lejlighed til praktisk Øvelse. Disse unge Damer er særdeles vel stillede under deres 2aarige Ophold i Etablissementet; de har en fælles Salon, fælles Spisesal, og deres Sovesale og Enkeltværelser er udstyrede med megen Smag og Bekvemmelighed.

Endelig naaede vi over til Hospitalet, hvor alt var skinnende hvidt og blankt. Søstre, klædte i hvidt, og de unge Sygepleje-Elever, ligeledes klædte i hvidt, gik stille omkring og plejede de fattige syge, der saa ud til at

føle sig vel i disse Omgivelser, hvor alle Hygiejnens Krav syntes tilfredsstillende. Mme. Fould har knyttet ti Læger, Specialister og andre Læger, til Hospitalet, der altsaa i ingen Henseende staar tilbage for de store Hospitaler, der kræver høj Betaling, medens alt her er gratis.

Vort højst interessante Besøg i dette storslaaede Velgørenhedsværk sluttede i Kapellet, hvor der netop var Eftermiddagsgudstjeneste. Uvilkaarligt gled Tanken hjemad; dog ikke en sammenlignende Tanke, thi hvor findes vel den Rigmand hjemme, som kan anvende en aarlig Sum, svarende til en Million Francs, i Velgørenhedens Tjeneste, saaledes som det her finder Sted. Men Millionen vilde ikke være tilstrækkelig, hvis der ikke bag denne tillige bankede et offervilligt, et kærlighedsfuldt Hjerte, som ikke skyer noget Offer for at komme sin nødlidende Næste til Hjælp.

Og mange saadanne Hjerter vil ogsaa hjemme hos os kunne gøre Vidundere, naar de i Fællesskab vier sig til at tjene under den kristelige Barmhertigheds Banner.

L. St. Ch.

Litteratur.

F. F. Maurer: Veje til Moderkirken. Livsbilleder og Tanker. (Wenk 1911.)

Dette Aar har bragt en hel Del gode katholske Bøger, og nærværende Bog af Pastor Maurer slutter sig paa en værdig Maade til disse. Smagfuldt udstyret og kønt trykt møder den Øjet, og Indholdet svarer fuldt ud til Udseendet.

Veje til Moderkirken er ikke noget historisk Værk. Meningen er nemlig ikke at give en Række Biografier af bekendte Konvertitter, men, som det ogsaa er udtrykt i Bogens Titel, gennem en Række historiske Eksempler at vise de forskellige Veje, Gud har ført Protestanter tilbage til den katholske Kirke. Bogens Formaal er altsaa religiøst, selvom dens Baggrund er historisk og dens Indhold som Følge deraf en Blanding af historiske Oplysninger, theologiske Overvejelser og opbyggelig Anvendelse.

Der fortælles om 29 Mænd og Kvinder, af de forskellige Livsstillinger og Forhold, der fandt Vejen tilbage fra

Forvirringen til Enhed og Fasthed. Af disse er syv Danskere, nemlig J. L. V. Hansen (saadan er han mere kendt for os end som »Vilhelm Hansen«), Karup, Nicolaus Steno, K uchler, Winsløw, Kofoed-Hansen og Jens Busk, to Nordmænd: Krogh-Tonning og Stub, een Svensker: Dronning Kristina, seks Englændere og Resten Tyskere og Fransk-mænd. Som Undertitel til hvert enkelt Afsnit staar anført den Troslære, den Begivenhed, den historiske Sandhed el. lign., der gav Hovedst det til, at vedkommende Protestant antog den katholske Tro. Denne Undertitel er saa at sige Nøglen til den enkeltes religiøse Liv, og den er ofte træf-fende og betegnende valgt. Under Krogh-Tonnings Navn staar saaledes »Protestantismens moderne Udvikling«, under Jens Busks »Kirkehistorien«, under Newmans »Kirkefædrene«, under Hurters »Pavernes Historie«, under Kofoed-Hansens »Skriftemaalet«, under Grev Stolbergs »Samkvem med gode Katholikker«, under Mannings »Statskirkens Umulighed«, under Louise Hensels »Bibelen« — for enhver, der kender noget til de forskelliges Livsførelse, et tydeligt Vidnesbyrd om, hvor godt Pastor Maurer har faaet fat paa Hovednerven i vedkommendes religiøse Udviklingsgang.

Forrige Nummer af *Ugebladet* bragte under Overskriften »Jens Busks Konversion« et Brudstykke af denne Bog. For at ingen, trods nærværende Anmeldelse, alligevel skal have det Indtryk, at den er et historisk Arbejde, skal her gives et lille Citat af et andet Sted i den.

Pastor Maurer skriver saaledes om Kirkens Fremgang: »Guds Veje er uransagelige, og Naaden g r sit stille Arbejde i Millioner af Menneskers Hjerter — uden at Resultatet saadan ved en Statistik kunde blive registreret. Alligevel er Kirken »den Stad, som ligger paa Bjerget«, det »Sennepskorn«, der er bleven til et stort Træ, den »Perle«, for hvis Skyld K bmand n ofrede alt det, han ejede.

Thi den Dag i Dag er Kristus i Kirken »Modsigelsens Tegn«, og den Dag i Dag »drager han alle til sig«, som længes efter Guds Rige. Lige fra den Tid, da det lykkedes »falske Hyrder« og »Profeter« at løsrive en Del Medlemmer fra Kirkens Enhed og danne S rmenigheder, Sekter, der opkaldtes efter Stifteren — lige fra de første Tider ser vi, at Guds Naade, at Kristi Kærlighed og den Aand, som Herren sendte, der jo er Fredens, Ydmyghedens og Kærlighedens Aand — at den ustandselig har draget  dle Mennesker tilbage til Moderkirken. Allerede *Augustinus* beskriver de Vanskeligheder, han havde at kæmpe med, for at naa hen dertil.

Men — Gud ske Lov! — han og Tusinder, ja Millioner har i Tidens Løb sejret i denne Kamp, gennembrudt alle Fordommens Murv gge og er naaet hen til Kristus i Kirken,

selv om de har maattet gennembyrde Taget og lade sig hisse ned foran Jesu Fødder, som den værkbrudne i Evangeliet.«

Dette Citat, sammenholdt med det Brudstykke, *Ugebladet* i forrige Nummer bragte af Pastor Maurers Bog, vil vistnok ikke alene have givet Læserne et godt Begreb om dens Indhold, men ogsaa Lyst til at stifte nærmere Bekendtskab med den. At Prisen, 3 Kr., kan skræmme nogen fra at anskaffe den, er jo muligt; adskillige af dette Blads Læsere er vistnok af Forholdene tvunget til at anse 3 Kr. for ikke saa faa Penge; men at Prisen er for høj i Forhold til Bogens Størrelse, Udstyrelse og Indhold, kan ingen med Rette paastaa. Derfor bør den finde vid Udbredelse og finder det vist ogsaa; der, hvor dens Anskaffelse kan volde Vanskeligheder, kan maaske en Fødselsdag eller anden Fest i Hjemmet være Anledningen til, at den kommer indenfor Døren; er den saa vidt, skal den nok blive læst. — Bogen er tilegnet den højærværdigste Biskop.

N. H.

Navacelle: Korte Betragtninger for hver Dag i Aaret. (St. Olaf. 1911.)

En norsk Dame, Fru (el. Frk.) Sigrd Steen, har fra Fransk oversat denne Række daglige Betragtninger, som oprindelig en Moder har nedskrevet for sine Børn, men som uden Tvivl kan blive til Nytte for alle og enhver, der vil gøre Alvor af at leve som Kristen. De enkelte Betragtninger fylder hver en Side, og de staar helt igennem i nøje Tilslutning til Kirkeaaet. At give en Bedømmelse af en saadan Bog, er ikke let; for at give den maa man ikke alene have læst hele Bogen, men egentlig helst ogsaa have brugt den Dag for Dag et Aar igennem. Efter et løseligt Overblik og efter at have gennemlæst forskellige af Betragtningerne har jeg dog faaet det Indtryk, at Bogen svarer godt til sit Øjemed, og at den, der f. Eks. hver Morgen ofrede tre Minutter paa at gennemlæse en af Bogens Sider, inden han gik til sin Dagsgerning, ingenlunde vilde fortryde det. Det vil glæde danske Læsere, som maatte faa fat paa Bogen, at den er skrevet paa det gamle dansk-norske Bogsprog, som ikke volder dem Vanskeligheder at læse. Bogens Omslagstitelblad, der er trykt underlig smagløst med altfor store Typer og to grimme sorte Rande for oven og for neden, hvorved man straks kommer til at tænke paa en Bog- eller Musikkatalog, bør ikke afskrække nogen fra at stifte Bekendtskab med Indholdet, der, som sagt, baade er tiltalende og værdifuldt.

N. H.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. I det dejligste Vejr, under det vajende Dannebrog, med hvidklædte Smaapiger og Ministranter foran holdt Pastor Braun i Tirsdags Kl. 10 Form. sit højtidelige Indtog i St. Ansgars Kirke. Kirken var overfyldt, og den, som kom lidt over 10, maatte være glad for en Staaplads. Et stort Kor sang under Organist Hammermüllers Direktion og ledsaget af fire Blæseinstrumenter overordentlig smukt V. Gollers Stephansmesse. Pastor Neuvel fra St. Josephs Kirke holdt Festtalen for sin gamle Ven og Medarbejder fra det nordligste Norge. »Ære den, som Ære bør«, begyndte Pastor Neuvel og fremhævede derpaa — ikke hvad man skyldte Pastor Braun, men hvad man skyldte Gud, der havde indstiftet Præstedømmet. Han viste, at saaledes som Præsten i den gamle Pagt skulde erklære den spedalske for ren, om denne atter turde vise sig i Menneskenes Samfund, saaledes er det under den nye Pagt Præsten, der kender Synderen fri for Syndens Spedalskhed, en Magt, der overgaar selv de mægtigste Engles. Pastor Neuvel mindedes endvidere de mange gode Medhjælpere, Pastor Braun i Aarens Løb havde haft, ikke mindst den uforglemmelige Pastor Johansen — en Hentydning, der sikkert har glædet mange af de tilstedeværende. Til Slut takkede han Pastor Braun for det store og trofaste Arbejde, denne i de mange Aar havde nedlagt i St. Ansgars Sogn, og udtalte Haabet om Styrke og Velsignelse for ham i en lang Række Aar endnu. Den smukke Levitmesse sluttede med *Te deum* og *Tantum ergo* (af Hammermüller) med den sakramentale Velsignelse. Efter Gudstjenesten stod Pastor Braun frem i Koret og takkede de mange, Festudvalget og alle tilstedeværende, der paa denne Dag havde vist ham saa megen Kærlighed. Han frygtede næsten for, sagde han, at naar han en Gang skulde aflægge sit store Regnskab, vor Herre kunde sige til ham: »Du har jo allerede faaet Løn for din Gerning!« Dog trøstede han sig ved, at det var ikke alene ham selv, men ganske særlig den Stilling, Biskoppen for 25 Aar siden havde betroet ham, Menigheden vilde hædre; og derved hædrede den sig selv, for saa vidt som det deraf fremgik, at den havde den i vor Tid sjældne Ærbødighed for Autoriteten. En Sognepræst kommer i Løbet af 25 Aar til at dele mange Familiers baade Glæder og Sorger, og havde han end langt fra ydet, hvad han skulde yde, saa haabede han, at Gud vilde se paa den gode Vilje, der altid havde været til Stede paa Bunden af hans Arbejde. Til Slut bad han Menigheden hjælpe sig med at bære den præstelige Byrde, som ofte

kan være tung, men som en troende og ivrig Menighed kan lette ikke saa lidt for en Præst. — Kl. 12 $\frac{1}{2}$ samledes en Mængde Herrer og Damer, Repræsentanter for adskillige af de katholske Foreninger, i Forsamlingsalen, Bredgade 67, for at fremføre deres Lykønskninger for Pastor Braun. Pastor v. d. Kettenburg oplæste paa en Mængde Menighedsmedlemmers Vegne en smukt udstyret Adresse (udført af Assumptionssøstrene) og overrakte Jubilaren en større Pengegave til en Rekreatjonsrejse samt stillede en Del andre Gaver i Udsigt, f. Eks. et brandfrit Dokumentskab, et Gulvtæppe, Gardiner o. s. v. Organist Hammermüller overrakte paa Sangkorets Vegne et smukt Billede i Ramme. — I Skolen, der ligesom Kirken og Forsamlingsalen var kønt pyntet, modtog Pastor Braun Børnenes Lykønskning, Blomster, Buketter og en nydelig Adresse, tegnet af Josephssøstrene, med alle Børnenes Navne paa. Pastor Braun sagde om den, at om mange Aar, naar han var borte, kunde en af hans Efterfølgere læse alle disse Navne og se, om Børnene havde holdt de gode Løfter, de havde givet i Dag, og var blevet Kirken tro. En lille Dreng motiverede til Slut meget fornøjeligt et kraftigt Hurra for Pastor Braun. Præsterne Neuvel, Dr. Hansen, Ronge og Evers deltog foruden St. Ansgars Kirkes Præster i den hyggelige, meget vellykkede Fest, som Grosserer G. Lohrer og en Del Hjælpere har Æren af forløb saa godt.

— Foredragsaftenen paa Højskolen i Tirsdags optoges af Hr. *Mogens Ballins* Fremstilling af den unge kristne Kirkes sidste Prøvelser før Religionsfriheden. Trods det uheldige Vejr overværedes Foredraget af en talrig Kreds af Tilhørere, der med taknemlig Opmærksomhed fulgte den klare og varme Skildring af hine fjerne Trængselsaar.

Ordrup. Forfatteren *Johannes Jørgensen* er i Tirsdags afrejst til Belgien, hvor han efter Indbydelse skal holde Foredrag i tretten Byer. Derfra er det Bestemmelsen, at han skal rejse til Fribourg i Schweiz, hvor han skal holde to Foredrag paa Fransk og Tysk. Hr. Jørgensen vender næppe tilbage til Danmark før henad Jul.

— St. Andreas Kollegium har i den sidste Tid været lukket. Blandt de paa Skolen boende Elever er der nemlig udbrudt Halssyge, hvorfor Lægerne foreløbig har forbudt den daglige Undervisning. Skønt Sygdommen, der kun har angrebet de mindre Elever, hidtil har været af meget godartet Natur, vil Undervisningen dog ikke blive genoptaget, før Lægerne erklærer Eleverne for ganske smittefri.

Aalborg. Søndag den 29. Oktober afholdt den højærværdigste Biskop Firmelse her, ved hvilken Lejlighed 40 voksne og 28 Børn modtog Sakramentet. De lokale Aviser

har haft lange Artikler om det sjældne Besøg i Byen; særlig har *Aalborg Amtstidende* i tre Numre haft lange og venlige Artikler om Biskoppen, to af disse forsynede med hans Billede (det bekendte med Mitra og Stav fra Bogen »Johannes von Euch«). Den første er en Samtale, som Bladets Referent har haft med den højærværdigste Biskop om forskellige kirkelige Forhold. Den indeholder ikke noget nyt for dette Blads Læsere, men er præget af den oprigtigste Højagtelse og Venlighed for Biskoppen. Saaledes hedder det: »Naar Biskoppen begynder at tale, faar man dog først det rette Indtryk af den voldsomme Livskraft, som rummes i hans Kæmpeskikkelse. Hans Stemme er høj — næsten rungende, og naar han ler med sin dybe Latter, lyder det som et klukkende Kildevæld . . . Jeg har aldrig truffet en præstelig Skikkelse, der i den Grad sprudlede af Humør, som Biskop von Euch.« Et Stykke af Samtalen lyder saaledes: »Interesserer Deres Højærværdighed Dem for Livet i den danske Folkekirke? . . . Biskoppen ryster paa Hovedet, idet han siger: Tilstanden deri er ikke lystelig at skue. Den ligger for Tiden i en Gæringsproces. Kirken mangler det, som alene kan bringe den Ro, nemlig Autoritetsprincippet. Tilstanden er centrifugal, og den burde være centripetal. — Er der da aldrig Stridigheder i den katolske Kirke? — I Almindelighed ikke. Der kan naturligvis opstaa lignende Tendenser, men saa har vi Autoriteten. Paven taler, og er det saa en Afvigelse, som Kirken ikke taaler, maa Præsten enten underkaste sig eller ogsaa gaa! — Paven er Stormagt? — Ja, en sjælelig Stormagt! De har nok hørt, at Modernismen en Gang var ved at gribe om sig. Da maatte alle katolske Præster aflægge Ed paa, at de vilde holde sig til den gamle Trosbekendelse, og alle, som ikke vilde det, maatte træde ud af Kirken. Men noget saadant tør den protestantiske Kirke ikke . . . saa vilde der gaa for mange — —. Findes der ikke forskellige Retninger i den katolske Kirke? For Eksempel som den grundtvigske og som den indre Mission her i Danmark? — Der er de forskellige Ordener. Nogle giver Afkald paa denne Verdens Goder, men de er aldrig paatrængende, og Partivæsen kan man aldeles ikke kalde det.« — Af selve Prælatmessen, og Firmelsen giver Bladet en lang og velvillig, men ikke meget forstaaende Beskrivelse. En lille Prøve herpaa er følgende: »Over en katolsk Gudstjeneste er der ingen Ro. Oppe foran det rigt smykkede Alter, hvor Flammerne fra brændende Voksls kastede flakkende Skær over Blomster og Palmer, løb Messedrengene, Præsterne og Biskoppen frem og tilbage. De knælede utallige Gange og paa forskellige Steder. Velklingende latinske Messer lød ud i Rummet, og der læstes

højt af mægtige Bøger med Guldsnit paa Bladene og med store, flerfarvede, snirklede Bogstaver. Og alt dette var Indledningen til det hellige Sakramente. Paa en Gang blev der stille. Menigheden sank paa Knæ. Nogle inde i Stolene, andre ude paa det kolde Flisegulv. De blev liggende længe, og da en spinkel Klokke begyndte at kime oppe ved Altret, skjulte de alle Ansigterne i deres Hænder . . . de bad.« Endelig fortæller Amtstidenden om den Familieaften, der Mandag den 30. Oktober afholdtes paa et Hotel til Ære for Biskoppen. Vi skal gengive Bladets meget velvillige Beretning; den er sendt os fra Sognepræsten i Aalborg uden nærmere Kommentar, hvorfor den i sin Helhed vel maa være korrekt. »Hs. biskoppelige Højærværdighed, Monseigneur Johannes von Euch, har under sit Besøg i Aalborg været Genstand for store Ovationer fra Katolikernes Side. Og som Rosinen i Pølseenden var der i Gaar til hans Ære arrangeret en Familieaften paa Hotel »Hafnia«. Vi havde den Lykke at overvære Sammenkomsten og blev derved for det første belært om, at en katolsk Familieaften ikke er en Fest med megen Mad og Drikke og svulstige Taler til hinandens Forherligelse, og for det andet, at »Hafnia« har en Teatersal. Den er ikke stor, men den kunde dog rumme en anselig Forsamling, hvoraf de firnede udgjorde det store Flertal. Biskoppen var anbragt i første Række i en blød Lænestol, og derfra overværede han Slagets Gang. Og det var anstrengende selv for Folk, der var yngre end han. Programmet bød nemlig ikke paa mindre end 21 — een og tyve — Numre. De var dog alle af underholdende Art, og flere af dem vandt stort Bifald. Der begyndtes med et Musiknummer af det to Mand store Orkester, og derefter traadte fem Mand op paa den lille Scene og sang en firstemmig Sang under Direktion af en tysk Præst, der er her paa Besøg. Sognepræsten, Pastor Sassen, talte derefter smigrende Ord til Biskoppen, og denne svarede med at sige, at disse store Ovationer, der var bleven ham til Del, ikke var rettede mod Biskoppen, men mod den biskoppelige Værdighed. En lille Dreng og en lille Pige, der fremsagde en Prolog, gjorde i deres stive Ubehjælpssomhed stor Lykke. Af andet smukt maa vi nævne Frk. J. Wessel, der til eget Klaverakkompagnement sang flere Sange. Dekorationsmaler J. Chr. Petersen, der ogsaa blev firmet i Søndags, gjorde sig bemærket ved at oplæse Værker af Humoristen Maglekilde-Petersen. Af unge Piger opførtes endvidere et Skuespil, der hed »Den hellige Helena«, og deres Anstrengelser høstede meget Bifald.«

England. Dette Land har hidtil kun dannet een Kirkeprovins med Westminster som Ærkebispesæde. Nu

har den hellige Fader, efter Forhandlinger med Kardinal Bourne, oprettet to nye Ærkebispedømmer i England, for Nord-England og Mellem-England, medens Westminster herefter kun skal omfatte Syd-England. Til Ærkebiskop i Nord-England er Biskop Whiteside af Liverpool udnævnt. Den nye Ærkebiskop er kun 54 Aar gammel og vil faa 4 Suffraganbiskopper under sig, Biskopperne af Hexham-Newcastle, Middlesbrough, Leeds og Salford; 1396 Præster tjener under ham ved 823 offentlige Kirker og Kapeller foruden en Del private. Til Ærkebiskop i Midt-England er Biskop Isley af Birmingham udnævnt, der faar Biskopperne af Clifton, Menevia, Newport, Plymouth og Shrewsbury under sig; i hans Kirkeprovins findes 403 Kirker og Kapeller og 527 Præster. Ærkebiskoppen af Westminster beholder under sig Biskopperne af Northampton, Nottingham, Portsmouth og Southwark med 925 Kirker og Kapeller og 868 Verdens- og 739 Ordenspræster. Ærkebiskoppen af Westminster beholder Retten til at sammenkalde alle Ærkebiskopper og Biskopper i England, til at forhandle med Regeringen paa disses Vegne og til Brug af Trone, Pallium og ærkebiskoppeligt Kors i hele England og Wales. Den nuværende Ærkebiskop af Westminster er kun 50 Aar gammel. *Ugebladet* bragte i Fjor (i Nr. 34) et Billede af hans smukke Domkirke.

Rom. Den 27. November er fastsat til Afholdelsen af det længe ventede Konsistorium, ved hvilket der vil blive udnævnt ikke mindre end 17 nye Kardinaler. Det officiose Blad *Osservatore Romano* giver Navnene paa de nye Kirkefyrster. I England skal Ærkebiskop Bourne være Kardinal, i Østerrig Ærkebisperne Bauer af Olmütz og Nagl af Wien, i Frankrig Ærkebisperne Amette af Paris, Dubillard af Chambéry og Cambrières af Montpellier, i De forenede Stater Ærkebisperne Farley af New York og O'Connell af Boston samt den Apostoliske Delegat Falconio, i Spanien Ærkebiskop Cos y Macho af Valladolid og den Apostoliske Nuntius Vico, i Rom den forhenværende Nuntius fra Wien di Belmonte, Pavens Majordomus Bisleti, de to Monsignori Lugari og Pompili samt Jesuiten Billot, Professor i Dogmatik ved det Gregorianske Universitet, og Redemptoristen van Rossum, Konsultor ved forskellige Institutioner. Ved disse nye Udnævnelser vil Antallet af Kardinaler stige fra 47 til 64, kun 6 fra det fulde Antal.

Conventus pastoralis missionariorum insulæ Zelandiæ erit feria secunda proxima (die 13. Novembris) tempore et loco consuetis.

Unio. Fredag den 10. November almindeligt Møde i Frederiksberg Allé 11.

Kirkelig Kalender.

12. Novb. 23. Søndag efter Pintse. Marias Værnefest. 13. — Mandag. Stanislaus Kostka, Bekender. 14. — Tirsdag. Josaphat, Biskop og Martyr. 15. — Onsdag. Gertrud, Jomfru. 16. — Torsdag. Willehad, Biskop og Bekender. 17. — Fredag. Gregor Undergører, Biskop og Bekender. 18. — Lørdag. Peterskirken Indvielse.	19. Novb. 24. Søndag efter Pintse. Marias Ofring. (I de stille Messer: Elisabeth, Enke). 20. — Mandag. Felix af Valois, Bekender. 21. — Tirsdag. Marias Ofring. 22. — Onsdag. Cæcilia, Jomfru og Martyr. 23. — Torsdag. Clemens I, Pave og Martyr. 24. — Fredag. Johannes af Korset, Bekender. 25. — Lørdag. Catharina, Jomfru og Martyr.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 45.

St. Knuds Kapel. Mariabørns Kongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder offentligt Møde Onsdag Aften d. 15. November Kl. 7 $\frac{1}{2}$. Fælleskommunion Søndag Morgen d. 19. Kl. 7.

Mariakongregationen for Ynglinge fejrer Søndag d. 19. November den h. Stanislaus' festlige Mindedag. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ **Fælleskommunion** i Jesu Hjertes Kirke. Kl. 6 Aften i St. Ansgars Kirke højtidelig **Festandagt** med Prædiken, Optagelse af nye Medlemmer og Te Deum.

St. Stanislaus Kostka, en Levnedsskildring, kan faas ved Jesu Hjertes Kirke. 25 Øre.

Den katolske Højskole.

Offentligt Møde Tirsdag d. 14. Novbr. Kl. 8 Aften.

Hotel Dannevirke, Studiestræde 38, **2den Sal.**

Pastor Günther: **Sakramental Kunst. I Billedkunst.** (Med Lysbilleder). (Sangbogen medtages.)

Aarhus. Familie-Aften Søndag den 12. November. Foreningen »Frem« opfører: »**Villaen ved Landevejen**« af A. v. Kolzebue og »**De to døve**« af J. Moinaux.

K. U. F. Katholsk Ungdoms Forbund afholder Møde i Lokallet Bredgade 69 $\frac{1}{2}$ o. G. Søndag d. 12. Novbr. Kl. 7. Foredrag af højærv. P. Fønlupt. Andagt i St. Ansgars Kirke Kl. 6.

Herved bringes en hjertelig Tak til alle, som ved Deltagelse i Aftenunderholdningen 29. Okt. bidrog til dennes festlige Forløb.

Unio. Søndag den 19. Novbr. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ afholdes Foreningens **aarlige Stiftelsesfest** i Citys Selskabslokaler. **Fællesspisning, Aftenunderholdning og Bal.** Adgangskort for Medlemmer Kr. 2,75, for besøgende Kr. 4,00 faas hos

Ernst Bæklund,
 Frederiksberggade 34.
 Telef. Byen 3163.

A. V. Günther,
 Bangertsgade 11.
 Telef. 4110.

Herm. Hoffmann,
 Købmagergade 48. Vesterbrogade 18.
 Telef. 1389. Telef. Vester 2583 x.

Tak.

Alle de mange, indenbys og udenbys, indenlandske og udenlandske, som med Venlighed mindedes mit 25-aarige Jubileum som Sognepræst ved St. Ansgars Kirke, bedes ved disse Linjer modtage min hjerteligste Tak.

Johannes Braun.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Pr. 47.

Søndag den 19. November.

1911.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Den h. Ursula og Lidelsesfæller. — Litteratur. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Aarhus. Tyskland. Rom. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

96.

Høflighed.

Et Sennepskorn er det mindste blandt alle Sædekorn, men det kan vokse, indtil det bliver et Træ med mange Grene, hvori Himlens Fugle søger Ly.

Just saadan er Høflighedens Dyd; det er Ubetydeligheder, det drejer sig om; men den breder sig som et vældigt Træ med mange Grene gennem Menneske- og Samfundslivet og lokker Himlens Fugle, vore Medmennesker, til at bygge og bo under dens Løv.

Høfligheden er en Dyd. Lad den saa end ikke koste Penge, uden Møje og Anstrengelse erhverves og trives den ikke. Den er endda en meget vanskelig Dyd, eftersom de Dyder, den har til Forudsætning, langtfra er lette og smaa. Den stolte, den ærgerrige, den pirrelige kan ikke være høflig; deres Medmennesker er som oftest næsten værdiløse, nok Mennesker, men ikke af den Slags, man behøver at tage Hensyn til.

Den høflige derimod tager Hensyn til andre; han ved,

at Samlivet lider Skade, hver Gang Høfligheden tilside-sættes. En overordnet bliver utaaelig, en underordnet fræk, en ligestillet en Undertrykker; den, man elsker, taber i Værdi, hvor Uhøflighed har til Huse, især naar den er bleven ens anden Natur.

Hviket Utal af Ulykker vilde fjernes i Ægteskaber, Tjenesteforhold og Kammeratskaber, hvis man forstod tilbørligt at værdsætte Høflighedens Dyd! Hvor behageligt vilde Samværet ikke blive, naar god Tone og Takt havde hjemme i Samfundet. Man vilde være fri for Voldsherrer iblandt foresatte; man vilde som underordnet let udføre sin Gerning og som et Hjul i Samfundsordenen tjene med større Villighed; ingen ligestillet vilde have paa Fornem-melsen at være et Nul i den andens Mening.

Et af Tidens Tegn er den sig stadig stærkere og stærkere bredende Uhøflighed. Ungdommen underkender Alderdommens Erfaring, Alderdommen holder somme Tider for stejlt paa det gamle og gængse og er altfor skarpt af-visende. Elever mener mangan Gang, at det er en Ære at vokse fra Høflighed lige over for Lærere, skønt kun deres Slid og Slæb kan betales med Mønt, men ikke de Kund-skaber, Lærerne gav deres Elever; Lærere tænker ikke altid nok over, at Eleverne vokser og modnes. Høflighedens Dyd vilde være et Middel mod de paapegede Onder; men til Menneskehedens Ulykke er dette værnende Gærde re-
vet op.

Det er imidlertid ikke nok at beklage Ondet; man skal ogsaa gaa alvorligt i Relte med sig selv. Faar man Øjet aabnet for Uhøflighedens Fejl, saa vil man til sin Forbavselse og Beskæmmelse opdage mange skarpe Kanter i sin Karakter og pludselig forstaa, hvorledes man har sejjpint andre ved Uhøflighedens Friheder og dem mest, som dyrkede Høflighedens Dyd. Det vil slaa klart, at man har leget med Takt og Hensyn som Katten med Musen, uden Følelse og tankeløst.

Vend Dit Blik, min Læser, hvorhen du vil, og du maa tilstaa, at Høflighedens ubetydelige Sædekorn bør skattes saare meget.

M. Osterhammel.

Den h. Ursula og Lidelsesfæller.*)

Fortællingen om den h. Ursulas og hendes Lidelsesfællers Martyrium, som Kirken fejrer den 21de Oktober, har stadig været Genstand for Angreb, ikke blot fra kirkefjendelig Side, men de fleste Katholikker vil vel ogsaa trække paa Skuldrene, naar man spørger dem, om man da virkelig kan skænke denne Beretning Tiltro. Fra England skulde denne store Mængde — 11000 — Jomfruer være kommet over Havet til det europæiske Fastland, have fortsat Rejsen til Køl'n og dér være blevet Martyrer alle til Hobe. Det lyder unægtelig ganske fabelagtigt.

I nogle Foredrag, som Cardinal Wiseman i sin Tid holdt i England, om hvorvidt man kunde paavise, at Fortællinger af denne Art, som blev anset for blotte Legender og ligefrem opdigtede, dog ikke ved nærmere Undersøgelse skulde vise sig at indeholde en historisk Sandhed, kom den lærde Forsker ogsaa ind paa at omtale disse Kølner-Martyrinder, og det er et Uddrag af hans Foredrag desangaaende, som vi nedenfor skal gengive.

Efter Beretningerne skulde altsaa disse 11000 Jomfruer være Englænderinder, og deriblandt mange af høj Byrd, som i Aaret 451 havde forladt deres Hjem for at drage til Køl'n. Omtrent 5 Aar tidligere havde Pict'er og Scot'er gjort Indfald i Britannien, og for at søge Hjælp imod dem havde Befolkningen indkaldt Angelsachserne. Disse tog Landet i Besiddelse; men aldrig saa snart havde de gjort sig til Herrer over det, før de lod det gaa ud over de oprindelige Beboere, som de dels udryddede, dels gjorde til livegne. Følgen heraf var, at disse i Mængde udvandrede, drog over Kanalen til Nordfrankrig, Belgien og Holland og nedsatte sig der. At det ved et Indfald af Barbarer først og fremmest er gaaet ud over Ordensfolk, er en selvfølgelig Sag, og der er derfor intet urimeligt i at antage, at et større Antal kristne Kvinder er flygtet tværs over Kanalen til Batavia eller Holland og derfra videre til Køl'n. Køl'n var jo Hovedsædet for den romerske Regering, en kristen Stad og paa Grund af sine stærke Fæstnings-

*) Paa Grund af Pladsmangel fremkommer denne Afhandling des værre nogle Uger for sent.

værker og sin Beliggenhed ved den store Flod betragtet som et fast og sikkert Bolværk. Kort efter blev Staden imidlertid erobret og ødelagt af Attila, og ved den Lejlighed skal saa disse engelske Flygtninge sammen med adskillige af Kølns egne Beboere være bleven dræbt af Hunnerne.

Vi skal nu nærmere undersøge de historiske Dokumenter, som vedrører denne Sag.

Det ældste Mindesmærke, vi kender, er en latinsk Inskription, som nu opbevares i St. Ursula Kirken i Köln. Den er affattat omtrent Aar 500, altsaa 50 Aar efter Martyriet. For dens Ægthed og Tidspunktet for dens Affattelse borger de grundige Undersøgelser, som baade katholske og protestantiske Videnskabsmænd har underkastet den — vi nævner saaledes de Rossi, Ritschel, de Buer — alle stemmer overens i, at den skriver sig fra dette Tidspunkt. Den lyder i Oversættelse saaledes: »Clematius kom hertil fra Østen; han blev greben af Ærefrygt ved Syn af flammende Ild og af disse Jomfruers Hellighed; og ifølge et Løfte, som han havde gjort, genopbyggede han paa egen Bekostning, paa sit eget Jordstykke, atter denne Basilica.« Derefter følger en Trusel om evig Straf over enhver, som vilde begrave andre end Jomfruer paa dette Sted. Der har altsaa staaet en Basilica paa Graven, hvor disse hellige blev jordet, hvilken denne Clematius rimeligvis har forefundet i ødelagt Stand omtrent 50 Aar efter deres Martyrium. Formodentlig har den været meget lille, ganske lignende de smaa Basilicaer, som fandtes ved Nedgangen til Martyrgravene i Rom.

Det er derfor naturligt, at Clematius har genopbygget den ødelagte Basilica paa det Sted, hvor de helliges Grave var. Det næste Dokument, den saakaldte *sermo in Natali*, er ca. 300 Aar yngre. Den maa nemlig være forfattet mellem Aarene 751 og 839. At den ikke kan være ældre end det førstnævnte af disse Aar, fremgaar af, at den bringer et Citat af Bedas Kirkehistorie, som skriver sig fra det nævnte Aar; og at den paa den anden Side ikke kan være af yngre Datum end 839, kan man se deraf, at den taler om »Batavia« som en Ø, dannet af Rhinens to Arme. Men nu ved vi, at der i Aaret 839 skete en stor Oversvømmelse, hvorefter denne Arm af Rhinen helt forsvandt.

Dette Dokument gengiver for det første den ovenfor nævnte Clematius-Inscription, beretter dernæst, at Martyrinderne »efter almindelig Antagelse« var fra Britannien, og fastslaar, at det var Hunnerne, som dræbte dem. Endelig udtaler det, at om man end kalder dem de 11000 *Jomfruer*, da er det ingenlunde udelukket, at der blandt dem ogsaa har været baade mange gifte Personer og Enker. Forfatteren kalder Anførerinden for Martyrskaren Pinnosa; han siger: »I sit Fædreland kaldtes hun Vinoso, men blandt os Pinnosa.« Om en St. Ursula er der ikke Tale i dette gamle Dokument; hun dukker først senere frem og bliver det førende Navn, medens Navnet Pinnosa forøvrigt ogsaa findes paa Listen.

Fra Midten af det 9de Aarhundrede og helt op igennem Middelalderen har vi saa et meget stort Antal Diplomer og Beretninger, der stadig gentager Traditionen og de forskellige Martyrologiers Fortælling. Alle stemmer de overens i tre Punkter: at Antallet af Martyrinder var stort, at en stor Del af dem var kommet fra England, og at det var Hunnerne, der dræbte dem.

Da Attila efter det store Nederlag ved Châlons-sur-Marne i Aaret 451 maatte flygte for den romerske Feltherre Aëtius, drog han først nordpaa gennem Nordfrankrig og Belgien, og derpaa bøjede han mod Øst over imod Rhinen. Til Overgang over denne maatte han naturligt vælge Köln, hvor den Gang det eneste militære Pas og den eneste Bro fandtes. Byen blev erobret af Hunnerne, som efter at have plyndret og myrdet drog videre østpaa. Tidspunktet for deres Ankomst til Köln kan efter al Sandsynlighed fastsættes til Oktober Maaned 451.

I Aaret 1640 blev der foretaget en Udgravning paa St. Ursula-Klostrets Grund i Köln, dér, hvor efter Traditionen Clematius' Basilica havde staaet, og hvor Martyrinderne var begravede. Pladsen kaldtes St. Ursulas Ager, og naar undtages enkelte Overførelser af nogle Relikvier derfra i det 10de og 12te Aarhundrede, var den forbleven urørt i over 1000 Aar. En pavelig Nuntius mødte ved denne Lejlighed, og de behørigte Vidner og Videnskabsmænd samt en talrig Forsamling overværede Handlingen.

Da man udgravede Pladsen, fandt man lange Rækker

af Skeletter, saaledes placerede, at hvert enkelt Lig laa afsondret for sig med et Rum paa omtrent 1 Fod fra det næste. Nogle Steder fandt man et Par Stensarkofager, men de fleste Lig var samlede Side om Side i flere store Grave, 60 Fod lange, 8 Fod dybe, 16 Fod brede. De laa i Rækker og i flere — 4 — Lag, men hvert Skelet for sig. Alle vendte mod Øst. I de tre nederste Rækker var alle fuldstændige; kun det øverste, 4de Lag, bestod af adskilte Knogler. De havde alle Armene korslagte over Brystet, og næsten ved ethvert af Ligene var der stillet en lille Beholder, som indeholdt en Masse, der ved Undersøgelsen viste sig at være indtørret Blod eller Sand, farvet af Blod. Der fandtes Rester af Tøj i store Mængder.')

Blandt Skeletterne laa der dernæst en overordentlig stor Mængde Pile; mange af dem sad fast i Knoglerne, nogle i Kranierne, andre i Brystets eller Armenes Knogler. Det var altsaa klart, at disse Legemer var dræbt ved Pile-skud. Men blandt alle de Barbarhorder, der havde gjort Indfald i det romerske Rige, var Hunnerne de eneste, som var bevæbnede med Bue og Pile. Saavel Germanerne som de skandinaviske Folkeslag benyttede overvejende Sværd, Lanser og Økser; Brugen af Bue stammer fra Skyterne og Tartarerne.

Der var ikke et eneste Tegn til Ligbrænding eller nogensomhelst hedensk Begravelsesmaade ved samtlige Skeletter. Ved de tidligere partielle Udgravninger i det 11te og 12te Aarhundrede var de da optagne Skeletter fundet liggende paa ganske samme Maade, hvorom forskellige Malerier fra Datiden vidner. Den lærde Jesuit P. Crombach, der sammen med Bollandisten Papebroch overværede Udgravningerne, og som har udgivet et større Værk om hele Spørgsmaalet, siger, at det hele var ordnet ganske overordentlig omhyggeligt. Afstanden mellem de enkelte Skeletter var nøjagtigt udmaalt og saa akkurat, at man intet Steds kunde paavise en Afvigelse paa nogle Tommer fra det givne Maal.

Alle disse Lig kan absolut ikke hidrøre fra en Pest-Epidemi eller anden saadan Katastrophe. Ganske bortset

*) Efter et Dekret af Pave Eutychian skulde enhver Martyrs Lig begraves i et Messegevandt.

fra den store Mængde Pile og de med hentørret Blod fyldte Beholdere ved man dog, at naar Mennesker dør i Hundredvis af Pest, bliver Ligene kastet i en stor Fællesgrav, ikke jordet *en masse* med en saa minutiøs Omhu. Heller ikke kan Stedet være en almindelig Kirkegaard; thi med Undtagelse af 10 eller 15 fandtes der kun Skeletter af Kvinder, jordede efter en velberegnet Plan, paa en ganske ensartet Maade og øjensynligt alle paa een Gang.

Der kan herefter ikke være nogen fornuftig Tvivl om, at de fundne Lig er Levninger af de ved Hunnernes Erobring af Köln i Aaret 451 martyriserede Kvinder.

Men mon alle disse nu virkelig var Martyrer? Dertil maa man svare, at hvis dette Spørgsmaal skulde afgøres efter de Regler, som Kirken nu følger ved Bedømmelsen af, hvorvidt en Kristen kan betragtes som Martyr eller ikke, da var det ganske umuligt at give et bestemt Svar herpaa, thi hvordan skulde man vel kunne bevise, at enhver af dem frivillig har hengivet sit Liv for Christus. Traditionen beretter kun, at da disse Kvinder vægrede sig ved at ofre deres Ære til Hedningerne, blev de omringet og skudt ned. I hine Tider blev Ordet »Martyr« brugt i en videre Betydning — *martyres latiore sensu* —; naar en Kristen blev henrettet, uden at der forinden var blevet stillet ham Valget imellem Frafald eller Døden, blev han kaldet Martyr, saafremt hans Henrettelse var foretaget af Had til Kristendommen eller en kristelig Dyd — *in odium religionis*.

Det næste Spørgsmaal er, om alle disse Personer var Jomfruer? Det er næppe rimeligt. Det er givet, at Titlen »Jomfru« oftere blev givet gifte Kvinder, naar de led Martyriet. Martyrologier og Officier giver talrige Eksempler herpaa; den h. Sabina, for blot at nævne et Eksempel, kaldes Jomfru og Martyr, skønt hun var en gift Kvinde. Man vilde nemlig derved fastslaa, at Martyriet hævede alle Kvinder til en højere Grad af Hæder. Den ovenfor omtalte gamle Beretning *sermo in Natali* fortæller udtrykkelig, at der blandt Martyrinderne ikke blot fandtes Jomfruer, men ogsaa gifte Kvinder og Enker, ja endog Børn, og i Virkeligheden fandt man ogsaa Levninger af Børn blandt Ligene.

Var deres Tal 11000? Sikkerlig ikke; det er et Tal, som Legenderne uden Tvivl i Aarhundredernes Løb har

dannet. Man har ment at kunne forklare dette ejendommelige Tal saaledes: i de ældste Kalendarier har der ved den 21. Oktober staaet: *Festum sanctarum virginum undecim et millium* — »Festen for de hellige elleve Jomfruer (nemlig af særlig høj Byrd og Betydning) og de Tusinde« (det vil sige: de overmaade mange, som led Martyriet sammen med dem). Saa er der ved Udeladelse af *et* mellem *undecim* og *millium* — hvilket i Lapidarstil ikke er uden analogt Eksempel — kommet til at staa *undecim millium* 3: elleve Tusinde.

Men hvad enten nu denne Forklaring holder Stik eller ej, saa meget er ganske sikkert, at deres Antal var meget stort.

Endelig kunde man spørge, om det kan oplyses, om disse Martyrinder har været — som Beretningen lyder — Englænderinder eller dog overvejende Englænderinder. Ogsaa dette Spørgsmaal kan besvares med et bestemt Ja.

I det saakaldte gyldne Kammer ved St. Ursula Kirken i Köln opbevares Størsteparten af de i 1640 opgravede Skeletter og Kranier. Her foretog for omtrent 50 Aar siden en Samling Læger og Videnskabsmænd en nøje Undersøgelse af disse Kranier og kom til det Resultat, at de overvejende var af keltisk og ikke af germansk Oprindelse. De keltiske Kendetegn — tilbagevigende Hage, langagtig Pandeskal, høj Isse — som var meget udprægede ved de kølnske Kranier, afviger bestemt fra de germanske og romerske Typer. Derhos var Skeletterne alle, med Undtagelse af 10 eller 15, kvindelige. Det ligger nær at antage, at en Udvandring af flere Hundrede Kvinder fra England ikke har fundet Sted, uden at nogle Mænd har ledsaget dem til Beskyttelse paa Rejsen, og disse Mænd har da lidt Martyrdøden sammen med Kvinderne. Og hvad vel maa bemærkes: de fundne Levninger syntes alle at hidrøre fra unge, kraftige Kvinder.

Naar alle disse Omstændigheder tages i Betragtning, maa en uhildet Bedømmelse af Sagen nødvendigvis føre til at indrømme, at den historiske Forskning i alt væsentligt har godtgjort Sandheden og Ægtheden af en Beretning, som ved første Øjekast syntes at høre hjemme blandt Legender og Fabler, og berettiger os til med Ærefrygt at mindes St. Ursulas og hendes Lidelsesfællers Martyrium.

Litteratur.

Rosa Strangen: Udvé. Digte. (Gyldendal 1911.)

Det var en simpel Drossel,
dog sang den Vaaren ind,
som Dæmring melder Daggry
med Dug og duftig Vind —

Der er Gemyt i Rosa Strangens Digte, og de kommer fra et rigt og varmt Kvindehjerte. Forfatterinden har digterisk Syn og digterisk Evne, om hendes Tanker end ikke er nye og Formen, hun klæder dem i, til Tider almindelig i Stedet for enkel. Hun er dog værd at lytte til, især naar hun som en Fuglemor synger om Ungen, der fløj af Reden, langt, langt bort. Hun frygter for, Ungen er »ensom derude«.

Der flyver saa mangen lille Fugl
kækt ud mod Blæsten og Flammen,
og sidder siden paa Alfarvej
med Vingerne træt lagt sammen.

Rørende er den Hilsen, Ungen faar — en Hilsen, der kommer frem, hvor den saa færdes.

— — — Lille Fugl, nu tegner jeg
Korset for din Pande,
Mors Velsignelse dig naar
over Hav og Lande.

Hendes »Kærlighedssange« er ringere, skønt ogsaa de har rammende og smukke Ord for kvindelig Følelse, for Længsel og for haabløse Drømme.

Det har nu imidlertid sin egen Grund, naar disse Vers omtales her, og Grunden er den, at Fru Rosa Strangen er Provst Koføed-Hansens Datter, og at hun i et Digt forsvarer hans Omvendelse mod den Beskyldning, at hans Liv havde været falsk, hans Vej »længst mod Romas Kirke bøjet«.

Han var ej bange for at se Guds milde
og straalerige Sandhedslys forklaret;
et Spørgsmaal havde han sin Sjæl at stille,
som kosted Graad, den Stund det blev besvaret.

I det gamle Hus besynger hun nok den Kirke, hvor Faderen naede til Fred — hvor »under Koret Engle svæve«. Det hedder:

Køl Syndens Brand
med Vievand,
det er paa hellig Grund, din Fod nu træder.

— — — — —
— Mod Alteret hen
nu Blikket vend,

det kan, det maa til Andagt Hjertet stemme.
 Og knæl saa ned,
 slaa Kors og bed,
 thi Husets Herre her er altid hjemme.

Kærlighed til Naturen fører hende dog bort fra
 »Kirkestien« —

Gud er jo alle Vegne,
 saa ogsaa i det fri.

Det maa indrømmes de Vers, hun bringer med hjem,
 at de er blandt de smukkeste i Bogen; læs f. Eks. følgende, der formelig tindrer af frisk Vejrs:

Jeg satte mig ved Bækken,
 som rislede afsted,
 den pludred saa fornøjet,
 jeg maatte følge med.

Vi sladrede om alting,
 om Fugle og om Fjer,
 om Blomsterduft og Solskin
 og Sommer, som var nær.

Om Vinteris og Taae,
 om Storm og Rusk og Regn,
 som maatte tage Flugten
 fra Skov og Eng og Hegn.

Men derude hørtes dog Klokker, som bød til »Himmelflugt« — hvor fra lød de, naar hun hørte dem synge:

Her er Hjem for Glæden,
 her er Fred for Savn,
 Vinger, som kan bære
 til Guds Faderfavn.

Her er evig Ungdom,
 ingen Plads for Død —

Mon fra Kirken ved den lave Præstegaard, hvor hun
 og hendes Mand lever som ensomme Folk paa Heden?
 Ja, mon? M. B.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Den højærværdigste Biskop vendte
 Torsdag Aften den 9. ds. tilbage til Hovedstaden fra sin
 Jyllandsrejse. Biskoppen var rask og vel tilpas og følte
 ingen Rejsetræthed.

— Opmærksomheden henledes paa omstaaende An-
 nonce angaaende St. Josephssøstrenes Basar. Denne aar-

lige Basar er en nødvendig Støtte for Søstrenes Virksomhed — vistnok tilstrækkelig Anbefaling for de mange Venner, St. Josephsøstrene besidder. Den anden Annonce paa samme Side — fra Elisabethforeningen — bringes ogsaa i Læsernes venlige Erindring.

— Ved Hr. Pastor Günthers Foredrag paa *Højskolen* i Tirsdags var der ganske overfyldt, saa mange endog maatte gaa uden at kunne faa Plads. Baade Foredraget og de smukke Lysbilleder blev fulgt med stor Opmærksomhed af de 270 Tilhørere, hvoraf omtr. 80 var unge.

Ordruk. I Tirsdags afsluttede Hr. *Fr. Muckermann*, S. J., fra St. Andreas Kollegium sine Prøveforelæsninger ved Universitetet for Magistergraden med et interessant Foredrag om Digteren Novalis. Magister Muckermann har kun i fire Aar været her i Landet og tog først for to Aar siden Filosoficum, saa det er sikkert kun paa Grund af stor Energi og Dygtighed, han saa hurtigt har kunnet naa det smukke Maal.

Aarhus. Den 5. November meddelte den højærværdigste Biskop Firmelsens Sakrament i Aarhus. Vejret var ikke det ydre Festarrangement velvilligt. I Nattens Løb var Orkanen brudt løs, der ruskede i den høje Flagallé foran Kirken og i Guirlanderne af Gran og Buksbom, der var spændt fra Flag til Flag og langs med hele Façaden. Til Trods for det uheldige Vejr var Kirken fyldt. Byens Blade havde flere Dage i Forvejen anmeldt Kirkefesten i Ryesgade, og adskillige af dem havde bragt Biskoppens Billeder med en længere Omtale af hans Betydning for den katolske Kirkes Udvikling i Danmark. Kl. 9 førtes Overhyrden ind i Kirken af en Procession paa 28 hvidklædte Piger og 24 Drengene i Ministrantdragt og Præsterne. Stemningsfuldt og smukt tog det sig ud, skriver *Jydske Morgenblad*. Det er Bjørnson, der engang har udtalt sin Beundring for Romerkardinalernes kloge, fine Væsen. Og vel er der et langt Spring fra Petruskirkens vældige Rum til Aarhuskirkens beskedne Gotik, men ogsaa her beundrede man Valget af Festarrangementets Enkeltheder. En egen indre og ydre Skønhed hvilede over alt, ikke mindst over den gamle Prælat med det milde, verdenserfarne Aasyn. I sin begejstrede Tale kastede Biskoppen et Blik tilbage over den henrundne Tid. Han glædede sig da over at se denne Menighed, der i Løbet af disse Aar er vokset op omkring den katolske Kirke i Aarhus. Han paakaldte den Helligaands Bistand til, at den stadig maa gaa frem i Styrke og Vækst; tilsidst formanede han Menigheden til Fasthed i Troen, Enighed og Kærlighed. Af de 82 Firmander havde de 8 fra Landet ikke kunnet møde paa Grund af Stormen; der firmedes derfor kun 74, nemlig 31 voksne og 43 Børn.

Tyskland. Samtidig med, at Pastor Braun fejrede sit 25-aarige Jubilæum som Sognepræst ved St. Ansgars Kirke, fejrede hans Forgænger, den af mange ældre i den kærligste Erindring beværede Pastor Böhmer, ligeledes sit 25-aarige Sognepræste-Jubilæum i Emden, hvorhen han blev kaldet i 1886 fra St. Ansgars Kirke. Pastor Böhmer, der nu er en ældre Mand, har tilbragt ikke mindre end 19 Aar i Danmark. I November 1867 kom han som ung Præst her til Landet og ansattes først ved St. Ansgars Kirke; 1874 forflyttedes han i August Maaned som Sognepræst til Horsens, hvorfra han atter i December 1878 blev kaldt tilbage til St. Ansgars Kirke, ved hvilken han 1882 ved Pastor Freunds Bortrejse blev udnævnt til Sognepræst. I Emden er Pastor Böhmer senere udnævnt til Dechant, en Stilling, der i flere Henseender falder sammen med en Provsts i den danske Statskirke. Der er i Emden afholdt en Fest til Pastor Böhmers Ære, der i mangt og meget forløb ganske som Pastor Brauns her i København; kun var i Emden Overborgmesteren til Stede blandt Gratulanterne. Om Aftenen afholdtes i Emdens »Tivoli« en talrig besøgt og meget vellykket Fest, ved hvilken Pastor Böhmer blev fejret haade af sin Menighed og sine Embedsbrødre. Efter forskellige Taler fulgte levende Billeder, flerstemmige Sange, Deklamationer og et smukt Festspil. Til Slut takkede Pastor Böhmer alle tilstedeværende og lovede ogsaa i Fremtiden at ville vie Menigheden alle de Kræfter, han ejede. I Danmark har Pastor Böhmer vistnok ikke været, siden han for 25 Aar siden drog til Emden, og dog vilde sikkert ikke saa faa her glæde sig ved engang igen at faa ham at se. Forstanderskabet for St. Ansgars Kirke sendte dennes gamle Sognepræst et Lykønskningstelegram til hans Jubilæum.

Rom. Endnu en 18de ny Kardinal agter den Hellige Fader at udnævne, nemlig Ærkebiskop *Almaraz y Santos* af Sevilla i Spanien. Antallet af Kardinaler vil derfor naa op til 65. — Der er for ikke længe siden afsluttet et armenisk Concil i Rom. Det valgte Mødested har til Fulde godtgjort de armeniske Katholikkers Troskab mod Paven. Man vedtog at grundlægge et Præsteseminarium i Konstantinopel til Uddannelse af Præster af den armeniske Ritus, med største Iver at arbejde for haardt tiltrængte katholske Skoler rundt om i Armenien; at oprette en katholsk Avis i Østerland til Udbredelse af katholske Principer og Nyheder blandt Armenierne o. s. v. Man vil straks begynde med i Rom at lade en ugentlig Bulletin trykke, som under Navn af *Det katholske Ekko* fra Konstantinopel skal spredes blandt Armenierne.

Brevkasse.

Kbhvn. d. 5. Novbr. 1911.

Ærede Hr. Redaktør!

Mon De har læst *St. Olafs* »Efterretninger« om Katholicismen i Skandinavien, som fandtes i dette Blads Nr. 44? Det hedder heri:

»I Danmark er der virkelig Fremskridt, Fremskridt især for hvad Tallet angaar, men disse Fremskridt maa til største Del føres tilbage til Indvandring af Tyskere og Polakker. I Norge nyder Katholicismen en fuldstændig Frihed; dens Præster er agtede, men Agtelsen gælder det dannede Menneske. I Sverige er der stor Misère: det er der forbudt at bære den gejstlige Dragt, den religiøse Frihed mangler, derimod bestaar for Katholikkerne den Pligt at erklære Indgaelsen af sit Ægteskab foran den protestantiske Pastor o. s. v.«

Tør jeg spørge Dem, om denne Fremstilling er korrekt; jeg har min Tvivl herom, men er ikke nok inde i Sagerne til at kunne dømme derom.

Deres ærbødige Læserinde
af *Ugebladet* og *St. Olaf*.

Ærede Frue!

Jeg havde allerede læst Deres Udclip i *St. Olaf* og smilet ved mig selv derover. Lad mig blot henvise Dem til Bogen »Johannes von Euch«, der giver en sandfærdig og ingenlunde overdreven Skildring af den katholske Kirkes Stilling i Danmark. De indvandrede Polakker skylder vi endnu ikke ret megen Tak; de indvandrede Tyskere, Franskmand, Italienerne, Englændere o. s. v. — naturligvis en hel Del mere; men uden dansk Tilgang vilde de sikkert betragte deres Gerning som mislykket. Dog udtale mig nærmere derom kan jeg ikke; det har altid været vor Biskops kloge og besindige Princip, at der ikke skulde stødes i Trompetér, naar en eller anden bekendt Mand eller Kvinde gik over til den katholske Kirke. Derfor anføres Konversioner i Regelen heller ikke her i Bladet. Dog kan jeg meddele Dem fra ganske paalidelig Kilde, at der i de 25 Aar, fra 1886 til 1910, her i Danmark er bleven optaget 4145 Protestanter i den katholske Kirke. Med dette Tal har de polske Landarbejdere slet intet at gøre; de holdes i vore Angivelser altid udenfor. Naar Direktoratet for 1911 opgiver Antallet af Katholikker i Danmark til 8423, anføres der udtrykkelig, at der *desuden* findes 11000 polske Landarbejdere, som kun opholder sig her i Landet 9 Maaneder hvert Aar. — At Katholicismen i Norge nyder en fuldstændig Frihed, forbavsede det mig at høre. Jeg mente — og mener endnu — at en hel Mængde af vore bedste og i de videste Kredse mest agtede Præster, baade fra Stenosgade, Ordrup og Aarhus, vilde blive udvist af Norge, hvis de slog sig ned derovre, og det oven i Købet efter Landets egen Grundlov. At de katholske Præster i Norge er agtede som dannede Mennesker, har jeg aldrig tvivlet om, og det glæder mig kun at høre det. — I Sverige er Fremskridtene kun smaa; men ofte kan der paa een Gang ske en Forandring, og med den tilsyneladende fremadskridende politiske Frihed kan det jo ogsaa tænkes, at der vil oprinde større religiøs Frihed. Om Misären ligefrem kan kaldes stor, ved jeg dog ikke; i hvert Fald er Antallet af Katholikker stadig væk langt større i Sverige end i Norge. — *St. Olaf* har aftrykt sin Meddelelse fra det tyske Blad *Kirche und*

Well, der anfører »en katholsk Præst i Skandinavien« som sin Hjemmelsmand. Mon det kan være muligt? Jeg kan næppe tro, der blandt de nordiske katolske Præster skulde kunne findes en saa upaalidelig Person.

Deres ærbødige
N. H.

New York d. 28de Oktober 1911.

Højtærede Hr. Redaktør!

I »Nordisk Ugeblad« Nr. 43, den 22de ds., findes en Beskrivelse af Paveflaget.

Vedlagte Miniaturflag er fra den største Flagforretning i New York (Annin & Co.), som garanterer alle deres Flag forfærdigede efter Tegninger, godkendte af de forskellige Magters Repræsentanter i Amerika. Som De vil se, findes de korslagte Nøgler, med den pavelige Tiara ovenover, paa dette Flag ikke halvt paa det gule og halvt paa det hvide Felt, men midt paa det hvide Felt. Hvad er nu det rigtige?

Med Højagtelse
Alex. Amann.

Jeg maa erklære mig ude af Stand til at besvare dette Spørgsmaal. Kan ingen af dette Blads Læsere, der har været i Rom, huske noget bestemt herom? Deres pæne lille Flagprøve er jeg saa dristig at beholde — indtil eventuel Reklamering.

Ærbødigt N. H.

Unio. Søndag den 19. Novbr. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ afholdes Foreningens aarlige Stiftelsesfest i Citys Selskabslokaler. Fællesspisning, Aftenunderholdning og Bal. Adgangskort for Medlemmer Kr. 2,75, for besøgende Kr. 4,00 faas hos

Ernst Bæklund,
Frederiksberggade 34.
Telef. Byen 3163.

A. V. Günther,
Bangertsgade 11.
Telef. 4110.

Herm. Hoffmann,
Købmagergade 48.
Telef. 1389.

Vesterbrogade 18.
Telef. Vester 2583 x.

St. Elisabeth-Vincentiskonferens Ø.

Regnskab for Halvaaret 1910—11

Indtægt:		Udgift:	
	Kr. Ø.		Kr. Ø.
Kassebeholdning fra forrige Aar	60.53	Kontant Understøttelse	24.00
Indkasseret ved 14 Møder	92.98	42 Kød kort à 1 Kr.	42.00
Aarlige Bidrag	50.00	500 Mælkebilletter à 8 Øre	40.00
Extragaver	180.00	58 Urtekram-Pakker	75.56
		16 Td. Kul	36.15
		Ny Beklædningsstykker	39.92
		Indkøb af Stoffer	46.70
		Nyt Fodtøj	8.95
		2 Expl. af Ugebladet	8.00
		Kassebeholdning ved sidste Møde	62.23
	<u>Kr. 383.51</u>		<u>Kr. 383.51</u>

Foreningen talte 9 Medlemmer, som har besøgt c. 20 Familier paa Østerbro og i Sundby 240 Gange fra November til Maj. Foruden Pengegaver har Foreningen modtaget 10 P Uldgarn, 1 Sæt Herreklæder 12 Par Listesko samt en Del nyt og gammelt Linned, Børnetøj m. m.

St. Joseph-Søstrenes Basar.

St. Joseph-Søstrene beder indtrængende tidligere og nye Velgørere interessere sig for deres Hospitalsgerning og støtte dem i deres Virksomhed ved Gaver til og ved Indkøb paa deres Basar, der finder Sted den 27. og 28. November i Odd-Fellow Palæets Riddersal, begge Dage fra Kl. 3.

Gaver modtages med største Taknemlighed paa St. Josephs Hospital, Griffenfeldtsgade 44, samt Toldbodvej 14, Frederiksberg Allé 17 og Strandvej 91.

I Forbindelse med Basaren vil der finde en Aftenunderholdning Sted, hvortil Billetter erholdes paa ovennævnte Steder.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem og Bureau.

Nye Bøger.

St. Alphonsus Liguori: Daglige Besøg ved Alterets Sakramente. Pris 50 Øre smukt indbunden. Faas hos Præsterne ved St. Annæ Kirke, København S.

Fru Navacelle: Korte Betragtninger for hver Dag i Aaret. Pris 2 Kr. Faas hos St. Josephssøstrene, Toldbodvej 14.

Fred. Esser: Apologetiske Prædikener. II. Serie. Pris 1 Kr.

F. F. Maurer: Veje til Moderkirken. Pris 3 Kroner.

Anton de Waal: Jødefolkets sidste Dage. Pris 50 Øre. Faas i alle Boglader.

Elisabethforeningen.

Søndag den 19. St. Elisabeths Dag, er Kollekten i de forskellige Kirker til Fordel for Elisabethforeningen for forældreløse og forsømte Børn. Denne Forening, der er en af de ældste og uundgaelig nødvendig, har Menigheden i mange Aar støttet med stor Trofasthed, og Menigheden bedes derfor igen i Aar, naar Pengene indsamles paa Søndag, at tænke paa Børnene og tillige paa Foreningens ansvarsfulde og svære Arbejde.

Katholsk Ungdomsværn, der vil sikre Menigheden og derfor støtter Ungdomsforeningerne og desuden samler Midler til et Ungdoms-Fond, beder Vener af de unge om at indmelde sig i Værnet og tegne Bidrag (aarlige, maanedlige eller een Gang for alle). Værnets Kasserer er Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11. N. Telefon 4110.

Det katholske Fortsættelseskursus.

Undervisningsplan:	
Mandag	7-8 Engelsk, 3. Aar.
	8-9 Dansk.
	9-10 Engelsk, 1. Aar.
Onsdag	7-8 Matematik, Begyndere.
	8-9 Regning.
	9-10 Tysk, 2 Aar.
Torsdag	8-9 Fransk.
	8-9 Engelsk, 2. Aar.
	9-10 Skrivning.
Fredag	8-9 Korskolen, Begyndere.
	9-10 » viderekommc.
	8-10 Haandgerning.
Lørdag	7 $\frac{1}{2}$ -8 $\frac{1}{2}$ Tysk, 1. Aar.

Unio. Fredag den 24. November almindeligt Møde i Frederiksberg Allé 11.

Kirkelig Kalender.

19. Novb. 24. Søndag efter Pintse. Marias Oftring. (I de stille Messer: Elisabeth, Enke).	26. Novb. 25. og sidste Søndag efter Pintse. Silvester, Abbed.
20. — Mandag. Felix af Valois, Bekender.	27. — Mandag. Leonard, Bekender.
21. — Tirsdag. Marias Oftring.	28. — Tirsdag. Didacus, Bekender.
22. — Onsdag. Cæcilia, Jomfru og Martyr.	29. — Onsdag. Vigiliatedag.
23. — Torsdag. Clemens I, Pave og Martyr.	30. — Torsdag. Andreas, Apostel.
24. — Fredag. Johannes af Korset, Bekender.	1. Decb. Fredag. Ferialdag.
25. — Lørdag. Catharina, Jomfru og Martyr.	2. — Lørdag. Bibiana, Jomfru og Martyr.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 45.

St. Knuds Kapel. Mariabørns Kongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder Fælleskommunion Søndag Morgen d. 19. Kl. 7.

Mariakongregationen for Ynglinge fejrer Søndag d. 19. November den h. Stanislaus' festlige Mindetag. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke. Kl. 6 Aften i St. Ansgars Kirke højtidelig **Festandagt** med Prædiken, Optagelse af nye Medlemmer og Te Deum.

St. Stanislaus Kostka, en Levnedsskildring, kan faas ved Jesu Hjertes Kirke. 25 Øre.

St. Ansgars Kirke.

Tirsdag d. 21. Novbr. Kl. 7 Morgen læses her en Sjælemesse for Ungdomsværnets afdøde Medlemmer.

Assumptionskapellet, Amallevvej 14.

Tirsdag den 21. November — Marias Oftrings Fest — holdes Kl. 8 højtidelig Messe med *dansk Prædiken* om den nye Bønnens Forening til Fremme af de nordiske Folks Omvendelse.

NB. Messen Kl. 6 $\frac{1}{2}$ bortfalder den Dag.

Den katolske Højskole.

Offentligt Møde Tirsdag d. 21. Novbr. Kl. 8 Aften.

Hotel Dannevirke, Studiestræde 38, 2den Sal.

Pastor Günther: Sakramental Kunst. II. Musik. (Med Korsang).
(Sangbogen medtages.)

Sursum corda.

Sangbog for katolske Ungdomsforeninger.
Pris 50 Øre, smukt indb. I Skind 1 Krone.

Faas paa Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G. (mellem Kl. 1 og 4), hos St. Josephssøstrene paa Toldbodvej og i Frederiksberg Allé, hos Præsterne i Stenosgade, Boyesgade, Hans Bogbinders Allé og Ordrup samt hos Hoffmann, Købmagergade 48.

Hjertelig Tak

for udvist Deltagelse ved min kære Mands Død og Begravelse.

Theresia Erichsen, født Siegler.

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbønner.
R. I. P.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvarialet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 48.

Søndag den 26. November.

1911.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Fra Stolbergs Dage. — Lidt om Opdragelse. — Litteratur. — St. Josefs Kirkes nye Højalter. — Kirkens Vækst. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Holland. — Frankrig. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

97.

Fremtidens Fjende.

Et er en fast Tro, tilegnet ved inderlig Hengivelse til Kristendommen, ved personlig Tilegnelse af de store Grundsandheder — et andet er Fanatismen, hvis Ild vel kan synes at være en Troslue, men dog ikke er det. Det var ikke den Ild, der dalede ned over Apostlene paa Pintsedagen i Jerusalem. Det er et glædeligt Tidens Tegn, at man i vore Dage dog faar Øjnene op for dette. Vi vil ikke fordømme anderledestroende til Helvede — endnu mindre være med til at bringe dem i Fængsel eller paa Baalet — nej, vi vil søge at forstaa dem. En af de stærkeste Bevægelser blandt de troende Kristne i vore Dage er Længselen efter Enhed, at vi, saa mange, som tror paa Jesus og hver Dag fremstiller os for Guds Trone med det samme Fadervor i vore Hjerter og paa vore Læber, maa blive eet, som Jesus saa inderligt har bedet om (Johs. Evang. 17, 20—23). Der viser sig nemlig i Horisonten en Uvejrssky, mørk, truende; der er en Fjende i Fremrykning, og det er den moderne Livsanskuelse med sin gennem-

førte Fornægtelse af al overnaturlig Tro, af Gud, Frelser, Forsyn og Udødelighed. Den skjuler sig under Kulturens og Humanitetens Maske; men bag Masken skimtes den virkelige Antikrists forfærdelige Træk. Bevidstheden herom skulde tilskynde os troende til at komme hverandre i Møde, selv om vi tilhører forskellige Konfessioner. Vi skulde mødes for det første i Forstaaelse. Alle paa Misforstaaelser beroende Forskelle — og hvor mange er det dog ikke! — skal fjernes, hele dette Taagesløv, der opløser sig i intet, naar man ser nøjere til, skal ikke længere have Lov til at skjule Udsigten. — Dernæst skulde vi mødes i Kærlighed som Christi sande Disciple. Kærlighedens Ild, modsat Fanatismens, slukkes aldrig, den varmer Hjerterne, den gør stærk i Striden — det var den, der dalede ned over Apostlene Pintsedag.

Det er den store, vældige, urokkelige Kendsgerning i Historien: der har fundet en overnaturlig Guds-Aabenbaring Sted i Jesus Christus. Men denne Aabenbaring kan ses fra forskellige Sider, kan fortolkes forskelligt, og det bliver den. Hvem indestaar nu for, at du, den enkelte, sidder inde med den rigtigste Fortolkning? Ja, herpaa har den katholske Kristen jo det ældgamle Svar, at han ved sig i Overensstemmelse og aandelig Forbindelse med den hele Kristenhed fra Apostlenes Dage af, hvorfor han er overbevist om, at den Fortolkning, han igennem Kirken har faaet af Guds Aabenbaring, ogsaa er rigtig. Men du, som staar udenfor Kirken, hvilke klare Grunde har du for, at du gør dette? Maa du svare, at det har du egentlig ikke tænkt over, da skulde du lære to Ting heraf: først at domme mildt om anderledéstænkende — dernæst at søge at vinde mere Klarhed over din Tro og de særlige Lærdomme, hvortil du bekender dig, Klarhed over, om disse nu er rigtige.

M. C. Jensen (i Nordsjælland).

Fra Stolbergs Dage.

(Af Niels Hansen).

Da Krogh-Tonning for 10 Aar siden — i Juni Maaned 1900 — aflagde den katholske Trosbekendelse i Aarhus, var det næsten 100-Aars Mindedagen for en tilsvarende Konversion i Tyskland, Fr. Stolbergs, der ligesom sin navnkundige Aandsfrænde i Norden en Aarrække igennem havde været i en langsom, men stadig Udvikling henimod den katholske Kirke.

Hvem Stolberg er, eller rettere, hvilken Stolberg her tænkes paa, er næppe tvivlsomt for nogen. Hvor mange store og ædle Mænd, som end har baaret dette Navn, er der endnu ikke nogen, der kan stilles ved Siden af ham, der først gjorde sit Navn bekendt i hele den katholske Verden, nemlig Grev Friedrich Leopold Stolberg. At skildre hele hans Livsførelse er ikke min Tanke, jeg skal derimod, efter som Indledning at have skildret ham i hans Venners og Aandsfrænders Kreds, forsøge at fortælle lidt om hans Konversion og den Maade, gamle og nye Venner modtog dette betydningsfulde Skridt paa.

Betegnende for Datiden, det attende Aarhundredes sidste Tredjedel, for den Venskabets Aand, som den Gang havde saa mægtig en Indflydelse, og for de Mænd, vi her skal beskæftige os med, der jo naturligvis alle, mere eller mindre, var Børn af deres Tid, kan en Skildring af en landlig Fest være, som Stolbergs mangeaarige Ven, Digteren Voss, gav. Det var en Aften i September 1772, at Voss og andre Göttinger Studenter gjorde en Udflugt ud paa Landet. Paa denne overlod de sig ganske til den skønne Naturs Følelser. De drak Mælk i en Bondehytte og begav sig derfra ud i en lille Egelund, hvor den Tanke slog ned i dem, under disse hellige Træer at slutte en Venskabspagt. De bekransede deres Hætte med Egeløv, lagde dem om et Træ, tog hinanden i Hænderne og dansede derom, imens de tog Maane og Stjerner til Vidne paa den evige Venskabspagt, de sluttede med hinanden. — Som det ikke forundrer nogen, at et sligt Forbund kun fik en kort Levedygtighed, kan man dog forstaa, at der bag herved laa

mægtige og dybe Følelser, og de Göttingske Digtere vandt en ikke ringe Navnkundighed, og man læser endnu med Fornøjelse adskilligt, der stammer fra denne Kreds. Hovedmanden blandt disse var den alt nævnte Voss, som helst dyrkede den idylliske Digtning, men som særlig endnu har Navn som Homeroversætter.

Den betydeligste af dem alle og Stolbergs gode Ven hele Livet igennem var den elskværdige Mathias Claudius, den upraktiske og paa denne Verdens Sager lidet kloge Mand, som derfor altid sad i smaa Kaar, men som lige fuldt søgtes af Samtidens betydeligste Aander og ædleste Mænd og Kvinder. Man læser endnu med Fornøjelse Claudius; han har skrevet yndefulde Digte, og i sin Prosa udmærker han sig ved en original Evne til under spøgefulde Ord at skjule Livets dybeste Alvor, hvori han, har det flere Gange forekommet mig, ikke er Thomas More helt ulig. Claudius kaldte sig ikke for Digter, men for et Sendebud, der havde et Budskab at bringe Menneskene, og efter sit Hjemsted Wandsbeck er han blevet bekendt under Navnet *Wandsbecker Bote*. Det er ikke store Værker, Claudius har efterladt sig, men man husker den Dag i Dag mere af det, han har skreven, end af mange andre, der maaske har skreven baade 20 og 50 Gange mere. Lad mig give et Par Eksempler fra Claudius; det kan ogsaa illustrere Stolberg gennem den af hans Venner, der ikke vendte sig fra ham, da han fulgte Guds Kald til den katholske Kirke. Det første er fra et af hans tidligere Værker, et Brev til Andres, en fingeret Person, til hvem han har rettet adskillige smaa Causerier. »Min kære Andres! Vi har haft en rigtig lystig Dag. Du ved nok, det er ikke meget, jeg har, men en Fødselsdag har jeg dog. Om Morgenen, før Solopgang, læste jeg et Stykke i Bibelen, trak derpaa i min røde Vest, som jeg havde paa ved min Audiens hos Kejseren af Japan, og saa i den Solen staa op og vækkede saa alle Folk i Huset. En Time efter skød jeg en Pistol af. Den har jeg bragt med fra mine Rejser, og den knalder rigtig godt. Efter at det saaledes var kundgjort for Publikum, hvad Dagen skulde bringe, var vi ganske stille i nogle Timer for at oppebie Virkningen; dog vaskede vi imidlertid alle sammen vore Ansigter

i den klare Bæk — — — —.« Han fortsætter med at skildre Fødselsdagen, der vedbliver at forløbe med lignende uskyldige Nydelse, og den slutter med et Fyrværkeri, hvor der afbrændes en Troldkærling af Krudt, 1 $\frac{1}{2}$ Tomme høj. »Og Mennesket,« siger han, »er Gud ske Lov saaledes indrettet, at han kan være rigtig lykkelig med halvanden Tomme, og hvis Folk bare vidste rigtig Besked herom, vilde der være en hel Del mindre Ak og Ve i Verden.« Det andet Eksempel er fra hans langt senere Dage, da hans voksne Datter, hans elskede Christiane, døde. Det er et Digt*), der lyder saaledes:

Der stod en Stjerne paa Himlen,
en Stjerne god og klar,
den straaede lifligt i Vrimlen,
saa yndefuld den var.

Jeg vidste det saa nøje,
hvor den paa Himlen stod,
hver Aftenstund mit Øje
søgte den Stjerne god.

Jeg stod med Fryd da stille,
saa paa min klare Ven,
saa paa dens Straaler milde
og takked Gud for den .

Men nu er Stjernen forsvunden,
jeg søger her og der,
hvor jeg den før har funden —
og finder den ej mer.

Paa sine ældre Dage synes Claudius at være kommet den katholske Kirke en hel Del nærmere. Saaledes skriver han i et Brev: »Det er vel utvivlsomt, at Luther i sin Iver mod Pave og Katholikker har ryddet for meget op. . . . Selv om Messen synes det vanskeligt at tro, at den aldeles ikke skulde være grundet paa noget sandt.«

Det var i saadanne og lignende Mænds Kreds, at Fr. Leopold og hans to Aar ældre Broder fandt sig hjemme. De havde fra deres Hjem medbragt rige, kristelige Indtryk, og i Forældrene havde de et udmærket Eksempel. Deres

*) Oversat af *Richard Petersen* i dennes fortrinlige Bog: *Mathias Claudius og hans Vennekreds*.

Fader var den første, der frigav sine livegne Bønder paa Godset, og denne Virksomhed fortsatte han i Danmark, hvor han fik Enkedronning Sofie Magdalene til at følge sit Eksempel. Denne Dronning har et daarligt Navn for de fleste Danske for sin Tyskheds Skyld, men det er sikkert ej med Rette. Der var ingen, som den Gang havde Sans for det nationale, og at hun tager en Mand som vor Stolbergs Fader til Overhofmester, er et godt Vidnesbyrd for hende. F. L. Stolberg levede i Danmark fra 1756—1770, fra sit 6. til sit 20. Aar. Paa Lyngby Sø havde han og Broderen mange muntre Skøjteture med Digteren Klopstock.

Begge Brødre var Digtere og udsendte i Fællesskab deres Digte, men F. L. Stolberg var langt den betydeligste. Ved Siden af inderlig Kristendom var han særlig fyldt med en glødende Fædrelandskærlighed, og de tunge Aar, da Napoleon med sine Horder oversvømmede hans Fædreland, var for ham særlig tunge; det er kun med Haan og Harme, han taler om den store »Folkenes Fordærver.« Ved Siden af de religiøse Interesser var han stærkt begejstret for den klassiske Oldtid, og siden, da hans Børn voksede til, læste han Homer og de græske Tragikere med dem. Da Brødrene var først i Tyverne, studerede de ved tyske Universiteter, først i Halle, siden i det alt nævnte Göttingen, hvor de vandt sig de omtalte og mange andre fremragende Mænd og Venner. Fra 1773—1775 boede de atter i København, i A. P. Bernstorffs, deres Svogers Hus, hvorpaa de foretog en lang, betydningsfuld Rejse gennem Tyskland til Schweiz; senere gjorde Stolberg en længere Rejse gennem Schweiz og Italien, som han udsendte en lang Beskrivelse af. Af religiøst Indhold rummer den ikke meget, og den, som venter at finde Spor af den senere begejstrede Katholik heri, bliver skuffet. I den Henseende er Stolberg en Parallel til Kardinal Newman; denne foretog ogsaa i sin Ungdom en Rejse til Italien, fra hvilken han heller ikke medbragte noget af Betydning for sin senere religiøse Udvikling. Paa den tidligere Rejse gjorde Stolberg i Zürich Bekendtskab med den bekendte reformerte Præst Lavater, han, som udgav sin store Physiognomik i 4 Kvartbind, fyldte med alle mulige Kobberstik af mesterlige Ansigter, hvorigennem han søger at

opstille bestemte Regler for at bedømme Karaktererne af Ansigtstrækkene. Paa samme Rejse traf de i Berlin Claudius, hvem de forøvrigt alt kendte og holdt af. Stolberg skriver om ham: »Hvor elsker jeg ham ikke! Han er en Israelit, i hvem intet falsk er, i hvem alt er saa ganske sandt og saa ganske rent. Og dertil den dybeste Følelse. Han har ogsaa altid Maaneskin i Hjertet. Som Digter og Skribent er han for mig en af vore bedste.«

Følge Stolbergs Livsførelser er her ikke Plads til, vi maa gaa let hen over Ungdomsaarene og kan blot nævne, at han atter en Tid var ansat i København, senere havde betroede Poster i Tyskland og endelig 1793 blev udnævnt til Præsident for den fyrstbiskoppelige Regering i Eutin i Holsten. Den Stilling beklædte han de betydningsfulde syv Aar, han under Studeringer og Bønner stødse mere og mere nærmede sig den katholske Kirke, indtil han Aar 1800 blev optagen i den. Det er med de Aar og med hans senere Udvikling i disse, vi nu skal beskæftige os.

(Fortsættes).

Lidt om Opdragelse.

Af Jan Lighthart i Om Opdragelse.*)

For vor Fornøjelses Skyld giver vi Børnene fine Klæder paa og tager dem med her og der, hvor de maa blive inden for de rette Grænser. Lad os engang lænke paa deres Fornøjelse. Ikke paa Eftergivenhed over for alle deres uheldige Tilbøjeligheder, men paa Tilfredsstillelse af alle deres sunde, rene, etiske, virkelig barnlige Behov. Paa det Alter kan du godt ofre nogen Haveregelmæssighed. Tving dem ikke indenfor den Cirkel, der hedder »hvad der passer sig,« men giv dem, giv dem ud af et fuldt Hjerte og med beredvillig Kærlighed deres egen Verden at leve i, saa vidt dine Midler tillader det. Og du skal se, hvor du vil faa dine Gaver tilbage med Rente. Mangen en Mo'r giver nødtvungent Lov til mere, end hun frivilligt havde behøvet at tillade. Børnenes Uartighed afpresser, hvad Forældrene i deres snæversynede Vilkaarlighed vilde

*) (Pio. København 1911.)

forholde dem. Og saadan gaar det til, at de Børn, der vokser op under Tvang, ofte tager sig langt flere »Friheder« end de Børn, der opdrages i Frihed; men den rolige, styrkende Følelse af Tryghed har de ikke. For den styrkende Tryghedsfornemnelses Skyld, vær rimelig overfor dine Børn; und dem — saa vidt det staar i din Magt — alt, hvad der er rimeligt og etisk forsvarligt.

Og naar de saa begynder at spille Herrer? Ja, saa er du ikke tidlig nok begyndt at sige nej til deres urimelige Forlangender. Saa har de allerede i Vuggen været smaa Tyranner. Og smaa Tyranner vokser op til store. Men Tyranniet opstaar ikke af det, som vi under dem og giver dem, men af det, som vi lader dem tage mod vor Vilje. Den, der tillader det rimelige, er i Almindelighed stærk, naar det gælder om at sige nej til det urimelige. Og nu paakalder jeg alle de »forbydesyge« Fædres og Mødres Erfaring. Er det ikke ret ofte hændet, at I nægtede jeres Børn Tilladelse til noget, uden alvorlig Grund, kun fordi I netop i Øjeblikket ikke vilde tillade det? Og at I saa et Øjeblik senere, naar Barnet blev ved at bede, tænkte ved jer selv: »Ak, hvorfor siger jeg ogsaa nej? Der er jo ikke noget ondt i det?« Og at I saa, naar Barnet blev ved at bede endnu længere, gav efter. I den Given efter er der dog ikke noget forkert. Meget værre er det, naar man i et saadant Tilfælde bliver ved at nægte, kun fordi man een Gang har sagt nej. Skal et Menneske da fortsætte med det urimelige, ene og alene fordi han een Gang er begyndt paa det? Men det værste er, naar man bliver ved at sige nej og saa dog lukker Øjnene til, lader Barnet tage Magten fra en og faa sin Vilje. Og det er noget, der hændes, jeg havde nær sagt, skammelig ofte. Urimelig Nægtelyst, dum Stædighed, magelig Eftergivenhed, se, det er de tre samvirkende Dæmoner, som nok skal gøre dit Barn ulydigt for Alvor. Hvor herligt havde det ikke været for dig selv og for Barnet, om du var begyndt med straks at sige ja til det rimelige. Nu staar du Fare for, ogsaa over for urimelige Forlangender, at se din Myndighed smelte bort. Og det er en stor Synd — mod dit Barn. For netop her burde du, i Barnets Interesse, staa urokkelig fast.

Er der endnu nogen, der spørger om, hvad der er urimeligt? Men man forstaar jo nok, at dette Spørgsmaal ikke kan besvares med et Par Ord. Jeg skal dog give et lille Eksempel derpaa. En lille Pige paa knap to Aar bad om noget Mælk. Mo'r bragte hende den. Men da hun rakte Mælkekruset frem, slog den lille det ud af hendes Haand. Nu kan man filosofere vidt og bredt, saa meget man vil, over denne Handlemaade, ja, trække Fædrenes Misgerninger frem som Forklaring, det er alligevel en afgjort

Sag, at et Barn, som beder om Mælk, ikke maa slaa Kru-
set ud af Haanden. For denne Handling er der ingen
Naade, selv om der naturligvis er Tilgivelse for den lille
Synderinde. Se, dette var en urimelig Opførsel. Børn, der
vil have saadanne Friheder, forlanger det urimelige. Og
det maa man sætte sig imod, ikke alene med Kraft, men
med Ubønhørighed. For uskyldig Leg maa en Verden af
Frihed ligge aaben, for syndig Opførsel maa der ikke være
Plads i den mindste Krog.

Hvordan Mo'r handlede i det givne Tilfælde, kommer
ikke Sagen ved. Hovedsagen er, at Mo'r ikke slog sig til
Ro, ikke kunde slaa sig til Ro. I saadan et tilsyneladende
Tilfælde føler man straks, at Barnets højeste Interesser staar
paa Spil, at der maa handles. Og den, der føler det dybt
og spontant, han skal nok i rette Øjeblik finde de Midler,
der kan hjælpe.

Litteratur.

Pr. J. H. Blom: Judit og Salome. (Kristiania 1911.)

En Fortælling, som foregaar i Jerusalem i Herrens
sidste Levelid, og hvis Hovedpersoner hører til hans nær-
meste Venner; af og til optræder han endog selv, som
oftest i Situationer, vi kender fra Biblen. Bogen er under-
holdende, ja til Tider spændende. Noget nyt Lys kastes
der dog ikke over Forholdene, ej heller tynger historisk Lær-
dom Fremstillingen. Men heller ikke noget sjælekyndigt
eller særlig front Sind har formaaet at give Personerne
nyt Liv og derved sat dem i Stand til at ægge vor Kær-
lighed. Saadanne Bøger bringer maaske vor Herre og
hans Omgivelser længere ned til vort Stade, de er ikke i
Stand til at løfte os opad, saaledes som Anna Catharine
Emmerichs Syner f. Eks.; de er folkelig Læsning, mens
Judit og Salome er populær, noget ganske andet. Dog,
som sagt, opbygges man ikke, saa underholdes man
i alt Fald, og Bogen kan trygt og uden moralsk Anstød
læses af alle. Af mere nærliggende og beskedent Stof kan
Forfatteren sikkert med sit utvivlsomme Fortælle-talent
skabe jævne og hyggelige Fortællinger, som vil bringe
baade Glæde og Opbyggelse.

M. B.

Varden. 21.—24. Hæfte.

»Sønnen« hedder en lille skarp, næsten haard, men ypperlig Skitse af *Frederik Skousbo* om et ungt Menneske, der som 15-aarig faar at vide, at han er en Adoptivson i det Hjem, han troede var hans Forældres; denne Oplysning virker som en Befrielse, da han aldrig har holdt af dem, han altid har kaldt Forældre og ogsaa har troet var det. I 22. og 23. Hæfte offentliggør *Johs. B. Metzler* en dansk-katholsk Katekismus fra Aaret 1693. Den er forfattet af en dansk Konvertit, *Herman Krattman*, som 1665 forlod sit Fædreland, men siden i Frankrig og andre Lande som Dominikanerpater ivrig arbejdede for Troens Udbredelse blandt sine Landsmænd, af hvilke han skal have ført et Par Hundrede Stykker tilbage til den katholske Kirke. Den lille Katekismus er et klart og inderligt Arbejde. I 24. Hæfte skriver *P. Nøsen* en interessant Afhandling om den franske Kritiker *Brunetiére*, og den amerikanske Gesandt, *Dr. Egan*, fortæller levende og kønt om Livet i Amerika.

N. H.

Johannes Jørgensen: Indtryk og Stemninger.

Skønt denne Bog all har været anmeldt her i Bladet, tør sikkert følgende Linjer paaregne Interesse, som *Edv. Egeberg* i *Slagelse Avis* den 16. ds. har skrevet om den og om *Johs. Jørgensen* selv. Begyndelsen af hans Anmeldelse lyder saaledes:

Paa Bagsiden af *Joh. Jørgensens* sidste Bog — »Indtryk og Stemninger« — staar anført en Række af de Bøger, der er udgaaet fra hans Haand. Der er lige ved tredive. Og saa er endda, saavidt jeg kan se, ikke medregnet de, der udkom før hans religiøse Gennembrud. Jeg tænker mig, at *Joh. J.* ikke ønsker disse Bøger solgt nu. Det undrer mig ikke, at de er udeladt af Fortegnelsen. Men hvad der undrer mig er, at ikke alle Bøgerne paa denne er udkommet i flere Oplag.

Hvad kan Grunden være?

Naturligvis ved vi alle, at de Bøger, der fremviser de mange Oplag, er oftest de flade, letlæste, de gemytlige, de blødsødne, Forbryderromanen, de, der skyldes de litterære Skraalehalse, der tager enhver Slags Reklame i deres Tjeneste o. s. v.

Men alligevel.

Ingen, selv ikke *Joh. J.s* argeste Modstandere, finder vel paa at nægte ham betydeligt Talent. Alle er vel nu enige om, at Talentet er ægte og hans Sprogform i baade Prosa og Digt — vel navnlig i det sidste — af en ny, enkel og flitterfri Skønhed. Hvor kan det f. Eks. være, at den Hjemkærlighedens Poesi, som der er saa meget af i hans

Bøger, og som maa have Sangbund hos de fleste Mennesker, ikke gør ham til en af de mest læste danske Forfattere?

Skulde det være den religiøse Undergrund hos Joh. J., der skræmmer? Maaske kan den støde mange bort, men vi ser dog andre Forfattere og Forfatterinder med religiøst Indhold i deres Bøger komme i Oplag paa Oplag.

Jeg standser til sidst ved dette: er det, fordi Joh. J. er Katholik?

Jeg vil nødig tro, at vi her staar ved Grunden til den forholdsvis ringe Udbredelse af adskillige af hans Bøger. Det forekommer mig at være for beskæmmende for protestantiske Kristnes Tolerance at tro dette. Især da Tiden ikke ejer ret mange religiøse Digttere af Joh. J.s Størrelse og Dybde. Det vilde være naturligt, om man i vor bogkøbende Tid fandt Joh. J.s Bøger paa Boghylden hos hver kristen Præst og Lærer. I deres Sted kan man finde baade kristendomsfjendske Bøger og Blade i Præste- og Lærerhjem. Mon det ikke snart var paa Tiden, at der skete en Forandring heri?

Hensigten med disse Linier er at henlede Opmærksomheden paa, om det ikke var i sin Orden, at vi, der mener, at Kristendommen fremdeles maa være Surdejgen i Folket, om det skal holde sig frisk, holdt os lidt mere til dette Digtningens J. end de mange andre J'er, der lyser paa vore Boghylder, og som kan være meget gode, men som absolut ikke har noget med Kristendom at gøre. Tværtimod.

Og saa maa jeg maaske faa Lov at henlede Opmærksomheden paa hans sidste Bog. Det vilde glæde mig, om det kunde faa ret mange til at købe den. De vil ikke fortryde det. Jeg er vis paa, det vil føre til, at de køber flere af hans Bøger.

»Indtryk og Stemninger« er en Rejsebog som saa mange tidligere af Joh. J's. Og hver lille Oplevelse er en Perle. Han fører os ind i Stuerne til store kristne Mænd, ind i Klostrene, ind i Kirkerne. Til enhver Tid søger han Steder, hvor Sjælen baade hviler og vokser. Han afskyer det moderne oprivende og tomme Storstadsliv, søger de stille Byer, hvor gamle rige Tider taler fra Kirker, Huse og Gader. Han foretrækker det stille Brügge for det larmende Brüssel. Han har gjort sit Valg, og derfor vælger han overalt paa Rejsen de Steder og Mennesker, hvor Livets virkelige Værdier er at finde.

St. Josefs Kirkes nye Højalter.

For dem, der er i Tvivl om, hvad der er det centrale i den katholske Gudsdyrkelse, turde vore Kirkers Højaltre være et af de bedste Midler til Forstaaelse heraf. Alt viser her hen til Offeret, det store blodige Korsoffer og det gennem alle Tider vedvarende ublodige Offer. Jesus Kristus i Alterets allerhelligste Sakramente er Midtpunktet for al vor Gudstjeneste og Tilbedelse.

Dette fremgaar ogsaa af St. Josefs Kirkes nye Højalter, som er et udpræget Korsoffer-Alter. Alteret, der er skaaret i en simpel, men ædel Gothik, er opbygget i to Etager: Fodstykket, der som en Art Panelværk danner en virkningsfuld Baggrund for Alterbordet med Tabernaklet, og den egentlige Altertavle. Paa Fodstykket findes i to ypperlige Reliefbilledskærerarbejder fremstillet de gammeltestamentlige Symboler paa den nye Pagts blodige og ublodige Offer, paa Epistelsiden Jødernes Nydelse af Paaskelammet, Forbilledet paa Kristi Forløsningsdød, paa Evangeliesiden Melchisedeks Offer af Brød og Vin, Forbilledet paa det hellige Messeoffer.

Altertavlens Midtparti dannes af det store Maleri af den Korsfæstede, som hidtil havde sin Plads paa Korvæggen over Alteret. Korsset med Frelseren træder stærkt frem paa Baggrund af den formørkede Himmel, som i Horisonten har antaget en rødlig Farve. Over og omkring dette Kunstværk løfter sig Gothikens opadstræbende Taarne og Spir. Ud af Træværket over Maleriet kommer, i et stærkt fremspringende Relief, Gud Fader til Syne, med alvorstildt Aasyn og udbredte Arme — »Se dette er min Søn« — og under Faderen svæver Helligaanden i en Dues Skikkelse. Over den hellige Trefoldighed udløser Tavlen sig i smukt kombinerede Spir, af hvilke det midterste, der naar helt op under Korets Hvælvning, danner Baldakin over en Engel med Passionsredskaberne.

Fløjene dannes af to store, spirprydede Nicher, i hvilke findes fortræffeligt udførte Statuer af Kristi Moder (Evangeliesiden) og Apostelen Johannes (Epistelsiden).

Altertavlen, hvis Flader heldig brydes af Søjler og enkle, meget dekorative gothiske Bladmotiver, er skaaret i gammelt mørkt Egetræ, som kan trodse umaadelige Tiders Tand. Naar Maleriet undtages, er intet Sted anvendt Farver eller Forgyldning. Dette Kunstværk virker ved sin simple harmoniske Stil gripende og alvorstildt, det er en Skærtorsdags- og Langfredags Prædiken i Træ, forstaaeligt for alle, en Opbyggelse for Menigheden og en Pryd for Kirken.

J. H.

Kirkens Vækst.

Stradelli, en bekendt italiensk Statistiker, har nylig udsendt en interessant Statistik, der viser Catholicismens Fremgang i Løbet af det 19. Aarhundrede. Selv med Hensyntagen til Folkemængdens Vækst paaviser han, at Kirken hurtigt vinder Terræn i alle den kristne Verdens Dele.

England — uden at medregne Irland — havde 120.000 Katholikker i 1800 og 2 Millioner i 1900 (fra Opgivelser sendte til Vati-

kanet). I Tyskland steg Tallet fra 6 Millioner til mere end 20 Millioner; i Holland fra 300.000 til 1.800.000. Der er ingen Statistik med Hensyn til Rusland, men Stradelli henpeger paa det store Antal Konverteringer i de 5 Aar 1905—1910, hvis hele Mængde siges at være 230.000. I Afrika var der kun nogle faa Katholikker i 1800; det nye Aarhundrede begyndte med 850.000. Men det er navnlig i De forenede Stater i Nord-Amerika, at den mest paafaldende Vækst findes. Han viser, at i Løbet af Aarhundredet er Antallet af Katholikker i Nord-Amerika steget fra 40.000 til mere end 22 $\frac{1}{2}$ Million. Udviklingen i Australien er ligeledes slaaende. Ved Begyndelsen af forrige Aarhundrede havde den katholske Kirke ikke en eneste Tilhænger paa det sydlige Fastland; ved dets Slutning talte den dersteds 1.600.000 Medlemmer.

A. B-g.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Søndag d. 19. ds. fejrede Mariakongregationen for Ynglinge den h. Stanislaus' Fest. Om Morgenen samledes Kongreganisterne i Jesu Hjertes Kirke til en talrig besøgt Fælleskommunion, og om Aftenen blev i St. Ansgars Kirke under en højtidelig Festandagt, med Prædiken og Te Deum, 16 nye Medlemmer af den højærværdigste Biskop optaget i Kongregationen.

— For en Forsamling paa halvtredje Hundrede Tilhørere holdt P. Günther et meget oplysende Foredrag om Kirkemusikkens Udvikling gennem Tiderne op til vore Dage. Organist Hammermüller og St. Ansgars Kirkekor assisterede Foredragsholderen. Foruden Orgelspil i de gamle Tonearter gaves der følgende musikhistoriske Prøver: Mellemsatsen af en Apollohymne fra det 2. eller 3. Aarh. f. Kr.; Koral-Introitus og -Communio paa Kristi Legemsfest; et Stykke af et islandsk Credo (Tvesang), det ældste Eksempel paa flerstemmig Sang fra Norden; »Et incarnatus est« af *Josquin de Près* (1440—1515); »Kyrie« af Messen »Æterna Christi munera« af *Palestrina* (1514—1594); »Ave, verum corpus« af *Mozart* (1756—1791); »O salutaris hostia« af *Haller* (f. 1840). Som Eksempel paa, hvordan en Menighedssang skal udføres, lod Foredragsholderen — efter at have givet nogle Vink desangaaende — til Slutning »Dejlig er Jorden« afsynge af alle tilstedeværende. Højskolen fejrede St. Cæcilie Aften paa en smuk og værdig Maade.

— Søndag den 19. Novbr. afholdt Foreningen *Unio* sin 26-aarige Stiftelsesfest i Citys Selskabslokaler. Festen, der var besøgt af henvend 80 Deltagere, forløb overordentlig hyggeligt med en munter Fællesspisning, en Trylleforestilling og et vellykket Bal. Ved Bordet talte Hr. Fabrikant H. Hoffmann kort for Paven og Kongen, hvorefter alle

staaende sang det første Vers af »Fast skal min Daabspagt evig slaa« og af »Kong Christian stod ved højen Mast«; derefter talte Hr. Kontorchef Henriksen for Biskoppen og den øvrige Gejstlighed og Hr. Pastor Hillebrand for *Unio*. Af Præster havde d'Hrr. Braun, Hillebrand og Günther, Foreningens Stifter, glædet denne ved at komme til Stede og deltage i Festen. Foreningen *Unio* fortjener alle Katholikkers Tak for den vægtige Indsats, den bringer i Arbejdet paa at samle og forene unge og gamle indenfor vor Kreds, og den fortjener rig og interesseret Støtte fra alle Kanter.

Ordrup. Lørdag den 18. November aabnedes St. Andreas Kollegium atter for den daglige Undervisning. Det er glædeligt, at Epidemien har været af saa godartet Natur, at alle de angrebne snart synes at være fuldstændig raske.

Holland. Paa Hospitalet i Maastricht døde Lørdag den 12. ds. den berømte Ekseget, Pater Josef Knabenbauer. Født 1839 i Bayern traadte han 1857 ind i Jesuiterordenen, hvilken han saaledes tilhørte i 54 Aar. Efter i 1870 at være bleven præsteviet begyndte han, to Aar efter, sin Virksomhed som Docent i Eksegese for sine yngre Ordensbrødre, hvilken Virksomhed han med overordentlig Troskab udøvede næsten uafbrudt i 34 Aar, først i Ditton-Hall i England, siden 1896 i Ignatius-Kollegiet i Valkenburg i Holland. Paa Grund af P. Knabenbauers store Fortjener af Skriftfortolkningen udnævnte det theologiske Fakultet i Breslau ham til Æresdoktor. Blandt hans talrige Værker fortjener særlig det mægtige Arbejde *Cursus S. Scripturae*, som han udgav i Forbindelse med flere Ordensbrødre som Cornely, v. Hummelauer og andre, at blive omtalt; det er en Fortolkning til den hellige Skrift, hvoraf der er udkommet 39 Bind, af hvilke P. Knabenbauer alene har skrevet de 17. Den afdøde var fuldstændig frisk til Dagen før sin Død, da man skyndsomst maatte bringe ham til Hospitalet. Her skulde han underkastes en Operation, men han døde, inden denne kunde finde Sted.

Frankrig. Her fortsætter den vantro Regering sin lumpne Forfølgelse mod værgeløse Ordensfolk, hvis eneste Forseelse er deres trofaste Arbejde for syge, fattige og forældreløse. Det er »De smaa Assumptionssøstre«, der til Tusinder af Franskmænds Sorg i den sidste Tid er gaaet ud over; paa den brutaleste Maade er disse de fattiges Velgørerinder blevet drevet ud af deres Kløstre og ført bort under Politiledsagelse. — Som en Slags Nemesis er det kommen at en af de ivrigste antiklerikale, Victor Flachon, er blevet arresteret for de væmmeligste Sædelighedsforbrydelser. Flachon var en af det radikal-socialistiske Partis indflydelsesrige Personer, en af de voldsomste i

Kampen mod Klerikalismen. I en Række flammende Ledere har han skildret Gejstlighedens Korruption og Usædelighed. Han var en Tid Kabinetschef i Trafikministeret og Medlem af Kommissionen til Reorganisation af Sædelighedspolitiet. Han stod paa en fortrolig Fod med alle de nuværende Ministre. Hans bedste Ven var Aristide Briand, der nylig under et Besøg paa Riviera-Villaen lod sig fotografere med Flachon under Armen — den samme Villa, der var Skuepladsen for hans Forbrydelser.

A. C. A. d. III Kal. Decb. solito tempore ac loco Rev. P. A. Breitung de materia nondum cognita concionabitur.
Administratores.

Den eukaristiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredagen d. 1ste December til de aftalte Tider.

Tak.

For en Cigarkasse, fuld af Femører, som gennem Redaktionen er bleven mig tilstillet til Elisabethforeningen, bedes M. H., den ukendte Giver (eller Giverinde), modtage en hjertelig Tak. Ved Optællingen viste Kassen sig at indeholde 28 Kr. 10 Øre. Paa Elisabethforenings Vegne
Joh. Braun,
Sognepræst.

St. Joseph-Søstrenes Basar.

St. Joseph-Søstrene beder indtrængende tidligere og nye Velgørere interessere sig for deres Hospitalsgerning og støtte dem i deres Virksomhed ved Gaver til og ved Indkøb paa deres Basar, der finder Sted den 27. og 28. November i Odd-Fellow Palæets Riddersal, begge Dage fra Kl. 3.

Gaver modtages med største Taknemlighed paa St. Josephs Hospital, Griffenfeldtsgade 44, samt Toldbodvej 14, Frederiksberg Alle 17 og Strandvej 91.

I Forbindelse med Basaren vil der finde en Aftenunderholdning Sted, hvortil Billetter erholdes paa ovennævnte Steder.

Nye Bøger.

St. Alphonsus Liguori: Daglige Besøg ved Allerets Sakramente. Pris 50 Øre smukt indbunden. Faas hos Præsterne ved St. Annæ Kirke, København S.

Fru Navacelle: Korte Betragtninger for hver Dag i Aaret. Pris 2 Kr. Faas hos St. Josephssøstrene, Toldbodvej 14.

Fred. Esser: Apologetiske Prædikener. II. Serie. Pris 1 Kr.

F. F. Maurer: Veje til Moderkirken. Pris 3 Kroner.

Anton de Waal: Jødefolkets sidste Dage. Pris 50 Øre.

Faas i alle Boglader.

Sursum corda: Sangbog. Pris 50 Øre smukt indb., i Skind 1 Kr.

Kalenderen for 1912 udkommer paa Grund af den nye Festsdags-Ordning i Aarsenerne end sædvanlig.
Ansgariusforeningen.

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbund afholder Møde i Lokalet, Bredgade 67² o. G., Søndag d. 26. Novbr. Kl. 7. Foredrag af Hr. N. Nordencrone: Joh. Ewald Andagt i St. Ansgars Kirke Kl. 6.

Syforeningerne i Griffenfeldtsgade 7 og Boyesgade 8 holder Møder hver Torsdag Efterm. og har stadig Brug for personlig Hjælp, godt brugt og nyt Tøj samt Pengegaver.

Kirkelig Kalender.

26. Novb. 25. og sidste Søndag efter Pintse. Silvester, Abbed.	3. Decb. 1. Søndag i Advent.
27. — Mandag. Leonard, Bekender.	4. — Mandag. Barbara, Jomfru og Martyr.
28. — Tirsdag. Didacus, Bekender.	5. — Tirsdag. Petrus Chrysologus, Biskop og Kirkelærer.
29. — Onsdag. Vigiliatedag.	6. — Onsdag. Nicolaus, Biskop og Bekender.
30. — Torsdag. Andreas, Apostel.	7. — Torsdag. Ambrosius, Biskop og Kirkelærer.
1. Decb. Fredag. Ferialdag.	8. — Fredag. Marias ubesmittede Undfangelse.
2. — Lørdag. Bibiana, Jomfru og Martyr.	9. — Lørdag. Frants Xaver, Bekender.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 45.

Den katolske Højskole.

Offentligt Møde Tirsdag d. 21. Novbr. Kl. 8 Aften.

Hotel Dannevirke, Studiestræde 38, 2den Sal.

Pastor Günther: Sakramental Kunst. III. Digtekunst.

(Sangbogen medtages.)

St. Josephs Gilde. Alm. Møde afholdes Mandag d. 27. November Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften, Bredgade 67, 2. S. o. G. Alle bør give Møde.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem og Bureau.

Første Fredag i Maaneden (1. Decbr.).

St. Ansgars Kirke: Kl. 8 $\frac{1}{4}$ højtidelig Messe til Ære for *Jesu guddommelige Hjerte*; Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt til *Jesu guddommelige Hjerte*.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.

Jesu Hjertes Kirke: Efter 8 $\frac{1}{2}$ -Messen sakramental Velsignelse; Kl. 8 Aften Andagt.

St. Andreas Kirke: Efter 8 $\frac{1}{4}$ -Messen sakramental Velsignelse; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt.

Bogudlaan (gratis).

Fra St. Ansgars Folkebibliothek Bredgade 67, 3. Sal o. G. Tirsdag, Torsdag og Lørdag fra Kl. 7—9 Aften; desuden efter Eftermiddagsgudstjenesten i St. Ansgars Kirke. (Hr. Lærer Ertner træffes forøvrigt i Regelen daglig fra Kl. 9—12 Frm.)

Ved Rosenkranskirken daglig fra 6—7 (hos Hr. Pastor Ronge).

Ved St. Annæ Kirke hver Søndag efter Hovedgudstjenesten.

Fra St. Josefs Konferens Bibliothek udlaanes Bøger daglig Kl. 9—1 fra Skolelokalet, Griffenfeldtsgade Nr. 7.

† At min kære Datter Katharina afgik ved Døden paa Øresundshospitalet d. 18. Novbr., bekendtgøres herved. Begravelsen fandt Sted den 23. ds. Den kære afdøde anbefales indtrængende til Menighedens Forbøn.

Paa egne og Børns Vegne
C. Raith.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 49.

Søndag den 3. December.

1911.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Fra Stolbergs Dage. — Advents-
salm. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Odense. Eng-
land. Holland. Frankrig. Rom. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-
Annoncer.

Smaa Indledninger.

98.

Adventens Liturgi.

Med den 1. Søndag i Advent begynder det nye kir-
kelige Aar; Adventstiden er en Bodens og Længs-
lens Tid, i hvilken vi skal forberede os til vor guddom-
melige Frelzers Komme. I denne Adventstid tilraaber Kir-
ken os, at det ingenlunde er tilstrækkeligt, at Jesus Kristus
er født i Stalden i Betlehem, den Gang Tidens Fylde kom,
men at han ogsaa i Aanden maa fødes i os, maa ligesom
blive Menneske i os, eller som Apostelen siger: »At vi maa
blive i ham og han i os, saa vi lever, dog ikke vi, men
Kristus lever i os,« og det vil sige, at vi bestræber os for
at tilegne os hans hele Tænke-, Tale- og Handlemaade og
at være hans trofaste Efterfølgere.

At opvække og antænde i os en levende Længsel efter
Kristus, vor eneste Frelser, det er Kirkens Hensigt ved at
fejre de fire Adventssøndage, som gaar forud for den h.
Julefest.

Lad os engang se, hvorledes Kirken fejrer Adventstiden
for at opnaa sit Maal. Det første, der møder vort Øje ved
Gudstjenesten, ved det h. Messeoffer i Dag, er Messehag-

iens blaa Farve. Denne kirkelige Farve er et Symbol paa Bod og Smerte over Synden; ved Bod skal vi bane Herren Vejen og forberede os til hans Komme, saa at han med Glæde maa drage ind i vore Hjerter. Bodens Aand er derfor den rette Adventsstemning, Adventsaand. I Adventstiden udelades Gloria, Lovsangen, som Englene istemte over Betlehems Mark i den h. Julenat. I Adventstiden, da hele Kristenheden venter paa Herrens Komme, er et saadant Jubelraab ikke paa sin Plads; det udelades, for at det med desto større Glæde kan istemmes paa selve Julefesten. Derimod ophører ikke, som i Fasteliden, det festlige Alleluja i Adventstiden; thi trods Smerten og Boden over Synden har vi jo det faste Haab, at Frelseren er nær og med ham ogsaa Forløsningen fra Synd og Elenighed, og dette Haab er netop indeholdt i det festlige Alleluja, et hebraisk Ord, der betyder »*Love Herren*«. — Adventens Karakter er ikke, som Fastetidens, blot *sørgelig*, nej, den er *baade sørgelig og glædelig*; rigtignok er det Nat endnu, men den opvaagnende Morgenrødes første Straaler og Julesolens nær forestaaende Tilbagekomst over Horisonten bortjager og adspredter de mørke Skygger.

Hvilke betydningsfulde, uendelig skønne Tanker ligger der ikke skjulte i Kirkens Ceremonier og Skikke! Det gælder kun om at forstaa dem og drage dem frem for Lyset.

Men alt dette er kun det ydre, ligesom Skallen, der omgiver Kærnen. Søger vi nu Adventsgudstjenestens indre Kærne, saa finder vi, at Grundtanken i den er *den stadige Henvisning til den kommende Frelser* og til de Naadeskatte, vi kan vente os af ham, og tillige en Paamindelse om, *hvad der maa ske fra vor Side*, for at han kan komme til os og tage Bolig hos os, paa aandelig Vis genføde os, saa at vi bliver som nydannede. Dette fremtræder tydeligt i de forskellige Epistler og Evangelier, som er fastsatte for de fire Adventssøndage.

I Epistelen paa den første Søndag i Advent siges der os straks, hvad vi maa gøre, for at Herrens Komme ikke skal blive forgæves. »Kristne,« tilraaber Apostlen os i Dagens Epistel, »det er paa Tide, at I vaagner op af Søvn. Natten er fremrykket, og Dagen har nærmet sig. Aflægger derfor Mørkets Gerninger og ifører eder Lysets

Vaaben! Vandrer ærbart som om Dagen!« Sandelig, et mægtigt Tilraab! I Evangeliet i Dag hører vi Domsbasunernes vældige Røst. Mon det ikke betyder, at dersom Hanegalet i Epistelen ikke er i Stand til at vække os, saa vil dog Verdensdommens Brandraab og Basunernes Tordenrøst være i Stand dertil?

Den anden og tredie Søndags Epistel opmuntrer os til at glæde os over Herrens nærforestaaende Komme og til at frembære Bønner og Taksigelser til Herren vor Gud for hans naaderige Menneskevordelse. »Haabets Gud opfylder eder med Glæde og Fred, idet I tror, for at I maa blive overvættets rige i Haabet og den Helligaands Kraft.« Og endelig minder den sidste Søndags Epistel os endnu en Gang om ham, som skal komme for at dømme og »bringe for Lyset det, som var skjult i Mørket, og aabenbare Hjerternes skjulte Raad«.

Evangelierne paa de tre sidste Adventssøndage fører os derimod ud i Ørkenen til den store Døber Johannes, for at vi af hans Mund skal høre om den Forberedelse, der kræves af os inden Frelserens naaderige Komme. »Bereder Herrens Veje,« siger han, »jævner hans Stier, hver Dal skal opfyldes, og alle Bjerge og Høje skal sænkes, det krogede skal rettes og det ujævne vorde en banet Vej,« og atter: »Bærer Bodens værdige Frugter; thi Øksen ligger ved Foden af Træet. . .«

Saaledes lød den store Adventsprædikant Johannes den Døbers Ord, da han skulde forberede Israels Børn paa den forjættede Messias' Komme. Ogsaa til os siger Kirken: »Bereder Herren Vej ved oprigtig Anger og sand Bodfærdighed. Drager Omsorg for, at han finder hos eder et ydmygt og bodfærdigt Hjerte.« Maatte vi give Agt paa disse alvorsfulde Ord! Maatte vore Hjerter opfyldes med en oprigtig Anger over vore Synder! Maatte vi imødesee Herrens Komme med den samme Længsel, med hvilken Guds udvalgte Folk i den gamle Pagt fordem ventede paa ham, medens det med glad Fortrøstning udraabte: »I Himle, drypper fra oven, og I Skyer, nedregner den retfærdige, Jorden aabne sig og lade Frelseren fremspire!« Saa opfylder vi Adventens Opgave, og saa kommer vi til at fejre en glædelig, naaderig og velsignet Julefest.

J. Wijnen.

Fra Stolbergs Dage.

(Af Niels Hansen).

(Fortsættes).

I denne Periode af hans Liv dukker der ved Siden af de gamle Venner adskillige nye op. Til disse hører fremfor alle Fyrstinde Gallitzin, Overberg og Fürstenberg. For Resten er det karakteristisk for Tiden, da Vantroen fra Frankrig bredte sig mere og mere ud over Europa, at Kristne baade fra den katholske Kirke og fra Protestantismen fandt hinanden og kunde leve i Kærlighed sammen, og adskillige af de Navne, som her er nævnet, er just de ypperste Eksempler herpaa.

Fyrstinde Gallitzin var, som man plejer at kalde det, katholsk født, men levede sin Ungdom hen i fuldstændig Verdslighed. Gennem lange, filosofiske Sysler genfandt hun sin Kristentro og levede et rigt aandeligt og videnskabeligt Samliv med Datidens bedste Mennesker. Hun rejste meget om og vakte ikke saa lidt Opsigt, hvor hun kom, ledsaget af Præsten Overberg, en sjælden ædel Skikkelse, af en Lærer og Fægtemester og sin Søn og Datter (sin

Mand stod hun saare fjernt, og de var intet for hinanden). Hun havde meget emanciperet sig fra den almindelige Skik og Brug og brød sig intet om Verdens Dom. Naar de rejste, optraadte Sønnen i Skjorte og Benklæder, Datteren i en Slags Natkjole, og begge med bare Fødder. Fyrstinden var meget smuk, men ogsaa meget mærkværdig klædt.

I Sommeren 1793 gjorde de alle en Tur, til Fods, fra Münster til Hamburg, en meget lang Vej, medens deres Bagage fulgte efter i en Vogn. Claudius besøgte de først. Der befandt Fyrstinden sig udmærket, hun skriver i sin Dagbog: »Her, hvor vi nu er kommen hen, er Gud og endog Jesus Christus endnu ikke gaaet af Mode.« I tre Uger blev de hos Claudius, saa gik Rejsen til Eutin, og der, hos Stolbergs, befandt hun sig lige saa godt. Stolberg havde meget ønsket, at Claudius skulde have fulgt med, men det skete ikke den Gang. Paa Stolberg gjorde Fyrstindens Besøg stort Indtryk. Han skriver: »Hver Dag bliver denne Veninde mig kærere. Maalte hver Dag, jeg tilbringer i hendes Selskab, bringe mig Gud nærmere. Sker dette ikke, er det min Skyld og en svær Skyld! Men jeg haaber, at Gud, som har sendt mig og mine denne Engel, ikke vil forfejle sin Hensigt med os.« Overberg kalder han en »herlig apostolisk Mand«, og denne underholder sig næsten en halv Time daglig med Stolbergs Børn. Dette Besøg og de herved indledede nye Bekendtskaber blev af stor Betydning for Stolberg, thi hermed begynder hans Vandring ud af Lutherdommen. — Ogsaa den bekendte Minister i Fyrstebispedømmet Münster, Fürstenberg, hvis Virksomhed var saa velsignelsesrig for hele Münsterland, talte Stolberg blandt sine Venner.

De syv Aar, fra 1793 til 1800, var for Stolberg den store Forberedelsens, Kampens og Udviklingens Tid. Vi har fra denne som fra Stolbergs øvrige Liv saa mange Breve udgivne og let tilgængelige, at vi uden Vanskeligheder ogsaa kan følge ham gennem disse betydningsfulde Aar. Det begyndte — det nye og store — for ham og hans Hustru som for saa mange andre med, at de tog katholske Andagtsbøger i Hænde — Fenelon og Scupoli nævnes særlig — og det gik vel dem, som det gaar andre ved den Lejlighed: først bliver man forbauset over, at der ikke er mere forkert i de Bøger, at der tales ganske evan-

gelisk om saa »lutherske« Ting som Naaden, Jesu Christi Forsoningsdød, Anger og Omvendelse; senere stiger Forundringen, naar man opdager, at det var ikke en Slags Særhed hos den specielle Forfatter, man havde faaet fat paa, at han læmpede sig efter andres Opfattelse, men at det er gennemgaaende, at Synd og Naade, Omvendelse og Tro er lige saa nødvendige i den katholske Kirke som i Protestantismen, kun at det der i Reglen opfattes langt mere sundt end ofte andetsteds, og Sløret begynder at falde fra ens Øjne. Ogsaa med den h. Franz af Sales, den h. Teresa og andre Forfattere begyndte saa vel Stolberg som hans Hustru, der fulgte ham igennem hele hans Udviklingsgang, at beskæftige sig. Grevinden tog sig meget af sine Husfællers kristelige Undervisning; med sine Børns Barnepige læser hun den h. Skrift og skriver til Fyrstinden og beder hende om Vejledning og om Overbergs Raad, da hun føler sin egen Uduelighed til at vejlede andre saa stor. I 1794 mistede de en lille Dreng, Franz, og vi har flere af Stolbergs Breve fra den Tid. De vidner om den største Gudhengivenhed og et himmelvendt Sindelag; »skulde man ikke,« skriver han til Grev Droste zu Vischering, »naar man mister et Barn, ufravendt se op til ham, der har taget det fra os en lille Tid for at bevare det i al Evighed.« Ogsaa Thomas af Kempis læste de, han, der for saa mange Protestanter har været den første Vejviser til den katholske Kirke.

I Slutningen af 1794 gjorde Stolberg en Rejse, først til Claudius, om hvem han skriver til sin Søster, at han »vandrer gennem Livet som en Fredens Engel«, dernæst til Münster, hvor de henlevede herlige Dage. Fyrstinden var syg og lidende, men hendes aandelige Storhed viste sig saa meget herligere; ogsaa Fürstenberg gjorde et stort Indtryk paa dem; midt i sine travle og omfattende Arbejder levede han saa at sige i Guds Beskuelse, og dennes Ære var hans eneste Formaal. Om Stolberg gælder det, at baade i Ungdommens og Manddommens Dage har Venskabet afgørende Betydning for ham; Venskabet med store, fromme Kristne er for ham Vejen, ad hvilken han udvikler sig til stedse større Klarhed og Hellighed.

Stadig var Stolberg den flittige og arbejdsomme Mand,

alle undergivne foregik han med sit eget gode Eksempel, og de elskede ham, Hertugen skænkede ham sin fulde Tillid, og han arbejdede paa Bøndernes Frigørelse, Skolernes Forbedring og Fremgang alle Vegne. Kun Udviklingen i Frankrig og den forfærdelige Indflydelse, som herfra udbredte sig ogsaa i Tyskland, formørkede mange Timer af hans Liv, og Udtalelser herom kommer atter og atter igen i hans Breve. I 1795—1796 udgav Stolberg tre store Bind af Platons Værker, oversatte paa Tysk. Og stedse udsendte han Oder, forfattede paa de den Gang yndede gamle latinske Versemaal, som glødede af Fædrelandsbegejstring og af Harme over den moderne, franske Aand. Disse skaffede ham dog ogsaa Fjender, bl. a. vendte Voss sig mere og mere fra ham, da han ikke var saa lidt begejstret for hele den franske Tankegang. Fyrstinden glædede sig over Stolbergs Arbejder, og hun delte med ham den klassiske Begejstring. Dog, som Stolberg skriver til Filosofen Jacobi, hvis kristelige Stade var yderst løst og usikkert: »Højere end al anden menneskelig Visdom staar vel den platoniske Mystik, men hvor hul er den alligevel ikke i Sammenligning med den kristelige Mystik, som paa Historiens Grund opbygger et helligt Tempel.«

I 1795 fik Stolbergs en fransk Emigrant i Huset, Marquisen af Montagu, som sammen med Stolberg satte et stort Indsamlingsarbejde i Gang til Gavn for ulykkelige Emigranter. Hun var en overordentlig ædel, kristelig Personlighed og paavirkede ogsaa i høj Grad den hele Familie. Mange af hendes allernærmeste var bleven henrettet under Revolutionens Rædselstider, men de var døde som Martyrer, og Stolberg skriver om hende og hendes Slægtninge, at de har »den første Kirkes himmelfyldte Sindelag«.

I 1796 skriver han til Fyrstinden, at hans Overbevisning mere og mere nærmer sig den ædle Moderkirke, kun nogle Tvivl kan han endnu ikke blive kvit. Samme Aar var han en Rejse rundt om i Danmark og glædede sig over at gense vor smukke Natur og besøge sine holstenske og tyske Slægtninge.

Efter at være kommen tilbage til Eutin kastede Stolberg sig med end større Iver over theologiske og kirkehistoriske Studier, og han var næsten overdreven samvittighedsfuld,

hvis man kan være det, idet han mente nøje at maatte aflægge sig selv Regnskab for hver eneste af Kirkens Læresætninger, før han kunde antage den. Den gamle Ven Voss var ikke skikket til at holde Stolberg tilbage ved Digte som dette:

Fly, o fly, Stolberg, som Turbanbærerens
og som hvidløgduftende Rabbis Knive,
fly saaledes de bønneafkuglende
Skaldemunkes og Sortkjolers Daarskab.

I et Brev fra samme Aar til Fyrstinden udtaler han det Indtryk, det gør paa ham, at Kirken stedse frembringer Martyrer, der er rede til at lide for Guds Skyld. »Salig er den Kirke!« Og i samme Brev udtaler han sin Glæde over, at han og Fyrstinden to Gange daglig aandeligt forenes i et Fadervor og udtaler det som et Haab i hvert Fald, at ogsaa hans hensovede kære kan bede med ham og for ham. I Slutningen af samme Aar (1796) skrev han til Overberg: »Jeg hungter og tørster efter Sandhed, og Gud Herren, som hidtil har ført mig i sin Barmhjertighed, vil ogsaa i rette Tid aabne Sandhedens og Fredens Port for mig. Deres Formaning, ærværdige Fader og Ven, til intet overilet at foretage i Troens Anliggender, gaar mig dybt til Hjerte. Men jeg vil heller ikke staa stille paa min møjsommelige Vej, saa længe Guds naadige Haand holder og leder mig.«

I 1797 gjorde han som Hertugen af Oldenburgs Gesandt en Rejse til St. Petersburg for at lykønske Kejser Paul. Det blev en vigtig Rejse, thi han blev meget syg og svævede mellem Liv og Død. Paa samme Rejse fik han ogsaa Efterretning om vor store Bernstoff's, hans Svogers Død, der gik Døden i Møde med stor kristelig Redebonhed. Ogsaa Adskillelsen fra Familien og alle hans Venner var ham meget tung, saa det Halvaar, han tilbragte paa denne Rejse, bidrog meget til at berede ham til at følge Guds Kald til ham, hvad det saa end skulde gaa ud paa. I Juli vendte han tilbage, modtaget med Jubel, Musik og Guirlander af Behoerne i Eutin, som satte ham meget højt for hans Retfærdigheds og Mildheds Skyld. Et længere Besøg af Fyrstinden og Overberg fulgte, atter til aandelig Fremgang for dem alle. »Overil Dem ikke,« var stadig Overbergs Formaning, »fremfor alt bed og vær ydmyg.« »Havde jeg

blot været saa ydmyg som Overberg, saa havde Gud sikkert tidligere skænket mig den Naade at indgaa i hans Kirke. Derfor hengik der Aar, før Gud lod min lærde Nakke høje sig ind under Troens søde Aag, hvori jeg føler mig salig.«

I 1798 sendte han Fyrstinden en længere Redegørelse for alle de Tvivl, han endnu nærede, og som det var hans højeste Ønske at faa løst. »Er eders Kirke ikke det,« skriver han, »som I holder den for, eller kan jeg ikke naa den Overbevisning, at den er det, saa maa jeg og mine flakke om paa den øde Hede, uden synlige Hyrder, uden Fold og Sti, og hvor hæver jeg ikke for mine kære Lam, som skal vokse op midt blandt Ulve. Og hvorfra faar jeg den Overbevisning, som mangler mig endnu?« Han traadte ogsaa i Forbindelse med lærde katholske gejstlige, en fransk Biskop f. Eks., som hjalp ham i mange Tvivlsspørgsmaal.

Fra omtrent samme Tid er et Brev, han skrev til en Ven i Zürich. »De Efterretninger, kæreste Ven, som er naaet til Dem om mine katholicerende Anskuelser, er vel grundede, det nægter jeg ikke. Allerede i mange Aar har jeg følt mig draget mod den ene store Moderkirke. Den hele protestantiske Lærebygningssammenstyrting ligger klart for Dagen, hvor mange fromme og ædle Protestanter der end findes. Jeg nærer de alvorligste Tvivl angaaende Rigtigheden af de protestantiske Læresætninger, men finder ogsaa Anstød ved mange katholske Lærdomme og vil ikke foretage noget afgørende Skridt uden fuld Overbevisning, derom kan De være forvisset. Lad denne min aabne Bekendelse være skjult i Deres trofaste Vennebryst.« En anden Gang skriver han til Fyrstinden: »Jeg spørger undertiden mig selv med Bekymring, om jeg maaske skulde høre til dem, om hvem Apostlen siger, at de altid vil lære og dog aldrig kommer til Sandhedens Erkendelse.« Af et andet Brev til den samme: »Gud kender det, med hvilken Længsel jeg stræber efter Lyset. Jeg bliver stedse mere og mere overbevist om, at Vejen til Sandhed ikke er nogen anden end Helliggørelsens Vej.«

(Sluttes.)

Adventssalme.

Mel.: O Maria, Moder kære.

Rom, I stille Adventsdage,
 Rom, Forventnings tid saa kær,
 da vor Blik gaar langt tilbage
 mod vor Frelses Morgenskær,
 da den kom, den store Glæde,
 at Maria, ren og skøn,
 skulde føde Himlens Søn.

Alle Jorderiges Slægter,
 der bekende sig til Gud,
 ved, at alt paa Jord han mægter;
 sandt er og hans Julebud.
 Derfor med Maria kære
 vi os nu berede vil
 til at favne dig, Barnlil!

Naar med høje Jubelfoner
 Julen snart skal kimes ind,
 vil vi hilse vor Forsoner
 troende med Barnesind:
 Paradisets stængte Porte
 aabner han paa ny for os,
 Mørke, Synd og Død til Greds.

R. B—g.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Her i Byen saa vel som paa Fyen og i Jylland har der Fredag d. 24. ds. været afholdt store Møder af en Mængde Repræsentanter for folkekirkelige Menighedskredse. Af Grundtvigianere deltog saa godt som ingen i Møderne, derimod en Mængde Missionsfolk og ikke faa saakaldte Højkirkefolk. Hovedhensigten var at be-

kæmpe den stedse mere og mere om sig gribende Rationalisme (Vantro) og hævde den lutherske Kristendomsopfattelse. Der blev dannet et Kirkeligt Landsforbund af 1911 til Rationalismens Bekæmpelse, som vandt stor Tilslutning. De gode, velmenende Folk skulde hellere slutte sig til det af vor Herre selv stiftede store Verdensforbund til Rationalismens og alle andre Vildfarelsers Bekæmpelse.

— I Tirsdags afsluttede Hr. Pastor Günther paa Højskolen sin Trilogi om den sakramentale Kunst og gennemgik det smukke, middelalderlige Gralsagn, ligesom han oplæste en gammel Graførtælling af Sir Thomas Malory, oversat af Johannes Jørgensen. Næsten 200 Tilhørere overværede det stemningsfulde Foredrag.

Odense. Paa Albani Torv her i Byen har Byraadet nylig ladet nedlægge en Mindesten over den h. Kong Knud. Man maa anerkende denne pietetsfulde Handling fra Byraadets Side overfor Danmarks Nationalhelgen; og især er det os Katholikker, som kan glæde os, thi den h. Kong Knud var jo ganske særlig en af vore egne. Udførelsen af Mindestenen er lykkedes overmaade godt, og den tager sig udmærket ud. Næsten midt paa Torvet — altsaa ligeoverfor vor egen Kirke — er nedlagt en Granitsten i Korsform (circa 2 Alen lang og bred), hvorpaa der kort og godt staar indgraveret: *St. Knud 1086*. Hvad det nøjagtige Sted for Kong Knuds Død angaar, skriver Skolebestyrer H. Rasmussen herom i *Fyens Stiftstidende*: »Der har i mange Aar været et underligt Mørke over de kirkelige topografiske Forhold omkring Albani Torv, og det var tilsidst en almindelig Mening, ogsaa blandt vore Historikere, at den nuværende St. Knuds Kirke skulde være den af Kongen grundlagte og altsaa den af Elnoth omtalte Stenkirke tæt Syd for Trækirken. Det blev den for tidlig afdøde Arkæolog Henry Petersens Fortjeneste at bringe fuld Klarhed i disse Forhold. Han paaviste nemlig ved Hjælp af de forskellige gamle Beretninger og ved Udgravninger paa selve Pladsen, at den af Kong Knud paabegyndte Stenkirke har ligget i Krogen ved Læseforeningen og ind under de tilstødende Ejendomme, og at den intet havde at gøre med den nuværende St. Knuds Kirke. Forholdet udredede han saaledes, at den Trækirke, hvori Kongen dræbtes, laa ude paa det nuværende Torv og Nord for Knuds Stenkirke, og at den nuværende St. Knuds Kirke først en Aarrække senere blev opført af Munkene i St. Knuds Kloster (den Hempelske Gaard paa Klingenberg), der vilde have deres egen Kirke, eftersom de stadig havde ligget i Strid om Brugen af St. Albanis Kirke med dennes Præsteskab. At Erindringen om Belig-

genheden af denne saa aldeles kunde forsvinde, er jo meget mærkeligt; vi ved, at den ved Reformationen blev nedbrudt og Pladsen udlagt til Torv omkring 1540; men senere findes den ikke omtalt. En nøjere Undersøgelse af St. Knuds Kirke har ogsaa vist, at den er adskilligt yngre; thi den er helt og holdent opført af brændte Mursten, end ikke Grunden undtagen, og dette Byggemateriale blev først anvendt her i Landet under Valdemar den Store, altsaa omtrent 100 Aar senere. Det er derfor fuldt berettiget, at Byraadet nu ved at nedlægge en Mindeplade paa Albani Torv slaar fast, at det ikke var i den nuværende St. Knuds Kirke, Kongen dræbtes, men at Stedet maa søges lidt inde paa Albani Torv.«

Holland. Baade blandt Katholikker og Protestanter i Holland har det vakt Glæde, at en Landsmand har naaet den Ære at blive optaget i Kardinalkollegiet. Under Forsæde af Ærkebiskoppen af Utrecht har der dannet sig en Komité, som vil overrække Redemptoristpater *van Rossum* en Nationalgave, og til Konsistoriet den 27. November er der bleven sendt en Deputation til Rom for at overbringe Landets Lykønskning. P. van Rossum er den første hollandske Kardinal siden 1534.

England. Fra London meldes om en betydningsfuld Overgang til den katholske Kirke. Det er den anglikanske gejstlige, Rev. Cohen fra Clarkenwell Sogn, en af Statskirkens betydeligste Prædikanter, om hvem Talen er. Pastor Cohen agter at fortsætte sin gejstlige Virksomhed som katholsk Præst, vistnok først i Skotland.

Frankrig. Her har Dødsfaldene i den første Halvdel af 1911 overgaaet Fødslerne med 18.279. I den tilsvarende Halvdel af 1910 var der 21.189 flere Fødsler end Dødsfald. — Det gaar ikke saa glat med Udjagelsen af De smaa Assumptionssøstre, som Tyrannerne i Frankrig havde tænkt sig; i Lyon er de forjaget fra deres Klostre, deres retmæssige Ejendomme, men i Paris' Forstæder har Arbejderne bestemt, at noget lignende vil de ikke finde sig i der. Deres Harne gav sig dog ikke Udslag i Klager og Trusler, den tog en mere praktisk Skikkelse. Dels henvendte de sig ved Ansøgninger, Opraab og lign. til Ministre, deputerede og Medborgere, dels holdt de en bestandig Vagt over de truede Klostre. Og den hele Modstand var saa fortrinlig organiseret, at ikke alene ethvert Forsøg paa at udjage Søstrene straks vilde blive mødt med aktiv Modstand, men at det viide være kendt over hele Paris i mindre end en Time. Ansøgningerne til Øvrigheden var meget kortfattede; de indeholdt ikke et Ord om Religion, men hævdede i Frihedens og Retfærdighedens Navn Ar-

bejds mændenes Ret til at beholde deres egne og eneste Sygeplejersker og Hjælpersker. Dette er et Eksempel paa, hvad Enighed og Fællesoptræden formaar, det samme, som Religionens Fjender skylder deres Fremgang og Held, og man maa haabe, at de franske Katholikker overalt vil efterligne de katholske Arbejderes Eksempel. — Et andet haabefuldt Symptom er, at Kaldet til den præstelige Gerning atter synes at blive mere almindeligt, efter at det ved Bruddet med Rom var svundet i en foruroligende Grad. En bekendt Pariserpræst sagde for nogen Tid siden: »Bruddet med Rom tog vore Penge, men det har skænket os Sjæle,« og han fortsætter med at paavise, at de, der nu melder sig til Præstetjenesten, er af en væsentlig anden Slags end tidligere. Der er færre Præstemner blandt rene Drengene, men der er flere blandt Mænd, og for Øjeblikket findes der ved Præsteseminariet i Paris adskillige Officerer og Ingeniører, som netop føler sig tiltalte ved de Vilkaar, som vistnok skræmmer yngre, mere frygtsomme Sjæle.

Rom. Her har i disse Dage været en meget bevæget Tid. De fleste af de ny udnævnte Kardinaler har været til Stede og har personlig modtaget deres Udnævnelse af den Hellige Fader. Desværre har det ikke været muligt at faa nogen Meddelelse om Festlighederne til dette Nummer af *Ugebladet*, der jo, som sædvanlig, har maattet afsluttes Onsdag Aften. Næsten alle »Titelkirkerne« til de nye Kardinaler er valgt af Paven i foregaaende Uge. Ærkebiskop Amette af Paris er bleven Kardinalpræst ved Kirken St. Sabina paa Aventinerhøjen, fra hvilken Kirke Kardinal Mathieu ogsaa tog sin Titel. I Overensstemmelse med ældgammel Tradition er den store Franciscanerkirke Ara Coeli, som staar under Franciskanerne, bleven valgt for Ærkebiskop Falconio, som selv tilhører Franciscanerordenen; Dominicanerkirken St. Maria in Minerva er bleven valgt for Ærkebiskoppen af New-York, medens den tredje amerikanske Kardinal, Ærkebiskoppen af Boston, faar den gamle Callistus Kirke som sin Titelkirke. St. Pudentiana ved Foden af Esquilinerhøjen, som var Kardinal Wisemans Titelkirke, vil ogsaa blive Ærkebiskop Bournes. Denne Kirke anses for at være den ældste af alle Roms Kirker, bygget som den er paa Grundvolden af Senator Pudens' Hus, hos hvem St. Paulus nød Gæstfrihed, og som med hele sin Familie gik over til Kristendommen i Aaret 41. Ærkebiskop Dubillard af Chambéry har faaet St. Susannekirken tildelt og Pavens Majordomus Bisleti Kirken St. Agatha dei Gothi, der hører til det irske Kollegium. — En gammel Kirkelov forbyder at indstævne gejstlige Personer for verdslige Domstole — uden udtrykkelig Til-

ladelse fra den kirkelige Øvrigheds Side. I de senere Aar har man ikke saa sjældent ment at kunne se bort fra denne Lov; men nu har Pius X i et *motu proprio* (Haandskrivelse) af 9. Oktober ganske bestemt hævdet, at den ingenlunde var ophævet, men at ingen, læg eller gejstlig, Mand eller Kvinde, uden den gejstlige Øvrigheds Tilladelse tør stævne nogen Kleriker til at møde for en verdslig Domstol, endog med Ekskommunikation som Straf for Overtrædelse heraf.

Elisabethforeningen.

Ved Kollekten paa St. Elisabeths Fest Søndag d. 19. Novbr. indkom i de forskellige Kirker:

I St. Ansgars Kirke.....	171	Kr. 70	Øre
I St. Josefs —	60	— 00	—
I Rosenkrans —	20	— 00	—
I St. Annæ Kirke og St. Knuds Kapel	15	— 75	—
I St. Andreas Kirke	15	— 57	—
I Immaculatakirken	1	— 50	—
Endvidere:			
I en Cigaræske	28	— 10	—
Fra Menigheden i Maribo	10	— 00	—
		322	Kr. 62 Øre

For denne Sum bedes alle Giverne modtage Foreningens hjerteligste Tak.

Paa Elisabethforeningens Vegne
Johs. Braun,
Sognepræst.

Tak.

En hjertelig Tak sendes alle dem, der med saa stor Venlighed har tilsendt mig danske Bøger og Blade, hvilke uden Tvivl vil komme mange Danskere til Gode. Der skulde vel ikke endnu være en, som vil sende mig en svensk Grammatik?

Med hjertelig Hilsen
Pastor *F. Schmitt,*
Telluride, Colo. U. S. America.

Unio. Fredag den 8de December Kl. 8 Aften afholdes **Præmieskydning** i Lokalet, Frederiksberg Allé 11, Stuen. hvor Tegning kan ske selve Aftenen (à 25 Øre pr. Portion).

Nye Bøger.

St. Alphonsus Liguori: Daglige Besøg ved Alterets Sakramente. Pris 50 Øre smukt indbunden. Faas hos Præsterne ved St. Annæ Kirke, København S.

Fru Navacelle: Korte Betragtninger for hver Dag i Aaret. Pris 2 Kr. Faas hos St. Josephssøstrene, Toldbodvej 14.

Fred. Esser: Apologetiske Prædikener. II. Serie. Pris 1 Kr.

F. F. Maurer: Veje til Moderkirken. Pris 3 Kroner.

Anton de Waal: Jødefolkets sidste Dage. Pris 50 Øre.

Faas i alle Boglader.

Sursum corda: Sangbog. Pris 50 Øre smukt indb., i Skind 1 Kr.

St. Franciskus' III Orden har Møde den 8de December Kl. 8 i St. Knuds Kapel. Generalabsolution. Adgang kun for Mænd.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag d. 10. Decbr. (Marias ubesm. Undfangelse) Kl. 8³⁰.

Mødreforeningen. Tirsdag d. 5. December Kl. 8^{1/4} læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender. Bagefter holdes et kort Foredrag.

Ligesom i de foregaaende Aar foranstalter vi en Uddeling af **Fødevarer til fattige** i Anledning af Julen og beder derfor alle, som har Evne og Vilje, om at yde en Skærv i nævnte Øjemed. De trængende, som ønsker at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa **personlig** henvende sig hos en af undertegnede inden *den 12te December* og senere ligeledes **personlig** afhente Fødevarerne. Til Breve tages intet Hensyn, og Varerne udleveres heller ikke til Børn. De trængende i *St. Annæ Sogn* maa i Aar henvende sig til en af undertegnede.

Fru A. Osterhammel,	Baronesse Stampe Charisius,
Nørrefarimagsgade 15, 2. Sal.	Vestervoldgade 115
Frk. F. Stratbøcker,	Frk. C. Tetzlaff,
Jægersborg Allé 19, Charlottenlund.	Ved Stranden 10.

I Lighed med de foregaaende Aar agter undertegnede i Anledning af Julen at foranstalte en Uddeling af **Fødevarer til de fattige** i Rosenkranskirken Sogn. Det er vort Haab, at enhver efter Evne vil yde sin Skærv hertil. De trængende, som ønsker at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa *inden den 18de December personlig* henvende sig til en af undertegnede eller til Præsterne ved Rosenkranskirken, som ogsaa er villige til at modtage Gaver.

Frk. M. Muus,	Frk. Ronge,
H. C. Ørstedesvej 29 B ⁴	Lykkesholms Allé 14 C.
Frk. M. Hoffmann.	
	Uraniavej 6.

Gudstjenesten i København.

Søndage.

- St. Ansgars Kirke.** Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt.
- Rosenkranskirken** (Boyesgade). Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 5 Andagt.
- St. Annæ Kirke** i Sundby. Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt med Prædiken.
- Jesu Hjertes Kirke** (Stenosgade). Form. Kl. 7, 7^{1/2} og 8^{1/2} stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt og Prædiken.
- St. Josefs Kirke** (Griffenfeldtsgade). Form. Kl. 6^{1/2} stille Messe; Kl. 9 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 3 Andagt
- St. Knuds Kapel** (Vestervoldgade 115). Form. Kl. 7. Højmesse; Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken.
- Immaculatakirken** (Strandvej 91). Form. Kl. 7 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 2^{1/2} Vesper.
- St. Andreas Kirke** i Ordrup. Form. Kl. 7 og 7^{3/4} stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Kl. 5 Andagt.
- Assumptionsskappellet** (Amalievej 14). Stille Messe Kl. 8 med fransk Prædiken; Kl. 5 Efterm. Andagt. (Det allerhelligste Sakramente er daglig udstillet Kl. 8—5.)

Stille Messer paa Hverdage.

St. Ansgars Kirke Kl. 7 og 8^{1/4}; i Rosenkranskirken Kl. 6^{1/2} og 8^{1/4}; i St. Annæ Kirke Kl. 6 og 8; i Jesu Hjertes Kirke Kl. 7, 7^{1/2} og 8^{1/2}; i St. Josefs Kirke Kl. 5^{1/4} og 6^{1/2}; i St. Knuds Kapel Kl. 6^{1/2}; i Immaculatakirken Kl. 6^{1/2}; i St. Andreas Kirke Kl. 6, 6^{1/2}, 7^{1/2} og 8^{1/4}; i Assumptionsskappellet Kl. 6^{1/2} (Kl. 5 Efterm. Andagt).

Kirkelig Kalender.

3. Decbr. 1. Søndag i Advent.	10. Decbr. 2. Søndag i Advent. (I Højmessen: Marias ubesmittede Undfangelse.)
4. — Mandag. Barbara, Jomfru og Martyr.	11. — Mandag. Damasus I, Pave og Bekender.
5. — Tirsdag. Petrus Chrysologus, Biskop og Kirkelærer.	12. — Tirsdag. Vicelinus, Biskop og Bekender.
6. — Onsdag. Nicolaus, Biskop og Bekender.	13. — Onsdag. Lucia, Jomfru og Martyr.
7. — Torsdag. Ambrosius, Biskop og Kirkelærer.	14. — Torsdag. Loretofest.
8. — Fredag. Marias ubesmittede Undfangelse.	15. — Fredag. Oktav af Marias ubesmittede Undfangelse.
9. — Lørdag. Frants Xaver, Bekender.	16. — Lørdag. Eusebius, Biskop og Martyr.

St. Ansgars Kirke.

Efter Andagten Kl. 6 Efterm. afholdes Procession, i hvilken Rosenkransbroderskabet og Jomfruernes Forening deltager.

Vincentskonferensernes sidste Generalmøde

for i Aar finder Sted Søndag d. 10. Decbr. Kl. 11 $\frac{1}{2}$ i Bredgade 67 $\frac{1}{2}$ o. G. Til Mødet indbydes alle aktive og bidragydende Medlemmer.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem og Bureau.

Den katolske Højskole.

Offentligt Møde Tirsdag d. 5. Decbr. Kl. 8 Aften.

Hotel Dannevirke, Studiestræde 38, **2den Sal.**

Niels Hansen: Mgr. Bensons sidste Bog.

Kalenderen for 1912 udkommer paa Grund af den nye Festdags-Ordning i Aar senere end sædvanlig. *Ansgariusforeningen.*

Udmærket Jule- og Nytaarsgave.

En Gave, som varer til næste Jul!

Send dine Venner og Bekendte,
som ikke holder Ugebladet,

et
GAVEKORT.

der giver Ugebladet frit tilsendt en hel Aargang.

Pris 4 Kr.

Faas

Bredgade 69, 2. o. G. Kl. 1—4

Telefon Palæ 654.

Fra Stolbergs Dage.

(Af Niels Hansen).

(Sluttet).

Sommeren 1798 var Stolberg saa medtagen af Kampe og Bekymringer, at han og Hustru og flere af Børnene gjorde en længere Rejse til Carlsbad, paa hvilken de besøgte flere Venner paa Vejen. Hans Broder talte med Bekymring om hans katholske Sympathier, men raadede ham egentlig kun til Besindighed. Paa denne Rejse traf han sammen med sine Børns nye Huslærer, en forjaget fransk Præst; det var nemlig blevet Stolberg umuligt længere at lade sine Sønner gaa i Latinskolen i Eutin hos Voss, som stedse udviklede sig mere og mere i radikal og ukristelig Retning. Han er saa glad over denne præstelige Huslærer, at han udtaler, at med en saadan Mand maa Velsignelsen drage ind i Huset.

Efter nogle Maaneders Forløb vender Stolberg i Slutningen af 1798 tilbage til Eutin. I Parentes bemærket — som Danske kan det mere os, hvad han skriver til sin Broder: »Da vi kom hjem, fandt vi Baggeseen — Raketten! Han med Familie har — Gud ved hvorfor — været i Paris.« — I samme Sjælsstemning, han har været i 1798, bliver han næste Aar. Marts 1799 skriver han til Fyrstinden: »Min Uro er stedse den samme, min Attraa den samme, min daglige Bøn den samme. Med Vidende og Vilje lægger jeg ikke Sandheden noget i Vejen.« Paaskedag samme Aar hedder det, ligeledes til Fyrstinde Gallitzin: »Jeg føler mig svag som den 38-aarig syge ved Bethesda Dam, Jeg ser som han Frelsens Vande røres og bliver dog liggende kraftløs. I Dag, paa denne Jublens og Sejrens Fest, har mit Hjerte været saa tungt, og mine Øjne fyldtes ofte med Taarer.« Og han siger, i et andet Brev, at han ønsker hverken andre Tegn eller Undere, blot Oplysningens Naadesunder, og det tør jo enhver haabe, som søger ærligt og redeligt.

Bossuet begyndte han nu at læse, skønt han, som han selv siger, saare godt kendte alle pro og contra. Der er ogsaa et Punkt, man kan komme til, hvor man ikke længere

behøver at studere, men blot at bede og vente. Dog hjalp det Studium noget, skønt stadig laa der store Sten, »hvilke kun en himmelsk Haand kan vælte bort ligesom Stenen foran den hellige Grav«. Hans Hustru syntes at være længere fremme end han, sine Børn saa han med Bekymring vokse op uden fast Vejledning, og dog gik hele Aaret 1799 hen, uden at han turde vove det afgørende Skridt.

Den Vinter og Foraaret 1800 hengik med endnu ivrigere Studier end før. Et andet Værk af Bossuet, *Exposition de la doctrine catholique*, gjorde endnu større Indtryk paa ham, og han siger, at i de første Maaneder af Aaret 1800 var det, som blev et Bjerg væltet af ham, da den katholske Kirkes Lære om gode Gerninger viste sig for ham som den eneste sande og rigtige. Og da var han endelig kommen saa vidt, at han med sin Hustru 1. Juni 1800 kunde aflægge den katholske Trosbekendelse i Fyrstinde Gallitzins Huskapel i Münster. Til denne By flyttede han endnu samme Aar, efter at han havde opgivet al sin Gerning i Eutin, hvilken han som Katholik ikke godt kunde beholde.

Man begriber let, hvilken Opsigt Stolbergs Overgang maatte vække. I mange, ja de fleste dannede og lærde Kredse i Tyskland ansaas den katholske Kirke for en Antikvitæt, som ingen oplyst mere brød sig om. Stolberg var paa Grund af sin Herkomst, sine Forbindelser med Hofferne i Berlin, København og St. Petersburg, ved sit Ry som Digter, sit Venskab med Tidens bedste Mænd som Goethe og Klopstock, ved sin Sjælsstorhed og sin over enhver Plet hævede rene Karakter en af Tysklands mest fremragende Mænd. Og hvor stort et Indtryk maatte det ikke gøre, da han netop altid havde haft saa mange personlige Venner. Jeg har samlet et lille Udvalg her af en Del af disses Udtalelser, som maaske ogsaa kan vække visse Erindringer hos adskillige Konvertiter blandt dette Blads Læsere. Den gamle Ven Claudius var mild og god, som det var at vente. Med sin Broder besøgte Stolberg denne og mødte den gamle, hjertelige Kærlighed hos baade Claudius og hans Hustru. Han var vel noget bedrøvet over Forandringen, men sagde blandt andet: »Nu, vi har een Herre Christus, og vi vil gensidig opmuntre hinanden til at elske ham mest.« Den gamle Digter Klopstock var

meget ilde berørt, men viste dog Stolberg Venlighed som før, skønt han ikke vilde tale med ham om Forandringen. Da en Officer ved Bordet tillod sig nogle spottende Bemærkninger herover, lænede den gamle Digter sig tilbage i sin Stol og sagde: »Hvem vover at tale saaledes om Fritz Stolberg? Han er min Ven, han er en Kristen, han staar og falder for sin egen Herre.« Ogsaa en af vore egne, vor store Grundtvig, taler paa samme Maade, med Smerte, men ogsaa med Beundring. Han siger i *Kvædlinger*, en Samling Digte, udgivet 1815:

Ak Luther, ikke een jeg ved,
 som ved din Grav vil stride.
 saa Biblen ej skal lægges ned
 i Jorden ved din Side.
 Vel ved jeg, hvor en Kæmpe staar,
 alt under Hjelm og hvide Haar,
 med Troens Skjold og Aandens Sværd,
 men ak, han har dig ikke kær,
 ak, Stolberg dig har svigtet.

Goethe tog sig Overgangen ret let, deres Venskab var i Aarenes Løb kølnet, han havde lagt Mærke til, at Stolberg var et Menneske, »som aldrig vilde støtte sig paa sig selv,« han havde allerede længe anset ham for katolsk og saa med stor Ro paa den Tumult, der opstod, da han virkelig blev det. Digteren og Præsten Herder, hvis kristelige Standpunkt var saare vaklende, taler mildt om Stolberg. »Lad ham finde den Ro, som han søger, og som hidtil har sat ham i Kamp med sig selv og med Verden, i Moderkirkens Skød. Gaves og gives der ikke i den katolske Kirke de ædleste og frommeste Gemytter? Er Katholikker ikke Kristne? O, hvor jeg hader og foragter den lave Skinsygens Aand i Protestantismen.« Filosofen Jacobi blev først meget ærgerlig og skrev til Grevinden: »Jeg kan umulig holde det for redelig Overbevisning, naar en evangelisk bliver Papist. Der gives kun een, men usynlig Kirke, til hvilken Kristus, Epaminondas, Sokrates, Fenelon, Arndt, Hamann forsamle sig.« Forresten fornyedes senere det venlige Forhold mellem ham og Stolberg.

Særlig interessante er de Breve, der veksledes mellem Stolberg og Lavater i Zürich. Han skrev til Stolberg: »Det glæder mig, hvis du ved dette vigtige Skridt har

vundet eller vil vinde Ro for din Sjæl og Lyst og Kraft til et evangelisk, kristeligt Liv. Jeg er ikke saa lavsindet, at jeg vil le ad eller spotte et Middel, hvorved et Individ, der er anderledes bygget og har andet Behov end jeg, tror at blive bedre, renere, fuldkomnere, gudvelbehageligere. Enhver maa gaa den Vej, Gud og et redeligt Hjerte fører ham. Bliv den katholske Kirkes Ære! Øv Dyder, som er en akatholsk umulige! Bliv en Helgen som Borromæus! — I har Helgener, jeg nægter det ikke. Vi har ingen, i det mindste ikke, som I har det.« Selv kan han ikke blive Katholik, og han har naturligvis mange Indvendinger, men de fremsættes paa en køn og ædel Maade. Selv laa han den Gang syg af et Skudskaar, han havde faaet, da han efter Slaget ved Zürich færdedes ude paa Gaden for at staa de saarede bi. Forøvrigt havde denne underlige Mand for længst spaaet, at han skulde dø for en Kugle. Han døde ogsaa som Følge af sit Saar faa Maaneder efter. Stolberg svarede ogsaa i en kærlig og skøn Skrivelse sin gamle Ven: »Dit Brev,« hedder det, »beviser tilstrækkeligt, kæreste Broder, at jeg behøver ikke at anføre de Grunde, der har bevæget mig. For dig behøves det ikke.«

Anderledes end de fleste, her er nævnede, opførte den gamle Ven Voss sig. Som alt nævnt, havde han i mange Aar kun følt bittert imod Stolberg, men denne havde besvaret ondt med godt. Efter Overgangen var Forbindelsen længe brudt, men den optoges saa sent som 1818, da Stolbergs Sønner, som studerende, søgte Adgang til og kom i Voss' Hus. Trods det kunde Voss være saa lav og uædel, at han 1819 skrev det smudsigste Angreb paa Stolberg, denne nogensinde blev Genstand for, nemlig: »Hvorledes blev Fritz Stolberg ufri?« Betegnende nok arbejdede Stolberg den Gang paa en af sine skønneste Bøger: *Das Büchlein von der Liebe*. Da ikke alene Stolberg selv, men ogsaa hans bedste og hans ædlest Vänner, hans Broder, Fader og andre blev haanet og spottet i Voss' Skrift, besluttede Stolberg at skrive en kort Affærdigelse af Voss' lange Smædeskrift, som han kaldte det; han begyndte ogsaa paa den, men han døde, inden han blev færdig med den, og hans trofaste Broder Christian udgav den. Ogsaa

herpaa svarede Voss, men det synes, som ingen har givet denne Ret.

Som nævnt døde Stolberg 1819 en from og ædel Kristens salige Død. I sine 19 katholske Aar havde han udfoldet en rig Virksomhed, bl. a. skrevet en stor Religionshistorie i mange Bind, som han forøvrigt ikke fik fuldendt.

Fra denne lange Tid var der naturligvis ogsaa meget skønt og interessant at fortælle, men Meningen var ikke at give en Biografi af den store Mand, men at fremdrage en Del Træk af hans egen og hans Venners Færd fra hans Livs mest bevægede Dage. Stolberg havde en stor Børneflokk, 16 Børn, der alle havde arvet Faderens store Kærlighed til Guds Riges Anliggender. Saaledes er heller ikke mindre end henad 60 af Stolbergs direkte Efterkommere blevet Præster eller Ordensfolk. Det var derfor med fuld Føje, at den store katholske Familie Stolberg i Aaret 1900 afholdt en højtidelig Mindefest til Erindring om deres Stamfaders rigt velsignede Overgang til den katholske Kirke. Vor højærværdigste Biskop deltog ogsaa med Glæde i den, da han havde tilbragt nogle meget betydningsfulde Ungdomsaar i Huset hos en Søn af den store Stolberg.

Litteratur.

Julekerten 1911. (11. Aargang. Vardens Forlag. 25 Øre).

Vort lille katholske Julehæfte har næppe nogen Sinde været af saa hyggeligt og fornøjeligt Indhold som i Aar. Frøken Juel-Nissen har skrevet en lille Skitse fra Schweiz, kaldet *Den hvide Hostie*, der er meget gribende og i høj Grad bærer et Selvoplevelsens Præg. *Julekogleri* og *Senhøst* er to kønne og fine Kærlighedshistorier med en smuk Handling. Et latinsk Digt, *O mater creatoris*, med dansk Oversættelse, tilsyneladende begge Dele af V. J. von Holstein Rathlou, virker som en behagelig Overraskelse; det er sjældent i Nutidens Danmark, at det latinske Sprog, saa vel egnet det end er til at digte paa, bruges hertil, og naar det, som her, sker med saa afgjort Held, er det en stor

Glæde. Et smukt Billede af St. Franciscus' Julekrybbe med et kønt Digt hertil pryder yderligere det vellykkede lille Hæfte. I Aar maa Julekerten lyse i alle katholske Hjem i Danmark!

Julestjernen 1911. (Hagerup. 1 Kr. 25 Øre).

Det er et smukt og godt Julehæfte, Redaktør H. I. F. C. Matthiesen hvert Aar under Navn af Julestjernen udsender til den danske Læseverden. Skønt skrevet af og bestemt for Protestanter kan dette Hæfte meget godt ogsaa faa en Plads paa et katholsk Julebord. Af Pastor Gregersen er der en smuk Julesalme med Melodi til af ham selv, hvori det, blandt andre kønne Ord, hedder:

O Herre, hjælp os, hver og en
at elske dig som hun,
den Davids Datter, skær og ren,
der vogter Barnets Blund.

Hvorfor mon der to Gange skrives »Glukken« i Stedet for »Gluggen«, er det en Trykfejl eller en Særhed? End videre findes to Bidrag, *Julerosen* og *Den lille Catarina af Siena*, som paa Grund af Navneligheden faar en til at tænke paa to bekendte Fortællinger af Selma Lagerløf, og som begge er rigtig kønne, naar man ikke tænker for meget paa de andre to Fortællinger. Pastor Skovgaard-Petersen skriver meget interessant om Himlens Tempel i Peking, Pastor Olfert Ricard om »den allernyeste Kirkehistorie«, o. s. v. Noget af det kønneste af de mange Billeder er Luplau-Janssens stemningsfulde Tegninger til Grundtvigs »Kirkeklokke, ej til Hovedstæder«. En smuk Gengivelse af Jørgen Roeds »Den fortabte Søns Hjenkomst« er lagt ind foran i Hæftet.

N. H.

„Der oppe.“

Da den elskværdige lille Grevinde Kamilla tidlig om Morgenen forlod Ballet, var hun i straalende Humør. Næppe var hun dog steget ind i Vognen, før hun krøb sammen i et Hjørne, satte Fødderne paa Varmedunken og bedækkede Ansigtet med Pelskaaben.

»Du, Gustav, jeg kan ikke holde mig varm. . . .«

»Mærkværdigt,« mente Greven og rettede sin Monokel mod hende.

»Hvorfor mærkværdigt?«

»Du har danset! . . . danset; alle og enhver sagde til

mig: Det er mærkværdigt, hvor Deres Hustru er kommet sig efter Operationen, hun synes ikke at kunne blive træt i Aften!«

»Aa, jeg kan ikke holde mig varm! . . . Det er en Kendsgerning!«

» . . . En bedrøvelig Kendsgerning.«

»Aa, jeg beder dig, spot ikke med det!«

Og hun løsner Pelsværket for at trykke sig ind i hans Arm; men hun føler Kulden mere og mere.

»Aa, jeg er som Is!«

Da han ser, at hun er syg, og at det er noget alvorligt, trykker han hende ind til sig og tager hendes behandskede Hænder i sine.

»Jeg fryser,« gentager hun med klapprende Tænder og kold lige ind til Hjertet.«

»Hvad er det ogsaa for en Idé af dig at gaa paa Bal fjorten Dage efter din Operation?«

»Det var den lille Fru de Clamay, som havde paa-staaet, at Operationen vilde svække min Hørelse; du forstaar, at jeg har villet bevise hende. . .«

»Uden at betænke, min Skat, at vi er midt i Fastetiden; for en hos alle Mennesker som from gældende Person . . . er det ikke lidt for galt?«

Men hun svarer intet. Hendes Læber er blege som Marinor, og sammenkrøbet mellem Vognens Hynder og sin Ægtefælle hører hun ikke op med at mumle; »Aa, Gud, hvor det gyser i mig! Hvor jeg dog fryser,« medens hendes Fødder nervøst tramper paa Kotillonsbuketten paa Bunden af Vognen. —

Og den lille Grevinde var i denne Nat saa kold, at hun døde, førend hun naaede Hotellet.

Endnu i Baldragt kom hun frem for Sankt Petrus, Himmelportneren.

»Hellige Petrus! Jeg er den lille Grevinde af . . .«

»Med Navnet kan det være det samme. . .«

»Nu . . . jeg er pludselig død i Nat, men jeg har opvakt en fuldkommen Anger, ganske fuldkommen!«

»— Saa . . . !!«

»Du forstaar, hellige Petrus, det var for at undgaa Helvede. Ja, jeg maatte ganske vist ikke gaa til Bal i Fastetiden. . . Men min Skriftefader vilde ganske sikkert have givet mig Lov dertil!«

»Din Skriftefader?«

»Jeg skal altsaa ikke i Helvede, da jeg har opvakt en fuldkommen Anger. . . Hvad behager? Men, hellige Petrus, det staar jo i enhver Katekismus. Saa du maa ikke ryste paa Hovedet deraf! Du vil gøre mig bange, ikke sandt?«

»Er du da sikker paa, at din Anger var fuldkommen?«

Ja, det er jeg; jeg foldede Hænderne saa fast, at min Ring trykkede sig dybt ind i Fingeren.«

»Et udmærket Bevis!«

»Min Gud dog, hvor du vilde være blevet en streng Skriftefader. Hvad Helvede angaar, er jeg altsaa ganske rolig. Med Hensyn til Skærsilden . . . saa er jeg meget mere rolig.«

Petrus tier.

»Ja, fuldstændig! Jeg har danset paa Velgørenhedsballer for de fattige! Jeg har med mit Navn støttet mange Velgørenhedslistor . . . jeg har lavet en Masse Ting. Og saa har jeg brændt Lys . . . jeg har hørt alle Pater Clerys Prædikener. . . Du har vel hørt tale om Pater Clery?«

»Nej.«

»Nej? Det var mærkeligt . . . saa følger du ikke med heroppe. . . Naa, kort og godt, jeg er fuldstændig rolig.«

Da Petrus havde gennemset alle den lille Grevindes Aktstykker, skubbede han Brillerne op i den meget alvorligt rynkede Pande og saa paa hende. . . Men hun gentog blot: »Aa, jeg er ganske rolig; jeg har beregnet alt. Og nu?«

»Og nu?« gentog St. Peter.

»Ja, og nu??«

»Jeg tror næppe, at du kan klare dig. Din Beregning stemmer ikke helt!

»Hvorledes det?«

»Ganske simpelt. . . Hvor gammel er du?«

Den lille Grevinde tøvede lidt; i Verden stiller man ikke den Slags Spørgsmaal. Men da St. Petrus rynkede Øjenbrynene, tog hun sin Beslutning og sagde rask: »28 Aar.«

»28¹/₂ Aar. Det er 21 Aar med Ansvar. Nu, jeg gentager det, det stemmer ikke helt, nej, slet ikke.«

»Ak, det maa stemme; der nede paa Jorden gjaldt jeg for en af Religionens Støtter.«

»Det drejer sig slet ikke om Støtter.«

»Og dog gentog min Fætter, den lille Marquis af Saint-Gillard, hvert Øjeblik: Kære Kusine, du skulde være gaaet i Kloster!«

»Det drejer sig ikke om Saint-Gillard, det drejer sig om, at Regningen stemmer nøjagtigt. Jeg siger det atter: den stemmer slet ikke.«

Og St. Petrus tager igen Brillerne paa og lader sin rynkede Tommelfinger løbe gennem Aktstykkerne: »Kamilla de Lloyds . . . Nu tager jeg f. Eks. Kapitlet: Gode Gerninger,« siger han.

»Aa,« siger hun, »hvad det angaar, har jeg alt i fuldstændig Orden.«

»Og jeg læser: Gode Gerninger: Totalsum for hele Livet: 2698 Francs.«

»Det er et pænt Tal. Alt er saa dyrt i vore Dage.«

»Afbryd mig ikke hele Tiden. Nu vel, du havde en aarlig Indtægt paa 25.000 Francs. Fra dine 2698Fr. maa man trække 2000 Francs, de kan ikke godt regnes med.«

»Hvorfor dog ikke det?«

»De 2000 er blot givet ud af verdslig Forfængelighed, af sociale Hensyn, fordi du for Folks Skyld ikke kunde være andet bekendt. Saa bliver der altsaa for hele Livet kun 698 Francs tilbage, der saa nogenlunde er givet ud af kristelig Næstekærlighed. . . .«

»Ja, et Glas Vand er jo tilstrækkeligt. . . .«

»Paa Dødsdagen. Men nu er der Skyer paa Himmelen. — Vi fik altsaa ud: 689 Francs af Næstekærlighed. Og læg nu Mærke til de andre Udgifter, som jeg ikke kan andet end betegne som sørgelige:

Hatte: 7800 Francs.

Kjoler: 20.100 Francs.

Fester: 14.800 Francs.

Rejser: 35.000 Francs.

Aviser: 8057 Francs.

Forskellige unødvendige Ting: 129.991 Francs.

Middagsselskaber: 200.000 Francs.«

»Ja, men alt dette er jo i 21 Aar.«

»De 698 Fr. til Næstekærligheden var ogsaa i 21 Aar.«

»Og saa, jeg forstaar dig ikke . . . Min Skriftefader (og han er intelligent, det kan du stole paa) har aldrig talt til mig om disse Ting.«

»Den Stakkell . . . han har haft det besværligt nok! Han har gjort alt, hvad der var muligt, for at bevare dig for at komme i Helvede. Hvad de andre Ting angaar, saa har han vel ment, at her var en Katastrofe uundgaaelig.«

»Ak, du mener vel Skærsilden?«

Petrus tier.

»Men i saa Titfælde er alle mine smaa Veninder ogsaa i Skærsilden.«

Da nu en pludselig Følelse af Skræk greb den stakkels Skabning, denne unyttige og forfængelige Dukke midt i Flitterstadsen, der havde udgjort hele hendes Liv, forsøgte den djærve, men ogsaa godmodige Fiskermand, St. Petrus, at sige et Trøstens Ord.

»I Morgen bliver du begravet; der vil nok være mange Mennesker til Stede. Der vil maaske blive bedet for dig.«

»Ak nej,« skreg hun grædende, »ak nej, tværtimod. Man vil se paa Toiletterne . . . man vil tælle, hvormange Kranse der er . . . man vil gifte min Mand bort . . . man

vil høre paa Musikken. Saaledes gjorde jeg ogsaa i min Tid. . . Faar jeg ogsaa en hellig Messe??«

»Nej, Begravelsen er Kl. 3 om Eftermiddagen.«

»Det anede mig . . . om Formiddagen vilde det forstyrre dem ved Frokosten. . .«

Hun havde ikke Tid til at fuldende Sætningen, hendes Tid var omme. Bævende blev hun ført frem for den almægtige, evige Guds Domstol, medens Petrus lukkede sin Bog og gentog Kristi alvorlige Ord: »Dersom I ikke gørør Bod, skulle I alle ligesaa omkomme.« (Luk. 13, 3).

(Efter *Pius-Blatt*. 26. 11. 1911.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. I Stedet for Hr. Pastor Lehougais, der for nogen Tid siden er vendt tilbage til Frankrig igen, vil en Benediktiner fra Solesmes i Frankrig, Hr. Pater *de Malherbe*, foreløbig overtage Stillingen som Præst ved Assumptionssøstrenes Kapel paa Amalievej. Pater de Malherbe er i disse Dage ankommet her til Byen fra Øen Wight i England, hvor Benediktinerne fra Solesmes siden deres Uddrivelse fra Frankrig har haft et gæstfrit Tilflugtssted.

— Der var »litterær Aften« paa Højskolen i Tirsdags, det første Forsøg i den Retning. *Niels Hansen* genfortalte for 160 Tilhørere Robert Hugh Bensons Bog *None other gods*.

— Lørdag den 2. December Kl. 10 Form. viedes i St. Ansgars Kirke den amerikanske Ministers yngste Datter, Frøken *Carmel Egan* til Hr. G. A. O'Reilley, Departementschef paa Filippinerne. Den højærværdigste Biskop foretog Vielsen og oplæste Brudemessen.

Norge. Efter *St. Olaf* kan meddeles, at der den 12. November er aabnet et katolsk Kapel (med 50 Siddepladser og 25 Staaplads) og et Francisens Hospital i Arendal. Kaster man et Blik paa Norges-Kortet, ser man, at alle de 15 Missionsstationer ligger langs Kysten, med større eller mindre Afstande mellem hverandre, fra Frederikshald til Hammerfest. Fra Porsgrund til Kristianssand er der en lang Kyststrækning med ikke mindre end 7 Byer. En lang Dampskibsrejse, og hidtil paa hele Kyststrækningen intet Sted, hvor den katolske rejsende kunde standse for at høre den hellige Messel! Allerede i mange, mange Aar har Biskop Fallize tænkt paa at bryde denne Afstand og fæstet sin Opmærksomhed ved den driftige og blomstrende By Arendal som det naturlige Centrum for en vordende

katholsk Missionsvirksomhed. Med sine 13000 Indbyggere, sin stærkt bebyggede Omegn og sine udmærkede Dampskibsforbindelser staae Arendal som Nr. 2 efter Kristianssand af alle Sønderlandets Byer. I Sommeren 1910 lykkedes det endelig Biskoppen at faa købt en Ejendom til billig Pris og med en enestaaende Beliggenhed paa Tyholmens højeste Punkt med den herligste Udsigt over Byen og Fjorden. Den herskabelige Hovedbygning, der ligger i den parkmæssige Haves lavereliggende Del, nærmest Søen, egnede sig fortrinlig til Hospital. En gammel Havepavillon, der knejser højt oppe paa en Terrasse med vid Udsigt over Søen, lod sig ombygge til Kapel med tilbygget smukt Klokketaarn, medens den tidligere Ejers Kontrolbygning, et lidet solidt Murhus, med Lethed kunde indrettes til Præstebolig. Dette er nu alt sammen sket, til Dels efter Biskop, Dr. Fallizes egne Tegninger, og Bygninger, Kirkeklokke, Døbefont o. s. v. er alt sammen indviet til deres fremtidige hellige Brug. Som tidligere nævnt, er Hr. Pastor Kjelstrup bleven Sognepræst her, medens en Priorinde og 6 Franciscussøstre er kommet hertil fra Bergen, hvor dette Søstersamfund har sit Moderhus.

England. *Lady Herbert of Lea*, som ogsaa omtales i Pastor Maurers nye Bog: »Veje til Moderkirken«, er død her i en Alder af 89 Aar. Hendes Mand døde for 50 Aar siden, og to Aar efter traadte hun over til den katholske Kirke. Hun har været overordentlig virksom for Kirkens Sag de mange Aar igennem, dels ved at skrive Bøger, der spredte mange Fordomme og bragte store Indtægter til de talrige godgørende Institutioner, hun interesserede sig for, dels ved ivrig Virksomhed i Næstekærlighedens Tjeneste.

— Eli Erichsen, hvem de fleste Læsere sikkert erindrer fra hans modbydelige Optræden i Koncertpalæet under Navn af »Broder Ansgar«, har for Tiden en Proces i London. En Præst, i hvis Sogn Erichsen optraadte ligesom her i København, skildrede ham og hans Optræden med stærke Ord i et lille Ugeblad, han udgiver til sine Sognebørns Gavn. I den Anledning har Erichsen, støttet af Protestantisk Alliance, indstævnet denne Præst og nogle andre for Retten, og i flere Dage har der fundet en Række Forhandlinger og Vidneafhøringer Sted. Sagen synes i høj Grad at have interesseret Englænderne, at dømme efter de spaltelange Referater, som de største Londonblade har bragt af Forhandlingerne. I og for sig er de ogsaa meget grinagtige at læse; men de vil des værre fylde saa meget i *Ugebladet*, at det er umuligt at optage dem her. En Mængde Maristbrødre var til Stede som Vidner, bl. a. Broder Joseph fra St. Ansgars Drengeskole. Broder Ansgars Beskyldninger mod Maristbrødrene

viste sig alle at være usande; men da Sagen formelt ikke drejede sig herom, tog Retten intet Hensyn dertil. Derimod dømte den den stakkels Landsbypræst til en Bøde paa 250 Pund Sterling, fordi han havde stemplet som Løgn følgende tre Udsagn af Erichsen: at han havde været en Munk, at han havde aflagt Maristbrødrenes Løfter, og at han var flygtet bort fra Klosteret. Retten fandt ikke, at de Modbeviser, Præsten kunde fremføre, var tilstrækkelige, og dømte ham, som sagt, til den betydelige Bøde.

Belgien. Her har *Johannes Jørgensens* Foredrag vakt stor Opsigt og gjort megen Lykke. Aviserne i Bryssel har indeholdt lange Artikler om ham, har givet hans Biografi i overordentlig sympatetiske Udtryk og meddelt store Brudstykker af hans Værker. I Bryssel har han været Justitsminister Carton de Wiarts Gæst, som har givet en stor Middag til Ære for ham, ved hvilken et stort Antal belgiske Digtene og Kunstnere var til Stede.

Rom. Mandag den 27. November Kl. 9 $\frac{1}{2}$ om Formiddagen afholdtes endelig det længe ventede Konsistorium. Efter at den hellige Fader havde taget Plads paa sin Trone, fjernede alle sig, der ikke hørte til det hellige Kollegium, og han holdt en saakaldet Allokution (Tiltale) til de forsamlede Kardinaler. Paven beklagede heri alle de Krænkelser, Kirken har været Genstand for i det forløbne Aar i Italien, hvor, ligesom i Portugal, Frimurerne har gjort alt, hvad de formaaede, for at ødelægge Troen og Kristenlivet, Trods disse, trods Modernismens og Naturalismens Storme saa Paven dog tillidsfuldt Fremtiden i Møde, fordi Katholikerne med saa stor Iver flokkedes om Altrets helligste Sakramente. Særlig udtalte han sin Glæde over de eukaristiske Kongresser i Köln, London, Montreal og Madrid, ved hvilken sidste det spanske Folk og den spanske Konge havde aflagt de mest gribende Beviser paa deres Troskab mod den katholske Tro. Derefter nævnedes Paven Navnene paa de allerede anførte 18 nye Kardinaler, hvorpaa han tilføjede: »Desforuden har Vi besluttet at ære endnu en udmærket Mand ved at skænke ham det hellige Purpur; dog af vigtige Grunde forbeholder Vi os Offentliggørelsen af hans Navn til et senere Tidspunkt.« (Hvem det er, ved naturligvis ingen med Sikkerhed. Man kan gætte paa Jesuiten Ehrle fra det vatikanske Bibliothek, paa Abbed Gasquet, Formand for Vulgata-Kommissionen, paa Ærkebiskop Ireland fra Amerika, paa Mgr. Giustina, Sekretær ved Sakraments-Kongregationen). Endvidere blev de Bispeudnævnelser kundgjort, som har fundet Sted siden sidste Konsistorium, hvis Antal ikke var mindre end 113.

Ligesom i de foregaaende Aar foranstalter vi en Uddeling af **Fødevarer til fattige** i Anledning af Julen og beder derfor alle, som har Evne og Vilje, om at yde en Skærv' i nævnte Øjemed. De trængende, som ønsker at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa **personlig** henvende sig hos en af undertegnede inden *den 12te December* og senere ligeledes **personlig** afhente Fødevarerne. Til Breve lages intet Hensyn, og Varerne udleveres heller ikke til Børn. De trængende i *St. Annæ Sogn* maa i Aar henvende sig til en af undertegnede.

Fru A. Osterhammel, Baronesse Stampe Charisius,
Nørrefarimagsgade 15, 2. Sal. Vestervoldgade 115
Frk. F. Stralbøcker, Frk. C. Tetzlaff,
Jægersborg Allé 19, Charlottenlund. Ved Stranden 10.

I Lighed med de foregaaende Aar agter undertegnede i Anledning af Julen at foranstalte en Uddeling af **Fødevarer til de fattige** i Rosenkranskirkens Sogn. Det er vort Haab, at enhver efter Evne vil yde sin Skærv hertil. De trængende, som ønsker at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa *inden den 18de December personlig* henvende sig til en af undertegnede eller til Præsterne ved Rosenkranskirken, som ogsaa er villige til at modtage Gaver.

Frk. M. Muus, Frk. Ronge,
H. C. Ørstedesvej 29 B⁴ Lykkesholms Allé 14 C.
Frk. M. Hoffmann.
Uraniavej 6.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælteskommunion Søndag den 10. December (Marias ubesm. Undfangelse) i *Jesu Hjertes Kirke* Kl. 8,30. — Om Aftenen Kl. 6 i *St. Ansgars Kirke* højtidelig Gudstjeneste med Prædiken og Optagelse af ny Medlemmer.

St. Josefs Gilde uddeler som sædvanlig til Julen et lille Beløb til trængende Brødre og Enker efter Brødre. De, som maatte ønske at komme i Betragtning, anmodes om at indlevere skriftligt Andragende herom inden 17. ds. til undertegnede.

F. M. Jensen, Kasserer. Bredgade Nr. 64.

Aarhus. Foredrags-Aften Søndag den 10. December Kl. 8¹/₄. Belgien i politisk og religiøs Henseende. Foredrag af Hr. Pastor I. L. Brems fra Vejle. Adgang gratis.

Lætitia.

Til Fordel for sit Syfond afholder Foreningen **Lætitia Julemarked** Søndag den 10. December Kl. 6¹/₂—10 paa Toldbodvej 14. Alle er velkomne.

St. Franciskus' III Orden har Møde den 8de December Kl. 8 i St. Knuds Kapel. Generalabsolution. Adgang kun for Medlemmer.

Taksigelse

For den overordentlig store Velvilje og Imødekommenhed, der er bleven vist os fra saa mange Sider i Anledning af vor Basar, bringer vi vor varmeste Tak. Ganske særlig takker vi de Damer og Herrer, der har ydet os saavel kunstnerisk som anden Assistance. Tak, en hjertelig Tak til alle.

St. Joseph-Søstrene.

K.U.F. Katholsk Ungdoms-Forbund afholder Møde i Lokalet, Bredgade 67² o. G., Søndag den 10. Decbr. Kl. 7. Andagt i St. Ansgars Kirke Kl. 6.

Unio. Fredag den 8de December Kl. 8 Aften afholdes **Præmieskydning** i Lokalet, Frederiksberg Allé 11, Stuen, hvor Tegning kan ske selve Aftenen (à 25 Øre pr. Portion).

Kirkelig Kalender.

10. Decb. 2. Søndag i Advent. (I Højmessen: Marias ubesmittede Undfangelse.)	17. Decb. 3. Søndag i Advent.
11. — Mandag. Damasus I, Pave og Bekender.	18. — Mandag. Forventning af Jesu Fødsel.
12. — Tirsdag. Vicelinus, Biskop og Bekender.	19. — Tirsdag. Ferialdag.
13. — Onsdag. Lucia, Jomfru og Martyr.	20. — Onsdag. Tamperdag (<i>Fastedag</i>).
14. — Torsdag. Loretofest.	21. — Torsdag. Thomas, Apostel.
15. — Fredag. Oktav af Marias ubesmittede Undfangelse.	22. — Fredag. Tamperdag (<i>Fastedag</i>).
16. — Lørdag. Eusebius, Biskop og Martyr.	23. — Lørdag. Tamperdag (<i>Fastedag</i>).

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 49.

Udmærket Jule- og Nytaarsgave.

En Gave, som varer til næste Jul!

Send dine Venner og Bekendte,
som ikke holder Ugebladet,

der giver Ugebladet frit tilsendt en hel Aargang.

Pris 4 Kr.

Faas

Bredgade 69, 2. o. G. Kl. 1—4

[Telefon Palæ 654.]

Den katolske Højskole.

Offentligt Møde Tirsdag d. 12. Decbr. Kl. 8 Aften.

Hotel Dannevirke, Studiestræde 38, **2den Sal.**

Mogens Ballin: Billeder af Kirkens Historie. VI.

»I dette Tegn skal du sejre.«

Ingen Foredrag den 19. og 26. paa Grund af Julen.

Vincentkonferensernes sidste Generalmøde

for i Aar finder Sted Søndag d. 10. Decbr. Kl. 11¹/₂ i Bredgade 67² o. G. Til Mødet indbydes alle aktive og bidragydende Medlemmer.

Smukke Julekort,

enten med dansk eller udenlandsk Tekst, faas hos St. Josephssøstrene Frederiksberg Allé 15—17 og Toldbodvej 14.

Kalenderen for 1912 udkommer paa Grund af den nye Festedags-Ordning i Aarsenere end sædvanlig.
Ansgariusforeningen.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggø Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 51.

Søndag den 17. December.

1911.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Kardinal-Kollegiet. — Professor Vedel og Munkene. — Fra Forvirringens Stad. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Aarhus. Tyskland. England. Italien. Rom. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

100.

»Virgini parituræ«.

I den Tid, hvor vi har Tankerne rettet mod Jesu Fødsel, er det naturligt, at vi ogsaa mindes hans hellige Moder.

Oprindeligt indviedes, baade i Orienten og i Rom, en Dag i Juleoktaven til Ihukommelse af Maria, Jomfru og Moder. Flere Steder fejres endnu den 18de December til Minde om Forventningen af Jesu Fødsel af den salige Jomfru Maria. Her bør vor Opmærksomhed særlig henvendes paa den Jomfru, som skal føde og bringe Frelse.

I Trosbekendelsen siger vi: »Jeg tror paa Jesus Kristus . . . født af Jomfru Maria.« Ikke, som Jøder og Vranglærere, i Følge en fejl Oversættelse af Biblen, paa-
staar, af en »ung Kvinde«, men af en uberørt Jomfru, som »ikke kendte nogen Mand« og »undfangede af den Helligaand«. Efter en moderne Talemaade hedder denne Sandhed »Jomfrufødslen«. Dette Udtryk er maaske misvisende. For enkelte kan det lyde ens med »den ubesmittede Undfan-

gelse«. Disse sidste Ord betyder kun, at Maria, alt i sin Tilværelses første Øjeblik, blev bevaret fri for Arvesyndens Plet; ellers kom hun til Verden som andre Børn og havde baade en Fader og en Moder paa Jorden; hendes Undfangelse og Fødsel som Joakims og Annas Barn var hellig, men naturlig, ikke mirakuløs. Naar der derimod siges, at den hellige Jomfru undfangede af den Helligaand og fødte Jesus, udtrykkes derved det store Under, som Gud, ved Isaias' Mund, gav sit Folk som Kendetegn paa den forjættede Frelser: »Se, en Jomfru skal undfange og føde en Søn. . .«

Julehemmeligheden er inderlig knyttet til Tanken om Maria, den Jomfru, som skulde føde og i Virkeligheden fødte Jesus. Forventningen om Frelserens Fødsel, efter Forbilleder og Forudsigelser i den gamle Pagt, er altid underordnet Jomfruens underfulde Undfangelse. Denne Tro udbredtes selv iblandt Hedningerne. Efter et gammelt Sagn plejede Druiderne, de hedenske Præster i Gallien, at frembære Ofre for den Jomfru, som skulde føde, *virgini parituræ*, og bringe den aandelige og moralske Frelse. Maria forblev Jomfru efter Jesu Fødsel og hele sit Liv igennem. Det beviser hendes evige Kyskhedsløfte, som hun udtrykker i Evangeliet ved de Ord til Ærkeenglen Gabriel: »Jeg kender ingen Mand«, hverken nu eller siden. Denne Sandhed blev ved et Lateranconcilium i det 7de Aarhundrede stadfæstet som katholsk Dogme.

Kun en Jomfru maatte blive Moder til Gud og bringe os Frelsen. Alene ved den hellige Jomfru bør vi søge Frelsen og gaa til Jesus. Som Frelserens Moder forbliver Maria »den aabne Port til Himmelen«.

I Forventningen om de store Naadegaver til Jul hilser vi og anraaber vi med Kirken den Jomfru, som fødte Jesus til Verden, og gennem hvis Forbøn han ogsaa skal vinde Skikkelse i vore Hjerter:

»Moder, som underfuldt fødte paa Jorden din Herre og Skaber,
Jomfru førend og siden, fra Gabriels hellige Læber

Har du annammet det *Hil dig*, som bringer os Syndere Frelse!«
Servus Mariæ.

Kardinal-Kollegiet.

Der findes næppe nogen Stat eller noget Samfund i Verden, hvor Styrelsen i Tidernes Løb har udviklet sig paa en saa harmonisk og ideel Maade som i den katholske Kirke, i lige Grad fjernet fra forstenet, hovmodig Aristokratisme og holdningsløs, forvirret Demokratisme.

Grunden hertil er naturligvis den, at Kirken er grundlagt af vor Herre Christus selv, og dens Styrelse tydelig afridset ved Indstiftelsen af Apostolatet. Og Udviklingen af Kirkens Styrelse fra Begyndelsen af og til vore Dage har — trods mange strenge og stormfulde Tider — været overordentlig harmonisk og har naaet til større og større Fuldkommenhed. Skønt den katholske Kirke er Jordens største ordnede Samfund, er der alligevel intet andet, hvor i den Grad den virkelige Dygtighed har Betingelserne for at komme frem og gøre sig gældende, medens samtidig en øjeblikkelig Stemning, en uheldig Bevægelse, selv hos Tusinder, næsten ingen Mulighed har for at faa Indflydelse.

Denne ideelle Hensyntagen til det overleverede og til det nye, til Jordens smaa og til dens mægtigste, til den virkelige Dygtighed og den ærlige Fromhed, kommer ikke mange Steder saa klart til Syne som ved Kardinal-Kollegiet. Navnet Kardinal kommer af det latinske Ord *cardo*, en Dørhængsel, og brugtes om de Præster, der blev knyttet til (egl. hængt fast ved) en af de Kirker, hvis Præster Biskoppen i Rom havde som sit raadgivende Kollegium. Som alle ved, er Navnet Kardinal blevet Betegnelse for de 70 Mænd, som danner Pavens nærmeste Raad, og som har det vigtige Hverv ved Pavens Død at vælge hans Efterfølger. Forresten er jo endnu enhver af Kardinalerne reelt eller formelt knyttet til en af Kirkerne i Rom og nærmeste Omegn. Den nye Pave er Kardinalerne ingenlunde forpligtede til at vælge i deres egen Kreds, men i de sidste Aarhundreder har det dog altid været en Kardinal, der blev valgt til Pave.

I tidligere Tid var det store Flertal af Kardinalerne Italianere og havde deres stadige Ophold i Rom. Nu er det kun omtrent Halvdelen af Kardinalerne, som er Ita-

lienerne, en Mængde af dem er spredt ud over hele Verden i ansvarsfulde kirkelige Stillinger. De fleste af dem er — som ogsaa rimeligt — Biskopper, men enkelte fremragende Præster og Ordensfolk har ogsaa faaet Plads i det hellige Kollegium.

Dette ejendommelige Forhold giver Kirkens Styrelse en sjælden Fasthed og Regelmæssighed og det hele katholske Folk en udpræget Tryghedsfølelse. Ingen faar Del i denne Kirkens højeste Værdighed, uden at han bliver valgt dertil fra oven af, af den, som i enestaaende Grad har Tilsagn om den Helligaands Vejledning; men heller ingen er hverken ved Nation eller Fødsel eller andre udvortes Hensyn hindret i gennem Fromhed og Dygtighed at naa ind blandt dem, der kan blive valgt.

Og de Forsøg, som verdslige Magter i Aarhundredernes Løb Gang efter Gang har gjort paa at lægge Kirken i Lænker og berøve den dens Frihed, er blevet svagere og svagere. Ved det sidste Pavevalg vakte det Afsky og Harme rundt i hele den katholske Verden, da den østrigske Regering gjorde et Forsøg i saa Henseende ved gennem en karaktersvag, nu afdød Kardinals Mund at nedlægge Forbud mod Kardinal Rampollas Valg til Pave. Dette er sikkert det sidste Forsøg i saa Henseende. I det lange edelige Løfte, som de atten nye Kardinaler for nylig aflagde i Rom ved Tiltrædelsen af deres nye Værdighed, hedder det udtrykkelig: »Ligeledes lover jeg ikke at yde nogen Hjælp eller Støtte til nogen verdslig Magt, der vil blande sig ind i Pavevalget.« Dette maa end yderligere forøge den Følelse af Tryghed, alle Katholikker nærer til de Mænd, i hvis Hænder Styrelsen af den katholske Kirke er blevet lagt af det guddommelige Forsyn. Og er vi end kun et lille Led af den katholske Kirke, og har end Danmark aldrig blandt sine Sønner talt en Kardinal, saa ser vi med lige stor Tillid op til de ypperlige Mænd, som er en Pryd for Kirken og en mægtig Støtte for den Hellige Fader, og naar vi beder for Kirken, for dens Biskopper og Præster og fremfor alle for Paven, vil vi heller ikke glemme at indeslutte de Mænd særlig i vore Bønner, som er blevet agtet værdige til en Plads i den katholske Kirkes højeste Raadsforsamling.

Professor Vedel og Munkene.

I Anledning af Valdemar Vedels nylig udkomne Bog:
Bag Klostermure.

For ti Aar siden stod i *Tilskueren* en mærkelig Artikel, der bar Overskriften: *Nikodemus' Skriftemaal*. Nikodemus, det vil sige en af Høffdings mest bekendte Elever, udtaler sig deri om sine dybeste Følelser. Vi ser for os en Mand, der midt i Livets Kamp for en Stund har trukket sig tilbage for at folde Hænderne og holde Sabbat. En ubeskrivelig Stemning, glad og sørgmodig, frejdig og længselsfuld paa een Gang, breder sig over disse religiøse Dagbogblade, der skælver af Poesi. Da jeg læste disse Fragmenter for første Gang, havde jeg lige givet mig i Lag med Romantiken, og det berørte mig saa underligt, at denne moderne Nikodemus brødes med de samme Problemer, som de store Aander i Begyndelsen af det forrige Aarhundrede. De saa jo ogsaa i de Følelser, som et Blik ud i Universets store Organisme udløser i Mennesket, noget helligt, deri mente de at have opdaget Spiren til en ny Religion, og de drømte om en Fremtidens Kirke, hvis Hvælvinger skulde genlyde af den rene Menneskeheds jublende Hymner. Og saa gav de sig til at samle Sten til denne nye Kirke; men der var dog ogsaa nogle, maaske de bedste iblandt dem, for hvem det pludselig gik op, at dette Ideal af en Fremtidskirke jo allerede var realiseret for mange Aarhundreder siden; de vendte tilbage til Moderkirken og fandt, hvad de havde længtes efter.

Nikodemus var 1901 endnu saare langt fra at gaa en lignende Vej. Men han havde dog udtalt det ægte romantiske Ønske om nye, levende Former, i hvilke alle Religioners fælles Indhold skulde genfødes. Hvad vilde han vel finde paa for at tilfredsstille dette Ønske?

Ligesom Romantikerne slog ogsaa Nikodemus ind paa Vejen til Middelalderen. Dens Helteliv, dens Ridderromantik og dens borgerlige Ideal gjorde han til Genstand for dybtgaaende Studier. Nu foreligger ogsaa det sidste og vigtigste Bind af Samlingen, som skal anmeldes her: Kloster-Kristeligheden.

Valdemar Vedel skildrer Klosterlivet, ikke i dets Udfoldelse i Tidens Løb, men i dets typiske Form, i dets karakteristiske Præg. »Det er Klostermenneskets Psykologi, jeg vil give, og jeg henter mine Eksempler, hvor jeg finder dem, fra Benedicts Tid til Frants af Assisis eller senere; er et Træk typisk for Klosterlivet, kan man, selv om det kun enkelte Gange dukker op i Historiens Lys, være sikker paa, at det har gentaget sig ogsaa ofte ellers, i historieløs Anonymitet...« (S. 19.)

Her rejser sig straks det Spørgsmaal: Hvilke Træk er karakteristiske, og hvilke er det ikke? Forfatteren svarer, at alt det er typisk, der kan betragtes som et Udslag af Munkeidealet i de enkelte Individuer. Selve Munkeidealet træder os i Møde i Benedicts Regula og i de saakaldte »Institutiones« og »Consuetudines«. Ganske vist har det ikke været noget let Arbejde for Professor Vedel at sætte sig ind i dette Ideal. For at forstaa det maatte han trænge ind i Kristendommens Kerne, maatte han studere Evangeliet, Kirkefædrene, Legender, Krøniker og den vældige Litteratur, der er skreven derom. Valdemar Vedel har gjort det; iblandt de citerede Kilder er der adskillige af første Rang, og det er lykkedes Professoren i en forbavsende Grad at tænke og føle som en rigtig Munk fra Karolingertiden. Herrens Ord fortolkes i denne Bog ofte saa smukt, at man skulde tro, ogsaa denne Nikodemus af og til ved Natte-tide havde sneget sig hen til Frelseren. Jeg vilde ønske, han havde gjort det endnu oftere, for at forstaa ham endnu mere. Der er nemlig enkelte Problemer i Kristendommen og navnlig i dens Askese, som for os Katholikker er ligesaa klare, som de er dunkle for alle de fremmede, der besøger vore Gudshuse. Jeg vil nævne det naturliges Forhold til det overnaturlige. Professoren skriver f. Eks. » . . . en strengere kristelig Betragtning finder alt i Naturen ligegyldigt og forkasteligt« (S. 400) eller »Moralisterne lærte udtrykkelig, at Velgerningen kun skele i sand kristelig Aand, naar man ikke gjorde den af menneskelig Medfølelse, men for at gøre Gud til Vilje« (S. 70). Saadanne Sætninger er meget skæve og giver ikke en rigtig Forestilling om, hvordan Munkene principielt stillede sig til det naturlige Menneske i os. Det kan jo være psykologisk vanskeligt at faa en Harmoni imellem Natur og Naade i Stand; logisk er Sagen for os saa klar som vel tænkelig. Kristus er ikke kommen for at opløse Loven, men for at fuldende den; Katholicismen har aldrig opfattet hans Lære som et fremmed Element, der ikke gaar op i Verdens store Harmoni; de hellige Kirkefædre var lærde Mænd, der ikke fandt nogen principiel Modsætning mellem Hellenernes æstetiske Kultur og Kristendommens ophøjede Moral. Katholicismen har i sin Helhed aldrig givet Afkald paa den verdslige Dannelse, fordi den betragter sig som et omfattende System, der indeholder alt godt og sandt, som findes i Himlen og paa Jorden. Pietismen har aldrig faaet Lov til at raade i vore Klostre og Menigheder, selv naar en Mand som Pascal havde forvildet sig ind i den, og de gamle Munke vidste godt, at man ikke kan slaa et Menneske ihjel for at gøre ham til en god Klosterbroder.

Forfatteren konstruerer ogsaa en Modsætning mellem

Fornuft og Dogme, som ikke eksisterer og heller ikke nogensinde har eksisteret i de Kredse, som ene og alene var de »kirkelige«, de, der havde Kirkens Autoritet med sig. Efter Vedel ser det ud, som om den kristne Filosofi havde stillet sig den Opgave at udlømme Dogmets Indhold. Ganske vist har Abælard og andre forsøgt noget saadant. Men det gaar ikke an at opstille en Rationalist og Nominalister, f. Eks. Roscellin, som Typer paa kristelige Filosofer. I Kapitlet »Den kristelige Lære« og i Bogens svageste Afsnit »Dialektikere« træder det anormale paa en ganske utilbørlig Maade i Forgrunden og fortrænger det typiske. I det hele taget har Katholikkerne altid vidst, *hvorfor* de troede, og deres Tro har aldrig været en Hindring for Tanken. Naar man nu til Dags saa ofte hører det modsatte, saa maa man erindre, at den Slags Bebrejdelser ikke kommer fra katholske Videnskabsmænd — de forstaar godt at forene Tro og Viden — men fra Professorer og Journalister, som maaske ved meget, men ingenting tror.

Ganske vist er mange af Forfatterens Ytringer, der berører de omtalte Problemer, korrekte, men de kommer ikke stærkt nok frem i Sammenhængen. Det er overhovedet underligt, i hvor høj Grad det Totalindtryk, Bogen fremkalder, staar i Modsætning til de Følelser, der knytter sig til Enkellighederne. Vi faar saa mange Sider af Ordenslivet at se, at vi efterhaanden længes efter at faa Lov til at betragte det selv. Vi har beundret et Digt, Vers efter Vers, og søger nu forgæves at komme under Vejr med Meningen af det hele. Det er Perspektivet, der mangler. Utallige Arabesker slynger sig om Maleriets store Grundlinier og skjuler dem. Der fortælles Anekdoter om snurrede Originaler eller ogsaa om en Munk, der dreves til Selvmord og hængte sig i Kirkeklokkens Reb — som om det var noget karakteristisk for Munkestanden fra Tid til anden at faa en lagt ind paa sjette Afdeling. Det væsentlige blander sig paa en forstyrende Maade med det eventyrlige og hæver sig derfor i Virkningen ikke over det. Er det overhovedet muligt, at en, der ikke tror paa Himmel og Helvede og Gud og Kirke og Dogme, kan skildre, hvordan disse Ideer virker i en Munks Hjerter?

Professor Vedel har jo lært uhyre meget for at danne sig et Begreb om det. Han har ligefrem været paa Jagt efter enkelte Træk, som syntes at kunne illustrere det. Men netop fordi han lægger saa megen Vægt paa Munkenes Fantasi og Stemningsliv, udsætter han sig for en ny Fare. Klosterlivet er først og fremmest Forstand og Vilje; Fantasi og Stemning er ikke det afgørende. Den kraftigste Beslutning kan fattes, uden at Følelsen synderlig rører sig.

De bærende Grundsætninger kan være ret farveløse og abstrakte for Fantasiens Vedkommende. Jeg synes, at Forfatteren undertiden har tabt denne simple Sandhed af Syne.

Jeg føler mig derfor ofte fristet til at beundre og at dadle paa een Gang. Det var en sand Hjertens Glæde for mig at læse Forfatterens Beskrivelse af Livet og Gudstjenesten i et Benediktinerabbedi. Professoren har uden Tvivl set det med egne Øjne, og det havde været godt, om han ogsaa havde kunnet se alt det andet, som han maatte søge i Krønikerne. Ogsaa Kapitlet om »Naturen« er smukt. »Tro mig, forsikrede den hellige Bernhard, du vil finde mere i Skovene end i Bøgerne, Træer og Stene vil lære dig, hvad ingen Læremester kan fortælle dig.« (S. 401). Forfatteren fortsætter derefter: »Og Fader Hugo af St. Victor ser Treenighedens Billede spejle sig overalt i den Trehed af Uendelighed, Skønhed og Hensigtsmæssighed, som han med henrykt Øje genfinder i Naturen, hvor han vender sig. Det er den muntre Himmel, han og hans Sjælsfrænder priser, med dens venlige Safirklarhed, Solens Guld, Maanens blege Ravglans, Stjernerne, som flammer eller spiller i Rosenlys, i Grønt eller i Hvidt, det er ogsaa Rosernes Rødt, Liljernes Hvidt, Violernes Purpur og det spirende, skydende Foraarsgrønne, Billedet paa Opstandelsen fra Døden. Det er Nattergalen, naar den ligger paa Æg og synger hele Natten igennem med en saa sød, smeltende Stemme, at den synes at ville lokke sine Unger til Live lige saa vel ved Sødmen af sine Toner som ved sit Legemes Varme; det er ogsaa Skovensomheden, disse Mystikere elsker, naar ingen Lyd bryder Stilheden uden maaskej en Skovdues Røst, og et Suk af Længsel mod den guddommelige Kærlighed stiger op af Hjertet.« Der er mange overordentlig smukke Steder i denne Bog, som vækker Beundring for den fine Iagttagelse, den aandrige psykologiske Fortolkning, den sunde Sans og den stille Ironi, Forfatteren raader over.

Men saa snart Fantasiens skal være de højere Ideers Talerør, vejrer jeg Overdrivelser og Ensidigheder. Der fortælles om en Munk i Ørkenen, der behandlede sin gamle Moder paa en stødende, hensynsløs Maade. Jeg tvivler stærkt om Sandheden af den Slags Fortællinger, Munkefantasiens har fundet paa. Man læser f. Eks. endnu i de nyere Biografier af Franz Xaver, at han ikke besøgte sin Moder, da han kom forbi sit Fædreneslot paa Vejen til Portugal, hvorfra han skulde sejle til Indien. Om Franz Borgias har man i den nyere »historiske« Tid fortalt en hel Række »karakteristiske« Træk, som alle sammen er det rene Opspind. Franz Xaver har efter den nyeste Biografi besøgt sin Moder, og Franz Borgias var et Meneske som vi andre.

Simpelthen misvisende er Fantasiens og Følelsens Sprog, naar det drejer sig om det højere, mystiske Liv. Ligesom »Højsangen« er Mystikernes Sprog for det meste

Allegori. Selvfølgelig gaves der allehaande Vildfarelser paa dette delikate Omraade, men de er ikke typiske. Der bliver i dette Kapitel igen serveret for meget af det pikante, uden at vi har faaet nok af det normale. Mystikeren staar i et ophøjet Kærlighedsforhold til sin Gud; hvad han oplever er noget, der vanskeligt eller slet ikke kan siges med menneskelige Ord. Udtaler disse ægte Mystikere sig alligevel, saa ved de og deres Tilhørere, at deres Ord er Symboler og ikke mere. At disse Symboler tages fra det naturlige Kærlighedsliv, ligger saare nær. Middelalderens Mennesker fandt ikke noget stødende deri. Den hellige Skrift og Kirken har brugt de samme Symboler. Og saa højt staar det overnaturlige for os, saa hellig er den Sfære, hvori vi ser Maria og Jesus, at det skurrer i vore Ører, naar der tales om alt dette i Hverdagssproget, naar der falder Ord som Jesussværmeri, og naar man vil foresnakke os, at alt det, vi føler i vore Andagtstimer, er Sanselighed, om end i en anden Form, at det er noget rent naturligt, og at det i Grunden er ligegyldigt, om vi henvender os til Spinozas Guddom eller til Skaberen af Himmel og Jord. De fysiologiske Fænomener er jo de samme! Ja saamænd. Naar Miss Lydia ser sin Yndlingskat, saa straalet hendes Øjne, og naar hun ser sin forlovede, saa straalet de ogsaa. Lydias Kærlighed til hendes forlovede er altsaa det samme, om end i en anden Form, som hendes Kærlighed til Missekatten — de fysiologiske Fænomener er jo de samme. Jeg indrømmer, at denne Lignelse er absolut smagløs; men den er mere berettiget end den, der kommer frem, naar Forfatteren i den smukke Bøn »O milde, o gode, o søde Jomfru« ser en »forelsket Hyldest« (S. 286), eller naar han skriver: »Sanseligheden — lod den sig ikke tæmme eller udsulte, saa vidste Kloster-Kristeligheden i sælsomme Forvandlinger at lede den over i Mystikens Ekstaser, i Madonna- og Jesussværmerier.« (S. 420). Hvor smukke mange af Forfatterens Udtalelser om Mystiken end er: et Kapitel om den katolske Mystik kan aldrig munde ud i en Sætning som: »Mystiken er en Vækst, der kun kunde skyde i Vejret bag Klostermuren, men som, naar den vokser sig stor, let bryder igennem Klosterlaget.« (S. 301).

Kun i Forbigaaende vil jeg gøre opmærksom paa enkelte Forseelser, der let kan løbe med i et større Arbejde. Det er f. Eks. ikke rigtigt, at Bodens Sakramente nogensinde for et bestemt Tidsrum har mistet sin sakramentale Karakter (S. 274); efter katolsk Opfattelse kan Kirken, naar den forlader Synden, ogsaa fritage fra dens evige Straf (S. 273); om den gamle Koral havde »Takt« eller blot en »naturlig Rytme« (S. 91), er vel et omstridt Spørgsmaal;

man kan ikke skære alle Beretninger om Martyrer og Helgener over den samme Kam. Naturligvis, det er ikke let at være Historiker og samtidig at komme udenom det »vidunderlige«, som jo skal være filosofisk umuligt, selv om det hundrede Gange er sket, og forsaavidt laa det jo nær at behandle sligt under Fællesbegrebet »Legende«.

Lad mig blot endnu til Slut understrege en Ting lidt kraftigere. Den katholske Kirke er en vældig Organisme og Klosterlivet en mindre Organisme indenfor den store. Nu er det ganske sikkert, at man ikke kan skildre en Organisme ved en fin Analyse af dens Livsfunktioner. Det gælder om at finde Princippet og at forstaa alt ud fra dette. Princippet i Ordenslivet er det overnaturlige, som kun kan ses med Troens Øjne. For mig ligger der noget tragisk deri, at Forfatteren ud fra sit begrænsede Standpunkt har villet skildre noget saadant. Naar jeg selv som Ordensmand læser Vedels nok saa dygtige Bog, kan jeg ikke frigøre mig for en Fornemmelse af, at det alvorligste og helligste, jeg kender, bliver et Offer for en mere eller mindre dilettantisk Behandling. Hvad der kunde gøres ud fra et rent menneskeligt Standpunkt, er vel sket her; men saa snart det gaar over i den anden Verden, saa er det, som naar en Zola fortæller om Lourdes — om Forladelse, Professor Vedel er nemlig Bogen helt ud en ærlig Mand.

Er Nikodemus paa sin Vej til Middelalderen kommen Katholicismen nærmere? Har han fundet »evige Værdier« (S. 431) i Klosterlivet. Værdier kan kun spire frem af Sandheden, og evige Værdier kun af en evig Sandhed. Men den kan Professoren jo ikke bruge, fordi den vilde komme i Strid med de fleste af hans filosofiske Forudsætninger; den ligner i saa Henseende — et Gøgeæg.

P.

Fra Forvirringens Stad.

Efterstaaende er et Uddrag af et Privatbrev (fra K. S.), som har været offentliggjort i Ugebladet »Folkerøsten« d. 12. Decbr. Det er de forvirrede kirkelige Forhold i Tyskland, som her omtales, med et lille Sideangreb paa den katholske Kirke, som herefter ikke alene synes at have dyrket Helgener, men endogsaa Præster. Trods dette Vildskud er Skildringen af Forholdene saa interessant, at Ugebladets Læsere sikkert gerne gør sig bekendt dermed.

Hamborg, i Novbr. 1911.

Det kan næppe undgaa en uholdt kirkelig lagtagers Opmærksomhed, at Kristenfolkets Vanskeligheder alle Vegne er noget nær de samme, og at f. Eks. Lærestridig-

hederne indenfor den danske Kirke meget vel kan kaldes Genlyde af Bulderet fra de kirkelige Kulturkampe i Nabolandene, hvor de efterhaanden har naaet en saadan Hidsighed, at de i intet staar tilbage for tidligere Aarhundreders Bondekrige.

Den evangelisk-lutherske Kirke i Hamborg, den saakaldte *Landeskirche*, er en Blanding af Statskirke og Folkekirke. Den er Statskirke, for saa vidt som enhver, der betaler en vis Indkomstskat, tillige enten maa betale Kirkeskat eller udmelde sig, ligesom ogsaa Kirkens Patronat ved Embedsed er bundet til Statens Love. Den er Folkekirke, for saa vidt som enhver, der betaler Kirkeskat, derved er valgberettiget til Valg af Menighedsrepræsentanter, som igen vælger Præsterne, hvis Ansættelse Statsmagten derefter ingen juridisk Ret har til at nægte.

Paa en af Hamborgs Hovedpladser staar Ansgars Billedstøtte, han, der kaldte Hamborg for »Nordens Zion«. I den lærde Skoles Gaard staar Billedstøtten af Johan Bugenhagen, som i et af sine Skrifter berømmer Hamborgernes Gudsdygt. Ogsaa middelalderlige Familieskildringer beretter om en Tid, da Cheferne for de hamborgske Handelshuse satte en Ære i at være Patriarker paa det religiøse Omraade, og gamle, ærværdige Kirker vidner endnu derom.

Men den, som i de sidste Dage har gaaet paa Gaderne i Hamborg, vil paa alle Hjørner have faaet stukket Blade og Traktater i Hænderne, som i Anledning af de forestaaende Kirkevalg fører det voldsomste Sprog. Det største politiske Valg eller en offentlig Skandale har ikke formaaet at ophidse Sindene saa stærk som Kirkevalgene i Aar.

Og man har paakaldt Hjælp udefra. For faa Uger siden afholdtes her i Hamborg den første almindelige Kongres af Monister, for hvem aandelige Foretelser kun er Ytringer af det legemlige Stofskifte. I de allersidste Dage har den gamle Jegdyrker, Professor Häckel fra Jena, under Tusinders Jubel forkyndt, at Kristendommens Tid nu er forbi, og at Statsmenneskets Glanstid er ved at bryde frem.

Disse Profeter er dog ikke Kirkens værste Fjender; thi de optræder aabenlyst som Hedninger. Derimod har den saakaldte Protestantforening,*) hvis Grundsætninger efterhaanden har udviklet sig til en saadan Bortfortolkningsstrang, at kun Fortidens Saddukæere kan sammenstilles med dem, sine Repræsentanter i alle Menighedskredse og statsansatte Præster rundt omkring, blandt disse ogsaa i det Trekløver, som nu har gæstet Hamborg, nemlig Jatho, Traub og Heydorn, Mænd, der ynder at lade sig tiljuble

*) En af dette uhyggelige Samfunds Hovedopgaver er at forfølge Kirken.
N. H.

af en forblændet Hov som Martyrer for deres Frisind; men som for en enfoldig Betragtning ikke synes at have ofret noget som helst og nærmest maa forekomme at være Ulve i Menighedens Faareklæder. Deres virksomste Vaaben er en dristig folkelig Fremtræden, i Modsætning til de orthodoxe Lutherkristnes ofte paaklagede Tilbageholdenhed. De jager efter billig Popularitet ved at prædike i Timevis f. Eks. om Børnemishandlinger, der dog ikke fremstilles som en Synd, hvorfor enhver Kristen har Medansvar, men kun som Udslag af de besiddende Klassers Overgreb o. s. v. Derfor kunde ogsaa en kendt antikristelig Forfatter, Prof. Franz Mehring, for nylig skrive i sit Blad: »Vi kan være Præsterne taknemmelige, fordi de selv hjælper os med at nedrive den gamle Kirke; thi med den ny Kirke, som de vil bygge op i Stedet, skal vi faa Bugt i Løbet af en eneste Eftermiddagsprædiken«.

Tusinde Hamborgere forlader under disse Forhold som Rotter det synkende Kirkeskib; Titusinder andre forsømmer deres kirkelige Pligter med Forretningernes, Industriens, Kunstens og Videnskabens Krav som Undskyldning. De fleste af dem, som er tilbage, raaber paa en ny Morten Luther, og mange Præster anser det som deres Opgave at berede Vejen for en ny Reformation. Disse er uden Tvivl de ærligste, ihvorvel de næppe ser til Bunds i den saare vanskelige Opgave »at sætte en ny Lap paa et gammelt Klædebon«. Det viser sig jo nemlig i Hamborg, som andetsteds i de protestantiske Lande, at Reformationens nødvendige Bortskæring af visse modbydelige Udvækster, saasom Skærsild, Aflad, Helgen- og Præstedyrkelse for saa vidt har naaet sit Maal, som disse Tings Magt over Hjerterne virkelig synes at være brudt, men at den Opgave, som nu trænger sig paa, er Helbredelsen af selve det Onde, som har foraarsaget Kristi Kirkelegemes Sønderlemmelse.

Der findes da ogsaa dem, som øjner en anden Udvej. Frit og aabent forkyndes det fra adskillige af Hamborgs Prædikestole, at det ikke er de saakaldte vantro, der har Hovedansvaret, men at det er de troende, der maa paatage sig Skylden for den nuværende Tingenes Tilstand. Vi har ikke i Tide ladet os advare af Guds Aand; vi har ikke vogtet os selv for Farisæernes Surdej; vi har ved indbyrdes Kiv hjulpet med til, at Guds Hus, som skulde være et Bedehus, er i Færd med at blive en Røverkule. Hjælpen kan nu kun komme ovenfra ved en guddommelig Indgriben, og Forberedelsen dertil er en almenkirkelig Bod.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. »I dette Tegn skal du sejre« — Løftet til Konstantin den Store før Slaget ved Pons Milvius i Aaret 312 — var Indholdet af *Mogens Ballins* Foredrag paa Højskolen i Tirsdags, (en smuk Reproduktion af selve »Tegnet«, Purpurbanneret med Kristusmonogrammet, var anbragt over Talerstolen). Det dygtige Foredrag, der fremdrog en lang Række af Enkeltheder fra Tiden efter den store Sejr, paahørtes med øjensynlig Interesse. Før Foredraget udtalte Højskolens energiske Leder sin Glæde over, at det forløbne Halvaar var gaaet efter den lagte Plan, men ogsaa sin Beklagelse af den Kendsgerning, at Indtægt og Udgift ved Møderne balancerer foruroligende daarligt.

— Læsernes Opmærksomhed henledes paa omstaaende Opfordring fra *Ansgariusforeningen*. De Goder, den katolske Aar bog bringer enhver, der har nogen Interesse af at følge med i vore hjemlige katolske Forhold, er saa iøjnefaldende, at alle med Lyst maa yde deres Hjælp til, at den kan blive saa fyldestgørende som mulig.

Aarhus. Søndag den 10. ds. holdt Hr. Pastor *Brems* fra Vejle det her i Bladet bebudede Foredrag om *Belgien i politisk, social og religiøs Henseende*. Den indholdsrige og med Varme fremførte Skildring af dette Lands Forhold paahørtes af en ret anselig Tilhørerkreds med synlig Interesse. Det er jo, som bekendt, desværre Tilfældet, at Pressens Meddelelser herhjemme om dette katolske Land for det meste er misvisende, ja ofte i høj Grad partiske. Foredraget blev flere Gange afbrudt af firstemmige Sange og varede til Kl. 11.

Tyskland. Her synes Interessen for Hedningemissionen at være i kraftig Vækst i den akademiske Verden. Saaledes er der i *Tübingen* dannet en katolsk akademisk Missionsforening, som den 1. December holdt sit første Møde, i hvilke 250 Akademikere fra alle Fakulteter deltog. Professor *Sägmüller* holdt ved den Lejlighed et Foredrag, i hvilket han karakteriserede Interessen for Missionsvirksomheden som en Sag af største Betydning baade i kulturel, patriotisk og kristelig Henseende. Mere end 200 Studenter har meldt sig ind i den nye Missionsforening. Dette er den anden katolske Missionsforening i Tyskland, den første blev stiftet for et godt Aar siden i Münster i Westphalen og har c. 600 Medlemmer. Det er en god Begyndelse, navnlig naar man hører, at samtlige 27 protestantiske akademiske Missionsforeninger tilsammen næppe tæller 500 Medlemmer. Man venter Oprettelsen af flere Missionsfor-

eninger blandt katholske Akademikere, saaledes i Regensburg og Breslau, og naar det sker, kommer vel ogsaa snart et katholsk akademisk Missionsforbund for hele Tyskland med sit eget Organ.

England. Som allerede meddelt i forrige Nummer, lykkedes det Eli Erichsen at faa sig tildelt en stor Skadeserstatning af Juryen i London. Skønt derved ingenlunde Erichsens Beskyldninger mod Maristbrødrene af Retten er bleven erklæret for sande, men kun, at omtalte Præst, Pastor *Spink* fra *Barnet*, har kaldt nogle af Erichsens Paa-stande om sig selv for usande, hvilke Retten fandt sande, har Pastor *Spink* dog ment, at i det almindelige Omdømme kunde der let blive kastet et uretfærdigt Skær over de gode Maristbrødre. Derfor har han bestemt sig til at appellere Sagen, og man maa haabe og kan ogsaa vente, at Udfaldet ved en højere Domstol vil blive et ganske andet.

Italien. Regeringens Kamp mod Religionsundervisningen i Skolerne har antaget uhørte Former. Den Ret, som de enkelte Kommuner har til at kræve Religionsundervisning meddelt i Skolerne, bliver fuldstændig ignoreret. En ministeriel Kundgørelse har nylig tilbagevist en Henstilling fra Borgemesteren i Venedig og erklæret, at Kommunerne havde ingen Ret til at lade undervise i Religion i Skolelokalerne. Det nyeste er en Rundskrivelse fra Undervisningsminister *Credaro*, ved hvilken Timeplanen fastsættes for alle Fag i Folkeskolen paa en saadan Maade, at der faktisk ingen Plads mere bliver til Religionsundervisningen i Skolen. Det er ikke andet, praktisk set, end Indførelsen af den religionsløse, snart ogsaa religionsfjendtlige Skole, ganske som de har det i Frankrig. De franske Forhold er for Tiden det sørgelige Ideal, som Italien synes at stræbe hen imod.

Rom. Torsdag den 30. Novbr. afholdt Paven offentligt Konsistorium i Beatificationshallen. Kl. 9¹/₂ Formiddag bevægede den store Procession, bestaaende af verdslige og gejstlige Embedsmænd ved Pavehoffet og til Slut den Hellige Fader, haaret paa *Sedia Gestatoria*, sig ind i den store Sal, idet Koret under *Perosi's* Ledelse afsang: *Tu es Petrus*. Da Paven havde taget Plads paa sin Trone, kom de nye Kardinaler ind og hilste ham med Haand- og Fodkys, hvorpaa de af ham og de gamle Kardinaler hilstes med Fredskysset. Derefter traadte hver enkelt for sig hen foran Paven og modtog den røde Hat af ham. Efter at dernæst den apostoliske Velsignelse var meddelt, sluttede det offentlige Konsistorium. — Straks derefter fandt et hemmeligt Konsistorium Sted, i hvilket den saakaldte Lukning og Aabning af Kardinalernes Mund fandt Sted, en

Ceremoni, ved hvilken disses Pligt til at tale og tie i rette Tid symboliseres. Dernæst fandt den officielle Ansøgning om Pallier Sted til de talrige nye Ærkebiskopper, ligesom de mange nye Bispeudnævnelser forkyndtes. Til Slut fik de nye Kardinaler deres Ring overrakt og deres Titeltkirker anvist. Ved »Billet« fra Statssekretariatet af 1. Decbr. fik de nye Kardinaler endvidere en bestemt Virkekreds i de forskellige Kongregationer tildelt.

Katholsk Aar bog 1912. Ansgariusforeningen agter næste Aar atter at udgive en Aar bog. For at Aar bogen kan blive saa paalidelig som mulig, vilde det være ønskeligt, om eventuelle Fejl og Mangler ved den forrige Aar bog snarest mulig blev anmeldt. (Anmeldelserne bedes sendt til Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.)

Særlig ønskelig vilde ogsaa Tilføjelse af nye Medlemmer i Ansgariusforeningens Medlemsfortegnelse være, som Aar bogen bl. a. indeholder. Aarsbidraget er kun 2 Kr., og Medlemmerne faar Aar bogen frit.

Nye Bøger.

St. Alphonsus Liguori: Daglige Besøg ved Alterets Sakramente. Pris 50 Øre smukt indbunden. Faas hos Præsterne ved St. Annæ Kirke, København S.

Fru Navacelle: Korte Betragtninger for hver Dag i Aaret. Pris 2 Kr. Faas hos St. Josephssøstrene, Toldbodvej 14.

Fred. Esser: Apologetiske Prædikener. II. Serie. Pris 1 Kr.

F. F. Maurer: Veje til Moderkirken. Pris 3 Kroner.

Anton de Waal: Jødefolkets sidste Dage. Pris 50 Øre. Faas i alle Boglader.

Sursum corda: Sangbog. Pris 50 Øre smukt indb., i Skind 1 Kr.

Bogudlaan (gratis).

Fra St. Ansgars Folkebibliothek Bredgade 67, 3. Sal o. G. Tirsdag, Torsdag og Lørdag fra Kl. 7—9 Aften; desuden efter Eftermiddagsgudstjenesten i St. Ansgars Kirke. (Hr. Lærer Ertner træffes forøvrigt i Regelen daglig fra Kl. 9—12 Frm.)

Ved Rosenkranskirken daglig fra 6—7 (hos Hr. Pastor Ronge).

Ved St. Annæ Kirke hver Søndag efter Hovedgudstjenesten.

Fra St. Josefs Konferens Bibliothek udlaanes Bøger daglig Kl. 9—1 fra Skolelokalet, Griffensfeldtsgade Nr. 7.

Mariahjemmet, Vestervoldgade 115, (væsentlig udenlandsk Litteratur) Onsdag den 20. Decbr. Kl. 3—4.

Uddeling af Fødevarer.

Se Bekendtgørelsen herom i de to foregaaende Numre af Ugebladet.

Kalenderen for 1912 udkommer i disse Dage og faas paa **Menighedskontoret**, Bredgade 69² Sal o. G. (1—4. Telefon Palæ 654) samt ved Kirkerne. Pris 25 Øre. Ved Indsendelse af 30 Øre i Frimærker tilsendes Kalenderen portofrit.

Ansgariusforeningen.

Unio. Fredag d. 22. Decbr. almindeligt Møde i Frederiksberg Allé 11.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem og Bureau.

Kirkelig Kalender.

17. Decb. 3. Søndag i Advent.	24. Decb. 4. Søndag i Advent. Julens Vigilie.
18. — Mandag. Forventning af Jesu Fødsel.	25. — Mandag. Juledag.
19. — Tirsdag. Ferialdag.	26. — Tirsdag. Stefan, Mar- tyr.
20. — Onsdag. Tamperdag (<i>Fastedag</i>).	27. — Onsdag. Johannes, Apostel og Evan- gelist.
21. — Torsdag. Thomas, Apo- stel.	28. — Torsdag. Uskyldige Børn, Martyrer.
22. — Fredag. Tamperdag (<i>Fastedag</i>).	29. — Fredag. Thomas af Canterbury, Biskop og Martyr.
23. — Lørdag. Tamperdag (<i>Fastedag</i>).	30. — Lørdag. Oktavdag.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 49.

St. Knuds Kapel.

Mariabørnskongregatirnen af den ubesmittede Undfangelse holder Fælleskommunion Søndag den 17. Decbr. Kl. 7 Morgen og offentligt Møde Onsdag den 20. Kl. 7½ Aften.

Smukke Julekort,

enten med dansk eller udenlandsk Tekst, faas hos St. Josephssø-
strene Frederiksberg Allé 15—17 og Toldbodvej 14.

Udmærket Jule- og Nytaarsgave.

En Gave, som varer til næste Jul!

Send dine Venner og Bekendte,
som ikke holder Ugebladet,

et
GAVEKORT.

der giver Ugebladet frit tilsendt en hel Aargang.

Pris 4 Kr.

Faas

Bredgade 69, 2. o. G. Kl. 1—4

Telefon Palæ 654.

Den katolske Højskole.

Ikke flere Møder i Aar.

Meddelelse.

Til *anonyme* Tilsendelser, hvad enten det er Artikler, Digte,
Opfordringer, Meddelelser eller lign., vil der ikke blive taget
Hensyn. Niels Hansen.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvarlalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditions kontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggø Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 52.

Søndag den 24. December.

1911.

INDHOLD: Glædelig Jul. — Ved Juletræet. — Mr. Grinders Jul. — Den ny Kalender. — Julesang. — Litteratur. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Odense. Norge. Rom. Afrika. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Glædelig Jul.

Et Ønske er mere end en tom Lyd, et ligegyldigt Ord. Et godt Ønske rummer Velsignelse. Naar en god Mand ønsker mig Lykke til min Gerning, Velsignelse til mit nye Aar, en glædelig Jul eller lignende, saa er det mere end en Skik, en Venlighed, i de Ord ligger der nemlig en virkelig Velsignelse. Thi enhver god Mand veed, at Velsignelsen og Lykken kommer fra oven, fra »Lysenes Fader«, og naar han ønsker nogen Lykke og Velsignelse, mener han, at han ønsker og beder, at Gud vil skænke denne Lykke og Velsignelse. Derfor er det godt og heldbringende at blive ønsket til Lykke, det er som et lille Tillæg til den store Velsignelse, Gud har til os. Og i den Forstand vil *Ugebladet* gerne baade selv bringe alle Læsere og være for dem indbyrdes en Formidler af Ønsket om

en glædelig og velsignet Jul.

Ved Juletræet.

Tranquillo.

J K M (1911)

1. { Mens Granduft vi vej-rer, med Glæ- de vi fej- rer *mf* den
Da ju- blende Røster med Bud om en Trøster først

cease ed accel

sa- li- ge, festlige Stund, }
hørtes fra Englenes Mund. } Med Glæde i Sindet vi fejrer nu

rallent.

Mindet, ja gla- de vi fej- rer nu Min- - det om

decesc. *riten.*

Frelserens Komme til Jord, om Frelserens Komme til Jord!

(Til Nord. Ugebl. f. kath. Kr.: Jul. 1911.)

Ved Juletræet.

Mens Granduft vi vejrer,
 med Glæde vi fejrer
 den salige, festlige Stund,
 da jublende Røster
 med Bud om en Trøster
 først hørtes fra Engelens Mund.
 Med Glæde i Sindet
 vi fejrer nu Mindet,
 ja, glade vi fejrer nu Mindet
 ∴ om Frelserens Komme til Jord. ∴

Paa Træet vi skuer —
 i Lysenes Luer
 vi stirrer saa barnlige ind.
 Og Blinket i Øjet
 er frisk og fornøjet,
 og frejdigt og lyst er vort Sind.
 Vi helt os forlader
 paa Lysenes Fader,
 paa Lysenes himmelske Fader
 ∴ og Sønnen, han sendte til Jord. ∴

Al Kvide vi glemmer
 og sødt det fornemmer
 at føle som Børn os igen
 og Julen at fejre
 med ham, som vil sejre,
 med ham, som vil være vor Ven.
 Ja, herligt at mindes,
 at Frelse der findes,
 at Lykke og Frelse der findes
 ∴ ved Gudssønnens Komme til Jord! ∴

Og ydmygt vi beder
 vor Gud, som os leder,
 som styrer paa Jorden vort Fjed,
 om Lyset at tænde,
 den Helligaand sende
 med Gaverne sine herved.
 Først da vil vi fatte,
 hvor højt vi bør skatte,
 hvor højt vi den Glæde bør skatte,
 ∴ at Frelseren kom til vor Jord. ∴

Mr. Grinders Jul.

Fra Engelsk ved *Angelica Axelsen.*

Det var Juleaften. Den rigeste Mægler i Silver-Street, Mr. Grinder, kom ud fra sit Kontor. Der stod en lille, fattig Dreng og solgte Aviser. »Vil den Herre ikke købe en Avis?« spurgte han. Et vrantent »Nej« var det eneste Svar. »Aa, køb en, jeg er saa fattig,« plagede Drengen. »Stik af med dig, Dreng,« var Svaret. Om Aftenen, da den lille Fyr sad hjemme hos sin Moder, der laa i Sengen og var syg, fortalte han om Mr. Grinder. »Tag dig ikke det saa nær, Johnny,« sagde Moderen, »vi er meget lykkeligere end Mr. Grinder, som du fortæller om; hans Hustru døde for mange Aar siden, og hans eneste Søn giftede sig imod hans Villie, og derfor slog Mr. Grinder Haanden af ham. Man siger, at det eneste, den gamle Mand bryder sig om, er Penge, og ikke andet end Penge. Stakkels Mand, han kan snart dø, og hans Penge kan let blive ham en Hindring for at komme i Himlen. Lad os bede et »Hil Dig Maria« for ham, Johnny«.

Den gamle Mægler sad imidlertid hjemme foran den blussende Kaminild og tænkte: »Juleaften — det er Juleaften! I Aften er det, at alle Mennesker skal være lykkelige. Lykkelig? Hvad vil det sige, at være lykkelig? Nu er det tyve Aar siden, jeg satte Frank paa Porten. Uha, hvor her er koldt i Aften, og det brænder dog godt i Kaminen. Tyve lange, tunge Aar. — Jeg gad vidst, om Frank er lykkelig. Det er alligevel mærkeligt ikke at have hørt noget om ham i alle de mange Aar.«

En Tjener kommer og melder en Herre, der absolut vil tale med Mr. Grinder. Paa Kortet staar: Pastor John Harrow. »Sig, at jeg ikke er hjemme.« Tjeneren gaar med den Besked, men kommer straks tilbage og siger, at Pastor

Harrow vil vente, til Mr. Grinder kommer tilbage. »Hvad vil han, hvad ønsker han da, send ham bort, hvad kan han dog ville; han maa jo vide, at jeg intet giver, absolut intet, til Velgørenhed; men lad ham saa da komme.«

»Vær saa god at tage Plads,« sagde Mr. Grinder koldt til den unge Præst. »Hvad ønsker De?« »Ja, jeg tænkte, at De maaske kunde have Lyst til at gøre Dem selv glad ved at gøre nogle af mine Venner glade.« »Gøre mig selv glad, hvad mener De, hvorledes det?« »Aa, alt, hvad jeg ønsker, er, at De bringer lidt Lys og Glæde i fire fattige Familier, som jeg veed er ved at dø af Sult; det vil være en Kærlighedsgerning, og at øve Kærlighed, veed vi, bringer Lykke til Gengæld. Jeg beder dem kun om en lille Sum til dem, saa De maa ikke sige nej.« »Var det hele Deres Ærinde,« spurgte den gamle Mand, og han lod Tjeneren James følge Mr. Harrow ud.

Den gamle Mægler sad alder alene med sine egne Tanker: »Penge, Penge, alle vil de have fat i mine Penge. »Bringer Lykke« sagde Præsten jo, jeg gad vidst, hvordan det skulde gaa til, aldrig har jeg prøvet at finde Lykken paa den Façon; men jeg har ganske vist heller aldrig været lykkelig; hvad om jeg prøvede at give en lille Sum bort!«

Her blev en lang Pølse, men pludselig rejste han sig, bad James give ham sit Tøj, han vilde gaa en lille Tur. »Mr. Grinder maa være bleven gal,« sagde James til Kokkepigen, »han styrter ned ad Gaden, som om det gjaldt Livet.«

Mr. Grinder gik og gik, han havde besluttet at give lidt Penge til den første, der bad ham derom. Han gad dog nok vidst, om det kunde gøre ham lykkelig. Han gik ind blandt Mængden i de befærdede Gader, men ingen lagde Mærke til ham, og der var ingen, der bad ham om noget. Han bildte sig ind, at Verden var fuld af Tiggere, og der var ingen, der bad ham om en Øre.

Da han kom til et Gadehjørne, saa han en fattig klædt Person staa og læne sig op til en Lygtepæl; han ventede øjensynlig paa en Sporvogn. Han saa saa underlig bedrøvet ud, og Mr. Grinder tænkte: »Her er da endelig en Mand, jeg kan hjælpe.« Han stillede sig op ved Siden af ham for ligesom ogsaa at vente paa Sporvognen. »Dejligt

Vejr i Aften«, begyndte Mr. Grinder. »Hvad behager?« spurgte Manden. »Jeg siger, det er dejligt Vejr.« »Ja, det er det maaske nok.« »De ser saa bedrøvet ud — paa en Juleaften.« »Ja, jeg har al Grund til at være det.« »Undskyld, hvis jeg kan hjælpe Dem med noget — saa — —« Den fremmede saa et Øjeblik paa den gamle Mægler, derpaa sagde han: »Hvad kan De gøre for mig?« »Ja, jeg kunde vel nok hjælpe dem over en eller anden Penge-Vanskelighed.« »Penge kan ikke hjælpe mig, min Kone ligger hjemme for Døden; maaske er hun død, inden jeg kommer hjem; hvis De kan bede for hende og for mig, saa er jeg dem taknemlig, det er den bedste Maade, De kan hjælpe mig paa.« Sporvognen kom, og Samtalen var endt.

»Hvis jeg kunde bede, det er noget, jeg ikke har kunnet i mange Aar.« Det var da ogsaa noget mærkeligt noget; han vilde give Penge, og Folk bad ham om at »bede«.

Imidlertid var hans Aften spildt, hvis han ikke fandt nogen, han kunde give Penge til, men skulde der dog ikke være nogen? Pludselig fik Mr. Grinder Øje paa Pastor Harrow, der gik paa den modsatte Side af Gaden, med en lille Dreng ved Haanden. Den lille Dreng — var det ikke den lille Avidsdræng, der hver Dag plagede ham, naar han gik fra Kontoret? Jeg vil gaa efter dem, og saa kan jeg give Pastor Harrow, hvad han ønskede, og maaske byder en anden Lejlighed sig ogsaa.

Det var slet ikke saa let at holde Øje med de to, der banede sig Vej imellem Folk for endelig at dreje ind i en snavset Sidegade, hvor de gik op i et højt, fattigt Hus. Mr. Grinder ventede udenfor, men hverken Præst eller Dreng kom tilbage, og saa gik han selv derind og opad en smal, stejl Trappe. Et Sted bankede han paa, men ingen kunde give ham Besked; han naaede 4de Sal, og der sagde man, at paa Kvisten boede en fattig Kone, der var syg, saa det var maaske hendes lille Dreng, der var gaaet efter en Præst.

Oppe paa Kvisten fandt Mr. Grinder ganske rigtig baade Pastor Harrow og den lille Dreng. Paa et fattigt Leje laa en syg Kone og stønnede. Mr. Grinder forklarede Præsten, at han vilde gøre for disse fattige, hvad han kunde. Præsten var forbavset, men Konens farlige Tilstand tillod ham ikke at spørge eller at faa nogen nærmere Forklaring. Ko-

nen havde faaet et pludseligt Tilbagefald, og hvis Mr. Grinder vilde blive et Øjeblik hos hende, vilde han løbe efter Lægen.

»Johnny,« sagde Moderen, der ikke anede noget om Mr. Grinders Nærværelse, »jeg er bange, jeg skal gaa bort fra dig, men du vil være en god Dreng, ikke Johnny, og du vil gøre alt, hvad Pastor Harrow siger, han vil sørge for dig.« »Aa nej, gaa ikke bort,« sagde Drengen hulkende og lænede sig op til Sengen. »Du maa ikke gaa bort fra mig, jeg har ingen anden Ven end dig. Mor, hvis du gaar bort, hvem skal jeg saa sælge Aviser for? Nej, Mor, du maa ikke gaa bort, du skal blive rask, ikke Mor?«

Dette var for meget for den gamle Mægler, Taarerne trillede ham ned ad Kinderne, og han sagde: »Jeg vil tage mig af Deres lille Dreng.« »Hvem er det, Johnny?« »Det er Mr. Grinder, han kom her efter Pastor Harrow, og nu venter han paa ham.« — »Mr. Grinder, Mr. Grinder,« sagde hun halvt til sig selv, derpaa saa hun paa den gamle Mand og sagde helt ophidset: »Hvorfor kommer De her og vækker sørgelige Minder hos en døende Kone?« »Hvorledes — jeg vække sørgelige Minder,« sagde den gamle Mand forbavset og uforstaaende, »jeg tilbyder at tage mig af Deres lille Dreng, hvorledes kan det vække sørgelige Minder?« »Jamen, hvorfor kommer De nu,« sagde Konen, »hvorfor kom De ikke, da min Mand laa syg, hvorfor tilbød De ikke Deres Hjælp for mange Aar siden?« — »Hvorfor, hvorfor,« sagde Mægleren, »hvad skulde jeg kende til Deres Mand, og hvorfor skulde jeg være kommen tidligere?« »Nej, De vidste ikke, hvorledes det gik Deres Søn, og De brød Dem ikke om at vide det; altsammen, fordi han ægtede mig. Nu er han i Himlen.« »Hvad siger De, er De min Søns Hustru, og er Frank død? De maa tage fejl, jeg har aldrig hørt, at Frank skulde være død.« »Har De maaske hørt, at han var i Live? Han døde for ti Aar siden, da Johnny var ganske lille.« — »Det forstaar jeg ikke,« sagde Mægleren, »Konen nedenunder sagde, at De hed Fru Johnson.« »Det er mit Pigenavn, det tog jeg efter Franks Død. Aa, det har været haardt, jeg har været saa syg, jeg har ofte villet henvende mig til Dem, men altid mente jeg, det var haabløst.« »Visselig, jeg var

haard mod Frank, og nu er jeg inderlig bedrøvel, men maa jeg have Lov at tage mig af Johnny, maa jeg, og vil De have Tillid til mig?« »Have Tillid til Dem,« sagde Konen og saa ham ind i Øjnene; hun syntes rolig og sagde med et Suk: »Ja, jeg vil have Tillid til Dem, for De har det samme Blik som Frank; lov mig saa at sørge godt for hans Opdragelse, naar jeg er borte.« — Faa Timer efter døde den gode Kone.

Nogle Maaneder efter denne Begivenhed sagde Tjeneren: »Ja, den Dreng er den bedste, der kunde komme her til Huse. Før levede vi som ved en Begravelse, og nu er det helt anderledes, Drengen har forstaaet at opmuntre den gamle; hvem skulde for et Aar siden tænke sig Mr. Grinder gaa i Cirkus med en lille Dreng; mit eneste Haab er, at Johnny ikke skal paa Kostskole, som Pastor Harrow foreslaar, for — hvor vilde han ikke blive savnet!«

Og den gamle Mægler holder meget af at sige til Venner og Bekendte: »Det kommer ikke an paa, hvor meget man giver, men hvorledes man giver; Gaven uden Giveren er tom.«

Den nye Kalender.

Det er snart i mange Aar, at Kandidat Kejser med afdrig svigtende Omhu og Nøjagtighed har redigeret vor kirkelige Kalender, den, der lige saa lidt som Ugebladet tør mangle i noget dansk katholsk Hjem.

Der har i Regelen ikke være noget særligt at fremhæve, naar den nye Kalender kom; thi den lignede altid sin Forgænger i alle dens gode Egenskaber og afveg kun fra den ved de nødvendig nye Datoer til de forskellige Dage og Fester. I Aar er Forholdet et ganske andet. Som Følge af den pavelige Haandskrivelse af sidste Sommer om Helligdagernes Indskrænkning er Kalenderens Udseende i Aar ikke saa lidt forskelligt fra de foregaaende Aar,

og her skal i det følgende fremhæves nogle af de mest fremtrædende Forskelle.

Det mest iøjnefaldende er vel nok, at et ikke ringe Antal Festdage er ophævet. Dog er de ikke i og for sig afskaffet, de fejres stadig væk i vore Kirker, ogsaa i Regelen med højtidelige Gudstjenester, men Forpligtelsen til paa dem at høre den hellige Messe og afholde sig fra legemligt Arbejde er ophævet. Dette gælder de tre saakaldte Anden-Helligdage, nemlig 2. Juledag, 2. Paaskedag og 2. Pintsedag, endvidere Mariæ Bebudelses Dag, som vi fejrede paa »Store Bededag«, og endelig Christi Legems Fest, som er bleven henlagt til den paafølgende Søndag. Vi har saaledes nu kun to »paabudte Festdage« tilbage, som ikke falder sammen med statsanerkendte Helligdage, nemlig Hellig 3 Kongers Dag, den 6. Januar, og Alle Helgens Dag, den 1. November. Pligtmæssig Overværelse af den hellige Messe er altsaa, foruden paa Aarets samtlige Søndage, kun paabudt paa disse to Dage, paa Juledag, Nytaarsdag og Christi Himmelfarts Dag, d. v. s. 57 (58) Dage om Aaret.

Endvidere er flere Søndage i Aarets Løb blevet fast optaget af forskellige større Fester. Hovedfesten for den h. Joseph skal saaledes altid fejres paa 3. Søndag efter Paaske, Christi Legems Fest med Procession paa 2. Søndag efter Pintse og Johannes Døberens Fødsel paa den nærmeste Søndag ved den 24. Juni. Denne sidste Fest vil i Fremtiden faa en langt mere fremtrædende Plads hos os end tidligere, da den, skønt nok Fest af første Rang, kun højtideligholdtes paa en Søgnedag, hvor kun faa kunde være til Stede. Marias Optagelse og Undfangelse bliver, som hidtil, fejret paa den nærmest liggende Søndag.

Ogsaa Fastedagenes Antal er — som forresten allerede i Aar — blevet noget indskrænket, idet Onsdagene og Fredagene i Adventstiden ikke mere er Fastedage. Foruden den lange Fastetid før Paaske og de 12 Tamperdage i Pintseugen, i September og i December er der kun fem Fastedage igen, nemlig Vigiliedagene forud for Pintsedag, Peter-Pauls Fest, Marias Optagelse, Alle Helgens Dag og Juledag. I 1912 er den første Fredag i November ikke Abstinentsdag, fordi den falder sammen med Alle Helgens Dag. N. H.

Julesang.

Har du forglempt den gamle Sang,
den underfulde Sage,
om Barnet, som blev født engang
i Kong Herodes Dage ?
Om Barnet, som fra Himmelsal
og Himmelfred og Glæde
steg ned til os i Skyggedal,
til Trøst for dem, som græde.

Hvis du har glemt det gamle Kvad,
saa tag et Barn ved Haanden,
og gaa saa ud og se dig glad
og frydefuld i Aanden.
Thi se – nu hælder Aaret brat,
og talte er dets Timer,
og snart jo kommer Julenat,
mens Kirkeklokker kimer.

Ak, er det kun i Julenat,
at Himlen staar os aaben ?
Fik vi da ikke Livets Skat,
Guds Kærlighed, i Daaben ?
Men skønt vi har forspildt vort Haab,
vi syndefulde Stakler,
har Gud dog hørt hver Bøn, hvert Raab,
han gør endnu Mirakler.

I Julenattens dybe Fred
Gud aander paa vort Hjerte,
da tændes Haab og Kærlighed
og Troens Julekerte.
Se, Himmelporten staar paa Klem,
vi hører Englesange,
og Sjælen higer mod sit Hjem
som en befriet Fange.

Aa Julenat, aa Morgengry,
du Straaledag oprundet
af Paradisets Skød paany,
hvor vi Guds Fred har fundet.
Er jeg en Synder, syg og svag
og fattig, som min Stue,
jeg haaber dog paa Juledag
hos Jesus og vor Frue.

Elisabeth.

Litteratur.

Ivar Sæter: Ignatius Loyola. (Gyldendal 1911.)

Skønt denne nys udkomne Bog om Jesuiter-Ordenens Stifter, den hellige Ignatius Loyola, ikke er skrevet af en katholsk Forfatter, er der dog ikke længe udkommen nogen Bog i vort Fædreland, som man mere trygt tør anbefale alle Katholikker, for hvem Guds Rige og hans Retfærdighed er af afgørende Betydning. Det er et forunderligt gribende Livsbillede af en af Kirkens nidkæreste Præster og største Helgener, som den norske Digter Ivar Sæter her paa godt 200 Sider med stor Skønhed og fin psykologisk Sans har formaaet at give.

Bogen er ikke nogen Roman, men giver dog i fortællende Form den hellige Ignatius' Livsskæbne, især hans vidunderlige aandelige Udvikling, og Grundlæggelsen af Societas Jesu (Jesuiter-Ordenen). Og dette er gjort paa en saadan Maade, at man ikke alene læser Bogen med aldrig svigtende Spænding og Interesse, men at enhver Kristen mange Gange føler Hjertet banke og slaar Øjnene ned overfor det gribende Sjælemaleri, der aabenbarer sig for ens Blik.

Særlig at fremhæve enkelte Afsnit er ikke let; thi der gaar en sjælden Harmoni af Skønhed eller snarere Hellighed gennem den hele Skildring, der gør det vanskeligt at fremhæve det ene Sted fremfor det andet. Dog vil den, der selv har været Lutheraner og veed, hvor meget ondt der paa luthersk Grund er bleven sagt om den hellige Ignatius og hans aandelige Sønner, føle sig særlig greben, naar han læser Beretningen om, hvorledes Ignatius modtog Budskabet om Luthers Død. Hans Sekretær bringer ham det, og Ignatius' Svar derpaa er, at han gaar hen til sin Bedepult og beder højt: »Herre, dersom ikke din Naade var større end din retfærdige Vredel! De er dog mest at beklage, som farer vild fra dig, og Broder Martins forvildede Sjæl — ak, kort ham hans Pine i Skærsilden, og frels ham fra den evige Fortabelse!« Og da Sekretæren taler strenge Ord om Luther, svarer Ignatius: »Ak, der kan ganske vist siges meget om Martinus Luther. Men lad os overlade alt til ham. som veed, hvorfor han blev dette Redskab. Ogsaa om mig og om os vil der blive sagt meget ondt.« Og Sekretæren bøjer sig i Ærbødighed og gaar. Og Ignatius tænker: »Det kan aldrig føre til Maalet at gengælde ondt med ondt. Jeg vil sejre ved Arbejde i Fjendens eget Land. Tilsyneladende har Luther gjort et stort Værk.« Men han er overbevist om, at Luther i Ti-

dens lange Løb vil komme tilkort. Der vil maaske gaa Hundreder af Aar. Men en Gang vil Gengældelsen indhente ham, og da, da. Og paa et andet Sted skriver Forfatteren, hvad maaske mange, som nærværende Anmelder selv, aldrig før har hørt: »Med sit profetiske Fjernblik forudser Ignatius Nordens Genvindelse for den sande Kirke, naar Tidens Fylde atter er inde.«

Disse faa Linjer er selvfølgelig ikke nogen udtømmende Anmeldelse af den fortrinlige, paa mange Aars selvstændige Studier hvilende Bog; men de er forhaabentlig et tydeligt og kraftigt Fingerpeg paa en sjælden smuk og velsignelsesrig Bog, som i ethvert kristent Hjem vil kunne afgive den herligste Julelæsning. Skulde en eller anden af Ugebladets Læsere, der besidder de fornødne kirkehistoriske og theologiske Kundskaber til at foretage en kritisk Vurdering af den epokegørende Bog, føle Lyst til at indsende en saadan Bedømmelse til Ugebladet, skal en saadan være velkommen; vedkommende vil sikkert være enig med undertegnede i den endelige Dom og den energiske Opfordring til alle og enhver: Tag og læs!

N. H.

Johannes Zwior: Einführung in die lateinische Kirchensprache. (Herder, Freiburg, 1911).

Maa jeg med nogle faa Linier have Lov til at gøre opmærksom paa en lille billig (1 Krone) og meget nyttig latinsk Lærebog, som for nylig har set Dagens Lys paa Herders store katholske Forlag. Denne Bog er nærmest bestemt for kvindelige Ordensfolk, som efter deres Regel er forpligtede til at bede de saakaldte Smaa Dagtimer paa Latin, og som ikke kan dette Sprog. I 26 smaa Lektioner gives der saa megen Undervisning i Grammatik, Gloser og sammenhængende Læsning, at enhver, der ikke er ganske blottet for sproglige Forudsætninger paa andre Kanter, uden Vanskelighed ved Selvstudium i Løbet af kort Tid vil kunne erhverve et vist selvstændigt Kendskab til det kirkelige Latin. Dog ikke alene Søstre, men ogsaa Lægfolk vil det gælde, at den lille Bog vil kunne være dem til stor Nytte. En Messebog med Oversættelse paa Modersmaalet er god, og mange har været glade for, at vi ogsaa har faaet en saadan paa Dansk. Dog de, der har mest Nytte af den, er ikke de, der slet intet Latin kan, naturligvis heller ikke de, der kan Latin godt, men de, der kan en lille Smule Latin, saa meget, som der paa egen Haand vilde kunne erhverves ved en lille Bog som denne *Einführung*; med de Kundskaber, som den kan skænke, og en Messebog med dobbelt Tekst kan enhver have fuldt og rigt Udbytte af den latinske Messeliturgis evig unge og udtømmelige Skønhed.

N. H.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Foreningen *Lætitia* afholdt Søndag den 10. December et vellykket Julemarked, hvor forskellige af Menighedens Medlemmer havde indfundet sig og saaledes støttede Foreningen baade ved Indkøb og Bidrag. — Overskudet af Basaren gaar til Indkøb af Materiale til Forarbejdning af Beklædningsstykker til de fattige. *Lætitia* bringer herved sin hjerteligste Tak. Mandag den 18. December fandt dernæst en lille Udstilling af Aarets Arbejder Sted. En hel Del solide og nyttige Klædningsgenstande var fremlagte. Gevinsterne faldt paa følgende Numre: Bænken 59 — Opsatsen 17 — Nissen 81 — Jardinièren 28 — Dukken 38 — Vasen 95 — Visitkortskaalen 60 — Sykurven 31 — Fonografen 12 — Frugtkurven 30.

Odense. Da det sidste Kirkeregnskab blev omdelt i Menigheden, gjorde det sørgelige Udseende et ejendommeligt — og lad os tilføje et praktisk — Indtryk paa den ene og den anden af Menigheden. Underskudet beløb sig til nogle Tusinde Kroner. Nogle energiske Sjæle fattede det Forsæt: vi selv, som frem for alt har Gavn af Kirken, maa bidrage og hjælpe, saa meget vi kan. Man tænkte først paa at afholde en Basar, men bestemte sig tilsidst for en Bortlodning af flere Genstande (13), næsten helt igennem Haandarbejder, som baade fra Menigheden og udefra beredvilligst blev skænket til dette Øjemed (fra eet Sted ikke færre end 7 Genstande). Hr. Frederik Lange viste Menigheden den store Imødekommenhed og Elskværdighed gratis at udstille Genstandene i sine prægtige Butiksvinduer. Der kom vel mange Hundrede for at se de dejlige Ting; fremfor alt var det den nydelige Dukkestue, som trak mange Børn og deréfter voksne hen at se Udstillingen og købe Lodsedler. Det varede da heller ikke længe, inden man havde udsolgt (1500 Lodsedler à 25 Øre). Det vil være en god Hjælp til Kirken, og ogsaa de fattige vil kunne glæde sig nu til Jul over det gode Resultat.

Norge. *St. Olaf* oplyser, at i det norske Universitets nye Almanak for 1912 er de gamle Helgennavne udeladt. Vi er ganske enige med det norske Broderorgan om at kalde en saadan Fremgangsmaade for Vandalisme. Men den falder godt i Traad med andre Bestræbelser fra den Radikalismes Side, der i saa mange Aar har ført det store Ord i Norge, og som har gjort, hvad den kunde, for at afbryde Sammenhængen med den gamle historiske Tradition. Saaledes har jo baade Græsk og Latin længe været afskaffet i »Latinskolerne«. Og Staten tolererer jo i endnu højere Grad end i Danmark ganske vantro Præster i den saakaldte »evangelisk-lutherske« Statskirke. Forresten synes

der at være en ny Kirkestrid i Optræk angaaende Ordination af mere eller mindre fritænkeriske Præstekandidater.

Rom. Den 13. ds. sluttede det store armeniske Nationalconcil, som har været afholdt her i de sidste Uger. »Hs. Excellence, Paulus Petrus XIII Tazian, Patriark af Cilicien«, holdt i Kirken S. Nicola da Tolentino Pontifikalmesse efter armenisk Ritus. Dernæst afholdtes det sidste offentlige Møde, paa hvilket de fattede Beslutninger blev offentliggjort. Om Eftermiddagen holdt Ærkebiskoppen af Lemberg, Josef Teodorowicz, et Foredrag om »Leo XIII og Pius X«. Derpaa fulgte *Te Deum*, hvorefter Kardinal Vives y Tuto meddelte Velsignelsen. — Den nittende Kardinal, hvis Navn var reserveret »in petto«, veed man nu er Antonius Mendes Pello, siden 1907 Patriark i Lissabon.

Afrika. En protestantisk Missionær, Pastor Mac Queen fra Boston, skriver, efter at have besøgt store Dele af Afrika, følgende om den katholske Mission i det mørke Fastland: »Alle Vegne i Afrika har jeg truffet katholske Missionærer og Ordensfolk. Blandt dem har jeg fundet en stor Offervillighed og Selvfornægtelse samt en brændende Kærlighed til Gud og Mennesker. De er trofaste i Opfyldelsen af deres Pligter, og de har glimrende Fremgang, hvor andre ingen har haft.« Afrika, hvor der i 1800 kun var nogle faa Tusind Katholikker, har nu 73 Missioner med 660 Stationer, 3294 Kirker, 850.000 Katholikker, 16 Biskopper, 35 Apostoliske Vikarer, 23 Apostoliske Præfekter, 1700 Præster, 1660 Skoler og 2270 Hospitaler. Efter Propagandens Missionsstatistik er Katholikkernes Antal steget fra 402.532 til 841.074 i seks Aar (1901—07). For kun fem Aar siden begyndte Mill-Hillpræsterne deres apostoliske Arbejde i Kongo. Trods denne korte Tid har de alligevel kunnet aabne fire Stationer, omfattende Landet omkring Lulonga-, Maringa- og Lopori-Floderne. Man kan faa en Idé om Landets Udstrækning, naar man hører, at en Missionær kan rejse i 23 Dage i en Kano (en Dagsrejse er paa ca. 75 km.) uden at komme udenfor Grænserne af det Distrikt, som hører til Stationen. »Forestil Dem,« siger en Missionskorrespondent, »hvordan det er at rejse i en Baad i 23 Dage, bortset fra Ængstelsen for, at den skal kæntrue, hvad den gør meget let. Man kan ikke engang gaa de faa Skridt, der er Plads til at gaa, uden at risikere at vælte. Man er nødt til at blive siddende paa eet Sted i 12 Timer, og ofte kan man ikke gaa i Land og koge sin Mad paa Grund af de tætte Skove, som naar helt ned til Vandet. Man maa lave sin Mad og spise den i en Baad, der er tre Fod bred, og gøre denne til sin Bolig Dage i Træk under en tropisk Sol og en endnu værre tropisk Regn.«

Gudstjenesten paa Juledag.

St. Ansgars Kirke:

Kl. 12 Midnat. Pontifikalmesse med Prædiken. Fra Kl. 7 om Morgenen stille Messer. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 6 Aften Festandagt.

Rosenkranskirken:

Kl. 5 Morgen Højmesse med Prædiken; derefter stille Messer indtil den sædvanlige stille Messe ved Ottetiden. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 5 Eftermiddag Festandagt.

St. Annæ Kirke:

Kl. 12 Midnat Højmesse med Prædiken. Kl. 7 Sangmesse med Fælleskommunion. Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Aften Prædiken og Festandagt.

Jesu Hjertes Kirke:

Kl. 6 Morgen Levitmesse med Prædiken; derefter stille Messer. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt med Præd.

St. Josefs Kirke:

Kl. 5 Morgen Højmesse med Udstilling af det Allerhelligste. Kl. 6 stille Messe. Kl. 9 Højmesse med Prædiken. Kl. 3 Eftermiddag Festandagt.

St. Knuds Kapel:

Kl. 7½ stille Messe. Kl. 3 Eftermiddag Prædiken og Festandagt.

Immaculatakirken (Strandvej 91):

Kl. 8½ og 9 stille Messe. Kl. 10 Højmesse. Kl. 2½ Festandagt.

St. Andreas Kirke (Ordrup):

Fra Kl. 6 stille Messer. Kl. 10 Levitmesse. Kl. 5 Efterm. Prædiken og Festandagt.

Assumptionskapellet (Amalievej 14):

Kl. 12 Midnat Højmesse. (Kun Adgang for de med Kort forsynede. Den h. Kommunion uddeles kun til Søstrene.) Kl. 8½ og 9 stille Messe. Kl. 4½ Efterm. Vesper og Velsignelse.

Plan for Den katolske Højskole.

Januar—Februar—Marts 1912.

9. Januar	Oldkirken og den klassiske Kultur. (<i>Fr. Küpferte</i>).
16. —	Mistrals Mirçio. (<i>Oskar Andersen</i>).
23. —	Guds Kirke og Naturen I. (<i>Frk. Hedevig Ramsing</i> .)
30. —	Billeder af Kirkens Historie. VII. Kætteren og Kirkens Mand. (<i>Mogens Ballin</i>).
6. Februar	»Bag Klostermure.« (<i>Fr. Muckermann</i>).
13. —	Fra den sidste Tid. (<i>Johannes Jørgensen</i>).
20. —	Hvorledes Island blev kristnet. (<i>P. Jon Svansson</i>).
27. —	Billeder af Kirkens Historie. VIII. Ørkenfolket. (<i>Mogens Ballin</i>).
5. Marts	Missionen i Kina II. (<i>P. F. Flynn</i>).
12. —	Forstaar du din Tid? En Kampens Tid for den katolske Kirke! (<i>P. Breitung</i>).
19. —	Forstaar du din Tid? En Sejrens Tid for den katolske Kirke! (<i>P. Breitung</i>).
26. —	»Jesu Brødre«. (<i>Pastor H. Gamél</i>).

Assumptionskapellet.

Lørdag den 23. December er det allerh. Sakramente *ikke* udstillet, ligesom der heller ikke er nogen Eftermiddagsandagt. 2. Juledag. Kl. 7¼ Morgen uddeles den h. Kommunion. Kl. 8 stille Messe. Kl. 4½ Vesper og Velsignelse.

Rosenkranskirken.

2. Juledag afholdes Gudstjenesterne her som paa en almindelig Søndag.

»Den anonyme« takkes hjerteligt for det velkomne Bidrag til de fattige. Glædelig Jul! Den forhenværende.

Kirkelig Kalender.

24. Decb. 4. Søndag i Advent. Julens Vigilie.	31. Decb. Søndag i Juleugen. Silvester I, Pave og Bekender.
25. — Mandag. Juledag.	1. — Mandag. Jesu Om- skærelse.
26. — Tirsdag. Stefan, Mar- tyr.	2. — Tirsdag. Oktav af Ste- fan, Martyr.
27. — Onsdag. Johannes, Apostel og Evan- gelist.	3. — Onsdag. Oktav af Jo- hannes, Apostel og Evangelist.
28. — Torsdag. Uskyldige Børn, Martyrer.	4. — Torsdag. Oktav af Uskyldige Børn.
29. — Fredag. Thomas af Canterbury, Biskop og Martyr.	5. — Fredag. Vigiliedag.
30. — Lørdag. Oktavdag.	6. — Lørdag. Epiphani (H. 3. Konger).

Meddelelse om **Gudstjenesten i København** fandtes sidst i Nr. 49.

Jesu Hjertes Kirke.

Juleaften Kl. 6 Prædiken og Andagt. 2. Juledags Efterm.
Kl. 6 Andagt.

Kirkekollekt.

Under Midnatsmesserne og Højmesserne afholdes der i Sogne-
kirkerne Kollekt til Kirkernes Opvarmning.

Børnegudstjeneste. *Torsdag den 28. December* holdes Kl. 9 i
St. Ansgars Kirke (og Kl. 8¹/₄ i *Rosenkranskirken*) den aarlige
Børnegudstjeneste med Prædiken og *Kollekt* til Fordel for Jesu
h. Barndomsforening til Hedningebørns Frelse. Alle Menighedens
Børn indbydes tillige med deres Forældre.

Kalenderen for 1912 er nu udkommet og kan faas
paa **Menighedskontoret**, Bredgade
69² Sal o. G. (1—4. Telefon Palæ 654) samt ved Kirkerne. Pris
25 Øre. Ved Indsendelse af 30 Øre i Frimærker tilsendes Kalen-
deren portofrit. *Ansgariusforeningen.*

Festskriftet Biskop Johannes von Euch

anbefales som Julegave; faas paa St. Ansgars Menighedskontor,
Bredgade 69² o. G. (1—4). Telefon: Palæ 654 og hos Hoffmann
Købmagergade 48. Pris: **3 Kr.** (Ansgariusforeningens Medlemme
har 33¹/₃ % Rabat).

Unio. Fredag d. 22. Decbr. almindeligt Møde i Frederiksberg
Allé 11.

St. Ansgars Kirke.

Der holdes *ikke* Eftermiddags-Andagt paa 2. Juledag.

† R. I. P. Vor kære Søster og Datter **Christiane** bort-
kaldtes i Gaar ved en pludselig Død.

Fredericia den 18. December 1911.

F. Pohl, Præst,
p. t. Fredericia.

Josepha Pohl,
født Spetzler.

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

59. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 53.

Søndag den 31. December.

1911.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Baronesse Stampe. — En Tak fra Pave Pius X. — Fredsrøster. — Nytaarshilsen til den katholske Højskole. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Aarhus. Rom. Nord-Amerika. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

101.

Nytaarsaften.

Vi har været paa en lang, meget lang Rejse. Skibet var et Kæmpeskib; det gik for fulde Sejl, med en forbausende Hastighed. Det var fjerne og vældige Have, dets Køl gennempløjede. Vi kom forbi herlige Landskaber i straalende Belysning. Dag og Nat vekslede med hinanden. Rejsen varede just et Aar. — I forstaar mig sikkert: Skibet er Jorden, som i Løbet af et Aar med en Hastighed af 29,8 km. i Sekundet bevægede sig forbi Stjernebilleder og om Solen, og ved Rejsens Slutning kan vi se tilbage paa en 939 Millioner km. lang Vej. Men har du, min Kristen, mærket noget til denne lange Rejse? Ja vel kunde du ved at iagttage, at snart disse og snart hine Stjernebilleder skinnede over dit Hoved, have mærket det, men jeg tager næppe fejl; du har kun sjælden gjort dig Regnskab for, at du rejste, endnu mindre for, med hvilken rivende Fart det gik.

Saadan glider Aaret hen, hurtigt og umærkeligt. Vender vi vore Blikke hen mod det svundne Aars Udgangspunkt, saa forbavses vi over, at vi alt har naaet dets Ende.

Som det forløbne Aar er rundet ud, saa at sige i et Nu, saaledes vil de Aar, vi endnu har at leve, rinde ustandseligt, umærkeligt, rivende hurtigt.

Lad os derfor benytte Aarene, førend det er for sent.

Dødens Nu kommer snart, da vi ikke længer kan virke til vort Bedste, til vor Frelse. Tiden kan endda blive kortere end beregnet. Ungdom beskytter ikke; i Dag rød, i Morgen død. At du synes endnu en Stund at være nødvendig, heller ikke det værner om dit Liv; du kan synes nødvendig, men i Virkelighed er du det ikke. At du endnu ikke afgjort og bestemt har begyndt at tjene Gud og opfylde dine Pligter, er mindst af alt noget, der bør give dig Haab om et langt Liv.

Jorden drejer sig om Solen. Ogsaa vi, mine Kristne, maa stadig dreje os om den evige Sol, hvorefter den jordiske Sol kun er et svagt Afbillede.

Vor Forstand, vor Vilje, alle vore Evner maa uafbrudt kredse om den guddommelige Sol.

I siger maaske: »Ja, min Forstand har jeg brugt godt og stadigt. Jeg har søgt at udføre min daglige Gerning godt, saa jeg selv og mine Medmennesker kunde være tilfredse med mit Arbejde. Jeg har klareret mig heldig i mangfoldige Vanskeligheder, som mødte mig i Livet. Jeg har sørget for daglig at udvide min Viden paa de forskellige Felter.« Godt, kære Ven, men har du, mens du øvede din Gerning, ladet dig beskinne af den evige Sols Lys? Den vil kaste en Afglans af alle sine herlige Egenskaber ind i din Sjæl. Naaden skal være din Sjæls kostbare Lysglans og Eje. Herren er Lys, du skal være Lys i Herren, som vor Jord ved Solens Lys bliver Lys.

Men maaske har du selv valgt dine Baner og ikke gaaet Guds Buds evige Baner. Du er i saa Fald bleven mørk, som Jorden vilde blive, om den vilde slaa ind paa selvvalgte Veje. Tilbage altsaa, tilbage til de Baner, Gud har anvist dig. Fortryd dine Ugerninger og Synder, og den evige Sols Lysstyrke vil atter falde ind i din Sjæl, og øv saa din Gerning med den Samvittighedsfuldhed, du siger, du har gjort det i det forløbne Aar.

Mens Jorden bevæger sig om Solen, drejer den sig stadig om sig selv. Kun det maa du ikke gøre. Dag og Nat maa ikke veksle med hinanden. Naadens Dag og Nat maa ikke komme skiftevis. Nej, kun i Naadens Dag maa du leve de Aar, der forundes dig, og du — vil være helt og holdent Lys; thi Naadens Lys trænger ind i Sjælens Væsen og gør den helt igennem straalende lys og skøn. Men du maa heller ikke dreje dig om dig selv, idet du søger din egen Ære og Forherligelse.

Drej dig altsaa, min Kristen, om den evige Sol, optag dens Solglans i dig, bevar den i dig, og lad ikke din Aand dreje sig om sig selv i Egenkærlighed og Forfængelighed. Saa vil det ny Aar blive et lykkeligt og glædeligt Aar.

M. Osterhammel.

Baronesse Stampe.

1841. — 30. Decbr. — 1911.

Det er vist med Forbavselse, den, hvis Navn og Billede staar over disse Linjer, paa Fredag aabner Ugebladet og opdager, at Mindedagen den 30. December ikke er undgaaet Opmærksomheden. Hvor vidt Baronesse Stampe

ogsaa føler Glæde ved at være Midtpunktet for en Artikel her, er vel mere tvivlsomt; dog er noget saadant jo uundgaaeligt, naar man i en Menneskealder har virket saa meget godt og har været Drivkraften paa saa mange Omraader som Baronesse Stampe. Disse Linjer her er kun et naturligt Udslag af den Taknemmelighed, som sikkert i de videste Kredse af vort Samfund næres overfor Baronesse Stampe, og Ugebladet vilde have forsømt en vigtig Pligt, om det ikke ved denne Lejlighed havde bragt vor trofaste og daadskraftige Trosfælle en ærbødig og taknemmelig Hilsen.

Enkelensbaronesse Stampe-Charisius fødtes den 30. December 1841 her i København. Hendes Fader var den

bekendte Carl Emil Bardenfleth, som spillede en betydelig Rolle i det politiske Liv i Midten af forrige Aarhundrede og bl. a. som Minister var med til at underskrive Juni-Grundloven, men som allerede døde 1857; paa mødrene Side er Baronesse Stampe beslægtet med den berømte Fyrstinde Gallitzin, Stolbergs og Claudius' Veninde, med hvem hun synes at have flere ejendommelige Karaktertræk tilfælles. Allerede tidlig nærede hun stor Interesse for Aandslivet, især som det i Treserne og Halvfjerdserne her i Landet udviklede sig i grundtvigske Kredse. Den Baronesse Stampe, som vi alle kender og beundrer for hendes energiske Virksomhed i Næstekærlighedens Tjeneste, var allerede i sin Ungdom bekendt for ganske lignende Virksomhed indenfor Folkekirken. Men 1882 foretog hun en betydningsfuld Rejse til Tyskland, fra hvilken hun vendte hjem, overbevist om den katholske Tros Sandhed. Den 21. November 1882 blev hun saa af afdøde Præfekt Grüder optaget i den katholske Kirke.

Og hermed begyndte et nyt og lykkeligt Liv for Baronesse Stampe og en rig og velsignet Virksomhed blandt hendes nye Trosfæller. Selvfølgelig var der ogsaa før Baronesse Stampes Tid blevet gjort meget godt og trofast Menighedsarbejde blandt Katholikkerne, men Baronesse Stampe tilførte meget af det bestaaende ny Kraft og gik selv i Spidsen paa mange andre Omraader. Saaledes stiftede Baronesse Stampe Paramentforeningen og var Medstifterinde af den eukaristiske Forening, to Foreninger, der har gjort stor Gavn og stadig virker iblandt os.

Baron Stampe, der lidligere havde delt sin Hustrus Interesser i hendes protestantiske Periode, saa uden Vrede paa hendes Overgang til den katholske Kirke, ja fulgte en Aarrække efter hendes Eksempel. Han var betydelig ældre end sin Hustru og paa sine ældre Dage meget stilfærdig, men han fulgte al hendes Virksomhed med Interesse, ligesom naturligvis Baronesse Stampes storartede Gavnildhed havde været umulig uden den gamle Barons fulde og hjertelige Samtykke. Derfor rettes den Tak, vi alle er Baronesse Stampe skyldige, med fuld Føje ogsaa til den gamle, gode Baron — »min Husbond«, som Baronesse Stampe gerne kaldte ham.

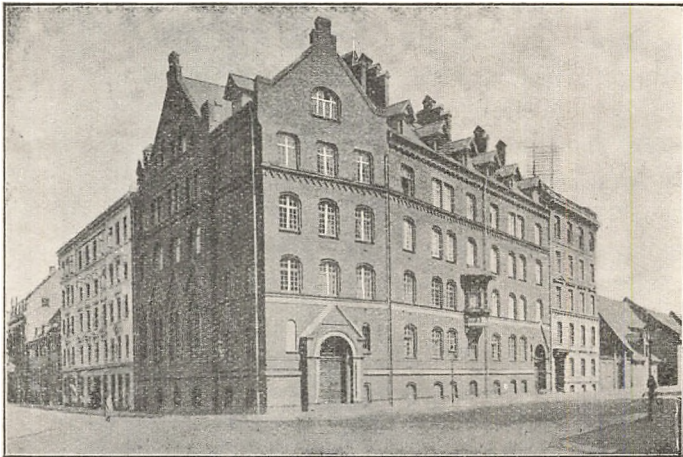
Oprindelig boede Baron Stampes paa en Gaard ovre i det sydlige Jylland, men en ikke ringe Forandring indtraf for dem, da Baroniet Nysø i 1892 ved Arv gik over til dem. Derved blev Baronesse Stampe i Stand til at udfolde den storstilede, næsten enestaaende Gavnildhed, som ved Siden af hendes personlige Kærlighedsarbejde vil bevare hendes Navn igennem mange Slægtled. At nævne de forskellige Virksomheder, Baronesse Stampes Navn er knyttet til, er ikke let; de vigtigste er dog sikkert kommet med i denne lille Artikel. Saaledes stiftede Baron Stampes det saakaldte St. Knuds Legat paa 30.000 Kroner, hvis Renter anvendes til Støtte af Kirken, Præsterne og de fattige og uddeles paa St. Knuds Festdag hver Januar Maaned. For Litteraturen har Baronesse Stampe ogsaa arbejdet meget, saaledes har hun selv oversat de to Bøger »Himlens Lyksalighed« og »Den guddommelige Eukaristi«, ligesom det skyldes hendes Gavnildhed, at den smukke Messebog har kunnet udkomme.

St. Knuds Kapel.

Endnu mere er det dog paa det egentlig karitative Omraade, at Baronesse Stampes Virksomhed har sat sig de dybeste Spor. Det er hende, som har faaet Elisabeth-Vincentskonferenserne oprettet her i Byen, hun har i mange Aar samlet Mødre fra smaatstillede Hjem til hyggelige og oplysende Familieaftener, hun har oprettet en Læsestue og et lille Optagelseshjem for unge Piger i Vestervoldgade 115, hun har aflagt Hundreder af Besøg i fattige Hjem og sikkert mange Steder været til Velsignelse og baade timelig og aandelig Hjælp, hun er Medstifterinde af Den internationale katholske Forening til unge Pigers Beskyttelse og Leder af dennes danske Afdeling. Og hvor mange har hun ikke

været til Hjælp og Vejledning i enkelte Tilfælde! Hvor mange Gange har hendes praktiske Blik, hendes Snarraadighed, hendes utrættelige Tjenstvillighed ikke været til rede, naar det kneb. Det har ofte i den sidste Snes Aar heddet her i Byen, naar en eller anden klagede sin Nød og Forlegenhed til en, at saa vedkommende har svaret: »De skulde prøve at gaa til Baronesse Stampe.« Og det var ikke tit, de gik forgæves ud til hende; man fik maaske nok Sandheden tydelig at vide, hvis det var nødvendigt, men ogsaa Hjælp haade i Ord og Gerning.

Mariahjemmet. Vestervoldgade 115.

Og saa til Slut — det ved alle — har Baronesse Stampe rejst det dejlige Mariahjem og det smukke St. Knuds Kapel. Med en Bekostning af over 400.000 Kr. blev det opbygget og udstyret, indviet den 7. April 1902 og kvit og frit overdraget det Apostoliske Vikariat, oven i Købet med en ikke ringe Sum til videre Hjælp. Her opdrages aarlig 18 unge katholske Piger i al Slags huslig Virksomhed, og et dertil knyttet stort Pensionat er den nødvendige Arbejds-mark for de unge Pigers Virksomhed. I ni Aar ledede Baronesse Stampe personlig hele den store Virksomhed, arbejdede for de unge Pigers timelige og aandelige Velfærd, stiftede Mariabørns-Kongregationen af den ubesmittede Undfangelse og en anden Forening; arbejdede, læste, sang og

legede med de unge Piger og overgav endelig 1. Maj 1911 den store Gerning til Elisabethsøstrene. Om Baronesse Stampes Virksomhed her kunde der naturligvis fortælles langt mere, men dels er Tiden hertil vel endnu ikke kommen, dels bør det tilfalde en anden, som kender denne Sag endnu bedre end den, der har skreven disse Linjer.

I det hele taget er denne lille Artikel ikke noget Forsøg paa en Biografi, men kun en Lykønskning, underbygget med en lille Begrundelse, som ganske vist var overflødig, men som Ugebladet med Glæde har villet bringe, og som de fleste Læsere vist ogsaa gerne har set paa dette Sted.

Niels Hansen.

En Tak fra Pave Pius X.

Efter at Hs. biskoppelige Højærværdighed, vor Apostoliske Vikar, i Løbet af Aaret to Gange har sendt 500 Francs til Rom som Peterspenge, modtog han forleden — som Svar paa den sidste Sendelse — fra Hs. Eminence Kardinal *Gotti*, der er Præfekt for Propagandakongregationen, en egenhændig Skrivelse, saalydende:

Rom, den 19. December 1911.

Højvelbaarne, højærværdige Herre!

Sammen med Deres Højvelbaarenheds Brev af 28. November modtog jeg en Anvisning paa 500 Francs med Bestemmelsen Peter'spenge, og i min sidste Audiens hos Hs. Hellighed overgav jeg personlig dette Beløb til vor h Fader, Pave Pius X.

Hs. Hellighed tog med megen Erkendtlighed mod denne Gave og gav mig det Hverv at meddele Deres Højvelbaarenhed, at han med inderlig Tak og Kærlighed gav Dem og alle Bidragydere sin apostoliske Velsignelse.

Idet jeg herved meddeler dette, benytter jeg med Glæde Lejligheden til at udtale for Deres Højvelbaarenhed mine bedste Ønsker om Guds rigeste Velsignelse.

Deres Højvelbaarenheds
i Kristus hengivne
Fr. H. M. Card. Gotti, Præfekt.

Fredsroster.

For de mange blandt os, hvis Ungdom og Manddom henrandt under Folkekirkens Tag, har det sikkert været en Sorg at lægge Mærke til, at dette Tag i de senere Aar er blevet mere og mere hullet, stedse mere uskikket til at yde Ly og Læ for bange Menneskesjæle. Opløsningsprocessen, hvis dybeste Grund er selve Protestantismens Principper, og som kun ved en lykkelig Inkonsekvens her i vort Fædreland længe har været holdt tilbage, er desværre i fuld Gang. Dog er der naturligvis endnu meget tilbage af den gamle Kristendom, og efterfølgende vil bringe nogle smukke og fromme Udtalelser fra protestantisk Hold, som er fremkommet i forskellige kirkelige Blade nu i denne Juletid, ogsaa fra saadannes Side, hvis theologiske Standpunkt er mere eller mindre holdbart.

Kirken og Hjemmet er Navnet paa et lille Ugeblad, Organ for det saakaldte Kirkelige Centrum, indtil nu redigeret af Præsterne Lundsgaard, Martensen-Larsen og Storm. I dette Blads Julenummer offentliggør Pastor Martensen-Larsen to smukke Breve, skrevne af hans Morfar, Biskop Martensen, i Anledning af dennes Moders Død. Men endnu smukkere er de Indledningsord, Pastor Martensen-Larsen selv har skrevet til de to gamle Breve, og de skal her gengives i deres Helhed:

Nu er det Jul, og vi knæler ved Krybben for det helleglædelige Barn. Men Barnet er i Moderens Arme og paa hendes Skød, og Barnet kan ikke skilles fra sin Moder. Moderen og Barnet — vi møder dem sammen i det hellige Føde-

rum — og priset være Gud — vi møder dem da ogsaa nu sammen i den hellige Juletid. Moder og Barn, de er sammen nu i saa mangt et Hjem, hvor Julesalmen lyder, og Moderen har sit Barn paa Skødet, og Tonerne fra Bellehems Marker trænger derind. Moderen er hos Barnet, og Barnet er hos Moderen, og Guds Velbehag er over dem begge. Moder og Søn — ak, der er vel ogsaa de Hjem, hvor Sønnen ikke er hos sin Moder, thi nu er han langt borte og farer over fremmede Have eller vandrer paa vilde Stier — men Moderen er hos sin Søn i Tanken, i Kærligheden og i Forbønnen. Og Moderen glemmer ikke sin Søn i den hellige Julekvæld, men beder til Gud og hans kære Søn, at Tonen fra Himlen ogsaa maatte naa til hendes Barn. Moder og Søn — det er et Tema med mange Variationer. Der er ogsaa de Hjem, hvor Døden er kommet ind imellem. Men naar Juleaften kommer, da mindes Sønnen den Tid, da han selv var et lille Barn, og atter er Moderen hos Sønnen i den taknemmelige Erindring — tør vi maaske ogsaa tro det: i Sjælens Forbøn i det stille Rige for dem, der kæmper i Uroen under disse Stjerner? Livets dybeste Harmonier og dets mest skærende Disharmonier er i disse Ord. Men Harmonierne kommer fra Englesangen og fra Krybberummet, hvor Moderen sidder med det hellige Barn, der har bragt Liv og Uforkrænkelighed for Lyset og bragt Guds Kærligheds Varme til den kolde Jord.

I samme Nummer har Pastor *Oluf Rothe* skrevet et ejendommeligt lille Digt, et Modstykke til Grundtvigs *Kirkeklokke, ej til Hovedstæder*, en berettiget »Protest«, om man saa tør sige, mod den Tanke, at Kirkeklokken ikke havde Ærinde i de store Byer. Det naar naturligvis ikke Grundtvigs i Skønhed og Stemning, men vil interessere dem, som kender dette.

Kirkeklokke, just til Hovedstæder
Støbtes du; dér skal din milde Klang
Trøste den, der glemt af alle græder,
Ringe Freden i hans Hjerte ind.

Bedre Stemning er der vel derude,
Hvor den gyldne Sol gaar ned i Glans,
Tænder Ild i Hyttens lave Rude,
Sænker Himlen i den dybe Sø.

Ak, men i de store Byers Trængsel
Er der Nød og ofte Sorg og Savn,
Midt i Strid og Stræb en Himmellængsel,
Der har Brug for Kirkeklokkens Klang.

Ned den toner fra de høje Tinder,
 Blander sig i Gadens dumpe Larm,
 Glemmes hurtigt — dog den ofte finder
 Vej til manganen syg, bedrøvet Sjæl.

Kirkeklokke, ofte har jeg lyttet
 Til din dybe Klang, naar jeg var træt,
 Manganen Gang har Sorg og Savn jeg hyttet
 For den Fred, som du har ringet ind.

Gaar jeg ene i den store Vrimmel,
 Glemte af den, der gik mig næst forbi,
 Du har trøstet mig fra Livets Himmel,
 Tonet: Ingen Sjæl er glemte af Gud.

Et andet folkekirkeligt Blad, *Plovfuren*, er ogsaa værd at drage frem i denne Sammenhæng. Det har hidtil været udgivet af det københavnske Kirkefond med Pastor *Hans Koch* som Redaktør, men fra Nylkaar overlager denne Bladet som selvstændig Udgiver. Loyal Optræden overfor den katholske Kirke har altid præget *Plovfuren*, hver Gang der var Lejlighed dertil. I dette Blads Julenummer skriver *A. L.*, bag hvilket Mærke en højere staaende Ingeniørofficer og Embedsmand i Krigsministeriet skjuler sig, følgende skønne Julesalme, der viser, at Kandidat Blædel har lige saa ivrige Modstandere indenfor Statskirken, som han har i den katholske Kirke. De fem første Vers af Salmen lyder saaledes:

Højlovet i al Evighed
 Er han, der kom fra Himlen ned,
 Og som et Barn af Kød og Blod
 Saa underfuld sig føde lod!

Højlovet alt i Moders Liv
 Ved Helligaandens Skaberbliv!
 Om vantro Visdom tvivle vil,
 For Troen er det lige til!

Højlovet just i Jomfruskød!
 Paa anden Vis ej Verdens Nød
 Stod til at redde — syndig Rod
 Ej gøre kan for Synden Bod!

Højlovet — syng med Højtidsklang,
 Guds Menighed, din Julesang
 For Himmelkvist paa Isai Skud;
 For os at frelse hjem til Gud!

Højlovet er i Lys og Løn
 Den jomfrufødte Himmelsøn!
 At Gud saa dybt sig bøjer ned,
 Er Frelsens høje Herlighed!

Det er andre og renere Toner, end der ofte lyder fra den Side, og vi hilser dem med Glæde. Der bør heller ikke være *Fjendskab* der, hvor Enigheden om de centrale Ting er saa stor — der er for mange desforuden, overfor hvis Lærdomme og Anskuelser der kun kan herske Fjendskab. Og jo større og væsentligere Enigheden kan blive, des nærmere tør vi maaske tro, at vi er ved det store Maal, at alle, som tror paa Jesus Christus, Gud og Mand, kan *blive eet i ham, som han er eet med Faderen.*

Nytaarshilsen til den katholske Højskole.

Der er Mennesker, som ikke føler sig tilfredsstillede af deres Samtid, de har Ønsker og Forhaabninger, hvortil Tiden ikke svarer, deres Higen og Stræben har andre Retninger, deres Tanker er anderledes, deres Liv bygget paa andre Principper end de gængse.

Vi Katholikker hører til disse Mennesker, hvis aandelige Trang ikke bliver fyldestgjort af dem, der præger Tiden her hjemme.

Der mangler noget i Nutiden, der mangler Hjertelighed og Trofasthed, der mangler svundne Tiders Idyl og Poesi, ikke blot i det udvortes, men ogsaa i Aandens Rige. Det moderne Menneske er koldt og ligegyldigt som det elektriske Lys.

En Dag gjorde jeg et ungt Menneske, med hvem jeg fulgte, opmærksom paa et stort, smukt Træ. »Aa pyt,« sagde han, »det er jo da ikke andet en Stump Brænde med nogle Blade paa.« En saa himmelraabende Mangel paa Forstaaelse af Skønhed er nu vistnok sjælden, men der er dog mange, der har det paa lignende Maade som hin unge Mand. Ungdommen bliver mere og mere aandsforladt, altfor mange tramper med fladbundede Træsko gennem Aandens og Tankens skønne Rige.

Det, der særlig mangler Nutiden, er Begejstringens Aand, Begejstringen for det, der i Livet og i Verden er stort og skønt. Den bør Katholikkerne ikke mangle, særlig ikke vi unge, vi har saa uendelig meget at begejstres for, et sikkert Maal og store Idealer at kæmpe for.

Hvilken Glæde og Stolthed maa vi ikke gribes af, naar vi skuer tilbage over Kirkens Historie — blot her i Danmark. Hvem andre end den katholske Kirke har kunnet fostre en Absalon, hvem andre har kunnet bygget vore fire Domkirker og utallige andre skønne Kirker, som den Dag i Dag taler Mindernes Sprog om hine Tider, da den katholske Kirke skabte vort Lands Stortid og skænkede os det rødhvide Korsbanner.

Hvor findes en saa skøn Religion, en saa ophøjet, skøn og gribende Gudstjeneste som hos os? Hvor har Verden set Mage til Dynasti som den gennem 19. Aarhundreder fortsatte Række af Paver? Hvor findes et Rige gennem snart to Aartusinder bevaret saa vel, saa uforfalsket, som den verdensomspændende katholske Kirke med sit Centrum i Rom?

Har vi ikke nok at begejstres for?

Og bør vi ikke takke den katholske Højskole, som oplader vore Øjne for al denne Herlighed og Skønhed og derved tænder Begejstringens hellige Ild?

Aarsskiftet nærmer sig. Aarets Afslutning vækker underlige Tanker. Man standser, ser tilbage, paa hvad det svundne Aar bragte, tager Varsler deraf og skuer saa fremad, anende, spørgende, mod Fremtiden.

Var Aaret et Fremskridtets eller Tilbagegangens, et Skuffelsernes eller et Løfternes Aar?

Den katholske Højskole har vist os, at der er Liv og Fremskridt, at der gærer spirende Kræfter.

Højskolen hører til det gamle Aars kæreste Venner, en Ven, til hvem vi nærer Forhaabninger, og med hvem vi gerne følges over i det nye Aar.

Tak for Aaret, der svandt! Tak for de mange skønne Timer! Tak for al Oplysning og Belæring, for alle Glimt fra Poesiens Egne!

Glædeligt Nytaar!

Vær os ogsaa i 1912 det Sted, hvor vi genfinder noget af det, vi savner i Nutiden.

En ung Mand.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Med dette sidste Nummer følger som sædvanlig Indholdsfortegnelsen for den tilendebragte Aargang. Sideantallet har været 936, 88 Sider over det normale. Illustrationernes Antal er 22, ogsaa større end sædvanlig. Foruden Meddelelser fra Ind- og Udland, der har været givet i særlige Artikler, har der i 1911 været optaget over 150 Efterretninger fra Udlandet, godt 100 fra København og mellem 60 og 70 fra det øvrige Danmark. Desværre er der nogle Menigheder, hvorfra der i Aarets Løb ikke er sendt en eneste Linje til Ugebladet.

— Dagbladene har i disse Dage bragt Meddelelser om det store Legat, afdøde Glashandler *Ronge* har oprettet til Gavn for de forskellige Kredse i vort Samfund. *Ugebladet* agter i Begyndelsen af det nye Aar at bringe en Biografi med Billede af den afdøde Velgører og en nærmere Redegørelse for de forskellige store Gaver, han har skænket.

— *Ugebladets* Læsere skal her ved Aarets Afslutning mindes om, for det første at fortsætte deres Abonnement af *Ugebladet*, og for det andet at tegne sig som Abonnenter paa vort andet katolske Tidsskrift, *Varden*, hvis de ikke i Forvejen er det. De, der har fulgt med i Litteratur-Anmeldelserne i *Ugebladet*, vil vide, at *Varden* i den senere Tid har bragt en Række værdifulde Bidrag, hvoraf flere laa lidt udenfor *Ugebladets* Rammer, men ikke udenfor de katolske Interessers Sfære. *Varden* bør af mange Grunde støttes, ikke mindst, fordi den giver Lejlighed til at drage endnu et Stykke aandelig Jordbund ind under katolsk Kultur ud over det, *Ugebladet* i Følge sin Karakter kan omfatte.

Aarhus. Her døde Juleaften Hr. Pastor *Joh. B. Lohmann* efter kun et Par Dages Sygdom af en ondartet Lungebetændelse i en Alder af henad 78 Aar. Her skal i næste Nummer bringes en Levnedsskildring af den betydelige og afholdte Præst, som har arbejdet her i Landet henved 40 Aar.

Rom. Den 17. ds. foretog den hellige Fader personlig i det sextinske Kapel Konsekrationen af tre Biskopper, nemlig Kardinaldiakonen *De Lai*, der har faaet Kardinalbispedømmet Sabina, den nye Fyrstbiskop af Krakow *Sapieha* og Titularbiskop af Korinth *Sabadel*. I Højtideligheden deltog Kardinalerne Merry del Val, Bourne, Vives y Tuto og Bisleti, endvidere flere græske og armeniske Ærkebiskopper og Biskopper, adskillige Diplomater, Slægtninge af de nye Biskopper osv. Den hellige Handling varede fra 8¹/₂ til 10³/₄. Derefter deltog Paven selv sammen med

de tilstedeværende Kardinaler, Medkonsekratorer og ny-konsekreerede i den fælles Frokost.

Nord-Amerika. Den Apostoliske Delegat paa Filippinerne, Ærkebiskop *Agius*, er død efter ganske kort Tids Forløb. Han skulde lige rejse til Rom efter den Hellige Faders Opfordring, da der var tiltænkt ham en endnu mere ansvarsfuld kirke-diplomatisk Post, vistnok som Apostolisk Delegat i Washington. Mgr. *Agius*, som tilhørte Benediktinerordenen, var siden 1904 ansat paa Filippinerne og har der udrettet et stort og nyttigt Arbejde for Kirken. Som født paa Malta var den afdøde britisk Undersaat og den første saadanne, hvem en Apostolisk Delegatur blev overdraget. Der blev under hans Ledelse oprettet fire nye Bispedømmer paa Filippinerne.

Det katolske Fortsættelseskursus.

Skema for det nye Aar.

Mandag Kl. 7—8 Engelsk. (3. Aar).

8—9 Dansk.

9—10 Engelsk (1. Aar).

Onsdag Kl. 7—8 Matematik.

8—9 Regning.

9—10 Tysk (2. Aar).

8³/₄—10¹/₄ Gymnastik.

Torsdag Kl. 8—9 Fransk.

9—10 Skrivning.

8—9 Engelsk (2. Aar).

8—10 Korskolen.

Fredag Kl. 8—10 Haandgerning.

Lørdag Kl. 7¹/₂—8¹/₂ Tysk (1. Aar).

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbunds Julfest finder Sted i Lokalet, Bredgade 67² o. G., Onsdag den 3. Januar Kl. 7¹/₂ pr. Adgangskort à 25 Øre for Medlemmernes Forældre og Søkende faas hos Sekretær Johs. Hansen, Svanholmsvej 12⁴, og Kasserer H. Schloemer, Elmegade 22. Medlemmer har gratis Adgang. Sangbogen »Sursum corda« bedes medbragt.

Katholsk Ungdomsværn, der vil sikre Menigheden en trofast Efterslægt og derfor støtter Ungdomsforeningerne og desuden samler Midler til et Ungdoms-Fond, beder Venner af de unge om at indmelde sig i Værnet og tegne Bidrag (aarlige, maanedlige eller een Gang for alle). Værnets Kasserer er Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11. N. Telefon 4410.

Kalenderen for 1912 er nu udkommet og kan faas paa **Menighedskontoret**, Bredgade 69² Sal o. G. (1—4. Telefon Palæ 654) samt ved Kirkerne. Pris **25 Øre**. Ved Indsendelse af 30 Øre i Frimærker tilsendes Kalenderen portofrit. *Angariusforeningen.*

Bortkommet.

Ved en Fejltagelse er en sort Taske, indeholdende et stort Bundt Nøgler og Penge, bortkommet ved *Juleuddelingen* i Lørdags otte Dage i *Bredgade 69*. Den bedes med en Dusør afleveres i Vestervoldgade 115.

Indsamlingen til **Juleuddelingen i Rosenkranskirkens Sogn** havde følgende Resultat: Den indsamlede Sum beløb sig til 251 Kr. Der uddeltes Flæsk, Smør, Sukker, Kaffe, Risengryn og Sigtebrød. Desuden var der som ekstra Gave skænket en stor Pose Pebernødder samt Spaankurve, hvori Portionerne nedpakkes. Alle Bidragyderne bringes herved en hjertelig Tak.

Indsamlingskomiteen.

Ansgarius-Bonifacius-Foreningen.

Meddelelse fra Vikariats-Komiteen.

Samtlige Lokal-Komiteer gøres opmærksomme paa, at deres Aarsbidrag forventes indsendt inden den 15. Januar til Vikariats-Komiteens Kasserer, Hr. cand. phil. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Ansøgninger om Understøttelse til de respektive Missioner bedes indsendt til Hr. Pastor A. Neuvel, Formand for Vikariats-Komiteen, ligeledes inden den 15. Januar.

Bogudlaan (*gratis*).

Fra St. Ansgars Folkebibliothek Bredgade 67, 3. Sal o. G. Tirsdag, Torsdag og Lørdag fra Kl. 7—9 Aften; desuden efter Eftermiddagsgudstjenesten i St. Ansgars Kirke. (Hr. Lærer Ertner træffes forøvrigt i Regelen daglig fra Kl. 9—12 Frm.)

Ved Rosenkranskirken daglig fra 6—7 (hos Hr. Pastor Ronge).

Ved St. Annæ Kirke hver Søndag efter Hovedgudstjenesten.

Fra St. Josefs Konferens Bibliothek udlaanes Bøger daglig Kl. 9—1 fra Skolelokalet, Griffenfeldtsgade Nr. 7.

ariahjemmet, Vestervoldgade 115, (væsentlig udenlandsk Litteratur) Onsdag den 3. Janr. Kl. 3—4.

Plan for Den katolske Højskole.

Januar—Februar—Marts 1912.

9. Januar	Oldkirken og den klassiske Kultur. (<i>Fr. Küpferle</i>).
16. —	Mistrals Miréio. (<i>Oskar Andersen</i>).
23. —	Guds Kirke og Naturen I. (<i>Frk. Hedevig Ramsing</i> .)
30. —	Billeder af Kirkens Historie. VII. Kætteren og Kirkens Mand. (<i>Mogens Ballin</i>).
6. Februar	»Bag Klostermure.« (<i>Fr. Muckermann</i>).
13. —	Fra den sidste Tid. (<i>Johannes Jørgensen</i>).
20. —	Hvorledes Island blev kristnet. (<i>P. Jon Svensson</i>).
27. —	Billeder af Kirkens Historie. VIII. Ørkenfolket. (<i>Mogens Ballin</i>).
5. Marts	Missionen i Kina II. (<i>P. F. Flynn</i>).
12. —	Forstaar du din Tid? En Kampens Tid for den katolske Kirke! (<i>P. Breitung</i>).
19. —	Forstaar du din Tid? En Sejrens Tid for den katolske Kirke! (<i>P. Breitung</i>).
26. —	»Jesu Brødre.« (<i>Pastor H. Gamél</i>).

Samtlige Foredrag holdes

Tirsdag Aften Kl. 8 i

Hotel Dannevirke, Studiestræde 38, 2. Sal.

Sangbogen *Sursum corda* medtages!

Alle er velkomne.

Festskriftet Biskop Johannes von Euch

anbefales som Julegave; faas paa St. Ansgars Menighedskontor Bredgade 69² o. G. (1—4). Telefon: Palæ 654 og hos Hoffmann, Købmagergade 48. Pris: 3 Kr. (Ansgariusforeningens Medlemme har 33¹/₃ % Rabat).

Kirkelig Kalender.

31. Decbr.	Søndag i Juleugen. Silvester I, Pave og Bekender.	7. Jan.	1. Søndag ef. H. 3 Konger. (<i>Knud Hertug.</i>)
. Jan.	Mandag. Jesu Om-skærelse.	8. —	Mandag. Oktavdag.
2. —	Tirsdag. Oktav af Stefan, Martyr.	9. —	Tirsdag. Oktavdag.
3. --	Onsdag. Oktav af Johannes, Apostel og Evangelist.	10. —	Onsdag. Oktavdag.
4. —	Torsdag. Oktav af Uskyldige Børn.	11. —	Torsdag. Oktavdag.
5. —	Fredag. Vigiliadag.	12. —	Fredag. Oktavdag.
6. —	Lørdag. Epiphani (H. 3. Konger).	13. —	Lørdag. Oktav af Epiphani.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 49.

Nytaarsaften (Søndag den 31. Decbr.)

Takkegudstjeneste (ev. med Præd.) og **Te Deum.**

St. Ansgars Kirke Kl. 6. Rosenkranskirken Kl. 6. St. Annæ Kirke Kl. 6. Jesu Hjertes Kirke Kl. 6. St. Josefs Kirke Kl. 7 $\frac{1}{2}$

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem og Bureau.

Første Fredag i Maanedn (5. Januar).

St. Ansgars Kirke: Kl. 8 $\frac{1}{4}$ højtidelig Messe til Ære for *Jesu guddommelige Hjerte*; Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt til *Jesu guddommelige Hjerte*.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.

Jesu Hjertes Kirke: Efter 8 $\frac{1}{2}$ -Messen sakramental Velsignelse; Kl. 8 Aften Andagt.

St. Andreas Kirke: Efter 8 $\frac{1}{4}$ -Messen sakramental Velsignelse; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt.

Nytaarsdag.

Gudstjenesten holdes i samtlige Kirker som om Søndagen.

Den eukaristiske Forenings Medlemmer bedes crindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredag den 5. Januar til de aftalte Tider.

St. Ansgars Kirke.

Nytaarsdag Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt.

Lørdag den 6. Januar, H. 3 Kongers Dag, Kl. 10 Pontifikalmesse med Prædiken. Kl. 8 Festandagt.

Kirkekollekt.

I de københavnske Kirker afholdes **Nytaarsdag** Kollekt af **Peterspenge** til den Hellige Fader.

I alle Vikariatets Kirker afholdes **Hellig tre Kongers Dag** i Følge pavelig Anordning Kollekt til Fordel for de **afrikanske Missioner.**

Bedes rettet. Side 913, Linje 6 fra neden: 12 — læs 9.